

PREFACE.

THE second volume of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts, in the Government collection at the Asiatic Society's rooms is now presented to the public. It contains descriptions of manuscripts from Nos 120 to 1815A, and treats only of the Vedas Vedic rituals and Vedic speculations. Sayana says that the other Vedas are dependent on the Rg-Veda and therefore that Veda is treated of first of all in the present Catalogue.

Max Muller gives a list of manuscripts consulted by him in his famous edition of the Rg-Veda but not a single manuscript of his goes beyond the seventeenth century. But in this collection there is a fragment dated 1362 A D and some manuscripts belonging undoubtedly to the fifteenth and sixteenth centuries. It would not be out of place to mention here that the Vedas were committed to writing in very recent times. Al Beruni says 'not long before my time, by Vasukra in Kashmir. The fragment of 1362 A D (No 140, XIV) is therefore of unique importance.

Evidence is afforded in No 143A, of a projected commentary of the Rg-Veda in the seventeenth century by a prominent Hindu scholar named Kavindra or Sarva vidya nidhana Kavindra-Sarvasvati.

I have placed the Sastras and Ukthas immediately after the text of the Rg Veda because they are really texts though arranged in an extraordinary way. These Sastras are recited by Rg Veda priests on different occasions, at different sacrifices; sometimes the Mantras are not to be found in the printed edition of this Veda but elsewhere. (See page 229.)

In the seventeenth and eighteenth centuries or perhaps a little earlier, attempts were made to trace the Ramayana, the Bhagavata, the Kaṣikhaṇḍa and other works, from the Mantras of the Rg-Veda (Nos 177-181)

Modern scholars think that Viṭṭhala and Viṭhova extensively worshipped in the Marhatta country are forms of Buddha, but Buddha is an incarnation of Viṣṇu, and so Viṭṭhala and Viṭhova are worshipped as forms of Viṣṇu,— and 12 Rk-Mantras are uttered in their worship. Commentaries of these Mantras are to be found in the Catalogue (No 176). After the Mantras and Brahmanas of each Veda I have given what is known as Lakṣṇagranthas under the English name, Subsidiary Treatises. Under the Rg-Veda, Katyayana's Sarvanukramani comes first with its commentaries. Then comes a work entitled "Rg-Vedā-nukramanika" with its commentary by Jagannatha, which seems to belong to a Śakha of the Rg Veda, different from that of the Śakalas, it most probably belongs to the Vaṣkala Śakha. The Rks in one, number 10,552 and in the other 10,580. Another manuscript, No 235, gives perhaps the index of another Śakha.

These are indices of the books, chapters, lessons, hymns and verses and of Rsis, metres, etc., of the Rg Veda. But there are other indices too, of peculiarities in grammar and pronunciation. These are embodied in Nos 255 to 261. "How useful these lists were to subsequent writers of pratisakhya and grammar, may be seen from the fact that one of the lists in our Gam' No 256 has been turned into a Sūtra, in p 53 of the Śaunaka rk-pratisakhya in the Chaukhamba Series."

There are quite a number of manuscripts, of works on the three Prakṛti and eight Vikṛti paṭhas. Some words

are often dropped at Padapatha and these are called *galitas*, and the *galitas* are treated of in No 290

There are two Sūtras known of the Rg Veda, namely, Āśvalāyana and Śamkhayana. The former has many commentaries, some of these are 'running commentaries' and others liturgical, called Prayogavitti. The most popular liturgical commentary is by one who describes himself as 'Traividya Vṛddha' and 'Talatvṛnta nivasin'. His proper name has now been found to be Keśava (p 537). Many Rg-Vedins, however, perform their rites according to the processes prescribed by Kātyāyana, Āpastamba and Baudhayana, none of whom belong to the Rg-Veda. The followers of the Āśvalāyana school are the most numerous; those of Śamkhayana are small in number and the school of Śaunaka seems to have merged itself into that of his pupil Āśvalāyana. Still the present collection has some works of the Śaunaka school and these have been separately dealt with. Black Yajus comes next. The collection is poor in texts of the Black Yajus Samhita. It makes up the deficiency, by works on Rudra, which form a peculiar feature of the Black Yajur-Veda. The manuscripts of Taittirīya Brahmana, too are few. There are, however, many works giving lists of words in this Veda, which drop their *visarga* after *ā*, in which *e*, *ai* are not changed into *a* or *ā* as in Samhita (called *vilanghya*), in which a *n* comes in or a *ta*, on which stress is given and so forth. These works are of the same nature as the Lakṣānagranthas of the Rg-Veda.

The Manava-Śulva-Bhāṣya, the Kathaka-Śrauti-Sūtra, Bhāradvāja-Gṛhya-Sūtra, Paribhāṣa-Sūtra of Bharadvāja are rare works belonging to Sakhas of the Black Yajur Veda, which are rapidly becoming obsolete. The Hiraṇyakeśi, the Āpastamba and the Baudhayana schools are

very strongly represented in the present collection, the last two specially so.

I have in each Veda separated the Sūtras and their commentaries from their Prayogas and Paddhatis. In the Rg-Veda the effect of this separation is not much marked as some of the commentaries are really liturgical. But in the other Vedas the effect is very marked. Nos. 610 and 615 belong to the liturgy of the Maitrāyaṇīya-Mānava-Sūtra. They cover the whole ground of the Śrauta and Smārta rituals in general and the propitiation of the Seven Rsis in particular. The Kāthaka Sūtra has the Gṛhya-paddhati alone in this collection. These schools are limited in their sphere of activity. Kāthaka is current only among the Kāśmīris. The liturgies of Āpastamba and Baudhāyana take up much greater space in this catalogue than those of any other school. The liturgy of Rudra figures prominently in Āpastamba and that of Śiva and Mahādeva in Baudhāyana.

The Kāṇva and Mādhyandina schools are represented in the collection, by their Samhitāpāṭha, Padapāṭha and Kramapāṭha. It is a well-known fact that the texts of the Kāṇva and Mādhyandinīya Samhitā do not differ much though there is difference. The Śātapatha Brāhmanas of these schools, however, differ much. One has 14 Kāndas the other 17. Both contain the Brhadāranyakopaniṣad but in very different readings. Sankara commented upon the Kāṇva recension, it had so many well-known commentaries and sub-commentaries. But commentaries of the other recension were not much known. The present collection contains three commentaries. by Vāsudeva Brahma, by Nilakantha, and by Dviveda Ganga. Kātyāyana is said to have written a complete Sūtra of the White Yajur-Veda, but his Gṛhya Sūtra was named after Pāraskara. Pandits

in India often thought that Pāraskara was only an *alias* of Kātyāyana. But the present collection has a work, No. 843, Kātyayana-Smārta-Mantrārtha-Dīpikā, by Anantācāryya, son of Nāgadeva; and another No. 844, Pāraskara-Mantra-bhaṣya, by Murāri Miśra. That shows that there are two Grhya Sūtras, one by Kātyāyana and another by Pāraskara. This is also borne out by works in the Liturgical section.

The most interesting portion of the Catalogue is that which deals with the Lakṣanagranthas of the White Yajur-Veda, Nos 882-916. Though the Yajur Mantras are in prose and often very short, yet they have their Padapāṭha and even their Kramapāṭha. And there are indices to the Mantras. The indices to the Brahmanas are still more interesting. There are indices of Kāṇḍas, Anuvakas, Adhyāyas and Brahmanas. The Śatapatha has another set of indices giving the initial words of groups of hundred Brahmanas, a fact from which the entire work is named Śatapatha Brahmana. Even the Grhya Sūtra of Kātyāyana has an index (No 1012).

In this collection there is a complete set of the *pariśiṣṭas* or appendices attributed to Kātyāyana, to his Śrauta and Grhya Sūtras. They are eighteen in number and treat of all subjects not mentioned in the Sūtras themselves. There are some other works of the same nature attributed to the same author, which are called Kṣepakas or 'thrown in.' These with their commentaries and sub-commentaries form a library by themselves and are a notable feature of this collection.

My grateful acknowledgments are due to Mr. Johan van Manen, General Secretary to the Asiatic Society of Bengal, who is trying to push on this work to the best of his

PREFACE

abilities. But for him the publication of this volume alone would have been delayed at least for another year. Of all things done by the Asiatic Society in recent years the appointment of a whole-time Secretary is what appeals to the public, and the President, Dr N Annandale, is to be congratulated for the selection of Mr van Manen as Secretary.

My grateful acknowledgments are also due to my devoted assistants Pandit Ashutosh Tarkatirtha and Babu Nanigopal Banerjee without whose whole hearted co operation the *Catalogue* of the entire collection could not have been completed in ten years. Pandit Ashutosh is still helping me in seeing the *Catalogue* through the Press, and Babu Nanigopal Banerjee, though he has joined his new appointment at the Dacca University, is doing his best to assist me with his advice.

HARAPRASĀD SHĀSTRĪ

Calcutta
July 1st 1923

SYNOPSIS OF CONTENTS.

<i>Subject</i>	<i>Page</i>	<i>Subject</i>	<i>Page</i>
Rg-Veda samhitā-pāṭha	201	2 Bhāradvāja Sūtra ..	527
Pada-pāṭhā	214	3 Kṛthā-Sūtra .	529
Commentaries on the Rg Veda	220	4 Hiraṇya keśi Sūtra .	532
Śāntas or Ukthas	224	5 Āpastamba Sūtra ..	537
The Sūktas	233	6 Baudhāyana Sūtra	593
Brāhmanas of the Rg Veda	252	White Yajus Samhitā ..	670
Commentaries on Aitareya Brāhmana of the Rg Veda	257	Brāhmana of the White Yajur Veda	709
Aitareya Āraṇyaka	260	Subsidiary Treatises to White-Yajur Veda	725
Commentary on the Āraṇyaka	262	Sūtra of the same	701
The Upaniṣads of the Aitareya	263	Prayogas and Paddhatis of the White Yajur Veda	838
Brāhmana of the Sāmkyāyana school	269	Prayoga Works common to all Sākhās of the Yajur Veda	916
Subsidiary Treatises to the Rg Veda	271	Sāma-Veda Samhitā	1007
Sūtras of the Rg Veda	322	Brāhmanas of the Sāma Veda	1027
Sāmkyāyana Sūtra	376	Sūtras of the Sāma Veda	1004
Prayogas and Paddhatis of the Rg Veda—		Prayogas and Paddhatis of the Sāma Veda	1077
1 Āśvalāyana school	342	Samhitā of the Atharva-Veda	1096
2 Sāmkyāyana school	403	Brāhmana of the Atharva Veda	1107
3 Sāunaka school	410	Subsidiaries to the Atharva-Veda	1111
Black Yajus Samhitā	420	Sūtra of Atharva Veda	1121
Brāhmana of the Black Yajur Veda	435	Prayogas and Paddhatis of the Atharva Veda	1123
Subsidiaries to the Black Yajur-Veda	451	Vedic Priests Manuals	1124
Sūtras of the Black Yajur-Veda—		Vedāṅgas	1171
1 Mānava Kāthaka and Bhāradvāja Sūtras	460	Prayogas and Paddhatis common to all the Vedas	1217
2 Hiraṇya keśi Sūtra	466	The Upaniṣads (Collection)	1311
3 Āpastamba Sūtra	472	1 Sannyasa	1401
4 Baudhāyana Sūtra	494	2 Varnana	1405
Prayogas and Paddhatis of the Black Yajur Veda—		3 Saiva	1419
1 Maitrāyaṇya-mānava Sūtra	521	4 Sectarian miscellaneous	1424
		5 Medicine and necromancy	1432

DESCRIPTIVE CATALOGUE OF SANSKRIT MANUSCRIPTS

THE VEDAS

RG VEDA SAMHITĀPĀTHA

120

6607. ऋग्वेदसंहिता । *Rgveda Samhita*

Twelve batches of leaves

I Contains the first *astaka*—complete with the exception of the last *caran* of the last *Rk*

Substance country made paper 9×3½ inches Folia 10 Lines 8 on a page Character Nāgara of the fifteenth century Appearance old and faded

II Contains L. 7, 23 to the end of the *astaka*

Substance country made paper 8½×3½ inches Folia 10½ to 120 Lines 6 on a page Character Nāgara Date Samvat 1603 Appearance old and mouse eaten

Last Colophon —इति ऋग्वेदमोऽध्याय समाप्त ।

Post Colophon —संवत् १६०३ वर्षे भाद्रपदमासे शुक्लपक्षे १३ त्रयोदश्या तिथौ श्रुतिदिने वाराणसीमध्ये लिखायिता ।

III Contains II 1, 5,—II 8, 26

Substance, country-made paper 10×4 inches Folia, 3—73 Lines, 9, 10 on a page. Character, Nāgara of the fourteenth century Appearance, old and soiled

IV. Contains III. The first seven vargas of the first adhy. only are wanting.

Substance, country made paper 9×4 inches Folia, 1—70 Lines, 11 on a page Character, Nāgara of the fourteenth century. Appearance, old and worn out

V. Contains III. 1, 1—III. 8, 26.

Substance, country-made paper. 10½×4½ inches Folia, 107 Lines, 9, 10 on a page Character, Nāgara of the sixteenth century Appearance, old and discoloured.

Written lengthwise on the right-hand corner of the last leaf :—*इत् केप्रवसुत रुद्रनाथता वासहृण गुजरातयो जैबाया हतीवाय सं + ता ।*

VI. Contains IV. 1, 3—IV. 8, 81.

Substance, country-made paper 8½×3½ inches Folia, 2—51, of which the 49th is missing Lines, 12 and 13 on a page Character, Nāgara of the fifteenth century Appearance, old, discoloured and worn out

VII. Contains V. 1, 1—V. 8, 35.

Substance, country-made paper. 8½×4 inches Folia, 95, the reverse side of the 95th having been disjointed is lost Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the fifteenth century. Appearance, old and discoloured

VIII. Contains VII. 1, 1—VII. 2, 28

Substance, country-made paper 9×3½ inches Folia, 21 Lines, 7 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured

The three vargas after No. 18 of the second adhy. are taken from *Khailka sūktas*, published by Max Muller in pp. 531—533 of the fourth volume of the second edition of the *Rg-veda*, as *Khila* No. 17 The next two vargas, here marked 22, 23, are the 19th and 20th of Max Muller.

IX. Contains VII. 2, 25—VII. 5, 2.

Substance, country-made paper. 8½×4 inches. Folia, 15—37. Lines, 9 on a page Character, modern Nāgara Appearance, fresh Complete

Here, too, in the second adhy., there are the same three Vargas more from the Khailikani sūktani, than in Max Müller's edition.

X. Contains VII. 6, complete.

Substance, country-made paper 9½ x 3½ inches Folia 6 Lines 12 on a page Character, modern Nāgari Appearance, fresh

XI Contains VII 7, 21 to the end of the *apstaka*

Substance, country-made paper 4 x 9 inches Folia 1—101 Lines 12 on a page Character, Nāgari Date Samvat 1700 Appearance discoloured

Last Colophon:—इति गणने षष्ठमोऽध्यायः ।

Post Colophon:—संवत् १७ (१८ struck out with bars) ०० वर्षे
भाद्रपद शुक्लसप्तमी सोमेल जितितं मिठाभटेन । इदं एतच्च
सितारामभट्टनिर्दिष्टम् । विनयेन गाय नमः ।

XII Substance, country made paper 9½ x 4 inches Folia 1 Lines 11, 12 on a page Character Nāgari of the fifteenth century Appearance old and worn out

The last leaf of the MS contains the following entry:—संवत् १४८८ का शुक्र + + + [गु] मा देवकी सुतः कृष्ण आसीत् नेका + + + ... This is written in a much later hand, & the MS must be a few decades older than the entry. Therefore the MS. has been put down to the fifteenth century.

This is the last batch of leaves, containing the last *apstaka*. It agrees with Max Müller's edition of the Rg-veda as far as the second adhyāya. In the third adhy. there is a Khailikani sūktā, given at the end, marked 22 in Max Müller's second edition. The fourth agrees with that of Max Müller up to the 25th varga, the last carana of the last Rk being lost in a missing leaf. The next existing leaf marked by me as 31 gives the end of the 28th varga of the last adhyāya of the last *apstaka*. This does not agree with Max Müller's VIII. 8, 28. Nor does the wording, nor the arrangement of the Vargas, henceforward agree with Max Müller. So the Pratikas of all the Vargas from 29 to the end are given here in collation with Max Müller's edition.

Varga.

20. गोभिर्भुङ्क्षु धनेन—not found.
30. तुभ्येदमिदं परिविष्यते मघु ... (167 सू. 25 व.)
31. वातस्य नु महिमानं रपस्य ... (168 सू. 26 व.)
32. मयोभूर्वातो अभिवातुषाः ... (169 सू. 27 व.)
33. विभ्राह् दृष्टत् पिवतु सोम्यं मघु... (170 सू. 28 व.)
34. त्वं त्यामिदतोरघमिन्द्र प्रावःसुतावतः ... (171 सू. 29 व.)
35. आयाहि ववसा सहगावः ... (172 सू. 30 व.)
36. आ त्वा हार्धमन्तरेधि ... (173 सू. 31 व.)
37. अभौवर्त्तेन हविषा ... (174 सू. 32 व.)
38. प्र वो यावाणः सविता ... (175 सू. 33 व.)
39. प्र सूनव ऋभूणां ... (176 सू. 34 व.)
40. पतङ्गमत्त मसुरस्य माषया ... (177 सू. 35 व.)
41. त्वसू मु वाजिनं देवजूर्त ... (178 सू. 36 व.)
42. उत्तिष्ठताव पश्य तद्गच्छ ... (179 सू. 37 व.)
43. प्रसन्नाहिषे पुब्रह्म शत्रून् (180 सू. 38 व.) } Together
प्रथञ्च यस्य सप्रथञ्च नामा (181 सू. 39) } make 43
44. दृष्टस्यतिर्नयतु दुर्गंहा ... (182 सू. 40 व.)
45. अपश्यं त्वा मनता चिकित्तायम् ... (183 सू. 41 व.)
46. विष्णुर्योनिं कल्पयतु ... (184 सू. 42 व.)
47. नेत्रमेवपरापत ... Khila 30
48. महिजोषा भवोऽस्तु ... (185 सू. 43 व.)
49. वात आवातु भेषजम् ... (186 सू. 44 व.)
50. प्राप्तये वाचमौरय ... (187 सू. 45 व.)
51. प्रनूनं जातवेदसमश्रमम् ... (188 सू. 46 व.)
52. आयं गौः एश्विरकमौत् ... (189 सू. 47 व.)
53. ऋतश्च सत्यश्चामोडाव् ... (190 सू. 48 व.)
54. संसमिधुवसे दधन् ... (191 सू. 49 व.)

Here ends the last *apfaka* in Max Muller's edition. The present manuscript has still the following :—

1. मंथानमुपलभदत्—Khula 82
2. नैर्दंम्यं मेना
3. प्राथम्यात्.....
4. अगोपातगोदद्यात्
5. विदा मध्वन् विदागात्
6. तमूत ये हवामहे
7. नूनं तनयं

The *apfaka* ends with the number 7.

Col. :—इति चतुःषष्टितमोऽध्यायः ।

For printed editions of the Rgveda Samhitā and its translations, see page 1 of Volume I, part I of the Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts of Government Oriental MSS Library, Madras, also Descriptive Catalogue of Sanskrit Manuscripts Dec Coll, page 1. R. C. Dutt published the complete text in Bengali character and with a Bengali translation. The late Babu Ramānītha Sarasvati published ten fascs of the text with copious notes in Bengali.

121.

1259. *The same*

Substance country made paper 9½ x 1 inches. Folio 120. Lines 8-9 on a page. Extent in Slokas 2400. Character Nāgara. Date Sam 1731 and Saka 1509. Character Nāgara. Appearance tolerable. Generally correct. Complete.

Post Colophon Statement :—

संवत् १०३३ शके १५६६ प्रमद्वयामसवत्सरे आश्विनमासे
शुक्लपक्षे द्वादश्यादिवासरौ देवतिनक्षत्रे अतिपातयोगे तद्विने यत्न-
समाप्तः ।

तिमाजिमोलामिसुत-इमिदृष्याचितोपनामक-तत्सुतगुणाद्येन
लिखितं इदं पुस्तकं स्थाये परार्थं च त्वरितमिदं कार्या शीरसु ।
यंय तत्श्लोकसंख्या च २४०० .

122

1187 *The same with diacritical marks*

Eight batches of leaves in the Nāgara character

I Substance, country made paper Folia 77 $8\frac{1}{2} \times 4$ inches Lines 10
on a page

Contains the first astaka

II The same substance and measure Folia, 86 Lines, 9 to 11 on a page

Contains the second astaka.

III $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 115 Lines 6 on a page

Contains the second astaka in a larger hand

IV $8\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 80 Lines 9 to 11 on a page Written in two
hands, foll 1 to 55 in one, and the rest in the other

Contains the third astaka

V $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches Leaves marked from 18 to 84 The 24th leaf is
missing

From the tenth varṇa of the second adhyāya of the
third astaka to the end of the astaka

Post Colophon Statement—

श्रिवाय ॥ लेखकनागजि शुभं संवत् १६६८ वर्षे मागश्रमासे
शुक्लपक्षे पूर्णमासे सोमवासरे ॥ काशिया गङ्गाया विश्वेश्वर,
मर्यादस्थकाया उत्तरे तटे ॥ वास प्रभार्यपाठ शुभं भवतु ।

In a later hand इदं पुस्तकं बालूरकोरिमठस्थ ८

VII Measure $8\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 17. Lines 8 on a page

Contains III, I 1, to III 2, 8 and a portion of 9

VII $8\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 75 Lines 11 12 on a page In the same hand
with the first two batches

Contains the fourth astaka

VIII. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 71 Lines 10 to 12 on a page

Contains the fourth astaka

Post Colophon:—

संवत् १७२८ वर्षे शीतवदि अमावास्या तदिने पशुघीयक
समाप्तः । दो० गोविन्दसुत + + जमुत श्रीरामकृष्णं पुस्तकं रघु-
नाथवैद्यनाथपठनार्थं ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

In red ink संवत् १७२७ वर्षे + + + + +

123.

1421. *The same with diacritical marks.*

I Substance, country-made paper 9×3½ inches Folia 72 Lines, 11
on a page Character, Nāgara Date, Samvat 1717 Appearance, old
Correct

The fifth astaka only

*Post Colophon Statement:—*संवत् १७१७ वर्षे आश्विनमासे कृष्णपक्षे
पञ्चमी शुक्लवामरे श्रद्धालीतं दीप्तौत वात्सलासुत श्रीरामेश्वररघुनाथ
तं वैद्यनाथपठनार्थं ।

शुभमस्तु । श्रीमस्तु । कल्याणमस्तु । श्रीवीरेश्वर प्रसन्नोऽस्तु ।

मैरव प्रसन्नोऽस्तु ।

Owners. श्रीरामजीपोधीदी लक्ष्मीनाथदी पोधीदी रघुनाथसुत
लक्ष्मीनाथदी रघुनाथसुतलक्ष्मीनाथदी क्षपानाथदी ।

The first and the last leaves are pasted with yellow
paper.

II 8½×4½ Substance, the same Character, the same Folia, 117
Lines, 9 on a page Date (?) Appearance, very old and worn out Correct
Sixteenth century hand The last leaf is a restoration

The sixth astaka only.

III Substance and character the same 9×3½ inches Folia III in two
batches—I to 14 and 17 to 93 Lines, 9 on a page The first batch appears to be
a restoration, so the contents of the original 15th and 16th leaves are not
wanted

The seventh astaka down to the 26th varga of the
astama adhyāya

IV Substance and character the same Leaves, 119 of which 94 to 103 are

missing Lines, 10 on a page Date (?) Appearance old In the sixteenth century hand Generally correct

Astamāstaka complete The entry in leaf 13B पञ्चमे प्रथमोऽध्यायः should be अष्टमे.

124

2008. *The same with diacritical marks*

Substance country made paper : 9×4 inches : Folia—different paginations the first part in 81 the second in 97 and the third in 97 Lines 8, 9 on a page Character Nagara Date (given after the third part) 1764 Appearance discoloured

The first part of the MS contains VI down to 7, 12, the second part VII, and the third VIII

Date. सवत् १७६४ प्रभादिनामसवत्सरे आश्विनमासे शुक्लपक्षे प्रतिपत्तियौ सौम्यवासरे तद्दिने अष्टमाष्टक समाप्तम् ।

Then इदं पुस्तकं गुण्णरोपनाम-रामचन्द्रात्मज(क)दुसपोत्तमदीक्षितेन लिखितं स्तार्यं प्रसार्य च ।

125

2203. *The same with diacritical marks*

Substance country made paper : 9½×4½ inches : Character Nāgara

Separate pagination for each of the chapters

I 1 in 20 leaves, I 2 in 18, I 3 in 18, I 4 in 20, I 5 in 19, I 6 in 18, I 7 in 19, I 8 in 18

Date शके १७४८ सवत् १८ हेमलवनामसवत्सरे आषाढशुद्ध ८ शुक्लमासवार लिखितं गदाधरेण । शारायण प्रसन्न ।

मह्यशक्ति विज्ञ etc etc

II 1 in 28 leaves, II 2 in 19, II 3 in 16, II 4 in 17, II 5 in 19, II 6 in 19, II 7 in foll 19 to 35, II 8 in 17

III 1 in 21 leaves, III 2 in 18, III 3 in 17, III 4 in 17, III 5 in 16, III 6 in 14, III 7 in 15, III 8 in 17

Date शके १७५६ विकारिनामसवत्सरे । वैशाखशुद्धप्रतिपदा सौम्यवासरे तद्दिने लिख्यन् समाप्तम् ।

IV 1 in 19 leaves, IV II in 19 to 36, IV. 3 in 36 to 52, IV 4 in 24, IV 5 in 17, IV. 6 in 17, IV 7 in 17B to 23A, IV 8 in 16

The MS opens with the Paribhāṣā section of Kātyāyana's Sarvanukramanī and each chapter is preceded by its anukramanī

126

2665 *The same*

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Fols 311 Lines 10 on a page Character Nāgara of the seventeenth century Appearance discoloured

The first (fol 75), second (fol 75) and fourth (fol 76) aṣṭakas are complete. There are two parts of the fifth aṣṭaka one containing three chapters only (fol 1-37), and the other the latter portion of the fourth, the fifth, the sixth and the seventh with the latter portion missing (fol 40-78). Further there are leaves marked 74-82 containing parts of the seventh and eighth chapters of the fifth aṣṭaka

127

8202 *The same*

I Substance country made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Fols 143 Lines 9 on a page Character Nāgara of the seventeenth century Leaves 113 to 148 are a restoration in an eighteenth century handwriting

It contains the whole of the first aṣṭaka

II Substance country made paper $9 \times 3\frac{1}{2}$ inches Fols 49 to 72 Lines 7 on a page Character Nāgara of the seventeenth century Appearance old and worm eaten

It contains the end of the fifth adhyāya and the beginning of the sixth, of the first aṣṭaka

Fol 60A इति प्रथमाह्नके पञ्चमोऽध्यायः ।

III Substance country made paper 9×4 inches Fols 72 Lines 9 on a page Character Nāgara Date Samvat 1809 Appearance old and discoloured and worn out

It contains the whole of the third aṣṭaka

Post Colophon :—संवत् १८०६ चित्रभानुनामसंवत्सरे वसन्तश्रुतौ
वैशाखशुद्धपक्षमी इन्द्रवासरे लिखितमिदं पुस्तकम् । इतीयाष्टकः
समाप्तः ।

कोरडे-उपनाम-वासदेवस्य ।

In a different hand : नारायणभट्ट विश्वरूपेण लिखितम् ।

IV Substance, country-made paper 8½×4 inches Folia (by counting),
■ Lines, 9 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance,
discoloured and dilapidated

Contains the first four adhyāyas and the beginning
of the fifth, of the fourth astaka.

V. Substance, country-made paper. 8½×4½ inches Folia, 119 (by count-
ing). Lines, 14 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century.
Appearance, old and discoloured

It contains the first three adhyāyas, the first twelve
vargas of the fourth, vargas 29 to 37 of the fifth adhyāya
and the first three vargas of the sixth adhyāya, of the sixth
astaka.

VI Substance, country-made paper : 9×3½ inches Folia, 22 to 36 and 40
to 98 Lines, 8 on a page Character, Nāgara Appearance, old and dilapid-
ated Date, Samvat 1596

Colophon :—इति सप्तमाष्टके अष्टमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—संवत् १५६६ वर्षे आश्विनशुद्धपौर्णमास्यां शनिवासरे
पुढ्योत्तमभट्टेनालेखि श्रीवीरभानुमहाराजे + + + जगद्गन
पठनार्थम् ।

VII Substance, country made paper : 10×4 inches Folia, 101 (by
counting) Lines, 9 on a page Character, Nāgara of the sixteenth century
Appearance, old and discoloured

It contains the eighth astaka, with leaves missing here
and there The colophons of the first, third and eighth
adhyāyas are not found.

Date in a later hand :—संवत् १६६० वर्षे ज्येष्ठ सुदी ।

VIII Substance, country-made paper 7½×4 inches Folia, 20 (by
counting). Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century
Appearance, old and discoloured

A fragment of the eighth astaka

IX. महाभाष्योसंहिता ।—From IX to XVI chapters. These form the second astaka of the R̥gveda Samhitā.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 20 of which toll 21 to 36 are missing Lines, 8 on a page Character, Nāgara Appearance, discoloured

Beginning :—

ॐ प्र व पानं रघुमन्त्रोन्मो यज्ञं वदाय मोदये भरध्वं ।
दिवो व्यत्तोव्यसुरस्य वीरैरिवुध्येव मरुतो रौदम्यो । पद्मौव
पूर्वहृति वाद्यध्या उपासान्ता पुनघा विदाने । सरीर्मात्वं व्युतं
वसाना सूयंस्त्रिया सुवृष्टौ हिरण्ये । इत्यादि ।

R.V I. 122.

14B, इति महाभाष्योसंहितायां नवमोऽध्याय ।

End :—

प्राचो व्यध्वरेव तस्यतु सुमेके जतावरी जतनातस्य सखे
इडा ममे० ।

*Colophon :—*इति षोडशोऽध्याय ।

*Post Colophon :—*मन्दस्य कमिप्रददधिर्देवेभि । समाप्तः ॥

शुभं भवतु ॥ वैशाखशुदि ३ । अस्य ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्री । साम्
सदाशिव ॥ गणेशाम्बिकेभ्यो नमः ॥ श्रीसिद्धैर्नमः ॥

128.

2481 . *The same. Ast. I. With diacritical marks.*

Substance, country made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia 67 Lines, 8 to 10 on a page Character, Nagara of the early eighteenth century. Discoloured and potted The first leaf is missing and the second corroded

The number of sūktas are marked in red

The Post Colophon Statement :—

शुभं भवतु ॥ वैशाखशुदि ३ । अस्य ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्री । साम्

सदाशिव ॥ गणेशाम्बिकेभ्यो नमः ॥ श्रीसिद्धैर्नमः ॥

129.

2479. *The same.*

Substance, country-made paper. $7\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 21. Lines, 6 on a page. Character, Nāgara of the early eighteenth century. Appearance, discoloured.

The first adhyāya only of the first aṣṭaka of the R̥gveda.

130.

1410. *The same.*

Substance, country-made paper, $7\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 81. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1715. Appearance, old. Generally correct.

The first aṣṭaka only.

Post Colophon Statement :—संवत् १७१५ वर्षे कार्तिकशुद्ध १३ गुरु-
वासरे अष्टमिनी सम्पूर्णलिखितमिदं पुस्तकम् । शुभं भवतु ।
कल्याणमस्तु ।

Then in red खलि संवत् १७१५ वर्षे माघशुक्ल १ गुरुवासरे अविमुक्ति-
वाराणस्यां उपा० श्रीपूण्यानिदाससुत-अविचलजीकेन शोधितं खरैलक्षितं व्याख्य-
यदीकस्य पुस्तकम् ।

131.

9412. *The same.*

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 12 (50—62). Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Generally correct.

Fragmentary.

From the beginning of the second varga to the end of the 27th of the fifth adhyāya of the first aṣṭaka.

132.

9411. *The same.*

Substance, country-made paper. 8×4 inches. Folia, 100. Lines, 7, 8 on a page. Character, Nāgara. Date ? Appearance, very old. Generally correct. Incomplete at the end.

From the beginning of the third astaka to the end of the 25th varga of the eighth adhyāya of the same

133

9110 *The same*

Substance country made paper 8x6 inches Folia 29 Character
Nāgura Date ? Appearance old

Much damaged, specially in the last leaf The injured
portions are pasted over with new, white paper

The third astaka to the end of the second adhyāya

134

95 *The same Ast VII 1-8*

The MS is noticed by Rājendralāla under No. 868 as
Śākala Samhitā

Post Colophon Statement —

आवकावदि । वार वृद्धस्यत ई मवत् १७५६ लिखित वैजनाथ
ब्राह्मण देव बालिकांत्या निवासी ठिकाना राजमन्दि
ब्रह्म वाट ।

RGVEDA PADAPĀTHA

135

2501 ऋग्वेद पदपाठः । *Rgveda Padapatha*

Substance Foolscap paper 8×4 inches Fol a 755 Lines 9 on a page
Extent in slokas 1350 Character Nagari Date Saka 1676 Appearance
tolerable Complete Generally correct

See Max Muller's printed edition of the Rgveda Samhita

The present MS is divided into eight astakas and 64
adhyayas or chapters The Rks are of the Sakala school with
full accentuation

Last Colophon — इत्यग्रे ऋग्वेदप्रारम्भस्तु सप्तह्यस्तौत्थन्त दशम मण्डलम् ।
इति श्रीऋग्वेदसंहितापदानामनुक्रमेण षट् पष्ठितमोऽध्याय समाप्तः ।

Post Colophon —

श्रीलक्ष्मणकमलावरार्षणमस्तु । श्रीकाशीविश्वेश्वरार्षणमस्तु । ॐ नमः ।
ब्रह्मार्पणमस्तु ।

सुद्धानि रम्याणि परिष्कृतानि
पदानि ऋग्वेदभवानि सन्ति ।
विचार्य सम्यङ् लिखितानि भावना
परिष्कारार्थमथो सुखाय ॥
वैराज प्रारम्भ उभाउगून
पर्यन्तमादौ लिखितं गृहे च ।
यान्त्रार्थमुद्दिश्य गतेन काश्या
लता समाप्ति पदपुस्तकस्य ॥

शके १६७६ भावासवत्सरे वैशाखशुद्धपक्षा पुष्योत्सवेऽष्टमे दिने
सायान्ते समाप्तिः ।

अज्ञानतो वा मतिविभ्रमाद्वा
 यत्किञ्चिद्गूढं लिखितं मया च ।
 तत्सर्वमर्थे परिशोधनीयं
 कोपो ग् कार्यं खलु लेखनम् ।

Up to the fourth astaka there are letters at the end of every varga, the import of which is difficult to understand

136

1412 *The same*

Substance, country made paper 9x4 inches Folia 67 Lines 12 to 14 on a page Character Nagari Date Samvat 1592 Appearance very old Generally correct

The first astaka only

Post Colophon Statement —स्मृति संवत् १५८२ वर्षे आयादमाने
 ह्यष्टमक्षौ चतुर्दश्या त्रिपौ बुधदिने अष्टौह सांजीवाग्रामवालाश्व-दुवे-
 भागमुत्त-वामणेन प्रथमाष्टकपदं लिखितम् । तस्य अन्येषां पुत्रपौ-
 त्रादिपठनार्थं स्वयं लिखितम् ।

यावत्तुल्यसमुद्रो वा यावत्तुल्यमण्डितो मेघ ।

यावत् सूर्यचन्द्रौ वै तावदिदं पुस्तकं जयतु ।

अपरं पुस्तकं वीक्ष्य शोधनाय सदा बुधे ।

हीनाधिकैः सहैवगैरस्माकं दूषणं नहि ।

शुभं भवतु कल्याणमस्तु लेखकपाठकयोः । कल्याणं भूयात् औरक्ष ।

In a very late and different hand दूवे वासनलिखित दुवे गोवालसरदीपो सहौ प्रथमाष्टकपद । Then a few letters unintelligible Below it in a very late, scribbling hand, there is a date - संवत् १६८२ वर्षे पौष शुध २ । There are many more dates and accounts of money transactions on the obverse of the first leaf and a good deal of scribbling on the reverse of the last leaf

137.

4723. *The same.*

Substance, country-made paper. 10×3½ inches Folia, 101. Lines, 7 on a page Character, Nāgara. Appearance, old and discoloured Date, Sarp. 1538

The fourth astaka is complete.

Last Colophon :—द्वाविंशतिमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—संवत् १५३८ समये श्रावणसुदि १२ सोमवारे श्रीकाश्यां विद्येश्वरराजधान्ये चतुर्वेददेवदत्तपुत्र चतुर्वेदविद्वलेन लिखा-
पितमिदं पुस्तकम् मङ्गलमस्तु ।

Written in the same hand as 138.

On the obverse of the first leaf there are four bonds, two dated Samvat 1564, and two Samvat 1565.

138.

4724. *The same.*

Substance, country-made paper 8×3 inches. Folia, 116. Lines, 6 on a page Character, Nāgara Date, Samvat 1538 Appearance, old and discoloured.

The seventh astaka complete.

Colophon :—षट्पञ्चाशोऽध्यायः ।

Post Colophon :—शुभमस्तु संवत् १५३८ समये कार्तिकसुदि भौमे इदं
पुस्तकं लिखायितं चतुर्वेद देवदत्तपुत्र चतुर्वेदविद्वलेन ।

139.

4722. *The same*

Substance, country-made paper 10×3 inches Folia, 113 of which the sixteenth leaf is missing Lines, 6 on a page Character, Nāgara of the sixteenth century Appearance, old and discoloured

Up to the end of the seventh adhyāya of astaka VIII and the first 12 Vargas of the eighth adhyāya.

140.

6608 *The same.*

Fifteen batches of leaves

I Containing the first two adhyāyas of the first astaka, and the third coming up to the 31st varga. Then there is one leaf containing Vargas 23 and 24 of the fourth adhyāya.

Substance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia 47 of which folia 35-46 are missing. Lines 8 on a page. Character Nāgara of the nineteenth century. Appearance fresh.

II Contains I 4, 8-21 Vargas

Substance country-made paper 10×4 inches. Folia 37-45. Character Nāgara of the eighteenth century. Lines 8 on a page.

III Contains I 6, 10-24 Vargas

Substance country-made paper 10×4 inches. Folia 68-72. Lines 9 on a page. Character Nāgara of the eighteenth century. Appearance new.

IV Contains I. 7, 1-I 8, 26

Substance country-made paper 9×4 inches. Folia 30. Lines 7-11 on a page. Character Nāgara of the early nineteenth century. Appearance fresh.

V Contains II. 1, 11-II 4, 18

Substance country-made paper 9×4 inches. Folia 6-43. Lines 10 on a page. Character Nāgara of the fifteenth century. Appearance old and worn out.

VI From II. 4, 19 to the end of Ast II

Substance country-made paper 9×4 inches. Folia 46-94. Lines 9 on a page. Character Nāgara of the fifteenth century. Appearance old and pasted.

Col — भोडयोऽध्याय ।

Post Colophon — (The year lost in pasting) वर्षे फाल्गुन
शुदि १५ ।

VII Contains IV 4, 33-IV 7, 2

Substance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia 35-52 of which fol 50 is missing. Lines 12 on a page. Character Nāgara of the eighteenth century. Appearance old.

VIII Contains V. 1, 11-V 5, 17.

Substance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 5-37 Lines, 12 on a page Character, Nagari of the sixteenth century Appearance old

The leaf marks are gone in most of the leaves But by arranging the divisions and subdivisions of the astaka and counting backwards and forwards from the few leaf marks which are still visible, an attempt has been made to restore the original leaf marks

IX. Contains IV. 2, 9-VII. 2, 34

Substance, country made paper 9×4 inches Folia 17-93 Character Nagara of the eighteenth century Appearance, old and worn out

X. Contains VI 5 9 to the end of the astaka

Substance country made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ Folia 73-100 of which the 75th is missing. Lines, 8-11 on a page Character Nagara of the seventeenth century Appearance, old and discoloured

XI Contains astaka VI Very defective, as will be seen from the missing leaves

Substance country made paper 9×4 inches Folia, 2-56+76-114 Lines, 8 on a page Character Nagara of the seventeenth century Appearance, old and discoloured

It comes up to VI 8 30

XII Contains VI complete

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia 127 Lines 8 to 10 on a page Character Nāgara Date Samvat 1653 = A D 1796 Appearance, very old and discoloured

Last Colophon —अष्टाचत्वारिंशोऽध्यायः ।

Post Colophon —ॐ सति संवत् १६५३ वर्षे दक्षिणायने श्रीसूर्य प्रोक्षत्रतो ज्येष्ठमासे शुक्लपक्षे अमावास्याया मुख्यतिथौ रविवासरे अष्टोद्व वाराणसीवास्तव-वाङ्मनसराजवाणीय—after this everything is indistinct

The MS is unique, in that it seems to belong to a

recension of the Rgveda, different from that published by Max Muller. For instance, in VI. 4 there is one sūktā more in Max Müller's edition than in the present MS.

XIII. VII 6, complete

Substance, country made paper 9½ x 4 inches Folia 34-44 Lines, 10-11 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance old and discoloured

XIV Contains VIII from 6, 25 to the end of the aṣṭaka Copied in A D 1362 Perhaps the oldest extant MS. of the Rgveda

Substance, country made paper 8½ x 4 inches Folia 19 (by counting) The leaf marks are all gone Lines 13 on a page Character, Nāgara Date, Śaivāt 1418=1362 A D Appearance, very old

Last Colophon — चतुषष्टितमोऽध्याय समाप्तः ।

Post Colophon — सवत् १४१८ चैत्रवदि ६ गुरावशेषे दलदुर्गे व्यास-
लक्ष्मीधरेण व्यासनाथे पठनाय चतुषष्टिपदा पुस्तिका लिखिता ।
सङ्कलनम् ।

XV. This batch contains five fragments of Ast. VIII There are altogether 44 leaves They are very much soiled and the writing mostly faded I have arranged the leaves in five batches.

There are fourteen stray leaves

COMMENTARIES ON THE RĠVEDA.

141.

8201. ऋग्वेदसंहिताभाष्यम् । *Rġveda-Samhitā-Bhāṣya.*

By Sāyanācārya

I Substance, country-made paper. 12×6 inches Folia, 3 to 18 Lines 14 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured

A fragment of Sāyana's introduction to his commentary on the Rġveda. (Max Muller, second edition, pp 3 to 18)

Some stray leaves over and above these

II Substance, country made paper 12×5½ inches Lines, 14 on a page. Character, Nāgara of the seventeenth century Appearance, old and discoloured

Folia—1 to 58 containing Bhāṣya on Ast. 1. down to Adhy 1, 35 and the first three Rks. of the 36th (printed second edition of Max Muller, Vol. I, pp 28 to 107: the commentator's introduction is not in the present MS); the last leaf of the first adhyāya of the first astaka; 1 to 81 containing the Bhāṣya on astaka I. 2, to I 8, 31 (Max Muller's second printed edition, Vol I, pp. 111 to 122).

III Substance, country made paper 12×5½ inches Folia, 13 (by counting) Lines, 11 on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, discoloured

Contains Bhāṣya from the concluding portion of the 17th varga of the fourth adhyāya of the first astaka down to I. 4, 21. (Printed second edition pp 275 to 284, Vol I)

IV Substance, country-made paper 12×5½ inches Folia 74 (by counting) Lines, 10, 13 on a page Character, Nāgara Date, Samvat 1570 Appearance very old and worn out

The first Col in p. 18A, इत्यष्टमस्य द्वितीये विंशो वंगः ।

Col. in 21A, सायणाचार्यविरचिते माधवीये द्वितीयोऽध्यायः चतुर्था-
ध्यायो रच्यते ।

143A.

ऋग्वेदटीका । *It nadatika by कवीन्द्र ।*

8201A. Substance, country made paper 12x5½ inches Folia, 1 to 6
lines, 11 on a page. Character Nagari of the seventeenth century
Appearance, discoloured

A mere fragment. At the top of the first leaf it is
stated to be a commentary on the Rgveda by Sarva vidyā-
nidhāna Kavindra, a very powerful Sannyāsī of Benares at
the time of Shahjahan. The six leaves it contains, do not
complete even the introduction

At the top of the first leaf — श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्रा-
चार्यविरचिता ऋग्वेदटीका ।

It begins :—

इह खलु धर्मार्थकाममोक्षाख्यायत्वारः पुमर्था वृक्षन्ते ।
तत्रापि धर्मस्य प्राधान्यम् । धर्मजन्यत्वादर्थदीनां प्रत्यक्षस्यैव
तज्जन्येष्वनुमानादिषु च चार्थजन्यत्वात् यमहोमदानाद्यात्मकधर्म-
स्यनैकान्तिकत्वमिति शङ्काम् । धर्मत्वसामानाधिकरण्येनार्थजन्य-
त्वेऽपि धर्मत्वावच्छेदकावच्छेदेन तज्जन्यत्वाभावात् । जपोपवास-
तौर्ययात्रादौ तदभावाच्च । धर्मत्वावच्छेदेन धर्मजन्यत्वे देहि मे
इदामि ते वादसमुपतिष्ठत इत्यादिसृतिस्मृत्याद्यनुष्ठेयकार्य-
कारणभावकल्पनस्यैव मानत्वात् पुनश्चार्थविभाजकोपाध्यवच्छेदकाव-
च्छेदेन जन्यजनकभावस्यैव व्यादरणीयत्वात् ।

SĀSTRAS or UKTHAS

144

478 बालखिल्यशस्त्रम् । *Balakhilya Śāstra*

For this manuscript see L 1312

Col — इति मैत्रावरुणस्य बालखिल्यशस्त्रमप्तोर्यामस्य ।

Post Col Statement —

सर्वत् १०८८ समये चेन्न यदि ७ भौमे समाप्तिमगमत् ॥ शुभं भवतु ॥

This Śāstra is included in the Vṛṣvadeva Śāstra and is such recited along with others on the sixth day of the Navaratra of the Dvadasah yajñ. Balakhilya consists of 11 suktas from VIII 49 to 59, the first 8 of which are used in this sacrifice. But the recitation of the Śāstra requires that the first quarter of the first rc of the first sukta should be read with the second quarter of the second rc of the second sukta. Then the first quarter of the second rc in the second sukta with the second quarter of the first rc of the first sukta. In this way the third quarter of the first rc in the first sukta is to be read with the fourth quarter of the second rc of the second sukta. Then the third quarter of the second rc of the second sukta with the first quarter of the first rc of the first sukta.

Thus	A	B	E	F
	C	D	G	H

A F E B C H G D, adding one *ekapada* to this, इन्द्रविज्यस्य भूपतो, makes a complete recitation of the two res 1 1 and 2 2. The first two suktas are to be read thus. The next two are to be read half by half. In the other two, the first rc of one is read with the second rc of the other, and so on. Tho

seventh and eighth sūktas are to be read as usual in their proper order. These eight sūktas are to be recited by the Maitrāvaruṇa Priest. The MS contains these eight sūktas as they are to be read by that priest with the preliminaries and conclusions. The present MS contains Balakṛiṇya Śāstra as recited in 'ṭpyoryama yajña.

145

6208 महाबालखिल्यशस्त्रम् । *Mahā bala khilyaśastra*

Substance country made paper 8½×5 inches Folia 21 Lines 9 on a page Extent in slokas 320 Character Nagara of the nineteenth century Appearance worm eaten Complete

Practically the same work as the preceding

Colophon —आप्तोर्यामस्य महाबालखिल्यशस्त्रम् ।

Post Colophon —जि० भ० सूर्यधरसुत त्रियाघरेण ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

हि भूर्भुवः सरोमध्यो शौसावो यज्ञेषु ब्रुवाणि etc , etc

146

287 वृहत्सहस्रशस्त्रम् । *Vrhatisahasyasāstra*

Substance country made paper 9½×3½ inches Folia 21 Lines 16 on a page Extent in slokas 1200 Character Nagara Date Sam 1768 Appearance old Generally correct Complete

In a very small Devanāgarī hand. It consists of one thousand vrhata verses or 86,000 syllables.

Beginning —श्रीगणेशाय नमः ।

वृहत्सहस्रम् । ॐ भूर्भुवः सरोमध्यो शौ वी वाक् इति अपति ।

तदिहाम भुवनेषु ज्येष्ठ (X 120, 1) पु नद व ओदतीना
(VIII 69, 2)

यतो यज्ञ उग्रस्तेषु नमः (X 120, 1) ह नद योयवतीना
(VIII 69, 2)

सद्यो जघानो नि रिग्याति शत्रून् (X. 120, 1) पतिं वो अग्रानां
(VIII. 69. 2).

अनु यं विन्ने मदन्तूमाः (X. 120, 1) यो धेनूनामिषुधमि
VIII. 69, 2).

End :—उक्ष्वोयस्य स्थाने उक्ष्वदोक्षः । मूर्द्धा लोकानामसीत्यादि०
यक्षसमृद्धिमेधुस्तेत्यन्तं स्वयं जपित्वा अर्ध्वर्धुमपि वाचयेत् ७
उक्ष्वश्वा यज सोमस्य इति प्रैयः ॥ ये यजामहेऽपिवा सोममिन्द्र-
मन्द० यात्रिः सोतुर्वाङ्मयां सुपतो नान्वो ३ वीयद् सोमस्यामे-
वींश्च वीयद् अनुष्णस्य अनुवपट्कारं कुर्यात् ।

Col. and Post Col. :—इति बृहतीसहस्रप्रसन्नं समाप्तं । संवत् १७६८
पौष कृ ८ शुद्धे ति० गङ्गारामेण ।

See I.O. Catal. No. 434.

147.

8117. *The same, here called महदुक्थम् । Mahaduktha.*

Substance, country-made paper. 10×4½ inches. Folia, 60. Lines, 9 to
13 on a page. Character, Nagara Date, Sayvat 1658 Appearance, dis-
coloured. Complete Not accented Written in three different hands

Colophon :—इति महदुक्थं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—स्वस्ति संवत् १६५८ वर्षे वैश्वमासे
शुक्लपक्षेय-द्वितीयायां तिथौ शुद्धवासरे अद्यो उक्ताविद्या-
मवास्तव्य-उदीच-शातीय-पण्डित-श्री-गोपालसुत-पण्डित-आतीय-
सुत-पण्डित-गोवर्द्धनस्य पठनार्थे लिखितम् ॥ भोग्यमान-वास्तव्य-
भट्ट-राघव-भट्टकेशव-पण्डित-वासदेवैः मिलित्वा कृष्णार्थबुद्ध्या
लिखित्वा पण्डित-गोवर्द्धनाय दत्तम् ॥ औरस्य लेखकाध्यापका-
भ्येतव्या ॥ औरस्य ।

Mahaduktha or "great recitation" (called also Vrhatisas-
tra), being the principal Śāstra on the Mahāvratā day of
a sacrificial session.

148.

2072. *The same.*

Substance, country-made paper 8½×3 inches Folia, 5 Lines, 14 on a page Extent in slokas, 210 Character, Nāgara Date, Śaka 1774 Appearance, discoloured Complete

Colophon :—

इति छहलीसहस्रशस्त्रं समाप्तम् ।

Post Colophon .—

संवत् १७७४ वैशाखवदि प्रतिपदा रवौ लिखितमिदं
काश्या रामडोहकरसुन्दरभट्टेन ।

For a larger recension of the work see the previous number. See also I O. Catal. No 134

This work is recited in the Mahāvratā ceremony

149.

2635.

Substance, country-made paper 11½×5½ inches Folia, 5 Lines, 13 on a page Extent in slokas, 280 Character Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured

The Manuscript contains —

(1) अष्टावाकस्य पर्यायाः which begins and ends in the first leaf.

(2) मैत्रावरुणस्योक्त्यशस्त्रं which begins in leaf 2A and ends in the first line of 2B

(3) मैत्रावरुणस्य पर्यायशस्त्राणि which begins in 2B after Maitrāvaruṇasyoktha Śastra, and goes to the last leaf of the manuscript.

(4) आश्विनशस्त्रान्तरं etc. Four lines only

These Śastras are recited at night in the Atirātra Sacrifice (all other sacrifices of Soma being concluded during the course of the day) in three *pariyāyas*, ten *dandas* apart As the Soma-cup goes round, the R̥gvedī priests utter these, while drinking

(1) अच्चावाकस्य पर्याया ।

Begins —

हि भूर्भुव स्वरोम् । अध्वर्यो भो भो सावो ३ मे ह्यधु
ब्रवाणि तेऽम इत्येतरा गिर एभिर्वर्द्धास इन्दुभो चि यत्र कच ते
मनो दक्ष दधस उत्तर । तत्रासद छगव सो नक्षिते । इत्यादि ।

Ends —

उक्थ वाचि । शस्त्वा जप । वेहेप्रोद्गोणश्चर० राजावौ
सो ॥ ३ ।

Colophon — इति अच्चावाकस्य पर्याया ।

(II) मैत्रावरुणस्योक्त्यशस्त्रम् ।

Begins —

सहवा हवामहोमिद्रावरुणा यदिमानि चक्रयु विश्वा-
जातानि भुवनस्य मज्जनो ज्योमेण मित्रो वरुण दुवस्यति । इत्यादि ।

Ends —

वागोजः सद्य ओजोमपि प्राणापानौ वागोज सद्य ओमपि
प्राणापानौ ॥

Col. — इति मैत्रावरुणस्योक्त्यशस्त्रम् । सुमम् ।

(III) मैत्रावरुणपर्यायशस्त्राणि ।

Begins — अथ मैत्रावरुणपर्याया ।

हि भूरो श्री सावो प्रव इद्राय मादन प्रव इद्राय मादन ।
हव्यन्द्राय गायत सखाय सोमपन्नो चि शसेदुक्थ सुदानवे शसे-
दुक्थ सुदानवे उतदुक्ष यथानरथ क्षमा सत्वरधसो ॥ इत्यादि ॥

Ends — सोमस्याग्नेवीक्षौ वीषट् क्षिर्वागोज पूर्ववृत्त ।

Colophon — इति मैत्रावरुणस्य पर्यायशस्त्राणि ।

IV Then begins —

आश्विनशस्त्रानन्तर ॥ इमे सोमासस्तिरो अज्झासस्तीवास्तिष्ठति पौतये
युवभ्या । हविष्मता नामत्या रथेनायातमुपभूयत पिवध्वो । होता यत्तदश्विना
सोमाना तिरोऽज्झगता । Four lines only without a colophon

The mantras quoted are not in the Śākalaśaṃhitā. They are found at the end of the Atirātra chapter of the Āśvalāyana Śrauta sūtra—as anuvākya and Praisa (VI. 5, 21).

The name of the former owner of the MS:—पायस नरसिंहभट्टात्मजविश्वनाथखेदं पुस्तकम् ।

150

2099. मैत्रावरुणशस्त्रम् । *Matrāvaruṇaśāstra.*

Substance Foolscap paper 8½x4 inches. Folia, 7. Lines 7-9 on a page. Extent in slokas, 70. Character, Nāgara of the later eighteenth century. Appearance, discoloured.

This MS gives the Śastras to be recited by the Matrāvaruṇa priest in a Soma-yāga in the morning, in the midday and in the evening sacrifices. The ṛcs composing the Śastras are sometimes given in full and sometimes by initial words. The preliminaries and conclusions are short. The yājyās are given and no puronuvākya, which are not required. The Somayāga here referred to is Atirātra, as there are Prayājyās which are performed at night in that yāga alone.

It begins:—

अथ मैत्रावरुणप्रयोगः । हौ भूधुर्वखरोन् शौ सौवो २
मानो मित्रावरुणा हवैर्गव्यूनि मुक्षतं मध्वा रजाति सुक्रतो । त्रिः । RV III.
82, 10.

Colophons:—4A इतिप्रातः सवनम् 5B. इति माध्यन्दिनः 6A मध्यम-
पर्यायाः 6B द्वितीयपर्यायाः 7B इति मैत्रावरुणशस्त्रम् ।

151.

2615 आश्विनशस्त्रम् । *Āśvinaśāstra.*

For the MS and the work see L. 3214. See also Cs Vol I, Nos. 385 and 386

This is a collection of hymns in honour of the Asvinī Kumāras. The first two leaves are taken up with preliminaries to the recitation.

The Śāstra begins thus —

2(A) अथ उपसृष्टम् ॥ इदमहमर्वावसोः सदने सौदामीत्युपविशेत् ॥ समस्तजंघादरत्निभ्या जालुभ्यां चोपसृष्टं क्षत्वाश्विनं प्रसेत् ॥ अभिष्टिकत्याह्वय तत्रैव स्थितो पूर्ववदुप 2(B). विश्व उत्तमेन खरेण ॥ अभिष्टोता etc.

इति भूर्भुवस्वरो शौचावो ३ मभिष्टोता ऋश्मपतिः सराजा ॥

The MS. seems to be incomplete as the colophon आश्विनशस्त्रं सम्पूर्णम् is written in a different hand and the MS ends abruptly with the words सत्त्वासातये क्षतोश्मावाम् ।

The Śāstra is recited at the end of the night in the Atirātra yaṁā. It consists of not less than one thousand verses to be recited by the Hotā. Trivedi p 312. For the constituent verses see Trivedi 346-353.

152.

2117. वृषाकपिशस्त्रम् । *Vṛṣākapiśastra*

For the manuscript and the work see L 3252 ; Cs Vedas 387.

The Śāstra is recited on the sixth day of the Navarātra in Dvādasāha yaṁā. It is read as a part of Vaisvadeva Śāstra. See Ait. Beng. Trivedi 132. This is a hymn recited by the Brāhmanāchchhamsi priests RV X 86

Col. — इति वृषाकपिशस्त्राणि समाप्तम् ।

Post Col. — इदं पुस्तकं मोरेश्वरदीक्षितभागवतस्य ।

153.

2118. श्वयामरुच्छस्त्रम् । *Śvayāmarucchasthra*.

Substance, country made paper 8½×4 inches Folia, 11 Lines on a page 9 10 Extent in slokas 38 Character Nāgara Date Saka 1717 Appearance, finish Complete

The Sastra is used in the Dvadāśah yajña on the sixth day of the Navarātra. It consists of RV V 87, nine ṛcs only. It is called श्वयामस्तु after the name of the Rsi, who was the son of अत्रि। Trivedi 134

Col — इति श्वयामस्तु समाप्तः ।

Post Col — शके १७१७ राज्ञननाम सवत्सरे व्यापादयुज १२ तदिनीव पुस्तक रत्नाकरोपाध्यायेन लिखित । मोरेन्दर दीक्षितस्य दत्त ।

It begins — हिं भूर्भुवः स्वरोमाध्वयो शो शो सावो ३ मधाद्द्वौ गोर्वेन उपत्याकामान् मध साहजे उ देवयन्त उदभौ ३ चि ।

It ends — अक्व वे ३ यनामध इन्द्राविष्णु मरुपती मदानामिति याज्या ।

154

2123 योडशीशस्त्र । Śodāśīśastra

Substance country made paper 8½×4 inches Leaves 51 lines on a page 78 Extent in slokas 65 Character Nagara of the eighteenth century Appearance fresh Complete

See Ataroya Brahmana in Bengali by Babu R S Trivedi, p 330 The ṛcs are RV I 16, 1-3, I 82, 1, 3, & VIII 12, 25-27, III 44 1-3, VII 34, & VII 29, 3, the next three are not found in the Śakal Samhita, being taken from Āśvalayana VI 2, 6, RV A, 96, 1-3, II, 22, 1-3, Y 133, 1-3 VIII 69, 1-3, 8-9 13-15, VIII 69, 7, yajña X. 96 13

Colophon — इति योडशीशस्त्र समाप्तानि भवति ।

Post Col — श्रीलक्ष्मीकान्तार्पणमस्तु । शुभं भवतु । इदं पुस्तकं लक्ष्मणेन लिखित ।

The present manuscript begins —

अथ योडशीशस्त्रप्रारम्भः । हिं भूर्भुवः स्वरोमाध्वयो शो शो सावो ३ मिन्द्र जुषस्व प्रवक्षायाहि शूरं हरौ इह । पिवा सुतस्य मतेर्नमध्वसकानखाय मदायो ३ चि मिन्द्र प्रतर नय न एषस्व मयोर्दिवोऽनः । अस्य सुतस्य स्वर्गो यत्नामदा सुवापो अश्नो ३ मिन्द्रसुरायाय मित्रो न प्रधानं वृत्रं यतिर्न ।

155

विहृतपोडशी ।

1911. For the manuscript and the work see L. 3204.

The Śastra is used in the Sodasi sacrifice. It is called Vihṛta, because one foot of one mantra is read with one foot of another mantra instead of reading them in their proper order. This form of recitation is called Viharāṇa. See Antareya Brāhmaṇa by Trivedi, note page 330.

THE SŪKTAS

156.

2186. **पुरुषसूक्तम् ।** *Puruṣa sūkta with Śaṅkarācārya's commentary*

Substance country made paper 12×4½ inches Folia 6 Lines 12 11 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Date (?) Appearance discoloured Complete

Colophon — इति श्रीमत्स्वायनाचार्यकृत ऋग्वेदसंहितायां पुरुषसूक्त-
भाष्य समाप्तम् ।

Post Colophon — श्रीपुरुषोत्तमतोयै न विश्वेश्वरतीर्थगुरुद्वयया विन्वा-
वसुनामसवत्सरे लिखित ।

157

3763 *The same with a commentary*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia 10 In Tripāṭha form Character Nāgara of the nineteenth century Appearance fresh Complete

Colophon — इति ॐ पुरुषसूक्तम् ।

Post Colophon .— शुभमस्तु सिद्धिरस्तु रामाय नमः ।

On the obverse of the first leaf in Bengali —

प्रकाश्या १७६८ सौराष्ट्रादस्य सप्तदशदिवसे मङ्गलवारे श्रीरामस्य
गायत्रीमपारम्भाः ।

It consists of 22 fhs

1. संहस्रशीर्षा, 2. ॐ पुरुष एवेद, 3 एतावानस्य महिमा,
पाद्यम्, 4. त्रिपादूर्ध्वम्, . . इत्यर्घ्यम्, 5 ततो विराट् . इत्याचमनम्,
6 तस्माद्यज्ञात् ... इति स्नानम्, 7 तस्माद्यज्ञात् . इति वस्त्रम्, 8
तस्मादन्वा.... इति यज्ञोपवीतम्, 9 त यज्ञं वर्द्धयि . इति गन्धम्, 10
यत् पुरुषं यदधु- इति पुष्पम्, 11 ब्राह्मणोऽस्य सुखम् इति धूपम्,
12. चन्द्रमा मनसो जातः . इति दीपम्, 13 नाभ्या नाभिम् इति

नैवेद्यम्; 14. यत् पुण्येण.....इति नमस्कारः; 15. सहास्यासन्.....इति प्रदक्षिणम्; 16. यच्चेन यच्च.....इति विसर्जनम्; 17. अद्भ्यः समृतः; 18. वेदाहमेतं; 19. प्रजापतिस्वरति; 20. यो देवेभ्य आपतति; 21. उषं वाङ्मं; 22. श्रोष्य ते ।

Commentary begins :—अस्मार्थाः यः पुण्यो नाभेवर्द्धं दशाङ्गुलमविक्रम्य अर्थवशात् उत्पद्य विशानक्षयः अतिष्ठत् ।

158.

9952. *The same.*

Substance, country-made paper. Folia, 2. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 25. Character, Nāgara. Date(?). Appearance, tolerable. Generally correct. Complete.

It consists of 22 res.

159.

430.

For the MS. see L. 1382. But the description given there requires modification. The manuscript commences on the 28th leaf and with the third chapter of the Pavamāna sūktas. In the 40th leaf the col. is "इति यवमान तृतीयोऽध्यायः". In the 48th leaf, line 2 "इति यवमानसूक्तः समाप्तः". From 48 to the end of 49B "इति सूक्तम्". From 50 to 55 "इति यवमानसूक्तं समाप्तम्" ।

The first has 41 vargas from the 9th mandala of the R̥gveda, being the first chapter of the seventh aṣṭaka.

The second part contains the first 18 vargas of the next adhyāya, with the remark "इति प० सूक्तम्", together with a 19th beginning with "पावमानोः स्वस्ययनो सुदुषा हि हवसुतः । ऋषिभिः सम्भूतोऽरमो ब्राह्मणेभ्यस्तं हितम् ॥ with a 20th "यन्मे गर्भे वसतः पापमुग्रं यज्जायमानस्य च किञ्चिदन्यत् । जातस्य च यचापि च बर्द्धतो मे तत् पावमानोमि-रहं पुनामि ॥" and with the 21st दुर्यं दुरघौतं पापं यचाज्ञानतो कृतम् । अयाचितायासंयाज्यास् तत् पावमानो० ॥ etc The 19th, the 20th and the 21st are khilas to the Pavamāna sūktas .

In the third part there are three *vargas*, two of which are marked by the number (1) The first RV. X 126 commences “न तमसो न दुरितं देवासो अष्ट मर्यं । सजोयसो यमर्यमा मित्रो नयति वहयो अति द्विषः” ॥ etc. The second RV. X 119, 1. इति [वा] इति मे मनो गामश्वसनुयामिति । कुविद् सोमस्यापामिति । The third RV. X. 119, 7 नहि मे रोदसो उभे अन्य पक्ष चन प्रति ।

The fourth part contains the 16th *sūkta* of the first *mandala*.

160.

1980 पवमानः । *Paramāna*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia, 33 Lines, 8 on a page Extent in *śloka*s 450. Character *Nāgara* Date (?) Appearance discoloured

The *Pāvamāni* *rcs* begin with the beginning of the ninth *mandala* and continue for four chapters At the end of this the *Pāvamāni khilas* are added

161

2180. The same

The four chapters of the *Pāvamāni sūkta* from the ninth *mandala* of the *Rgveda*

Substance country made paper 8½×6 inches Folia, 46 Lines, 10 on a page Character, *Nāgara* Date, Śaka 1704 Appearance discoloured

Post Col. —शके १७०४ शुभशुक्लनामसप्तमरे अष्टमुद्ध प्रतिपदा भौम-
वासरे प्रथमप्रहरे लिखित समाप्तम् ।

162

1085. वामनसूक्तम् । *Vāmana sūkta*

Substance, country made paper 9½×4½ inches. Folia, 3 Lines, 11 on a page Extent in *śloka*s 70 Character *Nāgara* Date (?) Appearance tolerable Correct, Complete

It is the 161th sūкта of the first maṇḍala of the R̥gveda. This sūкта contains 52 ṛks. The present codex divides these ṛks into 10 sections.

163.

2009. देवीसूक्तभाष्यम् । *Devī sūкта-Bhāṣya.*

For the MS and the work see L. 1163.

Devīsūкта is the 6th sūкта of the seventh chapter of the eighth aṣṭaka of the R̥gveda X. 125. The Bhāṣya is by Sāyanācārya.

Post Col. :—संवत् १८७१ शक १७३८ सर्वधारीसंवदि माघसुक्ताष्टम्यां
शनौ ब्रह्मोपनाम्ना गोविन्देन सायना लिखितम् ।

164.

5881. श्रीसूक्तभाष्यम् । *Śrī sūкта-Bhāṣya.*

Substance, country-made paper. 12×5 inches. Folia, 10. In Tripāṭha form. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The well known khailka hymn of the R̥gveda in praise of Lakṣmī, noticed under the name of a "Litany to Fortune," in the Journal of the Asiatic Society of Bengal, for the year 1859, by Mr. Fitz-Edward Hall. See L. 8219

This is the eighth khila sūкта designated Śrī sūкта.

Printed in Vol. IV of Max Muller's second edition of the R̥gveda, pp. 513 to 528.

The accompanying Bhāṣya begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ तन्ने विवरणं युक्तिकाभिर्मिताक्षरम् ।

छन्दोज्ञानसंयुक्तं वर्णनियमकारकम् ।

हिरण्यवर्णमिति ।

End —यच्चविश्ववचना च व्याख्यान सप्रमाणकम् ।

यथामति मया प्रोक्तं प्रीयतां श्रीसूक्तचरितम् ।

165.

2640

श्रीसूक्तविवरणम् । *Sri sukta-inaruna*

For the manuscript and the work see L 3219

The sūkta itself consists of 15 rks, together with, as printed in Max Muller's edition, eulogistic verses, numbered from 16 to 29. The present MS omits some of the verses, and the last verse it comments upon is numbered 23.

4A ता लक्ष्मीं प्रेषयेति सम्बन्ध १५ । अथ स्तुतिभारा ।

Col —इति सूक्तविवरणं समाप्तम् ।

संवत् १७७३ शके १६३८ पराभवसंवत्सरे उत्तरायणे फाल्गुने

मासि लिखितमिदं महादेवेन स्वार्थं परार्थं चेति ।

Then it gives the text of the Sri sūkta of 15 rks and its eulogistic verses, 16th, 17th, 18th, and the first half of the 19th, as printed in Max Muller's edition.

166

3282 सौर [सूक्त]

Substance, country made paper 9x4 inches Folia 6 Lines, 8 on a page Extent in slokas 100 Character Nagara of the early nineteenth century Appearance fresh Complete

Colophon —सौर समाप्त ।

It contains hymns, picked up in a regular order from the Rgveda, in praise of the Sun. The hymns are —

I 50, I 115, I 164, 46/47, IV 40, 5, V 40, 5, VI 61, VII 60, 1, VII 62, 1—3, VII 63, 1—5½, VII 67, 14 to 16, VIII 101, 11/12, X 37, X 158, X 171, X 191

These are divided into 12 sections, but on what principle is not known. I 50 is divided into two sections. Some

sections contain ṛks quite apart from each other. Some contain entire sūktas. After the 12th section occurs the following :—

य एतेन सूर्येण सूर्यमहं । उपतिष्ठन्त उ आयुष्यन्त आरोग्यवन्तो
भवन्ति सर्वकामवन्तो भवन्ति सूर्यसायुष्यं गच्छति ।

After this occurs X. 190 of the R̥gveda.

On the obverse of the first leaf it is called, in a different hand, ज्ञानविधि. But Śaṅga has nothing to do with its contents

167.

2674 The same

Substance, foolscap paper. 8×4 inches. Folio, 5. Lines, 9 on a page
Extent in slokas, 100 Character, Nāgari Date, Śaka 1726 Appearance,
discoloured Complete.

The same collection of hymns to the Sun with slight variations.

It begins :—

श्रीमच्छेशाय नमः ॥

उदुत्यमिति त्रयोदशर्चस्य सूर्यस्य काण्वपुत्र-प्रसूतः ऋषिः सूर्यो
देवता आद्या नवर्चा गायत्रीच्छन्दः अन्त्यासप्तसोऽनुष्टुभः अन्त्यस्तृषो
श्लोकः उपनिषदन्योऽर्चो दिवसः सौरसूर्यज्ञेय विनियोगः ।

ॐ उदुत्यं जातवेदसं देवं वहन्ति केतवो वृषे विद्वाय सूर्य-
मित्यादि । Rv. I. 50, 1.

Col. :—इति सौर समाप्तः ।

Post Col. :—श्लोके १७२६ रक्षाक्षीनामसंबल्लरे आकथयद्यनवमो सौम्यवा-
सरदिने श्रीमच्चित्तपावनकुलाभि गोडवोलथुपनामक-श्रीब्रह्मीभूतः
बाबूरावसुनु-सखारामेण लिखितं स्वर्य परार्थं । लेखकपाठकयो
शुभं भवतु ॥ श्रीसविता सूर्यनारायणार्पणमस्तु ॥

168

3218 Substance, country made paper 8½×3½ inches Folia, 4
Lines 11 on a page Extent in slokas, 90 Character, Nāgara of the seven
teenth century Appearance, old and discoloured

I.

सुगारेष्टि । *Mrgāreṣṭi*.

अथ सुगारेष्टि । सप्तदश सामिधेय्य । नमः प्रवक्षते इत्यादि
श्रोत्रिष्केशस्तमोमहोमपामिदं न्यन् समुद्रस्य निवेशनं अन्धं ते
अस्मन्नयन्तु हेतयः पावको अस्मभ्य शिवो भवो नमस्ते हरते
श्रोत्रिषे नमस्ते अस्त्यर्चिषे इत्यादि ।

Mrgāreṣṭi ends in 3A

II

पविचेष्टि *Pavitreṣṭi*

अथ पविचेष्टि । नमः प्रवक्षते इत्यादि सप्तदशसामिधेय्य श्रोत्रि-
ष्केशस्तमोमहोमपामिदं न्यन् समुद्रस्य अन्धं ते । अस्मभ्य शिवो भवो
इत्यादि ।

The *śāmidheni* recs only are given with certain directions.

169

3267 राधिवर्गः । *Rādhivarga*.

Substance, country made paper 8½×4 inches. Folia, 5 Lines, 10 on
a page Extent in slokas, 80 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance, discoloured Complete

A collection of hymns mainly from the Rgveda, which
relate to the goddess of night. Some of the hymns it
contains are.—RV X. 137; the 35th khailika sūkta, as
printed in Max Muller's edition, VII 104, 23; I. 133, 5;
VIII. 61, 13; X 152, 2A, the first nine ṛks. of the 28th
khailika sūkta as printed in Max Muller's second edition of the
Rgveda. There are hymns, non-vedic too

As appears from the *samkalpa* given on the obverse of

the first leaf, this is to be recited for the welfare of a female in the lying-in chamber, and her child

देशकालौ सङ्गीर्णं त्रिधौ वसुधा सूतिकायाः सवालकस्य च सर्वारिष्ट-
शान्त्यर्थं रात्रिदेवताप्रोत्थं रात्रिसूक्तप्रठनमहं करिष्ये ।

170

3415 *The same*

Substance country made paper 7½×3½ inches Folia 6 Lines, 10
on a page Extent in slokas 80 Character Nāgara of the nineteenth century
Appearance, fresh : Complete

171.

7875 प्रैषाध्याय । *Prāṣādhyaṃ*.

Substance country made paper 8×4½ inches Folia, 13 Lines, 8
on a page Extent in slokas 150 Character Nāgara Date, Śaivrat 1763
Appearance, old and discoloured Complete

Colophon —इति शास्त्रायनप्रैषाध्याय ।

Post Col —सवत् १७६३ वर्षे माघवदी १४ त्रिधौ भौमवासरे कात्या
विन्नेश्वरसन्निधौ हरिहरात्मवदी विरेश्वरसुतशिवदेवेन लिखितमिष
यपावृद्धमित्यादि । स्वार्थं परार्थं च ।

See V p 29, which somehow is connected with Bhatta
nārāyaṇa's name There are altogether 72 *mantras* of which
68 begin with होत यक्षत् etc, etc, while in Broomfield's
"concordance" there are 100 *mantras* with होत यक्षत् as their
initial words But one at least of the 72 *mantras* here is not
found in Broomfield होत यक्षत् is called प्रैष ।

172

7889 सुपर्णाध्याय । *Suparnādhyaṃ*

Substance country made paper 9½×7½ inches Folia 11 Lines, 9 on
a page Extent in slokas 214 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance, discoloured Incomplete at the end

A hymn in praise of Garuda, accented; called in W. p. 22, *Suparṇadhyaṣya* in 31 vargas not found in the printed edition of RV. *Saṃhita*. Appears to be an apocryphal work.

173.

8203 दशपैर्यमासेष्टिमन्त्रव्याख्या । *Daśa-paurṇamāsa-ṣṭi-mantraryākhyā*. The Title is from the note-book.

Substance, country-made paper 9½ x 5 inches Folia, 14. Lines, 12-14 per page Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance discoloured Incomplete at the end

The first leaf is marked *हौ. सु भाष्य उत्तरार्द्धः*. *Hau-su*— is evidently the abbreviation of *Hauttra sūtra*.

It begins:—

श्रीगणेशाय नमः ।

भुजगा भुजगा यस्य वामगा वामलोचनः ।

सर्वदा सर्वदा दिव्यात् सशिवः सशिवः शिवम् ॥

अपोत्तरार्द्धमतमन्त्रार्थः प्रकृत्यते ॥

सौचो निगदः प्रजापत्य अमये समिध्यमानाय अनुब्रूहि— हे होतः अमिसमिन्धनार्थे तदर्थं अचोऽनुब्रूहीत्यर्थः । यदि अयं होतानुब्रूहीति तदा स एवार्थः होतृपदाध्याहारो न भवतीति विशेषः । शैवसूत्रनिगदः— ब्रह्मन् सामिधेनोरनुवक्ष्यामि । हे ब्रह्मन् अमिसमिन्धनार्था अथ अनुक्रमेण वक्ष्यामि । सौचं यजुः प्रजापतेऽनुब्रूहि ॐ अनुब्रूहि हि प्रजापते होतृत्वं सामिधेनोरनुब्रूहि ।

The meanings of different symbolic syllables, not explained in other commentaries, have been explained in this work.

174.

3981. कुष्माण्डटीका । *Kuṣmāṇḍa-ṭīkā*.

Substance, Kāśmīrī paper : 7½ x 5 inches. Folia, 25. Lines, 12 on a page Extent in slokas, 650. Character, Kāśmīrī of the seventeenth century. Appearance, fresh Complete

The commentary begins in the 10th line of the first leaf

अथ कुशाखडटीका ।

पापान्मुक्तिश्च पुण्यस्य दृढिरस्ति दिजन्मनाम् ।

कुशाखडमन्त्रपाठेन मद्यापापहरेण च ॥

कुशाखडमन्त्रान् प्रजपेच्छुचिर्भूत्वा समाहितः ।

निविद्धयोनिरमयाद् भूयश्चत्वारिंशये ॥

ॐ कुष्माण्डानि कुष्मानां प्रकुनीनामखड्गानाम् ॥ अस्य जः कुष्मानां

कुष्मसञ्ज्ञकानां मुनीनां प्रकुनीनां पक्षिणां हंसरूपानामिति यावत् ।

अखड्गानां अखड्गेषु तिष्ठतीति अखड्गस्या अन्तेष्वेव स्थितानां सता ये

मन्त्रास्ते कुशाखा । etc , etc

Colophon —समाप्तेय कुष्माखडमन्त्रटीका ॥ शुभं भवतु ॥

It ends thus —

अग्निं प्रीयता अग्निप्रीतेस्तु वायुं प्रीयता वायुप्रीतेस्तु सूर्यं
प्रीयता सूर्यप्रीतेस्तु ब्रह्मा प्रीयता ब्रह्मप्रीतेस्तु कुष्माण्डं प्रीयन्तां
कुष्माण्डं प्रीयता सन्तु । अनेन कुशाखडमन्त्रजपेन पापान्मुक्तिं पुण्यस्य
दृढिरस्ति । कुष्मण्डयः प्रागुक्ता । प्रायश्चित्ते मन्त्रा येषु कुष्मण्डयः
प्रागुक्तं प्रायश्चित्तमन्त्रे मासकं ब्रह्मणा (lacuna) धेरः ॥ (?)

Series of expiatory rites from various sources such as V S 20, 14, 15, 16 In the commentary on V S 20, 14, Sayana says अग्निवायुसूर्यदेवता तिस्रोऽनुष्टुभं कुष्माण्डौसञ्ज्ञाः TA II 6 contains 13 mantras of the Kusmanḍa class TA II 7 gives the akhyayikā and II 8 gives the list of sins from which these mantras purify

176.

5739 विठ्ठलस्तोत्रमन्त्रसारभाष्यम् । *Viṭṭhala-Stotra-*
Bhāṣya

By Kāśinātha Upādhyāya, son of Anantopādhyāya.

Substance, country made paper 12x6½ inches Folia, 27 In Tripāṭha form Character, Nagari Date Śaka 1720 Appearance, discoloured Complete

This gives exhaustive explanations of the twelve rks applicable to the worship of Viṭṭhala, a form of Viṣṇu. The rks are given in the middle of the leaf

Beginning.—

ओमविठ्ठलसमपदकमलं कमलं करोति नो वाचा ।

यद्भिः परोक्षप्रियविभुमिन्वसितैर्वर्णितं च मिन्वसितैः ।

अथ ओमविठ्ठलदेवेताप्रतिपादका मन्त्रा आख्यायन्ते । सर्वे वेदा यत्पदमामगन्तीति श्रुतेः । सगुण्ये ब्रह्मणि तत्तच्छब्दप्रवृत्तिहेतुना संभवात् सर्वे शब्दाः परस्मिन् पुंलि प्रवर्तन्ते इति ओमविष्णुसहस्रनामभाष्याच्च सर्वस्य देवस्य भगवत्प्रतिपादकतया सकलसूक्तानां तत्परत्वं स्पष्टमेव । तथापि विशेषतः ओमविठ्ठलपरत्वं अद्वावद्विदम्बनानां बोधार्थं यथामति कतिचिदेव मन्त्राः प्रदर्शयन्ते ।

तत्र ऋग्वृत्तवृत्तयोः प्रथमाष्टके सप्तमाध्याये प्रथमसूक्तम् ।

Text देखिये चरत, etc, etc.

End :—इत्यम्भवेदपठिता मन्त्रा वादश्च विष्णुता ।

अद्वावद्विदम्बनयोः सुखाख्याता यथामति ॥ १ ॥

बाणानां बोधदायार्थमेतदाभेद्विद्वोदितम् ।

परमं वाच्यं चापि क्षमतां मे बुधवत् ॥ २ ॥

श्रुत्याद्येकतमेनापि प्रमाणेन सनिश्चयः ।

अद्वावतां सनामेतत्तयं नु सन्तु बुद्धये ॥ ३ ॥

सिद्धान्तरसं यदिमं भ्रमदोषहरं एणो न ऋकोपात् ।

तदपि न हानिवैद्यात् सुधारसं सन्निपातोव ॥ ४ ॥

ओमदिङ्गुलदेवतादिविषयश्रुत्यादिमानत्रवे

भाष्यं भाष्यविदो मवं विरचितं मोदप्रदं प्रीयताम् ।

काशीनायकसमाप्तयेन विदुषां श्रेयादनन्ताभिधो-

पाध्यायाङ्गवता सुपादकमते श्रीविदुषस्यार्पितम् ॥ १ ॥

Colophon. —ओमदनन्तोपाध्यायसूरिसुतु-काशीनायोपाध्यायविरचित

ओमदिङ्गुलश्रुतमन्त्रसारभाष्यं समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon Statement. —

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शके १७२० कालयुक्तवामसंवत्सर श्री ४ १

श्रीक्षेत्रमंडरपुरी लेखन समाप्तः । श्रीविदुष जय विदुष जय

जय विदुष ।

177.

5768B. मन्त्रभागवत । *Mantra-Bhāgavata with*

Nīlakantha's commentary.

Substance, country made paper 10½ x 5 inches Folia, 26 Lines, 11 on a page Character, Nagari of the eighteenth century Appearance, old and discoloured

It is divided into four kāṇḍas

The original of this manuscript was evidently defective, as there is no end of the first kāṇḍa and the beginning of the second. After the 29th mantra of the first kāṇḍa it gives that marked 10, which belongs evidently to the second kāṇḍa; and the first colophon in the MS. is that of the second kāṇḍa

For the work see L 1511 The mantras are said to be 250 rks, though not found by counting, bearing on the worship of Rāma and Kṛṣṇa.

19B, इति श्रीमत्-पदवाक्यप्रमाणमर्यादाधुरन्धरचतुर्धरपञ्चावतस-
मोविन्दसूतोः श्रीनीलकण्ठस्य कृतौ खोजितमन्त्रभागवतव्याख्याया
मन्त्ररहस्यप्रकाशिकाया उन्दायनकाण्डो द्वितीय No of fcs

30, 23B, चक्रकाण्डस्तोत्रः No. of rcs 30; 26B, मधुराकाण्डस्तोत्रः समाप्त No of rcs 10 समाप्तस्यायं ग्रन्थः ।

The comm ends.—

सार्द्धं कृतद्वयमृचा रामकृष्णकथानुगम् ।

दर्शितं भगवांस्तेन तुष्यतात् सात्वतापतिः ।

178

8650 मन्त्रभागवतव्याख्या । *Mantrabhāṣaśatavyākhyā*

Substance, country paper 11×5 inches Folia 45 Lines, 11 on a page .
In Tripath form Character, old Nagara, Incomplete

The incomplete manuscripts end with चक्रकाण्डस्तोत्रः ।
The first kānda is here called मौकुलकाण्डः । Number of
rcs 80.

179.

5768A मन्त्ररामायणम् । *Mantra Rāmāyana with*
Nilakantha's commentary

Substance country made paper. 12×7 inches Folia 41, including the
two leaves of an index of the pratikas of the mantras In Tripatha form
Character, Nāgara. Date, samvat 1936 Appearance, fresh Complete

This explains the Rāmaraksā Kavaca and the vedic
mantras, referring to Rāmacandra The number of mantras
is 156 in the index and 146 in the text

38B, इति श्रीमत्पद्मवाक्यप्रमाणमय्यादाधुरन्धरचतुर्धरवशावतंस-
गोविन्दसूरिद्वयोः श्रीनोबकृष्णस्य कृतौ श्रीद्रुतमन्त्ररामायणव्याख्या
मन्तरक्षस्यप्रकाशाख्या समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon —संवत् १९३६ समे मौतौ—मार्गश्रीयं द्वितीया
श्रीमवार ।

See H. P. R Vol III, No 216

180.

8049. **मन्त्ररहस्यप्रकाशिका** (*Mantrarahasyaprasika*)*Being a comm. on Mantra-Rāmayāna by Nilakantha.*

Substance, country paper. 10½×5 inches Folia, 61. Lines, 13 on a page Extent in slokas, 2140 Character, Nāgara. Date, Bayvat 1892. Worm eaten Complete.

Colophon :—इति श्रीमत्पद्माक्षप्रमाणपर्यादाधुरन्धरचतुर्धरवतंसगोविन्दसूरिसूनुः श्रीनीलकण्ठस्य कृतिः श्रीश्रुतमन्त्ररामायणव्याख्या मन्त्ररहस्यप्रकाशिकाया समाप्तिमगमत् ।

Post Col :—संवत् १८९२ रामिति चैत्रशुक्लसप्तमौदिन जितितं वनारसमध्ये ।

181.

5768. **मन्त्रकाशोखण्ड** । *Mantra-kāṣṭhanda with**Nilakanṭha's commentary*

Substance, country-made paper 13×7 inches Folia, 26 In Tripāṭha form Character, Nāgara Date Sam 1936 Appearance, fresh Complete The last two leaves give the pratikas of 47 mantras

This compiles and explains vedic mantras, referring to the various deities and Tirthas at Benares

See H. P. R. Vol. III, 213

After the mangalācarana :—

प्रतेरयमिति द्वादशच स्रुतं etc.

24B, इति श्रीमत्पद्माक्षप्रमाणपारावारपारीयधुरन्धरचतुर्धरवंशाववंश-
गोविन्दसूरिसूनुर्नीलकण्ठस्य कृतिः श्रीश्रुतमन्त्रकाशोखण्डव्याख्या-
यन्त्ररहस्यप्रकाशिका समाप्तिमगमत् ।

अत्र प्रसङ्गान्मणिकर्णिकामन्त्रमुद्धरति ।

24B, *Last Colophon* :—इति श्रीमणिकर्णिकामन्त्रोद्धारः । समाप्त-
चार्यं यन्त्र ।

Post Col. 26A :—इति श्रुतमन्त्रकाशोखण्ड-मन्त्रानुक्रमणो समाप्त
संवत् १८३६ समैनाम कार्तिकशुक्लपक्षे १५ शुक्रवासरे ।

182

6508 गायत्रीरहस्य or [ऋग्वेदि] संध्याभाष्य ।

Gayatrīrahasya or R̥gvedīsandhyā Bhāṣya by Parasurāma Vyāsa

Substance country made paper, 8½x5 inch 3 lols, 58 Lines, 9 per page Character modern Nāgarī. Appears to be a complete at the end

Every leaf is marked with

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ कारमन्त्रं ब्रह्म प्रथमं चरममथ यम् ।

यमामनन्ति वेदेषु त प्रपद्ये विनायकम् ॥ १ ॥

श्रीसूर्यः श्रीनिवासश्च श्रीकण्ठ श्रीगणेश्वराट ।

परमात्मा गुर्वर्हसः सोऽहमिदमथ्ये धिया ॥ २ ॥

ॐ कारे ब्रह्मसंयुक्ता धिलोको वेदवत्सला ।

गायत्री कामगौ सेखा धर्मकामार्थमोक्षदा ॥ ३ ॥

यो नोऽस्माकन्तु जीवामी खस्मिन् बुद्धिं प्रोचदयात् ।

तस्य देवस्य सवितुर्भर्गो + + मुपासये ॥ ४ ॥

सन्ध्योपासनया मुष्येत् परमात्मा परमेश्वर ।

वर्धते + + गायत्रीरहस्य पारमार्थिकम् ॥ ५ ॥

प्रत्यवस्थापुतिगायत्र्यादिकैर्मन्त्रैः सन्ध्योपासि कुर्यात् । तत्र

माश्वत्थः ।

ॐ कारो व्यापुति सप्त गायत्री + + सा तथा ।

व्यापुतिष्टा त्र्यम्बकं सूर्योऽथापः पुनन्विति ॥ etc, etc

10B, इति गायत्रीरहस्ये प्रथमोऽनुभवः, 14A, सकल्यसन्ध्यार्थभानानन्दो नाम द्वितीयोऽनुभवः, 23B, तृतीयोऽनुभवः, 30A, चतुर्थोऽनुभवः ।

35A, श्रीमद् व्यासपरशुरामविरचिते गायत्रीरहस्ये गायत्र्युपासनानन्दोदयो नाम पञ्चमोऽनुभवः ।

40B, इति गायत्रीरहस्ये गायत्र्यर्थानुसन्धानानन्दोदयो नाम षष्ठोऽनुभवः, 46A, सप्तमोऽनुभवः— इति प्रातः सन्ध्याविधिः ।

183.

9121. गायत्रीभाष्यम् । *Gayatri Bhaṣya by*
Sāyanācārya.

Substance, country-made paper. 11½×5 inches. Folium one. Lines, 14 plus four. Extent in slokas, 20. Character, Nāgara. Date (?) Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Colophon :—इति सायनाचार्य्यमाधवीये गायत्रीभाष्यं सम्पूर्णम् ।

184.

9155. गायत्रीभाष्यम् । *Gayatri Bhaṣya by*
Sāyanācārya.

Substance, country-made paper. 12×6 inches. Folium, 1 only. Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 20. Date, Say 1911. Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Prose. Generally correct.

It begins thus :—ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

अथ गायत्रीभाष्यमाह । ॐ तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गोदेवस्य धीमहि
धियो यो नः प्रचोदयात् । १ । यः सविता देवः नोऽस्माकं धिया
कर्माणि धर्मादिविभया वा बुद्धिं प्रचोदयात् प्रेरयेत् । तत्तस्य
सर्वान्स्रुतिषु प्रतिज्ञस्य देवस्य द्योतमानस्य सविनुः सर्वान्त-
र्ध्यामितया प्रेरकस्य जगत्स्रुष्टुः परमेश्वरस्य आत्मपूतं वरेण्यं सर्वै-
रुपास्यवया ज्ञेयतया च सम्भजनैर्य । इत्यादि ।

It ends :—ध्यायते लिखि बड्ढं छन्दसीति सम्प्रसारणं यत्नवेन पदं । यद्वा
धीस्र आधरे तिस्र बड्ढं छन्दसीति विकरणस्य लुक् । प्रचोदय ते
जिह्व अङ्गाग्रमाः + + + योगादनिघाताः आचामस्यानुदात्तत्वे
छिन्द्वराः । (?)

Col :—इति सायनाचार्य्यमाधवीये गायत्रीभाष्यं सम्पूर्णमगमत् ।

संवत् १९११ भास् । ॐ काशीविश्वेश्वराय नमः ।

185.

2159. **हिरण्यकेशीयाः सर्वतोभद्रमण्डलदेवताः ।***Hiranya keśiyāḥ Sarvatoḥbhadramandaladevatāḥ.*

Substance, country-made paper 9½ x 4½ inches Folia, 2 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 40 Character, Nagara Date (?) Appearance, old, pasted and discoloured Complete Acrotitid

Colophon :—इति सर्वतोभद्रमण्डलदेवताः ।

It begins :—

ब्रह्मं अक्षुण्णं प्रथमं पुरस्तात् विसी'मुतः सर्वतो'देन ध्यावः

स बुध्निर्वा उपमा अस्य विष्ठाः सतस्र योनिमसतस्रविवः । १ ।

It contains 30 rks After the 30th we have मेरवे मेदं (३१) गदायै गदां (३२) विशूलाय विशूलं (३३) वचाय वचं (३४) शक्तये शक्तिं (३५) ब्राह्मणे ब्राह्मो (५०) वाराह्यै वाराहो (५१) चामुण्डायै चामुण्डा (५२) वैष्णव्यै वैष्णवो (५३) महेश्वर्यै महेश्वरो (५४) वै + + वैनायकौम् (५५) : Here ends the MS.

To all appearances the MS. is very old. On a slip of white paper, pasted over the upper margin of the first leaf, it is noted : हिरण्यकेशीया मण्डलदेवता. प्रारम्भः । ५५ । ओ ।

186.

1988 **नीतिमञ्जरीभाष्यम् ।** *Nītimañjarī-Bhāṣya*
by *Dyaḥ Dīvedā*, son of *Purusottama* and grandson
of *Mukunda Dīvedā*.

Substance, country-made paper 10 x 4½ inches Folia, 32 in all. Lines, 13—15 on a page Character Nagara Date (?) Appearance, fresh Fragment.

(The first four astakas are each separately paged, fifth complete in 9 leaves, sixth in 10 leaves, 7th in 5 leaves, 8th in 8 leaves).

For a description of the work see L. No. 4183. See also

H.P.R. III, 159 and I.O. Catal. Nos 1022 and 1023 It is a well-known work on morals culled out from the sūktas of the Rg Veda.

The 'Bhāṣya' by the author himself is not so well known.

The Bhāṣya on the fifth aṣṭaka commences—

मूरोने नौतिवाक्वानि दर्शयित्वा यथामर्त ।
पञ्चने नौतिवाक्वानि लिख्यन्ते चादिवेदिना ॥
गुरु सतोपयेदित्यर्थं व्याह ।

Colophon —

इति श्रीद्विवेदपुरुषोत्तमसंलग्ना द्विवेदशास्त्रवेन विरचिते नौति-
मञ्जरीभाष्ये पञ्चमाष्टके नौतिवाक्वानि ।

The sixth begins —

सरसतीमह वन्दे सभाष्या नौतिमञ्जरी ।
चादिवेदस्य चाक्षस्य मुखे स्थित्वा क्षता यथा ॥
व्याधर्मे मति न कुर्यादित्यर्थं व्याह ।

Colophon —

षष्ठाष्टके नौतिवाक्वानि ।

The seventh begins —

चाक्षस्य श्रुतितत्त्वस्य षष्ठेऽष्टके दृष्टमिति ।
दर्शयित्वेतिहासान् यः सप्तमे दर्शयत्यर्थं ॥
धैर्यस्य न कुर्यादित्यर्थं व्याह ।

Colophon —

सप्तमाष्टके नौतिवाक्वानि प्रदर्शितानि ।

The eighth commences —

नौचसङ्गो न कर्त्तव्य इत्याह ।
असता सङ्गदोषेण साधुर्ग्राह्यपि विक्रियाम् ।
इन्द्रेण बाधिता देवा साधुनाऽसुरसङ्गतेः ॥
तदर्थं इतिहासपूर्णा अह —

Colophon:—

इति श्रीचादिदेवदत्ते नोतिमन्त्रगीभाष्ये अष्टमे नोतिवाक्यानि ।

Dyā Dviveda wrote in Sak : 1550, i. e. 1628 A D

187

2016. *The same (with the text).*

For the manuscript and the work see L 1183

This is a mere fragment.

*Post Col.—*संवत् १८७१ चार्थिवाल्दे पान्थुनवद्यत्तुर्दंष्ट्रा श्रीकाया
मलोचनाया गोविन्देन लिखितम् ॥ शुभं भवतु ॥

The MS. has only 9 leaves and not 10 as given by
R. Mitra The other leaf is of no use

BRAHMANAS OF THE RIGVEDA.

188.

1962. ऐतरेयब्राह्मण । *Āitareya Brahmana*
(In 8 pañcikās).

I. Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 21. Lines, 10 on a page. Character, Nāgara. Date, Śaka 1659 Appearance, discoloured.

Colophon :—इति प्रथमपञ्चिका समाप्ता ।

Post Col. :—शके १६५९ कालयुक्तनामसंवत्सरे फागुनवद्य = शुद्धवासरे तद्दिने प्रथमपञ्चिका समाप्ता । श्रीरत्न ॥

इदं पुस्तकं भागवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखितम् । स्वार्थं परार्थ-
कार्थं च । यावृष्टं पुस्तकमित्यादि । भद्रपुष्ट्यादि ।

II. Substance and measure, the same Folia, 24 Lines, 11 on a page Character, Nāgara. Date, Śaka 1661 Appearance, discoloured

Col. :—इति द्वितीयपञ्चिकाया पञ्चमोऽध्यायः । इति द्वितीयपञ्चिका समाप्ता ।

Post Col. :—श्रीलक्ष्मणायनस्तु । शके १६६१ सिद्धार्थिनामसंवत्सरे चैत्रशुद्ध १४ तद्दिने समाप्त ।

इदं पुस्तकं भागवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखितं स्वार्थं परार्थं च ।
श्रीगजानन । श्रीश्रीराम ॥

III Substance, the same $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 75 Lines, 7, 8 on a page Character, Nāgara Date, Śaka 1666 Appearance, discoloured

Col. :—इति तृतीयपञ्चिकाया पञ्चमोऽध्यायः ।

Post Col. :—

यज्ञोक्तेमेकादश । देवविश्वस्तयोदश । सोमो वै राजामुग्निंश्चतु-
र्दश । देवा वा असुरैर्युद्धं षट् । यज्ञो वै देवेभ्योऽन्नाद्यं षट् ।
शके १६६६ रत्नाक्षीनामसंवत्सरे । ग्रन्थसंख्या ८०८ ।

IV. Substance, the same. $7\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Śaka 1621. Appearance, discoloured and brittle.

Col. :—इति चतुर्थपञ्चिकायां पद्यमोऽध्यायः ।

Post Col. :—ग्रन्थे १६२३ चित्रभानुसंज्ञकस्य व्याख्यानभाष्ये ग्रन्थपद्ये
एकादशो ११ भानुवामरे लिखितम् ।

In a later hand ग्रन्थसंख्या ५०० ।

V. Substance, the same. 9×4 inches. Folia, 26. Lines, 10 to 12 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Date (?). Appearance, discoloured.

Colophon :—इति पद्यमपञ्चिकायां पद्यमोऽध्यायः ।

Post Col. —

मिहिरादिभिर्भाष्यवत्पद्येकादशोऽध्यायः ।

सौम्योऽलिखद्भामवतो यथेशः स्वपरायणः ।

VI. Substance, the same. $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 24, of which the last two are a restoration. Lines, 8 to 9 on a page. Character, Nāgara. Date (?). Appearance, old.

Col. :—इति ब्राह्मणपद्यमपञ्चिका समाप्तः ।

VII. Substance, the same. $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 31. Lines, 5 to 9 on a page. Character, Nāgara. Date Śaka 1760. Appearance, discoloured and fragile.

Date and Colophon :—

संवत् १७५० भाग्यशोभंयुद्धे पौर्णमास्यां रविवारेण लिखितम् ।

शेवके विद्यानाथेन लिखितम् । ब्रह्मपद्यमपञ्चिका समाप्तः ।

One line more.

VIII. Substance, the same. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20. Lines, 9 to 10 on a page. Character, Nāgara. Date, Śaka 1860. Appearance, discoloured and brittle.

Colophon :—अष्टमपञ्चिकायां पद्यमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—ग्रन्थे १६६० कालमुक्तावतंसस्य भाग्यपद्ये १०

सहस्रे अष्टमपञ्चिका समाप्तः ।

इदं पुस्तकं भाग्यवतोपनाम्ना यथेश्वरेण लिखितं स्वार्थे परीष-
कारायै च ।

Printed by Haug. (with an English translation) Printed in the Bibl Ind series with Śīyana's commentary, and in the Anandāśrama series Translated into Bengali by R S Trivedi, with notes and indices Aufrecht edited the book in Roman character with extracts from Śīyana's commentary in 1879 The work contains four of the 7 soma sacrifices and other minor ceremonies

189

460 *The same*

To the end of the seventh pañcika

Substance country made paper 10½×3½ inches Folia 26 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 400 Character Nagara Date (?) Appearance, old Generally correct

Post Col. Statement —

श्राभक्षते नारायणेन लिखितम् ।

190.

1179 *The same.*

Substance, country made paper 9×3½ inches Folia — pañcika I 20, II 30, III 32, IV 24, V 27 (the first 7 leaves missing), VI 26 VII (two copies, one complete in 35 leaves and the other incomplete with 21 leaves) VIII 20 Lines 7, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured

191

3131 *The same.* (प्रथमपञ्चिका)

Substance, country made paper 8½×4 inches Folia 25 Lines, 9 on a page. Character, Nagara Date Śaka 1713 Appearance discoloured

Post Col — शके १७१३ विरोधिल्लग्रामसंवत्सरे पौषशुद्धप्रतिपदा हविवासरे तद्दिने इदं पुस्तकं समाप्तम् । विरोधिल्लग्रामनामक-विनायकभट्टस्य सुतलक्षणेन लिखितम् । हेरम्बस्वतु मा स्वार्थोऽप्यर्थम् ।

192.

3132. *The same.* (द्वितीयपञ्चिका)

Substance, country made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 32. Lines, 8 on a page. Written in two different hands Character, Nagara. Date, Saivrat 1796. Appearance, discoloured

Post Col. :—संवत् १७२६ युक्तामसंवत्सरे पौषकृष्णपक्षौ इन्दुवारे
तदिने भड्कंषकरोपनामक पिन्तामखेन काश्या विन्नेसरसन्निधौ
लिखितम् ।

रामकृष्णभट्टदुपेक्षेयस्य दत्तम् ।

193.

3133. *The same.* (चतुर्थपञ्चिका)

Substance, country-made paper. 9×4 inches. Folia, 30. Lines, 9 on a page. Character, Nagara. Date (?) Appearance discoloured and writing effaced in places. Complete

194.

3775. *The same.* (पञ्चमपञ्चिका)

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 46. Lines, 6 on a page. Character, Nagara. Date, Śaka 1632. Appearance, fresh

The date of the MS. :—शके १६०२ विक्रम संवत् पौषकृष्ण ५ ।

195.

3134. *The same* (षष्ठपञ्चिका)

Substance, country made paper $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 20. Lines, 8 on a page. Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete

196.

3135. *The same.* (सप्तमौपञ्चिका)

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete

197.

3136. *The same* (सप्तमीपञ्चिका)

Substance, country made paper 7×3½ inches. Folia, 20 Lines, 9 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete.

198.

3137. *The same.* (अष्टमीपञ्चिका)

Substance, country-made paper 9×4½ inches Folia, 23 Lines, 9, 10 on a page Character, Nagara Date, Samvat 1742 Appearance, discoloured. Complete

The Post Colophon Statement.—

संवत् १७४२ समवे कार्तिकशुक्लपञ्चमी सौम्यवासरे लिखितं
शुभमस्तु ।

199

22. *The same, here called* आश्वलायनब्राह्मण *Āśvalāyana*
Brahmaṇa. (पञ्चमपञ्चिका)

The MS. has been noticed in L. 768.

This is the fifth book of the Aitareya Brāhmaṇa, according to the Āśvalāyana Śākhā. The whole of the Brāhmaṇa is often called after Āśvalāyana. In this book at least, there is no difference in reading from the Bibl. Ind. edition.

Post Col. :—शुभमस्तु । राम । राम । राम । श्रीराम ।

In a different hand—

बालश्रवणस्य पुस्तकं लिखितं बालश्रवणेन ।

वरकृष्णि त्वं रचयामिमानमकालमधूरमवाप्य मेघात् ।

ज्वालाज्वालो न निदाघकाणो बावद्भेदोपमोषरन्ते ।

बालश्रवणोयमदः पदम् ।

On the reverse.

पुल्लोपनामकस्थेदं रामपुरे निवासिनः ।

सर्वेश्वरामश्रवणस्य जगज्जानातु पुस्तकम् ।

COMMENTARIES ON AITAREYA BRĀHMAṆAS OF THE RĠVEDA.

200

940 ऐतरेयब्राह्मणभाष्य । *Aitareya Brāhmaṇa-
Bhāṣya*

Sāyana's commentary on the Aitareya Brāhmaṇa, forming part of his Mādhaviya vedārtha prakāśa.

For the manuscript see L. 1801. It is not adequately described there.

The manuscript contains all the pañcikās from I to VI, and does not want the fifth pañcikā as stated by Rājendralāla.

Each pañcikā is paged separately. The pañcikā I has after leaf 42, 27 leaves marked from 1 which are in a new and larger hand and comes very nearly to the end of the 6th khanda of the 4th chapter. Then in the former hand follow 24 leaves marked from 1, which commencing from the 7th khanda of the fourth chapter, complete the first pañcikā.

Post Colophon Statement —

इदं पुस्तकं मेघदूते इत्युपनामगोविन्दात्मजनारायणेन लेखी ।
संवत् १८३३ शके १०६८ सर्वधारीनामसंवत्सरे उत्तरायणे वर्षा-
श्रुतौ आषाढे मासे शुक्लपक्षे १ तिथौ गुरुवाचरे सायंकाले
श्रीगङ्गाविश्वेश्वरसन्निधौ समाप्तः ।

Pañcikā II has 108 leaves; III, 142.

Post Col. — संवत् १८३३ आषाढमासे शुक्लपक्षे ५ मीमवाचरे ।

IV, 63; V, 92; (at the top of the last leaf appear the words "Government Sanskrit College, Calcutta"—२३२३ वेदः)
and VI, 82.

AITAREYA ĀRANYAKA.

202.

2281 ऐतरेयारण्यक । *Aitareyāranyaka*,

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 47 Lines 10 on a page Character Nagari Date Samvat 1865 Appearance old and worm eaten Complete

Printed in the Bibl Ind series with Sāyana's commentary

The Last Colophon —

इत्यैतरेयपञ्चमारण्यके तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ समाप्तान्यारण्यकानि ।
अग्निर्देवेभ्यः । अथ महाव्रतं चत्वारि व्या त्वाथ चत्वारि द्विकारे-
ण्ययो अथ स्रुवोवाज्यौणि वशं त्रीणि अथ महाव्रतं तदिति
प्रबोमहे दाविशति १ । एष पञ्चा अष्टौ एष इमं चत्वारि० योद्धवा
आत्मानमष्टौ आत्मा वा इदमेव त्रीणि पुनर्वैका कोयमात्मेवेका
वाङ्मेका एष पञ्चा विश्वामित्रमात्मा वा बहुविशति २ । अथात
सद्धितायाः षट् प्राणो वश इति षट् अथात सद्धितायाः अथ
खन्विय दादश ३ । विदामचवन्नेका ४ । महाव्रतं षट् ग्रीवा पञ्च
उरु त्रीणि ५ महाव्रतस्य सौख्यिहो चतुर्दश ५ ।

सर्वत् १८६५ ॥ भग्नष्टेत्वादि ॥ यावृश्च इत्यादि ॥ अर्जित
भूरिक्ष्टेत्वादि ॥

203

2672 *The same*

Substance country made paper 7x4 inches Folia 81 Lines 11 to 10 on a page Character Nagari Date (?) Appearance discoloured Complete

The name of one of the former owners of the MS in red ink — इदमारण्यकपुस्तकं श्रीमदध्वताग्रमस्तमिना ।

Then in a smaller and later hand in black ink.

इदं पुस्तकं रामचन्द्रदेवमुत-रङ्गनाथदेवमुत-कोटदेवस्य ।

On the obverse of the first leaf—इदं पुस्तकं कोटदेवस्य ।

204.

2073. *The same*

Substance, country made paper 9 x 1½ inches Folia, 51 Lines, 9 on a page Character, Nāgarī Date Samvat 1764 Appearance, discoloured Complete

Post Col. —

संवत् १७६३ वैशाखसंवत्सरे उदगयने चौथर्चा आषाढ-
शुक्लद्वादश्यां भानुवासरे आकोटकरकोनेरितनयननाईनेन लिखित-
मिदं पुस्तकं ज्ञानमद्वैतप्रविवरामार्चं चरितुयमे च । श्रीरत्न ।

On the obverse of the first leaf—पुस्तकं मुकुंद ।

205

100 *The same here called आरण्यपञ्चक .*

The present manuscript is fully described by Rajendra lāla under No. 87½

Post Colophon Statement —

प्रमोदतसंवत्सरान्तर्गतकार्तिकशुक्लशुभे वादशौ रत्नोवाङ्मोदनात्ता
रत्नमद्वैतस्य सुतेन रामानामपेयेनेदं पुस्तकं लिखितम् ।

206.

1961. *The same*

Substance, country-made paper 8½ x 4 inches Folia 61 Lines, 7 on a page Character, Nāgarī Date, Śaka 1747 Appearance, oldish Complete

Post Colophon :—

इदं पुस्तकं यारे इत्यपनामकवासुदेवस्य सुतरामचन्द्रेय लिखितम्
वास्तव्य छेचवाइ राङ्गापुर छयासनिथ ।

शके १७४७ पार्थिवनामसंवत्सरे आश्विनवद्यप्रतिपदा इदं पुस्तकं
समाप्तम् । मायवत-इत्युपनामक-नारायणदीक्षितेन दत्तं वास्तव्य
टोके श्रीगौदातीर । राम ।

COMMENTARY ON THE ARANYAKA.

207.

2809 ऐतरेयारण्यकभाष्य । *Aitareyāranyaka Bhāṣya* ,
by Śāyana

Substance, country made paper. $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 41 Lines on a
page, 10 Extent in folios, 1000 Character, Nagara. Date, Sam 1879
Appearance, fresh

The third Aranyaka only

Printed in Bibl. Ind. pp. 305-384.

Post Col. :—संवत् १८७६ आश्वीने संसर्ग सञ्जाधियनाम्नि पौषक्षयात्
पूर्वभाविनि विजयनाम्नि संवत्सरे परान्ये लुप्यनाम्ना अनाभवेन लिखितम् ।

THE UPANISATS OF THE AITAREYA.

208.

2375 ऐतरेयोपनिषत् । *Aitareyopaniṣad*.

Substance, foolscap paper 8½ x 1½ inches Folia, 7 Lines, 7 on a page
Character, Nāgara of the eighteenth century Date (?) Appearance, dis-
coloured Complete

Often printed. Translated into English by Prof. Max Muller in the S.B.E. series, Vol I It means the fourth, fifth and sixth chapters, of the second of the five Aitareya Āraṇyakas

209.

9527. *The same*

Substance, country-made paper 13 x 5 inches Folia, 2 Lines, 10 on a
page Extent in slokas, 64 Character, Nāgara Date (?) Appearance,
tolerable, Prose Generally correct Complete

210.

2214. आत्मपट्कोपनिषत् । *Ātmapaṭṭkopaniṣad*.

(Another name of *Aitareyopaniṣad*)

Substance, country made paper 9½ x 4 inches Folia, 6 Lines, 7, 8, on a
page Character, Nāgara of the eighteenth century Date (c) Appearance,
discoloured Complete.

211.

2626. ऐतरेयोपनिषद्भाष्य । *Aitareyopaniṣad-Bhāṣya*

By Śaṅkara (with text in tripāṭha form).

Substance, country-made paper 9½ x 5 inches Folia, 20 Character,
Nāgara Date, Śaṅkarat 1872 Appearance, discoloured.

Post Colophon.—शुभमस्तु संवत् १८७२ धातुनक्षत्रायमी दिवा
राम ।

The Bhasya in this MS has no introduction and begins with the explanation of the words आत्मा वा etc , and ends with the end of the sixth chapter of the second Āranyaka of the Āitareya Śāṅkarīcārya does not explain the seventh chapter, which is regarded as outside the *Upaniṣad*. The present MS contains also a commentary on the seventh by an anonymous author in the form of *Dīpikā*.

212

1024 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यटिप्पणम् । *Āitareyopaniṣad*
Bhāṣya-tippaṇa by Jñānāmṛta Yati, disciple of Uttamāmṛta

Substance country made paper 10×4 inches Folia, 17 Lines, 13, 15
 on a page Extent in slokas 750 Character Nāgara Date (?) Appearance
 old and worn out Prose Generally correct

The manuscript contains the commentary on Śāṅkarācārya's Bhāṣya on the second of the Āitareya Āranyakas, here called the first Āranyaka of Āitareyopaniṣad

It begins thus — श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुचरणार्या नमः ।

प्रत्यग्रूपं परं ब्रह्म प्रज्ञानचलमक्षरम् ।

ब्राह्म ब्राह्मविरा + + + + + + + + न्यक्षम् ॥ १ ॥

ऐतरेयमुपनिषं वन्दे व्यास शङ्करमौखरम् ।

कन्यातोयैर्गरीयासमानन्दारण्यगौर्मुबम् ॥ २ ॥

मूढे मयि कृपा कार्या सद्गिराचार्यशासनान् ।

यतोऽहमेतरेयानुवृत्तेष्टिष्णमारभे ॥ ३ ॥

ऐतरेयोपनिषद्भाष्यमारभमाख्यो भगवान् भाष्यकारः श्रोतव्यं
 सुखप्रतिपत्त्यर्थं प्रयोजनादिदर्शनप्राप्त्यर्थं चातद्व्यावृत्त्या व्याख्यायोप-
 निषदस्तित्वं प्रतिजानानोऽविज्ञेन परिसमाख्यादिप्रयोजननिश्चय-
 मर्थात्तदनुस्यूतिलक्षणं मङ्गलमाकलयति एष पद्याः ।

End :— न्यक्षमेव परं ब्रह्म ब्रह्मैवायं न सशयः ।

संसारो मे तमोरूपो + + नास्ति न सेत्स्यति ॥ १ ॥

Col — इति श्रीमद्भक्तिसुखाश्रित्युपादशिश्यस्य श्रीवामदेवतः इति श्रीम
देतदेवोपनिषद्भाष्यटिप्पणे प्रथमभाष्यकम् समाप्तम् ।
श्रीविश्वेश्वरार्पणम् ॥

213

1656. *The same*

8 1/2 inches country make paper 10x5 inch 4 folia. 12 lines 1400
page. Text in sloka 3/4 Character Vāṇarā Date (?) Appearance
tolerance 1/2 inch 1/2 fragment

Colophon —

इति श्रीमद्भक्तिसुखाश्रित्युपादशिश्यस्य श्रीवामदेवतः इति श्रीम
देतदेवभाष्यटिप्पणे प्रथमभाष्यकम् । (१)

It begins —

आमा वा ह्यायुत्तरय्येन भद्रविद्यैवोपते इति परिशेषपितु
उक्तमनुवदति परिमत्तामिति । यद्यथायत्तं कर्मजातमपरमज्ञ
विज्ञानस्य सुखान्तरेषु यत तत मन्त्रं यद्यनोक्तमित्यत आह द्येति ।

This is the beginning of the fourth chapter

214.

611 बह्वचब्राह्मणोपनिषत्, *Bahvachā Brahmanopaniṣat*

(Another name of *Ātiresopaniṣat*) भाष्यसहिता

विवरणसहिता च ।

The *Vivaraṇa* is a gloss on Śaṅkarācārya's comment on the *Upaniṣad*, by Abhinava Śārīṅgacārya Śaṅkarācārya's disciple of Kṛṣṇācārya Śaṅkarācārya

For the manuscript see L 1187

The text *Ātiresopaniṣad* and the *Bhāṣya* comment of Śaṅkarācārya have often been printed

215.

10472. *The same vīraṇa here called आत्मषट्क-
भाष्यटीका। Ātmaṣaṭka-Bhāṣya-ṭīka.*

Being a commentary on Śaṅkarācārya's Bhāṣya on Ātmaṣaṭka
or Āitareyaopaniṣad.

By Abhinava Nārāyaṇendra.

Substance, country-made paper. 9½×4½ inches. Folia, 77. Lines, 9, 10
on a page. Extent in slokas, 1336 Character, Nāgara of the eighteenth
century. Appearance, old and discoloured. Complete.

Col. :—इति श्रीमदभिनवनारायणेन्द्रविरचितात्मषट्कभाष्यटीका समाप्ता ।

Beg. :—ॐ आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविद्यारम्भस्यावसरं बहू
वृत्तं कौर्त्तयति परिसमाप्तमिति ॥

216.

9519. *आत्मषट्कोपनिषद्भिन्नगूढार्थप्रकाशनम् ।*

Ātmaṣaṭkopaniṣannigūḍhārthapraśaṇa. By Dāmodara.

Substance, country-made paper. 13×5 inches Folia, 4 Lines, 11-13 on a
page. Extent in slokas, 160 Character, Nāgara Date (?) Appearance,
tolerable. Prose. Generally correct. Complete

The leaves are marked ऐ. उ. दा or ऐ. दा.

A comm. on ऐतरेयोपनिषद् which the commentator divides
into six khaṇḍas, and calls it Ātmaṣaṭkopaniṣad.

Beginning :—ॐ श्रीगणेशाय नमः । पूर्वोक्तेः कर्मभिः सविशेषो-
पासनाभिश्च शुद्धचित्तस्थ तत एव साधनचतुष्टयसम्पन्नस्थ केवलात्म-
स्वरूपावस्थानलक्ष्यमोक्षसिद्धये केवलात्मविद्यारभ्यते । आत्मा वा
इदमित्यादिना खड्गषट्केन ॥

अत्र हि केवलात्मैव प्रतिपिपादयिषितः एक एवेत्युपक्रमे सर्वं
तत् प्रश्नानेन प्रश्नाने प्रतिष्ठितं प्रश्नानं ब्रह्मेति सर्वस्य प्रत्यगात्म-

ब्रह्मणि कल्पितत्वप्रतिपादक उपसंहारे चात्मैक्यप्रतिपादनात्
 स एतमेव पुरुषं ब्रह्म ततमपश्यत् मध्ये परामर्शात् । इत्यादि ।

Colophon —इति । श्रीदामोदरशास्त्रिकृतात्मयद्कोपनिषद्ब्रह्मसूत्रार्थप्रका-
 शनम् ।

217.

2625 **संहितोपनिषद्विवरणम्, *Samhitopanisad-vivarana***
By Śaṅkarācārya

Substance, country made paper . 12×5 inches . Folia, marked 26 to 31
 and 51 to 68 . Lines 13 on a page . Character, Nāgara of the eighteenth
 century . Discoloured . Incomplete

What is *Samhitopanisad*? The second and third
 Āranyakas of the Aitareya are called *Samhitopanisad* and are
 commented upon as such by Śaṅkara . The IV—VI chapters
 of the second Āranyaka, again, are called *Aitareyopanisad*,
 and are, as such, commented upon by Śaṅkarācārya . But
 the third Āranyaka begins with the following words अथान-
 संहिताया उपनिषद्, and properly speaking, that should be the
Samhitopanisad . Leaves 51 to 68 of the present MS
 contain the commentary on the third Āranyaka only . Folia
 26 to 31 contain no colophon .

Though the commentary is called *Vivarana*, it is really
 the *Bhāṣya* of Śaṅkarācārya .

See Cs 193

BRĀHMANAS OF THE ŚĀṆKHYĀYANA SCHOOL

218.

1258. शाङ्खायन-ब्राह्मण, or कौपीतकि-ब्राह्मण ।

Śāṅkhyāyana Brāhmaṇa or Kausitaki Brāhmaṇa.

Two manuscripts, each with 15 adhyāyas.

I Substance, country-made paper 7×4½ inches Folia, 95 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 1300 Character, Nāgari Date (P) Appearance, old. Generally correct Complete

The last leaf is a restoration, dated Samvat 1851 and Śaka 1716.

*Post Col. :—*अथ १८२१ अथ १८२१ यौव युक्त इ तृतीया गुरौ तद्दिने
यं गङ्गेवरखतु यं विन्धेवरखतु ऋतुपच पूरितं वाराणस्या । यं विन्धे-
वरखतु यं युक्तकम् ।

II Substance, country-made paper 7½×4½ inches Folia, 105 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 1600 Character, Nāgari Date (P) Appearance, old Generally correct Complete

For other manuscripts see Weber No. 79, p. 18 and I.O. Catal 89

219.

1019. महाव्रतम् (ब्राह्मण) । *Mahāvratā Brāhmaṇa.*

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia 9 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 200 Character, Nāgari Date Sam 1717 Appearance, old Prose Generally correct. Complete.

It is a supplementary section of the Śāṅkhyāyana Brāhmaṇa, devoted to the Mahāvratā rite—a ceremony on the 11th day of Gaurāmayana rite—complete in two chapters.

Beginning —

श्रीमद्योगेशाय नमः । ॐ प्रजापति र्वै संवत्सर । तस्यैव आत्मा
यन्महाव्रत तस्मादेनत्परस्मै न प्रसेधो सर्वेषां भूतानामात्मानं पर-
स्मिन् दधानीत्यथो ह्यस्यैव आत्मा यन्महाव्रत तस्मादेनत् परस्मै
न प्रसेत् ।

It ends —

ब्रह्मेतदहंछान्द्येव तद्वद्व्य प्रतिष्ठापयन्ति ते अमृतत्वमाप्नुवन्ति ।
य एतदहः उपयन्ति य एतदहश्चयन्ति ।

Col. — इति महाव्रते द्वितीयोऽध्याय । इति महाव्रत समाप्तम् ।
श्रीरक्ष ।

Post Col — शुभ भवतु । सवत् १७१७ वर्षे प्रथम ज्येष्ठ शुद्ध १५ दिने
लिखितमिदं पुस्तकम् । काशी पद्मश्रीकृष्णादिभ्रातृसमस्त-
पठनार्थम् ।

To be differentiated from the Mahāvratā, as given in
Āitareya Āraṇyaka and in Sāukhyāyana Śrauta sūtra See
Velval pp 72-73, also No. 89, the first two chapters only

220

872 कौषीतकि आरण्यक । *Kauṣītaki Āraṇyaka*

Substance, country made paper $6\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 75 Lines, 9 on a
page Extent in slokas 675 Character, Nagara Date (?). Appearance
very old and repaired Generally correct. Complete

It is a part of the Kausitaki Āraṇyaka.

The last Col runs—

इयारण्यके एकादशोऽध्याय । कौषितकी उपनिषत् समाप्त ।

Printed by Professor Cowell

The codex contains the Kausitaki Āraṇyaka, minus the
Mahāvratā Brāhmaṇa in two sections The first four
chapters of the Āraṇyaka form the Kausitaki Upaniṣad, as
commented upon by Śaṅkarānanda in his Dīpikā He

ऋग्वेदे पारायणपाठे शाकल्ये शैशिरौयके नमो ब्रह्मणे
नमो ब्रह्मणे ।

222.

1182. *The same.*

Substance, country-made paper. 10×5 inches. Folia, 36 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 700 Character, Nāgara. Date, Samvat 1810. Appearance, tolerable. Generally correct. Complete.

संवत् १८२० वर्षे असाढ़वद १२ नारगरे उम. वाराणसीमाहे
दौक्षत् गोखंद रामनाथश्रीनागर अमदावादी दौक्षत् श्रीवश्वर
क्ष्माश्वर वाजेश्वरने श्रीवार्धक पोथी + + + ।
शुभं भवतु ।

The section containing the number of sūktas of each anuvāka, as described in I.O. Catal. 53, is wanting in the present manuscript.

223. *

2486. *The same.*

Substance, country-made paper 7½×3 inches Folia, 48 Lines, 7, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

The last Col. — इत्यष्टमः ।

After the Colophon :— तदेतत् सूक्तसङ्ख्यं सप्तदशकं सदादात्रिं
वर्गाया हे सङ्ख्ये एकविंशोत्तरे । Then the 43rd and 45th
verses of Anuvākīnukramam of Macdonnell's
edition.

Post Col. :— मार्गश्रीर्गमासि शुक्लपक्षे द्वादश्या त्रिंशौ भौमवासरे तद्दिने
बालहज्जभट्टेन लिख्य वेङ्कटोपनामः ॥ शुभं भवतु ॥

224.

3098. *The same.*

Substance, country made paper 8½×4 inches Folia, 43 Lines, 7, 8 on a page Character, Nagara Date, Samvat 1695 and Śaka 1560 Appearance, discoloured and dilapidated Complete

The first and the last leaves are pasted with fresh yellow paper.

Colophon — इति सर्वानुक्रमशिका समाप्ता ।

Post Colophon —

संवत् १६६५ वर्षे १५६० सर्वज्ञितनाम सवत्सरे माघवदि ४
चतुर्थी सोमवासरे समाप्त ।

In a different hand

दि० हरिराम नौ पोषि सच्चि दि० भाइया ॥ दी ॥ गोविन्द-
रामजी ॥ दी श्रौवश्रद्धर नौ पोषी ॥ राम ॥

225.

5875 : *The same.*

Substance country made paper 9×4 inches Folia 37 of which the first and the thirteenth are missing Lines 8 on a page Character Nāgara of the seventeenth century Appearance old discoloured and pasted

The same as published in the *Anecdota Oxoniensis* series, but here it is attributed to Vararuchi, the pupil of Kātyāyana

After इतोया त्रियुय् इतोया त्रियुय्, where the printed edition referred to ends, the following is added in the present MS. —

एतत् छन्दसश्च सप्तमदशक समासाधिकम्भवेदे पारायणपाठे प्राकल्पो
प्रेमरीपके नमः श्रोनकाय नमः श्रोनकाय ।

Then comes the colophon attributing the authorship of the work to Vararuci, the pupil of Kātyāyana

56B इति श्रीकात्यायनशिष्यवररुचिहता ऋग्वेदसंहिताया अध्या-
यानां अनुमये सर्वानुक्रमशिका परिपूर्णा ।

Then comes छन्दसख्या published along with Sarvānu-
kramani in the *Anecdota Oxoniensis* in pp 54, 55

The MS comes to an end abruptly in the middle of the last pāda of the last sloka of Chandahsamkhyā.

226.

7929. *The same*

Substance, country-made paper : $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 37 Lines, 6 II on a page. Character, Nagara Date, Simrit 1549 Appearance, discoloured

The work is complete, being made up with the leaves of three different manuscripts, foll. 1-15 belonging to the first, 16 to 22 to the second, and 23 to the end to the third

Colophon :—इत्यनुक्रमणौ समाप्ता ।

Post Col —

संवत् १५४९ वर्षे वैशाखसुदि ९ भूसे ३ याज्ञिकराजासुत
याज्ञिकभाष्यमठनाथे पुस्तकं लिखितम् ।

227.

4180 (S). *The same.*

Substance, country made paper : $7\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 1, 2, 3, 5, 6 Lines, 11 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured

A fragment containing only the Paribhāṣā and Sarvānukramanī of Kātyāyana down to 1. 7. 10.

In this MS there is a section in the Paribhāṣā after the 12th.

228.

1960 *The same.*

Substance, country-made paper : $7\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6 Lines, 7, 8 on a page Extent in slokas, 70 Character Nāgara of the eighteenth century

The first leaf does not belong to the Paribhāṣā at all, but to the Sarvānukramanī proper, beginning with अदिर्नवमधुष्कन्दा and ending with प्रतीत्यमधि[माखतम्], that is, the first paragraph of the Sarvānukramanī as published by Prof. Macdonnel in the Anecdota Oxoniensis series.

The second leaf begins with the second line of the second paragraph of the paribhāṣā to the Sarvānukramanī by Kātyāyana It goes on as in the printed edition till the

12th paragraph, which ends in the sixth line of 5B, after which there is another paragraph, which is not known to Prof Macdonnell

That paragraph is

गोधा घोषा विश्वनांरापालोपनिषु नियत् ॥
 ब्रह्मजायाबुद्धनामामस्यस्य सखादिति ।
 इन्द्राग्नौ चेन्द्रमाता च सुरमा रोमशोर्वशी ।
 लोपामुदा च नक्षत्र दमो नारी च शान्तलो ।
 श्रीलाला सार्वराष्ट्री वाक् श्रद्धा मेधा च दक्षणा ।
 रात्री सूर्या च सावित्री ब्रह्मवादिन्य ईरिता ॥ १३ ॥
 इतिपरिभाषा समाप्ता ।

229

1180 (B)

Substance country made paper $7\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia marked 23 25 to 29, 31 33 to 37. Lines, 10 on a page. Character Nagari of the seventeenth century. Appearances discoloured.

A mere fragment of Katyāyana's index to the Rgveda, containing the end of the index of the fifth aṣṭaka and of a portion of the sixth and seventh

25A इति पञ्चमाष्टक ।

य इन्द्रस्यसिद्धिश्च पर्वत ओष्णिह त्विन्द्र सुतेषु नारद यद्विन्द्र
 पक्षोनामोयूच्यन्त सुक्विनौ

34B इति सप्तमाष्टक ।

230

812 The same

With the comm by Śaṅgaruṣiṣya amplified by glosses

A Devanāgarī MS in 100 pages, half bound in leather and of the foolscap size. It is very incorrect

See H P R II 243 and I O Catal No 56, see also Sarvanukramanī edited by Professor A. A. Macdonell.

Written in bold Devanagari character. A comparison

of this MS with Prof. Macdonell's printed edition shows that marginal glosses have very often been incorporated in the MS as a part sometimes of the text and sometimes of the comm. The text and the comm have been written in such a manner that they cannot be separated.

In page 98, the comm on the anukramani of the fourth sūkta of the eighth mandala comes to an end. See p 137 of the printed comm. Then comes the text of the fifth up to the word पञ्च (p 28 of the printed edition). Then the text and the comm (and between the two the gloss) of the sixth mandala from अवीतीयो देवमिति (p 124 of the printed edition) to उक्तगोत्रत्वात् नाय भारद्वाजः । Then some marginal gloss, not to be found in the printed edition.

231

2986 *The same*

Substance country made paper 10½ x 4 inches. Fol a, 142. Lines 11 on a page. Character Nagara of the early seventeenth century. Appearance discoloured and dilapidated. Very nearly complete.

This MS belonged to a distinguished Pandit named Mīmāṃsaka Saṅkara Bhatta who flourished in Akbar's time at Benares, for on the obverse of the first leaf it is stated — मौनसकभट्टशरभट्टानमिदं प्रसक्तं स्वार्थं परार्थकं । औद्यम्यं । The manuscript contains the text in rubric and then the commentary, both carefully corrected, and Saṅkara Bhatta's name is a guarantee to their correctness. The only matter of regret is that the last leaf or leaves containing the date are missing. This MS may be used in checking Prof. Macdonell's edition of the text with the commentary.

232.

2192 *The same*

Substance, country made paper 11 x 4 inches. Folm 107. Lines 14 to 16 on a page. Character, Nagara. Date (?) Appearance discoloured. Complete.

Col — इति षडगुरुश्रित्यविरचिता सत्त्वानुक्रमखोदति समाप्ता ।

580. परवेदानुक्रमणिका । *Īgudānukramanikā*

Substance : country made paper 10x1½ inches Folia 40 Lines, 15 on a page. Printed in a lokan 1600 Character Nāṣara of the seventeenth century. Appearance old. Repaired. Price Generally correct. Incomplete at the end the last leaf missing.

Beginning — ॐ नमो मख्यतये ।

प्रतिष्ठातृ ऋषिदेवतच्छ्रुत्वा मयनुक्रमिष्याम । अग्रोमीते ऋषः ८
मधुच्छ्रुत्वा ऋषिः अग्निदेवता गायत्रीच्छ्रुत्वा १ वायवायाहि । ऋ ८
मधुच्छ्रुत्वा ऋषिः आद्या २ वायुदेवता इन्द्रवायू इमे सुता इति ३
इन्द्रवायू देवते । मित्र ऊवे पूतदक्षमिति त्र्यम्ब मित्रावरुणो
देवते गायत्रे छन्द १ ।

The manuscript ends

मयोभूर्वातः ३ श्रवर ऋषिः ।

In leaf 10A line 3 त्रिषष्टितमोऽध्याय ।

On the obverse of the first leaf —

- १ श्रीधार्मिकपुस्त ३ इष्टान् आप + + + + ।
- २ श्रीइष्टानपु ३ दमोदर पद्मदेवदत्त छ + + + + +
- ३ श्रीदामोदरपु ३ विनायक कोठपे गाजराम ।
- ४ श्रीविनायकपुस्त २ वैकुण्ठ, गौतम ।
- ५ श्रीवैकुण्ठपुस्त १ राम ।
- ६ श्रीरामपुस्त २ अचन, अनन्त ।
- ७ अनन्तपुस्तार्था पठनार्थम् ।

In another hand —

याज्ञिकविश्वामित्र पुस्तकम् ।

अथ गायत्रीचन्द्रादि ऋक्सङ्ख्या ।

२४५१ गायत्री

३४१ उष्णिक्

७५५ अनुष्टुभ

१८४ छन्दो

३१२ पङ्क्ति

४२५३ त्रिष्टुप्

१३४८ जगती

१७ अतिजगती

१७ शकरी

६ अतिशकरी

६ अष्टि

८४ अत्यष्टि

२ छति

१ अतिछति

६ एकपदा

१७ द्विपदा

६६०३

१६४ नार्हन्त प्रमाप

५५ वाकुम् प्रमाप

२५०, महानार्हन्त प्रमाप

४६६

६६०३

१०४०२

एव दशसहस्राणि श्रुतावा तु षतुष्टयम् ।

ऋषा द्यधिकमाख्यातमृषिभिस्तत्तदर्थिभिः ॥

Pīṇḍa sām̐khyā is given as 1,58,028

In the Chandaś sām̐khyā, a short work published by Prof A A Macdonell along with Sarvanu kramanī, the same total is arrived at, though the number of Bṛhatī is given there as 181

May not this work as well as the Chandaś sām̐khyā belong to a different recension ?

234

४४० अनुक्रमणिका विवरण *Anukramanikā varāṇa*
by Jagannātha

For the MS see L 1512 for the work see L 1241 and IO Catal. No 58

This is an anukramanī of the R̥gveda of the Vāṣkara recension. It contains indices for its numbering 10552 and sūktas 1028, while the Śikarī recension has its 10580 and sūktas 1017. So this is different from the reading of the Śikarī Sākhā as published by Max Muller and the anukramanī of

which has been published by Prof Macdonell Eggelling is not right in thinking this to be a commentary on Katyāyana's Anukramanika (IO Catal 58) R Mitra correctly attributes it to the Vaskala Śākha in L 4241, though in L 1512 he says that the work follows the order of Śaunaka's treatise on the subject

That the work differs from that of the Śākha for which Katyāyana, the pupil of Saunaka writes is apparent from the way in which it criticises Saunaka and supports Parāśara

5A प्रश्न पराशर अभिविराजो द्विपदा श्रौतकमते पञ्चपङ्क्ति
विंशति । इति चित्रा दश १० । श्रौतकस्य पञ्चपङ्क्तिर्विंशति ।
पराशर अभिविद्विपदा विंशति । श्रौतकमते पञ्चविंशति पङ्क्ति श्रौत
कमुदश १० । पराशर अभिविद्विपदा विंशति । श्रौतकस्य मते
पञ्चविंशति पङ्क्ति । वनेमपूर्वी एकादश ११ । पराशर अभि
विद्विपदा विंशति । श्रौतकमते षट्पञ्चविंशति पङ्क्ति । षट्पञ्चविंशति
विंशति । उपमज्जि दश १० । पराशर अभिविद्विपदा विंशति
वेद्यसा दश (१०) । पराशर अभिविद्विपदा ।

The Post Col Statement —

सवत् १७१३ समवे दीप सप्तमी भृगुवासरे समाप्त । सवत्
१८११ समवे असाढ्यपक्षे दशम्या बुधवासरे समाप्त । इदं
पुस्तक श्रीरामलालकायस्थलिखितम् । श्रीविश्वेश्वरार्पणम् । इदं
पुस्तक खिरङ्गे गणेशभट्टस्य । रामाय नमः श्रीरामायार्पणम् । कथा
मुमेति द्वयोरिन्द्र अग्नि । कुतस्त्वमित्यस्या म० ब्रह्माणि च इत्यस्या
इन्द्र । आतो वयमित्यस्या म० । कः सेव्येति इन्द्र । ० । भूरि
चक्रेत्यस्या मरुत । वीरौत्तमित्यस्या इन्द्र । अनुत्तमित्यस्या
मरुत एकस्यापि अ इति दृश्यम् । कोन्वेति दृश्यस्याग्न्यः ।

Then in English —

235.

2298. *The same. By Jagannatha.*

For the manuscript and the work see L. 1241.

The MS. is older, better written than the above, and contains at the end the following important statement.

ऋचां संख्या १०५५२, बाष्पलशाखायां पूतिः स्यात् सूक्तानां
संख्या १०२८ बालखिल्यरहितद्विपदानां चतुष्पदां धृत्वा ऋक्-
संख्या १०४०२ बालखिल्य-ऋक्संख्या ८०—१०४८२ बालखिल्य-
रहित-वर्गसंख्या २००६ बालखिल्य वर्ग १८—२०२४ ।

236.

2059. *The same. Hero called सूक्तप्रतीक ।*

By Jagannātha.

Substance, country-made paper 12×4½ inches. Folia, 40. Lines on a page, 10, 11. Extent in slokas, 1,000 Character, Nagara. Date Saip 1804. Appearance, fresh Prose Complete.

Post Colophon :—संवत् १८६४ वज्रधान्ये संवदि वैशाखवदि चतुर्थ्यां
मन्दवासरे औकाश्या ब्रह्मोपनाम्ना गोविन्देन लिखितमिदम् ।
औविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

Mangalācharaya :—

नमामि विष्णुं शिरसाय्ययं समं
शिवच्च सोमं हवभेन्द्रगामिनम् ।
गयाधिपं भक्तमनोरथप्रदं
हरिच्च वाक्सिद्धिकरीं सरस्वतीम् ॥ १ ॥

The author and the scope and object of his work.

अनुक्रमणिकोक्तानि सूक्तादिप्रभृतौन्यहम् ।
छन्दोऽन्तानि निबध्नामि प्रगन्नाथो यथामति ॥ २ ॥
प्रतिसूक्तमृचां संख्या शब्देरङ्गैश्च लिख्यते ।
अध्यायानां या ऋक्संख्या सान्ने स्वकैर्विलिख्यते ॥ ३ ॥

प्रायोचो ऋषयः सर्वे लिखन्ते गोत्रसमुताः ।

प्रगाथानाञ्च सर्वेषां तत्तच्छब्दोऽभिधा पुनः ॥ ४ ॥

आप्रोक्तोषु सर्वेषु समिद्धाभ्यादिदेवताः ।

इति परिभाषा,—निदर्शनानि लिखन्ते परिभाषोदिनान्यपि ।

यदयंत्यादिभेदानां प्रगाथानाञ्च भेदतः ।

चकाराभिष्टदादोगामित्यर्थः ।

अथ अग्निमौले प्रभृतोनां सूक्तानां ऋक्संख्याऋषिदेवतहन्दास्ति लिखन्ते ।

अग्निमौले गवसे ६ । वैश्वामित्रो मधुहन्दा ऋषिः । अग्निदेवता । गायत्रो-

हन्दाः ॥ १ ॥

The work begins as in Jagannatha's Index

237

1916. *The same. Here called सर्वानुक्रमणी प्रयोगः ।*

Substance, country made paper 12×4½ inches Folia, 56 Lines, 10, 11 on a page Extent in slokas, 1500 Character Nāgara. Date, Samvat 1863 Appearance, fresh Complete

It is a Sarvānukramanī of the R̥gveda. The same as our Catal. 234 with verbal differences.

Colophon and Post Colophon Statement.—

इत्यष्टमेऽष्टमः । ६४ । सू. ४८ । ऋ. २१८ । सवत् १८६३

इन्द्रराज्ये । इति दशमं मण्डलम् । १० । सू. १६१ । ऋ. १७५४ ।

अनुवाकाः १२ । वर्गाः ३३८ । श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

238

7882. अनुक्रमणिका दुंदु । *Anukramanikādhundhu.*

Substance, country made paper 11×5 inches Folia, 3 to 31 Lines, 15, 13 on a page Character, Nāgara Date, S 1587 Old and discoloured

Written in two different hands. The second hand begins in the 11th leaf, leaving a gap in 10B, and continues to the end

See Belval No. 39

Colophon — इति अनुक्रमणीदुष्टं समाप्तं श्रौतकादि-ऋषि प्रसादात् ।

Post Col — सवत् १५४७ वर्षे व्याघाटमुदि १० भौमे दिवेदश्रीभानुनात्मज
दि० विश्वरूपस्य पुत्र विनायकस्य पुत्रपौत्रादिज्ञानार्थं इह ग्रन्थम-
लेखितं व्याप्तार्थं परोपकाराय च चम्पकमहादुर्गे लिखितम् ।
मूर्खकोदकामिचौरेभ्यो रक्षितव्यमिदम् ।

एकधृतमे वर्ये प्राप्ते पञ्चदशे प्रते ।

गोवर्द्धनसुतो भानुरमिष्टोमेन चेतवान् ।

शुभमस्तु सर्व्वजगत । श्री कल्याणमस्तु ।

In a later hand —

दु० भाणसुतेन दि० विश्वरूपेण प्रत्यन्तरं विना स्वपुत्राणामध्यय-
नार्थं विभागोत्तरकालं सहितामष्टमाष्टकपुस्तकमलेखि ।

A general index to the Rgveda, with the first three leaves taken up with a list of the different metres of the hymns, at the end of which we have the 12th paragraph of Dvādaśakandī paribhāṣa of Śrīvanukramanī. The first two missing leaves evidently contained lists of the metres from Gāyatrī to Anuṣṭup

In l 8, 3B begins the anukramanīka —

ऋषिदेवताच्छन्दास्तनुक्रमिष्याम । दु० ॐ अग्निमीले पुरोहित
वर्गं २ ऋष ६ मधुच्छन्दा ऋषि । अग्निदेवता । गायत्रीच्छन्दा,
etc etc

The sūktas are marked consecutively from 1 to 1027 (with a gap in 10B)

In the Velval MS, however, the preliminary portion (up to our 3B l 8) is not to be found and the number of sūktas is given as 1017

239.

1896

This number contains two manuscripts, one in 58 leaves containing (1) रुद्रदेवता, ending in 37A, (2) आर्यानुक्रमयो, in 17B,

(3) इन्दोऽनुक्रमणी, in 57 A, and (4) अथवावाक्यनुक्रमणी; and the other in 11 leaves, of which the sixth and seventh are missing, containing the व्याख्याननुक्रमणी, only

The size of the first is $10 \times 1\frac{1}{2}$ inches and that of the second is 9×4 inches

The second is dated in Samvat 1820 फागुनवदी ८ शुक्ले (the scribe's name has been blured, still we read महाशिवसुत + + + + शिवशरदेण) लिखि दत्त्वा । छापार्थक लिखि दत्त्वा ॥ श्रीवाराण-
सीमध्येति ।

240.

2851. अथनुक्रमणी अग्वेदीया । *Asyanukramani of the Rgveda, by Saunaka*

Substance foolscap paper 8×7 inches. Folia 29. Lines 7 on a page. Character, Bengali. Date (F) Appearance fresh. Complete

Printed at the end of the Bibl Ind Edition of the Vṛhaddevata

241

1966 अथनुक्रमः । *Asyanukrama.*

For the manuscript and the work see L 1311

Colophon — इति शाकलसंहितायां अथनुक्रम समाप्त ।

Post Col. — सवत् १८५७ ईश्वरान्दे माषकण्ठे यथा गुरौ श्रीवाराणस्या
ब्रह्मोपनामा खण्डसूनुगोविन्देन लिखितम् ।

श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

This is an index of R̥sis to the Śākalasambhitā of the R̥gveda. It is in prose and appears to be based on the preceding number, Ārsānukramani of Śaunaka (which is in verse), though it is stated on the obverse of the first leaf: श्रौतकोक्तवृद्धदेवतासु अथनुक्रमः ।

In leaf 13, after the end of the work, अथ श्रौतकोक्तइन्दोऽनुक्रमणा दशमखण्डस्य इन्दोऽनुक्रमणा—

The total of all the chandas is 10167.

242.

1990 छन्दःसंख्या अनुवाकानुक्रमणौ च । *Chandah
samkhyā and Anuvakanukramanī, both attributed
to Saunaka*

Substance country made paper 11x4 inches Folia 3 Lines 9 on a
page Character Nāgari of the eighteenth century Both complete

Chandah samkhyā comes to an end in line 8 1B It
has one verse more than in Macdonell's printed edition of
the work

अध्यायानाम्पचा संख्या वर्गेषु दशकै परै ।
शेषं भवति शतं ज्ञेयं वगस्तु कटपं स्मृता ॥
नमः शौनकाय । नमः शौनकाय ॥

In leaf 1B after the above मधुच्छन्दप्रभृतिभिः कृषिभिस्तु
तपोवशात् ।

This is the fourth verse in Macdonell's edition of
Anuvakanukramanī

Then again, it omits ten verses after मधुच्छन्दः Anu-
vakanukramanī comes to an end in line 1, leaf 3A Then
commences a prose enumeration of the 85 anuvakas

The MS ends —इति सर्वानुक्रमः समाप्तः ॥

In leaf 3B a complete enumeration is given of astakas
adhyāyas, suktas and riks in a tabular form

The MS calls the work Sarvanukramanika which it is
not

243

2066 छन्दोऽनुक्रमणौ (प्रथमं मण्डलम्) ।

Chandonukramanī attributed to Saunaka

Substance country made paper 12x4½ inches Folia 2 Lines 10 11
12 13 on a page Character Nāgari Date Appears to be fresh Verse

Colophon —इति छन्दोऽनुक्रमणौ प्रथमं मण्डलम् ॥

244.

2067. *The same.*

Substance country made paper : 12×4½ inches Folia 3-12 Lines, 11 on a page Character, Nagara Date (?) Appearance, fresh Verse

The Last Colophon .—

इति श्रीनकाचार्यविरचिता हन्दोऽनुक्रमणी समाप्ता ॥

Nos 2066 and 2067 form one work.

The last only was supplied by Raja Rajendra Lall Mitra to Prof A A Macdonell

Printed in Bibl. Ind. as an appendix to Vṛhaddevatā, pp. 279-325.

See preface to Kātyāyana's Sarvānukramanī, etc., in the Anecdota Oxoniensis series, p 1

245.

1976. अनुवाकानुक्रमणी । *Anuvākānukramanī of Śaunaka with its Bhāṣya by Śaṅkara.*

For the manuscript and the work see L 4352.

Post Colophon :—

सवत् १८६३ ईश्वरान्दे मार्यक्षयभैरवाष्टम्यां, श्रीसाक्षा गोविन्देन लिखितम् ।

On the reverse of the sixth leaf.—

श्रीनकोप दण्डाया १० ।

१ आचार्यानुक्रमणी	२ हन्दोऽनुक्रमणी
३ देवतानुक्रमणी	३ प्रातिशाख्यम्
४ सूक्तानुक्रमणी	४ अनुवाकानुक्रमणी
५ ऋग्विधान	५ वृहदेवता
६ यादविधानम्	१० स्मार्तम्

The number of Ardharchas is given as 31232

246.

6022

Substance country made paper 9x1 inches Folia 29 Lines 20 on a page Character Nāgara of the early eighteenth century Appearance, old worn out and discoloured

The MS contains —

1. Vṛhaddevatā—beginning in the first leaf and ending in 18B Printed in Bibl. Ind

2. Ārsānukramanī—beginning in 18B and ending in 28A. (Described in L 3112 and printed at the end of the Bibl Ind edition of Vṛhaddevatā)

3. Chandonukramanī—beginning in 28B and ending in 28B. (Printed along with Brhaddevatā and other anukramanīs in Bibl Ind series)

4. अदुवाकानुक्रमणी—Beginning in 28B and ending in 29B Printed at the end of the Bibl Ind edition of the Brhaddevatā and in the Aneodota Oxoniensis series

247

2068. पादविधानानुक्रमणिका । *Paḍavidhānānukramanikā*

Substance country made paper 12x4 inches Folia 3 Lines 11 on a page Extent in slokas 80 Character Nāgara Date (?) Appearance fresh Verso Complete

Last Colophon —

इत्यष्टमाहक । ८ । इति पादविधानानुक्रमणिका ।

For a description of the work see Preface p vii of Prof. A A Macdonell's Kātyāyana's Sarvānukramanī

Śūnala is not mentioned in the MS in the opening prose as in Macdonell

It begins —

अनुपादा श्रमणिका भवन्ति

दुरासावाद्यापि भवन्ति केषिन् ।

तदनुसंदृश्यतेदं निबोधता-

चार्येण प्रौढकेनेष्ठितं यत् ॥ १ ॥

अथेव मित्रावरुणौ दम्भायुवाकवः सुता ।

इन्द्र इन्द्रयोः सचा ब्रह्म च नोवसो सचा ॥ १ ॥

248.

2069 *Tabular Statements of the Anukramanīs of Śakala recension of the R̥gveda*

Substance, country made paper 12×4½ inches Folia, 49 and two more
Character, Nāgara Date Sam 1863 in kal 18B Appearance, fresh

1A. Scored through.

1B. A tabular statement of astakas, res, ekapadās, dvīpadās to astapadās and the total of pādās. Leaves 2 and 3 contain tabular statements, Astaka by astaka, of adhyāyas, Vargas, sūktas and res with the Valakhilyas at the end.

Leaf 6A gives astaka by astaka the number of chandas and vicchandās.

Leaf 7A gives the Anuvākānukrama in prose.

249.

2061 *ऋग्वेदीयहोमे देवतासंख्या । R̥gvedīyahoṃe Devatāsamkhyā.*

Substance, country-made paper. 12×4½ inches Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 250 Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance fresh Prose Complete

It begins :—अथ ऋग्वेदप्राकृतसंहितायां होमे देवतासंख्याकाः व्यासाः

लिखन्ते ॥ अथय इदं नव ए वारम् । वायव इदं त्रिः ३ । इन्द्र-
वायुभ्यामिदं त्रिः ३ । मित्रावरुणभ्यामिदं त्रिः । अग्निभ्यामिदं
त्रिः ३ । इन्द्रायेदं त्रिः ३ । विष्णो देवेभ्य इदं त्रिः ३ । सारसव्या
इदं त्रिः ३ । इन्द्रायेदं अयोविंशतिवारं २३ । मरुद्भ्यः इदं एक १ ।
इन्द्रामरुद्भ्यः इदं एक १ ।

It ends — इति चतुषष्टि ।

The work is divided according to *adhayas*

250.

2071

Substance country made paper 8x4 inches Fols 43 Lines 13-15 on a page Extent in slokas 1200 Character Nagara Date Śaka 1130 Appearance discoloured Prose

Post Colophon —

शके १७३० विभवनामसवत्सरे व्यापादक्याचतुर्दशौ भगौ तद्धिने
भागवतोपनामकमयूरेचरख्ये पुस्तकम् ।

This MS contains four works

I *अन्वाधानम्* which ends in leaf 8A It gives the names of a number of deities, as arranged in R V in the second case ending, with figures indicating the number of 'समित' that are to be put in fire for them

II *सूक्तप्रतीक* in prose commences on 8B and ends in leaf 32A

This is to be differentiated from our Catal No 236, i.e. Jagannath's work of the same name

III *अथ ह्यग्न, 10 Homa*

Number of Homas to be offered to deities of the different sūktas is arranged in *adhayas* in Rkveda

It comes to an end in leaf 11B

This is substantially the same work as our Catal No 219

IV *तर्पणम्*— *देवतर्पणम्, ऋषितर्पणम्, इन्द्रतर्पणम्* ।

251

1979 *होमविधानम्* or *ऋक्पारायणहोमप्रयोगः* ।

Homavidhāna or Rkparayana homaprayoga

By Balakṛṣṇa Śrotriya

Substance country made paper 11½x5½ inches Fols 10 Lines 10-14 on a page Extent in slokas 300 Character Nagara Date (?) Appearance discoloured Generally correct Complete

For the MS see L No 3213 and for the work see L No 887. Rajendra Lal has named the treatise in No 887 as ऋग्वेदसंहिताधोमविधि which, however, does not clear up the subject treated of. This treatise is a manual for the performance of Homas with ' Lila and Ājya ' offered to specific deities of all the Rik hymns (sāktas) at their recital in the order of chapters.

This peculiar homa is believed to destroy sins incurred in this life and in the past, and also to bring about the desired end to the performer.

The author commences the manual with quotations as regards the rules for recital of the Rik hymns, from Rgvidhānam, a work attributed to Śaunaka.

अथ होमपारायणविधिराह । तत्रादौ प्ररौरयुद्धिमाह ।
ऋगविधाने ।

In leaf 2B ends the पारायणविधि as stated in Rgvidhāna,
eto

इति ऋगविधानाद्युक्तो वेदपारायणविधिः ।

Then the manual commences thus —

अथ प्रयोगः । तत्र साधकः नित्यं कृत्वा विधाय सुदिने शुक्ला
म्बरादिभूषितः स्नातः शुचौ देशे षोडशैश्वर्यमनघ्रायामौ हत्वा
देशकालौ स्मृत्वा अमुकगोत्रोऽमुकशर्माह मम पूर्वजन्मेहजन्म
सञ्चितैर्नोनिवर्ह्यद्वारा अभौष्टकामनातिशये औषद
पुरुषान्तर्गतसावित्रीप्रजापतिप्रौढ्यर्षश्च सप्तहमस्य वेदपारायणेन
तिलाज्यद्वयेर्होमं करिष्ये इति सक्रम्य etc

वक्ष्यमाणं ततो होमं कृत्वा पाठं पठेत् । तत आत्माय्यो यदग्ने
त्यादि कुण्डं द्विदक्षं चतुर्दक्षं वा परिकल्प्य स्रष्टादीन् संपूज्य
स्यद्विदक्षं कर्मे कृत्वा अग्निमुपसमाधाय ऋग्वेदविधानेन चक्षुषो
आज्येनेत्यन्त उक्ता,—

अत्र प्रधानम् । अग्नि १ होम २ विश्वान् देवान् ३ त्रिधातु ४
अग्नि ५ ऋग्वेद ६ यजुर्वेद ७ सामवेद ८ सावित्री ९ त्रिधातु १०

अद्वा ११ मेघा १२ प्रज्ञा १३ धारणा १४ सदसम्पत्ति १५ अनु-
मति १६ हन्दांवि ऋषीन् १७ त्रिय १८ क्रिय १९ यवितार २०
शतचिन्तं २१ माध्यममं २२ मन्त्रमद २३ विश्वामित्र २४ वामदेव २५
अत्रि २६ भरद्वाज २७ नामदग्नि २८ गौतम २९ वशिष्ठ ३०
प्रगाथ ३१ पावमान्य ३२ क्षुद्रसूक्त ३३ महासूक्त ३४ महा
भार्गो ३५ उपनिषद् ३६ इत्युवाच ३७ एतां प्रधानाङ्गदेवता
स्त्रिलाज्यक्षयेन यक्ष्ये पुनरत्र प्रधानम् । अग्निमीले इत्यादिसमागोत्र
इत्यन्त उक्ता etc

The Last Colophon — इति ऋषयश्चित्तमोऽध्याय । ६४ ।

252.

101 The same here called, **ऋग्वेददेवताक्रमः** or
ऋग्वेदसंहिताहोमविधानम् ।

Rgvedaderatākrama or *Rgvedasamhitāhomavidhāna*
By *Balākṛṣṇa*

For the manuscript see L 887

Post Colophon Statement —

श्रुते १०४४ चित्रभाषुसवत्सरे सप्तर्षीश्विनक्षत्रचतुर्थ्या ज्योति
गोवि प्रो लिखितम् ।

In this MS. there are extracts from *Kamalākara* and
others at the commencement, after which comes the *Mangalī*
carana गङ्गोमामाधनो देवो—

253

2086B The same

By *Balākṛṣṇa* *Śrottriya*

Substar cc, court try made yell w paper 9½ x 5 inch es folia 100
118 page, 8. Character, Modern Nagari col or faded

This MS. contains *Kamalākara*'s *Vedapārāyaṇavidhi*
(which is described in its proper place), in the first three
leaves, the rest of the leaves contain *Balākṛṣṇa*'s work,
noticed above.

अज्ञा ११ मेघा १२ प्रज्ञा १३ धारणा १४ सदसम्पत्तिं १५ अतु-
मति १६ कन्दसि ऋषीन् १७ त्रियं १८ क्रियं १९ सवितारं २०
प्रतर्पिनं २१ माध्यमं २२ मृन्मदं २३ विश्वामित्रं २४ वामदेवं २५
अत्रिं २६ भरद्वाज २७ जामदग्निं २८ गौतमं २९ वशिष्ठं ३०
प्रगाथं ३१ पावमान्यं ३२ क्षुद्रसूक्तं ३३ मध्यासूक्तं ३४ मध्या-
भाभी ३५ उपनिषद् ३६ हव्यवाहं ३७ एता प्रधानाङ्गदेवता-
स्तिलान्धद्रव्येण यज्ञे पुनरत्र प्रधानम् । अग्निमीले इत्यादिसमानीव
इत्यन्तं उक्ता *etc* . . .

The Last Colophon.—इति चतुर्विंशतमोऽध्यायः ॥ ६९ ॥

252.

104 The same here called, **ऋग्वेददेवताक्रमः** or

ऋग्वेदसंहिताहोमविधानम् ।

Rgvedadevatākrama or Rgvedasamhitahomavidhāna

By Balakṛṣṇa

For the manuscript see L 887

Post Colophon Statement —

शके १७४४ चित्रभाद्रपदमास्ये सप्तम्यां चित्तमन्त्रिणा चतुर्थी ज्योति
गोविं प्रो लिखितम् ।

In this MS. there are extracts from Kamalākara and
others at the commencement, after which comes the Maṅgalā-
carana गव्योमामाधनौ देवौ—

253

2686B *The same.*

By Balakṛṣṇa Śrōtriya

Substance, country made yellow paper 9½×5 inches Folia 21 Lines
on a page, ॥ Character, Modern Nagar Colour faded

This MS. contains Kamalākara's Vedapārāyaṇavidhī
(which is described in its proper place), in the first three
leaves, the rest of the leaves contain Bālakṛṣṇa's work,
noticed above.

254

102 पवमानहोमविधिः । *Paramanahomavidhi*

For the manuscript see L 876 . It quotes from Vrhadr-
vidhana bhasya. It treats of a purificatory homa in which
the Pavamana mantras are uttered, the number of Ahutis
being 19200 . This number has been arrived at through
repetition of one and the same mantras several times.

The Post Col State sent —

शक १७१३ विराघटप्रानसवलर आरबहृष्ट कमा इन्दुवासर
वरवहृष्टप्राननिवासी व्यातिबौदुपनामक गोविन्दसुतजनार्दन
निखित खाय परावह ।

255

6102 वौघालक्षणम् । *Vorthe Lakṣana*

As large court ry-made paper 10x4 inches. Folia 13. Lines 10 on
a page. Extent in char. 20 Character Vaidya. Date, Samvat 1672 =
1755 A.D. Appearance discoloured Comp. etc.

(olophon — वर्धमानक्षत्र समात्म ।

Post (olophon : — सवत् १६७८ भादो सुदि १५० रामजीसुत गोपीनाथ
निखित ।

It begins — श्री महामन्त्रेणाय नमः ।

द्विवादधुक्कमन्त्रेति हे अन्तः । वावा विद्वन्व द्वावादधिवी
जनर्द्धति हे वाघना सखा । etc , etc

Pratika— or the initial words of *Rk*, arranged, under
the following among other headings —

1A, हे वाघना सगन्ता हे वज्रवासरान्ता, हे विभागीश्वरान्ता, हे
सुधारास्रान्ता 2A, इति हे वरवन्ता 3A, अथ चौखि सखाति, 4B, अथ
चतुष्टयसखानि— 5B, इति चत्वार्यंशमकारान्ता, 6A, अथ पञ्चमसखानि—
6B, इति षष्ठांश मकारान्ता, 7A, इदानीं षट्सखानि— 7B, इति षट् न
वकारसहित पद मकारान्ता 8A, अथ सप्तमसखानि— इति सप्तदशतप्रष्टुष्ट,
8B, अथ अष्टसखानि— इति अष्टाविंशे प्रष्टुष्ट, 9A, नवसखानि— 9B,

इति नवविदेदिवे, 9B, दशसंख्यानि— 10A, इति दश रेवान रेफसहित, अथ
एकादशसंख्यानि— 10B, इति एकादश दृहती प्रष्टछम्, अथ द्वादश संख्यानि
11A, इति द्वादश— अथ रेफेण । त्रयोदशसंख्यानि— 11B, इति त्रयोदश
यमकारपूर्व, चतुर्दशसंख्यानि— 12A, चतुर्दश रेफसहितम्, इदानीं पञ्च
दशसंख्यानि— इति पञ्चदश ऋत्विज ऋकारेण, षोडशसंख्यानि— 12B, इति
षोडशार्धसिसिकारेण, इदानीं सप्तदशसंख्यानि— 13A, इति सप्तदश, अथ
ऋकारेण अष्टादशसंख्यानि, 13B, एकोनविंशति— इति एकोनविंशतिर्विभक्त्य,
विंशतिसंख्यानि— विंशतिर्महौप्रष्टछम्, एकविंशतिसंख्यानि— एकविंशतिपद
काले यथा सन्दिन, 14A, चतुर्विंशति संख्यानि— इति चतुर्विंशति चकारं
यकारेण, पञ्चविंशतिसंख्यानि— इति पञ्चविंशति + कारवज्ज, सप्तविंशति-
संख्यानि 14B, रेफाद्या सप्तविंशति, त्रिंशत्संख्यानि— इति त्रिंशदद्यन्तु तुकारेण
इदानीं सप्तत्रिंशत्संख्यानि— 15A, इति सप्तत्रिंशद्वैपदानि, चतुश्चत्वारिंशत्-
संख्यानि— इति चतुश्चत्वारिंशच्छूरङ्गस्वविस्कर्जनीया, अष्टाचत्वारिंशत्संख्यानि—
15B, इति अष्टाचत्वारिंशदेतु तुकारेण, एकोनपञ्चाशत्संख्यानि— इत्येकोनपञ्चा-
शत्पूर्वगतेगणतवर्ण, एकपञ्चाशत्संख्यानि— 16A, इत्येकपञ्चाशदकारपूर्वमका-
रोदात्त, पञ्चपञ्चाशत्संख्यानि— 16B, इति पञ्चपञ्चाशत्क्रमकाले त्रिमात्र
कमानि, एकषष्टिसंख्यानि— इत्येकषष्टिर्युयपात्, नवषष्टिसंख्यानि— 17A,
इति नवषष्टिस्कारव्यक्तिसंख्यानि, 17B, अक्षवतिसंख्यानि
18A, (the end) इति अक्षवत्ययकारेण ।

Thus the whole of the 61 chapters of the R̥veda have
been hunted up for recording instances of peculiarities in
pronunciation, spelling, accents, etc., and these instances
have been arranged according as they arise twice, thrice, to
96 times. Instances in each group, again, are given in the
order of the R̥veda. See Cs 192, in which the work is
called ऋग्वेदपदक्रमवृत्तम् (वर्ताख्यम्)

256.

520 गाथी (शाकलसंहितायां) । Gant

For the manuscript see L 1302

About this Aufrecht in Cat. Cat. I, p 152A, says

"(Proper title?), a treatise showing the number of occurrence of euphonic changes in the Sakala samhita of the Rv, thus *ya* for *ye* occurs 16 times, etc."

Sāmasramaṃ in his *Niruktālocana*, p ३, says that before the compilation of a comprehensive grammar like that of Panini (and even before the compilation of the *Prātisakhya*), Vedic scholars used to preserve the purity of Vedic pronunciation by counting and registering grammatical facts. There are several works of this nature, such as *Caturjñanam*, *Saptasamsthā*, *Padagadhā* and others. The present work belongs to the same category. It registers words ending in *visarga*, words ending in vowels, words which are not joined in *sandhi*, words which do not change their *nakara*, words in which *ye* is changed into *ya*. It is divided into 65 sections, recording 65 such changes.

How useful these lists were to subsequent writers of *Prātisakhya* and grammar may be seen from the fact that one of the lists in our "Ganī" has been turned into *sūtra* in p 53 of the *Saunaka Rk-prātisakhya* of the *Chaukhambā* series.

257

2065 एकाक्षरीवैठः । *Ekakṣarīvāiṭha*

Substance country made paper 12x4½ inches Folio 3 In tripalā
torin Character Nagari of the early nineteenth century. Appearance fresh
Verse Complete

Contain both the text and the commentary entitled
'Uthapana,' both anonymous

See Velval Nos 47, 431 Sanskrit College Catalogue
493 and 526

Text अथ एकाक्षरीवैठप्रारम्भः ।

नान्त विषयान्तमथावष्टुच्च

स्थानं तु सेत विषयं समश्च ।

सख्या प्रष्टव्यस्य च पञ्चकेने
 षडेषु वक्ष्ये प्रतिवर्गमत्र ॥ १ ।
 कात्थैरष्टौ चतुर्विंश वर्गाऽङ्गनमै क्रमात् ।
 न विमर्गान्तदुःखड कश्चयोर्विषम सम ॥ २ ।
 च नकार ट विषमं छदुःखड समाक्रमात् ।
 ते दुःखड ये विषमो वेनान्तो विषम क्रमात् ॥ २ ।
 विषम वा सम चैक यत्र तत्रान्यथादय ।
 नाद्यैर्वर्णैः प्रष्टव्यं स्यात् द्वितीयाद्यैस्त्रिभिः क्रमात् ॥ ३ ।
 एकद्वित्रीणि चत्वारि यम तेष्वै न ज्ञान्तके ।
 वान्ते च द्वादशैव स्युर्मंसयोगे तु षोडश ॥ ५ ।
 सयोगादौ स्थितो वर्णः स्वसख्या न विमुच्यति ।
 पदानां पञ्चकेष्वत्र पदसख्यात्पञ्चके ॥ ६ ।
 स्रष्टैः पञ्चभिराद्यैः स्यात् ऊकाराद्यैश्च पञ्चभिः ।
 खरानच विज्ञानीयात् दन्तमूर्धन्यवर्जिता [१ न] ॥ ७ ।
 खरपञ्चकयोः स्युस्त यम च विषम क्रमात् ।
 नान्तादीनामभावे स्यात् सम पद्यपदान्तयो ॥ ८ ।
 यत्रानेकपदे रूपं तदनेकत्र गण्यते ।
 नान्तादारभ्य विषम त्रिभ्यामे पञ्चकेषु च ॥ ९ ।
 तितुमेन्तं तु सङ्ख्यं गण्यन्ते चैकरूपतः ।
 व्यध्यायामा वर्गसख्या खरसख्यात्तदैर्देव ॥ १० ।
 वाक्छद्वयमिह श्रेयं सुखग्रहणविद्वये ।
 पदखसमीक्षायां पदसख्येयमौचिता ॥ ११ ।

इति का० वीठः ।

The text is given in full - The comm begins —

नन्ता विद्वेद्वर शान्ममौशन विद्ययायुत ।

करोम्येकात्तरोवीठव्याख्यामुत्थापनाभिधाम् ॥

नान्तमिति नकारान्तम् । विषमन्तं व्यष्ट्यमिति दुःखडस्य वैदिकी मञ्जा ।
 दुःखड । स्युस्तं चिकारान्तं । तु इति पुन । सेन्तं सेकारान्तं इत्येषां पद्यानां
 पदानां विषमं विषमसख्यामात्रं । चपरं । समं समसख्यामात्रं । वक्ष्ये इत्यन्यम् ।

चपर । प्रष्टद्वयस्य प्रष्टद्वयमिति इतिकरणस्य वैदिकौ सञ्ज्ञा । इतिकरणान्तपदस्य सख्या वक्ष्ये । सख्यासामान्येन । एकद्विआदिसख्यामित्यर्थः । न तु विधमसममाधे इत्यर्थः । अत्र अस्मिन् एकाक्षरवैठय्ये प्रतिवर्गं वर्गं वर्गं प्रति इति प्रतिवर्गः । पदेषु सख्या पदसख्या नान्तादिप्रष्टद्वयव्यन्ता सख्या वक्ष्ये । चपर अन्ये पक्षके प्रतिवर्गे पदेषु प्रतिवर्गस्य समग्रपदसख्या च वक्ष्ये इत्यनुषङ्गः । तदुक्तमन्यत्रापि—

प्रतिवर्गपदयत्ता समत्वविधमत्वतः ।

विसर्गान्तपदानि काक्षैवर्गेष्वेष्टभिः । १ ।

“ Ekaksari vai ” means description (literally sitting) of an entire varga, generally comprising 5 Rks in the Pada patha, in one aksara (syllable) That description comprises the definite number of *itis*, the even or odd number of words ending in N, h, si or se and of the sign called *agraha* (ऽ) used in separating compound words, to be used in Pada patha

The present MS contains only the conventions or *paribhasās* The Sanskrit College MS No 526 gives the syllables also, representing all the *vargas* of the Rgveda It is therefore appropriately called *Padaratna* The Sanskrit College MS No 493 gives, under the same or similar conventions, syllables, for the whole of the Rgveda in *Kramā* patha, and it is appropriately called *Kramaratna* But in S C Catalogue this MS is entered under the title of Rgveda *pada paribhasā*

258

2332 पदगाढ । *Padagadha*

Substance country made paper 9x4 inches Folia 30 of which 3 and 4 are missing Lines on a page 12 Extent in slokas 100 Character Nagara of early nineteenth century Date ? Discoloured prose Complete

पदगाढ comes to an end in leaf 29 b, after which there is a leaf, marked 25, of some Vaidic work

For the work see L 786 and I O Catal page 10
Printed in the Ūsa Velval No 45

The word *Padaśūdhā* means plunged into the Pada Text. The work records all modifications of spelling, pronunciation, accent and grammar in reducing the *Saṃhitā* into the *Pada Text*. Record I gives words ending in *visarga* in the first case ending, singular number. Record II registers the expansion (*vivṛta*) and otherwise of ए, ओ, ऐ, औ. Record III gives words ending in N.

Then commences a series of records giving all the instances of modifications in the *R̥gveda*. For some there are only two instances, for some three instances, and so on till 50. These records are headed *द्विसंख्याकानि*, *त्रिसंख्याकानि* and so on. Some of these headings have several sections. Instances are quoted first and then the modifications noted. As instances in point: *इदानीं त्रिसंख्याकानि । (तत्रात्र प्रथमं खण्डं)*
 दधाना इन्द्र इन्द्र इन्द्र उभया समम्भतेन्द्र उक्त्व विधियन्तधीतय इति विभिन्ने विद्वत् । The *Trisamkhyakam* has 16 *khandas*.

द्विसंख्याकानि (चतुर्थं खण्डं) दधायमाखीरणीत सोम दधायमाण उप गीर्भिरीरुते । इति ऋखावष्टयम् ।

After the instances are registered we have — यो यन्ति येन यस्य यदा यथा यदभि ह्रीष्ट य यन्तु ये या व्यकारमुदात्तम् ।

The last chapter is called preeminently *Padaśūdhā*. It is divided into 14 sections, the concluding section is *Raphakṛika*.

259

54 The same

For a notice of the manuscript see L. 786

260

1138 The same

Substance country made paper 7½×4 ncl e 1 ol a 3o L nes 10 a
 page 1 xte t in slokas 760 Character Nagara. Dat Sam 1684 A|| r
 ance old Generally correct Co nplete

Post Colophon :—

संवत् १६८३ वर्षे आषाढ शुक्ल प्रतिपत्तिथौ द्विवेदी वननाथ-
दुवे-सदाशिवस्य हृदं पुस्तकं । औरखु । पन्थ ७६० ।

261.

539. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia, 42. Lines 8, 11 on
a page Extent in ślokas, 960 Character Nagara Date Śaka 1663
Appearance, tolerable Complete

The MS comes to an end in leaf 41

In leaf 42 there are six lines more, beginning :—

यानि यदि यदा यो यं यस्य तस्य हि यद् यथा ।

यंति येनाभि वे याच्य दृष्टोदात्तं पदं भवेत् ।

Ending :—ऊर्मिर्ननावधोत् ।

Post Colophon Statement :—शके १६६३ इन्दुभीहामसंवत्सरे
उत्तरायणे शीघ्रश्रुतौ ज्येष्ठवद्य ११ भौमे वृक्षनक्षत्रे आशुप्रान्-
घोने रामभट्टात्मनेन नागेश्वरेण काश्या लिखितं सम्पूर्णमस्तु ।
श्रीकाशीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

भद्रपुष्पकटिघोषं etc.

262.

2129. उपलेखसूत्र । *Upalekha-Sūtra.*

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folia, 6 Lines on a
page, 9, 10 Extent in ślokas, 110 Character, Nagara Date, Sainvat 1863
Appearance, fresh Complete

Colophon :—इत्युपलेखाख्यं पदप्रिष्टं समाप्तम् ।

Post Col :—यजुर्नश्रिरसि सप्रिविष्टो रेणो ऋवर्णतां याति ।

स तु सर्वत्र न कर्त्तव्यः कर्त्तव्यः प्रथमश्चेमु वा ।

आदिर्लैर्यातमित्यस्मिन् नष्टाक्षरे परे (?) ।

प्रदाध्यायेनुदात्तत्वात् संहितायामुदात्तवत् ॥

संवत् १८६३ ईश्वराब्दे ईश्वरनगरे काश्या काश्यपगोत्रोत्पन्नेन
ब्रह्मोपनामकेन गोविन्देन वैशाखे लिखितं । श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

For a full description of the work, see W. p. 8. Burnell p. 2a says that it treats of कर्मपाठ. But the present MS is described in the colophon as पदशिष्ट. Edited by Pertsch, and also by Satyavrata Sīmaśrami with an anonymous bhāṣya in Ūṣā

The MS. is throughout marked in red. Each verse is marked with red. Sections are also marked in red pencil.

The work ends:—

अथर्वकं भद्रं नः प्रजायत ऋतञ्च सत्यञ्चेति ।

पथासंहितं शास्त्रमुपलेखं शास्त्रमुपलेखम् ॥

ऋतञ्च सत्यञ्चेत्यपदक्रमम् क्रममिहमुभयाभिगीतम् ।

दिनवरगुह्या गुह्यादरेण प्रपठितम् ।

पठितोऽपि पुण्यकर्मा भवति शास्त्रमुपलेखं शास्त्रमुपलेखम् ।

• नमः श्रौतकाय नमः श्रौतकादेति वा पाठः । •

263.

1067 *The Same.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 11 on a page. Extent in ślokaś, 110. Character, Nāgara. Date, Sapp 1614. Complete.

Col. :—इत्युपलेखः समाप्तः ।

Post. Col. :—संवत् १६१७ मितौ वैशाखे शुदि १ प्रतिपदा भौमे प्रातः-
काले लिखितमिदं पुस्तकं वाराणस्या । गङ्गेश्वरस्य इदं पुस्तकम् ।

264.

7942. *The Same.*

Substance, country-made paper. 4×4 inches. Folia, 12, of which foli 1 and 3 are missing (with one leaf which cannot be located). Lines, 8 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

Colophon :—इत्युपलेख ऋग्वेदपरिशिष्टं समाप्तः ।

1068 उपलेखभाष्यम् । *Upalekhabhāṣyam*

Substance country made paper 10x4½ inches. Folia, 9 Lines, 10 on a page Extent in slokas 230 Character Nāgara Date, Sam 1650 Appearance old Complete in eight chapters

An anonymous commentary on Upalekha, printed in Ūṣā along with the text

Beginning —

“अकारादयो द्वादश खरा” इति अकार आदि द्वादशो वक्ता
ते अकारादय च दशचेति द्वादश । खरा इति अक्षरानि धोवन
ननु यथा पित्रागुमानवेत्युक्ते विशेष्यभूतानां स्वामानन्दं
सम्बन्धो नास्ति स्वमकारादय खरा इत्युक्ते विशेष्यभूतानां
अकारस्य खरस्य च न प्राप्नोतीति बोध्यम् । नैतदस्ति । अन्वय-
मानवेत्युक्ते विशेष्यभूतयोरपि कार्ययोरान्वयेन सम्बन्धो द्रष्टव्यः
विशेष्यभूतस्याकारस्य खरस्य च भवति इव प्रतिसूच्य वेदितव्यम् ।
इत्यादि—

It ends —

तत्त पदान्तस्येति व्याख्यानयो र्थनिविशेष । वत् श्रुतिरिति ।
कल्पविशेषा । इत्येवमदृष्टा सदृष्टविधय । वस्मादिदमुपदेष्ट-
प्राप्तमिति । प्राक्तान्ते ब्रह्मदाचार्ये नमस्करोति नमः श्रौतकाय
नमः श्रौतकाय । अथास आदरार्थं परितोषार्थं वा ।

Col — इत्युपलेखभाष्येऽष्टमोऽङ्गः ।

Post Col — युगमस्य । सवत् १६८० समवे पौष्यवदि दशम्या इदं
पुस्तकम् ।

Substance country made paper 10½x4½ inches Folia from 3 to 14, Lines on a page 8 Character Nāgara Date Sam 1701 Appearance discoloured

The manuscript is carefully corrected in red ink in a Bengali hand. It is divided in 8 chapters and not in 10 as in Weber, p. 8.

Col. :—इत्युपलेखभाष्ये अष्टमवर्गः ।

Post Col. :—संवत् १७०१ वर्षे आषाढ वदि ३० सोमे लिखितं । आदि-
[ता]मो दुवे गोपिना ।

On the reverse of fol. 19 we have :—

लिङ्गमल्लविस्तारो लिङ्गोच्छास्यमो मतः ।

दिगुणः परिष्ठाद्यः स्यात् पिष्टिज्ञा तददेव हि ।

प्रस्थालिकापि तदत् स्यात् पञ्चसूत्रमिदं स्मृतम् ॥

267.

428. ऋग्वेदप्रातिशाख्यम् । *R̥veda prātishakhyam.*

By Saunaka.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 13. Lines, 8-9 on a page. Extent in slokas, 234. Character, Nāgara. Date (P).

A mere fragment containing the first chapter in six paṭalas, and three lines more.

See H.P.B. 2, 25 and L. 4190. See also Bolval No. 200.

Printed by Whitney.

268.

3977. The same here called

शौनक्रीयप्रातिशाख्यम् or पार्षदपरिशिष्टम् ।

Śaunakiyaprātishakhya or Pārṣadaparīṣiṣṭam.

Substance, country-made paper. $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 900. Character, Nāgara. Date, Sam. 1669. Appearance, old and discoloured. Complete.

The Post Col. Statement :—

विक्रमाद् गते वर्षे नन्दचरसभूमिते ।

हय्यायुष्यां तपस्याख्ये भौमे इन्दौ शुभेऽहनि ।

वाराणस्या महापुर्या हरिकृष्णो व्यलीलितम् ॥
ओविश्वेश्वराय नमः ।

Then fifteen lines more, which contain the beginning of another work.

सोमेष्वादीन् प्रथम्यादौ जगन्नाथेन सद्गुरुन् ।
ऋग्वेदार्णक्रमज्ञानव्याख्या सन्तत्यतेऽपुना ॥ इत्यादि

269.

1977 *The Same*

For the manuscript and the work see L. 4190.

Post Colophon :—

संवत् १६६३ शक्रि १५५६ समवे पाण्डुरङ्गप्रवर्ध्नां गुरुवासरे
अथेह वृद्धनागराचारिणा केशवेन यास्य श्री ५ गूरजितः सुतुना
मूढेष्टरे काश्या समागतेन लिखितोयं ग्रन्थः स्तार्थ परावर्धः ।
पार्षदपुस्तकमेतत् सर्वेधा मामज्ञानाच्च पठनाय भवतु निबन्धनेषां
सुरिचरीणां ।

बन्धामहे महेश्वरपदकोदण्डखड्गम् ।

जानकोद्दयावन्दचन्दनं रघुवन्दनम् ॥

270.

2182. ऋग्वेदप्रतिशाख्यपार्षदभाष्य । *Rgveda prātisakhya-
Pārṣadabhāṣya.*

(*With the text*) by Kumāra Viṣṇumittrācārya, son of
Devamittrācārya.

Substance, country-made paper 10x4 inches. Folia, 141 Written in four different hands—(i) 1 to 48 leaves in the seventeenth century handwriting is a restoration, representing 46 leaves of the original MS ; (ii) 47—93 in the fifteenth century handwriting, old and discoloured, (iii) 94 to 139 in the sixteenth century handwriting, discoloured, (iv) 140th leaf bearing the date Śarpvatī 1843 is a duplicate of the last leaf which is of the third hand, and has the leaf mark corroded Character, Nagara. Date (?). Complete At the end of the MS, the extent in slokas is given as 5559

Colophon :—इति श्रीदेवमित्राचार्यपुत्र-श्रीकुमारविष्णुमित्राचार्य-विर-
चितायां ऋज्वर्यायां पार्थद्वयारक्षणां ऋष्यदृष्टपटल ... समाप्त-
खेदमृगवेदप्रातिपद्याधिकृतस्य महाभाष्यमिति शंकराचार्यमस्तु ।
संय ५५५० ।

एकोदेवः सर्वभूतेषु गूढः etc.

The above Colophon and the Post Col. belong to the last old leaf.

The Post Colophon in the duplicate leaf:—संवत् १८८१ विंश-
लब्धे श्रावणसुक्लैकादश्यां श्रीकाशं दुग्धविनायकसमिधौ ब्रह्मोपनाया उप-
भङ्गात्मजगोविन्देन संपादितम् ।

It begins :—श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ ॥

सूत्रभाष्यकृतः सर्वान् प्रथमं विरसा मुचिः ।
श्रीनरकं च विशेषेण येनेहं पार्थदं कृतम् ।
तथा कृतिकृतः सर्वान् तान् सूत्रयश्चक्षुषा ।
तेषां प्रसादादेतेषां सद्यसा कृतिमारभे ।
तेऽहरोयनिद्वयं विस्तारये क्वचित् क्वचित् ।
ज्ञानार्थं पठनाये च योज्यते सा मया पुनः ।
तस्याः समापने प्रसिद्धं त एव प्रसिद्धं मे ।
लब्ध्वा काममहं तेभ्यः प्रमेयं शरमोक्षितम् ।
संपादां न्यायान् पूर्वैः कृत्वा पुनश्चक्षुषि ।
यस्मिन् विनिरा जाताः बह्वधाः पाठयोग्यताः ।
देवमित्र इति गदातल्लिङ्गं जातो महामना ।
स तेषु पार्थद्वयेषु सुतल्लिङ्गं महात्मनः ।
बाधा नु विद्वन्निधः स कुमार इति प्रसिद्धः ।
तेनैव योनिता कृति मंदिता पार्थदे कृता ।
पश्चिद्धं विद्वत्ता सुतल्लिङ्गं इमा मम ।
अथावापरादुक्तं मया नु तनुसुखं मया ।
साक्षात्पार्थ लब्धं च द्रव्यं पश्चिद्धं कोसंयुः ।
जाता गार्ह्यं भवेत्कार्यं इति विद्वत्ता सुतल्लिङ्गम् ।

तस्मादादौ तावत् शास्त्रावतारमुच्यते ।

अथ शौनको ऋक्षपतिर्वै नैमिषीयैस्तु सस्थिते ।

दौक्षास्तु चोदित प्राश्न सत्रे तु दादशाधिके ।

इति शास्त्रावतार स्मरन्ति । अथ सम्बन्ध उच्यते । इह हि द्विजानां वेदाभ्यास सकलपुरुषार्थसिद्धे कारकमिति हि वैदिक [स्त्रि]द्वान्तः । स च पुरुषार्थश्चतुर्विध धर्मार्थकाममोक्षा इति तदप्युक्तस्त्वगविधाने । यथा प्रवमाननाभानेदिष्टृष्टदा पुरुषसूक्तादिषु । वेदाभ्यासो हि पञ्चधा विहित अध्ययन विचारोऽभ्यसन जपो ऽध्यापनमिति तथा च स्मर्यते ।

वेदः स्वीकरय पूर्वं विचारो ऽभ्यसन त्रयम् ।

तद्दानं चैव शिष्येभ्यो वेदाभ्यासो हि पञ्चमेति ॥

तदपि वक्ष्यति एकः श्रौता इच्छिततो निषीदेत्यादिना अध्ययनम् अभ्यासार्थं कृता वृत्तिमित्यभ्यसनम्, प्रयोगार्थं तु मध्यमानमिति जपादि, तद्दानं च शिष्येभ्य इत्यध्यापनम् । पारायण वर्त्तयेत् ब्रह्मचारीत्येवमादिना । तस्मादधीतवेदस्य हि सति सामर्थ्ये समूर्त्यफलेच्छया विचारस्यावसरः प्राप्तः । स च विचारः द्विविधः । अर्थतो कक्ष्यतश्चेति । तथाचोक्तम् ।

स्यागुरव भारद्वाजः किलाभूदधीत्य वेदं न विजानाति योऽर्थम् ।

योऽर्थञ्च इत्सुकल भद्रमश्रुते नाकमेति ज्ञानविघ्नतपाप्मेति ।

तथाच । लक्ष्यम् । यो न वेत्त्युक्तुं न कर्मफलभाग भवेत् ।

लक्ष्यश्रोत्रि भगवाणः सकल भद्रमश्रुत इति ॥

तस्मात्तावत् पूर्वं लक्ष्यमुच्यते । लक्ष्यपूर्वकं हि अर्थपरिज्ञानम् ।

तथाचोक्तम् ।

सरोवर्गोऽक्षर मात्रा रेव योगार्थमेव च ।

मन्त्र जिज्ञासमानेन वेदितव्यं यदे यदे ॥ इति

सर्वत्र शास्त्रादौ नमस्कारं करोत्याचार्यं इत्युक्तिसिद्ध्यैम् । यथा स्वयम्भुवे ब्रह्मणे विश्वगोत्रे यथा च सर्वात्मानं विश्वसृज स्वयम्भुवमिति यथा च पित्रदेवर्षि-सर्वेभ्य इति । अत आचारिणः शौनकाचार्यो भगवान् शास्त्रादौ नमस्कारं प्रचारः । अविप्रायं च परावरे इति च परावरे इति च ।

Text —परावरे ब्रह्मणि य सदाऽऽ

वेदात्मानं वेदनिधिं मुनीन्द्रा ।

त पद्मगर्भ परम त्वादिदेवम्
प्रत्यग्यर्षा लक्ष्यमाह शौनका ॥

End — वैतानिकसञ्ज्ञाभावात् । सति नियमे ममाग्रे वर्धं इति । इति यथैव + + + + देवे प्रयुज्यते एवमिहापि प्रयुज्येत । ममाग्रे वर्धं इति प्रत्युच समिध इति । इहेद सर्व्व इत्यते अप्यग्रेतर-
काल च प्रसंगः स्यात् । तद्वन्मृतत्वात् कर्मणा । तस्मात् वैतानिक-
सञ्ज्ञा निवर्त्तयितव्या यद्येवमसञ्ज्ञा या नैव निवर्त्तयितव्या । कथं प्राप्तिश्लाघाभेदात् । पूर्वे द्वादशाध्यायाः शौनकास्त इति अमो
चत्वारश्चाश्चलायनस्य एवमप्राप्तसञ्ज्ञा किमिति निवर्त्तयति । ॥
कथं पुनर्नानाशास्त्रागमादाचार्यप्रवृत्तिदर्शनाच्च ।

स्वामिकुमारपुत्रेण मुद्रलेन च धीमता ।

क्रिपमाणायेद दत्त भावे श्रियाप धीमते ॥

प्राप्ते वैकुण्ठनागतयोर्विदभक्तितः स स्वर्गं लोका जयति एभि-
म्वन्दोभिः अथ अमृततल च गच्छति । इत्याह भगवान् शौनका ।
अपीह श्लोकाः ॥

मायव्यादीनि इन्द्राणि सोमो वैनायुताः पुरा ।

तानि सर्व्वमिह क्षतृष्य . . . ॥

सर्व्वं यन्नस्यमारोग्यपुण्याद्विष्कर्तुं शुभम् ।

कीर्त्तयन्त्या चानद च सर्व्वामोष्टार्पदायि च ॥

The originals from which the different parts have been copied, seem to have been defective as there are many lacunae.

271

6187. पार्यदृष्टिः

By Kumara Vishnumithra Irya

Substance country made paper 12x21 inches. Bound in two leaves & 8 pages. Character of script of the 16th century. Appearance, old and repaired. The first three leaves have two distinct lines of every line repeated on new paper. It is well bound in the 16th century.

Pārṣada, an ancient name of the *Prātiśākhya*.

(श्रीगणेशाय नमः ।) श्रीश्रीनकाय नमः ।

सूत्रभाष्यकृतः सर्वान् प्रथमं प्रारम्भान्ति ।

श्रीनकाय विशेषेण येनैवं प्रारंभं कृतम् ॥ etc, etc.

See our number 2182

272.

2044. *Pārṣada Sūtras* with the *vṛtti* of Kumār or Viṣnumitra and the *Bhāṣya* by Uvaṭa, son of Vajrata of Ānandapura in Guzerat.

Substance, country-made paper 11½ x 4½ inches Folia 118 Lines on a page, 13 to 16 Extent in slokas, 5300 Character, Nāgara. Date B K 1721 Appearance, discoloured. Complete.

The MS contains the whole of Uvaṭa's *Bhāṣya* preceded by Viṣnumitra's *Vṛtti* on the first two *vargas* only

Last Colophon : इति श्रीपार्षदव्याख्यायां आनन्दपुरवास्यनक्षटपुत्र-
उवटकृतौ प्रातिशाख्यभाष्ये अष्टादशपटल समाप्ता ।

Post Col :—श्रुते १०२१ सिद्धार्थनामसंबत्सरे भावयद-मुक्त ११ तदिने इदं
पुस्तकं चतुर्दशोपनामक-काशीनाथदीक्षितस्य लिखितम् ।

Ob इति श्रीदेवमित्रसुत विष्णुमित्रकृते प्रातिशाख्ये वर्गद्वयवृत्ति । अष्टौ
समानाक्षराणादित इत्यादि । इति परावरे ब्रह्मयोगीश्वरस्य सकलदेशीयवैदिको
पथ्यमानस्य व्यासवर्गद्वयस्य व्याख्या ।

अथ भाष्यं । अष्टौ समानाक्षराणादितः किमर्थमिदमारभ्यते ।

प्रिच्छाद्वन्द्वोक्त्याकरणैः सामान्येनोक्तं लक्षणं ।

तदेवमिदं प्रायाया इति प्रास्तप्रयोजनम् ॥

प्रातिशाख्यप्रयोजनसत्त्वेन उल्लेखेनोच्यते । प्रिच्छादिभिर्ननु सामान्येनोक्तुमर्हत्
उक्तलक्षणं यथातावत् प्रिच्छायां सुमूर्जन्याः अदुरया सामान्येन सर्वंप्रायासु रेपो
मूर्जन्य इत्याहः तथान्यस्यां प्रायाया दन्तमूषीय इति रेपो दन्तमूषीय इत्याहः एवं
च सर्वंप्रिच्छावर्गेषु समक्षरयानुप्रदानादि सर्वान् प्रायासु विदधाति ननु नियमतः ।

Colophons :—18b इति पार्षदव्याख्यायां वसुधुन-उवटकृतौ परिभाषापटलं

प्रथमम् । 28b •महानन्दपुरवास्तववज्रपुत्र-उवटस्तौ सं-
 द्विता-पटलं द्वितीयम् । 31b इति पार्श्वद्वयाख्यायां उवट
 प्रातिशाख्यभाष्ये तृतीयं खरपटलम् । 38a इति प्रातिशाख्ये चतुर्थ
 पटलम् । 43b इति पार्श्वद्वयाख्यायां उवटस्तौ प्रातिशाख्ये
 पञ्चमं पटलम् । 46a इति • षष्ठं पटलं प्रथमोऽध्यायः । 52b
 • आनन्दपुरवास्तववज्रपुत्र-उवटस्तौ सप्तमं पटलम् । 60a
 इति • प्रातिशाख्यभाष्ये अष्टमं पटलम् । 68b इति श्रीपार्श्वद-
 व्याख्यायां आनन्दपुरवास्तववज्रपुत्र-उवटस्तौ प्रातिशाख्यभाष्ये
 नवमं पटलम् 71a • दशमपटलम् दशमम् । 79a • वैतु-
 र्नामैकादशं पटलम् 82a • द्वादशं पटलम् । 89b त्रिंश-
 पटलं त्रयोदशम् । 99b • चतुर्दशं पटलम् । 102b • पञ्च-
 दशं पटलम् । 109a • षोडशं पटलम् । 114a • सप्तदशं
 पटलम् ।

273.

550. प्रातिशाख्यभाष्यम्

By Urata.

For the MS. see L. 1450.

274.

4180D. *The Same.*

Substance, country-made paper $2\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 2 to 68. Lines, 5
 to 7 on a page. Characters, Nagara of the nineteenth century Appearance
 fresh. Without beginning and without end

23A. आनन्दपुरवास्तव-मद्वज्रपुत्रस्तौ उवटस्तौ द्वौ प्रातिशाख्यभाष्ये
 प्रथमाध्यायः

47B. • द्वितीयोऽध्यायः ।

275.

1351. *The Same*

Substance, country-made paper 11×5 inches Folia, 190 Lines, 8 on
 a page Character, Nagara Date, Sayat 1751 Appearance, fresh,

Post Colophon statement —

ज्यैष्ठमासे क्षय्यपक्षे अष्टम्या च चन्द्रवासरे सत्रतं १८५७ लेखक-
ठाकुरप्रसाद रहनेवाला कालीजीमे गवि घुघुलपुर चाना रोहनि-
यांको भौकी ।

On the reverse of the last leaf the following is noted —

श्रीलक्ष्मणविराजितेभारतमेतद्विरचितं पण्डितयुगलकिशोरव्यासस्य पुस्तक
स्यानुलिपिरियम् ।

The original from which the MS was copied was defective in the beginning

In the first line of leaf 1B, occurs the following colophon —

इति श्रीभार्यदय्याख्यायामानन्दपुरवास्यवसन्तपुत्र-उवटकृतौ
प्रातिशाखभाष्ये संहितायटल द्वितीयम् ।

Last Colophon in 189B —

इति • अष्टादश पटल समाप्तम् । १८ ।

Then there are the following verses —

अटा माला शिखा लेखा ध्वजो दखो रघो धन ।
अष्टौ विस्तृत्य प्रोक्ता क्रमपूर्वा मनोविमि ॥ १ ॥
मूयात् क्रमविपर्ययात्क्रममौल्यविधिर्वदेत् ।
अटास्या विस्तृति धीमान विज्ञाय क्रमलक्षणम् ॥ २ ॥
मूयात् क्रमविपर्ययात्तावज्जंघादितोन्त ।
अन्त चादि नवेदेव क्रममालेति कौर्त्तिता ॥ ३ ॥
पदोत्तर अटानेव शिखामार्था प्रचक्षते ।
क्रमद्वित्रिचतुष्षपदक्रममुदाहरेत् ॥ ४ ॥
एषकृ एषय विपर्ययस्य लेखामाहुः पुन क्रमात् ।
मूयादादे क्रम सम्मगन्तादुत्तारवेदिति ॥ ५ ॥
यावर्गेवा (?) अचि वा यत्र पठन स ध्वज स्मृत ।
क्रममुक्ता विपर्ययस्य पुनश्चक्रमनुत्तरम ॥ ६ ॥
अर्द्धचादेव सुक्तोक्त्या क्रमदखोऽभिधीयते ।

पादशोऽर्द्धशो वापि सप्तोक्ता दृष्टवन्मया ॥ ७ ॥

• व्यन्तक्रमं पठेत् पूर्वं आदिपर्यन्तमुच्चरेत् ।

आदि+मं नवेदनां घनमाख्याः प्रपद्यते ॥ ८ ॥

अटामाणा शिखाद्यास्ता इत्यष्टौ विह्वलीः पठेत् ।

ध्वजा पाठः । गायन्ति त्वा । येमिर इति येमिरे । त्वा गायविश्वः । वंशमि-
वेति । वंश इव । इत्यादि ।

गोतुषो वत्सः शिशिराश्वलायनमुद्गमलौ ।

पथैते शाकलाः शिष्याः शाखाभेदप्रवर्तकाः ॥ १ ॥

ऋग्वेदादिर्महाशाखा कल्याणानेन रामता । (?)

गोभिलाः[?] श्रौतकाः सर्वे कल्याणशाखा प्रवक्ष्यते ॥ (?)

276.

2831. अटापटल *Jaṭāpatala*.

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, by counting 7, marked from 2—8 Lines, 9 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century. Date (?) Appearance, discoloured. Incomplete

In the left-hand upper corner of every leaf, it is called अटापटल, which ends in leaf 5A.

For the work अटापटल see L. No. 1284.

In 5A. अटामाणाशिखाशेषाः ध्वजो दृष्टोरपोषणः ।

अष्टौ विह्वलाः प्रोक्ताः क्रमपूर्वा मनोविभिः ॥ See above

All these eight 'Vikṛtis' are defined and illustrated by examples.

In leaf 7A.—इति विह्वलविह्वलानि ।

Then commences an extract from नौविमञ्जरी of Dvyā Dvivedī, in one of the opening verses of which the author is described as एकादशप्रकारैश्च संक्षिप्तापाठवत्परा ।

In commenting upon this epithet the commentator, who is the author himself, explains the 11 kinds of Pāṭha, as

will be found in L. No. 1183. The present MS. gives examples of all the different kinds of Pāthas. Dvyā Dvivedi is here quoted to support the author of the अष्टविंशतिब्रह्मणि ।

277

661. *The Same with a comm.*

For the manuscript see L. 1234.

One of the devices to prevent interpolations in the text by directing recital of the hymns in different arbitrary ways.

Attributed to Hayagriva.

278.

2795. जटापटलव्याख्या दौपिकाव्या

For the manuscript and the work see L. 1525.

The text Jatāpatala is attributed to Hayagriva. It is a work on the complicated modes of reciting the hymns of the R̥gveda. The present commentary is by Dayāśāṅkara, son of Dharanīdhara Vyavahārīka.

279.

665. स्वराकुशः ऋग्वेदीयः Svārāṅkuśa of the R̥gveda

By Jayanta Svāmī.

It consists of 21 verses.

For the manuscript see L. 1235.

Printed in Ūsā.

280.

2505. *The Same with an anonymous commentary.*

For the manuscript and the works see L. 2672

281.

9962A. *The Same with another commentary.*

Substance, country-made paper. 9½×3 inches. It begins in leaf 1 and ends in leaf 7A, line 4. Lines, 6 on a page. Extent in slokas, 80. Character Nāgara. Date, Sam 1910. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

It contains 13 verses out of 31, with their commentaries.

The text is by Jayanta Svāmī and the commentary anonymous. Both printed in Ūṣā.

For the text see L. 1335 and 3672.

The commentary begins thus.—

श्रीगणेशाय नमः

एकस्मिन् रूपमर्द्धे हिमकरविशेषं खर्यवर्णं परस्मिन्

कण्ठे हारं विभं च वहति नयनयोः साङ्गनामङ्गनत्वे ।

वक्षः किञ्चित् कपाटाकृति कनकनगमोहि किञ्चित् विभक्त

स्मृतिं वासश्च लम्बोदरजवक्त्रमङ्गो तन्मङ्गो भावयामः ॥

ऋग्वेदवारगसमावरणैकहेतुः

वक्त्रः खरागुग्ग इति प्रथितोऽस्ति तस्य ।

सञ्चारणे निपुण्यता तदिभावरक्षोः

सञ्जायतामिममतः प्रकटीकरोमि ॥

सकलदेव्यसाधारणीं भक्तिं कुर्वाणो ग्रन्थारम्भे विप्रविचिताय श्रुष्टाचार-
परिप्राप्तं नतिरूपमङ्गलमाचरितमादौ शिष्यशिष्यायै निबध्नाति

हेरखं पण्डिकां गत्वा शम्भुं सुख्यं हरिं गुह्यं ।

सरसती कविवरान् वक्ष्येहं खरनिर्णयं ॥

अहं जयन्तस्वामी खरनिर्णयं वक्ष्ये (३ ?) इत्यन्वयः ।

It ends thus:—

उदात्तानुदात्तौ स्वतन्त्रौ वाङ्मा मिलित्वा जायन्ते ये क्षौपादयः खरागुग्गं ।

Then commences 9962B.

282

603 अष्टविक्रतिविद्वति *Aṣṭavikṛtividvati**By Madhusūdana*

With an anonymous comm

For the manuscript see L 1192 Lately repured

Printed in the Ūsā But the present manuscript differs considerably from the printed text

Madhusūdana acknowledges his obligations to Vyādi and others, who preceded him in writing works on the eight different modes of reading the Rgveda

Madhusūdana describes himself as Kṛṣṇa Dvaipāyana tanūdbhava, or, the son of Kṛṣṇa Dvaipāyana He also says that he obtained the permission of Vyādi The commentator, however, explains Kṛṣṇa Dvaipāyana tanūdbhava as तत्त्वज्ञानतत्त्वज्ञानं तत्त्वज्ञानं इत्यभिहितम् ।

Satyavrata Sāmasrama's printed text omits the introductory verse of the commentator, which is supplied from the present manuscript

मधुसूदनमुनीश्वररक्षिताद्यैर्विक्रतिसन्तरणम् ।

तत्पूर्वञ्च पुरोगमाचार प्रकाशमारभते ।

Satyavrata Sāmasrama also omits the second half of the second verse, which is explained in the comm The second half is —

“वच समपहारिणी परविपश्चितामन्वहम् ।

मनोभुवि विहारिणी भवतु वेदविद्या विशारदा ।”

He also omits two leaves and a half at the end.

283.

2506 *The Same*

Substance foolscap paper of 1881 8x6½ inches Folia, 32 Lines, 10 on a page Extent in folios 600 Character Nagara. Date (?) Copied from an original dated Śaka 1712 Appearance, fresh Complete

284.

6180A *The Same.*

Substance, country made paper 10×4½ inches Folia, 13 Lines, 11 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

Colophon — इति श्रीमधुसूदनविरचिता अटायष्टविक्रतिविवरणं समाप्तम् ।

285

6188. *जटोदाहरण Jatodaharana.*

Substance country made paper 7½×4 inches Folia, 8 Lines, 9 11 on a page Character, Nāgara Date, Samvat 1777 Appearance, old and discoloured Complete

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीम् दृष्टस्यते परिदोया रघेन etc, etc

2A. ब्रूयात् क्रमविपर्यायं क्रममौतुम् धिया वदेत् ।

अटाय्या विक्रति धीमान् विज्ञाय क्रमवच्छब्दम् ।

अथ जटोदाहरणम् ।

दृष्टस्यते परि परि दृष्टस्यते परि । etc.

2B अथ माजोदाहरणं

ब्रूयात् क्रमविपर्यायावज्ञेयस्यादितोऽन्ततः ।

+ + + + पेदेवं क्रममावेति कौर्त्तिवा । २ ॥

दृष्टस्यते etc

3A, अथ श्रियोदाहरणम्, 3B, अथ क्रमलेखोदाहरणम्, 4B, इति क्रमलेखोदाहरणम्, अथ क्रमध्वजोदाहरणमुच्यते, 5A, अथ क्रमद्वोदाहरणम्, 6B, अथ क्रमरथोच्यते, 8A, अथ चनोदाहरणमुच्यते

Last Colophon — इति चनोदाहरणम् ।

Post Colophon — सु० रेवादत्तस्येदं लेखकपाठकयोः शुभ भूयात् । श्री

श्री ॥ श्री ॥

सतत् १७७७ आश्विनमासे शुक्लपक्षे २ शुद्धवासरे । शुभमस्तु ।

इति संहितैकादशप्रकारा लिखिता ॥ संहिता १ ॥ पद २ । क्रम ३
जटा ४ । क्रममाला ५ । क्रमशिखा ६ । क्रमलेखा ७ । क्रमध्वज ८ । क्रम-
दंड ९ । क्रमरथ १० । क्रमघन ११ ॥

286.

6176

Substance country made paper 9x4 inches Folia 6 of which the 1st and the fourth are missing Lines 10 on a page Extent in slokas 100 Character Nagara Date Samvat 1798 Appearance good

It gives the eleven different orders of the words of the mantra "दृष्टस्यते परिदीया रघेन" etc, etc, in recital

Beginning —

अथ संहिताया एकादशप्रकारा लिख्यन्ते ।

अनुलोमविलोमाभ्यां त्रिवारं हि पठेत् क्रमम् ।

जटाख्या विह्वलि धीमान् विश्वाय क्रमन्तक्षवम् ॥

तत्र प्रथमसंहितापदक्रमानि लिख्यन्ते । दृष्टस्यते etc, etc

Colophon — इति समाप्त ।

Post Colophon — सवत् १७६८ वर्षे मार्गसेके शुक्लपक्षे प्रतिपदायां
लिखित केवलमिति विश्वेश्वरसमीपे लिखित । शुभ पठनार्थं
ब्रह्मभट्ट । राम । राम ।

Then the following is in red ink

यवज्जादिक गणपतिपुत्र शिवशङ्करेण स्मरित शोधितश्च सवत् १७६८ माघ
श ४ बुधे ।

287.

1007 चातुर्ज्ञानम् *Caturjñāna* By Pāṇḍu Narāyaṇa

Substance country made paper 9½x3½ inches Folia, 27 Lines 7 on a page Extent in slokas 300 Character Nagara Date Samvat 1663 Appearance old Complete

Aufrecht says that it is a list of sūtra, varga, mādala and astaka of Rv (Cat Cat p 185) This is not quite correct

It gives lists of words occurring in the whole of the Rgveda, (1) ending in Visarga (technically called Samāna), (2) ending in N (called Nānti), (3) expanding into अय, वर, आय, याव or अय, या (technically called Vinyāpāda), and (4) simple non compound words (called El apada) See H P R Vol III, 93 and prof See also page 37, Nirukṭilocaṇa by Satyavrata Sāmāśrami, and Belval p 37 in which it is called Cāṭṣṭhāna

Belval, p 38, contains Caturjānā paribhāsa only But it is recorded under the name of Rgveda Paribhāśādhāra

Beginning — यौमहागमपतय नम ।

समाननान्तविलतपदान्येकपदान्यपि ।

दक्षिणामूर्धिराहेतत चातुर्ज्ञानं विदुर्बुधा ।

× × × × ।

Col — इति समानपरिभाषा 2A

Col — इति नान्तपरिभाषा 2B

× × × ×

एकद्वित्रिचतुर्युपचयटसप्ताष्टनवादिभिः ।

पदै प्रकरखेरेतैरेकान्येकपदान्यपि ॥

Col — इति चातुर्ज्ञानपरिभाषा 3B

अथ समानविलतानां नैकपदानि यथाक्रमं वक्ष्यते ।

इतस्ततो निश्चितं यत् चातुर्ज्ञानविलक्ष्यम् ।

तदेकीकृत्य कथितं यदुनासाययेन तु ॥ इति परिभाषा ।

अग्निमीले सुता विश्वा दधाना अजोषा इन्द्र ता सोमपा इमा जुष्टा भर्तुरा
प्रष्टा हृतष्टा यजत्रा इविजोषा धाना शुम्भा यज्ञदश ।

It ends — विश्वामित्रजमदग्नौ इति दस्युक्षतम मकारखण्डनमखण्डणोलोक
कल्पयतु विश्वं सुमह्यदुदात्तम् ।

Col — इति अष्टमाष्टकचातुर्ज्ञान समाप्तम् ।

Post Col — मवत् १६६६ वर्षे भाद्रपदादि अष्टम्या मन्दवासरे उषा

ध्यायरासेश्वरभट्टमुनना माधवेन सङ्कलितः । काण्ठा त्रिपुर-
भैरवीसन्निधौ स्थाप्य पराङ्मुखः ।

288.

2061. *The Same*

Substance, country made paper 12x4½ inch. Folia 10 Lines on a
page 9 Extent in shloka 10 Character Nagara Date Samvat 1568 Ap-
pearance fresh Complete

Colophon — इत्यष्टमाष्टके चानुष्ठानं सम्पूर्णम्

Post Col. — सवत् १८६८ विजयभानुनामव्यहरे माधवकृतचतुर्थी गुरो
श्रीकाण्ठा त्रिपुरायास्मा मोदिन्दिन लिखितम् । श्रीचन्द्रपुरव्यापंगमस्तु ।

289

2982 *The Same*

Substance country made paper 1x5 inch. Folia 7 Lines 9 on a
page Character Nagara Date Samvat 1602 Appearance oil and dis-
coloured Incomplete at the bottom

Last Colophon — इत्यष्टमाष्टकचानुष्ठानं समाप्तः । समाप्तं वेद चानु-
ष्ठानपुस्तकम् ।

Post Colophon — सवत् १६६२ समव पोय सुदि शुद्धवासरे इदं पुस्तकं
लिखितं सतदासेन मिदं पुस्तकं श्रीमद्वचनायाय नमः । दुर्लभराजाय
नमः । etc, etc यावत् पुस्तकं etc., etc

290

6060 ऋग्वेदगलितप्रदीप or गलदीपिका *Rigveda-jahla*
pradipa or Galadipika

By Bharadwaja Lakṣmīdhara Śaṅkara

Substance, country made paper 1x3½ inch. Folia 6 Lines 9 on a
page Extent in shloka 120 Character Nagara Date Samvat 1600 =
1554 A.D. Appearance oil and discoloured Complete

See Behal No 57 His explanation does not give any
clear idea

Last Colophon — इति गलदीपिका समाप्ता

Post Colophon .—संवत् १५६० वर्षे व्यापाङ्गवदी १० खौ लिखितम् ।
पण्डित क्षयनाथपुत्रपौत्राखामध्ययनार्थम् । शुभं भवतु । कल्याण-
मस्तु ।

The māṅgalācarana and the object of the work .—

प्रथमं सर्विदानन्दं सान्द्रमाद्यन्तवर्जितम् ।

देवभूतवेदगलितं पदचन्दं प्रपद्यते ॥

अलप्यत्वावदूहत्वादवुष्टानुविधानतः ।

अप्येया प्रातिपद्याद्याद्यैरतः समयनामता ॥

ऋषोऽखिला गलन्त्येव यथापूर्वं पुनर्गता ।

नूमे ब्रह्माणि यच्चैव दिनैताभ्यामिति स्थितिः ॥

विरादिगत एकस्मिन् वार्गार्थाङ्गिरेव वा ।

गलेत् सर्वत्र योत्यधिसत्तुरादिगतं स च ॥

गलेच्च जागतोऽङ्गोऽस्त्रैष्टुभश्च पुनर्गतः ।

चतुरादिगतं वर्गे यवैकस्मिन् पदत्रयम् ॥

प्रत्यध्यासं तु श्रित्याणि गलितान्यभिदध्याहे ।

अर्द्धमर्द्धर्थापि स्यादध्यासान्तादित + +त् ॥

गलितं यद् गृहीतादि कत नूनं पदत्रयात् ।

अग्निं वृष्टाष्टकोवाद्याध्यासस्य यदिहाय यत् ॥

तथाचेत्त्वपि श्रब्दास्तु न प्रतीकानि केवलाः ।

प्रायोधिपूरणास्ते च ज्ञेयं चान्यद्विशेषणम् ॥

इति परिभाषा ।

Then the work proceeds —

अग्निमिन्द्रादय तस्मायवाह्येभ्य विदुक्तया ॥

अस्माकमग्ने देवाश्च सेमं वो अमयान्य च ॥

The definition of Galita

5B प्रागघीवपदस्रोद्धे यस्य वै पदसंचितम् ।

नाध्येयं पदकालेऽपि गलितं तदिदुर्बुधात् ॥

एकञ्च केवल शुद्ध पद यदा पदद्वयम् ।

विनाह्रिस्त्रय एवेतत् प्राखाया न गलेदिह ॥

The work ends —

इमं यलितदीयाख्य भारद्वाज ऋगर्थवित् ।

लक्ष्मीधरोऽकरोत् पूर्वं सम्मदायानुसारतः ॥

इति गलान्तदीपिका ॥

Then follow 9 verses, the first of which giving the definition of Galita has been quoted above. After the nine verses come the last colophon and the post colophon statement

2A इतिथ्यौमदृग्गवेदगलितप्रदीपे भारद्वाजसूरिविरचिते प्रथमाष्टक
भमात्र , 2B, इति द्वितीयाष्टक , 3A इति तृतीयाष्टक , 3B, इति चतुर्था-
ष्टक , 4A, इति पञ्चमाष्टकम् , 4B, षष्ठाष्टक 5A, इति सप्तमाष्टकम् ।

291.

३५३ कृतिविधान । *Rjurdhana*

Attributed to Saunakacarya

For this MS see L 1519, and for the work see I O
Catal 62

Copied in Sam 1931, from a MS bearing date Sam
1786, by the same scribe who copied Catal No 293. See
infra

Post Col —

संवत् १८३१ कुम्हार छप्पचतुर्था काश्या लिखित जाला हीरा
जालकायम्य बनारसमहर्षि मेनपुरा । उदकानल इत्यादि ।

Then Rajendra adds in English

"Copied from a MS belonging to Pandita Vamanācarya
of the Govt Sanskrit College, Benares Dated संवत् १७८६
शके १९५१ वैशाखछप्पचतुर्था काश्या लिखितमिदं पुनतामकर-गङ्गाधरभट्टेन
पञ्चसत्या ३२ व्याकार ७½ × ३½ इत्यं प्रत्येक पृष्ठे पङ्क्तिसंख्या ११ पञ्चसत्या ८५०"

292

6186 ऋग्विधान । *Rgvidhana*

Distance country male paper 12½x1½ Folia, 62 Lines 14 on a page
Extent in slokas 1, 10 / Character Nagua Dat. Sumrit 1879 Appear-
ance discoloured Complete

The original of this was defective, inasmuch as it leaves lacunae, as in foll 3 and 4

A work on the uses of the mantras of the Rgvēda

Beginning —

ओमन्त्रपत्रे नम ।

श्रीनक उवाच ।

नियतेन हि देवाणां मन्त्राणां कलिदोषत ।

कलिदोषनिवृत्त्यर्थं गायत्र्या पूजयेद् दिव ।

गायत्रीमन्त्रसिद्ध्यर्थं गायत्रीमयुतं जपेत् ।

सर्वेषां वैश्वमन्त्राणां सिद्ध्यर्थं सप्तकं नत ।

गायत्री तस्य सिद्ध्यर्थं सप्तव्याहृतिसंयुता ।

अयुतश्च जपेत् पूर्वं गायत्रीं भिद्भदा तदा ।

It ends — अरुणो वा विश्वस्य प्रयतो वेदमहिताम् ।

सुच्यते पातकैर् नर्णैः पराकैः शोधितं त्रिभिः ॥

Colophon — इति ऋग्विधानं समाप्तम् ।

Post Colophon — श्रीवेदव्यासार्पणमस्तु ।

Then there are four lines, after which comes the date
संवत् १८०६ माघमासे कृष्णपक्षे अष्टमी रविवारे लि० छावलीमध्ये नजीकगु० ।

Rgvidhana is well known, with the descriptions of which, however, as given in L 1519 and IO Catal No 62, the present MS does not agree. The beginning of this is the same as that of *Vṛhadṛk vidhana*, described in L 1518, but the end is not the same

18B, इति ऋग्विधाने प्रथमोऽध्यायः ।

39B, इति ऋग्विधाने द्वितीयोऽध्याय ।

There is no more chapter colophon, although we have here directions about the uses of the mantras up to VIII 8 of the Rgveda

293.

314 इहदृक्विधान । *Irhadṛkvidhāna*

Attributed to Śrīnaka

For this MS see L 1518

Copied in 1930 Sam from a MS bearing date Sm 1811 and compared by Rajendralāl with a manuscript dated Sam 1919

The Past Col Statement —

औषेदपुस्त्यार्पणमस्तु । सवत् । १८७१ । गच्छसीशमसवत्-
सरे षष्ठोऽगुहवासरे लिखितमिदं ग्रथोपनामकं आत्मारामेण स्वार्थे
परोपकारार्थं च । श्री । सवत् १८३० वैशाख-शुक्लपक्षे पूर्णमास्या
शुक्रवारे वाराणसी सेनपुरानिवासी लाला जौरालालशास्त्रेण
द्वनलिखितः ।

"Compared with a MS dated," adds Rajendralāl,

"सवत् १८१८ भावनाम सवत्सरे मार्गशीर्षे शुक्लपक्षे रविवारे इदं पुस्तकं
बालकृष्णभट्टाकरोपनामकम् । हस्ताक्षरेण स्वार्थं परोपकारार्थं लिखितं पत्रसंख्या
२० । प्रतिपत्रे पङ्क्तिसंख्या १० + १० = २० । श्लोकसंख्या ४८२ ।"

"Size of the leaves inch 8 2 × 1 3 Writing 6 2 × 3
inch. No of slokas 174"

294.

756 निविदध्याय-कुन्तापाध्याय-प्रउगाध्यायाः ।

Anidadhya ya kuntāpādhyāya Pr uga dhya ya

For the manuscript see L 1575

Post Colophon Statement —

सवत् १८२४ मिति चान्द्रिन् प्रवृत्त्यकादश्या ११ मन्दराचरे ।

शुभमस्तु ।

Satyaavrata Samasram says that there is a work entitled *Rk parissistā*, which contains (1) *Nividādhyaya*, (2) *Kuntā padhyaya*, (3) *Puroiugadhyaya*, and (4) *Pruspadhyaya* (P 387, Note on the third volume of *Aitareya Brāhmaṇa Bibl Ind Edition*)

The present manuscript contains the whole of the *Nividādhyaya*, the whole of the *Kuntāpadhyaya*, here called *Kuntadhyaya* and *Praugadhyaya*

Nividādhyaya contains ten sections *Kuntāpadhyāya* contains 15 sections under the following heads : (1) *Narāśam* *śya*, (2) *Rūbhya*, (3) *Pāriksitya*, (4) *Kaivya*, (5) *Dīśam* *kīptayah*, (6) *Janakalpa*, (7) *Indragātha*, (8) *Atiśa* *pīlapa*, (9) *Pravāhika*, (10) *Ājñasanyah* (11) *Pratīdha*, (12) *Ativada*, (13) *Devanītha*, (14) *Bhūtecchid*, (15) *Āhanyā* *Iti Kuntadhyayah*

The word *mut* means *medana*, or, offering to the gods (*vide Trivedi*, p 240) *Nivid* in the *Silpasastra* consists of twelve *padas* or short sentences, they are to be found in the 2nd section, or the 10th *adhyaya*, *Pancika II*, of the *Aitareya Brāhmaṇa* - But every *Sūtra* seems to have a set of *mutis* *Nividādhyaya* gives all the *mutis* in one place Their number is very nearly 250

The *Kuntāpādhyaya* consists of *mantras* mainly in *Rk* form from the *Atharvaveda*, ch XX 127—136, in consecutive order The *adhy* is divided into 15 sections, as shown above See *Kuntāpa*, p 547ff, *Trivedi*

Then comes the *Prāuga* chapter *Prauga* means a part of the cut, where the *carter sita* The word *Prauga*, as applied to *mantra*, is rather difficult to understand The chapter on *Prauga* in this MS contains *mantras* from a

variety of sources (such as, R.V Khila, Vājasaṇeya saṃhitā, Pāṇḍitarāghya sūtra, etc), but they are to be differentiated from the Prauga Śāstra, given in Ant Brā, p m, Chap I, sec. 1—5.

SŪTRAS OF THE RĠVEDA.

295.

2199. आश्वलायनश्रौतसूत्र । *Āśvalāyana Śrautasūtra*

Substance, country-made paper 8×3½ inches Folia, 79+50 Lines 9 on a page Character, Nāgarī Date, Śakā 1744 Appearance, discoloured Complete

The first ṣaṭka, complete in 79 leaves, printed in Bibl. Ind, pp. 1 to 532 The Uttara ṣaṭka in 50 leaves, printed in Bibl. Ind, pp. 533 to 890.

Post Col. Statements :—

- (I) ग्रंथे १७४४ विचित्राशु-संवत्सर कार्तिक वद्य ६ इदं पुस्तकं माटे-इत्युपनामक रामचन्द्रेण लिखितम् । विटल ।
 (II) ग्रंथे १७४४ । विचित्राशुनामसंवत्सरें माघ शुद्ध १ प्रतिपदा रविवासरें । इदं पुस्तकं माटे-इत्युपनामक-रामचन्द्रेण लिखितं । वास्तव्य क्षेत्र वाइंग्यापुर कथ्या-संगीध । स्वार्थे परार्थे च । श्री वायुदेवार्पणमस्तु ।

296.

5081. *The Same*

Substance, palm leaf 12×1 inches Folia, 108. Lines, 5 on a page. Character, Uḍiyā. Appearance, old and worn eaten Complete

Last Colophon :—इति आश्वलायनसूत्रे द्वादशोऽध्यायः ।

297.

1180E. *The Same* (पूर्वपट्टमात्रम्)

Substance, country made paper 9×4 inches Folia, 13. Lines, 8 on a page Character, Nāgarī. Appearance, discoloured Date, Śaipyat 1670

Post Colophon Statement.—

संवत् १६७६ समवे पोषकृष्ण त्रयोदश्यां जगद्गुरुनेन लिखितमिदं
पुस्तकम् । लेखकपाठकयोः शुभं भवतु । शुभमस्तु ।

298.

3263. *The Same.*

Substance, country-made paper 7×3½ inches. Folia, 82. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the 16th century. Appearance, discoloured. Incomplete.

The MS. breaks off abruptly at the 11th sūtra of the 10th Kandikā of the 5th adhyāya. It comes up to page 152 of the Bibl. Ind. Edition.

299.

2837. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×3½ inches. Folia, 20, of which the 18th and the 19th are missing. Lines on a page, 9, 10. In beautiful Devanagar hand of the 17th century. Discoloured. Prose.

A fragment of the Āśvalāyana Śrauta sūtra, beginning with the first chapter, and ending in the middle of the 18th section of the Second Chapter.

Colophon :—In leaf 11b हत्वाश्वलायने श्रीचक्षुषे प्रथमोऽध्यायः ।

300.

1934 *The Same* (उत्तरपदकम्)

With the Vṛtti comm.

By Nārāyaṇa alias Devascāmi.

Substance, country made paper 11½×4½ inches. Folia 116, of which only 110 are available. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara. Date (?). Appearance, discoloured.

The MS. breaks off abruptly.

The text has been printed with the comm. in Bibl. Ind. The portion under notice covers pp. 533 to 870 of the printed edition.

शुभस्यानस्य—सकलविद्याविशारद—सकलगुणालङ्कृत—सदाचारशुद्ध—
भट्ट-श्रीकृष्णकेन क्षाम्भतीर्थमध्ये इदमाश्वलायनसूत्रभाष्य लिखापितं ।

यावृश्मिति न्यायात् न मे दोष ।

करहवमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

अक्षरभाष्य-पदस्वरक्षीनं, व्यञ्जनसन्धि-विवर्जितरेफम् ।

साधुभिरेव मम क्षन्तव्यं कोऽप्य नो मुह्यति शास्त्र-समुद्रे ॥

संभूयं सदयवत् परकरादध्यक्ष सुक्षेत्रवत्

सश्रोत्र्यं त्रिजिताम्बवत् प्रतिदिनं वीक्ष्य च सन्निभवत् ।

वध्यं वध्यवदज्ञापं न च हि विस्मर्य्य हरेर्नामवत्

नैवं सौदति पुस्तकं किं कदाप्येतद् गुह्या वच ॥

शिवमस्तु सर्वजगत परहितनिरता भवन्तु भूतगणा ।

दोषाः प्रयान्तु नाशं सर्वजन सुखी भवतु ॥

In a different hand occurs the following —

इदं पुस्तकं + + + + कपाल सरस्वति भट्टात्मजराजभट्टेन संपादित ।

307.

10630. आश्वलायनसूत्रव्याख्या

By Varāhadeva alias Devatrāta.

(Ch. III only on expiations for defects in the performances of vedic rites).

Substance, country made paper 9½x4 inches folia 33 Lines, 9, 10
on a page Extent in slokas, 600 Character, Nāgara Date Śikha 1735 Ap-
pearance, old and discoloured Complete

Colophon —वराहदेव-कृतौ सूत्रव्याख्यायां द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Col .—शके १७३५ श्रीमुखनाम-सवत्सरे फाल्गुनवद्य १ तद्दिने

इदं पुस्तकं समाप्तं ।

The commentator is better known by the name of Devatrāta, and the leaves of the present MS (4—33) are, as a rule, marked with the letters देवत्रा ३ In the 3rd leaf the letters are देवत्राव मा० .

In Cs 225 a MS of Devatrata Bhāṣya is described in which the first col is this — इत्याश्वलायनसूत्रव्याख्याया वराहकाय-
देवत्रातस्य द्विती प्रथमोऽध्यायः ।

In Bik 287, there is a manuscript, which is described, curiously enough, as the 3rd chapter of some Gṛhyasūtra Bhāṣya and accepted as such by Aufrecht

The beginning quoted there, however, is the same as that of Devatrata's comm on the first chapter of Aśvalayana Śrautasūtra, quoted in Cs 225 referred to above, and what the Bik Cat quotes as the end of the MS is the same as the end of the present MS. So evidently the Bik MS contains Devatrata's comm on the first three chapters and the present MS the comm on the 3rd chapter only of the Aśvalayana Śrauta sūtra

Beg —विध्यपराधे प्रायश्चित्ति ॥ समासातमपराधेयादिकर्मण्य मन्त्र-
क्रिया समुचित कर्मविधिरुच्यते ॥ तस्य विधेरन्यथाकरणमकरण
चापराधो विधेरपराधो विध्यपराधः । तस्मिन् विध्यपराधे उत्पन्ने
प्रायश्चित्त नामकं क्रियते ॥ श्रद्धाभावे प्रतिनिधि
श्रद्धया निर्दिष्टस्य etc, etc

End —ॐ इन्द्राघायी तल्लघ्नोन्यास यथा ब्राह्मणे परिसमाप्ता
हविर्वैशाः संप्रायश्चित्तिका ॥

308

2901 संग्रहखदीपिका Samgrahanadīpikā

A commentary on the Śrautasūtra of Aśvalayana by
Tippu Bhaṭṭa

For the manuscript and the work see L 4174

The MS contains the comm on the second chapter only

The last Colophon runs —

इत्याश्वलायनसूत्रस्य श्रीमत-गङ्गारोपनामक-रामभट्टात्मज-
तिष्णभट्टेन विरचिताया संग्रहखदीपिकाया द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

To the end of the third chapter. There are three lines more after the end of the third chapter.

Printed at the end of the Bibl. Ind. Edition of the Āśvalāyana-Gṛhya sūtra.

313.

107 k. **आश्वलायनगृह्यसूत्रवृत्तिः।** *Āśvalāyana Gṛhyasūtravṛtti*

By Nandhrva Nārāyaṇa, son of Divākara.

Substance, country-made paper 10×4½ inches. Folia, 87. Lines, 12 on a page. Character, Nagara. Date, Śaka 1742. Appearance, discoloured and brittle. Complete.

Post Colophon Statement :—

सुखि औदयप्रालिवाहनशके १७९२ विक्रमनामसंवत् आषीकमा, ज्येष्ठ-
मासे विधि युक्तपद्धतौ भगवारे द्वितीयप्रहरे समाप्त ।

हे पुस्तक वैद्यनाथदीक्षित सर्वदेपाचे असे ।

जवो नारायणदीक्षित भागवतटीकेकर यास दत्तम् ।

Printed in Bibl. Ind.

314.

2685. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×5 inches. Folia, 60. Lines, 8 on a page. Character, Nāgara. Date (?). Appearance, fresh.

The first adhyāya only, printed in pp. 109 of the Bibl. Ind. edition.

315.

2095. *The Same.*

Substance, country-made paper 10×4½ inches. Folia, 2-13. Lines 9-10. Character, Nāgara. Date, Śaka 1708. Appearance, discoloured, brittle. Fragment.

(The Śrāddha Section only.)

Post Colophon :—

इदं पुस्तकं गणेशदेवेन लिखितं । शक १७०८ पराभवनाम-
संवत्सरे भाद्रपदवद्यनयोदशौ समाप्तम् ।

It covers the 7th and 8th kindikas of the 1th chapter of Āśvalāyana Gṛhyasūtra See Bibl Ind Edition, pp 233-251

316

1227. विमलोदयमाला । *Vimalodayamālā*

By Jayanta Svāmī

Substance, country made 11 cr 9½ x 11½ in. 10½ 93 Lines 8 on a page Extent in slokas 1100 Character Nāṣara Date (?) Appearance tolerable Generally correct

Complete in 4 adhyayas

Beginning —

प्रक्षिप्यन्न भगवताय यज्ञं चिपुरदिय ।
 श्रौतकादीन् तथाचाख्यान् सव्यान् स्य यथवेदिन ॥
 योऽर्थो निरूपित सन्त्यक् उपाध्यायेर्हि वैप्रभि ।
 गृह्यस्य क्रियते तस्य स्मरणाय निबन्धनम् ॥
 आचार्या [दोयमुत्सृज्य] गृह्यन्तु ग्राह्यमेव तु ।
 प्रवक्तु ग्राह्यमर्हन्ति सन्त्यगामवेदिन ॥
 प्रयोगस्य तन्त्रेभ्य अत्रा गृह्यान्तराग्र्यम् ।
 कार्याय च प्रयोक्तृणा वक्ष्ये विधिवदादित ॥
 स्मृतिवाचनमत्रेष्ट गृह्यकर्म्मसु केपुषित् ।
 आचार्येणापि शास्त्रेऽस्मिन् मङ्गलार्थमुदौरितम् ॥
 अर्चिता ग्राह्याः सन्त्यक् गन्धमाल्यैः सदक्षिणैः ।
 तिष्ठेयु ग्राह्यमुखा युष्मा वक्तारो रभपायय ॥

It is not a regular commentary on the Gṛhyasūtras of Āśvalāyana. It is a treatise mostly in verse on the Gṛhyarites of Āśvalāyana's school, following the expositions of the sūtras by different teachers

Colophon —

आश्वलायनगृह्यस्य अयन्तस्वामिनः कृतौ ।

विमलोदयमालाया षतुर्थोऽध्याय इति ॥ इति अयन्त समाप्त ॥

317.

2987. *The Same.*

Substance, country-made paper, 10x11 inches Folia, 68. Lines, 11 on a page. Character, Nagara of the early nineteenth century Appearance, fresh. Incomplete at the beginning

Though the first leaf is marked 1, it is not the beginning of the work.

318

1214. *आश्वलायनगृह्यभाष्य । Āśvalayana Gṛha-Bhāṣya.*

Substance, country-made paper 9x11 inches Folia, 107 Lines, 10 on a page Extent in Folia, 2900 (by a statement in the manuscript) Character, Nagara Date, Sam 1729 Appearance, fresh Complete

Beginning:—*श्री गणेशाय नमः ।*

सू० ॐ उक्तानि वैतानिकानि गृह्याणि वक्ष्यामः उक्तानि व्याख्यातानि कथितानि कानि वैतानिकानि क्व उक्तानि अत्रापि प्रभृतौनि आह वैतानिकानि इत्येवमारभ्य सत्राखौत्येवमन्तानि ।

It ends thus:—

नमः श्रीनकावेति शाखान्तर्मतत्वात् । आचार्यस्य श्रीनकस्य कथवा आचार्येशो नमस्कारं कृतवानिति ।

Colophon:—*इत्याश्वलायनगृह्यभाष्ये चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः । समाप्तं च गृह्यभाष्यम् ।*

Post Colophon —*पादुशं पुस्तकं etc*

श्रीरामो प्रयति । संवत् १७६८ प्रजापतिवामनवंतरे उत्तरायणे योग्यवृत्तौ आषाढमासे शुद्धपक्षे पक्ष्म्या भानुवाहरे आतपरोप-
कारार्थं लिखितोऽयं ग्रन्थः ॥

श्रीरामाय न० करकृतमयरायं etc, etc. श्रीकाशीविश्वेश्वरार्पणमस्तु । ग्रन्थसंख्या २६०० श्री ।

319

1215. *The Same.*

Substance, country-made paper 9½x4 inches Folia, 108 Lines, 10 on a page Extent in Folia, 2900 Character, Nagara Date, Sam 1827. Appearance tolerable Complete

The beginning and the end are the same as in the previous number

Colophon.—इत्याश्वलायनगृह्यभाष्ये मिद्धान्तकृतौ चतुर्थोऽध्यायः । समाप्तः ।

Post Colophon.—युभमस्तु । सीधोरस्तु । संवत् १८२० समैनाम वैत्रवदी ।

This is Siddhānta Bhāṣya on Āśvalāyana's Gr̥ha Sūtra

320.

6178. आश्वलायनगृह्यकारिकाभाष्यम् ।

Āśvalāyana Gr̥hya-Kārika-Bhāṣya.

By Rāma Bhaṭṭa, pupil of Vṛppa Bhaṭṭa

Substance, country made paper 10×1½ inches 1014, 40 Lines, 11 per page Extent in Slokas, 2000 Character, Nāgari Date, Śaka 1679 Appearance, old and repaired

To the end of the third adhyāya.

For the text see C.S. Vol. I, no. 438; H.P.R. III. 34; Oxf. 105A.

The kārīkās are divided into four adhyāyas The author's name is given as Yallambhatta on the cover of the C.S. manuscript.

The commentary by Rāma Bhaṭṭa begins.—

नत्वा परश्चिदं शान्तं कलम्बपुरवासिनम् ।

लोकोत्तरं दुष्पदेवं भट्टारख्यं गुरुमदयम् ।

क्रियते रामभट्टस्तु कारिकाभाष्यमुत्तमम् (?) ।

+ + + + +

(These lines are in the handwriting of the last owner of the manuscript)

नत्वा तमाश्वलायनभाषार्यं सर्वकर्मयितारं ।

यद्गृह्यकारिकार्योयं तदनुयष्टः सर्वोऽपि प्रथ्यते कापि ।

तत्रादावा(श्व)लायनसूत्रमात्रेणैवान्यव्युत्पत्ति(मा)+वध्य(यनैकदेशस्य +)ना तदुक्तं तत्कर्मभि (वांष्टो) दुश्चर इति वसिष्ठनारायणो वृत्तिमा(करोत्) तमेव

SĀMKEHĀYANA SŪTRAS.

322.

1418 शाङ्खायनश्रौतसूत्र । *Śaṅkhāyana Śrauta-sūtra*

In three parts. Part I, adhyāyas 1 to 8; II, 9 to 10; and III, 17 and 18.

I

10x4 inches Folio, 96. Lines, 9 on a page Character, Nāgara Date (?)
संवत् १८०६ मिति आषाढशुद्धि ११ चन्द्रे शुक्लपक्ष १ पूरितं ज्योतीश्वरकृत-
गङ्गेश्वरेण विद्वानेव विज्ञानाति, etc, etc., etc.

This covers 95 leaves of the edition of Hillebrandt in
Bibl. Ind.

II.

10x4 inches. On different paper Folio, 10 Character, Nāgara

Date :—शुद्धे सुनीन्दुभिर्विष्टे मुखे वै नवमीबुधे ।

सर्वोत्तरार्द्धं लिखितं गार्हपत्यात्मने सुधीः ।

संवत् १७०० वर्षे ज्येष्ठ सुदी ६ बुधे अद्येशविषुत्तवाराखसीवास्तव्याभ्यन्तर-
वारारक्षावीथ्यं शु । गोदर्शनं तवात्मनः शु । सदाफलं तदात्मनः शु । गार्हपत्यतत्तनूज
शु । दृष्टान्तवपुनर्वैकुण्ठेन अश्विंहराज्ये लिखितमिदं द्वाभोत्तरार्द्धं । संभूयं
दपत्यवेत् । etc., etc.

This covers pp. 96 to 217 of the printed text.

III.

10x4½ inches. Folio, 61 to 69 Lines, 12 13, 14 on a page Character,
Nāgara. Date —

संज्ञि संवत् १६६० शक १५२५ प्रवर्तमाने दक्षिणाप्यनगते +
+++ दशतौ लौकिकमहामाङ्गल्यप्रदि आश्विनमासे सिततरपक्षे नवम्यां तिथौ
भौमदिने महानक्षत्रे शुक्लनाशि योगे नवकरजो यर्ष पञ्चाङ्गशुद्धे दिने पण्डित

श्री ५ वामनाख्येन तत्सुतपण्डित श्री ५ हविदास श्रीमहावज्जीकेन शास्त्रायनसूत्र
महाव्रत परिपूर्णं लिखितम् । तैलान्द्रोदित्वादि ।
... .. सुत मधुसूदन वैकुण्ठजीमठनार्य लिखितम् । यावत्स-
वणमसुहं etc., etc संघर्ष्यं प्रतपत्रवत् etc , etc.

323.

1420 *The Same*

A. पूर्वार्द्धम् ।

Substance, country made paper 9x12 inches Folia, 72 Lines 7 1/2 on a page
Folia, 72 of which the 24th is repeated 8 times to bring the restoration to
harmonize with an ancient manuscript which began with 25th leaf.

The Purvārdha comes to an end with the 8th chapter.

The Post Col. Statement:—संवत् १७५८ वर्षे ज्येष्ठ वदि २४ रवौ
दिने व्यायामथ लि० । श्रीवसुदेवजी श्रद्धारजी ।

B. उत्तरार्द्धम् ।

Substance, the same 8 1/2 x 4 inches Folia, 84 Lines, 10, 12 on a page
Character, Nagara Date, Samvat 1717 Appearance very old Generally
correct

The uttarārdha consists of 9 to 16 chapters. The post
colophon statement is mostly illegible, but the date Samvat
1717 is visible

324.

1217. *The Same.*

Three different parts, each separately paged

I. Substance, country-made paper 9x4 inches Folia, 72 Lines, 10
on a page. Character, Nagara Date, Sam 1574 Appearance, very old.
Generally correct

It contains the first half in 8 chapters

Post Colophon:—संवत् १५७४ वर्षे अश्विनशुदि भौमे + + +
आत्मजानां सेवा च अध्ययनार्थमलेखि ।

On the reverse of the last leaf.

श्रीयादिकभोटख्येन व्यावहारिकोपनामदयाश्रद्धाराय कृष्णार्पणबुद्ध्या प्रदत्तं
पुस्तकमिदं शास्त्रायनसूत्रपूर्वार्द्धस्य पञ्चाणि १२ संवत् १७६६ चैव ।

II. 9x4 inches Folia, 91, of which the first two are missing. Lines, 10 on a page Character, Nāgarī Date, Sam 1553 Appearance, 1513 old

Contains Chapters IX to XVI.

Post Col. :—सखि संवत् १५५३ वर्षे ज्येष्ठ वदि १ बुद्धे अष्टौ श्रीवीरसल-
नगरवास्तव्यवाद्या नगरचातीय-चतुर्वेदोद्धरसंजिवमोरदित-सुत
मंजिवकादसुत-मंजिवनवधीयरसुत-मंजिव-योथ्यं शाङ्खायनसूत्र-
पुस्तकमलेखि । भग्नछेद्यादि ।

III Folia, 16 9x4 inches Lines, 9 on a page Character, Nagari Date, Sam 1761. Appearance old Generally correct

Contains the 17th and 18th chapters.

Post Colophon :—सखि श्रीसंवत् १७६१ वर्षे माघशु + ६ वारसुके
अष्टौ अमदावादवास्तव्यं आसीध-रामचन्द्रसुत-उदयरामेण शिवा-
र्यं + + + दितं दत्ता ।

In a later, larger hand :—शैवसुरारिजीश्वरजीने भागे ।

325.

1248. *The Same*

'Two parts in two different hands.

I. 10½x4 inches Folia 63, of which the first is missing Lines, 8 on a page Character, Nāgarī Date, Sam 1700 Appearance, old Generally correct

Contains the first eight adhyāyas.

Post Colophon :—सखि संवत् १७०० वर्षे श्रावे १५६५ प्रवर्तमाने
ज्येष्ठवदि अमावास्यायां रवौ लिखितं । अष्टौकरालपवास्तव्य-
आभ्यन्तरजामरचातो-आसओसरजितसूनु-आ • श्रीदत्ताष्टान-
जितसुतरामछप्पेनेयं लिखितासु । श्री ५ गार्हपत्यात्मजाप च ।
छप्पा तसु वैकुण्ठाय दत्ता आवेरियमे दीक्षार्थमागतेन लेखक-
पाठकयो शुभं भूयात् ।

The first leaf has been replaced by the first leaf of a manuscript of *Vidhirasāyanavivēka* by Appaya Dikṣita, the third verse of which runs :—

यत् कुमारिलमतानुसारिणा निर्मितं विधिरसायनं मया ।

पद्यरूप + मति म्फुटाश्रयं तत् सुखावगतये विविष्यते ।

11 10½ x 3½ inches. Folia 19 Lines 10 on a page Character, Nāgari
Date, Sam 1660. Appearance, old Generally correct.

Contains chapters IX to XVI

Post Colophon — संवत् शोडशमत्तमवष्टितमे संवत्सरे सिद्धार्थनाथि
वाराणस्या लिखितमिदं परमानन्दभट्टेन विशालनगरीयेण । शुभं
भवतु लेखकपाठकयोः ।

326.

1122. *The Same (the first half only)*

Substance country-made paper 9½ x 3½ inches Folia 11 Lines 6 on
a page Character Nāgari of the sixteenth century Appearance, very old
and worn out Generally correct Complete

327.

107 *The Same.*

The MS. is noticed by Dr. Rājendralāla Mitra, under
'No. 907.

328.

1338. शाङ्खायनसूत्रभाष्ये महाव्रतम् । *Sāṅkhyaṇa*
Sūtra Bhāṣyemahāvratā

Chapters 17 and 18 of the Sūtras.

Substance, country-made paper 11 x 5 inches. Folia, 22 Lines 16 on
a page Character, Nāgari Date Samvat 1701 Appearance, old Gener-
ally correct

On the blank page of leaf 1 —

महाव्रतभाष्यं यत्र २३ या श्री ६ सुरजितसूनोः केशवस्य ।

The MS. has however 22 leaves and on the top of the
22nd leaf the colophon is given —

इति शाङ्खायनसूत्रभाष्ये महाव्रतस्य द्वितीयोऽध्यायः सूत्रस्याष्टादशोऽध्यायः

Date: संति संवत् १७०१ वर्षे भाषवदी ६ शनी या यी ई सूरजितस्तनूजेन
लिखायितोऽयं ग्रन्थः सूरतपुरे काश्याः समाजतेन ।

Printed in Vol IV of Hillebrandt's Sāṅkhyaṇa Śānta
Sūtras in Bibl Ind

The contents of the manuscript come to an end in line 15
of page 68 of the printed edition.

329.

1328. शाङ्ख्यनयनसूचम् । or Sāṅkhyaṇa
Grhyasūtra.

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia, 45 Lines, 8 on
a page Character, Nāgara Date, Sam 1671 Appearance, old Generally
correct

Complete in six chapters.

Printed in Benares Sanskrit Series See L. A. Bk. p.
122, No 286, and Weber p 32.

Col. — इति शाङ्खायने ऋषे यकोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Col — सम्बत् १६७१ वर्षे पौष शुदि ३ भद्रौ । अद्यैव सेनापुरवास्तव्य
दुवे सदाशिवाम्बज-विद्याधरसुतगङ्गाधर-पठनार्थे आसवीरजीकेन
लिखायितं ।

330

1373. The Same

Substance, country-made paper 10 x 3½ inches Folia 12 Lines, 7 on a
page Character, 15th century Nāgara Appearance, very old

The first chapter with 28 sections comes to an end in
leaf 15 B; the second chapter with 18 sections comes to an
end in leaf 23 B, the third chapter with 14 sections in
29 A; the 4th chapter comes to an end with 19 sections in
37 A, the 5th chapter with 10 sections in 39 B, the sixth
chapter with 6 sections in 42 B the last leaf.

331.

1371 *The Same*

Substance, country made paper 2½×3½ inches. Folia 11. Lines, 7 on a page. Character, Nagara. Date, Samvat 1776. Appearance, old. Generally correct.

The same.

Post Colophon —संवत् १७७६ वर्षे पौष शुद्ध + + वारे वाराणस्या
लिखितमिदं पुस्तकम् । अथश्री + + व्या० आभ्यान्तरनागरजातीय
वोनाङ्गानां सुरतीयेन लिखितम् । शुभं भवतु । बल्ल्याणमस्तु ॥

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF RĠVEDA ĀSVALĀYANA SCHOOL.

332

88 आश्वलायनसूत्रवृत्ति । *Āśvalāyana-sūtra-vṛtti.*

By Tālavṛntanivāsin

The present MS is noticed in L 827.

The commentator's name is to be found in leaf 71 B in a couplet which runs

आश्वलायनसूत्रस्य वृत्तिरेषा प्रकीर्तिता ।

कृता चैविद्यद्वयेन तालवृन्तनिवाशिना ॥

333.

2315 *The Same.*

Substance, country, made paper 9×3½ inches. Folia 33. Lines, 11 on a page. Extent in ślokaś, 800. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, discoloured.

It begins :—

आश्वलायनेन भगवताय सौमप्रयोगो वक्ष्यते । तदर्थं प्रापञ्चित
पद्मोऽप्रयोगो वक्ष्यतेऽधुना ।

प्रथमं श्रेय्यामस्य [समस्त] मुक्तं प्रकृतित्वम् । उक्तप्रश्नेन नियमान्
केचित्कृत्वागच्छन्तेव

The fourth chapter of Āśvalāyana Śāntasātra opens with the same topic.

The name Tālavṛntanivāsin as the author is to be found in 12B, at the end of the fourth chapter

आश्वलायनसूत्रस्य दत्तिरेया प्रदीपिका ।

छता त्रैविद्यद्वयेन तालद्वतनिवाभिना ।

इति चतुर्थोऽध्यायः ।

Then it quotes v 1 1 of Āśvalāyana (page 217 of the printed edition)

तत्रस्य एव अपयिष्यद्वेतद्विद्युक्तोऽनभिहितन्यामोनमोया
अन्वाहः ।

20A इति पञ्चमोऽध्यायः ।

After the 5th it treats of the topics of the 11th to the 14th sections of the sixth chapter

It ends —

पूर्णाङ्गतिप्रक्षेपश्चोत्रप्रयोगः समाप्तः ।

आ नो मित्रावरुणा यद्वक्षिणं नातिविधेः सुदातू इति मैत्रावरु
णोपयस्यायागान्यानुवाक्ये (?)

The reverse of the last leaf is written in a different scribbling hand

334

421 आश्वलायनसूत्रप्रयोगदीपिका । *Āśvalāyana*

sūtraprayoga-dīpikā

By Manandācārya

For the Manuscript see L 1387

The first chapter comes to an end in leaf 11 1

Col — इत्याश्वलायनप्रयोगदीपिकायां मधुनाचार्यविरचिताया प्रथमो
ऽध्यायः ।

The second chapter comes to an end in leaf 31 1

Col — इति मधुनाचार्यविरचितायामाश्वलायनसूत्रप्रयोगदीपिकायां
द्वितीयोऽध्यायः ।

Then commences Paśuvandhana prayoga "अथ पशुवन्धन
प्रयोगो वक्ष्यते"

It is complete in three lines.

The names of Iṣṭis treated of: (1) Agnyādhoyeṣṭi taking up the whole of the first chapter; (2) Pavamāneṣṭi, 11B; (3) Anvārambhanyeṣṭi, 12B; (4) Utsargeṣṭi, 13B; (5) Puna-rādhāneṣṭi, 14B; (6) Āgrayaneṣṭi, 16B; (7) Āyuskāmeṣṭi, 18A; (8) Svastyayaneṣṭi, 18A; (9) Putrakāmeṣṭi, 18B; (10) Āgnoyīṣṭi, 18B; (11) Vamrdbheṣṭi, 19A; (12) Āndriyā īṣṭi, 19A; (13) Āśīmīṣṭi, 19A; (14) Lokēṣṭi, 19B; (15) Mitravindeṣṭi, 19B; (16) Stuṣṭravaśurāyeṣṭi, 20A; (17) Vaisvānarīyeṣṭi, 21A; (18) Vratapatīṣṭi, 21A; (19) Pavitreṣṭi, 21A; (20) Varṣakāmeṣṭi, 22A; (21) Caturmāsyāni, 24B; and (22) Māhendristi.

335.

1946. सौत्रामणीप्रयोगः, *Sauttrāmanīprayoga*.

A section of the third chapter of Prayoga Dīpikā by Mañcanācārya of Āśvalāyana's school.

Substance, country-made paper. 9×3½ inches. Folia, 3. Lines, 10 on a page. The third leaf written in a different hand. Extent in ślokaś, 60. Character, Nāgara of the 18th century. Appearance, discoloured. Complete.

It begins:—

अथ सौत्रामण्याः प्रयोग उच्यते । तस्या देन्द्रामवत् कल्पः ।
विशेषलूच्यते । आग्निनसारस्वतैन्द्राः पञ्च । वार्हस्पत्यस्य विष्-
त्वेन चतुर्थः । आग्निवज्रागः । सारस्वतैन्द्रौ मेघौ । ऐन्द्रसावित्र-
वारुणाः पशुपुरोडाशाः । आवाहनकाले ॥ अग्निमम आवाह ।
सोममावह । अग्निनावावह । सरस्वतीमावह । इन्द्रमावह ।
वज्रस्यतिमावह ।

It ends:—समाप्ता सौत्रामणी । इति मन्त्रार्थविरचितायां प्रयोगदीपि-
कायां द्वौषोऽध्यायः ।

Post Col.:—अग्निं पितृा सौत्रामण्या यजतेति ॥ स्वतन्त्रो वेति । कात्याय-
नाना कात्यायनोक्तसौत्रामणी । तस्य नामकौकिलसौत्रामणी ।

तस्य पञ्च पञ्चवः । पूर्वदिने एका । द्वितीयदिने पञ्चमं मध्ये ।

अन्ते एकं पशु । तत्र कात्यायनोक्तं होत्र मैत्रावरुणं च दृष्ट ।
प्रयागदीक्षितं गुजरातीष्टहे गुरुणा अनुष्ठानं कृतम् ।

एवमापस्तम्बानां पञ्चपशुपक्षे कोकिलसोत्रामग्नौति नाम । तत्रा
प्यापस्तम्बोक्तं होत्र मैत्रावरुणं च ग्राह्य । यत्र पशुत्रयपक्षे तस्य
नाम चरकसोत्रामग्नौति । तत्र आश्वलायनोक्तं होत्र प्रेयाध्या
योक्ता प्रेया ग्राह्या । इति सम्प्रदायः ।

336 & 337.

8116 व्यूढसमूहप्रयोगः । *Vy dhasu dhaprayoga*

By Raghunatha, son of Rulika

Substance country made paper 10x4 1/2 inches Folia 120 Lines 10
on a page 1 x c t slokas 3980 Character Nagara Date Samvat 180
Appears colored and corrected till transact paper

A manual directing how the rites Vyudha and Samudha,
should be performed according to the rules of Asvalayana

According to Aufrecht (Cat Cat II) it forms part of
Prayogapaddhati of Raghunatha

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

गवाश्वलायनसूर्यपितरश्चैव सक्रमः ।

एवमापो वितनुते योगं व्यूढ-समूहयोः ॥ १ ॥

तत्रादौ किञ्चिदुपयुक्तं लिख्यते । अमिषयनपक्षे दृष्ट्वा पशुः ।
आश्वलायनानानु प्राजापत्यं पशुः सप्तदश समिधेभ्यः समिद्धो
अथ मनुष्यो दुरगो दद्यात्प्रोक्तं द्वादशप्रयजा नराश्चस्य
महिमानमेधामिति वाग्निहोत्रं तृतीया कर्त्तव्या आपस्तम्बानानु
वायव नियुज्यते श्वेतं पशुमानभत एकविंशतिसामिधेभ्यः समाश्वान
ऋतव इति उद्गा अश्वेति द्वादश आप्रियो भवन्ति वपायाः ।
आवापो- होता- द्विव अन्ना- याज्या- प्राजापत्यपशुपुरोडाश
पक्षे य आसदा- होता- त्रिन द्यौ- याज्या- अङ्गाना-
अनोनिधु- होता यज्व- प्रवायुमन्त्रेति याज्या । एता
याज्यानुवाक्याश्वलायनसूत्रोक्ताः । etc etc etc

The author follows Devasvāmin's commentary on Āśvalāyana Sūtras in the latter half of his work on uktha.

Viśnūpādhyāya's prayoga is known as Viśnugṇḍha. The present work contains the liturgy of four sacrifices, namely—Ukthya, Mādhyandina, Vājapeya, and Daśarātra.

339

513. *The Same.*

For the manuscript see L. 1282

340.

2096. **आश्वलायनोपयोग्याधानप्रकरणम् ।**

Āśvalāyanopayogyādhanaṇprakarana

By Apadīta? A part of Prayogapañcaratna

Substance country made paper 8×7½ folia 60 Lines 10 on a page
Interit in slokas 1200 Character Nagri Date, Śaka 1691 Appearance
th coloured

It is a manual for the performance of ceremonies in establishing a fire according to Āśvalāyana Kalpasūtra.

It begins —

गणेशाय नमः । गणेशाय नमः । गणेशाय नमः ।
सर्वस्वतु गुरुभ्यो नमः । ॐ ।

अग्नीनाद्यास्तमानः पापस्य तारतम्यं विचार्य सत्रस्य मास
चतुर्विंशतिदिनानि षट्दिनानि त्रीणि दिनानि वा कुम्भाद्यैर्जुह-
यात् । अमावास्यायां पौर्णमास्या वा उपक्रम । अथ कुम्भाद्यैर्होम-
प्रयोगः ।

Topics treated of —

- 7A. इति कुम्भाद्यहोमः । अथ गणहोमः ।
- 15A इति गणहोमः ।
- 23A इति मधुपर्कः ।
- 24B एषा वैदिकी दशपौर्णमासिकी ।

37A. इति गोपिष्ठयश्च ।

18A. अथ यजमानकर्तृक-अग्निहोत्रहोम ।

53B अथ पुनराधानप्रयोगः ।

Colophon — 57B इति श्रीमत्प्रयोगपञ्चरत्ने आश्वलायनोपयोग्या-
धानप्रकरणं समाप्तिमगमत् — then commences Ādhānīpūṣṭham in
two ślokaś, after which there are 31 ślokaś from different
authors, which end

हे ह्यश्वले ह्य्यमाद्यो धरं योऽश्वत्थ तु ।

शतमानं तु दशभिः धरैः पतमेव तु ।

वार्षिकं शतद्वयं शतमानं तम विदुः ॥

For a short description of the work see "Holentine Sans-
krit MSS" No 119, which is dated Sak. 1518 For a
similar work see Bk No 253

Post Colophon —

शके १६८३ व्यापकाधिकह्यसप्तमौगुहवावरे तद्दिने जाटक-
रोपनाम्ना गोविन्दभट्टगाम्यगोत्रिया इदमाधानपद्धतिपुस्तकं लिखि-
तम् ।

The book has in the left hand upper corner आ. प.
throughout

The scribe on the reverse of the last leaf names the
MS. as Āpudaya Ādhānīpūddhati

341.

218 चातुर्मास्यप्रयोगः । Cāturmāsya-prayoga

Substance country male 1 jar 1 x 1 inches India, 6 In. 14 on a
page. Extent in ślokaś 170 Character, Nagari. Dist (?) Affair
fresh Generally correct Complete

See IO Catal 389

Beginnings (the rites constituting Cāturmāsya) —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ चातुर्मास्यान्युच्यन्ते । चातुर्मास्यामेति कर्मममुदायनाम ।
तेषां चतुर्धा प्रयोगः । यावज्जीवसाम्बन्धिको द्वादशाहो यथा
प्रयोगश्चेति । एषु पूर्वं पूर्वं श्रेयान् । तत्र यावज्जीवसाम्बन्धि-
कयोर्वैश्यदेववर्णप्रधामसाकमेधमुनासीर्थ्याणां यथाक्रमं पाण्डुन्या
याद्रीकात्तिकीयाङ्गुनोपोर्णमागौयु चैत्रोत्रातृमोमार्गशीर्षा चैत्रोषु
वा प्रयोगः । इति ।

It ends thus —

देवेभ्यस्त्रिष्टयभ्यस्त्रिष्टय्यो देवोभ्य इदं त्रिष्टयं त्रिष्टयं देवोनामह
पुष्टान् पशुदेवाय नरात् + + + + नरा सभ्याश्च पशु अप्रये
स्त्रिष्टयत इदं । अग्निस्त्रिष्टयलो + पुष्टान् यज्ञेन । इति चातु-
र्मास्यप्रयोगः ।

Col — इदं पुस्तकं मौन्योपनामकं वैजनायकं मोल्यं कृत्वा गृह्यते ।

312.

1897 *The Same*

Subject entry into paper 2x4 inches Fold - Line 801
1 inch Extension 1 inch 1 inch (Character Nagara Date 1) Approximate
tolerance

For the work see IO Cat No 389

50B, सन्निष्ठते मुनासीरीय पर्व । अथ सवनेष्टि ।

The strangeest ends —

प्रजापतेभामासीर्भक्षत पयस्वत प्रासापागौ मे पात समान-
खानौ मे पातोदानखानौ मे पाता क्षिप्ते वोमा मे क्षेपमपुत्राम
मुस्मिन् लोके । इति वज्रवचनम् । शुभं भूयात् । ओषिन्नेश्वरापेक्ष-
मस्तु । श्लोकसंख्या १००० ।

There are nine lines more after this

343

10631 *The Same*

Subject entry into paper 2x4 inches Fold - Line 10 on
1 inch Extension 1 inch 1 inch (Character Nagara Date Samvat 1774 A)
1 inch, oil and di coloured Complete

*It ends:—*सन्तिष्ठते मुनाधोरोप पद्मे । अथ सवनेष्टिः

The beginning quoted in No. 311 is the same as that of *Cāturmāsyaprayoga*, said to be a part of a larger work entitled *Prayoga Pañcaratra* (although the name of *Prayoga Pañcaratra* is not mentioned in the present manuscript), belonging to the *Āśvalāyana śākhā* of the *R̥gveda*. See I.O. Catal. No. 389.

The date of the MS.: संवत् १००३ चरुंगः आषाढ शुक्ल १ समाप्तम् ।

There are four lines after the date, containing accented *mantras*.

314.

1951. चातुर्मास्यप्रयोगः । *Cāturmāsyaprayoga*.

By Anantadeva, son of Īpadeva and grandson of Ananta Deva.

Substance, country made paper 8½ inches. Folio, 67 Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 1480 Character, Vagari Date, Śaka 1676. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon:—

इति श्रीमदनन्तदेवमुतापदेवतन्त्रेण अनन्तदेवेन रचितश्चातु-
र्मास्यप्रयोगः सम्पूर्णम् ।

*Post Col.—*ग्रन्थसंख्या १४५० शके १६७६ प्रजापति-संवत् तद्दिने पुस्तक-
निर्दं समाप्तम् । इदं पुस्तकं भागवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखितं
स्वार्थं परोपकारार्थं च ।

श्रीसिद्धेश्वरार्पणमस्तु ॥

The manuscript from which this was copied had some lacunæ, as will be apparent from an examination of the last 66A.

Māṅgalīcaran:

नवनीलशरी वरुणो नवनीरधरप्रभः ।

अमनीयतमः कुर्यात् शं नो विष्णुस्वरूपमः ॥

Object of the work 1B.

आश्वलायनस्य बौधायनमतमवष्टम्भ चातुर्भाष्यानि चिकीर्षतो
 यथाप्रयोगपक्षमवलम्ब्य प्रयोग उच्यते । आपूर्यमाणपक्षे देवनक्षत्रे
 प्रक्रम्य आपूर्यमाणपक्ष एव समाप्तिरिति केशव-देवस्वामिनौ ।
 भस्माक्षिरपरपक्ष इति केचिदिति यक्षतन्त्रे । उदमयने आपूर्यमाण-
 पक्षे मुख्यनक्षत्रे आरम्भसमाप्ति-इत्येके । पर्वणि समाप्तिमेके । यथा-
 मन्मथमेके इति विकल्पसूत्रम् । पाण्डुन्या चेत्या वा प्रक्रम इति
 केशव । तत्र चतुर्दश्या अन्वारम्भगोपा कृत्वा पौर्णमास्या सद्यो
 द्वाह वा वैश्वदेवपर्व । द्वाहमेवेति दृष्टिहत् । पौर्णमास्या वैश्वानर-
 पार्जन्या कृत्वा प्रतिपद्येव वैश्वदेवौ कर्त्तव्या न पर्वण्यौति सिंघा
 सिद्धान्तभाष्यकृत् । तत्रापि वैश्वदेवपौर्णमासयोः सद्धान्वाधानम् ।

Colophons (of the rites constituting Caturmāsyā):—

18B, इति वैश्वदेवपर्व, 40A, वक्ष्यप्रधासा, 63B, इति साकमेधपर्व, 66A, सुनासौरीयपर्व ।

The work is based on Āsvalāyana and Baudhāyana

The authorities consulted.—

1, केशव, देवस्वामी, यक्षतन्त्र, दृष्टिहत्, भाष्यकृत्, 2A, बौधायनयक्षतन्त्र,
 हेमामि, आधानयक्षतन्त्र; 2B, देव, 3A, कल्पसार, 4A, हरिदत्तीय, 5A,
 रामाश्वार, शान्दोग्य, शाकल, संतरेयिष, 5B, सिद्धान्तभाष्य, देवनातभाष्य,
 6A, माधव, 9A, केशवकल्प, 11A, ऋषिह, 13A, 17A, 18A, शालोकि,
 14A, 30A, धूर्त, 15A, केशवभवौ, 16B, आश्वलायनहोत्रयक्षतन्त्र, 20B,
 शुन्यभाष्य, 21A, शुन्यसूत्र, 22A, गोपाल and प्रायश्चित्तप्रदीप, 28B,
 कर्क, 32B, हरिस्वामी, 33A, देवयाज्ञिक, 34B, सोमप्रयोगे केशव,
 52A, तन्त्रकृत् ।

345.

3222.

I. मृगारेष्टिः ।

*By Ananta, son of Āpandya.**It begins:—*शौलष्यं प्रगतार्थिप्रमापदेवाभिषं गृहम् ।

प्रशम्यान्नन्तदेवेन मृगारेष्टिर्विनिर्गमः ।

SB. अत्रादौत्यमनन्तेन मृगारेष्टिर्विनिर्गमः ।

प्रोद्यतां यश्चभुम् वाय पवित्रेष्टिर्वितन्यते ।

Then follows P'avitrestī by the same author.

II. पवित्रेष्टिः ।

*Beginning.—*तत्र निमित्तानि मैत्राश्वजोषपरिष्टिष्टे ।

अथ यथाहितामैत्राश्वमानुयायापराधात् सप्तमभुजतः संस्त
 ओजोयात् अतिश्रुतयोऽवमभ्यातिथमो रा भवेत् भार्याश्रमि
 मृतमृतकपोरां प्रशमिगुम्यात्तुष्टिषदस्य दिपतो रा प्राज्ञ
 भवेत् पर्वतपुष्पमानयोऽपे भार्याश्रमने च संतनयस्तनपदोभे जोम
 विष्टेदे द्यमभोष्टुष्टुष्टानं दिवा लभार्थाश्रमने युष्टिरिद्याभमप
 मापे मवोष्टमप्रदग्नें हराभकामायामे पतिताष्ट अग्निपतिप्रज
 योय अन्धान्युपपातकादुक्तानि तेषु तेषु पवित्रेष्टिपाद्यतिभिर्वि ।
 अन्धान्यपि निमित्तान्दुक्तानि योऽश्वजोषपुष्पमनुजे

... ..

निरूप्य पदमानह्रदोषि वैश्वानर द्वादशकपाल पञ्चममाग्रेय परि-
हाय्य अथने व्रतयतये इत्येके समामनन्ति ।

This comes to an end in 11B and next we have —

IV

अथ बोधायनसूत्रोक्ता पवित्रेष्टि अथो एतत् भोपरिमित
प्रवसतिनसवत्सरमतिप्रवसतौखेवेदमुक्त भवतीत्यादि ।

This goes to the end of the MS

346

3804

Sub stance country made p per 10½×5 inches Fols 7 Lines 15 18
on a page Extent in vol is 200 Characters Nigara of the eighteenth
century Appearance disc four 1

I मृगारेष्टिविनिर्णय,

By Anantadeva, son of Aparadeva

Beginning — श्रीकृष्ण प्रणतार्तिप्र आपदेवाभिध गुरुम् ।

End — 1B, अवादीत्यमगन्तेन मृगारेष्टेर्विनिर्णय ।

II पवित्रेष्टि

By the same author

Beginning — 1B तत्र निमित्तानि मैत्रायणीयपरिशिष्टे ।

Colophon — अवादीत्यमगन्तेन पवित्रेष्टिविनिर्णय । श्री ।

347

757 आश्वलायनीयप्रायश्चित्त । *Astakāntya*

Pitrasella

By Ananta Deva

For the manuscript see L 1576

A fragment of Ananta Deva's comprehensive work on
expiations. The fragment under notice relates to prayā
scitta for errors and accidents with reference to fire in yajña

It ends with Agnyupodghāta prāyaścitta.

The verse in 10B gives the author's name and its contents:—

आश्रलायनमुन्युक्तमग्निोषमौखितम् ।

प्रायश्चित्तमनन्तेन तेन तुष्टुं यश्चभुङ्क्ते ॥

After this there are three lines more dealing with the same subject. It ends प्रपश्चितमिति दिह्. The authorities quoted.—

नीयोनुगमयितव्यः । समानयोनित्वे दक्षिणोऽप्येवमेव ॥ क्षामाभावे
भस्मना चरणी संस्पृष्टं मथ्येत् । etc., etc. ,

The beginning is the same as quoted in L 1576.

349.

3311. अग्निहोत्रविधि । *Agñihotravidhi.*

By Inantadera.

Substance, country-made paper. 8x4 inches. Folia, 8. Lines, 13 on a page. Extent in slokas, 208. Character, Nagari of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

It begins:—

अथाग्निहोत्रं ॥ आधानानन्तरं द्वादश + वमध्ये पूर्वमाससोमा-
रम्भाप्रसक्तौ द्वादशदिनपर्यन्तमगच्छेव तत् कार्यम् । तथोद्धरण-
काले अग्न्युत्पत्तिक्रमेण प्रादुर्लभ्यं कार्यं कालातिक्रमे सर्वप्राय-
श्चित्तम् । त्रयोदशेऽहनि प्रातर्होमान्तेऽग्निवागम् । ततः सायंकाल-
प्रभृतिहोमार्थमुद्धरणं कार्यम् ।

It ends,—

इत्यग्निहोत्रविधयोऽवन्तदेवेन कीर्तिता ।

सुधिया प्रोतये प्रोतस्तथा स्यात् प्रेरको धियाम् ॥

350.

2998. पौनराधेयौ or पुनराधेयसंग्रहः । *Punarā-
dhēy or Pūnarādhye saṅgraha.*

By Rūḍhadera.

Substance, country-made paper. 10x4½ inches. Folia, 8. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 225. Character, Nagari of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

It relates to the method of rekindling the sacred fire extinguished on any account and belongs to the school of Āśvalāyana.

The māṅgalācāraṇa and the object of the work.

आश्वलायनभाष्यस्य देवत्यादिभि सप्त ।

विदुषा रुद्रदेवेन पुनराधेयसप्त ।

तत्र भरद्वाज पुनराधेय आख्यास्यामस्तस्याप्राधेयेन कन्यो
व्याख्यात । इत्यादि ।

Colophon —

इति यौरुद्रदेवविनिर्मिति पौनराधेयौ समाप्ता ।

The Post Colophon Statement —

इदं पुस्तकं महादेवज्येष्ठापत्यस्य रामचन्द्रदेवस्य ।

अति आरुद्रानन्ददीक्षिता चैद्यरौजगने ॥ शिवम् । शप्त ।

The authorities consulted

1A भरद्वाज, आश्वरथ्य, आपस्तम्ब, 1B, भाष्यछात्र, रुद्रट, कात्यायन
लौगाक्षि, मानवसूत्र, वराहसूत्र, कारिका वृत्तिछात्र, 2A, स्मृतिचन्द्रिका, बौधायन,
यज्ञतन्त्र, रुद्रट, सत्याषाढ, कात्यायनपरिशिष्ट 3A, देवजायिभाष्य, रामायणार
भाष्य, त्रिकाण्डशङ्खन ।

351

2999 आश्वलायनप्रायश्चित्तप्रयोगः ।

By Mokla Priyambaka

It is based on the author's comment on Āśvalāyana,
Chap III

For the manuscript and the work see L. 4030

The Post Colophon Statement —

इदं पुस्तकं महादेवदेवसुतरामचन्द्रदेवेन लिखापितं साधे
पराधेय ।

352

2989 अपत्नीकाधाननिर्णयः । *īpatnīkādhananirṇayaḥ*

B, Gorind, Dīpika

Substance country in k. 1. 1. 10X4 1/2 Leaves 17 of 1 x 1 1/2 5 fifth
in 511 g Lines on a 13g 8 Extent in slokas 374 Character Nagari

Date, Śaka 1738. Appearance, discoloured, pasted all over with transparent paper Complete

The work, entitled *महदपत्नीकाधाननिर्णय*, comes to an end in line 3, p 11a.

Col :—इति श्रीमन्महातुर्धरकुलावतंसगोविन्ददीक्षितविरचितो महदपत्नीकाधाननिर्णयः ।

For the work see L 1121, p 41, Vol. IV, as well as the fourth work in L 4111, p. 258, Vol X.

2 In leaf 15b, line 3 इति श्रीसकलविद्वदर्थं चातुर्धरोपनामकनीलकण्ठतनुजेन गोविन्देन कृतो लघ्वपत्नीकाधाननिर्णयः ।

8. In leaf 16b इति श्रीचातुर्धरगोविन्दधरदीक्षितेन विरचितो लघुतरापत्नीकाधाननिर्णयः । For which see the fifth work in L. 118

Post Col :—ऋतुप्राज्ञा च प्राक्ते तैवे मुखेऽम्बिकातिथौ ।

विद्याधरात्मजो रामोऽलिखत् काष्ठा शिवात्मवे ।

जानकौजानिः प्रसन्नो ॥ हेरम्बपद्यति हृदये वेगास्त्रिखनौ

भ्रान्तिभावा ।

After this are given a few verses in which the contents of the *Āpastamba Sūtras* are detailed chapter by chapter, at the end of which there is a short discussion as to whether the *Bharadvāja Pitrmedhasūtra* is complete in one chapter or two.

353.

578 *The Same.*

* For the manuscript see L. 1424.

The colophon given in L. 1424 is not to be found any where in the body of the manuscript. It occurs in a different hand on the back of the last leaf of the manuscript. In the first line of the leaf 19B ends *अपत्नीकाधाननिर्णयः* । Then there are 6 lines of *अपत्नीकाधिष्ठोत्रं* which breaks off abruptly. The following leaf marked 20 is blank, on the back of which occurs the colophon.

356.

3128 आश्वलायनाग्निहोत्रहोमः ।

Aśvalāyana Agnihotrahoma

Ś 1 la cē o 2 tr y maṣ 1 per 6½×3½ li v 1 1 6 1 9 o 1 a
page 1 x t o t 1 2 l o k 2 1 0 0 (1 a t e r N ā g a r a f i l e e i g h t e e n t h c e n t r y
A p p e r a c c e d c o l o r e l f o r p l e t e

It begins —

देव त्वा देवेभ्यः त्रिया उद्धरामि इत्युद्धरेत् । उद्भियमाश्व उद्धर
प्राप्नो मा यदविद्वान्यथ विद्वान्शकार रात्र्या यदेन कृतमस्ति
किञ्चित् सर्वस्मान्मोद्धृतं याहि तस्मात् । इति घ्रात ।

इति मायं प्रणवेत् ।

इत्युद्धरमम । अथ आचमनं कुर्यात् ।

The Samkalpa runs —

1A पूर्वोचरित एवगुणविभिष्टाया शुभपुण्यतिथौ ममोपात्तदुरितक्षय
द्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यं सायमग्निहोत्रहोमं पयसा होष्यामि
प्रातरग्निहोत्रहोमं पयसा होष्यामि ।

Colophon — इत्याश्वलायनाग्निहोत्रहोमं समाप्तः ।

357

2131 आश्वलायनोक्तसायंप्रातरग्निहोत्रहोमः ।

Asvalāyana Uktasāyana Prātar Agnihotrahoma

Ś 1 tr o c o u n t r y n aṣ 1 p a j e r 9½×1½ i n c l s 2 o l v 1 c 11 o n a
page 1 x t o t 2 l o k 1 0 0 (1 a t e r N a g a r a o f t h e e i g h t e e n t h c e n t r y
A p p e r a c c e d c o l o r e l

It begins —

आश्वलायनोक्तसायंप्रातरग्निहोत्रहोमो लिख्यते । आचम्य प्राणा
नायम्य तौर्धेन प्रविश्य उद्धरण्यच्छे उत्सर्गेऽपराद्धे मार्हपत्यं प्रज्वाल्य
दक्षिणाग्निं तुष्यौमानीय मार्हपत्यादाहवनीयं ज्वलन्तमुद्धरेत् ।
'देव त्वा देवेभ्यः त्रिया उद्धरामि इत्युद्धरेत् । उद्भियमाश्व
उद्धर प्राप्नो मा यदविद्वान्यथ विद्वान्शकार अज्ञा यदेन कृत
मस्ति किञ्चित् । सर्वस्मान् मोद्धृतं याहि तस्मात् । इत्याहवनीय

प्रतिनीत्वा पश्चिमाभिमुखः उपविश्य अमृताञ्जलिमृताया जुषो-
मग्निं पृथिव्या अमृतस्य योनौ । तथानन्तं काममहं जयानि प्रजा-
पतिः प्रथमोऽयं जिगायाद्यावग्निः खाद्या । इति निदध्यात् ।

It ends. —

भूर्भुवस्वरोम् सूर्यो ज्योतिर्ज्योतिः सूर्यः खाद्या । सूर्यादेदम् ।

उक्तम् • सत्यक्षताभा ले इत्याद्यन्यत् सर्वं समानम् ।

अनेन प्रातरग्निहोत्रहोमाख्येन कर्मणाऽग्निरूपी परमेश्वरः
प्रीयताम् ।

*It is meant for the use of those who keep up the holy
fire.*

358.

2310 दर्शपौर्णमासप्रयोगः । *Darśa-Paurṇamāsa*

Prayoga.

Substance, country made paper 9×3½ Folia 21 Lines on 2 pages, 9,
10 Extent in folios, 550 Character Nagari of the early eighteenth century
Appearance, fresh Complete

20B. अनेन यथाज्ञानेन पौर्णमासे छते श्रीपञ्चनारायणः प्रीयतां न मम ।

ॐ तत्सद् ब्रह्माय नमः । श्रीगणेशाय नमः । अथ दर्शेष्टि
लिखते ।

*Col :—*21B इति दर्शेष्टि समाप्ति ।

*Post Col —*इति दर्शपौर्णमासौ लिख्यते । गोपालभटे खखालकरेण
लिखितौ समाप्तौ आत्मार्थं परोपकारार्थं च समस्तम् । भगवच्छ-
कोटिमीव ।

etc

It begins — ॐ अद्य पूर्वा • शुभपुष्य • ॐ तत्सत् परमेश्वरप्रोक्तं दर्श-
पौर्णमासाभ्यामहं यज्ञे । तत्र पौर्णमासेष्ट्याहं यज्ञे संकलयोद्भरणं
यद्यभूस्तस्मात् दमे परिमुक्ष्य गोमन्त्रेनोपलिप्य वक्ष्ये उल्लिख्य
अनामिकादुल्लेन उद्धृत्य उदकेन अभुक्ष्य अग्निमुपसमाधाय आहव
नीयोद्भरणं ततो दक्षिणामुद्भर्य यद् समिधो गृहीत्वा अग्नि
[अ]न्वाधानमध्यर्च्य[अ]मानो वा अग्निं अष्टाक्रपालेन पुरोडाशेन

अग्नीयोमोमान्ते आ(रा)ज्येन उपायु अग्नीयोमानेकादशकपालेन
पुरोडाशेन सद्योह यज्ञे ।

359

2020 कौकिलसौचामणीविधिः । *Kaukilasautra*
mantr-vidhi

According to Āśvalāyana

For the manuscript and the work see L 4210

360.

2328 पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः । *Pindapitryajñaprayoga*
From Āśvalāyana Kalpasūtra

Substance country made paper 8½x4 inches Folio 3 Lines 10 on a
page . Extent in slokas 60 Character Nagara of the eighteenth century
11 character, discoloured . Complete

It begins —अथ पिण्डपितृयज्ञः । प्रागुत्परात्परिमृष्टात् ।

आमावास्यायामथापराह्णे यजमान पिण्डपितृयज्ञेन चरन्ति ।
वैश्वदेवानन्तरं दर्शआह्नात् पूर्वं सुचिराचम्य तौर्धेन प्रविश्यान्वा
हार्यपचनस्य पश्चात् प्राग्दक्षिणामुख उपविश्य प्राणानायम्य
तौर्ध्यादि सकौर्ध्वं पिण्डद्विद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यं पिण्डपितृयज्ञं
करिष्ये इति सकन्य ।

“दक्षिणामेरेकोष्णं प्राग् दक्षिणां प्रणयेत् । ये कृपाणि प्रलि-
मुक्षमाना अमुरा सन्त स्वधया चरन्ति । परापुरो निपुरो ये
भरन्त्यभिष्ठाह्नोकात् प्रणदात्स्यात् ।”

It ends —मध्यमं पिण्डमाददीतधीव मेदत्तं पितरं तं पत्नीं प्राश्नयेत् ।
इति तस्या भक्ष्यमन्तः । इतरावक्षिन्ति प्रणीते क्षिपेत् । द्वित्
पञ्चामृत्युर्गच्छन् द्वितीयं मुद्रित्ते । सतिष्ठते पिण्डपितृयज्ञः ।

This short manual on a ceremony for the propitiation of
the manes is based on Āśvalāyana's Kalpāsūtra, 7th section of
the 2nd chapter

This is enjoined on Brāhmanas keeping up the sacred fires. It quotes the Sūtras in the regular order, of Āgvalāyana.

361.

780.

For the manuscript see L 1552

This is a fragment of a comprehensive work on the Śrautasūtra Prāyaścitta.

It quotes from Hiranyakesisūtra, 2B; Vrttikāra, 1A; as well as from Kātyāyana as quoted in Pūrāṣaramādhiya, 7B.

Both Rājendralāla and Aufrecht give the name of the work as Ādhānaprāyaścitta, which is only a sectional colophon.

Two sectional colophons may be mentioned here.

21B. इत्याश्वलायनीयविध्यसंशयप्रयोगः समाप्तः ।

22B. इत्याधानप्रायश्चित्तम् ।

362.

2958. प्रयोगरत्नम् or श्रौतप्रयोगरत्नम् । *Prayogarātna*
or *Śrauta Prayogarātna*

By *Narasimha Yajñan.*

Substance, coarsely made paper . 9½ x 4 inches Folia, 26, of which 17 are missing Lines, 11 to 13 on a page Extent in śloka- 780 Character Nagari Date, Samvat 1780 Appearance, discoloured Complete

It is a very rare and useful work in Lāriḱā form, on the Śrauta rites, belonging to the school of Āgvalāyana.

It begins —

प्रथमामि गताधीशं विप्रध्वान्तदिवाकरम् ।

दंवावणमुखं शानं सिन्दूररत्नविमलम् ।

... .. २॥

Isvara Bhāratī is the author's guru.

मीमांसायुगलयास्यानिपुणं श्रौतकर्मणाम् ।

विचारारं गुरुं नौमि श्रुतिमोक्षभारतीम् ॥ २ ॥

The object of the work.

प्रथमं यथागनवरत्ननामुता

श्रद्धिं तथा श्रौतकमान्दलापनम् ।

करोति तत्सूत्रविशोधितार्थं

प्रयोगरत्नं नरसिंहयज्वा ॥ ३ ॥

In 10B, he gives the name of his elder brother as Gopinātha Bhaṭṭa.

गोपीनाथबुधायुजभट्ट-श्रीमद्भृशिविरचितेऽस्मिन् ।

श्रौतप्रयोगरत्ने यजमानस्य प्रवासविधिबद्धः ।

8A, इति श्रीमद्भृशिवज्ज्वले प्रयोगरत्ने दर्शयौगंमानश्रौतकारिकाः
(The number of Kārikās 104); 11B, इति ब्रह्मत्वकारिका (88);
12B, इत्यग्राधेयकारिका (23); 15B, इत्यग्निहोत्रकारिकाः समाप्ताः (83);
16B, इति प्रवासोपस्थानकारिका (25); 23B, इति ब्रह्मप्रवासकारिकाः
(27); 25B, इति पित्रेष्टिकारिकाः (60); इति प्राक्तनेष्टिकारिकाः
(Two Kārikās only); 26B, इति श्रीनरसिंहयज्ज्वलायातुर्माख्येष्टि-
कारिका समाप्ताः ।

The Post Colophon Statement:—

संवत् १७८० पीयूषपक्षचौदश्यां श्रवौ चैत्रोपनान्ता विरेन्द्ररेख
लिखितमिदं पुस्तकं स्वार्थं परार्थं च । शुभमस्तु सर्वत्रगतः ॥ श्री ।

363.

3122. महासूत्रविधान । *Mahāsūtravīdhāna*.

Intended for the followers of the Ṛgveda.

By Dīnādīkṣa.

Substance, country made paper 10½ x 1½ inches Folia, 41. Lines, 10 on
a page. Extent in slokas, 630 Character, Nagari of the eighteenth century

The māṅgalācarana and the object of the work

नत्वा गच्छेत्तु सरस्वतीं च
तथाभिका समगं पञ्चवक्त्रम् ।
धर्मप्रदं काम्यविधौ प्रधानं
वक्ष्ये महाब्रह्मभवं विधानम् ॥

Definition of Mahārudra.

एकत्रिंशता साकं च सप्तसं त्रिंशताधिकम् ।
मन्त्रपात्रा संख्येया महाब्रह्माभिधायिनी ।

It ends :—

इदं विश्वजनीनेनाचलेनेशान्तुष्टये ।
महाब्रह्मविधानं हि विस्तरेण समीरितम् ॥ १ ॥
दिनेरिदं धृत्कमले निधीयता
शिवार्चनानेन सदा विधीयताम् ।
शिवार्चनावास्तु फलं प्राप्नुयतां
फलपभीमेन सदा सुखीयताम् ॥ २ ॥
देवेदी विदुषा प्रधानमभवत् श्रीवत्सराजो दिव-
स्तत्सूनुः सकलविभक्तिरजसामंशी तृतीयोऽपल ।
तेनेदं रचितं हि पूजनपरं ब्रह्म सन्तुष्टिदं
यत्कृत्वा सजयं जनीऽभिलषितं प्राप्नोति सर्वं महत् ॥

Colophon.—इति श्रीदिवेदाचलविरचितमृगवेदिना महान्ब्रह्मविधानं समाप्तम् ।

Post Colophon —इति श्रीब्रह्मार्पणस्तु । श्रीमद्विश्वेशसन्निधौ काश्यां शुक्लामुनरुचिनाथेन लिखितमिदं पुस्तकं श्रीभवानीश्वरप्रसादात् ॥

364.

2083. आश्वलायनगृह्यकारिका । *Āśvalāyana-*

Gṛhyakārikā

By Kumārila Śaṅkara.

Substance country-made paper 9½ × 5½ inches. 1 vol., 46 Leaves, 8 on a page. Extent in Slokas, 700. Character Nagari. Date, Samvat 1880. Appearance, fresh. Complete.

The last colophon wrongly calls the author Kumāri-
blaka.

इति भट्टकुमारिविलकखामिविरचितसु कारिकासु चतुर्थी-
ध्यायः ।

For an excellent description of the work see Burnell
14A.

Post Col. :—संवत् १८८६ मिति आबखवद्य १ सौम्यवासरे समाप्तम् ।

With the MS. there is kept a stray leaf marked 15, and
written in beautiful, bold Devanāgarī

365.

270. प्रयोगरत्न । *Prayogarātna.*

By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, the son of Rāmānandya Bhaṭṭa.

Substance, country made paper 10×4 inches : Folia, 119 Lines, 12 on
a page. Folio in āloka, 3570 Character, Nagari Date, Śaka 1762 Ap-
pearance, tolerable Generally correct Incomplete at the end

For a complete work see L. 1165

The present MS. ends with Astakāvīṭṭisrāddhaprayoga.

Post Colophon Statement :—

आर्यादुर्गापेक्षसु । श्रीगुरुवर्यकारविन्दं प्रसन्नम् । शके १७६२
शुक्लपौर्णमाससंवत्सरे कार्तिकशुक्लपक्षा शनौ इदं पुस्तकं गुर्जरोप-
नाम्ना विश्वम्भरात्मज-रामचन्द्रोपाध्यायेन लिखितं स्वार्थं परार्थं च ॥
श्रीरक्ष । शुभं भवतु श्रीगुरुयु ।

366.

639. *The Same*

For the manuscript see L. 1165.

There are two works by the same author. (I) *Prayoga-
ratna* complete in 148 leaves and (II) *Aurddhvadehikapad-
dhatī* complete in 44 leaves.

The Post Colophon Statement:—

त्रिपुष्करमरणे दानं स्मृतिसंग्रहे पत्रे १८३ माघा संवत् १०४१
भावनामसंवत्सरे माघशुद्धपञ्चम्यायां तद्दिने समाप्तं विभायूखजोष्णी
रुद्रभट्टलिखितम् ।

मृता गर्भयुता नारौ यस्यासाभ्यन्तरे यदि ।

सदैव दहनं कुर्यात् गर्भच्छेदं न कारयेत् ॥

367.

1618. *The Same.*

Substance, country-made yellow paper 10½ x 4½. Folia, 96 Lines, 11 on a page Extent in Sloka, 3600 Character, Nagara Date (?). Appearance, fresh. Generally correct

It ends with the chapter on 'Astakāvīrti Śrādhā Prayōga.'

The obverse of the first leaf contains a full index of the subjects treated of in Prayogaratna which is given here in full.

अथ नारायणभट्टकृत-प्रयोगरत्नप्रारम्भः पत्र ८६ ।

अथ सूचिकाप्रारम्भः ।

१ । स्वस्तिवाचन ...	२-७	११ । गर्भाधान प्र० ...	३८-४१
२ । वाभ्युदायिकवज्रिस्त्राज प्र० ७-१०		१२ । पुसवन-अनवलोभन	४१, ४२
३ । कौतुकवन्द्य प्र० ...	११	१३ । सौमन्तोदय प्र० ...	४२, ४३
४ । ग्रहपञ्च ...	११	१४ । विष्णुवलि प्र० ...	४३, ४४
५ । स्थालीपाक प्र० ...	१८-२६	१५ । जातकर्म प्र० ...	४४, ४५
६ । इष्टिप्रायश्चित्तानि ...	२७-३०	१६ । षष्ठीपूजाविधिः ...	४५
७ । सकलकर्म्मपरिभाषा	३०-३३	१७ । नामकरण प्र० ...	४५, ४६
८ । गर्भाधानाद्याः संस्काराः,		१८ । पर्यङ्गारोपण ...	४६
शुभाशुभविचारः...	३३, ३४	१९ । दुग्धपान ...	४६
९ । रजोदर्शनशान्तिः ...	३४-३८	२० । कर्गवेध ...	४६, ४७
१० । पञ्चसूत्र्यग्रहणे रजोद-	३८, ३९	२१ । सूर्यावलोकन ...	४७
		२२ । निष्क्रमण ...	४७, ४८

२३। उपवेशन	४८	१३। श्रेणी पूजनादि	७७, ७८
२४। अन्नप्राशन	४८	१४। देवकोत्यापन	
२५। बर्द्धापनविधि (अब्दपूर्तिविधिः)	४९, ५०	१५। मण्डपोत्यापनविधि	७८
२६। शोल	५०	१६। बध्ना प्रथमऋक्षप्रवेश	७८
२७। धूङ्गाकर्म प्र०	५० ५२	१७। विवाहे आशोचादि- निर्गन्ध	७८, ७९
२८। उपनयन प्र०	५२-५६	१८। द्वितीयविनाय	७९, ८०
२९। मेधाजनन	५७	१९। तृतीय अर्कविवा	८१
३०। मघानाघोव्रत प्र०	५७-६०	२०। अग्निहोत्रसर्गाविधि	८१
३१। मघाव्रत प्र०	६१	२१। शौपासनहोम	८१ ८२
३२। उपनियहृत प्र०	६१	२२। अशोषहोमविधि	८२
३३। गोदानव्रत प्र०	६१, ६२	२३। आपत्काले होमद्वय समाप्तः	८२ ८४
३४। ब्रह्मचारि(रौ) [व्र]त लोपप्रायश्चित्त०	६२	२४। गुल्वादिपक्षहोम	८४
३५। समावर्त्तन प्रयो०	६२ ६६	२५। अग्निममारोपविधि	८४
३६। विवाह प्र०	६६-७८	२६। प्रवासविधिऋक्षप्रवे शान्त	८४
१। वरगुणा	६७	२७। अग्निस्तर्गादोपे प्रापयित्त०	८४
२। विवाहभेदा	६८	२८। पुन सन्धानप्र०	८४ ८२
३। वागदान	६८, ६९	२९। नान्तिव्यादिखट्वाग्नि पुन सन्धा०	८६
४। मण्डप ऋग्वेदो	६९ ७०	३०। आपत्काले शौपासन प्र०	८६
५। विवाहपूर्वार्चन(?) कृत्य मण्डपप्रतिष्ठा	७०, ७१	३१। विवाहोत्तर दम्पत्यो ऋक्षप्रवेश	८६ ८७
६। अथ वरस्य बध्मऋक्षमन्त्र		३२। सप्तसप्तकारिका	८७
७। मधुपर्क	७१, ७२	३३। अत्रयाकर्म प्र०	८७ ८८
८। कन्यादानार्थं जलगुग्नि	७२	३४। सर्ववर्तन प्रयो०	८८ ८९
९। कन्यादान प्र०	७२-७६	३५। आश्वयुजीकर्म प्र०	८९
१०। विवाहहोम	७६ ७७		
११। ऋक्षप्रवेशनौयहोम	७७		
१२। विवाहाद्यतुर्यदिन कृत्य			

५४ । चापयण प्र० ...	८२ ५८ । सप्तमोऽध्याय प्र० ...	८२, ८३
५५ । प्रत्यवरोधण प्र० ...	८०, ५८ । अष्टमोऽध्याय प्र० ..	८३, ८४
५६ । पिण्डपिडयञ्च प्रयो०	८०-८२, ६० । नवमोऽध्याय प्र० ...	८४-८६
५७ । अन्वयकादि आद्य	इति सूचिका समाप्ता (म)	

368.

2191. *The Same.*

Substance, country made paper 9½x3½ inches Folio, 230 Lines, 7 on a page. Extent in shloka, 4600 Character, Nāgari of the nineteenth century Appearance, discoloured Incomplete

It begins.—ओरामं सपरिवारं गणेशं च सरस्वतीम् ।

आश्वलायनं च तपिष्ठान् प्रणम्य पितरं सुबन् ॥

भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायण सुधीः ।

प्रयोगरत्नं कुर्वते काश्यां शिष्टेष्टतुष्टये ।

राश्ट्रेऽस्मिन् गुणगणवत्त्वमुच्यते चेत्

सम्यग् गुणगणवन्तमाह को नः ।

तत् सन्तः शिरसि कृताञ्जलिषु याचै

शोधं तत् सदसदिदोच्यते मया वत् ॥

नमामि पार्वतीसूनुं भक्तावा सिद्धिदायकम् ।

क्रियते ह्युपकारार्थं स्मार्त्तानुष्ठानपद्धतिः ॥

आश्वलायनंशास्त्रेऽस्मिन् सन्ति पद्धतयः प्रवृत्तम् ।

विनायुक्तकर्मार्थं कर्म कर्तुं न शक्यते ॥

तदर्थं क्रियते यत्र पाठबोधहिताय च ।

सुलभोपायसिद्ध्यर्थं वैदिकानां तदुच्यते ॥

पञ्चविंशतिसंस्कारैः संस्कृता ये द्विजातयः ।

ते पवित्राश्च योग्याः स्तुः आद्यादिषु सुयन्तिताः ॥

गर्भाधानं पुंसवनं सौमन्तो बलिदेव च । (बलिर्विष्णुबलिः)

जातश्रुत्वं नामकर्म निष्कृमोऽग्राशनं परम् ।

चौलकर्मोपनयनं व्रतानां च चतुष्टयम् ।

खानोदाहौ चापयणमष्टका च यथातथम् ॥

आवस्थामाश्रयित्वा च मार्गशीर्ष्यां च पार्जन्यम् ।

उत्सर्गेष्वप्युपाकर्म महाप्रज्ञाद्य नित्यम् ।

मन्त्राणां नियता ह्येते ब्राह्मणस्य विधेयता ।

अथ सन्निधावनम् ।

Bhatta Narāyaṇa's *Prayogaratna* is well known See IO Catal No 471 'Topics treated of are —

20A, इति गान्धोद्याद्वप्रयोग , 11A, इति सच्छेपेण प्रार्थयितम्, 40B, अथ गर्भाधानाद्याः मन्त्राणां वक्ष्यन्ते, 91B, इति गर्भाधानम्, 96B, इति पुन-
ननावलोभनसौमन्तोष्यनकर्मैर्वा समाप्तानि, 101B, इति विष्णुबलिप्रयोग ,
107A इति जातकर्म, 111B, इति नामकरणम् इति पर्यङ्गारोपणम्,
115B, इति कर्णवेध , 118A, इति सच्छेपेण निष्कृमणप्रयोग , 119B, इति
सच्छेपेणोपवेष्टानाद्वप्राशन प्रयोग , 121A, इति सच्छेपेण वज्रापनविधि , 129B,
इति चोलकर्मप्रयोग , 139A, इत्याचोलाभेधावननान्त सच्छेपेण प्रयोग ,
151B इत्युत्सर्गोपाकरणप्रयोग , 161A, इति सच्छेपेण मन्त्रानाघोषत
प्रयोग 162A, इति मन्त्रावतप्रयोग, अथ उपनिषद्गत प्रयोग, 162B,
इति मन्त्रानाघादि व्रतत्रय समाप्तम्, 164B, इति गोदानव्रतम्, 171B,
इति समावर्तनप्रयोग , 192B, इति कन्यादानप्रयोग , 199A, इति नृ
पृथगमनविधि , 209A, इत्यग्निहवससर्गप्रयोग , 214B, इति प्रवासोपस्थान
विधि ।

The MS breaks off abruptly while dealing with the discontinuation of the sacrificial fire

From a comparison with IO Catal No 471, it will be found to be a revised edition of Bhattanarāyaṇa's *Prayogaratna*. It omits the chapter on obsequies of Bhatta Narāyaṇa's work and adds a new chapter on expiations

On the title page it is called अनन्तमष्टौ प्रयोग and the following leaves bear the name of Ananta on the left hand margin —

76B, श्रीअनन्त 88B, अनन्तमष्टौ, 113B, अनन्तमष्टौ, 140B,
अन 144A and B अनन्तमष्टौ 175B, अनन्तमष्टौ, 178AB, and

179B, अनन्तभट्टी ; 182B, अनन्तभट्टी ; 183B, अत ; 193A, अनन्तभट्टी .
195BA, अनन्तभट्टी ; 204B, अनन्तभट्टी ; 223A, अनन्तभट्टी ।

So evidently the additions and alterations were made by Ananta Bhaṭṭa.

369.

2702. *The Same.*

Substance, country-made paper * 10×4 inches Folia, 29, of which foli 10-13 are missing. Lines, 7 on a page Extent in Slokas, 400. Character Nagara in a remarkably beautiful hand of the eighteenth century Appearance, discoloured

The present manuscript contains the concluding portion, dealing with seven pākayañās or sacrifices in which cooked rice is offered.

The māṅgalācarana and object of the present section of the work :—

आश्वत्थायनमाचार्यं प्रणम्य पितरं गुरुम् ।
भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायण सुधीः ॥
पञ्चविंशतिसंस्कारेषूक्ताष्टादशसंस्कृतौ ।
पाकयज्ञान् मम शिष्यान् वक्ति शिष्येष्टतुष्टये ॥

Colophons :—

6A, इति श्रीरामेश्वरभट्टात्मज-नाम्नैव बभूविरचिते प्रयोगरत्ने
अवध्याकर्माप्रयोगः ।

8A, इति श्रीनारायणभट्टविरचिते प्रयोगरत्ने सर्ववलिप्रयोगः ।

9A, • आश्वयुजौर्कर्मप्रयोगः ।

अथसप्तमप्रयोगः । Colophon lost in the missing leaves.

19B, • पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः ।

24B, इत्यष्टमोऽष्टादशप्रयोगः ।

29A, अन्वयका(व्य)प्रयोगः ।

29B, अष्टकाविवृत्तिष्टादशप्रयोगः ।

370.

3300. *The Same*

Substance, country made paper. $9\frac{1}{4} \times 4$ inches. Folia, 210. Lines, 8 on a page Character. Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured

196B. इति बहुसहितस्य मृदुप्रवेशविधिः । अथ प्रायश्चित्तानि लिखन्ते ।

The chapter on obseques, as described by Eggeling, is not in the present manuscript The expiations, dealt with from leaf 196B to the end of the present manuscript, are:—

196B, अथ व्याध्यादिनिमित्तककर्मसु संकल्प्या लिखन्ते । एवं गुण्येत्यादिव्याधितत्त्वपरिहाराय यजाहुतिचबहोमं करिष्ये तदङ्गमन्वाधानं करिष्ये , 197B, अशुभस्तप्रदर्शनसूचितास्त्रिष्टपरिहाराय प्रायश्चित्तं करिष्ये ; 198B, अगमनोपागमननिमित्तकदोषपरिहाराय पुनर्मांमैविति दाभ्यामाज्याहुतौ होष्यामि , 199B, अथ्याधितस्त्रापकालौनादित्याक्तमयनिमित्तककर्मसु तु अथ्याधितस्त्रापकालौनादित्याक्तमयजनितप्रत्यवायपरिहाराय प्रायश्चित्तं करिष्ये ; 200A, अत्रिहितकर्मश्रान्तस्त्रापकालौनादित्योदयजनितप्रत्यवायपरिहाराय प्रायश्चित्तं करिष्ये ; 201A, सर्वप्रायश्चित्तं करिष्ये ; 201B, क्षैपासनहोमलोपजनित-प्रत्यवायपरिहाराय मनस्वत्यापतुर्गृहीतं होष्यामि , 206B, स्त्रिष्टद्वय-हविर्दोषनिमित्तमाग्नेन स्त्रिष्टद्वयमां करिष्ये ; 207A, मृदुदाहनिमित्तमग्नये क्षामाय श्वालोपाकं करिष्ये ; पञ्चव्रतलोपनिमित्तमग्नये व्रतपतये श्वालोपाकं करिष्ये ; 208A, कपालन्यासुचित्संसर्गनिमित्तमभिन्न इति दाभ्यामशु कपालप्रक्षेपं करिष्ये ; अशुचित्संसर्गनिमित्तं भूमिमित्यशु प्रक्षेपं करिष्ये ।

In leaf 210 the MS. comes abruptly to an end. There is one more leaf marked 22 of another MS. belonging to the chapter on obseques of Prayogaratna, as described in J.O. Catal. No. 471. It gives the date of copying as Samvat 1818

संवत् १८१८ मिति ज्येष्ठ शुक्लसप्तमी भौमवासरे तद्दिने लिखितं भारद्वाजी उपाध्या नाज्जो शुभं भूयात् । इति नारायणभट्टकृत-प्रयोगरत्नः समाप्तः ।

सञ्ज्ञता गुर्विणी बन्धा विरक्ता च रजसला ।
नाश्रियाश्मधमं पिबेद्धारिणी च प्रसूतिका ।

371.

295 *The Same*

Substance, country made paper 13x4 inches folia 32 Lines 7 on a page Extent in slokas 390 Character Nāgari Appearance old Incomplete

This is a mere fragment It comes up to the latter portion of Grahayajñī, where it abruptly breaks

372.

3277 **विवाहपद्धतिः ।***From the Prayogaratna of Nārāyaṇa Bhaṭṭa*

Substance country made paper 9½x4½ inches folia 27 Line 9 on a page Extent in slokas 400 Character Nāgari Date, Śaka 1735 Appearance fresh Complete

Colophons —

16B, इति श्रीरामेश्वरभट्टस्मरितुनायायबभट्टकृते प्रयोगरत्ने कन्यादान प्रयोग ।

24A, इति श्रीनायायबभट्टविरचिते प्रयोगरत्ने एरिणीपूजादितुर्थदिन कथम् ।

25A, इति प्रयोगरत्ने देवकोट्यापनादि ।

27B, इति विवाहे व्याघ्रीशदिनिर्णय ।

Post Colophon — शके १७३५ इह पुस्तकं स्वस्वर इत्युपनामकं जय रामसुत विष्णु ।

373

627 **पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः । (प्रयोगरत्नीयः)**

For the manuscript see L 1291

Prayogaratna, to which Pindapitryajña is stated in the colophon to belong, is attributed by Rājendralāl to Har-

har : It, however, agrees with the chapter on Pindapitryajna in Priyogaratna see pp 90 92 in Catal No 367

The following authorities are found to be quoted —(1) Apastamba, (2) Asvalayana (3) Rudradatta, (4) Haradatta bhasya, (5) Visvudharmottara, (6) Srulhaprayoga

Foot (1) —यावन्मेमानि युक्तापक्षे चतुर्दश भगवान्मर तद्दिन ठाकुरोप
नामकहरिका लिखित साध पणोपकाशार्थं भवत् १८३८ ।
श्रीभैरवार्पणमस्तु ।

374

2682

A fragment of Priyogaratna :

१। ८ = try male ; ; r x ० 1 k l a d f u s 8 0 1 a
1 go Clara i r १५ a Dal १०० ११५ ११५००० ११५००० ११५०००

Colophon —

इति श्रीमद्विष्णुसूक्तमरिगच्छाहोरात्रुभट्टरामश्वरासभभट्टना-
रायणस्त प्रयोगरत्ने अष्टकाविक्रतिप्रयोग समाप्त ।

The object of the section is explained in the following lines

एव पञ्चविंशतिस्वकारेषु गभाधान्याद्या अष्टादशाक्षा । इदानीं
तु श्रवणाकम्भाद्या सप्तविंशत्या उच्यन्ते ।

See Catal No 369

3B इति श्रवणकम्भ, 4B इति सर्पबलिप्रयोग, 5B इत्यान्वदुष्पो-
रुध्मप्रयोग 7A अथ प्रथमरोहणम् 13B प्रयोगरत्ने आर्चपिण्डपिण्डपथ ,
17A इत्यष्टकाद्याप्रयोग 20B इत्यष्टकाप्रयोग ।

Post Colop 1 —भवत् १८२६ श्रीभमान्दे श्रवणम् १० गुरुवासरे
समाप्त ।

375.

1982. उत्सर्जनोपाकर्मप्रयोगः ।

From Pratyogaratna by Nārāyaṇa Bhāṭṭa.

Substance, country-made paper. 8½ x 4 inches. Folia, 11 Lines, 9 to 12 on a page. Extent in ślohas, 200 Character, Nāgara Appearance, old and discoloured Complete

The Utsarjana is a form of expiation for any defect that may crop in the recitation of the Vedas, and Upākarana is a ceremony to be performed at the commencement of the recital of the Vedas that these defects may be avoided. In I.O. Catal. No. 181 Eggeling's explanation of the terms utsarjana and upākarana to be ceremonies for the termination of and the commencement of the Veda is misleading.

The samkalpa of Utsarjana.

उपाकर्मदिने प्रातः शुची देशे सुजात खानीन आचार्यं
प्राणनाथस्य देशकालौ भूत्वा ममाध्याप्यानां चाधीतानां ह्न्दा-
दीना यातयामतानिरासेनाध्यायनद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यं उत्स-
र्जनाख्यं कर्म करिष्ये इति संकल्प्य ।

Utsarjana ends in 9B

Col. :—इति भट्टनारायणकृतौ प्रयोगरत्ने उत्सर्जनप्रयोगः ।

10A. अघोषाकरणम् ।

Samkalpa. अथाचार्यः सशिष्यः सुजातः स्वासन उपविश्य द्विराचम्य
प्राणनाथस्य देशकालौ भूत्वा ममाध्याप्यानां चाध्येषमाद्याना
ह्न्द्सा यातयामतानिरासेनाध्यायनद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यं उपा-
करणारख्यं कर्म करिष्ये इति संकल्प्य ।

The last Colophon.—

इति श्रीभट्टनारायणकृतौ प्रयोगरत्ने उत्सर्जनोपाकरणार्थो
प्रयोगः ।

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

This comes to an end in lines 3, Fol 11, and in the remaining lines there is given a special form of Upākrama for a new Brahmacārī

नूतनब्रह्मचारिण उपाक्रमेद्विधेय । अथ ब्रह्मचारि + + +
+ + वैदयवृक्षादिनिहितादारा ओषरसेश्वरप्रोक्तं उपाकरण
करिष्ये इति संकल्प्य ।

376.

1107 धर्मप्रवृत्तिः ।

By Nārāyaṇa Bhaṭṭa

Substance, country made paper 8½x3½ folio 22 (of which the end of the 3rd are missing) Lines 8 on a page Character, Nāgara Appearance, very old Generally correct Fragment Bound with transparent paper

For a description see I O Catal. No 1560 This fragment ends with Gaubhādhāra ceremony It is a manual of religious ceremonies and observances in accordance with Āśva layana ritual. Nārāyaṇa Bhaṭṭa wrote this for Southern India For his son Śaṅkara śāya in his Gaubhādhāra śrīta Leaf 11B

धर्मप्रवृत्तिरिति दक्षिणतः प्रनिष्ठा
चक्रे समस्तपुण्यसंग्रहनामप्रश्नोम् ।
विन्योक्तदे श्वरवृत्ता तु बुधैः प्रयोग-
रत्नारण्यया निष्ठितसंस्तुतिपद्धतिं यः ।

377.

2955. कर्मतत्त्वप्रदीपिका वा लघुपद्धतिः ।

Karmatattvapradīpikā or Laghupaddhati

By Kṛṣṇa Bhaṭṭa, the son of Puṇasottama

For the manuscript and the work see L 4134

It is a very useful work, containing the expositions, and the rules for the performance, of all the important Grhya

rites and ceremonies. It consults the works of Jayanta, the well-known writer of the school of Āśvalāyana.

Besides the ancient Smṛtis and the Purāṇas, it quotes.—

मदनपारिजात 28B, मूलवर्षसार 21A, माधवीय 21B,
नक्षत्रपरिशिष्ट 29A, प्रयोगसार 33B, स्मृतिसार 34A,
परिभाषा 31A, कारिका 35B, 15B, कात्यादयः 40B, काल-
निर्णयः 53B, चन्द्रिका 53B, स्मृतिरत्न 81A, मेधातिथि
स्मृतिसारसंग्रह 81B, माखड्यबंदिता 83B, परिभाषा 96B,
स्मृतिभास्कर 99A, स्मृतिचन्द्रिका 104B, रामार्चनचन्द्रिका
107A, विष्णुधर्मोत्तर 107A, हेमाद्रि 109A, शारायण 189A,
वाल्मसमुच्चय 110B

378.

6173. स्मार्त्तानुष्ठानपद्धतिः or प्रयोगरत्न ।

Smārtānusthānapaddhati or Prayogarātna.

By Ananta Dikṣita

Substance, country-made paper. 16½×4½ inches. Folios, 19, of which folios 38-63 are missing. The gap has been filled up by twenty six leaves of an older manuscript, marked from 2-27. Lines 1 on a page. Text in śloka, 3000. Character, Nagari of the nineteenth century. Appearance discoloured. Complete.

Colophon.—इति श्रीमद् (-) यक्षोपवीताभिधान (-) श्रीविष्णुनाथसूनुना
दौहितानन्तेन सर्वोपकाराय समन्वयप्रयोग प्रायश्चित्तान्तो
विरचित ।

For the work see L. 2392. It belongs to Āśvalāyana School. The opening verse नमामि पार्वतीसूनुं etc, etc, is preceded by the three opening verses of Nārāyaṇa Bhalla's Prayogarātna.

The MS lacks the concluding verse quoted in L. 2392.

381.

2957 संस्कारदीपिका । *Samskara-dīpikā**By Dhundhiraja Bhatta, son of Pantoji Bhatta, son of
Lakshman Bhatta*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia 70 Lines 9 10
11 on a page Extent in folios 1800 Character Nagari Date Samvat
1726 Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति श्रीमच्छास्त्रभट्टाक्षज-पतंजीभट्टसुत-कुंडिराजभट्टविर-
चितायां संस्कारदीपिकायां स्थानीयाक्षप्रयोग समाप्तः ।

The date of the MS preceding the colophon in a later
hand सवत् १७२६ समष्ट कार्तिकसुदी पुरनवमीक च पुस्तक लीप्य ।

The mangalācarana of the work

श्रीराम ब्रह्ममल शान्त रावणध्वंसकारकम् ।
सविदानन्दरूप तव दे लोकैकपासकम् ॥
गणेश शारदामम्बा पितर च पितामहम् ।
प्रणम्य कुंडिराजेन क्षियते दीपिका त्रियम् ॥

The object of the work

तत्र श्रीमन्नारायणभट्टपादै प्रयोगपरिज्ञातादिभिर्य प्रचुरशास्त्रार्थानां
संक्षेपेण च प्रयोगाणामुक्तत्वात् नात्र किंचिदधिकं वक्तव्यमस्ति । तथापि
बालानां वैदिकानां च षोडशकर्मणां तत्तत्प्रयोगकलनासम्भवात् तदाकलनात्
संक्षेपेण प्रयोगानुष्ठानं यथामतिं वक्षि ।

On the obverse of the first leaf — यज्ञेश्वरभट्टलोचोपनामकानां
मिह पुस्तकम् ।

382

7987

Substance country made paper 15½×3 inches Folia 15 Lines ००
a page Character Bengali Date Śaka 1718 Appearance fresh Complete

It relates to the Rgvedivahnisthapana and opens with the mangalacarana of Kalesi on which apparently it is based in the main

Beginning —ॐ नमो गणेशाय ।

नारायण नमस्कृत्य नमस्कृत्य पद गुरो ।
 निरूप्य यद्वत् सूत्रमाश्रयायनसञ्चितम् ॥
 सरस्वतो नमस्कृत्य श्रौतकच महाभुनिम ।
 ऋद्धाय विषद कुर्मो वक्ष्या कर्मसिद्धय ॥
 यद्यपि श्रौतकोवे ऋद्धे सनकार्यप्रतिपत्तिर्विदुषा जीयते तथा
 प्रपठितवदावा मन्त्रप्रप्तिरेव न म्यात्तदर्थमारम्भ ।
 विवाहो वैजमेकस्य पुनोमन्तकत्रातकम् ।
 नमनिष्कामस्य प्राश्नुचोपनयन दश ॥
 तत्र सर्वकर्मणा प्रथम मूलभूता कुशयिज्ञा कथ्यते ॥ यत्र
 क्षत्रिद्वोद्वयम् । तत्रेव विधि प्रत्येतथ ॥ प्रथम सप्तत्यामिस्रापन
 योग्य वाङ्मात्र म्नायिल गोमयेनोपलिष्य प्रादेशमात्र समिध
 मादाय तथा धौया उल्लिषेत् ॥

No Colophon

Post Colophon —व्येकगोत्रेन्दुमिते प्रकाशे
 नत्वा यदो तो भृगुलाङ्गनम् ।
 सक्रीय अर्थ प्रतिपादनाय
 प्रालेपि शान्तिश्च योग्यरेण ॥

383

2963 प्रयोगभूषा । *Li tyo ja III 4d*

But tance cou try m lo [a] r u] < f cl u kol lo f os 12 13
 a j a n l x t e ॥ el kan 90 (la ter vāḡa a \l pcaru co d
 loor j j o npl to at the l

It begins —

अथ मास मस्या ॥
 तत्र व्यावर्णां पोर्णमास्यां यवमाकम्भ सर्पबलिच ॥ आश्वयुज्या

माश्रयुजीकर्म । आश्रयश्च च मार्गशीर्षा प्रत्यवरोह्यमिति । पक्ष ।
पिण्डपिण्डयज्ञ । अष्टकाश्राद्धमिति ।

तत्रादौ अवशाकर्म सर्पबलिचेति द्वयमुच्यते । इदमत्र गृह्य ।
यावस्या पौर्णमास्या अवशाकर्माक्षतसङ्ख्या तावतो बलीक्षतद्वरेव
उपहरन्ति ।

Topics —

3B, इति अवशाकर्म । अथ सर्पबलि , 5A, इति अवशाकर्मप्रयोग ,
अथ सर्पबलिप्रयोग , 6A, इति अवशाकर्मसर्पबल्यो प्रयोगद्वय ॥ अथाश्र
युजीकर्म , 7A, अथाश्रयुजीकर्मण प्रयोग , 7B, इत्याश्रयुजीकर्मप्रयोग ,
अथाश्रयण—सजूरित्यादि आश्रयणसूत्रम् , 8B, अथाश्रयणप्रयोग , 9B, इत्या
श्रयणप्रयोग , अथ प्रत्यवरोहण , 11A, अथ प्रत्यवरोहणप्रयोग , 12A, इति
प्रत्यवरोहणप्रयोग, अघेदानीं पूर्वेषु आञ्जादौ पिण्डपि[ण्ड]यज्ञतन्त्रस्यापेक्षितत्वात्
प्रकरणान्तरगतौऽपि पिण्डपिण्डयज्ञ उच्यते । तत्रेदं श्रौतसूत्रं अमावस्यायामपराह्णे
सृणु द्वितीयमुद्रिते इति . 16B, अथ पिण्डपिण्डयज्ञप्रयोग , 18A, इति पिण्ड
पिण्डयज्ञप्रयोग , अथ पूर्वेषु अष्टकान्वष्टकाश्राद्धानीति त्रयमेका सखा 10A, अथ
पूर्वेषु आद्धप्रयोग , 20A, इति पूर्वेषु आद्धप्रयोग , अथाष्टकान्वष्टकाश्राद्ध ,
21B, अथाष्टकाश्राद्धप्रयोग , 22B, अथान्वष्टकाश्राद्ध , 24A, अथान्वष्टका
श्राद्धप्रयोग , 26A, इथान्वष्टकाश्राद्धप्रयोगः ।

26A अथ माघ्यावर्षाश्राद्ध अष्टकावत् सुय्यात् अथ पार्वाणश्राद्ध ,
33A, इति प्रयोगभूषाया पाक्तस्यप्रयोग ।

श्रीरुणार्पणमस्तु, अथ सर्वेषां होमार्वां प्रवृत्तित्वात् स्थालीपाक उच्यते ।

The name of the work *Prayoga Bhasa* is to be found
only in leaf 33A. It gives expositions first, of the *sūtra* on
a sacrifice, then the details in its performance. It belongs to
the school of *Āśvāthya*.

14B, अणु इतरौ प्रक्षिपेत । तेनाश्रयलायनानां अले प्रक्षेप एव पिण्डार्वा
सर्वमुच्ये पक्ष

29A, पिण्डस्थानेऽथ होमो नान्येऽभियन्ते । नाश्रयलायनपरं शाखान्तरं
परं चेति ।

Prayoga Bhūṣā, unknown to Aufrecht, seems to be a very comprehensive work, of which the present MS seems to contain a mere fragment. The author's name does not appear in any of the leaves, he speaks of Nandharmamansa as another work of his.

As shown above, it begins with Saptapakasamsthā. As there is Saptasomasamsthā, there is also Saptapakasamsthā or a set of seven sacrifices enumerated at the beginning, in which cooked rice is offered. In leaf 33A, Pakasamsthā ends, and sthahpakā begins. The MS abruptly comes to an end, while dealing with the latter.

The authorities quoted and consulted —

1B, कारिका, भट्टे, 2A, जयन्त, पारिजाते श्रौतकोऽपि, 2B, आपस्तम्ब, 3A, कारिका, सूत्रवृत्ति, 8A, वृत्तिवृत्ति, 9B, ऋग्विधान पैतृनसि, 14A पृथ्वीचन्द्रोदये भविष्यवचनात्, 18A, कात्यायनसूत्र, 20B, उक्त च निरुक्ते, 26B, कर्षाद् धूर्तस्वामि-हेमाद्रादय, गृह्यपरिशिष्ट, गौडा, इति मानवसूत्रमधमनु, 27A, आङ्गचिन्तामणि, जयन्तभाष्य, 27B, शाकल-कारिका, प्रयादिवाक्यै, 28A, मत्स्यतनारीधर्ममौमांसाया, देवज्ञातभाष्य, 28B, कात्यायनभाष्य, 28B, सिद्धान्तभाष्य, 29A, आङ्गचन्द्रिका, 29B, शोधायन, आङ्गसार, 30A, स्मृतिसंग्रह, धर्मसार, उज्ज्वलार्था, 30B, ब्रह्मपुराणे, विधानपारिजाते, 31A सत्यकुमारनहिता, स्मृत्यर्थसार, 31B, मार्कण्डेयपुराणे, आङ्गतत्त्वे, 32A, इति मैथिला, 33B, इति पितामह चरणा, प्रयोगपारिजातवचनात्, 34A, इति साप्रदायिका, आदित्यपुराणे, 34B, कालादर्श, मन्वानिवन्ध बह्वचकारिका, 35A, पारिभाषिके तु, 35B, बह्वचपरिशिष्ट, इति पित्रचरणा, 37A, सुमनु, छन्दोगपरिशिष्ट, गौतम, 37B, मत्स्यारो, 38A, भविष्योत्तरे तु, प्रयोगदौषिका, 39B गृह्यपरिशिष्टे, गृह्यभाष्यकारै. 39A, प्रयोगरत्ने परिशिष्टेऽपि, 41A प्रतिष्ठासारोक्ते 41B, शारदातिलके, क्रियासारे, 42A, वायव्यमर्हितावचनात्, रामवाज-पेया, कुमुदरत्नाकरे, 42B सिद्धान्तशेखरे, 43A, मात्स्यवाक्यात्, तदुक्त सूत्रागमे, 44A, मानवमहिता, सयशोक्ते, 44B, गारुडे, प्रतिष्ठासारे, रूपनारायणमते, 45A, प्रतिष्ठासारे, इति कामिकोक्ता,

384.

78. प्रयोगसर्वस्व । *Prayogasarvasva.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 73 Lines 9 on a page. Patent-mastika, 1370 Characters, Nāgara Date. Sam 1871. Appearance, tolerable. Complete.

Directions for the rituals of the sacramental rites, for a Brāhmaṇa householder. The compilation is anonymous and apparently belongs to the R̥gveda, as there is the assertion “न मम” “not mine” after repetition of the deities’ names, which is peculiar to the R̥gveda, and as also the compilation opens with a salutation to Āśvalāyana. The maṅgalācāranaśloka, however, is borrowed from Nārāyaṇa Bhṭta’s Prayogaratna.

It begins thus:—

श्रीमणेशाय नमः ।

श्रीरामं समरिवारं मणेश्वरं वरसती ।

आश्वलायन-तच्छिष्यान् प्रथमं पितरं गुणं ॥

अथ किञ्चित् खल्वेषेण प्रयोगमात्रमुच्यते । वयमानां कृता-
भ्यङ्गादिः खलुततो दर्भपाणिः शुचिभूत्वा मङ्गलसम्भारं सम्भृत्य
खलुते ऽह्ने गोमयोपलिप्तभूमौ सोत्तरपश्चदे भद्रासनेऽर्धाङ्गुल
उपविश्य रुदक्षिणपार्श्वे संस्नाय्य उद्गुमुखमुपवेश्य रज्ज्वस्त्रिकापुत्रे
भूतले प्रक्षयपरिमित[स्त्र]+ +[प]रिमितस्य वा धान्यस्योपरि दक्षि-
णोत्तरयोः सुवर्णरजततामसमृन्मयान्तमङ्गलसदयमवर्णं मनोहर-
मङ्गलान् शुद्धपुष्पजलपूरितं क्षपल्लवं विधाय सूत्रवेष्टितोत्तरकलमे
पञ्च रत्नानि निक्षिप्य तदुपरि स्थितमङ्गलपूरितसप्तमवधौत्रं विधाय
तत्पश्चिमदेशे प्रतिवचनसमयांस्तद्विषये आद्यादिष्वभुक्तवन्तो निषिद्ध-
प्रतिग्रहनिवृत्तान् शूचीन् सोत्तरौयान् दर्भपवित्रपाणीन् युमान्
वाद्ययान् पाद्मशान् आसने उपवेश्य ब्रह्मपुण्यादिभिरभ्यर्च्य
यथाचारं । सुमुपय इत्यादि । लक्ष्मीनारायणार्था नमः इत्यादि ।

End:— ततो ऋचप्रवेशनीयहोमः कार्यः । ततः शुभदिने सख्यादि वाचयित्वा सज्जुतः सज्जुता रात्रावुपमन्थेत् ।

The last Colophon:— इति वधूसर्हस्य ऋचप्रवेशविधिः इति विवाहान्तप्रयोगः ।

Post Colophon.— इदं पुस्तकं लिखितं नाजोव्याख्येयनाम स्वर्य परार्धथ इदं पुस्तकं समाप्तं ।

संवत् १८७१ श्रावे १७३५ ज्येष्ठ द्वावि ६ शुक्रवा ।

385.

2876. *A Gṛhya work by the son of Viśvanātha.*

Substance, country-made paper : $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 69 : Linca, 16 on a page Extent in shlokas, 2630. Character, Nagara of the early seventeenth century Appearance, discoloured Incomplete.

It begins:—

नत्वा गयपतिं देवं मातरं पितरं तथा ।

स्मार्तकर्मोदितं सारमुद्धृत्य परिलिख्यते ॥ १ ॥

आश्वलायनशास्त्रेऽस्मिन् सन्ति पद्धतयः शतम् ।

विनापुस्तकमार्गेण कर्म कर्तुं न शक्यते ॥ २ ॥

तदर्थं कियते यत्र पाठशोधहिताय च (?)

सुलभीपायसिद्ध्यर्थं वैदिकानां तदुच्यते ॥ ३ ॥

भट्ट विश्वनाथ सुतो + + + + +

+ + + + + + + ॥ ४ ॥

• पञ्चविंशतिसंस्कारैः संस्कृता ये दिवातयः ।

ते पवित्राश्च योग्याः स्युः आद्यादिषु सुचन्विताः ॥

जमाधानं पुनर्वनं सोमन्तो बलिरेव च इत्यादि ।

Mainly based on Bhatta Nārāyaṇa's Prayogaratna

On the obverse of the first leaf, it is called (in a later hand) विश्वनाथीया पद्धति

386.

6164 प्रयोगदर्पण । *Prayogadārpaṇa*

By Nārāyaṇa Yajñī, son of Cāyā Bhatta

Substance country made paper 10×1½ inches folio 172 Lines, 11 on page Character Nagara of the nineteenth century Appearance fresh Incomplete at the end

An authoritative compendium of domestic rites and observances, of the school of Āśvalāyana

§1 2 नत्वा गृह्यति देव मातर पितर तथा ।
आश्वलायनमाचार्ये श्रौतकादिमुनीस्तथा ॥

§1 3 चायमगुप्ततः श्रीमान् यज्वा नारायणो ह्यह ।
प्रयोगदर्पणं नाम यस्य कुर्वे मनोहरम् ॥

For a description of the work and the authorities it quotes, see I O Catal No 169

171B, अथ गृह्ये सिद्धस्य अविचारस्य भृगुणा समसप्तकस्य मूढस्य च कार्यकार्यनिर्णयः । This is the last topic in this incomplete MS

Among the authorities, is found *Prayogapārijāta* (171B—प्रयोगपरिज्ञाते श्रौतसिद्धि) omitted in I O Catal

387

2866 आपदेवीय प्रयोगः । *Apadevīyaprayoga*

Substance country made paper 5½×5 inches folio, 18 Lines 13 on a page Extent in all leaves 450 Character Nagara of the early nineteenth century Appearance more or less eaten Incomplete

अथामयकप्रयोगो लिख्यते ।

The authorities consulted

1A त्रिकाण्डशतकम्, कात्यायन, तन्त्रसूत्र by पार्थसारथि, त्रिकाण्डशतकम्-कार, धूर्तस्वामी, 1B बौधायन हेमद्वि, श्रौतिका, 2A, आश्वलायन, आश्वलायनोपनिषद्सूत्र, श्रौतक, 2B, प्रयोगपरिज्ञात, 6A, रुद्रसूत्र, भरद्वाज,

दिनकरोद्योत 6B, नीतिसूत्र, सिद्धान्तभाष्य, 8A, कारिका, 9B, शाकल
कारिका, दशपञ्चकृतान्त्येष्टिपद्धति, 11B, ब्राह्मणभाष्ये मनु 15B, कपर्दि-
कारिका, 16A, वराहसूत्र, 16B, मयापाठ, 17A, व्याघ्राकर्मभाष्य, 17B,
नारायणभाष्य, नारायणवृत्ति ।

Topics 6A, इत्यापदेवकृतप्रयोगप्रयोग, अथ भातेष्टि, 6B, इत्यापदे-
वीये भातेष्टिनिर्णय, अथ व्याघ्रान्त्येष्टिनिर्णय दो दशपञ्चकृतप्रयोगकाणां वचनानां
अवस्था, 10B, इत्यापदेवीये दशपञ्चकृतप्रयोग, अथ गृह्यार्थे पिण्डपिण्डप्रयोगनिर्णय,
11B, अथ विधुराधाननिर्णय, 12B, अथ विधुरोपासनम्,

388.

6202 Two works

I ऋषितर्पणकारिका । *Ṛṣi tarpanakārikā*

By Anantadēva

Substance country made paper 8 $\frac{1}{2}$ x 10 inches Folio 2 I nos 8 on a
page, Faint in shloka 24 Character Nagari Date Samvat 1819 and B.S. 1713
Appearance discoloured Complete

The number of shlokas—12

Colophon —इति अनन्तदेवकृत ऋषितर्पणकारिका ।

Post Colophon —संवत् १८४८ शके १७१३ प्रवर्तमाने दक्षिणायने गते
श्रीसूर्ये पृथारतौष्ट्या (१) माङ्गल्यमाख्योत्तममासे आश्विनमासे
शुभे कृष्णपक्षे तिथौ १२ रविवासरेण लिखित श्रीश्रीशनिश्चपुरा दवे
मधुरानाथ तत्पुत्रादौ वैजनाथ स्वशक्तौ लिखित बुंदेलीयाममध्ये
राज्य राज राजानौ श्रीविष्णुसिंहजी । श्रीआनुश्रवसिंहजी ।

Beginning: —श्री गणेशाय नमः ।

अथ अनन्तदेवकृत ऋषितर्पणकारिका लिख्यते ।

गौतम्य रोहिणीमृच्छामण्डकां प्राप्य मध्यमां ।

उदकान्त ममामाद्य वेदस्योत्सर्जनं वष्टि ॥ १ ॥

छातय विधिवत्तत्र स्थापयेद्दृष्यरुन्धतो ।

प्रवराय नतोधीमान् कुप्यात् तेषां प्रतिष्ठितम् ॥ २ ॥

II ऋषितर्पणकारिका । *Ṛṣitarpanakārikā*

Substance country made paper $1\frac{1}{2} \times 1$ inches 1011 1 Lines 8 on a page Character Nagara Date Samvat 1818. Appearance discoloured Complete

Colophon — इति ऋषितर्पण समाप्तम् ।

Post Colophon — सवत् १८४८ श्रावणे १७१३ प्रवर्तमाने दक्षिणायने गते श्रीनृसिंहे ज्येष्ठमासौ ह्यमाङ्कल्यमासोत्तममासे आश्विनमासे शुभे शुक्लपक्षे तिथौ वारे रविवाररेख लिखितम् । श्रीदीप्य सिद्धपुरा दये मधुरानाथजी तस्यात्मज श्रीजीववैजनाथ स्वहस्तेन लिखितं बुद्धियाम मध्ये राज्य रावराजाजी श्रीविष्णु सिद्धजी । औरन्तु दौलतका । श्रीअवुस्तरसन्निधौ । आत्मा वीरेन्द्रराय नमः ।

बावृष्य पुस्तक ८७०

Number of *kārikās*, 26

Beginning — श्री गणेशाय नमः ।

अथ ऋषितर्पणोक्तकारिका लिख्यते ।

गणेश पितरं नत्वा गुरुमानन्दरूपिणम् ।

सम्प्रदायालुसारं वक्ष्यामि ऋषितर्पणम् ॥

पौषस्य रोहिणीशुक्ल चाष्टका प्राप्य मध्यमा ।

उत्सर्गस्तु प्रकर्तव्य आदिष्टा गौडकालतः ॥ २ ॥

सर्वसम्भारमयुक्तं गच्छेत् पुण्यजलाशयम् ।

उदकान्तं समासाद्य शुभं शिष्यजनैर्युतः ॥ ३ ॥

End — विलोक्य सूत्रं त्वयः कारिकाश्च

सम्यगन्तरात् मास्तरं प्रष्टव्यम्

The second half of the stanza is wanting

No II appears to be an amplification of No I

389.

1983 उत्सर्जनोपाकर्मप्रयोग *Utsarjanopakarmaprayoga*

Substance country made paper $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 20 Lines 11 on a page Extent in slokas 400 Character Nagara Date (?) Appearance old and discoloured 11 of 1900 is

The ceremony of Utsarjana ends in line 2, 17A, where begins Upākarma :

1B, उपाकर्मदिने प्रात शुचो देशं सुखात् खासोने वाचायं शिष्ये
मह प्राणानायस्य देशकालो मृत्वा मुमुखयेयादिमकल्प कृत्वा शुभपुण्यतिथौ
ममांथे अस्थानोन्मासधोमणाध्ययनाध्यापनयजनयाचनादिभि प्रमादिकै प्रस्थापन-
प्राध्ययन प्रश्रपूर्वे प्रतिग्रहादिभिर्यज्जात शुतीना यातयामत्व तत्परिहारद्वारा यान्ये
खाधोताना शुतीनामाप्यायनार्थं सर्वोर्थमिच्छार्थं माध्या योशंमास्या अमुककल्पत्वेन
विहितं तद्देशकालादिवशादेदविमृश्यादिदोषपरिहारार्थं जनकल्पत्वेन विहितं
उपाकर्मदिने यादो अन्तरित उत्सर्जनस्य कर्म करिष्ये । अथ मुख्यकल्पः ।

17A आचार्यं सुखात् प्राणानायस्य देशकालो मृत्वा अध्येतव्या
मधीयानानामध्येष्यमाणानामध्याप्याना च अस्थानोन्मासविच्छेदक्रोशधोमणद्वन्द्व-
चारितवर्णाना मूर्जसवकागमलोपविलम्बितद्वन्द्वचारितवर्णाना शिष्टवर्णविचटन
दृष्टप्रकोददृष्टादिभि प्रमादिकै शुतीना यज्जात यातयामत्व तत्परिहाराय
सर्वेषा इन्द्रसामाप्यायनार्थं सर्वोर्थावापे (?) च नवोपनीताना वेदग्रहणाधि-
कारार्थमितरेषामुत्पृष्टाना वेदाना च पुनर्ग्रहणार्थं च यावदधीतमन्त्राग्निस्त्रेन
यद्यदेवतोपासनया ओतस्मार्तकर्मनुष्ठानतया च यथावत्पालप्राप्त्यर्थं श्रीपरमेश्वर-
प्रीत्ययमद्य उपाकर्मस्य कर्म करिष्ये ।

The manuscript of Upakarma is incomplete

On the upper margin of 22B this is attributed to
Bhatta Narayana The entry is in Bengali

प्रयोगरत्नान्तर्गतउत्सर्जनोपाकर्मप्रयोग उपाकर्मप्रयोगस्य अन्तिमं खण्डित ।
यत्प्रकृता भट्टनारायण ।

This is evidently wrong, as in leaf 2A it quotes Kama-
lakara, the grandson of Bhatta Narayana

390

2151 उत्सर्जनोपाकर्मप्रयोग । *Utsarjanopakarmaprayoga*

By Vāṇabhāṭṭa belonging to the School of Asvalājana

Substance cow try male paper 8½ x 4 inches holes 40 Lines 7 on a
page Extent in shloka 228 Character Nagari of the nineteenth century
Appearance coloured (copy) it

For the manuscript and the work see L. 3238.

It begins —आयुष्यायनमाचार्यं नत्वा च विमलेन्दवं

A short work entitled सभादोषदान is added at the end, as a supplement to the main work.

अथ आचार्याप्तं सभादोषदानम् । उक्तं च गोपीनाथभट्टम् ।

ब्रह्मिष्ठयुल्लिखितानां पलाशोत्पादिनिर्मितम् ।

हस्तवर्धितमायुक्तं विमले काश्यभाजने ॥ इत्यादि

Post Col. :—शक १७

391.

6162.

Substance, country made paper 10x1½ inches. Folia, 14. Lines, 11 on a page. Extent in folios, 350. Character, modern Nagara. Appearance, fresh. Complete.

A treatise on *ulsarya* and *upakarma*.

Beginning.—श्री गणेशाय नमः ।

लेभिरे देवताः सर्वं या ममाराध्य मङ्गलम् ।

सा सर्वमङ्गला नित्यं करोतु मम मङ्गलम् ॥

श्रोतस्मार्त्तप्रणेतारं नत्वा नारायणं शुभम् ।

सूत्रानुसारिणी ह्येषा पद्धतिस्तन्यते मया ॥

तत्रादौ किञ्चिदुच्यते । विशेषतः नारायणभट्टकृताध्यायोत्सर्गोपाकर्म्म-
पद्धतावुक्तं । स ततोऽनुसन्धेयः । अत्र तु केवलं सूत्रानुसारिणी सरलिस्तले
लिख्यते । तद्यत्नं यदेतदुत्सर्गं उपाकर्म्मदिने कार्यं तदेवाह । पुण्ये तूत्सर्गं
कुर्यादुपाकर्म्मदिनेऽप्येति हेमाद्रिष्टयादिशृङ्गोक्तवचनेन उपाकर्म्मदिने वोत्सर्गे
कुर्यादिति ।

कथमुत्सर्गश्रुतिश्चेदुच्यते उदकान्त गतेति सूत्रम् ।

3B, इति उत्सर्गविधिः 4B, ततस्तस्मिन् वक्ष्यमाणक्रमेणोपाकर्म्मं कुर्यात्—
इत्यलं—5A अथोपाकर्म्मसरणिः—under this heading it gives the
pratikas or the initial letters of *mantras* from all the four
vedas.

It ends with the pratikas of the Atharvaveda—

*End:—*विंशतिमे नवमः । विंशतिमं कादं समाप्तं । अथर्ववेदस्तस्मिन्
रमात्मने नमः । तत उत्तरपूजा कुर्यान्.....अनेनोत्सर्गापाकर्मणा तेन
श्रीभगवान् परमेश्वरः प्रीयतां न मम ॥ उत्सर्गस्यार्द्धपद्यान् मामानघीव्योत्सर्गे-
युरित्वेवम् ॥

392.

2041. ग्रहयज्ञप्रयोग । *Grahayajñaprayoga.*

For the MS. and the beginning and end of the treatise
see L. 1070.

It treats of the method of offering sacrifices to the nine
planets, as directed in the supplement to the Āśvalāyana
Grihya sūtras, which should precede every one of the do-
mestic rites

The Sankalpa runs:—

गर्भाधानादिषु अनुकर्मकर्तुं आदित्यादिग्रहानुक्षल्यतामिद्विद्वारा श्रीपर-
मेश्वरप्रीत्यर्थं ग्रहयज्ञं करिष्ये ।

28A, अयं च आश्वलायनप्रह्वपरिशिष्टोक्तो ग्रहयज्ञः । आश्वलायनानामेव ।

393.

2086A. वेदपारायण विधि । *Vedapārāyaṇavidhi.*

By Kamalākara.

Substance, country-made paper 9½ x 5½ inches. Folia 27. Lines, 5 to
8 on a page. Character, Nagara. Date (?) Appearance, fresh. Complete

Vedapārāyaṇavidhi begins—

अथ वेदपारायणं । तत्रादौ कलसस्थापनायुक्तं मर्ह्यग्वे ।

तीर्थे देवाग्वे गेहे प्रशक्ते सुपरिष्कृते ।

कलसं सुदृढं तत्र सुनिर्मितं समुचितम् । इत्यादि

It ends in 3B

The subsequent leaves contain 2086B for which see
Catal. 253.

394.

3268 अन्वाधान । *Anvādhāna*.

Substance, country made yellow paper 9×1 inches Folia, 7 Lines, 8 on a page Extent in Slokas, 100 Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, fresh

The leaves contain, at the left-hand upper margin, अन्वा० evidently the abbreviation of *Anvādhāna* It is practically the same work as Catal. No 251, but with more of ritual and less of *anukramanikā*

5B. इति ऋग्विधानाद्युक्तो वेदपारायणविधिः । अथ प्रयोगः ।

It begins —

वत्सो-मा माघवौ देवौ ब्रह्मणे च स्वयम्भुवे ।
 ऋग्वेदमन्त्रदृग्भ्यश्च श्रौतकादिभ्य एव च ॥ १ ॥
 ऋग्विधानादिकं वृष्ट्वा ऋग्वेदे देवताक्रमम् ।
 बालकृष्णश्रोत्रियोऽत्र वक्ष्ये क्षौमविधानकम् ॥ २ ॥
 सिद्धमन्त्रविधानेन जयक्षोमेर्द्धिमोत्तमम् ।
 तपसा स्वर्गमाप्नोति तपसा विन्दते मद्भुत् ॥
 तपोयुक्तस्य सिध्यन्ति कर्माणि नियतात्मनः ।
 विद्वेयस्य संवननं विमम्रं रोगनाशनम् ॥
 येन वेनार्थमृषिणा यदर्थं देवता क्षुता ।
 स स कामसमृद्धश्च तेषां तेषां तथा तेषां ।
 तानि कर्माणि च वक्ष्यामि विविधानि च कर्मणाम् ॥
 गुरुचरणमार्गौ तु कर्मणा सिद्धिकारकम् ।
 स्वाध्यायाभ्यसनस्यादौ प्राजापत्यं चरेद्द्विजः ।

395.

5879 पञ्चमहायज्ञपद्धति । *Pañcamahāyajñapaddhati*
(*Āśalāyanyu*).

By Nilakantha, son of Visvanātha, Bhaṭṭa, son of Śrīdhara Bhaṭṭa, son of Kṛṣṇa Śaṁmā, son of Śrīdhara

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia, 12 Lines, 9 on 1 page Extent in Slokas, 300 Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance discoloured Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गोपाल गोपिचरित मञ्जारी चदनाम्बिकाम् (?)

प्रसन्नं क्रियते पञ्च मन्त्रायञ्चस्य पद्धतिः ।

[श्री]श्रीधरस्य सूरैवै लब्धप्रभां सुधीमंज्ञान ।

तत्सूनु श्रीधर प्राञ्च विन्वनायमजीवनत् ।

तस्य पुत्र कवि श्रान्तो नीलकण्ठ इति स्मृतः ।

तेनेय विदुषा प्रौढे निर्मिता पद्धति शुभा ।

अथ पञ्च मन्त्रायञ्चा ।

अथान्तरं पञ्चमन्त्रायञ्चा इत्यारभ्य • तानेतान् अन्तरं कुर्वीत इत्यन्तमन्वयः । This is from Āṣvalayana

देवयज्ञो भूतयज्ञः पितृयज्ञो ब्रह्मयज्ञो मनुष्ययज्ञ इति ।

यदादमौ भुङ्कोति स देवयज्ञः । अदिति कर्णेति स भूतयज्ञः । यत् पितृभ्यो ददाति स पितृयज्ञः । यत् स्वाध्यायमपीति स ब्रह्मयज्ञः । यन्मनुष्येभ्यो ददाति स मनुष्ययज्ञः । तानेतान् यज्ञान्तरं कुर्वीत ।

ये ते पञ्चमन्त्रायञ्चा । अकरुण प्रायश्चित्तार्थमुक्तं च बौधायनेन ।

11A, इति ब्रह्मयज्ञः, अथ वैश्वदेव 15A, इति नमस्य वैश्वदेव, अथ भूतयज्ञः, 16B, अथ पितृयज्ञः, 17B, अथ मनुष्ययज्ञः 18A, अथगोप्राञ्च ।

Colopho : — इति श्रीमत्कृष्णभट्टसूरिचतुर्-श्रीधरभट्टात्मज-विन्वनायमद्वात्मज नीलकण्ठ बालुजकर इत्यपनाम् ।

तेनेय क्रियते पञ्चमन्त्रायञ्चस्य पद्धतिः । समाप्तः ।

Post Colophon — श्रीलक्ष्मीन्दुविहार्पणमस्तु ।

उद्भवगमे इत्युपनामेन लिखितं सार्धं पराधत्तम् । सत्यमेव ।

396.

3013 **आहिताग्निमरणे दाहादि ।** *Ahitāgnimarṇedahadi*

By Bhatta Nīrāyaṇa, son of Rāmakṛṣṇa Bhatta

Substance cer. try mado paper 6½x3½ clos. I 1a 23 Y nos B on a 1780 1 stent in slokas 226 Character Nagara of the early e g trenti century A p a n ce li colour. 1 Co n j l e t e

For the beginning of the work see L. 1338

It ends:—

ग्रामादित्योदया[त्] होमं संकल्प्य न बुधोति चेत् ।
अन्याधिः पुनराधिर्वा नोभयं सामिसन्निधौ ।

*Colophon:—*इत्याश्वलायनीयाहिनाम्यतेष्टिः समाप्ता ।

397.

2974 *The Same*

Substance, country-made paper 10×3½ inches. Folia, 20. Leaves, 10, 11 on a page. Extent in folios, 350. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon:—

इति नारायणभट्टकृते अहिनामिसंख्यविधिः ।

A manual of rites on the death of a householder who has preserved sacrificial fires, according to the school of Āśvalāyana.

For the beginning of the work see L. 1338 and I.O. Catal. No. 179.

*It ends:—*आधेयाष्टाकपालं वैश्वानरं द्वादशकपालं इति काम्येष्टि-
स्वाम्नाता । दिष्टविष्का वाताय त्राक्षणे व्याख्याता इति सूत्रकृताश्च
+ इति ।

It does not agree at the end either with the I.O. MS. or with the "L" MS. which comes next. It is more detailed.

398.

182. *The Same.*

For this manuscript see L. 1338.

*Post Col.:—*संवत् १७६६ कार्तिके सुदि चतुर्दश भुमिवार इदं पुस्तकं
समाप्तं । इदं पुस्तकं गोविन्दभट्टकृते । यादृशं पुस्तकं वृष्टं etc.

399.

1853. अन्त्येष्टिपद्धति । *Antyeṣṭipaddhati**By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Rāmeśvara Bhaṭṭa.*

Substance, country-made paper 19×1½ inches. Folia, 117. Lines, 8 on a page. Extent in ślokaś, 2600. Character, Nagari. Date, Śaka 1054. Appearance, old.

For the work see I.O. Catal. No. 180 and I, 195.

This is a part of Prayogarātna. 13A इति प्रयोगरत्ने मन्त्रप्राप-
चिन्तप्रयोगः ।

Subjects treated of are:—

आसन्नमरणस्य प्रापचिन्तम्, प्रापचिन्तेतिकर्तव्यताप्रयोगश्च, मोक्षधेनुदानम्, उत्पत्तिधेनुदानम्, वैतरणीदानम्, तिलपाचदानम्, वपननिर्वाण, अन्त्येष्टिहोमः, प्रेतस्य चितौ संस्थापनं, यज्ञाश्रिताया सर्वेशः, दाहः, तिक्ततर्पणम्, प्रथमेऽष्टनिवन्धाद्भूमि, अक्षितक्षयनम्, अक्षिसंक्षयनमाद्भूमि, अग्निनिक्षेपः, द्वितीयादिदिन-
प्रायम्, एकादश्यां वृषोत्सर्गप्रयोगः, एकोद्विष्टाद्भूमि, दानप्रयोगः, तिलपाचदानम्, श्रिविज्ञादानप्रयोगः, कथ्यदानप्रयोगः, रुद्राग्न्याद्भूमि, शोदानम्, शालग्राम-
दानम्, खड्गदीकरखड्गवध्या, यज्ञाग्न्यप्रकृतिदाहविधिः, पञ्चश्रवदाहः, प्रेतआज्ञा-
धिकारिद्वयः । नारायणवर्जः, शिववर्जः, पतितघटाच्छोटः, आहितामिदंशान्तर-
मद्ये विधेयः ।

Besides the authorities given in the I.O. Cat, we notice the following:—

Devayānīya kārīka, 38A; Jātukarnya, 38B; Vyāghra-
pāda, 39A; Jīvāh, 39B; Vṛddhavaśiṣṭha, 51B; Viśvudhar-
ma and Kāhikāpurāṇa 55B, Brahmāṇḍapurāṇa, 57B; Deva-
purāṇa, 65B, Viśvusaṃhitā, 82A; Agnipurāṇa, 87B; Bha-
viṣyottara, 93B; Madanaratna, 112B; Prthvicaudrodaya,
113B; Hemādri, 115B; Laugākṣi, 117A; Renuka-kārīkā,
121B; Smṛti-sāgara, 126A; Divodāsiya, 130A; Śuddhi-
tattva Devalah, 131B; Chandogapāṇisūtra, 132A; Bṛhaspati,
141A; Vaija-vāpa, 143A—B; Mārkaṇḍeya and Viśnu-

101.

512. *The Same*

Sub tance, country made paper 9½ x 12 inches 1 lb. 6 oz. 1774, 18 and
Extent in sloka, 200 Character, Nāgara Date, Sam 1772 Apparatus
all Press Generally correct. Complete

It ends:—

इत्थं सर्वमेतदाह भगवन् ।
यत्रो चेद्विषया भूत्वा प्रमोयेत कदाचन ।
तदाप्रियमन्यत्वाभिर्मन्येनैव दद्येत् ।
पुनः परिणयाधाने स्नामिनो यदि भिद्यतः ।
यस्यै मृतायै प्रेताग्नि दद्यादभिर्मन्यामन्यथा ।
तथैवानेकभाष्यस्य यद्येका तत्र प्रमोयेते ।
नेष्टेत् पुनर्विवाह चेत् निर्मन्येनैव ता दहेत् ।
किन्वेतावदिच्छाप्यस्ति दग्धा निर्मन्येन वञ्चना ।
उत्सर्गेष्ट्या त्यजेदधीन् पुनश्चानादधीत च ॥ इति ॥

(निर्मन्येन दाधानन्तर पुनराधेयनिमित्ते वा अविच्छिन्ने मरित अग्राधेयमेव
नोत्सर्गेष्टिरिति समाप्तम् ।)

Col. — इत्यनन्तदेवकृतान्वेष्टिपद्धति समाप्ता ।

श्रीगणेशाय नमः । इदं पुस्तकमयाचितोपनामकगङ्गा-
रामसूनुबेळोरामेण लिखितं का सु एकादशां ।

On the reverse side of the 6th leaf, there is a complete
copy of Vajrasūcīkōpaniṣad by Śaṅkarācārya

Col. — इति श्रीशङ्कराचार्यविरचित वज्रसूचिकोपनिषत् विभागोपनिषत्
समाप्ता ।

श्रीगणेशाय नमः । श्री सरस्वत्यै नमः । इदं पुस्तकं यवा-
चितोपनामक-गङ्गारामसूनु-बेळोरामेण लिखितं स्वर्ण पराये च ।
संवत् १७७२ कार्तिकशुद्ध त्रयोदशी । शुभ भवतु ।

purāṇa, 115B; Gautama and Aṅgīrā, 118A; Yājñavalkya, 167B; Śivasvāmī, 168A; Brhad-vaśiṣṭha, 172A.

The Post Col. Statement :—

शके १६८८ सर्वजितनामसंवत्सरे वैशाखशुक्लप्रतिपदां भौने
इदं पुस्तकं मल्लखोपनाम्ना मदाधरभट्टसुतगोपालभट्टेन लिखित-
मिदम् ।

400.

462 *The Same.*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 5$ inches Folia, 14 Lines 9, 10
on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, old
Prose Generally correct Incomplete at the end, breaking off abruptly

For the work see L. 1329. Ends abruptly after द्रष्टव्यम्,
many of the rites being in abridged form.

401.

488. *The Same.*

For the manuscript see L. 1329

It comes up to अथ मालाश्रयप्रकृतिदाहविधि in the last but one
leaf.

402.

8805. *The Same*

Substance, country-made paper $6\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 11 Lines, 9 on
a page Extent in slokas, 200 Character, Nagara New Incomplete

Ends abruptly.

403.

90. आहिताग्नेः अन्त्येष्टिपद्धतिः । *Ahitāgnerantyeṣṭi-
paddhatih.*

By Ananta Deva

The MS is noticed in L. 830.

404.

512. *The Same*

Substance, country-made paper $7\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 6 Lines, 18, 20
Extent in sloka, 360 Character, Nagara Date, Sam 1782 Apparatus,
old Pro c Generally correct Complete

It ends :—

इत्थं सर्वमेतदाह मखनः ।
पत्नी चेदिधवा भूत्वा प्रमीयेत कदाचन ।
तदामिगून्यत्वाग्निर्मन्त्रेणैव दह्येत ॥
पुनः परिणयाधाने सामिगो यदि सिध्यतः ।
प्रथमै मृतार्थे प्रेताग्निं दद्यादग्निर्मन्त्रामन्त्रया ॥
तथैवानेकभार्यस्य यद्येका तत्र प्रमीयते ।
नेच्छेत् पुनर्विवाहं चेत् निर्मन्त्रेणैव ता दहेत् ॥
किन्वेतावदिहाप्यस्ति दग्धा निर्मन्त्रेण वशिना ।
उत्सर्गेष्ट्या त्वजेदग्नीन् पुनस्तानादधौत च ॥ इति ॥

निर्मन्त्रेण दाहानन्तरं पुनराधेयनिमित्ते वा अग्निविच्छेदे सति अग्राधेयमेव
नोत्सर्गेष्टिरिति समाप्तम् ।

*Col. .—*इत्थनन्तदेवकृतान्येष्टिपद्धति समाप्ता ।

श्रीगणेशाय नमः । इदं पुस्तकमयाचितोपनामकमङ्गल-
रामसूनुवेण्णीरामेण लिखितं का सु यत्कादश्या ।

On the reverse side of the 6th leaf, there is a complete
copy of Vajrasūcīkōpanisad by Śāṅkarācārya

*Col. .—*इति श्रीशङ्कराचार्यविरचितं वज्रसूचिकोपनिषत् विभागोपनिषत्
समाप्ता ।

श्रीगणेशाय नमः । श्री सरस्वत्यै नमः । इदं पुस्तक अया-
चितोपनामक-मङ्गलरामसूनु-वेण्णीरामेण लिखितं स्वार्थ परार्थ च ।
संवत् १७८२ कार्तिकशुद्ध चतुर्दश्या । शुभं भवतु ।

405.

1872. *The Same.*

Substance, country made paper 9x4 inches Folia, 19 Lines, 10 on a page Latent in slokas, 300 Character, Nāgarī Date, Bika 1761 Appearance, old. Complete

The Col.:—इत्यनन्तदेवकृताहिताग्नेरन्वेष्टिः समाप्ता ।

Post Col.:—सर्व्यात्मारामनारायण अविद्वस्तेन लिखिता सर्व्वरामः ।

संवत् १८८१ । शके १७६१ । साधारण-शम-संवत्सरे कार्ति
शुद्ध ११ । तद्दिने पुस्तक समाप्त ।

ग्रन्थसंख्या ३६१ ।

406.

1877. *आश्वलायनानामाहिताग्निमरणे दाहादौ विशेषः ।*

Āśvalāyaṇānām āhitāgnimarane dahādau viśeṣaḥ

Substance, country-made paper 9x4 inches Folia, 20 Lines on a page, 9. Extent in slokas, 450 Character, Nāgarī of the seventeenth century Appearance, old and discoloured Complete

It begins.—अथाश्वलायनानामाहिताग्निमरणे दाहादौ विशेषः दुर्बलत्वस्य यजमानं संभावितसमिहितमरणं ज्ञात्वा पुत्रादयोऽग्नीन् विद्वत् गोमयेन गोमूत्रेण तीर्षोदकेन कुशोदकेन च स्नापयित्वा शुद्धे वाससौ परिधाप्य गोमयोपलिप्ताया वेद्या दक्षिणायान् दर्भानास्त्र्यं तिलान् विकीर्य प्राक्शुश्रुं निवेशयेयुः ।

It ends in leaf 18B —काष्ठपात्राण्याहवनीने प्रक्षिप्य अरण्ये गार्हपत्ये उलूखलमुषसे दक्षिणाग्नौ निक्षेपेदित्युक्तं यमस्तुवाविद्युत्सर्गेष्टिविधि ।

Col.:—इति आहिताग्नेरन्वेष्टिः समाप्ता ॥

There are two pages more, one gives the process of celebrating the Sapindikaranam and the other dwells on the death of a brāhmana, keeping fire, in a foreign country.

Post Col.:—गुर्जरोपनामक रामचन्द्र दीक्षीतात्मज-पुरुषोत्तमेन लिखितं ।

In the next two leaves the topics are—

(1) If the deadman kept fire, but his son does not, when is the sapindikarāṇa to be performed ?

(2) If the person keeping fire dies in a foreign land, how is the sapindikarāṇa to be performed ?

(3) When the son keeps fire but father did not, how is sapindikarāṇa to be performed

In the main work the authorities quoted are Dvayājñikā, Ananta Bhatta, Madanaratna, Viśvācārīya Grhyakārikā and Trikaṇḍamaṇḍana, besides older authorities like Kātyāyana and Bharadvāja

The topics treated of are —7A समस्व होमप्रयोगः, 8B इति मृताग्निहोमः, 13A इति औरङ्गस्य प्रेताधानप्रयोगः, 16B अथ राजसूयमरणे विधिः 17A अथ सुतिका मरणे, 17B अथ गर्भिणीमरणविधिः 18A अथ आहिताग्ने सन्नासमिच्छत उत्सर्गेष्टिविधिः ।

407.

2268 नूतनान्येष्टिपद्धति । *Nutan anyestipa dhati*

Sub stance con try made paper 11x4½ inches fol 4, 4 Lines on a page 9 Extent 111 slokas 108 Character Nagara Wormeate Complete

Col —इति साधिका आश्रयायनोपयोगौ नूतनान्येष्टिपद्धति समाप्तः ।

It begins —अथ नूतनान्येष्टिपद्धतिर्लिख्यते आहिताग्निं चैष्ट्याधिरति-
प्रोडवेत्तदासावग्निभिः सह यामादहं प्राच्यामुदीच्यामीशान्या वा
दिशि प्रक्षले क्षले भत्वा यावदारोग्यं तत्र स्थित्वा आरोह्ये सति
अग्निहोमं होम ईश्राय पशुमाघेयौमिष्टिं कृत्वा वा याम
प्रविशेत् ।

407A

2227 परिभाषा (ग्राह) । *Paribhāṣā*

Sub stance con try made paper 9x4½ inches fol 4, 3 to 6 Lines 9 on a page Extent 111 slokas 100 Character Nagara Date 5 pvt 1893 Appearance fresh 11000

Colophon —इति परिभाषा समाप्तम् ।

Post Col —आश्विनवद्यनवम्या भूमिवासरे ।

The work is based mainly on the third chapter of the *Gṛhyaparīṣiṣṭa* of *Āśvalāyana*, which treats of *Śrāddha*.

It quotes from *Yājñavalkya* (3A), *Parāśara* 3A, *Śaṅkha* 3A, *Gṛhyaparīṣiṣṭa* (twice in 3B), *Nātāyana* (3B), *Samgraha* (3B); *Parīṣiṣṭa* (3B), *Vṛttikāra* 4B, *Gṛhyaparīṣiṣṭa* (5B), *Ācārya* (6A), *Parīṣiṣṭakāra* (6A), *Ācārya* (6A).

408.

2381. **श्राद्धप्रयोग ।** *Śrāddhaprayoga.*

Of the Āśvalāyana school.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 6. Lines, 7, 8 on a page. Extent in slokas, 75. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The object of the work :—

अथ प्रयोगः

अथ आश्वलायनसूत्रकारिकानुरोधिश्राद्धप्रयोगो लिख्यते । पवित्रपाणिः
eto.

असत्पितृपितामहप्रपितामहानां ययानात्मनोप्राणां वसुधादित्यसुरूपानां
अमुकश्राद्धं सदैवं समीकर्यं समिष्टं मार्ग्येन विधिना अग्नेन हविषा सदा
करिष्ये ।

409.

1947. **काम्यवृषोत्सर्गप्रयोग ।** *Kāmyavr̥ṣotsargaprayoga.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 11. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 200. Character, Nāgara. Date, Śaka 1746. Appearance, discoloured. Complete.

There are two works :—

I. *Kāmyavr̥ṣotsargapaddhati* by *Nārāyaṇa Bhāṭṭa*, son of *Rāmeśvara*.

It begins :—

अथ श्रौतकोक्तकाम्यवृषोत्सर्गः । तत्र वृषलक्षणम् । जीव-
वत्सायाः पयस्विन्याः पुत्रं विहायनं दिहायनं सकहायनं वा नीलं

अपि न दृष्टं पित्र्यं शोचनं चैव वा अकर्ममनेकत्वे वा अकर्म
नोवम्भादक यथागम्यत वा अथमुत्तमम् ।

शोचितो यस्तु त्वेन सुखे पुण्ये नु यादृशः ।

श्रेष्ठः क्षुद्रविद्यायां वा नोपैत न च उच्यते ।

..... अथ काशिका धर्ममात्रं भाष्यं विद्वान् ।

आयुश्चर्या वा अष्टकात् न वा उत्तमेत् । अथ द्रष्टव्यम् ।

10A, C'ophon — इति श्रीमद्विद्वत्पुटमाह्वययोगमिश्रभूषि मनु
नारायणभट्टनिर्मिता काव्यव्योमसंग्रहः समाप्तः ।

II An extract from the Smṛtikāustabha

अथ स्मृतिश्लोकेषु वृथोत्सर्गकालः । कालिकोपदेशान्नो प्रमिष्टः । काशिका-
निरूपितमात्रं विज्ञेयमिति . . . अष्टकात् न कर्तव्य इति । अथैव
भाष्यविधौ क्षुद्रविद्यायां न विज्ञेयं प्रमिष्ट इति काव्यायनः । अथैव
भाष्यविधौ क्षुद्रविद्यायां न विज्ञेयं प्रमिष्ट इति काव्यायनः ।

It ends — काव्यायनः । अकर्म विदितं वा अथमं नु गम्यते ।

यो वा पुत्रं दादयति स वा पुत्रं न दादयेत् ।

इति स्मृतिश्लोके ।

The date of the MS.

अथ १०८६ तारुणनामवत्सरे कालिकगुह्यपद्धौ तिथौ
सोमवारदे दिनि इत् पुष्कर यत् २०० वेत्तनं समाप्तम् ।
योक्षणापेक्षम् । यादृशं पुस्तकमिवादि ।

Three lines and a half more in a different hand.

410.

10633 स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारः । Smṛta Prāyaścittoddhara.

By Dīrākāra, son of Mahākāra Bhūta, son of
Rānandara Bhūta.

Size, 10x4 inches. Folia, 13. Lines, 8. 2 on a
page. 1st 4 in. above 2nd Character, Devanāgarī. Date, 1817. A. Appearance
of 1st and 2nd 1st 4 in. Complete.

This prescribes expiations for any flaw in moral
character and religious and domestic duties of a Brāhman,
and rites for pacification on account of ill-omens.

Beginning — श्रीमणेशाय नमः ।

अथ स्मार्तप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादावावश्यकविशेषो
निषेधप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते ॥

तत्रादौ श्रीचमाद्य मनु ॥

श्रीचयज्ज सदा कार्यं श्रीचमूलो दि (दि)न मृत ।

श्रीचाचारविहीनस्य समक्षा निष्कणाः क्षिपाः ॥

There are two leaves, containing a table of contents —

१ नित्यश्रीचाचारविधि, ज्ञानगुणा, २ सन्ध्याभिकार्यलोपप्रा० ३ व्रतचर्य
लोप परिपूर्ण, प्रादुष्करणकाल, एकाहातिक्रमे, सूताकेसन्धावन्दन, सन्धा
चयलोपे, ४ अभिकार्यलोपे ६ दुष्टप्रशान्ति, ७ जुजुम्भादिशान्तय,
७ कर्णे ध्वनि-उत्पत्तिप्रा०, रजस्वलाभार्यागमनप्रा०, अयाज्यजनन ८ अभोज्य
भोजन १५ अनुगतप्रा०, अन्वाहित अनुगतप्रा० १६ अन्वाधानोत्तर-
प्रयाण, होमलोपप्रा०, पुन सन्धान, १८ इष्टिप्रायश्चित्तानि
१५ जुतप्रादुष्करणे, पञ्चयज्ञलोपे, देवयज्ञलोपे, वैश्वदेवाकरणे, द्वाहयज्ञ वा लोपे,
३६ पञ्चमहायज्ञानामेकस्य वा लोपे ३८ अमावास्याकरणे, युगादि
आज्ञाकरणे ३२ समाप्तिप्रसंगे ज्ञाताज्ञातप्रायश्चित्त ।

इति स्मार्तप्रायश्चित्तानुक्रमवर्णिका समाप्ता । आत्मारामदेवस्य इव पुस्तक ।

Col and Post Col etc —

42A इति श्रीमत्कालोपनाम—भट्टरामेश्वरात्मजमहादेवदिनवर्षस्य
सुनुभट्टदिवाकरविरचित—स्मार्तप्रायश्चित्तोद्धारदेवचित्तप्रयोगक्षेपेण
नित्यत्वनेमित्तिकप्रायश्चित्तानि कारिकासुक्तानि निरूपितानि ॥

दिवाकरेण रचिता स्मार्तनिष्कृतिपद्धतिः ।

गुणगृहीर्षुषे सन्ध्यादरेण विभाषिता ॥

उक्तं कर्मं यथाकाले दिवा कर्तुं न शक्यते ।

अकाले वापि तत्कुर्यात् उल्लङ्घ्याप्यपक्षय वा ॥

यादित्याप्तमिते यावत्तारकादर्शने वधि ।

साय होम तदा कुर्यात् नोचेत्सुर्नवनाडिकेति ॥

(इत्याश्रयायनसूत्रौ) (42B) ।

After two more quotations on the same subject we have:—इति स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारः समाप्तः ।

इदं पुस्तकं श्रीताम्रदेवात्मज-व्यासाराधनेन लिखितं स्मार्त्तं परमं च शके १७२० कालयुजनमसंवत्सरे अश्विनशुद्धपञ्चमी भाद्रपदमासे तद्दिने समाप्तं श्रीसिद्धेश्वराय नमः इदं पुस्तकं व्यासाराधनेन लिखितं स्मार्त्तं परमं च शके १७२० कालयुजनमसंवत्सरे अश्विनशुद्धपञ्चमी भाद्रपदमासे तद्दिने समाप्तं श्रीसिद्धेश्वराय नमः इदं पुस्तकं व्यासाराधनेन लिखितं स्मार्त्तं परमं च शके १७२० कालयुजनमसंवत्सरे अश्विनशुद्धपञ्चमी भाद्रपदमासे तद्दिने समाप्तं श्रीसिद्धेश्वराय नमः इदं पुस्तकं व्यासाराधनेन लिखितं स्मार्त्तं परमं च शके १७२० कालयुजनमसंवत्सरे अश्विनशुद्धपञ्चमी भाद्रपदमासे तद्दिने समाप्तं श्रीसिद्धेश्वराय नमः

411.

2026. *The Same.*

Substance, country-made paper 10½ x 1½ inches. Folio, 42. Lines, 9 on a page. Extent in shloka, 650. Character Nagara of the eighteenth century.

Col.:—48A. इति श्रीमत्कालीयनामकभट्टरानेश्वरात्मजभट्टमहादेव-भट्ट-
दिग्वर्यसूनुभट्टदिवाकररचित-स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धार-संक्षिप्तप्रयोग-
नित्यनैमित्तिकप्रायश्चित्तानि कारिकायुक्तानि निरूपितानि श्री-
छण्डाय नमो नमः ।

दिवाकरेण रचिता स्मार्त्तनिरूपितप्रज्ञतिः ।

गुणश्रीर्भूषे सम्यगादरेण विभाव्यताम् ।

इति स्मार्त्तप्रज्ञतिः समाप्ता ।

Then commences a disquisition on upākarma.

केऽप्याहुः आदयो कुर्यात् सर्वे सिद्धयते रवौ ।

परागेयं विधिं कृत्वा तथैव गुरुमोक्षताम् ।

The disquisition ends in 49B.

There is a stray leaf marked स्म. प्र. १. which quotes from *Prāyaścitta-cintāmaṇi*, Anantadeva and *Kālekṛta Smārtaprayāścittam*

It ends:—इदं प्रायश्चित्तत्रयं विदुलेन लिखितम् ।

See Stern 96. 311

412.

6549. **आश्वलायनाह्निक ।** *Āśvalāyanāhnikā.**By Kaśinātha Bhada, son of Jayarāma Bhada.*

Substance, country made paper. 9×4 inches Folia, 61, of which the first two are missing Lines, 6 on a page. Extent in ślokas, 720 Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance, old and discoloured

Colophon —इति श्रीमद्भडोपनामकजयरामभट्टात्मजकाशीनाथविरचितं
आश्वलायनाह्निकं समाप्तम् ।

It relates to the daily duties of a Brāhmana of the School of Āśvalāyana

413.

2058. **सन्ध्या Sandhyā according to Āśvalāyana.**

Substance, foolscap paper 6½×4 inches Folia, in two paginations 6+2 Lines on a page, 7. Extent in ślokas, 56 Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh Prose

'The first six leaves are taken up with the प्रातः सन्ध्या and the other two leaves with the variations in the मध्याह्न and सायं सन्ध्या ।

414.

8936. **ऋग्वेदविहितापन ।** *Rgvedivahnisthāpana.*

Substance, country made paper 17×3½ inches Folia, 8 Lines, 6 on a page Extent in ślokas, 200 Character, Bengali Date, Śaka 1729 Appearance, discoloured Complete Remarkably correct

Colophon :—इति श्रीवासुदेवविष्णारदकृतोऽग्निस्थापनविधिराश्वलायन-
प्राशिनाम्नवेदिनाम् । ऋग्वेदिनामग्निस्थापनविधि समाप्त ।

Post Colophon :—ॐ नमः रामचन्द्राय नमः शक्राब्दा १७२९ ।

Beginning :—अथ ऋग्वेदिनामग्निस्थापनविधिः । अथ कर्त्ता निर्दिष्ट-
नितस्तुतः प्राङ्मुख उपविश्य प्राणानाचम्य स्वस्ति वाचयित्वा प्रहस्य
कर्म सङ्कल्प्य परितः द्रुमात्रावरं स्थापित्वं विधाय गोमयेनोपलप्य
समिधा कुशमूलेन वा बद्धेया उल्लिखेत् ।

This is a very clear manual for the establishment of the sacred fire for the Rgvedi Brāhmanas of the Āśvalāyana school in Bengal.

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF THE ROVEDA SĀMKHYĀNA SCHOOL.

115.

10092 शाङ्खायनसूत्रपद्धति (कनूरद्वयमाशा) ।

Śāṅkhayanasūtrapadhati (Kānūr dvayaśā)

By Viṣṇu Kāṇṇan of Śrīraṅga.

Being a commentary on the Śāṅkhayana Sūtra.

Distance country not paper 30x4 for 1 = 1.10, 1.3 for 1.20
 & 1/20 Character, Nagara of the eighteenth century Appearance 1/4
 colour 1

The first leaf is a restoration

Paryātrha only.

Beginning —

अन्वे मुदे दारितस्त्रिदन्वे

अन्वे मुकुन्दोपपदारविन्दे ।

य देवमिन्द्रोपि देवन्वे (?)

सन्वेष्टमेदेव मयोष्ट उन्वे ।

आलिन्दीनीनीनीनीनितलहरीमङ्गलितुक्तडा

मङ्गलुङ्गाङ्गमङ्गा दिद्यति दिविश्वदीममताशोममगान् (?) ।

धासानङ्गादिमया मगसुभमङ्गुधो वृक्षतरङ्गप्रमङ्गा

विगङ्गमङ्गलिङ्गा वितरनुमयि वावङ्गलङ्गादेमङ्गाम् ।

न्यायाम्भोनिधिमयसिप्रयटनो मुञ्जनुमय्युङ्गा

सिङ्गाता भुवि नायति घतिदिद्य यस्य दसप्रोक्ष्य ।

भीमांसादयधारपारमगमत् यन्वेमुधो नीतया

त इदे वलभद्रमिन्द्रपरस्याम्भोत्र भगम्भङ्गमम् ।

यदङ्गाम्भुङ्गाङ्गनितितले जालो वरीन्वयते

शुक्रयांनुयङ्गाशमाररचनापानुसंतीतायतो ।

यथेतो यदुपन्द्वाम्भुप्रपदरन्वे दिरेपायते

‘ सेवे श्रीपतिश्रीमन् पदकजद्वन्द्वं पितृस्तदिदं ।

यद्वाक्यकृतं विविधाद्यं सङ्गा मङ्गातरङ्गा मङ्ग + पुनन्ति

वन्दे तदिन्द्रो(ज्)ञ्जलसद्गुणोत्थसत्कौर्त्तिमङ्गाधरपादयुग्मम् ।

अथ शाखायनसूचामुसारेण अग्रिष्टोमसंख्यस्य ज्योतिष्टोमस्य पञ्चति-
लिन्यते ।

इति द्विवेदिश्रीश्रीपतिपुत्रशिशुजीकविवरिचिताया ‘ शाखायनसूचयज्ञो
ऋतुरब्रमासाभिधायामष्टमोऽध्यायः समाप्तः । सूचपूजार्द्धं समाप्तम् ।

Then follows the genealogy of the author.

यासीद् गुर्जरमण्डले शिवपुरो काशो यथा श्रीविभो (१)

हूपोष्टेनेति (१) विनिर्मिता गिरिमुनागन्दाद्यंमन्वादिना (१) ।

विद्वन्मन्त्रमन्त्रितायिममहो वा पाटलाध्याभिधा

तस्या वेदविचारभेदचतुरस्रस्योयुनामा विभो ॥ १ ॥

सन्नाम्भूधबभूयध्वं तमभवत्तस्यात्मनो वामनः

विद्यासागरपारमन्त्रिभुवनप्रस्थानमन्त्रोत्तमः ।

यः पद्याधिकपष्टि [जा] यनमुतो ज्योत्सवो देवप्रान्तगत

वृद्धाङ्गुलवमादभोष्टवनताष्टिं तिनष्टं युगम् ॥ २ ॥

कष्टाष्टमना विद्वन्मन्त्रे वृद्धा विनिष्टं युगं

द्याभोष्टामुदराद्य सन्नातिपथं यष्टुं पुनं जग्यहो ।

यादित्यप्रनुषा गभूरविशालम्यामनाः ॥ मन्त्रे (१)

वदाता वैदिकमन्त्रमन्त्रेष्टमना माष्टाभुनोष्टा इति ॥ ३ ॥

यादित्यस्य सुती मन्त्रादेव इति मन्त्रो विष्टो गृधे

यस्याग्रे तिननाग वेदविचिता विद्यावत्प्राग्विना ।

तादृशविधिपन्थेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रोष्टते किं मया ।

यस्याद्यापने मन्त्रादेव मन्त्राद्या मन्त्रेष्टमन्त्रेष्ट ॥ ४ ॥

विष्टो ज्योत्सवोष्टमन्त्रेष्टमन्त्रोष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्ट

विद्यानामन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्ट

मन्त्रादेव मन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्ट

याभोष्ट मन्त्रादेव मन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्टमन्त्रेष्ट ॥ ५ ॥

आश् वश् सोममाश् वश् । This is quoted from Sam
Khāyana Śrauta Sūtra I. II 2 इत्यादि

7B इत्यभिहोत्रघोमं समाप्त ।

आहिताग्निर्यदा प्रवासोन्मुखस्तदाभोन् प्रबोय आपमन कर्माङ्गं कृत्वाति
प्रम्याद्भवनीय तस्य पथात् कृत्वा तमेव उपतिष्ठते शस्य पशून् मे पाक्षीत्यनेन ।

8B इति प्रवासोपस्थानम् । इदानीं पिण्डपिष्टयज्ञ उच्यते । अमावास्या
परादि कर्तव्य । दक्षिणामेदेकोल्लुकं प्राग् दक्षिणां दिशं प्रणयेत् ।

Eight lines only of this portion It comes abruptly to
an end

417.

1965 अन्वाधानक्रमः शाकलसंहितायाः ।

Avādhanaक्रमः Śakalasamhitāyāḥ

Substance country made paper 12x8 inches Fols 14, Lines on a
page 10 Extent in slokas 300 Character Nagari Date Sam 1884 1/
preservation fresh Complete 1 vol.

Col — इति शाकलसंहिताया अन्वाधानक्रमः

Post Col — अग्नि, सोम, &c 37 gods are named यता सम्-
निशन् प्रधानाङ्गदेवतास्तिलाज्यमयेण यज्ञे । इति पूर्व सक्त्य ।
पुनश्च प्रधान अभिमील इत्यादि समानीव इत्यन्तानुक्ता इव
कुर्यात् । इत्यन्वाधान ।

संवत् १८६४ बङ्गधाम्यान्दे ज्येष्ठ कृष्ण १३ अयोदश्यां ब्रह्मोप-
नामकेन वासुदेवेन लिखितम् । श्रीरस्तु ।

It begins — अथ कमलाकरभट्टीवचनम् । तत्र मन्त्र ।

ब्राह्मणा सन्तु वैश्वान्तरं याजयन्तु ममाहिता ।
वेदानाश्चैव दातारं प्रातारं मर्वदेहिनाम् ॥
अपैक्षोमैस्तथा यज्ञे दानैश्च विविधै पुन
देवानाञ्च पितॄणाञ्च द्रव्यं याजका स्मृता ॥

Avādhana is a ceremony for putting in Samids in the
fire See Śrautapadārthanirvacana p 12, para 68 The

A manual of sacramental rites belonging to the school of Siphkyiyam. The author was a Nāgarī Brāhmaṇ.

Topics treated of—

6B, अथातः प्राक्पञ्चान् आख्यास्यामः, 9B, ततो निवृत्तौ, 10B, इति श्रीमद्यजुष्यसंहितायां धर्मशास्त्रेण दत्तायतनेन विरचिते श्रीशाखायन-
गृह्यसूत्रस्य संहारप्रयोगदोषे संहारादिनिर्णयः समाप्तः । अथाभ्युदयिकयाज्ञम्,
33A, • अथाभ्युदयिकयाज्ञविचारः । अथ मातृपूजनम्, 51A, इति श्रद्धां, 55B,
इति पार्वत्ययाज्ञम्, 50A, अथ सज्जियाज्ञम्, 56B, अथैकोदितम्, 57B,
अथ सपिण्डीकरणम्, 62A, अथ याज्ञकालविधिः, 62B, अथ सप्ततिथि-
व्यति, 64A, अथ सकान्तिव्यति, 64B, इत्यादि स्युत्पत्तौ याज्ञकाल-
निर्णयः— अथ पूर्वनिर्णयः उच्यते ।

The manuscript breaks off abruptly

419.

5803 *The Same*

Substance country map paper 12x11 inches hole 10 L es 11 or
{ 1/2 } 1/2 inch in Toka 200 Character Nigriti Date Samvat 1730 1/2
1 earthen fresh 1/2 inch fragment

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

बान्दीआज्ञोत्तरं भगवतोदासनात् प्राक् कानिचित् वक्ष्याम्याह ।

निर्णयदोषे मार्गः ।

बान्दीआज्ञे कृते पश्चात् यावन्माहविसर्जनम् ।

दर्शनादि क्षययाज्ञं चान् श्रीतोदकेन च ।

2A, इति श्रीमद्यजुष्यसंहितायां धर्मशास्त्रेण दत्तायतनेन विरचिते श्रीशाखायन-
गृह्यसूत्रस्य प्रयोगदोषे भगवतोदासनप्रयोगः ।

9A, • पुश्पाद्यवाचनं प्रयोगः ।

9B, • कारिकाकारोक्तस्त्रिवाचनप्रयोगः ।

10A, • पुश्पाद्यवाचनदेवतानिर्णयः ।

10B, • अतिमूर्च्छिन्नरुदनन्वदुर्मोक्षो बौधायनानुसारी सस्तिवाचनप्रयोगः
सम्बन्धः । समाप्तः ।

Post Colophon :—भा० व० २ के संवत् १९३६ ।

420.

6231. जलाशयोत्सर्गविधिः । *Jalāśayotsargavithi*.

As directed by Śāṅkhayana and Kātyāyana

Substance, country made paper 12x5 inches folds, 2 Lines 11 on a
page 12 rows in slokas, 60. Character, modern Devanagari Appearance, fresh
complete

Beginning :—

2B, अथ वायोक्षूयवडागादेः शाखायनोक्तोत्सर्गविधिः । तपश्च
सूचम् — अथ युक्तगिमोक्षूयवडागादेः शुद्धे वक्ष्ये पुण्ये वा तिस्रो
पयसा पयस्यं च अथपि तप्तो अथ इति दाभ्या.....
.....इति वाक्यादिप्रसूतिं प्रदर्शयं शुद्धवान् । अथास्य
प्रयोगः ।

इति शाखायनोक्तजलाशयोत्सर्गविधिः । अथ कात्यायनोक्त प्रतन्यते ।

Last Colophon .—इति कात्यायनोक्तो जलाशयोत्सर्गः ।

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF THE RGVEDA, SAUNAKA SCHOOL

421.

2081 शौनकोक्त-पवमानविधिः । Śaunakohta

Paramānuvidhi

Sub twice country wide paper $1\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches Folio 8 Lines 10 on a
page Extent in slokas 150 Character Nagari Date (?) Appearance
fresh Complete

The Samkhyas run thus—

1B कर्त्ता कृतमित्यक्रिय पवित्रपाणि प्राणानायस्य देशकालौ मृत्वा अमुक-
मोत्रोत्पन्नस्य अमुकाश्रमं गो मम जन्मजन्मान्तरार्जित-अभविदितिद्वारा मन्त्रादिपद
प्राप्त्यर्थं औपरमेष्ठ्यरवेदपुत्रवप्रोत्थयं च पावमानसूक्तपठनमयुतसस्य करिष्ये ।

2A देशकालौ मृत्वा कृतस्य पवमानजपस्य संपूर्णतासिद्धयर्थं तद्वशाद्येनान्येन
तिलैर्होमं करिष्ये इति सकलव्याचार्य्यं मन्त्रार्तिजार्दौ हत्वा निर्विघ्नतासिद्धय
इत्यादि ।

422.

132 पवमानहोमविधिः श्वनकोक्तः (!) ।

Paramānahomavidhi

Sub twice country wide paper $8\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches Folio 11 Lines 7 on a
page Extent in slokas 140 Character Nagari Appearance oldish
Generally correct Complete

It begins thus —

ओमशेषाय नमः ।

अथ पवमानहोमप्रयोग

तत्रोक्तमृगविधाने

स्वादित्येति गायत्रीपावमानोर्जपेद्विच ।

पवित्राणां पवित्रन्तु पावमानो ऋणो त्रपेत ॥ १ ॥

प्रयतोऽष्ट निमज्जुं शु सर्वेषामि प्रमुष्यते ।

एतासा कौर्त्तनं पुण्यं अर्गं धारसं तथा ॥ २ ॥
 जायातथ्येन च ज्ञात्वा ब्रह्मलोकं समग्रते ।
 ततः कल्पयनाशाय पावनाय शिवाय च ॥ २ ॥
 स्वादिष्टवेति सूक्ताणां सप्तषष्टिरिच्छोदिता ।
 दशोत्तरारघुवाश्चैव पावमानाः भूतानि यत् ॥ ४ ॥
 एतज्जुह्वं त्रयंश्च घोरं न्ययुभयं हरेत् ।
 व्याधिभ्यः परिमोक्षश्च लभते नात्र संशय इति ॥ ५ ॥
 ततोऽत्रादौ पवमानसूक्तपठनक्रमः ।

पौरुषं पावमानश्च तमंहं इतीति च ।

सहज्जन्मास्य वामीयं ब्रह्महत्यादृतं जपेत् ॥ ६ ॥

ततोऽत्र जम-होम-संस्था चोच्यते

अमुतं प्रजपेत् सर्वं दशांशं प्रवृत्तं ऊनेत् ।

समिन्वञ्जतिभिः पायमं त्रिमधुमुतम् ॥ ७ ॥

End:—आचार्याय सकलसा साधुद्वारा प्रतिमा दत्त्वा कपिला मा
 सवत्सा च दत्त्वा ऋत्विग्भ्यो दक्षिणा दत्त्वा ब्राह्मणभोजनसंकल्पं
 कृत्वा अन्येभ्यो भूयसौ दत्त्वा कर्मै ।

Vol:—चनकोक्त(?) पवमानविधिः समाप्तम् ।

423.

2991. पवमानानुष्ठानप्रकारः । *Paramanānusthāna- prakāśa.*

Substance, country-made paper 9x4 inches. Folio, 2 Lines, 9 to 12
 on a page. Extant in folio, 49. Character, Nagara of the early nineteenth
 century. Appearance, discoloured. Incomplete.

It begins. —

अथ पवमानानुष्ठानप्रकारः

सत्यघ्नचक्रादियुत प्रसन्न

पीताम्बरं कौस्तुभभूषिताङ्ग ।

उग्रोदयानिद्रितपूर्वदेहं

सत्यवतं ह्ययमहं भजामि ॥

अप्रकाशितवृत्तहत्यातुलराशिधनधन्य ।

प्रकाशं पावमानौना कुर्वेहं शरदासुतः ।

इह खलु चतुर्विधपुरुषार्थेषु मोक्ष एव परमपुरुषार्थ इत्यामनन्ति न स पुनराशयेति श्रुत्वा तस्य निवृत्त्यागतमात् सं च “कर्मण्यैव तु ससिद्धि-
मास्थिता जनकादयः” इत्यादि स्मरणात् कर्मैकसाध्य इति केचित्....
तत्र कर्मणामनेकत्वे सर्वेषामेकस्य अनुष्ठानासम्भवात् सर्वाभ्यर्हितमकलपुष्टमार्गोप-
पादकं तावत् शौनकादिरीत्या पवमानकर्मोच्यते

The MS. is incomplete.

424

1868 शौनककारिका । *Saunakakārikā*

Sub-stance, country made paper : 4½ x 9 inches : 101a, 99 : Line, 10, 11
on a page Extent in Slokas, 3400 Character, Nāgura Appearance, oldish
Generally correct

In leaf 99B there is a short work on एकनक्षत्रजनने शान्ति
by Vṛddha Garga. Colophon इति वज्रगर्गे एकनक्षत्रजननशान्तिः ।

Saunaka-Kārikā begins thus —

पुण्याहवाचनविधिं वक्ष्यामोऽथ अथारविधिः ।
प्रयोक्तुं कर्मणामादावन्ते चोदयमिदमे ॥
अर्चिता ब्राह्मणा पूर्वं गन्धमाल्यैः सदर्क्षिणैः ।
तिष्ठेयुः प्राक्षुषा शुभा वक्तारो दर्भपाणयः ॥
उदङ्मुखो वाचयिता तिष्ठंस्तेभ्यस्तु दक्षिणे ।
निभत् जुम्भमया यूयं विहिताननमर्चितम् ॥

2B. इति शौनकौचे पुण्याहवाचनम् in 20 v. 115c.

1A. इत्यङ्गुरारोपणम् 21.

6A. इति नान्दीश्राद्धम् 40.

6B इति कौतुकवन्धनम् 12

13A. इति शौनकौचे स्थालीपाकः 138

16A यक्षशान्तिः 55.

18A. रजस्रवाशान्तिः 43.

- 15A. इति शौनकीये आदित्यशान्ति 8.
 16B. इति शौनकीये अष्टौ विवाहाः 31.
 17A. मधुपर्कविधिः 9.
 18B. शौनकीये मधुपर्कः 26.
 31B. इति शौनकीये विवाहः 61.
 52A. इति शौनकीये द्वितीय-विवाहः 8.
 53A. इति शौनकीये नित्याभिषेचिषरणविधिः 21.
 53B. इति शौनकीये समारोपणविधिः 9.
 54A. अथ शौनकीये प्रयासगमने 8
 54B. अथाभिषेचः 5.
 55A. अथ ऋद्धस्य गृह्ये पुनराधानं 10
 55B. इति शौनकीये पुनराधानम् 7.
 55B. अथ द्विभार्यासन्धानम् 12
 57A. शौनकोऽहं प्रवक्ष्यामि सप्तमवस्थास्यमुत्सवं 8.
 58A. इति शौनकीये अवगाकर्म्म 15.
 59A. इति शौनकीये सप्तवलिः 15.
 59B. इति शौनकीये आश्वयुजीकर्म 11
 60A. इति शौनकीये आययणम् 13.
 61B. इति शौनकीये प्रत्यवरोहणम् 23.
 61A. इति शौनकीये आंजम् 58.
 67A. इत्याहितामे पार्वणश्राद्धम् 58.
 69B. इति शौनकीये अष्टकाश्राद्धम् 51.
 69B. इति काम्यश्राद्धं 8.
 73A. इति दुर्भोजनप्रायश्चित्तम् 70.
 74A. इति प्रायश्चित्तानि 15.
 74B. इति श्रान्तिः 8.
 74B. "यद्यनिरुपलं सप्रे" 6
 75A. "यस्मिन्काले ऋष्टान् गावाः" 5.

75B 11 verses on the topic —

आयुष्यमायुर्वर्षस्य सूक्त दाक्षायण भवत् ।

अलङ्कार हिरण्य वा प्राप्य दाक्षायण व्रजेत् ॥

प्राप्त च श्रियमाधत्ते वज्र चावमुपायुते । श्रौतक, etc, etc

77B इति श्रौतकौचे दन्तधावनम् 39

80A. इति स्नानविधि 14

82B इति मन्त्राविधि 17

83A इति श्रौतकौचे गायत्रीकल्प 11

83B. इति जातवेदसकल्प 18

91A इति श्रौतकौचे अम्बककल्प 7

91A इति श्रौतकौचे देवतापूजाविधि 138

92B श्रौतकौचे वैश्वदेव 35

93A. इति धनार्जुनविधि 8

94A श्रौतकौचे रचारोहणम् 19

94B क्षेत्रस्य कर्मकारम्भ कर्मक कारयेत्तत् 18

95A श्रौतकौचे मङ्गलविधिः 9

96A इति ब्रह्मयज्ञ 19

97B इति श्रौ० अश्वत्थोपनयनम् 29

98A गर्भिणीशिशुरजस्वलामग्नौ विधि 8

99A इति श्रौतकौचे सर्मनस्कारविधिः 29

End —प्रयोग दृष्टादृष्टौ वा जानता वा सर्पवध कृत तस्य सर्पस्य गतिप्राप्तये आत्मनश्च तज्जनितोपद्रवपरम्परानिवृत्त्यर्थं तद्वकादिनामकुलप्रीत्यर्थं आस्तुदृष्टेन कर्मणा यथाश्रमया सर्पबलिमह क्रमिष्ये श्रमोमित्र श वरुण इत्यनेन स्तुतिः ।

This is a work quite different from that described in
Bk 316

125

1936 बहुचर्यकारिका or बहुचर्मप्रयोगकारिका ।

Bahurca Grhyakarikā or Bahurca Karmaprayoga kārīkā .

For the manuscript and the work see L. 3244 For a full description of the work see Burnell, p. 146, where he says, 'it resembles Samagrhyaparisaṣṭī, except that there is no prose in it. The same rites are treated in both works exactly in the same way, but in Samagrhyaparisaṣṭī each section is attributed to a separate Rṣi. The kṛtikā referred to in sloka (line 3) 3 must, however, be that by Kumaṛasvami and therefore this is probably a late reduction of a work by Śākala though many verses by him are certainly preserved in it unchanged.'

This is a Supplement to a Saunakakarikā. Saunaka is mentioned here as Acaryya. The author is Śākala, who says Śākalahamampī nīkṣyanti. If this is true, Burnell's surmise that the kṛtikas referred to in line 2 are by Kumaṛila svami and Rajendralala's surmise that the paraphrase with holds his name do not hold good.

426.

5474 : *The Same*

Substance country made paper 10½ x 7 inches Folia 47 Lines 100 a page Extent slokas 1310 Character Nāgarī of the meter (line 1) Aṅgārā ca f e sh Complete

Colophon — इति श्रीशकलाचार्यकृतकारिकाया अन्त्येष्टिविधिप्रकरणं समाप्तम् ।

427

2956 वृषोत्सर्गविधिः (शौनकोक्तः) ।

Vṛṣotsarjavidhi

Substance country made paper 8½ x 1 1/2 che Folia 10 Lines 100 a page 11 slokas 210 Character Nāgarī Aṅgārā ca f e sh Complete title d

It begins —

अथ शौनकोक्तमार्गेण द्योत्यर्बविधिः । तत्र द्युपलक्षणम् ।
जीवकस्याया पयसिन्या पुत्र विधायक दिहायननेरुहायन
वा नील वम्बु कपिल क्षुण्णलोहित श्वेत वा एकवर्गमनेकवर्णं वा
अथवाग्रा जीवमात्रक यथासम्भवं वा यो वा द्यूष हृदयति त वा
द्युषमुत्सृजेदित्यादि ।

The manuscript breaks off abruptly

428.

9939. नारायणवलि । *Nārāyaṇavali*

Substance: country made paper 9x4 inches. Folia 4. Line, 7 on a page. Latent in slope: 00. Character Nagara. Appearance old. Incomplete at the end.

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।
शौनकोक्तं प्रवक्ष्यामि नारायणवलि परम् ।
भास्कराक्षदकादित्या(?) कविष्ठाना तथैव च इत्यन्ते ॥
यतीनां योगिनां पुत्रात्मन्येय मोक्षकारिणः ।
पुण्यपापाद्यक्षचार्पाय(?) द्वादशीऽहनि कारयेत् ।
द्वादश्या अत्रोद्भूतान्ते प्रसूत्या पार्वत्योक्तु देवाद्युक्ता ॥ पूर्वोक्तं
सर्वं विधिमुक्ता 'सतो देवे'ति यजुषि पुष्यपक्षेन च प्रत्युष पायस
ऊत्वा केशवादिद्वादशनामभिराभूषितो द्वादश विधान् धर्मोक्त्य
तैरेव द्वादश पित्राण् दद्यात् इत्यधिकमाह । अथ प्रयोगः द्वादशे-
ऽहनि उत्तरायणस्य मध्याह्ने खात्वा दर्भान् धारयमाणं प्रविष्ट-
पात्रं प्राधानायम्य देशकालौ सङ्गीतं । इत्यादि ।

428A.

62. लघुशौनकी । *Laṅhū Śaunakī*

For a description of the MS see L. 842

The propitiation of planets as an expiatory rite to be performed before commencing any religious rites

1936. बह्वचष्टिकाकारिका or बह्वचकर्मप्रयोगकारिका ।

Bahur 1 Grhyakarika or Baharica Karnaprajogikā

For the manuscript and the work see L 3244 For a full description of the work see Burnell, p 116, where he says, "it resembles Śmagrhyasūtrī, except that there is no prose in it The same rites are treated in both works exactly in the same way, but in Śmagrhyasūtrī each section is attributed to a separate Rishi The kṛtikā referred to in sloka (line 3) must, however, be that by Kumārīśvarīnī, and therefore this is probably a late redaction of a work by Śākṛla, though many verses by him are certainly preserved in it unchanged"

This is a Supplement to a Saunakakṛtikā Saunaka is mentioned here as śārya The author is Śākṛla, who says Śākalohamumparīkṣyāmī If this is true, Burnell's surmise that the kṛtikā referred to in line 3 is by Kumārīśvarīnī and Rajendralāl's surmise that the paraphrase withholds his name, do not hold good

Substance country made paper 10½×7 inches Folia 17 Lines 1" on a page Extent in slokas 1410 Character Nagari of the nineteenth century Appears complete

Colophon — इति श्रीशाकलाचार्यकृतकारिकाया अन्येष्टिविधिप्रकरण समाप्तम् ।

2956 द्योत्सर्गविधिः (शौनकोक्तः) ।

Dyotsargavidhi

Substance country mill paper 8½×4 1/2 inch Folia 10 Lines on a page 11, 12, Extent in slokas 240 Character Nagari Appearance fresh in complete at the end

It begins:—

अथ श्रौतकोहमागम्यं वृथोत्सवंविधिः । तत्र स्वयंलक्षणम् ।
 श्रीवक्त्रायाः पर्याप्त्याः पुत्रं विद्यायाम् दिशायनमेकपायनं
 वा नीलं उभे कपिलं छायासोहितं श्वेतं वा एकवर्गमनेकवर्गं वा
 नव्यगान् श्रीवनाटकं यथासंभवं वा यो वा पूर्वं हृदयति तं वा
 वृषमुत्सृजेदियादि ।

The manu-script breaks off abruptly.

428.

9939. नारायणखलि । *Nārāyaṇakali*

■ Distance country made paper 2x1 inches Folia, 4 Laminæ, 7 on 1
 page Extent in 'lokas, 40 Character, Nagari Appearance, old Incom-
 plete at the end

It begins thus:—

श्रीमच्छेषाय नमः ।
 श्रीनकोहं प्रवक्ष्यामि नारायणखलि परम् ।
 चान्द्राक्षदुदकादिना(?) कनिकायां वषेः च इत्यन्ते ॥
 मनीनां योगिनां पुमानन्येषां मोक्षसाधिकां ।
 एतन्मन्त्राद्यस्तुतवाग्याय(?) दादयेऽपि कारयेत् ॥
 दान्तां अश्वमेध्यान्ते वयन्दां धार्यन्ते चैवद्युताः । पूर्वोक्त
 मन्त्रं विधिमुक्त्वा 'अतो देवे'ति भक्तिं पुनरुपस्थाप्य च प्रपूज्यं प्रापय
 ऋतां केशवादिद्वादशनामभिस्तद्विष्णो दादश विष्णुं सम्भोज्य
 नैवेद्यं दादश पिबान् दद्यात् इत्यधिकमाह । अथ धर्मोक्तः दादये-
 र्द्वि लुनान्वक्तिषो मध्याह्ने व्याला दमान् धारयमाणां प्रति-
 पातिः पावनायम्ब देवकालौ सङ्गोये । इत्यादि ।

428A.

62. लघुशौनकी । *Laghū Śaunakī*

For a description of the MS see L. 842.

The propitiation of planets as an expiatory rite to be performed before commencing any religious rites.

Post Col —संवत् १७३० वर्षे आश्विन शुदि ३ लिखितं वाङ्मया श्रीशिव-
मस्तु । औरस्तु ।

429

3721 शाकलसंहिताहोमप्रयोगः । *Śakalasamhitā*
homaprayoga

Substance country made paper 10x5 inches Folia, 31 Lines, 16 on a
page Extent in shloka 1100 Character Nagara of the eighteenth century
Appearance discoloured

The first 21 leaves are taken up with a complete work,
entitled *Śakalasamhitā homa prayoga*, viz a liturgy for offer-
ing homa along with the recitation of the *Śakala samhitā* of
the Rg Veda

The leaves from 25 to 31 are taken up with a supplement
to the *Śakalasamhitā homa prayoga* The Homa of the
Balakhilyas begins in 25A and ends in 28A In 30A begins
अथ तन्त्रम् ।

(1) *Śakalasamhitā homa prayoga* begins —

अथ शाकलसंहिताहोमप्रयोगः ।

तत्र शाखायनसूत्रम् । प्रयुञ्च वेदेन जुहुयादिति हैक व्याज्जरिति ।
एके इति पक्षान्तरद्योतकम् । स च पक्षोऽविशेषात् सर्व्व ऋक्-
शाखा-साधारण्य । हैक इति न स्तननमिति । भाष्यव्याख्यानन्तु
महद्दोमादिपक्षो यथा तत्सूत्रकाश्यामसाधारण्येनाभिप्रेतो न
तथापि विशेषग्रहणाभावेन सर्व्वसाधारण्येन शाखायनस्यापि
अभिमत एवेत्येतत्परम् । प्रयुञ्च वेदेन जुहुयादित्यत्र तृतीयया
प्रतीयमान होमकरणत्वं दर्शपूर्णमासाभ्यां स्वर्गकामो यजेतेत्यत्र
दर्शपूर्णमासोभयत्वावच्छिन्नफलभाव्यकभावनाकरणत्वं ।

It ends —24B अत्र शान्त्यर्थं पादस्यान्ते पाठ एव न तु होम ।

खिलानां ब्रह्मयज्ञे विनियोगः । अन्यथा पाठवैयर्थ्यापत्तेः ।

Col —इति शाकलसंहिताहोमप्रयोगः समाप्तः ।

(2) बालखिल्य begins

अमयं ८ वायवे ३ इन्द्रजायुष्या ३ मिथ्यावरुणाभ्या ३ षडिभिर्वा ३ ।

28A, इति बालपितृस्यम् ।

The MS goes on अथ २० इन्द्राय २१ आदित्ये २२ इन्द्राय
इत्यादि ।

(3) 30 1, अथ तन्त्र चिन्त्यते ।

अभेदेन बह्वन्तत्त्व तत्र भवति यत्र अष्टधर्मावश्ययत् । तदपि ।
दर्शपूर्णमासयो षट् प्रधानकर्माणि चोक्तं षोडशमास्यां षोडशमाशान्यायां तत्र
त्रयाणामपि प्रधानानां कृत्तदेव प्रयाजाद्यनुष्ठानमनुष्ठापाना इत्यर्थः । वृष्टायाणां
यावत्फलोदयमावृत्तिं नष्टेक साङ्गं कृत्वा अपरमपि तथैव कर्त्तव्यम् । तस्मात्
सत्त्वाण्यङ्गाणि सम्भवेकस्योपकारकजननेन करुणाकाङ्क्षां पूरयन्तीति साङ्गान्तः ।

It can be — एकस्मिन् काले अनेकपाक्यञ्चा जाय्यत्वेन घाताद्येतदा त
ममानतम्यका जाय्या इत्यर्थे । तत्र तन्वाद्यत्तिर्नेष्टा तमस्य यथाप
कस्यादे वंशिरिभाद नन्दत्तिरिति कारिकाभाष्ये ।

This work has got the characteristics both of an Anukramam and of a liturgy common to all the Śākhās of the R̥gveda.

BLACK YAJUH SAMHITĀ

430.

3372

Substance foolscap paper 12×4 inches Lines 11 on a page Folia 31 of which the first two are missing Character, Nagara of the early nineteenth century. Appearance, discoloured

The MS contains the Taittiriya Samhitā from the beginning of the fifth anuvāka of the first prapāthaka of the 7th kānda to the end of the kind.

431.

1011 यजुः-संहिता-भाष्य *Yajusamhita Bhāṣya*

By Mādhavācārya

Substance, country made paper 10½×1½ inches Folia, 40 Lines 11 to 16 on a page Character, Nagara. Appearance old

A fragment containing the commentary on the first four anuvākas and the first portion of the fifth anuvāka of the first prapāthaka

Before the commencement of the Bhāṣya, we have the following ślohas of māṅgalacarana, not of Sayana.

गजवदनमचिन्त्य तौह्यदन्त त्रिनेत्र
रुद्रदुर्दरविशेष भूतरूप पुराणम् ।
अमरवरसुपूज्य रत्नवर्ण सुपेश
पशुपतिसुतमोक्ष विहराज नमामि ॥
मूलाधारचतुष्यत्र पद्मकिङ्करप्रोभिते ।
दाडिमौकुसुमप्रस्थे तद्व्यादित्यसन्निभे ॥
भगवत्ये कुण्डलोचने पूजयेत् परमेश्वरीम् ॥
अङ्गुष्ठ चाक्षसूत्रं च पाशपुष्पकधारिणी ।

मुक्ताहारसमायुक्ता देवी ध्यायेच्चतुर्भुजाम् ॥
 कपिलप्रटमुदयत् कर्णं + + + + चं
 विद्वत्तवदन-विद्युज्जिह्वमुत्फुल्लवासम् ।
 चरिदरकरयुग्मं योगपट्टाङ्गजसु-
 स्थितकरभरुणाग्नि श्रौटसिंहं नतोऽस्मि ॥ १ ॥
 नमामि विष्णुं विधियन्त्रदपं सरस्वतीं चापि तदीयं त्रिधा ।
 त्रैविद्यद्वन्द्वान् विदुषो गुरुश्च बौधायनाचार्यपदद्वयं च ॥ २ ॥
 श्री ॥—

Then begins the usual maṅgalācarana of Sāyaṇācārya
 तमीशाद्या, etc

After the maṅgalācarana common to all his works, we
 have:—

स प्राह दृष्टिं राजन् मायवार्थो भवानुजः ।
 सर्वं + + + वेदानां व्याख्यातृत्वे नियुज्यताम् ॥
 इत्युक्तो मायवार्थेण पौरः श्रीवृक्षभूषति ।
 अन्वशात् मायवाचार्थं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥

(Different reading noted on the top)

अन्वशात्माधवाचार्यं वेदार्थस्य प्रकाशने ॥
 ने पूर्वोत्तरमीमासे ते व्याख्यातिसंग्रहात् ।
 छपालुर्माधवाचार्यो वेदार्थं वक्तुमुद्यतः ।
 ब्राह्मणं कल्पसूत्रं + + + + यादृतिं तथा ।
 उदाहृत्य तथा सर्वमन्तर्गतां स्पष्टं ईर्यते ।

ननु कोऽयं वेदो नाम किं च तस्य लक्ष्यम् के वा तस्य विमलप्रयोगनगामन्वा-
 धिकारिणः कर्णं वा तस्य प्रामाख्यं ।

432.

10168 The Same

Substance, country-made paper 9½ x 6 inches Folia 137 Lines, 12 on
 a page Character, Nāgara Date Samvat 1855 Appearance discoloured

To the end of the first prapathaka of the first kāṇḍa.

Colophon :— इति श्रीमद्विद्यातीर्थमहेश्वरायरावतारस्य श्रीमदाजाधि-
राजपरमेश्वरस्य श्रीवीरबुक्कमहाराजस्य व्याघ्रापरिपालकेन साध-
वाचार्येण विरचिते वेदार्थप्रकाशे यजु-संहिताया प्रथमकाण्डे
प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १८५५ साके १७२० यादृशं पुस्तकं, etc.

In a later hand. यजुसंख्याषट्त्रिंशच्छ्लोकाधिकविंशताधिक-त्रौणि-
सहस्राणि । उपाध्याय-प्रद्युम्नस्येदं पुस्तकम् ।

433.

89. **सांग्रहशेषिमन्त्राः ।** *Saṅgrahashēṣṭimantṛāḥ.*

The present MS. is noticed in L. 839.

Beg. :—इमा जनता संग्रहानि—Taittirīya Brāhmana 3. 8. 1. 1.

434.

8093. **नमकचमक ।** *Namakacamaḥka.*

Substance, country-made paper. 9½ x 4½ inches. Folia, 14. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date lost in lacuna. Appearance, discoloured and mouse-eaten. Complete.

Colophon :—इति नमकचमक समाप्ता पुस्तकं लिखितं स + + + शिव-
भट्ट गोखले लिखितम् ।

The MS. contains the whole of the fifth prapāthaka, and anuvākas 1—10 and the beginning of the 11th of the seventh prapāthaka of the fourth kāṇḍa of the Taittirīya Saṃhitā.

See I.O. Catal. p. 31, No. 152.

435.

8946. **षडङ्गपाठः ।** *Ṣaḍaṅgapāṭha*

Substance, country-made paper. 10 x 4½ inches. Folia, 19. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1809. Appearance, fresh. Complete.

मन्त्र १८६ चेन्नमुदि २ भोमदिने लिखित पूर्वगमन नामाग्रे नमो भुभे ।
गम मङ्गल ददाति ।

Reg — मन्त्रानां त्वा मन्त्रयति इवामहे etc

With the mantras recited See Belval 504 and 526
See also Leipzig No 17

436

9108 रुद्राध्याय *Rudradhyāya*

9112 c country made paper 7x2½ lines 12, 11 in each the
111 lines 1 inch 10 lines Character Nagara of the 18th
century Appearance tolerable

This collection contains an incomplete copy and a stray
leaf

437.

2470 रुद्रस्वाहाकार । *Rudra svahākara*

Subst c country made paper 4x4½ lines Fols 11 Lines 10 per
page 18 lines 10 lines Character Nagara of the 19th century
Appearance discoloured

The first leaf is missing

It is the *Rudradhyāya* properly recited with
diacritical marks The mantras are marked from 1 to 111,
noting where *svah* is to be uttered and ghee poured into
the sacred fire

438

5792 *The Same*

Subst c country made paper 9½x4 inches Fols 4 Lines 12 14
per page Character Nagara of the 19th century Appearance old and
discoloured Complete

(*copy on* — इति स्वाहान्तो रुद्राध्यायः)

439

6226

Subst c country made paper 11x4½ lines Fols 2 Lines 10 per
page Character Nagara Appearance fresh

Rudramantras in their prakāśa numbering 161

एकैकं रूपमभिहितम् । अनुवाकभेदस्तु ह्यतो र्हि प्रयोगे मन्-
भेदानभिप्रायेण दृश्य ॥ एकैकोऽनुवाकः एकैको मन्त्रः ॥

Sa OS No 650

Sāyana's comment begins —

श्रीमद्यज्ञाय नमः । श्रीमद्वाक्याय नमः ।

यस्य निश्चितं वेदा यो वेदेभ्योऽर्पितः जगतः ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थं महेश्वरम् ।

इष्टकामितयं सन्वाच्यतुर्षोऽहं समापिताः ॥

व्याख्या—Here ends JB. In the next leaf begins, after
a cross mark कर्मप्रकरणे पाठान् कमाद्वलमिच्छते. Thus it is
evident that after व्याख्या there was a break in the original
manuscript from which the present MS has been copied.

It ends —

हे तमा यो युष्माकं जग्मे विद्वद्विद्वत्सो र्धर्मान् क्षाययामि । The OS
MS ends here.

अथ ब्राह्मणम् । नमो वा अथ इत्याद्यनुवाकः । अथ विनिर्णयसंग्रहः ।

प्रश्ने तु पक्षमे प्रोक्तं श्रुतकमीयं होमकः ।

समापतिभ्य इत्यन्त एको मन्त्रः प्रकीर्तितः ॥ १ ॥

अवाध्यायचेतस्तत्तमसौ यन्त्र उच्यते ।

नमो इत्येव इत्येव इति याविनिर्णयः ।

त्रेधाभिन्नस्तुलोहोमे ध्वज्यन्ता इह कीर्तिताः ॥ इति ।

Col — इति सायनाचार्यविरचिते ब्रह्मसूत्रे एकारग्रोऽनुवाकः समाप्तः ॥ १ ॥

1 Col 1 Col — इह पृष्ठकं कविमखन उपनामक-आद्याधर्मदृष्टम् ।

संवत् १७८५ सप्तम्य अधिकावदा १० चैत्रमास्य अतोक्तं तीर्थघट २१३ ।

442.

2385. *The Same.*

Substance, country-made paper 10x5 inches. Folia, 16 Lines, 12, 12 on a page. Extent in folios, 150. Character, Nagara of the early eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

443.

1189. **रुद्रभाष्यम् ।** *Rudra Bhasya.*

Substance, country-made paper 9½x4½ inches. Folia, 22 Lines, 12 on a page. Extent in folios, 150. Character, Nagara. Appearance, tolerable. Complete.

There are two handwritings, the first five leaves in one hand and 6 to 22 in the other.

*It begins thus:—*श्रीमणेशाय नमः ।

ॐ अस्य श्रीरुद्रप्रश्नस्य शम्भुर्भगवान्वयिः महाविराट् छन्दः महादेवो देवता मोक्षार्थं विनियोगः । ननु चरमायामिष्टकायां प्रतयद्वीपं युष्टोतीति चयने विनियुक्तस्य कथं मोक्षे विनियोग इति चेन्न मोक्ष-सर्ग-पापक्षय-वित्तारोग्यायुष्यादि-वज्रफलसाधनत्वस्य श्रुतिस्मृत्यादियु प्रतीयमानत्वात् । तत्र जावालोपनिषत् “अथ हेनं तन्मन्त्रपाठिना ऊषु. etc., etc.” कैवल्योपनिषदि “यः प्रत-यद्वीपमधीते etc., etc.” शांतातप आह “स्येयं कृत्वा etc., etc.” याज्ञवल्क्यः “सुरापाः स्वर्गंश्चरौ etc., etc.” शङ्खः “स्वर्गस्येयो यदाध्यायौ मुच्यत इति” अथार्द्धिरस्तावूपतुः “एकादशशृंगान् वापि etc., etc.” वायुपुराणे “यश्च रुद्रं जपेन्नित्यं ॥ etc., etc.” आपस्तम्ब आह । “यस्य रुद्रः प्रजां पश्यं etc., etc.” प्रतिमन्त्रं ऋष्या-दिपुरश्चरणप्रयोगः ॥ तत्र तत्र व्याकरणप्राप्तिश्च इत्येतत् सर्वं वेदभाष्यकारेण प्रतिपादितम् । यज्ञगौरवमयादपेक्षिताशमात्रं लिख्यते ॥ नमस्ते रुद्रमन्यवे इत्यस्य कश्चप षट्पि. इत्यादि इत्यादि ।

It ends thus —

यावज्जीवमग्नं सभतो धनेन मन्त्रेणाज्येनायुत जुञ्जयात् । काल-
घातमुत्पद्यते । कापिलेन पयसा अयुत जुञ्जयात् । त्रातिम्मरो
भवति ॥ इति द्वितीयं यजुः ॥

Colophon —

इति श्रीरुद्रभाष्ये एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ॥

Post Colophon —

यस्य निःश्वसितं etc , etc , etc

परिषेचनमुत्थास्य सन्ध्यां प्रागुदीरिता ।

वसोधांरादयः शिष्टा प्रोच्यन्तेऽस्मिन् सप्तमे ॥ २ ॥

कल्पेऽप्याविष्णूः सजोपसेति चतुर्गृहीतः ऊत्वा औदुम्बरौगुच
व्याघ्रममाघां ऋदा प्रदिग्धा यथादासेचनवती हृतस्य पूरयित्वा
वाजस्य मे प्रसवच मे इति सन्ततां वसोधारा जुहोत्यामन्त्रममाघना-
दिति । अत्र द्वादशभिरनुवाकैर्मन्त्रा समाप्यन्ते । चतुर्गृहीत-
धोममन्यपाठस्तु । अग्रा विष्णूः स जोपसे मावर्द्धन्तु वा गिर
द्युमेवाग्निभिरागतमिति हे अग्रा विष्णूः पुवा ।

444

1587 पङ्कशतद्वितीयभाष्यम् । *Ṣaḍaṅga Śatarudra*

Bhāṣya

By Śaṭaughna

Substance coutry made in 1810 A.D. Folio 16 Written in
Tamil for the Character modern hand in Dat 6 mist 1811 Appear
nice fresh Complete Bound a book form

It begins —

ॐ यङ्कशतद्वितीयं व्याख्यायते । मम मे मम शिवसकल्पमस्तु ॥

शिव सकल्पोऽभिजायो यस्य तत् शिवसकल्पः ।

The text begins —

ॐ यज्जाग्रतो दूरमुदेति देवम् ।

तद् मुद्रास्य तथेवेति ।

दूरंगमं ज्योतिषां ज्योतिरेकं
तन्मे मनः श्रित्वसंकल्पमस्तु ।

End of the text.—

असंख्याताः सहास्राणि चैवमा अधिभूम्यां
तेषां सहस्रयोजने च धन्वाणि तन्मसि ।
इति शतरुद्रीय यजुर्वेदो यद्वङ्गपाठः ।

End of the commentary :—

असंख्यातानि सहास्राणि अधिभूम्यां भूम्यपरिध्याः तेषां सहस्र-
योजनेष्वन्तर्भवितानां धन्वानि घनूंषि अवतन्मसि अवतन्तुमः च
वयामः ।

Col. :—इति शतरुद्रीयव्याख्या समाप्ता ।

इति शत्रुघ्नकृतायां मन्वाद्यर्चदोषिकायां यजुर्व्याख्यान-परिच्छेदः ।

It seems Satrugghna was a commentator of the whole of the Yajurveda, of which this is only a part

The Rudradhyāya section (38A to the end) differ from both the White and Black versions and even from the next MS. from Kāsmīra.

Post Colophon :—

मङ्गलं लेखकानां च वाचकानां च मङ्गलम् ।

मङ्गलं सर्वलोकानां भूमिभूषणमङ्गलम् ।

संवत् १९११ फाल्गुण शुद्धौ पूर्णिमायां बुधवासरे इदं पुस्तकं मङ्गलं
गुलसीदास वैरागी । लिखितं श्रीरामन पण्डित ।

शुभमस्तु सर्वजगताम् ।

445. 1

3979. रुद्राध्याय (Rudradhyāya) with the भाष्य (Bhāṣya).

By Haridatta Miśra.

Substance, Kasmīrī paper. 7½ x 5½ inches. Folia, 27. Lines, 10 on a page. Latent in 260. Character, Sharada. Appearance, worm-eaten. Complete.

A running commentary on the Rudrādhyaya probably of the Kathasākhā of Yajurveda. It is divided into six anuvākas and it differs considerably from the Rudrādhyāya of the White Yajurveda and of the Taittirīya Samhitā. Each anuvāka is followed by its commentary. It ends in leaf 26B: इति हरिदत्तमित्रेण विरचितं रुद्रभाष्यं समाप्तम् ।

The rest contains notes on the same subject.

446.

9067. **रुद्रभाष्यं ।** *Rudrabhasya*

By Jhorala.

Substance, country made paper : 9x5 inches Folia, 16 Lines, 16, 17 on a page Extent in folios, 650 Character, Nagari of the nineteenth century. Appearance, discoloured Complete

The last Colophon runs thus:—

इति श्रीमत्सकललोकप्रसिद्ध-श्रीमद्भारवशरत्नसमुद्रसंभूतश्रीम-
द्रुचिंहभट्टमहोपाध्याय-हरियानन्द-सुधाकरकला-संबद्धकेन राम-
कृष्णभक्तसंभूतेन प्रणमन्सुरासुरमौलिदिव्यरत्नकोटोरकोटि-कोटि-
प्रभापूरपरिपूरितश्रीविश्वेश्वरदिव्यचरणारविन्दमकरन्दसन्दोहान्दो-
लित-दिव्यचित्तचक्षुरीकेन बहोबलेन विरचितं श्रीरुद्रभाष्यं सम्पूर्णम् ।

मार्गशीर्ष वसुधि नवम्या शुद्धवारे लक्ष्मपुरे प्रातः सम्पूर्णता प्राप्तम् ।
वैद्यनाथतनूबन्धु पाण्डुरङ्गस्य धीमतः ।

बालकृष्णसमाख्यस्य जगन्नाथानु पुस्तकम् ।

It begins thus —

विश्वेश्वरं नतसुरासुरमौलिज-

मन्दार-कुन्दकुसुमादृत-पादपोठम् ।

भस्मावकुण्डमहिक्कणमुमोपकण्ठं

मोक्षरुमाश्रय मनः पदु नीलकण्ठम् ।

चेतोभट्टं महेशपादकमलं यदिष्णुनेत्रार्चितं

तत्त्वं मौनिमनोमधुप्रतत्तत्रावाश्रयं भंशय ॥

समासभाष्य समुत्तरद्वयोः-

श्रीमानशोषनकारिभवात्

श्रीवदभाष्यनिमुद्रणपरम्परया

यस्य मराठिवरुषा समयातिवत् ।

... ..

अशोषो भाष्यरसभाष्य श्रीवदमन्त्रार्थविचारद्वयः ।

श्रीवदभाष्य तनुते विवरणं प्रकाशयन् वदमन्त्रभाष्यम् ।

417.

8818. रुद्रभाष्य । *Rudrabhāṣya*

By Ahoṭa

Substance, country made paper 12½ inches Folia, 2 Lines, 9 on a page
Extent in shloka 100 Character Nagara Date, 1856 Complete.

The last Cephon:—

इति श्रीमन्-महर्षिकृष्णमिश्र-श्रीमन्-भास्करवंशरत्नसमुद्र-
सम्भूतश्रीमद्भक्तिहृदयश्रीमाध्यायसुदयानन्दमुखाकरकलासम्बद्धैक-
शमाश्रया गणसम्भूतेन प्रदत्त-सुरासुरभौषिदियरत्नकोटिकोटि-
प्रभापूरयतिपूरित-श्रीविश्वेश्वरदिश्वरवारविन्दमकरन्दसन्दोहा-
न्दोषित-दिश्वचित्तचयरोकेण अशोबलेन विरचितं श्रीवदभाष्य
सम्पूर्णम् ।

सम्बत् १८५५। यावज्जगत्सप्तमे ६ गुह्यवाचरे वाराणसिमध्ये
भानि यज्ञपुरम् शीघ्रचन्द्रजीवा सदनमध्ये मेता अमरचन्द्रजी
कनियपुत्र विश्वेश्वरनायकापेष्टलमोषे श्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ।
सुखं भवतु । वर्षे ६८ यावस्था ये लयि ।

418.

9066. रुद्रचमकभाष्य । *Rudracamakabhāṣyam*

By Ahoṭa

Substance, country made paper 12½ inches Folia, 2 Lines, 14 to 20
in a page Extent in shloka, 60 Character, Nagara of the nineteenth century
Appearance, discoloured Complete

The Colophon runs thus —

इति श्रीमन्महाकलशोक्तप्रसिद्धश्रीमद्वाग्भट्टाचार्यश्रीरक्षित
लेन रचित श्रीरक्षितमहापात्र सम्युक्त ।

Post Col — कदाचिद्विद्वत्पुत्राणां प्रसन्नमिदं
प्रकाशयन्ति वन्दे श्रीमहं हस्तिमोषम्

इति विष्णुपुराणस्याख्यायां सप्तमोऽध्यायाया प्रथमोऽंशः श्रीप्रकाशचरितान्ते
श्रीपरशामिपद्य ।

It begins thus —

अक्षोवलेन वशिष्ठा चमकोऽपि यथोचित ।
श्लोकैर्याख्यायते सोऽपि विनिश्चयः यतो वदे ॥
+ + + प्रकाशवान् सप्रसन्नविभववृद्धो
अष्टाविंशं प्रसिद्धो यो तावच्च प्रपतत्यर ॥
समानप्रोक्तिसम्बद्धो + + + सः प्रियार्थको ।
तं महेश्वरादेन दृष्टेर्वानेभिरागतं ॥

449.

3505 रुद्राध्यायटिप्पणी । *Ru drādhya, itippinī*

Substance country made paper 10x4 1/2 inch x 10 x 8 1/2 inch
1490 Patent in sloks — Cl a ter B: gals of the eighteenth century
Appearance discoloured Compact

Post Colophon —

मतिहीने महादोने यदि नास्ति दया मयि ।

अथ मातर्महामात्रे ते नामास्ति दयामयी ॥

This Rudradhyāya forms the 17th adhyāya of some
Sākhā of the Black Yajurveda. There are 7 anuvākas. The
commentary is anonymous.

4B इति सप्तदशेऽध्याये द्वितीयोऽनुवाकः । ४ A षष्ठेऽनुवाकेऽन्यतरतो
मन्त्रा उक्ताः । तेषां अन्ये केचित् सप्तमे उच्यन्ते ।

The *Tikā* begins शिवेन वचसा त्वा :—

अथ द्वाध्यायद्विषयौ लिख्यते । गिरौ श्रेते निष्ठवौति गिरिशः । हे गिरिश
शिव त्वामहं प्राप्तुं शिवेन मङ्गलेन स्तुतिरूपेण वचसा + + + + वचं
प्रार्थयामहे यथा येन प्रकारेण नोऽस्मादीयं सर्वमिदं भगवत् सर्वमपि मनुष्यपञ्चादिकं
अङ्गमजातं अयच्छां रोगरहितं सुमना असत् सौमनस्योपेतं यथा भवति तथा कुरु ॥

450.

1263. दर्शपौर्णमासमन्त्रव्याख्या । *Darśa-Paurṇa-*
māsa-mantravyākhyā.

Substance, country made paper 10½" x 3½" Folia, 67. Lines, 14 to 16
on a page. Extent in folios, 1500 Character, Nagara Complete

It explains the mantras in connection with *Darśapaurṇa-*
māsa rites according to Black Yajurveda.

There are two paginations, one marked from 1 to 26
and the other from 2 to 41. The last leaf is doubly marked,
27 on the right-hand corner and 67 on the left hand, which
is the sum total of the leaves

Beginning—श्रीगणेशाय नमः । ॐ विद्युदसि विद्यमे पाप्मानं ऋतात्
सत्त्वं उपैमि । यज्ञ-ऋषिरभिविद्युद्भामप्रजापतिर्देवता भस्ते अथा-
होष्योचते । तथाच ब्राह्मणम् । प्रजापतिर्देवानश्चरत ते पाप्मना
संदिता अजायन्त तान अघत् तस्माद्विद्युत् इति अद्ययति खद्ययति
पाप्मानमिति विद्युत् यतो विद्युदसि हे अग्ने यतो मे पाप्मानं खद्यय
संस्पृशंनत्तेन विद्याग्राहं ऋतात् सत्त्वात् यज्ञात् निमित्तात्
सत्त्वमुदकं उपैमि ॥ इत्यादि ॥

End—अनेनान्तेऽपि मङ्गलमनुष्ठितं भवति आत्मानुसन्धानस्य पर-
मङ्गलत्वात् वाग्भदेवो यजुर्ब्राह्मणास्तर्पयितवौ । हे परिचारका
ब्राह्मणान्त्वज्रोऽन्याश्च तर्पयितवौ तर्पयत भोजनादिभिः ।

Col.—इति दर्शपौर्णमासमन्त्रव्याख्या ।

451.

1009 **एकाभिकाण्डमन्त्रव्याख्या or मन्त्रभाष्यम् ।***I kâgnikâṇḍamantra-jâkhyâ or Mantra Bhâṣya**By Mahopâdhyaya Haradatta Mîtra*

Substa ce, country made paper : 9x4 inches 10 1/2 11 - Lines 14 to 17
 m a page 1 extnt in slokas 1380 Character Nâgura Date Sapp 176'
 Appear: ce o!! Complete in two chapters

An exposition of mantras relating to Gṛhya ritual of
 the Black Yajurveda for those who keep one, that is, Smārta
 Liro

Printed in Mysore series No 28

It is divided into two chapters called *Piṣaṇa*, the first
 being subdivided into 18 sections and the second into 22

Beginning —

प्रथियन्त मन्त्रादेव हरदत्तेन धीमता ।

एकाभिकाण्डमन्त्राणा व्याख्या सम्यक् विधीयते ॥

तत्रादितो वैश्वदेवमन्त्राऽपि अभिधीयन्ते ।

तत्र चोक्तमुभयतः परिवेचनं यथा पुरस्तादिति तस्मात् परिवेचनमन्त्रा पूर्वं
 व्याख्येया ।

Enl — एतमथ मृत्युवक्ष्यमाणं मायात् ततश्च शतं शरदं पुच्छो बह्वन्
 दिवसान् गौर्वन् मृत्युं त्वमेव पर्वतेन व्यस्यन्ना तिरोदधता तिरोहित
 कुर्वन्तु ॥ इति द्वाविंशत्यक्षरं ।

Col — इति श्रीपद्मावधप्रमाणञ्च महामहोपाध्याय मिथुनश्रीहरदत्तसूत्रि
 विरचिताया एकाभिकाण्डमन्त्रव्याख्याया सन्देहविशोधनां द्वितीय
 प्रश्न समाप्तः ।

Post Colophon —

श्रीविठ्ठलेशाय नमः ।

संवत् १७६५ वर्षे वैशाख शुक्ल गङ्गासप्तम्या चणमङ्गलवृत्त—श्रीकृष्णाय
 लिखितम् ।

Substance, country-made yellow paper. $9\frac{1}{2} \times 8\frac{1}{2}$ inches. Folia, marked 29-38. Lines, 23 on a page. Character, modern Bengali Appearance, fresh & mere fragment.

37A, इति माधवीचे वेदार्थप्रकाशे यजुर्ब्राह्मणे द्वितीयप्रपाठके प्रथमोऽनुवाकः ।

455.

3989. तैत्तिरीयब्राह्मणभाष्यम् । *Taittiriya Brahmana*
Bhāṣya.

By Bhakta Bhaskara Mīra.

Substance, country-made paper 11x5 inches. Folia, 134. Lines, 9 on a page. Extent in Slokas, 2050. Character, Nāgura, in a very modern hand Appearance, fresh. Date, Samvat 1949

Beginning:—

ओमशेषाय नमः । निर्विघ्नमस्तु । ॐ ।

हेमानां सर्वविद्यानां भूतानामीश्वरा परा ।

पुनस्तु सर्वरा पुमान् यन्मन्त्रस्तनुः प्रिय ।

अथ पारक्षुमानुक्रममिच्छामः । अनारभ्याधीतानां प्रकृत्यर्थत्वात् तत्तच्छिष्टवचनाभ्युपगम्यमानानि विज्ञातव्यानीतश्रुतकावा (?) मुक्ता-
मग्निं ब्रह्मप्रपादेऽपि विनियुक्तं न भवनेनोत्तरयेति सचावरजो वा
संपत्तो व्यभक्त्युः प्रतिप्रख्याता च ब्रह्मसंधतमिति यजूंधि ॥ यद्वा-
कायत्वात् सोमार्चयं ब्राह्मणवार्तिं ब्रह्मवर्षसं वा मदीयं सधत्तं
संहितमविहितं पुढतं मया सह । किञ्च तद्ब्रह्म मे जिवन्तं ।

*Colophon:—*इति भट्टभास्करमिश्रविरचिते यजुर्वेदभाष्ये पारक्षुमे
प्रथमेऽष्टके अष्टमप्रपाठके दशमोऽनुवाकः । समाप्तश्च प्रपाठकः ।
इति प्रथमाष्टकम् ॥

Post-Colophon Statement:—

संवत् १९४९ ॥

Printed in the Bibliotheca Series, Mysore.

456.

3090. *The Samr.*

Substance country made yellow paper, 11x5 inches. Folio, 210. Lines 4 on a page. Extent in slokas, 1200. Character, Nagari. Date, Saurat 1847. Appearance, fresh.

Colophon — इति भट्टभास्करमिश्रविरचिते यजुर्वेदभाष्ये ज्ञानयशाखे
द्वितीये काठके नवमोऽनुवाकः समाप्तस्तृतीयप्रपाठकः ।

एष निष्पादनशाखोऽयं कुशिकान्वयज्जमना ।

भट्टभास्करमिश्रेण ज्ञानयशः प्रवर्तितः ॥

Post Colophon — संवत् १८४८ ।

Beginning —

यस्य निश्चित वेदा यो वेदेभ्योऽपि न भवत् ।

निर्ममे तमहं वन्दे विद्यातीर्थमहेश्वरं (हौ) ।

अभिज्ञोपादिकं कर्म द्वितीये काण्डे इतिम् ।

नक्षत्रेणादिकं कर्म द्वितीये काण्डे उच्यते ॥

आद्यप्रपाठके पूर्वभागे याज्यानुवाक्यकाः ।

क्रमेणैष्टिषु वक्ष्यन्ते उभयेऽस्मिन् (?) तदिष्टयः ॥

तत्र प्रथमेऽनुवाके देवनक्षत्राणां याज्यानुवाकाः तदिभागश्च ब्राह्मणे समाह्वतः । छत्तिकाः प्रथमं विशाखे उत्तमं तानि देवनक्षत्राणि अनुराधा प्रथम-
नयभरखौत्तमं तानि यमनक्षत्राणीति तत्र देवनक्षत्रेषु प्रथमस्य पुरोऽनुवाक्यमाह
अभिर्गं शुद्धो न आणीयं छत्तिकानक्षत्रस्य देवताकूपोऽस्मि ।

This contains Bhatta Bhāskara's commentary on the third aṣṭaka of Taittiriya Bṛhmana. The third aṣṭaka has, after the 9th, three more chapters called kāthakas. The comm. in the first three leaves does not agree with the printed edition.

457.

1856.

The second prapāthaka of the Taittiriyaśraanyaka, printed in Bibl Ind. Ed., pp 193 to 279.

Substance, country-made paper. 8x4 inches Folia, 16 Lines, 8 on a page Extent in ślokaś, 208. Character, Nāgaś. Appearance, old

Beginning —

मयेशाय नमः । हरिरोम् ।

नमो ब्रह्मणे नमोस्त्वग्रवे नमः एषिब्यै नम ऋषयिभ्यः नमो वाचे
नमो वाचस्पतये नमो विष्णवे दृष्टते करोमि ॐ प्रान्तिः शान्ति
शान्तिः ।

ॐ सद्य वै देवाना वासुराणा च यज्ञौ प्रततावास्ता वयं स्वर्गं
लोकमेष्यामो वयमेष्याम इति ते सुराः सम्रक्ष्य सद्यसैवापरन्
ब्रह्मपर्येण तपसैव देवास्ते सुराः अमुर्क्षस्ते न प्राणानस्ते पराभव
ते न स्वर्गं लोकमायन् प्रकृतेन वै यज्ञेन देवा स्वर्गं लोकमायन् प्रकृते-
नासुरान् पराभावयन् *etc* ।

It contains 20 sections or anuvākas

458.

1866.

The third prapāthaka of the Taittiriyaśraṇyaka.

Substance foolscap paper 8½x1½ inches Folia 11 Lines 8 on a page
Character, Nagaś. Date, Bika 1777 Appearance tolerable Complete

Printed in Bibl. Ind. Ed. pp. 280 to 363.

Post Col. —

शुभं भवतु । इदं पुस्तकं समाप्तम् ।

समे इत्युपनामक-दामोदरभट्टात्मज-रामचन्द्रेण लिखितम् । शके
१७७७ प्रभवनामसंवत्सरे दक्षिणायने वर्षाश्रितौ आषाढमासे
कृष्णपक्षे यथा तिथौ भगुवांसरे देवतीनक्षत्रे इदं पुस्तकं समाप्तम् ।

हे पुस्तक माधवराव वैद्य भोक्तव्या ये भवन्ते ।

459.

1880 (T.).

Substance, country made paper 10x3½ inches Folia, 10 Lines, 8 on a
page Character, Nāgaś of the eighteenth century Appearance fresh In-
complete at the end

It contains the first twenty anuvākas of the third prapāthaka of the Taittirīyāranyaka, covering pp 280 to 360 of the Bibl. Ind. Edition. The MS breaks off abruptly in the 20th anuvāka.

460.

2619.

This number contains several MSS, all parts of the Taittirīya. There are eight batches of leaves.

I. (A I)

Substance country made paper 12½x4 inches Folia 48 Lines 10 on a page Character Nagari of the seventeenth century Appearance discoloured Accented

This MS contains the first, second, fourth, fifth and sixth prapāthakas of the Taittirīyāranyaka.

It was one of the MSS used by Dr Rājendralāla Mitra in editing the work in the Bibl. Ind. series. He got it from Śakhārāma Śāstri, and marked it A.

II (A II)

Substance country made paper 12x4 inches Folia 24 Lines 10 on a page Character Nagari Appearance discoloured

This is the second of the two MSS marked A by Rājendralāla. It contains the third and the seventh to the tenth prapāthakas of the Taittirīyāranyaka. The third ends in leaf 7A. Then come prapāthakas seventh to tenth.

This was also a MS of Śikhārāma Śāstri. On the obverse of the first and on the reverse of the last leaf, in red ink—इति तैत्तिरीयोपनिषत् इति तैत्तिरीयोपनिषत् समाप्तिमगमत् ।

So this MS contains the Upasad portion of the Taittirīyāranyaka, in which the third is also included, in the Āndhra recension which it represents.

III.

Substance country made paper 13x4½ inches Folia 136 Lines 14 on a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance very old and discoloured

This is the MS. marked F by Rājendralāla, when editing the work.

It contains Sāyana's commentary on the first six prapāṭhakas of the Taittirīyāranyaka, that is, excluding the Upanisad portion. Sāyana does not include the third in the Upanisad portion, as done in the preceding MS. marked A, II, purchased at Benares.

IV.

Substance, country-made paper 13×4½ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Character, Nāgara. Appearance, very old and discoloured.

This MS. was marked P. by Dr. Rājendralāla. It is in the same hand with III. and contains the commentary by Sāyanācārya on the 10th prapāṭhaka which is called the Nārāyanopanishad.

This is the Drāviḍa Text, containing 6½ anuvākas only, a recension followed by Sāyanācārya. See the Bibl. Ind. Edition of the work, p. 910.

V.

The MS marked G with the names "Sivaprasāda—Hall."

Substance, country-made paper 13×4½ inches. Folia, 101. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh.

It contains Sāyana's commentary on the first 3 prapāṭhakas and a portion of the fourth of the second kanda of the TAITTIRIYA BRAHMAṆA.

It covers pp. from the 337th to the first line of the 414th of the printed edition of the Ānandasrama series, the MS. breaks off abruptly at सस . Although the MS. is marked G, it does not agree with the description given by Rājendralāla, of that MS. in p. 76 of the preface to his edition of the work.

VI.

The MS marked N.

Substance, country-made paper 9½×4 inches. Folia, 136. Lines, 9 on a page. Character, Nāgara of the seventeenth century. Appearance, discoloured and decayed.

kinda of the Taittiriya Brahmana. The second fourteen called Yama Nikṣatras, together with Amavasyā, are treated of in the second anuvāka of the same. After the thirty yājyāś and puroṣṭhyas come thirty homa mantras for the Hotṛ.

162.

9918 नक्षत्रमन्त्राः । *Nakṣatra Mantras*

Substance country made paper ४४ x ६४, etc. Folios 101. The 9 on a page. Text in sloka. Character Veda. Date about 1400. Appearance tolerable. Generally correct.

Manttras in honour of asterisms, 29 in number, collected from different sources, such as, Taittiriya Āraṇyaka, Taittiriya Brahmana, and so on.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । अग्निं हवित्का ।

अग्निर्हविषि पवमान् । याचयन् परोक्षित् ।

तमो महे मन्त्राग्नयः ॥ १ ॥ इत्यादि ।

End — यम भरणी । परेशिवाय प्रवतोऽमुष्मिन् ऋजुः पर्यामनुपमः
ज्ञान वैवस्वतः सगमनं जलानां यम राजानं हविर्वादिवत् ॥ २८ ॥
शिवमस्तु ।

Colophon — नक्षत्रमन्त्रा ममाग्रा ।

संवत् १८५६ वैशाख कृष्णपक्षे खै ।

463

1892 सिंहानुवाकप्रसिद्धपदव्याख्या । *Samudānīkā
pravaddhāṇḍasīdhyā*

Substance country made paper ४४ x ६४, etc. Folios 110. A page. Text in slokas. Character Veda. Appearance faded.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

सिंहानुवाकप्रसिद्धानि पदानि व्याख्या क्रियन्ते सिद्धे मे

मन्युर्मदीयो यो मन्यु क्रोध पापहेतुरस्ति सोऽयं भज मन्युमतिमिहे
विनिश्चितोऽस्तीति श्रेय ।

The work is thoroughly ungrammatical

Animals, tribes, countries weapons, and other things mentioned are :—

सिंह, व्याघ्र, हक, अश्व, धन्वन, राजगृह, अश्वत्थ, गर्दभ, संयक, अश्वत्थ,
कुर्म, वस्त, अग्नि, भाद्रथ, मयत्र, दुष्कीर्ति, परश्वत्, यज्ञ, गवय, गोर, ऋक्ष,
गोधा, जरा, कृष्णकुम्भ, कश्च, उषूक, लोक, मर्कट, कुलल, उलल, उष्ट्र,
अश्व, अवि, कोश, कुमारो, शूकर, एदाशू, अजगर, विद्युत्, लोभा, शलभ,
स्त्री, अना, शाल, शूद्र, वैश्व, राजन्यवन्ध, नैषाद, कुलिङ्ग, उलल, उष्ट्र,
किम्बुदय, द्वीपौ, हस्ती, श्वा, वन्य, विदेह, महावर्च, मुजवत्, दुन्दुभि, हस्त्य,
कलिङ्ग, अश्वतरो, पुखली, आशु, मत्तिका, शुक, मयूर, हय, ब्रह्मन् ।

It ends :—

उपधादृष्टिसूत्रस्य पूर्णादृष्टिं सुबोधिनो ।

अध्यायद्वितयेनासावाधानमथ कथ्यते ।

द्वितीयोऽध्यायः ॥ खण्डा ५ ॥ श्रीरामः ।

The mantra is used in the chapter of Gopitryajña in placing a vessel full of water on a crossing of four roads

464.

1893 सिंहानुवाकभाष्यम् । *Simhānuvāka Bhāṣya*

A shorter commentary than the preceding.

For the manuscript and the work see L 4260.

Autrecht says *Simhānuvāka* "is alluded to in *Baudhāyana Dharmasūtra* 4, 7, 7," in the *Gopitryajña prakaraṇa*. See above. Both *Rājendralāla* and *Autrecht* say that the *Simhānuvāka* of the *Taittirīya Brāhmana* 2, 7, 7 does not agree with the present *anuvāka*.

465.

The Text of Sighidinvaoka.

2120C.

Country-made paper Folio, 2 marked 19 and 19 Lines 9 on a page
Nagara

अथ वैश्वानर्या वैश्वानरो नो ऊवा प्रयातु वरावत । अद्रिहत्येन वाहमा
साक्षा अमये वैश्वानरावेदम् । ऋतावानं वैश्वानरमृतम्य ल्योतिष्यति अनसं
धर्ममौमहे साक्षा । 18b अयं पाठकम सिद्धे मे मन्त्रुरिवादि ।

466.

1631 तैत्तिरीयोपनिषत् ।

Substance, country made paper 9x4½ inches Folio, 12 Lines 9 on a
page Character, Nagara

It contains Prapāthakas VII to IX and the beginning
of the 10th of T A.; VII is called Śikṣopaniṣad (ends in 5B),
VIII Brāhmanānandavallī (9A), IX Bhaguvallī Upaniṣad (12)
and X Nārāyaṇavallī, of which the present MS contains the
first section of the first anuvāka and the first sentence of the
second only.

Printed in Bibl. Ind., pp. 725 to 757.

467.

2256. *The Same.*

Substance, country-made paper 9½x4 inches Folio 13 Lines, 9 on a
page Character, Nagara of the seventeenth century Appearance, oldish
Complete

Printed in Bibl. Ind.

468.

2377. *The Same.*

Substance, foolscap paper 8½x4 inches Folio—Śikṣavallī in 6,
Bhaguvallī in 4 and Brāhmanavallī in 5 Lines, 11 on a page Character,
Nagara Appearance, fresh Complete

469

113 तैत्तिरीयोपनिषत् । *Taittiriyaopaniṣad*

Substance country made paper 10x12 inches Leaf 11x10 inches
 1400 Folio in shaks 110 Character Nagari Old Correct Copy

Complete in three sections (1) Sikṣadhyaṃya, (2) Brāhma
 Valli, and (3) Bhṛguvallī

Often printed

Post Col — इह पुस्तकं सु० के० का०

वषा-परिमलोद्गम वासिताधर पञ्चवम् ।

मुख वरदराजस्य मुग्धस्मितमुपास्यते ॥

गङ्गाया दक्षिणे भान्ने योजनानां शतद्वये ।

पश्चयोजनमात्रेण पूर्वोन्मोघेस्तु पश्चिमे ।

वेगवद्गुह्येर्तोरि पुष्पकोट्या हरिः क्षयम् ।

वरद मूर्ध्वभूतानां अद्यापि वरिवृष्टये ॥

हरि-गिरिवर-शङ्के पुष्पकोटीविमाने

अथ गज मुह्ये सैखमात्र प्रभाच ।

विक्रान्तशुभापन्न विन्दमात्रा ममेत

शशिप्रतप्तमवर्णं देवराज भवेऽहम् ॥

470.

1757 शिक्षोपनिषत् । *Sikṣopaniṣad*

Substance country made paper 11x5½ inches Leaf 11x10 inches
 1400 Folio in shaks 110 Character, Nagari Old Correct Copy

Colophon — इत्यापस्तम्बशिक्षाया उपनिषत् समाप्तम् ।

It. — ॐ अग्नेमित्रं प्रवक्ष्यामि अग्नेमित्रवत्पर्ययम् ।

अथ हन्तो बहस्यति अग्ने विष्णुवत्प्रथमम् ॥

नमो ब्रह्मणे, नमस्ते वायो, त्वमेव ब्रह्मक्षत्रं ददासि । त्वमेव प्रत्यक्षं
 ब्रह्मं वदिष्यामि । अहं वदिष्यामि सयं वदिष्यामि । तन्मात्मवत् ।

तदाह्वात्मवत् । अथ तु माम् अथ तु वक्ष्याम् । ॐ शान्तिं हरिः ।

ॐ शिक्षां योऽस्यास्याम् अर्चयाम् । यात्रा वक्ष्याम् । माससन्तानम् ।

इत्युक्तं शिक्षाध्यायः । शिक्षापथः । महनीयशः । अथातः
संहिताया उपनिषदं व्याख्यास्यामः । पञ्चसधिकरणेषु । अधिलोक-
मधिव्योतिथमधिविद्यमधिप्रथमध्यात्मम् । ता महासंहिता
इत्याचक्षते ।

471.

2336. *The Same* (*Triśankorredānuvacana.*)

Being the tenth anuvāka of the first prapāthaka of
Taittirīyopaniṣad.

Substance, country-made paper 8½×1 inches. Folia, 2 Lines on a
page, 8 and 9 Extent in Slokas 12 Character, Nāgari of the nineteenth
century Fresh Complete

Col —In leaf 2 line 5. इति त्रिशंकोर्वेदानुवचनं ।

Sāntipāṭhas only ॐ शन्नोमित्रा शंवरणः etc. ॐ सदानावधनु
etc, ॐ अष्टन्दसान्धमभोविन्वरय etc., ॐ बह्वं दक्षस्य रेरिवा etc.

The colophon stands after the fourth Sāntipāṭha. Then
ॐ पूर्वमहः पूर्वमिदं etc. व्याप्यायन्तु नमाद्वाणि etc.

472.

2433. *The Same*. (*भृगुवल्ली*) ।

Substance, country-made paper Folia, 5. Lines 8 on a page Character,
Nāgari of the seventeenth century Appearance, discoloured Complete

See printed edition Bib. Ind., pp. 122-141.

473.

2376.

Substance, country-made paper, 6½×1½ inches Folia, 4 Lines, 9 on a
page Extent in slokas, 50 Character, Nāgari of the eighteenth century.
Appearance, discoloured Incomplete

It contains the Brahmanavallī of the Taittirīyopaniṣad
from the beginning to the seventh anuvāka and the first
mantra and the beginning of the second mantra of the
eighth anuvāka.

474.

9700. तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्यम् । *Taittiriyaopan śaḍ-
Bhāṣya.*

Substance country wide paper 17x5½ inches. Folia, 47 Lines, 19 on a page. Extent in slokas, 684 Character Nagari Date Śaka 1702 Appearance old Complete Written in an extremely small hand.

Often printed

The last colophon runs.—इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्य-
श्रीमच्छंकरभगवत्पूज्यपादकृतौ तैत्तिरीयोपनिषद्-भाष्य समाप्तं ।
श्रावणे १७५२ कार्तिक-शुक्ल-प्रतिपदि बुधे काश्या लिखित ।

475.

411 तैत्तिरीयोपनिषद्भाष्यम् । *Taittiriyaopanīṣad-
Bhāṣya.*

By Ānandatīrtha, the founder of the Mādhyā School
For the MS. see L 1370.

इदं पुस्तकं छे० के० का० ।

476.

950 तैत्तिरीयोपनिषदालोकः । *Taittiriyaopaniṣadālokaḥ*
By Viṣṇunabhikṣu

For the manuscript and the work see L 1798

477.

1149. नारायणोपनिषद्भाष्यम् । *Nārāyaṇopaniṣad
Bhāṣya.*

By Keśava, a disciple of Mādhanācārya

Substance country wide paper 9½x4 inches. Folia, 92 Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 1000 Character Nagari Appearance, old Date Śaka 1749 Complete

It ends —श्रीमत्काशीश्वर्या सकलबुधजनवासवन्दाविमलम
विद्यारक्षाक्षिपद्मप्रकृतिमनुसरन् केशव शिष्य एव ।

श्रीमन्नारायणीयोपनिषदमतुलां विन्दुनामानुवाका
व्याचख्यौ आनुपाठक्रमत इह सता संविदा रञ्जनाय ॥

So the author is Keśava, a disciple of Mādhavācārya.
It follows the Āndhra readings of the text.

Post Colophon —संवत् १८८४ शके १७४६ भाद्रपद वद्य १० समाप्तं ।

478

2131 वृहन्नारायणेऽपनिषत् । *Vrhanṇārāyaṇopaniṣad*.

The 10th Prapāthaka of Taittirīya Upanyaśa.

Substance, country made paper 6½ x 9 inches. Folia, 29. Lines, 8 on a page. Character, Nagari of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete.

The present MS agrees with Rājendralāl's edition up to इत्युपनिषद् (in leaf 11A), i.e. the 11th anuvāka, although the numbering of the anuvākas does not. The present MS does not belong to Āndhra recension.

It ends at the मा नो महान्त उत मानो अर्भकं मा न उद्यत वृत्तमान उद्यितं or the 52nd anuvāka.

479.

2132 The Same

Substance, country made paper 6 x 11 inches. Folia 122, of which 13 are missing. Lines, 8 on a page. Character, Vāgarā of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Fragment.

This MS agrees with the preceding one with a slight difference in numbering.

It ends with the 36th anuvāka and the beginning of the 37th which corresponds with the 38th anuvāka of the preceding MS.

480.

2368. कठकोपनिषत् । *Kathakopaniṣad*

Substance, foolscap paper 5½ x 11 inches. Folia, 12. Lines 7-8 on a page. Character, Nagari. Appearance, discoloured. Complete.

Printed in pp 71 to 159 in the *Bibl. Ind.* edition.

often printed. For Gopālayagr's commentary on the Bhāṣya, see L. Vol. II. p. 135.

The last Colophon runs thus. —

इति श्रीमत्परमहंसपरिब्राजकाचार्यवर्य-श्रीमदुरुषनाथेन्द्र-
सरस्वतीप्रिय-श्रीमद्वालगोपालेन्द्रयतीश्वरविरचित-कठवल्लीभाष्य-
विवरणे अन्तिमवल्ली समाप्ता ।

श्रीकाशीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

486.

9520. कठोपनिषद्विष्णुः । *Kathopanishadvishnu*

Substance, country-made paper. 13x5 inches. Folio. 4 Lines 12 13
on a page Extent in Shloka, 100 (Character, 2 ga) Appearance, fresh
Complete

Beginning:— ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

कठकोपनिषदलौनामनुबन्धस्तुष्टयं मोक्षहेतुब्रह्मविद्याप्रतिपादकत्वात् सिद्धं
आख्यायिकाविद्यास्तुष्टयः ॥ उग्रन् अनुमिच्छन् ॥ इत्यादि ।

End:— विरज विरजा धर्माधर्महीन । विन्दत्यु अविव्याकान्तहीन
अन्योऽपि च सर्वविदस्ति सोऽप्यध्यात्ममेव प्रत्ययूपमेव ब्रह्म प्राप्नो
विष्णो विमृत्युर्भवति विद्यावत्कलयोर्विबिधत्वाय अथ मन्त्रं प्रठति
नौ आत्रा ॥ शिष्याचार्यौ इत्यादि ।

SUBSIDIARIES TO THE BLACK YAJUR VEDA

487 & 488

6063

Sub-line country made up of 11x4 1/2 inch. Folio 27 line. 2000
 1913 Extent in shloka 90 Character Nagari Date Date 1913 and Baku
 1770 Appearance in Comp. Complete

I. Padmanābha's work, Samānalaksana.

This is a roughly alphabetical list of words in the Yajur
 • unhitā, in which visarga is dropped after अ

Devanagari — श्रीवक्त्राय नमः । इति ने ।

अथ यजुर्महितायामाकारप्रसूतपूर्वा घोषवद्वज्रगोसरप्रसकार-
 धरो विमर्जनीयो वेद्यु मदेद्यु ङ नृप्यते तानि पदानि प्रवक्ष्याम-
 चेद्भूपदाना नानापदानमसंख्याने तथा पूर्वपदमवयव उग्रविसर्ज-
 नीयप्रथमद्वितीया अचोमा ॥ न इकार ॥ अङ्गनशेषो घोषवान् ।

मजडादास्त्रयो वर्मा. दादयश्चैव दादय ।

यदि वान्तो इकारश्च शसौ तावन्मसयुतौ । इति परिभाषा ।

अग्निषा अयक्षा अजा अघा असुरा अष्टना अनापया अन्धा अध्वरीयमाना
 ७८८, ८८८

3B हिमा होतव्या हाया हायना हाहका होत्रा ॥ न दीपर । जज्ञा.
 मकारपर ।

(Colophon) — इति श्रीपद्मनाभविरचित समानलक्षण समाहृतम् ।

II The work of Narāyana, Vilanghya

इति ने ।

प्रमथ्य भाग्यो देवी नर्व्यमम्यत्कम परम् ।

नागयण प्रवक्ष्यामि विनङ्गानि पदान्यहम् ॥

मकारैकावर्गो यो महिताया विक्रास्मि ।

तदन्तानि विनङ्गानोन्मुच्यन्ते चेद्विज्ञे ॥

10B अक्षरचिदभूतोद्भूततादाक्षरप्रथ ।

अक्षरचाक्षर तादात्म्यार्थं चाकृतादह ॥ ४१ ॥

अक्षराक्षरतां नेत्युक्तो ह्यस्य + सयथ ॥ ४२ ॥

इत्यवशिं समाप्त ।

VI हरि ॐ ।

आमोघाययमाख्यापावत्तामात्रायुध श्रुति ।

आशीरादवनीयमेयादामुष्यायण श्रुति ॥

12A ऋतुनाम्नप्रहत्याप्रपराश्राव्यानुवाक्या ।

आहेतत पूर्वमाङ्गयेमेभावर्गा सुनिर्मिता ॥ २० ॥

तितित्तो फलसम्भूता सभाधिपतियज्यता ॥ २१ ॥

इयावर्ता समाप्ता ।

हरि ॐ ।

VII The work of Śrīnatsank :

मुनिमानसमश्रयान मयितागमसागरात् ।

उदिताय नमोभूयादभूताममरारवे ॥

गुणचयविज्ञोनाथ जगन्मयविधायिने ।

श्रुतिस्त्रयदृशे शश्वत पुरजयमथे नम ॥ २ ॥

नमस्कृत्य विनेतार विज्ञानामनुशिष्यत ।

अनिगमिगुणादुश्यात यत्तुन्देहास्पद प्रदम ॥ ३ ॥

भि र्भ्या भ्य सुभिरवागाभागा ऋषभागादीष च ।

It is —

कस्य न वाच्ये स एवमितिमुत्तम्य दाञ्जमु मातिन विना यमिच यत्नान्
धीति ।

इति यद्विप्रति सूत्रम् ।

The name *Sadvimśati sūtra* is rather misleading. As shown above, the MS contains a number of tracts, relating to the grammar and pronunciation of the *Ātthasādhana* of which the *Sadvimśati sūtra* is the eighth and last, which led the ignorant scribe to suppose that the whole MS is a *Sadvimśati sūtra*, and accordingly, he marked every leaf of it with the letters य म्.

After the second verse, it quotes only the parts of the *kaikas*, as it explains them. In l of 5B, we get the number 9. Then we have another *kaika* and its commentary, unnumbered.

If in 6B the second tract begins—the object of which is given in the following lines —

अतौन्द्रिषाश्च विज्ञानं प्रथमं ब्रह्म शाश्वतम् ।

तैत्तिरीयप्रदादीनां वक्ष्यामि स्वरस्यैवम् ॥

It consists of 36 *kaikas* and ends in 9A

Col — स्वरपञ्चाशन् समाप्तम्

III Beg — प्रथमं नारायणपादपद्मे समस्तलोकहितमूर्तिधारिणे ।

करिष्ये वेदपदाणि पाठतो विरुध्य नोबस्वरवर्गयो रम्या ॥ (१)

It is incomplete. There are 35 *kaikas* and the first four letters of the 36th

490.

569 स्वरमञ्जरी । *Svarama jārī*

By Vratishtha Suri on f Rithi detya

For the manuscript see L 1129 and for the work see IO Catl No 701

An elementary treatise on Vedic accents. It quotes and explains the *Sūtras* of Panini with reference to accents of the Black Yjurveda.

Post Col phs. state in it —

स्तु(य)ः स्वलोकात्मनश्चन्द्रश्यामनिषयो विश्वोत्तमशान्तम्

स्वलोकात्मनश्चन्द्रश्यामनिषयो विश्वोत्तमशान्तम्

वास्तवानमवधोषनाय विविधान् यज्यान्नेत्यादयः

यदोदाहरणं प्रथमं पुरुषमात्मन् स्वप्रतिष्ठा ।

इतिहाय नमः ॥ शुभमस्तु ॥

यथा प्रती तथा नोप्यो मम दोष न दोषो ।

शान्त १७२३ ॥

In leaf 83A. occurs the following:—

नित्यस्वाध्याय निष्ठातैर्निर्वाच्य शब्दवादिभिः ।

शाखेयं तैत्तिरीयाणां बह्व्यावर्यं धीमता ।

दृष्टश्चरोदाहरणं नमिहेन विपरिचिता ।

शब्दनिद्या प्रशंसाकृत् । मङ्गुमिवेति । तस्यापि प्राथम्यार्थादेवोवाचमिति अनयोरप्यमर्थः । यत्र शब्दशास्त्रे धीरा विवेकिनः । तिस्रस्तुना चालनोपात्रेण सङ्गुमिव वाचं पुनस्तः प्रोधयन्तः अकृत व्याख्यत । अत्र मखाय' क्षिप्रघातस्य्यानि सखित्वफलानि जानते । विन्दति । यथा वाचि भद्रा लक्ष्मीर्निहितेति देवाः ।

491.

1155 लक्ष्मणरत्न । *Lakṣmaṇa Rataa.*

By Vaidyanātha Bhaṭṭa.

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia, 6 Lines, 10 on a page Extent in Slokas, 100 Character, Nāgara Date, Sam 1672. Appearance old Complete

Beginning.—योगेश्वराय नमः ।

अम्भोजसम्भृतगभीरनाभी

विभूतिकेली भवनाय मानम् ।

विद्याविशुद्धौ त्रिविधाः अयम्

विद्यावदयेत-वैद्यनाथम् ॥ १ ॥

आरुवाहन-मनानी-पार्वती-परमेश्वरान् ।

सकलश्रेयस-सिद्धौ सन्ततं प्रथमागच्छम् ॥ २ ॥

यजुभि प्रतिपञ्चाशत्पदादिनिश्चिताकार-पदान्तरकारयोः पदान्त-
तकारप्रत्यययोर्निष्पदाद्याकारयोः संज्ञितावसानस्य च सा +
तपत्यण्यवयोर्छादेष्टो उत्तरपदाद्यौकारोपदान्तकाराणां च
पदान्तसमानाक्षरे दीर्घवयस्य च समविषमसङ्ख्याद्योतकं विसर्ज-
नीयमङ्ख्याप्रतिपादकं प्रतिपञ्चाशदेकैकाक्षरं प्रत्यनुशास्तेकैकं
वाक्यं लक्ष्मणरत्नं वक्ष्यामः । तत्र प्रवर्तका वणां अकाराद्युकार-
पर्यन्ताः पुनर्वर्जिताः स्वरा यच्च । अकाराद्योकार-पर्यन्ता अल-
वर्जिताः स्वरा यच्च । कगौ चञौ ढडौ तदौ पडौ मनौ लवौ

शसौ चेति । अथ दन्द्दसमासयुक्तं तत्तल्लक्ष्यदन्द्दं संहृत्य गकरूपतो
 विगद्यस्य समविषयसंख्या द्रष्टव्या । यदादिनिष्ठताकारपदान्त-
 नराकौकदिके समौ । अदिके विषयौ । पदान्ततकारप्रगद्यौ टदिके
 समौ । तदिके विषयौ । इय्यपदाद्याकारौ पदिके समौ । भदिके
 विषयौ । एतल्लक्ष्यदन्द्दत्रयमपि लदिके समं । अदिके विषयम् ।
 यच्चैकं लक्ष्यदन्द्दं समं वा विषयं यदि तत्र तदितरोभयलक्ष्यदन्द्दं
 तद्विपरीतं स्यादिति ज्ञातव्यम् । द्विकानामष्टकाणां पूर्वोत्तरवर्णौ
 क्रमात् संहितावसान-समविषयसंख्यासूचकौ । द्विकाष्टकस्य प्रसार-
 वकाराऽन्यतरसंयोगे साहितयत्तयत्तयोर्वैषम्यं द्रष्टव्यं । तत्संयोगा-
 भावे सममेवेति ज्ञातव्यम् । द्विकाष्टकस्य रेफसंयोग एकादेश
 उत्तरपदाद्यैकारौकारपदान्तऽकाङ्गाः नैव भव्यः । अन्त्योपसर्गा-
 सममेवेति ज्ञातव्यम् । यदान्तसमानाक्षरद्वौर्वचयमपि पूर्वस्रप +
 च + चके समं उत्तरस्रपचके विषयं । विसर्जनीयान् पञ्चकान्
 पञ्चकान् कृत्वा गणनाया अन्त्यस्रपचके अकारादिभिरुकारादि-
 भिर्य क्रमात् एकद्वित्रिचतुःपञ्चविसर्जनीयसंख्या द्रष्टव्या । अथ
 मपरस्रपमपि विसर्जनीयभावश्चापक् । अत्रायद्यमाधुपदं लक्ष्यं न
 भवति । लक्ष्यभावः समो भवेदिति ज्ञातव्यम् । इत्यन्तोपसर्गा-
 पदान्तलक्ष्येषु न गणनीयाः ।

इति वेदविज्जनममृत-श्रीवैद्यनाथभट्टविरचितलक्ष्यारण्यप्रभाषा समाप्ता । ॐ

It ends thus. —

मावो वा एतत् सच । यौडाश्याचातल्ये । श्रोतौ । प्राक् ।
 लाकौ । यम् । मूल्यं तैता । लोट्पिभो । शिथौल्यकैषा । तापोवे
 यो । ला । जशौ । श्रोमि । क्रि । चे । न्याटाभि । श्रै । दो ।
 ल्यु । चम्पु । के । त । प्रा । टोड । मि । श्रोमु । ५ । २ । ० ।
 कर्म । हरि रौ २ ।

The last Colophon:— इति श्रीवैद्यनाथभट्टविरचितायां वेदविज्ञि-
 समतलक्ष्यमग्नं समाप्तम् ।

श्री । शुभसङ्ग । श्री । ५ ।

Post Col. —संवत् १६७२ समवे व्यापादभास-शुक्लपक्षसप्तम्या शुके
वाराणस्या लिखितम् ।

श्रीगणेशाय नमः ।

On the reverse of the last leaf

पुस्तकमिदं श्रीविषादकदोक्षितानाम् ॥

This is a short work which serves the same purpose
for the Yajurveda as Padagadha, Caturjāna, etc., does for
the Rgvēda.

SŪTRAS OF THE BLACK YAJUR VEDA

492.

10519. मानवशुल्बभाष्य । *Manuś Śulba Bhāṣya* (with
the Text)

(Being the earliest comment on the *Āturya Śulva Sūtra*).

By Śinadāsa, son of Nārada

Substance, country made paper 10×4 inches Folio 32 Lines 10-12
on a page Extent in blocks 1000 Character Nagari of the seventeenth
century Appearance old and discoloured Complete

Beginning —

ॐ नम ओङ्कटिराभाय । ओयञ्जयुखपाय नम ।
ओविश्रेष्ठ नमस्कृत्य विश्वेष्ट भगता गुह ।
पादपद्म पितुर्गता नत्वा वै याज्ञिकान विभान् ।
आसीत् पुरा मण्डितपूर्वपाद ओठाक्षयो यज्ञसमूहकारी ।
आसीद्य वेदैश्च मोनामशुक्लो प्रवर्धयत्य प्रथित द्वि वशे ।
तदन्वये याज्ञिककौकशस्यो यज्ञा नदान्यो विदुषो वरिष्ठ ।
तत्पुत्रपुत्र किल नारदाख्यो वेदार्थवेत्ताऽपर एव ब्रह्म ।
सस्यात्मनः शत्रुभद्रनामा तदयमोष्ट शिवदासश्रम्यो ।
काश्या स्थितो मानवशुल्बभाष्य कुर्वे यथार्थं अतिसूत्रमूलम् ॥
निरालम्बस्य मुन्यस्य पूर्वग्याहृतस्य च ।
तस्य चाग्न्या कथं कर्तुं शक्यतामविमन्द्यो ।
तथापि क्रियते किञ्चिच्छोधयिष्यन्ति याज्ञिकाः ।
अकरुणा मन्दकमल ओष्ठमाहर्माभीषित ॥
मयाद्य मणितपानं मुन्यग्राह्य समारभेत् ।
यन्मया सकलं ज्ञानं मुन्यस्यैव न भायते ॥

सन्ति शुभान्शनेकानि तद्वाच्यानि बह्वन्यपि ।

मैत्राख्या चेकवाच्यत्व बोधायने न वृश्यते ॥

तस्माद्वोधायन शुल्ल लिख्यतेच क्वचित् क्वचित् ।

स्त्रीयशुल्लस्य सम्मत्ये पठतां ज्ञानवृद्धये ॥

नञ तावत् सकलधर्मशास्त्रप्रवर्त्तकस्यायम्भुवो मनुर्मेचीशाखाया श्रौतसूत्र
विधाय तत्र क्रियमाणवेद्ययनोक्तया शुल्लसूत्र कुर्वन् आदौ रज्जुमल्लगमाच्च ॥

पार्श्वमानौ समा त्रिगुणा रज्जुमुभयत पाशमसूलाभामांमापतमुष्का
प्रतिसुक्तमयूखो मिनुयात् अस्यायमर्थः । पार्श्वे मोयते यथा सा पार्श्वमानौ ता ।

etc, etc

5B, इति श्रीनारदात्मजशिवदास-विरचिते मानवशुल्लभाष्ये परिभाषाखण्ड
प्रथम ।

7A, इति श्रीपाकयज्ञिकी-वेदी-साधन शुल्लसूत्रव्याख्याने द्वितीय खण्ड ।

12B, इति श्रीनारदात्मजः साङ्गदर्शपोर्णमासिकी वेदे साधनसूत्रव्याख्याने
तृतीय खण्ड ।

16B, इति श्री नारदात्मजः शारङ्गप्रभासिकीवेद्यादिपाशुकौवेद्यन्तसाधन-
शुल्लसूत्रव्याख्याने चतुर्थखण्ड ।

Beg. (12B) अथ चातुर्भास्यव्याख्या वाचस्पतिप्रभासिकयजनसाधनभूतयो-
मावतीवाच्यीवेद्योर्युगपत्साधनप्रकारमाह ॥

16B त्रियंकृपाचका श्लोकलक्षादीनां सोमे उपयोगात् तत्स्वरूप शुल्ल
खण्डेति ।

21A इति श्री नारदाः पञ्चम खण्ड ।

25A इति श्री नारदाः सदोषविद्वांनामौघसाधनविधायक षष्ठ खण्ड ।

12A इति श्री (The names are blotted over with ink)
मष्टावकीये (r) (written on the margin in a later hand) सशिरस्क
प्रथमादिमाधन सूत्रव्याख्याने सप्तम खण्ड ॥

तृथपुसप शिरोविधायेति मनुनोक्त सूत्रस्यायमर्थः । The explanation
continues to the reverse of the last leaf which contains an
illustration of an altar.

Sub letter country no paper 743} the Island of
 2. It is in shape of (1) the Nazas of the early 11 certb
 1. 19. Affix a 1 x 1 red stamp

Sci. C3 Vol. 1, 121

194.

Patrice Thibault *saltro*

The statements in L are not all correct. The Sūtra in 24 sections comes to an end in line 8, leaf 18B. Then commences an anonymous Bhāṣya which abruptly ends shortly after the completion of the fifth pāṭala.

Text printed by Dr. Calland in his *Pitruvedhasūtrānti*

495

5 b cc country: al p l r 20241 l kul 16 l on 1
1 14 1st nb: luh 60 Clar ter Na: a 11 r r c oll

It begins —

पैटमेधिक कर्म वक्ष्यते पूर्वोक्तानि कर्माणि जीवतां पुराणानि ।

नातश्चसंप्रभूतोनि नियनैमित्तिरकाण्यपारक्षितानि भातकम्माद्युप
नयनान्तानि उभय माधयन्तीति द्रव्यगम्याय विद्यानि ।

It ends — दर्शपूर्णभासाद्ययत्नायमिति मामग्यादमिहोपश्रयानि कम्माणि
यत्रादीनि न भवन्ति । प्रोषितप्रभोत इत्यनुवादः । यथाग्रन्थै
रिद्येवमादि विधानुमेव हते प्रोषितप्रभोत इति श्रुते ।

196.

2206 भारद्वाजपैतृमेधिकसूचव्याख्या । *Bharadwaj*

Parame Dhik Sutta Vyakhyā

This is a contemporary paper 10 x 4 1/2 inches. Folio 14 of which the
text is in a very fine 11th century script. It is in a good state of preservation
in the manuscript. The script is of the 11th century. It is a very
fine and elegant.

It ends —

प्रमादमरणे सरेष पिष्टमेध कर्तव्य । अविशर्गमैर्नोदांरकम्मन्ति
यद्यपि इति विनामे कदाचिन्मरणे यावज्जीवसुतेरनपगतत्वात्
दारान्तरयज्ञमे चाशक्तत्वात् व्यासार्धमध्याधेयमिति दर्शपूर्णमासा
यपणार्धमिति । मामग्यादमिहोप । येयानि कम्माणि यत्रादीनि
न भवन्ति । प्रोषितप्रभोत इत्यनुवादः । यथाग्रन्थैरिद्येवमादि
विधानुमेव हते प्रोषित प्रभोत इति श्रुते । यत्रमस्या ५२८ ।

For the Text see Burnell 20B. The work is marked
आहिताभि अन्येष्टि भारद्वाज on the top of fol. 2

The second pragra begins —

१। अथान उक्तः पैतृमेधिक व्याख्यायाम उक्तमपुष्टमेध पर्वतद्व
विधान कर्तव्यमित्युक्तः पिष्टमेधस्य सर्वेषां कृपते पिष्टमेध-
प्राप्तानामपि ब्रह्मविद्भिः कर्तव्य इति ब्रह्ममेध इत्याद्यन्ते अथवा
ब्रह्मविद्यानामिति केचित् ब्रह्मविद्भिर्विधेयत इति अथवा
इति अथवा राक्षसतिरानीयते विषयदार्ढ्यं विज्ञातानामिहोप
कतूनामुक्तम् कतूरिक्तन्ता सुतिरानीता विज्ञातयो ब्राह्मण एव ।
इत्यादि ।

1261. भारद्वाजगृह्यसूत्रम् । *Bhāradvāja Gṛhyasūtra.*

Sub since country made paper 10¹ x 1¹ inches 10 lines 11 times 8 to 11 on a page 14 tent in lobas, 500 character 140 at 1 Date Sam 1st to Apparatus, off Complete

Colophon in 21B. :—

इति भारद्वाजगृह्यसूत्रात् शास्त्रसंयम्ययथा सगृहीता इति ।

Col in 25A — इति गृह्यसूत्रादितानि समाप्तानि ।

Post Col — श्रीरस्तु । अनन्तकृष्णदीक्षितमुनिनाथकदीक्षितानां ।

संवत् १७८६ वर्षे आषाढ शुक्ल ५ दिने समाप्तमगमत् ।

The Kalpa Sūtra of Bhāradvāja School is very rare. Pitrmedha Sūtra only of the school is generally known, having been published by Dr Caland. Dr Buhler in his Gujarat Catalogue, Vol. I, p 186, mentions परिशेषसूत्र of that school, but gives no description. The work contained in this manuscript is divided into 37 sections. The first section contains a few sūtras identical with the first few sūtras of the Īpastamba Gṛhyasūtra. The sections are short, but there seems to be a short commentary accompanied by directions for ritual, given along with the sūtras.

In the left hand upper corner of each leaf, we have sometimes वीष, sometimes वीष म. दी, sometimes वीषघटी, and sometimes नीषघटी. It seems that the short commentary is by वीषघ. The colophon given above, says that only Pīṭya scitta section has been picked up from the Gṛhyasūtra of Bhāradvāja. But this statement seems to apply to that portion of the manuscript which lies between the two colophons, namely, the last line of leaf 21B and 25A. This manuscript seems to reveal a large portion of Bhāradvāja Gṛhyasūtra, hitherto considered as lost.

The beginning is the same as that of Īpastamba Gṛhyasūtra.

End before the first colophon in leaf 21B

व्यावृत्तिभिर्विच्छताभिर्भूरग्रये चेति प्रतिमन्त्र यथोदघाज्यज्जती-
र्जुञ्जयात् । घोमे मर्व्वञ्च अग्ने परित्तरणमाज्यमन्धारसुकुसुवसमाज्जनमुभयत
परिभेचन कुर्यात् ॥ २० ॥

The end before the last colophon —

ओषामनादो च वसधे इयुपवासश्चरोह्यैषिवसदिक्कर्म प्रतिपद्यते । ततोऽपक्षे
घोम कुर्यात् । पुनराधेय तस्य प्रायश्चित्त ॥

498.

416 परिभाषासूत्रम् (भारद्वाजौयम्) *Paribhāṣā*
sūtra of Bhāradvāja

Sub stance country n to paper 9, x 6 inches Lot n 3 Due 11 on 4
page Latent in blocks 60 Character No. 11 Application fresh Com-
plete

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।

स्निधायेव सस्कारार्थमोपासन । अपिहोत्र यजमानस्येति विज्ञा-
यते । अन्यतर पत्नी अन्यतर यजमानस्य तथोपे प्रथम स्निधेत
तस्यापिहोत्र पत्न्यायावा वा सच्च प्रमोतयोऽभयो प्रतिषेध ।
अथ यद्यपत्नी एक स्यादुभाभ्या तस्य सस्कार उपासनाभि-
होत्राभ्या । अथ यद्यपिहोत्रेण पत्नी दृष्टति यदेकस्मिन् यूपे हे
रसनं पतो विन्दत इति विज्ञायते । सा पुनर्द्ववति स स्त्रीवद्ववति
इति विज्ञायते ।

It ends thus —

खदिरविन्ध्यपालाशानामिध्मादूर्वाणि इत्यादि आज्यालाभे यजमा-
निक माहिष वा हतमाज्याय इत्यादि ।

इति भारद्वाजपरिभाषासूत्रम् ।

इति समाप्तम् ।

श्रीरामेश्वरार्पणमस्तु ।

Colophon — इति मातृदत्तोया चतुर्विंशत्याख्या समाप्ता ।

Post Col — सम्बत १८६२ फाल्गुनशुक्लपक्षा तृतीयेनामर्केन वासुदेवेन
श्रीकाश्या लिखितम् । श्रीविश्वेश्वरायनमस्तु ।

Matphatta is hitherto known as a commentator of the
Hiranyakesi Sūtras only See *Aufrecht Cat Cat*

It contains the commentary with directions for the
application, on the first four sūtras of the Chapter on Rudra.
The sūtras are—

1 अथातो हव्यमर्चयिषि व्याख्यास्यामः ।

The commentary ends in 6a

2 अथात यस्याहवदत्ता न्यासयन्त्येकं जयहोमार्चनं विधिं वक्ष्ये ।

The commentary on the second sūtra ends in 12a

3 अथातो हव्यमर्चयिषि व्याख्यास्यामः ।

The commentary on the third sūtra ends in 15b

4 सप्तमे पुण्यदेशे गोचर्ममात्रे स्थाविरि पदो वा तिर्यक् प्रकल्प्य पूजयेदिति ।

The commentary ends in 19b

The work begins with निश्चयितं वेदा एव

502.

3046 प्रयोगवैजयन्ती । *Prājoga Vajayanti*

A commentary on Hiranyakesisūtram

By Mahadeva

51st cc country male page 2, 40 also 10a at L 0 90a
more latest sloka 1100 Class for Bāṅgā of the 19th century
A 1100 10 10 10 10 10

The commentary is on the 11th prajña of the *Hiranyakesisūtra* which deal with animal sacrifices and is complete in 5 prajñas

The last Colophon —

इति श्रीमयापारदिरण्यकप्रिस्तुत्रव्याख्याया प्रयोगवैजयन्त्या महा
द्वयताया चतुर्थे पञ्चमोऽध्यायः । प्रत्यक्ष समाप्तः ।

It begins —

श्रीमच्छेषाय नमः ।

अविद्येभ्यु नियतोपक्रमास्तु निरूपिता ।

दर्शाद्या इष्टिपर्यन्तास्तत्वारोऽथ निरूप्यते ॥ (?)

नित्याभ्यासं पशु पूर्वमनित्याभ्यासकर्मता ।

चातुर्मास्येभ्य एवैव सौचामस्याश्च पूर्वम् ॥

प्रथे चतुर्थे इन्द्राग्नौ निरुद्धो विद्यतै सह ॥

सर्वेभ्य कामेभ्य पशुवन्यो विधीयमानो दर्शितो बौधायनेन, अथवादकपाल आपस्तम्बेन । अत्र पक्षेभ्य प्रथमप्रथे प्रथमपटल एव अधिकारिनिर्णयो दर्शपौर्ण-
मासवदेव हस्तोऽतो न व्याख्यायते । इत्यादि ।

It ends —

न्यायोपदेशयो केचिद्विकल्पं ब्रुवते न तत् ।

युक्तं न्यायोऽनुमानन्तु स्मृतितुल्यं कथं भवेत् ॥

503.

581 ज्योत्स्ना हिरण्यकेशिसूत्रव्याख्या ।

Jyotsna, being a comm on Hiranyakesi sūtra

By Gopnātha

For the MS see L 1505

A mere fragment containing the comm on the 10th
Prasna . The last leaf is marked 133, but the leaves from
127 to 132 (both inclusive) are missing

504.

10494 हिरण्यकेशिसमार्त्तसूत्र) *Hiranyakesisamanta*

sūtra

Substance, country made paper 8½ x 6 inches Folia 52 Lines 11 L.
on a page Extent in sholas 600 Character, Nagua Date S 1,31 Ap
pearance old and discoloured Complete

Last Colophon — इति हिरण्यकेशिसमार्त्तसूत्रं समाप्तम् ।

Post Colophon — शाक १७२१ सर्वधारीनाम सर्वज्ञे आरम्भ वय ८
 भृत्यवार तपिने डोगरे इत्युपनामकस्य अम्बकभट्टात्मजगाधरेण
 लिखित ॥ स्वार्थपार्थ ॥ यदिमुद्रममुद्र ॥ १८ गृभ भागु ॥
 अवन्तिजापुर्णि मद्वाकान्तनिधौ नपूर्ममस्तु ॥

Beginning — उपनयन आरम्भस्थानम् ॥

सप्तवर्षे ब्राह्मणमुपनयनेनादध्वर्युं राजन्त्य दादश्वर्युं वेद्य इमन्ते ब्राह्मण
 प्रीये राजन्त्य शरदि वेङ्गमापूर्यमाणपक्षे पुष्ट्ये नक्षत्रे

6B इति हिरण्यकेशिसूत्रे एकोनविंशतिप्रश्ने प्रथम पटल ।

11B इति • द्वितीय पटल । अधीय वेदं ध्याय तद्वाक्याख्याम् ।

15B, • तृतीय पटल — आनयत्यस्मै रथमन्य इस्त्रिंश वा—

20A, • चतुर्थ पटल । दध्ने चन्द्रमस वृष्टाप व्याचक्ष्यापो धारयन्माणा
 ०८०

23A, • पञ्चम पटल । समावृत्त व्याचार्यकुलाभ्यातापितरौ विभ
 वाचाभ्यामनुष्ठातौ भार्यामुपयच्छेत् ।

26B, • षष्ठ पटल । ता तत प्रवाहयन्ति प्रवाहायन्ति समोप्येत
 समिसुवृक्षरणि निवो धाव्योक्तुगतोमन्त्रा श्रीनिषागारादाद्या-
 मवालखानुमते भाव्याया यत पूर्वगार प्राप्यायैना मशान्ति
 दर्ष्टिण पादमयेति चर ।

31A • अष्टम पटल ॥ गृह्णामाविभौत वा स्तोत्र्यते ॥ शरत्त का
 यिष्यन् ॥ यानियद्व्यादिर्हमि ॥ निष्पुष्यानि कन्दयतु ॥

31B • उपनयन विराज चेकमिथेकाग्रचिञ्चत ॥ (?) इति हिरण्य
 केशीसूत्रे एकोनविंशतिप्रश्ने समाप्त ॥—

31A १ ११५ — अथस्त गौमन्तोद्वयन । प्रथमगभायाथतुर्धे
 माख्यापूर्यमाणपक्षे पुष्ट्ये नक्षत्रेऽदिसुपनमाधाय व्याहृतिपर्यन्त
 कृत्वा धाता ददातु भो रथिभित्ति चतस्रो धात्रो जुहोति ।

38B इति हिरण्यकेशिसूत्रे विंशतिप्रश्ने प्रथम पटल । अथातश्चाग्नेय
 प्रायश्चित्त समुपस्थमत यज्ञोपवीवाचान्तो वाप्रीतेन शरावेकोदक
 माशुत्य सभाया मध्येविदेनमुद्रुष सभाया वाद्य हृष्टानि

तेन कुमारमभ्याशुवाधेभु तान विमान रथा नारयोः हमितेजा-
भ्यध... ..

10A. • विंशतिपत्रे द्वितीया पटलः ॥ २ ॥ अथातः गूलगात्मापुष्पं
मानयधे पुष्पे नक्षत्रेऽभिमुपगमापय समस्तिष्ठोम् . etc, etc

11B. • द्वितीया पटलः ॥ २ ॥ अमारास्यायामपराधे मासिहमय-
पक्षमा शर्तुं शयन म (?) पिठभ्यो नं मष्टय न दक्षिणायान् दर्भा
नागदामि कल्पयित्वा वाप्यगान् गुचो न चभवत् समं मानदुष्ट आस-
नयते ॥ १०, ॥ १०.

15B. चतुर्थः पटलः ॥ अष्टकां व्याख्यास्यामः ।

17B. • पथमः पटलः ॥ अथातः अत्रकाकर्म ।

18B. • अष्टः पटलः ॥ आदयणो व्याख्यास्यामः ।

19B. • विंशतिपत्रे तृप्तमः पटलः ॥ ३ ॥ अथातः उपाकरलोत्पन्नं
व्याख्यास्यामः ॥

End.—• अष्टमः पटलः ॥ ८ ॥ अथातः उपाकरलोत्पन्नं ॥ आदयणो
व्याख्यास्यामः ॥ अथातः अत्रका ॥ शोभते पिठभ्यो गामालभते ॥
अष्टकां व्याख्यास्यामः ॥ यथ तेततः ॥ पुत्रानान् समीक्षते ॥ ये
वेष्ट पितरः ॥ अमारास्यायामपराधे ॥ अथातो बोधासनविहार
एव ॥ अथातः गूलगव ॥ अथातः अग्रहप्रापुच्चिं ॥ द्वितीये वर्षे
पुत्राकर्म ॥ अथ अष्टे मास्यप्रार्थनं ॥ नर देवोद्यतर ॥ यथैव
शयः पर्वते ॥ अथातः पुसवने ॥ अथातः भौमन्तोषपथ ॥ अथातः
समग्रप्रापुच्चिं ॥ अथातः गूलगव ॥ अमारास्यायामपराधेऽष्टका
व्याख्यास्यामोऽथातः अत्रकाकर्मोद्यायणो व्याख्यास्यामोऽथातः उपा-
करलोत्पत्तौ ॥ अथातः भौमन्तोषपथं ॥ ये वेष्ट पितरौ विंशतिः ॥

Then comes the last col quoted above

505.

10583. The Same.

Substance country-made paper 8½ x 4 inches 10 lbs, 12 fl Lanes 10
on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, dis-
coloured Defective in the beginning

fol 12 (f. 1) contains the colophon of the third part of Prasa XIX

(3) — इति हिरण्यकेशिमुखे षकोनविंशतिप्रश्ने दशमोऽयं पटलः ।

1st fol — विंशतिप्रश्नेऽयं पटलः ।

508

The MS contains the 19th Prasa of the Hiranṣyakeśi Upaniṣad, which deals with the ceremony of Upanayan and is divided into 8 parts. It fol 10 contains the first four leaves (11 to 17) of Simantonyama which abruptly comes to an end.

The 19th Prasa begins —

इति । ॐ उपनयनं व्याख्यास्यामः । सप्तमं ब्राह्मणमुपनयोत् ।
 षोडशवर्षं राजस्य द्वादशवर्षं वैश्यः । रसने ब्राह्मणं योश्चे राजस्य
 शरदि वैश्यमापूयंमाले पक्षे पुण्ये नक्षत्रे विप्रवेण पुत्राभये नृमान्
 ब्राह्मणान्नेन परिवेष्य पुण्याहं सम्ययनकृद्विमिति वाचयित्वा
 श्रितस्य कुमारस्य केशान् वाचयित्वा आतमलङ्कृतं × × × वास
 परिधाप्य etc, etc

43B इति हिरण्यकेशिमुखे षकोनविंशतिप्रश्ने दशमः पटलः

Leaf 11 begins —

अथातः सौमन्तोन्नयनं प्रथमगर्भायास्तुर्धेमाभ्यापूयंमाले पक्षे
 पुण्ये नक्षत्रेऽग्निमुपसमाधाय यादृतिपर्यन्तं कृत्वा धाता ददातु ना
 मयिमिति चतस्रो धातुं पुंशोतीम मे वरुणतत्त्वायमिह इत्यादि
 वाचयित्वा etc, etc

ĀPASTAMBA SUTRAS

507 & 508

988A and 988B आपस्तम्बश्रौतसूत्रम् । *Apastamba*
Śrauta sūtra

Subatan & company : de [apur 1/2 x 1] n 1c 60 1 no 11
on a page Character Nāgarī 1/2 pica = 011

A fragment containing the first six prasnas (Garbe's Printed Text, vol I, pp 1 393), and another containing the eighth prasna (printed in Garbe's edition, Vol II, pp 1 94) They contain all the Haviryajña sacrifices except Nirūdhaprasubandha which comprises the seventh prasna

509.

659 The same to the end of Prasna IX

For the manuscript see L 1330

The first five leaves are missing

Continuous pagination down to leaf 83 and to the end of the fifth prasna

Post Col Statement —

नारायणमहृषिकटेन लिखायित ।

The sixth prasna is complete 21 leaves, the seventh in 16, the eighth in 23 leaves

Post Colophon Statement —

श्रौतसूक्तोपनामकलणभट्टस्य मुनेन नारायणेन लिखायितम् ।

The ninth prasna has 19 leaves

510

461 The Same (चातुर्मास्यसूत्रं वा चातुर्मास्यप्रश्नः) ।

For the manuscript see L 1353

Post Col — इदं चातुर्मास्यसूत्रशुद्धकं मोन्योपनाम वैद्यनाथमहर्षेण मौल

हन्ता गृहीतम् । सात्त्वो जयाथा ॥ स १८६३ भाव ८ बुधदिने ।

511.

2036 *The Same* (Prasna VIII)

Distance country mile paper 10x5 inches. Folio 6 f. 17 on a page. Character Nagari of the eighteenth century. Appearance bound Complete.

This is the eighth prasna of the Īpastambī Śrauta Sūtra, printed in pp. 1 to 9½ of the second volume of Dr. Richard Garbe's edition.

512

8508 *The Same*

(Prasna IX, Vidyāpāradhānūmitti prayascitta)

Distance country mile paper 10x1½ inches. Folio 16 f. 20 on a page. Character Nagari of the eighteenth century. Appearance old and discoloured.

Colophon — सुविजयमपक्षमकुचे नवम प्रश्न समाप्त ।

512A.

1199 *The Same*

Country made paper 9x4 inches. Leaves 8 on a page. Nagari.

513.

618 *The Same*

The codex contains prasnās 10 to 15 of the Īpastambī sūtra.

For the manuscript see L. 1227.

The 10th prasna agrees with that in Dr. Garbe's edition. After the close of the thirty first or the last kandikā, the pratikā of all the kandikās are given in the reverse order.

The 11th prasna in this manuscript is the same as the 15th in Garbe's edition, complete in 21 kandikās, at the end of which come the pratikā of the kandikās in reverse order.

The 12th prasna in this manuscript wrongly called 13th in the chapter colophon, is the same as the 11th in Dr. Garbe's edition, complete in 21 kandikās, ending with the pratikā in reverse order as before.

528.

3280 *The Same.*

Small Japan country-made paper $2\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folios 6. Lines, 7 on a page. This water Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

529.

967 *The Same*

Substance country-made paper $10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches, but parts each separately pagged, the first part covering 6 leaves, second 13, third 11, fourth 12 fifth 8, sixth 18. Lines, 7 on a page. Extent in folios 1400. Character, Nagara. Appearance, fresh. Fragmentary.

Āpastamba sūtra of the Black Yajurveda is complete in 32 prasnas or prapāthakas. The first twenty-four prasnas deal with Śrutisūtras and are called the Āpastamba Śrutisūtra. The prasnas 25th, 26th and 27th are devoted to the Gṛhyasūtras and go under the name of Āpastamba Gṛhya sūtra. Prasnas 28th and 29th refer to customs, traditional and local, and are called Dharma sūtra. The 30th prasna is Śulvādhyāya and refers to the construction of sacrificial halls and altars. Prasnas 31st and 32nd treat of Putrmedhika rites and hence go under the name of Putrmedhika sūtra.

This manuscript contains in the first pagination, the 23rd prasna; in the second, the 24th; in the third, 25th, 26th and 27th, in the fourth, 30th, in the fifth, 31st; and in the sixth, 32nd.

The whole text of the sūtras has been printed piecemeal, the Śrutisūtra by Dr Garbe, the Gṛhya sūtra in Bibl. Sanskritika, the Dharma sūtra by Hofstath, Dr Bühler and in Bibl. Sanskritika, Śulvādhyāya by Dr. Thibaut, and Putrmedhika sūtra by Dr. Caland.

In the printed text of Dr. Garbe the 24th prasna comprises 11 sections, but our manuscript has two more after the 24th.

530.

1249 आपस्तम्बगृह्यसूत्रम् । *Āpastamba Gṛhyasūtra.*

Substance, country made paper 10x1½ inches Folia 10 Lines, 13 on a page. Character, Nagari Appearance, very old Complete

Printed in Bibl Sanskrita

531.

8338 आपस्तम्बधर्मसूत्रम् । *Āpastamba Dharmasūtra.*

Substance, country-made paper 2x4 inches. Folia 33 Lines, 11 on a page Extent in Slokas, 500 Character, Nagari of the seventeenth century Appearance, old and discoloured Complete

Beg. — श्रीमन्मैत्रेय नमः ।

I. अथानां सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः ।

It consists of 11 patalas.—

18B. एकादशः पटलः—

II. Then, after seven lines, we have the beginning of the second prasnā, which also consists of 11 patalas.

Beg. — 10A श्रीमन्मैत्रेय नमः ।

ॐ पाणिग्रहणादधि गृहमेधिनोर्वैतं कावयोर्भोजनमर्हतिवापस्य पवंशं श्रीमयोदयवातः—

33A इति एकादशः पटलः— इति आपस्तम्बसूत्रे द्वितीये धर्मप्रश्न समाप्तः ।

प्रयोजयितामन्ता कर्ता । चोत्तं पश्चिद्ग । चरिते यथापुरं । भव्यानाम-
नुपरोधेन व्याख्याताः मन्त्रवर्णनां etc

These are the Pratikas in reverse order in 8 lines.

After the eight lines, there are 7 more in a much later hand.

532.

1326 The Same

Substance, country made paper 9x4 inches Folia, 33 Lines, 9 on a page Character, Nagari Appearance, tolerable

540.

1283. *The Same.*

Substance, country-made paper 11x4 inches Folia, 25. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date, Sam 1639. Appearance, old.

Printed in Dr. Garbo's edition, Vol. II, pp. 1-9½

The eighth prāṣṇi of Āpastamba Kalpa Sūtra—devoted to Cāturmāsya, namely, Vaiśvadeva, Varuṇapraghāsa, Śākamedha and Sunāsiriya sacrifices.

The comm. has a different division called pāṭalis and not handikās. In the present MS 32 handikās are grouped in six pāṭalas.

Post Col :—श्रीरक्ष । भट्टनारायणसुखभट्टगोविन्दसुखकृष्णेन लिखित-
मिदं पुस्तकं । संवत् १६३९ समये मा, कृष्णायुष्या खौ श्रीविश्वेश्वर-
संनिधौ स्थाप्य परार्पणं । ५ । अयमस्तु सर्वजन्यता । श्रीविश्वेश्वरी
भक्त्यु ।

541.

626. सामान्यसूत्रकपदिभाष्यम् । *Sāmānya-sūtra*
Bhāṣya by Kapadi

For the manuscript see L. 1469.

Post Colophon Statement :—

लिखितं नारायणव्याख्योपगतं स्थाप्य च परार्पणं वर । संवत् १८६६
श्रावणवद्वत्तुर्मास्यं च ।

542.

2762. आपस्तम्बसूत्रभाष्यम् । *Āpastamba sūtra Bhāṣya*
By Kapadi Srīman

For the MS and the work see L. 1230. It contains the comm. on the Paribhāṣā chapter only. It has the first two leaves missing.

543.

3215 *The Same*

Substance, country made paper 7½ x 4½ inches. 101a = Lines, 10, 12
11 on a page. Character Nagari of the early eighteenth century. Appearance discoloured.

It contains that portion of Kapardi's Bhāṣya on Āpastamba Śrauta sūtra, which relates to Nakṣattreṣṭi.

It begins —

ओ । नक्षत्रेष्टयोऽप्यग्निर्वां अकामयतेत्यादिनाम्नाऽप्युच्यते
ता एकोपकमा एकान्वारमग्नौषा नक्षत्रसत्रेण न्योतियामयने-
नेष्टातिसमुदायशब्दोदितत्वात् । इत्यादि ।

544.

613 *आपस्तम्बसूत्रभाष्यम् । Āpastamba sūtra Bhāṣya*

By Dharmatrāṇa

For the manuscript see L. 1231

In the Bhāṣya, the prāṇas are divided into patahas and not into kṛdīkās

It contains the comm on 9 prāṇas in full and a portion only of the tenth prāṇa.

545.

668 *The Same*

For the manuscript see L. 1232

It contains the comm on prāṇas IX to XIV, XVI and XVII

22A इति पूर्वस्मिन्निष्ठौ आपस्तम्बसूत्रव्याख्यानं नवमप्रश्ने पञ्चम पटल समाप्त ।

X ends in 31B, end दशम पटल ।

XI ends in 42A, end अष्टम पटल समाप्त ।

XII ends in 60A, end अष्टम पटल ।

XIII ends in 73A, end सप्तम पटल ।

XIV ends in 108A, (दशमः पटलः) But it is called in the Colophon. पञ्चदशः प्रश्नः

Chapter XV seems to be wanting

„ XVI ends in 138A, दशमः पटलः । समाप्तः प्रश्नः ।

„ XVII ends in 160B, the last leaf. अष्टमः पटलः ।

546.

2051 : *The Same* With its *vr̥tti* commentary

By Kauṣīkarāma Agnicit.

Substance, country-made paper 10x5 inches. Folia, 13 Lines, 11 on a page Extent in ślokaś, 1000 Character, Nagari of the eighteenth century Appearance, discoloured

The present manuscript contains the Bhāṣya and Vṛtti on the eighth prāśna bearing on the Cāturmāsya rites, of the Āpastamba Śrauta sūtra. See Dr. Richard Garbe's edition of the Āpastamba Śrauta sūtra, Vol II, pp 1 to 94

The Bhāṣya begins :—

चातुर्मास्यैरिष्टवाचातुर्मास्ययाज्ञौ तस्याक्षयं सुकृतं भवति न
प्रकं क्षेपनक्षयं शोभनं कृतं । चतुर्थं चतुर्थं मासेषु क्षिपन्ते इति
चातुर्मास्यानि तद्व्याजिन इत्यादि ।

The sub-commentary begins :—

चातुस्तस्य (१) चातुर्मास्ययाजिनः न च प्रकं क्षेपितुमिच्छयं ।
इत्यादि ।

The eighth prāśna of the Āpastamba Śrauta sūtra is complete in 22 lokaś, grouped in the Bhāṣya and Vṛtti into 6 patalas.

The last Colophon.—

इति धूर्तस्वामिभाष्ये षष्ठः पटलः । समाप्तः प्रश्नोऽष्टमः ।
इति कौशिकेन रामेष्वायिषिणा कृताया धूर्तस्वामिभाष्यद्वयौ षष्ठः
पटलः । समाप्तः प्रश्नः ।

547.

652 *The Same*

A gloss on Dhurtta Svamin's comment on the Āpastamba sūtra by Kauśika Rām

For the manuscript see L 1233. But the description given in it is misleading. The manuscript contains prāśna X—XIII, and not, as Rajendralala says the first four chapters. See IO Catal No 304.

Chapter X comes to an end in leaf 86A.

The Col — दशम पटल । कौशिकेन रामेण कृताया धूर्तस्वामिभाष्य
टीकाया सोमोपोदघातो नाम दशम प्रश्न समाप्त ।

In spite of the colophon it is wrongly called on the top of the leaf "प्रथमः प्रश्नः" (in the handwriting of Māhamahā pādhyaya Kamakhyānātha Tarkavagīśa), and accordingly the ensuing chapters XI, XII and XIII are called II, III and IV in the same hand. The mistake is corrected here.

Chapter XI comes to an end in leaf 114B.

Col — अष्टम पटल । समाप्त प्रश्न ।

Chapter XII comes to an end in leaf 171B.

Col — अष्टम पटल । समाप्त प्रश्न ।

Chapter XIII comes to an end in 211B.

Col — सप्तम पटल । समाप्त प्रश्न ।

Post Col Statement —

मवत १८६६ भाद्रपदी ४ शुद्ध लिखित नावनी व्यासोपनाम ।
स्वार्थ परार्थ च । गुरुवे नमः । सावमदाश्रिवाय गुरुवे नमः ।
॥३॥ ४००० ।

548

3009 *प्रयोगरत्नमाळा । Prayoga Ratnamālā*

A commentary on the sixth prāśna of Āpastamba by Viṣṇu Bhaṭṭa.

For the manuscript and the work see L 1223.

549.

2638 दर्शपौर्णमासपरिभाषा (आपस्तम्बशास्त्रीया)।

Daśa Purnimāsa paribhāṣa Apastambasakhyā

Substance country mark paper 9½ x 1½ inches Folia 15 Lines 13 on
 2 page 1 extent in folios 270 Character Nāgarī of the nineteenth century
 Appearance discoloured Complete

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसावाहित्याय नमः ।

अथ दर्शपौर्णमासपरिभाषा लिख्यते । अथातो दर्शपौर्णमासौ
 खासास्याम मन्त्रानौ + + + नमित्वाग्निपाते दाधारे धारायां
 चादिसयोग + + + + + + + + + + +
 जुहुयात् प्रक्षेपादौषत्पूर्वं वा कुत्रचिदन्तेऽपि भवति व्याधारे । तत्र
 पूर्वमगवकाशत्वं हि यत्रावकाशस्तत्र यथापूर्वमेव । कर्मकारण-
 काले प्रादनुय उददमुखो वा हस्तद्वय अन्तर्गानु जुह्यात् ।

It ends — प्रासुदेत्यानन्तरं विहाराभिमुखो भूत्वा मोमती जपति । पञ्च
 सती प्रतीपायनीयं जपत्य भवति वा मरसतीति मुष्टं विन्दत्य इति
 च भवति अन्यत् सर्वं याजमान्य उद्देश्यतामानुमन्त्रणादिनिष्ठो-
 ऽध्वर्युं करोति सङ्गन्योऽप्यध्वर्युरेव करोति न पत्नी ।

Colophon — इति परिभाषा समाप्ता । आउवा मुक्तदौर्ध्वं हता ।

There are two leaves marked B, one being a supplement to the other—

इदं श्रीघण्टा पञ्चमाङ्गस्य पत्रस्य परिभाषायाः ।

The authorities consulted

1A, कात्यायन, बृहस्पति and भारद्वाज, 2B, बोधायनीय, सायनीय
 and प्रयोगवृत्ति, 3A, घृष्टवृत्ति, बृहत् 10B, अथर्ववेद ।

11B, ब्राह्मणस्य प्राप्तग्राह्यस्य पुरोहितप्रवक्ता एव होतृवर्पायु नाम गृह्णाति
 मानुष इत्युक्तं वक्ष्यते ॥

550.

7827. आपस्तम्बसूत्रचतुष्टयविवरणम् । *Āpastamba-
grhya sūtra-talparyavivaraṇa.*

By Gopinātha Mauni.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 76 Lines, 13 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured. The first five leaves are missing

A mere fragment

40B, इति मोक्षोपायमौनिकः सुतावापस्तम्बसूत्रचतुष्टयविवरणे प्रथमः
पटलः समाप्तः ।

551.

1109. उज्ज्वला । *Ujjvalā.*

By Haradatta Miśra

Substance, country made paper $10\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 143. Lines, 11 on a page Extent in slokas, 3700 Character, Nāgara. Date, Sam 1648 Appearance, old.

See Burnell's Catal. p 16B. CIX.

An exposition of the Dharmasūtras of Āpastamba by Haradatta Miśra. The 28th prāsna and 8 pātalas of the 29th prāsna.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीआपस्तम्बाय नमः ।

प्रणिपत्य महादेवं हरदत्तेन धीमता ।

धर्माख्यप्रश्नयोरेषा क्रियते हृत्तिरुज्ज्वला ।

अथातः सामवाचरिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः । अथग्रन्थ
आनन्तर्यं वर्तते । अतः प्रथमो हेतौ ।

It ends :—

एवंप्रकारमनुतिष्ठन्नुभौ लोकावभिषेयति । भोगेनेमं लोकं तीर्थ-
प्रतिष्ठादनेन चामुमिति ।

Col. :— इति श्री[हर]दत्तमिश्रविरचितायां धर्माख्यप्रश्नयोर्बुज्ज्वलायां हृत्तौ
अष्टमः पटलः ।

विधिविष्णुशिवादिदेवता आपस्तम्बसूक्त्या परान् ।

प्रथमामि गुरुन् मघौसुरानपि निबन्धं सुकृतामिवर्द्धनात् ॥ ५ ॥

अथ चत्वारः श्लोकाः ।

Colophon :— इति श्रीमद्वाधूल-श्रीरङ्गरामिश्रशिष्यस्य गार्ग्यश्री-
नृसिंहसोमसूतस्य गोपालस्य कृतापस्तम्बसुक्तरहस्यप्रकाशने
भाष्ये षष्ठं पटलः ।

आलोच्य मूलमानानि गोपालो यदौरुषत् ।

समाप्तं तदिदं भाष्यं सुखतत्प्रकाशनम् ॥

557.

2888. आपस्तम्बीय-शुक्लसूत्रार्थविवोधिनी ।

Āpastambīya-Sūtra-sūtrārthavibodhinī

By Kṛavindācārya

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folia vi Lines, 11 on
a page Text in ūloka, 2000 Character, Nāgara Date, Śaka 1640 Ap-
pearance, old, brittle, mouse-eaten Complete

For a description of the work see Stein p. 246 and Extr
No. 188. Stein, from the majority of his colophons, calls it
Sūlvapradīpikā The first three of the colophons in the
present manuscript call it Pradīpikā, others call it simply
tikā. The author in the opening verses names it Aksarārtha-
vibodhinī which I have preferred.

The Tikā ends in 55B, with the following colophon :—

इति श्रीकरविन्दखामिहती शुक्लटीकाया षष्ठः पटलः । ई समाप्तः प्रश्नः ।

Post Colophon :—

शके १६४[०] हेमलम्बो विक्रम मासं वशौ एकादश्या इतवासरे
काश्या विश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

After this there is a short treatise of 80 verses, entitled
दिलीपस्येनोपाधानकारिका—which comes to an end in leaf 58B,
and after which there are short collections of kārīkās without
names.

BAUDHĀYANA SUTRAS

558

10035 बौधायनश्रौतसूत्र । *Baudhāyana Śrauta sūtra*

Substance folio-cap paper 9½x4 inches folia 250 lines 1014 pages
Printed in India, 1600 Character modern Devanagari Appearance full
Complete

I. अमावास्याेन वा पौर्णमासीेन वा हविषा यज्यमाद्यो० ।

25A (२१) प्रथमाध्याय ।

II अथोषधहव्य (and not उपवाधहव्य as in the printed text)

47B (२२) इति बौधायनोवे पुत्रे आश्विनप्रथो द्वितीयः ।

III अन्नोन् पुनराधास्यमानो भवति । 71B (३१) With an index of the Prayers

(No) —इति बौधायनसूत्रे तृतीयः प्रश्नः ।

IV ॐ यमुना यज्यमाद्यो० ।

87B (११) इति बौधायनसूत्रे पञ्चमः प्रश्नः (७)

V वैश्वदेवहविर्भिर्यज्यमाद्यो० ।

106B (२० The Printed text 18) इति बौधायन-
शातुनाम्यसूत्रं सम्यक्कम् ।

VI अघिष्टोनेन यज्यमाद्यो० ।

139B (१३) दधमाः । सप्तमाः प्रश्नः समाप्तः । (The Printed text थष्ट प्रश्नः)

VII अयातो महाशय एव बुध्यन्ते 166B (२०) इति अष्टमः प्रश्नः

VIII प्रमर्षन्ति माध्वन्दिवाय सवनाय ।

179A (२२ Printed text 22) (with an index to
the ३० प्रश्न सवन in a reverse order)

Col — इति तृतीयसवन समाप्त दशमपत्र समाप्त ।

IX उक्ता समरिष्यन्पुनस्त्ययते ।

233A (६१) उन्विप्रति वीषायनीवचयनसूत्र समाप्त ।

एकदशमः पत्र ।

In the printed edition, it comes after the next Prasna

X प्रवश्यं समरिष्यन्पुनस्त्ययते । 256B (last col) (१८)

इति प्रवश्यं ।

The printed text has two more Kandikas or paragraphs, (1) beg अथान्तेऽन्तरदीक्षा व्याख्यास्याम, (2) beg सद्यस्मिन्नेतद्गतं चरेत्) included in this prasna. See Prefaces to Vols I and II of the printed edition of Dr W Gulland, Burnell 18B and I O Catal Nos 281 and 285

559.

737 *The Same* (दर्शपौर्णमासप्रकरणम्) ।

Substance country made paper 10x1½ inches folio 12 Lines 12 to 15 on a page Extent in slokas 408 Character Nāgari Appearance old Complete

The first prasna of the Baudhayana Śrūta sūtra

For a description of the work see L 1554

560

742 *The Same*

For the manuscript see L 1554

The first prasna of the Baudhayana Śrūta sūtra

Post (olophon) Statement —

इदं पुस्तकं + + श्रीष्वनामकस्य-मदुष्यरेण लिखितं स्थाप्य
परिष्कारार्थं च । शुभमस्तु शुभम् ।

561.

1200 *The Same*

Substance country made paper 10½x4½ inches folio 25. Lines 9 on a page Character Nāgari Complete

562.

1703 *The Same.*

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 31 Lines, 10, 11 on a page Character, Nagara Date 1 Sam 1513 Appearance, very old Complete.

Post Colophon? Statement:—

वसु-वेदेय-प्रश्नोभिः संयुते अथवत्सरे ।

अतो योषेऽथ वैशाखे षतुर्दशः त्रिषी रवौ ।

लिलेख ऋग्वेदनिधेस्त्राम्बकस्य हि प्रशरः ।

खचं नौधायनं गङ्गो रक्षायं जलादितः ।

563.

542. *The Same.* (प्रश्नः द्वितीयः) ।

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 3 Lines, 15 on a page Extent in Slokas 110 Character, Nagara Appearance, old fragment

It begins with:— अथोपवाहर्यं निचायते कत्वादौ ऋतुकामं कामयौव ।

564.

772 *The Same.* (आधानप्रकरणम्) ।

For the MS. see L. 1561

It contains the second prāśna of the Baudhāyana sūtra complete in 22 sections

Rājendralāla calls it an anonymous manual "according to the rules of Baudhāyana."

The portion of the sūtra under notice covers pp. 84 to 68 of Dr. Caland's edition.

But the prāśna in Caland's edition ends with A 21, while in the present MS with K 22. For what is ninth in Dr. Caland's text makes up both ninth and tenth in this manuscript.

Besides, the two (the MS and the printed edition) do not often agree in the commencing and in closing sections. For

instance, the eighth in this manuscript ends: पितरो हवेद्विति इत्यथोक्तमादधे; but that in Caland ends: पितरो हवेद्विति. Again section 14 of Caland ends: वत्सवरो ददाति, whereas the corresponding section in this MS. ends: ते प्रविष्टमिति ।

Post Colophon Statement:—

शके १६७८ संवत्सरे १८१४ सन्निवृत्तसंवत्सरे भाद्रपद शुक्ल-
दशम्या बुधवासरे इदं पुस्तकं लिखितं गोवाडीजीवनराम ।

585.

1848. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9½×4½ Folia, 13. Character, Nāgara. Appearance tolerable

Printed by Dr. W. Caland, Vol. I, pp. 34—68.

After the colophon there are the first two lines of the next praśna (III).

586.

1881. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9×4 inches Folia 23 Written in two different hands: The second and larger hand begins in leaf 3B, and continues to the end of the manuscript Character, Nāgara. Appearance: oldish All omissions of the scribe are supplied on the margin

The arrangement of sections is slightly different from that of the printed text of Dr. Caland. This covers pages 34 to 68 of Dr. Caland's edition.

567.

47A.

Ādhāna Baudhayani or Ādhānaprakaraṇa according to the School of Baudhāyana.

For the MS. see L. 1844.

*Post Col. :—*शोरसु संमत् १८७३ सन्निवृत्तसंवत्सरे आश्विनकृष्णप्रतिपदा
शुद्धवासरे प्रथमपक्षरे लेखनसमाप्तम् । भारद्वाजगोवोत्तमं खण्डे-

रावचीमखावीचीगोदेकरेख यथामति लिखितं । शुद्धाशुद्धदोष-
मस्माभि न दीयता ग्रहस्योऽहम् ।

This is a manual based on the second prāṇa of the Baudhāyana sūtra, but is put here among the sūtras

568.

1081 *The Same* *

Substance, country-made paper 10×4 inches Folia, 43 Lines, 11 to 9 on a page Extent in ślokas, 980 Character, Nāgara Appearance, old

Another copy of 474, apparently incomplete at the end.

It ends —

अनुराधः पूर्वोवाङ् उत्तरावाङ् धनिष्ठा ।

569.

1101. *The Same* (तृतीयप्रश्नः) ।

Substance, country made paper 8½×4 inches Folia, 30 Lines, 8 on a page Extent in ślokas 450 Character Nagara Appearance, fresh Complete.

The third prāṇa only of the Baudhāyana Śrauta sūtra. Printed in Bibl. Ind.

570.

2098 *The Same*. (पुनराधेयसूचम्) ।

Substance, country made paper 8×4 inches Folia, 3 Lines, 19 on a page Character, Nāgara of the seventeenth century Appearance, discoloured

The first three sections only of Prāṇa III of Bau-
dhāyana Kalpasūtra, see Caland's edition, pp. 69-72.

571.

2053. *The Same* (आययणसूचम्) ।

Substance, country made paper 8½×4½ inches Folia, 2 Lines, 9 on a page Character, Nagara Appearance, discoloured

Colophon.—

बौधायनीयमाययणं सूत्रं समाप्तम् ।

It is the 12th Adhyāya of Praśna III of Baudhāyana Kalpasūtra.

See Caland's edition, Vol. I, p 82-83

572.

761. *The Same.* (Praśna IV.)

Substance, country-made paper 10×5½ inches. Folia, 18 7 lines, 9 on a page Extent in slokas, 335. Character, Nāgari Date, Sept 1914 Appearance, old Generally correct

Paśubandha is dealt with in the fourth praśna; complete in pp. 107 to 127 of Dr. Caland's edition of Baudhāyana Śrauta sūtra

Post Col. —

संवत् १९१४ शके १६३६ वाक्य पुस्तकं दृष्टा इत्यादि ।

भगवत्कटिपत्रादिव etc.

सर्वजितनामसर्वस्वरमिति भाग्यपदमुल्लाप्यचतुर्थोऽमन्दवाचते ।

573.

1201. *The Same*

Substance, country-made paper 10×1 inches 1 folia, 10 Lines, 10 on a page Character, Nāgari Appearance, old

574.

574. *The Same.*

For the manuscript see L. 1125.

Post Col. Statement —

श्रीलक्ष्मणार्पणस्तु । शुभमस्तु ।

इदं पुस्तकं मौन्योपकनाम वैजनाथेन मौन्यं दत्त्वा गृहीतम् ।

575.

97. *The Same* (V. चातुर्मास्यसूत्रम्) ।

For the MS see L. 865

The fifth prāsna, Cāturmāsya sūtra, is printed in pp. 128 to 155 of Dr. Caland's edition of Baudhāyana Śrauta sūtra.

576.

763 *The Same.*

For the manuscript see L. 1571

577.

1202. *The Same.*

Substance, country made paper 10×5 inches Folia, 15 Lines, 11 on a page Character, Nāgara Appearance, old Complete

578.

10677. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9½×3½ inches Folia, 11 Lines, 11 on a page. Character, Nāgara of the sixteenth century Appearance, old and worn out. Complete.

Beginning:—श्रीमन्महामङ्गलमूर्त्तये नमः ।

वैश्वदेवश्च विभिर्भिर्यज्ञमाख्यो भवति षाण्मुन्दा वर चैत्यां वा पौर्य-
माख्यो : etc , etc.

Colophon:—(१६) बोधायनीय-चातुर्मास्य-सूत्रं समाप्तं ।

579.

10636. द्वैधकाण्डः (बोधायनीयः) । *Dvandhakaṇḍa*

Substance, foolscap paper 8½×4 inches Folia, 51 Lines 9 on a page
Extent in ślokaś, 1200 Character, modern Nāgara Appearance, discoloured
Complete

There are four prāsnaś of 10 chapters each.

I उपवसथ इति । कथमु खलूपवसथं जानीयात् ।

31B, दशमोऽध्यायः (without the Prāsna col)

II. अथ चातुर्मास्यानि व्याख्यास्यामः ।

52B, दशमोऽध्यायः । द्वितीयप्रश्नः ।

III अथातोऽग्निं कल्प्यास्यास्यामः ।

61B, षष्ठ । इति षड्विंशतिप्रश्नः । अथातो वाजपेय व्याख्यास्यामः ।

But still Prasna III continues

67A, दशमोऽध्यायः । इति सप्तविंशतिप्रश्नः ।

IV अथात इष्टिकृत्य व्याख्यास्यामः ।

Last Col — इति श्रीबौधायनोपनिषद्ब्रह्मसंहिता चतुर्थः प्रश्नः ।

(After the sixth chapter we have no chapter marks)

Aufrecht in his Cat Cat describes Dvaidha kanda, as constituting Adhy 22 25 of the Baudhayana sūtra But his references to L 1571 and Burnell 20A do not justify the statement For the MS described in L 1571, see *infra*, and as for Burnell's MS, its contents are the same as those of the present MS But, in the present MS as has been shown above, Prasna III is called also sapta vimsati prasna (evidently as it stands in relation to the whole sūtra of Baudhāyana), I take it therefore that the present work constitutes prasnas XXIV XXVIII, prasnas XXVI and XXVII together constituting the third section In Caland's edition, however, they form 20 23

580

76३ बौधायनद्वैधसूत्रम् । *Baudhāyana Dvaidha sūtra*

For the MS see L 1571

The leaves 23 and 34 are missing while 9 and 10 mark two leaves each

The codex contains, in the first 16 leaves, the third prasna of the Baudhayana Śrauta sūtra, complete in 31 sections

16A इति बौधायनसूत्रे द्वितीयः प्रश्नः ।

It agrees completely with Prasna III of Dr Caland's edition

It contains also, in the remaining leaves, Mantra ganāmnāta Prāyaścitta (Prasna I, end missing) and prasnas III to V of the Dvaidha kanda of Baudhayana

The *Prāyaścitta* begins:—

अथातो मन्त्रगणास्तानि प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्यामः ।

30B. *Col.*:—द्वैधे द्वितीयः प्रश्नः । (*Praśna XXI* of *Oaland's* edition).

It is complete in 26 sections.

The *Praśna IV*, begins:—

अथातोऽग्निहोत्रं व्याख्यास्यामः ।

Complete in 21 sections.

38A. द्वैधकाण्डे चतुर्थप्रश्नः । (*Praśna XXII* in *Oaland's* edition).

The fifth *prāśna* begins

अथात इष्टिकल्पं व्याख्यास्यामः ।

Complete in 18 sections.

The last colophon in 47A.

इति बौधायनीयद्वैधकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः । (*Praśna XXIII* in *Oaland's* edition).

See the preceding number. What this MS. calls *Dvaidha Praśna IV* is *Burnell's* third *Praśna*, and what it calls *Praśna V* is *Burnell's Praśna IV*.

581.

10687. कर्मन्तसूच (बौधायनीय) । *Karmānta sūtra*.

Substance, foolscap paper. $8\frac{1}{2} \times 1$ inches. Folia, 34 Lines, 9 on a page Extent in *lokas*, 640. Character, *Nāgara* of the nineteenth century. Appearance, old and discoloured. Incomplete at the end.

Beg.:—पञ्चतयेन कल्पमपेक्षेत कन्दसा ब्राह्मणेन प्रत्ययेन न्यायेन संख्या-
वशेनेति ।

26B. (२६) इति कर्मन्तसूत्रे विंशोऽध्यायः २० द्वाविंशतिप्रश्नः ।

यद्यमु पशु यावज्जीवप्रयुक्तानां चातुर्भास्यानामनुप्रयोगो भवतीति पात्यगुह्या
वा धैर्या वा योर्द्विमास्यां शुनासौरीयपुरुषा यजेत ।

34B. (२२) सप्तमोऽध्यायः ।

कउ उलु शिम्बदिष्ठा—The MS ends here abruptly.

See Burnell 19B

582

489 बौधायनीयं शुल्बसूत्रम् । *Baudhāyanya Sūtra*
sūtra

For the manuscript see L. 1818

4B इति प्रथम, 6B इति द्वितीय, 9B चतुर्थ, 10A पद्य
11A समाप्तः ।

583.

1042 बौधायनीययज्ञप्रायश्चित्तम् । *Baudhāyanya*
Yajñaprāyaścitta

Substance country made paper : 10½ x 4 inches Folia 21 Lines 9 on a
page Extent in Slokas, 550 Character, Nagara Appearance old

Baudhāyana ritual on expiations Complete in three
prāśnas

Beginning —

ओम् नमः । ॐ अथाहो मन्त्रमवाप्तातानि प्रायश्चित्तानि
आख्यास्यामः । सर्वत्रोपरिष्ठान् मन्त्रकृत यययस्तान्निषेत् प्रश्न-
प्रतिष्ठासमस्त इत्येतया प्रतिष्ठाप्येनयैव सुवाञ्छति शुद्धयान् ।

It ends —

महाध्यातृतिरिथेके प्राजापत्यानिथेके आहूतीरिथेके प्रणयमि-
थेके सर्वान्निष्ठाप्यार्थः सर्वान्निष्ठाप्यार्थः । १२ । ओम् ।

Col. — इति बौधायनयज्ञप्रायश्चित्ते तृतीयं पद्यं समाप्तः ।

Post Col. — ओम् नमः । शुभं भवतु ।

584

56 यज्ञप्रायश्चित्तविवरणम् ।

By Gopal.

The MS is noticed in L. 783 It is a commentary on
the preceding work Baudhāyana's Prāyaścitta sūtras are

very rare. Gopāla seems to have commented upon the whole of the sūtras, but the commentary on the only other portion that is known, is on the Mīgāristi.

Colophon:—इति गोपालकृते यच्चप्रायश्चित्तविवरणे तृतीयप्रश्नस्य अष्टमोऽध्यायः ।

Post Col.:—पुटितो ग्रन्थः खण्ड २ संवत् १७८० फाल्गुनवदि बुधै तदिनीदं पुस्तकं समाप्तम् । पुष्पनस्त्युषर्द्धषपः किवं तुल्यं बाटिं पलभिधक्षयज शण्टे ।

585.

85. *The Same.*

Substance, country made paper 9×4½ inches Folia, 50 Lines, 11 on a page Extent in ślokas, 1250 Character, Nagara. Appearance, tolerable Complete

It is a commentary on Baudhāyana's Yajñaprāyaścitta sūtrāṇi.

The work is described in L. 783.

586.

2179. *The Same.*

Substance, country made paper 10×5½ inches Folia, 49 Lines, 11 on a page Extent in ślokas, 1250 Character, Nagara Appearance, fresh

587.

3223. *The Same.*

Substance, country made paper 8½×1½ inches Folia, 5 to 8. In Tri-pāṭha form Character, Nagara. Appearance, discoloured Date, Suprat 1813

A mere fragment containing the colophons of the first three chapters of the second prashna

For the work see L. 783

Post Colophon Statement:—

इदं पुस्तकं महादेवदेवसुतरामचन्द्रदेवेन लिखितम् । संवत् १८२३ मि, व्या. ज ५ चन्द्रे समाप्तं गोपालभाष्यम् ।

588.

3224 *The Same.**By Gopāla.*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 1$ inches Folia, 4 by counting Lines, 14 on a page Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, discoloured Leaves not numbered

A mere fragment containing the colophons:—(1) इति गोपालकृते विवरणे एकादशोऽध्यायः । प्रथमः प्रश्नः, (2) इति गोपालः द्वितीये द्वितीये, (3) इति गोपालः द्वितीये चतुर्थः ।

589, 590.

2138 इष्टिकल्पः or काम्येष्टिकल्पम् । *Istikalpa or**Kamyesthisūtra.*

Substance, foolscap paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 16 Lines, 12 on a page Extent in slokas, 570 Character, Nagara Date, Śaka 1097 Appearance, discoloured Complete

Colophon:—इति बौधायनकाम्येष्टिकल्पं समाप्तम् ।

Post Col.:—शके १६६७ मन्मथनामसहस्रदे आवयवद्य ४ तद्दिने इदं पुस्तकं समाप्तं । इदं पुस्तकं भागवतोपबामक-यज्ञेश्वरदीक्षितेन लिखितं स्थायं प्रयोपकारार्थम् । श्रीविज्ञेश्वरार्पणमस्तु महात्मनो नमः ।

The work begins:—अथैव इष्टिकल्पं व्याख्यास्यामस्तासा सहस्रदृष्टमेव । दार्ष्टपौर्णमासा संस्काराः सर्वा प्रथमाः सर्वा मध्यमा सर्वा उत्तमा यथाकालं पर्जन्या निर्वपेद्या आदिष्टस्याना अथवा आदिष्टस्याना यानि पूर्वमर्चस्य पुण्याद्यान्वेवचोर्षानि भवन्ति ।

This is the 13th Prashna of the Baudhāyana Śrauta sūtra in Orland's edition in Bibl Ind.

There is a short lacuna in leaf 1. This is the इष्टिकल्प of बौधायन ।

591.

1229 बौधायनगृह्यम् । *Baudhāyana Grhya*

Substance country made paper 10½×4½ inches Folia 133 Lines 19 on a page Character Nāgar Appearance old Incomplete

The Grhya Sūtra is complete in 1 prāsna, coming to an end in leaf 11A.

Then commences गृह्यपरिभाषा, with a new pagination, which ends in leaf 19, which is marked 59

Then commences गृह्यशेष, with a new pagination which comes to the end of the 4th prāsna in leaf 56 Of the 5th prāsna of Grhya Śeṣa sūtra there is only 1 line

Then commences विद्वनेयसूत्रम् with a new pagination from 1 to 13 It has one prāsna only.

Printed in Bibliotheca Sanskrita No 32

The last two sections of the fourth prāsna of the printed text do not agree with the present MS

592.

5455 The Same

Substance country made paper 12×5 inches Folia 132 Lines 9 on a page Character, Nāgar of the nineteenth century Appearance fresh Incomplete at the end

It contains the Grhya sūtra, Grhyaparibhāṣā sūtra and Grhya Śeṣa sūtra which is incomplete

593.

8626 बौधायनधर्मसूत्रम् । *Baudhāyana Dharmasūtra*

Substance, country made paper 11×5 inches Folia, 74 Lines 10 on a page Extent in ślokaś 1000 Character Nāgar Complete

The last Colophon —

इति बौधायने धर्मशास्त्रे चतुर्थप्रश्ने पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः
स्मृतिः । शुभमस्तु ।

This is, in fact, the *Bauddhāyana Dharmasūtra* printed in *Bibliotheca Sanskrita* no 31 with which, however, the present MS. does not agree in subdividing the *prāśa*s. In this P. I is complete in 11 *adhyāyas*, II in 9, III in 8 and IV in 5. It agrees with *Bick. Cat* No. 789.

594.

3501 **सहस्रभोजनसूत्रम् ।** *Sahasra Bhojanasūtra* of
Bauddhāyana

Substance, country made paper 10½×5 inches. Folium one. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh.

The scribe's note—

वासुदेवदौ. आपटेयाचे पुस्तका वरुष लिहिली स्मार्तसूत्र बोधायन पत्र
चालीसाचे पुस्तक बालक छरे ।

Often noticed

595.

2282. **देवस्वामिकृतं बौधायनीयभाष्यम् ।**
(आधानाद्यग्निष्टोमान्तम्)

Bauddhāyana Bhāṣya. By Devasāmi

Substance, country made paper 10×4 inches. Folio, 118. The sixth leaf is missing. Lines, 9 to 11 on a page. Extent in ślokaś, 3510. Character, Nāgara of the early eighteenth century. Appearance discoloured.

From leaf 66 to the end of the MS. there is a double pagination, one counting from 1 and the other from 55.

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।

अपादिभिरेनोनिर्हरणं कृत्वा आधानादिकर्माणि कुर्वन्ति ।
ब्राह्मणेनोक्तं कुर्यात् । इदंकादश्वितीजस कृष्णादित्योभिर्गोभूषादि-
दानैः कुशाग्रहोमैस्त्रिराचोपशमेन च विग्रहामात्रपत्नीको अमो-
नादधीत । वैशाखाः पूर्वमास्या उपरिष्टाद् अमावास्यायां यस्या
तिस्रो रोहिण्योमस्तस्या अर्द्धोदिते सूर्ये आहवनीयमादधाति

आश्वनीयस्य प्राधान्यात् वसन्ते पूर्वपक्षे रोहिण्यां प्राधान्य आद-
धाति शीघ्रे राजन्यः शरदि वैश्याः वर्षासु रथकारः वसन्ते पूर्वपक्षे
रोहिण्यां सर्वधामाधानं शिशिरः सार्ववर्षिकः तथापि पूर्वपक्षे
रोहिण्यां प्राधान्य आदधाति ।

*It ends thus:—*मयितामिं विद्यथ चतुर्दशोत्तरदशेन मनसतो पूर्णाङ्गतिं
य क्षत्वा पुनरग्नौ । समारोह्य समष्टे अप्रागयतनेषु मयिता
विद्यथ काले काले सायं प्रातरभिष्टोत्रं बुद्धयात् ।

*Colophon:—*इति देवस्वामिनोक्तं प्रोक्ते ऽभिष्टोमः समाप्तः । शुभमस्तु ।

On the obverse of the first leaf:

देवस्वामौ आधानाहि ऽभिष्टोमान्न

In fainter ink :

वीरेन्दरीयं प्रीतमिव मच्चलन्दात् ।

596.

413. (बौधायन-) कल्प (-सूच-) विवरणम् ।

Baudhāyana Kalpasūtra Vivaraṇa.

For the MS. see L. 1400.

But the description there is not all correct. The MS. contains three works mostly incomplete.

A. The first and most important is Bhāṣvāmī's Vivaraṇa of Śrauta section of Baudhāyana's Kalpasūtras, leaves 16—176

B. Bhāṣvāmī's commentary on Vājpeya, Rājasaṇya, etc., etc.

C. A Supplement in 3 leaves to Bhāṣvāmī's Kārikās on Vājapeya and others.

A.

17B, चतुर्थोऽध्यायः । 19B, पञ्चमोऽध्यायः । 20A, षष्ठोऽध्यायः ।
20B, सप्तमोऽध्यायः । 22A, अष्टमोऽध्यायः । 24A, नवमोऽध्यायः । 25B,
दशमोऽध्यायः । 26B, एकादशोऽध्यायः । 27B, द्वादशोऽध्यायः । 28B,

त्रयोदशोऽध्यायः । 30A, चतुर्दशोऽध्यायः । 31B, पञ्चदशोऽध्यायः । 32B, षोडशोऽध्यायः । 33 1, सप्तदशोऽध्यायः । पुरोडाशी समाप्ता ।

For this portion see I.O Catal 286A

34A, प्रथमोऽध्यायः । 35A, द्वितीयोऽध्यायः । 36A, तृतीयोऽध्यायः । 40B, चतुर्थोऽध्यायः ।

43A, प्रथमोऽध्यायः । 47B, द्वितीयोऽध्यायः । For these 2 parts see I O Catal 286B

50B, प्रथमः । 52B, द्वितीयोऽध्यायः । 53B, तृतीयोऽध्यायः । 55A, चतुर्थोऽध्यायः । 56B, पञ्चमोऽध्यायः । 57A, षष्ठोऽध्यायः । 59A, सप्तमोऽध्यायः । 59B, अष्टमोऽध्यायः । 60B, नवमोऽध्यायः । 62B, दशमोऽध्यायः समाप्ता दशोऽध्यायौ । For this portion see I O Catal 286C

63A commences —दर्शपूर्णमासव्यापार समाप्तानन्तर यज्ञोविशेष उत्त-
रतत्त्वमन्थेनारभ्यते पशुना यज्ञमाख्यो भवतीति । यन्मन्त्रातीतिवचनात् पशौ निश्चिंति
शब्दानि चातुर्मास्यान्यनुष्ठातुम् सोमेऽप्येतं प्राप्तिं महाप्रपञ्चत्वात् अनन्तर तद्वि-
च्छेदा इदानीरम्भः ।

From leaf 67 a fresh subsidiary numbering commences. The colophon seems to have been lost in a lacuna

68B 2B, प्रथमोऽध्यायः । 76B 10B, श्रीगणपतये नमः दर्शपूर्ण-
मासानन्तर चातुर्मास्येषु प्राप्तिषु अग्निहोत्र वै दशहोतुनिदानमित्यनेन क्रमेण
प्रयोगवचनं पश्यन्त उत्तः । अथुषा क्रमात्चातुर्मास्यनुष्ठते । 81B 15B, इति
प्रथमोऽध्यायः । 87B 21B, द्वितीयोऽध्यायः । 89B 23B, तृतीयोऽध्यायः ।
94A, 27A, ऊहः । 96A 30A, चतुर्थोऽध्यायः । 97A 31A, पञ्चमोऽध्यायः ।
97A 31A, षष्ठोऽध्यायः । समाप्तानि चातुर्मास्यानि । प्रथमं भस्मरिच्यन्तीत्यादि ।

102A 37A, द्वितीयोऽध्यायः । 104B 38B, तृतीयोऽध्यायः । 106B
40B, चतुर्थोऽध्यायः । 108B 42B, इति भवस्वामिहोत्रे प्रथमं कन्यविवरणं
पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः । अग्निहोत्रेन यज्ञमाख्यो भवति ज्योतिष्टोम इति कर्म-
नामधेयः । 113A 47A, प्रथमोऽध्यायः । 117A 51A, द्वितीयोऽध्यायः ।
119A 53A, तृतीयोऽध्यायः । 123A 57A, चतुर्थोऽध्यायः । 127A 61A,
पञ्चमोऽध्यायः । 127B 61B, षष्ठोऽध्यायः । 132A 66A, सप्तमोऽध्यायः ।

अथोदयोध्याय । 30A, चतुर्दशोध्याय । 31B, पञ्चदशोध्याय । 32B, षोडशोध्याय । 33A, सप्तदशोध्याय । पुरोडाशो समाप्ता ।

I or this portion see I O Catal 286A

34A, प्रथमोध्याय । 35A, द्वितीयोऽध्याय । 36A, तृतीयोध्याय । 40B, चतुर्थोध्याय ।

43A, प्रथमोध्याय । 47B, द्वितीयोऽध्याय । For these 2 parts see I O Catal 286B

50B, प्रथमः । 52B, द्वितीयोऽध्याय । 53B, तृतीयोऽध्याय । 55A, चतुर्थोऽध्याय । 56B, पञ्चमोऽध्याय । 57A, षष्ठोऽध्याय । 59A, सप्तमोऽध्याय । 59B, अष्टमोऽध्याय । 60B, नवमोऽध्याय । 62B, दशमोऽध्याय समाप्ता दशोऽध्यायो । For this portion see I O Catal 286C

63A commences — दशपूर्वमासव्यापार समाप्तानन्तर यशोविशेष उक्त-
स्तत्सम्बन्धेनारभ्यते यशुना यक्षमागो भवतीति । पञ्चन्तर्गतविवचनात् यशो निश्चिते
शक्यानि चातुर्मास्यानुष्ठानानि सोमेष्वेव प्राप्ते/महाप्रपञ्चत्वात् अनन्तर तद्वि-
क्षया इहानारम्भ ।

From leaf 67 a fresh subsidiary numbering commences
The colophon seems to have been lost in a lacuna

68B 2B, प्रथमोऽध्याय । 76B 10B, योग्यपतवे नम दशपूर्व-
मासानन्तर चातुर्मास्येषु प्राप्तेषु अग्निहोत्र वै दशहोतुनिदानमित्यनेन क्रमेण
प्रयोजनवान् पशुवन् उक्तः । अथुना क्रमाच्चातुर्मास्यमुच्यते । 81B 15B, इति
प्रथमोऽध्याय । 87B 21B, द्वितीयोऽध्याय । 89B 23B, तृतीयोऽध्याय ।
94A 27A, ऊह । 96A/30A, चतुर्थोऽध्याय । 97A 31A, पञ्चमोऽध्याय ।
97A 31A, षष्ठोऽध्याय । समाप्तानि चातुर्मास्यानि । प्रवर्ग्य सम्भरिष्यन्तीत्यादि ।

102A 37A, द्वितीयोऽध्याय । 104B 38B, तृतीयोऽध्याय । 106B
40B, चतुर्थोऽध्याय । 108B 42B, इति भवत्वामिह्यते प्रवर्ग्यकल्पविवरणे
पञ्चमोऽध्याय समाप्तः । अग्निहोत्रेण यक्षमागो भवति ज्योतिष्टोम इति कर्म-
ज्ञानधेयः । 113A 47A, प्रथमोऽध्याय । 117A 51A, द्वितीयोऽध्याय ।
119A 53A, तृतीयोऽध्याय । 123A 57A, चतुर्थोऽध्याय । 127A 61A,
पञ्चमोऽध्याय । 127B 61B, षष्ठोऽध्याय । 132A 66A, सप्तमोऽध्याय ।

156B 70B, अष्टमोऽध्यायः । The 136th or the 70th leaf comes abruptly to an end. Then commences a new subsidiary pignatum from 1 to 10, which begins —

अद्यातोन्तर उदित्वा महाराज एव निभामावर्धेभायां दद्यादि । For this portion see IO Cat. 287. It ends in leaf 176 or 10 —
इति श्रीभक्त्यामिरचितः समाप्तोऽस्मिन्मोमः ।

B

begin — आरुद्राष्टमपिण्डस्य भायक

कारणाङ्गुलवद्वसयितम् ।

वाक्पदद्वयपृष्ठ विनायकं

• धावन्तीसुतमघ भजे तम् ।

वाक्पदेन दद्यामाणा भोमनस्या कर्मनात् न वा एव राष्ट्राण्य चैव राज-
नस्य पक्ष इति दर्शनात् । न जेयस्य प्रदर्शनायत्नात् तस्यापि सप्तवक्त्रस्तोत्रद्वय
एवस्यानेत्यन्तरः । 2B इति वाक्पदेन प्रथमः । 1A इति द्वितीयः । 5B तृतीयः ।
8B इति भवस्वामिहते कल्पविवरणे वाक्पदेन प्रथमोऽध्यायः इति वाक्पदेन
समाप्तः । 9B इति भवस्वामिहते कल्पविवरणे राजपुत्रे प्रथमोऽध्यायः । 11A
द्वितीयः । 12A तृतीयः । 11A चतुर्थः । 15B पञ्चमः । Though the
leaves are marked consecutively, there must be some leaves
missing here 17A पञ्चमः । उक्तस्य समाप्तः । 18A, षष्ठः । 18B, सप्तमः
इति भवस्वामिहते कल्पविवरणे समाप्तस्य राजपुत्रः । 19A, इति ॐ अद्यात्
इत्योर्वाङ्मास्याम् । 27B इष्टिकल्पे प्रथमोऽध्यायः । 28A इति भवस्वामिहते
इष्टिकल्पविवरणे द्वितीयोऽध्यायः । 28B तृतीयः । 29A चतुर्थः । 29B पञ्चमः ।
30A षष्ठः । 31B सप्तमः । 32A अष्टमः । 33B नवमः । 34A दशमः ।
34B एकादशः । 35A द्वादशः । 35B इति भवस्वामिहते इष्टिकल्पविवरणे
त्रयोदशोऽध्यायः । 2 lines after समाप्त इष्टिकल्पः । 36A अष्टमोऽध्यायः
पात्राणि । 37B प्रथमोऽध्यायः । 38B द्वितीयः । 39A तृतीयः । 10B चतुर्थः ।
11B पञ्चमः । This portion ends abruptly — स भायवित्यनुपग
अद्यावतामा राष्ट्राण्य ।

C A supplement to Bhavavimśati Kāvya, on
Vijayaya, etc

श्रीकृष्णराजाय नमः ।

आचार्यै कारिका तत्र भाष्याभिभिरोदिता ।

विद्यथो वाजपेयऽत्र तदनुद्धो तदुच्यते ॥

213 इति वाजपेयकारिका] समाप्ता । End हयाययसम् ।

597.

307 सूत्रोपिनी रीधायनसूत्रविवृतिः ।

Subahant being a comment on Hanthajana Sutra

For the MS see L 152

The author's name is given by Aufrecht as Mahadeva
Vijayaya

598.

2209 The Sami (आधानसूत्र) । With the text

Subanta ce cou try mado 13 r 91 x 6 inches E (a 74 Lines 11 on
approx 1 x 10 in 10 lines 10) Character 8 x 10, 10 x 10. D 10 x 10 10 x 10
Pearane 10 x 10 10 x 10 10 x 10 10 x 10 10 x 10

Mañgalācārya —

शुक्लाम्बरधर विष्णु शशिर्वर्षे शतभुजम् ।

प्रमदप्रदं ध्यायन् सर्वविप्रोपशान्तम् ॥

The work begins —

T अथोपपत्त्यादिरुमिति

Comm —अथ दर्शपूर्णमासयोर्निर्गपयानन्तरमुपपत्त्यादिरुमनुच्यते ।

It ends —सतिष्ठते अग्राधेय सतिष्ठते अग्राधेयमिति ।

Comm —यद्यपि अग्राधेयस्य पूर्वाङ्गवन्ते सस्या वृक्षा तथापि मपरिवागस्य
पूर्विरत्राभिप्रेतेति ध्येयम् ।

इतिराधानसूत्रस्य दक्षिणामूर्ध्वमुपपत्त्यात् ।

सुबोधिनीइतिरेया मुख्यतु प्रीयतां शिवः ।

Post Col —इदं पुस्तकं सन्तु १७८९ भादपद शुद्धवतीया लिखितमिदं

• चिन्तामणिमदृष्टदृष्टेन ।

For the Text see Caland's edition, pp. 34 to 68

See the preceding number.

599.

2181 *The Same.* (आययणसूच-

प्रवातोपस्थानसूच-दर्शपूर्णमासयाजमानसूत्राणि) ।

With the Text

Substance, country-made paper, 8½ x 4 inches Folia, 60 : Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 1200 : Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, oldish

On the obverso of the first leaf.

अथ बौधायन आययणसूच सूचस्य प्रवातोपस्थानसूचस्य दर्श-
पूर्णमासयाजमानसूचस्य सुबोधनोपारम्भः ।

On the reverse of the last leaf.—

इति बौधायन • सुबोधनोपमाप्तः ।

It begins :—(T.) वर्षासु ध्या[मा]कावामाययणं करिष्यन् भवतीति ।

(Comm.):—वर्षासु वर्षर्तौ ध्यामाकावामेतद्वान्यसम्बन्धि आययणनिर्द-
कर्मनाम अयं नव सस्या(स्या)नामयपाक्तः । अयते प्राप्नोति देव-
नक्षत्रेत्याययणं अथवा अयं प्रथममयवं प्राश्नं यस्मिन् पक्षेणि
तदाययणं अयययनिति वक्तव्ये आर्षत्वादायययनमिति युक्तं । इदं
कर्म करिष्यन् भवति कुर्यात् ।

Colophons :—

18B. सुबोधिन्यां दशाध्यायां (?) पञ्चमोऽध्यायः ।

27B. इति बौधायनसूत्रशास्त्रायां सुबोधिन्यां दशाध्याया यष्टोऽध्यायः ।

78A. दशाध्यायां याजमाने द्वितीयेऽध्याये षतुर्थः खण्डः । समाप्तश्चाध्यायः ।

After this, we have the following verse:—

याजमानसू सूत्रं हि यास्यात् प्रष्टव्यं ।

विद्वांसस्तेन तुष्यन्तु प्रीयन्ते ये सद्विद्वयः ।

Then follows the explanation of a few lines of the next chapter on *Brahmatva*.

79A इति बौधायन आश्रयणसूत्रस्य प्रथमोपस्थानसूत्रस्य याजमानदर्श-
पूर्णमाससूत्रस्य सुबोधनौ समाप्ता ।

After this colophon there are 17 lines on the obser-
vances in Agnyama, when performed on days other than the
full and, the new moon, as directed in Hemādri

अथ खण्डपर्वण्यस्यायणे कर्त्तव्ये पूर्णिमायामादौ आश्रयण कर्त्तव्यः । दर्शोत्तर
नतु पूर्णमासदर्शयोर्मध्ये इति निर्णये मूलमृतां अतिमुदाजहार हेमाद्रिः ।
कालतत्त्वविवेचने तु इयं अतिर्न सत्त्वान् प्रति प्रवर्त्तते किन्तु यैर्वाङ्मिभिरिष्टा
श्रीचिभिरिव यजेत ।

The Topic closes with the colophon —इति आश्रयणे कर्त्तव्ये ।

For the Text see Caland's edition of Baudhāyana,
Praśna III, sections 12 to 22, pp 82 to 91

600

2212 बौधायनीयचातुर्मास्यसूत्रव्याख्या ।

Baudhāyanīya Cāturmāsya Sūtravākhyā

With the Text

Substance country made paper 9½×5 inches Fols 142 Lines 6 on a
page Extent in slokas 2120 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

It begins —

Comm — अथ चातुर्मास्यानुच्यन्ते । तानि चतुर्षु मासेषु संपूर्यन्ते ।
चत्वारि पर्वाणि तानि वैश्वदेव ब्रह्मप्रधात्वा आक्रमेधा सुना-
सौर्यमिति तेथामेकस्मिन् यज्ञे चोदनावैककर्म तथैव चतुर्णामपि
वर्णानां साधारणमुपस्थाहरणं विहित उपस्थाहरणसूत्रे । स्वर्गकाम-
चातुर्मास्यैर्यज्ञ इति चातुर्मास्येष्विति तेषु प्रथमं पर्वं वैश्वदेव
नामकं तद्विधत्ते ।

T. वैश्वदेवद्विभिर्गच्छमाख्यो भवति ।

Comm — वैश्वदेवनामकैर्द्वि साध्यैर्यानि स्वर्गं भावयिष्यमाख्यो भवेदित्यर्थः ।

For the Text see Caland's edition of Baudhāyana Śrauta
sūtra, pp 128—155

The MS. does not give the author's name

The authorities consulted —

3A शालौकि (often quoted), भाष्ये, 9B, उपमन्यव, 18A, कात्यायन, 25A, गोपबल, व्यासस्तव, 37B, अश्वत्थायन, 42B, भारद्वाज, 47A, याज्ञिका, 52A, यज्ञवल्कर, 66A, घूर्तस्वामि, 80A, कर्कभाष्य, 81A, सत्यापाद, 83B, शाकल, 88B, गौतम, 93B, कौशौतक, 96A, कव्यसार, 103A, वागसनेयक, 110A, बह्वरच, 142B, जेष्ठव ।

601

1240 वैधायनीयनक्षत्रसप्तहवभाष्यम् ।

Baudhāyana's nakṣatra saptā Bhāṣya

By Derabhautra, son of Balabhadra

Substance country made paper 10×4½ inches Folia 65 Lines 8 on a page Extent in Slokas, 1100 Character, Nagari Date, Shriyat 1818. Appearance fresh Complete

A commentary on the sūtras of Baudhāyana on the Nakṣatra sacrifices, which are to be found in the Prāyaścitta section of his Kṛpāsūtra The sūtras are given in full The author of the commentary speaks of, however, many rites which are peculiar to Kātyāyana of the White Yajurveda

Beginning — मन्त्रेणैव नमः । औगुष्ठो नमः ।

और्विषेण मुनि नौधायन कात्यायन मुनि ।

अक्षरद्वयजनानां सदगुह्यं च हरिश्चन्द्रम् ॥ १ ॥

गङ्गाधरपाठक च यामकाविविनेषक ।

भागोरथी मातरं च पितरं नलभद्रकम् ॥ २ ॥

गर्गादियाच्चिकान् खीयान् कपर्द्गादीन् परानपि ।

प्रबन्धं मनसा वाचा कर्मणापि च भक्ति ॥ ३ ॥

तैत्तिरीयश्रुति मूलं प्रायश्चित्तप्रदीपक ।

देवानन्तप्रयोगं च तथा गोपालकारिका ॥ ४ ॥

प्रयोगो केशवानन्तावापस्तम्बानुसारिणौ ।
 ग्रन्थानेतास्तु समृद्धा विजनुद्धा विमृष्ट्य च ॥ ५ ॥
 बौधायनोक्तनक्षत्रसत्रसञ्ज्ञाध्वरस्य तु ।
 सूत्रभाष्यमहं कुर्वे कातीयानुगतं त्विदं ॥ ६ ॥

सूत्रम् । अथातो नक्षत्रेष्टौ व्याख्यास्याम ।
 अत्रायमथशब्दः मृगारपरिवेष्टिभ्याम् ॥

End — तथैव सङ्कल्पोदाहरणदर्शनात् । बद्धतरपापाक्रान्त एनोनिवर्ध्याये
 नक्षत्रसत्रेण यजेत इति श्रुत्तिकायां ॥

विश्वेश्वरखण्डमाधाय हृदि मङ्गलम् ।
 यक्षभद्रतनूजेन देवभद्रेण धौमता ॥
 कातीयानां द्वितार्यां च भाष्यं चेद मया कृतम् ।
 सक्षिप्तं पूर्वभेयंस्मात् न कृतं दृष्ट्याशिकैः ॥
 तेन मया सप्रार्थोया युक्तं चेदपरेऽपि च ।
 तुष्यन्तु याचिका सर्वे मन्त्रम परिलोच्य ते ॥
 ज्ञानादज्ञानतो वापि यक्षेण विवृत मया ।
 क्षान्त्य तथ सप्रार्थ्य याचिका व्ययमङ्गलि ॥
 न मदौया कृतिर्यस्मात् एषा यक्षस्य वै कृतिः ।
 यथा प्रेरितवान् यक्ष तथा विवृतवानहम् ॥
 यक्ष श्रम समुत्पन्नो भाष्यस्यास्य विलेखने ।
 यक्षभोक्ता विभुस्तेन प्रीयतां परमेश्वर ॥
 नेत्रेन्दुवसुभूवर्षे सिते नभसि भास्वरे ।
 पिष्टभे च द्वितीयायां सूत्रभाष्यमिदं कृतम् ॥
 भयत्रसूत्रभाष्येऽस्मिन् देवभद्रकृते वरे ।
 सप्तपञ्चाशत्पद्यश्च य ग्रन्थसंख्येयमौरिता ॥
 अपरिष्कृतमेतस्य पुस्तकं याम्भुदिगम्यत ।
 अस्त्यतोऽनेन साकं तत् प्रोध्यमेध ममाङ्गलि ॥

Colophon — इति नागरजातीय-श्रीमन्महायाचिकपाठकश्रीरामचन्द्र-
 शर्मागङ्गाधरपाठकवत्सलसम्भूत पाठकश्रीबलभद्रात्मजदेवभद्रकृतौ वो

प्रायनमुनिप्रणीतप्रायश्चित्तसूत्रान्तर्गतनक्षत्रसत्रयज्ञस्य सूत्रभाष्ये
द्वितीयखण्डमध्यायस्य तुरीयम् ॥ समाप्तं च नक्षत्रसत्रयज्ञस्य
सूत्रभाष्यम् ॥

बौधायनोक्त-नक्षत्रसत्रसंज्ञाध्वरस्य तु ।
सूत्रभाष्यं पुरा कृत्वा अतिसूत्रादिसम्मतः ॥
कात्यायनानुसारेण कर्कदेवमतेन तु ।
शोचमन्तैश्च संयुक्तः प्रयोगो रच्यतेऽधुना ॥
तत्र ॥

Post Colophon :—

संवत् १८१८ वर्षे यावत्शुद्धदशम्या सोमवासरदिने कात्यायन-
भाष्यमिदं लिखापितम् ग्रन्थकर्त्ता पाठकश्रीवल्लभसूनुना श्रीदेव-
भद्रपाठकेन ॥ शुभं भूयात् ।

602.

2216. *The Same.*

By Devabhadra, son of Balabhadra, belonging to the family of Gangādihara Pāṭhak, son of Rāmacandra, a Nāgar Brāhmaṇa.

For the manuscript and the work see L. 4180. It seems to represent the unrevised recension, which went to the south. See *Supra*.

The extent given by Rajendra Lal is 1206 (?).

The Date and the Scribe.

शके १७४३ संवत् १८८८ शुभद्वतनामसंवत्सरे माघ शुद्ध १
मन्दवासरे तदिने ग्रन्थसमाप्तं । इदं पुस्तकं भागवतोपनामनारा-
यणदीक्षितः वास्तव्य गोदावीर चौके श्रीसिद्धेश्वरवरके चत प्रस्तुत-
वास्तव्यज्ञेन श्रीकाशी ।

Rajendra Lal's MS. gives the date of composition as नेत्रेन्दुवसुभे वर्षे = 813 'of some unknown era,' but, as appears

from the previous MS, the author wrote it in 1756 A.D. = 1812 of the Samvat era.

603 & 604.

2159. **सहस्रभोजनसूत्रव्याख्या ।** *Sahasrabhojana-sūtravākyā.*

By Bhaskara Rāya Dikṣita, son of Gambhīra Itāya Dikṣita, of the school of Bauddhāyana.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 14 on a page. Extent in folios, 270. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, fresh. Complete.

The author and his work

8A. इति भास्कररायण सहस्रभुजिकर्मणः ।

सूत्रं विदुष्यता सम्यक् प्रयोगविधिरौरितः ॥

इति श्रीगम्भीरराजदोक्षितान्न-भास्कररायदोक्षितकृता सहस्रभोजनसूत्र-
व्याख्या संपूर्णा ।

1B. सहस्रभोजनविधौ सूत्रं बौधायनोदितम् ।

याकरोति शिवश्रीर्त्वे गम्भीरिभास्कारो युतिः ॥

T. अथातः सहस्रभोजनविधिं व्याख्यास्यामः ॥

Comm.: अथग्रन्थो मङ्गलार्थोऽधिकारार्थः पुन प्रतिष्ठाकथनानन्तर्यार्थो वा ।

अतःग्रन्थो हेतुर्धः ॥

605.

8178. **शुल्बमीमांसा ।** *Śulbamīmāṃsā*

By Vyākhaṭeśvara Dikṣita.

Being a commentary on the Bauddhāyana Śulvasūtra, in three adhyāyas.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page. Extent in folios, 1000. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

26A. इति श्रीमद्देवविद्याचार्य-भाषित्व-सर्वतोमुखातिराचसाधित्व-
त्वाप्तवाजपेययाजि-मोविन्दोक्षितवरनन्दनस्य सर्वतन्त्रसूत्रस्यसाधित्वसर्वदृष्टा-

तोयान्वाजि-औयञ्चनारायणदीक्षितानुसृत्य तद्विद्यतालङ्कारमस्तुविद्यावैश्वस्य
सामिचित्वाप्तवानपेययाजि-औयञ्कटेश्वरदीक्षितस्य कतिपु बौधायनशुल्बमीमां-
साया प्रथमोऽध्यायः ।

46B इति श्रीमद्द्वैतविद्याचार्य्य-बौधायनशुल्बमीमांसाया द्वितीयोऽध्यायः ।

Last Colophon — इति श्रीमद्द्वैतविद्याचार्य्य-सामिचित्वासर्वतोमुपाति-
राचसामिचित्वाप्तवानपेययाजि-गोविन्द [दीक्षितकृत शुल्बमीमां-
सेष । पुरोहित सीतारामस्येदं] ।

The enclosed portion has been added by a much later hand. Hence the confusion of the author's father with the author himself.

For a description of the work see I.O. Catal. No. 291.

606.

1854. बौधायनशुल्बदीपिका । *Baudhāyana Śulva-
dīpikā.*

By Dvārakānātha, son of Tika Bhaṭṭa.

Substance, country made paper. 10×4½ inches. Folia, 17. Lines 10 on a page. Character, Nagari. Appearance, old. Incomplete.

See I O Catal No 292 and L. 656.

The text of Baudhāyana Śulvasūtra has been published with a translation and Dvārakānātha's commentary, by Dr. G. Thibaut, in the *Pandit*, Vols. IX, X (1874—6).

607.

1882. महादेवपरिचर्यास्तुतथाख्या । *Mahādeva-
paricaryā Sūtra Vyākhyā.*

Entitled *Upacārasodāśa—Ratnamālā.*

By Surcārara Svami, the disciple of Raghunātha.

For the manuscript and the work see L. 1137.

It is on foolscap paper and not on country-made paper, as stated in there.

The pratikas only of the sūtras are given in the commentary. They are attributed to Baudhāyana, though in the Prayoga given in the work the peculiar Rgvedi form of repeating “ न मम ” after every homa is often used

608.

2106 शिवपूजासूचन्याख्या (वैधायनीया)

A comm. on the Śhivapūjāsūtra of Baudhāyana.

By Rāmacandīa, son of Pāndurāja

For the MS. and the work see L. 4263 and for a similar work see the next number, in which only the 1st sūtra has been explained.

Post Colophon —

इति श्रीहरिहराभंजमस्तु । श्रीसर्वात्मा श्रीसीताराम लिखित ।
श्लोक ८० ।

The first seven sūtras are as follows —

I अथातो महादेवस्य अहरहः परिचर्याविधि व्याख्यास्याम ।

II ज्ञात्वा शुचौ देशे गोमयेनोपनिष्य प्रतिक्रान्तिं कृत्वा अक्षतपुष्पैर्यथा-
नाभमर्चयेत् ॥

III. सपुष्पोदकेन महादेवमावाहयेत् । ॐ सुमंहादेवमावाहयाम्योम् ।
सुवर्मंहादेवमावाहयाम्योम् । सुवर्मंहादेवमावाहयाम्योम् । ॐ भूर्भुवः सुवर्मंहादेव-
मावाहयामीति ॥

IV आवाह्यायातु भगवान् महादेव इति ।

V स्वागतेनाभिनन्दति । स्वागतमनुना स्वागत महादेवाय यतत् प्रासनं
कृतमास्ता भगवान् महादेव इति ।

VI अथ कूर्चं ददाति । भगवतोय कूर्चो दर्भमयस्त्रिरुत् घटितसुवर्णं
शुभस्तेति ।

VII. अथ स्थानानि कल्पयति । अथातो ब्रह्मणे कल्पयामि । विष्णवे
कल्पयामि । इन्द्राय कल्पयामि । विनायकाय कल्पयामि ।

पश्चिमतः शूलाय कल्पयामि मन्दाकालाय कल्पयामि । उच्चतः उमायै कल्पयामि
नन्दिकेश्वराय कल्पयामि । .

609.

2105. शिवपूजासूत्रव्याख्या (बौधायनीया) ।

.1 comm. on Śhivapūjāsūtra of Baudhāyana.

Substance, French foolscap paper. 8½x4 inches. Folia, 3 Lines, 9 on
a page Extent in Sloka, 30 Character, Nāgara of the nineteenth century.

Appearance, fresh Complete

It begins:—

भवानोपश्रवौ नत्वा गङ्गा काशौ गजाननम् ।

योगेश्वरौ शारदाश्च भैरवं + सुखप्रदम् ॥

नारायणं पद्मभवं सूर्याचार्यगुरुनपि ।

पूजापद्धतिलक्ष्मणबौधायनविश्वगुरुंस्तथा ।

तदीयं शिवपूजायाः सूत्रं व्याचक्षते मुदा ।

The sūtra explained is

अथातो महादेवस्याश्चर्यं परिचर्याविधिं व्याख्यास्यामः ।

*It ends:—*इत्याह भगवान् बौधायनः ।

PRAYOGAS' OF MAITRĀYAṆĪYA MĀNAVA SŪTRA.

610.

6271. मानवसूत्रपद्धति । *Mānavasūtrapaddhati*

Substance, country made paper 9½ x 4½ inches Folia, 5 Lines, 13 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured

A mere fragment of what appears to be a comprehensive work on Paddhati, based on the Mānava sūtra

4B, इति मान[व]सूत्रपद्धमाध्याने षड्विंशोऽद्वितीयः खण्डः ।

The fragment begins:—

अथाधानक्रमो लिख्यते ।

अत्र पौर्णमास्यामाधाने चतुर्दश्यामुपक्रमोऽरविर्गनादि पूर्ण-
मास्या मध्यमम् । अमावास्यायामाधाने अमावास्यायामुपक्रमो-
ऽन्याधानं प्रतिपदि । नक्षत्राधाने च वयोक्त्वक्षत्र उपक्रमः ।

611.

6890.

Substance, country-made paper 8 x 3½ inches Folia 1-113 Lines, 7, 8 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured

Two leaves pasted together were made one. Many leaves were disjointed and separated. We have put them together, one side with the other. Foli. 3, 9, 13, 14, 15, 17, and 113 are without their obverse sides, while there are seven without their reverse sides, viz. the sides bearing the page marks. These must be beyond the number 113 and have been put at the end of the manuscript.

It begins:—

श्रीगामाय नमः ।

श्रीसुखाख्यं पराबन्दसन्दोहान्तविग्रहम् ।

महोद्भु मे मध्वामोहध्वान्तयन्तानशान्तये ॥

प्रथम्य विष्णुमदयं हरं तथा गुरुं तथा ।

प्रवक्ष्यते यत्तेर्हितं मनोमत्तं भद्रात्मनः ॥

प्राप्तपारिष्टस्यवीनप्रस्थाप्यानामाद्यमाकां भाष्यत्र (?) प्राक्ष-प्राजापत्य-
नैष्ठि(छो)कावार्त्ताक(?)शालोनयायावरापोरसंन्यासिकवैषागसोर्दुर्वरवालापित्यके-
नपारया वृत्तिभेदोक्तयोक्ताः । अष्टेदागो परित्रात्रकाग्रम्य आश्रमस्य कुटोचकवृद्ध-
दक्षधर्म(सह)परमधर्मसाध्या वृत्तिभेदा धर्मभेदोक्तया उच्यते । एतत् सर्वं स +
मायामुदर्के दर्शयिष्यामः ॥ ननु ॥ यावज्जीवमभिज्ञोचं गुह्यादि(?)यादिभुतिविरो-
धात् कर्मसंन्यासो नोपपद्यते । नैव दोषः ।

कुटुंबं पुत्रदाराद्य वेदांगानि च सर्वेश्वर ।

यच्च यशोपवीतं च त्वक्का गृह्यदेभ्युनिः ॥

इत्यादिभुतिः कर्मधर्मग्रामस्य विहितत्वात् । विषयविभागोपपत्तेय विरक्ता-
विरक्तत्वेन । एतदप्युदर्के निपुणतरं उपपादयिष्यामः ।

4B अतः परित्रात्रकस्याश्रमस्य कुटोचकवृद्धदक्षधर्मसाध्या वृत्तिभेदा
धर्मभेदोक्तयोक्त्येव निष्कलम् ॥

तत्र कैश्चित् शौचैरधिकारः कथ्यते कैश्चित् साधारणो धर्मः कैश्चिद-
साधारणः । कैश्चित् प्रासङ्गिकश्च किंचित् किंचिदिभागः । असाधारणधर्मोक्तिं
प्रकरणस्याप्यविबद्धस्य धर्मस्य सर्वत्रा + पञ्चतिथ्याख्याप्रकारः । तत्र ब्रह्मचर्यं
सत्ताप्यगृही भवेत् । गृहादनी भूत्वा प्रजनेदित्याश्रमसमुत्पत्त्यः । ...
... यदि येतरया ब्रह्मचर्यादेव प्रजनेदिति । अथवस्थितविकल्पोऽपि
गृहादनादेति ॥ स्मृतयश्चेभमेवार्थमभिदधति ... etc, etc.

7B. इत्यादिकाठश्रुतिविहितं संन्यासप्रकारं गृहादा वनादा इति विहित-
मथवस्थितविकल्पं च दर्शयिष्यामः ।

प्राजापत्यां निरूप्येष्टिं सर्ववेदसदक्षिणाम् ।

आत्मन्यग्नौ(भा)न् समारोप्य ब्राह्मणं प्रजजेद् गृहात् ॥

इष्टौकरत्न-अधिसमारोपादिप्रकारस्तु युज्या विहितो भगवता बोधायनेन
विहितः अथातः सन्यासविधिं व्याख्यास्यामः इत्यादिना स एवात्रापि दृश्यः ।
आहिताग्रेरनाहिताग्रेरपि उक्तस्तेनैवोक्तं सद्भासप्रकारस्तन्मते तमुदाहरिष्यामः ।

अथोत्तर सद्भासविधिं व्याख्यास्यामः ।

उदगयनं आपूर्व्यमागम्य च पूर्वोक्तेन विधिना चरित्वा etc, etc, (the
explanation of अथ—Then)

10A, अतः(य) ऊ(उ)र्द्धं रौद्रं सन्यास सन्यासविधिं व्याख्यास्यामः ।

12A, अत ऊर्द्धं त्रिद्विनां सन्यासविधिं व्याख्यास्यामः ।

वैशाखा योगमास्या उक्तानां एकेन विधिना चरित्वा etc, etc

12B, षोडशं प्राणायामान् धारयित्वा उत्तीर्य वासं योदयित्वा
अत ऊर्द्धं इति

19A, परित्राजकस्य सस्कारविधिं व्याख्यास्यामः । etc, etc

From what has been quoted above, this appears to be a very exhaustive commentary in the form of a Prayoga, on that part of *Mānava Smṛti* (Mānavadharmasūtra) which relates to *Paribhṛjakāśrama*—the fourth or the last stage of a Brahmana's life. It gives, before commencing the actual commentary, a long disquisition which turns on two points (1) propriety of *Karmasannyāsa* or renunciation of the world, (2) the necessity of the three stages—preceding the last—that of *Sannyāsa*.

612.

1196 मैत्रायणीयसोमसंस्थापद्धति ।

Matrāyaṇīya Somasamsthāpaddhati

Substance foolscap paper 8×6½ inches In look form Lines 22 on a page Folia 71 Extent in slokas 1000 Character Nagara Appearance, fresh Complete

It treats of the seven soma sacrifices, agniṣṭoma and others

See I O Catal No 899

613

1559 मैत्रायणीयगृह्य[पद्धति] ।

Matrāyaṇīya Gṛhya [paddhati]

Substance, foolscap paper 6½×8 inches Folia 29 Lines 21 on a page Extent in slokas 1050 Character Nagara Date 1680 Appearance fresh Incorrect

It appears to be a unique Paddhati based on the Gṛhya sūtras of the Matrāyaṇins of the Black Yajurveda

Colophons —

5B, इति प्रान्तिष्टोम सर्वकर्मनुक्रमण समाप्त । अथ गभाधानम्,
6A, इति गभाधानविधि अथ अरण्याहरणम्, 6B, इति अरण्याहरणविधि,
इति सौमन्तोम्रयनम्, 8A, इति जातकर्म, इति नामकरणविधि, 10A, अथ
कर्णविधिविधि, 11B, इति अन्नप्राशनविधि, 14A, इति घृष्टाकरणविधि,
17A, इति व्रतवन्ध समाप्त, 18B, इति समावर्त्तनविधि, 19B, इति
समावर्त्तनोदानविधि समाप्त, 20A, इति कन्यावरणम्, 21B, इति
जामाद्वरणम्, 22B, इति कन्याप्रदानविधि, 24B, इति प्रथमकर्म
समाप्तम्, 26B, इति द्वितीयकर्म समाप्तम्, अथ तृतीयकर्मविधिरिच्छते,
28A, अथ चतुर्थीकर्म लिख्यते, 29B, इति चतुर्थीकर्म समाप्तम् । 29B
इति अनुक्रम षोडश सङ्ख्या समाप्ता ।

इति नैचापमोचशाखाया ऋद्धे षोडशकर्म । प्रथमपुरसा कौ पदनि ।
श्रीन्द्रसिंहाय ।

The two parts of this work are called Purusas
It opens with kṛikās on the construction of altar
Beginning —

अथ दशकर्म आरम्भ[] । सर्वकर्म-आरम्भे शान्तिकर्म-
विधिर्निश्चये । अथ वेदि-आरम्भम् ।

षडङ्गुलानाद्यत्वार प्राची पश्चाच्च श्रया ।

पूर्वाङ्गे + द्वितीया स्तु या वेदौ पात्रयार्चिकौ । अपि वा ।

सव्यकुल शय मित्वा सर्वतः परिले(णो)खयेत् ।

दिगुल तु एन(धर्म)मध्येऽनुत्वार (तु) वत वायव्य (वतु वाजय) ।

ॐ तौर्धन सप्रविश्य एता आर्यतनमुत्तिष्ठेत् ।

अङ्गि प्रोक्ष[] तपो धिष्ण्य स्वेन कुर्वति [व]क्ष्य ।

अथ धिष्ण्यसंस्कारस्तत्र आचार्येऽस्वारभेत् । कुव सोदक[]व[]

कर्मण्यलं ऋद्धीत्वा धिष्ण्योत्करमध्वेन प्रविशति धिष्ण्योत्वारस्य

पश्चात् प्राप्नुय उपविशति । तत्र कुवदख्येन धिष्ण्य खनति ।

दक्षिणे श्रीणि खनित्वा (खित्वा) मध्ये वीक्ष्य तचोत्तरे ।

स्या कटे ऋद्धीत्वा तु मत्तिकाभुजरेव् दियेत् ।

शीला प्रदोषयित्वा तु तत्र रेखा प्रकल्पयेत् ॥

पृथिवी-अग्नि वायु-बौम इन्द्र प्रजापति ॥

तदग्रे तु हते तस्मिन्ने प्रणयन भवेत् ॥

उदीची प्रथमा रेखा द्वितीया दक्षिणा स्मृता ।

द्वितीया चोत्तरा त्रयेया चतुर्थी दक्षिणा एन ॥

पञ्चमी चोत्तराखेत मध्ये ताया तथापरा ।

धिष्ण्यप्रमाणा रेखा[]मु[] रेखा खल्वा यथाक्रमम् ॥

षोडशाङ्गुलमाग्नेयो अष्टमी सोमवापरी ।

द्वेदी प्रजापतिश्चैव अष्टनैर्वा दशभिस्तथा ॥

मध्यमेन तु या(यो)रेखा भुवमार्गानुगामिनी ।
 तस्याः प्रमाणं वक्ष्यामि अङ्गुलैर्द्वाविंशतिस्त्रयाः ।
 रेखाबामानुपूर्वेण देवता सम्यक्कीर्तिताः ।
 मध्यमायां तु + + + पूर्वं पूर्वं प्रकल्पयेत् ।

On the reverse of the last leaf—"Sent by Dr Mitter on 10 February, 1880."

614.

61. ऋषितर्पण । *Rṣitatarpaṇa.*

For the description of the MS see L No 841. It is said to belong to the Maittrāyaṇīya sākha.

It is called ऋषितर्पणम्, but it does not actually concern itself with the details of offering water to the seven Rsis, as the title indicates. It seems to deal with all the preliminaries to ऋषितर्पण, उत्सर्ग and उपाकर्म. For in page 2A occurs the following.

अथेत्यादि इच्छतियौ ऋषितर्पण-उत्सर्गोपाकर्म-प्रारम्भविहितमिमे सप्तर्षयः
 साधन्यत्तौकाः सुप्रतिष्ठिता वरदा भवन्तु ।

615.

5990 सप्तर्षिपूजा । *Saptarṣipūjā*

Substance, country made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 17. Lines, 7 on a page. Extent in slokas, 160. Character, Nāgara. Date, Samv 182. Appearance, fresh. Complete.

This relates to the worship of seven Rsis with Arundhatī. On the title page it is called मैत्रायण्योयानां सप्तर्षिपूजा ।—

Beg. —श्रीगणेशाय नमः ।

सप्तर्षि-अथन्यतीसहितवन्दनं स्थापनम् ।

The Post Colophon Statement —

श्रीरक्ष सवत् १८२६ वर्षे आषाढमासि शुक्लपक्षे दशम्यां तिथौ
 बुधनाश्वरे लिखितम् । पण्डा दुर्लभराम नाथराम । श्रीरक्ष । etc

PRAYOGAS OF THE BHĀRADVĀJA ŚĀKHĀ

616.

1919. पवित्रेष्टिः । *Pavittreṣṭi*.

Of the Bhāradvāja School.

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 4. Lines, 10 on a page. Extent in Slokas, 70. Characters, Nagari of the eighteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

It begins:—

भारद्वाजीयपवित्रेष्टित्तिपवित्रेष्टोः सूचम् । अथ पवित्रेष्टिं
व्याख्यास्यामोऽमावास्यायां पौर्णमास्यां वा(या)मीनन्वाधाय वैश्वदेव-
वत् इन्द्रावर्हिंराक्षरति प्रणीय च चतुर्मुहूर्तं गृहीत्वा येन देवा
पवित्रेति । अपरं च चतुर्मुहूर्तं गृहीत्वा प्राजापत्यं पवित्रमिति ।
अपरं च चतुर्मुहूर्तं गृहीत्वा इन्द्रः सुनीतीति । अभ्यासानान् जप्त्वा
आग्नेयमष्टाकपालं निक्षिप्य प्रवमानहवीषि वैश्वानरं वादशकपालं
पञ्चममाग्नेयं परिहाप्य अग्नेये व्रतपतये इत्येके समाप्तमन्ति ।

Pavittreṣṭi comes to an end in leaf 2A, with the words
अथैतदनुसारी प्रयोगः ।

Then वसन्ते शरदि वा आवर्ष्णां तेषां वा अमावा + + +
र्देशुः रात्रावुदकशान्तिप्रतिसरौ कृत्वा च पवनशानादिपञ्चकान्ते
पश्चाद् गार्हपत्यस्य वाः पुरस्तादित्यादि औपरमेश्वरप्रोक्त्यर्थे ब्रह्मवर्च-
सकामः ओजस्कामः वीर्यकामो वा शुद्धिकामो वा अतिपवित्रेष्ट्या
यज्ये ।

Leaf 4. इति अतिपवित्रेष्टिर्भारद्वाजसूत्रोक्त[1] समाप्त[1] । श्रीराम
प्रसन्न ।

इति पवित्रेष्टिप्रयोगः समाप्तः ।

617.

2078. अतिपवित्रेष्टिहोत्रम् । *Atipavittreṣṭi Hotra.*

Substance, country-made paper. 9x4 inches Folia, 3 Lines, 12, 12, on a page. Extent in slokas, 60 Character, Nāgara Appearance, discoloured Complete

It is a manual for the use of the Hotri priest for the performance of the Atipavittreṣṭi Sacrifices of the Bhāradvaja School of Black Yajurveda.

It begins.—

नमः प्रवक्षेति इत्यादि नमदग्र सामिधेन्यः श्रोत्रिष्येष्टममौमर्षो पवमानः
सुवर्जनः(?) पवित्रेष्टाविचर्यतिः ।

*Colophon :—*इति भरद्वाजमुन्नीत अतिपवित्रेष्टिहोत्रम् समाप्तम् ।

*Post Col. :—*आन्ये आख्यभागौ च समाप्तौ ।

PRAYOGA OF KATHA SŪTRA

618.

1630 काठकग्रह्यपञ्जिका or काठकग्रह्यपद्धतिः ।

Kāthaka Grhyapañjikā or Kāthaka Grhyapaddhati

By Brahmarata, son of Mādharadhivarga

Substance, country made 14.11 Bound in book form in full leather 10½×6½ inches Two paginations, one from 1 to 59 the other from 1 to 65, but the writing is continuous Worm eaten Character, modern Kashmiri Appearance, old.

Last Colophon —

इति श्रीकाठके लौगाक्षिस्तुत्रे चरकशाखाया ऋह्यपञ्जिकायां
पञ्चमोऽध्यायः । समाप्तः ऋह्यपद्धतिर्मेखसहितः छतिर्माधवाभ्य-
र्थतनयप्र(1)द्वयलक्षः ।

This is a Padhati (manual) based on the Grhya Sūtra of Laugākṣi belonging to the Caraka Śakhā of the Kāthaka-sub section of the Black Yajurveda

It begins —

अथेकादशे समाधानः । परमेष्ठिमरणे पुत्रस्यापिमुपसमाधानः ।
सर्वान् उपवासयेत् । अग्निं प्रज्वालयेत् । अरकालमपथूयं
मायकेश (१) मद्येन उदुम्बरेण कसेन अग्निं श्रमयेत् । शिरस्यपाणिं
सक्तितारं वायुमिन्द्रं प्रजापतिं देवा अङ्गिरसो श्वामहे इमं कथाद्
श्रमयन्तु अग्निम् इति ।

Colophons —

22A, in the first pagination — इति यजुषि काठके चरक-
शाखायां लौगाक्षिस्तुत्रे ऋह्यपञ्जिकायां चतुर्थोऽध्यायः (१), 29B, इति श्रीमद्-
यजुषि काठके लौगाक्षिस्तुत्रे ऋह्य(२)पञ्जिकायां द्वितीयोऽध्यायः ।

48A. इति मृद्वपक्षिकाया द्रतोयोधायः ।

The fourth col. is wanting.

The last or the 5th col. is quoted above

Authorities consulted :—

(1) काठक 2A, (2) मनुस्मृति 2B, (3) मृद्वपक्षितौ 2B, (4) पञ्चचूडे 3A, (5) लौगाक्षि 7B, (6) ब्राह्मणम् 8A, (7) मोभिल 8B, (8) काठके लौगाक्षिः 8B, (9) मृद्वपक्षिते 9A, (10) यजुः 12A, (11) वशिष्ठः 17A, (12) विष्णुस्मृतिः 18B, (13) हार्येत 18B, (14) प्रातिशाख्य 20B, (15) मार्कण्डेयपुराणम् 20B, (16) श्रौतक 32B, (17) ब्रह्मपुराण 39B, (18) व्योतिष, (19) सायनायनमृद्वम् 47A, (20) शंख (21) लिखितः (22) आश्वलायन मृद्वम् 50B.

(23) परिभाषा 4A, P. II, (24) श्रुतिः 5A, (25) गौतमः 6A, (26) मत्स्यमदभार्गवः 6B, (27) याज्ञवल्क्यः 8A, (28) अङ्गिराः 8B, (29) व्यासराध्यायः 9B, (30) विष्णुधर्मोत्तरः 22A, (31) ब्रह्मनिबलम् 27A, (32) दृढ-प्रातातपः, (33) यमः 28A, (34) मार्कण्डेयः 28B, (35) कात्यायनः 29B, (36) प्रचेताः 29B, (37) जमदग्निः 29B, (38) अत्रिः 30A, (39) व्यासः 30B, (40) मरौचिः 31A, (41) आद्रपद्धतिः 31A, (42) दृढगौतमः 31B, (43) मत्स्यः, (44) ब्रह्माण्डपुराणम्, (45) विष्णु, (46) आदिपुराणम्, (47) भारद्वाज-गार्गीयाया स्मृतिः, (48) मृद्वपरिशिष्टम्, (मृद्वपरिशिष्टे तत्र मनुः) 12B; (49) पद्धतिः—as तथा च पद्धतौ लौगाक्षिः 42B, (50) व्यासः 50A, (51) आश्वलायनः ।

Topics dealt with :—

First pagination :—

1B. अथ रुकाये समाधानम् । 17B. वसन्थो वा पक्षताः समाप्ताः । 18B, इति यजुषि काठके चरकशाखाया लौगाक्षिरूपे मृद्वपक्षिकाया दर्श-पूर्णमाससार्यप्रातर्होमविधिः । 19A. अथ वैश्वदेवः । 22B. इति याजुष्यः । 24A. इति ब्रह्मदेवाविधिः । 25B. अथातो हविष्यकन्धं आस्यास्यामः । 27A इति कन्यासंस्काराः । 27A, इति प्रस्यानिकमन्त्राः । 27B, इति प्रस्यानिकं

कर्म । 37A इति उद्वाचविज्ञाप्यधोमविधि । 38A इति रन्ध्रयो श्युर-
मृदागच्छतो विधिः । 38B इति प्रायश्चित्तधोमः । 39A इति गमग्रनम् ।
39B व्यथाप्रधारणम् । 40A इति यथाक्रम विज्ञाप्यधोममन्त्रम् । 40B
यथा उपनयनविधि व्याख्यास्याम । 41A इति सोमतोदयनविधि । 41B
इति पुनर्वसनम् । 42B इति ज्ञातकर्म । 43B इति नामकरणमन्त्रम् । 44B
इति निष्कृषणाप्रमाणम् । 45A इत्यादिद्वयम् । 46B इति चन्द्रद्वयम् ।
47A इत्यग्निसंज्ञनविधिः । 48A इति धृष्टकर्मम् । 49A इति विद्यारम्भः ।

Second pagination —

3A इयपनयनशोम । 3B इति त्रैविध्यम् । 1B इयमीत्यनम् । 7A
अथ नान्तपन । 8A इति छप्प्रतप्तछप्प्रयोर्विधिः । 8B इति प्रतोपायनम् ।
10A इत्याध्यायोपाकरणमन्त्राः । 11B इति चातुर्होत्रिकम् । 12A अथार्थं
वस्त्रव्ययनानि । 12B इति आचमनम् । 13A इति कपातिष्ठिमन्त्राः । 13B
इत्याश्वमुनी व्यश्वशान्तिः । 14A इति गोमन्त्रा विधिः । 16B इति कुशाख्याय-
विधिः । 16B अथ आग्नेयन्दोदैवतादिः । 17A इति आङ्गाधम् । 17A अथ
पश्चाभिषेकविधानम् । 18A अथ पश्चाभिविधिः । 19A इति न्यासकर्मम् ।
21B समाप्तस्याथ पश्चाभिविधिः । 23A इत्याप्तद्यायशोमन्त्राः । 25B इति
तृतीयान्यष्टकाः । 25B इति विशेषाष्टकाः । 33B अथ ब्राह्मणपर्योक्षाः ।
39A इति विभिन्नकाल्य आहुतकालेषु आहुतद्वयविधिः ।

12A इति पिण्डपिण्डयश्च । 12A, इति पाराधादिप्रेतकर्म । 12B अथ
धामैरन्यसमये उदाहृतोमसृति । 14A इति त्रिपुष्कराणि । 17A अथान्त्रि-
सन्धयनपद्धति । 17B इति पर्णपुरयविधानम् । 47B अथोदकक्रिया ।
17B अथ प्रेतपिण्डदानविधिः । 50B इति प्रथमश्राद्धादिसपिण्डोकरणान्त
मघा । 50B अथ नवश्राद्धम् । 55A अथ प्रथमश्राद्धस्याष्टकाष्टोम । 55B
अथ सपिण्डोकरणम् । 60A इति पाण्डुरोमश्च । 62A इति गोघ्नान्ति ।
63A इत्यद्भुतघ्नान्ति । 63B इति कूर्ध्वलक्ष्यम् । 64B इति कुमारीयश्च ।

PRYOGAS OF THE HIRANYAKESĪ ŚAKHĀ.

619.

10910. सोमप्रयोग । *Somaprayoga*

According to the rules of Hiraṇya Keśin

By *Matrdalla*.

Substance country made paper 9x3½ inches Folia 12 Lines, 14 on a page
Character Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured

Beginning — यौगलेष्टाय नमः ।

व्योतिष्टोमस्य अग्निष्टोमस्य प्रयोगः । प्रथमं करिष्य-
माखसोमाहुत्वेन गव्यपतिपूजनं पुण्याहवाचनं नान्दीआह्वय विधाय
राजानमाह्वय पयसौदनेन पूजयेत् पुरस्ताद्दीक्षात् । ततो यजमान
सोमप्रवाकं दृष्टोते त्वं सोमप्रवाको भवेति । वाङ्मिति सोम-
प्रवाकः । यजमानस्तं गन्धादिनाभ्यर्च्य सोमप्रवाकप्रवृत्तिगृह्य
सोनं प्रवृद्धोति तत्रैव व्योतिष्टोमेन अग्निष्टोमेन सप्रवर्गेण समन्तर-
साम्नां अतर्गुदक्षिणेन अहं यक्ष्ये इति प्रतिजानीते ।

35B, अथ महानिबन्ध — A mere fragment.

It is carefully corrected. On the obverse of the first leaf it is called क्षिरण्यकेषी माह्वक्षीय सोमप्रयोग, in the same hand in which the corrections are made

620.

1. अग्न्याधान पद्धतिः । *Agnyādhanapaddhati*

By *Lalla Dhruddhi*

Substance country made paper 11x5 inches Folia 56 Lines 11 on a page.
Printed in Aolas 1850 Character Nāgara Appearance, tolerable Complete

See L. 122 The MS described there is incomplete
The present MS is complete

The second verse gives the object of the work.

वृत्तिभाष्याविरुद्धं हि हिरण्यकेशिप्रायिनाम् ।

कुर्वेऽनुष्ठानसंविद्धा अप्राधानस्य पद्धतिम् ।

The topics treated of in the work are thus summed up at the end.

आधनमादावधिकारपूर्वं श्रुतिस्मृतिप्रेरितचित्तपूर्वम् ।

दृष्टिद्वयादिप्रतिपादनञ्च ततोऽभिद्योतस्य नवप्रसक्तिः ॥ १ ॥

कारम्भञ्च दर्शयिष्ये परस्कादुत्तमपूर्वां पुनराहतिञ्च ।

द्वितीयमाधानमयामिद्योतं प्रवाणनामन्तु ह्यते ऋहस्य ॥ २ ॥

ततः प्रकृतं च ऋहस्य यानमायायथेष्टिः त्रितयानुक्त्या ।

एतत्प्रमत्तञ्च यथाधिया मया निरूपितं तत्प्रविचार्यतां बुधाः ॥

The Pradhānasamkalpa begins in p. 20B, and ends thus in p. 32A. इति हिरण्यकेशीने पूर्वाङ्गव्यन्त्रमप्राधानम् ।

The author speaks of himself in the following two verses:—

कृतं वापि दुर्गतं वा यत् स्थापितुं विशोध्यवाम् ।

लङ्को दुर्लभं भूयः प्रार्थये तदिदी भवान् ॥

ह्यतिरिचं श्रुत्वांशसुर्वशक्तुश्चरामपदाक्युगेर्षिता ।

मतिमता तनुता मनसो मुदं मखलता मुक्तं यत्प्रभुरिदा ॥

The works and authors quoted in this book are:—

- (1) ब्राह्म (2) याज्ञवल्क्य (3) त्रिकाण्डमस्तुन (4) यज्ञपार्थ (5) कौषायन
(6) पारस्कर (7) वैष्णव (8) कात्यायन (9) वैश्वानस (10) यज्ञपार्थपरिशिष्ट
(11) प्रसिद्धाचार्य ।

The authorities quoted are all very old—one of the latest being Trikāṇḍa-Mandana which being quoted by Hemadri, must have been composed before the middle of the 13th century.

The MS. is written in the bold Devanagari hand of the eighteenth century.

The Last Col.—इति श्रीसत्त्वावाकहिरण्यकेशिशुब्रानुसार्याधान-
पद्धतौ सानुकल्पाययत्नेष्टिप्रयोगः ।

इत्याधानपद्धतिः समाप्ता शुभं भूयात् परमुरामाय नमः ।

शिवार्पणमस्तु ।

The Post Col Statement in a different and later hand :—

इदं पुस्तकं देवोपनाम्नो महादेवात्मजसिद्धेश्वरदेवस्तु ।

The MS. was worm-eaten and slips of paper have been
pasted at the ends of the leaves

621.

281b. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia, 73 to 77. Laubs, 11
on a page. Character, Nagara of the nineteenth century. Appearance dis-
coloured Fragment

Topics.

75B, अथ यवायययम्, 76A, अथ ग्वासाकायययम्; 77A, इति
श्रीसत्त्वावाकहिरण्यकेशिशुब्रानुसार्याधानपद्धतौ सानुकल्पाययत्नेष्टिप्रयोगः ।

It ends.—

आधानमादावधिकारपूर्व, etc.

The Last Col —इत्याधानपद्धतिः समाप्ता ।

622.

270b. *पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः । Pindapitryajñaprayoga.*

Substance, country made paper 9½×4½ inches Folia, 4. Laubs, 9 on a
page Extent in sloka, 70 Character, Nagara Appearance, discoloured
Complete

It is based on the Hanyakesisūttā.

Colophon —इति हिरण्यकेशिशुब्रानुसारिपिण्डपितृयज्ञप्रयोगः ।

Post Col.—चारुदे काशीनाथ ।

It begins —

श्रीगणेशाय नम । अथ पिण्डपितृयज्ञ ।
पक्षान्त कर्म निर्णय वैश्वदेवस्तु सामिक ।
पिण्डयज्ञ तत कुर्यात् ततोऽन्वाद्यर्थक बुध ॥

पक्षान्त कर्म भामान्वाधान । उपवेशकर्मनन्तर ब्रजमानो वैश्वदेव छात्रा
वक्षिणाभि प्रज्वाल्य । etc, etc

623

5722 हिरण्यकेशिस्तूषप्रयोगरत्नम् । *Hiranyakesi*
sathaprayogaratna

By Mahesa Bhatta, son of Mahadeva

Substance country made paper 9 1/2 x 4, inches 10th 8th Times 10 to 11
on a page The 82nd leaf is missing Text in slokas 2100 Character
Nagara of the eighteenth century Appearance old and worn out

It contains the first priharana only

Beginning —

प्रथम्य गोपालमनन्तमाद्य
नेत्राक्षलानन्दितगोपबन्ध ।
स्मार्त्तप्रयोग विदधाति यज्ञात्
हिरण्यकेशीयविधौ महेश्व ।
सत्वायाद्रमुनि वन्दे स्वर्गकेशसमन्वितम् ।
योऽनुष्ठेयपदार्थानां क्रमकल्पमकल्पयत् ।
यत्कृता वेदवद्वृत्तिमाम्बियन्ते विपश्चित ।
माष्टदत्तश्चिर औद्याद्वृत्तिरूपेण तत्त्ववित् ॥

अथ सखारप्रतिनिध्याद्वाख्यप्रकरणत्रयेण हिरण्यकेशिसर्वस्मार्त्तकर्मणां
प्रयोगोऽभिधीयते । मन्त्राद्ये सखारप्रकरणे गभाधानादय सखारा ।

About a fourth of the last leaf is pasted over with
transparent paper

Col — इति श्रीसयाषाद्रहिरण्यकेशिस्मार्त्तप्रयोगे + + + + +
+ + + + द्वात्मत्रमहेशमद्वक्तो सखारप्रकरण ।

Post Colophon :— + + + + + + + + + + वैशाखशुद्धतो-
यायां संस्कारप्रकरणं सं ।

624.

5813. **हिरण्यकेशिसमार्त्तान्त्येष्टिहौत्रपद्धतिः ।**

Hiranyakeśi Smārtāntyeṣṭi Hāutrapaddhati.

Substance, country-made paper. $11\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 29. Lines, 12 on a page. Extent in śloka, 550 Character, Nāgara in a modern hand. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :— इति हिरण्यकेशिसमार्त्तान्त्येष्टिहौत्रपद्धतिः ।

Beginning :— श्रीगणेशाय नमः । ॐ ।

अथ हिरण्यकेशिसमार्त्तहौत्रविधानान्त्येष्टिपद्धतिप्रारम्भः । ॐ ।

एवंगुणविशेषणविशिष्टायां पुण्यतिथौ अमुकगोत्रस्यामुक-
ग्रन्थैकः पितुर्जन्मप्रभृतिमरणपर्यन्तं ज्ञानाज्ञानतः etc., etc.
.....यातकानां निरासाय गोप्रतिनिधिभूतं हिरण्यद्वारा
छद्मत्रयमितन्त्रक्ष [प्राय]श्चित्तं करिष्ये ।

625.

10111. **हिरण्यकेशिसमार्त्तान्त्येष्टिप्रयोगः ।**

Hiranyakeśi Smārtāntyeṣṭiprayoga.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 101 Lines, 6, 7 on a page Character, bold, beautiful Nāgara of the nineteenth century Appearance, fresh. Incomplete at the end.

The above title of the MS. appears on the obverse of the first leaf.

Beginning :— श्रीगणेशाय नमः ।

अन्त्येष्टिप्रयोगप्रारम्भः ॥

गोमवेनोपलिप्ताया भूमौ तिलकृष्णाजिनसंहितायां तुलसी-
संहिताया दक्षिणाग्रकुशाकृताया भूमौ उपविष्टस्य सुमूर्धोः कर्णं
ब्रह्मविदाप्नोति मृगुर्वै वासुकि इत्यादि नारायणनामानि पवित्राणि
श्रावयेत् ।

PRAYOGAS OF ĀPASTAMBA

626.

2023. अन्विला ०१ प्रयोगदीपिका । *maṭa ०१*

Prayogaḍipika

By T ācārṇatanuḍṇa Kṛṣṇa

Dir-ṛpṭhānmasa chapter only

Quoted by *Irakṣṇa māṇḍa* : (See *Karika* 92)

For the manuscript and the work see L 1234

Colophon —

इया त्रैविद्यरङ्गेन तालट्टमपिवाचिना ।

केशवेन कृता वृत्तिः प्रयोगस्य प्रदीपिका ।

इति दर्शपूर्णमासाव्विला समाप्तिमिति ।

Post Col — सवत् १६०१ विद्वांसमनस्य देवादाङ्गल्येकादश्यां बुधे सदा-
श्रितेन लिखितं स्वार्थं परार्थं च ।

Hitherto the author was known only by his epithet *Tācārṇatanuḍṇa*. The present manuscript gives clearly the name of the author as he is.

This refers to the first three prāṇas of the *Āpastamba Śrūti sūtra*.

626A.

167 *The Sūtra*

By T ācārṇatanuḍṇa, with the surname Tācārṇatācārddha

For the MS see L 1351. It refers to chapters X—XIV of the *Āpastamba Śrūti sūtra*. See I O Catal No 305

Beginning:—अथ सोमप्रयोग उच्यते । सोम ओषधिविशेषः तत्साध्य-
त्वात् कर्मेणाम अनेन यक्ष्यमाणः सोमेन यक्ष्यमाणः ।

20B. दशम, पटलः । समाप्तः सोमप्रश्नः ।

अथातिथ्याः । 40B. इति तालदन्तनिवासिलताया प्रयोगदीपिकायां
अमौढोमौषतन्त्रं समाप्तम् ।

महाराष्ट्रे बुध्वा विभागावशिष्टायां रात्रौ ब्रह्मणा सह etc, 50A. इति
प्रथमः पटलः, 52B. इति द्वितीयः पटलः, and so on 68B. अष्टमः
पटलः, समाप्तः प्रश्नः ।

अभिधवादि माध्यन्दिनं सवनं तापते । 71B. प्रथमः पटलः, 70A.
द्वितीयः पटलः । समाप्तं माध्यन्दिनं सवनं । आदित्यरम्भकं तृतीयं सवनं इति
आदित्यपात्रं प्रक्षाल्य आदित्यपात्रदिदेवत्यग्रहसम्प्राप्तेभ्यो गृह्णाति । 78B. तृतीयः
पटलः, 81, चतुर्थः पटलः, 88A. पञ्चमः पटलः । अवभृथस्य तन्त्रं प्रक्षमयति ।
अवेदिपक्षस्य वेदिपक्षस्य चातुर्मास्यमुक्तं इत्यादि । 85B. षष्ठः पटलः, 87A.
समाप्ता अनुबन्धा, 90B. समाप्ता उक्थ्यसंख्या, 93 C. इति षोडशिनः संख्या
समाप्ता ; 98B. समाप्तो ऽतिरात्रः, 94A. एताः संख्या अग्निहोमस्य गुणविकाराः ।

96A. इति संख्याभेदः प्रथमः पटलः, etc, etc. 109A षष्ठः पटलः,
110B. समाप्तं संख्यप्रायश्चित्तम्, 116A. दौक्षिवानामाहवनीय उत्तरवेदिका,
119B. सप्तमः पटलः, 124B. यज्ञं समाप्य परिभक्ष्य कर्मे करिष्ये इति
सहस्र्य सामोन् विष्टव्य अपा पुष्यमिति जुहोति । The MS. is incomplete.

627. .

1352. त्रिकाण्डमण्डनम् or आपस्तम्ब सूत्रध्वनितार्थ-
कारिका । *Trikāṇḍamāṇḍana or Apastamba sūtra-
dhwantārtha Kārikā.*

*By Trikāṇḍa māṇḍana Bhāskara Mīśra, son of Śrīkumāra
Svāmī.*

With the commentary called Padaprakāśikā

Substance, country-made paper. 13½×8½ inches. Folia, 30+12+37,
in Tripatha form. Character, Nāgara in a very modern hand. Appearance,
fresh.

For the text see L 1170 and for the commentary L 4171. The text is quoted by Hemadri. See Cat Printed in the Bibl Ind.

There are three separate paginations. The first in 30 leaves contains the first kanda. The second in 12 leaves contains the beginning of the second kanda, of which the copyist did not get the rest. The third has 37 leaves, containing the third and the fourth kandas.

Rajendralala's Manuscript referred to above contains only the first two kandas.

628.

2013 *The Same* (With Padaprasika)

The first only of the four kandas.

Substance country made paper 12x 1 1/2 inches kols 20 Lines 10 to 16 on a page. Character Nagara Date Bimp 1713 1 1/2 para on fresh

Aufrecht says that Karka has a comment on the kārīkās

629.

7986 *The Same* . (Text only)

Substance = country made paper 8 1/2 x 2 1/2 inches kols 2, 18 Lines 14 on a page Character Nagara of the eighteenth century Appearance of discoloured. A mere fragment.

5B, इति त्रिकाण्डमण्डनभास्कररचितान्तरम्भषीया, 6B, इति वार्द्ध-
मुद्ररुतारचौमल्लमारसामिक्षुत्रिकाण्डमण्डनभास्करमित्यसौपपण्डितामल्ल
सूत्रमन्त्रितार्थकारिकाय पुनराख्ये, 18A, इति त्रिकाण्डमण्डने व्याख्यान
समाप्त ।

पञ्चमधस्य वक्ष्यामि प्रयोगं सुखबुद्धये ।

विनायकस्य वागदेशा विदुषा च प्रसादतः ॥

The fragment ends abruptly in Pambandha

630.

1077 *The Same*

Substance country made paper 12x 1 1/2 inches kols 2, 18 Lines 14 on a page Character Nagara Date Bimp 1713 1 1/2 para on fresh

A fragment containing Vājapeya Kārikās, based on the 7 chapters of Pragna 8 of the Āpastamba Śrauta Sūtra.

Beginning.—यौः । चिक्राडमग्नस्तवा वाजपेयस्य कारिका ।

औयात् सर्वोत्तरा लोके क्षापस्तम्भानुसारिणी ।

वाजपेयविधिं वक्ष्ये सर्वविददनुज्ञया ।

क्षापस्तम्भानुसारेण ज्ञात्वा सूत्रान्तराण्यपि ।

वाजमन्त्रं हवं पेयमन्याभ्यासे विपर्ययाः ।

वाजपेय इति प्रोक्तो निख्योऽसौ जीवतश्च सः ॥

End.—अन्यानि राजचिह्नानि यानि कुर्वन्ति पार्थिवा.

कर्तुमर्हति तान्येषा हन्तोमानां निरुपणात् ॥ ३५२ ॥

Col.—इति श्रीनादिपट्टमुद्ररकुठार० वाजपेयः समाप्तः ।

Post Col.—संवत् १७८३ माघशुद्ध १५ लिखितमिदं श्रीसख्येन । शुभं भूषात् ॥

The present work contains four kāṇḍas: Adhikāra, Pratimādhī, Punarādhāna, Ādhāna

See I O. Catal. No. 312, which describes the first kāṇḍa.

631.

11077. प्रयोगरत्नमाला । *Prayoga Ratnamala.*

By Caṇḍapārśvya, Minister of Vīra Bhapatī, son of
Bukka of Vijayanagara

Substance, country made paper. 12½ x 12 inches. Folio, 66 leaves, 10 on a page. Character, modern Nāgara Appearance, fresh

A commentary in the form of a Prayoga, on the Āpastamba Śrauta Sūtra. The introduction is historically interesting.

Big.—नमो विरिञ्चिविष्णुशभेदेन परमात्मने ।

सर्गस्थितिविनाशना यत्तुये यत्तुगूर्सये ॥ १ ॥

... ..

यदवाक्यप्रमाणानां यारवृत्त्या(श्रयो)मदामति ।

सात्ययोगरहस्यो प्रज्ञाविद्यापरायणः ॥ ४ ॥

वेदार्थविशदीकर्त्ता वेदवेदाङ्गगारविन् ।
 विद्यारण्यवर्तिर्ज्ञातः श्रौतस्मार्त्तकिरापरः ॥ ५ ॥
 श्रीधौगुपाचार्य्यं मुर्यं विदद्भिर्वाच्यलोत्तमैः ।
 व्याचक्ष्णाभ्यस्तत्र त्वं भगवत्सार्थमिति ऋटम् (?) ॥ ६ ॥
 समुन्मोलित-सर्व्याङ्ग-कृतार्था भारती यतः ।
 तं भारतीतीर्थगुहं लौकिकगुहमाश्रये ॥ ७ ॥
 अस्ति स्वस्तिनिवासो वा वासुदेवनिवासभूः ।
 क्षीरनौरनिधिः पद्म-सुधाकरसुधाकरः (?) ॥ ८ ॥
 ततः समुदभूद्भूरिचक्षुः शशलाब्धनः ।
 योऽमौ श्रुतिशिरोरत्नशिरोरत्नितविग्रहः ॥ ९ ॥
 तस्मादजनि भूजानिकुलं कलिमलापहं ।
 पादवं यदजग्मापि जन्मालम्ब परः पुमान् ॥ १० ॥
 तत्राभूत् संगमः सन्नाट् सान्नाट्याश्चक्रसंगमः ।
 चरिरेष्यवताराणां एको गान्धेन संगमः ॥ ११ ॥
 ततोऽभूवन् पद्मभूषा भूतवज्रगतः क्षते ।
 पर्य्यपन्नापमुक्षोक्षकेषकंपमुदारयाः ॥ १२ ॥
 तेयन्वक्षतदिकूपाल(चुटिते) + + +
 वेदान् व्याख्यन् माधवार्थं सायणार्थं वप्रधरः ॥ १३ ॥ (?)
 तस्मात् समुदयं प्रापदुदयानेरिवायुमान् ।
 करपूरितसर्वाङ्गः श्रीमान् हरिश्चरेत्वरः ॥ १४ ॥
 शब्ददाकामितादन्विभुवनाश्राव्यपश्रियोः (?)
 व्यधादपि पुराणानि महादानानि योऽङ्ग ॥ १५ ॥
 तस्मादभूद्भूरिधामा युवभुक्कमक्षीपति ।
 यः प्राचीमाक्रमीदुद्यन्नध सर्वं दिश्यो वशी ॥ १६ ॥
 ॥ १७ ॥
 तिष्ठन्वा नाम तस्याभूद्वाञ्छी मुण्णरोयसो ।
 देवपत्न्यो भजन्त्याश्नाः शच्याया यद्विया भ्रष्टम् ॥ १८ ॥
 तस्मादस्या समुदभूद्भूपतिः श्रीभुवोपतिः ।
 कर्मब्रह्माध्वनीनेन का लियेन कनौकृतः ॥ १९ ॥

किंचावचितघर्मैर्वा चेन श्रीभूषणे प्रिये ।

पद्मामङ्गाविकादेव्यौ दिव्यतो दिव्यलीलया ॥ २० ॥

अलभत् कौ विक्रिययोः शुभार्थान्नगर्यान्त्रयोः ।

हृद्यपेश-समुद्रेश-सुक्ल-भूष-रघुत्तमान् ॥ २१ ॥

... ..

स कदाचिद्भूपतीन्द्रः पालयन् धर्मतः प्रजाः ।

संप्राप्तिं तौ द्विजैः श्रौतं विशदौकर्तुमुद्यतः ॥ २५ ॥

विचार्य विदुषां मध्ये चौखपाचार्यमदौदिशत् (?) ।

व्याचक्षाध्वरतन्त्रं त्वं समन्तार्थमिति श्रुत्वा ॥ २६ ॥

किं क्षमचौखपाचार्यं जातं तत्र महाकुले ।

वशिष्टारंघतौमुखा यत्कुले गृह्णेधिनः ॥ २७ ॥

वरिष्ठो वाशि(रि)ष्ठकुले चौखपाचार्यः समन्ततः ।

कर्मात्मा गृहिणो तस्य भारद्वाजकुलोद्भवः ॥ २८ ॥

आद्यादिवातो मिथुनादभूवन् मङ्गिताः सुताः ।

चौखपाचार्यदिव्यदेवामंशपाचार्याभिधाक्षयः ॥ २९ ॥

... ..

उत्तमाष्टौ (चि) सर्वलक्ष्येषु प्रमुमन्यनुचक्षयः ।

चौखपाचार्योऽमात्यवर्यः सोऽभूद् भूपतिभूपते ॥ ३१ ॥

सदगुरुपाचसद्विद्यौ विष्णुभट्टार्यसूरिभिः ।

विदत्प्रयोगं सकलं क्रतूनामकरोद्यतः ॥ ३२ ॥

कल्पसूत्रेवनेकेषु सर्वकसुसमन्वयात् ।

आमस्तन्वाचार्यसूत्रं प्रधानं प्रचुराहतः ॥ ३३ ॥

यास्यास्यते च तत् सूत्रं ह्यौघोद्गान्ने प्रथमतः ।

सूत्रार्थ-मन्त्राकार्य-प्रयोगप्रतिपादने ॥ ३४ ॥ C.C.

... ..

... ..

... ..

3.1, चिंशन्प्रयात्मकं सूत्रमापस्तम्बसुनोदितं ।

श्रीगणेशायनमः ॥

पञ्चविंशतिभिः प्रत्येगार्ह्यसार्धैर्विनिर्णय ।
 इतरे पञ्चविंशत्या श्रौततन्त्र प्रपञ्चते ॥
 तत्रादिमैवप्रत्येकं विधेयं विधिप्रम ।
 अन्ये षोडशभिः सोम प्राधान्येन प्रपञ्चित ॥
 तत्रादिमैस्त्रिभिर्दण्डं यूयंमासौ तदादिमे ।
 एकादशपिण्डपिण्डयज्ञोपि प्रतिपादित ॥
 चतुर्थे तद् याजमानमाधान पञ्चमे मतम् ।
 षष्ठेभिश्चोत्रादयश्चो सप्तमे यनुरयुगे ॥
 चातुमास्यान्यथाप्रायश्चित्ताना नवमे विधिः ।
 अष्टिष्टानप्रपञ्चोऽप्या पञ्चभिर्दशमादिभिः ॥ etc

25A, इति श्रीमन्मन्त्रराजाधिराज परमेश्वर श्रीवीरहरिहर-मन्त्राराज-
 साम्नाज्यधुरधर प्रतापैक भुक्तभुपालक्षोरार्जव यूयं चन्द्रस्य रत्नव्यासराजवाल्मीके
 कर्मव्रद्धाभ्वनौनस्य श्रीवीरभूपतिभूमिपालस्य मन्त्रिणा चिन्ताप्यनन्देन आदित्यदेव
 मन्त्रपात्रायनन्मना श्रीयज्ञपात्रार्थेण विरचिताया आपस्तम्बीयाभ्यरतनस्तन
 व्याख्याया प्रयोगरत्नमालाया परिभाषापरिच्छेदे ।

40A, • प्रथमप्रश्ने प्रथमः पटल

52B, कर्हिर्दिष्टाद्याशरणवेदाद्युक्तिस्तुतिभिः ।

भक्तिप्रसूनैः पुण्यातु पुमपान पुद्गयोत्तमः ॥ द्वितीय पटल ।

66B, इति श्रीचोयङ्गपात्रार्थं विरचितायामापस्तम्बाभ्यरतनस्तनव्याख्याया
 प्रयोगरत्नमालाया प्रथमप्रश्ने तृतीय पटल

कर्मव्रद्धाभ्वनौनस्य मन्त्री भूपतिभूयते ।

व्याचष्टे श्रीयज्ञपात्रार्थं साय दोहादिक कृतौ ।

The MS ends abruptly in the beginning of the 4th Patala

See Burnell 16B Burnell says "He must have written about 1420—50" This introduction completely changes the received order of succession in the Vijayanagara dynasty but is probably more correct than the four or five lists collected by Lassen

632

8927 *The same*

Substance country made paper 10¹ × 4¹ inches Fols, 50 Lines on a page Character Nagara of the eighteenth century Appearance coloured Date S.K. 167,

Beg — मासानन्तर दर्श इति व्याख्यास्याम

विप्रकीर्णनेकप्राखागतमन्त्रब्राह्मणार्थवादगतानविरुद्धापेति
त्रोपसंहारेण न्यायः प्रतिपादयिष्याम etc, etc

The Col — इति श्रीमहाराजाधिराज परमेश्वर वीरहरिहर मह
साम्राज्यधुरन्धर प्रतापवधूक्तभूपालश्रीराज्यं पूर्णचन्द्राय ।
आसराजवाल्मीके कर्मब्रह्माध्वनौनस्य श्रीवीरभूपतिभूमिपा
मन्त्रिणा चिन्ताप्यानन्दनेन आदित्यदेवमन्त्रपाचार्यराजमना च
पाचार्येण विरचिताया आपस्तम्बीयाध्वरतन्त्रस्तन्त्रव्याख
प्रयोगरत्नमालाया प्रथमे प्रश्ने ऽष्टम पटल ।
वाणाधिरत्नभूषाके मारुमाया(?) त्रिचौ खौ ।
प्रयोगरत्नमालामलिखद्विबुधायणौ ।

633

217 नक्षत्रेष्टिप्रयोगः । *Naksatrestiprayoga*

B/ Bhandarya Kesari Somayaji

Substance country made paper 8¹ × 1¹ inches Fols 21 Lines 70
page Extent folios 468 Character Nagari Date Sini 1687 Appe
ance tolerable Complete

Post Col Statement —

संवत् १८८२ मिति मार्गशीर्षवद्य ४ सोमवार ।

For another copy of this, see CS 120

A manual for the performance of Naksattresti, in which sacrifices are made in honour of the stars, in accordance with the school of Āpastambī, although based on the Bandhayar sūtra

या या वैशाखाः पौर्णमास्याः पुरस्तादमावास्या भवति सा स
 + + संवत्सरस्यापभ्रंशोऽभिः संयद्यते तस्यामारभेतेति । अस्याय-
 नेवार्थः । नक्षत्रेष्टोः (ष्टिः) करिष्यन् चैत्रमासस्य वा वैशाखमा-
 + मावास्यायामपभ्रंशो नक्षत्रयोमे सति तस्यामौषवस्यं कृत्वा
 परेषुः प्रकृतौष्ट्यनन्तरं [न]क्षत्रेष्ट्यारम्भं कुर्वन्ति ।

Col. :—नक्षत्रेष्टिप्रयोगः समाप्तः ।

The following is written on the reverse of the last leaf:—

त्रैमिषस्य-मालवीय-भारद्वाजो-रामचन्द्रसोमयाजो-श्रीताधानपद्म्यादिका-
 + + तत्सप्तशतीयभारद्वाजो-केशवसोमयाजोक्तं नक्षत्रेष्टिप्रयोगोऽर्थः ॥

635.

1018. सौत्रामणि-कौकिलीपयोगप्रयोगः ।

Sautrāmaṇi Kaukiliṭṭpayogaḥ

By Ramacandra Vajapey.

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 4. Lines, 15 on a page. Extent in śloka, 160. Character, Nāgara. Date, Sam 1790. Appearance, old. Complete.

A manual for the performance of a special form of Sautrāmaṇi-offering in accordance with the school of Āpas tamba

Beginning :—श्रीगणेशाय नमः ।

कौकिल्याः पयोगप्रमाथित्य प्रयोगः उदगायन व्यापूर्यमापच्छे
 पुष्ट्ये नक्षत्रे मूर्ध्वनि वा प्रातरदिष्टोर्ध्व ऊत्तर प्रातःनायम् यद्वा
 करोति “कौकिल्या सौत्रामण्या यक्षे स्वर्ग्यमिति” ।

It ends thus :—

समाप्ते पशुबन्धे ; अदिष्टयः ; चक्षुमात्ता दक्षिणा दृष्टि-
 सहिता ब्राह्मणतर्पणान्ता इष्टयः पशुबन्धाय नानाहवनौयाः
 “सन्तिष्ठते कौकिली” । “तया स्वर्ग्यकामो यजेत” अन्तो-
 मतामिषा ।

सन्तिष्ठते कौकिली and तया स्वर्ग्यकामो यजेत occur at the end of

the 10th section of the 10th prasaṅga of the Āpastamba Śrauta Sūtra.

Col. :— श्रौतिरामन्मन्त्रात्रपेयिविरचितोऽयं काठकपुस्तकोच्चिन्या-
प्रयोगः ।

Post Col. :—सि० श्रीरुद्रदेव संवत् १७८० पोष सुदि ।

636.

3110 श्रौतप्रयोगरत्न । Śrauta-prayogarātna.

By Nārāyaṇa Vajrapāṇi.

Substance, country made paper 13x4½ inches F 16, L 12. Lines, 11 on a page. Character, Nāgarī of the early seventeenth century. Appearance, discoloured.

It begins :—

श्रीगुरुभ्यो नमः ।

दर्शेत्वावीनो दर्भान् धारयमानं यत्नं सद्यः प्राजानायकं देश-
कालौ सकोचं सोमेन यस्मिन् ज्योतिष्टोमेन अग्निष्टोमेन यन्मन्त्रमाद्या
दादशप्रहरादिदेन + + + अस्मिन् ज्योतिष्टोमे अग्निष्टोमे सोम-
प्रसक्तं त्वानहं हवे ।

The remaining leaves 13 to 80 are put as a separate number, namely, 3119.

637.

3119. The Sans (अग्निष्टोमः) ।

Substance, country made paper 9½x3 inches folio, 13 to 80 Lines, 9 to 12 on a page. Extent in ślokaś, 220 as given at the end of the manuscript. Character, Nāgarī of the early seventeenth century. Appearance, discoloured, worn out and patched.

The first twelve leaves are in the previous number.

Colophon :—इति श्रीमन्नारायणविरचिते अग्निष्टोमश्रौतप्रयोग-
रत्नेऽग्निष्टोमं समाप्तम् ॥ २२५० ॥

It ends thus —देवयजमानपुत्राय सवित्रोपगरी हविर्हव्यं पूजांजतिं
बुधोति दादशप्रहरीदेन क्षुधं पूरयित्वा संतर्पयैर्ध्वजिह्विर्ह

विष्णुरिति जुहोति । अथ सायमभिहोत्र जुहोति काले प्रातर्होम
सतिष्ठतेऽभियोमोऽभियोम ॥

638.

1786 सोमकारिका and पशुकारिका ।

Somakārikā and Pasubandhakārikā

By Vasudeva Dikṣita (?)

Substance country made yellow paper 11½ x 5 inches Folio 1a size
9 on a page Extent in sloka, 370 Character Nagari of the 18th century
Appearance faded

This is a versified liturgy of the Soma and the animal sacrifices. The authorship of the verses is not stated. The sūtra on which it is based is also not stated. But from a comparison it appears to be based on the 10th prāśna of the Āpastamba sūtra.

The somakārikā ends in leaf 13A, where the Pasukārikā begins.

The somakārikā begins —

अग्निं विद्युत्प्रहृष्योय वाक् सोमप्रवाकादि च याजमानम् ।
सोमप्रवाकोक्तिरमुय सोमो भविष्यतीत्यादिक ऋत्विजादि ॥
मह्यम् इत्याद्युपतिष्ठते ऽन्तमाध्वर्युपूर्वर्त्तिञ्च एव कुर्यात् ।
होता तु को यच्च इतोह एचेत् का दक्षिणेयच तदुत्तरे स्त ॥
अग्निर्म इत्यादि च याजमान पर्यञ्च सर्च्चोऽभ्युदयस्तयन्ते ।
एद मतिर्निर्मणिते वरोप्य इय विभज्ये प्रजनेयसुय ॥

13A षष्ठ्यकारिण्यौविद्युत्ते योवस्य रेधनम् ।

मग्निं विहृष्य त्वनसौ युदस्येदुपोय विषयदान्यप्रो
जन्तार्भमीक्षानिह यच्चष्टिरारोपवत् प्राणहित त्वरण्यो ।
ब्रह्माण्णा एव हि निगमकालं स्यात् यजमान इव हविरास्य । (?)

Col — इति योगिका । अथ पशुकारिका ।

Prasakarika begins —

यता सुराग्रनञ्जल स्फुरेत्ते ।
 यद् यमारोप्य मयने वधि ।
 निघायतो वद्विपसृष्टेत्तल
 प्रलीय होता मन्वेव यदाह । (?)
 अपास्ततेमिनिशुविर्धेपार्शु (?)
 न इतिवेष्टा नपट्टिबिद्युत ।
 न वैद्यते पार्थिवनामको
 समाप्यते वेष्टिरयामिधारण ।

It ends —

प्रज्ञाय ह्य हि निष्कृमन्वात स्याददिभाज इवा हविरास्य ।
 कार्येनतिक्रमयादि गोमा नन नम स्यत्य नय शमादि । (?)

Col — इति प्रमुकारिका ।

Burnell and Ulwar speak of some and prasakarika of the Apastambasāḥḥa by Vāsudeva Dikṣita. But unfortunately they do not give extracts

639.

1048 *The Satta*

Substance country made paper 8½×4½ inches fol 14 L 20 10-11
 on a page Extent in slokas 250 Character Nagari Appearance old
 Complete

Col — इति प्रमुन्यकारिका ।

The Col — इति सोमकारिका । Occurs in 12A

640

6058 *श्वेनकारिका ।* *Shvenakarika*

I

Substance country made paper 10½×5 inches Fol 8 L 20 8 on a
 page Character Nagari of the 17th century Appearance old and
 discoloured

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।
 भक्तोपधानमाद्ये तु प्रथमे श्येन उच्यते ।
 यद्यन्ता क्रमणी प्रोक्ता अष्टम्याद्या तु मण्डला ॥
 आरौहे आत्मनि स्थातामष्टम्यात्वे तु यष्टिका ।
 दूर्वेष्टकां तथा हैमौ मुक्ता चैव तु वामभट् ।
 नवम्याद्या च तत्पूर्वे उत्ते रेत-सिचौ क्रमात् ।
 श्योतिरंत्वा तथाष्टम्या दशम्यंतद्वियष्टिके ॥
 संयम्यौ (?) हे क्रमेणैव निधये दीक्ष्योत्तरे ।
 षष्ठ्ये पुगपत्स्याये अष्टम्याद्ये तु यष्टिके ॥

End.—अग्निर्बुधो जगस्य त्वामग्रे त्वमिति सर्वतः ।

दक्षमद्ये द्वितीयाद्या षष्ठ्या षष्ठी च तत्र तु ।
 पुष्ट्ये तृतीयदीर्घता चतुर्थ्या च द्वितीयका ।
 उदकपद्ये द्वितीयाद्या षष्ठ्योक्तं एतेष्टकाः ॥

इत्याद्यश्वेनस्य प्रयोगकारिकाकारहता श्वेनकारिका समाप्ता ।

Aufrecht mentions Prayogakārikā—as based on the Āpastamba sūtra—of which this appears to be a part.

II.

The second is evidently a continuation of the first

Substance, and the measure and the same as above. Folio, 6. Lines, 8
 on a page. Character. Nagara. Appearance, old

Written by the same hand.

Beginning :—

श्रीः । आद्यश्वेनस्य मुख्योपधानम् ।
 प्राथः षडात्मनो रौत्वो मध्यमे व्यप्ययादिके ।
 चतुर्थौ षष्ठमौषष्ट्यौ चतुर्थौ यष्टिकादयम् ॥
 षष्ठमौ च चतुर्थौ च मध्या तत्रोदमायता ।
 एवमाद्यंतमे रौत्वो उदाद्योपान्तिमे अथ ॥

प्रमायतपतुर्पाभिर्मध्ये तत्रोदगायते ।

उदगायतयोऽङ्गो मध्येऽष्टदश कल्पिता ॥

Und :—उपघाय तत्तस्मिन् पाठमान्यः पुरस्मिता ।

ततो दक्षिणपक्षे तु ह्रन्दस्य सप्तसंश्रया ।

उपघाय ततः श्रेया कोकं पृथ ददेरितः ।

द्वितीयस्या द्वितीया च तदुदङ् पुरितोऽपि च ।

तदक्षिणा च पूर्व्ये च तदुदङ् तु यथाक्रमम् ।

यथाः सप्तम्यामारभ्य चतस्रो राशिमिदृशः ।

चिरख्यादि यथापूर्वनिखेता खेनचारिणाः ।

641.

210. प्रायश्चित्तप्रदीपिका । *Prayaścittapradīpikā.*

By Varadadhīra Varjan of the Vatsa varṇa.

A compendium of the vedic rites on expiation.

Substance, country made paper 10×4 inches. Folia, 53 Lines, 12 on a page Extent in slokas, 1166 Character, Nagara. Date Saip. 1945. Appearance, decayed. Complete

Post Col. :—संवत् १६४५ समवे दुर्मुघसंवत्सरे मार्गशीर्षवदि १२ तमे ।

काशी तेन(?) विधितमिदं पुस्तकं खाद्ये पराये ॥ शुभमस्तु ।

The author is to be differentiated from Varaderāja, son of Vāmanācārya of the Kausika gotra, the commentator of Maṣakasūtra of the Sāmaveda. He seems to belong to Āpastamba School as he speaks of Prayogavṛtti the well-known comm. on Āpastamba, evidently as an ancient authority of his school.

The author says he writes this work for his own use, and gives the subject only a general treatment, dealing with such expiatory rules as are essentially necessary; and for points that are omitted and not clearly stated in this, he refers us to Bhāṣya and Prayogavṛtti.

अस्या प्रायश्चित्तप्रदीपिकायां अवशककर्तव्यानि कानिचिदेव प्रायश्चित्तानि यथामव्यक्तानि अस्यानुष्ठानसिद्ध्यर्थमेव । न तावदस्यां प्रायश्चित्तप्रदीपिकायां सर्वानि प्रायश्चित्तानि शक्यन्ते प्रतिपादयितुं विस्तरप्रसङ्गात् । अतोऽत्रानुक्तमस्यैवं वा प्रायश्चित्तं भाष्ये प्रयोगवृत्तौ वा तत्सर्वं सम्भवन्नोद्भूतम् ।

It ends thus—

यद्यप्येता प्रायश्चित्तप्रदीपिका दुर्गतादिदोषयुक्ता तथापि विदुषां याद्यार्थोप-
देशरूपेणानुग्रहेण सर्वदोषविविन्मुक्ता भवेत् ।

तत्र च विदुषामनुग्रहादेव अनया प्रायश्चित्तप्रदीपिकयैव ममापि परार्थं प्रायश्चित्तानुष्ठानं सिध्येत् इति ।

वत्सवंशावतंसिन वरदाधोश्रयज्वला ।

सौमपेन कृता वृत्तिः प्रायश्चित्तप्रदीपिका ॥

See I.O. Cat., No 141, p. 89A. and Oxf. p. 370.

An index to the work is given on the obverse side of the last leaf.

- ३ अन्वाहितावाधौना गमने (?) ४
- ५ सान्त्वयप्रायश्चित्तानि ६
- ७ प्रातर्होमप्रायश्चित्तानि ८
- ८ प्रखौताखन्दने शीषणे च ९
- ९ अघ्नोनामनरागमने ९
- १० हविः खन्दने आज्यस्ता १०
- १० अग्न्युपघातप्रायश्चित्तं १०
- ११ कपालभेदप्रायश्चित्तं ११
- ११ हविष्यपत्रे
- १२ हविर्होमि पुरोडाशस्य
- १२ कपालेभ्यः पात्रा वा देशान्तरगमने
- १२ आज्यस्य शीषणे खन्दने च १२
- † वह्निः पार + + गारखन्दने
- + + + स्वायतनाद् वह्निर्गमने
- १५ हविषामुपघाते प्रायश्चित्त

- १५ हविषा खापतिनिमित्तानि १६ [केचपि] पौलिकादि
 १६ अभागिदेवतावाहने
 १७ देवतावदानादिविपर्याये
 १७ देवताविस्मरणे १७
 १७ पुण्यक्ष[हवि]स्त्रमे (?)
 १७ दुष्टेन हविषा याजे क्षते
 हवि[१] शेषीक्षानयमकृत्वा नृपाचार्य प्रवृत्ते
 १८ अथ प्रायश्चित्तोक्त्याः २१
 १८ मार्हपत्यादिना निष. संसर्गे
 २० प्रायश्चित्तोक्त्यानां पुनरपि नविमते २१
 २१ व्यास्येविविद्यादियु कन्तराध्वरे सति पिण्डपिण्डवशातिमत्तौ
 दर्शयूयमासातिमत्तौ च प्रायश्चित्तानि २२
 २२ इष्टिपुत्रप्रत्याग्राहः ।
 २२ पशोरास्यवस्त्रातिमत्तौ पक्षिण + + + +
 २४ अग्निशोभकात्वे अग्निशोभानाम्ने प्रायश्चित्तम् ।
 पिण्डपिण्डवस्त्रलोपेऽपि ब्रह्मेष्टिनि व्रतलोपे ।
 २५ अरक्ष्योनांश्चे
 २६ ब्रह्मेष्टिनि प्रजानालभुकायाः । यजमानस्य अतिशय दुःखप्रदर्शने
 व्यसौ विद्यते यदि भवमागच्छत् ।
 २६ कर्ममध्ये गृह्यपथेदे
 २७ यदि स्त्रियां ब्रवि वा यमो जायेताम् ।
 २७ अग्निशोत्रप्रायश्चित्तानि
 २७ प्रत्ययनकालातिशये
 २८ प्रत्ययनकाले मार्हपत्यानुगमने
 २८ परिमयमानो मार्हपत्यो यद्यपि विहरणकाले न जायते
 २८ प्रत्ययनान् पूर्व केवमार्हपत्यानुगमने
 २८ मार्हपत्याहवनीययोस्तुप्रयोगमने
 २८ मार्हपत्यो मध्यमानो जायते
 + + + + +

642

1039 *The Same**By Varadadhīra Yajñan*

Substance country made paper 10×4 inches 10½ 110 Lines 8 on a page Extent in slokas 2000 Character Nagara Appearance old. Complete

Another copy of the same which, however, extends over 1168 slokas, whereas this, over not less than 2000 It seems that the work has received later additions

Post Colophon Statement —

ॐ शिवाय नमः श्रीमच्छिन्तामणितनूने ।
 ज्ञेयं पुस्तकमेतत् मार्कण्डेयस्य यश्वनः ।

643

1663 प्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्यानम् entitled
 प्रायश्चित्तप्रदीपिका ।

Substance country made paper 12×5 inches 10½ 79 Lines 10 on a page Extent in slokas 1700 Character Nagara Appearance old—grown brown with age Generally correct Complete in 5 pāṭalas

Last Colophon —

इति यश्वमपटन समाप्तः । प्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्यान ।
 गोविन्दाय ॥

On the obverse of the 1st leaf the following statement is made—

प्रायश्चित्तशतद्वयीव्याख्यान पत्र ०६ अनन्तराष्ट्रदीक्षितपुत्र
 श्रीरामस्येद ।

The 9th Prāśna of Āpastamba Śrauta Sūtra contains 20 kṛndikas on 'Śrauta—Prāyaścītya'—for accidental transgression of sacrificial rules. Dhūrta Svāmī commented upon these kṛndikas. Bhaskarācārya wrote two hundred 'kṛndikas' on 'Śrauta Prāyaścītya' following Dhūrta Svāmī. He

seems to have divided the work in 5 pañālas of 10 verses each. The present work is a commentary, on these two hundred 'kārikāḥ'. It is anonymous.

For the beginning of the Comm., see Hik. No. 319.

614.

1393. *The Same*

Substance, country made paper 12x5½ inches. Folia, 76. Lines, 9 on a page. Extent in folios, 2025 by counting and 2200 by a statement in the manuscript. Character, Nāgara. Appearance, old. Incomplete at the end. In the sixteenth century handwriting.

The authorities consulted are:—113, Tālavṛttis divāsi, 233 Devala.

615.

10. चातुर्मास्यप्रयोगः । Cāturmāsya-prayoga

By Tryambaka.

This manuscript has been noticed by Rajendralāla Mitra under No. 802.

Directions for the performance of the quadrimensial rite, called Cāturmāsya.

अथर्वं हवि चातुर्मास्ययाजिनः सुकृतं भवति ॥ १ ॥

वाजसुण्या चैवा वा यौगन्ध्या दैत्यदेवेन यजेत ॥ २ ॥

The MS. is incomplete.

The sūtras quoted are to be found in Garbe's edition of the Āpastamba Śrauta sūtra, Vol. II, p. 1.

616.

1918. *The Same.*

Substance, country made paper 8½x4 inches. Folia, 16. Lines, 11 on a page. Extent in folios, 300. Character, Nāgara. Appearance, very old.

A fragment containing Śikamedhaparva including Grabamedhīyasti, Havirhoma, etc., and also Sunasiraparva.

Colophon in 9 B.

इति समाप्तानि चातुर्मास्यानि भोज्योपनामकृष्यभट्टात्मज-
कृतोऽयं चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Then follow Prāyaścitta and Apastambokta hautila

The manuscript is very old and remarkably correct. It seems to have been the author's family copy, as it mentions the names of his father, grandfather and great grandfather in the course of the Pitryajña sacrifice (6B)

पित्रे कृष्यशर्मण इदं पितामहाय श्रीरामचन्द्रशर्मण इदं
प्रपितामहाय नृसिंहशर्मण इदम् ।

For the beginning and end of this see CS No 820

647.

2092 The Same

Substance country made paper 10×4 inches 1012 72 Lines 7 on a
page Extent in Sloka 864 Character Nagari Date Samvat 1731 Ap-
pearance discoloured Complete

For the beginning of the work see L 802

It ends in leaf 69B

यज्ञघोता अन्वारभणीया च आवर्त्तते पुन पुनरित्यापस्तम्बमते ।
आन्वलायनमते तु नावर्त्ति नावर्त्तते पुन पुन इति समाप्तानि
चातुर्मास्यानि ।

Colophon —

भोज्योपनामकृष्यभट्टात्मजव्यवकेन कृतोऽयं चातुर्मास्यप्रयोगः ।

The remaining leaves contain some notes by the scribe
The 70th leaf is missing.

The Post Colophon Statement —

संवत् १७३१ शोषधीमवलखरे मार्गशीर्षं युक्ता + + + + काश्यामिदं
वैद्योपनाम्ना भोविन्दभट्टस्य सूनवा देवभट्टस्येदं पुस्तकं समाप्तम् । श्रीराम
प्रोषताम् ।

1637. प्रायश्चित्तसारः—(आपस्तम्बीय)

*Prayścitta Sāra*By *Tryambaka Mohla*

Substance country make paper 9x4 inches Folio, 45 f. 2 on a
page. Patent in pl. 1883. Character = Devan. Oil worn-out & illegi-
dated. Correct. Complete.

Mangalavara —

केयकेयवर्चस्य ये हनयन्ति हन्ति च ।

त तमेषु अथ वन्दे मृतमावाधनाग्रजम् ॥

The author and his family —

मौजोपनामकः क्षणतनुजस्यम्बाभिधः ।

रामाय्यारादुदय्यान् केयवाध विप्रेयतः ।

प्रायश्चित्तीर्विविधाद्य तादां सारं प्रयत्नतः ।

बालानामन्यबुद्धीनां कुर्वे ह्यायुः हिताय वै ॥

Object of the work —

श्रुतिलक्षणं प्रायश्चित्तं विध्यपराधे विधीयते । एकस्मिन् दोषे श्रुप-
माण्यानि प्रायश्चित्तानि समभ्यचीयेरन् अथान्तरत्वात् । अपो ह्येव इत्या च दीप-
निर्घाताद्यानि भवन्ति । अन्यन्तरं दोषात् कर्त्तव्यानि निर्धत्ते दोषे पुनः क्षतृषु
कर्म तस्य नावत्तनात् (†) पुनः प्रयोगः ।

Last Colophon —

इति आपस्तम्बप्रायश्चित्तसारः ।

80 आधानविधिप्रयोगः । *Adhānavidhi-prayoga*

By *Tryambaka Bhatta*, disciple of *Saṁyama Māhara Dikṣita*,
and son of *Kṛṣṇa Bhatta Moḍhu*, of the School of *Spas-*
tanba

For the manuscript see L. 835

Post Colophon Statement —

श्रीरामचन्द्रो जगतिवरा । श्रीवाजपेयमण्डविकृत + यो द्वादशाङ्गुलविकृति
 योऽष्टाङ्गुल दैर्घ्य इति बोधायन सूत्रे । प्रमाणाभावात् × श्रीभूरिकीर्त्त
 भूपावतसहजमिन्धुगुरोर्निर्देशात् । आम्बेकराख्य रुचिराय इमामनूनामाधान-
 यज्ञतिमसौ वलिरस्य पराय ॥

Ādhanvadhīpriyoga ends in leaf 50, then follow three leaves containing a priest's notes, which begin गगिभिदृक्ताधान-
 यज्ञतौ । The name of Gāṅgā Bhatta, the contemporary of Śiṛṇi, is well known as a voluminous writer of the Āśvamedhīn School. Logaka also mentioned in the notes belonged to the Kāthaka School of Kashmir. Rājendralāla read the name as Gaṅgā Bhatta, which misled Aufrecht to think that it was the name of Gungadhiya Bhatta, who had a work of the same name, but who belonged to a different school, viz the school of Vajasiṇya and in no way connected with the present work.

The priest's notes in question are not incomplete, as Rājendralāla thinks.

The notes begin

गगिभिदृक्ताधानयज्ञतौ सर्वाधानसाधकम् । लोमाक्षि अर्धाधान सूत्र
 अतस्मार्त्ताग्नेस्तुष्टयक इति ।

Agnyadhīn is a Śrauta ceremony. It has nothing to do with "sacred House hold Fire" as Rājendralāla supposes.

650

2993 *The Same*

Substance country made paper 10×1 1/2 nche 101×66 Lines 60 a
 page. Printed in sloka 1000 Character Varga a of the 19th century
 Type are discoloured Complete

The Post Colophon Statement —

वैद्योपनास गोविन्दभट्टस्य खड्गना देवभट्टस्यैव पुस्तकं स्थाप्य पराय च ।

651.

133 विध्यपराधप्रायश्चित्तलघुवृत्तिः ।

Vidyaparādha-prāyaścittalaḥkuvṛtti

For the MS see L 1380 For the work see L 3215

The author, Tryambaka Bhatta, the son of Kṛṣṇa Bhatta, composed this at Benares

652.

1903 The Same

For the MS and the work see L 3215 Here the line containing the author's name is omitted

653.

80 अग्निहोत्रहोमः । *Agnihotrā-homa**By Rudradeva, son of Toro Nāṭiyana Deva*

The MS. is described in L 837 Aufrecht says that the work belongs to the Īpistambaschool, and he is right See our No 604 It quotes from Kāthasākhā and Baudhīyana

654.

2952 दर्शपूर्णमासप्रयोगः । *Daśa-āṇi-śaṁśa-māsaprayoga**By Anantadeva*

Substance country made paper 9½ x 1½ inches Fols. 50 Lines 11 on a page Extent in folios 500 Character Nagari Date Samvat 187 Appearance & coloured Complete

Colophon — इत्यनन्तदेववृत्तदर्शपूर्णमासप्रयोगः ।

Post Colophon — सवत् १७८७ आषाढशुद्ध १० लिखितमिदं पुस्तकं
छेदोपनाम्ना वीरेश्वरेण स्वार्थं परार्थं च । शुभमस्तु सर्वजगते ।

Beginning —

अथातो दर्शपूर्णमासौ याव्याख्याम् (Āpistamba I I I)
प्रातरग्निहोत्रं ऊत्वा सभृतसमारो हवता पवित्रपाणिं अपरेण

गार्हपत्यं पत्रा सद्य दग्धेऽग्निनीः चि. प्राणानायम्य देशकालौ
संकौर्त्य पीर्यमासेन यज्ये । इत्यादि ।

655.

3007. **आधानपद्धतिः ।** *Ādhānapaddhati.*

By Ananta.

Substance, country made paper, 9×4 inches. Folia, 31. Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 550. Date. Samvat 1798. Appearance, discoloured. Complete.

Last Colophon :—इत्यन्वारम्भणौघप्रयोग इत्याधानपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon :—संवत् १७९८ पौष शु १३ दिवसे देवमहादेवतनुज-
रामचन्द्रेण काश्या लिखापितम् ।

On the establishment of the sacred fire, as directed in
the *Āpastamba sūtras*

It begins :—

अथाधानम् । जातपुनस्तण्णक्षेयावस्थां यभार्यः पितुर्न्यस्तस्य वा कृताधानत्वे
प्रयुक्ताधिकारप्रतिबन्धरहितोऽपि कश्चित्कालमवाधितामिच्छेत् उक्तस्तथाद्यनुष्ठान-
पूर्वकं कुप्यायुधोमैरात्मानं पावयेत् ।

It ends thus :—

प्राणाय स्वाहेति च प्रथमग्रासग्रहणं अक्षररश्मिप्राशनं भूर्भुवःस्वरिति
हविरासादनं ।

अवादीत्यमनन्तेन प्रकृत्यारम्भगोचर ।

आपस्तम्बोयकल्पोक्तविधिः औदशियुज्ये ।

656

122. *The Same.*

For the manuscript see L. 1391

Post Col. Statement —

हरिवंशे आचार्यधन्योपाख्यानं

आचार्यस्यैव धन्यस्य त्वमेवासिजनार्दन इति । नारदेनोक्ते प्रत्युक्तं
भगवता ॥

आख्यार्थार्थानि ग्रन्थ दक्षिणानि सहेव त्विति ।

श्रीहरिः प्रीयता ॥ लिं अयाचितोपायसुधनायेव ।

शुभं भवतु ।

The authorities quoted (1) Āpastamba, (2) Rudradatta 4A, (3) Bhāṣyakāra, (4) Bhāradvāja, (5) Satyaśādhin 2A, (6) Rājāśādhin 2B, (7) Bauddhāyana Ādhānāpaddhati 3A, (8) Āpastambīya Cāturmāsya-paddhati 3A, (9) Vihāra 3B, (10) Āśvalāyana 3B, (11) Kātyāyana Sūtra 6B, (12) Bauddhāyana Sūtra 6B, (13) Parāśara Māhātmya 25A, (14) Āpastambabhāṣya 25B, (15) Madanaratna Nīradah, and (16) Harivaṇśa

The name of Ananta as the author appears in verses in 24B, and in 28A, the last leaf.—

24A. अनादौद्यमनेन प्रलब्धदम्भोपरा ।

+ + + आपस्तम्बोक्तविधिः श्रीहरि-तुल्ये ॥ (?)

28A. अनादौद्यमनेन दक्षिणानिर्गन्धोऽमुषा ।

यद्यस्तुतु वैनोक्तं दक्षिणानि सहेव तु ।

It ends thus:—

सर्वाण्युदकपूर्वाणि दानानि यथाशक्ति विहारे इति धर्मसूत्रे । सर्वाणीति वचनाद् भिक्षाण्युदकपूर्वमेव देवा । विहारे यद्युक्तमेति शानि दानानि यथामुखेव नोदकपूर्वाणि इति वदन्त किञ्च अयाच्योऽनधीयानः (?) अनधीतवेदं न शानयेत् यदि शानयेत्तदानेन अपेक्षितं यथाशक्ति वाचयेत् इत्यपि वक्ष्ये ॥

657.

10632 : *The Same* (with *Purāṇa ādhya*).

Substance, country-made paper 9x4 inches. Folio, 62 Lines, 7 on a page. Character, Nagari of the eighteenth century. Appearance, old and rough edges, especially the first few leaves. Complete.

On the obverse of the first leaf—अयाच्योऽनधीयानः देवत-प्रयोगः ॥

Every leaf is marked with the letters अय

The work often quotes *Anvikā*

37B. इत्यापक्षमकम्पोक्ताध्याधानस्य निरूपणं ।

अकार्यवन्तदेवेन देवेप्रसन्नेन तुष्यतु ॥

अथान्धारभण्णायकालः ॥ अपराद्धे रात्रौ वा सन्धिमत्यां पूर्वमास्यामाय
मपवमानेष्टिः सान्धारभण्णोया तच्चैवापवज्य तदानौमेवान्वाधाय शोभूतेन ५
मासेन यजेतेति ॥

48A. औलघ्नोन्सिंहाभ्या नमः ॥ अथ पुनराधेयं आश्वलाय नमः (?) ।

आधानाद्यधामयावो यदिवापां व्येरेन् पुनराधेय इष्टिरिति०

60B. प्रजापशुद्विनिमित्तपुनराधेये कुत्राप्यभिहितेन (?) द्वितीयप्रक
इत्यभावाद्यनादिप्रयोगः ।

61B. इति पुनराधेयं समाप्तम् ।

The last leaf (62) contains three lines.

(पुनरुक्तिनिमित्ते पुनराधेयान्ते लेका वृत्तेका (?) etc., etc.)

658.

122. अग्निहोत्रप्रयोगः । *Agnihottī prayoga.*

By Anantadeva.

For the MS. see L. 1390.

The authorities quoted.

(1) *Siddhānta-Bhāṣya* 2A, (2) *Devatrāta* 2B, (3) *Tir-
Kāṇḍamāṇḍana* 5A, (4) *Prāyaścittacandrikā* 5B, (5) *Smr-
tyarthasāra* 6A.

659.

1904. प्रायश्चित्तकुतूहल । *Prāyaścittakutūhala.*

By Raghunātha.

Substance, country-made paper 10½ × 1½ inches Folia, 141 Lines 9 on
page Extent in slokas, 2250 Character, Nagari of the seventeenth
century Appearance, discoloured. Complete With an under running over
of leaves

The Last Colophon — इत्याप्तम्बोधप्रायश्चित्त ।

अवादीत्यमनन्तेन श्रियेष्टजनतुष्टये ।

प्रायश्चित्तविधिर्द्दिग्द स सत्तेषामिद्विहित ।

इयेव रघुनाथेन प्रायश्चित्तकुतूहले ।

निश्चिते नितते शोभ्यप्रायश्चित्तविवेचनम् ।

The work belongs to the Āpastamba school. It treats of *pratyascitta* for flaws in home. It is an amplification by Raghunātha of Āpastamba's work.

For the Mangalacarana and object of the work see Ulwar Extr No 332, p, 130

The work begins —

तत्रेष्टिकाल । सामान्यतो य इष्ट्या पशुना सोमेन यजेत सोऽन्मावास्याया योगमास्या वा यजेतेति श्रुतिर्विहित । विज्ञेयस्तु सन्धिप्रभितो यजेतेति । सन्धि-
प्रन्देन च पञ्चप्रतिपदोक्तुरीयप्रथमभावो कथ्यते ।

Topics treated of —

12B, इवनाशिताश्राजुग्रमे प्रायश्चित्तम्, 18B, अथ सान्ताप्यदोषे प्राय-
श्चित्तम्, 20B, अथवा शोभायनानुकारौ प्रयोग, 21A, इति शोभायनौ-
वान्ताप्य इष्टिप्रायश्चित्तम्, 23A, इत्यभुदितेष्टि, 28A, अथ कपालमम्बन्ध-
प्रायश्चित्तम्, इत्यनन्तदेवीयरघुनाथविरचिते प्रायश्चित्तकुतूहले दशपूर्वमास-
प्रायश्चित्तप्रकरण समाप्तम्, 61 B, इति श्रुतिक्रमप्रकरणम्, 63A, इति विध्यक्त-
विचार अथ समिद्विचार, 66A, इति परिभाषाप्रकरण समाप्तम्, अथाधान-
प्रकरणप्रारम्भ, 71B, इति आधानप्रायश्चित्तानि, 73B, अथ पुनराधानप्रकरणम्,
76A, इति अग्निहोत्रसमर्पविधि, अथ आशितामित्रतानि, 76B, इत्या-
शितामित्रमन्त्र, 87B, इत्यनन्तदेवीयरघुनाथविरचिते प्रायश्चित्तकुतूहले आधान
प्रकरणम्, अथ अग्निहोत्रप्रायश्चित्तानि उच्यन्ते, 89B, अथ अनुद्धरण-
प्रायश्चित्तम्, 91A, अथ वासव्या प्रयोग, 91B, इति सायमनुद्धरणप्राय-
श्चित्त, अथ प्रातरनुद्धरणप्रायश्चित्तम्, 91A, इत्युभयकायेऽनुद्धरणप्रायश्चित्त-
विधि, 95B, अथ विधिरूपध्वे-अनुगमनप्रायश्चित्तम्, 96B, अथेष्टिप्रयोग,

97B, इति प्रणयनपक्षे भार्गवत्वानुगमने प्रायश्चित्तम्, 112B, यथ हविर्दोष-
प्रायश्चित्तम्, 115B, यथ प्रमत्तप्रयोगक्रम, 116A, यथ अन्यन्यस्य स्नाने
पयसोऽन्यद्वयस्य च विस्नन्दने प्रायश्चित्तम्, 117B, यथ अग्निहोत्रद्वयमग्निश्रुत
यदि शब्दयेत् तदा प्रायश्चित्त, 118B, यथ केशादिभिर्दुष्टो प्रायश्चित्तम्, 119B,
इति भिद्यष्टप्रायश्चित्तम्, यथ भोजनानुगतिप्रायश्चित्तम्, 120A, यथ उत्तराञ्च
त्यर्घ्यविस्नन्दनादो प्रायश्चित्तम्, 121A, इति स्नानप्रायश्चित्तम्, 124A,
इति वस्त्राणां एकदेशापहारे सर्वप्रायश्चित्तम्, यथ अग्निवह्निप्रायश्चित्तम्,
125A, यथ होमकालातिपत्तिप्रायश्चित्तम्, 130A, इति कालातिपत्तिप्राय-
श्चित्तम्, यथ अग्निहोत्रसमाप्त, 131A, अग्निसमारोप, 131B, इत्यग्नि-
समारोप-पाण्डिसमारोपयो प्रायश्चित्तम्, यथ समाकृष्टेषु अरणिनां प्राय-
श्चित्तम्, 135B, यथ अग्न्युपोद्घातप्रायश्चित्तम्, 141B, अथेराभक्ष्योत्तर-
वान्तौ प्रायश्चित्तम्, इत्यापस्तम्बीय प्रायश्चित्तम् ।

The later authorities quoted —

3A, कारिकाया, 4B, केशव, 5B, रुद्रदत्त, 6A, शतद्वयोथाख्या
and चन्द्रटेष्ट, 6B, रामाख्यार, निदान सूत्रम्, 7A, त्रिकाख्यभट्टन, 8A,
गोपाल, 10B, श्वेदिकारिका, 11A, नौधायन and आश्वलायन, 13A,
प्रायश्चित्तप्रदीप, 13B, अजस्यटलम्, 14A, देवघात, 14B, सिद्धान्तभाष्य,
15A, सिद्धान्तवृत्तिकृत्, 15B, आश्वलायनकारिका, 17A, पराशरमाधव,
18A, कर्मान्तसूत्र, 19A, चन्द्रिकाकार, 20A, जैचालोक, 21A, प्रायश्चित्त
चन्द्रिका, 28A, विद्यारण्य, 37A, प्रायश्चित्तप्रदीपिका, 38B, प्रयोग
पारिजात, 55A, यजनोपसूत्रोक्तपरिभाषा and आश्वलायनोप परिभाषा,
60A, सप्तह (तैलग-कण्ठ कलिक-वङ्गसम्बन्धिनो माधुरियाश्च विष्णोः । आग्ने
विवाहे खलु यक्षपाके, न पूजनोवा अपि शम्भुतुल्या) and हेमाद्रि, 63A,
सूत्रार्थसार, 64A, पारिजात, स्मृतिसार, 67A, भारद्वाजगृह्ये, व्याख्यानवि,
67B, प्रायश्चित्तप्रश्न, 80A, मत्तृचिन्मते, 81A, शूलपाणि, 85B, यक्ष-
पार्थ, 88A, प्रयोगपारिजातपरिशिष्टे, 103B, इति गुरुचरणा, 104A,
इति देवयाज्ञिका, 104B, शतद्वयोकार, 107A, स्मृतिचन्द्रिका, 108B,
विश्वानन्दर, 122A, देवघात, 124B, रुद्रदत्त, 131A, आश्वलायन-
परिशिष्ट, 141B, इत्याश्वलायनदीपिकाया ।

660.

1052. द्वितीयश्वेनशुल्कोपाधानमन्त्रोपाधानप्रकाशः ।

*Dvitya Śveṇa Śulopādhanamantroṣādhānaprakāśa.**By Rāja Bhatta, son of Vācānātha Bhatta, by the daughter
of Kamalākara*

Substance, country made paper 9½x1½ inches folio, 2½ lines, 11 on
a page. Extent 10 shloka, 600 Character, Nepālī. Date, Sep. 1773 Ap-
pearance, old. Complete

This refers to Apastambī's *śulopādhan* chapter and is
based on a *Syonṣpādhan* Kārikā, complete in 6 chapters.

It often quotes Karaviṇḍa Svāmī and Sundararāja

Beginning:— श्रीसरस्वते नमः ।

विश्वेद्यौ पितरौ नत्वा भट्टान् नरायणद्वयम् ।

रायभट्टेन विदुषा श्वेनचिद्व्यतेऽधुना ॥

अथतो व्याख्यानः । अथैकविधः प्रथमोऽभिरिति सूत्रादिकविध इव प्राकृतकं
कृत्वा तद्विहितभूतान् द्विविधचिद्विधादीन् अतविधपर्यन्तान् कुर्व्यादित्युक्ता ।
तदु ह वै सप्तविधमेव चिन्वीत । सप्तविधो वा व प्राकृतोऽभिरिति ।

It ends:—

एतन्मते अपिर्मूर्द्ध्यादिपञ्चानामुपधानं नास्ति तत्तत्पितो हिरण्यं विधाय
इत्यादि धामपञ्चानां समाप्तं ।

इति कारिकाकारमतेन मन्त्रोपाधाने प्रथमः प्रकाशः समाप्तः ॥

... ..

विदुषा रायभट्टेन भट्टजीरेणसूनुना ।

योऽथ अमः क्षतक्षेने प्रीयता त्रिपुररत्नम् ।

Col. — अस्ति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणपरारारोगविद्वन्मुकुटेश्वरानुरागोपा-
सककमलाकरभट्टाया दुष्टिद्वयतेन काण्वत्पुष्यामङ्करीरेखरभट्टा-
त्मजेन रायभट्टेन क्षतौ द्वितीयश्वेनस्य शुल्कोपाधानमन्त्रोपाधान-
प्रकाशः समाप्तः । श्रीः ।

Post Col. — संवत् १७८३ । श्रीरामजी सहायः ।

661.

30 (आपस्तम्बीय) दर्शपूर्णमासः । (*Āpastambīya Darśa
purnamāsa.*)

Substance, country-made paper 10×5 inches Folia, 61. Lines, 9 on
a page Extent in Slokas, 730 Character, Nagara Appearance, fair. Com-
plete

It treats of the rites to be performed on the new and
full moon days, according to Āpastamba

Colophon:—इति आपस्तम्बशाखाया दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ ।

Beginning:—श्रीगणेशाय नमः ।

अथातो दर्शपूर्णमासौ आस्तास्यामः । प्रातः अग्निष्टोत्रं ऊत्वा
दर्भश्वासीनः दर्भान् धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणा-
नायन्य दर्शेन यज्ञे पूर्णमासेन यज्ञे इति सङ्ख्य विमुदसि विद्यने
पाद्यानं ऋतात् सख्यमुपैसि । इत्यादि ।

End:—भूः स्वाहा भुवः स्वाहा भुवः स्वाहा भूर्भुवः भुवः स्वाहा ।

662.

463. *The Same*

Substance, country-made paper 10½×4½ inches Folia, 40 Lines, 10
on a page Extent in Slokas, 900 Character, Nagara Appearance, old
Complete.

Beginning:—श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ अथातो दर्शपूर्णमासौ आस्तास्यामः । प्रातर्अग्निष्टोत्रं ऊत्वा
दर्भश्वासीनः दर्भान् धारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणा-
नायन्य, etc., etc.

End:—यानि तेषामग्नेयाणां क्षयान्निस्तरणं परम् ।

नमस्तो मार्जपत्न्याय नमस्तो दक्षिणाग्रवे ।

नम आहवनीयाय महावेद्यै नमोनमः ।

Col.:—इति दर्शपूर्णमासप्रयोगः ।

शुभमस्तु ।

On the reverse side of the last leaf there are 15 verses on Viharapramana, after which we have — विद्यामन्त्रिणां कृतं निर्व्यग्रतामिदं यै नक्षत्रविपूजनपूर्वकविश्वकर्मैश्च पूजनं च कर्मिणे । गणपति सम्पूज्य विश्वकर्मैर्नम इति कञ्चु श्रद्धो पूजनं कुर्यात् ।

On the obverso of the first leaf

इह दर्शपूर्णमासशुक्लक मोनि नरसिंह महाराज दामोदरस्य । शुभ भ्यात्
लेखकपाठकयो शुभम् ॥

In leaf 7B पिण्डपितृपञ्च ।

, , 10A अवि देवादेवेषु नम ॥ श्रीगणेशाय गुरवे नम ॥ उदिते
आदित्ये पौर्णमास्यास्तनू प्रक्रमयति ।

In leaf 15B प्रथमं प्रश्न ।

663.

2112 The Same

Of the Apastamba School

In India the country made paper 9½ x 4 inches folio 40. I have 11 on
the 11th page (character Nagara) of the eighteenth century. Appearance of the
colour is complete.

It begins —

अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्याम । प्रातर्दिक्षौ च जप्ता दर्श-
मासौ चो दर्शनं धारयमाय ॥ १०, etc

It differs from L. No 1431 and CS No 429 by
Ananta

664

149 The Same

For the work see L. 754

In India the country made paper 8½ x 4 inches folio, 63. L. No 210 on
the 11th page (character Nagara) of the eighteenth century. Appearance of the
colour is complete.

The Catalogue says — द्वापरात्मनः प्राजाय दर्शपौर्णमासौ समातो ।

665.

3111 दर्शपूर्णमासपद्धतिः (आपस्तम्ब) ।

Dasāparyānamāsapaddhati.

Substance, country-made paper 8X3½ inches Folia, 51 Leaves, 8 to 11 on a page Extent in slokas, 407 Character, Nagari of the eighteenth century. Appearance, discoloured Complete

It begins:—

अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः ।

प्रातरग्निहोत्रं ऊत्वा दर्शेऽन्वाखौगो दर्शान् पारयमाहः
 दर्शेन यक्ष्ये पूर्णमासेन यक्ष्ये इति संकल्प्य ततो वपनं
 कृत्वा ॥ विसृजति विसृजे पाद्मानमृत्वात् सत्यमुपैति ॥
 अस्यां यौर्वर्णमासेऽप्या अश्वयुजं त्वां वयोमहे (.)
 एवं ब्रह्मायं होतारमग्रीध्रं च ॥ इत्यादि

No Colophon.

666.

429 दर्शपूर्णमासेष्टिप्रयोगः । *Dasāparyānamāseṣṭi-*
prayoga.

For the MS. see L. 1886.

The MS. is in two different hands, the first twenty-six leaves being in a bold Devanāgarī and the rest in a hand

The first sūtra quoted is that of Āpastamba.

667.

186. दर्शपूर्णमासप्रयोगः । *Dasāparyānamāsaprayoga.*

For the manuscript see L. 1381

In quotes Ap. Sū. Pr. I. 1. अथातोदर्शयौर्वर्णमासौ व्याख्यास्यामः ।

668.

2205. पञ्चप्रयोगौ । *Pañcāprayogau.*

Substance, country made paper 8½X4 inches Folia, 16 Leaves, 9 on a page Extent in slokas 226 Character, Nagari Appearance, discoloured

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । याजमानं द्यावास्यामः । यजमानस्य तद्वत्
यस्य दक्षिणादानं दध्यद्वक्तव्यं कामानां कामनं प्रशगाग्रिषो
मन्वान् अपति । अहरखानुपतिष्ठतेऽनुमचयत ॥

(These are the first three sūtras of the 1th Prāna of the Āpastambī Śrauta sūtra)

अथ दर्शपूर्णमासयोः शुचि शुक्लवासना दर्शमाभौनो दभान् धारयमाण
पञ्चिषपाणि पन्ना मध्वा प्राधानायम्य अद्येत्यादिकालादिसक्रीर्शनानन्तरं पोर्ण-
मासेन यक्ष्ये दर्शेन यक्ष्ये इति वक्तव्यं कथ्यमान्युजि वापवेत् । उपकक्षाद्वयेऽथ
मथ्युज्यथ केशान् । अथि वा मथ्युज्युपकक्षावथ केशान् एव वपनं कृत्वा क्षानादि
विधाय विद्युदिति विद्वमे याज्ञानममृततात सत्यमुपैमि । यक्ष्यमाणोऽपि स्युप्रति तदिदं
मर्त्ययक्ष्येष्वा स्युप्रति भवति । अथाभ्ययुवरणं । अग्निं द्यौर्पोर्णमासाय कथ्यति
अभ्ययुं त्वामहं हवो । अभ्ययुर्तोऽस्मि कर्म्म कर्त्तव्यामि । कृष्योमग्निद्वयं
विहारस्योत्तरतः प्राष्टमुखं उपविश्य देवाभ्यां विदोमालु यथायं विन्दत मन
सस्यतिना देवताद्यश्च प्रयुज्यतामिति जपित्वा अभ्ययुं ममाधे वर्चा विह्वे
भ्यत् । इत्यादि ।

The work is called Pañcaprayogi on the obverse of the first leaf and the word यज occurs on the right hand corner of every leaf. But it contains only the Yajamānaprayoga, that is, the duties of a yajamana or a sacrificer in the Dharma Purnamasa.

669

181 याजमानम् । Yajamana

For this manuscript see L 1337

The sūtras quoted in the beginning belong to the Āpastambī Śrauta sūtra (IV 1—7). The last sūtra (namely the 7th) quotes Vajrasaneyaka as an authority

670.

2737. आपस्तम्ब याजमानम् । *Āpastambayajamāna.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 6 Lines, 12 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Incomplete

It begins :—

आपस्तम्बयाजमानम् ।

प्रातरग्निहोत्रं जुत्वा दर्भेष्वासीनो दर्भान् धारयमाणः पवित्र-
पारिणिः दर्भेन यक्ष्ये पौर्णमासेन वा यक्ष्य इति
वा संकल्प्य । विद्युदक्षि विद्म मे पाप्मानं । इत्यादि इत्यादि ।

671.

2780. प्रवसद्याजमानम् । *Pīrasadyajamāna.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 1$ inches Folia, 2 Lines, 11 on a page. Extent in ślokaś, 35 Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured.

On the duties of a yajamāna (Fire-worshipper) when living abroad.

It begins :—

अथ प्रवसद्याजमानम् ।

तथाथापस्तम्बसूत्रम् ।

प्रवसन् काले विहाराभिमुखो याजमानं जपति प्राक्षो वि + +
+ + सति प्रागुदेत्य गोमती जपति जपति ।

अथ प्रयोगः । तत्र यजमानोऽपियुक्त्यास्माद्रूमान्तरे वसन्प्रौष-
वसथ्योऽहनि यजनौये च कृतनित्यक्रियः अपोषवसथ्येऽहनि कृतनपक्षेः
कृतप्रौषो यस्यां दिग्दक्षप्रयो भवन्ति तां दिग्दक्षमभिमुखो यतास्य
याजमानं सन्तजयं करिष्ये याजमानमिति वेति संकल्प्य विद्युदादि-
दृष्टवन्तं । etc., etc.

*End :—*अथवा याजमानं चेत् पत्नीकर्म च लुप्यते ।

नताकृत् + + + + स्थादथर्वसूत्रम् (?) ।

अथापि चात्रमान पूर्ववद्विद्येयः । अत्र यद्यपि विशदम-
सदृशानां कर्मणां विचारसमुक्तत्वं दृश्यते । तथापि न तेषां
विचारसंस्था[र]ित । अर्थवादात् । मन्तलिङ्गाच्च । अन्ये तु,
प्रवचानि यत्रमात्रं कुर्यादिति वाङ् ।

672

148 आधानप्रयोगः (आपस्तम्बशास्त्रीयः) ।

Adhānaprayoga

For the MS see L 1365

It is dated Sam 1742

The word 'Āpastamba Śākhīya' is given along with
the title of the book in the Colophon

Post Col — इति रामायणं चक्षुः ।

सदत् १०४२

शुद्धे भावे सिते पक्षे द्वादश्यां शिववाचरे ।

सदाश्रितेन विप्रिय आधानस्य च पुस्तकम् ॥

यमस्यावेन्दुमुख्ये च वैशनाथेन मोनिना ।

रत्ना मौल्यं गृहीतोऽयं खवत् च ददतु सुदम ॥ १८६० ॥

The obverse of the first leaf and the reverse of the last
are full of writing

673.

2838 The Same

Substance: country made paper 10x11 inches. Leaf 11. It is on a
page 10. Letter: shikha and Character: Vagart of the 16th century.
The paper is discoloured and at the edges the leaves
are full of many blotches and the margins and the front is all over the
leaf.

For the work see L 1365. At the left hand upper
corner of leaves, आधा प्रयो आधा ।

In leaf 9A, इति पवमानेष्टिः । See Bibl. Ind. Edition of Āpastamba from 232 to 288. In 9A commences Daśapūrṇa-māsa-Sūrasvatahoma.

674.

516 आधानप्रयोगः (आपस्तम्बशास्त्रीयः) ।

Ādhanaprayoga.

For this manuscript see L. 1304.

It is not incomplete at the end, as Rājendralāla says.

It ends thus in 16A :—

उपासुप्रचारः मार्जनान्ते आग्नेयादीनां चतुर्णां चतुर्जाकर्यं कृत्वा
परिष्वङ्गं करोति । ततोऽदितिं ब्रह्मणे परिचरति भक्षयन्ति । इध पितृभ्यो-
त्यादि पवमानेष्टिवत् सन्तिष्ठते ।

Col. — इत्याधानं समाप्तम् ।

ओशौद्रमार्जमस्तु ।

Then follow 16 lines about the observance of the Aśvamedha ceremony.

It quotes from Rāmāṇḍāra in leaf 16B. and begins
अथ आपस्तम्बाधान प्रयोगः ।

675.

2021. आधानविधिः । *Ādhanavidhi* from Śrauta tantra.

Substance, country made paper 9×4½ inches Folia, 15 Lines, 10, 12
on a page Extent in slokas, 350 Character, Nagara of the seventeenth
century. Appearance, discoloured and fragile

Beginning :—

अथ अथार्धेयं आद्यास्याम् (The first sūtra of the
5th Prāśna of Āpastamba)

श्रुताध्ययनसम्पन्नः सामचारिणोऽन्वूनातिरिक्ताङ्गो ब्राह्मणो
विदुषा ब्राह्मणेन यजेत ।

End :—आधानं त्रिविधं अग्निहोत्रं इष्टे पूर्वे(?) सोमपूर्वे वामावा-
स्याधाने नक्षत्राधाने वाजसविधिः । नाच कात्यायनाश्वलायनौ तु

सर्वेषु वादशास्त्रमत्रसमिध्वत् । अत्रसमये योर्वामासौ यदि ग्रामा
स्याचदा अत्रसा इतिव्याच्यौत् पुनर्विद्यसारतादि यजेता (?) ।

Col — इति श्रीश्रीतन्त्रे वाद्यानविधि समाप्तः ।

676

2729. आपस्तम्बानामाग्रयणकर्म ।

Agrayanakarma according to Apastamba

Substance country made paper 10½x4½ chs. Fols 2 Lines 15 on
a page Character Nāgara Appearance fresh

It begins —

अथामकास्वानामाग्रयणकर्मोच्यते ।

दर्भमासौनो दमान् धारयमास पन्ना सह प्राजावचन्य देशकालो
सकौर्त्य औपरमे० च आमाकाग्रयण समाप्ततत्त्वं पूर्वं श्रीध्याग्रयणेन
यज्ये इति वक्तव्य + + वृक्षकाले कस्मिन्वृक्षादि ।

The second leaf contains 4 lines only

It ends — इति आमाकाग्रयणमागमाग्राग्रयणम् । विष्णुमनादिवशो
बभूवेति त्रयः । यज्ये पुनरावधत्वात् । यज्य + यमवने सतिष्ठत
वाग्रयणम् ।

The MS does not seem to be complete

677.

10829 आग्रयणप्रयोगः । *Agrajanaprayoga*

*By Viswesvara Bhatta, son of Laha Bhatta (of the school
of Apastamba)*

Substance country made paper 8½x4 inches Fols 17 Lines 7 on a
page Extent 8 folios 400 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance old and worn eaten Complete

Beginning — श्रीमहेश्वर उवाच ।

आग्रयणप्रयोगो विद्यते । तत्राग्रयणं तत्रविधिं यज्ये
माकजोहिमेदान् । तत्र यवाग्रयणं वसन्ते कस्मिन्दिग् ध्वजि ।
अथवा वसन्ते शुकपक्षान्तमर्तदेवनक्षत्रेषु रेवत्या वा काये ।

2A. अपि वा यौगंमास्यामाययणष्टिमन्वायातयेदित्वापस्तम्बसूत्रात्
 यौगंमास्याययणयोः समानतन्त्रताकरणपक्षे प्रथममायेयमष्टाकपालं
 निर्वपति ॥ पुराणानां त्रीष्टीणामिति सूत्रेणावगताययणभागभावाग्नेय-
 निर्वपपूर्वकमाययणदेवताभ्यो निरूप्य पश्चादग्रादिप्रकृतिदेवता-
 निर्वप इत्येवं प्रकारेण तन्त्रेण प्रयोगः (2B.)
 इति तदनुयायिनः । विद्यारख्याखिलाकारैः तु दर्शेयाययणं भवति
 4A. इत्याययणोपयुक्तकालादिनिर्णयः । अथ प्रयोगक्रमः ॥

Post Colophon — इति श्रीविश्वेश्वरचरणकमलभजनैकचित्तमहामान्य-
 लाहिभट्टाङ्गजबोरेस्वरभट्टविरचिते आययणप्रयोग (गा) सन्निर्णय-
 समाप्तः ।

There are four lines after the colophon, containing an
 extract from Rudradatta.

678.

508. चातुर्मास्यप्रयोगः । *Cāturmāsya* *prayoga*.

For the MS. see L. 1815.

Post Col. :—संवत् १७५१ समये ज्येष्ठशुद्ध अष्टमि तदिने पश्चत्ति समाप्ति ।
 लिखितं माघवर्षाद्वर । शुभमस्तु ।

This belongs to the Āpastamba School of the Black
 Yajurveda for the final sūtra quoted in the MS. belongs to
 Apastamba.

Praśna VIII of the Āpastamba Śrauta Sūtra deals with
 Cāturmāsya.

679.

1032. *The Same*

Substance, country-made paper 9½ x 4½ inches Folia, 26 Lines, 12 on
 a page. Character, Nāgara. Appearance, old Complete.

Post Colophon Statement :—

संवत् १६ समये व्याख्येने मासि विजयादशम्यां भागौ काष्ठां
 रामप्रदस्यदुष्टिराजेन लिखितं ॥
 शुभम् भवतु ।

680.

2022. *The Same.*

Substance, country made paper 9½ x 4½ inches. Folia, 24. Lines, 13 to 16 on a page. Extent in slokas, 1000. Character, Nāgara of the eighteenth century. Complete

Beginning:—

अथ चातुर्मास्यानां प्रयोग उच्यते । चातुर्मुन्या चेत्या वा वेदवेदेन
युक्ते तयोः पूर्वस्यां चतुर्दश्या प्रातरभिहोत्रं ज्ञत्वा पत्र्या सह
प्राणानायम्य एवं गुह्यविशेषखविश्रित्याया इत्यतिथौ चातुर्मास्या-
न्यादस्ये इति संकल्प्य पुनः प्राणानायम्य तिष्ठ्यादि संज्ञौत्थं यथा-
प्रयोगमाश्रित्य ऐष्टिकं चातुर्मास्यैर्यस्ये इति संकल्प्य अरण्योरात्मनि
वा समारोह्या प्राचीनप्रवयं देवचवनं गत्वा आपयन्तानि कृत्वा
मधित्वा लौकिके वा उपावरोह्य विद्युदसौख्य उपस्पृश्य ऐष्टिक-
चातुर्मास्ययाने अभ्यर्च्युं त्वामहं ह्ये ।

Colophon:— समाप्तानि चातुर्मास्यानि ।

Post Col. :— काशीभट्टकविमखडगस्य पुस्तकमिदम् ।

681.

3294A चातुर्मास्य प्रयोगः or द्रोण-प्रयोगः ।

*Caturmāsya prayoga or Droṇa prayoga.**By Gadadhara.*

Substance, country-made paper. 9 x 4½ inches. Folia, 4. Lines, 11 to 14 on a page. Extent in slokas, 70. Character, Nāgara. Appearance, discoloured. Complete

The date of the manuscript: सं १८६६ आषाढ शु १५ गणेश-
भट्टकामेन लिखितम् ।

It begins :—

गुह्यं चिन्तामणिं गत्वा चातुर्मासिकपाशुकम् ।

मदाधरो द्रोणवामा प्रयोगं तु करोष्यथ ।

देवयाज्ञिकमत्तानुसारेण आपस्तम्बानामैकाग्रिकपाशुकपातु-

र्मास्यप्रयोगो लिख्यते ।

A comprehensive manual on Agnicayana or Construction of Fire Altars, etc., based on Āpastamba Śrauta ritual (16th and 17th Prāśnas).

Beginning :— श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निं चैथमाख्योऽमावास्याया पौर्णमास्याभेकाष्टकामा वोखा
संभरति । अहर्दीक्षापक्षे उखासंभरत्यग्रहत्यामिक्षापथ्यन्तकर्माणि
वसन्ते यथा भविष्यन्ति ।

It ends :—

अग्निं पितृानन्तरे पर्वणि सौत्रामण्या यजेत । अपरेद्युः सैत्रा-
वरुण्या चामिक्षया ।

Col — इति श्रीसाम्नाश्विनप्रवारात् चयनयोगः समाप्तः ॥

Post Col. — संवत् १६७७ समवे कार्तिके वदि दशमी सोमवार ।

686.

1057.

Substance, country-made paper 10½×4 inches : Folio, 12 Lines, 11 on a page Extent in Slokas, 300 Character, Nagara Appearance, old Fragment

This fragmentary codex comprises only one form of Vājapeya known as Āpta-Vājapeya. This manual follows the authority of Kapardisvāmin, on Prāśnas 18 and 19 of Āpastamba.

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

कपर्दिस्वामिभाष्यानुसारेण वाजपेयमारभ्य विश्वसृजामयनपथं-
न्तानां कर्मणां प्रयोगः उच्यते । वाजपेयो द्विप्रकारः । आप्तवाज-
पेयः क्रतुवाजपेयश्च । आसिन् क्रतौ नास्ति चयनं प्रतिषेधात् ।
परिभाषार्थं केचित् अत्रापि दृश्यन्ति । छन्दोगमताचयनं कार्यम् ।
ज्योतिषोमस्य संख्याभूतो वाजपेयोपीति छन्दोग उक्तम् । आप-
स्तम्बेन क्रतुन्तरवाजपेय उक्तः । क्रतुन्तरवाजपेयश्च द्विप्रकारः अत्र
आप्तवाजपेयः प्रथममुच्यते ।

It ends —

सन्तिष्ठते वाजपेय । तेनेष्टा सौधामण्या यजेत । मैत्रावरुणा
चामिक्षया । प्रत्यवरोक्ष्य यदि करोति तदा दृष्टस्यतिसवेन
यजेत । श्वेतदृष्टौश्च भवतीति विज्ञायते ।

Col — अथवाजपेयः समाप्तः ।

Then follow three lines

Beginning — अथक्रतुवाजपेयस्य कर्त्ता इत्यादि ।

Thus another form of Vajapeya known as Kṛitu-Vāja-
peya is simply touched and the MS breaks off abruptly

687.

2316 इष्टिप्रयोगः । *Iṣṭiprayoga*

Substance country made paper 9½x4 inches 101a 14 Lines 9 on a
page Extent in ślokas 228 as given at the end of the work Character
Nāgara Appearance discoloured

It contains directions for the performance of certain
īsti rites, as dealt with in the 19th praśna of Āpastamba's
Kṛpasuttra

Beg — अथाधानशौचम्

तत्र प्रथमायामग्निरग्निः पवमानः । पौर्णमासं तत्तत् । अन्यभागावाह्यं
अग्निं वा १ वृद्धः । इत्यादि ।

2A इदं च० सिद्धमिष्टिः । द्वितीयस्या दधन्वतावाव्यभागौ अग्निं पावकम् ।

2B सिद्धमिष्टिः ।

आश्वलायनस्मृतिरेषा । तत्रैव विकल्पः ।

आद्योत्तमे चैव स्थाताः । आद्यायामिष्टौ द्वितीयस्या इष्टे देवताद्वयस्य प्रक्षेपः ।
पावकस्य शुचेः तेन अग्निमग्निं पवमानमग्निं पावकमग्निं शुचिमेता प्रदानदेवताः ।

4A इयमिष्टिर्विकल्पेन आपस्तम्बे क्रियते चेत्तदा उवाश्वेव प्रचारः इत्या-
श्वलायनपक्ष उक्तः ।

4A अद्येष्टिरायस्त्वौक्ताः ।

तास्मान्मुञ्चेदेव प्रचारः । प्रथमार्याः । अग्निरग्निं पवमानोऽग्निं पावकोऽग्निं
शुचिः । इत्यादि ।

5A. इतोष्टिपद्य उक्तम् ।

„ अथ वैकल्पिक इष्टिपद्यपद्य उच्यते । प्रथमायामभिर्देता पंचदश सामिपेभ्यः । इत्यादि ।

6B. इत्युपायुषस्ते विप्रेषा विद्धमिष्टिः । इत्यनारम्भकोषा ।

7A. अथ पुनराधेयेष्टिभ्यः पूर्वमुत्सर्गेष्टिः आपत्तमेव भगवतोक्ता नान्द-
लायनेन । तस्या देवता अभिरर्षिर्वैश्वानरो वावकोऽपिपुमान् मित्र इति ।

8A. इत्युत्सर्गेष्टिः । अथ पुनराधेयस्य प्रयोगः ।

9B. अथ आचयकेष्टिः ।

11B. इत्यास्यकम् ॥ अथ क्षत्रास्ते पवित्रेष्टिरनाप्रातस्नात् बौधायनोक्ता
लिख्यते या सार्धपापोपक्षयाय ।

वैश्वानरोऽनातपतो पवित्रेष्टिं तर्धेन च ।

अतावतो प्रपुञ्जानः पुनरिति दशपूरयम् ॥

इति पञ्चमाया ।

It ends with the col. :—

11B. इति बौधायनश्रावणोक्ता पवित्रेष्टिः ।

*Post Col. :—*यज्यसंख्या २२३ ।

As Agnyādhāna is necessary in ṛiti rites, it gives the duties of the hotṛ priest from Āśvalāyana. As Pāvitrēsti is not in Āpastamba, it is taken from Baudhāyana.

688.

2313. तृचपद्धति । *Tṛcapaddhati.*

For the MS. and the work see L. 3232.

A manual for the recitation of the Tre, the initial words of which are उच्यन्ते, for the propitiation of the Sun. The Tre is to be found in p. 225 Vol. I. of Dr. Richard Garbe's edition of the Āpastamba Śrauta Sūtra.

689.

3008. काम्ययागप्रयोग or चैधातवीय प्रयोगः ।

Kāmyayāgoprayoga or Traidhātavya-prayoga.

For the manuscript and the work see L. 1112.

This refers to Prāna 19, Kṛyā 14-27 of the Āyā-
tamba Sūtra commencing from कर्मज्ञानविरहितं परममात्मनो
पौरुषमात्मो वा येन ।

690.

1238. आपस्तम्बपञ्चप्रयोग (आण्डवित्त) । *At 18' 10 1/2"*

Beginning:—

ओमलोकाय नमः । श्रीरामाय नमः । अथ कर्माष्टाचार-
दानि मृच्छन्ते । अथानन्तरं आचारादानि मृच्छन्ते पापानो कर्तव्य-
त्वेन आचन्ते तानि कार्याणि । कुत्र उदमयनपूर्वपद्याहङ्गाद्यांभु
कार्याणि । उदमयनप्रायश्चित्तद्वयम् (?) प्रविष्टा गृह्याद्याभु देवस्य
अवितुः प्रातः प्रसन्न + + इति अस्मिन्नुपशान्तिं पश्य पुण्याद्या गङ्गा ।
प्रातर्मध्यन्दिनापरादादिद्वयस्याप्या नादिकात्रयं नादिकादतो-
पांशयेको भागः पुण्याहस्तोभु तानि कर्तव्यानि जीनारोनि । मीम-
न्तोपपन्नदोर्वा भूमितिकाना अपि पूर्वपद्यङ्गाद्या भवन्ति ननुद-
मयनादयः । सर्वे यद्योपशीतिना कर्तव्यं । यथा प्रादुर्ध्वं भवति
तथा कर्माणि करोति । सर्वत्र पुरस्तात् उरसा कर्मेनानुपब्रम् ।

It ends thus —

आन्यभागान्त इमं मे उच्यते इति दद्याद्भवे भुञ्जोति । अथादि
प्रतिपद्यते । परिधेयवान् करोति + + + + ओ दक्षिण इमं
भीषेभ्य इति प्रथमां परिधिं ददाति श्रीरामाय पादार्थम् ।

अनुक्तमप्युक्तमप्युक्तम्

अस्तेरत्विं ब्रह्मदुष्टदुष्टम् ।

तत्त्वन्मायाः परिधोपपन्न

मृच्छप्रयोगादिवन्धवत् ।

*Post Celephon:—*रामार्पणमस्तु । आनन्दिनप्रयोगवति ।

For topics, etc., see below

The author and his antecedents and the date of the composition of the work given at the end —

श्रीलक्ष्मीनृसिंहो जगदेकनाथ ॥
 प्राकेऽब्धिपुग्म षट् चन्द्र मितेऽब्दे पार्श्वे तथा ।
 इयस्य ह्यष्टपूर्णाया श्रीनृसिंहप्रसादत ॥
 गोदावर्युत्तरे तीरे प्रतिष्ठानपुरे नृमे ।
 भारद्वाजकुलोत्पन्ननारायणसुतेन वै ॥
 रघुदेवेन विदुषा पद्मतीना श्रुत तथा ।
 सूत्र सूत्रान्तरव्याख्यानवद्धास्य ययामति ॥
 शिष्टाचार तथा वृद्धा कृत्वा तै सह सम्मति ।
 प्रतापनारसिंहाख्य पाकपञ्चप्रकाशक ॥
 कृत्वा समर्पणमास नृसिंहाय परात्मने ।
 अत्र सूक्तमसूक्त वा मोक्षेन लिखित मया ॥
 तत्र क्षेम प्रकुर्वन्तु स्वतः सन्तो दयालव ॥

Col — इति श्रीमत्तुलसीनारायणात्मज-श्रीरघुदेवकृते प्रतापनारसिंहाख्ये
 पाकपञ्चप्रकाश समाप्त । समाप्तोप ग्रन्थ ॥

Post Colophon — श्रीचण्डिकापङ्कजमस्तु ॥

यदतिहृदयवेगास्त्रिखनीभ्रान्तिभावात्
 नयनवचनसङ्गाधोऽश्रुप्रव्हावलम्बात् ।
 लिखितमल्लतबुद्ध्या यमया पुस्तकेऽस्मिन्
 करकृतमपराध क्षन्तुमर्हन्तु सन्तु ॥

अनंदादावत्सरे (?) आयाङ्गे सावि शुक्लपक्षे सप्तम्या सौम्यवात्सरे तद्दिने
 विठ्ठलभट्ट व्याख्युतस्य सूनूना व्यक्तटेन लिखित स्तार्थ परार्थ ।

The Mangalacarana and the scope of the work

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः etc , etc

नारसिंह श्रिया युक्त गणेश च सरस्वती ।
 व्यापस्तम्बमुखान् मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरु ॥
 ततो नारायणसुतो रघुदेव इति श्रुत ।
 सप्तमाननेकान् सवीक्ष्य विदुषा प्रीतये सदा ॥

प्रतापनारसिंहायग्रन्थं प्राग्भते तत् ।

अविश्र वै नृप चास्य लब्धुं हि ब्रह्मस्यते ॥

तत्रादौ पाकयज्ञाय प्रकाश इह भोचते ।

यस्यानुष्ठानमात्रेण देवर्षिभ्यश्चेति द्वित्र इति ॥

तत्रादौ ऋणयस्वरूपमुक्तं तैत्तिरीयमहिताया आयमानो वै ब्राह्मणस्त्रि-
भिर्होमैः जायते ब्रह्मचर्येण ऋषिभ्यो रश्मेन देवेभ्य प्रज्जया पित्रभ्य इति तत्र यज्ञ-
ग्रन्थेन एकविंशतिर्यज्ञा तत्र सप्त पाकयज्ञसंख्या सप्त हविर्विंशसंख्या सप्त सोमसंख्या
इति तेषां प्रत्येकं नामान्युक्तानि भौदर्शने ।

ओपासनं वैश्वदेवं पार्ष्वणमयुक्ता मानि आहुः सर्पवलिरीशानवलिरिति सप्त
पाकयज्ञवाक्यानि । अग्निहोत्रं दर्शपूर्णमासावाययत्वात्तुमास्यानि निरुद्धपशु-
सोत्रामणिं पिण्डपिण्डयज्ञादयो हर्षाहोमा इति सप्त हविर्विंशसंख्या । अग्निष्टोमो-
ऽयमिष्टोम उक्थ योऽहो वाजपेयोऽतिरात्रोऽतः ऽयम इति सप्त सोमसंख्या इति ।
अनेन ज्ञानमान्योतीति स्मरणाच्च । पाकयज्ञ इति कर्मनामधेयः । लोक्तिकानां
पाकयज्ञग्रन्थ इति गृह्यप्रश्नात् । आश्वलायनेन तु पाकयज्ञानां त्रिविधत्वमुक्तं ।
अथ पाकयज्ञा ऊता अग्नौ ह्ययमाना अग्नौ प्रज्जता ब्राह्मणभोजने ब्रह्मणि सुता
इति आख्यातमेतस्मारायणवृत्तिकारेण पाकयज्ञा अन्ययज्ञा प्रशस्तयज्ञाश्चेति
अतस्तेषां मते यत्किञ्चिद्धोमवलिब्राह्मणभोजनं तदपि सर्वं पाकयज्ञसङ्गमेवेति ।
आपस्तम्बानां तु ओपासनादीनां सप्तानामेव पाकयज्ञसंख्या तत्रादौ ओपासनं उच्यते ॥

695.

2978 नागवलिप्रयोगः । *Naqavaliprayoga*

Being an extract from Pratipra Narasimha

By Hudraderis, son of T nona Rajana

Colophon — इति तोरोनारायणभट्टात्मज रुद्रदेववृत्ते प्रतापनारसिंहाख्ये
संस्कारप्रकाशे नागवलिप्रयोगः । बोधायनोक्तं सैत्रि(?) ॥

Beginning — प्रतिक्रमामोपद्रवनिवृत्तौ नामवलि कार्यम् । अत्रकाल-
गुरुशुक्रास्तादिरहिते अयनद्वयेऽपि योऽहोमास्याया पंचम्या आग्नेया
युगदिने वा कुर्यात् । तत्राधिकारार्थं चतुर्दशश्लोकाश्चरेत् । तत्र
प्रयोगः । उक्तदिनात् पूर्वद्यं तदहरेव वा पार्ष्णं प्रदक्षिणीकृत्य

नत्वा तदग्रे निष्कृतं तदङ्गं तदङ्गं वा निधाय केशवशर्मणा मम
इह जन्मनि जन्मान्तरे वा मया मम पत्न्या मम पुत्रेण मत्सम्ब-
न्धिभिर्वा ज्ञानादज्ञानतो वा कृतमपेक्षधर्मीयपरिहाराय प्रायश्चित्त-
सुपदिशन्तु भवन्त । etc, etc.

For the MS. and the work see L. 1185

It relates to expiation for killing a serpent, according to the precepts of Brāhṃyaṇa

The Samkalpa runs:—

3B. मया मम पुत्रकलत्रमात्रादिभिर्वा इह जन्मनि प्रागतौतसप्तजन्मसु
बाल्यवार्ज्यकयोवनान्यतरावस्थायाम् ज्ञानतोऽज्ञानतो वा प्रसङ्गतोऽप्रमारो(?)वा.....
यं कृतं सर्ववधा सञ्जनितमापसमूलोन्मूलनद्वारा तत्प्रसङ्गकुलबन्धुसूयमानेष्वरोग-
वर्णरोगविस्कोढकगण्डमालानूताद्यद्वरद्वरभुयमानाचिकित्सानानाविधयाधिजाता-
पत्यविनाशदारिद्र्यादिक्लेशनिवृत्तये आमुष्मन्सुषुप्तादिसान्त्वयप्रसिद्धे सर्वस्य पुण्य-
लोकावाप्तये महद्दयाना सर्ववधाविनिवृत्तये समस्तसर्पाधिनायश्रीमदनन्त-
प्रीतये यथाशक्ति यथाज्ञान बौधायनमुनिप्रोक्तप्रकारेण अप-
संहारं करिष्ये ।

696.

6383. आपस्तम्बानुयायिनामाह्निकप्रयोगः ।

Apastambānnyāyīnāmāhnikaprayoga

*Part of Pratāpanārasaṃha, by Rudradatta, son of Toro-
nāṣyaṇa, who wrote at the request of Ananda*

Substance country made paper 7½×4½ inches Folia 45 of which the
first 3 are missing Lines, 11 on a page Extent in sloka 800 Character,
modern Nagari Appearance fresh Copied in Saka 1693

The compiler was a native of Pratisthāna and his patron,
of Devigaṇi

Colophon — श्रीमच्छिवालयक्षेत्रादक्षिणे योजनमात्रे देवगिरौ श्रीमद्भार-
तृराजकुलोत्पन्नव्यम्बनमट्टात्मजमट्टलक्ष्मणसुतानन्दविदुषा प्रेरिते (?)
गोदावर्या उत्तरे तटे प्रतिष्ठानक्षेत्रे श्रीमद्भारतगोत्रोत्पन्न

तोरोनारायणात्मन्यददवक्षते प्रतापनामिदमस्य आपस्तम्बानु-
यायिनमाहिकप्रयोगः ।

Post Colophon Statement —

रामनन्दाङ्गभूयुक्ते शाके मन्दे युषो मिते ।

वसो देवालयपुरे विद्या गणप-सङ्गधो ।

आपस्तम्बाहिक भव्यांका श्रीरामलिङ्गता तद्वत्त नाना अधिगमदान ।

It gives at the end the date of its compilation as B. C. 1624

सूचसूचान्तरव्याख्यानिबन्धाश्च यथामति ।

श्रिष्टाचारं तथा कृत्वा कृत्वा ते सङ्ग सम्मतिम् ।

नारायणात्मनेनेत्यमुक्त (का) चाहिकमुत्तमम् ।

विदुषां प्रोक्तनाराय चमिहन्तेन तुष्यतु ।

शाके वेदाक्षिपदक्षन्त्र(न्दे)मितेन्दे वलिषायने ।

नभस्ते छयपचम्पा तोरोवमेव निमित्तम् ।

697

2050. पाकयज्ञादिनिर्णयः । *Pākayajñādīnirṇayaḥ*

By Candracūḍa Bhāṭṭa, son of Uṇṇadūkara

Substance country made ; per 8½ x 3½ inches Folia 5 Line 9 on a
page Extent in slokas 40 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

For a description of the work see L 1811

The five opening verses and the last verse giving the
date of the composition of the work are not in the present
MS

698.

1062 संस्कारनिर्णयः । *Samskāradīnirṇayaḥ*

By Candracūḍa Bhāṭṭa

Substance country made paper 8½ x 3½ inches Folia 71 Line 13 on
a page Extent in slokas 1450 Character Nāgara Appearance old
Complete

A comprehensive manual on the rites and ceremonies with their proper astiological time and season and with various opinions old and modern By Candricūda Bhattacharya, son of Umapa Bhattacharya. This manual is mainly based on Apastamba.

Beginning — प्रणिपत्य महादेव चन्द्रचूडेन धीमता ।

सस्काराणां प्रयोगस्य निर्णयं प्रोच्यतेऽधुना ।

तत्रादौ गभाधानमुच्यते ।

Col — इति श्रीमत्पोराणिक धर्मभट्टसूनुश्रीमद्विष्णुमुकुटमाणिक्य-
उमयभट्टसूरिसूनुचन्द्रचूडभट्टविरचित सस्कारनिर्णय समाप्तिमग-
मत् ॥ श्री श्री ॥

Authorities quoted—

नारद, मदनरत्न, पारिजात, भविष्य, भोगार्क्षि, अपराक्ष, गौतम, धर्म
सूत्र, वृद्धमनु, शौनक, त्रिकाशमखड्ग, प्रचेता, पारस्कर, कात्यायन, वापवीये,
आपस्तम्ब, हरदत्त, कूर्मपुराण, ज्योतिषराशर, कपर्दिस्वामिन्, गोभिल,
सुरेश्वर, सुमन्तु, उज्ज्वला, वाचस्पति, खलमाणा, ऋष्यशृङ्ग, रामाखड्ग ।

विधानमाणा, गर्ग, हेमादि, विज्ञानेश्वर, शिवरक्षस, माधवीय, याज्ञवल्क्य,
वृहस्पति, देवल, हारीत, गृह्य, व्यास, श्रुत, पराशर, वृद्धश्रुतातप, मिताक्षरा,
सर्वज्ञ, मार्कण्डेय, बोधायन, अश्वना, सूर्ययज्ञार, कात्यायिनि, हारीत, जातु
कर्ण, सुदर्शनाचार्य, यम, वराह, वशिष्ठ, सत्यव्रत, गालव, आश्वलायिन, विष्णु,
जिमिनि, विष्णुधर्म, प्रजापति ।

It ends — इति स्योदन्तधामभूत दक्षिणत इत्येत विदधाति तस्य

सुभमिच्छता चालनं न कुर्व्यात् । इत्यलमतिविस्तरेण ।

आपस्तम्बीयसूत्रं नुधवरसुलभं हारदत्तस्य भाष्यम्

वृद्धासौ दर्शयता विविधकृतमष्टापञ्चमीं सुभिवन्द्यान् ।

पञ्चो यच्चन्द्रधूडाभिषेकनुधनिषयासन्नमानेन (?) रम्य

सस्काराणां द्विजन्मप्रसूदितहृदयो निर्णयोऽयं समाप्तः ।

अथ सप्तमस्तोत्रं वा मोहेन लिखितं मया ।

तत्र क्षमा प्रकुर्वन्तु स्वतः मन्ता दयालवः ॥

699

2960 *The Same*

Substance country made paper 9x7½ inches folia 10 Lines 10 on a page Extent in folios 200 Character Nagari appearance discoloured The first leaf is missing

The last Colophon —

इति श्रीमत्पौराणिकधर्मभट्टसूनुश्रीमद्विद्वन्मुकुटमार्गिष्यजमल-
भट्टसूरिसूनुष्वज्जडभट्टविरचितः सत्कारनिर्णय समाप्तिमगमत् ।

700.

10082 *The Same*

Substance country made paper 10½x4½ inches folia 60 Lines 11 on a page Extent in folios 1000 Character Nagari of the nineteenth century appearance fresh Complete

Colophon — इति श्रीमत्पौरा[णिक]धर्मभट्टसूनुश्रीमद्विद्वन्मुकुट-
मार्गिष्यजमलभट्टसूरिसूनुष्वज्जडभट्टसूरिविरचितः सत्कारनिर्णय
समाप्तः ।

For the work see I O Cat. No 165

701.

3216 **स्थालीपाकप्रयोगः ।** *Sthalipakaprayoga*

By Damodara, son of Canhacaducarya

Substance country made paper 8½x4 inches folia 17 Lines 8 on a page Extent in folios 100 Character Nagari of the eighteenth century appearance discoloured The 14th leaf is missing

The mangalacarana and the object of the work.

नमस्कृत्य गमाधत्त इन्द्रो कुलदेवताम् ।

बहुयाग्रामसंस्थेन चन्द्रचूडाचार्यसूनुना ॥ १

दामोदरेण क्रियते प्रयोगोऽयं यथास्मति ।

नानापद्धतयः सन्ति ज्ञानार्थं केवलाय ताम् ॥ २

अश्वत्था कर्मकरणे ह्यविज्ञाना विशेषत ।

तदर्थं वक्ष्यतेऽत्रैव प्रयोगो विधिवन्मया ॥ ३

सूत्रप्रायस्त्वय कर्तुं पाठेनार्पावबोधक ।

सद्भिः सशोधं शिक्षाणां पाठनीयं प्रयत्नत ॥ ४

ॐ अथ स्यात्सौपाकप्रयोगस्तस्यान्वाधानाद्यारम्भस्तथापि समारोपे सस्कार-
कर्मस्तु शान्त्यादिषु च प्रयुक्त ॥ इत्यादि ।

It ends — प्रणौतापाच नासिकायसमं तथैव निदध्यात् एतद्ब्रह्मकरण-
मित्युक्तं चेत् प्रणौतासस्कारं पूर्ववत् कुर्यादिति ।

Colophon — इति स्यात्सौपाकप्रयोगः ।

702.

2818 जातेष्टिप्रयोगः (आपस्तम्बीयः) । *Īsteṣṭiprayogaḥ.*

Substance country made paper 8½ x 4 inches folio one Line, 8, 9
on a page Extent in slokas 17 Character Nagara of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete.

On the birth ceremony

Beginning — अथ जातेष्टिप्रयोगः ।

अथेष्ट्यादि दृष्ट्या यस्मै जातं पुत्रं मृतस्तेजस्य नाददे इन्द्रियावी
पशुमान् भवतु । इति सकलस्य विद्युत् । अथयज्ञाय । ऐष्ट
हवि । पूर्वमास तत्रम् । सप्तदशं सामिधेयम् । पात्रप्रयोगकाले
विष्णुर्वायुश्चानि स्याद्विष्णुस्तानि पात्राणि निर्व्यापकाले व्याप्यं
निरूप्यामये वैश्वानरः । निर्व्यं भति । अथैष्ट्यं रक्षसाधे वैश्वानर
ह्यय रक्षसः ॥

On the left hand upper corner

Col. — इति जातेष्टिः ।

703.

1063. **आपस्तम्बाह्निकम् ।** *Āpastambahnika.**By Karimandana Gorardhana*

Substance, country made paper 11½x5 inches 1 col., 67 lines, 10 on a page. Printed in Shikhar, 2050 Characters, Nagari. Date, Sam 1752 Appearance, old Complete

An elaborate digest on the rules of conduct and daily duties of a householder in accordance with Āpastamba

Beginning —योगक्षेपाय नमः ।

नत्वा महेश्वरं देवमाह्निकं तैत्तिरीयके ।

गोवर्द्धनं प्रतनुते कविमखनर्वशजः ।

अथातः सामवाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्यामः इति सूत्रम् ।

It ends.—

उपानहौ तु वासश्च दृष्टानन्वे न धारयेत् ।

अग्न्याना...गोष्टि (?) ब्राह्मणावाच सन्निधौ ।

आहारे अपकाले च पादुके परिवर्जयेत् । इति ।

Col. —इति कविमखनगोवर्द्धनकृतापस्तम्बाह्निकं समाप्तम् ।

Post Col. —स्वार्थे परार्थश्च लिखितं पुस्तकं । संवत् १७५२ भाद्रपद पक्षमी रविवारे । शुभमस्तु ।

704.

3110. **विश्वप्रकाशिकापद्धतिः ।** *Viśvaprasāśikāpaddhati.*

By Viśvanātha Bhaṭṭa, the son of Purusottama Bhaṭṭa, the grandson of Trīvikrama and the great-grandson of Nārāyaṇācārya

A manual for the performance of Grhya rites It opens with a salutation to Āpastamba

Rājendralāla noticed this MS under No. 4116, but his account does not tally with the present MS

Substance, country made paper 11 x 7½ inches Folia, 282 Lines 12 on a page Extent in ślokaś, 10,700 Character Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured and dilapidated . Incomplete at the end

The first leaf, which is very much delapidated, contained much information about the author, his family, and the date of his birth When Rājendralāla noticed the present manuscript under No 1116, it was in much better condition.

See also I.O. Catal 369

704A.

3002

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia, 14 Lines 12 on a page Extent in ślokaś, 250 Character Nāgara Appearance discoloured and worn out.

It contains two different treatises

(I), 2A. इति दीक्षितमोनिमहाराजो मासि आञ्जमानोपन्यासः ।

(II). इति सम्पादस्यापति भट्टरघुनाथानुक्रान्तो मासि आञ्जमयोगः समाप्तः ।

The first contains disquisitions on the monthly śrādhā ceremony and the second directions for its performance

(I) Begins —

अष्टकादिश्राद्धेषु मासि आञ्जविधिः । सावत्सरिकादि दर्शआञ्ज-
विधिः सर्व्वेषां । नामचोदनाक्षिप्तानिर्देशाभ्यां प्रत्यक्षविधिनाति
देशस्य बलवत्त्वादष्टकादिषु स्पष्टः सूत्रेऽतिदेशः ।

(II) Begins —

नत्वा रामं गणेशानमापस्तम्बमुनिं तथा ।
तत्सूत्रमाथकारादौस्तम्भगणैर्निबध्यते ॥
सम्पादा रुघुनाथेन मासिआञ्जविधिक्रमः ।
यदत्र स्थलितं किञ्चिच्छोभ्य तद् बद्धयेदिभिः ॥

PRAYOGAS OF BAUDHAYANA

705.

289 प्रयोगसारः । *Prayogusara*

By Kana Sana

For the MS see L 26

This has been extensively repaired. The first 89 leaves belong to Prayogusara, which is incomplete. There is one leaf which cannot be accounted for. There are 16 more leaves on एकादशिनौ प्रयोग which is complete.

For a complete MS of Prayogusara see IO Catl No 870. It belongs to the school of Baudhayana and follows Bhavasuṁdri's commentary.

706

749 *The Same*

A fragment coming to the end of the first chapter only, namely, Darśapūrṇam isaprayoga.

Substance country made paper 9½ x 4½ inches. Fol. 47. Lines 8 on a page. Extent 11 sloka. Character Vajra. Date Sam 1814. Appearance old.

For description of the work see IO Catl No 870 and L 26.

The last Colophon in the MS —

इति केशवसामिनिविरचिते दर्शपूर्णमासौ सम्पूर्णम् ।

For Colophon Statement —

संवत् १८१४ मिति आषाढवदी १४ चतुर्दशी अशुक्लपक्षे ।
मिदं पुस्तकं जीवन्मृतमन्त्रिवादी लिखत ।

22A, इत्युद्धरणप्रायश्चित्तम् , 23B, इति कालातिपत्तिप्राय-
श्चित्तम् , 28A, प्रवासादागतस्य विधि , 29A, इति साधिका-
प्रयागविधि , 29B, इत्युपघातप्रायश्चित्तम् ,

The work ends in 29B, then come the kāmikās (रूप
कालो etc) with notes

Authorities quoted and consulted

प्रायश्चित्तचन्द्रिका , 4A, सिद्धान्तभाष्यकार , 21B,
26A, देवघात , 26B, चिकारुमखडन , 29A, देवपाश्चिज ,
30B, लौगाक्षि ।

720

2917 पुनराधेयक्रमः । *Punaradheyakram*

By Ananta Deva

Substance country made 1111 9x4 inches 1011 3 Line 12 14 01
n page 1 extnt in sholas 70 Character Nagari 1 Appearat 1111
Complete Date Samvat 1866 and Saka 1 31

The method of rekindling the sacred fire, as directed by
Baudhāyana. It is a chapter of Anantadeva's work

Colophon --

इति अनन्तदेवोवे बोधायनोक्त-पुनराधान समाप्तम् ।

Post Col — सवत् १८६६ शके १७२१ माघमासि कृष्णपक्षे प्रतिपदाया
तद्दिने देवोपनामकरङ्गनाथदेवात्मजकोङ्कदेवेन लिखित । यादृश-
मित्यादिना ।

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बोधायनोक्तपुनराधेयक्रम — यस्याधानकालादारभ्य सवत्सरममाप्ते
रर्वाङ् पुत्र-भ्रातृ-मातृ बन्धु यशूनां घनस्य वा हानिर्यजमानस्य मद्यारोगो वा जायते
अथगोसमाखड्गो वा अग्निर्नश्चेदन्त्यानि वामाऽनुगत्यादीनि भवन्ति स पुनराधान
कुर्यात् ।

705 नक्षत्रसत्त्वप्रयोगः *Nakṣatrasatvaprayoga,*

continuing all the Nakṣatrestis

By Ananta Dera, son of Aparāṭva

For the manuscript see L 1610 : fol 11—16 are missing

Colophon on the obverse of the last leaf —

इति श्रीमदापदेवसूनुवानन्तदेवेन कृतो नक्षत्रसत्त्वप्रयोग समाप्तः ।

Post Col begins — प्रायश्चित्तप्रदीपे । एवमोपवसथ्येन सद्य नक्षत्र-
हविषा हविष्यदहानि भवन्ति । नक्षत्रसत्त्वमध्यपातिन्यो दर्शपूर्णमासेष्टौ स्वे स्वे
काले कर्तव्य अतिश्रममित्ये समाप्तमन्तर पशुनेष्टा ऽतिपन्नप्रायश्चित्तापे पापिहृती-
कृतौमिष्टि कृत्वा अतिश्रान्तदर्शपूर्णमासेष्टौ कुर्यात् । नक्षत्रसत्त्वेष्टा पाप निगुह
न्योतिहृमुपपद्यते पशुनष्टं न्यु अयतीति । सर्वासा नक्षत्रेष्टीनां त्रयोविंशतिघेष्टुषु ।
सर्वास्तु नक्षत्रेष्टिषु प्रथममाभेयमष्टाकपाल तत्रक्षत्रहविर्मध्ये पश्चादनुमत्तौ चर
निर्वपेत् । सर्वास्तु नक्षत्रेष्टिषु नक्षत्रदेवताहविषा यत् इत्य उदेव अग्रमु
नयो । अम्यथ वायव्यमयस आज्यहविषस्य । सोऽनु सामिधेनीषु समिधमाणा
प समिधां चान्तरैण स्थावरायस्य त्रिणो । वृषे दास्य पुर एतेति श्रीमते प्राथ्ये ।
सर्वासा नक्षत्रेष्टीनां आज्यभागयो अग्निारविमग्रवत् गयस्त्वन इत्याज्यभाग-
योरनुवाक्ये । जुषाणोऽग्निर्जुषाणः सोम इत्याज्यभागयोयाज्ये [स]र्वत्र । आयुस्त्वनस्य
तु । आ नो अग्ने सुचेतवा त्व सोम महे भवमित्याज्यभागयोरनुवाक्ये त्रिणि वाज्ये ।
अग्निर्मूर्धा, भुवो वज्रस्या । अन्वाद । अनुनोद्यानुमतिरन्विदनुमते च । प्रप्रणया ।
सर्वास्तु नक्षत्रेष्टिषु सत्त्वरदेवतयोरग्रेरनुमत्यास्य शता एव माग्यानुवाक्या अनु
मन्तव्यस्य । सर्वासा नक्षत्रेष्टीनां पुरस्तात् स्त्रियस्तुत सुवेद्य उपहोमान्
जुष्टयात् सर्वासां नक्षत्रेष्टीनां इत्यवाह स्त्रियमग्रे एते एव सयज्ये । सर्वासा
नक्षत्रेष्टीनां अन्वाहार्थेण सद्य ग्रीर्देष्टिषा । नक्षत्रेष्वुपक्रमदिवसप्रभृति समाप्ति-
पर्यन्त पक्षोपजमानौ व्रतचारिणो भवत । अथ शाधिनी व्रत्ताचारिणौ स्थाता ।
यजमानो हविष्षिष्ट मुञ्जीव । हविष्य पक्षो यदा उभावपि हविष्य अग्ने-
याता । नक्षत्रसत्त्वे हतानां अद्विजा अन्वयजमानस्यान्विज्य विधिस्तु । एव चानु
मास्यादिसर्वकर्मस्तु इति प्रदीपे ।

तुङ्ग इति द्विल्लयेत्यत्र हकारेकारमकाररूप एव हिकारः पठनीय इति प्रतिभाति दृष्ट्यादिसर्वग्रन्थेषु दर्शनात् । रामायणस्य आश्वलायनोक्तो ऊकारो न भवतीत्युक्तत्वात् । आपस्तम्बीयद्योत्रे हेकार एव आश्वलायनानां तु ऊकार एव ।

When is the Naksattrestī to commence ?

2A सा या वैशाखा पूर्णमास्या पुरस्तादमा[वा]स्या भवति सा सङ्गतं सवत्सरस्यापभरणौभिः सम्पद्यते । तस्यामन्वारभेत । अपि वा अमावास्यायाः पौर्णमास्या वीर्यवसेत् यस्या तत् तन्म सम्पद्यते । तल्लक्ष्यं भरणी । इदञ्च यथाश्रुतमेव व्याचक्ष्यौ गोपाल । प्रदीपे तु वैशाखपूर्णमास्या अमावास्याया वारम्भः । अथवा फालगुनादिमासत्रये यस्यां त्रिधौ भरणीयोगस्तस्यामारम्भः कार्यः । यस्या तत् तन्म सम्पद्यत इत्युक्तत्वादिति व्याख्यातः । कार्त्तिक्या वा पौर्णमास्या भरणीयुक्ताया वारम्भ इति कपर्दिस्त्वामिनः ।

5B, लक्ष्मिकेष्टि, 6B, गृह्यशौर्षेष्टि अर्धेष्टि पुनर्वसुष्टि, 7A, त्रिव्येष्टि 7B, अश्लेषेष्टि, 8A, मघाष्टि, 9A, पूर्ववसुपूर्वेष्टि (?), उत्तरेष्टि, 9B, हस्तेष्टि, चित्रेष्टि, 10B, स्वातीष्टि, 11A, विशाखेष्टि, पौर्णमासीष्टि, 11B, अनुराधेष्टि, 11B ज्येष्ठेष्टि 12A, मूलेष्टि, पूर्वाषाढेष्टि, 12B, उत्तराषाढेष्टि, अभिजिदिष्टि, अवधेष्टि, 13A, धनिष्टेष्टि, श्रवणाष्टि, 13B, पूर्वफाल्गुनपदानक्षत्रेष्टि, उत्तरफाल्गुनपदानक्षत्रेष्टि (14 and 15 missing), 16A नाक्षत्रोष्टि, सौर्यनाक्षत्रोष्टि, आदिष्टेष्टि, 16B, वैश्वोष्टि, वैश्वानरेष्टि ।

There are in this number the first two leaves marked 1 and 2, of *Punaradheya-krama* See Catal No 720

722

2410 *The Same*

For the MS see L 4181

In leaf 1—इति उपोद्घातः । अथ प्रयोगः ।

Authorities consulted —

2A, चन्द्रिका, गोपाल, 2B, कपर्दिस्त्वामिनः, 3B, व्याचक्षि, 5A, आश्वलायनः, 8A, जौगार्द्धि, 9A, प्रदीपः ।

Colophon —इति नक्षत्रसंक्षेपप्रयोगः समाप्तः ।

Post Colophon —

प्रके १६०४ अङ्गनाममवतुनरे आवणकुण्डलीयादिने भाग
वतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखित नक्षत्रसप्त समाप्तम् । स्तार्थ
परोपकारार्थम् । श्रीसिद्धेश्वरार्पणमस्तु ।

723

1975 सोमप्रयोगः (बोधायनीयः) । *Somapravyoga*

By Rudradeva, son of Anantadeva and grandson of Apadeva

Substance country made paper 9½x4 inches Folia 16 Lines 3 on a
page Extent in sloka 4200 Character Nagara Appearance old color red
and brittle Complete

The 1st Colophon in 163A

इति श्रीमदापदेवपौत्रेण अनन्तदेवपुत्रेण रुद्रदेवेन कृतं सोम-
प्रयोग समाप्त ।

163B and 164 are taken up with —

अपूर्वाध्यासुवेण प्रचरण्या वा सर्वत्र प्रायश्चित्तानि ।

For a description of the work see I O Catal No 398

It begins after the Mangalācarana —

आश्वलायनश्राद्धिनो यजमानस्तु बोधायनसोमप्रयोग ।

724.

802 श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका । *Śrauta Prāyascitta
candrikā*

By Viśvanātha Bhatta, the son of Varasinha Dikṣita

Substance country made paper 9x4 inches Folia 34 Lines 8 on a
page Extent in ślokas 1080 Character Nagara Appearance very old
Complete

Thus belongs to the Baudhīyana School of the Black
Yajurveda

See L 165 and I O Catal No 448 Before the colo-
phon, the present manuscript has the following —

विमिरे मखसुरतयतः पञ्चानि सुज्ञुवं (?) ।

अकरणमयथाकरणं वोरवितययत चन्द्रिकेया नः ॥

725.

10638. महाग्निचयनं । *Mahāgnicayana*.

(Of the School of Bauddhāyana.)

By Vasudeva Dikṣita

Substance, foolscap paper 8½×4 inches Folia, 154. Lines, 9 on a page
Extent in Slokas, 2000 Characters, modern Nagara Date, Śaka 1738
Appearance old and discoloured

Written about 100 years ago under the patronage of
Ananda Rāya, the minister of the descendants of Shivaji's
step-brother.

Beginning :—

ॐ बौधायनीयकर्मन्तद्वैधकस्यानुसरतः ।

चक्रमक्षणेनचितः प्रयोगः प्रवितन्यते ॥

उपः संभरिष्यन्नुपकल्पयतेऽन्धं च गर्दभं च तयोरेव रश्ने मौन्यो
वा कुशमन्यो वा + च ब्राह्मणसन्ध्यां वैष्णवी व्यामनाधी च
सुविरोभयतः श्रिता ॥ etc., etc. Bauddh. X. I

148A, इति श्रीमत्संततसंतन्यमानश्वेनकूर्मयोऽश्वाररयचक्राकाराद्यनेक-
गुणविराजमान-महाग्निविलसितप्रौढापरिमितमहाध्वरस्य श्रीशाङ्गिग्रंभजितु-
क्कोजिभौसलचोल-महोपालत्रयामाखधुरंधरस्य श्रीमत आनन्दरायविद्वत्सार्व-
भौमस्य पञ्चपुरीपोष्येण तदध्वर्युणा वाख्य एव तद्व्यानिर्वर्तितापरिमितमहाग्नि-
विष्टमितमहाध्वरेखाग्रजन्मविश्वेश्वरवाजपेययाजितो जन्मविद्यावैश्वद्येन महादेव-
वाजपेययाजिसुतेनाज्ञपूर्णगर्भजातेन वाराणशीवास्तव्येन वासुदेवदौक्षितविदुषा
विरचितो बौधायनीयमहाग्निप्रयोग पाटनकरश्रीनालक्ष्णदीक्षितार्थं तच्छंभु-
भट्टैर्लिखितः ॥

अथ सौत्राग्र्योपयनाङ्गं व्यावश्यकं कर्तव्यं । तत्र प्रयोगः । अनन्तरे
यज्जगि यजनौवे वा पुण्यनक्षत्रे वा सौत्रामण्या यजेत मैत्रावरुण्या वा सा हवि-

पञ्चेन व्याख्याता तामनापि व्याख्यामामो नात्र दृष्यादि न पुण्याह धारादिपु-
न्यं कृत्वा भिन्नप्रयोगत्वात् ।

Last Col :—इति बीधायनाभिचयनप्रयोगः समाप्तः ।

Post Col :—अस्ते १७३८ धानावाम संवत्सरे ज्येष्ठशुद्धयोरम्या
मन्दवागरे तद्विदे पुस्तकं समाप्तम् ।

726.

50 महाभिचयनप्रयोगः ॥ *Mahābhicayana-pray* ॥

*By Vāṇdeva Dikṣita, son of Mahādeva Vyāpaka, brother
and pupil of Viśa-kara Vajapeya Yajñ*

For a notice of the present manuscript see L. 838

The work was compiled under the patronage of Vāṇdeva Rājya Vidvāt Sarvaśāstrin, the minister to the three Kings of Tānjore in the Cola country, namely, 1) Śaṅkara, (2) Śarfoji, (3) Tukāji.

The Paddhati is preceded by the mantras used in Agni-
cayana, which take up sixteen leaves. The beginning of the
mantras is quoted in L. 836, we give below the end

देवो अग्निः स्रष्टुर्दत्तसिद्धिदत्ता सत्तं । चतुर्विंशत् चतुर्विंशत्तमेको विंशत्
चतुर्विंशत् । अथर्विदत्तसत्तं चतुर्विंशत्तमेको वद्वं चतुर्विंशत् । स्यादो त्वा सोम
सोमः सुरासत्तं सोमेन मित्रो मित्रेवा होता यद्यत् समिधेन समिद्ध इन्द्र
आचर्षन्नि प्रादेवं वद्विद्विन् सुदेवं होता यद्यत् सनिधायि समिद्धो अग्निर्गन्धना
श्विनो । अग्निर्द्विद्विन् देवं वद्विः सरस्वतिमयो होता यद्यदोऽस्यदे समिद्धो अग्निः
समिद्धा इत्यन्तदेवं वद्विद्विन् वयो धसं विप्रति ।

The beginning of the Paddhati is lost in the missing
leaves Its end is quoted in L. 836

727.

1053 महाभिसर्वस्वम् । *Mahābhisanastā*.

By Vāṇdeva Yajñan.

Subsance country-mal paper 8½x11 inches Folio II Lines, 11 on
a page 1st ut in akkas, - ७ Character Devan. Date, Saka 1710 Ap-
pearance, tokrakha Complete ()

A digest on the Mahāgṛ̥̃ṃ rite according to the Kalpa-
sūtra of Baudhāyana, beginning with the exposition of the
Dvaidhī and Kācīnanta Sūti is Author, the same as above

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

धर्मायनबोधायनमोक्षे यदि तद्रूपे किमपि ।
बोधायनबोधायनमाचार्यमिमं मुञ्चन्मत ।
दुर्ज्ञेयं विरलप्रचारमणिं बोधायनीयं महत्
सूत्रं व्यक्तविशौर्वाभाष्यप्रकलानन्विष्य संभ्रष्टं च ।
उद्धृत्य स्फुटमक्रमेण विदुषां बोधाय बोधायन-
श्रीते व्याप्रियते महाप्रविषये सन्तो दयन्तामिह ॥
प्राहजिप्ररमजि तुक्कजि भोसाखचोलक्षितौभ्रमचिवस्य ।
गडकुर्म्मरयचक्रहृन्दम्बितसन्ततमखस्य ॥
आनन्दराजविदुषः पञ्चपुख्यक्रमगतोऽध्वर्यु ।
श्रीवासुदेवयज्वा संप्रति तनुते महाप्रिसर्व्वसम् ॥ ४ ॥
बोधायनं प्रष्टव्यमात्रे कस्यसूत्रं यथामति ।
द्वैधकर्मान्तसूत्राभ्यां सह व्याख्यास्यतेतरा ।

It ends:—

अत एवामिहसूत्रे व्याचार्यैरुक्तं षडविधं सप्तविधं चैत्यादि
इत्यास्तां तावत् ।

Post Col. —

शके १७१५ आश्विन शुद्ध ५ गुरौ वैद्यनाथेन लिखितं
पुण्यपामे ।

728

1900 बौधायनदर्शपूर्णमासयजमानप्रयोगः ।

Baudhāyana Darśa Purnamāsa Yajamānaprayoga

Substance country made paper Folia 50 Lines 9 on a page Extent
in folios 203 Character Nagari Date Sumit 1872 Appearance, oldish
Complete

Duties of the sacrificer is opposed to priests, in the performance of the new and full moon rites, in accordance with Baudhayana

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बौधायनदर्शपूर्णमासयज्ञमानप्रयोगः ।

उत्तान्वाधानदिने प्रातरग्निहोत्रहोमानन्तरं केशधत्तुलोमं गच्छानि वापयित्वा रापलोकं कृत्वा हस्तनवनीतान्धम्रं हस्ताङ्गन-
श्लेकविश्रुतिदर्भपिङ्गवै पवनं कुर्यात् । पथ्यपि पवनाभ्यङ्गनाङ्गनवर्जं
सन्धे कुर्यात् । षड्विंशच्च कुर्यात् । देशकालो सशौर्च्यं औपरमेत्यर-
प्रौढ्यं योगमासेष्ट्यङ्गभूतज्ञानपवनमन्वाधमनमन्वप्रौढ्यगानि क०
दर्शेतु दर्शेष्ट्यङ्गभूत इति विधेयः ।

It ends —

ब्रह्मापंक्तः • हरिदाता • चतुर्भिः • एकोवि • अनेन पौर्णमासे
ष्ट्याख्येन कर्मणा वा दर्शेष्ट्याख्येन कर्मणा यच्चनारायणं प्रीयताम् ।

No Colophon —

Post Colopho : —संवत् १८७३ इदं पुस्तकं जोशी इत्युपनामक
हरभट्टस्य सप्तमिकभट्टस्येदं पुस्तकम् । शुभं भवतु ।

729.

10610 बौधायनदर्शपूर्णमासप्रयोगः । *Baudhayana*

Darsaparnanayasaprayoga

(For the use of the followers of *Asvalayana*)

Sub stance country made paper 8x4 inches folio 60 Lines 9 on 1
page Extent in slokas 10 Character Nagari Date 1873 Appearance
dyscoloured Complete

Colophon — इत्याश्वलायनयज्ञमानप्रयोगि(गी)बौधायनदर्शपूर्णमास-
प्रयोग समाप्तः ।

Post Col — श्रीदुर्गायै नमः ।

शक १७२८ ज्येष्ठमासस्य ८ रविवारस्य तद्दिने गण-
पतिदेवस्य सप्त राजारामजोशीसंकेतं करेण लिखितम् ॥

सार्धं परोपकारार्थं च ॥

Beginning :—श्रीगणेशाय नमः ।

अथ दर्शपूर्णमासै (?) पौर्णमास्या उक्तान्वाधानदिने यजमानः
प्रातरभिष्टोत्रं ऊत्वा केशश्मश्रुलोमनखानि वापयित्वा सप्तलौकः
खात्वा क्षतनवनवीताभ्यञ्जनः क्षताञ्जलिस्त्रैकविंशतिदर्भपिञ्जलैः वपनं
कुर्यात् । पत्न्यपि वपनाभ्यञ्जनवस्त्रे सर्वं कुर्यात् । etc., etc.

730.

11231. दर्शपूर्णमासप्रयोगः । *Darśa Purnamāsaprayoga*

Being intended for the follower of Bauddhāyana

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folia, 43, Lines, 9 on a
page Extent in Slokas, 750 Character, Nagara of the nineteenth century
Appearance, fresh Complete

Beginning :—

अहिताग्निरन्वाधानदिने प्रातरभिष्टोत्रं ऊत्वा श्मश्रूपपक्षकेश-
नखलोमानि वापयित्वा क्षतखाननवनवीताभ्यञ्जनाजनो क्षतवासाः
क्षातैः पत्न्यभ्यर्च्यादिभिः सप्त प्रत्येकं सप्तभिः सप्तभिर्दर्भपिञ्जलैर्मुखं
भाभिं गुण्ठौ च संदृष्य दर्भान् समुचित्य प्रोक्ष्योदङ् निरस्यति ॥
तत्पवनं । आपोहिष्ठेति तिष्ठभिस्त्रिरपः पिवेत् व्याहृतिभिर्मुख-
मुन्मुजेत् ॥ एतदाग्निं परीतं तन्मन्त्राचमनम् ॥ etc., etc.

The end of the MS. :—ततोऽग्न्यर्चनं वि ब्राह्मणतर्पणान्तं कुर्यात् । सन्तिष्ठते
दर्शपूर्णमासप्रयोगः ।

सिगिपतिं खोतमान अग्निं अन्वयेम ॥ श्रीलक्ष्मीव्यङ्गदेवविजया
दुर्गाय नमः ॥

श्रीरक्षु पौर्णमासीयागः प्रतिपदः कर्त्तव्यः ॥

यजमान ॥ अध्वर्युं ॥ आमीध्र ॥ ब्रह्मा ॥ श्रोता ॥ श्रीराम ॥

वीधायनोपयोगो दर्शपूर्णमासप्रयोगः समाप्तः ॥

731.

28. अग्न्याधाननिरूपणम् । *Agnyadhānanirūpaṇa*.

The present MS is noticed in L. 758.

At the right-hand upper corner of every leaf the letters

वौ. आ are written Which abbreviate वौधायन आधान. But they may also abbreviate वौधायन आययन and there are descriptions of Āgriyana ceremonies also at the end. This treats both आधान and आययन as in Baudh. II

732.

92. आधानप्रयोगः or आधानवौधायनः । *Adhyāna-prayoga or Adhāna-Baudhāyana*

This manuscript is noticed in L 883

Post Col Statement —

संवत् १८६६ शके १७३९ चैत्रशुक्लपक्षे त्रिंशो च दशवासरे इह
पुस्तकं जगन्नाथ मनोहरदीक्षित चोयरी श्रीमंदिनरस्य इह पुस्तकम् ।
तैत्तिरीयसंहितादि ।

It is a Śrauta ceremony, which has nothing to do with "the Sacred Household Fire" as supposed by Rājendralāla. It refers to Pr II of the Baudhāyana Śrauta sūtra

733

1905. पुनराधेयप्रयोगः (वौधायनीयः) । *Punarādheya-prayoga*

For the manuscript and the work see L. 4178. The Col says it belongs to Baudhāyana Sūtra

Punarādheya is dealt with in the third prāṇa of Baudhāyana.

734.

2346 आपूर्विकविधिः । *Apūrvikavidhi.*

For the manuscript see L 1051 which describes it under the above title

The beginner quoted in L 4061 is that portion of the Baudhāyana Kalpa Sūtra, which treats of Darvihoma. It ends in 2B, with the following words —

नात्वा हवस्य घार्याद्यौ सराधनि यजे सराहा । सराधनौ देव्यौ

खाद्या प्रसाधन्यै देव्यै खाद्या भूः खाद्या भुवः खाद्या सुवः खाद्या
भूर्भुवः स्वः खाद्येति एतावत् सर्वदर्व्वीप्रमाणमेव कल्पः ॥ ५ ॥

These two leaves have the letters वौ. ख in their left-hand upper corner.

Then begins a series of Kārikās on the above

The beginning of the kārikās in 2d :—

राम ॥ अथ प्रकृतयस्यासु (?) दर्व्विहोमेषु सर्वशः ।

आधारवर्त्तिज्ञवत् सुपरेष्वमिति श्रुतिः ॥

तासां प्रयोग आदौ तु आत्मागत्याहताम्बर ।

आत्मानं दर्भपिञ्जलैः पावयेत् सप्तकैस्त्रिभिः ॥

5B. इत्याधारप्रकृतिरयमोऽध्यायः ।

5B. अथापरशमिद्वयं (मं) पर्युक्ष्यात्तोयं दर्भैः ।

आज्यस्यातो सुवं चैव सुवं च समिधं तथा ।

प्रोक्षणीं बहिर्दधेति कूर्चे पात्राणि सादयेत् ॥

For the end of Āpūrvavidhi see L 4051, referred to above.

OB. इत्यापूर्विकविधः समाप्तः । (See our Catal. No. 798.)

After this there are 8 lines describing the size and the measure of Darvi.

इति होमदर्व्वीप्रमाणमिति ह खाद्य बौधायनः ।

735.

1901. पशुबन्धप्रयोगः । *Pāśubandhaprayoga.*

A treatise on animal sacrifices.

For the manuscript and the work see L 4177.

See CS. No. 288 and W 1452, where it is called *Nirudha Pāśubandha prayoga*. In Weber 1452 it is said to belong to Baudhāyana's School. The subject is dealt with in P. IV of Baudhāyana

The use of the parts of the sacrificed animal is stated below :—

1513 प्रतिप्रम्याता गुददत्तौवमान वसाहोमहवनौ चादाय होत-
स्तरपात्रं उपविश्य गुदं प्रत्यनुयाजं सधित्तिना असमिन्त् प्रच्छिद्य
वसाहोमहवन्या अपर्याट्य जुहोति ।

1513 अथ दक्षिणस्य पार्श्वस्य मासवत्प्रदेशेन वसाहोमहवन्या
गृहीता वसा मिश्रयति . . . यथाहुतं जाघनौ प्रत्या-
हृत्य पश्चाद्ग्रीवा प्रालामुखीयस्य समीपे निदधु । पशु जिह्वादि-
पक्ष्णं च यथाहुतं पर्याहृत्य यथाम्यान निदधु ।

736.

2052 *The Same*

Substance country-made paper $8\frac{1}{2} \times 4$ inches 1 sh. 25 Lines 11 on
a page Extent in sloka, 409 Character Nagara Date Saka 1115 Ap-
pearance old Complete

Colophon —

निष्कृष्टपुस्तकप्रयोगः समाप्तः ॥

Post Col —

शके १६१५ विजयनाम ख्येष्टयुद्ध १० तद्विने इदं पुस्तकं भाग-
वतोयनामकमोदेन्द्रदीक्षितेन लिखितम् ।

737.

1555 पशुबन्धप्रयोगः । *Paśubandhaprayoga*

Substance, country made yellow paper $11 \times 1\frac{1}{2}$ inches Pages 28 Lines
8 Extent in sloka 475 according to the scribes statement Character
Bengali Date Saka 1800 Appearance fresh Prose Generally correct
Complete

For the beginning and the end of the work see C S 287,
Vol I.

The mantras cited in this work are identical with those
in the 4th prastha of Bandhāyana Kalpā sūtra (See
Calcutta's edition of the text) It does not belong to Āśva-
lāyana's School, as stated in C.S. 287, referred to above,
because Āśvalāyana gives only a few mantras for Hotr priest
in Paśubandha

738.

2111. अग्निष्टोमप्रयोगः । *Agniṣṭomaprayoga.*

By Govinda Śeṣa, son of Yājñakara Śeṣa

Substance, country-made paper. 8x6 inches Folia, 124. Lines on page, 9, 10, 11. Extent in folios, 2120 Character, Nagari Date, E. 1723 Appearance, fresh Complete.

Colophon:—सन्तिष्ठते अग्निष्टोमः ।

Post Col.—शके १०२३ दुर्मन्त्रिनामसंवत्सरे दक्षिणावर्ते भाद्रपद-
शय्योदयो इन्द्रावसरे तद्दिने सप्तसप्तद्वीपनामकमहादेवे त्रिवि-
धोऽग्निष्टोमप्रयोगश्च etc, etc., प्रथम्यामे विधितम् ।

For a description of the work see Weber 1153.

The last verso and the Colophon as given by Weber are not found in the manuscript.

The work belongs to Baudhāyana School, and follows Baudhāyana in due order. (P. VI—VIII.)

739.

2302 अग्निष्टोमोपोद्घातः । *Agniṣṭomopodghāta.*

By Rāmacandra Dikṣita Dravida.

Substance, country-made paper. 8x6 inches Folia, 9 Lines on page, 10 to 11 Extent in folios, 2120 Character, Nagari Date, E. 1723 Appearance, dis-
coloured Complete.

Colophon—सन्तिष्ठते अग्निष्टोमः ।

Post Col.—हे प्रजापति वागादिद्विजगामवतस्यै चत्ते इत्याद्यैः सदा-
शिवमस्तु सप्तेषां तदाकारः । श्री—

It begins:—वागर्थाविच etc., etc.

उक्तं ऋषिर्वचः अग्न्याग्नेयपूर्वका विद्याः । इदानीं विन्यस्ततामा-
न्वात् सर्वेषामेकादासीन्ननास्थां मूलप्रकृतित्वात् प्रथमाभु-
षेयत्वाच्चाग्निष्टोम उच्यते । अग्निष्टोमेन यक्ष्मराक्षो भवतीति
(Baudh. VI. 1) अग्निष्टोमप्रयोगे सौमयागाद्वृक्षोचेषु दादश-
सोचेषु ऋषिः । तथार्हं वाक्यकथापुत्रे श्रीमद्विभाषके चिद्वत् ऋषिः .

प्रथमान पञ्चदशान्यान्यानि पञ्चदशो माध्यन्दिना प्रथमानः । सप्त-
दशानि पृष्ठानि सप्तदश आभवं एकविंशोऽभिष्टोमः । इति वाक्ये
तस्मैव सोत्रस्यानुवादेनैकविंशोमविधानात् । दृष्टव्यमिष्टोमसाम-
विरामं वामदेकमभिष्टोमसामेवाद्युत्तररक्तुषु तथैवं दर्शनात् । अग्ने-
देवताया सोम सोत्र गुणकौर्त्तनमभिष्टोमः । यथायथावो यमय
इत्यादि ।

740.

479 **वैधायनसोमप्रयोगः ।** *Baudhāyana Somaprayoga.*

For a description of this manuscript see L. 1335

741.

300 **सोमप्रयोग (वैधायनीयः) ।** *Somaprayoga according
to Baudhāyana*

Substance coming under 1711 4x1 inches Folia, 174 1 line, 9 on a
page Text in slokas 24 Character Nāgarī Appearance tolerable
Incomplete at the end

See L. 16

This ritual is intended for one belonging to the Āśvalā-
yana School, who chooses to perform the soma sacrifice
according to the rules prescribed by Baudhāyana. It is in
the main a work of the Baudhāyana śākhā, modified so far as
to suit the sacrificer of the Āśvalāyana School

Every leaf has on the left hand upper corner, वी वी.
as indicating the name of the ritual and on the right hand
lower corner, हेरम्.

The authorities quoted: (1) Kalpasūtra (19B); (2) Āśva-
lāyana, 26A, (3) Deva Svāmi, 34B; (4) Keśava Svāmi, 10B,
(5) Sāyanācārya, 82A, (6) Yājñuktīntia, 90B; (7) Gopāla,
98A; (8) Chandogya sūtra, 103B, (9) Adhvaiyāya sūtra, 103B,
(10) Vṛttikṛt, 107A, (11) Kātyāyana, 108A, (12) Keśava,
111A, (13) Deva Svāmi, 111B, (14) Baudhāyana, 121B.

742.

2007. सोमभक्षः (वैधायनीयः)। *Somabhakṣa*
according to *Baudhāyana*.

Substance, country-made paper 8×3½ inches. Folio, 5. Lines, 8, 9, 10, 11 on a page. Extent in *lokas*, 80. Character, Nagari. Appearance, discoloured.

It begins :—

अथ वैधायनानुसारेण सोमभक्षो निरूप्यते । तत्र भक्षणे
त्रैविमिक्तानि वषट्काराणि होमाभियवः समाख्या च । तत्र
होमादयः वषट्कारकर्त्तारः, अध्वर्वादयस्तु होमाभियवकर्त्तारः,
चमसिता तु होमादीना वद्याना । नदस्त्यचमसपक्षे तस्यापि । यत्र
एकस्मिन् काले एकस्मिन् पात्रे द्वयोर्ब्रह्मा वा भक्ष्यमुपपद्यते तत्र
परस्परं उपपन्नं भक्षयन्ति । यत्र तु एक एव भक्षयति ता (?) तत्र
नारायणदत्तानुसारेण अध्वर्यवो वषट्कारः (?) । आदित्यसावित्र्य-
यज्ञयोर्ब्रह्मादचमसस्य भक्ष एव नास्ति । ततः प्रातःसवने ऐन्द्रवायव-
पात्रे द्वौ भक्ष्यपय्यायौ । तत्र वषट्कर्तुः प्रायश्चात् । होता प्रथमे
पय्याये अध्वर्युर्द्वितीये पय्याये ।

*It ends :—*ततोऽध्वर्वादयस्तु उन्नेतारमुपपन्नं भक्षयन्ति । इति द्वितीयं
खण्डम् ।

743.

8010. *The Same.*

Substance, country-made paper 9½×4 inches. Folio, 4. Lines, 9, 10 on
a page. Extent in *lokas*, 100. Character, Nagari. Date, Śaka 1700. Ap-
pearance, discoloured. Complete.

Colophon.—इति वैधायनीयानां सोमभक्षः ।

The Post Colophon Statement :—

शके १७०० विलंबी वैशा —

Post Colophon —

द्वंगलोपनाम्ना सखारामेण लिखितमिदं । शुभं भवतु । यज्ञेश्वर-
भट्टसेदं । श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

For a full description of the work which is based on *Bhāvisvami's commentary and the Sūtrabhāṣya of Gopāla*, see IO Catal. No 149 Rājendralāla attributes this to Gopāla in L. 32 See *Infra*

746.

1677 *The Sama.*

Substance, country made paper 10½ × 4 inches. Folia, 110 of which leaves 83-86 are restored in a different handwriting. Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 2000. Character, Nagar. Appearance tolerable. Complete.

The beginning and object of the work.—

जत्वा बौधायनाचार्यं तेनोक्तयौतस्मृणाम् ।
विध्यतिक्रमणप्रायश्चित्तदीपं प्रकाशयते ॥

Authorities consulted —

यौते बौधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु ।
उक्तानि सूत्रभाष्ये च वर्णमोपालसूरिणा ॥
आनोक्तानि प्रकीर्णानि तैरनुक्तानि यानि च ।
भवखामिमताक्षेपा विल्लरीन् निर्णयं ब्रुवे ॥

Sections into which the work is divided —

पञ्चप्रकरणान्यत्र तेष्वध्यानाभिहोचके ।
दशोद्याययथायथ सोमश्चेति यथाक्रमम् ॥

The last Colophon —

इति प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्त नाम प्रकरणम् ।
यस्य सम्पूर्णम् ॥

Post Col. —

बीरेण । .. रक्षोय तालपत्रानुसारत ।
प्रायश्चित्तप्रदीपोऽयं लिखित कदलीकरैः ॥
यस्यसख्या २६०० । शिवम् ।

It begins:—

श्रीगणेशाय नमः । अथ प्रायश्चित्ताधानम् ॥

तत्र सर्वाग्निनाशे समारुद्धारम्भिनाश्याद्यभिलौकिकत्वे च पुनरुद्यमधेयं तत्र तत्र विच्छिन्नाग्नेः समारुद्धेषु नष्टारणिकस्य च कालो भगवदेष्य इति प्रायश्चित्तप्रदीपोज्जेर्विच्छिन्नाधाने न नक्षत्रादि-
नियम इत्यापस्तम्बीयान्विलायां (?) प्रायश्चित्तार्थमाधानं कर्तव्यं सामानतन्त्रम् । ननु नक्षत्रपर्वेच्छानिमित्तानन्तरं हि तत् ॥

आनन्तरमतिशयं यदा कालान्तरे पुनः ।

आधीयते यदा पूर्णाहुत्यन्तं सर्वं चित्तकम् ॥

सर्वचित्तकं सर्वप्रायश्चित्तं समस्तव्याहृतिभिः ।

The authorities consulted:—

1A, प्रायश्चित्तप्रदीप ; अन्विला 1B, कात्यायनकारिका ; 3B बौधा-
यनसूत्र ।

It ends:—

इत्येतद्विच्छिन्नाधाने भेन्तमेव (?) प्रायश्चित्ताधानम् । इति
विच्छिन्नाधानं समाप्तम् ।

748.

2215 कौकिलीसौधामखौप्रयोगः *Kaukili Sauthamani-
prayoga.*

According to Baudhāyana, by Bhairava.

Substance, country-made paper 9x4½ inches Folia, 15 Lines on a page,
11. Extent in Slokas, 400 Characters, Nagara. Date, Saka 1753, Samvatsa
1868 Fresh Complete

Colophon:— इति बौधायनीयत्ताम्रिकौकिलीभौचमख्याः प्रयोगः ॥

Post Col.:— प्रत्यन्तरे,—

श्रमिवद्दद्यानि जिज्ञावच्छासि तानि साज्जे • दक्षिणादोधाणि
सन्ना ओशौरखिमन्तिममुदाना तानि तानि व्यङ्गाणि कुशतात्
भनिर्युच आयनीश्चावधत्तावज्जयुधः कुशतात्तिस्त्रिः पशून् प्रधावय-
तात्तिस्त्रिः पशूना पशूना वृद्धान्युमानि कुशतात् ॥

भयपट्टि etc, शके १७१३ नवतु १८८८ शुभकृतनाम भवत्सरे
माधसु० १० शनी इद पुस्तक भागवतोपनामनारायणदौक्षितेन
लिखित्वा । मगमत् ॥ श्रीविश्वेश्वरार्पणम् ।

The 11 begins —

यत्वा शिवपदाम्भोजं कुर्वे बौधायनानुगम ।

सोऽयामष्ट्याङ्गं कौकिल्या प्रयोगं भैरवाश्च ।

तत्र राजसूयवत् सोचामखीयत केष्टु (?) यज्ञसोमपि-
यज्ञादिमसुदायात्मककर्मनामधेय सा द्विविधा । कौकिलीत्येका
शरकेत्यपरा । सन्नापि हविर्यज्ञसम्यान्तर्गतत्वात् निव्या । यतया
अन्नाद्यकामो यजेत सर्गकामयेत्यादिना फलश्रवणात् काम्या ।
नार्हस्यात् यत्तु यत्तु यदि सामातिर्पितो भवतीत्यादिना नैमित्तिक-
त्वमपि । तयो छतन्ना कौकिली । अथद्वौकस्य असोमपस्यापि
इयमेव । यजेत सोऽत्रमष्ट्यामपत्नीकोऽपि असोमप इयैतदेय
ब्राह्मणेति । अत्रि चित्वा सौचामष्ट्या यजेत इत्यादौ अङ्गत्वेन
श्रूयमाणा शरकैव । तत्र कौकिल्या व्यापार्योक्तकल्पस्य उत्तमत्वात्
आपस्तम्बकल्पोक्त विशेषमात्रित्य स्वाविरोधेन प्रयोगो रच्यते । अनुक्ते
शरकातिदेश । तस्योदगयन आपूर्यमाणपक्षे देवनक्षत्रे पूर्व्या
वा इत्यादिप्रशुक्ल एव काल । पूर्व्या यथा त्रिपशु सम्पद्यते
तथा द्वादश्या नान्दीश्राद्धोदकप्रान्तिप्रतिसरवन्धादि कृत्वा त्रयोदश्या
एन्द्रपशुना आदित्यचरुणा च प्रचर्यं चतुर्दश्या त्रिपशूपवसथ कृत्वा
पूर्व्या त्रिपशु अवश्य सहापिष्टयश्च च समाप्य प्रतिपदि वायोध-
सेन पशुना आदित्येन चरुणा च प्रचर्यं समापयेत् । यत्र त्रिचौ
वैति यदि तदा त्रिपशौ कार्यं शान्तिं पशौ । तयोऽङ्गत्वात् सन
प्रधानपक्षे भवत्येव । असम्भवे पिष्टयश्चोऽपि परदिने । अष्टे पुरस्ता-
दिति वचन सुरासन्धानकरुणपक्षे नवम्या आरम्भपर । यद्यपि
सुरोच्छेधेण भक्ष्यस्य एव निषेधो नतु खादौत्वेत्यादिसुरासन्धान
करुणादेस्तथापि कल्पोक्तसन्धानप्रकारस्य आद्यत्वे उत्तमत्वात् लोक-
विदिष्टत्वात् पशोयज्ञा वा स्युरित्यापस्तम्बवचनात् मुख्यसुराकल्प
मुपस्य पर्यायग्रहपक्षादययय काव्यम् ।

2B अथ प्रयोग पूर्वेषु बान्दीमुखादि च ज्ञानादिचतुष्टयान्ते पुण्याह वाचयित्वा पश्चाद् मार्हपयस्येत्यादिनिविष्टमित्यन्ते श्रोपरमेश्वरप्रोक्तं कामकौकिल्या सोन्यामण्या यस्ये । इति त्रिषु पांशु त्रिषुचै सकल्प्य प्रश्नास्तदुत्थान ऋत्विजो हत्वा अर्हयित्वा ईडादेवहविरित्यादि अन्वारम्भणीया कृत्वा बारण्योरभौन समारोप्य अत्रैवेदि[म]वसाय मयित्वा मनस्तौ जत्वा अजत्वा वा तामि चित्तेया पुरस्तादित्यादि स्वर्गकाम आख्यकेतुक अमि चेष्ये इति सकल्प्यत । य चेष्ट्यमस्त वा सकल्प । पुन या पुरस्तादित्यादि यमेष्ट्य पशुना यस्ये इति पशु सकल्प्य विद्वत् षड्भोता त ? कूष्माण्डादितारस्तहोमा सर्व्वपश्वर्यमादावव सकृत् ।

It ends —पूजाजन्त पुनरलम्भवर्ज समाय तदानौमेव विद्वत् आदित्येष्टि पूर्व्वत । पूर्व्वदत्तवत्समातर मा ददाति । पुनरलम्भवर्ज ब्राह्मणतर्पणान्त कृत्वा अग्नीन समारोप्य स्नान अग्रायतनानि अथस्य मयित्वा अग्नीन विद्वत् अमिश्चोच जुज याव । सन्निष्ठते कौकिलीसौत्रामणी तथा स्वर्गकामो यजते । पञ्चघृतब्राह्मणा भोज्याः ।

This is to be differentiated from L 4246 which belongs to the Asvalayana School

749

2121 मित्रविन्देष्टि । *Mitravindesti of the Baudhāyana School*

Substance count 7 made paper 8½x4½ inches Fols 6 Lines 8 on 1 page Extent 2 slokas 100 Character Nagara of the eighteenth century Appearance & colour red Complete

Mitravindesti of Baudhāyana's School takes up 5 pages Then there is the Katyāyana Sūtra about Mitravindesti

The Istis are treated of in P XIII of Baudhāyana

(1) अथ कौषायनाना मित्रविन्देष्टि । सा च पूर्व्वणि कार्या । खड्गपूर्व्वणि तु प्रक्षयनन्तरं सद्य एव । अखड्गपूर्व्वण्यपि पूर्व्वेषुदेव विक्षति कृत्वा प्रक्षयन्वाधान

कार्यमित्युक्तं तन्त्रे । उदगगन आपूर्यमाणपक्षे कृत्तिकादिविशाखान्त्ये देव-
नक्षत्रेषु रेवती वा कार्य्या । दक्षिणायनेषु कार्य्या । प्रथमप्रयोगे अन्यारम्भणीया
कार्य्या । कृत्तिकास्तु नेत्याह । द्वादशकाला सद्यस्काला वा पूर्व्वद्युः पूर्व्वार्द्धे द्वाद-
श्याहं कृत्वा रात्रावुदकशान्तिं प्रतिसरवन्धश्च कुर्यात् । शोभते प्रातरभिहोषं
कृत्वा यजमानः खानवपनमन्वाग्भनमन्तप्रोक्षकानि कुर्यात् पुण्यादि अग्निदायः
प्रीयन्तामिति विशेषः । अत्रिजः खानादिचतुष्टयं कुर्यात् गार्हपत्यस्य पश्चात् प्राक्-
क्षूलनान् रभान् आक्षीर्य्य तेषु प्राङ्मुखो यजमान उपविशति ॥ याः पुरस्तादित्यादि
श्रीपरमेस्वरप्रीयर्ष श्रीकामो वा, राष्ट्रकामो वा, मित्रकामो वा, अपुष्कामो वा,
ईश्वरप्रीयकामो वा, मित्रविन्दया महावैराजेष्ट्या यज्ये । इति मनसा त्रिः संकथ्य
त्रिरक्षौ तन्मन्त्रं ॐ तद्यैवन्तमुक्त्वा मित्रविन्दा महावैराजेष्टिसम्बन्धि हविः प्रोहि-
मयाः पुरोडाशा प्रोहिमयाश्चरवः । पञ्चप्रयागाः अग्नीषोमावाव्यभागौ अग्निः
सोमो वरुणो मित्र इन्द्रो बृहस्पतिमित्रिता यूया सरस्वतीत्यष्टौ इति प्रधानादेवता ।
देवा आन्ययाः । अग्निः सिष्टकृत् ।

(2) The Kātyāyana Sūtras for Mitravinda are to be found at the end of the fifth chapter of the Kātya Śrauta Sūtras

See L. 1572 and C S. 427 for slightly different processes for the performance of the Mitravindā istik

750.

766 मित्रविन्देष्टिः । *Mitavindestī*

For the manuscript see L. 1572

751

2128 मित्रविन्देष्टिः । *Mitavindestī*

Substance, country-made paper 8½×4½ inches Folia, 4 Lines on a page, 10 Extent in slokas 50 Character Nagari of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

This is slightly different from the two previous numbers.

It begins and ends, as in our Catal No 750 or L 1572. But it differs a good deal in detail. In the other MS it is described as a Mithai in yistih, but not so in this.

Performance of 'Mitravindeti' gives the performer many friends and prosperity.

752.

6279

Subst nec country made paper x inches long & Lines 16 per page Characters modern Nagari Appearance fresh Incomplete at the end

We have only on the top of the second and the fourth leaves—the name उत्सर्गेष्टि—उत्स on one side र्गेष्टि on the other.

It relates to the re-consecration of the sacred fires.

Beginning — श्रीगणेशाय नमः । अथाहिताग्निविषये विशेषः ।

तत्र श्रीताम्रयज्ञेदिष्टिब्राह्मेत् पुनराधानमिच्छत पूर्णाज्यत वा कृत्वा प्रायश्चित्तादि कुर्यात् । विधुरोऽग्निहोत्रौ तु पूर्वमेव त्रिका-
यमयज्ञोक्तरीत्या कुशपत्न्या सद्यः पावमानेष्ट्यत पूर्णाज्यत वाधान
कृत्वा कुर्यात् । तथा भार्याया भृताया तथा सद्यः वज्रिभु गतेषु
सोऽपि विधुराग्नि मयज्ञोक्तरीत्या एकाकी पावमानेष्ट्यत पूर्णा-
ज्यत वाधान पूर्वमेव कृत्वा पूर्वोक्तकाले प्रायश्चित्तं कृत्वा पूर्वयि
प्राजापत्या भ्यास्तत्पूर्वमथौ (?) आहुतमपि कृत्वा पुण्याहवाचनादि-
सावित्रोपवेशान्त पूर्वरीत्या कृत्वा काले ब्रह्मान्वाधान कुर्यात् —
तत्र प्रकारं

मुहूर्ते उत्थाय

ततः प्रतिपदि ब्राह्मे

वैश्वानरी प्राजापत्यां च कुर्यात् ।

तत्र वैश्वानर्या प्राजापत्याः भमानतन्त्रप्रयोगः ।

2B — तत्प्रयोगस्तु ब्रह्मानन्दपञ्चतावद्विधः अथ बोधायनानुसारी

वैश्वानरेष्टिप्रयोगः ।

8B — इति वैश्वानरेष्टिः । अथ प्राजापत्य

The second portion ends abruptly

753.

6287 मृगारिष्टे प्रयोगः । *Mṛgāriṣṭhe prayogaḥ.*

Substance, country-made paper 10x4½ inches Folia, 11. Lines, 12
per page. Extent in slokas, 300. Character, Nagara Copied in Samvat
1812 Appearance, old and discoloured Complete

Beginning:—

योगेष्टेष्टाय नमः ।

अथ कात्यायनानुसारेण बोधायनसूत्रविहितमृगारिष्टे प्रयोगः ।
ना च परिचेष्टिषत्—न विष्टम् । तत्र प्रथमप्रयोगे मानस्याहं
कृष्यान् । अन्वारम्भणीया च । पुनः खरस्थाने भूतस्त्वारः । मृगा-
रेष्ट्ये गार्हपत्यादाहवनीयदर्ष्टिगार्हपत्याहवराति ।

Samkālpaṇas:—

देशकालौ संकौर्षं यद्वाद्यन्त्यसरोयनिर्हृत्पूर्वक-आतदातो (१)
निर्हृत्प्रकारा यीपरमेष्टरप्रौढ्यं मृगारेष्ट्याहं वक्षे— इति
संकल्पः ।

End:— इति दशहविमृगारेष्टिः सतिष्ठते ।*Post Col.:—* संवत् १८६२ मिति कार्तिक शुक्ल ६ ।

754.

6309

Substance, country made paper 8x5 inches Folia, 4-8 Lines, 10
per page Extent in slokas, 70 Character, modern Nagara Appearance,
fresh

1

6A — इति वैश्वानरेष्टिः ।

Beginning:— अथ बोधायनानुसारेण वैश्वानरेष्टिप्रयोगः ।

देशकालौ संकौर्षं यद्वासाह्वैश्वानरेष्टिअधिकाराय वपन-
मन्त्राचमनमन्त्रप्रोक्त्युपग्राहवाचनानि करिष्ये इति संकल्प्य ऋति-
भोग्यं यद्वासाह्वैश्वानरेष्ट्यातिज्याधिकाराय वपनमन्त्राचमन
मन्त्रप्रोक्त्यानि करिष्ये इति संकल्प्य etc., etc

II

71 — इति प्राजापत्येष्टि —

Beginning 6A — अथ प्राजापत्यः । पूर्व्ववत् चिरपांश्च चिरये
प्राजापत्येष्ट्या यष्ट्य इति सकल्य etc, etc

III (Last work)

Colophon — इति ज्ञेतामिकर्तृक प्रतिप्रयोग ।

Beginning 7A — एव प्राजापत्याद्यन्यतमामिष्टि कृत्वा अज्जाधानिना
औपासनाद्यौ सर्वाधानिना दक्षिणामो प्रात्यादिहोमपूर्व्वक
विरजाहोमं पुरयस्तुतधाम च अनाहितामिलिखितेन प्रकारेण
तदङ्गे दक्षिणादानान्त कृत्वा अज्जाधानिना औपासनाद्यौ समाप्ति
च त्विति उपस्थानं कुर्यात् ।

755

2122 दिग्विजयेष्टि । *Digvijayesti*

For the manuscript and the work see L 4250

Cat Vat says this belongs to Baudhayana Sutra

दिग्विजयेष्टि ends at the end of 4a 4b commences with
अथ होत्र and the new work begins in the usual way of Hāṭṭra
works नमः प्रब्रह्मे इत्यादि सप्तदशमभिधेयम् ।

The Hāṭṭra work ends in line 3 leaf 6

This Hāṭṭra is connected with the Digvijayesti After

इति होत्र समाप्तं अस्यामिष्टौ यानुष्य एव याव्यानुवाक्या ।

नर्वेदिष्य दिग्विजयेष्ट्यानुवाक्या

भवन्तीति प्रत्यक्षश्रुतिविधानात् ।

अमारोहितवत् । आश्वलायनान्तु वैश्वानरीय नवमं काय
दशमं । उत्तमप्रयाने यद् यजामहे स्वां स्वाहामि मायत्र त्रिष्टुत
रायन्तरं वासन्तिकं स्वाहेन्द्रं चैष्टुभं पञ्चदशं वार्ष्णेयं चैष्टु
स्वाहा विन्वानं देवानं जामतान् सप्तदशान् वैष्णवान् वार्ष्णिक्कान् स्वाहा
मित्रावरुणावानुसुभावेकविंशौ विश्वानौ नारदौ स्वाहा ऋष्यति

पाद् द्विजय शास्त्रर हेमन्तिक स्वाध्यामवितारभातिच्छन्दस त्रय-
स्त्रिंश देवत श्रेष्ठिर स्वाध्यादिति विष्णुपत्नी स्वाध्यापि वैश्वानर
स्वाध्यायुमति स्वाध्या क उ० स्वाध्या उ० देवा व्याज्यया जुषाणा
अयम व्याज्यस्य व्यन्तू वी३ ।

Post Col —इद पुस्तक भागवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखित स्वार्थ
परोपकारार्थम् ।

On the obverse of leaf 1 we have सर्वपृष्ठेष्टिप्रारम्भः . On
the reverse of leaf 6, we have सर्वपृष्ठेष्टिसमाप्तम् ।

In leaf 11 the सङ्गन्ध of सर्वपृष्ठेष्टि is given in the following
terms —

जानादिपञ्चक हत्वा वा पुस्तकात् हत्वादिदिविजयकाम पाप
निर्गोदकाम सर्वदिक्षु पुण्यकौर्तिकामोऽन्नाद्यकामो वा सर्वपृष्ठ
हविर्भियंक्षे । सर्वपृष्ठसम्बन्धिहवि ऋद्धिमया पुरोडाशर ऋद्धि
मयाश्चरय आमिक्षा च पञ्च प्रयाजा ।

For सर्वपृष्ठेष्टि see O S 686 and 687

756

8197 दिग्विजयेष्टिपद्धतिः । *Divyajyēṣṭipadhatī*

Substance cottony made paper $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folio 4 lines 12 on
a page Extent 100 slokas Character Nagari of the nineteenth century
Appearance discoloured Complete

It begins — श्रीगणेशाय नमः ।

अमावास्याया पीणमाभ्या वापूष्यमाग्नपक्षे देवगन्तवे वा दिग्वि
जयेष्टि कार्या । दिग्विजयेष्टिकाम पापनिर्गोदकाम सर्वदिक्षु
पुण्यकौर्तिकामोऽन्नाद्यकामो वा श्रीपरमेश्वरप्रोक्तार्थे सर्वपृष्ठहवि
र्भियंक्षे । ऋत्विगवरणादिब्रतोपायनान्तशाखाश्चरणादिसप्तदश
मार्गधेन्य । १७ । द्वापदपक्षे साय दोहमन्त्रेषूह एता आचरन्ति
रा इह वो मित्रावरुणावानुष्टुभावेकविंशवैराजो शारदो रमयता
माव । कामधु० हि मित्रावरुणाभ्यामानुष्टुभाभ्यामेकविंशाभ्या
वैराजाभ्या शारदाभ्या हविरिन्द्रियम् ।

It ends in the third line of 1B.

यज्ञो बभूव यज्ञश्चमवर्ज (?) । ब्राह्मणतर्पणादिमिष्टिः सन्तिष्ठते ।

Then 8 lines and a half more beginning with सर्वष्टेष्टि
अध्वर्युप्रयोगः । अथवे गायत्राय त्रिष्टुतो राधन्तराय वामन्तायाष्टकपाल इन्द्राय
त्रैष्टुभाय पञ्चदशाय सार्धनाय etc, etc.

757.

1030. पवित्रेष्टिः । *Pavitresti.*

Substance, country made paper 10½×3½ inches Folio, 3 Lines 10
on a page Extent in Slokas, 80 Character Nagara Appearance old and
worn out Complete.

An anonymous manual for the performance of the
Pavitra rite intended to exempt one from curse and sin It
follows the ritual of Baudhāyana and quotes the authority of
Gopāla.

Beginning:—

अथ पवित्रेष्टि सा च संवत्सरविप्रवासे प्रायश्चित्तार्थं कार्येति
गोपाल आह ।

वत्सरातिप्रवासे तु पवित्रेष्टिस्तयोर्भवतीति बौधायनः । अभि-
शक्तः अभिशप्यमानो वा घातक्षयकामो वा पवित्रेष्ट्या धनेत । सा
च उत्तरायणशुक्लपक्षे कृत्तिकादिषिष्टाखान्तेषु नक्षत्रेषु शुद्धिकामेन
तु पूर्वखोः शुक्लपक्षे यस्या कस्याचित्तिथौ पूर्वोक्तनक्षत्रशुक्लायां
कार्या ॥ इत्यादि ।

*End. —*ततो ऋषयतियामादिब्राह्मणतर्पणानां समानम् ॥

*Col. :—*इति पवित्रेष्टिः ।

758.

1040 नक्षत्रेष्टि । *Nakṣatresti.*

Substance, country made paper 10½×1½ inches Folio 15 Lines 11—
13 on a page Extent in slokas, 700 Character, Nagara of the nineteenth
century Appearance discoloured Complete

A Rgyedi priest's manual for the performance of the
1sts

Beginning — श्रीगणेशाय नमः । अथ नट्यवेष्टि ।

नमः प्रवक्तु इत्यादि मन्त्रद्वयं भास्विनेभ्यः । श्रोत्रिण्येभ्यो
मर्तो र् सावका यस्या श्रियो दृष्टव्यं रोदनतो यया । अग्ने
यक्षस्य चेततो ऽ मदाभ्यं पुनः यतामिविष्ठां मानुषीर्गा । तुष्योरथ
मदानवो र् समिद्धो अथ इत्यादि । आवाहने । अग्निमम
आवह । सोममाऽ वह । अग्निमाऽ वह । अग्निं क्षत्तिका आऽ
वह । अनुमतिमावह । देवां आश्रयामित्यादि । उत्तमे प्रयाने ।
ये र् यजामहे स्वाहाभि स्वाहा नोम स्वाहाभि स्वाहाक्षत्तिका
स्वाहानुमति स्वाहा देवा इत्यादि । पृष्टिमतावाज्यभागौ । अग्निना
गमिमन्त्रवद् गयस्थानो असौ रक्षेति । आर्घ्यं] कामकर्तृक
प्रयोगे तु श्रीवातुमतावाज्यभागौ । आगो अग्ने तुयेनुवाग्य
विश्वामृषोषसः । मादोकथे श्रीवर्मा र् त्व सोममहे भगवत् दुन
श्रुतायते । दक्ष दधानि श्रीवर्मा निवेद्याग्ये । प्रधानार्ग्यं ।
अग्निर्मूढा • । भुवो यक्षस्य इत्यग्ने । अग्निर्न पातु क्षत्तिका
नक्षत्रं देवामिन्द्रिय । इदमासी विषक्ष्य हविराशसञ्जोतगो र्
ये र् यजामहेऽग्निं क्षत्तिका यस्या भान्ति रश्मयो यस्या केतवो
यस्येमा विश्वा भुवनानि सर्वा । न क्षत्तिकाभिरभिनवमानो
ऽग्निर्नो देवा सुविते दधानु र् वो र् यतः । वागो न सर्वश्च ।
अनुनोद्यानुमतिर्यश्च देवेभ्य मन्वता । अग्निश्च हव्यवाहनो भवना
दाशुषेभ्यो र् । ये र् यजामहेऽनुमतिमन्विदनुमते त्व मन्वाभे य न
न क्षति । श्रुत्वे दक्षायनोहिनु प्रथं आर्घ्यं तारिषा वीर यतः ।
अथ छिद्यम् । हव्यवाहमभिमाभिषाह रक्षोह्य एतवासु निष्पु ।
ज्योतिष्मत दौद्यत पुरधिमभि छिद्यकृतमाज्येभ्यो र् । ये र्
यजामहेऽग्निं छिद्यकृतमयात्रमिरमे प्रियाधामान्ययाट सोमस्य
प्रिया धामान्ययाडग्ने प्रिया धामान्ययाडग्ने क्षत्तिकानो प्रिया
धामान्ययाडनुमन्वा प्रियाधामान्ययाट देवाना • हवि छिद्यमग्ने
अभि तत एवाहि विश्वा देव एतना अभिष्य । उर न यथा
प्रदिशन्निभाहि ज्योतिष्मदेष्टानर न आयू र् वो र् स्रक्त्राके ।
अग्निरिदं • सोम इदं • अग्निरिदं • अग्निं क्षत्तिका इदं हविरनु-

यता० छत । अनुमतिरिद छत । देवा आच्यया इयादिमस्या
अपान्त प्रकृतिवत् । इति छत्तिरेष्टि ।

अय रोहिण्यो नम प्रवक्त इयादि मसदस्यनामिधेय ।

2B, इति रोहिणीरेष्टि, 31, इति मय्यिरेष्टि, इत्यादिरेष्टि, .
3B, इति पुनर्वसु इष्टि 121, 11, इति पुष्येष्टि ६1 1B,
इत्यग्नेरेष्टि । मसम । अय मयेष्टि, 51, इति पूर्वरेष्टि, 5B,
इत्युत्तराषाढ्युग्रेष्टि १०, इति ज्येष्टेष्टि ११, 61, इति चित्रेष्टि
१२ । 6B, इति सातीरेष्टि १३, 71, इति विशाखेष्टि १४ —
अय पौर्णमासीरेष्टि, 7B, इत्युत्तराषेष्टि १६, 8A, इति ज्येष्ठा
नक्षत्रेष्टि १७ इति मूलानक्षत्रेष्टि १८, 9B, इति पूर्वा-
षाढा इष्टि १९, 9A, इत्युत्तराषाढेष्टि २०, इत्यभिजि-
देष्टि २१, 9B, इति मघादेष्टि २२, 101, इति अश्लेष्टि ।
२३ 10B, इति म्रगमिषादेष्टि २४, 111, इति मृगशिरादेष्टि
२५, 11B, इत्युत्तराषाढेष्टि २६ — अय पुष्यानक्षत्रेष्टि,
12A, इति देवतीनक्षत्रेष्टि २७. 12B, इत्यश्विनीनक्षत्रेष्टि
२८, 131 इति भरणीरेष्टि २९, इत्यमाशान्तेष्टि ३०, इति
चन्द्रमसेष्टि ३१, 13B, इत्यजाराष्टेष्टि ३२, इत्यपूर्वादेष्टि ३३,
111, इति नक्षत्रेष्टि ३४, 111 इति मूलानक्षत्रेष्टि ३५,
इत्यभिजिदेष्टि, 171 (end) इति ईश्वरेष्टि । अय (१) नक्ष-
त्रेष्टि हीन मसाम ।

It begins —

प्रणम्य राम जमदग्निस्त्रुतु गुरु गणेश गिरिजां गिरिष ।
तनोति सत्रस्य विघ्ने प्रयोग गुरो प्रभादादिह दुर्गिराजः ॥
सूत्र बौधायनीये चातुर्होत्रीये प्राग दीक्षणीयाया दिव श्येनो-
रनुविचौ सप्तान्वह निर्वपति पश्चादाद्या अनुविचौ च । ऋषेः स्वर्गानु-
कामो वा दिवश्चनोरभिन्यह स्वर्गकामोयजतापाद्याभिच ता ब्राह्मण-
व्याख्याता । अन्यत्रापि ता ब्राह्मणे व्याख्याता ।

आपस्तम्बोऽपि सञ्चिते अग्नौ सप्तैतानि हवीष्यह निर्वपति (?)
यथा ब्राह्मणचोदितानि पद्मोत्तराणि च तत्तत्कामे यथाकामौ
भवतीति विज्ञायत इति । ता इष्टय सायनाचार्यैरपि ब्राह्मण-
तृतीयकाण्डभाष्ये निरूपिता । तत्र सप्त दिव श्येनयोऽनुविचयो
नाम पञ्च अपाद्या अनुविचयोर्नाम स्वर्गस्य लोकस्य द्वारः । तासां
रक्षाकर्त्ता आग्नादयो देवता ।

It ends —

आग्नादिदेवताप्रोक्ता सत्त्वाग्नादि भवेदह ।
कामचारो भवेदन्ते स्वर्गदार्थं च सप्तम् ॥
अपाद्यानाञ्च पश्चाना पृथक् सत्र करोति य ।
तस्य सुकृत्प आदौनि सत्त्वानि दार्ढ्यं पञ्चम् ॥
स्वर्गोक्त कामचारोन्त इत्युच्येदेवेदम् ।

Date of composition of the work ≈ 1620 Saka ≈ 1704
A D

अग्निद्विषटकुपुक् शक्ते चित्रभान्वन्तिमे सिते ।
अकरोत्पद्मति दुर्गिह स्वर्गदारिद्र्यसिद्धिदाम् ॥

Colophon —

इति बौधायनसूत्रानुसारि स्वर्गदारेष्टिसत्रप्रयोग समाप्तः ।

Post Colophon —

शके १६५६ पिङ्गलनाममन्त्रसरे यावन्मन्त्र ३ तद्दिने भागवतोप-
नाद्या यज्ञेश्वरेण लिखित । स्वार्थ परार्थश्च ।

760.

1908 ऐकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः । *Aikāhikacāturmasiṃya*
prayoga

Substance country made paper 8½×4 inches 1014 9 Lines 10 on a
page : Latent in ślokaś 160 Character Nagira Date Śaka 1715 A;
pearance discoloured Complete

For the work see L 1556 The *hikāh* is treated of
in Pr XVIII of the *Baudhāyana*

— *Colophon* —

बौधायनीयकस्योक्त चातुर्मास्य निरूपणम् ।

ऐकाहिकेन विधिनाऽकारोह इतिरुचये ।

Post Col —

सुभक्तम् । परशुरामार्थम् । प्रौढः । शके १७१५ सम्राट्-
नाम सवत्सरे वैशाखमासे ज्येष्ठपक्षे तिथौ १२ सौम्यवासरे तद्दिने
समाप्तम् ।

In a later hand —

भागवतोपनाम्नो मोरेश्वरदौक्षितस्येद पुस्तकम् ।

It begins —

अथ बौधायनीयकस्यमवलम्ब्यैकाहिकचातुर्मास्य प्रकाशयते
प्रातुग्यादिपौर्णमासीना साम्बत्सरिके प्रयोगे सूचोक्ताना मध्ये
कस्यामपि पौर्णमास्या वरद्वयप्रचामिक भैटक च विहार सुगम्
सम्पाद्य समारोपादिविधिनोदवसाव कृत वपनादि पश्चाद् गार्ह-
पत्यस्य पत्न्या सह दर्भेष्वासीनो दर्भान् धारयमाण प्राणानायम्ब
देशकालो सकौर्च्य या पुरस्तादित्यादिनिविष्टमित्यन्त जपित्वा
श्रीपरमेश्वरप्रोक्त्यथ ऐकाहिकैरैष्टिकचातुर्मास्यैर्यस्ये इति त्रिरपाय
त्रिरर्चवदेत् । ॐ तद्येत्यन्ते एकाहिकैष्टिकचातुर्मास्यमन्त्रि
हवि । इत्यादि ।

761.

739 *The Same.*

For the manuscript see L. 1556.

This is a mere fragment of a comprehensive work on
Prayogas

762.

6288. ऐकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः । *Aikāhikacāturmāsya-
prayoga*

By Śukla Dikṣita

Substance country made paper 10×3½ inches. Folio 1. Lines 13 on
a page. Extent in ślokaś 200. Character Nagara of the early nineteenth
century. Appearance old and discoloured. Complete

(Colophon —

इति श्रीमच्छुक्लदक्षितोपचातुर्मास्यप्रयोगे ऐकाहिकप्रयोग-
मातो[?]पन्थात ।

The following statement was added by a different, later
hand. It was purchased in S. 1860.

खयस्त्रागेन्दु तुल्य च वैजनाथेन मौनना ।

मूल्यं दत्त्वा मृच्छीतोऽयं सबद् श ददतु श्रुटम् ॥

In a modern hand.—

बाळमुकुन्दसेदं ।

Beginning —

अथैकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः । यावन्मुखादिपर्वणा मध्य कस्मि-
न्नयेकपर्वणि वाङ्मयप्रवासिकं विहारं सपाद्य + + + गार्हपत्य
दर्भेन्वासीनो दर्भान् धारयन्माग्नं प्राज्जानायन्म्य देशकालौ भक्तीर्त्तुं
ऐकाहिकैरैष्टिकचातुर्मास्यैर्यज्ञे अक्षय्य मे० सकत्य ... etc,
etc, etc

A Sukla Dikṣita has commented upon Āpastamba on
Prayascitta (see Supra) : This is put in Baudhāyana along

with other works about ऐकाहिकचातुर्मास्य, which seems to be peculiar to that sig.

763.

2637. ऐकाहिकचातुर्मास्यप्रयोगः । *Ākāhikacāturmāsya
prayoga*

For the manuscript and the work see L 3211

The scribe's name

इदं पुस्तकं परमनरशिभट्टात्मज विद्मनाथेन लिखितम् ।

764.

1023 पशुबन्धाग्निप्रयोगः । *Paśubandhāgniprayoga*

For the MS and the work see L 1253.

On offerings in sacrificial fires in animal sacrifices, according to the school of Baudhāyana

Colophons —

5B, इति सावित्राग्ने प्रयोगः, 6B, इति नापिकेताग्ने प्रयोगः समाप्तः, अथ चातुर्होत्रप्रयोगो वक्ष्यते, 11B, इति समस्तस्याग्ने प्रयोगः, 12A, इति वैश्वदेवः, अथ अश्वमेधकेतस्याग्ने प्रयोगः वक्ष्यते The last section breaks off abruptly

Rājendrakāla names the treatise सावित्राग्निप्रयोगः, which forms only its first section

It refers to the 19th prashna of Baudhāyana

765.

18 अग्निप्रयोगः बौधायनीयः । *Agniprayoga according
to Baudhāyana*

By Agnicit Viṣṇuśrddha

See L. No 775, where the same MS is noticed and also

IO. No. 437 Both the MSS are incomplete

It is stated in L 775 to be anonymous But the very

opening verse quoted there gives the name of the author as विष्णुदत्तान्वयोऽग्निचिन्त" That is, अग्निचिन्त विष्णुदत्त. The word अग्निचिन्त is found sometimes to be used in the sense of name

766.

2211 काठकाग्निचयनक्रमः । *Kāthakāgnicayanakrama*

For the MS. and the work see L No 1128

It was composed in Śaka 1782 by Vāpu Bhattacha of Phanasi Grāma, the son of Mahādeva Kēlakāra, a Citpāvana Brāhmaṇa.

Post Colophon —

यादृश पुस्तकं वृद्धा च

भगवत्कठिग्रोव च

धनं १००० मोक्षो ? यदि १ प्रतीपदा पुस्तकं समाप्तं लिखि.

ऊवासीरामब्रह्म ।

Rajendralal takes Kāthaka fire to be cremation fire. But the author says they were seen or discovered by the Muni Kātha, they are —Sāvitrā Nāiketa, Cāturhotra, Vaiśvasrja, Ārunaketana, Svādhyāya and Brāhmaṇa. From the previous MS. it is known that many of these fires are used in animal sacrifices. The author bases the treatise on Baudhāyana, Keśava Svāmi and Sāyana

767

17 रुद्रपद्धति । *Rudrapaddhati*

By Nāṇayana Bhatta, son of Rāmeśvara Bhatta

Substance country made 1 1/2 x 4 inches Folio 43 Lines 9 on a page Extent in slokas 1010 Character Nāgara Date, Śaka 1798 Appearance, tolerable Completeness

See L. 187.

Composed at Kāsi

Post Col Statement —

यावृथा पुस्तकं कृतं तावृथा लिखितं मया ।

यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न विद्यते ॥

श्रीरामो जयति । सवत् १७६८ समये आश्विनशुक्लपक्षा रवौ
स्नानार्थं परोपकारार्थं लिखितोऽयं ग्रन्थः । मर्यादा,—

परकृतमपराधं क्षन्तुमर्हन्ति सन्तः ॥

श्रीलक्ष्मीनारायणो जयति । मन्थनसत्त्वा १०१० । श्रीरुद्रो जयति ।

In a different hand—

इदं महाशुद्धपुस्तकं मौन्योपक्रान्तमवैद्यनाथेन मौल्यं दत्ता मृद्वीत ।

The authorities quoted (1) बौधायन p 3A, 1B, (2) आतातप
p 3A, 1B, (3) आरदातिलक 11A, खन्दपुराण 20A, 28B

768

2024 The Same

Substance, country made paper 10½x4½ inches 101a 20 Lines 11
on a page 1 text in sloka 1000 Character Nagara of the 18th century
Appearance of coloured Complete

Colophon — रामेश्वरभट्टात्मज नारायणभट्टरिणा कश्चित् कर्मठमज्जनतुष्टौ
रुद्राष्टकानुपपद्यति ।

ग्रन्थमनेकानालोच्य रचितं सदस्य यः ।

क्षान्दश्रमस्तेन विभु शङ्कर प्रीयता मम ॥

इति श्रीरामेश्वरभट्टसुत-नारायणभट्टकृता रुद्रपद्यति समाप्ता ।

The author is a Rgveda Brahman. But all rules for the
sacrifices to Rudra are to be found only in Baudhāyana.
So the Rgvedis have recourse to Baudhāyana for Rudra.

Post Col — भागवत इत्युग्रनामकमोदेश्वरदीक्षित सुतस्य नारायणदीक्षित
भागवतदीक्षित टोकेकरः ।

Then commences a small treatise on Rudrapādya
rambha Kāla

After what is quoted in L 187 we have —

स्मार्त्तकर्मप्रयोगस्य बौधायनसूत्रमुक्तकत्वेन बह्वृचादीनां च तत्र बौधायन
ग्राह्य बह्वृचादिभिरादरात्" इति वाक्यानुसारेण बौधायनानुसारादुपदिष्टादिति
अन्यत्र चैतद् विस्तरेण निश्चयम् । तत्र रुद्र पक्षधा, रूप, रुद्रो, लघुरुद्रो, महारुद्रो
इतिरुद्रयेति शकादश्रुतगुणलक्षा सर्वत्र त्रेधा अपरुद्रो ह्यंभरुद्रोऽभिषेकरुद्रयेति ॥
अपरुद्रो देधा केवलजपात्मक होमाङ्गकयेति । होमाभिषेकरुद्रोस्तु केवलतदात्मक-
त्वमेव ।

769.

6209 रुद्रपद्धतिः । *Rudrapaddhati*

Substance country made paper 8½×4 inches Fols 270 Lines 9 per
page Extent in shlokas 3.00 Characters Nagari Date Shaka 1664 Ap
pearance discoloured Complete Date of Shaka 1664

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

यदा यदा हि धर्मस्तेत्यादि शास्त्रप्रमाणतः ।

मन्त्रातपादरूपेण (मन्त्रातपादरूपेण) ज्ञातो यस्तु चरि भजे ॥ १

The object of the work

साधुना सुखबौधाय तन्यते रुद्रपद्धतिः ।

ग्रन्थालोच्य बहुधा विच्यते सद्यश्चो यत ॥ २

सकल्पितत्वश्रद्धा च कार्या पण्डितैस्त ॥ ३

It goes on

तत्र तावदिह च रुद्रमुद्याने त्रैविर्लोकानामेवाधिकारो न
स्त्रीशूद्रानुपनीताना । तेषां वैदिकमन्त्रयुक्तधर्मस्यध्ययनाद्यभावेन
साक्षादपनाभावेऽनधिकारादिति । अन्यत्र चैतत् विस्तरेण निर्योक्तो
महाशुभ पक्षधा रूप १ रुद्रो २ लघुरुद्र ३ महाशुभ ४ अतिरुद्र
येति ५ ॥ शकादश्रुतगुणलक्षा ज्ञातव्य । तत्र त्रिविधा (?) अपरुद्रो
होमरुद्रोऽभिषेकरुद्रयेति । अपरुद्रोऽपि देधा केवलजपात्मको
होमाङ्गकयेति— होमाभिषेकरुद्रोस्तु केवल तदात्मकत्वमेव ।

No colophon

Post Colophon — शके १६६६ प्रभवनाममवतारे माद्यो शुद्ध १ दा
तदिने इदं पुस्तकं माद्यदेव विचोरेकरस्य पुत्रेण काशीनाथभट्टेन
लिखितं शुभं भवतु ।

770.

5996. रुद्रज्ञानपद्धतिः । *Rudra-jñānapaddhati*

By Rāmākṣṇa, son of Nārāyaṇa Bhatta

Substance, country made paper 2½ x 1½ inches Folia 6. Lines, 12 on a page. Extent in shloka 120. Character, Nāgara. Date, Śamvat 1777. Appearance, fresh. Complete.

Beginning:—श्रीगणेशाय नमः ।

अथ विद्वज्जपदार्थोपसंहारेण रुद्रकलसंज्ञानविधिः ।

उदयनादौ गुह्यश्रुत्यादिरहिते शुद्धे माने सुखे पक्षे ऋतौ
विशेषेण चतुर्थेऽथ अष्टम्यां चतुर्दश्यां वा रविवारसरे वा शुभरात्रौ
चन्द्रताराद्यानुकूल्ये तत् कर्तव्यम् ।

The end.—

इति श्रीमन्नारदभट्टसुतनारायणभट्ट[सुतरामेश्वरभट्ट]कृता
रुद्रकलसंज्ञानपद्धतिः ।

भट्टरामेश्वरसुत-भट्टनारायणकृता ।

रामकृष्णः समाप्तके श्रीरुद्रज्ञानपद्धतिम् ।

Post Colophon Statement:—

संवत् १७७७ समवे क्रोधिनामसंवत्सरे फाल्गुनशुद्धपक्षम्या
भाद्रपदे समाप्तम् ।

यशेश्वरलोपेन लिखितम् । शुभं भवतु । चतुःपष्ठिसहाय ।
श्रीरामार्पणमस्तु ।

771.

2725. रुद्रानुष्ठानम् । *Rudrānuṣṭhāna*

Substance, country made paper 10½ x 5 inches Folia 32. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Appearance, discoloured. Incomplete.

It is a disquisition on Rudra Ritual.

- It begins:—

अथ रुद्रानुष्ठानम् ।

अथातः शतरुद्रीयं शुद्धोत्तीत्यादिक्रिया नमस्ते रुद्रमन्यव इत्य-
न्तथा श्रुत्वा विहिते शतरुद्रीयहोमे विनियुक्तस्य नमस्तेरुद्रमन्यव

इत्यादिकस्य अभे दधामौल्यन्तस्य रक्षाध्यायस्येव मृतिसूत्रपुराणस्य
रक्षविधानेषु रक्षत्वप्रतिपादनाद्भद्रपदवाच्यतया तस्येव प्रसिद्धत्वाच्च ।
एतेन ऋग्वेदशाखयोः शाकलवाक्कलयोः शतरक्षीय रक्षापरंपर्याय
मस्तीति आन्ति केयाचिन्निरस्ता । यदि ऋग्वेदशाखयोः शत-
रक्षीयत्वमस्ति तर्हि सो ऋग्वेदीयशतरक्षीयानुष्ठानस्य कर्त्तव्यत्वेन
ऋग्वेदिकरक्षानुष्ठानपद्धतिनिबन्धनस्येव उचितत्वात् कथमग्वेदि-
[भि]रपि नारायणभट्टादिभिर्भाववैदिकरक्षानुष्ठानपद्धतिर्निबद्धा ।

अथ यजुर्वेदिन उद्दिश्येति चेत्तर्हि यद्यप्यनेकास्त यजुःशाखास्त
रक्ष पश्यते तथापि तैत्तिरीयशाखानुसारेण रक्षप्रयोग उच्यते ।
स्मार्त्तरक्षप्रयोगस्य बौधायनसूत्रमूलकत्वेन बभ्रुचादौनां च 'तत्र
बौधायन ग्राह्यम् । बभ्रुचादिभिरादरादि ति वाक्यानुसारेण बौधा-
यनीयानुष्ठेयत्वादित्युक्तप्रत्यविरोधः । अद्यावधि ऋग्वेदिभिः शिष्टै-
रनुष्ठेयमानयजुर्वैदिकरक्षनपाद्यनुष्ठानस्यासङ्गतत्वापत्तिश्च । अस्मान्
ऋग्वेदशाखयोः शाकलवाक्कलयोः शतरक्षीया यस्याऽपर्यायो रक्षो
नास्त्येव । यत्तु सास्यायनगृह्ये दृषीत्वर्गे रक्षान् जपित्वेति सूत्र
तद्भुतश्रेय विधाय रक्ष जपित्वेति गौणस्य जुहोति रक्षान् जपित्वेति
दृषीत्वर्गे बौधायनपारस्करगृह्याद्येकवाक्यतया यजुर्वेदसमाप्तात्
रक्षजपविधायकम् ।

772

2710 रुद्रन्यासः । *Rudra nyasa* :

51 to country made paper 9½ x 4½. Size 20. I new 7 on a
page. Ext. to slokas 210. Clear & Nat. 11/12. Red coloured
Complete

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । हरिरोम् ।

अथातः पश्चाद्भद्रायां न्यासपूर्वकं जयहोमार्चनभिषेकविधि
व्याख्यास्यामः ।

या ते रुद्र शिवा तनूरचोरा पापकाशिनी ।

शिवायै नमः । ॐ अस्मिन्महज्जगदन्तरीक्षे भवा अग्निः ।

तेषां शिरसे स्वाहा इत्यादि ।

तत्प्रवक्ष्यामि विष्णवे भद्रादेवाय धीमहि । तन्नो ब्रह्म प्रचोदयात् ।
 ईशानः सर्वविद्यानामोन्मत्तः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोऽधि-
 पतिर्ब्रह्मा शिवो मेऽक्षुः सदाशिव ॐ । उत्तरतयजोन्मत्तः नमः ।
 निम्नांस्तं विदुष्य ॐ नमो भगवते ब्रह्माय ।

ओरामभौम् दासाय ।

772A.

8611 *The Same.*

Here called वेदोक्तशिवार्चनपद्धति ।

Country-made paper 9x5 inches Lines 3 on a page Character
 Nāgarī of the nineteenth century Incomplete

Beg. :—अथ वेदोक्तशिवार्चनपद्धतिः । तत्र प्रथममात्मविन्यासः । या ते
 ब्रह्म शिवातनूरचोरा, etc., etc. इति शिखायाम् ।

773.

8295.

Substance, country-made paper 10x4½ inches Folia, 9 Lines, 10, 12
 on a page Extent in folios, 250. Character, Nāgarī of the early eighteenth
 century Appearance, discoloured. Complete

The object of the treatise —

अथातः पञ्चाङ्गब्रह्मन्वासपूर्वकं त्रयहोमार्चनानामेकविधिं
 व्याख्यास्यामः ।

याते ब्रह्मशिवातनूरचोरा, etc

774.

8118. *ब्रह्मन्वासः । Rudranyāsa.*

Substance, country-made paper 9x5 inches Folia, 14 Lines, 13, 14 on
 a page Extent in folios, 420 Character Nāgarī of the nineteenth century
 Appearance, discoloured. Incomplete

It begins :—

ओमब्रह्माय नमः । ओमब्रह्मादेवाय नमः ।

अथ मे हव्यनुवाकः । अस्य ब्रह्मस्य प्रथमस्य अनुष्टुप्छन्दस्य अचोद
 ऋषिः संकर्यश्चमूर्तिश्चरुषो योसावादित्यः परब्रह्मणः स एव
 ब्रह्मो देवता अविश्रुतचरमायामिष्टिकाया अतर्हनीयमपे विनि-
 योगः । सकलस्य ब्रह्माध्यायस्य ओम्ब्रह्मो देवता एका गायत्रीछन्दः

तिष्ठोऽनुष्टुभस्त्रिंशः पङ्क्तयः सप्तानुष्टुभो दे जगत्तो परमेष्ठौ शक्तिः
परमात्मा देवता देवी गायत्रीचन्द्रः श्रीभवानौशङ्करमहादेवः प्रीयताम् ।
विनियोगः । अवदानधर्मः १७१ । अघातः पञ्चाङ्गसदायां न्यास-
पूर्वकं अपहोमार्चनविधिं व्याख्यास्यामः । या ते रुद्रशिवाननूर-
घोरा पापकाशिनो । etc

8B, इति प्रथमन्यासः , 4A, इति द्वितीयन्यासः , 4B, अथ ध्यानम् ,
8B, नमस्कं २८ नमस्कं २९ ,

18B, अघातो रुद्रशिवार्चनाभिधेकविधिं व्याख्यास्यामः ।

The MS contains a manual for the worship of Rudra, based on the Rudrādhyāya or the fifth prapāthaka, and anuvākas 1—10, and the beginning of the seventh prapāthaka of the fourth kāṇḍa of the Taittirīya Samhitā. The worship of Rudra includes Nyāsa, Japa, Homa and Sāṁa. While on the last topic, the MS comes abruptly to an end.

775.

2709 The Same

Substance: country made paper $8\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 17 Lines 7 on a page Extent in slokas 230 Character Nāgara Appearance discoloured Complete

It ends.—

मन्त्रपुष्पाञ्जलि । आवाहनः । यस्य स्मृत्याः । अपराधः ।
अनेन मत्सूतपूजनेन भगवान् श्रीभवानौशङ्करमहादेवः प्रीयताम् ।
अभिर्वायुः सूर्य्यचन्द्रमा दिश आप इषियथीषधिवनस्पतय इन्द्र
यज्जन्तु ईशान आत्मा पुनर्मे ब्रह्मोदयः । उत्तरन्यासः सुधारिणः ।
हृदयायः । यद्येनः । शिरसेः । होत्रतेः । शिखायैः । यज-
मयाः । कवचाः । देवास्त्रिः । अस्त्राय षट् । श्रीः ।

There is no colophon

776.

1699 रुद्रपद्धतिः । Rudrapaddhati

By Harikara, son of Bhānubhaṭṭa.

Substance, country made paper $4\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia 21 of which 9—19 leaves are missing Lines 11, 12 on a page Extent in slokas 600 Character Nāgara Appearance very old Incomplete

The Colophon —

इति श्रीभानुभट्टात्मजहरिहरकृता वदपद्धतिः समाप्ताः ।

There is an extra leaf in this MS. numbered 7 which ends with the colophon. —

इति वदानुष्ठानदीपिकाया कर्म्मरम्भकालनिरूपणम् ।

It begins :—

नत्वा विनायकं देवं सर्वविघ्नहरं प्रभुम् ।

हरिहरेण विचार्ये क्षियते वदपद्धतिः ।

आपेयकाण्डे सर्वा इष्टकाचितैः समाप्य पश्चमे वदध्याये
चिच्छाप्रौ क्षेमः श्रूयते चरमाध्यामिकाया बुद्धोतीति ।

It ends — तत्तत्क्षेया मन्त्राश्रयो गृहीत्वा तान् वानुष्ठानं विसर्ज्य ब्राह्मणान्
भोजयित्वा दीनानायास्य अग्रादिना संतोष्य सुहृन्निजादियुतो
सोत्साहः सन्तुष्टः हविष्यं भुञ्जीत ।

सुतेन भानुभट्टस्य हरिहरेण धीमता ।

वदपद्धतिः काललोच्य कृतं वदपद्धतिः ।

Authorities consulted —

व्यास, श्रुतातप ।

This manual follows Baudhāyana's School, as appears from the following —

21B, इति बौधायनोक्तविधिना प्रधानपूजा विधाय शिवानुष्ठा लब्ध्वा स्कन्द-
पुराणोक्तवदयन्तदेवतापूजा कुर्यात् ।

777.

8149. अतिरुद्रपद्धतिः । *Atirudrapaddhati*

Substance, country made paper 7½ x 4 inches Folia 9 to 30 Lines, 11
on a page Character, Nagara Date Samvat 1786 Appearance, old and
discoloured : Incomplete in the beginning

Colophon — अतिरुद्रपद्धतिः समाप्ता ।

The Post Colophon Statement —

शुभं भवतु कल्याणमस्तु मन्त्रसंख्या ६०० सप्तत् १७८६ वर्षे
मीतौ आश्विन शुद्ध १२ दिने श्रीवाराहसोमध्या स्थातशीना (?)
पठनार्थम् ।

It ends.—अमेर्विसर्जनम् ।

गच्छ त्वं भगवद्भग्नो सख्याने कुण्डमध्यतः ।

इत्यमादाय देवेभ्यः प्रीतिं देहि प्रसीद मे ॥

उपहारजातं तुभ्यमहं सम्यददे ॥

778.

3150 महारुद्रपद्धतिः । *Maharudrapaddhati*

Substance, country made paper $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folio 76 Lines, 8 on a page Extent in Slokas, 694 Character Nagara Date Samvat 1781 Appearance discoloured Complete

In Samkalpa we get the date of the compilation of the work

20A & B, नृप विक्रमांकं राजाभिषेकसमयतो न स च (?) तत्तद्व्यवस्थानि पशुपत्याधिकृतमेऽब्दे प्रवर्त्तमाने तदन्तर्गतशालिवाहवशुके योडशमविप्रति-संख्याके etc., etc., etc., Samvat 1781 and Saka 1619

Colophon —

इति योडशसप्तमदेवताना पूजनं समाप्तम् ।

Post Colophon —

सवत् १७८३ वर्षे निति कार्तिकवद्य १ सा + दिने श्रीवारा-
यक्षीमध्ये द्यातस्त्रीणा (?) शुभ भवतु । पञ्चसंख्या २२५ ॥ (?)

779.

3555 योडशावरणमहारुद्रार्चनपद्धतिः ।

Sodasavarana Maharudrarcnapaddhati.

By Kāśinātha Bhatta.

Substance, country made paper $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folio 7. Lines, 9 on a page Extent in Slokas, 160 Character modern Nāgara Appearance fresh Complete

Colophon — इति भडोपनामक काशीनाथकृता योडशावरणमहारुद्र-
चरणपद्धतिः समाप्ता ।

Beginning — श्रीमहाप्रणवतये नमः । श्रीदक्षिणामूर्तिगुरुभ्योः ।

व्याचक्ष्य ब्राह्मणायम्भ सम श्रीमहारुद्रमीन्य योडशावरणपूजा
करिष्ये ।

780.

6518. रुद्रार्चनामञ्जरी । *Rudrārcanāmañjarī*.

By Malaji Vedāṅgarāya, son of Tyagala Bhaṭṭa, son of
Rajna Bhaṭṭa of Srīsthalagrāma in Ounjara.

Substance, country-made paper 12x5 inches. Folia, 55. Lines, 10 on a page. Extent in folios, 1600. Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured, mouse eaten and repaired. Complete.

The Mangalācarana, the names of the author and the work —

नत्वा विघ्नविनाशनाय च गुह्यं विघ्नेष्टपादाम्बुजं
हृत्पद्मान्तरनित्यवर्तिजडतानाशाय विश्वाप्रदम् ।
विप्रायामुपकारकाय तिगलाभट्टात्मजे मालजने-
नामाहं प्रकरोमि पञ्चतिमिमां रुद्रार्चनामञ्जरीम् ॥

Then it goes on—

पूर्वं तावज्ज्योतिर्विदुस्तद्वानुष्ठानयोग्यं समयं निश्चित्य अनन्तरं
धर्मानुष्ठानयोग्यं तीर्थतट्टागारामनदीतौरादिदेशं विचिन्त्य उक्त-
स्थलालाभे गृहस्थोत्तरे देशे पूर्वदेशे वा भूमिप्रोधनादि विधाय
मण्डपादि रचयेत् ॥

Colophons —

17 A, इति श्रीत्यगलात्मजेन वेदाङ्गरायोपनाम्ना मालजिना विरचिताया
रुद्रपञ्चतौ मातृकान्यासान्तो विधिः, 43 B, इति भट्टश्रीत्यगला-
त्मजः । रुद्रमञ्जरीया नमप्रशंसतो विधिः, 53 B, इति भट्ट-
श्रीत्यगलात्मजेन वे lost in repairing,

Last Colophon :—

इति विदन्मुकुटमायिक्वभट्टश्रीरत्नात्मजभट्टश्रीत्यगलसुनुना
मालजिना वेदाङ्गरायोपनाम्ना कृतैर्यं महारुद्रपञ्चतिः सम्पूर्णा ।

At the end, it gives an account of the author's family —

आसीद् गुर्जरमण्डले क्षितिलालङ्कारभूते द्वे
सखे श्रीसलसंज्ञके गुणनिधिः श्रीभट्टरत्नाभिधः ।

तज्जः श्रीतिगलान्नयः प्रवरघोस्तस्यात्मनो मासजो
सोऽयं पद्धतिमाकरोत् निगमविदेदाङ्गरायः सुधीः ॥

781.

7877. एकरुद्रजपविधानम् । *Ekarudrajapavidhana.*

Substance country-made paper 9×4½ inches Folia, 11 of which the 7th is missing. Lines, 10 on a page Extent in slokas, 320 Character, Nagari Date, Samvat 1638 Appearance, old and discoloured Complete

Colophon :—

इति एकरुद्रजपविधानं समाप्तम्

Post Col. :—

सुभं भवतु ॥ संवत् १६३८ वर्षे आषाढवदि ८ लिखितं त्रवाङ्गी
मोपेनाथपरमानन्देन लिखितम् ॥

Beginning —

एकरुद्रजपे इतिकर्तव्यता लिख्यते ॥ तत्र गोष्ठे शिवालये गृहे
वा भूमिसुद्धिं कृत्वा विधानमारभेत ॥ तत्र उपहारः ॥ वस्त्र २
कुंभ २ उषवीत १ पञ्चामृत नालिकेर २ कुंकुम । चन्दन । सर्पप ।
सर्वविधो । पंचप + + वा पञ्चरत्न । गुग्गुलु शोमश्र्वं ।
दक्षिणा । पुष्प । दर्भ । इत्यादि सर्वभुषकस्य ज्ञानाचमननित्य-
कर्म कर्तव्यं । प्राद्यायाम् आचमनं शोमसा + दिक् कुर्यात् ॥
गणेशान्तिकयोः पूजनं । शोमहावनस्य संक्षेपपूजनं अन्नकमन्तेषु ॥
अक्षेयादि । etc., etc.

This Ekarudra seems to be superior to the Eleven Rudras, the names of whom are given in fol. 8A (1) Aghora, (2) Pasupati, (3) Sarva, (4) Visva, (5) Visvarupi, (6) Tryambaka, (7) Kapardi, (8) Bhairava, (9) Solapāni, (10) Isāna, (11) Mahesvara

782.

6244. रुद्रपद्धतिः । *Rudrapaddhati*

Substance, country made paper 10½×5 inches Folia, 24 Lines 10 on a page Extent in slokas, 650 Character Nagari of the eighteenth century Appearance, old, discoloured and repaired Complete

Last Colophon :—

इति रुद्राभिषेकविधिः समाप्तः ।

Then there are seven lines, giving a hymn in praise of Rudra, which begins —

जयजय महाभैरव महाभीमभूतिभूषितकर्णमूल etc , ending —

जगदधोऽग्रमहेश नमस्ते नमस्ते— इति स्तुतिः ।

The Mangalacarana and the object of the work :—

योगेशं गुरुं नत्वा सरदाञ्च वरप्रदान् ।

सर्वेषामुपकाराय क्रियते वरपद्धतिः ।

783.

10258 रुद्रप्रकाश or रुद्रपद्धतिः or Rudrakarṇāśa ।

Rudraprakāśa or Rudrapaddhati or Rudrakarṇāśa.

By Bhāskara Dikṣita, son of Ramakṛṣṇa Dikṣita and pupil of Acala Dikṣita

Nine batches of leaves.

I.

Substance, country made paper 9×4½ inches. Folia 1—24. Lines 9—11 on a page. Character, Nagari of the seventeenth century. Appearance, old and worn out.

Beginning:—

नमामि पार्वतीसूनुं भक्तानां सिद्धिदायकम् ।

वरकर्मविधातृणां चतुर्वर्गफलप्रदम् ।

प्रथम्य पितरौ पूज्यान् गुरुनचलदीक्षितान् ।

सर्वेषामुपकाराय क्रियते वरपद्धतिः ॥

तत्र आदौ वदारम्भे कालः ।

आरम्भस्य तु चैत्रस्य वज्रदुःखप्रदायकः ।

वैशाखे स्वर्गलाभः स्याज्ज्येष्ठे तु मरणं भुवम् ॥

2A. इति वरकर्मतन्त्रप्रदीपिकायां आरम्भकालाः ।

7A. इत्यस्य भो महाप्राज्ञ वरभेदान् वदामि ते ।

वदाः पद्मविधाः प्रोक्ताः देशकैवत्तरोत्तरम् ॥

भाङ्गत्वाद्यो रूपकारय मशोर्भा म् उच्यत ।

एकादशमुच्चैस्तदनुसृतो दितोयकः ।

एकादशभिरेताभिस्तृतीयो लघुवदकः ।

लघ्वेकादशभि प्रोक्तो मच्चारुदधुर्गकः ।

पञ्चम म्यामयवद एकदशभिर्गन्तमः ।

अतिरुद समारयातः सर्वेभ्यो द्युत्तमोत्तमः । इति ।

तत्र रदो नाम शब्दरूपो यञ्जु प्राखासु प्रसिद्धः सधिताध्याय
विशेष श्रुतब्रह्मोपापरपथ्याय । स किं रुदस्तुक्तमुक्ताभिपयनस्य श्रुत
रद्विमिति सश्रये रुदप्रतिपादकत्वादुक्तशब्दाभिपेयत्वात्

सुक्तयञ्जु समाहाररूपयो मश्रवेऽपि सन्दिग्धेषु वाक्येष्वेवा
दिति न्यायेन । चरमेष्टकायां चितो हिरण्यप्रकलसहस्रगात्रेः (१)
प्रोक्तगानन्तरं श्रुतब्रह्मिण्येवोमे जुहोति धर्म्मोक्तः । अथात श्रुत
रद्विम जुहोतीति ।

83 रुद्राध्यायस्येव श्रुतब्रह्मिण्येव उक्तमन्त्रवाङ्मत्यात्

10 \ एवं श्रुतब्रह्मिण्युक्तोपपन्नो होमे ।

11 \ भविष्योत्तरेऽपि ।

श्रुतब्रह्मविधानम् अत्रुर्वेदे प्रतिष्ठितम् ।

तच्चापस्तम्बतैत्तिरीयप्राखायामेवास्तु ।

मन्त्रार्थवकारेण उक्तत्वात् तदप्यसन्दर्भः ।

तच्च 11B, जाबालप्राखायामेवास्तु • जाबालश्रुतौ किं त्रय्येना
मृगल गो मूढि श्रुतब्रह्मिण्येवेति • पञ्चदशप्रापान्त पठितत्वात् ।

कुत । तथाच चरख्युक्तपरिशिष्टे । वाजसनेयानाम पञ्चदश भेदा

भवन्ति । जाबाला नोधायना कारुणा माध्यन्दिना प्रापेयास्ताप

नौया कथोला पौण्ड्रवत्सा ध्यावटिका परमाचटिका पाराशरा

दैवीया अज्जा नौधेयायेति । तस्माज्जाबालकागलमाध्यन्दिनोयानां

नमस्ते रुद्रमन्त्र इयारभ्य तमेया अभेदश्च इत्येतत्पर्यन्त समान

वर्णाक्षराणि समानसूत्रा भवन्ति । तथा स वा अश्रीत्यां च स्वाहा

करोति प्रथमे चानुवाकेत्यारभ्य अथेतानि यनूषि (12A), अपति

अथोत्तराणि अपतीति अपद्योमपुरस्कारेणोक्तत्वात् तथा रुद्रप्रसादे

स वा अशीत्या ह्यो न ह्यसूक्तानि इति
सिद्धम् ॥

अत्र केचन सामगा भाषन्ते ह्यो नामास्माकं रौद्रं नाम सूक्तं । etc, etc.

13B, इति श्रीरामछण्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्कररुते ह्यप्रकाशे ह्यो-
त्पत्तिः समाप्तः ।

अथ ह्यध्यायस्य अथकाशे षडङ्गन्यासपूर्वकं त्रयः कर्तव्यः । तान्याह याज्ञ-
वल्क्यः । मन्त्राणामिष्टेत्वादौगा खं ब्रह्मान्तार्गा शिवसङ्गन्तो ह्यदयं । ६ । पुरयसूक्तं
शिरः । १६ । उत्तरनारायणी शिखा । ६ । अप्रतिरयं कवचं । आशुः शिश्नाग
इति सप्तदशर्षोऽनुवाकः । तन्मध्याद् द्वादशर्चात्मकस्याप्रतिरयसंज्ञा ।

15B, अत्र केचित् परशुरामकाशोदोक्षितह्यप्रभावादिभिः पञ्चतिकारैस्तु
प्रथमानुवाकस्य अतद्विषयमित्यस्त्रार्थे पठ्यते ॥

19B, इति श्रीरामछण्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्कररुते ह्यप्रकाशे षडङ्ग-
अपाधिकारिपुरस्करविधिः ॥

II.

Substance, etc., the same as above Folia, 4 (with leaf marks lost in re-
pairing) and 34 to 70, of which those marked 64—68 are missing

37A, इति श्रीरामछण्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्कररुते ह्यप्रकाशे न्यास-
विधिः ॥ अथ होमदिनवृत्तम् । .

54A, इदमत्रादि ह्यदिमहेशानपर्यन्तं पञ्चोपचारैः पूजनम् ॥ पूजनविधेः
परिपूर्णमस्तु ॥ इदं सर्वं अतिसम्यग्यागमपुराणविद्वज्जैर्लिखितं तेभ्यो नमः ॥

अथ शिवशक्त्या युक्तत्वात् चतुःषष्टियोगिनोपूजनं लिख्यते ॥

57B, इति ह्यप्रकाशे चतुःषष्टियोगिनोपूजनम् ॥ अथ षट्पदेतिहा ॥

III.

Substance, etc., the same as above Folia, 6 (with leaf marks covered in
repairing)+7—61 (of which between foll 11—16 there are two leaves without
leaf marks, between foll 58 and 33, there are 5 leaves, and foll 34, 42 and 50
(P) are missing)+3 without leaf marks

27A, इति श्रीमदामदोक्षितात्मजदोक्षितभास्कररुते ह्यप्रकाशे आश्व-
लायनानुसारेण वृद्धिआज्ञांशप्रयोगः समाप्तः ॥

38A, इति साखायनानुसारेण आश्वदयिकआज्ञाविधिः समाप्तः ॥

अथ काण्वमाध्यन्दिनयोः शाखानुसारेण प्रयोगो लिख्यते ॥

55A, इति सपिण्डनादित्याज्ञं समाप्तः ॥ अथ साकन्यिकनान्दित्याज्ञप्रयोगः ॥

IV.

Substance, etc., the same as above. Folia, 13 (by counting). The leaf marks are not visible, being lost in repairing.

Two colophons in this fragment —

इति श्रीमद्रामकृष्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्करकृते रुद्रकौलासे देहमुद्रार्थ
प्रापञ्चितकूट्टाख्यगद्योमान्तविधिः ।

इति श्रीमद्रामः मण्डपतोरखान्तपूजनवलिदानविधिः ।

V

Substance etc. the same as above. Foll 10 without any colophon.

VI

Substance etc., the same as above. Foll 70-79+87-a +103-106+10^a
-111

No colophon in this batch. Leaves are marked with the letter द

VII

Substance etc., the same as above. Character comparatively modern. Foll marked from 46-135 of which fol 90 is missing.

46A, इति श्रीरामकृष्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्करकृते रुद्रपद्मती ककश
बन्धनान्त समाप्तः । अथ कुर्यामखण्डप्रकारो लिख्यते ।

54A, • सच्चिपेय कुर्यामखण्डविधिः समाप्तः । अथ. आर्यमोक्षप्रकारेण
मनसा चिन्तनमूत्रप्रदीपित्यग्निमानाचमनवर्जिप्रयुग्धधारण-रक्षाक्षमालाधारणान्तो
विधिरूप्यते । तत्रादौ मनसा चिन्तनं । अथ रुद्रपद्मकथनम् ।

81A, इति श्रीरामकृष्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्करकृते कृतखण्डपद्मती मुद्रा-
विधिः समाप्तः । अथ रुद्रविधानमुच्यते ।

100A, इति खण्डनारायणोये दिक्पालार्वा वलिदानप्रस्तावे दर्शितम् ।

135A, • पञ्चस्वायनविधिः समाप्तः ।

VIII.

Substance, etc. the same as above. Foll marked 29, 33 38 41 42,
48-50 54-63 87 to 91 and 96 to 106 122-121

18A, इति श्रीरामकृष्णदोक्षितात्मजदोक्षितभास्करकृते रुद्रपद्मती सच्चिप-
रुद्रपौठपूजन समाप्तः ।

60A, • वास्तुपूजनविधिः । अथ मण्डपस्तम्भस्थितदेवतापूजनम् ।

87A, • रुद्रप्रकाशे शैवमण्डपपूजादिकरणम् ।

96B, अत्र ग्रहवेद्यां ग्रहावाहनादिकलशस्थापनान्तं कर्मांस्तत्कृतग्रहयज्ञ-
प्रयोगपद्धत्युक्तप्रकारेण कर्तव्यं । अथ ग्रहस्थापनम् ।

IX.

Substance, etc, the same as above Foll marked 119—232 of which fol
158 is missing

178A, देवताभिधानन्तु विश्वनाथदेवकाशौदौक्षितपरशुरामादिभिः लिखि-
तम् । तदनुष्ठं कात्यायनयारस्वरदेवयज्ञिकश्रीचमन्तशङ्करयज्ञिकज्ञानदौक्षिका-
काररामवाजपेययज्ञवल्गुभासम्भदायककंभाय्यवासुदेवभर्तृयज्ञप्रभृतिग्रन्थेषु न सन्ति ॥

174A, इति चतुष्टयश्रीयोगिनौदुर्गा । इति श्रीरामकृष्णदौक्षितात्मज-
दौक्षितभास्वरद्वते रुद्रप्रकाशे संचितरुद्रपीठपूजनम् ।

322B, इति कन्यादानप्रयोगः समाप्तः ॥

इति श्रीरामकृष्णदौक्षितात्मजदौक्षितभास्वरद्वते रुद्रकौलासे प्रसङ्गादान-
निर्ययः समाप्तः ॥

Post Colophon .—

संवत् १७१७ शके १५८२ शार्वरीसंवत्सरे वैशाखकृष्ण-
त्रयोदशीभगुवासरे वधूपुरे इदं पुस्तकं समाप्तम् ।

यदत्र सौम्यं किञ्चित्दुःखं गुरोरेव केवलं ।

यदत्रासौम्यं किञ्चित्कर्ममेव गुरोर्न हि ॥

In a later hand — अनिरुद्धस्येदं पुस्तकं ॥

There are four leaves in this batch, which cannot be
located.

784.

3227.

Substance, country made paper . 10×4½ inches Folia, 11 Lines, 9, 11 on
a page Extent in Slokas, 50 Character, Nagara of the eighteenth century
Appearance, discoloured and mouse eaten

It relates to the restoration of Aiams

It begins thus —

अरणिनाशो द्विविधः । शक्तिनाशः स्वरूपनाशश्च । तत्र शक्ति-
नाशे भ्रम्यनाशामये स्वरूपनाशश्च दाहदूयगादिना अनेकविधः ।
तत्र मूत्राद्युपहतानां उत्तमं स्वं । शक्तिनाशे तु भारवाभोक्तो
विधिः बोधायनोक्तो वा । असमाख्येऽप्यावरणिनाशे तु ध्रिय
मातोऽस्मि अनुगतोऽरणो अपेक्ष्यते । तदा मल्यभावान् आधान
भविष्यति । इत्यादि ।

2A अथ प्रयोग । अमाया प्रातरभिष्टोष ऊत्वा देशकान्तौ सकीर्णं अरण्यो
जीर्णत्वे निमित्ते नूतने अरण्ये आहरिष्ये इति सकल्प्य । इत्यादि ।

2B अथ बोधायनसूत्र ।

अथ यदरणी भौर्णे स्याता जन्तुभिर्मयनेन वा समाने नचे अन्ये अरण्ये
आयुष्य अमावास्यायां उपोष्य त्रौ भूते दर्शनेन । तस्मिन् भौर्णे शक्योऽय
गार्हपत्ये प्रक्षिप्य प्रज्वाल्य दक्षिणे उत्तरारणिमादाय सख्येनाधरारणिमुपय्यमो
धारयन् अमति ।

785.

208½ विहारकारिका । *Viharakārika of the Baudhāyana School*

Substance, country made paper : 8x4 inches : 101a 5 : Lines on a page
11 Extent in slokas 70 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति बोधायनविहारकारिका समाप्ता ।

It begins —

कथितं जलान् शुक्लकल्पे बोधायनोपके ।

द्विधे शुक्लान्तरे भाष्ये व्याख्यायां कारिकासु च ।

वेद्यभिधिष्योयानाश्च दर्शयन्ते तदुच्यते ।

This chapter consists of 8½ verses

Then begins. — अथ चतुर्मास्यविहारः ।

This chapter consists of 28 verses.

786.

455. *The Same*

For the MS. see L. 1358

The first Colophon —

इति बौधायनदर्शपूर्णमासपशुघातुर्ग्राह्यकारिका समाप्ता ॥

It has seventy one kārīkās. Then commences अष्टाश्राधान in prose. It ends एषा दर्शपूर्णमासिकी वेदि.

787.

10312 पैतृकविहार (बौधायनीय) । *Paṭṭakāṭhara.*

Substance, country made paper 1½ x 3½ inches. Folia, 6. Lines 7 on a page. Extent in slokas, 50. Character, Nagari of the early nineteenth century. Appearance, oil stained & discoloured. Complete.

Colophon :— इति पैतृकविहारः ।*Beginning* :—

अथ बौधायनविहारस्तथाह उच्यते । यथा । आहर्गोविदवत् प्रशस्तं भूमिं वोस्य तत्र प्राक्पश्चिमसंध्याय भूमिं विद्यात् तत्र समानीं रज्जुं दद्यात् । तत्र यथा भूमौ प्रहृदंया स गार्हपत्यस्य मध्यम्यः ।

On the construction and consecration of sacrificial hills sacred to the manes—as directed by Baudhāyana.

788

1350. बौधायनीयप्रयोगसारः । *Baudhāyanyīya-prayaḥ-sāra*
By Kṛṣṇa Śāstri (?)

Substance, country made paper 1½ x 4 inches. Folia 73. Lines 2 on a page. Extent in slokas, 100. Character Nagari. Appearance old. In complete at the end.

A compendium in kārīkā form, of domestic rites and daily and occasional observances in accordance with Baudhāyana's ritual.

The manuscript is incomplete at the end, going down to a portion of the sixth or Śamskara Kāṇḍa, and the author's name does not appear. But a work of the same name and with a mangalācārma with a little variation in the 11th line, is described in IO Catal No 293, p 52. It is by Keśava Svāmi and in prose. The present work is in verse and appears to be an improvement on it by the same author, with the arrangement of the contents completely changed.

Beginning — ॐ गणेशाय नमः ॥ निर्विघ्नमस्तु ॥

प्रथमं विधिं विधियच्छस्त्रं सरस्वतीं चापि तदीयसिद्धम् ।
 त्रैविद्यद्वयान् विदुषो गुरुस्तु ब्रह्मप्रयोगो विवर्ण्यते स्म ॥
 क्रियाक्रमेण गृह्याणां प्रयोग उपदिश्यते ।
 यस्यानां विप्रकीर्णत्वाद् व्याख्यानमतमेव ॥
 कर्मणोऽवश्यकार्यत्वात् ब्रह्मजनसंख्या ।
 अतः सार समाह्वय यथाशक्ति यतस्ततः ॥
 निबध्यते प्रयोगोऽयमाचार्य्यस्यसागरात् ।
 आचार्य्येण यदाज्ञात तत्तात्पर्य्येण गृह्यते ॥
 प्रदर्शनार्थमन्ततः केषाञ्च (?) यथामति ।
 + + + + + + + + + ॥

The first Kāṇḍa or Paribhāsa Kāṇḍa comprises 10 sections —

(1) इति बौधायनौघे प्रयोगसारे परिभाषाकाण्डे शास्त्रावतार प्रथमोऽध्यायः, (2) इति प्रकीर्णको नाम द्वितीयोऽध्यायः, (3) इति परिमाणकविधिसूतौयोऽध्यायः, (4) इत्यनुकल्पविधिसुत्रार्थोऽध्यायः, (5) इति मन्त्रविधिप्रथमोऽध्यायः, (6) इति + + विधि षष्ठोऽध्यायः, (7) इत्यपि विधि सप्तमोऽध्यायः, (8) इत्याधारविधिरष्टमोऽध्यायः, (9) इत्याग्निहोत्रिकापूर्विकविधिरनवमोऽध्यायः, (10) इति प्रयोगसारे परिभाषाकाण्डे प्रायश्चित्तविधिर्दशमोऽध्यायः । समाप्त चेद परिभाषाकाण्डः ॥

The second Kāṇḍa or Vivāha Kāṇḍa comprises 13 sections —

प्रान्तिविधिरेकादशः (12) इति गृह्यादिप्रान्तिर्द्वादशः, (13) इति प्रकीर्णक-
स्त्रयोदशः, (14) इति दत्तपुत्रपद्धविधिश्चतुर्दशः, (15) इति विष्णुप्रतिष्ठाविधिः
पञ्चदशः, (16) इति पूर्यानलि धोदशः, (17) इति प्रयोगसारे नैमित्तिक-
काण्डे प्रकीर्णक नाम सप्तदशोऽध्याय समाप्त चेद नैमित्तिककाण्डम् ।

The fifth Kāṇḍa called Kāmyakāṇḍa consists of 17 sections —

(1) इति प्रयोगसारे काम्ये वायसवलिः प्रथमोऽध्यायः, (2) इत्युपश्रुतिविधि-
कल्पो द्वितीयः, (3) इति विवपाक्षपूजाविधिक्षृतीयः, (4) इति प्रणवकल्प-
श्चतुर्थः, (5) इति व्याहृतिकल्पः पञ्चमः, (6) इति विनायकक[ल्पः] षष्ठः,
(7) इति विष्णुकल्पः सप्तमः, (8) इति [त्र्यो]कल्पोऽष्टमः, (9) इति + + +
कल्पो नवमः, (10) इति दुर्गाकल्पो दशमः, (11) इत्यपमन्दुगपकल्पः एका-
दश (?), (12) इति सरस्वतीकल्पः, (13) इत्यतिवर्द्धिकल्पस्त्रयोदशः, (14)
इति सद्यस्वभोजनविधिश्चतुर्दशः, (15) इति प्रकीर्णक नाम पञ्चदशः, (16) इति
काम्येष्टिविधिः धोदशः, (17) इति प्रयोगसारे काम्यकाण्डे अभिचारविधिः
सप्तदशः अध्यायः । समाप्ते काम्य काण्डम् ।

After this there are two colophons —

(1) इति गर्भाधानविधिर्द्वितीयः । (2) इति विष्णुबलिक्षृतीयः ।

They belong to the Samskāra Kāṇḍa

The sixth Kāṇḍa or Samskāra Kāṇḍa is incomplete, breaking off abruptly in the 16th section —

(1) इति प्रयोगसारे सस्कारकाण्डे ऋतुसंवेष्टनविधिः प्रथमोऽध्यायः, (2)
इति गर्भाधानविधिर्द्वितीयः, (3) इति विष्णुबलिक्षृतीयः, (4) इति जातकर्म-
विधिश्चतुर्थः, (5) इति नामकरणविधिः पञ्चमः, (6) इति गच्छन्नक्षोमविधिः
षष्ठः, (7) इत्युपनिष्क्रमणविधिः सप्तमः (समाप्तः), (8) इति कर्णवेधोऽष्टमः,
(9) इति कौलकर्मविधिर्नवमः, (10) इत्युपनयनविधिर्दशमः, (11) इति
राजन्धोपनयनविधिरेकादशः, (12) इति यज्ञोपवीतविधिर्द्वादशः, (13) इति
+ + भोजनविधिस्त्रयोदशः, (14) इति यमनियमविधिश्चतुर्दशः ।

In the midst of the first section of the Samskāra Kāṇḍa the scribe has by mistake put the colophons of the second

and third sections, which are, however, not omitted in their proper places

789.

1085. आधानवौधायनः । *Adhāna Baudhāyana*

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 11 Lines, 11 12 on a page Extent in slokas 204 Character, Nāgara Appearance, tolerable

Colophon — इति कूष्माण्डहोम समाप्तः ।

Every leaf has, on the left hand upper margin, आधानवौधायनः । It appears to be a fragment of some manual of Baudhāyana's school, for the ceremony of the establishment of fire for one's lifelong preservation. It relates to the preliminary ceremony *Kaṣmāṇḍa homa*

It begins —

अग्नीमाधास्यमान सर्वदुरितपूर्वपापक्षयकाम सर्वप्रायश्चित्त-
क्षय कूष्माण्डहोम कुर्यात् । आमावास्याया पौर्णमास्या वीथक्रमः ।
तस्याप्यप्रयोगक्रमः । एतन्निर्वहणार्थं कूष्माण्डहोमोपनिषीति सकलस्य
[अ]धूपपक्षकेशलोमनखानि वापयित्वा आनाद्यनन्तरं देवतादि-
सकम्प कुर्यात् । पुण्याहो देवता अग्न्यादयः प्रधानदेवता सविता ।
शक्रश्चैविः आचारतन्त्र देवयजनो लेखनाद्यभिमुखान्तं कृत्वा भूर्भुव
(सुव-) सरोमित्यनुब्रूय तत्तद्वितुर्वदेष्टमिति तेषां पक्ष ऊत्वा स्विष्ट-
कृतमवदायान्तं परिधिं सादयित्वा व्याज्जतोदपमुचोति । एदेवा
देवहीनान् देवासंख्यकमा वयः । आदित्यास्तस्मात्मा मुक्षतस्तर्त्तं नमामि
त स्वाहा । देवेभ्य आदित्येभ्य इदं नमः ।

790.

2120

Substance country made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 19 Lines on a page 9, 10 Extent in slokas 320 Character Nagara Discoloured

There are three works in this manuscript

(a) Kūsmāṇḍa homa ends in	9A
(b) Gaṇahoma	17A

(c) and the third, *Sambhāṣikā*, which has been put in its proper place.

(a) *Begins*.—यनुषाध्वयं कार्यं शृणुमामन्त्रं त्वमातृः ।

तत्र बोधायन याज्ञवल्क्यादिभिः श्रद्धां ।

अधोनाधायमान मन्त्रं दुहितृपुत्रकाम मन्त्रं प्रायश्चित्तकाम-
पूजायै भुञ्जयात् । अमाशम्यायौ पौर्णमास्याौ गोपक्षमा । तस्याप
प्रयोगकामः । यनो निरहंकार्यं पूजायै चाध्यामि इति मन्त्रस्य
तत्पुत्रपुत्रकेशलोमनखानि नापयित्वा आनानन्तरं देवतादिमन्त्रस्य
कुर्यात् पुण्याहं देवता अभ्यासदयः प्रधानदेवता मविता, etc.

See above

(b) *Begins* —

पापापनोदनकाम पून्याये शृद्धामि प्रतियुष्य प्राजाना-
मस्य तमस्तपायक्षयार्थं मन्त्रं कम्मानुष्ठानयोग्यतामिच्छाम्य मन्त्रोम
करिष्ये । तत्र मविता देवता चरुहवि । आपारं तत्र इत्यादि
शक्यं अग्निमुष्ठानो व्यासतो पुरोदूष्य नादित्या पक्षं कृत्वा विद्विष्य-
चरो प्रभूतमाज्यमागोय मेच्छयेन उपचात जुहोति । अग्रे नय
सुपथा रावे अस्मान् विद्वानि देव वपुनानि विद्वान् ।

791

5793 B गणहोमविधिः (बोधायनीयः) । *Gaṇahomavidhi*

Substance, country made paper 9½ x 4½ in. l. e. 1 la. 10 l res 9
on a page Extent, 110 slokas Character Name of the nineteenth century
Appearance fresh Complete

Beginning —

अथ कम्माद्भूतो गणहोमप्रयोगः ।

पापापनोदनकामः पून्याये शृद्धामि प्रतियुष्य प्राजानामस्य तमस्त
पापक्षयार्थं अग्नेष्वकम्मानुष्ठानयोग्यतामिच्छाम्य मन्त्रोम करिष्ये ।

तत्र मविता देवता चरुहवि । आपारान्तं तप्तमित्यादि
सदृश्यः । तत्र अन्वाधाने विधेयः ।

See above

End:—

कर्मान्ते सर्पिंया पायसेन ब्राह्मणान् भोजयित्वा तेभ्यो गोक्षिरं-
खादि दत्त्वा पूतः सर्वकर्मार्थो भवति । दशपूर्वान् दशावसानं
आत्मानं च पुनातीत्याह भगवान् बौधायनः ।

Colophon:—

इति श्रीगणेशोमः सम्पूर्णः ।

By a later hand:—

इदं पुस्तकं मन्त्रोपकणामवैजनायनं लेखितं ।

792

8208 षोडशसंस्कारपद्धतिः । *Ṣoḍaśasamskārapadhati.*

By Ānandānanda, disciple of Acāla Dikṣita.

Substance, country-made paper 9×4½ inches Folia, 42 Lines, 10 on
a page. Extent in slokas, 350 Character, Nāgarī Date, Śaivrat 1829
Appearance, discoloured Complete.

Colophon:—

समाप्तं चतुर्थकर्म । इति श्रीमन्महायाज्ञिक-श्रीश्री(इ)क्षित-
आनन्दरामकृता षोडशसंस्कारपद्धतिः समाप्ता ।
श्रीगिरिजापतिः प्रीणानु ।

There are seven lines more, containing, apparently, the
scribe's note on the topics of samskāra after which we have
the post colophon statement:—

मिति माघ शुद्धि पञ्चमौ दृष्टव्यविवार संवत् १८२९ लिखितं काशीमध्ये
गङ्गासमीपे । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु । विश्वेश्वराय नमः । यादृशं पुस्तकं
etc., etc.

The mangalācarana and the object of the work:—

— कश्यपादीन् मुनीन् तत्वा मुखंश्चाजलदोक्षितान् ।

मर्त्येषामुपकाराय कुर्वे संस्कारपद्धतिम् ।

This portion of the work is tacked on to our Catalogue No 734

13A, इत्याह भगवान् बौधायनः ।

अथाधिमुर्त्तिं वक्ष्यामि सन्वाभौष्टप्रदायक ।

एकदेष्टु द्विष्टिरस जटामुकुटमखिलम् ॥

13B, अथान्दिकस्य आहुतस्य प्रयोगो वक्ष्यतेऽधुना ॥

18A, एकोद्विष्टप्रयोगोऽयं सविशेषं निगद्यते ॥

20A, एवं कल्पविधानोक्ता कारिका चानुपूर्व्यतः ।

एकोद्विष्टक्रियामुक्ता सम्पूर्णा च विशेषतः ॥

Here end the Karikas, the rest of the leaves, containing some of the Baudhāyana Sūtras

अथाष्टकाष्टोमक्षेमे मामि अथरपक्षस्याष्टम्यां क्रियेतैव माचे एवं फागुने ।

etc, etc

22B, इत्यष्टकाष्टोमो व्याख्यात इतौमा सप्तपाकयज्ञस्य व्याख्याता
अथ वै भवति अज्ञा वा काम etc

24A, एवमेव त्रिरात्र पञ्चरात्र सप्तरात्र नवरात्रमेकादशरात्र पुनर्नृत्यं
नयतीति ह स्माह बौधायनः ।

अथात प्रतिनखन्ध व्याख्यास्याम यस्मिन् नान्दीमुखं कुर्यात् तस्या रात्रि
प्रदीपान्ते प्रतिसरमारभेत ।

24B, इत्याह भगवान् बौधायनः ।

अथातो ब्रह्मकूर्चविधिं व्याख्यास्याम ।

25B, अभक्ष्यभक्ष्ये चैव भक्ष्यमस्मिन् प्राप ।

ब्रह्मकूर्चोऽभिवहहेदित्याह भगवान् बौधायनः ।

अथ बलिहरणम् ।

28B, बलिहरणं व्याख्यात । अथ प्रत्यवरोहणम् ।

29A, प्रत्यवरोहणं व्याख्यात । अथाभावानुगते प्रायश्चित्तम् ।

30A, इत्यमीनाहरेत् पुनः । अथ यद्यपि यगन्मासादूर्द्धं उहिनं स्यात्
तदा च पूर्वोक्तपुनः सन्धानानन्तरं यगन्मासादूर्द्धं विहिंस्रस्यौपासनस्य प्रायश्चित्तक्षोमं
करिष्ये ।

31A, अथ दृषोत्सर्गः ।

कार्तिक्या यौर्गमास्या वैशाखा रेवत्या वा आश्वयुज्या वा गर्गामध्ये

31B, अश्वमेधफलमवाप्नोतीत्याद्य भगवान् बौधायनः ।

अथातो मृत्तिकाधानविधिं यास्यास्याम ।

End — ध्यात्वा नारायणं प्रपद्यत इत्याद्य भगवान् बौधायनः ॥

794.

2271

Substance country made paper 11½x5 inches Folio 4 Lines 9 on a
page Extent in slokas, 100 Character Nagari Appearance fresh

It contains four works

(I) बौधायनश्रौतसूत्रबौत्सर्गविधिः ।

It begins —

कार्तिक्या यौर्गमास्या आश्वयुज्या माघ्या वा ।

It ends —

लोहितो यस्तु वर्णेन मुखे पुच्छे च पाशुर ।

श्वेतं खुरविभागाभ्यां च नीलो दृष[भः]स्त्वत ।

इत्याद्य भगवान् बौधायनः ।

(II) A prayoga to the above

It begins —

यद्यपि बौधायनश्रौतसूत्रप्रयोगा बहव सन्ति तथापि साद्य-
न्ततसूत्रप्रसक्तदर्शनेन दृषोत्सर्गविधिप्रतिपादकसूत्रविद्वद्वा प्रति-
भान्ति । अतोऽयं ममोद्योगः । अथ सच्चिदमूर्तसूत्रानुसारिणौ
सरणिः प्रदर्शयते । देशकालसंकीर्तनान्ते मम दुष्कृतापराधेन
तिर्य्यक्योनिप्राप्तानां ज्ञात्यन्तरे वर्तमानानां भक्त पूर्व्वेषां दशपुण-
षाणां परेषां दशपुण्याणां च एकविंशस्य आत्मन पावनद्वारा पुन-
रावृत्तिराहित्यार्थं बौधायनश्रौतसूत्रविधिना दृषोत्सर्गं करिष्ये ।

(III) मोदकवह्मघ्नोमप्रयोगः ।

Begins:—

समुद्यमेत्यादि०यं मम अभ्योष्टफलसिद्धिपणिपत्तिदुस्तिष्ठप-
वाञ्छितफलप्राप्तिद्वारा श्रीवरदमूर्तिगजाननप्रोत्यर्थे गणपत्यज्यं-
शिरोविद्धितमोदकसद्वस्त्रोमं करिष्ये ।

(IV) गोघृतप्रयोगः ।

अथ गोघृतप्रयोगो लिख्यते । यजमान आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ स्मृत्वा
श्रीमरमेश्वरप्रोत्यर्थे अमुकपर्वनिमित्तं रजतमानेन प्रतियुक्ति पुराणत्रयपरिमित
रजत (जत्र) प्रत्यासायद्वारा षट्कार्पाणपरिमितरजतप्रत्यासायभूतद्वयेण दश-
कार्पाणपरिमितरजतप्रत्यासायभूतधेन्या च संहितं प्रतिगु एकमायपरिमितरजत-
निष्क्रुयात्मकालङ्कारयुतं तथा एकमायपरिमितरजतनिष्क्रुयात्मकदक्षिणायुतं च
गोघृतवानाख्यं कर्म करिष्ये ।

795.

2082 जातेष्टिप्रयोगः । *Jateṣṭiprayoga.*

Substance, country-made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia 3 Lines on a
page, 10, 11. Extent in slokas, 45 Character, Nāgara of the eighteenth cen-
tury. Appearance, discoloured. Complete

Colophon:—

जातेष्टिः समाप्तः ।

Post colophon:—

इदं पुस्तकं भागवतोपनाम्ना यज्ञेश्वरेण लिखितं स्मार्तं ।

The work begins:—

अथ जातेष्टिः ।

पूर्वेषु नान्दीआर्जं राधावुदकशान्तिं प्रतिसरवन्धं च ज्ञात्वा परेषु
पवनमन्त्राधमनमन्त्रप्रोक्षणाद्ववाचनानि कुर्यात् ।

बौधायनश्चेत् अनारम्भणीयं कुर्यात् पुत्रे जाते जातकर्मानु-
ष्ठानात् पूर्वं स्मृतिप्रसिद्धाप्रौचेऽतिश्रान्ते वा वैश्वानरं दादश-
कपालं निर्वपेत् ।

2B, इति बौधायनोक्तजातेष्टिः ।

796

522 वैधायनोक्ता ऋतुशान्तिः (संस्कारनिर्णयान्तर्गता)

*Baudhayanokta Ritusānti—Being an extract from
Samskāranūnaya*

For the manuscript see L 1299

797

3209

Substance country made paper 8½x3½ inches Folia 3 Lines 10 on
a page Character Nagara of the eighteenth century Appearance dis-
coloured

The manuscript contains 12 *kārikās* on the construction
of a hall for soma sacrifices, (2) and rules for the entertain-
ment of a thousand Brāhmanas.

(1) The first is called *Saamiyavaharakārikā* It
begins —

महावेद्यामुत्तरवेद्यां च द्वियमाद्यायां ब्रह्मा दक्षिणत आस्ते
प्रामुदशस्य मध्यमात् जालाटिकाधीनं प्राच प्रक्षमान् प्रक्षम्य प्रक्षु-
निरन्ति ।

Then begins the *Kārikā* —

मौयते सौमिको वेदिः प्रक्रमेर्दिदशाङ्गुलैः ।
आदौ त्रिभु नवद्वेकचन्द्राभिप्रभुविभुः ।
एकैकदिशैरेकेषु प्रक्षवो दश पञ्च च ।
घटविशिष्टकामरवज्जुक्षस्थो द्यौरेषु लक्ष्यम् ॥

The *Kārikās* are based on the precepts of Baudhāyana

1B अन्तिमे द्वादशसस्यो चात्वालौऽसादुदक्षमे ।

श्रम्या सर्व्वेण चात्वाल इति वैधायनोऽब्रवीत् ॥

2A *Colophon* —

इति सौमिकविहारकारिका समाप्ता ।

Then follows *Sahasrabhojanavidhā*

अथातः सहस्रभोजनविधिं व्याख्यास्यामः । यज्ञमानः कृतनित्यक्रियो दर्भे-
प्यासीनो दर्भान् धारयमाणाः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्भ देशकालौ
स्मृत्वा सहस्रब्राह्मणभोजनेन सहस्रात्मानमौत्तरं सम्युजयिष्यन् स्वस्तिपुण्याहवाचनं
गौर्यादियोऽष्टमाहकापूजनं ब्राह्म्यादिसप्तमाहकापूजनं नान्दीश्राद्धं च करिष्ये ।

798.

3237. सहस्रभोजनविधिः । *Sahasrabhojanavidhi.*

Substance, country made paper 9x4 inches Folium, 1 Lines, 11+11
Extent in slokas, 50. Character, Nagari Date, Baisak 1904 Appearance,
discoloured Complete

It begins:—

अथातः सहस्रभोजनविधिं व्याख्यास्यामः ।

यज्ञमानः कृतनित्यक्रियो दर्भेप्यासीनो दर्भान् धारयमाणाः
पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्भ देशकालौ स्मृत्वा सहस्र-
ब्राह्मणभोजनेन सहस्रात्मानमौत्तरं सम्युजयिष्यन् स्वस्ति पुण्याह-
वाचनं गौर्यादियोऽष्टमाहकापूजनं नान्दीश्राद्धं करिष्ये ।

Colophon:—

इति सहस्रभोजनविधिः ।

Post Colophon:—

इदं पुस्तकं षट्वर्जनीयनामकरामल्लणभट्टेन लिखितं स्वार्थे
परार्थे च ।

संवत् १९०४ । चैत्रशुद्ध १५ त्रयोदश्या इन्दुवासरे समाप्तम् ।

799.

2230. वैधायनसूत्रानुसारौ सहस्रभोजनप्रयोगः ।

Sahasrabhojanaprayoga according to Baudhayana

By Vaidalla

Substance, country made paper 11½x5½ inches Folium, 1 Lines, 15
on a page Extent in slokas, 50 Character, Nagari of the beginning of the
eighteenth century Appearance, old worn out and pitted Complete

It begins :—

अथ उदकशान्तिबोधसूत्रम् । अथ वै भवति अद्वा वा व्यापः
अद्वा मेवारभ्येति यज्ञो वा व्यापो यज्ञमेवारभ्येति ब्रह्मो वा व्यापः
ब्रह्ममेव आढ्येभ्यः प्रष्टव्येति व्यापो वै रक्षोघ्नो रक्षसामपक्षत्य
इत्यापो वै देवानां प्रियं धाम इत्यमृतं वा व्यापः तस्मादद्विरस्यान्त-
मभिविधति इत्यापो वै सर्वा देवता एवारभ्येत्यापो वै श्रान्ताः
श्रान्ताभिरेव अस्य मुखं प्रमयतीति ब्राह्मणम् । तस्मात् पवित्रेण
शान्त्युदकं करोति ।

Leaf 3A.—एवमेकरात्रं चिरात्रं पक्षरात्रं मत्तरात्रं नवरात्रं एकादशरात्रं
द्व्यपमन्त्रं जयति इत्याह भगवान् बौधायनः । दशकाः ॥

Leaf 3A.—अथ प्रतिसरबन्धः चौपा[च]नसूत्रं व्याख्यास्यामो × मिन्
दिने नान्दोमुखं कुर्यात् ।

It ends :—

यजमानः पूर्वोदिकमेव ऋतिगृह्यो रक्षिषां दद्यात् ।

प्रतिव[र]बन्धः समाप्तः ।

इत्युदकशान्तिः समाप्तः ।

Bk. 487 contains an Udakasāntiprayoga without the Pratisarabandha Burnell in 1884 attributes an Udakasānti with Pratisarabandhaprayoga to Śaunaka The present work, however, belongs to Baudhāyana's school

801.

1059. सर्पसंस्कारविधिः । *Sarpasamskāra vidhi*

Substance, country made paper 9½ x 4½ inches Folia, 4; Lines, 20 on a
page Extent in slokas, 150 Character, Nāgara Appearance, old Com-
plete

An anonymous manual for the performance of an ex-
piatory rite called Sarpasamskāra according to Baudhāyana.
By this expiatory rite one escapes from the sin incurred by

killing snakes, and from the danger of snake-bite This rito
is said also to be a great cure for leprosy

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

बौधायनानुसारेण सर्पसंस्कार उच्यते ।

प्रयोग— इह जन्मनि जन्मान्तरे वा सर्पबधे विप्रेः पौर्णमास्या-
ममावास्यायां प्रक्षुन्वामश्लेषान्विताया अन्यतमस्यां वा तिथौ सर्प-
संस्कारः कार्यः ॥

It ends —

ततो येन देवता इत्यभिषेकं कृत्वा विप्राग्निषोऽङ्गीकृत्य गम्यता
मिति ब्राह्मणान् विसर्जयेत् ॥ खनने सद्यः भुञ्जीत ।

एव कृते नागपौडानिदित्तिर्जायते भुवम् ।

सर्पहिंसाकृतात् पराश्रमुच्यते नात्र संशयः ।

कुष्ठव्याधिविनिर्मुक्तं (स्ते ?) सर्वदा भेषजं त्विदम् ।

आयुरारोग्यमैश्वर्यं सर्वान् कामानवाप्नुयात् ॥

Col — इति बौधायनोक्तप्रकारेण सर्पसंस्कारविधिः ।

Post Col — इह पुस्तकं कमलाकरदौक्षितस्य । श्रीरामो जयति ।

802

2878 सर्पसंस्कारविधिः । *Sarpasamskaraavidhi*

By Raghunātha Tājapeya

Substance country made paper 9½ x 4½ inches Folio, 2 to 6 Lines
12 12 on a page Extent in slokas 100 Character, Nāgara Date Śaka
16[0]5 Appearance discoloured and mouse eaten Complete

Colophon —

इति बौधायनोक्तरीत्या सर्पसंस्कारविधिर्वाजपेयिरधुनाद्येन कृतः ।

Post Col —

लिखित इह काश्यां जगद्गनेन श्रीहरितुष्टये आत्मतुष्टये च ।

शके १६[०]५ वैशाखपौर्णमास्यामिदम् ।

It begins :—

बोधायनानुसारेण सर्पसंस्कारविधिरुच्यते । सर्पसंस्कारकर्त्ता
सन्धानुपवेश्य निष्काशा चयं दयमेकं वा निष्कं पर्षदक्षिणात्वेन इत्वा
पर्षदं प्रदक्षिणीकृत्य स्वपापं क्षपयित्वा तन्निष्कृतिं पर्षदं प्रार्थयेत् ।

The Sankalpa runs —

मया मदौघपुत्रकलत्रमात्रादिभिरिह जन्मनि प्रागतोत्तमजन्मसु बाल्य-
यौवनवर्द्धक्यान्तरावस्थामु ज्ञानतो ऽज्ञानतो वा रात्रावहनि सन्ध्ययोर्वा या कृत
सर्पवधस्तज्जनितपापसमूलोन्मूलनद्वारा तत्प्रयुक्तकुष्ठदन्तकण्डूतिपामानेचरोगकर्मरोग-
विस्फोटगण्डमालालूताद्यहरहरनुभूयमानाचिकित्स्यमानाविधव्याधि + + +
+ + आयुष्मन्पुत्रादिसन्ततिप्राप्तिभातापत्यविनाशदाहित्रादिलेघनिवृत्तये सर्पस्य
पुण्यलोकावाप्तये सदंश्याना जलचरस्यलचरान्तरोक्षचरसर्ववायानिवृत्तये समस्त
सर्पाधिनायश्रीमदनन्तप्रोक्तये यथाशक्ति यथाज्ञानं यथासम्भूताथै बोधायनश्रौत-
काद्यन्यतममुनिप्रोक्तप्रकारेण सर्पसंस्कारं करिष्ये इति ।

803.

6291

Sub stance, country made paper 11x4½ inches. folio 1. Lines 10 12
on a page Character, modern Nagari Appearance fresh

These two leaves contain explanations of some mantras
in the Brāhmana's daily prayer, giving rules about it, and
also directions for Pāhi trayodasa Homā, to be performed
by way of penance for the omission of the sacramental
rites which follow that of Cūḍikarana. It is called Pāhi-
Trayodasa Homā—Pāhi being repeated in almost every
mantra and Trayodasa (13) being the number of the homas

804.

191. विनायकशान्तिः । Vinayaka Śanti.

For the present manuscript see L. 1323

It follows the rules of Bauddhayanā

Post Col —इदं पुस्तकं वेदाध्यायोपन्यासकल्पसूत्रभट्टस्य लिखितं
तेन च शके १७२२ दुर्भतिनामसमयरे ओष्ठाधिककृष्णप्रतिपत् ।

805.

2260 विनायकशान्तिः । *Vinayaka Śānti*

Substance country made paper 11½ x 6 inches Folia 2 Lines in a
page Extent in slokas 6 Character १५, २०, ३०, ४०, ५०

The first page and a half are taken up by the section of
बोधायनकल्पसूत्र on the subject This section begins in L 1828
The second part begins in 1 B

समष्टौ खल्वप्युक्तं कर्मफलप्रदं तदनुक्तौ तु बन्धुचे बोधायनोक्तमादरेण
प्राप्तमिति शास्त्रदर्शनात् महानिबन्धेभ्य उक्तोऽपि विनायकशान्तिप्रयोगोऽनावृत्तः ।
यद्यपि श्रद्धौ फलभूयस्त्वमिति न्यायेन महानिबन्धिभि लिखितत्वेन च प्राप्तात्वेन
प्राप्तत्वापि म्बुविपुराणमूलकं स इति तमुपेक्ष्य प्रयोग प्रदर्शयते, etc

806.

1883 महादेवपरिचर्याप्रयोगः । *Mahadevapariśaraṇa
prayoga*

By Śūdraka Śāstri, the disciple of Raghurāmatīrtha

For the manuscript and the work see L 4121

Substance foolscap paper and not country made as stated in L

807.

2137 बौधायनोक्त पार्थिवलिङ्गपूजनम् । *Parthivalinga
pūjana, as directed in Baudhāyana*

Substance country made paper 8 x 3½ inches Folia 11 Lines 8 on
page Extent in slokas 100 Character १५, २०, ३०, ४०, ५० of the latter part of the
seventeenth century 11½ x 6 inches and coloured Complete

It begins —

अथ बौधायनोक्तलिङ्गपूजनम् ॥

कर्त्ता चम्प प्राञ्चानायक देशकालौ सकीर्त्तामुक्तकामनया यता
वत्सरयाकपार्थिवपूजा परिष्ठा इति भक्त्य ।

In leaf 1A.—

अथ न्यासः ।

2 A :—

अथ ध्यानम् ।

Leaf 7A :—

इति वैदिकप्रकारः,

अथ प्रार्थिवेश्वरचिन्तामणिकल्पः । अस्य प्रार्थिवेश्वरचिन्ता-
मणिमन्त्रस्य नियमानुग्रहकर्ता ब्रह्मा ऋषिः कामदुवा गायत्री-
मन्त्रः वरदश्च प्रार्थिवेश्वरचिन्तामणिदेवता श्री वीजं । श्री शक्ति
नमः कोलकं । मम सकलकामनासिद्ध्यर्थे अग्रे विनियोगः ।

Leaf 8A.—Colophon :—

इति बौधायनोक्तप्रार्थिवलिङ्गपूजाविधिः ।

In the same leaf :—

अथ बौधायनोक्तप्रार्थिवलिङ्गपूजाविधिः ।

This ends abruptly with the well known Dhyāna of Śiva

It is therefore a manual for the worship of Pārthiva
Liṅga in accordance with the rules of Baudhāyana. It con-
tains also the Paurāṇic method of worship. The work is
anonymous.

808.

2229. शतादिभोजनविधिः । *Satadibhojanavidhi*.

From Dāna Dīnakaroddyota

Substance, country-made paper. $11\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 13 on
a page. Extent in slokas, 54. Character, Nāgara of the eighteenth century
Appearance, pasted and discoloured. Complete.

Topics :—अथ अन्नदानम् 1A ; अथ शतभोजनविधिः 1B ; अथ
सहस्र-भोजनम् 1B ; अथायुतभोजनम् 2B ; अथ लक्षभोजनम् 2B ;

Col. :—इति शतादिभोजनविधिः ।

It gives the whole of the Baudhāyana Sūtras on the
entertainment of a thousand Brāhmanas.

It follows Mahābhārata, Vishnu Smṛti, Bhagavadgītā and Brahmasūtras and Kṛmāpaurāṇa

In a different hand at the end of the MS —

इदं पुस्तकं नारायणदीक्षितभामवतस्य ।

809

3275 बौधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः । *Lat 117/a rect 1*
ling pratistha vidhi

Substance country ade paper 11½ x 15 cl. Folio 1 1 9 on a page Extent in slokas 100 Character Nāgari Appearance of text Complete.

Begins —अथ प्रतिष्ठाविधिः ।

अथ बौधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः । सुमुखयेयादि अस्यां मूर्त्तौ देवस्य नाम्निध्यतानिश्चय बौधायनोक्तोक्तकामसन्निध्यसुख कामो लिङ्गप्रतिष्ठा करिष्ये । इति संहृत्य गणपतपूजनं पुण्याहं वाचनं मातृकापूजनं नान्दित्र्याहमाचार्यादिभिरतिगवर्गं च करिष्ये तानि कृत्वा ऋषिंश्च पूजयत ॥

It ends —ततो नामकरणान्तं नाम्ना देवस्य उत्तरपूजा कृत्वा आचार्याय गार्ग्याय ब्रह्मणे हविष्यं सदस्याय अश्वमेधतिग्मभ्यो वक्षिणा दत्त्वा पूर्यतां वाचयत । अग्निं विष्टुजत ।

Col —इति बौधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।

Then 8 lines more on the *Mandala 1a 1a*

810

2697 लिङ्गस्थापनविधिः । (बौधायनोक्तः) *Lang 1*
sthāpana vidhi

Substance fool cap paper 6x3 inches Folio 28 Lines 7 on a page Extent in slokas 20 Character Nāgari Nineteenth century handwriting Appearance of text Coloured Complete

The *Māṅgalān* and the object of the work

श्रीगणेशपदद्वन्द्वं भजामि भवतारकम् ।

सिद्धिद्विजिसमायुक्तं तं नमामि विनायकम् ।

किरातकायस्थवर्णिगजनानां तथैव सत्प्राप्तिप्रदाधराणां ।

शिवस्तुत्या महिम्नेन स्थापनं पूजनं तथा । (?)

अथ-प्रदक्षिणा-द्योम-स्तुतिश्चैव यथाक्रमम् ॥

तत्र स्थापने क्रमः ।

तत्र पूर्वेषु कृतनित्यक्रिय- देशकालौ संकीर्त्तय अमुकगोत्रोत्पन्नो
अमुकवर्मा वा मर्माह सर्वपापक्षयार्थं दिवांयुधि पुन (?) पुन-
प्रौचाद्यवर्ष्मसन्ततिद्विद्विस्त्रिरलक्ष्यि (?) किर्त्तिलाभशत्रुपराजय-
सर्वपापनिरसनशिवलोकावाप्तिसकलसुखधर्मार्थकाममोक्षप्राप्ति-
द्वारा औसदाशिवप्रौढ्यं अचललिङ्गप्रतिष्ठां करिष्ये । तत्र गण-
प्रतिगौरिपूजनपुण्याहवाचनादिनान्दियाद्धान्तं अहं करिष्ये ।

Col. :—इति बौधायनोक्तशिवलिङ्गस्थापनविधिः ।

Post Col. :—औसावशिवाप्यमस्तु । संख्या २७५ ।

811.

6305 लिङ्गप्रतिष्ठाविधिः । *Lingapratisthānadhī*

As directed by Baudhāyana

Substance country made paper 11x6 inches Folia 13 Lines 9 on a
page Extent in slokas, 200 Character modern Nagara Appearance, fresh
Complete

Colophon :—इति बौधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः समाप्तः ।

Beginning :—ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

अथ बौधायनोक्तलिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।

तत्र यथाशक्ति प्रायश्चित्तं कृत्वा कर्त्ता पूर्वेषु कृतनित्यक्रियो
देशकालौ संकीर्त्तय— अमुकगोत्रोत्पन्न अमुकराशिरमुकधर्माह
मम दीर्घायुरारोग्यपुनर्पौत्राद्यनवर्ष्मसन्ततिद्विद्विस्त्रिरलक्ष्यि
र्त्तिलाभशत्रुपराजयसर्वपापनिरसनपूर्वकसकलसुखधर्मार्थकाम-
मोक्षप्राप्तिकाम औसदाशिवप्रौढ्यं सनवद्यहमर्था सवास्तुशान्ति-
पूर्वका अचललिङ्गप्रतिष्ठा करिष्ये ।

It ends —

आचार्याय मां ब्रह्मणे वयम मद्रम्याचार्य अतिगम्भीरं यथाशक्ति दक्षिणां
दत्त्वा संपूर्णं वाचयत् । तत आचार्यो मय्युपदेवता अयि च विमर्शयत् ।

812.

5080) कलशरुद्रविधिः । *Kalasa Ruchraclli*

Sul tacee country made paper 28 1/2 x 10 1/2 in. 1 page
Extent in slokas 20 Character Signs of the script 0 letters
Appearance old and discoloured Complete

Beginning —

श्रीमद्याधिपतये नमः ।

शतानन्द उवाच ।

महाब्रह्मप्रसङ्गेन कलशाग्नौ निरूपित
तस्य कर्त्तव्यता ब्रूहि क्षयया प्रमयाधिप ।

नन्दिकेश्वर उवाच

दुब्बावसक्तु सत्रादे रोधायनमहर्षिणा
प्रोक्तं च हि ममामेन कथयामि तवानघ ॥
मय्युपाचार्यकर्त्तव्यां अतिब्रजा लक्ष्य पुनः ।
महाब्रह्मप्रसङ्गेन वक्ष्ये विस्तारतो द्विज ॥
इदानीं मूर्तिमानश्च सग्याकलशाधिपिनाम् ।
कथयिष्यामि महाप्राज्ञ सावधानतया श्रद्धा ॥
उत्तमा पलसग्याका सोऽर्थं प्रतिमाश्विह (?) ।
फलं सुवर्णचतारं यच्च वापि प्रकीर्त्तितम् ॥ (?)
चतुर्निष्कं सुवर्णं स्यात् चतुर्भाषकं निष्ककं ।
माये धादशभिर्माध्यं अथमश्च तदष्टकम् ॥
उत्तमं मध्यमं ह्येनं विविधं मानमुच्यते ।
वित्तमानेन कर्त्तव्यं सर्वं भवति चाक्षयम् ॥

मौर्वणान् राजतास्ताम्नान् कलशान् कारयेच्छुभान् ।

अशक्तस्य तथा कुर्वात् मृगमयान् कलशान् शुभान् ॥

ओदुम्बरोष्णसमानि तथा कलससरस्वया ।

कलस प्रतिवस्त्राणां युग्मसरसां प्रकल्पयेत् ॥

अशक्तो वशपात्राणां ग्रामने स्थापयेदिमा ।

शिवरूपमनुष्मत् कार्यस्तत्र सशक्तित्वे ॥

२३ धुरन्धरो मन्त्राण्डान् धर्म्मोऽयं दृश्यभाषति ।

समाप्य चन्तु मे देवैः ब्रह्मणा प्रतिपादितः ॥

यदा तन्मूलसंस्थातो दध्य वा तन्त्रविज्ञताम् ।

हिरण्यगर्भमन्त्रेण ऋत्विगभ्य प्रतिपदयेत् ॥

There are altogether 80 verses in the Anustup metre. The Kalasa Rudra is a *vrata*, or a voluntary vow meant to propitiate Rudra, the golden jars representing the God.

Colophon — इति श्रीकलसरूपविधिः ।

813

5992 नमस्कारद्वारा रुद्रानुष्ठानप्रयोगः । *Namaskāradvārā*

Rudrānuṣṭhānaprayoga

By Kala Nagoji Sarman

Substance country made; per 8½ x 4 inches folio 10 Lines 10 on a page. Extent in slokas, 20. Character Nagari of the nineteenth century. Appearance discoloured. Complete.

This is a part of a work on the ritual of Rudra.

The *Mangalācharana* and the object of the work —

सप्रपद्य निरूप्याथ रुद्र नामोच्चीकृतेष्वपि ।

नमस्कारविधेस्तेन प्रयोगः प्रवितन्वते ॥

Then it goes on —

अथैतच्छ्रुतस्मृतौयापरपर्यायस्य रुद्रप्रश्नस्य अपादिष्विव नमस्कार-

श्रयत्वमस्ति न वेति सन्देहे मन्त्रार्थवादिप्राचीननिबन्धेषु अदर्शनात् ।

नेति पूर्वपक्षोक्तव्यः ।

नमस्कृज्वन्ति ते शम्भु महाध्यायनम पदेः ।
 निःश्रेयसत्रियो नूनं भाजनं सम्भवन्ति ते ॥
 यावन्नम पदेर्मन्त्रा द्वाध्यायस्य चान्वहम् ।
 प्रथमेत् प्रथमेत् तं वै यो निजयो (?) निजं जगत् ॥

Colophon :—

इति श्रीकालोपनामकनागोजोशर्मणा विरचितो नमस्कारद्वारा
 द्वातुष्टानप्रयोगः ॥

814.

2115 वटोदयापनविधिः *Vatodyāpanavidhiḥ of*
Baudhāyana's School.

Substance country made paper 9x1 inches. Lines 18. Text 9 on
 a page. Extent in slokas 90. Character Nagara. Date Sak. 16th Ap-
 pearance, fresh. Complete.

Col :—इति बौधायनोक्तवटोदयापनविधिः ।

Post Col .—शके १९६६ हेमविलम्बिनामसंवत्सरे कार्तिकसुद्धपुर्ण २१
 भौमवासरे तदिनी इदं पुस्तकं लिखित स्वार्थ परार्थम् ।
 यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा, श्रीकृष्णार्जुनसु ।

It is a priest's manual for the final ceremony in the eighth, tenth or twelfth year after the planting of Vata tree.

It begins .—वटोदयापनलिखते । तत्र काल महासौमिक (?) :

स्थापनादष्टमे वर्षे दशमे द्वादशेऽपि वा ।

ततः कालत्रये शस्ते कुर्यादुदयापनक्रियाम् ॥

अपोत्तरायणे श्रेष्ठे गुरुमुक्तास्तत्राल्पबाहुंकारहिते कार्यम् ।

माघशुक्लानयोः कुर्यात् चैत्रवैशाखयोरपि ।

॥ कुर्याच्छेदने ऋक्षे त्रिद्विदावाग्निनाहते ॥

उदयापनं प्रकुर्वीत शुभे पश्चाद्भुवनिते ।

शुक्लपक्षे शुभर्क्षे च सुवारतिघनप्रक्षे ॥

चन्द्रानुसूते कर्त्तव्यं दिवा कुप्याश्च यत्नतः ।
न बभ्राति फलं यावत् वाप्यौतो वटपादस्य ॥
तावदुदयापनकृत्वा कर्त्तव्यं हितमिच्छति ।
जाते फले तथा कार्यं वटस्योदयापनं विधिः ॥

WHITE YAJUS SAMHITA

815

5686 काण्वसंहिता । *Kaṇvasamhitā*

Substance country made paper 10×6 inches Folia 1 = Lines 8 on a page Character Nagara of the early nineteenth century Appearance discoloured Complete

816.

5612 The Same

Substance palm leaf 17½×1½ inches Folia 44 Lines 4 on a page Character Udiya about 150 years old Appearance good To the end of the 12th chapter Of the 13th there are only 42 mantras from the beginning

Beginning —

ॐ नमो भगवते ऋषयुक्ताय ।

ॐ इमेवा निष्ठा, सौरसि चतस्र, अतो व्रतपते अष्टौ, पर्वतेस्य-
चतस्र, श्रमीसि चतस्र, धृष्टिरसि चतस्र, श्रमीसि पञ्च, देवस्य त्वा
चतस्र, देवस्य त्वा षट्, प्रत्युष्ण रक्ष पञ्चदशानुवाकेषु पञ्चाग्रत्
ॐ इमेवोर्जेत्वा वायवस्य देवो व सविता प्रार्थयतु श्रेष्ठतमाय
कर्म्मणे ।

817

5687 काण्वसंहितापदपाठः । *Kaṇvasamhitāpadapāṭha*

Divided into four parts containing 10 chapters each

I Substance foolscap paper 8×4 inches Folia 126 Lines 6 on a page Character Nagara of the nineteenth century Appearance discoloured

Contains the first ten chapters

11A, इति पदपाठे प्रथमोऽध्याय , 24A, •द्वितीयोऽध्याय ,
38B, •तृतीयोऽध्याय , 50A, •चतुर्थोऽध्याय , 62B,
•पञ्चमोऽध्याय , 64A, •षष्ठोऽध्याय , 85B, •सप्तमोऽध्याय ,

•षाष्टमोऽध्याय , 104B, •नवमोऽध्याय , 116A,
•दशमोऽध्याय ?

II Substance foolscap paper 8x4 inches Fol : 137

Contains chapters XI to XX

14A, इति काण्वयजुःपदपाठे एकादशमोऽध्याय , 30A,
•द्वादशोऽध्याय , 52A, •त्रयोदशमोऽध्याय , 64A, चतुर्दशो-
ऽध्याय , 73A, •पञ्चदशोऽध्यायः , 80A, षोडशोऽध्याया ,
(The Colophon of the 17th is omitted) , 119B,
•अष्टादशोऽध्यायः , 128B, •एकोनविंशोऽध्याय , 136B,
•विंशोऽध्यायः ।

III Number of leaves 114 Substance etc the same

Contains chapters XXI to XXX

21B, (इत्येकोन) इत्येकविंशतितमोऽध्याया , 35A, इति
पदपाठे द्वाविंशोऽध्याय , 49B, इति त्रयोविंशतितमोऽध्याय ,
58A, इति चतुर्विंशतितमोऽध्याय , 70A, इति पदपाठे पञ्च
विंशतितमोऽध्याय , 81B, •षड्विंशतितमोऽध्याय , •सप्त
विंशतितमोऽध्याय , 97B, इति पदपाठे अष्टाविंशतितमो
ऽध्याया , 106B, इति पदपाठे एकोनविंशतितमो (नवमो) अध्याया ,
114A, इति शुक्लयजुः काण्वपदसंहिताया त्रिंशतितमोऽध्याय ।

IV Number of leaves 78 by counting Substance etc the same

Contains chapters XXXI to XL

The original leaves 12 to 53 have been lost . The con-
tents of those leaves have been restored in 40 new leaves
So we get 11+40+54 to 78 leaves

3B (Restored leaf) इति काण्वसंहिताया पदपाठे एक
त्रिंशोऽध्याया , 17B, इति काण्वशाखायां संहिताया पदपाठे
द्वात्रिंशोऽध्याय , 26B, •त्रयस्त्रिंशोऽध्याय , 35B, •चतुस्त्रिंशो
ऽध्याय , 60A, इति शुक्लयजुः संहिताया पदपाठे पञ्चत्रिंशतितमो-
ऽध्याय , 62B, इति शुक्लयजुः काण्वसंहिताया षट्त्रिंशोऽध्याय .

66A, इति शुक्लयजुः काण्वपदायां सप्तत्रिंशत्तमोऽध्यायः , 71A,
 •अथ त्रिंशत्तमोऽध्यायः , 74B, •अथ कोनचत्वारिंशोऽध्यायः ,
 77B, शुक्लदशकपद समाप्तः ।

Post Colophon Statement —

ग्रन्थे १७२६ प्रवर्तमाने प्रभवनाममवतसरे उत्तरायणे श्रैष्ठि[र] ऋतौ पाशुप-
 नासे कृष्णपक्षे द्वितीया भौमवासरे स्वातिनक्षत्रे शुभहोरायां तृतीयप्रचरे तद्दिने
 समारम्भोऽयं यथ्यः ।

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ।

अदृष्टभावाभ्रतिविभ्रमाद्वा यदर्थं ह्येन लिखितं मयाच ।

तत्सर्वं भार्यैः परिशीलनीयां कोप न कुर्यात् खनु सेखकस्य ।

तैत्तिरीयसूत्रे, etc

उपर्युक्तं करिष्ये देवात्मनः सख्येन शुक्लकम् ।

818.

5688. काण्वसंहिताक्रमपाठः । *Kanwasamhitakramapatha*

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 210+172 of which
 the 97th is missing Lines 8 on a page Character Nagara Date Samvat
 1689 Appearance good Complete

Divided into two parts, the first, in 210 leaves, con-
 taining chapters I to XX and the second, in 172 leaves,
 chapters XXI to LX

PART I

Chapter I ends in leaf 9B (इति शुक्लयजुः काण्वपदक्रमसंहिताया
 प्रथमोऽध्यायः), II in 1 20A, III in 81A, IV in 40A, V in
 50B, VI in 58A, VII in 67A, VIII in 79B, IX in
 82B, X in 91B, XI in 102A, XII in 116A, XIII in
 133B, XIV in 144B, XV in 153A, XVI in 166B,
 XVII in 178A, XVIII in 191B, IX in 202B, X in
 210A —इति त्रिंशत्तमोऽध्यायः ।

PART II

Ch XXI ends in 20B, —इति क्रमपाठे एकोनविंशतितमोऽध्यायः,
Ch XXII in 33B, Ch XXIII in 47A, Ch XXIV in
55A, Ch XXV in 66A, XXVI in 76B, XXVII in 86B,
XXVIII in 89A, XXIX in 98B, XXX in 105A, XXXI
in 117A, XXXII in 130A, XXXIII in 139A, (XXIV
Colophon omitted), XXXV in 156B, XXXVII in 162A,
XXXVIII in 166B, XXXIX in 169B, XL in 172A, इति
क्रमपाठे चत्वारिंशतितमोऽध्यायः ।

Post Colophon — श्रीमज्जिमन्त्रे श्रीमज्जिमन्त्राय नमः ।

श्रीमद्विक्रमशके १६८८ ।

818A

938 *The Same*

For the manuscript see L. 1803 and 1804

It contains both the first and second parts

819.

8888 काण्वसंहिताभाष्यम् । *Kāṇvasaṃhitā Bhāṣya*

By Sayanaśārya

B balance country nado paper 10½×4½ inches. 1 of 1 10 of 11 of the
2nd a missing Lines 11 12 13 on a page Character Nagas of the sev-
teenth century appears old A mere fragment contains the 17th
addition only

Beginning — श्रीमज्जिमन्त्रे नमः ।

यस्य निश्चित वेदा etc, etc

योऽन्तरेऽध्याये यश्चमचितिविषया मन्त्रा उक्ता । यतावता सर्वे
चयनमन्त्रा समापिताः । अथ सप्तदशे चित्रयौ शतयमोऽधोम-
मन्त्रा उच्यन्ते ।

15A इति सप्तदशाध्यायेऽष्टमोऽनुवाकः ।

वेदार्थस्य प्रकाशनेन, etc, etc

इति श्रीमद्राजाधिराजपरमेश्वरवैदिकमार्गप्रवर्तकश्रीवीरबुक्का

भूपालसामान्यधुरन्धरेण सायनाचार्येण विरचिते माधवोद्ये काण्व-
संहिताया वेदार्थप्रकाशे समदशोऽध्यायः ।

820.

1660 वाजसनेयिसंहितापदपाठः । *Vājasaneyīsamhitā*
padapāṭha

Attributed to Śākalya

Substance country-made paper 10½×4½ inches Folio 102, 103 leaves
being marked 100 Lines 7 on a page Extent in slokas 1100 Character
Nagara Appearance old

Last Colophon —

इति श्रीशक्रकल्यणतपद विंशतमोऽध्यायः ।

N B —This should be चत्वारिंशत्तमोऽध्यायः because in leaf
98B we have —इति अष्टविंशत्तमोऽध्यायः and in leaf 101a we
have:—इति पद नवविंशतितमोऽध्यायः which must be नवविंशतितमो-
ध्यायः ।

In leaf 8a—there is the following colophon —

इति वाजसनेयमदसंहिताया एकविंशोऽध्यायः

Thus the MS contains the 'Pada-pāṭha' of the last
20 chapters of the 'Vājasaneyī Samhitā' of the White
Yajur Veda

The MS in many pages is full of diacritical marks

It begins:—

हुमम् । मे । वृद्धम् । शुधि । हवम् ।

अद्य । पु । भृदय । त्वाम् । अतुष्टुम् । आ । पुक्ते ।

821

1186. माध्यन्दिनसंहिताक्रमपाठः । *Mādhyandina Samhitā*
Kramapāṭha

Substance, country-made paper 9×4 inches Folio 415 containing
the Kramapāṭha from the beginning to the end of the 20th chapter, and

259 containing the Kramapāṭha from the 21st chapter almost to the end of the work. Leaves from 36 to 58 (both inclusive) of the first part are missing. Lines, 7 on a page. Character, Nāgara. Date Samvat 1863. Appearance, tolerable.

*Post Col. :—*संवत् १८८२ मिति मार्गशीर्ष शुक्ल ७ मौमे ।

Beginning :—

हुधेत्वा । लोर्जे । जुर्जेत्वा । स्वाययव । वायवस्य । अदेवा ।
देवो वः । वु. सविता । सविता प्र । प्रार्थयतु । अष्टममाय
कर्मणे । अष्टममायेति अष्टममाय । कर्मण्यु आप्यायध्वं ।
आप्यायध्वं ॥ प्यायध्वमुभ्या ॥

822

1177 वाजसनेयिपदक्रमपाठौ । *Vajasaneyipadakramapāṭhau*

(With a fragment of Mādhyandina-Satapatha
Brāhmana)

Substance, country made paper. 8x5 inches. Folia 406. Lines, 8 on a page. Extent in Blokas, 8700. Character, Nāgara. Appearance, very old.

The first batch—leaves 131 to 192—contains the padapāṭha of chapters XXI to XXXIX, both inclusive.

Date on the obverse of the first leaf —

संवत् १७८३ मिति आषाढवदी शुद्धौ नेदीन जा नयल्लय्य-
सुतपिरल्लोवनशतल्लोवन सदल्लय्य व० जा० देवल्लय्यसुतविनय-
ल्लय्यने पद + + + + याश्चिकसर्वात्मा सु० देवल्लय्यविभागे.
योमदुयाश्चिकदेवल्लय्यविभागे पदसंज्ञिता सम्पूर्णम् ।

The second batch—leaves 1 to 101—contains क्रमसंज्ञिता from chapters XXI to XXVII both inclusive.

The third batch—leaves 108 to 153—contains Kramapāṭha from the middle of chapter XXXIII to the end.

Post Col. — इति वाक्सनेयसंहितायां वमस्यत्वारिंशोऽध्यायः समाप्तः ।
 संवत् १३०११ (?) वर्षे आश्विनवरो ८ रवौ दिने अश्वेष्ट श्रोत्रप्र-
 नमरे नागरन्यातोय अनोकचोयुरवामद्युतद्वयेऽक्षेन विहितः ।
 शुभने भवतु इत्यादिमन्त्रः ।

There is a statement at the end of leaf 162

क्रमस्य पुस्तक चेत् वाक्सनेयशाधिकम् ।
 अरित पुस्तकानेन शोधितं कृत् कृत्वाचिन् ।

At the end of leaf 153

वमस्यत्वारिंशोऽध्यायः विद्वान् विद्वान् ।
 पुस्तकानेन शुद्धेन सखाः सखाः अन्तर्गताः ।
 सवर्षिकमभूषस्य सवर्षिकमभूषते गते ।
 श्रुत्वावशाधिके वर्षे मार्गशोधे तु मार्गशोधः ।
 शुद्धे पक्षे चण्डोदया सोमे चेत् तु शिवरे ।
 अरित पुस्तक चेत् कृत्वाचिन् शोधितं मया ।

The fourth batch—leaves 1 to 191—contains the third or अथरास्य काण्ड of the Mādhyandina Satapatha Brahmana

ममोऽध्यायः । १०१ । सप्तम प्रपाठकः । ११३ । यजुःसखा । १५८ ।
 मास्यकाण्डो सखा । १० । इत्यथरास्य द्वितीय काण्डः समाप्तम् । संवत् १६५
 वर्षे वैशाख शुद्ध २ द्वितीयायां पुण्यतिथौ बुधशरदरे वारायस्यां संपन्नमाहर्दश-
 नेन लिपितं शुभमस्तु ।

The fifth batch—leaves 100 to 167—contains the 31st and 32nd adhyāyas of Kramā Saṃhitā of the White Yajurveda. Two leaves more, without leaf marks—one contains the following —

इति वाक्सनेयसंहितायां तत्वारिंशोऽध्यायः । शुभमस्तु ॥ संवत् १८५८ ।
 वर्षे राक्षसोनामसवत्सरे + + + सुदि योगमासी शुक्रशरदरे पितृराशुभद्वाने
 शोचिषाध्वजपटित—श्रीविष्णुश + + + अतपश्चित । अशादिस्य तथा

कमलाकर । तथा है शर्मा । तथा आनंदकर । तथा हरख । + + + +
 ठनार्थे लिखापितं षट्संज्ञितापुस्तकम् । लिखितं ठ० भैरवदासेन कायस्थ ॥ शुभ-
 मस्तु + + + यादृशं, etc.

823.

1417. *The Same.*

Substance, country-made paper 9½ x 4½ inches Folia, 34 + 11 Lines, 7
 on a page. Character, Nāgara Appearance, oldish

A.

वाजसनेयिषदपाठः to the end of the 5th chapter in 84
 leaves.

B.

वाजसनेयिक्रमपाठः । 14th chapter only in 11 leaves.

824.

11152. **मन्त्रभाष्य ।** *Mantra Bhāṣya.*

*Being a commentary on the Vajasaneya Samhitā,
 by Uvata.*

Substance, country-made paper 13 x 5 inches Folia, 240 Lines 10,
 12 on a page Character, modern Nāgara Appearance, fresh

The MS. contains the comm. on Books I—XX.

*Col. :—*इति श्रीउषट्कृतौ मन्त्रभाष्ये विंशतितमोऽध्याय

*Post Col. :—*ग्रन्थसंख्या ६२०० ।

825.

3156. *The Same.*

Substance, country-made paper 12 x 5 inches Folia 94 Lines, 13 on
 a page. Character, Nāgara Date, Samvat 1558 Appearance, old, dis-
 coloured and worn out. The first leaf is missing

The MS. contains the comm. on the last 20 chapters

See L. 2510, Oxf. 105a and I.O. Catal. No 186.

The last Colophon :—

इति उवटभाष्ये मन्त्रभाष्ये चत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ।

The Post Colophon Statement :—

खलि संवत् १५५८ वर्षे श्रावणे १३२३ प्रवर्त्तमाने उत्तरायणे द्यौष्य चतुर्थीष्टमासे श्रावणपक्षे ५ त्रिंशो गुह्यदिने अष्टौष्य अकुलेन्दुवृक्षान्त्यउदोद्यत्ततोय केन-चिद् भूदेवेन लिखितमस्ति ।

लेखकपाठकवाचकयोः शुभं भवतु । यादृशं पुस्तकमित्यादि ।

826.

10993 *The Same*

Substance, country made paper 13x5 inches Folia, 94 Lines, 12 on a page Character, modern Nagari Appearance, fresh

It contains the commentary on Books XXI—XL

10A, इति औडच्यटस्तौ मन्त्रभाष्ये एकविंशोऽध्यायः ।

*Last Col. :—*इति औडच्यटस्तौ मन्त्रभाष्ये चत्वारिंशोऽध्यायः ।

*Post Col. :—*समाप्तं चेदं मन्त्रभाष्यम् ।

शुभमस्तु । संवत् १८५१ समय प्राय्युन शुक्ल १० शुभमस्तु ।

औद्ययसंख्या ८१७५ ।

For a full description of the work see I.O. Catal. No 180.

827.

8996. *The Same (उत्तरार्द्धम्) ।*

Substance, country-made paper 14x5½ inches Folia, 220 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 6160 Character Nagari in a very modern hand. Appearance fresh Very corrupt

Beginning :—

ॐ नमः श्रीगणेशाय-व्यम्बिकाभ्याम् ।

इमं मे प्रथमेणानुवाकनैष्टिकं द्वौषं प्रथमे वरदण्यौ गायत्री-
त्रिष्टुभौ वारुणस्य हविषो याव्यानुवाको हे वरद त्वं मे मम इमं
+ + + + + etc, etc.

It ends :—

अश्विनी पिवतो मधु मधुरसादीषलक्षितं सोमं सरसत्वा च
सञ्जीयसा समानसोमयानौ इन्द्रश्च सुधामादत्तहापिवंतु मधु ततो
भूयोभूयः अश्विसरसंतोद्गाः जुषन्तां सेवन्तां सौम्यं मधु ॥ ६० ॥

Colophon :—

इति श्रीउवटकृतौ मन्त्रभाष्ये विप्रतिमोऽध्यायः ॥ १० ॥

828.

3859. *The Same.*

Substance, country made paper, yellow from the beginning up to the 23rd leaf, and white in the rest 13½×5½ inches Folia, 55. Lines, 9 on a page Character, Nagara of the 19th century Appearance, fresh

A mere fragment containing the beginning of the work.
For a complete manuscript see I O. Catal. No. 186.

829.

10201 A. वेददीप । *Vedadīpa* (fragments).

Being a commentary on the *Vajasaneyi Samhita*,
by Mahidhara

I

Substance, country-made paper. 7½×5 inches Folia, 1—15+2 (not marked, though the first is connected with the 15th and the second connected with the next leaf marked 16) +16—23 of which the 20th is missing Lines, 12 to 14 on a page Character Nagara Date, Śaka 1623 Appearance, old and discoloured Copied from a MS dated Śk 1632

Contains the comm. on Adhy. IV only.

Col. :—

श्रीमन्महोदधिरक्तते वेददीपे मनोहरे ।

शालागमादाचनान्तखतुर्थोऽध्याय ईरितः ॥

Post Col :—

दिग्विन्दुमिमे श्राक्ते यथा मार्गेऽक्षिते भ्रमौ ।

मद्व्योमेधुमितश्लोकाध्यायेऽलेखयद् दिग्गः ॥

श्राक्ते १६३२ कार्तिकवदि गुरौ जोगदुर्गे अनन्तसुतश्रीहृदयेन
लिखितं ॥ शुभमस्तु ॥

II Adhy 5

Substance etc the same as above Folia 12 Lines 11 to 13 on a page Complete Written in two different hands

Col — श्रीमन्महीधरकृते वेददीपे मनोहरे ।

आतिथ्यात् स्थाण्डोमान्त पञ्चमोऽध्याय इति ॥

III Adhy 18 (Nos 1d to 26)

Substance etc the same as above. Folia 4. Written in a bold hand.

1V Adby 23 (From the beginning to No 31)

Substance etc the same as above Vol a 19 Lines 14 on a page

Beg — गणेश कमलानाथ भवानी च सरस्वतीम् ।

प्रणिपत्य त्रयोविंशेऽध्याये दीप प्रकाशयते ॥

(The māṅgalācārana ślohas in the beginning of every adhyāya are wanting in the edition of Samagranī, printed in Poṭhi form.)

V Adhy 35 (from the beginning to No 21)

Substance etc the same as in others Folia 14 Lines 10 11 on a
page appearance discoloured

Beginning —

श्रीमद्भूतं शक्तिहृदयेऽम्बाभ्यां नमः ॥

षष्ठ्यत्रिंशोऽध्यायस्य भाष्यं लिख्यते मञ्जुदासेन । गणपतये नमः ।

यद्यपि श्रेष्ठ्याये सर्वमेधसम्पन्निन कियतो मन्त्रानुक्ता प्रवायु-
मच्छेत्वारभ्यामारभ्याधौतान मन्त्रानुक्ता चतुस्त्रिंशत्श्रेष्ठ्याये च तानेव
समाप्य इदानीं पञ्चविंशेऽध्यायेऽपि पित्रमेधसम्पन्नितो मन्त्रा
उच्यन्ते ।

There are some stray leaves

830.

3598 रुद्राध्यायव्याख्या । *Rudrādhyāyavyākhyā*

Substance country made paper 11 1/2 x 3 1/2 inch folio 6 lines 8 on a page Extent in sloka 200 Character Belongs of the 18th century Appearance discoloured Conkhtc

Colophon —

इति रुद्राध्यायव्याख्या ।

A commentary on the Rudrādhyāya of the White Yajur Veda

Beginning —

ॐ नमो गोपालाय ।

आनन्दमूर्तिं व्रजसुन्दरीया

नेत्रोत्सव नन्दकिशोरमन्त ।

निधाप गूढार्थपदानि पद्या-

न्यशेषत कश्चिदभिच्यनक्ति ॥

The object and scope of the work is given in the following verse, —

इलामुधेन ने काशले कौमुदे मुखविष्णुना ।

व्याता न मन्ता व्याख्यावाच्यान् व्याख्यातुमिच्छाम ॥

अथ रुद्राध्यायव्याख्या ।

नमस्ते रुद्रमन्त्रव etc , etc

The last verse explained is marked 66

831.

9489 ईशावास्योपनिषत् । *Īśāvāsyaopaniṣat*

Substance country made paper 8x4 inches Folia 2 Lines 9 on a page Extent in slokas 20 Character Nagara Appearance fresh Complete

The 40th adhyāya of the Vājasaneyi Samhitā

832

9521 The Same

Substance country made paper 13x5 inches Folia 1 Lines 11 on a page Extent in slokas 21 Character Nagara Appearance fresh Complete

833.

9148. *The Same.*

Substance, country-made paper 12x6 inches Folia 1 only Lines 15 on a page Extent in slokas 1 Character Nāgara Appearance, all

834.

2253 *The Same*

Substance country-made paper 9½x4½ inches Folia 2 Lines 7 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured and worm eaten Complete Accents 1

835.

9027 *The Same**With the Bhāṣya comm. by Śaṅkarācārya*

Substance country-made paper 9x4 inches Folia 12 Lines 10 on a page Extent in slokas 27 Character, Nāgara Dated Am 1850 Fresh Complete

The Col. —

इति श्रीमोविन्दभक्तवत्सल्यपादशिष्यस्य परमहंसपरिव्राजका-
चार्यस्य श्रीशङ्करभगवतः कृतौ वाचस्पत्यौषहितोपनिषद्भाष्य
सम्पूर्वमिति भद्रम् ।

Post Col — सत्रत् १८५५ भाद्रपदपक्षस्या चै वाराह्यां लिखित
सद्गासीवासी पुरी ।

836.

9396 *The Same*

*With the Bhāṣya by Śaṅkarācārya and the comm. on
it by Ānanda Giri*

Substance country-made paper 12x6 inches Folia 12 Lines 14 on a page Extent in slokas 403 Character Nāgara Appearance tolerable Complete

The text and the Bhāṣya on it by Śaṅkarācārya are well known and repeatedly printed

The comm. by Ānanda Giri begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

जेनात्मना परेणेश्वर्यामं विश्वमश्रेयतः ।

सोऽहं देहदयसाक्षी वर्जितो देहतदगुणैः ॥ १ ॥

ईशावास्यमित्यादिमन्त्रान् व्याचिख्यासुभंगवान् भाष्यकारस्तेषां कर्मशेषत्वप्रज्ञा तावद् व्युदस्यति तथाहि कर्मजडाः केचिन्मन्यन्ते ईशावास्यमित्यादयो मन्त्राः कर्मशेषाः मन्त्रत्वात् ईशेत्यादि-मन्त्रवत् । इत्यादि ।

End. ततो मुख्यार्थवाधात् गौणार्थग्रहणं युक्तमित्यर्थः । यस्मादर्थान्तरं न सङ्गच्छते तस्मात् इत्युपसंहारः ।

ईशाप्रभृतिभाष्यस्य प्राङ्मुखस्य परात्मनः ।

मदीयकृति-सिद्ध्यर्थं प्रणीतं टिप्पणं स्फुटम् ॥

Colophon :—

इति श्रीमत्परमहंसपरिश्राजकाचार्य-श्रीगोविन्दभगवत्पूज्य-पादशिष्य-श्रीशङ्करभगवतः कृतं वाजसनेयोपनिषदौशावास्यभाष्यं श्रीव्यासन्दगिरिकृतं टिप्पणं सम्पूणे समाप्तम् ।

837.

1070. ईशावास्योपनिषत् दौपिकाखटौकासहिता ।

The same with the Dīpikā comm.

Substance, country-made paper 12½×4½ inches Folia, 11 Lines, 8 to 10 on a page Extent, 120 Slokas Character, Nāgara Date, Samvat 1685 Appearance, new Complete

The accompanying commentary is by Rāghavendra Yati

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीप्राख्यप्रतिमानस्य पूर्वानुवादिदेशिकान् ।

ईशावास्योपनिषदः करिष्याम्यर्थसंग्रहम् ॥

अस्या उपनिषदः स्थायम्भुवो मनुः ऋषिः ब्रह्मनामा हरिर्देवता
अनुष्टुपादि यथायोग्यं हन्दी श्रेयम् ॥

It ends thus :—

युयुत्रियोगे इति घातोर्नुयविकरणं वयन्तु ते तुभ्यं भूपिछा भक्ति-
घ्नानोपेता नम उल्लिं इत्युल्लिं त्रिधेम धूर्मः न तु तत् प्रतिकर्तुं
शक्नुमः ॥ इति ।

समस्तगुणपूर्णंय दोषदूराय विष्णवे ।

नमः श्रीप्राणनाथाय भक्ताभोष्टप्रदायिने ॥ १ ॥

इशावास्त्योपनियदो भाष्याद्युक्तार्थसंग्रहः ।

राघवेन्द्रेण यतिना कृतोऽयं शिष्यपाञ्चनया ।

*Col. :—*इति इशावास्त्योपनियदोपिका समाप्तिभागमत् ॥ श्रीमदध-
यीवार्धमस्तु ।

*Post Col :—*संवत् १८८५ चैत्यने मासे शुक्ले पक्षे पौर्णमास्या
भगुवासरे ।

838.

9515. *The same with the Dīpikā by Śāṅkaraśrīnātha.*

Substance, country made paper 13×5 inches Folia 6 Folia 11 on a
page Extent in slokas, 133 Character Nāgari Appearance fresh Com-
plete.

The last colophon of the commentary runs.—

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रद्धा-
नन्दभगवतः कृतिः इशावास्त्योपिका समाप्ता ।

839.

1119A. *The Same*

Substance, country made paper 14×5½ inches Folia, 9 In Tripatha
form Character, modern Nāgari Appearance, fresh Complete

*Col. :—*इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्य-
श्रद्धानन्दभगवतः कृतिर्योशावास्त्योपिका समाप्ता ।

*Reg. :—*इशावास्त्यादयो मन्त्रा विनियुक्ता न कर्मणि ।

प्रमाणाभावात्स्तेषां कुर्वेत्प्राप्त्याभिकर्मणाम् ॥

840.

9517

Substance country made paper 13x5 inches Folia 2 Lines 13 on a page Extent in folios, 60. Character Nāgara Appearance fresh

A fragment of a commentary on the इशावास्त्योपनिषद्, other than the Dīpikā by Śaṅkarananda

841.

6502 कात्यायनौषमन्त्रखण्डव्याख्या । *Kātyāyanyī
mantrakhandavyakhyā*

Substance country made paper 10½x5 inches Folia 38 Lines 7 or 8 on a page Character modern Nāgara Appearance fresh Incomplete both ends

The original of this was defective in the beginning and nowhere in the body of the MS we find the title of the MS. On the front page of the first leaf, it is called कात्यायनौषमन्त्रखण्डव्याख्या and every leaf is marked का ख

It contains explanations of mantras—among others, those of *Sandhya* and *Purusasūkta*

842

6172 स्वप्रतीकः । *Siapratika* by Anantacārya, son of
Nagadeva Bhaṭṭa

Substance country made paper 6½x4 inches Folia 22 Lines 12 11 7 on a page Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance old and discoloured Complete

It forms part of a commentary on the White Yajurveda by Anantacārya

Colophon —

इति श्रीमन्नागदेवगृह्यसूत्रेण श्रीमदनन्ताचार्येण प्रथमप्राविना
विरचितायां वेदाद्यप्रदीपिकायां स्वप्रतीको (१) समाप्त ।

It begins —योगोपराय नम ।

लोक एषा दक्षिणासे व्याध्यातमध्यादिति । लोक एषसञ्ज्ञा
इष्टकादक्षिणा रमारम्भ (?) मध्यदेशपर्यन्त लोक एषेत्यादिभि-
स्त्रिभिर्मन्त्रैरुपदधादिति शेष । तेषा मन्त्राणा प्रतीकान्याह ।

लोक एष ता अस्थेन्द्र विन्वा इति । लोक एषेति इद प्रथमं
मन्त्रप्रतीक । ता अस्थेति द्वितीयमन्त्रस्य प्रतीकमिद । इन्द्र विन्वा
इति तृतीयमन्त्रस्य प्रतीक । ते च मन्त्रास्त्रयोदशाध्याये व्याख्याता ।
साधवौवे चतुर्दशोध्याय ॥ etc

See the end of Ch XIV of the *Mādhyandīnsamhitā*

843

5929 कात्यायनस्मार्तमन्त्रार्थदौपिका । *Katyāyana*
Smārtamantrārthadūpikā

By Anantācārya, son of Nāgadera

Substance, country made paper 11½x4 inches. Folia 31 of which the
5th to 17th leaves are missing. Lines 17 on a page. Extent in slokas 2000
Character Nagari. Date, Śaivvat 1721. Appearance old.

The maṅgalācāraṇa and the object of the work

ओमदिष्टदेवताभ्यो नम , etc , etc

वन्दे विष्णुं दैत्यजिघृक्षुं भक्तकल्पमहोदधम् ।
यच्छायामाश्रितैर्लभ्य गौरैरर्थचतुष्टयम् ॥
याश्रवल्कलामुनि नत्वा कात्यायनमुनि तथा ।
अपरोक्षब्रह्मतत्त्वान् वन्दे विद्यागुरुन् परान् ॥
कात्यायनस्मार्तसूत्रमतमन्त्रार्थदौपिकाम् ।
अनन्ताचार्यनामाह कश्चिच्छामि सता मुदे ॥
ऋषिच्छन्दोदैवतानि विनियोगोऽर्थ एव च ।
मन्त्र जिज्ञासमानेन वेदिवत् पदे पदे ।
अविदित्वा तु यां कश्चित् ऋत्यादिकमनुत्तमम् ।
ब्रुहोति यजते वापि न स कर्मफल लभेत् ॥

ऋष्यादिक्रमतो ज्ञेय प्रतिमन्त्र विपश्चिता ।
 वेन कर्मफल सम्यक् लभते पुण्य क्षतौ ॥
 ऋष्टार ऋषय प्रोक्ता देवता लिङ्गगामिनौ ।
 गायत्र्यागनुष्टुब वृद्धतौपक्षिरेव च ॥
 त्रिष्टुप जगत्प्रतिजगतौ शर्करौ चातिशर्करौ ।
 ऋषिश्चैव तथावृष्टिर्हृत्तिञ्चातिहृत्तिञ्चया ॥

It explains the mantras quoted in Katyayana Smṛti Sūtra

Colophon —

इति श्रीमन्नामदेवभट्टात्मनेन धनन्ताचार्येण विरचिता स्मार्त-
 मन्तार्थदीपिका समाप्ता ।

Post Colophon —

न पाण्डित्याभिमानेन न च वित्तस्य लिप्सया ।
 रचिता दीपिका सेव बिद्वज्जबसुदे मया ॥
 अनेन प्रीयतां देवो लक्ष्मणाराधितपादुकाः ।
 ब्रह्मरुद्रादिगौर्वाण्यससेव्य सर्व्वदेव हरिः ॥
 रावचन्द्रस्य सूर्य्यस्य चावच्छिष्टति मेदिनौ ।
 जयवाक्तावदेवाय सः सञ्जनवाञ्छित ॥
 श्रीरक्ष
 सर्व्ववेदैकसवेद्य सर्व्वदेवशिखामणिम् ।
 देशतः कालतश्चैव गुणतोऽनन्तमाश्रये ॥

The date of the composition of the work—Sk. 1088

शके [वसु] वसुषट्कप्रथमाश्वयुज्यामिते १६८८ ।

सन्तोऽयं निम्मित काश्यामनन्ताचार्येधोमताः ॥

Post Col — सवत् १७२१ । आषाढशुक्लषष्ठां प्राणिद्वयगोधूमभूतरक्षा
 करभट्टात्मजशश्वदेण लिखितोऽयं सन्त्यः । काश्यां शिवोऽस्तु सर्व्व
 जगताम् ॥ श्रीविश्वेश्वराय नमः ।

There are four stray leaves

The obverse of the first leaf contains the beginning of
Sauttram intrārthadhikā by Prabhākara

॥ मन्त्रं कृत्वा गच्छेत्तस्य सोऽत्रमन्त्रार्थदोषिका ।

प्रभाकरेण सुधिया मन्तोपाय वितन्वते ॥

ये ते श्रुतमिति । (See K It Sraut Sutra, 25, 1,
11A Not to be found in any of the Samhitās)
हे वदत ते तत्र ये श्रुत या अग्रिमद्वय अमग्याता अत्र श्रुतम-
द्वयशब्दो असत्यावाचको ।

844

6091. पारस्करमन्त्रभाष्य । *Paraskara Mantra Bhasya.*

By Murari Misra

Substance, country made paper 10½ x 1½ inches Folio 84 lines 11
on a page Text in slokas 2000 Character Nāgara Date Samvat 1458
Assurance all Complete

It comments on the mantri is quoted in Paraskara, having
for its basis the Bhasya of Vedumāra, the father of our
author Murari

It begins —

ॐ स्वस्ति । ॐ मन्त्राख्ये नमः ।

प्रथम्यं पूर्वं पुरुष पुराण

तथैव काव्यायन-पादप्रथमम् ।

ततोति पारस्करमन्त्रभाष्य

मुरारिमिश्रः पितृश्रद्धाभाष्यात् ॥

श्रद्धाप्रकाशाभिधभाष्यभाष्य

यो वेदमित्रेर्विधिस्तु प्रथोतात् ।

ब्राह्मण्यं यन्तु विदधाति मन्त्रे

मुरारिमिश्रः अतितो विविधः ॥

ततो अग्रे इत्यादि ।

45A, इति श्रीवेदमित्रप्रणीत-मृच्छप्रकाशभाष्य-महाभाष्यादुद्धृत्य तत्सुत-
सुरारिमित्रकृतं प्रथमकाण्डमन्त्रभाष्यं समाप्तम् ।

64B, -द्वितीयकाण्डमन्त्रभाष्यं समाप्तम् ।

It ends:—

अनर्हते यद्ददाति न ददाति यदर्हते ।

अर्हानर्हानपरिज्ञानाज्जनाज्जर्मान् च क्षीयते ॥

इत्यादि स्मृतियु ।

Last Colophon.—

इति श्रीवेदमित्रप्रणीत-मृच्छप्रकाशभाष्यादाहृत्य मन्त्रभाष्यं
प्रथमकण्डस्य द्वितीयकाण्डस्य सुरारिमित्रः (१) समाप्तिमनयत् ।

Post Colophon:—

अथ सवक्त्रदेऽस्मिन् श्रीविक्रमादित्यराज्ये सवत् १७८० समये पौषसुदि
१२ शनिवासरे रोहिणीनक्षत्रे शुभनामयोगे । यावृश्मित्यादि ।

मङ्गलं लेखकानां च पाठकानां च मङ्गलम् ।

मङ्गलं सर्वलोकानां भूमौ भूपतिमङ्गलम् ।

845.

3752 वाजसनेयिरूपोत्सर्गमन्त्रव्याख्या । *Vajrasaneyi*

Prasanga mantrayākyā

An extract from Mantrakaumudī by Rama Kṛṣṇa
Bhattacharya

Substance, country-made yellow paper 17½ x 3½ inches. Folia, 6 the last
leaf being narrower than the rest. Lines 8 on a page. Extent in folios 180
Character, Bengali of the middle of the century. Appearance fresh. Complete.

Colophon —

इति श्रीरामकृष्णभट्टाचार्यविरचितायां मन्त्रकौमुद्या वाज-
सनेयिरूपोत्सर्गमन्त्रव्याख्या समाप्ता ।

These mantras have been explained quite independently
of Śāyana. The explanations are according to a distinct

school of interpretation of Vedic mantra, accepted in Bengal centuries before Sāyana

8-16.

1273 यजुर्मञ्जरी । *Yajurmanjari*

By Raja Mahanay of Vagharakula with the assistance of Kālanatha

Substance, country made paper 11½×7½ inches. Folio 72. Lines 9 on a page. Extent in slokas 2200. Character Nāgarī. Date Samvat 181. Appearance very old. Complete.

It begins —

श्रीमहापतये नम । श्रीमहाधिराजाय नम ।
 फलश्रुतीनां फलदं क्रतूनां
 गुणातिगं सर्वगुणामिरामम् ।
 समय + सर्वजनोदयति
 परं पुमान् परया भजेयम् ॥ १ ॥
 निश्चयति निखिलार्थवैभवा
 निपुणं चेतसि निश्चितं मुनीन्द्रैः ।
 भवरोगहर भजे पद ते
 भवमौमन्तिनि भागधेयलभ्यम् ॥ २ ॥
 अस्ति प्रशस्तं दिशि पश्चिमाया-
 मुधा(मुचा?)भिधानं नगरं गरीयम् ।
 अन्वयैषा लभते सुवर्णै-
 र्यज्ञैर्दिनौ मयङ्गनतामवाप्य ॥ ३ ॥
 यदीयपर्यन्तवसुन्धराया
 क्षारावली विभ्रममातनोति ।
 उच्चैः क्षतारज्ज्वरगावगाहं (?)
 तीर्थं परं पञ्चवदं पवित्रम् ॥ ४ ॥
 क्षितीश्वराक्षत्रपदावतथा
 तत्राविराजस्तस्यप्रतापा ।

वेधामभूत् वापरवामधेयः

मरुदुपशान्तः प्रथमो नरेन्द्रः ॥ ५ ॥

पूर्वेऽपि ये भूयतयोऽन्ववाये

बभूवुरत्तुमतकोर्त्तिपूताः ।

ते च प्रथमो चरमे च यस्य

रघोरिवामेयमुत्सृज्य वासः ॥ ६ ॥

यस्य प्रतापानलदह्यमान-

विपक्षवंप्रादंसमित्समुत्थैः ।

धूमैरिवाफान्तमिदं विहाय

प्रहामत्वमाविष्कृततेऽधुनापि ॥ ७ ॥

अभूवभूमोक्त (१) मवैरिवीरा-

दुत्साहदोऽस्मादुत्तकोर्त्तिपूताः । (१)

यं प्राप्य लोके बुबुधे धरण्या

रत्नप्रसूतिमभिधा यथार्थम् ॥ ८ ॥

तत्कृतश्रीरभनिय राजा

तोलोक इत्युत्तकम्भेशीलः ।

यो माहते सज्जनमानसानि

विमुञ्चपक्षदयराजहंसः ॥ ९ ॥

तस्मादभूत्तम इवाभिरामो

रामाभिधानो धरणीमहेन्द्रः ।

योऽयं जगत्पानमहीविभाजान्

सीताविलासोल्लसितानकार्थीत् ॥ १० ॥

राजा हरिश्चन्द्र इति प्रसिद्धः

तस्मादभूत् यक्षगुरा प्रदाता ।

--- तोयेष्वरिसुन्दरीभ्यः

पञ्चाभजीभूयजविभ्रमाद्याम् ॥ ११ ॥

उदभूतवने उगोपकाव

सुरशाखो धृजतो तन क्षितोग्राम् ।

मङ्गदेवनराधिपो यदोज-

प्रतिविम्बा ननु भानुवाङ्मया ॥ १२ ॥

आसोदमुद्रात् प्रवणप्रताप

ओष्ठसपालः प्रतिपद्यकालः ।

वाष्काधिक दानमुदीक्ष्य यम्

पद्यत्वमापुः किमु कल्पदद्या ॥ १३ ॥

ततोऽजनि ओमहसा निदान

सम्पन्नो मङ्गटभूमिपाल ।

पदत्रय येन हरेः पवित्र

कीर्तिप्रद्युम्नेदमहि प्रमलभे ॥ १४ ॥

तस्मादितस्मारकलाशिलास

ओवीरपालो अमदेकपाल ।

आसोदमासोददधो (?) मघोना

सस्यर्जमानः कनुभि श्रतेव ॥ १५ ॥

गुणालवाले घनसत्त्वरीजान्

निरन्तरं दानजलावभेके ।

उदीयमान निजवशमुच्चै-

शालम्बा यत्कीर्तिलता ललम्बे (ललात्रटाम्बे) ॥ १६ ॥

तस्मादभूदरिक्विभूतिविभूतलक्ष्मी-

रक्षोऽपुष्पविभवो अय(स)पालदेव ।

निर्वैरि × क्षितिल प्रविधाय शान्तो

रामाश्रयात् परशुराम इवाभिरेमे ॥ १७ ॥

नोकारधारवरहासविकासिकाश-

नोकाशनिर्भरमनोहरकीर्तिवित् ।

दिग्दन्तिदन्तवलयः] क्रमतोवितायाः

• पुष्पान्ति तारकमियादधु(सु)नापि यस्य ॥ १८ ॥

लक्ष्मीयतिप्रणयकेलिगृह्णादमुष्मात्

दुत्तातुर्घे[दुग्धाम्बुघे (?)]रम्यतभानुरिवोदयासीत् ।

भूयत्किरीटनिर्दधेयु पदं दधान-

भूषः कलाभिरभलो मधाराजदेव ॥ १९ ॥

यस्य प्रतापे समुदीयमाने (?)

वैरिच्छितौशकमला(न्य)उलयो निमीलाम् ।

सैरं प्रयात्यपि च बान्धवकैरवालो

पद्माश्रया मुदमुपैति विचित्रमेतत् ॥ २० ॥

निर्दूषणा प्रियतमापि गृह्णाद[म (?)]तेन

लक्ष्मीविनोदनवर्णवदमाशसेन ।

निःकाशितास्मि कलयं (?) न्विति किं प्रवक्तु

कौर्त्तिं परिभ्रमति दिग्बलय यदीया ॥ २१ ॥

दानेन निर्द्वेतिपदं नयतेऽर्थिनश्च

प्रत्यर्थिनं च नखरप्रणयं दधानः ।

यः संसदि स्फुरति चाद्भुतमनवप्रशस्ति-

विस्मायितामरगुणगुणरत्नभूमिः ॥ २२ ॥

यो निखिनोति विदुषामपि संशयेषु

धर्मे श्रुतिस्मृतिगतानभिधेयभावान् ।

यश्चातनोति निखिलास्त कलाशभिश्च

यश्चा(न)यश्चमद्वितानद्वितायकारौ ॥ २३ ॥

स यजुर्मंजरी रम्या करोति क्षतिना मुदे ।

नावाविधफलव्यूहप्रसवोल्लासितश्रियम् ॥ २४ ॥

विविध भावान् विविधांश्च क[र]िष्वान्

एतस्य तोषाय मुदा अतानोत् ।

भट्टः क्षयम्भतनयोऽत्र विद्वान् ।

श्रीकालनाथ सप्तकारिभात्रम् ॥ २५ ॥

मन तथमन्तो विधा प्राया (?)

त्वत्तोत्सर्पि (?) देवतमण्यवेध ।

सौर विघ्नश्च विबुधा यद्यद्य

पुमथमेतत् स्रुतयोर्विलासा ॥ २६ ॥

It ends —

अनेन अश्वशृङ्गदाज्जतीनामप्यनहस जुजयात । चतुरश्रमुल्ल
रथ लभते । असि यम इति तिलाज्जती प्रतमहस जुजयात
विषायो भवति । ब्राह्मणमपि लक्ष्मणेव तावत् इति ग्गदीक्षा
प्रकार ॥ १२ ॥ इति चतुर्थं पञ्चम ।

Col — श्रीवाचस्कुलभूषणमहाराजमहोभुजा कृतिना ।

रचितायामगनि यजुर्मैत्र्यां पञ्चवस्तुरौषधम् ।

Post — शुभ भवतु ।

Then a few quotations from Lingapurana Skandapurana, Vyayupurana at the end of which we have — सवत्
१५८१ समये चैत्रवदि ११ भौमदिने पुल्लकलिखात्र गोविन्दभट्टः । लिखात्रा
कायस्थजुबुद्धसुत लिखित पति मङ्गल करोतु । श्रीगोपालाय नमः । श्रीगोविन्दाय
नमः ।

The following mantras among others are dealt with here —

	ए	प		ए	प
विषतावधोऽसौत्यादि	६ A	६ ।	अनेनमन्त्रेण चतुष्यधे मून्धा		
तनूमा अमे इत्यादि	७ A	१ ।	आकूत्यै प्रभूनेऽधवे स्वाहा		
एयते रुद्रभाग इत्यादि	८ A	४ ।	इत्यादि	८ A	८ ।
भेषजमग्निभेषज इत्यादि	८ A	८ ।	विदसिमनासि घोरसौत्यादि	८ B	३ ।
अम्भक यजामहे इत्यादि	८ B	२	इदमाय प्रवहता इत्यादि	१० B	६ ।

	ए	प		ए	प
अथु निमज्ज अणे यावज्जीव			सञ्चूरब्धो आशोभि		
शतात्त भाषाम्मुषवे ।			इत्यादि	१८,	७ ।
उदुत्त जातवेदसो इत्यादि	११	२ ।	योषधी प्रतिमोषध		
विच देवानामुदमादनीक			इत्यादि	२० A	८ ।
मित्यादि	११ B	४ ।	सनेय भनेय इत्यादि	२० B	४ ।
विम इन्द्र मधोजहि इत्यादि	१२ A	६ ।	धन्वत्यो यो नियदम इत्यादि	२० B	५ ।
देव सवित प्रसुव इत्यादि	१२ B	६ ।	यत्रोषधी इत्यादि	२१ A	४ ।
सजोधा इन्द्र सगणो भसद्भि			उक्कया योषधीनां गव		
इत्यादि	१३ A	७ ।	इत्यादि	२१ B	३ ।
सोन राजान इत्यादि	१४ B	१ ।	इत्युतिनाम यो माता		
अय्यमस्य छहस्यतिमित्यादि	१४ B	४ ।	इत्यादि	२१ B	६ ।
देवस्य त्वा सवितु इत्यादि	१५ A	२ ।	अतिविन्वा इत्यादि	२२ A	१ ।
प्रजापते भत्वदेतान्धव्य			वस्योषधी प्रसर्पणा इत्यादि	२२ B	४ ।
इत्यादि	१५ B	२ ।	वा यजिनीयो अकला		
ॐ अयो देवा मधुमती			इत्यादि	२३ A	६ ।
इत्यादि	१६ A	४ ।	वा योषधीः सोमराशी		
वृष्टिकरश्मन् ।			इत्यादि	२४ A	१ ।
शिवो भव प्रजाभ्य इत्यादि	१६ B	३ ।	योमधय समवदन्त इत्यादि	२५ A	२ ।
अथ सविं इत्यादि	१६ B	६ ।	मा मा हिवो इत्यादि	२५ B	४ ।
परमस्याः परावत इत्यादि	१७ A	१ ।	अग्ने नय सुपथा इत्यादि	२६ A	८ ।
या सेना अमीत्वरो इत्यादि	१७ A	६ ।	कृतावान मधिप इत्यादि	२७ A	१ ।
वे अनेवु इत्यादि	१७ B	२ ।	अग्नि मिषेषु घामस्य इत्यादि	२७ B	७ ।
यो कस्यधमरानो इत्यादि	१७ B	६ ।	समान योनिमनुसस्यन्त	२८ A	१ ।
अमपतेऽस्तस्य इत्यादि	१८ A	५ ।	य इभव इत्यादि	२८ B	५ ।
सुमर्षोऽस्तीत्यादि	१८ B	२ ।	सुख्य पात्र इत्यादि	२९ A	४ ।
वमो भूयै चेद चकार			जे च वनस्पती इत्यादि	२९ B	६ ।
इत्यादि	१९ B	१ ।	काश्यान् काश्यान् इत्यादि	३० A	१ ।
काम कामदुचे इत्यादि	१९	३ ।			

	ए	प		ए	प
मधुमान्नो वनस्पति इत्यादि	३० B	५।	इन्द्र देवौर्विश्व इत्यादि	४८ B	१।
सहस्रस्य प्रमासौत्यादि	३१ B	५।	वाजो न सप्त प्रदिश		
नमस्ते वसुमन्यव इत्यादि	३१ B	६।	इत्यादि	५० A	३।
या ते वसु	३२ A	१।	सुषुप्त सूर्यरश्मि इत्यादि	५१ A	२।
असौ यन्नाम्न इत्यादि	३३ A	७।	यास्ते अग्ने इत्यादि	५१ B	५।
असौ य आदिय इत्यादि	३३ B	६।	विश्वस्य मूर्धन इत्यादि	५१ B	६।
नमोऽस्तु नीलयौवाय	३४ A	६।	सूत्रामाण एधिवा इत्यादि	५२ A	७।
मानसोक्ते	३५ B	७।	पुष्पन्ति ब्रह्म इत्यादि	५४ A	४।
मानो मज्जान्तमुतमानो			गमना त्वा गमयति		
इत्यादि	३५	८।	इत्यादि	५४ B	२।
नमः सिकत्याय इत्यादि	३६ A	७।	अनोभद्रा	५५ A	२।
त्रापे अन्धसस्यते इत्यादि	३७ B	१।	अनाद्य्यो जातवेदा	५६ A	५।
याते वसु शिवा तनू इत्यादि	३८ B	२।	वृद्धस्यते सवित	५६ B	१।
मौद्गुल्यम शिवतम इत्यादि	३९ A	६।	विभक्तार नृपक्षस हवा		
विकिदित्र विनोहित इत्यादि	३९ B	३।	महे	५७ B	७।
नीलयौवा श्रितिकण्डा			सहस्रशीर्षा	५८ A	४।
इत्यादि	४० A	६।	अङ्गा सम्भृत	५८ B	२।
ये भूतानामधिपतय इत्यादि	४० B	३।	यो देवभ्य आतपति	५९ A	३।
नमोऽस्तु वसुभ्य इत्यादि	४१ A	८।	सदसस्यतिमङ्गत	५९ A	६।
विश्वतश्चक्षुदत इत्यादि	४२ B	४।	या मेघा देवगणा	५९ A	६।
आशु शिष्टान् इत्यादि	४३ A	१।	मेघा मे वक्ष्यो ददातु	५९ B	१।
वृद्धस्यत परिदीया इत्यादि	४३ B	६।	इद मे वक्ष्य	५९ B	६।
बलविद्या इत्यादि	४३ B	६।	प्रबोमहे मन्दमानायान्धस	६० A	८।
इन्द्र आसां नेता इत्यादि	४४ B	३।	इन्द्रो वृत्रमवृणोत	६० B	४।
उद्धर्यय इत्यादि	४५ A	१।	आकृष्येन रजसा	६१ B	५।
अग्ने सहस्राक्ष इत्यादि	४६ B	१।	त्व नो अग्ने	६३ A	२।
शुक्रव्योतिश्च इत्यादि	४७ B	४।	सोमो यनु	६३ A	७।

	एः	पं		एः	पं
शं नो मित्रः शं वरुणाः	६४	B. ३।	अकन्ददधि.	६७	B. ३।
वनस्पते वोढून्तो हि	६७	A. ३।	आमूरज प्रत्यावर्त्तविमः	६८	A. ८।
असियमो अस्यादिद्यो	६७	A. ७।	यत्र वाक्का सम्पतन्ति	६८	B. ८।

847.

9058. *The Same.*

Sub stance, count; made paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 92. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance discoloured.

The first 8 leaves are missing.

The last Colophon :—

श्रीवाचरकुलभूषणमहाराजमहोदया कृतिना ।

रचिताया अजनि यदुर्मंजया यत्नवस्त्रैर्योऽयम् ।

Aufrecht says that this is a Tantrik work. But, as shown above, it contains Yajurmantras along with their explanations, stating their Devatās, Rsis and liturgical uses, in 4 chapters.

848.

8597 नवग्रहमन्त्रव्याख्या *Nāgriyaha mantra Vyākhyā*
from Brāhmana Sarvasia and Guna viṣṇu

Substance, country-made paper $14\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folio, 11. Lines, 7 on a page. Extent in slokas, 180. Character, Bengali of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

7B इत्यावसधिक-महाधर्माध्यक्षश्रीहमायुधकृतौ ब्राह्मणसर्वश्वे
यद्ययमन्त्रव्याख्या ।

11A. इति गुणविष्णुकृतनवग्रहमन्त्रव्याख्या ।

Post Colophon :—

श्रीरामसुन्दरप्रभोक्त. साक्षरम् ।

849.

3037

Substance, country make; paper 11½ x 7 inches Folia 24 Lines 10 on a page Extent in slokas, 500 Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance, discoloured

The MS contains a part of Haliyudha's *Brahmama Sarvasva*. The name of the work is found in leaf 5B

1B, इति पार्व्वण्यादमन्त्रव्याख्या, अथ सपिण्डोक्तव्यम्, 5B, इति
ब्रह्मायुषस्ततो ब्राह्मणसर्व्वसे पार्व्वणादिव्यादमन्त्रव्याख्या समाप्ता, 8A, इति
 भोजनविधि, अथ जातकर्म, 9A, अथ निष्क्रमणम्, 9B, अथान्नप्राशनम्

It goes over all the ten sacraments ending with the marriage ceremony

24A, इति ब्राह्मणसर्व्वसे समावर्त्तनव्याख्या, अथ विवाहः ।

It begins :— श्रीगणेशाय नमः ।

करोतीति काव्यायनः । तत्र यस्यां मन्त्राणां प्रजापतिर्ऋषि-
 र्यंधामख्यं योद्ध-शिशिर-वर्षा-वसन्त-हेमन्त-शरदः षड्रतवो देवताः
 पिण्डपितृव्ये षड्रुक्त्तिकरणे विनियोगः इत्यादि ।

850.

3887

Substance country make paper 15 x 3 inches Folia 12 of which the first two are missing Lines 6 on a page Extent in slokas, 62 Character, Bengali of the 18th century Appearance old writing effaced Incomplete at the beginning

It explains the mantras of Śrādh

It ends —

ततश्च देवयज्ञे पित्रादिदक्षिणादानं वाचस्पतिमिषोक्तं हेयम् ।
 पिण्डपक्षे वस्तुतः + + + कत्वात् + + + विधानं युक्तमिति
 समाप्तमिदं पुस्तकम् ।

Then there was the name of the former owner which has been blurred over with ink

This is a part of a large manuscript as the twelve leaves are also marked from 93 to 102.

861.

11250 पुरुषसूक्त । *Purushasukta*

With a commentary.

Substance correctly written paper 13½ x 7 inches 4 or 5 in length & 1½ in breadth
Character modern Nagari Appearance fresh Complete

Comm. begins —

या पुरुषो नामिदं दद्यादुत्तमं अतिदत्तं अपरं दद्यादुत्तमं
विद्यादत्तं अतिदत्तं ॥ etc , etc

Colophon —

(7) २२ इति पुरुषसूक्तसमाप्तः ।

(Comm.) इति यजुर्वेदे उत्तरनागायनं सम्पूर्णम् ॥

BRĀHMANAS OF THE WHITE YAYURVEDA.

852.

43 माध्यन्दिनशतपथस्य अश्वमेधकाण्डः *Mādhyaṇdina
Śatapatha Brāhmaṇa Aśvamedhakanda XIII*

See L 801 for the description of the manuscript

See also pref to Weber's Edition of Śatapatha

853

1111

Substance country made paper 9x4 inches Folio 43 by actual count
ing Character Nagara Date Samvat 1045 Appearance very old

Post Colophon Statement —

१०।३५ वर्षे कार्तिकशुदि १५ सोमे । अखेष्ट श्री(महाराज
in a later hand) राडलश्रीयोगहृदानविजयरान्ते नागर-
ज्ञातिमहापात्रिक श्रीठडा[त्री अर्चन] restored in a later
hand) पठनार्थं ओ + + ओ लिखितम् । यावृष्ट पुस्तके तावृक्
लिखितम् । Then a verse ending वामदेव नमोऽस्तुते ।

The last Colophon runs —

६ ब्राह्मण ८ (चतुर्थः प्र A restoration) पाठक
काशी ७५ With a caret at this place and
written at the bottom of the page — ब्राह्मणानि
सख्या ३१ एवं काण्डे कथितसख्या ३६६ ।

The last but one leaf is marked 53 . Leaf marks in
most of the leaves are corroded or effaced . Some of the
leaves are evidently restorations : I do not venture to put
the leaves in order

The first leaf contains three kandikas and a portion of the 1th, all of which agree with the opening kandikās of the Mādhyandina Śatapatha Kanda VII or Hristisatnāmakanda. But the second leaf is not a continuation of the first. The first prapāthaka ends in the 6th leaf by counting but marked 17. But the end of this prapāthaka does not agree with the end of the first prapāthaka of the 7th kanda of the Mb, nor does the beginning of the second prapāthaka of the one agree with that of the other. The second prapāthaka ends in leaf 23 by counting marked 31. It has 8 Brahmanas and 101 kandikas. The Colophon of the third prapāthaka I could not find out. The last kandikā of the 1th prapāthaka is substantially the same as the last kandika of the Kanva Śatapatha, that is of the Brhadāranyakopaniṣad commented upon by Sankarācārya, but the last but one is not the same. Under the circumstances the conclusion is irresistible that this portion of the Brahmana belongs neither to the Kanva nor to the Mādhyandinaśikṣā of the White Yajurveda.

It is, not however, a portion of Āitareya Brāhmaṇa as indicated in the printed catalogue. For it begins with an invocation to the Yajurveda यजुर्वेदो य नमः. Further, the Āitareya is divided in Paucika, udhyāya and khaṇḍa, while this is divided in the kīṇḍa, prapāthaka Brāhmaṇa and kandikā, as in the Śatapatha Brāhmaṇa.

It begins:—

यस्य निन्दितं, etc

इत्थं काण्ड ... दशकात्मकप्रतपचपूर्वभागो व्याख्या[तः] तत्र प्रथमद्वितीयकाण्डाभ्यां + + धानादिद्योतनदुषम्यानादीनि चा[तु]-
र्मास्थान्तानि प्रतिपादितानि तृतीयचतुर्थाभ्यां एकाद्याद्योतनमघा-
त्मकसकलसोमयामप्रकृतिभूतचतुःसम्यो ज्योतिष्टोम' प्रतिपादित
पञ्चमेन वाजपेयराजसूयो यथादिक्काण्डचतुष्टयेषु प्रकृतिविकृतिभूत
सोमयामाश्रितं अधिचयनात्थं कर्म विस्तरेण प्रतिपादित । दशमे
तत्प्रशंसामुखेन तदाश्रितान्युपश्रुतानि विहितानीति पूर्वभागार्थ-
संक्षेपः । उत्तरभागे अष्टाध्यायो-सोत्रामन्यत्रमेधारयाम्यः काण्डा-
चतुर्थसु सुब्रह्मप्रतिपादको बृहदारण्यकाख्यः । तत्र प्रथमे काण्डे
पूर्वोक्त माध्यन्दिनं कर्म अत्रूय प्राग्विहितकालाद्यवशिष्टाङ्गकला-
प्रविधि' तत्प्रशंसा च क्रियते ।

*End:—*श्रीवेदार्थप्रकाशेन, etc, etc, etc

इत्येकादशकाण्डभाष्यं समाप्तम् ।

Post Colophon —

संवत् १६०६ वर्षे श्रावणवदि १९ चतुर्दश्यां लिखितम् ।

The Colophon in leaf 5B —

इति सायनाचार्यविरचिते माधवीये वेदार्थप्रकाशे माध्यन्दिन-
प्रतपचमाह्वये प्रथमाध्यायस्य प्रथमं ब्राह्मणम् ।

Astādhyāyikāṇḍa is the name of the 11th chapter of
Śatapatha Brāhmaṇa, as it contains eight chapters

855.

१६०९ बृहदारण्यकं माध्यन्दिनीयम् । *Vṛhadāraṇyaka*
(*Mādhyandiniya*)

Substance 'country made paper 13x6½ inches Folio, 21 Lines 10 on
a page Extent in slokas, 410 Character 'Nagara' Appearance, old In
complete at the end

856.

9131. *The Same.*

Substance, country made paper 10x5½ inches Folia, 122 Lines 7 on a page Extent in slokas, 100 Character, Nagara Date, 81m 118b Appearance, tolerable

It ends :—

कश्यपामैत्रवेः कश्यपो नैत्रविर्वाचोवाग्भिष्या अग्निष्याद्यादि-
त्यादादित्यागौमानि सुक्तानि यजुषि वात्रमनेयेन याज्ञवल्कीनात्या-
यन्ते ॥ १ ॥ ब्राह्मणं ॥ यथोऽध्यायः समाप्तः ।

तथा सप्तसप्तवर्गे नवमोऽध्यायः कण्डिकासंख्या । ८६ ॥ पञ्चमः
प्रपाठकः समाप्तः । कण्डिका १०१ । अस्मिन् काण्डे कण्डिकासंख्या
५४२ । एवं यजुर्वेदसंख्या । ६८ । ६ । अध्यायसंख्या १०० । ब्राह्मण-
संख्या ४४० । कण्डिकासंख्या ७६२४ । अक्षरसंख्या ७६८००० ।
संवत् १६८६ । वर्षे औष्ठाणिवाहनशराक्षे १५५१ प्रवर्तमाने उत्त-
रायणगते औत्तर्ये योग्यशतौ ज्येष्ठमाने सुक्लपक्षे भौमे उदीय-
+ + + पादेवौसुतवौयामेय लिखितम् ।

Beginning :—

औग्येशाय नमः । ॐ इत्याहप्राजापत्याः । देवाश्चासुराश्च ततः
कानीयसा एव देवाः इत्यादि ।

857.

8583. *माध्यन्दिनोपनिषद्वृत्तिः । Madhyandino-
panisadvṛtti.*

By Vāsudeva Brahma, pupil of Hṛṣṭkeśa.

Substance, country-made paper 11x5 inches Folia, 138 Lines, 12 on a page Extent, 4500 slokas Character, Nagara Fresh Incomplete

These one hundred and twenty eight leaves go up to the 7th Brāhmaṇa of the 5th Prapāṭhaka

It begins :—

महादेवो मया देवान् वंशर्षीन् स्वगुरुं क्षता ।
औषधं मया देवो सचिदानन्दरूपिण्यौम् ॥

मध्यमालोच्य ख भाष्य सटीक वार्त्तिक तथा ।

माध्यन्दिनोपनिषदो दत्तिरारभ्यते शुभा ।

The Colophon of the 1st chapter in 58A —

इति श्रीहृषीकेशभगवत्पूज्यपादश्रिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्यवासुदेवव्रज
भगवत कृताया माध्यन्दिनोपनिषद्वैक्यायां द्वितीय प्रपाठक समाप्त ।

858.

1686 The Same Text

With the commentary by Nīlakanṭha .

Substance country made paper 13½ x 5 inches The first śloka adhyaya
of the Upaniṣad complete in 136 leaves of which folia 2nd to 8th are missing
The fifth adhyaya in a separate pagination in 10 leaves up to the 14th
Brāhmaṇa The text covers the same ground as pages 948 to 1000 of the
Biblid Edition The 6th śloka in 19 leaves ending abruptly printed
in pp 1030 to 1040 of the same edition

The commentary begins —

ऐन्द्र जालमिवेद रश्चित विश्व समायया येन ।
तस्मै नमः परस्मै यस्मै सर्वं वहन्ति बलिमाद्या ॥
ॐकारकल्पवल्लीमदया पाशाभवेष्टुष्टुष्टुहस्ताम् ।
वन्दे समन्दहसितामुपनिषदरविन्दकुहरमधुधाराम् ॥
हरये हराय हरये हरजायै हराङ्गजायै ।
गायत्र्यै तपतये श्रुतये स्मृतये नमो नमो ॥
सखीदायुर्दत्त वेदव्यासेन गौडकण्ठेन [यस्मै] ।
सखात् प्रियाय तस्मै यतये कस्मैचिदस्तु मे प्रयतिः ॥
ओमस्तुतवतीं लक्ष्मीं मातरं देशिकोत्तमाम् ।
पितरं रङ्गनाथस्व देशिकोत्तममाश्रये ॥
काशीनाथगुरुं नत्वा श्रीधरास्व गुरुं तथा ।
अज्ञया सयुतो भाष्यवार्त्तिकेऽप्यवलोच्य च ॥
माध्यन्दिनीयशाखायां दृष्टदारुण्यकामिधा ।
या चास्त्युपनिषन्मुखा तस्या व्याख्या यथामतिः ॥

नीलकण्ठीति नाम्नेय कलकण्ठीदतोपमा ।

इतिकण्ठप्रियाप्रोक्ते नील + + + + + ।

See below

859.

8580 *The Same*

Sub stance country made paper 13½ x 7 inches Folia 160 Line 12 on a page Extent 8000 slokas Character Nagara Complete

To the end of the 1th Adhyāya

The author Nīlkantha was the son of Rāṅganatha Saiva and Lakṣmi His teachers were Kāśinātha and Śrīdhara For writing this comm, he studied Śukara's Bhāṣya and Sureśvara's Vartika He confines himself to the Vṛhādaranyaka Upaniṣad of the Madhyandinaśakhā of the White Yajurveda, the reading of which differs from that of the other Śakhas He altogether rejects the first two Brahmanas of the V A U of Kāuvasakha which Saṅkara comments upon He says that these Brahmanas belong to Asvamedha, and therefore to Karmakanda They are dealt with in the 10th Prapathak of the Śatapatha of M śakha, and they are altogether out of place in an Upaniṣad or Jnana kanda Hence he begins from —

“इयाह प्राजापत्यादेवाश्चासुराश्च” and not from उषा वा अश्वस्य मेधस्य शिर ।

The last five leaves are written in a scribbling hand and on paper of a different size

860

8907 मुख्यार्थप्रकाशिका माध्यन्दिनीय वृहदारण्यको-
पनिषद्ब्रीका । *Mukhyārthaprakāśikā being a*

comm on Vṛhādarāṇyaka of the Madhyandina Śakhā

By Divedaganga, the son of Narayana

Substance country made paper 11½ x 4 inches Folia 50 Line 8 on a page Extent 22 slokas 6000 Character Nagara of the eighteenth cen

tury Fol a 246—50 a a restoration a a modern la d Appearance dis
coloured Complete

It begins thus —

ॐ नमो ब्रह्मादिभ्यो ब्रह्मविद्यासम्प्रदायकर्त्तृभ्यो वश ऋषिभ्यो
यमो गुरुभ्य इयाह प्राजापत्या इत्येवमाद्या षडध्यायी माध्यन्दि
नीयब्राह्मणोपनिषत् तस्या इय अल्पसंख्या वृत्तिरारम्भते । उपनिष
च्छब्देन मुख्यया वृत्त्या ब्रह्मविद्यैव वाच्या उप समीपस्य प्रत्यगात्मैकत्व
नोति निश्चित सत्तत्परात्मा सहेतो (१) नसार सादयति इत्युपनिषत्
इति व्युत्पत्ते ॥

It ends thus —

तत एव हिरण्यगर्भात् सम्प्रदायोक्ततदादिकान् सन्धानेव प्रति
पारम्पर्येणागतोऽयं सम्प्रदाय इति युक्त । यजुषामादित्यत्वं पुन
कथम्भूतानि यजूषि युक्तानि शुद्धानि यद्वा युक्तानि ब्राह्मणेना
मिश्रितमन्त्रात्मकानि । वाजसनेयेन शास्त्रवत्त्वेनाख्यायन्त इत्यर्थ ।

The Col —

इति श्रीमाध्यन्दिनारण्यकथाख्याया मुख्यार्थप्रकाशिकाया पञ्चम
प्रपाठकस्य पञ्चम ब्राह्मणम् । पञ्चम प्रपाठक समाप्त । यष्टो
ऽध्यायश्च समाप्त । शुभमस्तु । इति श्रीविद्वज्जनितिलकद्विवेद
श्रीनारायणस्वरुणा द्विवेदमङ्गेन विरचिताया माध्यन्दिनारण्यकथा-
ख्याया मुख्यार्थप्रकाशिका सम्पूर्णा ।

ब्रह्म सत्यं अगमिष्या जीवो ब्रह्मैव नापर ।

इति यो वेद वेदान्तै स भुक्तो नात्र सश्रय ॥

श्रीछायाय नमः ।

861

I

6085 रहदारण्यकोपनिषत् । *Vrl ad uahyil of anigul*

Substance country made for 10x13 1/2 in. Fol a 246 I in 40 a
ago Character Nagara of the early nineteenth century Appearance
urcd ly da 1 Comple

This belongs to the Kāṇva Śatapatha Brāhmaṇa. It is a well-known fact that Śaṅkarācārya commented on the Vṛhadāraṇyaka of the Kāṇva recension

II.

मैत्रावरुणीयम् । *Maitrāyaṇya.*

Kanda III of the Kāṇva Śatapatha.

Substance, country-made paper 10×4½ inches. Folia, 93. Lines, 11 on a page. Character, Nāgari. Date, about 1631. Appearance, old and discoloured. Complete.

Colophon :—

द्वितीयकाण्डे षोडशप्रपाठका समाप्ताः ।

इति मैत्रावरुणीयं द्वितीयं काण्डं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

शुभं भवतु लेखकपाठकयोः । कल्याणं भूयात् । ख्रिस्ति मंवत् १५३१ वर्षे
चैत्रवदौ ३ द्धनौ श्रीहनुमपुरीयामे चातुर्विंशमोदघातीय दूवे सरासुतनारसिंहेन
खपठनार्थं प्रोपकारार्थे । कल्याणं भूयात् । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु ।

862.

2269. *The Same (Vṛhadāraṇyakopaniṣad only).*

Substance, country made paper. 9½×4½ inches. Folia, 13. Lines, 9 on a page. Character, Nāgari of the eighteenth century. Appearance fresh. The first chapter only.

Col :—अथमोऽध्यायः ।

863.

2283. *The Same.*

Substance, country made paper. 9½×4½ inches. Folia, 127. Lines, 7 on a page. Character, Nāgari. Appearance, old and worm-eaten. Complete.

Post Col. :—अथमोऽध्यायः १३८६ ।

864.

* 2293. *The Same.*

Substance, country made paper 8½×4½ inches. Folia, 1-21 (the first two chapters), 1-15 (the 5th chapter, incomplete), 27 to 38 (from the Second Brāhmaṇa of the 7th chapter to the end of the 8th chapter). Lines, 11 to 16 on a page. Character, Nāgari. Appearance, discoloured.

Last Col —

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य परमहंसपरिव्रजका-
चार्यस्य श्रीशङ्करभगवत्[?]कृताया दृढदारण्यकटीकायां पञ्चम
ब्राह्मण । अष्टमोऽध्यायः ॥

Post Col —

संवत् १८५० वैशाखमासे कृष्णपक्षे पष्ठमी सुधवासरे लौक्यीता
मेकुकायय सामभट उवाच श्री देव्या श्री लौक्या भगवदोवा
न विद्यते ।

870.

11071 दृढदारण्यकभाष्यतात्पर्यदीपिका । *Vṛhada
ranyaka Bhāṣya Tātparyādīpikā*

By Anantabrahma, the disciple of Śaṅkarācārya

Substance country made paper 12½ x 8 inches. Fine 10 to 18 on a
page. Character Nāgara of the 18th century. Vj. earthenware fresh

Adhy III foll 58 —

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीमच्छङ्करभगवत्पूज्यपाद
शिष्येण भगवद्भगवत्शानेन कृताया दृढदारण्यकभाष्यतात्पर्यदीपि
(टी)कायां द्रव्यो(वीर्यो)ऽध्याय समाप्तः ।

Post Col —

संवत् १८३७ मनेष नाम वैद्यवदिर कृष्णपक्षे वासरे त्रिपौरशि ।

Adhy IV foll 25 (*Col* इति श्रीमत्परमहंसः चतुर्थोऽध्यायः) ।

Post Col. —संवत् १८३७ समै वैशाखमासे ।

Adhy VIII foll 11 (*Col* ० अष्टमोऽध्यायः) ।

Post Col —संवत् १८३७ समै चैत सुदि सकुलपक्षे ।

See I O Cat. 215

The Upaniṣad consists of the 6 books, III-VIII, of the
Bṛhadāranyaka. Eggeling, however, describes the first book
as consisting Adhyāyas I-III.

871.

8582. *The Same.*

Substance, country-made paper 12x4½ inches. Folio, 135, the first 27 leaves being restored in a different hand. Lines, 12 on a page. Extent, 2500 slokas. Character, Nāgara. Dated, Saip 1805. Fresh. Complete.

The text, Bhāṣya and Tīkā.

समत् १८६५ पौषमासि छप्पणत्वे षष्ठो गृह्यार गङ्गातीरे
त्रिलोचनसन्निध्यौ लेखितोऽस्ति शुभमस्तु ।

The 1st chapter of the Upanisad or the 3rd of the 14th Prapāthaka of the Kāuvasatapatha ends in 170, the 2nd or the 1th in 263, the third or the 5th ends in 817, the 4th or the 6th in 1 166, the 5th or the 7th in 195; the 6th or the 8th in 582.

872.

11075 *The same here called simply वृहदारण्यकोपनिषद्-
भाष्यटीका ।* *Vṛhadāraṇyakopaniṣad Bhāṣya Tīkā*

By Anandaśūdrā

Two batches of leaves

I

Substance country made paper 12½x6 inches. Folio, 57. Lines 10 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance fresh.

A modern copy

Beg. —ॐकारोदमादित्रयं ब्रह्मोपासनानि एषोऽर्थः सप्तमे निवृत्तः । सत्यं प्राधान्येन तावद्ब्रह्मोपासनं कर्त्तव्यमन्यादि-
कर्म च ब्रह्ममिच्छाममध्यायमारभमाणो ब्राह्मणवर्गमतिमाह-
प्राण इति ।

End —इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छ्रद्धानन्दपूज्यपाद-
शिष्यश्रीमदभगवदानन्दज्ञानलतायां श्रीमद्वृहदारण्यभाष्यटीकायां
चतुर्थोऽध्यायः ।

I suspect up to fol 20, it is adhy VIII, the rest, adhyāya

Substance, etc, the same as in L. 1 folia, 37, marked 1—34 and 57

• Beg :—श्रीगणेशाय नमः ।

शुभमस्तु ॥ मधुवाण्डे त्वाहं कक्षं चेति मधुदयं व्याख्यातं संप्रति
काण्डान्तरं (कातरार) प्रतिजानीते अनेक इति ननु पूर्वस्मिन्-
ध्यावद्वे व्याख्यातमेव तत्त्वमुत्तरवादि वक्ष्यते, etc.

873.

10851. *The Same.*

Substance, country made paper 12½×6 inches Folia, 37 Lines, 13 on
a page Character, modern Nagari Appearance, fresh

The comm on the last chapter only

End :—परिसमाप्तौ मंगलमाचरति ब्रह्मेति ।

Col. :—इति श्रीपरमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगव-
दानन्दज्ञानविरचितायां वृद्धदारण्यकभाष्यटीकायां षष्ठोऽध्यायः ।

Post Col. —शुभमस्तु ॥ संवत् १८३७ मिति वैशाख सुदि मेकम
अशुवासरे । समाप्तः ।

874.

10850. *The Same.*

Substance country made paper 12½×5 inches Folia, 64 Lines, 10 on
a page Character, modern Nagari Appearance, fresh

End :—परिसमाप्तौ मंगलमाचरति ॥ ब्रह्मेति ॥ वंश ब्राह्मण्य ॥

There is one stay leaf

875.

10902. *The Same.*

Substance, country made paper 12½×5 inches Folia, 41 Lines, 10 on
a page Character, modern Nagari Appearance, fresh

A fragment. Every leaf is marked with the letters
व. टी. बा ।

Beg :—श्रीगणेशाय नमः ।

इतीयेऽध्याये सूचितविद्याविषयोरविद्यां प्रति विद्यां प्रपञ्चयितुं
चतुर्थाध्यायमारभमाणो × त कोतयति व्यासोति ।

35A चतुर्थस्य चतुर्थे ब्राह्मण समाप्तम् ।

41A पञ्चम ब्राह्मणम् ।

The MS. ends abruptly

There is also the last leaf of the MS containing only the
col इति श्रीमत् परमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगवदा-
नन्ददानार्चिताया (?) रचितायां पद्योद्ध्याय समाप्तम् ।

There is one stray leaf marked 37

876.

11169 *The Same*

Substance country made paper 12½×6½ inches Folia 20 Lines 15
on a page Character, Nagara Date Samvat 1837 Appearance fresh

A fragment

Reg. — श्रीसरस्वत्यै नमः ।

मधुकाण्डे + + + चेति मधुदय आख्यात । समप्रति काव्यान्तर
प्रतिज्ञानीति जनक इति ।

Col. — इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकश्रीशुद्धानन्दपूज्यपादशिष्यभगवदा-
नन्ददानकृताया वृहदारण्यकटीकाया पञ्चमोऽध्याय समाप्त ।

Post Col — शुभमस्तु ॥ सवत् १८३७ समये चैत सुदि सुकुलपक्षे
वासरे शुक्रवारे समाप्त ॥

877.

8581. वृहदारण्यकव्याख्या मिताक्षरा । *Mitākṣarā being*
a comm on Vṛhadāraṇyaka by Nityānandāśrama,
disciple of Puṇḍottamasrama

Substance country made paper 12½×4½ inches Folia 10 Lines 14
on a page Extent 5000 slokas Character Nagara Date Sam 1567
Fresh Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

योऽनन्तोऽनन्तशक्तिः सृजति जगदिदं पालयत्यन्तरात्मा
सविद्यान्ते निधौय स्वकमहिमया सत्यचिन्मूर्तिरास्ते ।

योऽनुयः सञ्जनाना परमहिततमः पापिनामुद्यमूभिः-

मोऽम्माकं जाम्भिनानि पदिघ्नन् भजन्तु आत्मनः ओऽमिंहः ।

यन्मूलप्रवहन्पविचपयमः संसेवनादेव मे

रामदेवमदाभिधा यद्यमसा नेयुः स्र गन्तायिनः ।

यत्संसारपवित्रमापद्युदया (?) मंघ्रीतनो मोदभाहू

वन्दे तत्पद्मोत्तमायममृगोः पादावविन्ददयम् ।

या काव्योपनिषत् प्रसिद्धहृदयरत्नयुतो मादरं

तद्भाष्यप्रमुखं विमोक्ष विपुला टीका कृता चानिनाम् ।

वन्धा नात्यन्तनागसर्पमतिमिमोक्षेष्वभिषेकमिभिः

मुपागृह्य मिताक्षरा पुनरिषं कृतान् मया रच्यते ।

उपनिषद्वन्देव मुग्धया हृदया ब्रह्मविद्यैव शब्दा उप समीपस्यं

प्रथमार्थकत्वं निश्चितं सत् तत्परायां संसारे भावयतोऽपविषदिति

कृत्यते । यद्यपि विद्याममर्थकत्वेन उपचारात् उपनिषदित्युच्यते ।

The Colophon :—

इति ओपरमहंसपरिभाषकाचार्यं ओदहयोत्तमायममृगवार-

प्रियविद्यावन्दायममृगवायां हृदयारत्नकदा-दायां मिताक्षरायां

ब्रह्मोपनिषदायां समाप्तः ।

यत्पादपद्मभक्तस्त्वं द्रमानभिषा

विश्याम्य मा विधिपदादपि सञ्चरन्ति ।

न प्राप्नुवन्ति पशुकर्मस्तादधनेष्टा ?

तस्मै श्रुतिहवपुष्पे हरये नमस्ते ।

878.

9513 *The Same*

Substance country made paper 13x6 inches Folia 181 Lines 11 on a page Extent in slokas 6878 Character Nāgara Appearance fresh Complete

879.

11086 *The Same*

Substances country made paper 10x4½ inches Folia 82 Lines 10 on a page Character Nāgara Appearance fresh Complete

Last Col — इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीपुरुषोत्तमाश्रम-
पूज्यपादशिष्यनिबन्धनाश्रमविरचिताया मितच्छरायामष्टमौष्ठ्याय
समाप्तः ।

Post Col — सवत् १८३० मीति फाल्गु ।

See I O Catal 224.

880

8689. *The Same*

Substance country made paper 9½x5 inches Folia 217 Lines 13 on a page Extent in slokas 5600 Character Nāgara Date, Saip 1861 Fresh Worm eaten Complete

881.

8979. बृहदारण्यकं सटीकम् । *Bṛhadāraṇyaka*
with a Comm

Substance country made paper 13x7 inches Folia 16 Lines 17 on a page Extent in slokas, 1000 Character Nāgara Worm eaten

The third and the fourth. The third complete and the fourth incomplete

* Nothing to supply any clue to the identity of the commentary.

One stray leaf.

SUBSIDIARY TREATISES TO THE WHITE YAJURVEDA.

882.

6118 सर्वानुक्रमसूत्र (माध्यन्दिनीय) । *Sarvanukrama
sutra (Madhyandiniya)*

By Katyayana

Substance, country made paper 1x4 inches Folia 29 Lines on a
page Extent in sloka= 680 Character Nagara Date Shriyut 1930 Ap-
pearance fresh Complete

See L 2114 and 4135

Beginning —

स्वीमयेष्टाय नम । हरि ॥

मण्डल वक्षिणमक्षिणं हृदयश्चाधिष्ठित येन ।

युक्तानि यजूषि भगवान् वाचवल्कागो यत प्राप ॥

त विवस्वन्त ययौमयमर्षिद्वान्तमभिधाय माध्यन्दिनीयवाञ्छने
यके यजुर्वेदाष्टाये नर्षे सखिते समुद्रियश्चैवैवतश्चदास्यनुक्रमि
ध्यामो यजुषामनियताक्षरत्वात् एकैषां हन्तो न विद्यते । अष्टार
श्चय स्रज्ज्वा परमेष्ठ्यादयो देवता मन्त्रान्तर्भूता अग्रादिका
हविर्भाजं स्तुतिभाजो वा जोन शाखोखाग्रस्थोपवेधकपालेध्नू-
खलादयश्च प्रतिभाभुताम्बुदासि गायत्र्यादीन्येतान्यविदित्वा योऽघौ
तेऽनुव्रूते अपति जुहोति यजते याजयते तस्य ब्रह्म निर्वीर्यं यातया
मभक्त्यध्वान्तरा च गतं वा पद्यते स्वाण्यं वर्ष्मन्ति प्रभोयते वा पापी
यान् भवत्यय विश्रायेतानि योऽघौते तस्य वीर्यवदय योर्यवितस्य
वीर्यवत्तर भवति अपित्वा ऊलेष्टा तस्यलेन युज्यते । १ ।

इत्येतादि ख ब्रह्मान्त विवस्वानपश्यत् । तत प्रतिकर्मविभागेन
ब्रह्मणानुमारेण ऋषयो वेदितव्या । परमेष्ठ्यो प्राजापत्यो दशंपुण-

मासमन्त्राणा ऋषिर्देवा वा प्राजायन्वा इमेवाशाखानुष्टुप्विनियोग
कल्पकारोक्त एवमूर्ज्जित्वा वायवो वायव्य देवो व ऐन्द्रो यजमानस्य
शाखा व्यसोर्वायव्यं द्योर्मातरश्चिन उखा व्यसोर्वायव्यं देवस्या पय
कामधुक्तं प्रथ सा विन्वायुस्त्रौण गद्यानीन्द्रस्यैन्द्र पय ॥ २ ॥

IIA, इति सर्वांशुक्रमणिकाया प्रथमोऽध्याय , 19A, इति
सर्वांशुक्रमणीये द्वितीयोऽध्याय समाप्त , 23A, इति सर्वांशु-
क्रमणीये तृतीयोऽध्याय समाप्त , 25A, इति सर्वांशुक्रमणीये
चतुर्थोऽध्याय समाप्त ।

It ends —

सप्तम जगतो जागतयदाष्टिनस्त्रय सौ च द्वौ महासतो षट्
तपुको सप्तक षटको दशको नवकश्च षटपुका वा महापति-
माध्यन्दिनीये वाजसनेयके सर्वांशुक्रमणिकेया कृतिर्भगवत कात्या-
यनस्यैषा कृतिर्भगवत कात्यायनस्य । इति । ७

Last Colophon —

इति माध्यन्दिनीये सर्वांशुक्रमणीये पञ्चमोऽध्याय समाप्त । ५ ।

मी । जेष्ठ शुक्ल ५ सकौ शवत् १८३० । श्रीजानकीवल्लभो विजयते । बाल-
मुकुन्दस्यैव पुस्तकम् ।

The following is added in a different hand in red ink —

इदं पुस्तकं लेखयित्वा बालमुकुन्देन लिखितं सीतारामेण ।

883.

1760 *The Same*

Sub tance country made paper 8½ x 11 inches Folio 4 Line 60
a page 1 text in sloka 400 Character Nagari Date, Shri 1691 1/2
pearance old. Complete

The Post Colophon Statement —

इति सर्वांशुक्रमणी समाप्ता ॥ कठिकासस्या १२४ ॥ शवत् १८२९ । वर्षे
शेषमासे कृष्णपक्षे दशमी भोमे वाराणस्यां लेखक उद्भवेन लिखितोऽयं ग्रन्थः ।

An index to the White Yajurveda of the Mādhyandina
School, attributed to Katyāyana

6187. *The same with a commentary.**By Holtra*

Substance, country made paper 5x4 inches Folia 4. Lines 12 on a page Character Nagari of the early nineteenth century Appearance, discoloured A fragment

Beginning —

यजुर्वेदस्य मूलं हि भेदो माध्यदिनौवका ।

सर्वानुक्रमस्यो तस्या (?) काव्यायनकृता नृ या ॥

यस्या तस्यान्तु होलोर कुर्वे तस्या तस्याधिपम् ।

विलोक्य सर्वसूत्राणि भाष्याणि विविधानि च ॥ २ ॥

इह भगवान् काव्यायनाचार्यः सर्वानुक्रमसूत्रप्रारम्भे प्रथमं मत-
लाचरगपूर्वकं यजुर्वेदस्य मुख्य + ऋषिष्णुदेवतानां प्रतिष्ठा-
सूत्रमाह ॥

Text — ॐ मण्डलं दिक्षुमन्ति हृदयं चाधिष्ठितं येन, etc

Colophon —

इति सर्वानुक्रमस्यो वे प्रथमकण्डिकाया होलोरभाष्य समाप्तम् ।

Post Colophon Statement —

इह यजुष्णुदेवज्ञेन लिखितमस्ति ॥

10201 B सर्वानुक्रमशिकापद्धति । *Sarvanukramanika-
paddhati.**Being a general index to the Vajasaneyasamhita**There are three fragments —*

1

Substance country made paper 8x4½ inches Folia 29 (by counting)
Lines 11 on a page Character Nagari of the eighteenth century Ap-
pearance old and discoloured

Note — इति अद्विताया प्रथमोऽध्यायः , द्वितीयोऽध्यायः , इति पिण्ड-
पितृयज्ञा , इति अनुष्मास्त्राधिकारः — तृतीयोऽध्यायः , चतुर्थो-

अध्यायः, पञ्चमोऽध्यायः, षष्ठोऽध्यायः, सप्तमोऽध्यायः, इत्य-
ष्टमोऽध्यायः; इति वाजपेयमन्त्रादि—अथ राजसूयमन्त्राणाम् अध्या-
यमिधीयते; नवमोऽध्यायः, दशमोऽध्यायः समाप्तो राजसूया-
धिकारः। इति सर्वानुक्रमणिकापद्धतौ प्रथमोऽध्यायः (?)

There are only two lines of the 11th adhy. in the last leaf. There is also 1 leaf of probably another index con-
taining I. 1—9.

II.

Substance, etc., the same as above. Folia, 12 (by counting)

Cols. :—अध्यायः समाप्तः ११; अध्यायः समाप्तः १२।

III.

The last leaf of the index.

Col. :—इत्यनुक्रमणिका समाप्ता।

Post Col. :—संवत् १७५९ शके १६१८ पौषवदि १० रवौ अमरा-

वतीस्थितादिष्टचनगरावातीसमष्टानन्तात्यजश्रीकृष्णाय वरमपत्रं
लिखितमन्यस्तेखलेन ॥ श्रीरघु।

In a much later hand.—

दी० यच्चकरेण मौल्येन गृहीतं जयपुरनगरे।

886.

6185

Substance, country made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 26 Lines, 9, 10
on a page Character, modern Nagari Appearance, fresh Incomplete
at the end

A general index to the Mādhyandiniya-Yajurveda-
samhitā—to be differentiated from the Yajurveda Sarvā-
nukramanikā, described in L. 2114.

The MS being incomplete at the end, contains neither
the name of the author, nor that of the work

It begins —

अथ वाजसनेयावात्तरभेदमाध्यदिनीयाख्ययजुर्वेदसंहितामन्त्रा-
गाम्दयिदैवतच्छ्रुत्वास्त्यभिधीयन्ते । ते च मन्त्रा दिविधाः ऋगूपा
यजूरूपाश्च तत्र नियताक्षरपादावमाना ऋगित्युच्यते ॥

अनियताक्षरपादावमान यजुरिति । तत्र मन्त्रासां (?) ऋचां
यथाक्षरं गायत्र्यादीनि छंदोसि सन्त्येव नियताक्षरत्वात् । यजुषाम-
(च)नियताक्षरत्वात् केधाचिभ्यते इदो नास्ति i, etc, etc

9A, इति वाजसनेयावात्तरभेदमाध्यदिनीययजुर्वेदसंहितायामुप-
योगिनो परिभाषा समाप्ता ॥

अथ ऋषिदैवतच्छ्रुत्वा स्तुत्यमुच्यते ॥

It comes up to the Cātumāsya mantias

24B, अथ यजुर्मन्त्रमन्त्रागाम्याद्युच्यते i, etc, etc

887.

0190 **माध्यंदिनसंहितासंकल्पः ।** *Mādhyandina Samhitā*
Saṅkalpa

Substance country mah. paper 5x3 inches. Folia 18 of which the
1st 9th 10th 12th and one half of the 11th is lost. Lines 7 on a page
latent in slokas 250 Character modern Nāgarī Appearance fresh
Date Bapat 1818

Last Colophon —

इति माध्यदिनीयसंहितासंकल्प समाप्त ।

Post Colophon —

मङ्गलं भगवन् विष्णुमंडल गण्डध्वज ।

मङ्गलं पुण्डरीकाक्षो मङ्गलायतन हरिः ॥ १ ॥

श्री । संवत् १८१६ रौद्रमासि मकरे वैशाखशुक्लप्रतिपदि
शुक्रवासरे लिखितमिदं दीक्षितकृतप्रकरणम् ।

From fol 11B to the end, the work contains *saṅkalpas*
or resolutions for reciting the various chapters of the
Sukhlayajurveda of the Mādhyandiniya Śikhā—as a speci-
men, one is quoted from fol 13

वाचस्पत्यवत्तृत्तत्वाभिप्रितिकण्डिका० नारायण ऋ० त्रिष्टुप
इन्द्रः कल्पपो देव० अश्वमेधावभृतस्त्रावभल० । ७ ।

Another is quoted from fol 17, 18

इशावास्येवधायस्य सकलानुक्तयिङ्कानुवाचस्य अत्रिष्टभि
विश्वेदेवा देवता जगतोऽइन्द्र इह अम्मनि ब्रह्मज्ञानादार्थं अपे
विनियोग —

The real samk alpa—ending पाठमह कश्चित्ते is lost in fol
12 missing

In the leaves preceding 11 there are given rules for
recitation

888

1782 अनुवाकसंख्या । (शुक्लयजुर्वेद) *Anu Ika*

Samk of the Ika I yajurveda

Sub stance counts, nalo paper 8½×3½ inches Fols 6 I c 6 on
a page Extent slokas 100 Cla s ter Nagara Appears co oil Con
plete

It begins —

अथानुवाकान प्रवक्ष्यामि ब्रह्मणा विहितान पुरा ।

विप्राणा यज्ञकालेषु अपहोमार्चनादिषु ॥ १ ॥

इमे त्रैकावसो पवित्र तिष्ठोमे प्रतपते सप्त पवित्रेस्यो वे प्रर्मांसि
विषो धृष्टिरसि प्रर्मांसि द्विकौ देवस्यत्वाविषो देवस्य त्वा पथ
प्रत्युष्ट रक्षस्त्रिषो दशैकत्रिंशत् ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥

Col — इति अनुवाकसंख्या समाप्ता ।

The anuvakas and Iands are given chapter by chap
ter The anuvakas are summed up at the end as 303

दशधाध्याये समाख्याता अनुवाकास्तु संख्या ।

अत १ दशानुवाकास्तु नवान्ये च मनीषिभिः ॥ १ ॥

सप्तपष्ठिचितो श्रेया सौत्रे द्वाविंशतिस्तथा ।

अथ एकोनपञ्चाशत् पञ्चत्रिंशत् खिलं स्मृता ॥ २ ॥

शुक्रिषु च विज्ञेया एकादश मनोविभिः ।

एकोक्तव्य समाख्यातं त्रिशतं यधिकं मतम् ॥ ३ ॥

The result obtained is this :—

	I—X Adhyāyas	...	119
Citi	XI—XVIII	...	67
Sautiāman	XIX—XXI	...	22
Asvamedha	XXII—XXV	...	49
Khila	XXVI—XXXV	...	85
Śukriya	XXXVI—XL		11
			—
			308

See the Text with Mahidhara's Bhāṣya.

Post Col. —सुभमस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

सौख्यपाठकयोर्भयोस्तु ॥ रामाय नमः ॥ कृष्णाय नमः ॥ वासुदेवाय नमः ॥

कालभैरवाय नमः ॥ विश्वनाथाय नमः चतुष्पदै नमः ॥

See L. 1806, which gives different introductory verses.

888A.

9770. *The Same*

Substance, country made paper. 11×4 inches. Folia 4. Lines, 10 on a page. Extent in slokae 100. Character Nagari. Appearance tolerable. Complete.

Beginning :—

अथानुवाकान् वक्ष्यामि ब्रह्मज्ञा विहितान् पुरा ।

प्रिष्यामामुपदेशाय यज्ञसंस्काराव च ॥

विप्राणां यज्ञकालेषु अयहोमार्चनादिषु ।

इधैकैकावसो यविचं तिस्रोऽष्टोऽर्जतपते सप्त, etc.

889.

932. *The Same.*

For the manuscript see L. 1806

Post Colophon Statement —

श्रीसमत् १८३३ वैशाखकृष्ण ६ । यत्नी भृगुवासरे शुभम्
भूयात् ॥

Beginning (after what Rājendralāla has quoted)

इत्येतेका वसो पवित्र तिष्ठोऽमे प्रतपते सप्त पवित्रेष्टो वे
ग्रम्मांसि तिष्ठो, etc, etc

890.

6142 The Same

Substance country made paper 10x14 inches Folia 11 Lines 7 on a
page Character Nāgari Date Benarat 1861 Appearance new Comple-

It is said to be the 1th praiṣṭa of Kātyāyana It is put
here for convenience of reference

Colophon —

इति श्रीभृगुवाकाध्याय समाप्त ।

Post Colophon —

श्रीरस्तु शुभं भवतु । सवत् १८६१ मार्गशीर्षशुक्लप्रतिपदाया
चन्द्रवासरे लिखित विन्देश्वरेण ।
श्रीरामाय नमः । शुभम् ।

891

6265 क्रमसंधान । *Kramasandhāna*

Substance country made paper 11x14 inches Folia 2 Lines 11 on
a page Character modern Nāgari Appearance fresh Complete

Colophon —

इति दक्षिणात्यमते चत्वारिंशत्तमाध्यायस्य क्रमसंधानमनुक्रमेण
संपूर्णम् ।

This relates to the formation of the Kramapāṭha of
the Mādhyandina Śikhā, which is rather difficult, because
the mantras are often very short See Belval 262

Beginning — श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः ।

विश्वधा परमेश्वरार्थोच्छ्रितधार । मन्त्रसधार देव । अधुक्त
मा विश्वधाया इन्द्रस्य राधतामिद, रामिका ॥ तस्मै कर्मणे वा
प्रयुक्त । अरातय उग्र एमिधु । पुर्वामो देवानां । देवहृतम मम-
उत । इविधान विष्णु । इक्ष्वाभ्याममवे । इक्ष्वाभि भूताय ।
रक्षिभिर्देवो । देवपुत्र युष्मा । अमोघोमाभ्या देवाय वेत्वहि ।
वेत्वमे । अमोघ्य इविष्कृत् । इहि कुक्कुट । वध भुव । वधा-
यामे अन्तरिक्ष धर्त । दिव विश्वाभ्य । वेत्तुधान्य । व्यानाय
दीर्घा । रसेन देवतौ । पृथन्तां जनयत्यै वध पृथिवि । भोगय ।
वध्यासमररोधस्थनगायत्रेण जामतेन सुष्मा । मार्ज्जणि शिता ।
मार्ज्जिह्वे । ध्वमान्वतमे । धनुधे यनुधे भक्तिनु । ३१ ।

892

0197 क्रमरत्नमालिका । *Kramaratnamalika*

Substance country made ११११ ११३१ inches India ० १११ १ on
a page Clara ter Vaguer of the ११११ the ११११ ११११ ११११ ११११
Complete

The mangalika-ran and the object of the work —

प्रथम्याद्य दिनमखि योगीश्वरशिरमखि ।
सर्वंश्च याज्ञवल्क्य तन्निष्कृतात्पापन मुनि ॥
सर्वंश्च यज्ञमन्त्राणां वेदे वाजसनेयके ।
क्रमवसानविमया कारिकामारभामहे ।
श्लोके विज्ञादिविरत प्रतीकेषु न दु महे ।
प्रत्येक प्रथमाध्यायीसप्तम्युक्त प्रकल्पते ।
यदानामानुपूर्व्येण क्रम एव प्रवर्तते ।
गयान्तानां क्रमो नास्ति इति कात्यायनोऽप्रवीत् ॥

The preface takes up १३ shloka. Then comes the first
kandika. There are १० kandikas.

The १०th has only two padas

End ईशान्यामिद सर्वं दिवेष्टु सर्वसम्मतम् ॥ १ ॥

Colophon —

दमरुजमालिका समाप्ता ।

सुभमस्तु । श्रीगणेशाय नमः ॥

893.

6282 शतपथानुवाक । *Śatapathamuṅkṣa by Dāmodara*

Sulance country into 1714 8½x4½ inches Folia 10 Lines 20 on a page Extent in slokas 150 Character modern Nāgara Appearance fresh Complete

Colophon —

इति शा(श)तपथोऽनुवाकः ।

The manglacrama and the object of the work

श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमः सिद्धम् ।

गुरु नमस्तुभ्य महेश्वरश्च गणेश्वर चाथ सरस्वती च ।

माध्यदिनब्राह्मणयाठकानां सख्या प्रवक्ष्याम्यथ कथिकानाम् ॥

This is useful, as giving the extent of each *anuvāka* in the *Śatapatha*

It ends —

यजुर्वेदसमाप्ताये ह्यस्मिन् माध्यदिनौपके ।

चतुर्विंशैव कायानि प्रोक्तानि मुनिसत्तमैः ॥

अष्टयष्टि प्रपाठाश्च अध्यायाः शतमेव च ।

ब्राह्मणानान्तु चत्वारि शतानि कौर्त्तितान्यपि ॥

अष्टत्रिंशत्तयान्यानि समुद्दिष्टान्यसंशयम् ।

कथिकानामिथ सख्या सप्तषाडशयष्टयते ॥

चतुर्विंशतिदेवाय सप्रोक्ता मुनिसत्तमैः ॥

श्रीदामोददेवाय कृतो योऽथ परिश्रमः ।

परार्थमेव तन् सन्त परार्थकफलाश्रयाः ॥

894.

10314.

Substance, country-made paper 7×4 inches. Folia, 21—37, of which fol. 28 is missing. Lines, 7 on a page. Character, Vagana. Date, Saurat 1713. Appearance, old and discoloured. Incomplete.

An index to the White Yajurveda—both to the Samhitā and to the Brāhmaṇa—of the Mādhyandina Śākhā

I. Fol. 21 begins —(Accented)

यदीर्षमनं नू ॥ हि तद्यदि + + ऊर्वेर्वन्त व्यायुरस्तु सर्वं-
मायुरेहोर्विष ते लोक एतत्तेस्त्विति देवै तत्पश्यन्तो वाग्वदन्त्य
वंश । २१ । इति साजश्रुतिः (?)

II अथ वंशः । (Accented) समानमासाजीवी + + साज्जीवी पुत्रो
मायुकायनेर्मायुकायनिः, etc., etc

27A.—इति वंश—

This is similar to Vāṇsāṇ, as given at the ends of the 5th and the 6th adhyāyas of Viśvadhānyakopaniṣad of the Kēna recension, commented upon by Śaṅkara.

III इषे स्वा १ । कथ्योति । २, etc

Contains Pratikas or initial words of the adhyāyas of the Yajurveda Samhitā. The Pratikas of adhāyas 37—40 are lost in the missing leaf 28

IV. 31B इति वेदाध्यायः ।

Contains the Pratikas of the adhyāyas of the Śatapatha Brāhmaṇa, the beginning of which is lost in the missing leaf 28

V. ब्रतमुपेक्षन् । १ तद्यदेव पिनष्टि २ अथाव्यलिमाभ्या पवित्राभ्या ३

34A, इति श्रुति ।—

Contains the Pratikas of the Śatikas or centuries of paragraphs, called kaphikās, numbering 77, which constitute the Śatapatha Brāhmaṇa and give the work its name

गत्वमिति च कर्माङ्गाणि कार्याणि सर्वमन्त्राणां पूर्वमेव लक्ष-
मयुत सङ्ख्यमिति च सिद्धपेक्षया कार्याणि । कर्मावमाने च
फलावाप्तिर्नैवाङ्गाङ्गा भवितव्यम् । सरहस्यकन्या क्षमिद्वयो
भावज्ञातव्याश्चेति ।

अथ याज्ञवल्क्योक्तयजुर्विधान व्याख्यास्याम ॥ १ ॥ सर्वत्रोकार-
पूर्वाभिर्मन्त्राणां ह्यतिभिराव्याजतिसङ्ख्यं जुञ्जयात् । . . .

अथ यथेष्टकर्मकरणं समवेताभिरौदुम्बरसमिधौ जुञ्जयात् पञ्चम
कामो दधि वा पयो वा शान्तिकामोऽपामागंतयुलानकंसमिधौ

... कन्याकामो मुष्टिभिस्तिस्रस्तयुलाना जुञ्जयात् .

वशीकर्तुकामोऽभिचारार्थं विषयधिराक्षत्याघातकंसमिधौ
जुञ्जयात् क्रोधान्वितो भग्नमरणे क्षये वा सर्वत्रोदौ जुञ्जयात्, etc

5A, यजुर्विधाने प्रथमोऽध्याय , 7A, •द्वितीयोऽध्याय ,
11A, •तृतीयोऽध्याय , 13B, •चतुर्थोऽध्याय , (Last
colophon) पञ्चमोऽध्याय ।

Post Colophon —

सवत् १६५० समय पुस्तकं यदि चयौवशी ।

End — अथ वा सर्वमन्त्राणां विस्तरेण पृथग्विधानमिति ।

See Belval No 272 For a larger version in 7 adhyāyas
see Belval No. 273 Autrecht relying upon Ben 10, Lahore
J, Peters 2, 175, registers in his Catal I, a Yajurvedhāna of
Satt in 9 adhyāyas

896.

1775 कात्यायनीयं प्रातिशाख्यम् । *hātyāyanīya*

Pratishākhya

See notice continued on p. 10 & 4, & 11 & 17 lines 8 on a
page 1 text : 10 & 4 & 11 & 17 Character Naga Date Sept 1825 Com
plete

See I O. Catal No 192

It begins:—

नपादो नाधिकारोऽस्ति मध्यहृपाठमज्ञानतः ।

प्रातिशाग्यमतो ज्ञेयं मध्यहृपाठस्य सिद्धये ॥

- १ । सरसंश्चाग्न्योऽन्यन्दसि नियमः । लौकिकानामर्गपूर्वकत्वात् ।
 न समस्यात् । म्यादा आधायपर्यधित्वाऽन्यन्दसि नियमः ।
 पणत् ४ । शपुः छात् । शब्दस्तत् । संकरोऽपम् ।
 गर्गपातादीन् वाहू । चोदि आनानि । हे करणे ।
 शरीरात् । शरीरम् । शरीरे । तेषां न उर्यंक्षैका-
 ल्यम् । ईकारः साधायादी । ईकारापकारौ ।
 ईकारं वेदेषु । अयकारं भाष्येषु । प्रयतः ॥ १ ॥

It ends:—

वर्णदेवताः । आग्नेयः जगद्धाः । नैशंथा निष्णामूलोयाः ।
 सौम्यास्तालयाः । ग्रीष्मा दन्वाः । औष्ठा आग्निवाः । वायव्या
 मूर्धन्याः । ज्येष्ठा वैश्वदेवाः । तत्समुदायोऽक्षरम् । वर्णो वा ।
 अक्षरसमुदायः परम् । अक्षरं वा । तच्चतुर्धा । नामाख्या-
 तोयसर्गनिपाताः । तच्च प्रतिविशेषः ।

स्त्रियावाचकमाख्यातुमुपसर्गो विधेयकत् ।

मत्वाभिधायकं नाम निपातः पादपूरणः ॥

चतुर्दश निपाता त्रैलुदास्तास्तेऽपि सचिताः ।

निबन्धते खलु आख्यातं उपसर्गचतुष्टये ॥

अथ परमोच्चादि ।

भारद्वाजकमाख्यातं भार्गवं नाम शिष्यते ।

शशिष्ठमुपसर्गस्तु निपातः काश्यपः स्मृतः ॥

अथ परदेवता ।

सर्वे तु सौम्यमाख्यातं नाम वाच्यमिष्यते ।

आग्नेयस्तुपसर्गः स्यान्निपातो वाच्यः स्मृतः ॥

इत्यादि सरसंश्चारप्रतिष्ठापयिता भगवान् कात्यायनः ।

उर्ध्वं उदिः ।

Colophon :—

इति कात्यायनकृतप्रातिशाख्ये अष्टमोऽध्यायः ।

समाप्तमिदं सूत्रम् ।

Post Colophon :—

आतिथीमालिभाक्षकथवाङ्महादेवसुतयवाङ्गिविश्वरूपक
इदं पुस्तकं लिखितम् ।

संवत् १८२५ वर्षे व्याख्येयवाङ्महादेशी भौमवासरे लिखितमिदं
पुस्तकम् । शुभं भवतु ।

897.

1001. *The Same.*

Substance country-made paper 8½ x 4 inches Folia 16 Lines 9 on a page. Extent in slokas, 300 Character, Nāgari Date, Saigvat 1811. Appearance, tolerable Complete in 4 chapters

On Vedic phonetics, peculiar to the White Yajur Veda
Often printed

Col. :— इति कात्यायनकृते प्रातिशाख्यसूत्रेऽष्टमोऽध्यायः ।

Post Col. :—

संवत् १८०६ मिति वैशक्रव्य १३ रवौ लिखित श्रीमद्व्याख्येय-
देवक्रयस्यात्मजविजयक्रय्येन भाट्टकव्याख्या तथा रविक्रय्यस्य
स्वार्थेण । श्रीमद्व्यपवि-प्रसन्नोऽनु । शुभं भवतु ।

898.

8191. *The same here called वाजसनेयप्रातिशाख्यम् ।*

Vājasaneyā Prātisākhya.

Substance, country made paper 7 x 3½ inches Folia 23 Lines 6 on a page Character Nāgari of the nineteenth century Appearance, discoloured Incomplete at the end

899.

6155. *The Same*

Substance country made paper 10½ x 4½ inches Folia 14 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 300 Character Nāgari Date, Saigvat 1936. Appearance fresh Complete

Last Colophon :—

इति काव्यायनप्रातिष्ठास्यम्बुने षष्ठमोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संमतं १८६६ भादीवदी ६ के लीधा समाप्तः । शुभः । मङ्गलः ।

The text of the Vājasaneyi-Piṭisākhya has been published in Roman letters, with a German translation and notes by A. Weber, Ind. Stud. V (1858), and in the Benares Sanskrit series

900.

1092. *The same with a comm.*

By Ananta Bhaṭṭa, son of Nāgadeva Bhaṭṭa by Bhāgynāth

Substance, country made paper 8½×4 inches : Folia, 39 : Lines 11 on a page : Extent in slokas, 950 : Character, Nagari : Appearance, tolerable : Fragment

This codex contains Ananta's commentary on the first two adhyāyas and on 100 sūtras of the third adhyāya

Beginning :—

ॐ नमः श्रीगुरुगोविन्दगणपतिप्रारदाभ्यः ।

वन्दे विष्णुं पिदानन्दं भक्तकल्पमहोदहम् ।

यच्छायाभाशितैर्लभं नरैरर्थचतुष्टयम् ॥ १ ॥

याश्चवल्कासुनिं गत्वा काव्यायनमुनीनपि ।

समङ्गलादिकाश्चापि वन्दे विद्यागुरुन् मम ॥ २ ॥

वेदवेदाङ्गवत्तत्त्वोऽनन्तमद्वैतं इति श्रुतः ।

व्याख्यास्यामि प्रातिष्ठास्य काव्यायनमुनीरितम् ॥ ३ ॥

समस्तकाव्यशास्त्रिभ्यो मूर्द्धन्येषोऽञ्जलिर्मया ।

ब्रह्मते मन्त्रं दृष्ट्वा क्षपा कुर्वन्तु ते मयि ॥ ४ ॥

उदाहरणवाक्यानि दीयन्ते काव्यशास्त्रिणाम् ।

अलाभं परिक्रूयानि सूत्रकारानुप्रासनात् ॥ ५ ॥

अनु शाखायां शाखाया इति प्रतिशाखं प्रतिशाखं भवं प्रातिशाख्यमिति समाख्यया समग्रोदाहरणत्वात् न च माध्यन्दिनशाखीयमेवेदं प्रातिशाख्यमिति गम्यते । अतः कथं काण्वशाखोदाहरणप्रतिष्ठानं क्रियते । इति चेत् सत्यम् । इदं माध्यन्दिनीयमेवेति न नियमः किन्तु काण्वशाखादिपञ्चदशशाखानुगतम् । यतस्तान् शाखास्तु मिथः खण्डभेददर्शनेन तद्वल्लङ्घाय सक्तदुःखा वज्रप्रकारार्थं तन्ने-
गाधार्थस्य प्रवृत्तेः । तथा च पञ्चदशशाखास्तु एकमेव कात्यायनसूत्रमिति अनादि-
वृद्धयवचारात् । अधिकं प्रविष्टं चेत् न तु तद्वानिरिति न्यायात् अनेनैव काण्वा-
पेक्षितसर्वल्लङ्घयसिद्धिश्च । इत्यस्या केनचित् भ्रान्त्या प्रदुष्कृत्यापपाठस्यापि सुदु-
पाठस्यापवादप्रसङ्गो दुष्परिहरः स्यात् । किञ्च प्रतिशाखं श्रौतस्मार्तप्रातिशाखा-
दिसूत्रस्याभावात् कापि देशेऽनुपलभ्यात् सर्वदेशीयानां यत्केनैव सूत्रेण कर्मांशु-
ष्ठानदर्शनाच्च न केवलमेतदेव सूत्रैकत्वे गमकं अपि तु प्रातिशाख्यसूत्रेऽपि तत्र तत्र
आपकाश्च । तथा हि । यान्युदाहरणानि माध्यन्दिनशाखाया न सन्ति काण्व-
शाखादौ सन्ति तदुदाहरणसाधकान्यपि सूत्राणि वृद्धन्ते ।

+ + + + +

तस्मात् सिद्धं काण्वादियपञ्चदशशाखास्त्रैकमेव प्रातिशाख्यमिति ।

ॐ । अपादौ नाधिकारोक्तिः सम्यक्पाठमभिनतः ।

प्रातिशाख्यमतो ध्येयं सम्यक्पाठस्य सिद्धये ॥ १ ॥

सङ्कतिज्ञापकं तस्येदमाद्यं पद्यम् । स्पष्टार्थम् ॥ ॐ ॥

खरसंस्कारयोश्चदसि नियमः । खर उदात्तानुदात्तखरितप्रचय-
रूपः । संस्कारो नाम लोपागमवर्णविकारप्रकृतिभावादित्ययः ।

तयोश्चदसि विषये नियमोऽभिधीयते । प्रतिष्ठासूत्रमेतत् ।

901.

1899 *The same Text with the same comm., here called*

पदार्थप्रकाशः *Paṭarthaprakāśa*

For the manuscript and the work see L. 4119 The first leaf is missing

902.

1251. *The same Text with the same comm.*

Substance, country made paper. 11x4½ inches Folia, 69 Lines, 14 on a page Extent in slokas, 2150 Character, Nāgari Date, Śaivrat 1743 Appearance, old Complete.

It ends:—

एवं हस्तं शास्त्रमभिधाप्य स्वस्त्यमिदमित्यङ्करोति इत्याद्य
खरसंस्कारयोः प्रतिष्ठापयिता भगवान् कात्यायनः ।

उत्पत्तिं च विभाषं च भूतानाममतिं गतिम् ।

वेत्ति विद्यामविद्यां च स वाच्यो भगवानिति ॥

इति भगवच्छब्दार्थः । शेषं सुगमम् । वृद्धं वृद्धिरित्युक्तार्थम्

वेदवेदान्तविदुषाऽनन्तभट्टेन सादरम् ।

पदेवामुपकाराय भाषितं प्रातिशाख्यकम् ॥

अम्भा भागौरथो यस्य नागदेवात्मनः सुधीः ।

तेनामन्तेन रचितं प्रातिशाख्यस्य वर्णनम् ॥

असाधु साधु वा पद्यं ग्रन्थेऽस्मिन् चम्पयोदितम् ।

तत्त्वार्थं क्षम्यता मन्तः श्रीमन्तः कायवशाखिनः ॥

न पाण्डित्याभिमानेन न च वित्तस्य लिप्सया ।

ग्रन्थोऽयं रचितः किन्तु रमानाथस्य तुष्टये ॥

Colophon:—

इति श्रीमत्प्रथमशाखिनागदेवमहात्मनेन श्रीमदनन्तभट्टेन
विरचिते श्रीमत्कात्यायनप्रणीतप्रातिशाख्यसूत्रभाष्ये पदार्थ-
प्रकाशेऽष्टमोऽध्यायः समाप्तः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

Post Col. :—

शुभमस्तु । [संवत् १७४३ भाद्र शुक्ल ५ शुक्ले लिखापितं
गोवर्द्धनेन । This portion is retouched]

903.

3252. *The Same.*

Substance, country made paper 9×3½ inches Folia, 22 to 56. Lines 9, 10, 11 on a page Character, Nāgari of the eighteenth century Appearance, discoloured A fragment

Leaf 11 contains the colophon of the third adhyāya.

इति श्रीमत् प्रथमप्राणिनामदेवभट्टात्मनेन श्रीमदनन्तभट्टेन
विरचिते श्रीमत्कालायनप्रातिशाख्यसूत्रभाष्ये तृतीयोऽध्यायः ।

904.

5938. *The same Text.*

With the commentary entitled Jyotsna by Rāma

Substance, country made paper 11½×5 inches Folia 49 Lines, 10 on a page Character Nāgari Appearance fresh

Two groups of leaves : The first group consists of 27 leaves, of the last leaf, 27th, one side is left blank. Then comes the second group consisting of 22 leaves. The last leaf is marked 21, two leaves being marked 5. But there is no mistake in the continuous pagination from 1 to 49, which appears on the left hand upper margin of the MS

Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसद्गुरुवरारण्य नमः ।

यस्य भट्टावलिः ऋषिः श्रुतदानान्तरपुरिते ।

भाति ब्रह्मज्ञानलेख स वः पायाद् गयामधियः ॥

श्रीरामं सद्गुरुं नत्वा पाश्चात्कालमुनिं तथा ।

कालायनकृते प्रातिशाख्ये वाग्वसनेयके ॥

माध्वन्दिनानुसारिण व्योमज्ञास्त्रा विवर्तिर्लघुः ।

क्रियते सुखबोधार्थे मन्दाता रामशर्माया ॥

(The Text) जयादौ नाधिकारोऽस्ति सम्यक्प्राठमजानतः ।

प्रातिशाख्यमतौ ज्ञेयं सम्यक्प्राठस्य सिद्धये ॥

सुरसंस्कारयोग्येति नियमः प्रातिशाख्यवसेतत् ।

5B, इति सञ्चापरिभाषाप्रकरणम्, 9B, इति सूरसन्धि, 14A, इति अङ्गनसन्धि, 16B, इति विसर्गसन्धि, 30B, इति प्रहतिस्तरा ।

Then come the eight vikṛtis, with which the work comes to an end

The commentary ends —

अद्वाप्तिसप्तकुम्भिते (१७३६) अल इश्वरवत्सरे ।
इयमुक्तदशम्या श्रीसिद्धेश्वरतनुभवा ।
रामेण रचिता प्रातिशाख्योक्त्या समर्पिता ।
श्रीरामसिद्धेश्वरगुरुवर्यामुददये ॥

Colophon —

इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटरत्नश्रीसिद्धेश्वरयोगिवरसुतुरामचन्द्रप्रणिहित-
विरचिता ज्योत्स्नाख्या प्रातिशाख्यविद्यति समाप्ता ।

905.

1776 कात्यायनप्रातिशाख्यदीपिका । *Katyayana-
Pratisakhya Dipika*

By Rāma Agnihotri, son of Sadāsina Agnihotri

Substance country made paper 10×4½ inches Folia, 165 Lines, 6 on
a page Patent in India 2600 Character Nāgari Appearance fresh
Complete

Last Colophon —

इति श्रीसदाशिवामिहोत्रिसुत रामामिहोत्रिकृता प्राति-
शाख्यदीपिका समाप्ता ।

The colophon in leaf 162A —

इति सदाशिवामिहोत्रिसुतरामामिहोत्रिकृता प्रातिशाख्य
दीपिका समाप्ता ।

It begins thus —

नत्वा गुरुपदाङ्गोऽत्र कातोयादीन् ऋधोनपि ।
क्रियते बालबोधाय प्रातिशाख्यस्य दीपिका ॥

number of words in each Yajus with the number of Visargas, of Savarna Sandhis and other phonetical changes peculiar to the White Yajur Veda. This one work does for the Vājasaneyya Saṃhita, what, the two classes of works, (1) Anukramanikā and (2) works like Cātunjñāna and Padagāḍha, do for the Rgveda.

As the first leaf is missing, the first Yajus of the 2nd adhyāya is quoted.

विंशस्तु क्षण्डोसि दृजौ पञ्चविंशतः ।

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०

१ । ॐ कृष्णः असि या उरेष्टः अग्रे त्वं जुष्टं प्रोक्षामि वेदिं आत

११ १२ १३ १४ १५ : ६ १७ १८ १९ २०

वर्हिषे त्वं जुष्टं प्रोक्षामि वर्हिः असि सुभ्यः त्वं जुष्टं प्रोक्षामि ।

Col. of the 1st adhyāya:—

इति श्रीशंकराचार्यकृतौ वाजसनेयसंहिताया पदकारिकाख-
लमाणा नाम प्रथमोऽध्यायः ।

The last Col. in the MS. :—

इति श्रीशंकराचार्यविरचितौ वाजसनेयसंहिताया पदकारिका-
खलमाणा नाम सप्तविंशतिमोऽध्यायः ।

The incomplete MS. goes up to the beginning of the 38th adhy. which abruptly ends.

For another MS. see Taylor, Part I, p. 206, No. 1782.

This Śaṅkaraśācārya is certainly not the Great founder of the Advaita School of Vedānta Philosophy. He appears to be a Karmakāṇḍī Brāhmaṇa.

908.

6066 मैनमन्त्रावबोधः । *Maṇamantṛābodbha*

A commentary on the mantras of the Mādhyandiniya Saṃhita
by Sundara Śukla.

Substance country-made paper 9×5½ inches. Folio, 37, of which the 38th is missing, while there are two leaves marked 40 Lines, 8 on a page

(Character Nagara of the eighteenth century) Appearance old and discoloured

See Oxf No 173 and page 381A.

Beginning —

ॐ नमो गणेशाय । अघातो मौनमन्तावबोध यजुवानसनेय-
माध्यन्दिनमहितामन्त्राणामवबोध सुन्दरशुक्लो ब्रवीति । यन्मन्त्र
पाठार्थवेदनमलविद्विर्विपश्चिद्विनिर्गदितम् निषिद्धश्रुतिमश्ववीर्यं
त्वन्तया (?) पगमाय तदेतन्मन्त्रक्रमेणाधोमध्य ऊर्द्धाधोमध्याधो
ऊर्द्ध इति चत्वारोऽध्याया तेषु क्रमेणर्जुनिसर्गमन्त्रविरचितमध्योर्द्धं
रगन्युक्तानुस्वारङ्गसद्वीर्घतियं कृतनमातसञ्ज्ञामि मूढोर्विभा
नाति ॥ १ ॥ अयर्जुनश्चामाह ॥

अमेकदूर्विण्यं कर्मिर्देवतामये साक्षा अग्रयाग साक्षा ।

1A, अय ऋजुतश्चामाह, 2A, इति समस्तश्चामाह, 3A, स्मरितसञ्ज्ञा
माह, 3B, अय मध्यसञ्ज्ञामाह, 4A, अय ऊर्द्धसञ्ज्ञामाह, 5A, अय रङ्ग-
सञ्ज्ञामाह, अय न्युन्नसञ्ज्ञामाह, 5B, अय ङ्गसञ्ज्ञामाह, 6A, अय दीर्घ-
सञ्ज्ञामाह, 7A, अय तिर्य्यकुनश्चामाह, 7B, अय टतनान्तसञ्ज्ञामाह, अय
मान्तसञ्ज्ञामाह, 8B, इति श्रीसुन्दरशुक्लविरचिते मौनमन्तावबोध अधोमध्यो
नामप्रथमोऽध्याय ।

23B, इति सुन्दरशुक्लविरचिते मौनमन्तावबोधे ऊर्द्धाधो नाम द्वितीयो
ऽध्यायः, 27A, मध्याधोनाम तृतीयोऽध्यायः,

Last Colophon —

इति श्रीसुन्दरशुक्लविरचिते मौनमन्तावबोधे अय-ऊर्द्धा नाम
चतुर्थोऽध्याय ।

Post Colophon Statement —

शुभ भवतु । यादृशमित्यादि ।

श्रीसौदाभाविभुत-सुरजिज्ञाति उदीच्यकेन लिखित काण्डाया
लिखित मया श्रीविश्वेश्वरप्रियंवे ।

शुभ भवतु कल्याणमस्तु ।

The Manna mantras of the White Yajur Veda, are uttered inaudible and expressed only, by the peculiar movements of hands.

The commentary is simply concerned with the classification of the mantras, under four heads, as shown in the analysis given above.

909.

7933 *The Same*

Substance, country-made paper 10x4 inches Folia, 12 Lines, 14 on a page. Character Nāgara Date Simrat 1614 Appearance old and discoloured Complete

Last Colophon :—

इति श्रीसुन्दरसुक्तविरचिते मौनमन्त्रावबोधे अधोर्द्धानाम
चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ॥ अध्यायः ॥ इति मौनखरसमाप्तिः ।

Post Col. :—

अस्मिन् ग्रन्थे कश्चिद्का १११ । संवत् १६४४ वर्षे भाद्रमासेऽमले
पक्षे द्वितीयाया अर्धेर्दिने लिखितं बलभद्रेण परार्धे पुस्तकं ॥

910.

0068. *मौनमन्त्रसूत्रा । Mauna—Mantra sūtra*

*By Devabhadra, son of Balaradha, a descendant of Gangādharā
Pāṭhaka, son of Pāṭhaka Rāmarcandīa.*

Substance, country made paper 11½x5 inches Folia 13 Lines, 10 on a page Present in slokas, 350 Character, Nāgara Date, Simrat 1934 Appearance, fresh Complete

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः । अथ यजुर्वेदाग्राये
वाजमनेयके माध्यन्दिनीयेऽन्येन मौनेन चक्षुष्येन अस्मदीयेन सत्सम्प-
दायेन अधीतानां सङ्गितमन्त्राणां अवयवं श्रौतमो देवभद्रपाठ-
कोऽहं ब्रवीमि । धर्मार्थकाममोक्षाख्यानि चत्वारिंशद्भूतप्रानि
विकसितानि तेषु प्रत्येकं चन्द्रादितिष्ठन्ता अनोभ्या सञ्जाताभि-
र्मदुपदेशेन च सुधी परब्रह्मज्ञाः कश्चिद्का विभावतु । १ ।

चन्द्र इमेत्वाद्यावधिर्वचो देवाना दे बुधागो वर्हिः पुरुषमृगो धामच्छदि ।
etc , etc

A work, similar to the above . But the arrangement is different . It seems that there were different schools with different arrangements

3B, इति श्रीमन्महायाज्ञिकनागरजातीयपाठकश्रीरामचन्द्रसुनुमहा-
याज्ञिकगङ्गाधरपाठकवशसम्भूतपाठकश्रीबलभद्रात्मजदेवभद्रविरचिते माध्यान्दि-
नीयसंहिताया मौनमन्त्रसूत्रे प्रथमोऽध्यायः ।

There are thirteen paragraphs in the first chapter

8A, इति श्रीमन्महायाज्ञिक •माध्यान्दिनीयसंहिताया मौनमन्त्रसूत्रे
द्वितीयोऽध्यायः ।

There are 24 paragraphs in the second chapter

10A, •तृतीयोऽध्यायः ।

There are eight paragraphs in the third chapter

Last Colophon —

•चतुर्थोऽध्यायः । सूत्र च समाप्तम् ।

There are sixteen paragraphs in the last chapter

Post Colophon —

श्रीरामचन्द्राय नमः ।

मिति अगद्वय सुदो पूर्णिमा । सवत् १८३० ।

The work ends —

दुष्टिहरावप्रसादेन सूत्रस्येदं मया कृतम् ।

वैदिकास्तेन तुष्यन्तु विप्रा माध्यान्दिनीयका ॥

अथेतत्त्वमिदं सूत्रं विप्रैर्माध्यान्दिनीयकैः ।

मौनेनाधीतमन्त्राणां द्विप्रश्चानामिलाभिभिः ॥

मुहुर्मुहुः प्रार्थयेद्वदुर्जनान् दुष्टमानसान् ।

मत्कृतं सूत्रमेतत्तु न नष्टव्यं कदाचन ॥

एषा मत्सूत्रगा विद्या गोप्येव फलदा भवेत् ।

अन्यथा विप्रलैङ्ग स्यादिति मद्बोधनं कुरु ।
 शिष्यं मित्रच्छलं दुष्टं प्रभुं बालं न बोधयेत् ।
 सत्किञ्च शिष्यवेदाय खण्डदानेव बोधयेत् ।
 यस्तु यमः समुत्पन्नः सूत्रस्यास्य ह्यतौ मयि ।
 गजाननविभुक्तेन प्रीयता मम देवतम् ।

911

6067. मौनमन्त्रप्रकाश । *Mounamantropakāśa by Dattajñi Pāṭhaka Venulatta.*

Substance, country made paper 11x5½ inches. Folio, 44 Lines, 6 on a page. Extent in slokas, 700. Character, Nāgara. Date, Nagpur 1894. Appearance, old and discoloured. Composite. Stitched in the middle.

This classifies the *mantras* of the White Yajur Veda under the four heads of *Dharma*, *Artha*, *Kāma* and *Mokṣa*, the four ends of human existence.

Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐकारमोडमूला अमयदकठिनम्वन्दरिक्तोर्मेशाखी (?)

चक्षुषः सामपुष्पो यजुर्दधिक्षुषलोऽयर्ध्वगन्धं दधानः ।

यक्ष्णपातुप्रोतो हिममपुषगवैः सेव्यमानः प्रभाते

मध्ये भावं विज्ञानं मुचिरमृतनिभः पातु वो वेदवृद्धः ।

अथ धर्मवर्गे प्रथमे प्रथमः ।

माता च ते पिता च तेऽग्रे (?) । निष्कृममग्निधरम् । एता-

वानस्यः । व्यातिष्ठन्तं परि । इति चतुर्थः ।

अथ प्रथमे द्वितीये, etc., etc.

3A, इति देवचपाठकवेद्योदत्तरिचिते मौनमन्त्रप्रकाशे धर्मवर्गे प्रथमोऽध्यायः, 1B, •द्वितीयोऽध्यायः ; 4A, इति श्रीदेवचपाठकवेद्योदत्तरिचिते यजुर्देवाग्निधर्ममाध्विद्वयाखाषी मौनमन्त्रप्रकाशे धर्मवर्गे द्वितीयोऽध्यायः, 7B, •तृतीयोऽध्यायः, 9A, •चतुर्थोऽध्यायः, 9B, •पञ्चमोऽध्यायः, 10A, •षष्ठोऽध्यायः, 10B, •सप्तमोऽध्यायः, 11A, •अष्टमोऽध्यायः, 11B, •नवमोऽध्यायः, 12B, •दशमोऽध्यायः, 13A, •अध्यायः ।

1913, इति श्री०चर्यवर्गे दशमोऽध्यायः—

Then begins the *Kannaranga*, which consists of 30 *adhyāyas*.

2713, इति श्री०कामवर्गे विंशोऽध्यायः—

Then comes the *Mokṣaranga*

Last Colophon :—

इति श्रीदेवशपाठकवेत्तौदत्तविरचिते मोनमन्त्रप्रकाशे मौल्यवर्गे चत्वारिंशोऽध्यायः— समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

Post Colophon Statement :—

अधोर्द्धमध्यदीर्घाश्च ऋसमुष्टिहलन्तका ।

कचह्रन्मुक्तामक्षचिह्न दशाध्याया प्रतिष्ठितम् ।

संवत् १८०४ मिति ज्येष्ठशुक्ल ११ एकादश्या नि बन्धुलालज्ञान्यकुलेन ।

912.

0287. **हस्तस्वरप्रक्रिया ।** *Hastastaraprakriyā*

By Pitṛbhaktamalla, son of Khṛqapattī tauthottī

Substance country made paper 11 1/2 inches. Folio 6 Lines 10 on a page. Extent in sloka= 129. Character Nagari. Copied in Samvat 1977. Appearance discoloured and worm-eaten. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमत्कान्यकुलोपनाम्ना(मन्या)मिहोचिषगपतितनुजेन
पितृभक्तमलेन पाटमपुरवासिना कृता हस्तस्वरप्रक्रिया समाप्ताभूत् ।
शुभम् । श्रीरक्षु ।

Post Colophon :—

संवत् १९३७ मी जेटसदी ६ वार अतवारके लौचा समाप्त ।

Following addition is in a later hand —

मालवीयपनामकनालमुकुन्दसेदम् ।

The maṅgalācāraṇa and the object of the work

नत्वा गणपतिं देवं ध्यात्वा श्रीकुलदेवताम् ।
 भक्तशर्मा हस्तभूर्त्वा करोमि स्वरप्रक्रियाम् ॥
 नत्वा विघ्नहरं मदा शुभकरं सर्वस्य कामप्रदम्
 स्मृत्वा श्रीगुरुपादुकां सललितां ध्यात्वा परा देवताम् ।
वेदे वाग्वसनेयिके त्वधिष्ठिता विघ्नाश्च ये सत्तमा
 तेषामेव कृते कृता न कुधिया हस्तस्वरप्रक्रिया ॥

'Then it goes on :—

अथ साधारणो निषमः ।

तथाहि प्रातिप्रास्थे मनु

ब्राह्मणं प्रणवं कुर्यादादावन्ते च सर्वदा ।
 खड्गधनोक्तं सर्वं परस्माच्च विदध्यते ॥

तथा । उच्चारणाय प्रणवं कृत्वा सह श्लाकया ।

गुरुं प्रणम्य मनसा ततः स्वाध्यायवान् भवेत् ॥

अथ अपादौ हस्तस्वरवर्णज्ञानस्यावधिकारत्वं रावणेन खरानुशे
याश्चनन्तेन शिक्षायाश्च बोधितम् ।

तथाहि । हस्तज्ञानं योऽधीते स्वरवर्णविवर्जितम् ।

ऋग्यजु सामभिर्दग्धो वियोनौ स च गच्छति ॥

It was written in Sam 1781.

The work ends .—

श्रीमता कान्यकुब्जेनेत्युपनाम्ना (त्युपसन्त्या) मिहोचिया ।

श्रीमदेवस्वरूपायां श्रीमत्खगपतिनाम्नाम् ॥ (?)

सुनुना पितृभक्तेन भक्तविप्रेण श्रीमता ।

विक्रमार्कमताब्देषु चन्द्रवस्त्रभूमिषु २०८२ ॥

ऊर्ध्वं मासि सिते यत्ने ह्येकादश्या शनेर्दिने ।

कृतेय बालबोधाय सुहस्तस्वरप्रक्रिया ॥

913.

6170 पदमुष्टिलक्षणम् । *Padamuṣṭilakṣaṇa**With Rama Bhaṭṭa's commentary*

Substance foolscap paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Fols 8 Lines 9 o a page
Extent in slokas 260 Character modern Nāgara Appears on 1 colored
Complete

On the words occurring in the *Vajrasaneyasamhita*

The text ends in 1B : It consists of nine couplets

Beginning —

श्रीमगलमूर्त्तये नम । अथ पदमुष्टिलक्षणम् ।
पदानामावर्तिर्वैकाविस्मर्गाया विधीयते ।
माताना वक्ष्यते लक्ष्यं निक्षिप्यैवाक्षरक्षरम् ॥
विज्ञेया ऋ-स्त-वर्णाभ्या नवाकारादयः खरा ।
दशमं विन्दुना शेषं विमर्गादिरतिर्भवेत् ।

End — पञ्चानां च द्विपक्षौ च शुक्लपार्श्ववर्तौ च यत् ।

गण्यतानां निम्नं वक्ष्ये समस्तं पदलक्षणम् ।

Colophon — इति पदमुष्टिलक्षणम् ।

Then begins the commentary . It explains two *maṅgalācaranā* verses, preceding the nine slokas, omitted here

It begins —

श्रीपांडुरंगाय नम ।
अथ अस्य श्लोकस्य टीकाभाष ।
श्रीगणेशाय नमः नत्वा पदमुष्टि (१) समाधत्तम् ।
व्याख्यां कुर्वे रामभट्ट काव्यशास्त्री सुधीमुदे ।
यज्यकर्त्ता विघ्नविघाताय नमस्कारलक्ष्यं मङ्गलाचर्यं निबध्नाति ।
श्रीवाग्देविपदारविन्दयुगलं विधाधियं स्वामिन
नत्वा एकत्रयोनिशेषवशिष्टान् श्रीमद्गुणं भक्तिम् ।

वक्ष्ये वाचसनेयमुक्तपञ्चुर्धा संस्थी पदानां क्रमा-
देकं वक्ष्यन्तस्तत्तुल्यगणनं सध्यः प्रकाशः शुभम् ॥

Then follows the commentary :—

3A, अथ पुनः सहाध्यायदेवतावमस्कारलक्षणं मङ्गलमाचरति सुरा
सुरेति !

3B, अथाभिधान्याह । पदानामिति । पदानामावलि तासां संख्या
अस्या उल्लिखिता कति पदानि सन्ति तत्संख्या वेलाशब्देन वेष्टनानि, etc, etc.

There is one leaf at the end in the Marathi language,
on the same subject.—

अथ महाराष्ट्रभाष्येय पदमुष्टिलक्षणमाह

914.

6264. काण्वशाखावेष्टनक्रमबोधिनी । *Kaṇvaśākhā-
vestanakramabodhinī.*

By Govinda, son of Kṛṣṇa.

Substance, country made paper : 9×4 inches Folia, 3 Lines, 0 on a
page Extent in slokas 50 Character, modern Nāgari Appearance, fresh
Complete

This is in the form of *kārikās*

There are 87 *kārikās*

Colophon :—

इति श्रीशङ्खवज्रगोविन्दसूत्रिहता काण्वशाखावेष्टनबोधिनी
समाप्ता ।

After the colophon there are three lines added by the
scribe.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

यत्र विश्वं शुक्तिकादी रभतादीव भासते ।

तं नत्वा ह्यप्यत्र कुर्वे गोविन्द क्रमबोधिनीम् ।

काण्वक्रमेऽनुशाकान्ते वेष्टनं निश्चितं भवेत् ।

प्रतीकैर्वक्ष्यमाख्याया ऋचो वाङ्मं एव वा ।
 तदद्धान्ते प्रतीकात् यत् ऋमर्द्धे + ऋगन्तके ।
 वेष्टन स्यादधान्यासु निमिद्धर्ध्वकता मता ।
 अथयोगौ ऋषपूर्वावीदु स्यादौर्ध्वपूर्वक ।
 काण्वशाखाक्रमे ज्ञेय सन्धादि प्रातिश्रव्यत ॥ ७ ॥

Then comes the first lārika —

ॐ इषेऽध्याये पुरा क्रूर द्वितीये वीतिहोत्रकम् ।
 एषा ते त्वय देवामा संवर्त्तन्तुर्विष्णवौ ॥ १ ॥

The 87th or the last kaṇikā —

यमायात्यन्तवेष्ट्य स्यादौर्ध्वावास्यादि सर्व्वत ।
 यदुक्तं तत् प्रतीकेषु यत् सङ्गिर्हि सङ्गताम् ॥

915.

6061 वेदलक्षणम् । *Vedalakṣaṇa*

Substance, country made paper 8½ x 4½ inches 10½ 11 Lines 10
 on a page Extent in slokas 220 Character Nāgara Date Śaka 1631
 Appearance old and discoloured Complete

Colophon — इति वेदलक्षणम् ।

Post Colophon Statement —

श्रीगुरुवर्य्यादविन्दार्पणमस्तु । श्रीकुलदेवतापूज्यमस्तु । श्रीरामो
 जयति । श्री । शके १६५१ । सौम्यवत्सरे शम्भायने पौषशुक्ल-
 प्रतिपदा गुरुवारे अन्तापुरे भास्करेण लिखित परोपकारार्थम् ।

A work of the Prātisākhya class (which commonly goes under the name of Laksana grantha or Vedalakṣaṇa), as will be apparent from the analysis given below.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । हरि ॐ ॥

अथ यदान्तेष्वेकारैकारौ खरपरनिमित्ते विवृतौ । यच्च तानि
 महादेवमनीषिणा कथ्यन्ते वर्गानुक्रमेण यदैकदेशास्तावद्यत
 इत्यन्तम् ।

य ते महे वाच यान्ते स्ते ध्ये वहे महे !, etc., etc.

2B, इति महादेवविरचिते शकारलक्षणम् ।

अथ यजुर्संहिताया च, छ, ज, त, द, घ, न, म, लपरास्तत्-
तत्सानुनामिकपदान्ताः पदफले नकारान्ता दृश्यन्ते । अमुद्भिन्न-
स्मिन्नब्रूवन्नानुब्रूवन् ।

3B, इति नकारलक्षणं सम्पूर्णम् ।

श्रीः । अथ वर्णक्रमकारिका ।
गणेशं वरदं देवं प्रणिपत्य गजाननम् ।
दित्वादीनां प्रशस्त्रामि लक्षणं शास्त्रसम्मितम् ॥
खरो द्वित्वमवाप्नोति व्यञ्जनं व्यञ्जने परे ।
स्यर्धो लकारपूर्वो वपूर्वंच द्विरच्यते ॥
खरपूर्वस्य रेपस्य परस्तश्चञ्जनं स्थितम् ।
आपद्यते द्विवर्णं तत् वर्णभावे परे सति ॥

There are seventeen kārīkās dealing with the cases of the reduplication of letters.

4B, इति वर्णक्रमकारिका ।

यो हि यद्यतस्तत् सोमे सोममुभयात् विमुक्तः सौम्यो भानि वैव
यत्र ययोर्यथा यासा यस्मात् कस्मात् आसन्नमपदपरात् खरित
वा समासान्तं वा अन्तोदात्तं वा भवति । द्वित्वया तेभ्यः पूर्वं यद्ये
यत्सौम्यो मद्यवर्धस्य यदन्तरिक्षं यदा दृशोद्यान् मद्यात् खरं चि
पुनर्यदग्रममर्हयत् पश्चममर्हयत् यष्टमर्हयत् सप्तममर्हयत्
मुक्तो यो न द्यावामिति वर्णयित्वा

5B, इति तकारलक्षणम् ।

वशावायाकवारिं महेन्द्राय माहेन्द्राय माहेन्द्रमैतु मैतोरया
विरयाक्षराण्यया यद्ययाक्षरा ने देया जामार्ययन्ति याव्यानु-
वाक्ये याव्यानुवाक्ययोर्वाव्यानुवाक्याभ्यां याव्यानुवाक्यापरे तप-
रोषपरापतपरावर्जिदूर्ध्वैक्यामां तु आराद्यामाराद्या यभ्यां जिता-
भावयो जिज्जाम्येय ययोदितमाशतयाधि या विद्याही अतमा
यवराप्नोरावर्तन महाश्रतं पूर्व दीर्घा ॥

6A, इति पूर्वापरोमयदीर्घः ।

इमे मयो भूः प्रथममहस्मि द्वितीयं तृतीयं तृतीयस्या या इर-
स्तादमावास्याया रात्र्या यजोकरय्यहोमं सोमस्याहं यवृतेन चित्ता-
मन्दसाना प्रमेवर्मेदं प्रजायतो ।

9B, इति षड्विंशतिक्षेत्रं सम्पूर्णम् ।

अथ ईकारान्तपदान्तानि ।

10A, इतोकारान्तपदान्तानि ।

एहस्तन्तु युविर्नरायुभिस्तयति कविर्हृष्टोपेतुर्हेतुर्हेतुर्हेतुर्हेतु-
र्यत्निति स्युर्विष्णुर्हिन्दु निष्कृष्टतुस्तुरिति ।

This portion is without any colophon

Then in the same leaf (10A) we have .—

निक्रमोदाहरणानि ।

प्राच्यान् प्रियथाविद्यतदूषः यत्तथात्वा यत्तत्त्वा यत्तत्त्वा
प्रमादक्षिमादक्षि ।

After the end of this portion comes the colophon —

इति वेदलक्ष्यम् ।

Aufrecht in his Cat. Cat. Vol. I, enters Vedalakṣaṇa with the remark "This is rubbish"

918

1079. नमस्कमन्त्रविभागप्रदीपः । *Namakamantra*

vibhāga-pradīpa.

By Kāmadeva.

Substance, country-made paper : Folia, 9 : Lines, 11 on a page : Extent in slokas, 240 : Character, Nagara : Appearance, tolerable : Complete

The author discusses the various schemes of the division of Rudrādhyaya into mantras. The author belongs to the Mādhyandina School of the White Yajur Veda

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ रुद्रे नमस्कर्मश्लोकाः कथ्यन्ते स च चतुर्धा । द्वापञ्चुत्तर-
श्रुतात्मक (१६२) एक । योदाविभागपक्षो (६) द्वितीय ।
सपादश्रुतचतुष्टयात्मक (४२५) तृतीय । एकाशीत्यधिकश्रुतद्वया-
त्मक (२८१) चतुर्थः । आष्टतिचतुष्टयपक्षे तु अष्टौत्यधिक श्रुतद्वय
(२८०) भवति ।

तत्र आद्ये प्रमाणं तावत्— परिशिष्टवाक्य षोडशेऽध्याये नमस्तु
इति षोडशं द्वापे अन्धस इति सप्तदशं षोडशे नृपस्त्रयस्त्रिंशद्
यजूध्येकोनत्रिंशदुत्तरश्रुतमिति । द्वितीये स वै जानुर्द्वे प्रथम
स्नाह्वा करोतौत्याद्युपक्रम्य स वा अष्टौत्याश्च स्नाह्वा करोति ।
प्रथमे चानुवाके अष्टौत्यामथाष्टौत्याश्च यानि चोर्द्धानि यजूष्याव-
तानेभ्योऽग्नमष्टौतयोमे । नैवैगानेतत् प्रीणाति इत्यादिश्रुति । अनु-
वाकान्ते स्नाह्वाकारो जानुमात्रे पश्चान्ते च नाभिमात्रे प्राक् च प्रत्य
वरोहेभ्यो मुखमात्रे प्रतिगोम प्रत्यवरोहान् जुहोति । प्रमाणेषु
नमस्तु इति प्रविमन्तमिति श्रुतव्रजियहोमप्रकरणस्य सूत्रं च ॥

तृतीये अघात श्रुतव्रजिय जुहोत्युपक्रम्य मष्टिश्च इ वै त्रीणि
च श्रुतान्येतत् श्रुतव्रजियम । अथ त्रिशत् अथ पञ्चत्रिंशदिति
श्रुतिरेव ।

चतुर्थे सर्वानुक्रमशिकासूत्रं रौद्राध्यायः । परमेष्ठिना आर्यं
देवानां वा प्रनायतेर्वाद्योऽनुवाक षोडशर्चं एकचन्द्रदेवत्वं
इत्यादि ।

तत्र आद्ये पक्षे षोडशर्चे प्रथमानुवाके नमस्ते इत्याद्या षोडश
ऋच षोडशमन्ताः ॥ एव अन्त्यानुवाके द्वापे अन्धसस्यते इत्याद्या
सप्तदश ऋच सप्तदश मन्ता तत्रैवान्धावि नमस्तु रुद्रेभ्यो ये
दिवीति त्रीणि यजूधि त्रयो मन्ता मध्यखेषु सप्तसु अनुवाकेषु
षड्विंशत्यधिक श्रुतं सव्वाणि यजूधि तावन्तो मन्ताः । ते सर्वे
मिलित्वा १६२ भवन्ति ।

It ends —

आविशब्दात् तर्पणं दद्याद्यनं मान्नं तद्दद्याद्यनं ब्राह्मणभोजनस्य
वेदितव्यम् । महाजैवोत्सास्त्रिधा बोकृग्रथा अष्टाचत्वारिंशद्विभाग
पद्या अस्माकं वाचमनेयिनी न भवन्ति । तेषां परशाखोक्त्यान्
सशाखोक्तपक्षविरोधाच्च । एवं च नति त्रिधा पक्षस्य परशुराम
मेव । अष्टाचत्वारिंशद्विभागपक्षस्य काशोदोक्षितसेवनपक्ष
मेव । किञ्च काशोदोक्षितोक्ते कस्मिन् पक्षे अष्टावनुवाका अष्टौ
यजूधीति काशकृतमवचनप्रभामविरोधोऽपि । आद्येऽनुवाके बोकृग्र
मन्वा । ततो द्विरष्टवाच्य इत्यादीनां यजुषां सप्तानुवाका सप्त
मन्वा । यजुषामष्टानुवाका अस्माकमभावाभाष्टौ । तैत्तिरीयाणां
तु नमकमन्वाणां एकादशानुवाका सन्ति ततश्च तेषामष्टमानु
वाकस्य सद्भावात् भवत्ययं पक्षः । अस्माकस्तु बौधायनुवाका सर्वे
तत्र प्रथमान्तौ द्वावनुवाकौ तावदुच्यते ततश्च पावनोऽथ च
स्तावन्तो मन्वा यजुषां मध्यमानुवाकास्तु सर्वे ततश्च तावन्तो
मन्वास्ते । अन्यानुवाके सप्तदश चत्वारि सप्तदशमन्वा ततोऽन्यानि
चौलि यजूधीति अथ सर्वं मिलिता चित्त्वारिंशद्व । एवं सति
दोक्षितैर्यदुक्तं पद्यव्यावृत्तिभिः सह एते अष्टाचत्वारिंशन्मन्वा इति
तदस्तु । याच्यनीनां सप्तमानुवाकान्तर्गतत्वात् । अष्टावनुवाका
अयजूधीति काशकृतमवचनमन्वान्तरमहारात्र्याभिप्रायेति (?)
महाख्यं । केचित् सकृन्वदशध्यायस्यैकमन्वत्वमेवेष्ट्वन्ति । तत्र
मूलं नम्य । तत्पक्षे सुकर एव मन्त्रविभागः ।

Colophon — इति श्रीत्रेव्यमोऽज्ञातीयकामदेवदोक्षितकृतो नमक
मन्त्रविभागप्रदीपः ।

In the title page there are a few lines —

कामदेवकृतो ब्रह्मन्त्रमेवप्रदीपकः ।

लिखायितोऽस्ति मोडेन हरिप्रहरप्रमंका ।

Authorities consulted —

(१) शतब्रह्मसंहिताप्रकरणं (२) सर्वानुक्रमिकासूच्यम्, (३) यास्क,

- (४) गगदेव, (५) काशीदौक्षिण, (६) देवयाज्ञिक, (७) महार्णवकार,
(८) कात्यायन, (९) परिशिष्टकार, (१०) शान्तिरत्नप्रभृतिनिबन्धकार,
(११) परमुराम, (१२) बौधायन, (१३) दृढपराशर, (१४) कमलाकर भट्ट,
(१५) शाकपूर्णि, (१६) कामरुतवर्णि ।

THE SŪTRAS OF THE WHITE YAJURVEDA

917

2864 श्रौतसूत्रं कात्यायनीयम् । *Śrauta sūtra of
Kātyāyana.*

Substance country-made paper 8½×3½ inches Folia 5 Lines 10 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured Fragmentary

Col —इति कात्याय० प्रथमोऽध्यायः ।

918.

3250 *Two incomplete copies of the same*

I

Substance country made paper 10½×4½ inches Folia marked 30 to 40 Lines 10 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured

From the concluding portion of the 6th adhyaya to the end of the 11th adhyaya The present manuscript makes adhyayas I to XI Pūrvārdha

II

From the latter portion of the first adhyaya to the end of the 11th adhyāya

Substance country made paper Folia 4 to 6 Lines 10 on a page Character Nāgara Date Samvat 1672 Appearance discoloured

The Post Colophon Statement —

संवत् १६७२ मार्गेश्वरस्यामावास्या मृगशिराया श्रौतसूत्रपूर्वार्द्धं जानीवच्छ्री-
सुतरामचन्द्रो हलिखत् श्रीमद्वज्रपद्मदात् । काशीविश्वनाथान्ध्या नमः ।

919.

3249. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia marked 2, 34 to 76, 77 Lines, 8 on a page Character, Nagari of the eighteenth century Appearance discoloured

Leaf marked 2 contains sūtras 32 to 81 of the first adhyāya. Leaves 34 to 77 run from the 7th sūtra of the 6th adhyāya to the end of the 11th chapter.

*In a later hand :—*य० मखपतिजीस्येदं पुस्तकम् ।

920.

1817. कर्कभाष्यम् । *Karka Bhāṣya.*

Substance, country made paper 11×5, 10½×4½ inches Folia 831 Character, Nāgarī Date, Samvat 1672 Appearance, tolerable Complete

The MS. is written in parts, each with a separate pagination. It is mainly divided in two parts, Pūrvārdha and Uttarārdha.

Printed in Chaukhāmba Series, Benares

*Post Col. :—*संवत् १६७२ ।

921.

11053 *The Same.*

Substance, country made paper 13×5 inches Character, modern Nāgarī

A fragment with two sets of leaves.

I. 2—30.

16B, इति कर्कोपाध्यायविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये सप्तमोऽध्यायः ।

II. 1—32.

17A, इति श्रीकर्कोपाध्यायविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये नवमोऽध्यायः ।

30B, इति श्रीकर्को० दशमोऽध्यायः ।

There are also two leaves, written lengthwise containing topics of Vedic grammar

922.

5092C *The Same.*

Substance palm-leaf 16½×1½ inches Folia, 104 Lines 5, 6 on a page Character, Udiya of the eighteenth century Appearance, old and worm eaten

A fragment, copied from a very defective manuscript.

The MS begins with the 5th chapter of the Kātyāyana Śrauta Sūtra with Karka's Bhāṣya, which ends in 19A The 6th chapter ends in leaf 36A The end of the 7th seems to be lost The 8th chapter ends in 64A, the 9th in 75B Then begins the 10th. But we get no colophon of that In the 85th leaf we find the colophon of the 25th adhyāya But what is 25th in the present manuscript is 26th in the printed edition After the 25th chapter of the present manuscript comes the 26th, which is 25th in the printed edition, although there is nothing wrong in the pagination.

923.

10959. *The Same.*

Substance, country-made paper 12½×5 inches Folia 87 Lines 10 on a page Character, modern Nagara Appearance fresh To the end of the 2nd adhyāya Date Sam 1849

Beginning.—ॐ नमो गणेशवरसुतो गुरुभ्यः ॥

त्रयोसुसवित्तिविवेकनिर्मला

समग्रानि श्रेयससिद्धिहेतवः ।

समस्तशास्त्रार्थसतत्त्वबोधका

जयन्ति कात्यायनपादपाश्र्व ॥

कथातोऽधिकार व्याख्यास्यत इति सूत्रशेषः ।

38B, उपाध्यायकर्कहतौ कात्यायनसूत्रविवरणे परिभाषा समाप्ता ।

87B, इति श्रीकात्यायनीयसूत्रविवरणे कर्कोपाध्यायकृतौ द्वितीयोऽध्यायः ।

Post Col :—संवत् १८४९ लिखित सेवाराभेय काश्मीर पत्रनंद ।

924.

10997. *The same with the Text.*

A

Substance, country-made paper 12½x5 inches Character, modern
Nāgara Appearance, fresh

Six batches of leaves

I. Foll. 1—103, containing adhy. III—VI.

Col. VI:—इति कर्कभाष्ये निरुद्धसु पद्योऽध्यायः ६ समाप्तः ।

Post Col.:—संवत् १८३६ शुभमस्तु शुभं भूयात् ॥

II Foll. 1—16, containing XI—XIII

Col. XIII:—इति ओडपाध्यायकर्कसंहितौ कात्यायनसूत्रभाष्ये चयो-
दशोऽध्यायः १३ ।

Post Col.:—लिखितं सेवारामेण काश्या ।

III. Foll. 1—34 (of which foll. 14—26 are missing)
contain adhy. XIV—XVI.Col. XVI:—इति कात्यायनविवरणे कर्कसंहितौ षोडशोऽध्यायः १६
समाप्तः ।

Post Col.:—लिखितं सेवारामेण काश्या पञ्चमदे संवत् १८३६ ।

IV. Foll. 1—20, contain adhy. XVII and XVIII.

Col. XVIII:—इति उपाध्यायकर्कविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये
षष्ठादशोऽध्यायः १८ ।

V. Foll. 1—69, contain adhy. XX—XXV

Col. XXV:—इत्युपाध्यायकर्कविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये पञ्चविंशो-
ऽध्यायः २५ समाप्तः ।

VI. Foll. 1—10.

Fol. 1 contains the beginning of adhy. XVIII (to the
8th sūtra)Foll. 2—10 begin with XXVI, 20, and go to the end
of the chapter

Col. :—इति कात्यायनसूत्रभाष्ये उपाध्यायकर्मकृतौ षड्विंशतितमोऽध्यायः ।

Pos Col. :—संवत् १८५० “श्रीरामजी” राम ।

B.

Substance, etc., the same as above

Foll. 1—22 contain short notes on the Karka-Bhāṣya from the beginning to the end of the 8th adhy. (with the texts)

Beg. :—श्रीमुख्यो नमः । अधिकारेति । अधिकारग्रहणं सकलवेद-वाक्यार्थप्रतिपाद्यानामर्थानामुपलक्षणाय अधिकारादिका सर्वोऽपि वेदवाक्यार्थ-भिधास्यत इत्यर्थः । शास्त्रावतारेति शास्त्रावतारेण सम्बन्धस्य प्रयोजनश्च तयो-रभिधानम् ।, etc., etc.

924A.

10978 : *The Same.*

Country made paper . 12½ x 5 inches , Folia 15—26 Lines, 10 on a page
Modern Nagari . Appearance, fresh

A mere fragment.

21A, इति उपाध्यायकर्मकृतौ कात्यायनविवरणे राक्षस्य समाप्तः १५ ।

It ends abruptly in the 16th adhy

There is one stray leaf marked 37, containing the last col of the 12th adhyāya.

925.

11144. *The same (with Text.)*

Substance, country-made paper . 12 x 4½ inches Folia, 11 Lines, 10 on a page. Character, modern Nagari . Appearance, fresh

Contains adhy XXI only

Col. :—इति उपाध्यायकर्मविरचिते कात्यायनसूत्रभाष्ये एकोदविंशति-तमोऽध्यायः समाप्तः ।

926.

11253. *Fragments of Karka's comm.*

Two leaves (Country-made paper 12½ x 5 inches. In Nāgara)

Both marked 1

(1) *Beg.* :—श्रीगणेशाय नमः ।

अन्यथमनुविदधताचार्येण चविचक्षानुविहिता ? इदानीं श्रुति-
मन्त्रपाठावसरप्राप्तो ज्योतिष्टोमोऽनुविधेयः ।

113. तस्मादाद्यानसमवन्तरमेव सोमे प्रवृत्तिः । कुत एतत् आधानस्य
सोमप्राधान्यात् ।

End :—वसन्ते ज्योतिष्टोम इत्येतदेव उत्तमं भवति ।

Comm. on the first five stanzas of the 7th adhy. of
Karka

(2) *Beg.* :—प्रार्थयित्तानि समाप्तानि । आधानादीनि पिबन्नेधानानि
उक्तानि इदानीमवसरप्राप्तः प्रवर्ग्योऽनुविधेयस्तदर्थं सूचमारभ्यते ।

This is the beginning of the comm. on the 16th adhy.
of Kātyāyana

927.

11028 *पदप्रयोजना । Padaprayojanā.*

Being a commentary on the Bhāṣya of Karkopādhyāya on the
Kātyāyana Śrauta Sātra.

Substance, country-made paper 12½ x 5 inches Folia, 19 . Leaves, 12 on
a page Character, modern Nāgara Appearance, fresh

A fragment containing the comm. on the first chapter
only.

Col. :—इति कर्कोपाध्यायकृतकात्यायनसूत्रविवरणटीकायां पदप्रयोजना-
ख्यायां प्रथमोऽध्यायः ।

Post Col. :—संवत् १८५८ (evidently the date of the copying
of the original) मार्गशिर्षे कृष्ण २ चन्द्रवासरे ।

928.

6511. कात्यायनसूत्रव्याख्यान । *Katyāyana sūtra
vyākhyana.*

By Yājñakera, son of Prajāpati

Substance, country made paper 11x5 inches. Folia, 288 of which fol.
149—202 are missing. Lines, 15 on a page. Character, Nāgara. Date, Sam.
1677. Appearance, discoloured and repaired.

It contains the comm. on adhy. I, complete in fol. 1—70,
II, complete in 71—118 ; III, complete in fol. 119—148 (the
missing leaves 149—202, contained the fourth adhyāya), V,
complete in fol. 203—253, and VI, complete in 256—288.

Written in two different hands. The second hand begins
in 278A, l. 11 and continues to the end.

Adhy. I, begins —

ॐ नमो मखेशाय ।

ॐ ब्रह्मात्मन्य दिव्यं शिवं मखयति तथा ।

अमिका शारदा चापि उन्दे विज्ञोपशान्तये ॥

कात्यायनं नमस्कृत्य गुह्यं श्रीश्रीपतीकाया ।

पितरौ भाव्यकर्तृश्च पित्रभ्यादिसंश्रयकान् ॥

कात्यायनप्रणीतेऽस्मिन् सूत्रे यज्ञप्रकाशके ।

प्रभाषतेऽनूजोऽहं कुर्वे व्याख्यामिमां सुदाम् ॥

जयन्ति ते गुरोर्वेन्द्रा श्रीपतेः पादपाश्रवः ।

तेषां प्रसादादज्ञोऽपि चापलं कर्तुमुद्यतः ॥

आलोच्य सूत्रभाष्यादि क्रियते संशयो यत ।

सकल्पिततलपञ्चात्र न कार्या विबुधैरतः ॥

Colophons :—

1. इति कात्यायनसूत्रव्याख्याने सम्पादय्यपतिमहापात्रिकश्रीश्री-
श्रीप्रजापतिसूत्रमहापात्रिकश्रीश्रीदेवदत्ते प्रथमाध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १६७७ वर्षे पाशुनशुद्ध ४ दिने भट्टरामचन्द्रलिखितम्

II. •द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १६७७ वर्षे चैत्रसुदि ४ दिने प० रामचन्द्रलिखितम्

Then in a different hand :—

पाठकवामनभट्टस्य

On the reverse of the last leaf :—

पाठकवामनस्य २ ।

III. इति श्रीचिरमिचित्सम्पाद० द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १६७७ वर्षे ।

V. •पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

शुभं भवतु । श्रीराम । संवत् १६७७ वर्षे २ व्यासदिदि

४ दिने लिखितं श्रीरामचन्द्र ब्रह्मोद् श्रीपाटनयामे ।

Then in a different hand :—

पाठकवामनभट्टस्य ।

VI. इति श्रीसम्पादपतिचिरमिचित्त्रिंशत्कुतुम्भन्यायाधिक-
श्रीप्रज्ञापति० षष्ठोऽध्यायः समाप्तः ।

Then again in a different hand :—

पाठकवामनभट्टस्य ।

929.

1183. *The Same.*

Substance, country made paper . 12x5½ inches . Folia, 129 . Lines, 111
on a page . Extent in ślokas, 4500 . Character, Nāgara . Appearance, old

The first 58 leaves contain the commentary of Yājñika-
deva on the 7th chapter.

इति श्रीविरमिशित्मन्माटस्थपतित्रिप्रकुण्डलम्(?)हायाधिक-
श्रीश्रीप्रभापतिमुतेन याज्ञिकदेवेन कृते काव्यायनसूत्रव्याख्याने
सप्तमोऽध्यायः समाप्तः ।

Then follow 19 leaves, containing a commentary possibly by the same author, on a portion of the ninth chapter, commencing from the sutra 267

Fifty-two leaves from 128 to 179 contain the commentary of Devadatta or Devayājñika on the 9th chapter, which is complete

इति श्रीसमाटस्थपतित्रिरमिचिन्महायाज्ञिक श्रीप्रभापतिमुतेन देवदत्तेन
कृते काव्यायनसूत्रव्याख्याने नवमोऽध्यायः ।

930

6514 *The Same*

Substance country made paper 11x5 inches Folia 7 Lines 10 on a page Character Nāgara of the nineteenth century Appearance discoloured

It contains the comm. on adhy XI only

Colophon —

इति श्रीविरमिशित्मन्माटस्थपतिमहायाज्ञिकश्रीश्रीप्रभापति-
मुतेन कृतकुण्डलहायाज्ञिकश्रीश्रीदेवेन कृते काव्यायनसूत्रव्या[ख्या]न
एकादशोऽध्यायः । समाप्तोऽयं पूर्वभागः ।

931

6515 *The Same*

Substance country made paper 11x5 inches Folia 27 Lines 12 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured Incomplete at the end

It contains the comm. on adhy XII only

Beg — श्रीगणेशाय नमः ।

व्योतिष्ठोम उक्त इदानीं श्रुतिमन्त्रपाठक्रमप्रामो दादशाहो-
ऽभिधीयते ।

932.

6513. *The Same.*

Substance, country-made paper. 15x7 inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Character, Nagara. Date, Samvat 1711. Appearance, old and discoloured.

It contains the comm. on adhy. XIV only.

Colophon :—

इति श्रीचिरप्रिचित्तन्माट्म्यवतिप्रिंशत्कृतुल्लभदायाचिक-
श्रीप्रभापतिसुतमहायाचिकश्रीदेवकते कात्यायनसूत्रव्याख्यान-
चतुर्दशोऽध्यायः समाप्तः ।
समाप्तो वाजपेयः ।

Post Colophon :—श्रीरामाय नमः ।

इदमग्रभूमिते समे तिष्ठे सिते मामि चदेर्विने रवौ । वाज-
पेय + तदेवभाष्यके याचिकौ द्विचरौ बुधोत्तमौ रामकृष्णकमला-
करभाक्षौ लिखन् प्रकुर्वता मुदे सता ।

So the MS. is written in two different hands and the date suggests that the copyists of the MS. were the members of the Bhatta family of Benares.

933.

6512. *The Same.*

Substance, country-made paper. 15x7 inches. Folia, 10. Lines, 12 on a page. Character, Nagara of the early nineteenth century. Appearance, fresh.

It contains the comm. on adhy. XV only.

Colophon :—

इति श्रीचिरप्रिचित्तन्माट्म्यवतिमहायाचिकश्रीप्रभापतिसुत-
महायाचिकश्रीदेवकते कात्यायनसूत्रव्याख्यान-
चतुर्दशोऽध्यायः समाप्तः ।

934.

1106 कात्यायनश्रौतसूत्रभाष्यम् । *Katyayana Śrauta**Sūtra Bhāṣya**By Ananta Deva.*

Substance country made paper 11½×6 inches Lines 11 on a page
Character Nagara Appearance oldish

The adhyāyas are each separately paged

Adhyāya II, 128, III, 82, IV, 61 (संवत् १७०६ वर्षे आश्विनमासे सिते पक्षे त्रयोदश्यां तिथौ लिखितं गङ्गाजी और्विन्देश्वरसमिधौ कात्यायनसूत्र अध्याय एकतोदशसे समाप्तं कौशो), V, 88 (संवत् १७०६ वर्षे भाद्र पौर्णिमा पक्षे ५ रविवारं ग्रन्थ समाप्तः । यादृशं पुस्तकं, etc., etc., कल्याणमस्तु । ग्रन्थगतं श्लोकानां संख्या २३००), VI, 72 (शिवमस्तु, etc., etc., ग्रन्थगतौ सख्या ए अध्यायं १८००), VII, 18 (सुखं भवतु, etc., etc., ग्रन्थगतौ सख्या २०३०), VIII, 5½ (ग्रन्थगतौ सख्या २३७०), IX, 48 (ग्रन्थसंख्या २३००)

For a manuscript containing 24 chapters from the beginning see Ulwar 125, Extr 36, and for another manuscript with the first four chapters see IO Catal 320—31

The commentator Ananta, though engaged in writing the extensive Bhāṣya, performed eleven Vājapeya sacrifices, first lighted three then five fires, because some of his colophons describe him as Trirāgnicit and some as Pañcāgnicit. He performed also 81 Somayāgas. From an obscure passage, his father's name seems to have been Vācaspati. The passage runs —

“समाजा वज्रज्ञो यस्य वाचस्पतिरिवार्यवित् वाचस्पतिरुपादन”

Some of the parts of the manuscript belonged to Ranchoda Dikṣita and some to his three sons, Bhavāni Śankara, Deva Śankara and Siva Śankara

935.

6107. कात्यायनसूत्रभाष्य । • *Kātyāyana sūtra Bhāṣya*.

Substance, country-made paper 10½ × 6 inches. Folia, 301, of which the leaves marked 278—283 and 285, 286, 288 and 289 are missing. Lines, 10—13 on a page. Extent in slokas, 7800. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, discoloured. Incomplete at the end, breaking off abruptly in the 10th chapter.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथमतस्तुरासुरभासुरकिरौटकोटिप्रमृष्टचमयाय ।

गजवदनाय नमस्ते सिद्धेः सदानाय विन्नकदनाय ॥

यस्य लोलावशेनेदं जन्म-स्थितिलयं ब्रजेत् ।

आनन्दैकरसं वन्दे तमुभासहितं शिवम् ॥

ऊर्जितानन्दगह्वरा सर्वदेवस्वरूपिणीम् ।

परां वायूपिणीं वन्दे मन्वानौलसरस्वतीम् ॥

अद्यानतिमिरान्मस्य आनाम्लगशलाकया ।

चक्षुःशमीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

भाष्याणि सम्यगालोच्य विचार्य च पुनः पुनः ।

क्रियते बालबोधार्थं सूत्रभाष्यमतिस्तुटम् ॥

अथातोऽधिकारः । वक्ष्यत इति सूत्रशेषः ।

86B, इति कात्यायनसूत्रभाष्ये प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ; 61A, •द्वितीयो-

ऽध्यायः समाप्तः ; 78B, इति कात्यायनश्रौतभाष्ये तृतीयोऽध्यायः समाप्तः , 127B,

•चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ; 164A, इति •पञ्चमोऽध्यायः , 191B, •षष्ठोऽध्यायः ;

216B, •सप्तमोऽध्यायः समाप्तः ; 243B, •अष्टमोऽध्यायः समाप्तः ; 277B,

कात्यायनसूत्रव्याख्याने नवमोऽध्यायः ।

Ch. X ends abruptly.

936.

3226

Substance, country made paper 9½ × 4 inches. Folia, 8. Lines, 13 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, discoloured and mouse eaten.

A fragment of a commentary on Kātyāyana Śrauta Sūtra.

It begins .—

उक्ता परिभाषा । इदानीं श्रुतिग्रन्थं मन्त्रग्रन्थं चातुर्मास्याचार्यः
प्रथमं पौर्णमासिष्ठिमुपदिदिच्छुक्तस्या उपक्रमकालमाह पूर्वां पौर्ण-
मासोमन्तरा वोपवसेदिति (Katy. II, 1) हे पौर्णमास्यौ पूर्वां
उत्तरा च तत्र पञ्चदशौ पूर्वां प्रतिपदुत्तरा कृता एषा च मन्त्रस्य
प्रथमा रात्रिर्यत् षाण्णो पौर्णमासो योत्तरीयोत्तमा या पूर्वति
श्रद्धादिनादि ।

937.

2829 चातुर्मास्यानि (कातोय) । *Caturmasya Sūtra*
from Kātyāyana

With a Commentary (anonymous)

Substance, country made paper 8½ x 6 inches Folia 21, of which the
20th and the 21st leaves are missing Lines 12 on a page Extent in Slokas,
70 Character Nāgara of the sixteenth century Appearance discoloured
Incomplete

It begins —

अथ चातुर्मास्यान्विधीयन्ते ।

*Text .—*चातुर्मास्यप्रयोगं षाण्णो ।

Commentary —

प्राख्येय इति शेषः । अथ चातुर्मास्यप्रयोग उत चातु-
र्मास्यानामिति । तत्र न चातुर्मास्येति चातुर्मास्यानेति प्रयो-
गीकृतात् । निबन्धेषु त एतान् पञ्चकतूष्णे निरभिज्ञोच दर्शपूर्णमासौ
चातुर्मास्यानेति । तथाच प्रथमं चातुर्मास्यानि वै प्रथमं इति ।
तस्यैकप्रयोगस्यावयवानां प्रत्येकं चातुर्मास्यत्वं । चतुर्षु मासेषु भवं
चातुर्मास्यमिति व्युत्पत्तिः ।

935.

6107. कात्यायनसूत्रभाष्य । - *Kātyāyana sūtra Bhaṣya*.

Substance, country made paper 10½ x 5 inches Folia, 301, of which the leaves marked 278—283 and 285, 286, 288 and 289 are missing Lines, 10—13 on a page Extent in slokas, 7800 Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance, discoloured Incomplete at the end breaking off abruptly in the 10th chapter

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणतसुरासुरभासुरकिरीटकोटिप्रमृष्टचक्राय ।

गजवदनाय नमस्ते सिद्धेः सद्भाष्यं विप्रकदनाय ॥

यस्य लीलावशेनेदं जन्म-स्थितिलयं ब्रजेत् ।

आनन्दैकरसं वन्दे तमुमासहितं शिवम् ॥

ऊर्जितानन्दगङ्गना सन्नेदेवस्वरूपिणीम् ।

परां वायूपिणीं वन्दे तद्वाभीलसरसतौम् ॥

अक्षानतिमिरान्मस्य आनाम्नश्शलाकया ।

चक्षुष्योन्नतं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

भाष्याणि सन्ध्यालोच्य विचार्य च पुनः पुनः ।

क्षियते बालबोधार्थं सूत्रभाष्यमतिस्फुटम् ॥

अथातोऽधिकारः । वक्ष्यत इति सूत्रशेषः ।

36B, इति कात्यायनसूत्रभाष्ये प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ; 61A, •द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ; 78B, इति कात्यायनश्रौतभाष्ये तृतीयोऽध्यायः समाप्तः , 127B, •चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ; 164A, इति •पञ्चमोऽध्यायः , 191B, •षष्ठोऽध्यायः , 216B, •सप्तमोऽध्यायः समाप्तः , 243B, •अष्टमोऽध्यायः समाप्तः ; 277B, कात्यायनसूत्रव्याख्याने नवमोऽध्यायः ।

Ch. X ends abruptly.

936.

3226

Substance, country made paper 9½ x 4 inches Folia, 8. Lines, 13 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, dilapi-

It ends —

Text पायां कृत्वा दक्षिणामुष्णकमादाय चतुष्पथे पलाशपत्रमध्यमेन
होम ।

Commentary —

कर्त्तव्य इति शेष । तानेकस्या ।

here ends the MS abruptly

This portion of the sūtras is divided into nine kandikās
The MS ends abruptly in the middle of the 6th sūtra of the
tenth kandikā

In the printed Chakrabarty edition the sūtras are not
divided into kandikās : The present MS covers 202 sūtras
of the 5th chapter

The name of the commentator is nowhere found He
does not cite any authorities by name, he cites them as
'इत्येके' 'इत्यपरे' । He is always brief and to the point

938

6139 यूपलक्षणपरिशिष्टम् । *Yopalakṣaṇa Parīṣiṣṭa*

Substance country made paper 11×14 inches Folium one Line 25
in all Character Nagara Extent in slokas 25 Date Śaivāt 1941 Ap-
pearance new Complete

The first of the eighteen parīṣiṣṭas of Kātyāyana

Colophon —

इति श्रीयूपलक्षण नाम परिशिष्टम् ।

Post Colophon —

बालमुकुन्दस्येव स १९४१ ।

See Oxf p 386, 510A

939

6140 चागलक्षणपरिशिष्टम् । *Chagalakṣaṇa Parīṣiṣṭa*

Substance country made paper 11×5½ inches Folium one Line 15
on a page Character Nagara Date Śaivāt 1941 Appearance fresh

There are altogether thirteen verses in the anuṣṭup metre.

This is the second parīṣiṣṭa of Kāṭyāyana

Colophon —

इति कात्यायनोक्तं ब्राह्मणलक्षणं द्वितीयं परिशिष्टम्

Post Colophon Statement —

स १८४१ पा० ज ४ भौ ।

See W p 62 and Oxf p 386, 510B

Reg — अथातः संप्रवक्ष्यामि ब्राह्मणा लक्षणं शुभम् ।

अशुभं चैव वञ्चयानां तत्सुवक्ष्याम्यतः परम् ॥

940.

938 प्रतिज्ञासूत्रम् । *Pratijñā Sūtra*

For the manuscript see L 1799 This is the third parīṣiṣṭa of Kāṭyāyana. See W p 54, 62 and Oxf p 386, 510C

941.

6141 *The Same*

Substance country made paper 9x4 inches. Folio 2 *Lines 13 in all. Character modern Nāgari. Appearance fresh. Complete.

Colophon —

इति प्रतिज्ञासूत्रं परिशिष्टम् ।

942.

6164 *The Same.*

Substance country made paper 13x6 inches. Written lengthwise on both sides. Folio one. Character Nāgari of the early nineteenth century. Appearance old and discoloured.

Pratijñāsūtraparīṣiṣṭa is preceded by Prasavotthāna, P XVII of Kāṭyāyana, complete in 14 lines, with the colophon इति प्रसवविधिः ।

There are two different versions of the third parīṣiṣṭa

of Kātyāyana—one is contained in No 6141, agreeing with L. 1799, and this is the second, agreeing with the Pratijñā sūtra as described in Oxf 386B

Colophon —

इति प्रतिज्ञासूत्रम् द्वितीय परिशिष्ट समाप्तं शुभम् ।

943

6169

One leaf, with nineteen lines on both sides, contains —

(1) प्रतिज्ञासूत्रपरिशिष्टः । This agrees with L. 1799 It ends in 1B

1B. इति प्रतिज्ञासूत्र परिशिष्टसप्तकम्

II अथाचमनसूत्रम् ।

This is what is called Smṛtācīnana—the third work in Cat. No 1008 (Kṣepaka sūtra)

Col —इथाचमनसूत्रम् ।

III The third consists of two lines and a half ending with the colophon —

इति माध्यन्दिनीयप्रतिबन्धश्लोकः ।

It is a śloka of the Śardūlavikṛita metre, describing the Mādhyandinisākhā in a poetical language

सन्मूलो यक्षुराख्यवेदविटपी ज्ञेयात् स माध्यन्दिनी
शाखा चन्द्रयुगेन्दुकाद्यसहिता यथास्ति सा सहिता ।
यत्राभ्याख्यलिता विभाति श्वरशैलाग्नेन्दुभिर्गर्भद्वयै
यस्य दीपुनभोज्यवर्गमधुपै खागर्भ + गुजितैः ॥

944.

6064 प्रतिज्ञासूत्रम् । The same (Pratijñāsūtra)

With the Bhasya of Ananta Yājñika

Substance country made paper 11½×5½ inches Folia 8 Lines 14 on
n 1 page Extent in ślokaś 272 Character Nagari Date Samvat 1887
Appearance fresh Complete

Last Colophon :—

इति श्रीअनन्तायात्रिकविरचिते प्रतिज्ञासूत्रभाष्ये तृतीया
कण्डिका । समाप्तं चैतत् प्रतिज्ञासूत्रभाष्यम् ।

Post Colophon :—

संवत् १८७७ आषाढे शुक्ले अष्टम्या चैतत् समाप्तं । शिवम् ।

For the Bhāṣya, See L 2578.

945.

6159 *The same Bhāṣya (with the Text)*

Substance country-made paper 11x5½ inches Folia 8 in square
form Character, Nāgarī of the nineteenth century Appearance dis-
coloured and repaired Complete

Last Colophon :—

इति श्रीअनन्तायात्रिकविरचिते प्रतिज्ञासूत्रभाष्ये तृतीय-
कण्डिका समाप्ता ।

946. .

9962B. *The same Bhāṣya (with the Text)*

It begins from leaf 7A, line 4 going to the end of the manuscript in leaf
20 The extent in slokas 250 Character Nāgarī Date Samvat 1910

The Post Col. Statement :—

संवत् १९१० मिति पौषकृष्णवदौ ६ मन्दवासरौ लिखितं
रामकृष्णब्राह्मणेन । पाठकस्य शुभं भवतु ॥ ।

947.

1988 चरणव्यूहः । *Carana Vyāha*

Being an account of the various Vedic schools.

Substance country made paper 11½x4 inches Folia 4 Lines 9 on a
page Extent in slokas 88 Character Nāgarī Date Samvat 1872 Ap-
pearance fresh Complete

Often noticed and printed. It is the 5th parīṣiṣṭa of
the Mādhyandina Śākhā of the White Yajurveda. For the
Anuvāka see Cat II 858—90

An interesting work, being a graphic account of the different Vedic schools.

Colophon :—

इति चण्डाव्युहं चतुर्थं खण्डं । इति पराव्युहः ।

Post Col.:-

इति १८७२ अध्याये ज्यैष्ठ-ज्ञान-एकादश्या काश्या शनौ दिवा
ब्रह्मोपनामगोविन्दो व्यलिखत परमार्थतः ।

It begins as in W. p. 63.

Leaf 8B. नमः शैलकाय नमः शैलकाय नमः परमशक्तिभ्यः नमः परम-
शक्तिभ्यः ।

Then commences a Phalaśruti, at the end of which.
इत्याह भगवान् व्यासः ।

After which there is a panegyric of Vytsa in one verse.

948

2648. *The Same.*

Substance, country-made paper 7½x4 inches Folia, 9 Lines, 7 to 9 on a page Character Nagara of the nineteenth century Appearance, discoloured Complete Handwriting very bad

The work is called in this MS चर्यव्यूह

Post Col. :—

‘‘शरणाग्र्यं लिखितं समाप्तम् । विश्वेश्वराय नमः ॥ राम ।
यादृशं नमस्ते श्वराय ॥ मंथरा मौल्याने लिखितम् ।

949.

6143. *The Same.*

Substance, country-made paper 8x11 inches Fold, 6 leaves, 10 on a page Character, Nagara of the early nineteenth century Appearance, old and discoloured Complete

See W. p. 63.

End —य इदं चरणव्यूहं पठेत् पञ्चसु पञ्चसु ।

शुचिर्विधूतपाप्मा च ब्रह्मभूयाय कल्पते ।

ब्रह्मभूयाय कल्पत इत्याह भगवान् कायायन ॥ १ ॥

Colophon —

इति कायायनास्तुचरणव्यूहं समाप्तम् ।

श्रीभवानीशहरार्यमन्त्रुः । श्रीरक्तुः । श्रीमदारविवापरमन्त्रुः ।

लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ।

950.

1980 चरणव्यूहभाष्य । *Catana ul r Bhag* :

By Mahudasa

Substance country mile paper 11½ x 4 inch f 1 a 10 f
Page 1 text in slokas 600 Character Nagara Dat N up 1843 V 1 a
and final Complete

Col —इति चरणव्यूहभाष्ये चतुर्थं खण्डम् ।

त्रिदशाङ्गधरामितं गतेऽन्धे

मधुमाले दशमीतिथौ सुधाशो ।

महिदासमुखा मरोरसहृदौ

चरणव्यूहमिदं व्यवहिरि काश्याम् ।

That is, the date of the work is Samvat 1638

विद्वद्भिः प्रार्थितेनैव महिदासद्विजम्भया ।

चरणव्यूहवृत्ति(च)श्च विहितो यत्नतो मया ॥ (विहितोऽमया कृता)

In a different hand —

संवत् १८४३ शके १७०१ गतान्दे श्रीवाराणस्या दुग्धविनायकमन्त्रिणौ ब्रह्मो-
पनाम्ना खण्डभट्टात्मजशोबिन्देन आरवणकृष्णपञ्चम्या लिखापितम् ।

For a description of the work see L 2160, where in spite of Mahudasa's name given in the last verse, Rajendra Lal declares the comm to be anonymous

For details see below

951.

9350 The Same

■ distance country made paper 9x4 inches Folia 4 Lines 10 in 3
 1 g Faste t in slokas 84 Character Nagari Date Sam 1744 Ap-
 pearance tolerable Complete

Beginning —

श्रीराम सत्य चरखयूह लिख्यते ।

अथातस्चरखयूह व्याख्यास्याम । तत्र निरुक्तं चातुर्विधं (?)
 चतुरो वेदा विज्ञानानि भवन्ति ॥ ऋग्वेदो यजुर्वेद सामवेदो
 ऽथर्ववेदश्चेति तत्र ऋग्वेदस्याष्टौ स्थानानि भवन्ति चर्चा आदक
 चर्चक अवखीयपार क्रमपार क्रमचट क्रमचट क्रमदण्डश्चेति
 चतुस्पादयामेतेषां शाखा पञ्चविधा भवति शाकला वाष्कला
 व्याख्यायना शाखायना माण्डूकायनाश्चेति तेषामध्ययनमध्याया
 चतुःषष्टिर्मण्डलानि दृश्येवतु ।

End —य इदं चरखयूह पठेत् स पक्तिपावन ।

तारयेत् प्रभृतीन् पुमान् पुष्य सप्तसप्तति (?) ॥ १ ॥

य इदं चरखयूह पठेत् पर्जन्यं पवन्तु ।

विभूनाणां स खर्गा वृक्षभूयाय गच्छति ॥ ३ ॥
 राम ।

The concluding verse giving the commentator's name
 as Mahidasa is omitted in the present MS For further
 details see below.

Colophon —

इति चतुस्ताधारण्य चरखयूहप्राखीय समाप्तम् । शुभं भवतु ।

Post Col —

रामेति द्विचरो मन्त्रो यथ कोटिशताधिक ।

न रामादधिकं कथितं पावनं पृथिवीतले ॥ १ ॥

शरण्यं रघुनाथो मे शरण्यं जनकात्मना ।

शरण्यं तानभौ भूयो भूयस्त्व शरण्यं मम ॥ २ ॥

श्रीसामुद्रो जयति चित्तम् ॥ श्री ॥

श्रीश्री भगतीदास व्यासपठनार्थं तथा पुत्रपौत्रपठनार्थम् ॥

मन् १७४४ । वर्षे वैशाखमासे शुक्लपक्षे पञ्चमीया भौमवामरे लिखित
हिरजी । शुभमस्तु ॥ श्री ॥

952.

2557 *The Same*

Substance foolscap paper 8½ x 7 inches Page 40 Lines 17 on 1
page Extent in slokas 600 Character Nagari of the nineteenth century
Appearance fresh Complete

The concluding verse is omitted in the present MS

It quotes Kamalakara (1612) in p. 27 and makes obeisance to Valakrsna and Mahadeva in p. 2 and in p. 29 respectively

In page 81

प्राच्य उदीच्य वैश्वानराज वाजसनेयानाम् पञ्चदशभेदा भवन्ति ।
इतरदेशेषु वेदशाखयोर्विभाग उच्यते तच्च महाश्वेदे ।

पृथिव्या मध्ये प्राखा च नर्मदा परिकीर्तिता ।

दक्षिणोत्तरयोर्भागे प्राखावेदश्च उच्यते ॥ १ ॥

नर्मदादक्षिणे भागे आपस्तम्बाश्वलायनी ।

राजायनी पिण्डवा च यज्ञकन्याविभागिनः ॥ २ ॥

माथ्यदिनी प्राखायनी कोषमी श्रौतकी तथा ।

नर्मदोत्तरभागे च यज्ञकन्याविभागिनः ॥ ३ ॥

इतुमा कृष्णा तथा गोदा सङ्गादिप्रियवरावधि ।

आन्त्रदेशपर्यन्तं बह्वृचश्चाश्वलायनी ॥ ४ ॥

उत्तरे गुज्जरे देशे वेदो बह्वृचकीर्तितः ।

कोषीतकीब्राह्मण च प्राखा प्राखायनी स्थिता ॥ ५ ॥

आन्त्रादिदक्षिणाधेयो गोदासागर-वधि ।

यजुर्वेदश्च तैत्तिर्यो आपस्तम्बो प्रतिष्ठिता ॥ ६ ॥

सङ्गादिपर्वतारम्भा दिशा वैश्वानरागतात् ।

हिरण्यकेशीप्राखा च परशुरामस्य सन्निधौ ॥ ७ ॥

मयूरपर्वताच्चैव यावद् गुर्जरदेशतः ।

व्यासवाक्यदेशात्तु मैत्रायणो प्रतिष्ठिता ॥ ८ ॥

अङ्गवङ्गकलिङ्गाश्च कालीनौ गुर्जरस्तथा ।

वाजसनीयशाखा च माध्यदिनौ प्रतिष्ठिता ॥ ९ ॥

ऋषिणा याज्ञवल्क्येन सर्वदेशेषु विस्तृता ।

वाजसनीयवेदस्य प्रथमा काण्वसञ्ज्ञका ॥ इति ॥ १० ॥

953.

6179. चरणव्यूहव्याख्या । *Caranavyuha vyakhya*
called *Padyarth*

Substance country made paper 10x4 inches Folia 3 Lires 17 on 1
Page 1 text in slokas 100 Character Nagari of the nineteenth century
Appearance old discoloured as leather Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

नमो वैतस्तुतुङ्गाय शशिखण्डाधारिणे ।

हारिणे सर्वविघ्नानां पार्वतीप्रियसूत्रवे ॥

श्रीन्द्रसिंह गणेशान गिरि मुत्तपदाम्भुजम् ।

शोभन् चरणव्यूह व्याकरिणे यथा मति ॥

चरणव्यूहव्याख्या परिशिष्ट चिकीर्षु प्रतिजानीते अयातस्त्रयव्यूह
व्याख्यास्याम — अथ शब्दो मङ्गलार्थः — यतोऽन्यानि परि-
शिष्टानि — अतो वेदविभागज्ञानाय शाखाविभागज्ञानाय च
चरणव्यूह व्याख्यास्याम कथयिष्याम । तत्र चतुर्वेद चत्वारि
वेदानि धातानि भवन्ति—चतुर्था वेदाना समाहार चतुर्वेद
तन्निबद्ध निश्चित तत्तु प्रसिद्धमित्यर्थः । स्वयमेव चतुर्वेदशब्द
व्याचष्टे । चत्वारो वेदाश्चतुर्वेदशब्देन विज्ञाता भवन्ति—चत्वारो
वेदाश्चतुर्वेदशब्देन उच्यन्ते इत्यर्थः — के ते चत्वारस्तत्राह—
ऋग्वेदो यजुर्वेद सामवेदोऽथर्ववेदश्चेति । आदौ वेदप्रश्ना
तत्र मनु —

The commentary is very useful and quotes a large number of authorities, the list of which is *Vinamittroḍya* (1B)

2B तच्च ऋग्वेदस्य विभागमाह ।

2B भविष्यपुराणे,—

शाकलावाङ्मूला शाखा तथा शाखायतीति च ।

पैलप्रिष्यप्रशिष्याश्च नैमिषारण्यवासिनः ॥

वेदव्यासस्तु भगवान् शिष्यान्ध्यायवेदं गृह ।

एषिष्या मथ्यमाने तु सुमेवस्तथा मेरुमथ्यात् पूर्वविगभाते
जम्बुद्वीपे तन्मध्यभागे नर्मदानदी । तथा,—

अन्येभ्यश्च प्रशिष्येभ्यः शाखाश्चास्मायतीति च ।

नर्मदादक्षिणभागे चाध्येष्टभ्यो ददौ गृह ॥

अध्वरोदगात्तद्दोतुषां मन्ति सूत्राण्यनेकशः ।

तत्रापि योनिसम्बन्धं सूत्रे ज्ञातिकुलोचितं ॥

ऋग्वेदसु सामवेदानामधर्वाङ्गिरसस्य च ।

विवाहयज्ञसम्बन्धं सर्वेषां च पश्यस्वम् ॥

3A, अथ यजुर्वेदस्य भागमाह, 4A, सामवेदविभागमाह 4B अथर्व-
वेदविभागमाह ।

954

9702 चरणव्यूहभाष्यम् । *Carana Vyūha Bhasya*.

Substance country made paper 12½x5 inches. Folia 1. Lines 12 on
1 page. Patent in slokas, 120. Character Nagara. Date Sam 1800. Ap-
pearance tolerable. Incorrect.

This is an anonymous commentary on *Carana vyūha*,
different from that noticed by Dr. Rajendralāl Mitra under
No 2460.

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ चरणव्यूहभाष्यं लिख्यते ।

अथातश्चरणव्यूहं व्याख्यास्यामः इत्यादि पारायणमुच्यत इत्यन्त
वगां सञ्ज्ञानसूक्तस्य चत्वारःस्वात्र मीरिताः ।

एव पागयणे प्रोक्ता ऋचां सखेन (?) न्यूनत ।

ॐ मित्रेकाक्षरं ब्रह्म नादविन्दुशलात्मकम् ।

त्रिदेवात्मचिमात्रे च स्फुटं विष्णुसनातनम् ।

ते सर्वं च जगत्तेन परमात्मानमौश्रमम् ।

वन्दे नारायणं देवं निरवस्य निरञ्जनम् ।

लण्डेपायनं वन्दे गुह्यं वेदमहानिधिम् ।

येन चरयन्त्यूह्युः शास्त्रावेदमितकृतम् (?) ।

तच्छिष्यं शोणकगुरुं वेदं लोकविद्युतम् ।

नत्वा ॥ आकलाचार्यं तथैव चान्वलायनम् ।

एव परम्पराप्राप्तं बाललण्डं परं गुह्यम् ।

यस्य प्रसादाद् व्याख्यामि चरयन्त्यूह्यसङ्घः ॥

अथातः चरयन्त्यू० स्याम अथ शब्दो मङ्गलप्रस्तावे वा अथशब्दं
पूर्वमेव मङ्गलार्थं इत्यर्थं अथ इत्यर्थं चरयन्त्यूह्यं वेदपारायण-
चतुर्विभागात् चरयन्त्यूह्ये तस्य यूह्यो समुदायः चतुर्वेदानां समुदायो
व्याख्यास्याम इत्यर्थः । इत्यादि ।

End — जन्मजन्मनि वेदपारो भवति जन्मजन्मनि वेद + रो भवति
अप्रज्ञितो प्रज्ञितो भवति अवतो व्रतो (धावो) भवति अत्रच्छचारी
ब्रह्मचारी भवति जातिस्मरो जायते । नमः शौनकाय नमः
परमश्रद्धिभ्यो नमः परमश्रद्धिभ्यः ।

य इह चरयन्त्यूह्यं पर्वसु आवर्त्येन्दुदिशः ।

धीतपाप्मा शुचिर्विप्रो ब्रह्मभूयाय कल्पते ॥ १ ॥

य इह चरयन्त्यूह्यं आद्रकाले सदा पठेत् ।

+++++ ॥ २ ॥

य इह चरयन्त्यूह्यं गुर्विष्यं शृण्वते स्त्रियम् (?) ।

पुमास जनयेत् पुत्रं सर्वं च वेदपारमम् ॥ ३ ॥

योऽधीते चरयन्त्यूह्यं (?) स विप्रं पक्षिपावनः ।

तारयत्यखिलान् पूर्वान् पुरुषान् सप्त सप्त च ॥ ४ ॥

यो नामानि पुरावेदात् अमृतमश्नन् गच्छति ।

लोकतात महाशान्तममृतत्वञ्च गच्छत्यो ॥ नमो नम इत्याह
भगवान् व्यास पाराशर्यो व्यास पाराशर्यो नमः परमशक्तिभ्यो
नमः परमशक्तिभ्यः ।

वेदशास्त्रपरिनिश्चितमुद्बुद्धि

+++++ करौद्रम ।

क्षणादिय जनकयिज्ञानटाकलाय

व्यास नमामि प्रियता तिलक मुनीनाम् ॥

Colophon —

इति चरणसूचपतुर्धस्य समाप्त ।

इति चरणसूचविवरणं तद्वत् १८९९ ।

955

6114

The sixth parivāṣṭa of Kīṣkīyāna

Substrate con try made paper 8x4½ ctes Folia L = 10
on a page : Extent in slokas 125 Character modern Nagara Di o Śa nt
1817 Appearance fre l : Complete

See W p 62.

5B, नवकण्डिका समाप्तमिति ।

It then begins Prīkandika sūtra —

अथातो निव्यखानम् नद्यादौ न्दक्षोमयकुशनिजसुमनसः
आह्वयोदकान्त गत्वा मुचौ देशे सख्याप्य प्रक्षाल्य पाणिपाद
कुशोपमद्यो बद्धप्रिखियशोपवौत्थायश्च तोयमामन्त्र
, etc

This belongs to the Kṣepaka class : See my report for
1901—1902 to 1905—1906 pp 2 3

7B (Last colophon) इति नवकण्डिकात्रिकण्डिकासूच समाप्त ।

Post Colophon Statement —

लिखित जाति श्री ५ देशचन्द्रिसुत कवीलारामाभात असु
तरी मलिखितमिदम् ॥

संवत् १८१७ ना वर्षे मौतो गुजरति चैत्र शुदि १ भौमे ।
श्रीरस्तु ।

956.

6558 निगदव्याख्यान ।

*Being a commentary on Kātyāyana's Śāddha Sātra, by
Kāṭkopādhyaya*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 12 Lines 12
on a page. Extent in slokā, 350 Character, Nagara Date, 1051 Śaka (?)
Appearance, discoloured Complete

Colophon:—

इति कर्कोपाध्यायवृत्तं निगदव्याख्यानं समाप्तम् ।

Post Colophon:—

क्षितिवाकरसेंदौ च मद्यायम्या सिते लिपि ॥ (?)

It begins:—

श्रीकात्यायनाचार्याय नमः । परमात्मने ।

कात्यायनमुनिप्रोक्तं आद्रस्तुत्रविनियोगम् ।

कर्तुं शर्माः समाक्रम्य तत्वा सर्व्वं प्रमथुतम् ॥

श्रौतकर्ममन्तरं स्मार्तान्यावसथ्यादीन्यनुविहितानि । तत्र

आद्रमनुक्तम् । तद्वक्तव्यमित्यत आह भगवान् कात्यायनः ।

अपरपक्षे आद्रं कुर्व्वीत ।

957.

1224. *The Sama.*

Substance, country-made paper $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 11 Lines, 10 on
a page Character, Nāgria Date Sun 17th Appearance, old Generally
correct

See Bk. Nos. 353 and 1014

958.

5957. आइसूचभाष्यम् । *Śrāddha sūtra Bhāṣya**By Chāṅga Bhaṭṭa*

Substance fool-cap paper 10×5 inches Folia 44 28 Lines 11 on a
 page Character, modern Nāgara Appearance fresh Incomplete both
 ends

The first and the last colophons in the incomplete
 manuscript

9A, इति छाङ्गभट्टकौ आइसूचभाष्ये प्रथमकण्डिका समाप्ता ।

28B, इति छाङ्गभट्टकौ आइसूचभाष्ये अष्टमकण्डिका समाप्ता ।

Of the 8th kaṇḍikā, there are only five lines

959.

1018 नवकण्डिकाश्राद्धसूचभाष्यम् । *Navakandikā**Śrāddhasūtra Bhāṣya*

Substance country made paper 12×5½ inches Folia 24 Lines 18 on
 a page Extent in slokas, 1060 Character Nāgara Date Saka 1471 Ap-
 pearance very old Complete

It is a detailed and scholarly exposition of the Kātyā-
 yana's Sūtras on Śrāddha ceremonies, known as "Nava-
 kandikā Śrāddha Sūtra" which forms the sixth parivāṣṭi of
 Kātyāyana Kātyāyana's Sūtras on Pārvaṇa Śrāddha is also
 known as 'Śrāddha Kalpa Sūtra.' The commentator's name
 is not mentioned.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

ब्रह्मधर्मप्रकाशार्थं यस्यामी वेदराक्षसः ।

यदभिरक्षुण्णं श्रामा ब्रह्म तच्छ्रेयसेन्दु न ॥ १ ॥

गभाननास्यादिविसर्गकाले

स्रोत्रं विधात्रा विहितं निग्रम्य ।

चर्यात् प्रवृत्तानि शुभावहानि

निघ्नन्तु विघ्नं मम बंहितानि ॥ २ ॥

काव्यायनेन मुनिना यदगादि महार्घवत् ।

आज्ञसूत्रमतिस्पष्टैर्विद्वद्योमि पदैरहम् ॥

तस्य तावदिदमादिसूत्रम् । 'अपरपक्षे आज्ञं कुर्वीत' । अपर-
पक्षशब्दः क्षणापक्षपर्यायः । पक्षौ पूर्वपरौ सुसंज्ञायाविव्यभिधान-
दर्शनात् ।

It ends :—

+ + यथा वक्ष्यकसूत्रपक्षे नवाक्षं प्राश्नाति ।

Col —इति नवकण्डिकासूत्रआज्ञविधिभाष्यम् ।

Post Col. :—अक्षि श्रीशक्ते १४०१ सौम्यसंवत्सरे भाद्रपदमासे सुकापक्षे
सप्तम्यां तिथौ शुक्रदिने गोदावरीतीरे इदं पुस्तकं लिखितम् । शुभं भवतु ।

960

6122. *The same with the Text.*

Substance, country made paper 11½×4½ inches Folia, 40. Lines 12,
14 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance,
discoloured. Incomplete at the end

31B आज्ञप्रकाशसंक्षेपसिन् भाष्ये काव्यायनस्य तु ।

विवेचितमिदं आज्ञमेकोदिष्टमशेषतः ॥

अथ सपिण्डीकरणम् ।

The original of the MS. being defective, it has been
left incomplete at the end

It quotes Kalpataru in fol. 40; while this is quoted in
Nirayasinidhu See Aufrecht's Cat. Cat. I.

961.

6121. *श्राद्धकाशिका । Śrāddha-Kaśika*

*By Kṛṣṇa Miśra, son of Viṣṇu Miśra, son of Itisukha,
son of Nityānanda*

Substance, country made paper 9½×5½ inches Folia 54 Lines 11 on a page Character Nagari of the early nineteenth century Appearance old and discoloured Incomplete at the end

For the beginning of the commentary see L. No 1788

It is not a 'dissertation on the rite of Śrāddha according to the Rules of Kātyāyana' as stated by Rājendralāla, but is, clearly, a commentary on the Śrāddhasūtra, the sixth parivīṣṭa of Kātyāyana. The other commentaries, mentioned by Kṛṣṇa Miśra, are those by Karka and Halāyudha

कर्कश्याख्यदिदं गभीरवचनैः सूत्रं यतोऽस्मादभूद
दुर्बोधश्च ततो हलायुध इति व्याख्यत् (व्याख्य) तथाप्यनुदम्
भूयोऽपि प्रतिषेधकारिवचनैः सार्वभौमश्च काशिका
सूत्रम्योपरिभण्यौचित्यमिदं प्रवक्ष्यामि त तन्वते ॥

Aufrecht says that Kṛṣṇa Miśra was quoted by Nityāyā Sindhu and Śrāddha Mayāka.

962.

6210 *The Same*

Substance country made paper 12×5 inches Folia 10 Lines 14 on a page Extent in slokas, 600 Character Nagari of the nineteenth century Appearance fresh

Written lengthwise, most clumsily from one end of the first side of the leaf and from the other end of the other side

It begins with the first Sūtra of Kātyāyana अपरपक्षे
आह कुर्वीत् ।

End —अन्यत् प्रपञ्चितमस्माभिर्दृष्टकाशिकाया ।

Colophon —

इत्यावसथिकश्चौमदतिमुखात्मजश्चौविष्णुमिश्रतनुजन्मनः कृष्ण
मिश्रस्य कृतौ आढिकाशिकाया सूत्रवृत्तौ काम्यश्चाद्वप्रकरण
समाप्तम् ।

समाप्तेय आढिकाशिकामूलवृत्तिरिति ॥

Then after 8 lines we have —

स्युतेरनेकविषयादनतत्वाच्च सर्वथा ।
तच्च ज्ञातुमशक्यं तदस्य चानल्पगल्पनैः ॥
स्ववृद्धिकल्पितं नेष्टु वचनं लिखितं मया ।
दृष्टं श्रुतं भूलवाक्यं समूल + रद्दयिष्यमः ।
दृष्टं यत् स्वल्पदोषेषु निबन्धेषु च यद्भूतम् ।
श्रुतं स्युत्यविरुद्धं यत् पठन्ति च सदा धृतम् ।
प्रमाणमप्रमाणं वा सर्वं च कर्तुमर्हति ।
दृष्टे श्रुते च विन्यासो (?) तावृष्टौ कर्तुमिष्यते ॥
कर्त्ता चेन्न पिर तत् किमिष्यता दोषो निबन्धे भवेत्
स्वरिखेदधुनातनैरपि कृते ग्रन्थे कथं नादरः ।
इत्थं चे कथयन्त्यगल्पमतयस्तान् प्रत्ययेवञ्चया (?)
क्षन्ता (?) सत इमं निबन्धमखिलं किं वात्रियन्तामिति ॥

Then we have Kṛṣṇa Miśra's date—Sam 1505

वाख्योमेधुविध्वजे वर्षे कार्तिकमासके ।

कृष्णमिश्रो + + ग्रन्थं शुक्लपद्ममिमं शुभम् ॥

Then again the colophon as quoted above

From the statement before the first colophon, quoted above, there appears to be a more exhaustive commentary by Kṛṣṇa Miśra on Kātyāyana's Śrāddhasūtra. The larger version seems to have been described by Rājendralāla in L No 1738

See above

963

0157. *The same Text with Gada dhara's Commentary.*

Substance, country-made paper 11½ x 5 inches Folia, 47 Lines, 9 on a page Extent in Slokas 950 Character, Nagara Date Samvat 1927 Appearance, fresh Complete

Colophon :—

इति चिरपिषितमन्त्राट्स्थपतिश्रीमद्वाचाश्रितवामनात्मन-
दोक्षितमदाधरकृते कातीयश्राद्धसूचभाष्ये नमोऽस्तुतिः ।

Post Colophon :—

वाममुकुन्दस्यैव पुस्तकम् । रामकृष्ण वासुदेव, etc , etc ,
देवा मां रक्षन् भावमासे कृष्णपक्षे त्रयोदश्या शुद्धवामने वाम-
मुकुन्देन लिखितं नवकविकाभाष्यं समुत्तम चित्रभानुनामसंवाहरे ।
संवत् १८९७ मि० मा० ज्य० १३ अष्टम्यां राम । श्रीगुह्यमस्तु ।

इति नवकविकाभाष्यं स्वर्ण पराचे वा भद्रपुष्पकटिप्रोवा etc , etc

Beginning :—

Comm श्रीगणेशाय नमः । श्रीवरदमूर्तिर्नमस्यति ।

ऋक्षसूत्र नवकविकोपरि मदाधरभाष्ये लिख्यते ।

शिवस्य विघ्नहर्तारं गुह्यं च वामनं तथा ।

अम्बिका प्रारदा वापि वन्दे विघ्नोपशान्तये ॥

काव्यायनकृते श्राद्धसूत्रभाष्याश्चापुरःसरम् ।

प्रयोगपद्धतिं कुर्वे याज्ञवल्क्यादिसम्मतम् ॥

It ends —

अमावास्यायामनुष्ठितेन श्राद्धनैककामप्राप्ति — एवममावास्या-
नरानुष्ठितेनान्येन श्राद्धेनान्यः काम इति ॥

964.

5944 श्राद्धसूत्रार्थमञ्जरी Śraddha Sūtrārthamañjarī

By Gada dhara, son of Kaṣṭhara Dhanajña

Substance country made paper 11½ x 5 inches Folia, 11 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 230 Character Nagara Date Samvat 1937 Appearance fresh Complete

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ आङ्गसूत्रभाष्यम् ।

नत्वा भृत्तिप्रदे भाष्यं सूत्रवाक्यानुसारिणी ।

कुर्वेज्यमङ्गरी लघ्वी प्रभृद्वार्या गदाधरः ।

अपरपक्षे आङ्गे कुर्वेति सूत्रम् ।

2B, इति श्रीमत्सुकलगतकशिरोमणिकैश्वरदैवज्ञस्य सुतेन गदाधरेण
विरचिताया आङ्गसूत्रार्थमङ्गार्या प्रथमकण्डिका समाप्ता ; 4A, द्वितीयकण्डिका
समाप्ता, 6A, इति तृतीया कण्डिका समाप्ता, 6A, इत्येकोद्विष्टं । ४ । अथ
पञ्चमौ कण्डिका, 6B, इति सपिण्डोक्तखण्डम् । ५ । अथ षष्ठौ कण्डिका,
7A, इत्याभुवियकथाङ्गे समाप्तम्—अथ सप्तमौ कण्डिका, 10A, ८ । अथ
नव[मौ] कण्डिका ।

Last Colophon:—

इति श्रीमत्सुकलगतक० अर्थमङ्गार्या आङ्गसूत्रे नवकण्डिका
समाप्ता ।

इति आङ्गसूत्रभाष्यं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon —

शिवं संवत् १८३७ । मी० भादौ व० १२ के लिख्य ।

965.

6119 **श्राद्धसंग्रहः ।** *Śraddha saṅgraha*

By *Rāmakṛṣṇa*, son of *Konda Bhatta*, son of
Prayāga Bhatta, son of *Ananta Śarma*,
of the family of *Bhāradvāja*

Substance, country made paper ११½ x 3½ inches Folio, 17 Lines, 14
on a page, Extent in slokas, 500 Character, Nagari Date, Śaka 1699
Appearance, old Complete

Colophon. —

इति श्रीयजुर्वेदान्तर्गतकाण्वशाखाध्यायिकोऽष्टमब्राह्मणभरानक्षत्र-
विरचित आङ्गसंग्रह समाप्त ।

Post Colophon —

प्रकाश (शब्द) १६८६ आश्विन शु० ६ श्रीमे रोहिणी न०
मध्याह्नवेलायां मुकुन्दज्योतिर्विदा लिखित आश्वसयह समाप्त ।

It is primarily a comment on Kātyāyana's Vavakandika Śraddha Sūtra compiled in Śaka 1660. Subsequently in Śaka 1678 the author wrote Śraddha Ganapita a larger work on the same subject which may be called an enlarged edition of the present work. See infra. See also IO Catal No 1788.

The maṅgalacārana and the object of the work

श्रीगणेशाय नमः ।

गङ्गानन नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरुं तथा ।

पितरौ च ततो गत्वा कुर्वेऽहं आश्वसयहम् ॥

आलोक्य धर्मशास्त्राणि भण्डादिभिः कृताणि च ।

कात्यायनकृतं सूत्रं भाष्येन च हलामुधम् ।

कर्काचार्यकृतं भाष्यं गदाधरकृतं तथा ।

काशिका दीपिका चैव अन्यानि च बहूनि च ॥

मारनेन समुद्धृत्य स्मृतौना बचनं यथा ।

सिद्धान्ताणि समूहानि विशारदं लिख्यते मया ॥

तौषं प्राप्य गयाप्रपुष्करसरित्क्षेत्रादिपुण्यं सञ्चरं

हान भूमिगयास्य हेमतुलया यागं यतुर्वेदितम् ।

राज्यस्य दिवाकरात् समधिकं पितृ दिनं प्राप्तं

मातुः आश्वदिने पलन्तु कथितुं ब्रह्मादयोऽप्यक्षमाः ॥

End — वशिष्ठाश्वस्तटे शुद्धे चित्रमण्डलधत्तने ।

शुभकर्माऽनन्तशर्मा भारद्वाजकुलेऽजनिः ॥

तदङ्गजः प्रयागराज्यं कोयलभट्टसदङ्गजः ।

तदङ्गजो रामलक्ष्मणचको आश्वस्य सयहम् ॥

श्रीशालिवाहने शाके गङ्गाङ्गाङ्गभूमित १६६० ।

पौषशुक्लद्वितीयाया समाप्त आश्वसयहम् ॥

966.

6120. **श्राद्धगणपतिः ।** *Śrāddhaganapati.**By Rāmakṛṣṇa.*

Substance, country-made paper. 11x6½ inches. Folia, 84 Lines, 7 on a page. Extent in slokas, 3000. Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

Colophon :—

इति रामकृष्णविरचितार्यां श्राद्धगणपतौ समाप्तः ।

शुभं भवतु ।

See I.O. Catal. No. 1738.

967.

6109. *The Same.*

Substance, country-made paper - 6x3½ inches. Folia, 14 Lines, 14 on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, old and discoloured

A fragment containing only the concluding portion

Beg. :—अथामश्राद्धम् ।

7A, इति श्रीरामकृष्णविरचिते श्राद्धगणपतौ जीवत्पिढकश्राद्धविधि—
अथ किञ्चिदाशौचविधिरभिधीयते; 10A, तत्र सपिण्डोत्तरणम्, 13A, इति
श्रीप्रयागभट्टमौन्यरामकृष्णविरचिते श्राद्धगणपतौ आशौचसपिण्डोत्तरणम् । अथ
प्रायश्चित्तानाह । (Last colophon) इति श्रीप्रयागः श्राद्धभोजने प्राय-
श्चित्तं समाप्तम् ।

Eggeling says that Śrāddha Ganapati and Samskāra Ganapati are by one and the same author. It was composed in Śaka 1673. See Catal. No. 965

968.

6145 **शुल्बसूत्रम् ।** *Śula-Sūtra.**Being the seventh Parīṣṭa of Kātyāyana*

Substance country made paper 9½x4½ inches Folia, 6 Lines 12 on a page Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance fresh Complete

It consists of seven paragraphs, followed by 39 slokas.
See Weber p 63 For another copy containing 17 slokas,
see I.O. Catal. No. 363.

Colophon :—

इति भगवत्कात्यायनवृत्तं मुन्वपरिशिष्टं समाप्तम् ।

969.

5012A. *The same Text together with Kārka's Commentary*

Substance, palm leaf 14×1 inches Folia, 1 to 63 Lines, 4 on a page
Character, Uḍyā of the nineteenth century Appearance old and discoloured
Complete

The text comes to an end in the fourth leaf and in the fifth the commentary begins thus —

एवमत्रिगुणया क्षेत्री क्षेत्राणि रक्षितव्यम् ।

यस्तं विश्वकर्मा तत्वा मुन्वभाष्यं समादधे ।

न हि कश्चिच्छास्त्रस्य सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनान्तरात् प्राप्ते भवति अतः
प्रवृत्तिसौकर्यायै चर्चात् सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि सूचयन् विवक्षितार्थप्रतिज्ञां
करोति मुन्व(भाष्य?)सूचकारः एवमसमाप्तं वक्ष्यामः ।

So the commentary as contained in the present manuscript, is entirely different from the commentary as published in the Chaukhamba series under the name of Kārka

For the beginning of the Śulva sūtra see p. 1045 of the Kātyāyana Śrauta sūtra, the Benares Chaukhamba edition.

Colophon —

इति उपनिषत्सामवेदवृत्तं मुन्वविवरणं समाप्तम् । रामः ।

970.

5092B *The Same.*

Substance, palm leaf 16½×1½ inches Folia, 24 Lines, 5 on a page
Character, Uḍyā of the eighteenth century Appearance, old Incomplete at the end

971.

33 कात्यायनीयशुल्बसूचविवरणम् । *Katyāyanīya śulva*
sūtra vivarana.

By Mahādharma.

See L. 753.

It is based on the Bhāṣya by Kaṇka and the Vytti commentary by Rāma.

972.

6163 *The Same.*

Substance, country made paper 10×1½ inches Fols 40 Lines 8, 11
on a page Extent in slokas 900 Character, modern Nagara. Date, Śaka
1717 Appearance, fresh Complete

Colophon —

इति श्रीमन्महोदधिरचित्त शुल्बसूचविवरणम् ।

Post Colophon —

मिति शके १०१० चषनामसंवत्सर आश्विन वदी सप्त १९५१ ।

See L. No 753 The first maṅgalacarana verse is
wanting in this copy.

973.

5949. कात्यायनशुल्बसूचभाष्यम् । *Katyāyana Śulva*
Sūtra Bhāṣya

By Gaṅgādharma Pathaka, son of Rāmacandra Pathaka

Substance country made paper 11½×6 inches Fols 76 Lines 9 on
a page Extent in slokas 1520 Character Nagara Copied recently Ap
pearance, fresh Complete

Beginning —

श्रीगणपतिप्रार्थनाम्बो नमः ।

अथल्लोको जगत्या श्रीहरिश्चन्द्ररचित ।

चयोसारविवेके श्रीरामचन्द्रगुरुगुरुम् ।

रामचन्द्र गुरु नत्वा गर्गकर्कदियाच्चिकान् ।

श्रीकात्यायनशुल्बस्य कुर्वे भाष्यमिदं स्पृष्टम् ॥

The Bhasya was revised by the author's son, Rāma-kīṣaṇ, who adds the following verses at the end.

End:—रामचन्द्रतनूजेन गङ्गाधरप्रमंभिः (?) ।

यिद्वचरखै सूत्रेऽस्मिन् कातोने मुक्तसंचुके ।

विद्वतं यत्ततः श्रियं तदिह विद्वतं मया ।

गङ्गाधरतनूजेन रामकृष्णेन धीमता ।

भागरक्षातिसंज्ञेन काशीपुरनिवातिना ।

याज्ञिकालेन तुष्यन् प्रीयता यश्चमुविमुः ।

यदत्र सौख्यं किञ्चित्तदगुरोरेव केवलम् ।

यदत्रासौख्यं किञ्चित्तन्ममैव गुरोरेव हि ।

Colophon:—

इति श्रीमन्महायाज्ञिकपाठकश्रीरामचन्द्रास्मृत्यनुमहायाज्ञिक-
पाठकश्रीगङ्गाधररक्षते काव्यायनमुष्मन्मूत्रभाष्य समाप्तिमभाषीत् ।

इति शिवम् ।

974

Substance country-made paper 12½×5½ inches Folia 16 Lines 10
on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance fresh

This contains Parāśistas VIII and IX of Kātyāyana,
one is called पारसदूत (Pārsada sūtra) and the other ऋगयजुष
(Rgyajusa)

VIII. Begins —

दत्तेभः सुसमीक्षतः क्षितितले केदेषु प्रको जमात्

भागं यत् [प्र]विशत्यपैति च यत्तत्रापरेदौ दिशौ ।

तत्कालागमनि दत्तेषु विव(वा)राङ्गाकर्ममित्याहतात्

लवज्याप्रमितामुलेरपरदिकु चेदौ स्फुटा वानिता ।

प्राचीसाधनप्रकारः ।

अधातः संश्रयान् व्याख्यास्यामो मोक्षात् पुरुषस्य दन्धाना पूज्यं सवाता-
मुत्तरमभिवाक्षणे प्रथादेशात् विनिवृत्तिर्द्वंद्वं मिथुनं प्राचीदानावेवैतद्धाति
प्राचीदानावेवास्मिन्नेतद्धाति अग्र + + + + + इह उद्वरोना + या

समवायोऽनयोऽपिरा उद्गमिरमोऽपिरावायमिरया उपनिनयत्यथ तत्राप उपनि-
नयति देवाय वा असुराय देवायासुराय पस्पृधिरे पस्पृजत । १ ।

There are fourteen *kandikās* The whole of the first *kandikā* has been quoted above, from which it will be seen that it does not treat of *Pratisākhya*, like the *Paisada sūtra* of Śaunaka.

The opening lines of the other *kandikās* —

II. चमस्ये निवृत्तिरिति वद्विद्वानि(?) प्रजापतिर्वै मन्त्रस्तदुत्तया न कुप्यान्
तदेव ब्राह्मणमेवापोद्धरति ।

III अयातो द्विस्त्रिभूषश्च निपातानां प्रथमं वक्ष्याम ।

IV. हविर्यज्ञे प्रथमार्धदेवने प्रत्यक्ष याज्ञो देवाना ।

V अयात सशयान् प्रातिकडिकान् + + त्मानश्चेवैतद्वाप वा व्यावर्त्तय-
तौ(ति)त्यभिद्वौत्र ब्रह्मणे सदधाति ।

VI अयात सवरयात्तत् सवृष्टानां क्रमं वक्ष्याम ।

VII अयातो सुररक्षसा + + + + + + + +

(The end of the 7th and the beginning of the 8th are not marked)

IX एको वा न वद्वो वाधानहविर्द्वानयोक्ष्येय ।

X अवदानप्रथमिधारणसदृशकृदवनं सिष्टकृते च सर्व्वत्र द्वि + परि-
ष्टाभिधारण ।

XI अथ नियंयमश्चराणामारण्यके यज्ञ आदित्यसम्पदा ।

XII कको विभर्त्ति

XIII मात्रा मात्रादप्यात्रा पोषुभ इति प्रथमं तावत् प्रणवेनैव + + + ।

XIV एदमिति अवस्थाने व्याप इत्येकापो देवोरिति दे देवैर धिय × ×
पौता अमे त्व त्वमम एषा वे वस्त्वामि समस्येभित्यनेकश ।

It seems to deal with the doubtful points in the *Śatapatha Brāhmaṇa*, which formed the subject of discussion among the *Paisadas* or the servants of the day

11A, इति पार्थद समाप्तम् ।

IX, begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथर्वजुषं ।

अथादित्ये चतुर्वेदे भेदे माध्यन्दिनीयके ।

वक्ष्याम्यग्यजुषा सम्बन्धं विभागान् यथाश्रुतम् ।

Colophon —

इति अष्टादशपरिशिष्टानां मध्ये अग्यजुष समाप्तमिति ।

Aufrecht says it is "the ninth parivṛtta of Kātyāyana, his Sarvānukramana on the Rv and Vs"

It is not a Sarvānukramanikā, but a treatise for distinguishing Rks from Yajus in the Mādhyandina Samhitā of the White Yajur Veda. The Samhitā has been systematically surveyed for the purpose from the beginning to the end, and processes shewn, of converting Rks into Yajus. It goes without saying that these Rks are used as Yajus. At the end, Kātyāyana says हे सहस्रे षते न्युने in the number of the Rks and the number of the Yajus is अष्टौ सहस्राणि षतानि षाष्टावशीत्यन्यधिकानि (?) ।

975.

505 इष्टकापुराणम् । *Iṣṭakapuranā*

For the MS see L 1811

It is the 10th parivṛtta of Kātyāyana and relates to the construction of a sacrificial altar

976

934. *The Same*

Substance country made paper 10½ x 4½ inches Folio 3 Lines 7 on a page Extent in sloka 70 Character Nagari Date Sam 1933 Appearance fresh Complete

Post Colophon Statement —

श्रीसम्बत् १९३३ आषाढ शुद्ध २२ मौमवासरे शुभमस्तु ।

977

6147 *The Same*

Substance country made paper 8x3½ inches. Folia 8 Lines 6 on a page. Extent in slokas 42 Character modern Nāgara Appearance fresh Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथात सुपर्यपित्यस्यामे कातौपसूत्रयेयम्नुपपत्तस्यानुयास्याम्याम् ।

तत्रेष्टकाप्रमाणम् ।

Colophon —

इति पूर्यसूत्र समाप्तम् ।

Then it quotes a sloka —

कथं यस्य विराजितं च गरलं शीघ्रं च मन्दाकिनी, etc

978.

6182 *The Same (on Dronaciti),*

Substance country made paper 8½x4½ inches Folia 4 Lines 11+12+13 in all Extent in slokas 20 Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured Complete

Beginning —

श्री अथातो श्रोत्रपित्यस्य सदृतस्यामे सुपर्यपित्यादिशेष
व्याख्यास्यामः ।

तत्रेष्टकाप्रमाणाणि ।

पञ्चाधिकान्यङ्गुलैश्चतुर्भिः समचतुरस्या नवभागा षादभाग एव तिर्यक्
चतुर्भिः षडभागा षट्चैव तिर्यग्गुणाभिस्त्रिभागोना अष्टमात्रैव
तिर्यक् चतुर्दशभिः षोडशभिः सप्तपादादियुद्धिनी च, etc

Colophon —

इति श्रोत्रपित्यस्येष्टकापूरणम् ।

Then there are seven leaves of another manuscript, marked 3—9, containing the following colophons —

4A, इति निरुद्धयश्वन्ये देवमतं; 6A, अथ अघोषोमोयः, 7A, अष्टमोऽध्यायः; 8B, इति प्रातःसवनं, अथमाध्यन्दिनम्; 9A, इति माध्यन्दिनं सवनं, अथ द्वतीयसवनम्; 9B, अथ खण्डेष्टिः, इति सोमे देवमतं।

979.

5012B. इष्टकापूरणभाष्यम् । *Iṣṭakāpuraṇa Bhāṣya*

By Karkācāra

Substance, palm leaf 14x1 inches Folia, 10 by counting Lines 4 on a page Character Uṇṇa Appearance, dis coloured . Complete

For Karka's bhāṣya on the same, see W p 63

Colophon :—

इति कर्काचार्यव्रतौ इष्टकापूरणभाष्यम् ।

There are eleven stray leaves kept in this number

980.

1218 कातीयपूरणभाष्यम् । *Kātyāparana Bhāṣya.*

By Yājñikadera, son of Prajāpati Yājñika

Substance, country made paper 10x4½ inches Folia, 35 Lines, 10 on a page Character, Nāgara Appearance, tolerable . Complete

A commentary on Iṣṭakāpuraṇa, the 10th of the 18 parīṣiṣṭas of the Śrauta sūtra of Kātyāyana, belonging to the Mādhyandina Śākhā.

See Rep. 1901 to 1906, p 2.

See Peterson's 4th report, Extr. p 3.

981.

935. प्रवराध्यायपरिशिष्टम् । *Pravarādhyāyaparīṣiṣṭa.*

For the manuscript see L 1795.

This is the 11th parīṣiṣṭ of Kātyāyanas

See my Report 1901 to 1906, p. 2.

Col. :—इति प्रवराध्यायसंज्ञक परिशिष्टम् ।

1035 प्रवराध्यायः । *Pravarādhya**Attributed to Langākṣa Kātyāyana*

Substance country made paper 9x11 inches Fols 10 Lines 7 on a
 page Extent in slokas 100 Character Nāgara Appearance old.

There are two paginations The first covering 4 leaves contains an enumeration of pravara or the founders of only two families, namely, Bhṛgu and Gautama and breaks off abruptly It gives also at the beginning the technicalities in connection with pravara The second pagination covers 6 leaves and contains an enumeration of the founders of the following Gotras — Jṛmadignī, Bhṛadvāja, Viśvāmitra, Atri, Gautama, Viśvītha, Kāśyapa and Agastya Further, it discusses, in detail, the prohibition of marriage in the same Gotra, and in the same pravara even of a different Gotra

This is different from the above (*Pravarādhya* Parisiṣṭa, described in L. 1795), and from L. 2586

See W. p. 54 and Orf. 387A

The manuscript begins —

अथान् प्रवरान् व्याख्यास्यामस्तदेतद् ब्राह्मणं भवति भवत्यर्थेयं प्रवृत्तौते
 बन्धोरेव नैत्यथो सन्तया इति ।

The beginning of the 2nd pagination —

अथ गोत्रप्रवरनिर्ययो वर्ण्यते ।
 जमदग्निर्मरदाजो विश्वामित्रोऽत्रिगौतमो ।
 वशिष्ठकश्यपामस्त्या मुनयो गोत्रकारिणः ॥
 एतेषा यान्यपत्यानि तानि गोत्राणि मन्यते ॥

It ends —

कात्यायनेन रचितो विप्राणां हितकाम्यया ।
 अध्याय प्रवराख्योऽयं पुरा ब्रह्मविनिर्मितः ॥

Col. — इति प्रवरनिर्ययः प्रवराध्यायः श्रुतादशः परिशिष्टः ॥ श्रीः ।

983

6118 *The Same*

Substance country made paper 10½ x 5 inches. Folia 9 Lines 9 per page Extent in slokas 200 Character modern Nagara Appearance fresh Complete

Beginning —

अथात प्रवरान् व्याख्यास्याम । तदेतन् ब्राह्मण भवत्यार्थे
दृश्यते वधोदेव नेत्यथो मन्तव्या इत्येक दृश्यते दो दृश्यते त्रीन्
दृश्यते

भृगूकामादितो व्याख्यास्याम etc

2B, इति कात्यायनप्रवराध्याय भृगुवच 1B, इति कात्यायनीये
प्रवराध्याये अग्निरिवच, 5A, •अग्निरिवच, 5B, •विश्वामित्रवच, 6B,
•कश्यपवच, 8A, •वसिष्ठवच •अगस्त्यवच ।

(Last Colophon) —

इति कात्यायनकृतौ समाप्त प्रवराध्यायः ।

*End —*पक्षिपावनानामुपरिष्ठाद्भवति य प्रवराध्यायमधीते य प्रवरा-
ध्यायमधीते ।

984.

1151 *The same here called महापरिशिष्टम् ।**Mahaparishista*

Substance country made paper 10 x 5½ inches. Folia 8 Lines 9 per page Extent in slokas 220 Character Nagara Appearance old Complete

Beginning —

योगेश्वराय नमः ।

अथात प्रवरान् व्याख्यास्याम । तदेतद् ब्राह्मण भवति आर्षेय
दृश्यते नन्दोदेवेत्यथ मन्तव्या इत्येक दृश्यते दो दृश्यते त्रीन्
दृश्यते च ऋतुरो दृश्यते पञ्च दृश्यते न पञ्चातीतप्रवरान् दृश्यते ।

*End —*अगस्त्यमथ्यमपुराणेति होता पुराणवत् मध्यमवन् अगस्त्यव
दित्यध्वर्युः ।

*Col —*इति श्रीकात्यायनकृते महापरिशिष्टे अगस्त्ये वचः ।

986A.

8591. महाप्रवर । *Mahāpravarā.**By Bhāskara Sārī (with an anonymous commentary)*

Substance, country made paper 10½ x 5½ inches Fol. a. 19 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 163. Character, modern Nagari Appearance, fresh. Complete

The text consists of 20 slokas.

Begins:—

ॐ प्रियमुरसि दधानं कुक्षि कोटौ पिलोको ।
 यदि निमपरतत्त्वं खलिके सं प्ररीरं ।
 मनसि करखसहं नासिकाये खदुष्टं ।
 प्रखवमपि मुखे ख योगमूर्तिं गमाति ।

The object and scope of the work —

2 B, प्रागौतद्व्यात्र निषो विवाह इत्याद्यप्यांतमतोऽभिधास्ये ।
 बीधायनारण्यनिवासिमत्स्ययोगादिकाद्यापनदृष्टमार्गम् ।

End:—

ॐ B, विदग्धनोवाङ्मुरोभ्रष्टो विद्योतिताप्रायगभोरमार्गः ।
 चिकावभूषः प्रवरं मनस्य संक्षेपतो भास्वरसूरिराह ।

The comm. begins:— अनेन श्लोकेनेष्टदेवतावमन्त्रारं करोति ।

योगेन उपलक्षिता मूर्तिः प्ररीरं यस्य ख योगमूर्तिं

The comm. ends:— योऽपि काव्यानि कर्मकाव्य देवताकाव्य-द्वार-
 काव्यानि भूषणं यस्य ख तयोक्तः प्रवरं मनसं संक्षेपं संक्षेपतो
 भास्वरसूरिराह ।

Colophon:— इति श्रीभास्वरसूरिविरचितं (तं) महाप्रवरमाख्यं दनार्जः ।

987.

929. सक्थशास्त्रम् । *Utkal Śāstra.*

For the manuscript see L. 1791.

This has nothing to do with the *Śāstra* mentioned in L. It rather relates to *śikṣā* (see *śikṣā*). The *śikṣā*

work treats of the ways and means of a Brahmacāri, who lives by begging

This is the twelfth parīṣista of Kātyāyana

See W p 54 and Oxf 387A

988

6149 *The same here called उच्छशास्त्रं । Unchhasāstra*

Being the twelfth parīṣista of Kātyāyana

Substance country made paper 9½×1½ inches Folium one Lines 14 in all Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old Complete

See Oxf 387A, W p 54 and L 1794, in all of which it is called उच्छशास्त्रं ।

Beginning —

अथ ब्रह्मचारिव्रतमुच्छदत्तौनां प्रास्थानविधि व्याख्यास्यामः etc ,
etc

Here उच्छदत्तौनां in the place of उच्छदत्तौनां would give no sense

Colophon —

इत्युच्छशास्त्रं नाम परिशिष्टं समाप्तम् ।

989

6150 *क्रतुसंख्या ।*

Being the thirteenth parīṣista of Kātyāyana

Substance country made paper 12×5½ inches folia 3. Lines 12, 13 on a page Extent 3 slokas 100 Character modern Nāgara. Appearance fresh Complete

Colophon —

इति कात्यायनक्रतुसंख्यापरिशिष्टम् ।

Then five slokas and a half with the following colophon —

इति क्रतुसंख्यासमाप्तम् ।

Then come the other half of the sloka marked 6, and the 7th and the 8th slokas. The 9th breaks abruptly.

See W. p. 54 and Oxf. 387A.

An enumeration of the Vedic sacrificial rites.

990.

0151. निगमपरिशिष्टम् । *Nigamaparishista*

Being the fourteenth parishista of *Kātyāyana*.

Substance, country made paper. 10x1½ inches. Folia 14. Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 40. Character, Nagara. Date Samvat 1718. Appearance, discoloured. Complete.

Colophon :—

इति कात्यायनकृते षतुर्दशं परिशिष्टं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

संवत् १७१८ पौषमासे कृष्णपक्षे सप्तमोचन्द्रवासरेण लिखितम् ।

शुभं भवतु । कल्याणमस्तु ।

अथैव वाराणसीसौख्यमोदशास्त्रीयवैविध-उपाध्यायप्रियव्रतरात्मज-
हरिकृष्णस्यैवं पुस्तकम् ।

लेखकपाठकयोः कल्याणं भूयात् ।

Rules for the expansion, restriction and modification of the meanings of words used in *Nigama*, which here means *Śruti* and *Brāhmaṇa*.

For the full description of *Nigama-Parishista*, see W. p. 54.

In this MS, there are altogether 33 paragraphs, that is, one more than in the MS, described by Weber. The additional para. is between the 26th and the 27th paragraphs of that manuscript.

991.

933 *The Same*

For the manuscript see L. 1800 and for the work W. p. 54 and Oxf. 387A.

992.

6152 यज्ञपार्श्व । *Yajñapārśva**Being the fifteenth parivṛtta of Kālyāyana*

Substance country made paper 10½×4 inches Folia, 15 of which the 14th is missing Lines 8 on a page Extent in slokas 200 Character, Nāgara of the eighteenth century Scriptura ice old, rejected and discoloured Stuck in the middle

Rules for the guidance of those engaged in homa regarding the paraphernalia for the purpose such as the sort of kusa to be used, the sort of kindling stick to be used, the sort of Brahmanas to be fed and so on The word *pārśva* in *Yajñapārśva* appears to mean side issues in a sacrifice

See I O. Catal No 363

As indicated by Egghins, it has two parts, both ending with the colophon —

इति यज्ञपार्श्वे समाप्तम् ।

The first part with 15½ slokas ends in 10B The second part consisting of 77 slokas, does not appear to agree with the I O MS

See also Weber p 61

993.

6166 *The Same.*

Substance, country made paper 9½×5 inches Folia, 3 Lines 12 to 15 on a page Character Nāgara Date Samvat 1801 Appearance discoloured

It begins —

अथवातो यज्ञपार्श्वे व्याख्यास्याम ।

सूत्र सूत्र कुलो गतिलो वादिनो व्याहृत कटिस्तन्दत्रिणोपनकुल
सलोपनमुन्वायोत्तशलो भावोदित व्याख्यापूय्योपयुक्त +
सरोत्तमरोः ॥ (?)

लौकिके लोकनामान्ये क्रव्यादेभ्यो ऊतं दया ।

अयश्चियमनायुष्यं होमं तत्र न कारयेत् ॥ १ ॥

न पैटयश्चियो होमो लौकिकेऽभ्यौ विधीयते ।

न दर्शने विना आद्रमाहिताग्नेर्दिशम्भनः ॥ २ ॥

The *kārikās* number 63, the last of which runs :—

यस्य यज्ञे न भुञ्जीत ब्राह्मणा वेदपात्रमाः । (१)

अकृतं तद्भवेद्यज्ञं देवाना नोपतिष्ठति ॥ ६३ ॥

Colophon —

इति यज्ञपार्वपरिशिष्ट समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

नवत् १८०१ वर्षे ज्येष्ठमासे कृष्णपक्षे प्रतिपदा १ चम्वारेण
लिखितं संपूर्णम् ॥

See above, of which this is said to be an abstract (*Laghu Yajñapārśva Parīṣiṣṭam*). But this shorter work seems to be the original work, of which the larger one is an amplification.

994.

998. यजुर्वेदिहोचमयोग *Yajurvedi Houthaprayoga*

[होचिकपरिशिष्ट ।]

For the manuscript see L. 2062

It is a manual for the use of Hotrpriest. The Hotr Priest is concerned only with the *R̥gveda*. The present work contains directions for the guidance of the Hotr, as given in the *Yajurveda*. See IO Catal No 388

Aufrecht says that this is the 16th parīṣiṣṭa of *Kāṭyāyana*.

Post Colophon Statement :—

नवत् १८०१ समये माघे मासे कृष्णपक्षे ।

995.

6153. *The Same.*

Substance, country made paper 10x4½ inches Folia, 10 Lines, 13 on a page Extent in slokas 570 Character Nagara Date, Samvat 1866 and Śaka 1711 Appearance good Complete

Last Colophon :—

इति श्रीमत्कायायनाचार्यदत्तवाजसनेयिहौत्रिके पञ्चमोऽध्यायः ।

Post Colophon :—

संवत् १८६६ शके १७३१ पौषमासे शकपक्षे दशम्यामिन्दुवाकरे
समाप्तिमगमत् ।

नारायणात्मजहरिसुज्जोपनामकेन लिखितम् ।

996.

6160 *हौत्रिकपरिशिष्टभाष्यम् । Hautrika Parisista
Bhasya*

By Karkopādhyāya

Substance, country-made paper 10x4½ inches Folia, 30 Lines, 7 on a page Extent in slokas, 600 Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

Last Colophon —

इति श्रीकौपीयाध्यायदत्तौ हौत्रिकपरिशिष्टभाष्ये पञ्चमोऽध्यायः ।

See W p 61

997.

6151

Substance, country made paper 12x5 inches Folia one Line, 17 in all Character, Nagara Date, Samvat 1841 Appearance, fresh

Contains the 17th and the 18th parisistas of Kātyāyana

XVII. प्रसवोत्थान Prasoottāna (on the kindling of the domestic fire for the purpose of cooking food to be offered to the Gods and the manes)

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ समाहितं होवाच—भगवन् यश्चैवस्त्वय उक्तमाधौनां को विधिः स्यात् । स होवाच । देवपितृमनुष्याणां निर्वपणाय पाक-यज्ञस्तर्पणं प्रसवार्थविधिं वक्ष्यामि । अनेन विधिनाभिमुपसमा-धाय ब्राह्मणानां न कृत्वा पाको भवति ।

Ends in 1A —

इति प्रसवोत्थान नाम सप्तदशम परिशिष्ट समाप्तम् ।

XVIII कूर्मलक्षणम् । *Kurma Lakṣaṇa* : (Being concern-
ed with the kind of turtle which is required to be buried
under the fore Altar,

Beginning —

मन्त्रब्राह्मणकल्पचरित्रा कूर्मं चिनोति यः ।

न चेत् कूर्मो भवेत्तत्र प्रायश्चित्तं कथं भवेत् ॥

गायत्र्यष्टमद्वयं तु जुहुयुस्तत्र कृत्विजः ।

प्रायश्चित्ते ह्यते तस्मिन् कूर्मलक्षणेदधीयते ।

There are altogether ten slokas

Colophon —

इति कूर्मलक्षण नाम अष्टादशम परिशिष्टम् १८ समाप्तम् ।

Post Colophon —

स १८४१ भादो वदो ५ पङ्क्तिं बालमुकुन्दसेदम् ।

998

1927 मूल्याध्यायः वा मूल्य-संग्रहः । *Mulyādīya* or
Mulya Samgraha

For the MS and the work, see L 4120

Post Col —

शके १७५६ विद्यावसुसंवत्सर पौष कृष्ण ७ तद्दिने समाप्तम् ।

इत्याक्षर विनायक भट्टहवकणे । हे पुस्तकं गाना दीक्षित
भागवत टोके कक्षा चे असे ॥

999.

6174. *The Same.*

Substance, country made paper 9½×2½ inches Folia 2 Lines, 2 on a page Character, Nagara Appearance, discoloured and worn out

There are two leaves, marked 1, 2, although they belong to two different MSS. Both of them contain Mulyādhyaṇa of Kātyāyana in 5 ślokaś, with the same disquisitions in prose on the subject of Dakṣinā etc The first breaks off in the middle of a verse from Smṛti, in corroboration of what is stated in Mulyādhyaṇa The second leaf, in the second line of which Mulyādhyaṇa begins, contains the whole thing, and it is dated Śmvaṭ 1660

For the topics treated of here, see our Catal No 1002

This is one of the Kṣepaka Sūttas attributed to Kātyāyana regulating the valuation of cattle, etc For a collection of Kṣepaka Sūttas, see Catal. No. 1003

The text ends in the first line of 2B :—

इति मूल्याध्यायः ।

Then follows the disquisition, at the end of which, again, we have the colophon :—

इति मूल्याध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १६८० वर्षे आषाढवदी १० रवौ + + ग्रामहास्याने
अभिज्ञोचौ विष्णुवासुत चक्रपाणि अभिज्ञोचौणा लिखीत ।

1000.

5550. कात्यायनमूल्याध्यायविवरणम् । *Kātyāyana-*

Mulyādhyaṇavarana

By Gopala

Substance, country made paper 9½×4½ inches Folia, 3 Lines, 13 on a page Extent in ślokaś, 125 Character Nagara Appearance, old and discoloured Complete Date, Sam 1750

Gopāla's commentary on Kātyāyana's *Māyājhyāya*, begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीगोपालं गोपमोषोषरीत

नत्वा सम्यक् श्रीगुरुन् श्रीवदेवान् ।

मूल्याध्यायं भाष्यमेतदिधत्ते

गोपालः श्रोताधिकारानां चितार्थम् ॥

तत्रारो व्याख्यायाः व्यवहितत्वात् सर्वपाठप्रदेयत्वाच्च गोमूल्यामेव वदन्ति ।

Colophon —

इति कात्यायनकृते मूल्याध्याये गोपालकृतं विवरणं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement — ग १७५० ।

1001.

031 The Same

For the manuscript see L 1706

The Post Colophon Statement —

संवत् १८३३ भा० श० ७ शुद्धशरदे शुभ भूयात् ।

1002

0093 मूल्याध्यायविवरणम् । *Malyādhya vivaraṇa*

By Vaidyanātha Paṇḍurūḍi with the text.

Substance country made paper 10x11 inches Folia of lines 17 on a page Extent in slokas 3200 Character Nāgara Script 1833, appearance fresh Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

मुकुलजलितभास कुण्डलामखिग्रह

मलधृतमखिभास वेद्यरागे रसात्मम् ।

अक्षधितरुणलोल कामिनीमोहजाल

निजजनकुलपाल नौमि गोपालबालम् ।

व्याख्यातु वैद्यनाथोऽष्ट श्लोकान् काव्यायनोदितान् ।

प्रणमामि गणेशान् सारथ्यं गिरिश गुहम् ।

तत्र तावत् सकलकर्मणां साक्षात् परम्परया वा नारायणप्रोतिपन्नकत्वेन श्रीनारायणप्रोत्थये स्वस्वयुतिस्मृतिसूत्रादिविहितवशकनित्यनैमित्तिकश्रौतस्मार्त कर्मांशुष्ठाने प्रथमभो गौर्दक्षिणा प्रथमभो वत्सो दक्षिणेत्यादिना स्वस्वयुति स्मृतिसूत्रादिषु प्रयत्नगोदानादौनि दक्षिणात्वेन कर्तव्यतयास्मात्तान्त्रिकादिनां ।

सपरिशिष्टेषु तत्प्रतिनिधौन भूत्वरूपानाह सार्वपञ्चमसैरेकार्थपार्श्वपद्येन च ।

तथाहि— द्वात्रिंशत्पञ्चिका गावश्चतुष्पार्श्वपद्यो वर ।

रूपे षट्कायापञ्चका अष्टावनहुहि स्मृता ।

Und — इदममुकमानेन गोभूत्य अथ गोविष्कृत्य इति वा प्रयोगार्थं वाधकाभाव इत्याहु रिति सर्व्वेष्टसिद्धिरिति शिवम् ।

गोपालकामदवाभ्या कृता काव्या विसृता ।

तन्त्रि च विदुषा प्रेमकारिणो गोप्यं तत । (१)

पत्न्येखात् प्रवृत्तोऽहं भूत्वाप्यर्थं कृतां प्रिये ।

पापगुणव्यक्तो भट्टवैद्यनाथो ययामति ।

व्याख्यातवान् प्रयासेन काव्यायनवचो हि तत् ।

तुष्टोऽस्य दक्षिणामूर्तिर्दक्षिणाविहतेः तदा ।

Colophon —

इति श्रीमत्पादगुण्डोपाध्ववैद्यनाथरचितं भूत्वाप्यायविवरणं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement —

संवत् १८८८ शुभश्रवणमास शुक्लपक्षे अश्वयुज्ये वद्य १ ततोयायामिहं पुस्तकं समाप्तं बुधवाधरे ।

श्रीमत्पद्मनाभयाधिवतः नमः ।

58A, अथ भट्टभूत्यभाह, अथ द्वागनू-भाह, 58B, अथारिभूत्यभाह,

अथ दयलोमूल्यमाह , अथ विष्कमूल्यमाह , 61A, अथ रथमूल्यमाह , अथ दोलामूल्यमाह , 61B, अथ गृहमूल्यमाह , अथ पणमूल्यमाह ।

The authorities quoted are —

1A, भविष्यपुराण , 2A, अङ्गिरा , 2B, आपस्तम्ब , 4B, विश्वहेम-
कोषाह , 6A, याज्ञवल्क्य , 7B, दृढस्यति , 8B, हेमाद्रौ त्रिपुगुप्तोक्ते .
10A, वैतनियंय , 10B, याज्ञवल्क्य , 12A, प्रायश्चित्तचन्द्रिका , मयूखकोस्तुभ
भाष्यादिकृत , कर्क , दानरत्नावली . 13A, नन्दिपुराण , 15B, गोपाल
18B, विष्णु , 19A, मेदिनीकोष , 21B, विद्यारण्यस्वामी , 22A, कालिका
पुराणात् , 29A, मेघातिथि , 31A, मिताक्षरा , 32A, विद्यानेश्वरमदन
पारिजातभट्टादि , वशिष्ठ , 32A, मनु , 32B, शङ्खलिखितो , 33B, षट्
विशम्भत , 36A, पराशर , पैठौननि , 38B, वशिष्ठ विद्यानेश्वर-महाशैव
मदन पारिजाता , 42A, नारदीय , 45B, गार्गाभट्ट , राघनुकुट , 47A
रामायण , 47B, कामदेव , महाभाष्यहत् , 60A, ग्लपाणि , 61A शान्ति
रत्न , हरिवंश ।

1003.

6161 क्षेपकसूत्राणि । *Kṣepaka Sūtras*

Substance country made paper 9x4 inches Fols 6 Lines 9 on a
page . Character modern Nagari . Appearance fresh

Of the nature of the *Parīśistas* . There is a class of short
works, attributed to Kātyāyana, called *Kṣepakasūtra*—see
my report for 1901—1902 to 1905—1906 . The present
MS was meant to be a collection the *Kṣepakāsūtras*
but it is incomplete . The sūtras, are separately, given
here

I अथात श्रौतविधि आस्थास्थाम । दूर गत्वा दूरतर गत्वा यज्ञोपवीत
गिरसि दक्षिणे कर्णे वा कृत्वा काष्ठान्तर्धानं कृत्वोपविशेत् उत्तरतो निश्वासान्
दक्षिणतः उभयोः सन्ध्योरदक्षमुखोऽग्रादक्षगोसमीपं दक्षभूलं चतुर्व्ययं गोष्ठं
देवत्राक्षगसन्निधिं दक्षनभूमिं दक्षनविष्टिमदेशं इति दशदेशान् वर्जयित्वा मूत्र
पुरीषयो कुर्यात् ।

ऋहौतश्चिन्नस्योत्थाय ऋद्धिरभ्युद्धृतैर्जलैः ।

गन्धलेपक्षयकरं शौचं कुर्यादितन्द्रितः ।, etc.

It ends in 1B.

II. 1B. अथ आचमनविधिं व्याख्यास्यामः प्रक्षालितपाणिपादः शुचौ देशे उपविष्टः प्राङ्मुख उदङ्मुखो वा वज्रशिखः पञ्चोपवीत्यतिजान्मोर्मध्ये करौ कृत्वा इधाम्तरासंस्पृष्टाभिः गन्धरूपरसस्पर्शाभिश्चमनप्राप्ताभिः फेणवुद्धुद(वुद्धि)-रहिताभिरवर्धधारामताभिः अमृदाद्यावर्जिताभिरद्धिः द्विजातयो यथाक्रमेण हतृकण्ठतालुगं (?) दक्षिणहस्ते ब्रह्मतोर्ध्वेनाचमति ।

III. 2A. अथ स्नानाचमनं व्याख्यास्यामः कर्त्ता हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य धृतशुद्धाधोवस्त्रोत्तरीयो वज्रशिखो वज्रकक्षो दर्भपाणिः प्राङ्मुख उपविश्य उक्तपात्रे जलमादाय दक्षिणकरे ऋहौत्वा वामतर्ज्ज्वन्या संस्पृश्य मुक्ताकुण्डकनिष्ठेन संहतव्य-कुलिना (संहताचिरकुलिना) करेण माषमज्जनपरिमितं जलं विप्रस्त्रिः पिबेत्, etc., etc.

IV. 2A. अथ सस्त्रिवाचनम् ।

ऋद्धिपूर्त्वे ऋद्धिविवाहान्ता अपत्यसंस्कारप्रतिष्ठाद्यापने पूर्वं तत्कर्मण्य-वाचनयोः कुर्यात् । शुचिः सज्जुतो वाचयिता वचाभूते सस्त्रिं सकृत्सम्भारान् सम्भृत्य युग्मान् ब्राह्मणान् प्रशस्तान् लक्षणसम्पन्नान् गन्धादिभिरभ्यर्च्य दक्षिणया तोषयेत् ।

V. 3A. अथातः पुण्याहदेवदेवता व्याख्यास्यामः ।

पुण्याहं वाचयिष्यन् नाम ऋहौयादधौ प्रीयतामिति विवाहस्याभिरौपासनस्य अभिसूत्र्यप्रज्ञापतयः स्थानीपाकस्य अभिः गर्भाधानस्य ब्रह्म पुंसवनस्य प्रज्ञापति सोमन्तस्य धाता

VI. 1A. अथ सार्पदेवते जातानां विधानं व्याख्यास्यामः तत्र मूलवदि-पर्यासेन पीडा भवति ततः सम्प्राप्ते सार्पे विधानं कुर्याद्भिर्द्वं कारयित्वा सन्निकृष्ट कृत्वा भद्रे आग्नेयादिचतुर्विंशद्भ्यु चत्वारः (?) कलसान् सद्भिरष्टान् स्थापयित्वा ततो मध्ये पद्मं कक्षसं स्नानार्थं तीर्थोदकपूरितं वचामुराग्रियकुनागकेशरश्च क्षिप्वा ततो जपः कार्यः ।

VII 1B अथ कायायनोक्तद्वयमिष्टं निश्चयेत् ।

अथ गर्भाधान । स्त्रियाः पुष्पगयाचतुरष्टाद्वयं धात्वा विरजया वा
तस्मिन्नेव दिवा आदित्य गर्भमियादि यमनेच्छते ।

Garbhadhāna breaks off abruptly.

1001

6102 शौचविधि । *Saucaudhi (f K. 1198) m.*

Substance : entry made paper 8½ x 4½ inches f. 14 3 lines 9 on a
1960 twenty at base of the nishup metre (character meters 18, 19, 20
11 distance from 10, 11, etc)

One side of fol. 2 is left blank, although there is no
gap

See Sinevidhi in the last number of which this is a
metrical version

Beginning —

ॐ नमो योगेश्वराय नमः ।

अथ शौचविधि व्याख्यास्यामः ।

दूरादूरतर गत्वा दूरात् परतर नयेत् ।

नैर्ऋत्या दिशि वायव्या वस्त्रेण प्रावृत्तशिरः ॥ (?)

यद्योपवीत कण्ठे तु कर्णे वा चेद विन्यसेत् ।

उपविश्य त्रये कण्ठे मूत्र गच्छन्मुत्सृजेत् ।

दिवा उदङ्मुखश्चैव रात्रौ स्वाहृष्टिबामुखः ।

एव मूत्रपुरीषाभ्यामुभे नन्द्ये उदङ्मुखः ।, etc

Colophon —

इति कायायनोक्त विधिराचमनं स्मृतम् ।

यं कुर्यात् प्रातस्तथाय प्रातः श्रेष्ठदिनोत्तमम् ॥ १८ ॥

यद्योक्तफलमाप्नोति धानादिकर्मणा क्रिया ॥ १९ ॥ (?)

क्षित्वा सध्यास्तु कर्मसामान्यस्य उदङ्मुखः । (?)

कुर्यान्मूत्रपुरीषे तु रात्रौ चेदक्षिणामुखः ॥ २० ॥

The beginning :—

योग्येष्टाय नमः, etc , etc.
 यस्य निम्नचितं वेदा, etc , etc.
 यस्य स्मरन्ति नामार्जं नित्यं वैष्णवश्राम्भवाः ।
 तस्य पुण्यरूपस्य वन्दे परमपद्मम् ॥
 भवानौतनयं वन्दे मुनिं कात्यायनं तथा ।
 पितरं मातरं वृद्धान् भाष्यकारान् परानपि ।
 कुर्वे पारस्कारज्ञानपरिश्रिते परित्यजम् ॥
 अथातो नित्यज्ञानम् ।
 विधास्यत इति सूत्रं श्रेयम् ।

End :— श्रीदक्षिणामूर्तिपदप्रसादात्
 कात्यायनज्ञानविधायिसूत्रे ।
 द्वागाभिधो याज्ञिकचक्रपूड
 चिन्तामणिर्भाष्यमिदं चकार ॥

1009.

0226. (कात्यायनीय) चिकण्डिकाज्ञानसूत्रव्याख्या

(*Katyāyanīya*) *Trikandikā Jñāna-Sūtra Vyākhyā*

By Candēśvara Thakura

Substance country made paper : 10x5 inches : Folia, 3 : Lines, 14, 16
 on a page Extent in slokas, 120 Character, modern Nagari Appearance,
 fresh. Complete

This is included in the series of works written by
 Candēśvara under the common title of *Gṛhastharatnākara*

Colophon —

इति तत्कुर्यादथोपदेशेनरक्षते गृहस्थरत्नाकरे चि० सू० व्याख्या ।

Beginning :—

अथातो नित्यज्ञानमित्युपक्रम्य विष्णोर्वा स्मरणमितिसूत्रम् ।
 उपगच्छ इत्यनेनापि उपसर्गो दत्तः कुशदन्त इत्यर्थः ।

1010.

6223. कात्यायनीयस्नानसूचभाष्यम् । *Katyāyāniya**Snāna sūtra Bhasya.**By Gaṅgādharā (Yājñika).*

Substance, foolscap paper 10x5 inches Folia 30 Extent in slokas,
800 Lines, 1 on a page Character, Nagari Appearance fresh Com-
plete

Colophon :—

इति श्रीमद्गाङ्गाधरदाक्षिकविरचितं श्रीमत्कात्यायनीयस्नान-
सूचभाष्यं समाप्तम् ।

Beginning :—

यस्य निम्नस्थितं वेदाः, etc , etc
यस्य स्मरन्ति नामार्थं नित्यं वैष्णवप्राम्भवाः ।
तस्य पुण्यवृत्तस्य वन्दे परमपद्मम् ॥ १ ॥
भवानीतनयं वन्दे मुनि कात्यायनं तथा ।
पितरं मातरं दृष्ट्वा भाव्यकारान्तराक्षया ॥

The object of the work

कुर्वे धारस्वरस्नानपरिशिष्टे परिश्रमम् ॥ ३ ॥
अथातो नित्यस्नानं त्रिधास्यत इति सूचशेषः ।

See our Cat. No 1008 (2)

1011.

2968. कात्यायनशृङ्गसूत्रम् । *Katyāyana Śṛṅga-Sūtra*

Substance, country made paper 11x4½ inches Folia, 26 Lines, 9 on
a page Character, Nagari Appearance fresh Complete in 6 chapters

It begins —

श्रीकात्यायनोक्तं शृङ्गसूत्रम् अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामः ।
अभिधमावर्त्यमानो यत्तान्या समिधमभ्यादधानमभिभिन्दीत वै
वाह्यं वा दायादाकाल एके इत्यादि ।

The last colophon runs thus :—

इति षष्ठोऽध्यायः । समाप्तोऽयं गृह्यसूत्रग्रन्थः ।

This is different from *Paraskaragṛhyasūtra*

1012.

6196. **सर्वानुक्रमसूत्र ।** *Sarvānukramasūtra*

'Being a general index to the Kātya Gṛhya sūtra.

Substance, country made paper 13x5 inches Folia, 3 Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 90. Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

The three leaves are marked 22, 23, 24 and apparently formed part of a big manuscript, containing many other works.

It begins :—

ऋग्वेदोऽथ नमः । कात्यायनाय नमः । ॐ वे ते शतं वामदेव-
स्त्रिष्टुप् लिङ्गोक्ता अथाध्यामे वामदेवस्त्रिष्टुप् अग्निः । देवामातु-
विदो गौतमो गायत्र्यग्निः । etc, etc

23A, इति सर्वानुक्रमसूत्रे प्रथमोऽध्यायः समाप्तः ।

23B, द्वितीयोऽध्यायः ।

(Last colophon)—

इति श्रीगृह्यसूत्रस्य सर्वानुक्रमसूत्रे द्वितीयोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon :—

बालमुकुन्देन लिखितं स्तार्य परार्थे च ।

It ends —

चतुर्विंशत्यक्षराणि चतुर्भिरधिकं क्रमात् ।

शेवानोमानि च्छन्दासि कर्मणि कलसिग्रहे ॥ इति ॥

1013.

1419. **पारस्करगृह्यसूत्रम् ।** *Paraskara Gṛhya Sūtra.*

Substance country-made paper 9x4 inches Folia, 119 Lines 4, 6 on a page. Character Nāgara Date, Simvat 1904 Appearance, fresh Complete

Printed by the late Mihārāja of Hatwa with the commentaries of Karka, Hariharī, Jayarāma and Gadadhara

Post Colophon —

श्रीसर्व १८०९ भाद्रपदशुद्ध ११ सोमवार मूले इत्युपनाम-
नङ्गाधरेण लिखितम् । श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु । श्रीसुखाय नमः ।

1014.

1790 *The Same*

Substance country made paper 7x3½ inches Folia 61 Lines 7 on a
page Character Nagara Appearance old Complete

1015

887 *The Same*

For the manuscript No L 1168

Post Colophon Statement —

सर्व १८२२ कावतिषकादष्टा । (?)

1016.

280 *The Same*

Substance country made paper 9½x4½ inches Folia 31 Lines 6 on a
page Extent 10 folios 40 Character Nagara Appearance tolerable

Col — इति महासूत्रप्रथमकाण्ड समाप्तम् ।

Post Col Statement —

श्रीकाशीनन्दविश्वेश्वरकाण्डभैरवार्पणमस्तु । इत्याक्षर भवानी
सर्व व्योतिषो ।

A fragment containing the first chapter of Parashara
Grhya Sūtra

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः । अथातो महाब्रह्मालो-
पाकानां कर्म ।

End — हृदयमालम्ब्य पूर्ववत् सख्येन याचिना उपस्था अभिमृशति । भग

प्रवेतरीति प्रायुतेदानीमिति रेतो-मूत्रमिति सन्धने । गायत्रेणेति
प्रतिमन्त्रं सन्धति पुत्रकामोऽभिमन्त्रेन्नित्यं । २४ ।

The Garbhādhāna ritual at the end of the first chapter
is not found in the printed text

1017.

1130. *The Same.*

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia, 48 Lines, 7 on
a page Extent in slokas 600 Character, Nagara Date Sam 1910, Saka
1775 Appearance, fresh Complete in three chapters

Post Col. :—संवत् १९१०, शक्रि १७७५ ।

1018

1222 *The Same.*

The present number consists of three batches of leaves

I Folia, 10 8½ x 4½ inches Lines, 7 on a page Character, Nagara
Appearance tolerable.

II Folia, 13 to 27 9 x 5 inches Lines, 7 on a page Character, Nagara
Appearance, very old

These two batches complete the Grihya sūtra

III. Folia, 17 to 26 Continued from the first batch

1019.

11228. *The Same.*

Substance, country made paper 9 x 3½ inches Folia, marked 16—20,
Lines, 8 on a page. Character, Nagara. Date, Samvat 1666 Appearance
old and discoloured.

A mere fragment containing kandikās X—XVII (the
last kandikā) of the second kānda

Col. :—इति श्रीऋषभसूत्रे द्वितीयकाण्डं समाप्तं ।

Post Col. :—गुप्तमस्तु । ग्रन्थसंख्या २१० संवत् १६८६ समय सावनवदि
षडशी ४ ।

1020.

831 गृह्यसूत्रविवरणम् । *Grhyasūtravivaraṇa*.*By Karkopāthyaya*

For the manuscript see L 1679

14B, इति कर्कोपाध्यायकृते गृह्यभाष्ये प्रथमकाण्डे मावत्मनिकस्य चूडा-
करणम् ।

25A, इति श्रीकर्कोपाध्यायकृतौ गृह्यभाष्ये द्वितीय काण्ड समाप्त ।

35, इति कर्कोपाध्यायकृत गृह्यविवरण समाप्त ।

Post Col —

संवत् १८७६ दशम्य वसो वस ।

Rajendralāla takes it for a comm on Apastamba
Grhya sūtra But it quotes in the beginning ' Athato
Grhyasthaliprakāśanamkarma ' (which is the first sūtra of
the Pāṇishara Gṛhya sūtra)

1021.

1223 *The Same*

Substance country made paper 11×4½ inches Folia 28 Lines 11
on a page Extent 2 slokas by a statement in manuscript 1400 Character
Nagara Appearance old Complete

Post Colophon —

उपाध्याय रघुरामस्य पुस्तकम् ।

1022

6458 *The same (with the Text)*

Substance country made paper 9½×5 inches Folia 52 Lines 11 on a
page Extent 11 slokas 1100 Character Nagara Date Sam 1931 Ap-
pearance fresh

To the end of the third kanda The text is marked by
rubrics

There are two colophons at the end

51B, इति श्रीकर्मोपाध्यायकृतौ पारस्करगृह्यभाष्ये द्वितीय काण्ड समाप्तम् ।

Post Colophon :—

शुभमस्तु । बालमुकुन्दस्यैवं पुस्तकम् । स १८३१ भाद्रपदकृष्णमन्द-
वासरे ।

Again, after two lines, the same colophon —

इति श्रीकर्मोपाध्यायकृतौ गृह्यभाष्ये विवरण समाप्तम् ।

गृह्यभाष्यं द्वितीयकाण्ड समाप्तम् ।

Post Colophon —

बालमुकुन्दस्यैवं पुस्तकम् । ओरस्तु ।

1023.

6100. पारस्करगृह्यविवरण । *Pāraskara-Grhya-Vivarana*
By Bhāṭṭa Yājña

Substance country made paper 9x3½ inches. Folia, 68. Lines 8 on a page. Character Nagara of the eighteenth century. Appearance old and discoloured.

A mere fragment.

Beginning — श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीतान्याधानादीन्युक्तानि कर्माणि तद्वन्तरं स्मार्तान्यन्यानि
विधीयन्ते । तत्रैतदादिम् सूत्रं अथर्वतो गृह्यस्याजौपाकानां
कर्म व्याख्यास्य इति सूत्रशेषः ।

29B, इति भर्तृयज्ञकृतौ पारस्करगृह्यविवरणे प्रथम काण्ड समाप्तम् ।

55A, इति द्वितीय काण्ड समाप्तम् ।

The third breaks off abruptly

1024.

91 पारस्करगृह्यभाष्य । *Pāraskara Grhya Bhāṣya*
By Gadadhara

Substance country made paper 8½x5 inches. Folia 11. Lines, 9 on a page. Extent in slokas 616. Character Nagara. Appearance old. In complete.

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।

आविर्भूतस्तुर्धा यः कपिभिः परिवारितः ।

हतवान् राक्षसान्नीकं रामदाशरथिभजे ।

साभिप्रायेण हि मया न किञ्चिदिह लिख्यते ।

किन्तु वाचनिकं सर्वमतो ग्राह्यं निर्भयम् ।

अथातोधिकार इत्यादिना श्रुतानि कर्माण्युक्तानि तदनन्तरं शार्त्तानि विधीयन्ते । तत्रैतत् प्रथमं सूत्रम् । अथातो गृह्यस्थानीपाकानां कर्म । उच्यते इति सूत्रं प्रथम् ।

1025

6156 The same (with the Text)

I

Substance country made paper 11½ x 5½ in. 16 Folia 29 Lines 18 on a page Extent in slokas 1000 Character Nāgari Date Samvat 1716 Appearance discoloured Part I complete

For the beginning of the commentary see above and L 882

Colophon —

इति श्रीसम्बद्धवामनात्मजदीक्षितगदाधरविरचिते पारस्करगृह्यसूत्रभाष्ये प्रथमकाण्डे समाप्तम् ।

Post Colophon —

श्रीविश्वेश्वरार्पणमस्तु । स्वतः १७१६ क्रिष्णकलसदसरे आषाढे मासे कृष्णपक्षे द्वादश्या तिथौ इन्द्रावसरे भरणीराशौ सुकर्मायोगे वाराणस्यां प्रहरेण लिखितम् ।

शुभमस्तु । यादृश, etc., ग्रन्थसंख्या ४५०० (?)

II

Substance country made paper 11½ x 5½ in. 16 Folia 31 of which the first five are a restoration Line 19 on a page Extent in slokas 2100 Character Nāgari Date Samvat 1716 Part II complete Both written in the same hand

Last Colophon :—

इति श्रीत्रिरभिचित्सम्पाट्स्थपतिश्रीमहायाज्ञिकवामनात्मज-
दोक्षितमदाधरकृते सीतायज्ञे पदार्थक्रमः ॥ समाप्तं द्वितीयं
काण्डम् ।

Post Colophon :—

संवत् १०१६ आश्विनवदि ८ तदिने शङ्करेण सूत्रभाष्यं लिखितं ।
शुभमस्तु ॥

Beginning :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः etc., etc.

चूडाकरणमाह सान्त्वहिकस्य चूडाकरणं, etc., etc

It ends :—

स्त्रियस्य वलिहरणं कुर्युर्निन्दादिभ्योऽन्येभ्यश्च स्त्रीपलादिदेव-
ताभ्यो वज्रापादेण । ततो ब्राह्मणभोजनम् ।

1026.

5968A. संस्कारगणपति । *Saṃskāra-gaṇapati*

being a comm on पारस्कार्यसूत्रम् ।

By Rāmakṛṣṇa, son of Koneri.

Substance, country-made paper 11×5 inches. Folio, 405 Lines, ■
on a page. Character, Nagari Date, Saurat 1935 Appearance, fresh

Written in two different hands—the first and the older
ends in the 120th leaf, the rest being written in the second
hand.

It contains the first kāṇḍa See I.O. Catal. No. 358—
59.

Last Colophon :—

इति श्रीप्रथमशाखीधरामकृष्णविरचिते पारस्कार्यसूत्रप्रविव-
रणे संस्कारगणपतौ कपिलसंहितोक्तप्रियुरक्षाविधानं । प्रथमकाण्डं
समाप्तम् ।

Post Colophon —

भादपदशुक्लपक्ष ३ शुक्लवागरे लि० नाथरामदाक्षाय काशी
मध्ये । १८३५ कार्तिक सु० रवी । नालमुकुन्देन लिखायित
खैरवकीनजमुनाकायचिन् यश स १०५०० ।

The genealogy of the author's patron begins in the second verse. In the 5th verse the author's patron is said to be—*विपूज्यत्रयनिहदेव = विजय सिंह* । See below

In our MS the name of his capital is यदुपत्तन, while in the MSS of the IO it is either मनुपवम or मनुपत्तन ।

श्रीविन्ध्यचलदक्षिणे सुललिते देशे च इष्टालये

चातुर्वर्ण्यतमाकुले नजविधे नाम्ना यदु(?)पत्तने ।

तत्रासौमित्रनवग्रहवर्द्धनकर, etc, etc

The fifth verse gives the name of the family, of the author's patron. The IO MS reads *सैंगरशरी धोरे*, while our MS reads *सैंगरवशरी*. *Sengur Vansā* is well known, to which Bhagwantī Rāya the patron of Nilakantha, the author of *Bhagwantī Bhaskarī* belonged. Their influence in the 16th, 17th, 18th centuries was the greatest in the country where the Chambal falls into the Yamunā.

The sixth verse in the present manuscript runs —

सम्भासजीविकस्तस्मात् काशी कोनेरदेवविबुध ।

तत्सुसुनुरामकृष्णाय सखविवरणं कुरुते ।

IO MS reads *तत्सु राम*. The metre would be faulty, if the reading of our MS is accepted.

1027.

5968B *The Same*

Substance country made paper 10½ × 4½ inches Fols 203 Lines 10
11 on a page Character Nagari Appearance new

It contains the second kanda up to the 12th *bandikā* and a portion of the 13th

The author in the beginning of the first kāṇḍa, gives genealogies of his patron and of his own. The author's patron's name is Viparvā Jaya Sinha, which Eggeling takes to be merely Jaya Sinha, while it should be Vijaya Sinha. Again, Eggeling takes Vijaya Sinha to be his grandfather. But Vijaya Sinha was, clearly, the patron of his father (who obtained then his birth from Vijaya Sinha and lived at Benares) and, probably, of himself.

Colophon —

12B, इति प्रथमप्राचीयरामकव्यविरचिते पारस्करग्रन्थसूत्रविवरणे
सखाहमपतौ द्वितीयकाण्डे प्रथमकण्डिका, 16B, इति श्रीप्रथमप्राचीय-
द्वितीयकण्डिकाविवरणम्, 19B, •द्वितीयकण्डिकाविवरणम्, 56A, •चतुर्थे
कण्डिका, 64A, •पञ्चमोक्तिकण्डिका, 94B, •षष्ठोक्तिकण्डिका, 101A, •सप्तमो
क्तिकण्डिका, 104B, •अष्टमोक्तिकण्डिका, 168B, •नवमोक्तिकण्डिका, 190A,
•दशमोक्तिकण्डिका, 191A, •एकादशकण्डिका, 197A, •द्वादशकण्डिका।

The MS is written in two different hands, the first is older, going up to the 16th leaf

1028.

6101 [पारस्कर] ग्रन्थसूत्रप्रकाशिका । *Paraskara Grhya
sūtraprakāśikā*

*By Viśvathā, son of Nrsinha of Asādhara
and Ganjā Datt*

Substance country made paper 12x5 inches Folia 100 Lines 10
on a page Character Nagari Appearance fresh Incomplete at the end

For the beginning and the end of the work, see Ulwar
Extr No 42

At the end of the work the name of the author's grand
father is given as Sūrya Datta, that of his great grandfather
as Lakṣmīdhara and that of his great great grandfather as
Muñja, a native of Nandapura and a Nigama Brahmana

The Bhāṣya is based on Gargasiddhānta. Rajendralāla describes the work of Garga in L 1916, under the name of *Gargi-Paddhati* or *Grhya-Paddhati*.

The colophons in the incomplete MS

43A, इति श्रीपण्डितवृषिहात्मजपण्डितविश्वनाथकृताया गृह्यसूत्रव्याख्याया
आद्य काण्ड समाप्तम्, 32B, •द्वितीय काण्ड समाप्तमगमम् ।

It goes up to the end of the 9th kandikā of the second kāṇḍa. The MS has been left incomplete in the third kandikā.

It gives also the text, which begins in leaf 2B —

अघातो गृह्यसंज्ञाजोपाकाना कर्म ।

प्रोच्यत इति सूचयेत् ।

1029

8571 सज्जनवल्लभाख्य कातीयसूत्रसूचभाष्यः । *Kaṭiya*

Grhyasūtrābhāṣya

Entitled Sajjana Vallabha, by Jayarama

Substance country made paper : 9½ x 5 inches. Folia, 64+32. Lines 10
—13 on a page. Character Nagara. Appearance, fresh. Complete. Samrat
1936.

Folia 1—6½ contains the comm. on the first two chapters.

This part is written in two hands, one larger and the other smaller. The latter begins in 17B and goes to the end.

इत्याचार्यवल्गुभक्तवत्सलरामकृते सज्जनवल्लभे गृह्यभाष्ये द्वितीयकाण्ड-
विवरण समाप्तम् ।

46A, इत्याचार्यवल्गुभक्तवत्सलरामकृत गृह्यभाष्ये सज्जनवल्लभाख्ये प्रथमकाण्ड-
विवरणम् ।

Folia 1—32 contain the last few lines of the second kāṇḍa and the whole of the third.

Last Col — इति श्रीमत्कातीयग्रन्थसूत्रभाष्ये सञ्जनवल्लभाख्ये त्रय
रामछलौ द्वितीयकाण्डविवरण समाप्त ।

Post Colophon —

सम्बत् १८३६ शके १७८६ आश्विन कृष्ण अमावास्यायां मङ्ग-
वासरे लिखितं सञ्जाति भट्टमेवाता श्रीशिव व्याख्यानमेव काश्या ।
शुभं भवतु सर्वत् १८७६ १ वर्षे पाणिन शुद्ध १५ दिने पाठक
वल्लभसूनुना देवभट्टेण विभोगोत्तर लिखापितमिदं माश्रम इदं
पुस्तकं पाठक देवभट्टस्यैव यन्त्रस्थास्य संख्या २७०० तत्र मूलसं
६०० विवरण सं २१०० ।

The post colophon statement is unintelligible. For, in the first place S. 1936 is equivalent to Śaka 1801 and not 1786. The second Samvat date 1876 appears to be the date of the original MS from which it is copied. But the statement in Sanskrit of a sort does not appear to be clear.

Maṅgalācraṇa, the author, his Guru and Paramaguru, father and grandfather, and the object of the work —

श्रीमत्केशववाग्गयाधिपपदद्वन्द्वप्रभाभासुर
खान्तीत्याहविष्टम्भितामलमविद्याज्ञे च गृह्ये कते ।
दृष्टा कर्कशुखे कृतानि वज्रशो भाष्याणि गुह्यानि त-
द्देशार्थे समतेरिदं जयमरो रामो लिखत्यादरात् ॥ १ ॥

कतिसुलुपदाम्भोजपरामोद्धू(द्ध)सराजक ।

जयरामस्य मेवाटो भारद्वाजसंगोचक ॥ २ ॥

श्रीमन्मानिक्यमाधव भुतिसुधासिन्धोर्विगाहसतद्व

वेद्यसात्कृपयाभवद्विजवर श्रीकेशवस्तादृश ।

तत्पादद्वयकसुश्रा कृतमिदं कातीयग्रन्थस्य सप्त

भाष्य सञ्जनवल्लभ च जयरामेण प्रसादाद् गुरो ॥ ३ ॥

आचार्यार्पणरामधेय इति यो दामोदरोऽभूद्विज्ञो

भारद्वाजसंगोच आत्मरतिरस्याप्यात्मजस्तादृशः ।

नासा श्रीवल्लभ आत्मसु(य)यशास्त्रसूनुनेतृ हत
 भाष्य सज्जनवल्लभ जययुता रामेण मन्त्रासये ॥ ४ ॥
 पाठे योऽभूद्विषयादो गृह्यसूत्रे समन्वये ।
 उपेक्षितः स विदुषा मतमात्राय युक्तिः ॥ ५ ॥
 प्रयुक्ता अन्यथा मन्त्रा न भवन्त्यर्थसाधका ।
 ससाधयन्ति सर्वार्थान यथावत् पठिता यदि ॥ ६ ॥
 नानाशास्त्रोपमन्त्राणां पाठशुद्धौ स्वपाठका ।
 व्याख्यातार प्रमाणं स्याद्व्येतच्छ्रुतिश्चय ॥ ७ ॥
 अतस्तत्तत् स्वशास्त्रोपमन्त्राणामग्र्यपाठकान् ।
 दृष्ट्वा सुबोधं गृह्यस्य भाष्यं वै लिख्यत स्कटम् ॥ ८ ॥
 तत्सन्तस्य सुनिष्ठैः[] स्ववालचापल यथा ।
 मया तु स्वीयबोधाय क्रियते ननु तदिदं ॥ ९ ॥

Then it goes on —

आदौ तावत् सूत्रकृता श्रीतान्याधानादीनि कर्माणि उक्तानि स्मृत्तानि
 चाभिधीयन्ते । तत्रैतदादिम सूत्र ।

अथातो गृह्यस्थालोपाकानां कर्मेति ॥ वक्ष्यत इति सूत्रशेषः ।

Though called Kāṭya this is really Īarashara

The closing couplet gives the date of the work as 5 A.

1611

शशीन्दुरसचन्द्रेन्द्रे मावीशे प्रथमे दले ।

त्रयोदशामिन्दुयुजि प्राख्यौद मता प्रियम् ।

1030

3219 The Same

Sub tance co try nado 1 njer 11 1/2 x 1 1/2 n bea r 1 1/2 x 1 1/2
 40th and the 48th In Fr patha form Cl arac er 1/2 x 1/2
 ent ry Appearance d scolo red and worn-out. Fr 1/2 x 1/2

The colophon of the text —

30A, इति कातीयगृह्यसूत्रे प्रथम काण्डम् ।

The colophon of the Bhāṣya :—

इत्याचार्यजयरामहस्ताक्षराभाष्ये सञ्जनवस्तुभाष्ये प्रथमकाण्डे-
विवरणम् ।

1031.

5870. पारस्करगृह्यसूत्रभाष्यम् । *Paraskara Gṛhya
sūtra Bhāṣya.*
By Viśveśvara.

Substance, country-made paper 12×5 inches Folia, 9 to 38 Lines,
13 on a page. Character, Nagara of the early nineteenth century Appearance,
fresh

A mere fragment.

The original of the manuscript was defective, and it
leaves the reverse of the 37th leaf blank.

It quotes largely, Harihara, Karkācārya, Ananta Yājñika
and Deva Yājñika Visvesvara, the commentator was the
nephew of Yājñika Harihara.

Fol 38, इति औपनिषदिकहरिहरभाष्यसूत्रना विश्वेश्वरविरचिते (?)
गृह्यसूत्रे प्रथमकाण्डे अष्ट + + +

Here ends the leaf. There is no other colophon

1032.

6171.

Substance, country-made paper 9×4 inches Folia, 11 Lines, 8 9 on
a page Extent in slokas 100 Character, modern Nāgara Appearance
discoloured

A number of short treatises, ending with the colophon.—

इति कात्यायनपारस्करसूत्रे गृह्यसूत्रे श्रान्तिकर्मप्रयोगे क्षेप-
काग्नि समाप्तानि ।

I. अथातो मूलविधिं वक्ष्यामि मूलांशे प्रथमे पितुर्नष्टो द्वितीये मातु-
स्तृतीये धनधान्यस्य, etc, etc

2A. इति मूलब्रह्मविधानम् ।

II अथातो यमलज्जनने प्रायश्चित्ति व्याख्या[स्या]मो यस्य भाष्या गोदानो मन्दिपो बहवा विकृति प्रसवेत्, etc

3A इति यमलज्जनविधानम् ।

III A paragraph of three lines and a half about Garbhadhana numbered 3, beginning अथर्तुमर्तो ज्ञायामभिगच्छेत्, etc

IV Then simply अथ गमाधानमूर्द्ध numbered 1—101 3B
Begins —अथ गमाधान स्त्रियाः पुष्पवशाच्चतुरङ्गादूर्द्धं घाता
विरजायास्तस्मिन्नुदकमादित्य + गर्भमित्यादित्यमवच्छते ।

V 4A अथ कर्णवेधो वर्धे दन्तौ च प्रथमे वा etc etc

VI 4A अथातो वायीकूपतङ्गागारामदेवतायतनानां प्रतिष्ठापनं या
व्यास्यामस्तत्रोदगयनं आपूर्यमाणपक्षे, etc, etc

VII 4B Beginning —

अथोपनीतो ब्राह्मणस्त्रिष्टिष्विष्टिषो षट्श्लो मुष्टौ वा
, etc, ending तस्माद्गोदानमिति तस्माद् गोदानम् ।

VIII 4B Beg —

अथातो धर्मेनिश्चासा केशान्तादूर्द्धं अपल्लोक उच्छिन्नामि
रुग्मिको वा

Ending in 6A (5B left blank, although there is no gap)

पिण्डप्रित्यक्षयश्चपञ्चाद्यायमग्नानि कुर्वात् ।

IX 6A अथातो यमलचक्रं मासत व्याख्यास्यामो यस्य च यमनौ पुत्रौ
दारिका वा प्रजायते पूर्णे दशाहे चतुर्णां क्षीरदद्याथा कषायमाह्वय
etc, etc

X 6B अथात आरोग्यम् etc

1033

6204

5 1 la te cou try adt japur 12x4 1/2 cics folum o = L 1 c 4, 10
= 1 pogo—20 11 all Character Nagara of ti 1 netee ti ce t ry Apper
ce l colo ed

I. The obverse of the leaf.

Beg. :—अथ गृह्यसूत्रक्षेपकाणि लिख्यन्ते ।

अथ गर्भाधानं । स्त्री० कुर्यात् ॥ १ ॥ अथ गर्भाधानादूर्द्ध्वम् त्रिरात्रात् सम्भवकाले यदि ऋतुमती भवति च्यपगतश्चसि यथामङ्गलं ज्ञाताया निश्चि तल्प-
स्याया दक्षिणेन पाणिनोपस्थमभिमृष्ट्य जपेत् विष्णुर्योनिं कल्पयतु, etc.

... .. २ ॥ अथर्तुमती जा० त्व० ॥ ३ ॥ अथातो यमल-
जनने० वति ४ ॥ अथातो मूल वि० श्वत्थवंटाकंखादिर . . . ५ ॥
अश्लेषा अथ कर्णवेधो० ६ ॥ अथातो वायो ब्रू० ७ ॥ अथात उपनौती० मिति ८ ।
इति कात्यायनप्रश्नोताष्टादशपरिशिष्टोक्तवेदव्रताना विधिः ।

अथातो धन्मेजिज्ञा० कुर्यात् ९ ॥ अथातो यमलचवं
अथात आरौप्यम् इति कात्यायन प्रश्नोतानि
परिशिष्टानि समाप्तानि ।

II. The reverse of the leaf.

Beg. :— कात्यायनं सुखासीनं गौतमं परिपृच्छति ।

लक्ष्मणस्य यत् पुण्यं + + +

Colophon :— इति कात्यायनोक्तलक्ष्मणविधिः ।

1034.

8158. भोजनसूत्रम् । *Bhojana sūtra.*

Attributed to Yājñalkya.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 1$ inches. Folia, 4 Lines, 7 on a
page Extent in slokas, 50. Character, Nagara of the nineteenth century
Appearance, fresh Complete

Colophon :—

इति वाजसने[य] याज्ञवल्करभोजनसूत्र समाप्त ।

Beginning :—

अथ भोजनसूत्रम् ।

अथातः श्रुतिसूत्रोऽनुसृत्य भोजनविधिं व्याख्यास्यामः ।

आपान्त उत्तरीयवस्त्रो धृतश्रीखड्गन्यत्रिपुङ्खो भोजनशाला-
मागत्य गोमयोपलिप्ते शुचौ देशे विहितयौठाघिष्ठितो नित्यप्राप्तुषो

नोदद्गुणो न दक्षिणामुखो न प्रत्यङ्मुखो न त्रिदिग्गुणः श्रीकाम-
 येत् प्रत्यङ्मुखः सत्यकामयेदुदद्गुणो यश्चकामयेदक्षिणाभिमुखः
 भोवन्माहपिष्टकवल्गे हस्तयादास्येषु यश्चसार्धो नौवारधूर्तः गौर-
 भृदा भस्मनोदकेन वा मण्डलं कुर्यात् चतुष्कोणं प्राच्यागस्य त्रिकोणं
 क्षत्रियस्य । etc

1035.

6165 *The same here called भोजनविधित्रिकण्डिकासूत्रम् ।*

Bhojanarudhi-Trikandika sutra

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 3 Lines 10 on a
 page Extent in Slokas 60 Character modern Nagara Appearance dis-
 coloured Complete

The same work as above But here it is stated to be
 by Ananta Deva.

Fol 3A, Colophon —

इति श्रीमद्वेदि-वेकटदेवात्मज-व्यनसदेवविरचितं भोजन-
 विधित्रिकण्डिकासूत्रं समाप्तमयमम् ।

Then we have a number of slokas, containing invoca-
 tions to gods.

Req. — धर्मराज उवाच ।

गोविन्द माधव मुकुन्द हरे मुरारे ।

ब्रह्मो शिवेश शशिधर शूलपाणे ॥

1036

10115. *The Same.*

Substance, country made paper 11x5 inches Folia 2 Lines 9 on a
 page Extent in Slokas 30 Character modern Nagara Appearance, fresh
 Complete

Colophon :—

इति वाजसने[य]याश्र्वल्का भोजनसूत्रं समाप्तम् ।

Post Col :—

माजवी रघुनाथस्येदं पुस्तकम् ।

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF THE WHITE YAJURVEDA

1037.

10443. कतुरत्नमासा । *Katuratnamāsa.*

By Harihara.

Substance, country made paper 10½ x 4½ inches Folia 31 Lines 7 8
on a page Extent in slokas, 600 Character, Nāgara of the sixteenth cen-
tury Appearance, old and discoloured

This forms part of a comprehensive work (*Katuratna māla*) on Vedic ceremonies, of the school of Kātyāyana. It is an old and authoritative work, being quoted by Hemādri, Kāmadeva, Raghunandana and others, while it often quotes *Trikaṇḍamandanācārya*

Harihara, the author of the present work, is better known as the author of the *Bhāṣya* on the *Pāraskara Gṛhya sūtra*

Begin — श्रीगणेशाय नमः । अथेदानीं सूत्रकर्मप्रात्यागन्याधेयपद्धतिं
लिख्यते । तत्राप्राधेयः । जाते + यजमानः चन्द्रतारातुङ्गले
पुण्येऽङ्गनि निर्दोषस्तुचिभूभागस्त्रिवस्य प्रसोर्गर्भस्याश्वत्थ + + प्राची-
मुदीची + + + पुण्यकोटादिदोषरक्षितां सरसां घ्राणां हृदिपित्वा
गृह्णमानोय तस्या मूलखण्डेन चतुर्विंशत्यङ्गुष्ठपर्वदोषी यङ्गुष्ठ-
पर्वयितां चतुरङ्गुष्ठपर्वोत्सेधा अधरारणि त घटयित्वा तावृष्टौ-
मेवोत्तरारणिमुत्तरखण्डेन घटयेत् ।

15B, इति मिश्रादिहोत्रिहरिहरविरचिताया कतुरत्नमासायामप्राधेय-
प्रयोगरत्नगुम्फः । तत्राप्राधेयः अन्यथाकरणादिना कर्मध्वजे (अथे) जाते प्राय-
श्चित्तस्य अभिधानात् अनादिष्टप्रायश्चित्तज्ञोमः ।

16A, •अप्राधेयप्रयोगरत्नगुम्फः ।

23A, •पुनराधेयप्रयोग[र]जगुम्फः ।

25A, इत्युपस्थानप्रकरणं ।

29A, •अग्निहोत्रहोमप्रयोगरजगुम्फः ।

30A, तथा च त्रिकाशमयनाचार्यः ।

एवमागामिचामाय मुख्यकालादधस्तः ।

सकालादुत्तरो गोलकालः पूर्वस्य कर्मणः ।

गौलेभ्यतेषु कालेषु कर्मे चोदितमाचरेत् ।

नित्येष्टसमिहोचय भारद्वाजीयभाष्यतः । इति ।

*Last Col. :—*इति श्रीहरिहरविरचिते रत्नमालिकाया पञ्चङ्गमप्रयोग विधिः समाप्तः ।

1038.

0098 कात्यायनश्रौतसम्प्रदायपद्धतिः । *Kātyāyana Śrauta-Sampradāya paddhati*

By Sampradāyanearya Madana Vajapey

Substance fool-cap paper 9½ x 5 inches folia 141 lines 11 on a page
Leaves 8 to 32 belong to a much older manuscript on country made paper
Printed in slokas, 3700. Character, Nagara. Appearance new. Complete

The beginning of the work :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सम्प्रदायाचार्यकृतकात्यायनश्रौतसम्प्रदायपद्धतिर्लिख्यते ।

हेरम्ब खंडर विभी तरसान्तराय

वर्ग न भर्गतनयात्र तत्रोपचारः ।

यदिप्रमूलधननाय विधागृहस्त

सन्तर्कितोऽसि भगवन् स्वयमुद्यतस्त्वम् ।

कृताधानस्य प्रथमपौर्णमास्या मातृ[पूजा]पूर्वकं आह । ततो-
ऽवारम्भणीया । पुनः खरस्थाने निक्षेपः । पुनः पञ्चभूतस्तारः ।

उद्धरणम् । वैकल्पिकपदार्थावधारणम् । बद्धप्रियः कुप्रोपग्रह-
षट् समिधो गृहीत्वा अभान्वाधानम् आहवनीयगार्हपत्य-
दत्तिव्याभिषु व्याहृतिपक्षे गार्हपत्यदत्तिव्याग्राहवनीयेषु ।

This is a sort of commentary on the Śrauta-sūtra of Kātyāyana, explaining, and giving directions for, the ceremonies in the same order as dealt with in the Śrauta-sūtra. It leaves out the first chapter, Paubhāsa, and starts from the second chapter on *Paunnamasa Yuga*.

4B, प्रथमोऽध्याय , 6B, द्वितीयोऽध्याय , इष्टि समाप्त , 16A, होम समाप्त , 36B, इति पशुबन्ध समाप्त , 65A, आग्निहोत्रिकौ पयस्या समाप्त , 75A, गवामयन समाप्तम् 78B, वाजपेय समाप्त , 89A, राजसूय समाप्त , 104B, आभि समाप्त , 109A, सौत्रामणि समाप्त , 115A, अश्वमेध समाप्त , 115B, पुष्यमेध समाप्त , 116B, सर्वामेध समाप्त , 117B, पित्रमेध समाप्त , 127A, अहोना समाप्त , 133A, सर्वाणि समाप्तानि , (Last colophon) इति सम्प्रदाये प्रायश्चित्ताध्याय समाप्त — इति माधववाजपेय्युपनामकसम्प्रदायाचार्यकृता कात्यायनश्रौतसम्प्रदायपद्धति समाप्ता ।

It ends — सन्नेष्येत देवाह्नरावर्तने । प्रसादात् सोऽपि कर्मवृत्ता इदानीं कालाहुतिविधिं तेन निमित्तेन पद्धतौ सन्वया प्रज्ञाप्रदौहिणी । (?)

Sampriḍaya paddhati as stated by Aufrecht in *Cit* Vol I, is quoted by Yajñikadeva on *Katyayana Śrauta sūtra* 6, 8 13, and by Devabhidra in *Prayogāsara* L 756, whereas it often quotes *Karka Bhasya*.

1039.

6498 सम्प्रदायार्थदीपिका । *Sampriḍayaṁthodipikā*

By Varīyanatha Mīrī, son of Rāhnesī na.

Substance country made paper 11x4½ inches Fols 4 Lines 12 o a page. Ext 1 in aḥas 16½ Cl r cter Nagara Date Samvat 1919 Appearance fresh Complete

This comments only on difficult portions of *Katyayana Śrauta Sampriḍaya paddhati*. It consists of two chapters

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गणेशाय नमस्कृत्य वैद्यनाथ कुरुहिज ।

सम्प्रदायाश्रयं स्वार्थं विविनक्ति क्वचित् क्वचित् ॥

प्रथमपौर्णमास्यामिति । प्रथमशब्दोऽयं द्रव्यो यौर्णमास्यो पूर्वा-
भाषानसमनन्तरभाविवी च पौर्णमासीमाह पुनरिति पुनःशब्दो
अम्बारम्भणीयाया पूर्वंमप्येतान् गमयति उत्तरेष्वपि पदार्थेषु
पुनःशब्दोऽनुवर्तते सामर्थ्यात् दर्शपूर्णमासादौ तु कथनं प्रकृति-
त्वात् बद्धश्रित्वादिकथनं स्मृतिविहितानां खानादीनामप्युप-
लक्षणम् । मध्ये कथनं लेखकदोषात् अस्मिन्नेव
विशारे इति खयमेवेति आरण्याश्रय वेति
. ततो ब्रह्मवरणादीनि आदिपदमुत्तरपदार्थाभिप्रायेण
इदानीं पदार्थानाह व्रतजप इत्यादि ।

2B, श्रीरत्नेश्वरपुत्रोऽसौ वैद्यनाथ क्वचित् क्वचित् ।

सम्प्रदायाश्रयं स्वार्थं खयनक्त् प्रथमेऽध्यये ॥

अथ यद्यपि होतुरनुमन्त्य गौतमोऽहोऽवेदविहितत्वात् तथापि
प्राखान्तरीयमभ्युपगतमस्येवेति मन्तव्यं । वेदस्तरणे होतुः स्वस्य
वचनेनाहवनीयं यावत् ॥ 4A.

होतुः स्वस्येति आम्बुकाचनके होत्र इत्यर्थः । एतेनेदमहं रक्षसा
मौवेद्यादौ पुस्तके उदकोपस्यर्थः सम्प्रदायानभिमत इवाभाति
समानाद्यायात्, etc

Last Colophon —

इति श्रीमन्मिश्वरत्नेश्वरसूतमिश्रवैद्यनाथकृतया अम्बदायाश्र-
यौपिकाया द्वितीयोऽध्यायः ।

Post Colophon —

संवत् १८१८ ।

कार्तिके मासि सिते पक्षे षष्ठ्यां सौम्यवासरे ।

मोपीनाथोऽखिलत् काश्यां समीपे राजमन्दिरे ॥

1040.

10387. *The Same.*

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 6. Lines, 10 on a page. Extent in blocks, 132. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old.

4B, सायं ज्ञतश्रेयाः कर्के पञ्चतिस्ररूपं दर्शयति अग्रान्वाधानमित्यादिना ।

Karka is also quoted in 5A, 5B and 6A.

3A, सम्मदाये प्रथमा ।

4B, इति सम्मदायटीकायां वैयानापलिखितायां द्वितीयोऽध्यायः ।

Last Colophon :—

इति श्रीवैयानापलिखितायां सम्मदायटीकायां द्वितीयोऽध्यायः ।

1041.

0111. कात्यायनसूत्रपद्धतिः । *Kātyāyanasūtrapaddhati.*

By Dasa Yājñika.

(Chapters II and III, Darśa-Pūrnamāsa-Paddhati).

Substance, country-made paper. 11×5½ inches. Folia, Ch II—complete in 15 leaves, of which the first is missing, and Ch III complete in 12 leaves. Lines, 13, 14 on a page. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured.

Colophon of Ch. II.—

त्रिरभिहितसम्पादस्यपतियाश्विकश्रीप्रभापतिसुतयाश्विकश्रीदेव-
हतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ द्वितीयोऽध्यायः ।

Colophon of Ch. III :—

द्वितीयोऽध्यायः ।

1042.

6112. *The Same.*

(Chapter IV.)

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folia, 56. Lines, 10, 11 on a page. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance old and discoloured. Complete.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

पौर्णमासेष्टिरुक्ता । अथ दर्शेष्टिरुच्यते ।

Colophon :—

इति श्रीचिरमिचित् सम्भाट्यपतित्रिंशत्कतुल्लभद्यायाधिक-
श्रीप्रभापतिसुतयाधिकदेवेन कृतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ चतुर्थो
ऽध्यायः समाप्तः ।

1043.

6113. *The Same.*

(Chapter V, called Cāturmāsya-paddhati)

Substance, country made paper 10×4½ inches. 1 folio, 43 Lines 9 on
a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance fresh
Incomplete

Ending abruptly in the seventh kaphikā.

Beginning :—

अथ चातुर्मास्याना पद्धतिं लिख्यते । तत्र प्रथमप्रयोगे माह-
भूतापूर्वकमाशुदयिकं आह्वयम् । तेषां प्रारम्भः परशुमन्दा पौर्ण-
मास्यां । प्राणान्तरात् चैत्रा वैशाखा वा ।

43A. षष्ठी कथिका ।

1044.

6117. *The Same* (एकाहिकचातुर्मास्यपद्धति) ।

By Deva Yājñika.

Substance country made paper 10×4 inches 1 folio, 4 Lines, 11 on a
page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, old and
discoloured

This relates to the duties of the Hotṛ priest in Aśkāhika-
Cāturmāsya.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

एकाहिकचातुर्मास्याना होत्रप्रयोग उच्यते ।

End.—इति प्राणायनसूत्रानुसारेण एकाहिकचातुर्मास्यहोत्रम् ।

महतां गृहमेधिनां अत्रावाहनोत्तमप्रयात्रलिष्टिद्विगदेष्टु
कीर्तनाभावः सूक्तनाकवृद्धनयोस्तु(?) भवति ।

इति देवयाज्ञिकद्वैकादिकपातुर्भास्यपद्धतौ ॥ श्रीविश्वेश्वरा-
पंथमस्तु । शुभं भवतु ॥

1045.

6110. *The Same.*

(Chapter VI, called *Nirūdha-Paśubandha*.)

Substance, country made paper 10×4½ inches Folia, 26 Lines, 9 on a
page Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, old and
discoloured

Beginning:—

अथ निरुद्धपशुबन्धस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

Colophon:—

इति श्री[त्रि]रभिचित्सम्पादस्थपतिमहायाज्ञिकप्रभादतियाधि-
कश्रीदेवदत्ताया कात्यायनसूत्रपद्धतौ षष्ठोऽध्यायः ॥

1046.

6109. *The Same.*

(Chapters VII—IX, called *Agniṣṭoma-paddhati*.)

Substance, country-made paper. 9½×3½ inches Folia, 96 Lines, 11—13
on a page Character, Nagara Date, Samvat 1589 Appearance, old and
discoloured.

Last Colophon:—

इति त्रिरभिचित्सम्पादस्थपतिर्त्रिंशत्कृतुद्वयाधिकश्रीश्रीप्रभा-
दतिसुतयाज्ञिकश्रीश्रीदेवदत्ते कात्यायनसूत्रपद्धतावधिमोमः समाप्तः ॥

Post Colophon Statement:—

संवत् १५८९ वर्षे चैत्रसुदि १ श्रीरुद्रनागदेव । श्रीवामदेवा-
त्मनेन गोवालाकेन लिखितमवलोकनाय ।

Beginning:—

अथाग्निष्टोमस्य पद्धतिर्लिख्यते । सकाशद्वताधानस्य दर्शपूर्ण-
मासाभ्यां यागः ।

याज्ञिकदेवेन कृतायां काव्यायनसूत्रपद्धतौ स]नात्मको द्वादशाक्षः समाप्तः ।

अथाहौनात्मको द्वादशाक्षोऽभिधीयते ।

It ends abruptly.

II.

Substance, country-made paper 11x5 inches. Folia, 18 to 19. Lines, 19 on a page. Character, Nāgara of Samvat 1653. Appearance, discoloured.

19A, इति श्रीचिरमिचित्, etc. द्वादशाध्यायः समाप्तः । अथ गवामपनस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

21B, इति श्रीयाज्ञिकदेवकृताया काव्यायनसूत्रपद्धतौ गवामपनसंघं संवत्सरसंघं समाप्तम् ।

इति काव्यायनसूत्रपद्धतौ त्रयोदशोऽध्यायः ।

अथ वाजपेयस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

Last Colophon in this fragment:—

इति वाजपेयः ।

इति त्रिरमिचित् =, etc. चतुर्दशोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon:—

संवत् १६६८ वर्षे आश्विनशुद्ध २ शुक्ले लिखितम् । शुभमक्ष ।

वाजपेयस्य ग्रन्थसंख्या शत ५०५ ।

1019.

31. *The Same* (वाजपेयपद्धतिः)

The MS. has been described by Rājendralāla under No. 808.

Post Colophon:—

संवत् १६५५ वैशाखदि ० रवौ श्रीकाशना श्रीभशानीश्वरचरण-
सन्निधौ । श्रीभशानीश्वरारामेन्दमक्ष । काव्यायनसूत्रस्य चतुर्दशो-
ऽध्यायः समाप्तः । शुभमक्ष ।

आपदताः संप्रत्यक्षन् भुक्तानोऽपि यतस्तथा ।

न विद्येतेनमा दिप्रो ज्यनवाचंस्तमो हि वा ।

This is based on the 14th chapter of Kātyāyana Śrauta sūtra, in which the Vājapeya ceremony is treated of.

The authorities quoted are —(1) Gautama, (2) Dhanañjaya, (3) Āśvalāyana.

1050

6108 *The Same*

(Chapters XVI—XVIII, called Cayana paddhati)

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 101. Lines 9 on a page. Character Nagari of the nineteenth century. Copied from a manuscript, dated Śaka 1679. Appearance fresh.

The first five adhyāyas of this treatise have been printed by Weber in his edition of the White Yajurveda, Vol. III.

Beginning —

अथ सोमाङ्गभूतस्याग्निषयनस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

तदग्निषयनं सोमयागमाग्रे विकल्पेन भवति ॥

32A, इति औचिरयिषित्वसमादृष्टपविमन्त्रायाश्चिकथीप्रनापति-
सुतेन याज्ञिकदेवेन कृताया कात्यायनसूत्रपद्धतौ धोऽशोऽध्याय ,
77B, • सप्तदशोऽध्याय , (Last colophon) • याज्ञिक-
औदेवेन कृताया कात्यायनसूत्रपद्धतावष्टादशोऽध्याय समाप्तः ।

*End —*तेन मैत्रावरुणाया भवस्याया उपानृते देवसूत्रविधा(?) क्रमस्था-
भ्यर्च्यसूत्रादवगन्तव्यः ।

Post Colophon Statement —

शरके नवाग्रिरसगौरजसस्यपुह्ने

ह्यन्देश्वरे तमितपक्ष्मभक्षमासे ।

पञ्चास्यगे दिनमगावजिखचतुर्था

देवाकरिष्यथनपद्धतिमादरेण ॥

1051.

6115. *The Same.*

(Chapter XXII.)

Substance, country-made paper. 10×4½ inches. Folia, 20. Lines, 13 to 15 on a page. Character, Nāgara of the early nineteenth century. Appearance, old, discoloured and worn out. Complete.

Beginning :—

श्रीगणपतये नमः ।

अथैका[द्वा]र्णा यद्वर्तिर्लिख्यते । तत्र उदगमने सर्वमद्ये इष्ट्याहं
प्रतिपदि वा प्रोमने नक्षत्रे अनुकूले चन्द्रे वा इवाह्वाना वीक्षा
भवति ।

Colophon :—

इति श्री[त्रि]रमिचिन् सम्राट् स्वपति चिच(?)कृतु महापाधि-
केन (?) प्रणयतिमुत्तदेवज्ञवौ यद्वर्तिः समाप्ता । द्वाविंशोऽध्यायः ।

1052.

6114. *The Same.*

(Chapter XXV.)

Substance, country-made paper 11×5 inches. Folia, 20. Lines, 12 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1709. Appearance, discoloured.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीसरस्वती नमः ।

दर्शपूर्वमासादीनि सचान्तानि कर्माण्युक्तानि यद्गुना तेभ्ये
कर्मेभ्यः कर्मविनाशे प्रायश्चित्तमभिधीयते ।

Colophon :—

इति श्रीचिंशत्कृतुसम्राट्पादिकश्रीश्रीप्रणयतिमुत्तदेव
स्वपतिमहापादिकश्रीश्रीदेवज्ञतायां कात्यायनसूत्रपद्धतौ पञ्च-
विंशोऽध्यायः ।

Post Colophon —

संवत् १७०६ वर्षे आश्विनमासे कृष्णपक्षे यथा शनिवासर इदं पुस्तकं समाप्तम् । शुभमस्तु । लिखित पित्तमलकायप ।

1053

10211 *The same here called यज्ञकवल्लभा । Yājñika
vallabhā*

By Yājñika Deva

Substance country made paper 9x4½ inches Folia 19 Lines 11 13
on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old
and discoloured

On the observe of the first leaf —

यज्ञकवल्लभायानुत्तराङ्गप्रारम्भ ।

A portion of Yājñikadeva's Paddhati, usually called
यज्ञकवल्लभा or more commonly यज्ञिकवल्लभा

Beginning —

अतः परं ब्रह्मत्वमुच्यते । वर्तमाने कर्मणि वागयत स्यात् । etc .

etc

2B इति ब्रह्मत्वम् ।

यौमल कमलानिवासभुवन धर्मस्य धामाद्भुव

स्वर्गस्पर्द्धिं सम्यङ्निश्चाद्यजनतापापापह सेवितम् ।

तीर्थे स्वर्गधुनैर्मखैश्च मुनिभिर्विद्याधरैश्चामरै

दानेन्याध्ययनेनैतैर्हिजगयैराभाति भूमौ पुरम् ।

प्रश्नश्चास्त्रप्रमाण + पुटमतेर्वेदेवेदाङ्गवेत्तु

पुत्र श्रीयाज्ञिकोऽसौ गृहपति + इति श्रीमहादेवनाथ ।

प्राकृतन्त कर्मकाण्डप्रवचनचतुर स्वर्गसोपानकल्प

चक्रे विद्यावदासो विबुधजनमनोऽम्भोधि (विबुधजनमनोधाभोधि)

चन्द्रायमाणम् ॥

पूर्वा पौर्णमासीमुत्तरा चोपवसेदित्थारब्ध खमितरे खमितर
इत्येवमन्त पूर्वतन्तमभिधाय इदानीं साम्यत कत्तु मच्चोदयाय अध्ये
तृ(त्रौ)णा दुरपोय (?) प्रबूह्वूह्वयोद्धार्य थोट(त्र)जनमन[?]]
समाधा[वा]र्थ उत्तरतन्तमारब्धते । ज्योतिष्टोमधर्मा सर्वकृतुषु
भवन्ति(ति) ए(य)काहे द्वादश्याहे च ।, etc , etc

3B इति महाबोरकरख, 8A, इति प्रवर्ग्य, 10A, इति प्रवर्ग्योत्सादन,
11A, इति सर्व-अथ्यमिष्टोम समाप्त, 12A, इति उक्थ समाप्त 12B,
इति षोडशी—अथ वाजपेयः, 16A इति दृष्टस्यतिसव समाप्त ।

19A तथाचाह यत्प्रकार । (?)

गुदया वचन मत्वा तथा कर्कस्य + + + ।

उक्त यत्प्र तथा चास्मिन् शिभूना दितकान्धया ॥

यच्चभूमि समागत्य मुग्धामत्र दिवौकसः । (?)

प्रदार्थतत्त्वबोधेहि केवल नवकोटका ।

अवसितमारब्धते ॥

See the next number

1054

10212 The Same

Substance country made paper 10½ x 4 inches fol a 18 Lncs 10
on a page Character Nagara of the eighteenth century appearance old
and discoloured

Beg — पूर्वा पौर्णमासीमुत्तरा चोपवसेत्, etc , etc

So it begins with the topic of fol 2B of the last number

2A, इति महाबोरकरख, 5B, इति प्रवर्ग्यः समाप्त, 6B, इति
प्रवर्ग्योत्सादन, 7A, इति सर्वत्रपूज्याधिकवस्तुभाषा अथ्यमिष्टोमो द्वितीय
समाप्त ।

8A, इति याज्ञिकवस्तुभाषा उपयक्तवीर्यः समाप्त, इदानीं चतुर्थः षोडशी
प्रारम्भते ।

8A, इति षोडशी समाप्ता ॥ अथ वाजपेयः ॥

10B, इति बृहस्पतिसव समाप्तः । ततो वाजपेयः ।

14B, गुरुणा वचन मत्वा, etc , etc (The same as in the last leaf of the last number)

19B, इति याज्ञिकवस्तुभाषा वाजपेय समाप्तः । इदानीमतिरात्रः प्रोच्यते ।

The MS ends abruptly.

1055

8099 कात्यायनश्रौतसूत्रपद्धतिः । *Kaṭyāyana Śrauta
sūtra-paddhati*

By Padmanābha

There are six sets of leaves

I

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 30 Lines 9 on a page Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance old and discoloured

The first two leaves are a restoration

This set contains the beginning of the work

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

विष्णुराज नमस्कृत्य देवी सरस्वतीं तथा ।

प्रियायामुपकाराय लिख्यते श्रौतपद्धतिः ॥

ज्ञातार्थान्तरं प्रथमयोग्यमाख्यां मातृभूषाभ्युदयिकं आश्रितम् ।

12A, उक्त्युक्त समाप्तः, 15A, इति इष्टिः समाप्तः, 19B, अथान्वा-
रमन्त्रोवा; 28B, इति प्रवासविधिः, — अथान्निर्दोषदोमः ,

(Colophon in the last leaf of this batch)

इति पद्मनाभोयश्रौतपद्धतौ आधानादिप्रयोग — अथ चतु-
र्मास्यानि of which there are only eight lines

II —Contains the Caturmāsya

Substance country made paper $10\frac{1}{2} \times 1$ inches Folia 40 Lines 12 on a page Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance old and discoloured Complete

Colophon.—

इति पद्मनाभिश्रौतपद्धतिचातुर्भास्य समाप्त ।

After the colophon there are three lines

III

Substance, country made paper 6½×3½ inches Folia 125 Lines 8 to 10 on a page Character, Nagara Date Samvat 1871 Appearance, old and discoloured

Contains (I) Paśubandha and (II) Agnistoma which includes Jyotistoma and many others

27A, इति कात्यायनसूत्रपद्धतौ पद्मनाभौवे (?) निरुद्ध-
पशुबन्धप्रयोगः समाप्त ।

The date is given in a different hand

संवत् १८७० मिति पौषशुक्ल १० श्रौतौ लिखितम् ।

The Colophon of Agnistoma.—

इति श्रीपद्मनाभौयकात्यायनसूत्रपद्धतौ अग्निष्टोम आध्वर्यु-
प्रयोगः सम्पूर्णः ।

Post Colophon—

ग्रन्थसंख्या १८०० श्रीयशप्रवराय नमः ।

संवत् १८७१ मिति आश्वयुज्य १ श्रौतौ लिखितं गणेश्वराम-
हसेन । मौल्येन गृहीतमिदं पुस्तकम् । गोपीनाथदीक्षितस्य
१) मुद्रा दत्तम् ,

IV

Substance country made paper Of the original manuscript there are 111 leaves from 17 to 107 The contents of the first 16 leaves have been restored in 13 leaves After the 107th leaf, again there are 35 leaves newly restored marked both from 1 and 108 Lines 6 7 on a page Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, good

Contents—

4B, इति महावीरकरव्यम्, 10A, इति प्रवर्गः 11B, इति
प्रवर्गोत्पादनम्, 19A, (of the older MS) इति षोडशौ,

— अथ वाजपेयः; 23B, इति दृष्टस्यतिसकः; 48B, इति वाजपेयः; 49B, इत्यतिराजः; 50A, अथ सामेर्द्दिशाहः; 58A, अथ इष्टकानां प्रमाणानि, 59A, अष्टेष्टकानां संख्या; 71B, अथ चवनपरिभाषा, 92B, अथ द्वितीयायामाश्विन्युपधानम्, 96A, अथ तृतीया; 99B, अथ चतुर्थी, 103A, अथ पञ्चमी; 123A, इत्यग्नि समाप्त — अथ सौचामखी, 138A, इति सौचामखी समाप्ता — अथ दौत्रम्, 140B, अथ इविप्रचारः ।

V

Substance, country-made paper 11x5 inches : Folio 1 to 16 and 18 to 25 are of the original manuscript—the 17th and three leaves at the end being newly restored : Lines, 11, 13, 18 on a page : Character Nāgara of the nineteenth century : Appearance, good

Begin.—अथ द्वादशाहः ,

Contents —

1B, अथ गवामयनम्, 2A, अथ सुत्याहः, 2B, अथ मन्वा-
व्रतधर्मा उच्यन्ते, 4A, इति गवामयनम्— अथ राजसूयः,
13B, इति राजसूयः समाप्तः, अथान्यमेधः, 21A, इत्यन्यमेधः
समाप्तः, 22A, इति पुरुषमेधः, इति सर्वमेधः, — अथ
पितृमेधः, 23B, इति पितृमेधः, 24A, इति विश्वजित्,
25B, इति सर्वजित्, इति ज्योतिः — विश्वज्योतिर्नामा एकाह
अभिष्टोमवत् सप्तसर्दक्षिणः, सप्तसर्दक्षिणवत् सर्वा

Here the MS. breaks off

Then the first of the three restored leaves begins—
इति विश्वज्योतिः — So evidently there is a small gap

Contents in the three restored leaves at the end

1A, अथ सर्वज्योतिरेकाहः, 2A, इति प्रथमसाद्यङ्कः, एवं द्वितीया,
इति तृतीया, इति चतुर्थी साद्यङ्कः, 2B, इति पञ्चमा साद्यङ्कः, इति षष्ठाः
साद्यङ्कः ।

Then begins the Vratīyastoma, which breaks off abruptly.

VI.

Of the original MS there are two leaves 28 to 32—measuring 11×5 inches, and there are 35 leaves restored at the end (9×3½ inches) But there is no gap.

This gives the concluding portion of the work

Contents :—

28B, इत्यमिश्रुति द्वितीयः पद्यः; 30A, इति द्वितीया; इति तृतीया; इति चतुर्थी; इति पञ्चमी; इति षष्ठ्यस्तोत्रम्; 31A, इति वक्ष्यप्रवासस्तोत्रम्; इति व्याकमेधा; इति सुनातिरौप्यौमिकम्; इत्यभ्याधेयस्तोत्रम्; 31B, इति दर्शः; 32A, इति पञ्चवन्धस्तोत्रम्; 32B, इत्युपहृत्यः ।

Contents in the restored leaves :—

2A, इत्युपरिसरः; 6B, इति द्वियक्षा; 7B, यकाक्षाः समाप्ताः; 9A, इति संज्ञमहादशाक्षः; 9B, इति सप्तश्लोः; 28A, इति श्रुतामिश्रौचम्; (Last Colophon) इति पद्मनाभौयकाव्यायनसूत्रपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon :—

संवत् १८५५ भा० छ० ६ ।

End :—

विद्वन्नविनोदाय कातीयसूत्रमध्यतः ।

शिष्याणामुपकाराय लिखिता पद्धतिर्मया ॥

1056

6261. दर्शपूर्णमास पद्धतिटीका । *Paddhati-Tika*

By Vaidyanath, the son of Ratnesvara of Kurukshetra.

Substance, country made paper : 10×4½ inches. Folia, 36 Lines, 9 on a page Extent in Slokas, 1200 Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः । नमो विप्रहन्त्रे ।

कलयन्तं करैः कान्ता कमला कमलापतिम् ।

तिरस्कृतोऽसंभ्रान्तं प्रथमामि नवीमि च ॥ १ ॥

अनक जानकौजानि[] जमनी नौमि जानकौम् ।

ग्लेश विश्वकल्पञ्च सदा कुशलवादिनी ॥ ३ ॥

श्रीमद्गोशानकृपा विधाय दौने मयि श्रीकुलदेशजाति ।

यस्मिंस्थिते तस्य समापनाय सर्वान्तरायस्य निरुधि मूलम् ॥ ३ ॥

यद्योदास्ते कर्क यद्योऽत्र घोर प्रायेणास्ते तत्र सत्सुप्रदाय ।

यद्योदासाते उभावप्यष्टौ द्रष्टव्योऽय तत्र चेत्यमुपाय ॥ ४ ॥

अथात्मकतपश्च या निश्चित तत्र युक्तय ।

समूला अथ लिखते भावनीया धिया तुष्टे ॥ ५ ॥

सौचमत्रेऽपीति अथैव वाच्य सूत्रे स्वररहितस्य + + तथैव प्रयोग इति ।

तथाच सति यात्रमानमत्राणामपि सूत्रे स्वररहितप्रतीकोपादानात्तेषामपि स्वरौ न स्यात् । प्रतीकस्य तथा व्यासुक्ता इति सकलमन्त्रोपलक्ष्यार्थत्वरत् । प्रावचनो वा यजुषीति सूत्रे प्रातिपद्यास्येतु तानोवाच + + + सत्यं वेति विकल्पितम् । अतएव प्राधान्येन सत्त्वं स्वरपूर्वमनुष्ठानमिति । आन्वयायन-कारिका तु अविज्ञातस्वरे सोचमचट्टकश्रुतिर्भवेदित्याह सर्वेभामिति ।

ब्रह्मारम्भे विरामे च यागहोमादिषु शान्तिप्रष्टिकर्मस्वन्वेद्यपि काम्यनैमित्ति कादिषु विनिर्धोगोऽस्येति सर्वानुष्ठमात् ।

26B, इति श्रीमिश्ररत्नेश्वरसूत-श्रीवैद्यनाथकृत पद्धतिटीकाया प्रथमोऽध्यायः ।

मदाकिनीसगमश्रीवभाजोः

सततयो कठविषस्य सगात् ।

दिवा[क]र शीतकर च वदे

हिरवमके शिवयोर्लसतम् ॥

It ends —

कर्कोऽप्यमुमयैमूचिवानेकश्रुतिदूरादिति सूत्रस्यास्थाने ॥ यत् श्रुतेर्मन्त्रस्वरूपेण तात्पर्यमिति च ब्रह्मा वेति सप्रदायाग्रयात् ॥

Colophon —

इति मिश्ररत्नेश्वरसूत वैद्यनाथकृत पद्धतिटीकायां द्वितीयोऽध्यायः ।

From what has been quoted above it is clear that Vaidyanatha has a *Piddhati* based on *Katyāyana Śrauta*

sūtra, of which he himself writes a commentary, giving his reasons and citing the original text of the sūtra is Here we have only the first two chapters of the comm.

The authorities quoted :—

2A, दालभ्यपरिशिष्टे च, 2A, हृन्दोगपरिशिष्टे, 2B, मदनरत्ने व्यासः, 2B, आश्वलायनवृत्तिकारः, 3A, छण्डोगब्रह्मणे, 3B, यज्ञपात्रांश, 5A, जावाल, 5B, श्रीदत्त, 6A, रामवाणपेयी, 11A, कर्क, 17B, आपस्तम्बपञ्चति ।

In Cs. 2, No. 119 the *Pudlhati* is said to relate to *Anudhāna* But it evidently relates to *Darśa Pauruṣamśa*.

1057.

6322. श्रौतसंहि । *Śrauta Nṛsīṅha*

By Narahari Bhatta, surnamed *Saptarṣi*

Substance, country made paper 10×4 inches Folia, 40, of which the 18th and 19th are missing Lines 13 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured.

Śrautansīṅha appears to be a comprehensive work on *Śrauta* observances, of which the present manuscript is a mere fragment. It belongs to the school of the White Yajurveda and quotes *Yajñapāṭra* in fol. 87.

Another work of Narahari, entitled *Kundamandana-mandana*, is known from Cat. Cat. Vol. II

It begins :—

श्रीमणेशाय नमः । श्रीवसुदेवसिंहाय नमः ।

उत्तेऽपिष्टोत्रे शुचिराचान्त सपत्नीको यज्ञमानः गार्हपत्यमपरि-
शोधविश्वामित्रं प्राञ्जानायकं देशकालौ सकीर्त्तं परमेश्वरमोक्ष
पौर्णमासेन सद्योऽह यज्ञे । दर्शे तु दर्शेन श्रोऽह यज्ञे ।

17B, इति पौर्णमासदर्शौ ।

अथ सोमयाजिनो नियमेन साम्राट्यवती दर्शेति ।

17B, पञ्च महायज्ञा अपररत्ने पिण्डपितृयज्ञ, 20B, इति साम्राट्यपत्ता ।

23B, इति स्वरविकृतयः; 24B, इत्यन्वारंभक्षीया; 26B, इत्याद्ययम्; 35B, इति सप्तर्षिनरहरिभद्रदेवचरिते औतदसिंहे पुनराधेयम्; 37A, अथ अग्निहोत्रहोमः; 40B, इति गौयकालः ।

The M.S. ends abruptly.

1058.

7866. नृसिंहकारिका । *Nṛsiṅhakarika*.

Substance, country-made paper 9×4 inches Folia, 4 Lines, 13 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured

A mere fragment of what the last owner of the MS. calls Nṛsiṅha Kārikā

Begin :— अष्टोत्थिपुत्रोमेव ब्रह्मत्वमिह वक्ष्यते ।

ब्रह्मा ज्ञानादिना युक्तो विहारं प्रविशेत्ततः ।

3B, इति ब्रह्मत्वकारिका ।

1059.

6323. औतोक्षास । *Śrautollāsa*.

By Śuaprasāda.

Substance, country-made paper 12×5 inches Folia, 44, of which fol marked 7, 8, 29 are missing Lines, 11 on a page Character, modern Nāgara Appearance fresh Incomplete

The MS, from which it was copied, was defective at both ends, as it begins in the middle of a sentence and ends quite abruptly

A modern work, relating to the Śrauta rites.

3B, इति औशिवप्रमादक्षते औतोक्षासे मुहूर्त्तादि-अध्याधानप्रयोगः समाप्तः अथान्वारंभक्षीया; 1A, इत्यन्वारंभक्षीयेष्टिप्रयोगः; 6B, इति सायंप्रातर्होमः; 11A, इति औतोक्षासे होमविधिः; 12B, इति पूर्वनिर्णयः; 12A, इति वयनविधिः; 18B, इति औतोक्षासे इष्टिपरिभाषा अग्निनयनविधिः;

It belongs to the school of Kātyāyana and quotes Karmapradīpa in fol. 11A, Gadādhara Bhāṣya in fol. 12A,

1060

6308 आधानकारिका । *Adhāna Kārikā*, part of Śānti
Prayer *Pratikā*

*By the name of Bhaffa, son of Ganesa Bhaffa (Yajuh
Pratham : Śikhya)*

Substance is tryal paper 10x 1 1/2 inch I see London
paper late 18th cen 10 Character Nbrs (epid) Subject 1840
Appears to show 10 1/2

Conclusion —

श्रीमद्देशाभययोगोविन्दरजितासु श्रौतप्रयोगकारिकासु
व्यापानकारिका गणनाम् ।

Post Colophon —

श्रीपाददशापंथमस्तु न १८७३ । चैत्रशुक्ल ४ बुधवार ।

सर्व्वे प्राप्नुवन्ति भवन्ति तु फलं पुनः ।

मानुलिपुति कोनेय शिन्धोदम्परायणा ।

एकभावेन नास्तेन तद्येवावाचितेन च ।

उपवामेन चैकेन पादसुष्ठु प्रकीर्तितः ।

The marginalia and the object of the work —

योगशेषाय नमः ।

ॐ नमः योगेश्वराय योगेश्वरेश्वरानवे ।

विप्रहाराय) शाश्वत तारापरसम्भानवे । (१) १ ।

थीमद्वयेऽप्रमर्माण नत्वेवादौ सप्तागुरुम ।

रामपाठकमिश्रादीन् संप्रदायगुरुनपि । २ ।

यजु प्रथमशाखोयथोमत्काशीपुरस्थिति ।

गोविन्दभम्भा कुर्वन्ऽहं प्रयोगकमकारिका ॥ २ ॥

Then it goes on —

अतोऽप्यानेऽपि तत्रादौ कालोऽङ्गत्वेन चोच्यते ।

ब्रह्मक्षत्रविशा नित्या वसन्तमौष्मदय ॥ ४ ॥

It ends —

प्रोयतामौशरोऽनेन कर्मणातीश्वरार्पणम् ।

गोविन्देनेति रचिता श्रौताधानादिकारिका ॥ १२२ ॥

प्रोक्ता तु सज्जनात्मेश कण्वक्रासो निवामिनि ॥ (?) १२२ ॥

1061.

6274 **श्राधानदीपिका ।** *Adhitar dipika*

Substar = combs) mto paper 9½x4½ u l E l m 8 f i c v H o n
a 196 l extnt in slokas 100 (1 character Nagari f i l c n l y i n e n e n t h
century 1 1) c a r c e o l d a n d l i n e o l u r e l C o m p l e t e

On the establishment of the sacred fire

Colophon —

इ श्राधानदीपिका समाप्ता ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

ऋतुगच्छत्रमम्भारसभारसमावपनन्दात् प्राप्य जगद्वेधाचार
पूर्वकान्धारभञ्ज + + + + + कृष्यादिति विकल्पत्वात् केवल
पूर्वाञ्जयन्त श्राधान लिखते । अमावास्यायामग्राघे Katyā-
yan : IV 176 छत्तिकारोहिणीमृगशिरस्येष्ठाश्विनाचिवा
विशाखापुनर्वसुपुष्यादेवतौ उत्तरादियु नक्षत्रेषु इततादिभुभदिने
चन्द्रनारायणकुक्षे यजमान सुधात एव
गुहः पुण्यतिथौ यजमानस्य सकलपातकक्षयार्थे श्रौताधाने
अधिकारार्थे छिरस्थद्वारा तीर्थद्वारा वा यथाशक्ति प्रापयित्तमह
आचरिष्ये इति सकल्प्य प्रापयित्तानन्तर एवगुह
पुण्यतिथौ निश्चयैमित्तिककाम्यकर्मानुष्ठानसम्यङ्माय गार्हपत्य-
आहवनीय दक्षिणाघौन् + + + समाधात्ये ।

1062.

1913. आधानप्रयोगः । *Ādhana prayoga.*

Substance, country made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. Extent in ślokas, 1100. Character, Nagara. Date, Samvat Śaka 1688. Appearance, discoloured. Complete.

A treatise on the kindling of fire. On the obverso of the first leaf it is called देवदत्त आधान प्रयोगः ।

Maṅgalācarana :—

फलमत उपपत्तेरिति नयतो ऽप्येवममं फलदाता ।
तमहं सकलसुराणां परमं प्रथममि यच्च नामानम् ॥

The work begins :—

आधानप्रयोगः । तत्र कल्पसारः ।
आधितुरभीन् पुरतो विशुद्धः
शिष्टाननुज्ञाप्य तथोत्तमर्णान् ।
ह्रस्वादिशुद्धः कुप्यलो सजायो
मैत्री ब्रजेत् प्राणिभिराकुमारम् ॥

शुद्धोऽपि कुप्याखण्डगण्डतो. क्रमात् कुर्यादिति ।

आपस्तम्बः । द्विभार्यो नैकथा सार्द्धमादधीत ऊताशनम् ।

असंख्यसवर्णाग्निमसवर्णा विहाय च ॥

कात्यायनः । सवर्णाया अतीताया असवर्णा यदा भवेत् ।

ऊद्गा सवर्णाभाधानं विदध्यान्नान्यथा क्वचित् ॥

इतिदक्षोये जैमिनिः ।

अनाचारा पापरोमा ह्येनाङ्गौ कुलदूषिताम् ।

सवर्णाभिसवर्णा वा विहायाधानमाचरेत् ॥

आतपुत्रो ऽनातपुत्रो वा

1063.

2. प्रवासकृत्यम् । *Pravāsa kṛtya.*

By Gangādhara, the son of Mahāyājñika Pathaka Rāmacandra, who was a follower of Mahāyājñika Hari

Śaṅkara Dikṣita

Composed at Ślambhātīrtha in Gujrat, on Sunday, the full moon day of Mādhava in the Śaka year 1663-1741 A.D

See L 701

On the obverse of the first leaf it is written —

दी० जयकृष्णस्यै प्रोक्तं प्रवासकारोका पत्र १०

The book is a collection of karikas. As to the authorities consulted, the author says —

त्रिकाख्यमङ्गनेनात्र विज्ञेया भूरि दर्शिता ।

विज्ञेयास्तु तत सर्वे विद्महिर्नेह लिख्यते ।

श्रीकर्मदेवभाष्यादि गुरुवाक्यैश्च सर्वथा ।

यथाभति विचार्येदं सामे क्षत्य[] प्रवासन ।

रचितं तेन स ग्रन्थः प्रीयता यश्चमुत्तमः ।

Bits of new paper pasted on the edges

1064

1845

This number contains two MSS

A

Substance country made paper 8½×4 inches Folia 38 Lines 8 on a page Extent in slokas 400 Character Nāgara Appearance old In complete

It begins —

पौर्णमासेष्ट्वाह यक्षे । तत्र अग्नि अष्टाक्षपालेन पुरोडाशेन
अधीषोमो चतुष्टंष्टौतेन आन्वेनोपाशु अधीषोमावेकादशक्षपालेन
पुरोडाशेन सदोऽह यक्षे । तत्र पञ्चदशो वक्ष । ममाग्रे पक्ष ।
त्रोहिभिर्वाग । अन्वाहार्यो दक्षिणा । समिद्धोम । अध्वर्युर्दज-
मानो वा । ममाग्रे वक्षो विभवेत्यस्तु वयं लेघाना हन्व पुयेम ।
मद्वा नमता घदिश्वन्तसस्त्वयाध्वक्ष्य एतना जवेम । तूष्णीं
द्वितीयम् । एव गार्हपत्यदक्षिणाम । १

The mantra—*mamāgner*, etc, is found in *Katyāyana* II 3, in the same connection. The work is therefore put down in the *Kāty School*

1815

B

Sub stance country made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 1 10 to 13 and 14
Lines 11 on a page Character *Nagari* Date *Sauvat* 1690 Appearance
old and dilapidated

The MS seems to be part of a larger one

The first leaf begins —

त्वा उद्धरणम् । तत्र तावत् पौर्णमासेनाह यक्षे दर्शन + +
+ + काले व्रतोपासन । अमृतवाधानम् । श्रेयसध्वयः +
प्रथम + + मेयो गृहीत्वा अभिमष्टाकपालेन पुरोडाशेन । विष्णु
आख्येन । अग्नीषोमावन्तराख्येन । अग्नीषोमावेकादशकपालेन
पुरोडाशेन । तद्योह यक्षे । इन्द्राग्नीदादशकपालेन पुरोडाशेन
योह यक्षे । तत्र पञ्चदशो वयः । बौद्धिभिर्यागः । सर्वैर्वा ।
अन्वाहार्थी दक्षिणा वैकल्पिकपदार्थानां यथाकालं यथाभ्यास
करणम् । ममामे पक्षः ।

It ends —

अथाज्यमि जातवेदा अन्तरपूर्वो अस्मिन्निवस्य सप्त शनि सुवि-
मुखा विमुच्येद्यस्मिन् अविष्ण जातवेदः स्वाहा । ० । यथैवमेव ।

Col — इति पौर्णमासेष्टि समाप्ता । इति पञ्चपदार्थी समाप्ता ।

After this there are 3 verses, before the date —

सवत् १६६० वरये आयादमासे दीक्षितरघुवन्दन प० ।

Both the works relate to *Paurnamāṣṣṭi*. But they seem to be by different authors, belonging to different *Śikhis* of the *Yajurveda*

1065

3218 मिचविन्देष्टि । *Mittravindēṣṭi*

Substance country made paper $10\frac{1}{2} \times 3$ inches Folia 11 to 15
Extent in sloka, 36 Character *Nagari* of the eighteenth century
Appearance, discoloured

It begins :—

मित्रविन्दा श्रीराष्ट्रमित्रायुष्कामस्य मित्रविन्देति कर्मणो
नामधेयम् । अभिषायकत्वात् । सा श्रीराष्ट्रायुष्कामस्य पद्यावेण
य योगसिद्धिः । दशहविः उपक्रमादेव तत्सिद्धेरवाप्यमेतदिति
चेदुच्यते । उपहोमेष्वपि मित्रविन्दाशब्दो माभूदिति दशहवणम् ।
आग्नेयसौम्यस्य त्वाष्ट्रो दशकपाल इति स्पष्टोऽर्थः । इत्यादि ।

Both the *Sūtras* underlined belong to Kātya Chap
III Sū 307 and 308

1066.

5070B मित्रविन्देष्टि । *Mitravindesti*

Substance, palm-leaf 1 $\frac{1}{2}$ x 1 inches Folia 3 Lines 15 on 1 page
(1 line) Date of the sixteenth century Appearance old Incomplete at
the end

Beginning —

अथ मित्रविन्देष्टिर्लिख्यते ।

श्रीराष्ट्रमित्रायुष्यतरकामो मित्रविन्देष्ट्याह यजेयेति सकल्पः ।

तत्र प्रथमप्रयोगे मातृपूजापूर्वकमाभ्युदयिक आह वैकल्पिका-
वधाराय प्रत्येक वरुणमन्वारम्भणीय । तत पुनश्चतुर्थ मित्रविन्दा
तत्रान्वाधानादि कर्मापि वर्गान्ति विशेषाः ।

1067.

6272 निरुदपशुप्रयोगः । *Nirudhapashuprayoga*
(Of the White Yajurveda)

Substance, country-made paper 2 x 4 inches Folia 32 Lines 11 on
a page Extent in folios 600 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति निरुदपशुबन्ध समाप्तः ।

Post Colophon :—

सवि दुमुखसंवत्सरे वैशा० शुद्धत्रयोदश्या लग्नाय-अभिहोत्र-
यामिदं पुस्तकं काश्यां लिखितं समाप्तम् ।

श्रीविश्वेश्वराय नमः ।

There are four lines more concerning the same ritual.

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः, etc

अथ निरुद्धपशुप्रयोग उच्यते ।

पश्चिन्वा संवत्सरे संवत्सरे प्रादध्याह्नतिमुखयोर्वेति Kāṭ V
1, 2, प्रतिमंवत्सुरं आचरे भाद्रपदे वा पौर्णमास्यामगावास्याया
वा मनुः कर्तव्यः । यद्वा उत्तराष्वयमुखे दक्षिणापनमुखे कर्तव्यः ।
पशुप्रत्ययनमिति वचनात् । तत्र प्रथमप्रयोगे मातृपूजापूर्वकमा-
भुदयिकं विधाय ऋत्विजो व्रजते ।

निरुद्धपशुनाहं यक्ष्ये वच मे त्वं ब्रह्मा भवेति ब्रह्मणो वरयम् ।
होत्रधर्म्यप्रशक्तप्रतिप्रस्थाचमौभ्रातरा जयेय वरयम् । तेभ्यः सन्-
तन्दनवस्त्रताम्बूजादीना दानम् । अष्टेत्यादि । यताननुत्तेजन-
पुष्पवस्त्रपुष्पतान्मूलादि शीघ्रशृङ्गवप्रीतये दातुमशक्तुञ्ज इति ।
केचिन्मधुपर्कानिष्कृन्ति नान्वारम्भयोग्या अघौषोमौषे प्रकृतित्वत्
प्रागुदयादारम्भः । पशोः माप्राप्यस्येति शास्त्राव्यप्रकृतित्वात् ।

1068.

6270. पशुपद्धति । *Paṣupaddhati.*

Substance, country-made paper 10x4 inches folia. 15 Lines, 10 on
a page The 11th leaf is missing. Latent in Kōlas, 500 Character, Nāgarī
of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

A manual for the performance of animal sacrifice, of the
White Yajurveda

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ पशुपद्धतिर्लिख्यते । स च सवत्सरे वर्षेर्त्तौ दक्षिणायनोत्तरा-
यणयोर्मुखे वा प्रथमप्रयोगे तु पशोः सामान्यस्येति । पशोः
पद्धतिवदनुदिते व्याख्यम् । पूर्वोद्युर्माहिकाभ्यर्चनाभ्युदयिके इत्या
पद्धतिर्जा वरखम्—ब्रह्मा होताध्यर्च्यु प्रशास्ता प्रतिप्रख्यातामीध्र ।
प्राङ्मुखानुपवेश गन्धादिभि पूजयेत् ।
श्वो निरुद्धपशुनाह यस्ये तत्र मे तत्र ब्रह्मा भव भवामीत्यादि ।

14B, इति पशुपद्धति ।

अथाधिकारपञ्चौ विशेष ।

Under this heading, there is one leaf namely the 15th,
which mentions the names of Karka Vasudava and Harihara
—कर्कवासुदेवहरिहरैर्महत्त्ववन्धे निरूपितम् ।

The mention of these authors clearly shows that the
treatise belongs to the school of Katyāyana

1069

10502 अग्निष्टोमपद्धति । *Agnistoma paddhati, a part
of Dikṣajadlhati*

By Jagannātha son of Vidyakara

Substantive country made paper 9½x4 inches Folio 69 (The last two
leaves are restored by the last owner of the MS) Lines 8 on a page
Extent in slokas 800 Character Nāgara of the seventeenth century Ap-
pearance old and discoloured Complete

A metrical treatise on the performance of the Agnistoma
rite according to Katyāyana The author's father Vidyā-
kara was a famous teacher of the school of Katyāyana
See Catal 1088 In fol 67 the number of slokas comes
down to 838 In the restored leaves the slokas are not
numbered

See Bk No 256 which describes a MS of the work
dated Sam 1552

*Beg. :—*ॐ नमो गणेशाय ।

अथाभिधीयते श्लोकैरभिष्टोमस्य पद्धतिः ।
 स वसन्ते हि कर्त्तव्यः सुत्या पर्वदिने यथा ॥
 पक्षमे सप्तमे वा सा दीक्षैका तिष्ठ एव वा ।
 अनन्तरं च निवेष्ट्योरन्ययागक्रिया मता ॥
 संभृत्य सोमसम्भारान् आधायाग्नौ च तद्दिने ।
 सोमयागतमारम्भं कुर्याद्वैष्ट्योरनन्तरम् ॥
 पितामहः पिता वापि उभौ वा सोमपौ न चेत् ।
 स चैत्राग्राम्यं पूर्वं कुर्यादालभ्य पर्वणि ॥
 षड्ढोताराज्जतिर्नाच (?) न स्युर्विष्णुकमास्त्रयः ।
 पुरोडाशे प्रणीताः स्युर्गताभ्युपगमस्तथा ॥

End :— वाजपेयमिचिद्विद्वन्मुख्यविद्याकरात्मकः ।

अग्राधोऽन्वधात् श्लोकैरभिष्टोमस्य पद्धतिम् ॥

Col. :— इति चारिषीन्द्रिकरणम् ? श्रीमज्जगन्नाथविरचित दीक्षापद्धतिः
 समाप्तः (?)

Post Col. :— श्रीमान्बौध्मदित् बाजमुकुन्दसिद्धम् ।

1070.

5107A अग्निष्टोमपद्धति । *Agnistomapaddhati*

Substance, palm-leaf. 14x1½ inches. Folia, 3. Lines, 4 on a page.
 Character, Uṣṣa of the nineteenth century. Appearance, fresh. Written
 with a style. Incomplete at the end.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । अविप्रमस्तु ॥

अथाभिधीयते श्लोकैरभिष्टोमस्य पद्धतिः ।
 स वसन्ते हि कर्त्तव्यः सुत्यापर्वदिने यथा ॥
 पक्षमे सप्तमे वापि दीक्षैका तिष्ठ एव वा ।
 अनन्तरं च निवेष्ट्योरन्ययागक्रिया मता ॥

1071

4113

Substance, palm-leaf 14½×1 inches Folia, 4 Lines, 4 5 on a page
Extent in *Ālokas*, 925 Character, Uḍḍya of the eighteenth century Appearance
soiled, worm-eaten and effaced Incomplete

It contains versified manuals for the performance of Agnistoma by Jagannātha Vājapeyi, preceded by a versified treatise on *Agnyādhāna* and *Anvadhāna* by a different author, namely, Śambhukara Vājapeyi.

Beginning:—

ॐ नमो षष्ठपुरषाय ।

अद्यारभ्य न्र आवाभ्या आधीयन्तेऽमयो यदा ।

अग्न्याधेयकर्मणो ह वै कल्पिकाः पदार्थकाः ॥

ये च ऋत्विक्प्रत्ययेनानुष्ठानतया मयाधुवा ।

आधास्यावहे ऽग्निमावा तत्र त्वमावयोर्भव ॥

This is the versified manual for the ceremony of the establishment of the sacred fire by Agniot Mīsa Śambhukara Vājapeyi.

It ends in 3B —

इत्यग्निर्विष्मिन्नश्रीशम्भुकरवाचपेयिकता औताधानस्य ग्लोक-
पद्धतिः ॥

II. Then begins *Anvādhāna*.

ॐ नमो गणेशाय ।

अद्यान्तरधानमयीनां भुवं ससृज्य षष्ठधा ।

कुर्वाद्यग्नीन् विष्टत्याध्वनीये समिधं क्षिपेत् ॥

The colophon is lost

III. 15A. यद्वनिष्टस्य पशो मक्षेपश्लोकपद्धतिः ।

The beginning of this is lost

IV. An amplification of III.

15A. विस्तरेणाथ पञ्चिज्यापद्धतिः श्लोकसंभृता ।

वाजपेयकृतानेन जगन्नाथेन लिख्यते ॥

प्राट्पूर्वसु पञ्चिज्या कार्या मकरगेऽथवा ।

कुलोद्गोऽथवा सूर्ये प्रथमाहे ऽथपर्वणि ।

कृतनिचक्रिय. प्रसात् पुण्याहं वाचयेत्ततः ।

अथ मया भिरुदपञ्चम्येनेष्यते यदा ॥

These are the versified manuals for the animal sacrifice by Jagannātha Vājapeyī.

22A, इति श्रीजगन्नाथवाजपेयिकृतावधियोमपद्धतौ ब्राह्मणम् ।

23B, इति श्रीजगन्नाथवाजपेयिकृतावधियोमपद्धतावट्टदीक्षा ।

25A, इति श्रीजगन्नाथवाजपेयिकृतावधियोमश्लोकपद्धतौ दौक्षणीयेष्टिः ।

26A, • प्रायणीयेष्टिः, 27B, • सोमक्रया, 28B, • अतिथ्येष्टिः,

32A, • अघ्नोद्योमौयमशौ हविर्धानप्रवर्तनसद-करणम्, 34A, • अघ्नोद्योमौय पञ्च; 42A, प्रातःस्ववनम् ।

After this there is no colophon, the MS being incomplete.

1072.

6818. यज्ञदीपिका । *Yajñadīpikā*.

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia, 30 Lines 8 on a page. Character, modern Nāgara Appearance, fresh A fragment

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्तोमेधमग्नेशाश्च गुरुदण्डदौक्षितान् ।

श्रिष्याणामुपकाराय क्रियते यज्ञदीपिका ।

अथामिद्योमस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

प्रथमप्रयोगे माह्यपूजापूर्वकं द्वितीयादिप्रयोगे तु विधेयपूजनमात्रमेव मम दौर्वाङ्ग्यनिरासाय हेन्द्रामयशोराधोयोमौवेण पशुना सहोपासकं कुर्वन् द्विरण्य-प्रतगवदक्षिणेन वायोसुदक्षिणेन (?) च रथन्तरस्थेन चिवि(ह ?)दादिपशुयोमे-नामिद्योमसस्येन ज्योतिद्योमेनाहं यज्ञे ।

6B, अथ क्षणाग्निबदीक्षा; 15A, इति प्रायणीया, अथ सोमकपः;
21A, अथेदन्ता आतिथ्या; 23B, इति आतिथेदेष्टि; अथ सप्रवर्गे प्रवर्ग-
प्रचारः; 32B, इति सूत्रानुसार्यनुष्टुप्प्रयोगे द्वितीयदिनछन्दम्, अथ वेदिमानम्;
34B, इति सूत्रानुसार्यनुष्टुप्प्रयोगे द्वितीयदिनछन्दम् ।

In fol. 36 the MS. ends abruptly

The sūtra followed here; appears to be that of Kātyāyana, as, an instance, the Sūtra ननौर्विक्रवते, etc., quoted in fol. 4A is to be found in p. 128 of the Chaukhamba edition of the Kātyāyana Śrauta Sūtra.

1073.

7832. *The Same.*

Substance : country made paper $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folia 34 Lines 10 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured Incomplete at the end

1074.

5070C. अग्निष्टोमपद्धति । *Agnistomapaddhati.*

By Jalesvara Mīna

Substance palm leaf $13\frac{1}{2} \times 1$ inches Folia 45 Lines 5 on a page Extent in volume 1440 Character Uṣṭara of the sixteenth century Appearance, very old Complete

Beginning :—

अविघ्नमस्तु ।

यजमानः कृत्वाहिको वैश्वदेवं कृत्वा आचम्येष्टदेवतां सम्पूज्य
अग्न्यागारे साधने प्राङ्मुख उपविश्य पुण्याहवाचनं कुर्यात् ।
पुण्याहमित्यादि । अचारभ्यामाग्निनां यौर्वेमास्यां अमाशस्याया
देवतायज्ञे व्योविष्टोमेनाग्निष्टोमसंख्येन कृतुना भया दृश्यते ।
चदेत्यादि ।

Colophon :—

इति जलेश्वरमिश्रविरचिता अग्निष्टोमपद्धतिः समाप्ता ।

Then there are three stray leaves.

1075

4271

Substance palm leaf $11\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches folio 50 Lines 50 or 1 a page
Character Uṇṇa written about a hundred years back Spicaria co. so led
Incomplete at the end

A manual meant for Abhāṅga, by Bilabhadra. No definite name of the work can be found in this incomplete copy. The work belongs to the school of Kātyāyana.

Mangalācarana

श्रीगणेशाय नमः ।

वन्दे श्रीयज्ञपुराण काव्यायन मुनि शुद्धम् ।

कर्कादीन् तदाचार्यान् सत्यविज्ञोपशान्तये ॥

The object of the work

कर्कटुल्लवचन विचारयज्ञादितामिकजनोपयोगिनीम् ।

थातथोति बलभद्रदीक्षितो देशपात्रवटने प्रदीपिकाम् ॥

Along with this, there are 18 leaves, containing a fragment of Panini.

1076.

29 ज्योतिष्टोमप्रयोगसारः । *Jyotiṣṭomapr. vyogasarā*

By Derabhadra

From the MS, see L No 756

28A The colophon giving the names of the author and his ancestors —

इति श्रीमन्महायाज्ञिकनागरातीयपाठकश्रीरामचन्द्रसुशुभदायाज्ञिकयोगिना
धरपाठकवशसभूतपाठकश्रीवलभद्रात्मजदेवभद्रेश्वरचिते काव्यायनसूत्रप्रयोगसारे
ज्योतिष्टोमप्रयोगे सुसैकादश्या पारम्भदिनकृतम् ।

1077.

1393. सहौचनश्चसचप्रयोगः । *Sahauttranaksattva-sattraprayoga.*

By Devabhadra, son of Balabhadra.

Substance, country-made paper . 10×4½ inches Folia, 70 Lines, 8 on a page Extent in slokas, 1160 Character, Nāgara. Date, Samv. 1818 Appearance, tolerable Complete

This is according to the school of Kātyāyana and the bhāṣya of Kaika Devabhadra also wrote a Bhāṣya on the sūtras of Baudhāyana on the same subject

वौधायनोक्तनक्षत्रसचसंज्ञाध्वरस्य तु ।

सूत्रभाष्ये पुरा कृत्वा अतिसूत्रादिसम्मतः ।

कात्यायनानुसारेण कर्कदेवमतेन तु ।

होत्रमन्त्रेषु संयुक्तः प्रयोगो रच्यतेऽधुना ॥ Leaf 1.

Again he says —

तत्र सचारम्भकालादिनिर्णयसिद्धान्तास्तु प्रामाण्यलौ सूत्रभाष्ये
ज्ञेयाः ।

Date of composition is given in the following verse
19B —

नेत्रेन्दुवसुभूवर्षे नभस्ये भास्वरौ मिते ।

(Samvat 1812)

प्रौढपद्या प्रयोगोऽयं समाप्तिमगमच्छिवः ।

Date of copying —

संवत् १८१८ वर्षे आषाढशुक्लपक्षा भीमवासरदिने कार्या
सभायाप्रयोगोऽयं लिखापितो ग्रन्थकर्त्ता पाठकश्रीवल्लभदत्तपुरा
देवभद्रपाठकेन ॥ शुभं भूयात् ।

The last Colophon .—

इति श्रीमन्महायाज्ञिकनागरश्रीवैद्यपाठकश्रीरामचन्द्रसु-
भङ्गाधरपाठकवर्गसम्भूतपाठकश्रीवल्लभदत्तदेवभद्रलौ वौधाय-

मोक्षः कात्यायनप्रानुमतः मन्त्रोचो वस्तुसम्प्रयोगः समाप्तः ।
शुभं भवतु । श्रीराम ॥

The book treats of sacrifices in honour of all the aster-
isms

1078.

10015 राजाभियेक । *Rajabhīṣeka*

By Deva Dhadra

Substance, country male paper 11x4½ inches folio 42 Lines, 9 on
a page Extent in lokas 709 Character Vāṣara Date, Samvat 1631
Appearance of hand worn out Complete

Colophon —

[इति श्रीमन्महापादिकवाग्देवातीयपाठकश्रीरामचन्द्र
मङ्गाधरपाठकवत्सम्भूतपाठकश्रीवल्लभदासज This much in
a different hand] देवमद्वक्तो राजाभियेकप्रयोगः ।

Post Col —

श्वेत १८२१ आषाढ सुदि १० भोमः ।

A manual for the performance of coronation ceremony

Beg — अथ राजाभियेको हेमाद्रो विष्णुधर्मोत्तरे पुष्करवाक्यम् ।

अथ सम्भूतसम्भारो राक्ष + चोत्पन्नतः ।

कालेऽभियेचनं कुर्यात् न कालं कथयामि + ॥

मते राक्षि न कालस्य नियमोऽत्र विधीयते ।

ज्योति शास्त्रोक्तकाले वा तिथ्येष्वयवयोगे च ॥

1079.

1022 वाजपेयपद्धतिः । *Vajapeya paḍhātī*

Substance, country male paper 9½x4½ inches folio 14 Lines 12
on a page Extent in lokas 340 Character Vāṣara Date Samv 1557
Appearance very old Complete

An anonymous manual for the performance of Vaja-
pēya rites, following Kātyāyana (Chapter XIV)

Beginning —

ॐ वाजपेयस्य सोमस्य पद्धतिसत्त्वतो मया ।

वाजपेये उभयतः शुक्लपक्षौ दृष्टस्यतिसत्त्वेन यजते । दृष्टस्यति
सत्त्वेन अग्निष्टोमसंख्येन त्रिदशसंख्येन रथन्तरदृष्टेनाश्वाधिकगोत्रय-
स्त्रिंशदक्षिणेन अह यज्ञे ॥

End — यथा दृष्टस्यतिसत्त्व ।

Col — इति वाजपेयस्य पद्धति समाप्ता ।

Post Col — नृम भवतु सवत १५१७ वर्षे अग्निने शुदि १ मुरौ अश्वे
ओवासनगदे दौक्षितनारायणमुतयुवराजकेन लिखितम् ॥

दृष्टस्यतिसत्त्वसहितेन वाजपेयस्य पद्धतिर्लिखिता ।, etc , etc

1080

651 सुपर्णचिपिपद्धतिः । *Suparnaciti padhati*

By Ramacandra Sthapati Agniot, son of Saryadasa

For the manuscript see L 1460

It is a very defective manuscript. The leaves in the first portion are comparatively fresh, and are in a different hand. This portion has been evidently restored. It comes to an end in leaf 88, but is wanting in the first 8 leaves, and leaves 10 to 16.

Col — इति सम्पादयति अग्निचित्सुपर्णदासात्मज-सम्पादयतिराम-
चन्द्रकृता सुपर्णचिपि सम्पूर्णा ।

Leaf 87A begins —

अथ द्वितीया चितिः सा[वि]युपसत्त्वे कृतौ प्रथमोपसद्दिने एव
प्रथमा चितिः पुरोयनिवापोपसद्दिनान्ते क्षियते ।

This is quoted in L as the 'beginning' of the whole work !!

The work relates to the construction of alters in vedic sacrifices, especially those in the form of buds, just as Śyenā alter in the form of a bowl.

The Post Colophon Statement .—

संवत् १७५७ कार्तिकशुद्ध ८ शुक्ले भाग्यजोदीक्षितात्मन-दीक्षित-
अनिरुद्धेन लिखितोऽयं ग्रन्थः । आत्मायै । ओरस्तु । श्रीयज्ञपुराण
प्रसनं अस्तु ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥

1081.

6193. चयनपद्धतिः । *Cayana paddhati.**By Rāma Vajapeyī*

Substance country made paper 8½×3½ inches folia, 113 Lines 8 on
a page 1 stent in slokas 1130 Character Nagara of the early nineteenth
century Appearance old and discoloured Complete

This is according to the rules of Kātyāyana The
author's name, Rāma Vajapeyī, appears at the top of the
reverse side of every leaf—Rāma at the left hand upper
corner and Vajapeyī at the right hand upper corner. The
author is well known and is said to have been a resident of
Naimisāranya

Beginning —

अथ यज्ञोक्तं ब्रुवति सततसद्गुरुं युजानं इति । सयुजानः
प्रथमं मनस्तत्वाः मायत्रेण रघुतरं ब्रह्मद्वाराय च वर्त्तन्ति साक्षा ।

25B, अथ चयनपरिभाषा, 33B, इति चयने प्रथमोऽध्यायः, 80B,
इति चयने द्वितीयोऽध्यायः, (Last colophon) इति चयने तृतीयोऽध्यायः
समाप्त — इति चयनपद्धतिः ॥

1082.

306. चयनपद्धतिः । *Cayana paddhati**By Nrsyha*

For the MS see L 46

It belongs to the White Yajurveda

Post Col Statement —

संवत् १५०७ वर्षे वैशाखमासे छण्णपक्षे बुधे याचिरुथोदव
दत्तेन सौर्ये सप्तमेन लिखितमिदं अमरचरित्रम् । शुभं कल्याणं च ।

In a different hand दो० गदाधरस्य १५०० (?)

1083

10352 सोत्रामखिप्रयोगः । *Saṁhitaṁ prapya*

Śaṁhita country catalogue 11Xo selen folio at 1800 9
u 1 50 1800 in slokas 700 Cluiter Vāṁsara 1800 early 1800
country 1800 1800 1800 1800 1800 1800 1800 1800 1800 1800

Beginning —

श्रीमच्छेषाय नमः ।

यद्यो राजानन्दनं वन्दे छण्ण कमलकोचन ।

गोपिकाद्युदयानन्ददायिन परमाद्भुतम् ।

अथ सोत्रामखिप्रयोगो लिख्यते ।

ब्राह्मण्यश्चः सोत्रामखी अद्विजामखः । अद्विजानेन ब्राह्म
णेन सोत्रामखीयश्चेन अष्टय न छत्रिषवैश्याभ्यां । तस्मादयं
ब्राह्मण्यश्च एव यत् सोत्रामखीतिवचनात् । न केवलं अद्वि
जामखीव सोत्रामखी किन्तु अग्निचित्त्वसोमयाजिसोमातिपूत
सोमवामिनी सा अग्निष्टोमेन द्रष्टवती भवति । सोमेनातिपूतस्य
मुख्यवतिरिक्तातिक्तादिरन्त्रदारेण सोमरमयाविद्य सोमवामिनः ।
प्रीते सोमे यस्य यत्रमात्रस्य हर्षिर्भवति तेन सोत्रामखी कर्तव्या ।
अग्निमत्त्वसोमयाजिछत्रिषवैश्याभ्यां भवति । सोमातिपूतसोम-
वामिब्राह्मण्यस्यैव भवति नेतरयो सोमपाने ऽधिकारोभावात् ।
अथ पश्योपपद्यते सोत्रामखी भवति पशुकामस्य पशुभर-
समर्षस्यापि भवति राज्याद्युतस्य राज्ञोपि सोत्रामखी भवति ।
तत्र सोत्रामखीति वसंवाप्रधेयं तत्र त्रिप्रकारेण ।

It quotes Vāsudeva : Dikṣita in 11B

1084.

381 अश्वमेधपद्धति । *Asvamedha paddhati**By Mahananda Pathaka, son of Vinabhadra Pathaka :*

Substance country made paper 11½×5½ inches Fols 138 Lines 9
on a page Text in all has 3090 Character Vāṅmā appearance new
Complete

On Horse-Sacrifice according to the rules of Kāṭya
yana

Beginning —

योगदेशाय नमः ।

ॐ अश्वमेधमस्तुष्टेह पद्धतिः सर्वसम्पत्ता ।

वीरभद्रात्मजेनेय महात्मनेन तन्यते ।

अथ सन्ध्या

Then follows a complete list of things necessary for the
sacrifice

The later authorities quoted (1) Prāmāṇya, (2)
Siddhānta Bhāṣya (3) Devapaddhati, (4) Arjuna Mīra, (5)
Govinda Dīkṣita, (6) Andavīla, (7) Hari Svāmī, (8) Jaya
Sinha Kālpadruma, (9) Gangadhara Yājñika, (10) Mahā
dhara Yājñika

In this work authors of various schools are consulted
It cites, as examples many songs actually recited in the
Aśvamedha sacrifice performed by Jaya Sinha Savai Var
man These songs were composed by Kavikalaṇḍhi Kṛṣṇa
Bhatta

Here begins the real work —

ॐ अथ काव्यापनसूत्रानुसारेणाश्वमेधः । राजयज्ञोऽश्वमेधः सर्वकामस्य
(XX 1) अभिवेकादिगुणवान् क्षत्रियो राजेयुज्यते । आपस्तम्बसूत्रे । राजा
सार्वभौमः अश्वमेधेन यजेत । यः सार्वभौम इत्यनेन मातृवृत्तिकस्याप्यधिकारः ।
इति मेधा क्षत्रियस्य इति वीतानसूत्रात् क्षत्रियमात्रस्याप्यधिकारः । काव्यापनसूत्रे

विजितस्य वा मध्ये यजेत न्यस्य व्याख्यान असार्वभौममण्डलेश्वर सोऽपि विजि-
तस्य देशस्य मध्ये यजेत । अनेनापि माण्डलिकस्याधिकारः । दक्षिणादाने विजय-
मथादित्युक्तत्वात् प्रारम्भात् प्राग्विजय इति यद्वानाम । इन्दोगसूत्रादौ पक्षे
केवलमोदक्षिणादर्शनात् विजयाभावेऽपि अधिकाराऽनुमोयते । सिद्धान्तभाष्ये तु
त्रयाणां वर्णानामधिकार उक्तः । सर्वे कामा त्राक्षणस्य विजयो राजन्यस्य व्यष्टयो
वैश्यस्येति । देवपुत्रनावपि प्रकृतव्रतोक्तत्वादिति सूत्रेण यदाभादीत्यादिशब्दात्
त्रयाणां वर्णानामधिकारः प्रतीयते ।

136A

श्रीतानुष्ठानमोन्वायगुरुभिर्गुरुभिर्भुवि ।

पाठकयोमहानन्दे स्मार्त्तेऽतिनिपुणैरयम् ।

अश्वमेधप्राप्त्यर्थस्य प्रयोगः स्वतिनिर्मलः ।

निरमयि सता मुञ्चै नितरा न जयत्वनः ।

Col — इति श्रीमहाबाहिकपुराणपाठककुलप्रदीपपाठकश्रीवीरभग्न
राजपाठकश्रीमहानन्दविरचितोऽश्वमेधप्रयोगो विद्वहराजा श्रीन
स्मार्त्तकर्मनिपुणानां सन्तोषाय चिरं भूषात् इति शिवः ।

Post Col —

श्रीश्रीतारामचन्द्र प्रसन्न । श्रीकाशोविश्वेश्वराय नमः शुभं भवतु ।

Here ends leaf 136A and there is also every indication of the end of the work. But the MS still continues in the same hand and apparently on the same subject to the end (leaf 138A)

1085.

6191 अश्वमेधपद्धति । *Asvamedha paddhati*

Substance country made paper 9x4½ inches Fols 46 of which the
fol 19 20 35 38 39 41 are missing Character Nagara of the early nine-
teenth century Appearance old soiled and worn out Written in three
different hands Defective

This is according to the rules of Katyayana

Beginning —

अथ अश्वमेधपद्धतिर्लिख्यते । राजयज्ञोऽश्वमेध सर्वकामस्य ।
अष्टम्या नवम्यां वा पातुगुनीमुक्तपौष्ट्य एके (१) । तत्र प्रथम मातृ
पूजापूर्वक आभ्युदयिक आह्नम् । ब्रह्मौदन पचति चतुर्णां पात्राणां
मजलिप्रवृत्तानां च । तत्र प्रथममध्वर्युः कस्मिंश्चित् पात्रे आनहुते
चर्मणि वा तण्डुलानां चत्वारि पात्राणि निर्वपति ।, etc , etc

23B सोध्यालक्ष्मताक्षत्वारोऽष्टौ सौवर्णरपयोक्तादौ युञ्जति ब्रह्ममिति ॐ

युञ्जति ब्रह्मरूपं तस्युय । रोचते०दिवि इतरांश्च युञ्जयत्येति । धीनितरान् ।, etc ,
etc , etc

1086

1026 पितृमेधपद्धतिः । *Pitrmedha paddhati*

Substance country made paper 10×4½ inches folio ~ Lines 10 o
a page Extent in lokas 140 Character Nāgara Appearance tolerable
Complete

This is a manual for the performance of Pitrmedha
ceremony which is generally to be performed (I) in the case
of one dead long ago and forgotten and (II) in an odd num
ber of years after death such as 3rd, 5th, 7th, etc See
Kātyayana XI, 32, 33

Beginning —

अथ पितृमेधस्य पद्धतिर्लिख्यते ।

मृतस्य मरणसंवत्सरवज्ज्वालव्यवधानादिना विस्मरणं सति
पितृमेधो भवति अथवा मृतस्य मरणसंवत्सरादारभ्य तृतीयपक्षे
सप्तमादिष्वयुग्मेषु संवत्सरेषु भवति । यदा वज्ज्वालव्यवधानेनापि
पुण्येनो मरणसंवत्सरं स्मर्यते एव तदाय पक्ष इति इतिस्त्वामिन ।
तथा एकनक्षत्रे पितृमेधो भवति ।

It ends in 6B —

तथा पुराणोऽनङ्गान दक्षिणा पुराणा यनाश्च इच्छ्या भूयसौ च देया ।

Col — इति पितृमेध समाप्त ।

Post Colophon :—

दीक्षितरघुनन्दनस्यैकमिदं पुस्तकम् । लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ।

The leaf marked 7 apparently gives a paraphrase of Kātyāyana XXI, 36, 35, 34.

Beginning :—

पिङ्गमेघो घोषाशरदौ (?) माघे वा तेजसावक्ष्यायामेकनक्षत्रे वा ।

End.—सर्वपुराणम् । भूयसीत्येच्छया ददाति ।

Col. :—पिङ्गमेघः समाप्तः ।

The latest authorities quoted are Hari Svāmi and Vāsudeva Bhatta Yājñika

1087.

4280

Substance palm leaf 17½×1½ inches Folia 106 to 114 and three unmarked Lines, 4 5 on a page Character Uḍiā of the early eighteenth century Appearance old and soiled

I अक्षौणपद्धतिः *Akṣapaddhati* by : Upadhyaṣya Veda-garbhā

Beginning -

विनायक नमस्कृत विशेषेण सरस्वतीम् ।

काव्यायनञ्च कर्क सम्मूह्य करिष्ये ऽक्षौणपद्धतिम् ।

अक्षयक्षौणो द्वादशो निरभिधैकादिकः ।

विशेषास्तत्र वक्ष्यामि समाप्तानुपूर्वशः ।

आभ्युदयिकं आहं कृत्वा वैकल्पिकाः पदार्थाः अवधार्यन्ते ।

श्रुतिज्ञा वक्ष्यम् । द्वादशाहं प्रत्यक्षं श्रुतदक्षिणेनाह वक्ष्ये ।

108B उपाध्यायवेदगर्भज्ञौ द्वादशाहस्य संक्षेपपद्धतिः ।

II Then we have the following :—

युतस्कन्दसि व्यञ्जावासाने अमोर्गामोत्तरमाश्रयणस्य यद्यप्यहोतत्वात्
पथे पार्थिके शक्रस्य यद्यप्यं प्रथमम् । तत्र श्रेन्द्रवायवादिकास्ते साधन । अमोर्ग-

मोत्तरकालमेकवचनान्तेन मन्त्रेण यथा मन्त्रिनस्वस्थाने सप्तमे पार्थिके उपवसेत्
शुक्रस्य मन्त्रिनस्य च नवमे ।, (?) etc , etc., etc.

110A. अतोर्वाने प्रतिचारयद्भतिः समाप्ता ।

III. 112A. इत्यमिषिन्मिश्रशम्भुकरक्षतौ श्रीताधानस्य श्लोकपद्धतिः
समाप्ता ।

It begins in 110B —

ॐ नमो यज्ञपुरुषाय ।

अद्यारभ्य श्रुत्वावाभ्यामाधीयन्ते ऽमयो यदा ।

अभ्यासधेयकर्मण्यौ च वैकल्पिकाः यदार्थकाः ।

ये च ऋत्विक्प्रत्ययेनालुछातव्या मयाऽधुना ।

आधास्यावहे ऽग्निमावा तत्र त्वमावयोर्भव ।

The same as the first work in our Catal No. 1071.

IV. Then in leaf 112A, begins a manual for the performance of Sauttrāmani

ॐ नमो यज्ञपुरुषाय ।

ऋद्धिकामस्य सौचामण्यौ ब्राह्मणमयजतश्चेयस्यापनम् वक्ष्यपूजा
स्वस्तिवाचनम् अद्यारभ्य आगामिन्या पौर्णमास्याममावास्याया वा
सौचामण्या यजेतेत्यादि । ततः सकल्प । ॐ अद्यारभ्य आगा-
मिन्या पौर्णमास्या अमावास्याया वा सौचामण्यामह यजेयम् ।

It ends in leaf 120B There is no colophon.

IV. 123B. इति श्रीदीक्षितप्रलेखरपतिविरचितायां बालबोधिण्यां
वाजपेयाकृभृतो रुद्रस्पतिवत् समाप्तः ।

It begins in 121A. —

ॐ नमो यज्ञपुरुषाय ।

अदि वाजपेये ब्राह्मणराजन्ययोर्वधिकाः । आश्वपुत्रि एवा
चेत् भाद्र[प]द पौर्णमास्या रुद्रस्पतिवत् । आश्वपुत्रि ह्यक्षरप्रभ्या
दोद्या । कार्तिकामाश्व्यायां पुन्या चैराश्वपुत्रशुद्धदप्रभ्या दोद्या ।
कार्तिक्यां पुन्या चैराश्वपुत्रि रुद्रस्पतिवत् कार्तिकहस्तदप्रभ्या

दीक्षा । अथाचार्यस्यामावास्यायां सुत्या चेत् कार्तिकशुक्लदशम्यां
दीक्षा सर्वपक्षेषु उभयतः शुक्लपक्षौ सप्तसप्तमिनः ।

V. 123B. अथावयुञ्जि क्षुब्धदशम्यां ऋत्विग्वरम् । तत्र वैकल्पिकाव-
धारम् । अस्मिन् वाजपेयसंस्थे प्रतौ यावन्तो वैकल्पिकाः पदार्थाः ते मया
ऋत्विक्प्रत्ययेनानुष्ठेयाः । वरणे विधेयः एकाहेन वाजपेयसंस्थेन रथन्तरष्ट्येन
सप्तदशस्तोत्रेण सप्तदशप्रस्त्रेण गवामेकादशोनसप्तद्वयदक्षिणेन अथ
यक्षे ।

130B. इति दीक्षितजलेवरपञ्चतिविरचिते बालवौधिन्यां सम्या-
वाजपेया समाप्तः ।

VI. 137A. अतोर्वासपञ्चतिर्निष्कृते । पुण्याहवाचने अतोषमेन
प्रतुना इङ्गिते (?) यदेत्यादि ।

130B. इत्यतोर्वाभः ।

VII. 139B, कुब (प्रतु (?)) वाजपेये विधेयः एकाहेन सामिषित्येन
वाजपेयसंस्थेन रथन्तरष्ट्येन सप्तदशस्तोत्रेण गवां सप्तदशदक्षिणेन अयुतभोजनेनेति ।

This was left incomplete. Leaf 110B contains only
two lines.

VIII Then in 141A, we get the following —

समस्थितो वा प्रपदस्थितो वा
स्तनोर्द्धवाङ्मर्यजमान एव ।
पितृवस्य माने पुरयप्रदिष्टः
तत्पश्चमो भाग इह त्वरति ।

In leaf 144B, we get the following colophon :— इति
पितृवस्तोका-

The remaining three leaves, which are not marked, con-
tain notes on some sacrifices.

1088.

6070B प्रायश्चित्तप्रदीपिका । *Prāyaścitta prādīpikā*

By Rāmacandra Agnicit

Substance, palm leaf 13½×1 inches Folia, 65 Lines, ॥ on a page
 Extent in slokas, 1835 Character, Udiya of the sixteenth century Appearance old Complete

Beginning —

नमो गणेशाय ।

सम्मानोऽभिषिक्तो नत्वा विद्याकरगुरोः पदे ।

राम. पद्धतिमाधत्ते प्रायश्चित्तप्रदीपिकाम् ॥

काव्यसूत्रोदितं सर्वमत्र वाच्यं मया स्मृतम् ।

समुच्चयोऽन्यतो दृष्टो विशेषः क्षणिकदेव तु ॥

कर्माणि स्वस्वाङ्गमुद्धानि यथोक्तफलसाधनानि भवन्ति ॥, etc,
 etc,

End — ऋज्वीमेतामभिषिक्तमपन्नं सूत्रैकार्णा नैमिषारण्यवान् ।

सम्मान. श्रीसूर्यदासस्य स्मृतं प्रायश्चित्ते पद्धतिं सत्यधत्त ॥

Colophon —

इत्यभिषिक्तमपन्नविरचिता प्रायश्चित्तपद्धतिः समाप्ता ॥

1089.

6092D प्रायश्चित्तपद्धतिः । *Prāyaścitta paddhati*

By Śrinivāsa.

Substance, palm leaf 16½×1½ inches Folia 30 Lines, 4 5 on a page
 Character Udiya of the eighteenth century Appearance old Complete

It begins thus —

नमो यज्ञपुरुषाय ।

नत्वा विघ्नेश्वरं देवं नत्वा देवीञ्च शारदाम् ।

लिख्यते श्रीनिवासेन प्रायश्चित्तस्य पद्धतिः ॥

अथाभिषोत्रप्रायश्चित्तं लिख्यते ।

It ends —

उत्तरा प्रभापतेर्जतमैत्र यथा प्रायश्चित्त गुरुपदेशत कृत
त्रिपर्य्यस्य (?) सताघोराः सत्कृतेसारपद्मति (?)
शुभमस्तु । श्रीगोपीनाथाय नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

1090.

5096B *The Same*

Substance palm leaf 16½x1 inches Folia 26 Lines 4 on a page
Character Uṇjā of the eighteenth century Appearance old and discoloured
Complete

See the previous number

There are eight stray leaves with it, all relating to expiations for flaws in sacrifices

1091.

6319

Substance country made paper 12x6 inches Folia 7 Lines 11 on a
page Extent 200 Character modern Nagara Appearance fresh
Complete

A Paddhati based on Kātyāyana Śrauta Sūtra, Adhy
XXVI

Beginning —

श्री गणेशाय नमः ।

दीक्षासु महावीरकरम् द्वितीयादौ यज्ञे । तत्र प्रवर्ग्यकरम् ।
यथा दीक्षा यज्ञे यूपच्छेदनान्ते महावीरसमर्थम् । अनेकदीक्षायज्ञे
अन्यतरस्मिन् अहनि । वचनान्यम् । पात्रदेशे सभारनिधानमुदक-
सम् । मृद । वस्त्रौकवर्षा । वराहविद्धत । पूतिका । अजापयम् ।
गवेष्टुकम् । छण्डाजिनम् । अभिमौदम्बरौमरस्मिन्मन्त्रौ । वैककतिका
वा देवस्यत्वेन + दानम् । ॐ देवस्य त्वा सविनु प्रसवस्विनोवाहभ्या,
etc, etc

It ends.—

यजमान[ः]वतदुषा षोढे पत्नी वतदुषामुद्गात्रे ।

Kātyāyana Śrauta Sūtra, Adhy. XXVI S. 143.

उद्गात्रशब्देन प्रस्तोता इति केचित् ।

आग्नीध्रेजा इति प्रवर्योक्तादनं । अग्निप्रणयनम् ।

On the obverse of the first leaf we have :—

सोमयज्ञदीपिका ।

बालमुकुन्दशर्मेयः ।

The title of the M.S. and the owner's name are not in the same hand as the body of the manuscript.

1092.

6214. रुद्रजपाभिषेकहोमप्रकारः । *Rudrajapābhīṣeka*

homa prakāśa.

By Yādava.

Substance, country-made yellow paper 10½ × 5½ inches Folia, 4 Lines, 15 on a page Extent in Slokas, 150 Character, Nāgara Date, Samvat 1843 Appearance, fresh. Complete.

Colophon —

इति श्रीकुडलोपप्रसादितयादवकृतखड्गजपाभिषेकहोमप्रकारः

समाप्तः ।

Post Colophon .—

संवत् १८७३ वैशाखशुक्ल १२ शनी । बालमुकुन्दशर्मे प्रकृतं

भिनगाया लिखितम् ।

The mangalācarana and the object of the work

श्रीशङ्करं नौमि सदाशिवं च गिरौशङ्कालिगितदेहमोक्षं ।

नागेशभूतौदुविभूषितागं लोकेशमेनं कव्यार्द्रचित्तम् ॥

कण्ठोपतिमिन्द्रमुखामराद्य गुहं गणेशं पितरौ सरस्वती ।

ब्रह्माद्यमीनं (?) खलु वाक्पतिं च वदेऽप्यहं भक्तजनेषु वत्सलम् । .

श्रीशान्तिसारं कमलाकरीयं रामस्य तावत् परशोर्मतं च ।

कर्कादिकाणां गुरुयात्रिकानां जयेऽभिधेके सत्रने प्रकारम् ॥ २ ॥

रुद्रस्य काव्यायनकथ्यशाखिनां विलोक्य चैव प्रकरोमि यादवः ।

तथादौ रुद्रमहिमा ॥

End:—अथावशिष्टां शास्तिरज्ञाकरादिसंघेषु विस्तरेणावलोकायामिति ॥

1093

5950 रुद्रपद्धतिः । *Rudra paddhati*

By Vaidyanātha, son of Lāmba.

Substance, country made paper 12×5 inches Folia ■ Lines 11 on a page Extent in slokas, 2900 Character, Nagara Date, Śaka 1715 Appearance, discoloured Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ रुद्रपद्धतिर्निश्च्यते ।

त्रिगुणगणविद्भिरं सेयमानं शिवायै ।

निखिलजनहृदिष्यं सच्चिदानन्दरूपम् ।

शिवस्वरसि समाप्तिं जायन्लोकुठारं ।

दशरथकुलदीपं रामचन्द्रं समर्पम् (यम् ? ?) ।

The object of the work is given in the following couplet:—

रुद्रकल्पानुसारेण + वाणि बोधहेतुत्वं

क्रियते पद्धतिः सम्यक् वैद्यनाथेन धीमता ॥

The end —

श्रीवैद्यनाथेन च वैदिकेन लाभोपनाम्ना शिवपूजनाय ।

सम्यक् प्रयोगैरुदपादि याद्या (?) सदाशिवोपासनि (?) मे स्थितं

श्रीवैद्यनाथेन समापितेयं पद्यां चतुर्थ्यां शशिप्रेसरस्य । नमः ॥ १ ॥

बाबाङ्ग + तेन्दुशकेऽकंवारे प्रभादिनोवेऽसितपद्मकाले ॥ २ ॥

यमोरखयामनिजेन भो (१) ऽसौ लाम्बोपनामा कविर्वैद्यनाथो ।
चकार पद्यां प्रशिष्यैरस्य परोपकाराय गिरीशतुष्टौ ।

Colophon :—

इति श्रीमन्महोपाध्यायप्रिहोत्रिलाम्बोपनामाथो(१)पाध्याय-
त्मजपातुर्मांस्थयानि-वैद्यनाथस्तुता वन्द्यवति समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

शके १७१५ प्रमादीनामसंवत्सरे दक्षिणायने वर्षादत्त व्यासः
वद्यपतुर्दश्या इन्दुवासरे तद्धिने गणेशभट्टशुक्लेन इदं पुस्तकं समाप्ति-
कम् । आत्मपरोपकाराय शुभं भवतु
श्रीसिद्धिविनायकार्पणमस्तु ।

'Then the following is added in a later hand

बालमुकुन्दस्येदं पुस्तकं सं १८३२ वै. झ. १०

मासवैद्यप्रधानपुस्तकालय गौघाट ।

1094.

5948. रुद्रदीपिका । *Rudra dipika*

By the son of Varjanath, son of Vināyaka.

Substance, country-made paper 12×5 inches Folia, 150 Lines, 10
on a page Extent in ślohas, 3500 Character, Nāgara Date, Śaivrat 1994
Appearance, fresh Complete

On the worship of Rudra.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गणेशश्च गुह्यं तत्त्वा वाग्देवीश्च वरप्रदा ।

देवं वरप्रदश्चेष्टं शिवं परममव्ययम् ॥

भुक्तिमुक्तिप्रदातारं सदानन्दमय विभुम् ।

उत्पत्तिस्थितिकर्तारं कर्तारश्च जगद्गुरुम् ॥

सोमार्ज्यधारिणं शान्तं नीलकण्ठ निरामयम् ।

परात्पर निराभासं तं वै वन्दे शिवप्रदम् ॥

ओड़पाठकमिआदीन् सम्प्रदायार्थशोधकान् ।

नत्वा प्रतन्यते रुद्रदीपिका सविधानका ॥

तत्र प्रथमतो रुद्रप्रश्रवा ।

तत्र जावालोपनिषच्छ्रुति ।

किं जप्येवाभ्युत्पन्नेन ब्रूहि प्रवृत्तदौर्बेनेयेतानि ह्यत्र अमृतनाम-
धेयान्येते ईशा अमृतो भवतीति ।

अथ हैन ब्रह्मचारिण ऊचुः ।

किं जप्येन वा अमृतत्वं ब्रूहीति । इत्यादि ।

3A अमरुदो होमरुदो ऽभियेकरुदयेति विधा रुद्र उक्त । अथो द्विधा
केवलजपात्मको होमाङ्गुल । अथ षडङ्गरुदाया विधि । परशुरामपञ्चाङ्गसंज्ञा
पञ्च रुद्रा प्रोक्ता विमिश्रिता ।

एकाद्या अतिरुद्रान्ता षडङ्गसंहिता रचिता ।

प्रतानन्दो महाकल्पो कथितश्च + + + ॥

Some of the topics are given below to give an idea of
the work.

6B इति रुद्रदीपिकायां महाकल्पोक्तकर्मविपाके अधिकारिनिर्णयः ,
10A, इति महाकल्पोक्तकर्मविपाके ऽनपयदोषपरिहारे कलसरुदाख्यो महाब्रह्म ,
14A, इति अष्टाविंशतिधर्मपञ्च , अथ प्रसङ्गत तैत्तिरीयश्राविनां षण्णवत्परिहृ-
तिधा अष्टपत्वारिंशतिधा पक्षेय कथ्यते, अथ शाकलनेमिना षड्युत्तरशतधामन्त-
विभाग उच्यते 15B, अथ क्रमप्राप्तषण्णवत्परिहृतिपक्षौ तैत्तिरी-
यायां कथ्येते—इति षण्णवत्परिहृतिपक्षौ पक्षौ—अथ षड्युत्तरशतात्मक
पक्षे दशश्रद्धोम , अथ लघुब्रह्मे अष्टपञ्चाङ्गां शताश्रद्धोम , 17B, अथ लघुब्रह्म
समराहोमपञ्चा उच्यन्ते ।

Colophon —

इति श्रीमाध्यन्दिनोपनिषादकलनयवैजनाथसुतविरचिता[यां]
रुद्रदीपिकायां कुण्डमण्डपादिरुद्रान्तकृत्य समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १९३४ माघशुक्लनवमी भौमवारे शुभं भूयात् । शुभमस्तु
ग्रन्थसंख्या २५०० । बालमुकुन्दस्येदं ।

1095.

6138. **रुद्रानुष्ठानप्रयोगः ।** *Rudranusthana prayoga.*

*By Khaṇḍa Bhaṭṭa son of Mayāreśvara Bhaṭṭa, or
Moreśvara Bhaṭṭa of the Kāṇḍa Śākha.*

Substance country-made paper 13×5½ inches Folia, 53 Lines, 10
on a page Extent in slokas, 1000 Character, Nāgara Date, Śaṃvrat 1931
Appearance, new Complete

Beginning :—

नत्वा विनायकं देवं शङ्करं देवका वध ।
मोदेष्वशास्त्रपितरं श्रौतस्मार्तविशारदम् ॥
याज्ञिकानां सौकर्याय सारमुद्धृत्य ग्रन्थतः ।
रुद्रानुप्रयोगः संचिह्नो रच्यते मया ॥
अथ देवयाज्ञिक-काशीदीक्षित-रुद्रकल्पद्रुम-रुद्रानुष्ठानकौमुदी-
इत्यादिग्रन्थान् समालोक्य तेभ्यः साराश्रमादाय माध्यन्दिनादि-
सर्व्वंवाचसनेयिशाखानुसारेण श्रीमात्मकरुद्रानुष्ठानप्रयोगो रच्यते ।

Colophon :—

इत्युपाधितोपनामकमपूरेष्वरभद्रसुखसुखभट्टविरचित-समवयव-
मयश्रीमात्मकरुद्रानुष्ठानप्रयोगः समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon :—

संवत् १९५१ वैशाख वदी १ ।

1096.

5819 **रुद्रसूत्रम् ।** *Rudra Sūtra.*

By Anantadīpa.

Substance, country made paper 6½×3½ inches Folia, 46. Lines, 6, 7
on a page Extent in slokas, 2-2 Character, Nāgara Date, Śaṃvrat 1948 Ap-
pearance, new, Complete The first three leaves have been recently re-
torned

Mangalkarnam —

श्रीगणेशाय नमः ।

सिद्धिद्विप्रदाता विप्रयुक्तिदायकम् ।
 भद्रागमपति वन्दे भक्तकल्पमद्योदयम् ।
 श्रीशक्तिश्च शमानाथ सच्चिदानन्दविग्रहम्
 विरिष्ठादिभिराराध्य भक्तव्रतमुत्तमम् ।
 भक्तिदानन्दरूपाय शिवदेहाङ्गधारिणे ।
 ॐ नमः शिवाय + + + शिवायाभोष्टवायने ॥
 वाचस्पत्यमुनि गत्वा आश्रयणमुनि तथा
 श्रीगुरुन् पितरौ ब्रह्मव्यक्तुस्तथापरां ॥

The object of the work is given in the following
 verses —

- अति श्रातपर्यो वीक्ष्य ब्रह्मपाराशरो स्मृतिम् ।
 बोधायनमुने सूत्र श्रीमदुद्भवसूनुना ॥
 श्रीमदानन्तदेवेन ब्रह्मसूत्र विरच्यते ।
 उपकाराय सर्वेषां परं वाचस्पतेयिनाम् ॥
 अथातः पञ्चाङ्गब्रह्मणा न्यासपूर्वकं जपविधिं व्याख्यास्याम
 18B इति ब्रह्मसूत्रे प्रथमोऽध्यायः
 अथ पराशरबोधायनादिप्रोक्तब्रह्मज्ञानविधिं व्याख्यास्याम ।
 25B अथातो मन्त्रमिदं विधिं वक्ष्यामः ।
 20B अथ पराशरानुक्तमविरोधिनं ब्रह्मभिधेरुक्तिं व्याख्यास्याम
 24A इति ब्रह्मसूत्रे द्वितीयोऽध्यायः
 अथातो भस्मनिपुण्युच्चारणविधिं व्याख्यास्याम
 17B अथातो ब्रह्मसूत्रे तृतीयोऽध्यायः ।

Then —

इति ब्रह्मसूत्रे तृतीयोऽध्यायः
 श्रीमदानन्तदेवेन श्रीमदुद्भवसूनुना ।
 भविष्यमोक्षसूत्रेण काशीपुरनिवाभिना ॥
 मया विरचितं चेत्तत् स्मृतिपुराणम् ॥

स्वकल्पितत्वशङ्काऽत्र न कार्यः विबुधैरतः ।
 परोपपन्नत्वे कृत्वा हस्तसूत्रं समर्पितम् ।
 मदीयनाथयोर्विष्णुवन्द्ययोः शिवपादयोः ।
 न मदीया कृतिर्यस्मात् कृतिरेषा शिवस्य च ।
 यथा प्रेरितवान् हस्तस्तथा लिखितवानहम् ।
 अध्येतव्यमिदं सूत्रं विप्रैः वाञ्छमनेयिभिः ।
 हस्तस्य त्रिविधस्यास्य तत्त्वज्ञानाभिः (?) ।
 भुञ्जन्तुः प्रार्थयेऽहं नञ्जानं भुञ्जमानमानम् ।
 मयोक्तमिह सप्रोध्य विचार्य सदसच्च यतः ।
 ज्ञात्वानुद्धिद्यमर्थं यः कश्चेति मन्त्रगोपयम् ।
 तस्य श्रेयोर्धनं क्लृप्तं भूयाच्चोरो यतो हि सः ॥
 यच्च अमं समुत्पन्नो मन्त्रस्यास्य विलेखने ।
 भर्वात्मा तेन विन्नेष्टुं प्रीयता परमं शिवम् ॥

Colophon —

इति श्रीमद्विवेदि उद्भवात्मज्ञानान्तदेवविरचितं हस्तिकर्तव्यता
 बोधकं हस्तसूत्रं समाप्तम् ।

Post Colophon —

मन्त्रमस्या ३०० । लिखितं कृष्णदेवात् प्रसादतः । सवत १८२८
 चषशुक्ले १ प्रतिपदा श्रवणे ।

1097

1091 भर्तृयज्ञश्राद्धकल्पः । *Bhartr̥yajñashrāddhakalpa*

Substance country male paper 8x4 inches India 10 118 12 on
 1 page Extent in slokas 386 Character Nagari Date S m 17 1 5
 Appearance clean & worn edges (complete)

Colophon —

इति भर्तृयज्ञश्राद्धकल्पः समाप्तः ।

Post Colophon —

नन्दर्चनमुखक्षपाकरमिते श्रीविक्रमेऽन्दे गते
 उज्ज्वलं चासितपक्षपक्षतितथौ मौरे शुभे वामरे ।
 यन्निन्धा गुरुवैजनाथतनय श्रीरामदवामिध
 आह्वयानक्षतेऽलिखत् सवचन सङ्क्रादिकृत्य मुमम ॥

संवत् १७६५ कार्तिके मासि कृच्छे पक्षे प्रतिपद्यन्निन्धा राम
 देवेन लिखितमिदं पुस्तकम् ।

The date does not agree with the Chronogram

Written in different hands, the first leaf is in a larger
 hand, the second, third and fourth in a smaller one the
 rest, again, in a larger hand

It begins —

स्कन्दपुराणे भर्तृयज्ञस्याह्नकल्पे ।
 अमावास्यादिन + + + आह्न दत्त्वा स्ववृक्ष
 मुहूर्ता मासमात्रे ते तस्य सङ्कष्टमार्गसा ।
 आषाढा पञ्चमे पक्षे कन्दानख्ये दिवाकरे
 मृगार्द्धाणि पितुर्यो वै आह्न दाम्यति मानव ॥
 तस्य सवत्स्रं यावत् दत्त्वा न्यु पितरौ ध्रुवम् ।
 एवं ज्ञात्वा करिष्यन्ति प्रेतपक्ष वरा भुवि ॥
 आषाढा पञ्चमे पक्षे यान्यह्नाणि तु धोइश ।
 क्रतुभिस्तानि तुल्यानि तत्र दत्तमयावयम् ॥

A treatise on Brāhmi, based mainly on Bhaṭṭa Yajña's
 commentary on Kātyāyana's Śrauta Sūtra.

Authorities quoted are —

स्कन्दपुराण सम्वाटसमुच्चय, भर्तृयज्ञ वर्णित्र उद्धर्यति पुलस्त्य
श्रीधरसमुच्चय पराशर, कात्यायन, श्रानातप, भास्कर वाराह
सूक्तिमञ्जरी, मनु, व्यास, मागोच यम पराशर घटविश्वम्भत
 याज्ञवल्क्य, वायुपुराण, मुसन्द, आदिपुराण, शङ्ख, वृद्धशानातप,

अक्षित, देवल, चारोत, लोमाक्षि, तार्क्ष, विष्णुपुराण, शौनक,
मत्स्यापुराण, रुद्रवशिष्ठ, मत्स्यपुराण, व्याघ्रपाद, पञ्चार्धेय, व्यास
स्मृत्य, चतुर्विंशतिमत, शम्भु, निगम, मार्कण्डेय, व्याचारसार,
नोषायन ।

1098 .

5758 कुण्डरश्म्यं (वशिष्ठोक्तम्) । *Kunda Rashmīya*

Substance country-made paper 12x5 inches Folia 6 Lines 11 on a
page Extent in Slokas 120 Character Nagari in a modern hand Ap-
pearance fresh Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कुण्डरश्मिर्लघोर्विशेषलक्षणमुच्यते ।
अवशस्योदने प्राची प्राची स्यात् क्षत्तिकोदने ।
विभ्रास्तात्यन्तरे प्राची न प्राची चन्द्रसूर्ययोः ।
ह्यायादिकं बलं प्राप्नो भुवस्तु मत्तं भुवः ।
तस्मादुदोचो मनाध्या भुवात् सर्वा दिशस्ततः ।
कुण्डरश्मिर्निर्णयः प्रोक्तः पुरा मत्स्यसमुच्चयात् ।
स्यष्टौल्लयः स एवार्थनिर्णयः समुदीयते ।
तिर्यग्गुणोदरा स्यष्टा इध्वा वा प्रोच्यस्तथा ।
प्रमाणमङ्गलस्योक्तं वितन्तिर्दादिप्राङ्मुखा ।

Colophon —

इति वशिष्ठोक्तं कुण्डरश्म्यं सम्पूर्णम् ।
श्रीत यक्षेश्वरशिराजेकस्योदं प्रस्तकम् ।

1099.

5658 कुण्डनिर्माणश्लोकः । *Kundannirmana sloka*

with mirth

Substance, Country made paper 8x4 inches Folia 3 Lines 10 on a
page Extent in slokas 700 Character Nagari Fresh Complete

The verses commented upon are 72 in number. Composed in 1150 A D

It begins —

सूनुं श्रीधरमालवस्य शिवदासाख्यादुद्धृत्य[1]तित ।
 सम्पादयिषिदालयस्य जगन्ना श्रीसूर्यदासोऽजनि ।
 यन्मातुर्यशसा दिसौ दश विद्यालाक्षा बलच्छा रुद्र-
 तेष स्थापितकुण्डलम्प्रविहति रामो वनन् नैमिषे ॥ (१)
 शिष्येषु बुधनुकुलनाय प्रयोजन उपायन् चिकीर्षित प्रति
 जानीते

इष्टापूर्तंस्वप्नमाद्य यदाङ्ग-
 वेस्योन्मत्ताधिकृतो भूरिदोषा ।
 कुण्ड स्नातु भूरिभेद तदत्र
 मते रामो नैमिषस्थो विचार्य ॥

It ends —

श्रीमद्भद्रपुराधिपेन मञ्जित श्रीरामचन्द्रेण यो
 भारद्वाजकुलाम्बुधे विधुरिव श्रीमञ्जटाभ्युदित ।
 बन्धूना परिणीतवेऽभ्युपगतोऽसौ मालवो नैमिष
 तेजर्वेदविदो हितेन रचिता रामेण कुण्डाञ्जलि ॥ १२ ॥
 षोडशदानादिदाना रत्नपुगाधीश्वरेण श्रीरामचन्द्रभुज्जा
 भूजितचरयो भारद्वाजमुनिकुलसमुद्भूतमा । ऋग्वेदपारवृन्ता
 मालवीयद्विजकुलकमलबन्धु ऋग्वेदचतुर्वेदिपुत्र श्रीमञ्जटामदास
 चतुर्वेदी रत्नपुरात् । नैमिषारण्य निजब्रह्मवानामुदाहनेन सदा-
 यामोत् । तेन प्रेरितो रामचन्द्रो नैमिषस्थ कुण्डाना आह्वित
 निर्माञ्ज चरचयत

रत्नमञ्जतिविप्रमाणवर्षे 5111 १५०६ ।

गतवति विक्रमभूमिपस्य कालात्

कृतविधिफलदायकऽमरेणे

कृतिरियमस्तु समापिता मुरशे ॥

विकमादित्यकालात् पञ्चदशशतेषु शोडशवर्षाधिकेषु गतेषु व्यय
मञ्जोऽभूत् । This date does not agree with the
Chronogram स चाय यच्चफलदे यच्चभोक्तृ परमपुरुष
सुराधौषे नाशयन्नेऽर्पितमस्तु ।

प्राकृतमर्षणं पुन क्रियते आदरातिशयात् । इति नेमिधर्म्यरामवाचस्पति-
क्षना खलतकुण्डनिम्भाक्षलोकविहति सम्पूर्णा ।

1100.

3240 *The Same*

Sub title country-made paper $8\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{2}$ inches 101a, 11 Lines, 8 on
1 page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance has-
tily-drawn Incomplete at the end

See L 3258 Often noticed

1101.

1767 कुण्डाकृतिः or कुण्डस्तोत्रप्रकाशिका ।

Kundakṛti or Kunda śloka prakāśika

By Rama

Substance country made paper $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches 101a, 12 Lines, 13 on
1 page Character Nagara Dito, Samvat 1071 Appearance old Com-
plete

Colophon —

इति आनेमिधर्मिवा[सि]रामरचितकुण्डस्तोत्रप्रकाशिका
संपूर्तिमगमत् ।

Post Colophon Statement. —

भवत् १६७६ वर्षे नाश्विन शुदि २३ भोम लिखितम् ।
श्रीकल्याणमस्तु ॥ लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ।

Printed in Kundla Gṛantha-maṣaṇi, p 87A.

1102.

1918. *The Same.*

The First Kumda sloka is by Hama Vajapaya and the commentary is anonymous, if not by the author himself

Substance, country-made paper 2½ x 1 inches Folia 48 Lines 4 even
page Extent in slokas, 100 Character Nāgara Date, Śaka 1031 A.
Language, discoloured Complete

Colophon —

इति श्रोत्रमिषवाग्विनामरचिना कृष्णलोकाप्रकाशिका पृथं
भगवत् ।

Post Col. —

द्येवं मोक्षप्रदा ह्येषा पुरोभासा तु यज्ञेनेत् ।
वत्तानी मध्यतः कृत्वा हत कुण्ड तु यज्ञेनेत् ॥ १ ॥
पञ्चमाशं पुरो न्यस्या तद्वत् क्रोशयोः क्षिपेत् ।
क्रोशयोरग्रपर्यन्त न्यसेत् सूत्रद्वय ततः ॥ २ ॥
मध्यक्रोशाग्रमानेन भामयेदङ्गुलम्बकम् ।
कृष्णदोषावाह विश्वकर्मा ॥
खाताधिक्ये भवेन्मोगो जीने येनुधनक्षयः ।
वक्रकुण्डे तु नन्तापो मरणं विप्रमेयने ।
मेखलारहिते श्रीक्रोश्याधिके विलनक्षयः
भार्याविनाशश्च प्रोक्त कुण्डं योन्वा विना हनम् ।
अथत्यध्वेति ततः प्रोक्त कुण्डं यतः कृतवर्जितम् ।
अन्त्य पञ्चमये ।

मानाधिकं भवेन्सूत्रमानहीनं दग्धतेति ।

शके १६८१ ग्रामाधिवासनवत्सरे आषाढशुक्ल ८ तदिने शान्वाजये-
पुस्तक समाप्तम् ।

यज्ञेश्वरदीक्षितेन लिखितम् ।

सार्धं परोपकारार्थम् ।

The text is complete in 72 verses.

The commentary is anonymous.

1103

9039 **कुण्डमण्डपसिद्धिः ।** *Kundam mandapasiddhi*

*By Vittala Dikṣita, son of Vāva Śrīma of Kṛṣṇātrigottā
professing Mādhyandīnyā Śākhā*

For the MS and the work see L 4106

The chronogram giving the date of the work runs
thus —

अग्नि-युग-तिथिगण्ये याति शके वदेत्ये १५२१

विभवशरदि दृष्टे नाति शस्ये तपस्ये ।

अप्रघटति दत्ते पुण्यपक्षे वल्लभे

कमलनयनविष्णो भावुमहारवध्याम् ॥

1104

9639 *The Same*

With a comm by the author himself

Substance, country made paper 11½ x 5½ inches folio 26 Lines 9 on
a pag Extent in śloka 200 Character Nagari Appearance fresh
& complete

This gives rules for the formation of sacrificial altars
and for the erection of sacrificial halls. For descriptions
of the text and for the comm see L Vol VII, No 2331 and
2332, respectively. The accompanying Tika was composed
in Śaka 1541, as appears from the chronogram given in the
MS noticed by R. Mitra. The last verse, comprising the
chronogram, which is the same as quoted in Catl No. 1103
is wanting in the MS under notice.

1105.

10601. कुण्डशिरोमणि । *Kuṇḍa śīromani*,*By Viśiṁa, son of Puṁṣottama*

Substance country-made paper 6x3 inches Folia, 9. Lines, 13, 14 on a page Extent in slokas, 150 Character, Nagara Date, Saurat 1708. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति श्रीविद्यामविरचितः कुण्डशिरोमणिः समाप्तः ।

Post Colophon :—

श्रीरक्ष ॥ संवत् १७०६ वर्षे ज्येष्ठ शुद्ध ३ भद्रपदासरे लिखितं
भट्टशिखरेण स्वर्ण परायेण ॥

There are altogether 83 *kārikās*, composed in Śaka 1521 at Śrinagara in the kingdom of Jambūdvīpa.

Beg. :—

श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा श्रीगणेशाय नमः पुनर्न विप्रोपविध्वंसकं
नित्यं चामरवन्द + + मुकुटैर्दृष्टं परं देवतम् ।
कुण्डे रत्नमयैः क्रमेण खचितं चानोक्तं कुण्डलगमान्
भूते कुण्डशिरोमणिं सुविभक्तं विद्यामसंघो दिवः ॥ १ ॥
चक्षुष्यपादाद्यगच्छकस्य नरस्य यः पश्यतः स हस्तः ।
हस्तस्य सिद्धिप्रदमंगुलं स्थापयत्युमांशो यवसंश्रितः ॥ २ ॥

End —

हस्ता ये लघवोऽपि येऽपि निपुणास्तान् वक्षि नत्वादरात्
सद्युक्त्या खचितं मया मुनिमूर्तेर्बालावबोधं स्फुटम् ।
कुण्डं वासनया विधायं निखिलं धायं चमत्कारकम्
यत्किञ्चिद् भक्तस्तथापि यत्नितं शोध्यं महद्भिद्य तत् ॥ ८० ॥
सन्नि श्रीसहिते पुरे सकलविद्वन्निर्भूयिते
श्रीब्रह्मसंरके महागुणनिधिः श्रीपादशङ्खो दिवः ।

श्रीमच्छ्रीगुरुपुस्तकः प्रवरधोस्तब्धस्तु विद्यामका
 चमे कुण्डशिरोमणि सविश्व देवधूतमणिः । ८१ ।
 प्राक् चन्द्रदिपद्येन्दु १५ २१ प्रमिते रचितो मया ।
 यत् कुण्डागमानी चि हत्तैयन्नाट्यमिति । ८२ ।

1106

७८१८ कुण्डकल्पद्रुमः । *Kunda kalpadruma*

By *Malhara Śukla*

Substance co: try made paper 10x4½ inches Folia 44 In Tr pāṭha form Clear over Vāgari in a modern hand Appearance fresh Complete

For the work see H P R Vol III, No 60

This was composed in 1712 Vikrama Samvat and 1548 Śika, i.e. in 1650 A.D. It is noted for its accuracy of mathematical calculations. It has been printed in the *Kunda granthavimsati*.

It is accompanied by an anonymous running commentary which begins

योगशेषाय नमः । विश्वकोषे ।

उक्तारस्यायशब्दस्य द्वावेतौ ब्रह्मण इति ।

कण्ड भित्ति विनिर्यातौ तेन मातृलिका दुभौ ।, etc

1107

७४७६ कुण्डश्लेषफलोदयः । *Kunda kṣēṭṭha phalodaya*

By *Vedāṇṇa Rāya, son of Tyagala*

Substance country made paper 12½ x 4 inches Folia 34 Lines 9 on a page Extent: 11 slokas 1400 Character N gari Appearance fresh Complete Date Samvat 1901

Colophons —

इति श्रीवेदाङ्गरायविरचित कुण्डश्लेषफलोदयस्य समाप्तः ।

Post Colophon —

संवत् १८६१ । श्रीः व्यासाङ्ग वरी ८ बार मङ्गल । श्री ।

Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा श्रीवासुदेवेन्द्रसरस्वयभिधं यत्किम् ।

गणेशादिसुरास्वाद्यं भट्टश्रीव्यमला(?)काजः ॥

The object of the work —

ब्रूते वेदाङ्गरायाख्यं कुण्डल्लेखफलोदयम् ।

गणितगतरीत्या च वृद्धा मुनिमताभि च ॥

Then it goes on —

अथ रज्यरज्योर्मणिम् ।

त्रिभिस्त्रेवाङ्गलेखैर्न करो रत्नि प्रकीर्तितम् ।

अरत्निं ताड्यं च त्रेषु चाङ्गुलेषु विवर्जितम् ॥

An account of the author's family, given at the end of the work —

आसीद् गुर्जरदेशमख्यमभि श्रीवत्सगोचोद्भवो
र[?]नाभट्ट इति प्रसिद्धमहिमा वेदान्तशास्त्राम्बुधि ।

तज्ज श्रीतिगलाभिधो द्विवरैः सम्पूजित सत्त्ववे
श्रीतस्मार्त्तविचारमारुचतुरो वेदार्थवाराणिधिः ॥

तत् स्रग्विर्जदेवभक्तिमिरत श्रीमत्स[?]विदाजवे
च लिखीदमभिः सुनामकूपया वेदाङ्गराय व्यधात् ।

सोऽयं सत्त्वसरस्वदाय विविधानालोख्य युक्तागमान्
चक्रे पुण्यफलोदयं सुविप्रदं भट्टश्रीवत्स सधौः ॥

शुक्लशर (शरति) विविधागमार्थविप्रकाशं फलं वीजे चरता (?)

वेदे वेदमुखे सुप्रसंगितने चेमेति (?) नि सप्रया ।

वेदाध्यय च मन्त्रतौ सुपटवस्तान् वप्ति नत्वादरात्
द्वयत्किञ्चिमतो मयात्र कथितं शोधं नुपैसैत्य तत् ॥

1108.

5766 कुण्डरत्नाकरटीका । *Kunda Ratnākaraṭīkā*

By Visvanātha Divedi, son of Śripatī Divedi

Substance country made paper 10½×5½ inches Fol = 40 Lines 12
 on a page Extent in slokas 1200 Character Nāgara Date Saptat 1890
 and Śaka 1754 Appearance fresh Complete

The author is his own commentator The text has
 been printed in Kundagrantha vīṇṣatī

The commentary begins —

श्रीगणेशाय नमः । विश्वकोषे ।

ॐकारश्चापशब्दश्च द्वावेतौ ब्रह्मणः पुरा ।

कण्ठ भिला विनिर्यातौ तेन माङ्गलिकावभौ ॥

The end of the commentary —

नानाशाखीयश्रुत्वागमनिपुणमतिर्वेदवेदार्थवेत्ता
 ज्योति सिद्धान्तपाटीगणितसुमण्डक कश्चिदेव अमं मे ।
 विद्यायाङ्गीकरोतु त्वजतु ज्ञातिमिमा वाऽङ्गनिर्वज्ज एषो
 ऽन्येषा नाच्चाधिकारः पित्राखरविस्त वज्रकर्णस्य तुल्यम् ॥
 ज्योति सिद्धान्तवेत्ता यदपि निजमनस्तुष्टिपुष्टि निधत्ते
 नो धत्ते वागमश्च क्रतुरसनिचयक्षिप्रसर्वाङ्गयष्टि ।
 नो धत्तेऽस्मच्छमे चेत् स्रक्ततचयवशात् सर्वविद्याविनोदो
 धत्ता धत्ते च नेर्घ्या(व)यनिचितमनाश्चन्द्रचूडो दधातु ॥ (?) ॥
 वेदचम्यामधीतो गुणिगणयनारम्भगव्यामगण्यो
 वेदस्याख्यानविस्थापितचतुरश्रमत्कारकारिस्कोर्षि ।
 मौमासान्यायवैशेषिकफलिगणिताम्बोधिखन्तारपोतो
 जीयात् श्रीश्रीपतियो भगति गुरुगुरु श्रीनगन्नायसूनु ॥
 तत् स्रुविष्णुजीयः अतिनिकरश्चिरसिद्धसिद्धान्तवेत्ता
 मौमासान्यायदीक्षागुरुखिलयलाधारभूत कवीन्द्र ।
 तस्याश्रयालको योऽनुज इह कथितो विश्वनाथः कवीन्द्रः
 तेनेय कुण्डरत्नाकरवरविवृतिः सखधायि सनुया ॥

Colophon —

इति श्रीमत्सकलविद्याविद्यारदश्रीश्रीवतिद्विवेदिस्तुविश्वनाथ-
द्विवेदिहता स्वस्तकुम्भरत्नाकरटीका समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

श्रीसंवत् १८६० शके १७५४ वैशाखस्यान्तिमे पक्षे षष्ठोदश्यां
सुप्रवासरे ।

1109

577४ कुण्डोद्योत । *Kundoddyota*

*By Nila Kanṭha Bhaṭṭa with the Vivṛti commentary by
his son, Śaṅkara Bhaṭṭa entitled Kuṇḍa bhāṣkāra*

Substance country made paper 10×७ inches Folia 65 In Tripatha
form Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance old
and discoloured Complete

The text begins —

देवमिरक्ष्यसङ्गानामवाङ्मनसगोचरम् ।
प्रयच्छमपि तज्ज्ञानं सर्वदा समुपासीहे ॥
द्विजराजैकमूर्धन्यं ब्रह्माध्यक्षं शिवाश्रितम् ।
काश्यां सर्वोपदेष्टारं भावये शङ्करं गुह्यम् ॥
विरोधिनां त्रैलोक्यदर्शनार्थं
ब्रह्मा बभूवाय परं एमान् यः ।
श्रीशङ्करो भट्ट इहैककण्ठो
मीमांसकादितमुरीषकारः ॥

कुण्डमण्डपनिर्मायकारिका उपकारिका ।
नीलकण्ठ्यता सन्तु कण्ठे ता कम्भेऽहं ज्ञता ॥

रविरभिगतो गवाक्षगो
बस्तुमिषं परमाद्यभिर्मितं ।
असदेषुरयं तदद्यभौ-
रपरेषुर्विबुधास्तथावयन् ॥

The commentary begins. —

श्रीगणेशाय नमः । साम्बादित्याय नमः ।
 यतः सच्च विश्वं भजति जगत्सत्त्वालयमिदं
 य आत्मा सर्वेषां स्थिरचरजडानां अपि विभुः ।
 तमेतं भास्वन्तं विधिश्चरिमहेशानवपुषः
 नमस्यामः काम परमकमनीयं स्रष्टुमिदम् ॥
 तमोद्यागप्रवर्धनं कथारं द्युतिसविदं ।
 आनन्दामृतदातारं सवितारं भजामहे ।
 श्रीभट्टनीलकण्ठ पितरं परिचिन्त्य शृङ्गारं काश्या ।
 पिढ्ढतं कुण्डोद्योतं आचरे मूलमाशोच ॥

End of the commentary —

इह पण्डितदुर्विगाहप्राप्ते
 यदलेखि स्तब्धिया मया तु किञ्चित् ।
 अवलम्बनमेकमेव तस्मिन्
 मम गङ्गायुतनीलकण्ठपादौ ॥

Colophon —

इति श्रीमन्मोमासकभट्टनीलकण्ठात्मजभट्टशृङ्गारकृतौ पिढ्ढत-
 कुण्डोद्योतविद्यति कुण्डभास्वरारण्या समाप्तिमगमत् ।

After which there are seven lines more on the subject

110.

80 कुण्डार्कः । *Kundarka*

By Śaṅkara, son of Nīla Kāṇṭha, with the commentary en-
 titled *Kundarka māṇṣaṇā* by Rājhuvara, son of Viṭaṭhala

Kundarka, a metrical treatise on the construction of
 ten kinds of fire altars

The MS is noticed in L. 708 in which the text is not
 fully described

It begins thus --

भासन्त नीलकण्ठ पितरमनुसरन् प्रहरो वह्नि कुण्ड
भूध्वज्जायदक्ष दशप्रतपवनात्तदशप्रोत्तरे स्यात् ।
इक्ष स्यादुद्धवाशौ प्रपदममखिय पञ्चमोऽशोऽङ्गुल तत्
मिद्धांशस्तदमनाशौ यव उरगलवस्तस्य यूजाष्टलौक्षा ॥ १ ॥
छायातो मध्यप्रहो समधुवि विहित मण्डल येन वष्टेत
वष्टे च स्थानपुम्न तदनुगतगुणः प्रागगुणोऽधोदगसुः ।
तस्या ताभ्या तदर्धाधिकमुष्णतयोर्मध्ययोर्मध्यत स्यात्
तत् सन्धेर्धामयांशु कुण्डलपरिमित सत्त्वंकुण्डप्रसिद्धि ॥ २ ॥

It ends thus —

स्युर्दत्तव्यासवर्मा त्रिविक्रमरक्षाभाषाखान्याश्रयतौ
रामाद्याशौ प्रहोप्रो नगकुल[व]िद्युक्व्यस्ततो बाह्वर्गः ।
दोष दोषान्तकृतो खपदमितिषणं स्यात्तुलां त्रिदोष
पादार्द्धाद्विदोष्यामितिभुवनवदष्टहरो वैलकसिः ॥ १५ ॥

The authorities quoted in the commentary are —(1)
Katyāyana (2) Rāmā Vajapeṭi

Post Colophon Statement —

अस्य त्रयस्यखा ७५२० अथ अहो दोषान्वित ३५२० अन्य
मूलम् । ८६४८६ । ३ । ७ । पादोक्त्य दोषैर्

The MS begins off here

1111

45 *The same (text and comm)*

Substance con try n do paper 8x4 inches Folia 23 Lines 7 on a
page Extent folios 90 Character ॥ Vajara Date Samvat 1880 Ap
pearance local Prose and verse General y correct Incomplete

संवत् १८८५ वषत् रामाक्षकालुरामशर्मेशुलिखित छाप
परार्थं आयुभम् ।

1112

1010 *The Same Text*

With a commentary by Sitapati, son of Govinda

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 18 Lines 15 to 17
on a page Extent in slokas 72. Character Nagari Date Samv 1812 (P)
Appearance new Complete

The text is by Sañhara, son of Nilakantha

The text is in the middle of the MS and the comm
above and beneath it

The commentary begins thus —

तथा साम्बसदाशिव निजगुह कुय्यार्कमहासना
श्रीमत्कृष्णपदारविन्दममल स्मृता गयेशस्य च ।
प्रौढी प्रौढस्वभावा नैति गयको चाख्योपपत्ति विना
ऽत सोतापतिनामको वदति ता गोविन्दपुत्रोऽख्यधौ ॥

अथ श्रीमन्महाविद्वन्कुटमणिभट्टनीलकण्ठनयशङ्करनामा
विद्वान् उपपत्तिप्रधानमख्यक्रिय सुगमोपाय कुय्यप्रकाशक यस्य
कुय्यार्कस्य आविष्कारो प्रतिगानीते ॥ अस्मिन् यन्त्रे तृतीयस्तु
ईशप्रशोकवज्जितेषु सर्ववृत्तेषु स्वधरावृत्त । तयोस्तु प्रादुर्ल
विक्रीडितम् । तत्र प्रथम भास्वन्तमिति ॥

It ends thus —

इशविधकुय्यप्रभृतिवृत्तव्यासानामेकदिक्षुस्वादिमानभेदेन प्रत्येक
दशविधानां तथा दोष्णां बाह्यानां अनेन प्रकारेण मिति प्रमाद्य
श्रीमद्भट्टनीलकण्ठस्तु शङ्करनामाचार्य्य अवदत उक्तवान् । विल
रस्य यस्यान्तरादवगन्तव्यः । दादशेन युक्त ११८ । ७ । ४ । अथ
भुजवर्ग । अस्य मूल सप्तः १० । ७ । १ । वृत्तव्यासार्धवर्ग २०९ ।
० । ४ । अस्य मूल ४ ।
१६ । १ । २ । ४ । लम्बगुणितभुजार्ध ७१ । ६ । २ । इदं अस्मिन्
वृत्तोऽष्टावृत्तमयम् ।

Colophon :—

इति समाप्तोऽयं कुण्डार्कः सटीकः आर्वं वं १३ मं १८२ ।

1113.

1768 *The Same.*

With an anonymous commentary.

Substance, country-made paper 10½×4½ inches Folia 22 In the
Tripatha form Character, Nagari Appearance tolerable Incomplete at
the end

The comm begins this —

व्याख्या त्रियं खकुलवास मदीश्वरी ता (?)

सावं शिवं सततयं च चिरं विचिन्त्य ।

कुण्डार्कनार्थकराष्ट ॥ धनानिनाशि (?)

टोका करोमि तुर (?) भोगवर्त्मसिद्धौ ॥

1114.

7898.

Substance country-made paper 6×2½ inches Folia 31 of which foli
2-13 are missing Lines, 8 on a page Character Nagari of the eighteenth
century Appearance, discoloured

I

21A—

इति श्रीपरशुरामविरचिताया ऋषिज्ञतौ मय्यपकुण्डलक्षणं
मसाप्तम् ।

Beginning :—

ॐ अथ मय्यपकुण्डादिसाधनं यश्चिद्धवे ।

साधनेव प्रथमं प्राची शकुना चोदयाधवा ॥, et etc.

There are only three kārīkās in the first leaf. Then
follows a long gap. The next leaf, marked 14 begins with
kārīkā No 93. The last kārīkā is marked 145 (with
hundred omitted).

II

Beg. :— अथ नवकुण्डविधानम् ।

मण्डपमध्यस्थितचतुःस्तम्भेषु मध्ये यां वेदितुं स्या पूर्वभागे
चतुरस्रकुण्ड उदङ्मुखयोगिकं कृत्वा आमेत्या योगिकुण्डं कुर्यात् ।
तस्य निर्माणमेव ।

कृत्वा द्वौ चतुरस्रमध्यरश्मनाभाभाग्रवत्यां प्रत-
मट्त्रिंशदिमान् विधाय च ततः सर्वर्जितान् पूर्वतः ।
पश्चात् कोणयुगे तदङ्गयुगले सर्वर्जं योन्योत्तर-
तन्मध्यस्य च मध्ययोः प्रमिता कुर्याद्द्विर्वर्तुले ॥ १ ॥

अस्यार्थः ।

This portion contains stanza is in the Śāṇḍilyakṛidita
metre, relating to the construction of nine different kinds of
Kunda, with their explanations. It speaks also of a 10th
Kunda

प्रसङ्गात् सप्तास्रकुण्डं कथ्यते ।

तदित्यः । कृत्वा द्वौ चतुरस्रमध्यरश्मना द्वेधा तदेकं पुनः
षट्त्रिंशदिधमारचय्य च ततः सप्तास्रकान् वर्जयेत् ।
तावन्मानगु + + वर्तुलमयो सम्पाद्य तद्विष्णुति
कृत्वा विंशतिधा नवाश्रमितया व्या सप्तरज्वा लिखेत् ॥

अस्यार्थः, etc, etc

1115.

0469. कुण्डमण्डपकौमुदी । *Kunda maṇḍapa-kāumudī*

By Viśvanātha Deva, with Vīraṇa.

Substance country made paper 12½ × 5½ inches Folia 51 Lines 2
on a page Extent in slokas 1124 Character Nagara Date Samvat 141
Appearance fresh Complete

Colophon —

इति श्रीविश्वनाथदेवविरचिता कुण्डमण्डपकौमुदीविवरण
समाप्तम् ।

Post Colophon —

शुभ । श्रीसमयनाम समत १८६१ मो अष्ठतरी १३
वार रवि ।

The text by Visvātha Deva is well known, being
printed in Kundugi anthavinsas

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

‘T भवति भवति रामो जलकोभानिरेको
दधरचकुलदोष मधिदानन्दहपः ।
दधमुखमुपशब्ददेविष्णुददत्तो
भद्रकुलतिलकोपमानहानिप्रवीकः ॥ (?)

सूत्रोः श्रीपुत्रधोत्तमस्य तनयः श्रीमन्मुकुन्दस्य यः (या)
शम्भु शम्भुविवापरो धूम्रमति श्रीरामसचिन्तने ।
तत्सन्तुविस्तुधाममेयु निपुण श्रीरामदेवानुजो
मूने कुण्डमिच्छाभेदसहित श्रीविश्वनाथ सुधी ॥ २ ॥

Vivaraṇa —

श्रीपुत्रधोत्तमस्य सुनोमुकुन्दस्य यस्तनय इत्यन्वयः , etc , etc

1116.

10246 कुण्डमण्डपदर्पण । *Kunda maṇḍapa darpaṇa*

By Nāṇḍajinī

Substance country made paper 9X4 inches. Folio 3 of 10 of the acc 11
is missing. Lines 9 on 11 ago. Character Nagara of the eighteenth century.
Appearance old and discoloured.

Colophon —

कुण्डमण्डपदर्पण समाप्त ।

Lost Colophon —

श्रीविश्वनाथार्यसमस्त ।

Printed in Kundugi anthavinsas

1117.

6032. **कुण्डशिखा ।** *Kuṇḍaśikṣa**By Kīṣara, son of Gopāla Dikṣita.*

Substance, country-made paper 10×1½ inches Folia, 7 Lines, 12, 14
 on a page Extent in slokas, 130 Character, Nāgara Date, Samvat 1859
 Appearance, discoloured Complete

The mangalācārāṃ and the object of the work

गणेशं गिरिजां तातं मुखं भास्वरपूर्वकान् ।

अ[रि]चिन्त्य मनसा भक्त्या युक्त्या कुण्डानि वक्ष्यहेम् ।

मध्यमाङ्गलकूर्पूरमध्यं

तत् करोन्मितमुदाहृतमवधौ ।

सार्द्धमेव रचितोयमरत्नि-

स्वङ्गलिपयवियुक् च य रत्निः ॥

The end :—

यत्किञ्चिदत्र गणिताब्धि-तितौर्युखा चेद

युक्तं तथान्यदपि वा लिखितं भवेद्य ।

प्रोध्यं तदासु सुधिया + + + विचिन्त्य

विज्ञापना नतिहता क्रियते मयैवा ।

श्रीयाश्वक्वामुनिवंशवतंसभूतो

गोपालदोक्षितविश्रुतितत्त्ववेत्ता ।

तस्यात्मनेन गणितार्थवपारमेय

श्रीकेशवेन रचिता किल कुण्डशिखा ॥

Colophon :—

इति कुण्डमण्डपविधिः ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १८५६ चान्दिनमासे कृष्णपक्षे २ द्वितीयाया चन्द्रशतरे ।

1118.

2994 कुण्डकारिका । *Kuṇḍakārikā*By *Lakṣmīdhara*

Substance, country made paper 9½x4½ inches Folia 3 Lines 11 on a page Content in Slokas 60 Character Nagara of the nineteenth century Appearance discoloured and worn out Complete Date Samvat 1809

It contains 40 kārīkās on Kunda

The first kārīkā runs —

एकहस्तानिके कुण्डे योन्यादिविविधास्ततः ।

सुगमेन विधानेन कर्तव्याग्नेन ज्ञाप्यते ॥ १ ॥

The last kārīkā —

तस्यैव कर्णसूत्रेण साधितं ब्रह्मसूत्रकम् ।

पञ्चहस्तस्य कर्णेन साधितं दशहस्तकमिति ॥ ३० ॥

यवमेवोत्तरा वृद्धिः कार्य्या कार्य्यदिशेषतः ॥

Colophon —

इति लक्ष्मोधरविरचिता कुण्डकारिका समाप्ता ।

The Post Colophon Statement —

सर्वदात्मनामेन्दुवर्षेत्याषाढमासके ।

विष्णुतिथ्या सिते पक्षे वासरे मित्रसङ्के ।

लिखिता श्लोकका सर्व्वे कुण्डानां प्रदरेण तु ॥

शुभं भवतु ।

1119

2687

Substance country made paper 7x4 inches Folia 14 Lines 9 to 11 on a page Character Nagara Appearance old and discoloured Incomplete and corrupt

It begins —

अथ सर्व्वेषां कुण्डानां प्रकृतिभूत

चतुरस्रतावच्छालिन्यान्वाहे (?)

द्विप्रथासे तूर्थचित्र सपाश-

सूत्र शब्दो पश्चिमे पूर्वकेऽपि ।

दत्ता कर्षेत् कोणयो पाशतूर्थे

स्यादेव वा वेदकोण समानम् ॥

1120.

1108 कुण्डमण्डपप्रकारः । *Kunda mandapa prakāra*

Substance country made paper 10½ x 4½ inches Folia 3 Lines 4
on 1 page Extent in slokas 115 Character Nagara Fresh Incomplete

It begins —

अथ कुण्डमण्डप स्वरूपीक्रियते । ऊर्ध्वराजप्रपातिसदृशमानस्य
पञ्चमाशो हस्तो हस्तस्य चतुर्विधाशुच्यं चतुल्लस्याष्टप्राशो षष्ठे ।

1121.

7873

Six strips of paper, containing figures of 11 different kundas, with directions for their drawing

1122

2728

Substance country made paper 10 x 5 inches Folia 8 without page
marks Lines 14 16 on a page Character Nagara Appearance dis-
coloured

A fragment of some work on the construction of altars
for sacrificial rites

Topics —

अथ दत्तकुण्डमाह, अथ समभुजषडसकुण्डमाह, अथाद्वय-
कुण्डम्, अथ त्रिकोणकुण्डम्, अथ दक्षकुण्डम्, अथोत्तिलकनद्या-
ष्टिकुण्डम् (?), अथ ऊर्ध्वदत्तकुण्डमाह, अथ त्रिकोणकुण्डमाह,
अथ पतुरसकुण्डस्य क्षेत्रफलानवप्रकारो जीतावस्थाम् ।

The MS contains also the figures of the *kunda*s

1123.

5910 कुण्डप्रदीपक । *Kunda-pradīpaka**By Mahadeva, with a commentary*

Substance country made paper 10x5 inches Folia 8 Lines 17 on a page Extent in slokas 750 Character Nagari Date Samvat 1856 Appearance, old and discoloured Complete

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथमैकरदं देवं प्रारक्षं गुहमेव च ।

कुण्डप्रदीपकं कुर्वे बालाञ्जानतमोऽपहम् ।

Comm. —

अहं कुण्डप्रदीपकं कुर्वे इत्यग्नयः ।

Colophon —

इति श्रीराजगुहमहादेवविरचितः कुण्डप्रदीपकः [मटीकः]

समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon. —

संवत् १८५६ वैशाखे ।

Printed in Kundagranthavinsati, p 118

1124.

5814. मण्डपकरणविधिः । *Mandapa-kanana-vidhi**By Śaṅkara Śukla, the son of Viśaṅka*

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 38 Lines 7 on a page Extent in slokas 532 Character Nagari of the nineteenth century Appearance fresh Complete

On the construction of a mandapa or hall for sacrifices and for other purposes

Beginning —

प्रथमं तात विद्याम विप्रैश्च नमदम्बिकाम् ।

श्रिध्याखामुपकाराय मण्डपस्य विधिं हृदे ॥

मण्डपकरणे पूर्वं यथाशास्त्रं ग्राह्यं साधयेत् । यथा । तत्र पूर्वं
समां भूमिं कृत्वा शत्रुदादशाकुलोच्छित्तमहङ्गुलविस्तारमृजु सूच्य
तथा पृथुमूलं यथा भुवि धृते स्थिरो भवति तथा कुर्वीत ।

Colophon —

इति मण्डपपूजाविधिः ।

इति श्रीविद्वन्मुकुटभाषिण्यविरचितचरणकमल-पुष्पश्रीविद्या-
मात्मजशिवरामेभ्य विरचिता मण्डपकरणादिपूजनान्त समाप्तम् ।

1125.

1100 मण्डपद्रुमः । *Mandapa druma*

By Mahādeva

Substance country made paper 18×3½ inches Folia 26 Lines 80 :
a page Extent in slokas 300 Character Nāgara Date, Samvat 1719
Prose with drawings Complete

A manual for the construction of sacrificial pandals, by
Mahādeva, son of Lavācārya, an inhabitant of Mundhīpur
in Guzerat Date of composition, Sam 1711

Beginning —

श्रीगणाधिपतये नमः ।

• ब्रह्मसूत्रयन्त्रवत्वा समूलमण्डपद्रुमः ।

वास्तुशास्त्रवनादभ्यात् महादेवेन रच्यते ॥ १ ॥

• यथादौ सूक्ष्मवचना दूषयति ।

इयं हस्तक्रिया मौली न च वादक्रिया खलु ।

तस्मादेवातिसूक्ष्मोक्तिर्गिरा नात्र प्रयोजनम् ॥ २ ॥

It ends —

चितिशिद्धार्यसूत्रोक्तपञ्चकुण्डस्य शिद्ध्यता । (?) ।

भामकत्वभनात् मन्तस्तुष्यन्तु विरमन्तु च ॥

विरमन्तु एतस्मादधिक वर्ण्यमित्यर्थः ।

ससूत्रद्विशतश्लोकैरियमुक्तिश्चिदात्मनि ।

समर्पितेष्टसत्तैकवर्षे विक्रमतो मया ॥

इत्येव खनु मण्डपदुममक्षी मुन्धापुरे ग्ल्लंरे
 विख्याते भुवि मण्डपौचजनन सवर्धमान धिया ।
 शालाशास्त्रवनात् प्रष्टुञ्ज+ मन्त्रादेवार्थं आनीतवान्
 क्षण्यो देवतस्य वधामरवनात् शार्दूलविक्रीडितात् ॥

Col —

इति श्रीमत्सकलशास्त्रपारीक्षरमम(?)वर्द्धितमुकुटपद्मराग—
 मणिलवाचार्यसुनुमन्त्रादेवद्वारिविरचिते मण्डपदुमे नवकुण्डिकापल-
 प्रकरणस्तौय ॥ ३ ॥

Post Col —

विश्वमार्कात् सप्तदशशतौत्तरैकोनविंशतितमे वर्षे ६ ह्यब्दभट्ट
 सुनुना हरिभट्टेन लिखितद्योपकाराय । सवत् १७१६

In a different hand —

श्रीश्रीवादिदेवदौष्टनेत्र वाराणस्याभिषेक मण्डपदुमपुस्तक
 श्रीदिवाकरभट्टेभ्यो दत्तम् छिटकञ्चातिना दियादयामख्येन ।

1126

5815

Substance country-made paper 9½ x 4½ inches Folia 5 lines 10 to 14 on a page Character Nagara Date Samvat 1631 appearance old and discoloured

This relates to the consecration of a *mandapa*

Beginning —

ॐ नम श्रीरामाय ।

अथ मण्डपस्य समुदाहरतोत्पद्यन्वनां स्थापनम् ।

आवाहयामि देवेश ब्रह्ममूर्तिपितामहम् ।

इत्येकं चाक्षरं त्रयं त्रयं त्रयं कमण्डलुम् ॥, etc

3B, अथ तोरणपवित्रा, 4B इति तोरणपूजा—सकलौकरयम्, 5B,

इति ध्वजापूजा समाप्ता ।

The date and the original owner of the manuscript

संलि श्रीमन्मन्त्रोद्देश एकत्रिंशदशेऽब्दे च १६३१ आषाढे मासि शुक्लपक्षे

चतुर्थी तिथौ बुधवासरेऽद्येह श्रीवीरसलनगरवासस्थं नागरचातीयमहं योषासूनुना-
शाङ्गकेनावलोकनाय विभागानन्तरं लिखितम् ॥

शिवमस्तु सर्वत्रगतः ॥ शुभं भवतु ॥

1127.

2062. षोडशहस्तात्मकमण्डपस्तम्भादिविचारः ।

Ṣoḍaśa-hastātma-ka-maṇḍapa-stambhādi-vicāra.

Substance, country-made paper 12×4½ inches Folia, 2 Lines, 11 on
a page Extent in sloka, 56 Character, Nāgara of the nineteenth century
Appearance, fresh

It begins:—

षोडशहस्तात्मकमण्डपस्तम्भादिविचारः । तत्र द्वाविंशत् स्तम्भाः ।

तद्यवस्था । पूर्वोदितुर्दिक्षु सूत्रप्रान्ते द्वादशस्तम्भाः १९ ।

पूर्वोदितुर्दिक्षु द्वारशाखाख्यं स्तम्भयोर्द्वयं द्वयं निखिपं । एवं च

अष्टौ द्वारस्तम्भाः द्वारविक्षृतिश्च अष्टाङ्गुलाधिकद्विहस्तमात्रा ।

एते विंशति (२०) स्तम्भाः पञ्चहस्ता कार्याः ।

1B, इति मण्डपविचारः । 2A, इति गुणद्विचारः । 2B, इति कपा-
दिविचारः, इति भूमिपूजनम् ।

End:— इति बहस्र[क्तं]

Rules for construction of sacrificial pandals, firepits,
and images of deities.

1128.

6275. आधानविहारकारिका । *Ādhāna-vihāra-kārikā.*

Substance, country made paper 9×4 inches. Folia, 2. Lines, 9 on a
page Extent in śloka, 27 Character, modern Nāgara Appearance, fresh
Complete

Colophon:—

ॐ आधानविहारकारिका ।

Twenty-two kārikās concerning the construction of the
fire-altar.

Beginning —

आधानविहारप्रज्ञोक्त ।

समरिद्यते(?) वा प्रपद्योन्निते वा य ऊर्द्धनाक्षौ नरपद्ममोऽथ ।

इक्षत सतस्तस्य जिनाप्रकोऽत्रागुले यवस्तस्य लवोऽष्टमोऽष्ट्य ॥१॥

क्षतमुष्टिकप्रकोष्ठो मुष्टिररन्निर्विरष्टमाशकर ।

सोऽरनिष्यक्तनिष्ठकर एव कलाप्ररहित स्यात् ॥

End —

एवमुत्तरत कुख्याद् दे रेखान्ता चयाकुलम् ।

मूलं तमीषधीना वा वेदि स्यात् शौशमासिकौ ॥

1129.

5070D यज्ञशाला । *Yajña Śāla**By Haladhara*

Substance, palm leaf 13½×1 inches Fols 8 Lines 5 on a page
 Extent in slokas 206 Character Uṇṇi of the eighteenth century : Appearance old Complete

Beginning —

श्रीमद्येशाय नम । अविज्ञमस्तु ।

T नत्वा नत्वा पादयोः पद्मनाभ

दित्वा दित्वा मन्दघोभिर्विवादम् ।

स्रुत्वा स्रुत्वा युक्त्वसूत्रार्थममै

ज्ञोक्तैर्न केवला यज्ञशालाम् ॥

Comm — पद्मनाभो नाम यज्ञकर्तुं दित्वा च एव पद्मनाभः श्रीरार्थं
 नत्वा पादयोः नमस्कारं कृतेति भावः ॥

T अग्निष्टोम सर्व्वव्यादिभ्यो यत्

तस्मादग्निष्टोमशाला ब्रवीमि ।

तन्मार्गेण सुख्यभिदा विधिज्ञा

कुर्व्वन्तु प्राज्ञ वाग्वेद्यादिशालाम् ॥

End :—

कमुमु विहितदोक्षो रामचन्द्रो रथो यः
समञ्जसि खलु तस्मादोक्षितः पद्मनाभः ।
इत्यपररथशर्मा तत्पुत्रः पुण्यशर्मा
शिशुजनमनु पद्यैरत्रवीक्ष्यशास्त्राम् ॥

Colophon .—

इति ओषधिर्योनादिशास्त्रा समाप्ता ।

There are eight stray leaves after this

1130.

2737.

One leaf only of some work on the measurement of sacrificial altar, without page marks

Begins .—

उभयरूपतायां क्षारादिमानं मध्यममानेन कनियमानेन वा
कर्तव्यमिति । इत्यादि ।

The authorities — तथाच बोधायनमुत्पले, चतुर्विंशतिवृत्तपर्यन्त
मण्डपद्विर्जनमुक्तावस्थादौ वृक्षते, भविष्योत्तरे । इयंदोक्षितास्तु क्षारादि-
टीकाया ।

1131.

1012 दर्शपौर्णमासचातुर्मास्यविहारकारिका विवरण-
सहिता ।

*Daśa paurnamāsa cāturmāsya vihāra kārikā with
vivarana*

By Nīlakanṭha

Substance, country made paper 8½ x 3½ inches Folia 5 Lines, 13 on
a page Extent in slokas, 110 Character, Nagara Appearance, old Com-
plete

Mnemonic verses on the measurement with mathemati-
cal accuracy and the method of construction of various

altars in accordance with the Śālvā Sūtras referring to the Haviryajña sacrifices, Darśapurnamāsā and Caturmāsya.

The karikas are by Nīlkantha, the glosses are without the author's name.

Beginning —

श्रीसरस्वत्यै नमः ।

अथ दशप्रयोगमासकारिकाविवरणम् ।

आयतनप्रमाणमाह ।

Text — विप्रत्यङ्गुलमाचक्षुः चतुर्विप्रत्यङ्गयापि + ।

यद्विप्रत्यङ्गुलं वापि बाह्योऽन्तरमेव वा ॥ १ ॥

Gloss — आयतनपरिमाणस्येवावन्तो विकल्पतः चतुर्विप्रत्यङ्गुलमायतनं प्रक्रम्य उच्यते ।

सर्व्वेषां प्रकृतिभूतं चतुरस्रसाधनप्रकारमाह ।

Text — यावत् प्रमाणा रज्जुः स्यात् तावानेवागमो भवेत् ।

आगमाद्धै तु शङ्कुः स्यादन्तराद्धै निरम्बकम् ॥

Gloss — चतुर्विप्रत्यङ्गुलप्रमाणा रज्जुः स्यात्तावानेव आगमः तावत् प्रमाणा स्तूपम् तस्या रज्जौ मेकयेत् । यन्मेकितं सूत्रं तदागमसंज्ञकं तस्मिन् प्रमाणार्द्धे शङ्कुर्ये चिद्धं कुर्यात् तस्यान्तर्भागे यदार्द्धं तत्र निरम्बकत्वाय आकार्यकापे चिद्धं कुर्यात् । ततश्चतुर्विप्रत्यङ्गुलात्मकमायतनभूमिं परिकल्प्य पूर्व्वपश्चिमयोः शङ्कुविधातयोः शङ्कोस्तु सूत्रप्रान्तौ दद्यात् ॥ इत्यादि ।

In this manner the glosses go on following their texts throughout the Darśapurnamāsā section. In the Caturmāsya section first come the glosses then follow the kārīkās.

In 3B, end Darśapurnamāsā kārīkās with the glosses and then commence the glosses on Caturmāsya vibhāra kārīkās.

इति दशप्रयोगमासविहारकारिकाविवरणम् ।

अथ चातुर्भास्यवर्णप्रपासविहाराः । यद्विप्रत्यङ्गुला शय्या प्रथमात्र गार्हपत्यायतनम् । इत्यादि ।

The glosses end in 4B

इति चातुर्मास्यविहार समाप्तः ।

इति चातुर्मास्यदर्शपूर्णमासयोर्विहारकारिका समाप्ता ॥

This is a mistake of the scribe. The Catuṁmasya kārīkāś are not there with the glosses. To make up this mistake the kārīkāś are added in the following leaf —

The beginning of the kārīkāś —

श्रीसरस्वत्यै नमः । अथ चातुर्मास्यविहारकारिकोच्यते ।

चातुर्मास्यविहाराणां कारिका शुभकारिका ।

याज्ञिकानां विनोदाय सतन्यन्ते मयाधुना ॥

अस्यापरिमित भार्गवत्वस्यायतनं भवेत् ।

गार्हपत्यात् पूर्वश्रद्धोरयतश्च क्षरति ॥ इत्यादि ।

It ends thus —

गोच्यते शुक्लविहिता पिष्टयज्ञस्य वेदिका ।

गोलकखेन (खड्गस्य) विदुषा निर्मिता कारिका इमाः ॥ १२ ॥

Col — इति चातुर्मास्यकारिका समाप्ता ।

Post Col —

इदं पुस्तकं मङ्गरोपनामकफण्मिभट्टात्मजबालसरस्वतीभट्ट-सदा
त्मजरासभट्टस्य पुस्तकम् ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

1132.

6181

Substance, country made paper 8½×4 inches Fols 7 Lines 9 on a page Extent in slokas 125 Character Nagari of the eighteenth century Appearance discoloured

Four groups of kārīkāś, relating to the construction of fire altars

I.

Beginning :—

ॐ नमो गरुडासनाय नमः ।

अर्द्धपद्यान्तरे पद्यामनुकान्ते तु पूर्वतः ।

भोक्तृप्रैवामितः पद्याः कर्ण व्यस्तान्तरा ततः ॥ १ ॥

पद्यदक्षिणतो समा अनुकस्योत्तरास्तु षट् ।

अर्द्धपद्यास्ततस्त्रिषो दक्षिणे दे तपोत्तरे ॥ २ ॥

षट्षिंशत् प्रदेशाः स्युः कर्णे पद्यास्तु सर्वतः ।

अर्द्धपद्ये च पादोने मादृण्यायास्तु सर्वतः ॥ ३ ॥ १ ।

रेत सिग्देष्टतद्याद्यौ कर्णलमास्तु संस्थिताः ।

हेऽधिके पश्चिमे देवे सूचास्तव्यदेष्टतः ॥ ४ ॥

There are 56 kārīkās in this group. But the 54th has been omitted.

4B. 55. चतुष्पत्त्या सप्त व्याप्ताः प्रतिपुसि स्वप्नगराः १ ।

पादभा[ज]स्तु विज्ञेयाः वियत् सागर-पञ्चगाः ॥

56. चतुर्थीरिति (चिति ?) दिव्यता सूचपूरणयुक्तिः ॥

II

अनुकान्तेषु सर्वेषु द्वितीयेषु पद्याक्षमम् ।

पद्याक्षतसोऽनुकेषु पादमान्यस्तु संस्थिताः ॥

There are twenty-three kārīkās in this group

6A. 23. चतुर्दशप्रता + न्ये भागानां पक्षप्रच्छयोः ।

पञ्चमी चि + दिव्यता सूचपूरणयुक्तिः ॥

III.

नवभागास्तु धियग्नेषु अर्द्धपद्यास्तु मध्यतः ।

पादभागास्ततः शेषे अष्टौ सखास्तु सर्वतः ॥

There are six kārīkās in this group

6A. 6 उत्तरासे तथा वाप्याः शोणितः सक्तिसंयुतः ।

उदकसर्वाक्षया वाप्याः अन्याः किंचिद् वदन्ति हि ॥

IV

Mentions Vastudeva as the author

Beg — इष्टकानां प्रवक्ष्यामि सख्यामद्यै च वक्रिका ।

चतस्रोऽष्टद्वयस्तु षट् षड्वय प्रकीर्तिताः ॥ १ ॥

There are nine karikās here

7A 9 अदष्टायरा यद्या अर्द्धोत्सेधा इतीष्टका ।

इष्टका लोकमानस्य सक्षिप्य क्षतिना क्षता ॥

वास्तुदेवेन लोकानां श्लोकाश्च सुखबुद्धये ॥

There is a paragraph in prose, in 14 lines, apparently explaining the technicalities in the expressions of number by words, used here —

Beg — एतन् ६ क्षत ४ एका १ युग्म २ श्रृङ्ख ७ (?) रत्न ६ पक्ष १

षट् ६, etc , etc

1133

6811

Substance country made paper 12×5 inches Fols 5 Lines, 10 on a page Extent in slokas 150 Character modern Nāgara. Date Saurat 1941 Appearance fresh

Four short works on sacrificial fire pits and altars The leaves are marled with वे का

I

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ यौतवेदिनिर्माणकारिकामाह ।

ब्राह्मीमविश्वश्रवतीं परीक्ष्य

सशोध भूमिं सुवर्मां समुत्तमम् ।

प्रपद्ये तस्यामनुलिप्यं शाखा

क्षत्वा निज्याहृदमाद्यशकुम् ॥

There are 15 such slokas in this portion

Colophon :—

2A. इति श्रीकाशीस्थमौड्यातीयविरचिता श्रौतवेदिकाकारिका
समाप्ता ॥ श्री ॥

II

Beg :—

गार्हपत्यमध्यादाहवनीयमध्यापर्यन्त मध्ये अन्तरं अष्टौ पदानि
वा गार्हपत्यस्य भ्रमणं सार्द्धचणोदशाङ्गुलमित ॥ आहवनीयस्य
आप्तविक्षती चतुर्विंशाङ्गुलमिते ॥, etc , etc

This portion ends in 2B.

III

Mandapa-Kundamandala in seven verses, composed at
the request of Visvambbha Pandita.

Beg :—

(1) अथकात्यायनानुसारिणा मन्त्रदशशाखिना श्रौतविषये लिखि-
दुच्यते । तत्र स्थादित्रयव्या यदि तौ जमौ न इतोन्नवस्य
गार्हपत्यराहवनीयदक्षिणामिस्थानान्याह ।

It ends in 3A

IV.

(2) अथेन्द्रवस्यैव स्थानान्युक्ता दक्षिणामिस्ताघनमाह ।

It ends in 3B.

(3) अथ सूर्याग्नेर्मसज्जलता समुत्प-इति गार्हपत्यविक्रीडितेन
प्रकृतिवेदीमाह ।

One sloka with its commentary, ending in 3B

(4) अथेन्द्रवस्य गार्हपत्यराहवनीया [वा] ह —ends in 4A.

(5) अथ वरुणप्रचायादौ दोषवृत्तेन वेदिमाह ।

It ends in 3B.

(6) अथास्यामाहवनीयार्धमुत्तरवेदिवितानाभ्या यदन्यदित्यनुष्टुप्
वितानाभ्यवृत्तेनाह ।

It ends in 5A

- (7) (Last sloka) अथ जतौ तु वंशम्यमिति वंशमो न राश्वामघेयं
 मधत्पेरयथा तत्करणं वाह ॥
 प्रकाशिताशेषविशेषमुञ्चलं
 सदाकरं मण्डपकुण्डमण्डलम् ।
 नकार विश्वम्भरपण्डिताध्या
 तदस्तु कण्ठाग्रणं विपश्चिताम् ॥
 इति प्रहलिविह्वलिविहारो + +

Post Colophon:—

श्रीसंवत् १८४१ भोः कुम्भार सुकपल १ वार मोमवार
 पण्डित बालमकुन्दस्येदम् ॥ राम ।

1134.

5983. गृह्यपद्धतिः । *Grhya paddhati*

By Karkopādhyaya.

Substance, country-made paper 11½×5 inches Folia, 17 Lines 9 on a page Character, Nagara Date, Saptm 1931. Appearance, fresh

The original of the present MS. was defective as it leaves a space of about four lines, blank in the beginning.

5A, इति कर्कोपाध्यायकृतौ गृह्यपद्धतौ प्रथमः काण्डः समाप्तः; 10A, द्वितीयं काण्डं समाप्तम्, (*last colophon*) इति कर्कोपाध्यायकृतेषु गृह्यपद्धति-कारणौ ।

Post Colophon:—

संवत् १८३१ ।

1135.

1181. गृह्यकारिका । *Grhya-karika*

By Bepuka.

Substance, country made paper 11½×5 inches Folia, 26 Lines, 10 on a page Extent in sloka., 1920 Character Nāgaria Date, Sapt 1649 Appearance, old Incomplete Complete.

Mnemonic verses, on the Gilya sūtras of Parashara, composed in Śaka 1188 = 1266 A D. The author, Renuka, was son of Mahesha and grandson of Somesvara Dikṣita. He belonged to the family of Śāṇḍilya.

It begins thus —

मखादिकर्मविद्याकुमुदोद्घोषहेतवे ।

नमस्तस्मै गणेशायि न चन्द्रमरौ च य ।

इरोष्टिभस्तिस्त्रिभुजि + + शान्तादियोषिदरवप्रभोऽय ।

ब्रवोमि सस्कारविधि निघेकात ब्राह्म प्रथम्याम्बुभवादिपद्मम् ।

अथ गर्भाधानम् 35 verses, सुसवन 12 verses, सौमन्तोष्यम् 35 verses, जातकर्म 41 verses, नामकरण 20 verses, निष्क्रमण 11 verses, अश्वप्राशन 37 verses, चुड़ाकरण 16 verses, उपनयन 119 verses, वेदारम्भ 16 verses, उषाकर्म 50 verses, उत्सर्गविधि 20 verses, अन्नध्याय 30 verses, ज्योतिषकर्म 5 verses, समावर्तन 75 verses, कृतकर्म 28 verses, विवाहकर्म 308 verses, धनुर्घातकर्म 27 verses, षोडशान्तकर्म 31 verses, शांतीकर्म 213 verses, इति (containing Asauva prakṛanti) 816 verses, अथकौर्म्यप्रायश्चित्त 21 verses, सभाप्रवेशन 18 verses, रचारीहृदय 14 verses, उपसंहार 36 verses

It ends —

इति तत्त्वार्थसमूहरेखकार्येण यज्यता ।

कृताया सूचविकृतौ समाना मृच्छाकारिका ॥ १७ ॥

आसौमेन्द्रादिनवशत्रो द्विजवरः सौमन्यवन्मातृति (?)

श्रीसोमेन्द्रादौक्षिताम्बुभवापद्मात्मजा यज्ञाय (?) ॥

सप्तहास्त्रार्थमद्योदयेर्निर्वाधेर्वेदगंधदुग्धाम्बुधे

श्रीमाध्वन्दिनधर्मैर्दुर्जरधरोद्धारैकधूर्यक्षत ॥ १८ ॥

सुतुः क्षतकुलपद्मखट्वतपनः श्रीमान् महेशाभिध

सूरिर्भूतियशाः श्रुतिश्रुतियदाचारैकनिष्ठोऽभवत् ।

तत्सूनुः कतिसूनुस्तत्रतटिनीकक्षोलनको भच्चा-
 स्तेनेयं रचिता प्रयोग(वृत्तिः) विवृतिः श्रीरेणुकार्यः सुधीः ॥२६॥
 अन्धे द्ययाख्ये मधुसंज्ञमासि
 प्राकेऽष्टवस्त्रीश्व[र] सम्मिताङ्गे ।
 मयः कृतोऽयं कमलालयाङ्घ्रि-
 सरोरुहे मोदितवट्पदेन ॥ ४० ॥
 यद्गुक्तमयुक्तं वा यद्योक्तमसमञ्जसं ।
 तदेव निपुणैः सम्यग्विघातव्यं समेजसम् ॥ ४२ ॥
 इति गृह्यकारिका ।

Post Col :—

संवत् १६४६ समये आषाढ शुदि पञ्चमी रविवारदि लिखित-
 मिदं पुस्तकं काश्या वास तुलसीदासब्राह्मणेन । शुभमस्तु । २००० ।
 लेखकपाठकयोः कल्याण । शुभ भूयात् श्रीभवानो ।

In a different hand and modern ink :—आश्वलायनौ, which
 is wrong as the author himself says माध्यन्दिन

1136.

5975. *The Same.*

Substance, country made paper 9x5 inches Folia, 150 Lines, 9 on a
 page Extent in slokas, 2150 Character, Nagara Date, Samvat 1558 Ap-
 pearance, old, worn out and discoloured Complete The leaves 73, 74 76, 92
 to 97 (both inclusive) and 1-2 to 139 (both inclusive) are missing (Traced by
 a recent hand)

Colophon :—

इति रेणुकगृह्यकारिका समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १५५३ वर्षे आषाढवर्दी ३ गुरौ दमनग्रामे पातसाहा
 श्रीमाधुसूदविजयराख्ये सकमुकातिमलिकय्रीमसादिलमलिकराख्ये
 अमलदेशाहो नादक श्रीयोगादेवकुलप्रतिपातो अयेच विधंलो
 नसीरावादवास्त्यमहं श्रीभोगदेवगुमहं श्रीचालयितं । दवाङ्गी
 अनन्तपठनाय पुस्तकं समाप्तम् ।

See I.O. Catal. No. 361.

This is the oldest known manuscript of the work, though defective. The missing leaves have been noted above and on a comparison with the previous number, it is to be noted to have been left incomplete at the end. We give below the last verse in the manuscript

सर्वार्थसमवर्तनी नष्टनाशोऽयनी चरेत् ।

भर्तुं (ने)काङ्क्षमात्रोऽनन्तरस्य चित्तप्रवृत्तम् ॥ १०२

(?) प्रायश्चित्तप्राप्तो भोक्तो प्रतिर्जोऽयमसाधु च

1137

10818 The Same

Substance country made paper 12x8 1/2 inches 1 and 1/2 feet 2 1/2
page Character Devana of the Sanskrit script 47, 24, 20 1 1/2
disclosure Incomplete at the end

53A इहं वधुप्रवेष्टने चित्तवृत्तादिपुरुषाः ।

चतुर्थकर्मणः पु + वदन्ति गोप्यतान् + ॥ (?)

प्रयासकालतो राक्षसोऽयमद्यादिभिरवम् ।

तथाच स्याद्विधिः सत्त्वप्रो बोधोदितस्य वा ।

53B इति बोधव्यक्तिः । सर्वप्रवृत्तः

चात्वा चर्त्तविक्रमोर्त्तिपुतादुर्गिहयम् ।

विदधोत मन्त्रकोऽयं प्राणाद्यर्थं यथोदितम् ।

This chapter (Śālikharṇa or Vāṇu) ends abruptly after śārikā 153.

1138.

5951 सधुपुष्पाकारिका । 10, 40 10x8 1/2 inches

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

किमर्थं स्थण्डिलं कृत्वा स्थाप्यते चतुरिष्टकाः ।

नानुक्ता क्षिप्यते मध्ये किमर्थं स्थापयेच्छुचिं ॥

कात्यायन उवाच ॥

कूर्माकारा घरा ज्ञेया इष्टकाश्च चतुर्युगाः ।

स्थण्डिलं तत्र कर्त्तव्यं पृथ्वीतापोपशान्तये ॥

End :—

इति कात्यायनोक्तं गृह्यसारं संगृह्य सहदेवेन रचिता लघुकारिका ।

Then there are 13 lines beginning :—

अथ होमद्रव्यमानम् ।

The date is added in a different hand : -

संवत् १८२६ ज्येष्ठमासे शुक्लपक्षे द्वादश्या भद्रवासरे० बालमुकु-
न्देन लिखितं गृह्यसारसमुत्तमं बालमुकुन्दसेदं ।

1139.

1164. पारस्करगृह्यपद्धतिः । *Pāraskara gṛhyapaddhati*

By Harikara.

Substance, country-made paper 11½ x 5 inches. Folia, 108. Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 2200. Character, Nagara. Appearance, tolerable. Incomplete.

A manual for the performance of the Grhya rites according to Pāraskara's rules. It gives also explanations of the sūttas relating to them.

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः । याज्ञवल्क्याय नमः ॥

इष्टायूर्त्तक्रियासिद्धिहेतुं यच्चमुर्जा मुखं ।

अग्निं त्रयीवच-सारं वन्दे वागधिदैवतम् ॥ १ ॥

पारस्कररुते गृह्ये सूत्रे व्याख्यानपूर्विकाम् ।

प्रयोगपद्धतिं कुर्वे वासुदेवादिसम्मतौ ॥

अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म ॥

In leaf 62A ends the first kanda

इत्यमिहोविहिरिहरविरचिताया पारस्वगृह्यभूषणव्याख्यानपूर्विकाया प्रयोग
पद्धतौ प्रथम काण्ड समाप्त ॥

Leaves B1 to 108 contain no colophon

1140.

926 *The Same*

For the manuscript see L 1827

Post Colophon Statement —

संवत् १८६७ चैत्रशुद्ध १४ सौम्यवासरे । निमित्त महादेव ।

३ । ३ ।

The third kanda only

1141.

6327 *The Same*

Sibutance country made paper 10½ x 5 inches Fols 163 Line 8
on a page Extent in slokas 1,00 Character Nagara. Appears as old
coloured and worn out Copied at Samrat 1873

To the end of the third kanda

Colophons —

50A इत्यमिहोविहिरिहरविरचिताया पारस्वगृह्यभूषणव्याख्यान
पूर्विकाया प्रयोगपद्धतौ प्रथमकाण्ड समाप्त ।

112A • द्वितीय काण्ड ।

Last Colophon —

• द्वितीय काण्ड समाप्त ।

Post Colophon —

संवत् १६७२ समवे + + + + + + +
+ + + + (obliterated)

End — अथ तस्मिन्मो अक्षरवहोमपञ्चमहायज्ञपिण्डपिण्डयज्ञपक्षादा-
ग्रयणादि कुर्वाण् पूर्ववद् गृह्योक्त एवोदिति * विधानम् ।

1142.

6095 संस्थावैद्यनाथ । *Samsthā Vaidyanātha.**By Vaidya Nātha, son of Rātnesvara, son of Kesava Miśra*

Substance, country made paper 10×5 inches Folio, 162 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 4000 Character Nagari of the eighteenth century The leaves 101 and 102 are a restoration Appearance discoloured and worm eaten on the left hand side Complete

A comprehensive work on the Pāhayañās, divided into four parts

Beginning :—

ओगणेशाय नमः ।

अथावसंस्थाधानं तत्साध्यानि कर्माणि च कात्यायनादुसारेण लिख्यन्ते ।

तत्राङ्गहोमस्यासमर्थत्वात् अश्वोत्रियस्यावैदिकत्वात् श्वस्रा-
श्रुतित्वात् श्रूयस्याप्यवैदिकत्वात् । अङ्गहोमाद्योषिषश्च श्रू-
यवर्जितस्राक्षराजन्ववैश्वानुकोमजरयकारस्त्रीणां चाधिकारः ।
न च रयकाराणां स्त्रीणां चावैदिकत्वात् त्वयमधिकारः इति चेन्न
वर्गासु रयकार आदधीतेति पार्यक्षेण आधानश्रुतेः ।

Topics treated of .—

Chapter I.

11B, अथ मश्वययनम्, 14B, इति कुखप्रकरणविधिः, 23A, अथ
सर्वकर्मसाधारणहोमः, 28B, अथावसंस्थाधानप्रयोगः, 30A, इति मवि-
कावधानप्रयोगः—अथ पाकयज्ञसंस्था, 37A, अथ पाकयज्ञसंस्थाहोमः, 10B,
इति श्वोपश्रुताध्यायचन(चरण)मिश्रश्वोकेष्टवसूनु-श्वोतस्मार्तप्रपञ्चरहित-मिश्र
श्वोरत्नेश्वरतनूजनि-याचिकभूतन्दारकवन्दनोप-मिश्रश्वोवैद्यनाथप्रकाशिते श्वोत
स्थावैद्यनाथे प्रथममाननम्—अथ पशु मश्वययनाः ।

Chapter II

60A, अथ मश्वययनविधिः, 63A, अथ निरुधे प्रकृतहोमविधिः
63B, अथ यज्ञपाशोद्धवैश्वदेवविधिः, अथ पशुविधिपानोद्धवैश्वदेवविधिः

७७B, अथ विव्यायाद्वम् ७८A, अथातिथिपूजा, ७९A, अथ पञ्चादिग्रन्थो
पारिविधि, ८०A, इति पार्वत्य्यालोपाकप्रयोग - अथ पितृपितृपञ्चा.

१०१B, श्रीरत्नेश्वरपुत्रेण वैद्यनाथेन प्रोमता ।

छतेय पार्वत्य्याद्वपञ्चतिनिन्दताक्षरा ।

१०२A, अथ नवाग्रप्राप्तनम्, १०६B, इति श्री-द्वितीयमाननम् ।

Chapter III

१०७A, अथ अत्राकर्म लिख्यते । १०१A, अथ-कर्मप्रयोग समान
अथ सर्ववलिहरप्रयोगः, ११७B, इति इन्द्रपञ्च समान, अथाश्वपुत्रो
कर्म, १२१B, अथ सत्तरारोहकम्, १२५A, अथोपमाननम् ।

Chapter IV

१२६A, अथाष्टकाकर्म उच्यते, इति समान मूलतः, अथ गोपञ्च
पञ्चति, (In the colophon) इति पाकपञ्चसखा—इति श्रीपञ्चरात्रायच-
पञ्चमेमाननम् समानम् ।

Then in a later hand—

पञ्चसखा ३००० चार । श्रीरत्नेश्वर नमः ।

The work ends —

यत्तु श्रुते पुनराज्यसखा- कामारविदिति कुर्वोति यस्या
सुवेयेति आपकादिति ।

The authorities quoted and consulted —

१, मनु, २A, हेमाद्रि, कल्पतरु, २B, प्रारतातप, ३A, इन्दोमपरि-
शिष्ट ३B, गौतम, ४A, हेमाद्रौ सुमन्त, इन्द्रमनु, १B, वशिष्ठ, स्मृति-
चन्द्रिकायां गङ्गा आचार्यमहोदये, ५A, पारस्कर, ५B, गोविन्द, काकापन,
मांछावनभाष्ये, ६A, रेवु, ६B, दीपिका ७A, चिरण्णकेन्द्रियमहोदये, ८B,
पञ्चपात्रं, १४A, इतिहररामवर्णनेविनय १५B, वायुपुराण, मृद्धानमय, १९B,
मैत्रमहोदय, २०B मयूख, २३B, मयूखपुराण, २६B, सारंगपुराण, ३१B,
कारिकाकार, ४५A, याज्ञवल्क्य उच्यते, गोपापन, ४६A, अद्विष्टा, ४७B,
वल्क्यभाष्ये, ५०A, रेवुकारिकाकार, ५०B, आपस्तम्ब

मदनपात्रिजात , 51A, कर्कोयाध्याय , 51B, मत्स्यपुराण , 56A, चारौत ,
 58B, शङ्ख , 66A, लघुचारौत , 68A, पराशर , 68B, विष्णु , 69B, नन्दि-
 पुराण , दत्त , 70A, देवयाज्ञिकधृतभारद्वाजगृह्ये , 75A, गंग , 78B, रुद्र
 चारदोये , 90B, शौनकस्मृतौ , 92A, व्यनक्त , ज्ञानुर्कर्ण , 116A, गदाधर ,
 122A, गङ्गाधर , देणुदोक्षित , 123A, गंगपद्धतौ , 129B, वासुदेव ,
 135A, जाठके , 140A, वासुदेवदोक्षिता , 153B, निदानसूत्र , 157A,
 वङ्गचकारिका ।

1143.

1164B गृह्यपद्धतिः । *Grhya paddatih**By Vāsudeva*

A fragment containing leaves 21 to 28, 31, 40, 41, 46
 to 48, 50 to 68, the last leaf containing the colophon of the
 third kanda in 24B ends the first kanda.

श्रीदोक्षितवासुदेवविरचिताया गृह्यपद्धतौ प्रथम काण्ड समाप्तः ।

For a complete manuscript see L 1890

Our fragment is dated Śika 1763 and appears to be
 the author's copy, as after the colophon there is an entry in
 a later hand to the effect that in the partition of Vāsudeva's
 property the present manuscript fell in the share of Kamala
 Dikṣita

सुभ भवतु शक १७६३ ।

In a later hand —

द्वौ वासुदेवविभागे दोक्षितकमलस्येद प्रसक्तः । व्यासदामोदर-व्यासमहादेव
 व्यासवासुदेव व्यामरामेश्वरयतनार्थे इदं प्रसक्तः । व्यासबालकव्यासविष्णुगो
 पठनार्थं इदं प्रसक्तम् ॥

1144

6205 *The Same*

Substance country make paper 10X6 inches Folia 104 of which the
 20th is a restoration. Lines 11 per page. Date in slokas 1600 Character
 Nagara. Date Samvat 1691 Appearance fresh Complete

Last Colophon —

इति श्रीदौक्षितवासुदेवविरचिताया ऋद्धपद्धतौ द्वितीय काण्ड
समाप्तम् ।

Post Colophon —

शुभमस्तु सवत् १६६१ सुमाननाम सवत्सरे जेष्ठवदौ ५
बुधवासरे लिखितम् ।

नामनाथात्मजगोविन्दे आश्वलायनेन यथाश्रुति संपूर्णम् ।

यावृश्च पुस्तक, etc

For the work see L No 1890

1145

५265 यज्ञप्रकाश । *Yajna prakasa*

By Vasudeva

Substance palm leaf 14×1½ inches Folia 74 by counting Lin 9 0
6 on a page Extent 11 slokas 2370 Character, Udiya of the early eight
teenth century Appearance old and discoloured Written with a style
Incomplete at the end

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

भक्तौषधदयारण्यतमो गज विदारिणम् ।

श्रीहरि याम शरणम् नीलाचलविहारिणम् ॥

यत्कृपाशेषमात्रेण मूकानां वाक्पूकता ।

स्वस्तिद्विभुवनेशानौ वरदा ता नतोऽक्षरम् ॥

The object of the work —

यज्ञपात्रादिकग्रन्थान् समालोक्य विचार्य च ।

यज्ञप्रकाशं क्रियते वासुदेवेन धीमता ॥

विष्णुश्च चलेदेव स च प्रवृत्तवर्त्मनः ।

प्राचीनक्षुब्धमार्गैश्च न त्वजामि कदाचन ॥

स च याज्ञिकजीवातुदेव यथायं सदाह ।

एवमेव ऋद्धौत्वा तु पद्धतौ यानु याज्ञिका ॥

सुशाशिका मत्सरितां विद्याय

यश्च मदोय परिशोधयन्तु ।

यद्यपि सम्यक् निपुण विभाव्य

प्रचारयन्तु स्वयमेव सन्त ॥

इह खनु पुराणन्यायमोमासाधर्मेष्टास्त्राङ्गमिश्रिता वेदा स्थानानि विद्याना
धर्मेय च चतुर्दश इत्यादिना चतुर्दशविद्याना धर्मं प्रामाण्यमभिहितम् ।

तत्र अङ्गशब्देन शिक्षा कल्पो व्याकरण गितस्तिष्कान्द एव च ।

ज्योतिषश्चैव वेदानां षडङ्गानि प्रचक्षते ॥

इति कल्पसूत्राणां धर्मे प्रामाण्य । तत्र वेदस्य गित्यत्वेन अपौरुषेयत्वाद्दोष
सम्बन्धासम्भवात् स्वतः प्रामाण्यं तन्मूलत्वेनेतरेषां तत्त्वकल्पानां साक्षादुपलभ्यमान
श्रुतिभूतत्वात् स्मृतिभ्योऽनुमितश्रुतिमूलाभ्योऽधिकं प्रामाण्यं । नानाशाखामत
लिङ्गादिकल्पितश्रुत्यर्थोपलक्षारनिबन्धस्य कल्पसूत्ररूपत्वात् प्रयोगशास्त्रमिति चेत्
इत्यधिकरण भाष्यकृता कल्पसूत्रप्रामाण्यस्य व्यख्यापितत्वात् वार्तिककृता तु यद्य
प्यत्र कल्पप्रामाण्याप्रामाण्यचिन्ता नेष्टा तथापि कल्पानां स्वतन्त्राणामेव वेदवत्
प्रामाण्यमुक्तं स्मृतिवत् परतन्त्राणां इति चिन्ताभोष्टव । तत्त्वकल्पानां मूलभूतश्रुते
प्रत्यक्षधर्मेऽप्यधिक्ये हेतुः स्मृतीनामनुमितश्रुतिमूलत्वमनुमानाद्य प्रत्यक्षस्य बल
वत्त्वगुणौघकत्वात् प्रसिद्धमेव तथोक्तम् ।

वज्रवेदगतन्यायविवेकज्ञौ यदत्रवीत ।

कात्यायनो न तदाध्यमन्युस्यमिति मावृष्टे ।

वेदावृतेऽपि कुर्वन्ति कल्पे कर्माणि याशिका ॥ इति ॥

(?) यथादोक्षायामश्रितोऽयं ब्राह्मण इति काश्वश्रुतौ गृहीतम् । कात्या-
यनेन दोक्षितोऽयं ब्राह्मण इत्यभिहितम् । तत्र कात्यायनोक्तमाश्रितो ननु

खशाखाश्रयमुत्सृज्य परशाखाश्रयं तु यत् ।

कर्तुमिच्छति दुर्मेधा भोच तस्य विवेचितम् ॥

इति विरोधः ॥

अतएव लावलाधिकरणे खशाखाश्रयेण परशाखाश्रयं वाच्यमित्युक्तम् ।

इति चेत् ।

वाजसनेयिना षष्ठदशशाखोपसंहारेण कात्यायनेन सूत्र प्रणीतम् । तदु-
क्तादानुष्ठानेन माध्यन्दिनादिवाजसनेयिना कर्मसामुख्य । षष्ठदशशाखामिन्द्र-
शाखासु परशाखोक्तन्याय प्रवर्तते । इत्यादि ।

1146.

1288 पारस्करगृह्यप्रयोगपद्धतिः । *Paraskara grhya-
prayoga paddhati*

By Kamadeva

Subst. acc country-made paper 11½ x 16 inches Folia 89 Lines 11 on
a page Character Nagari Appearance tolerable Generally correct In
complete at the end Coming to the end of the Upakarma rite

Directions for the performance of Grhya rites in ac-
cordance with the rules of Paraskara. The directions are
preceded by explanations of the sutras. For the beginning
see Burnell 23A. The author's name is mentioned neither
in our manuscript nor in Burnell. W. p. 65 describes a
work of the same name and the same contents by Kāmadeva.
But in the beginning, it does not agree with the present
work, although according to Aufrecht it is identical with
Burnell p. 23A.

1147.

6241. गृह्यपरिशिष्टपद्धतिः । *Grhya parisista paddhati*

By Kamadeva Dikṣita, son of Viśvāmītra Dikṣitā

Substance country-made paper 12 x 5 inches Folia 8 Lines 11 on a
page Extent in slokas 250 Character modern Nāgari Date Samvat
1920 Appearance fresh Complete

Colophon — इति श्रीदीक्षितविश्वामित्रात्मज — दीक्षितकामदेवकृता
गृह्यपरिशिष्टस्य सप्तमौकण्डिकापद्धतिः ।

Post Col —

संवत् १९२५ पौषशुक्लस्य शुक्रवाचरे लिखित भापुराणमहाशय ॥

This comments on the ninth of the short treatises of
Kātyāyana, as described in our Catal No 1032. But there

are three treatises about Garbhādhāna in that number. If they are made into one, the treatise here commented on by Kāmadeva would be the seventh, and thus the description of the work in the colophon quoted above, as *Saptamāṇḍika* would be intelligible.

Beginning.—योगशेषाय नमः ।

अथातो धर्मनिश्चया । अथैतदधिकारानन्तरं यद्यपि केशान्ता-
दूर्द्धमित्यनेन सर्वेषां केशान्ताख्यसंस्कारादूर्द्धमेव सामान्यतौर्धिका-
उक्तस्तथापि एषः पाकोपजीविन एव वैश्वदेवकर्मण्यधिकारः ।

आतृणामविभक्तानां एषः पाको भवेद्यदि ।

वैश्वदेवादिक आह कुयुक्ते वै एषः एषः ॥

इति संप्रत्यवाप्तात् ।

Colophon in 7A —

इति श्रीदक्षितवैश्वामित्राक्षरगृह्यपरिशिष्टस्य आख्यान-
सप्तमो कण्डिका समाप्ता ।
लौकिकेऽग्नौ वैश्वदेवादिपद्धतिः ।

It ends in.—

ततोऽमावास्यायाममावस्याया पिण्डपिण्डयश्च प्रतिपदि प्रतिपदि
पक्षादिकर्मन् आगते आगते अरदि वसन्ते चाद्यप्यं सकृत्तयामाग्नौ
ययोक्तं कुर्यात् ।

1148.

6211 कातीयगृह्यपरिशिष्टस्य षष्ठखण्डस्य समाख्यपद्धतिः ।

Bhasya and paddhati on Katyagrhya parisista, Part VI

Substance, country made paper 11½ x 5 inches Folia, 4 Lines, 12 on a
page Extent in slokas 150 Character modern Nagari Appearance
fresh Complete

Beginning.—

7 अथातो नापोकूपतदागारामदेवतायतनपुष्करिण्यादीनां प्रति-
स्थापन आख्यास्याम् ॥
इति सूत्रम् ।

Bh. अथ ब्रह्मो भद्राणि । आनन्दस्य वाङ्मयं तदेतत्

Paddh. तत्र उदमपने वायुर्मेमादयस्ते दृष्ट्याहं विविधाश्चान्यथा-
हस्ते च गुणान्विते तत्रैव तत्र अथपिवा आनन्दमादायुः आनन्द-
जतोपैवोति समो अमे, etc., etc., etc., etc.

Colophon :— इति श्रीदीक्षितरामदेवस्य (added by a different
hand) कातोपमस्तुतिस्य दृष्ट्याहं विविधाश्चान्यथा ।

Then there are six lines containing a quotation from
Parshuram Smṛiti, on the gift of cows, umbrellas, clothes and
so on.

पराशरस्मृतौ विविध, etc., etc.

11-19.

0107 युद्धपरिशिष्टस्य पद्धतिक्रमः । Paddhati

Gyha prasanga.

Substance in very small paper. 21 x 4 1/2 inches. Folio. Lines 3-11
per page. Character modern Nāgara. Appearance good etc. The first
leaf is missing.

2A, अथमा कायः समाप्तः ।

श्रीकृष्णस्य पूजाकरस्य विवाचनस्य ।

313, द्वितीयकायः समाप्तः ।

अनादितामेवैवंपाठनं नव व्या० भोजनः ।

6A, इति युद्धस्येव द्वितीयकायः समाप्तः ।

अथ युद्धस्येव तृतीयकाये युद्धपरिशिष्टस्य पद्धतिक्रमः ।

Last Colophon :—

इति युद्धस्येव तृतीयकाये युद्धपरिशिष्टस्य पद्धतिक्रम-
समाप्तिमगमत् ।

Post Colophon :—

पुस्तकमिदं विवाचनपाठस्य कातोपमस्य ।

There is one leaf more, prescribing drugs for a barren
woman.

1150.

6125 कर्मप्रदीपिका (और्द्धदैहिकपद्धतिः) ।

*Karmapradīpikā.**By Kāmadēva, son of Āśasathika Gopāla.*

Substance, country made paper 10×3½ inches Folia 11 Lines 7 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured

This relates to gradilla, forming part of *Karmapradīpikā*, a *Paddhati* based on *Pāraskara* *Gṛhya sūtra*, written by Kāmadēva See W p 65 Kāmadēva bases his work on *Karka Bhāṣya*, *Vāśudēva Paddhati*, the *Bhāṣya* of *Haridra* and *Renukā-kārikā*

*Beginning:—*श्रीगणेशाय नमः ।

अथ द्योतनम् ।

तत्र खर्गपुष्टजघनवशब्दायुष्कामाद्यामन्यतमकामः उपासक-
कारिणकामान्बुध्या वा यस्मिन् कस्मिदित् मासे वा शास्त्रा-
नराधेया वा मातृपूजापूर्वकं आभ्युदयिकं याज्ञं कृत्वा गच्छेत्तदा
मध्ये गोष्ठाभावे नदीतटे वसभूतंस्वारात् कृत्वा आरसध्यामि
स्थापयेत् ।

Colophon. —

इत्यावसथिकगोपालात्मजकामदेवविरचितया कर्मप्रदीपिकाया
और्द्धदैहिकपद्धतिः ।

1151.

6292 त्रिपण्ड्रीश्राद्धप्रयोगः । *Tripendrīśāddhaprayoga**By Kāmadēva.*

Substance, country made paper 9½×4½ inches Folia 8 of which the last two are a restoration Lines 11 on a page Extent in slokas, 180 Character, Nāgara of the early nineteenth century Appearance, old Complete

Colophon —

इति मरुपुराणोक्तं दीक्षितविश्वामित्रात्मजकामदेवस्तनोय
त्रिपिण्डोद्यादप्रयोगः ।

Post Col —

त्रिपिण्डोविधानं मयुर्न लिख्यते परोपकाराय । शुभं भवतु ॥

Beginning —

अथ त्रिपिण्डोविधानम् ।

तत्रादौ कृता तौर्ये गत्वा माध्याह्निकं च एत्वा मुनि

पिण्डद्वयेषु मयु आण्य घर्करां च हत्वा

सभारान् स्थाप्य

ममशरीरस्य पुत्रशूल

चादेयं सशरीरपौडापरिचारायं शरीरश्वासोद्यायं शब्दार्थाभि
रुज्ज (विध्य)ये

अथातनामभोजनाया सात्त्विकं हात्रसतामसकृपायां दिव्यान्तरौक्ष
भूमिस्याना वायुकृपायां उत्तमगतिप्राप्तये + + + + अमुकतौर्ये
एकोदित्येन विधिना त्रिपिण्डोद्यादमहं करिष्ये ।

1152

5749 कातीयसृष्ट्यकारिका । *A 115 : arhyaikārikā*

By Renukājyotiḥ

Calcutta country made paper 11x4½ inches. Folia 61 Lines 9
per page Extent in slokas, 1000 Character Nagara. Date Samvat 1207
Appearance fresh Complete

Beginning —

विभ्रासति + + + + +

निर्गच्छत्तद्वाराविरचितपरशुबुद्धिद्विजिपात्र ।

रक्षते देवानुरोय मयुकरनिकराराजितोदित्युद्ध

चसुधामोकरामोर्मिततरदुरितच्छुद्धक सततम् ॥२॥

॥ २ ॥

कर्क कायायनाख्य गणपतिचरणाम्भोजयुग्म च वाण्या
 यादाम्भोज प्रणम्य दिग्वरुनिकरा × × रेणुप्रसादात् ।
 गृह्योक्तस्मार्त्तकर्मण्यभिरतमनसा दोषवदत्तमाना
 कातौचे गृह्यसूत्रे विरचयति शुभा कारिका रेणुकाख्य ॥

This is to be differentiated from Renuka's Grihya karika
 as contained in Cat. No 1135

Topics treated of —

2A, धन्याधानादौ अधिकारी निरूप्यते, 5A, इति कातौचगृह्यकारि
 कायामधिकारिनिरूपणम्, 8A, इति कातौचगृह्यसूत्रे पात्रलक्षणम्, 17B
 इति गृह्यकारिकायामाधानप्रकरणम्, 19A, इति मयिकावधानम्, 22B,
 इति गृह्यकारिकाया पञ्चमहायज्ञा 26A, इति होमविधि, 29A, इति
 मन्वादिर्कर्म समाप्तम्, 32A, इति नवप्राशनम्, 36A, इति कातौचगृह्यसूत्र
 कारिकाया अवयवार्कर्म समाप्तम्, 38B, इति गृह्यकारिकायामिन्द्रयज्ञ समाप्त,
 39B, अथवाग्रयण वस्ये महालक्ष्मीप्रसादम्, 43B, इति प्रथमाष्टका, 46B,
 द्वयन्वष्टकाकर्म, 50B, इति द्वितीयाष्टका समाप्ता, 51A, इति गृह्यकारि
 कायामन्वष्टकाकर्म समाप्तम्, 54B, ऋग्यजुर्ग, 55B, इति पायसप्राशनम्,
 61B (last colophon) इति श्रीकातौचगृह्यसूत्रकारिकाया रेणुकाभिज्ञोवि
 विरचिताया प्रवासविधि समाप्त ।

Post Colophon Statement —

संवत् १९३७ मीती भादौ वदी ६ वार रविवारके लिखा ।

Ends — प्रवासविधिरुक्तोय कमलाङ्गिप्रसादत् ।

उभयस्तुल्य एव स्यादावमण्यभिज्ञोत्रयो ॥

अद्भ्यभक्तिविभक्त्यादि + + + + + ।

+ + + रेणुकार्येण कृतोय गृह्यकारिका ॥

1153.

6283 पद्धतिरत्ने स्मार्त्ताधानादिपद्धतिः । *Paddhati ratna**By Kāma Govinda Bhakta, son of Ganesa Bhakta,
a resident of Kasi*Sul tance country made paper 10x4½ inches 1 vol., 2 fms + 79
chapters Extent in slokas 150 Characters modern Nāgarī Date Samvat
1559 Appearance fresh*Colophon —*इति श्रीमत् काण्डकाशीवासि-भट्टगणेशात्मज-गोविन्दभट्ट
विरचितपद्धतिरत्ने स्मार्त्ताधानादिपद्धति ।*Post Col —*

श्रीरामार्पणमस्तु । श्रीसंवत् १८८२ माघशुक्ल ८ भौमवामदे ।

The mangrāgarān and the object of the work

विघ्ननिर्विकतार (?) दुरितघ्न स्मृतिस्तवम् ।

वन्दे विघ्नहर देव प्रसन्न करुणार्थवम् ॥

श्रीमद् गणेशप्रश्नार्थं नत्वेवादौ महाशुभम् ।

रामपाठकमिश्रादीन् सम्मदायगुरुनयि ॥

काशीनिवासिकाण्डश्रीगणेशप्रार्थनसुत सुधौ ।

गोविन्दप्रश्नार्थं कुर्वेऽहं स्मार्त्ताधानादिपद्धतिम् ॥

आधानवत् पुनराधानम् ।

5B, इति आधानप्रयोगः, इति मणिकाधानपद्धतिः, 6A, अथ वैश्वदेव-
क्रमः, 6B, इति भूतयज्ञः, इति पित्रयज्ञः, 7A, इति मनुष्ययज्ञः, अथ ब्रह्म
यज्ञः, 8A, अथ सायंप्रातर्होमः, 9A, अथ यज्ञादिप्रयोगः, 12A, अथ
पिण्डपितृयज्ञप्रयोगः, 14A, अथौपासनीकस्य नवानुक्रमः, 16B, अथ अनादिष्ट
प्रयोगः, 17B, इति वैश्वानरयज्ञप्रयोगः, 19B, प्रवासप्रवेशविधिप्रयोग-
पद्धति — काण्डकाशीवासि-भट्टात्मजविरचितम् — अथ अग्निसंस्कारविधानानि, 22B,
अथ पुनराधाननिमित्तानि, 24A, इति पुनराधानम्, 24B, अथान्त्यक्रम-
प्रयोगः, 29A, इति मृताधानप्रयोगः ।

१९]

इति आद्यापनस्य मन्त्रविषयस्याभ्यासद्वयं च आद्याः
 पाद्याभ्यासं चत्वारं द्विवर्गविशेषा ८ ५ द्वादशमासान् ।
 मृच्छकालिकायां द्वाविंशत्यभिः पञ्चमयां दोषवद्वर्गमात्रा
 आतोष मृच्छयुक्ते विषयवर्गं युक्तां कारिकां दृष्टव्याम् ।

This is to be understood from Hermann's *Syllaba* list 13
 as contained in Cat. 17 1135

Topics treated of —

2A, अद्यापनादीं अपिज्ञातो विवक्ष्यते, 3A, इति आतोषमृच्छकारि-
 कायामपिज्ञातिविवक्ष्यम्, 4A, इति आतोषमृच्छयुक्ते पायनस्यम्, 17B,
 इति मृच्छकारिकायामाद्यापनस्यम्, 19A, इति भक्तिकारणम्, 22B,
 इति मृच्छकारिकायां पञ्चमयापना 26A, इति होमविधिः, 29A, इति
 पञ्चादिकम् गमासम्, 32A, इति श्राद्धस्यम्, 36A, इति आतोषमृच्छयु-
 क्तकारिकायां द्वादशकर्म गमासम्, 37B, इति मृच्छकारिकायामिन्द्रपञ्च गमास,
 39B, अथवापनस्य इत्ये मन्त्रान्दोषमादता, 43B, इति प्रथमाष्टका, 46B,
 इन्द्रव्यष्टकादम्, 50B, इति द्वितीयाष्टका गमासा, 51A, इति मृच्छकारि-
 कायामष्टकादम् गमासम्, 51B, ऋषीर्हम्, 53B, इति पायनस्यम्,
 61B (last colophon) इति आतोषमृच्छयुक्तकारिकायां द्वादशविधोपि
 विवक्षितार्थां प्रथमविधि गमासा ।

Post Colophon Statement —

संवत् १८६७ मोती भादो वदो ८ चार इतिशरके लिखा ।

Ends — प्रथमविधिद्वयोः कमलाङ्गप्रसादता ।

उभयकृत्य एव स्यादावमथमिहोपयोगः ॥

अज्ञातमिहविभक्त्यादि + + + + + ।

+ + + देवकार्येण कृत्य मृच्छकारिका ॥

गङ्गाधरादिवरपद्मनिम्न[.]निरीत्य

शिवप्रभादा कृते मङ्गापाक्यद्विनिम्न ॥

110A, इति श्रीपुष्करवल्लीव्यशिवप्रभादपाठकृते स्मार्त्तान्ताते श्रवणा-
कर्मप्रयोग — अथेन्द्रयज्ञप्रयोग उच्यते, 122B, इति स्मार्त्तान्ताते आयुष्यायलो-
कर्मप्रयोगः, 126B, इति श्रीपुष्करवल्लीव्यशिवप्रभादपाठकृते स्मार्त्तान्ताते
अष्टकाष्टकाकर्मप्रयोगः समाप्तः— अथ दधोत्सर्गप्रयोग उच्यते । 129B, इति
दधोत्सर्गः समाप्तः, 129B, इति श्रीपुष्करवल्लीव्याख्या आनन्दायनगोत्रोत्सर्ग
अथदेवपाठक तत्सु[त]-निम्नानिपाठक-ननुपुत्र शिवप्रभादपाठकृते स्मार्त्तान्ताते
स्मार्त्तान्तातादिपञ्चम्यान्तप्रयोगविधिनिर्णयः समाप्तः अथान्त्येष्टिप्रयोग उच्यते ।
(11th colophon) इति श्रीशिवप्रभादपाठकृते स्मार्त्तान्ताते आधानाद्यन्त्येष्टि
पर्यन्त प्रयोगविधिनिर्णयः समाप्तः ।

It ends.—

क्रियाधिकारिको कनिष्ठा भवति, तदा एकादशरात्रिनिष्ठतो
पुनराधानपूर्वकमुर्वरितकर्मक्रिया काया श्रवणाकर्मप्रक्रमे इति
दिक् । इत्यन्त्येष्टिप्रयोगः ।

5A, लोमाक्षिकारिका, 6B, आनन्दायन, दधुगार्ग, 7B, त्रिगुह्ये
8B, कश्यपा, 11A, आपस्तम्ब, 16B, गृह्यसंहारे, 16A, हरिहरस्य
गङ्गाधरः वराहपुराणे, विष्णुधर्मोत्तरे, 17A, दानभागवते, 30B, धातानय
मार्कण्डेय, काश्यप, 30B, देवकाया, 37B, गङ्गाधर, 39B, वैद्यनाथमिश्रा,
44B, हरिहर, 47B, चतुर्विंशतिमत, यज्ञपात्रं, कात्यायन, सात्यायन
कारिका, 49B, दण्ड, 52B, इन्दोगपरिशिष्टे कात्यायन, 58B, मयून,
60B, सिद्धान्तशेखरे, 63B, देवज, क्रमकारिकायां गृह्ये; 64B, मदनरत्ने
आषा, कूर्मपुराणे, 67B, गृह्यकारिका, 69B, दामोदरनिबन्धे, काठके,
71B, पुलस्त्य, याज्ञवल्क्य, आषा, 76B, गङ्गाधरभाष्येऽपि, 77B, शेषायन,
78A, गार्ग, हरिहर-भाष्ये, 79A, त्रिकाण्डमयून, 80B, आनन्दायन,
81A, प्रयोगपरिभाषाते, 81B, अनन्तभट्टोय, कारिकाया प्रयोगपरिभाषाते,
कालादर्श, 90A, हरिशिष्टेर्जि, 102A, शेषिकार, 104A, मरिच्ये,
अष्टिरा, 104B, आचारादर्श, 104B, मदनपरिभाषाते, 105A, गृह्य,
105B, लिखित, 106B, विष्णु, 111B, गृह्यकारिका

End.—एव अतिक्रान्तमासादिप्रायश्चित्तदोषमक्षयदान च पूर्वं कृत्वा तत्-
प्रेताधानादिकमिति ॥

1154.

6096 स्मार्त्तोद्धारस । *Smārttollās* :

By Śuaprasada Pathaka.

Sibstancce country made paper Folia 132 Written in two different hands—the first writes up to the 19th leaf on paper measuring 10½×4½ inches and the second the rest of the manuscript on paper measuring 11×6 inches The leaves 21 76 and 93 96 and 99 and 101 are written on one side only Lines 13 on a page. Character, Nigra of the early nineteenth century Appearance fresh Complete

A treatise on the Grhya ceremonies in accordance with the precepts of Katyāyana The name of the author's native place is given in the colophon in leaf 46, as Yevanda-vallapura (?) but in all other colophons in leaves 82B, 105B and 114B, the name is Puskaravalli

6A, इति श्रीशिवप्रसादकृते स्मार्त्तोद्धारसम्यगे गृह्यकर्मकृताकृतमहिम-
वर्णनश्च अधिकारि अगधिकारि निर्णय । 18A, इति श्रीशिवप्रसादकृते स्मार्त्तो-
द्धारसे परिभाषाप्रकरण सम्पूर्णम्, 46, इति रेवडक्लीपुरवासिशिवप्रसादकृते
स्मार्त्तोद्धारसे आवश्यकानुष्ठानप्रयोग समाप्त — अथ पाक्यञ्चनिर्णय, 57, इति
स्मार्त्तोद्धारसे गृह्याग्निमत्कर्तृके गृह्योक्तवैश्वदेवप्रयोग समाप्त — अथेदानीं तदुप-
योगो निर्णय उच्यते, 82B, इति श्रीपुष्करवल्लीशिवप्रसादकृते स्मार्त्तोद्धारसे
पिण्डपितृयज्ञप्रयोग समाप्त — अथ नवाम्नप्रयोग उच्यते, 90A, इति गृह्य-
कारिकोक्तप्रवासविधि — अथ प्रवासभोजनविधि, 103A, इति निरमिकयज्ञ-
पार्श्वोक्त वैश्वदेवप्रयोग, अथ कुण्डकरणमुच्यते, 105B, इति पुष्करवल्लीश-
िवप्रसादपाठकृते स्मार्त्तोद्धारसे सामिकनिरमिकवैश्वदेवप्रयोग समाप्त, 114B
इति श्रीपुष्करवल्लीशिवप्रसादपाठकृते स्मार्त्तोद्धारसे औपासनकर्म पुनराधा-
नादिप्रायश्चित्ताध्याय समाप्त —

विघ्नेश्वरश्च पितरश्च सरस्वतीश्च

करायानश्च निजसूत्रकृत प्रणम्य ।

गङ्गाधरदिवरपद्धतिस[]निरौख्य

शिवप्रसाद कुरुते मखपाकपद्धतिम् ॥

119A, इति श्रीपुष्करवल्लीस्यशिवप्रसादपाठकुरुते स्मार्त्ताह्लासे श्रवणा कर्मप्रयोगः— अथेन्द्रयज्ञप्रयोग उच्यते, 122B, इति स्मार्त्ताह्लासे आग्रहायणी-कर्मप्रयोग, 126B, इति श्रीपुष्करवल्लीस्यशिवप्रसादपाठकुरुते स्मार्त्ताह्लासे अष्टकान्यष्टकाकर्मप्रयोग समाप्त — अथ ह्योत्सर्गप्रयोग उच्यते । 128B, इति ह्योत्सर्ग समाप्त, 129B, इति श्रीपुष्करवल्लीवास्तव्य आलम्बायनगोक्षोत्पन्न-जयदेवपाठक तत्सु[त]-निम्बानिपाठक तत्पुत्र शिवप्रसादपाठकुरुते स्मार्त्ताह्लासे स्मार्त्ताधानाद्विपाकयज्ञान्तप्रयोगविधिनिर्णय समाप्त अथान्येष्टिप्रयोग उच्यते । (1st colophon) इति श्रीशिवप्रसादपाठकुरुते स्मार्त्ताह्लासे आधानाद्यन्येष्टि पर्यन्त प्रयोगविधिनिर्णय समाप्त ।

It ends —

क्रियाधिकारिणी कनिष्ठा भवति, तदा एकादशरात्रिनिष्ठतौ पुनराधानपूर्वकमुज्जरितकर्मक्रिया कार्या श्रवणाकर्मोपक्रमे इति दिक् । इत्यन्येष्टिप्रयोग ।

5A, लोगाक्षिकारिका, 6B, आम्बलायन, दृढगर्ग, 7B, प्रियदृष्टे, 8B, कङ्कप, 14A, आपस्तम्ब, 15B, सूर्यवर्मनारे, 16A, हरिहर, गङ्गाधर, वराहपुराणे, विष्णुधर्मोत्तरे, 17A, दानभागवते, 30B, प्रातातप भाक्येष्टे, काश्यप, 36B, रेणुकाया, 37B, गङ्गाधर, 38B, वैद्यनाथमिश्रा, 44B, हरिहर, 47B, चतुर्विंशतिमत, अश्वपार्श्व, कात्यायन, साव्यायन, कारिका, 49B, दक्ष, 52B, हन्दोगपरिशिष्टे कात्यायन, 58B, मण्डन, 60B, तिज्जान्तशेखरे, 63B, देवल, कमकारिकाया दृष्टे, 64B, मदनरत्ने यास, जूम्भपुराणे, 67B, दृष्टकारिका, 69B, दामोदरनिबन्धे, काठके, 71B, पुलस्त्य, याज्ञवल्क्य, यास, 76B, गदाधरभाष्येऽपि, 77B, बौधायन, 78A, गार्ग, हरिहर भाष्ये 79A, त्रिकाण्डमण्डन, 80B, आम्बलायन, 84A, प्रयोगपारिजाते, 81B, अनन्तभट्टेष्टे. कारिकाया, प्रयोगपारिजाते, कालादर्शे, 90A, हरिशिष्टेऽपि, 103A, दीपिका, 104A, भविष्ये, अङ्गिरा, 104B, व्याचारादर्शे, 104B, मदनपारिजात, 105A, शङ्ख, 105B, लिखित, 106B, विष्णु, 111B, दृष्टकारिका

There are forty-eight such kārīkās, going to the end of the manuscript, with the colophon :—

इति मल्लकारिकोक्तमादनकारिका समाप्ता ।

1156.

886. प्रयोगदर्पणम् । *Prayogadarpana.*

By Padmanābha Dīksita, son of Gopāla and Pārvatī, grandson of Nārāyaṇa, disciple of Śitikantha.

It treats of domestic and propitiatory rites.

For the manuscript see L 1775

Post Colophon Statement :—

संवत् १८८७ मिति अगस्त्य सुदी ११ मस्य १८००० ।

The manuscript has two separate paginations, one ending in 79 and the other in 103.

The later authorities quoted (1) Aparārka, (2) Mahārṇava, (3) Vrataratna, Kāhikāpurāṇa, (4) Madanratna, (5) Śaiva purāṇa, (6) Viṣṇudharmottara, (7) Nīrṇayasindhu, (8) Chandoga-pariṣista, (9) Smṛti kaustubha, (10) Kalputarau Halāyudha, (11) Todarānanda, (12) Samvatsara-pradīpa, (13) Hemādri, (14) Smṛtyārtha sāra, (15) Śrīdhara, (16) Yogapadya, (17) Siddhānta sekhaṛa, (18) Kundasiddhikāra, (19) Prayoga-parijāta, (20) Ratnasamgraha, (21) इति यौनकोक्त आश्लेषान्तिप्रयोगः. Here ends the first pagination, (22) Jyotirṇibandha, (23) Viṣṇudharmottara, (24) Mayūracitra, (25) Pārijāto Saunakah, (26) Kaustubha, (27) Harīhara, (28) Gadādhara, (29) Kārīka, (30) Vāsudeva, (31) Medhātithi, (32) Mādhava, (33) Haradatta, (34) Śākātāgari, (35) Sāttvinsatwata as quoted in Candrikāpārijāta, (36) Bhaṭṭa kārīkā, (37) Śārasamuccaya, (38) Vākyasāra, (39) Jyotihāsāra, (40) Prayogasāgna, (41) Smṛti kaustubha, (42) Kārīkāmibandha, (43) Smṛtyārthasāra, (44) Kṛṣṇa Bhaṭṭiya, (45) Smṛti ratnāvali, (46) Jyotih prakāśā, (47) Smṛti candrika,

Though the MS commences with अथ यजुर्वेदिना दशकर्म प्रवृत्ति
लिख्यते there are many Tantrika ceremonies mentioned in
it

1159.

6102 गर्गपद्धतिः । Gargapadhatikā

By Śhāpati Garga

Substance country male paper ११×४ inches. Folio 29 of which the 8th
is missing. Lines 12 on a page. Extent in slokas 600. Character Nagara.
Date given in a later hand Samvat 1749. A few lines of the leaf discoloured.

Based on Pāraskara Grhya sūtra, as interpreted by
Bhāṭṭyaśūna

For the beginning of the work see I, 1916

Topics —

3A, इय परिभाषा, अथ विवाहः, 7B, समाप्तोऽयं विवाहः 9A,
अथ चतुर्थीकर्म, 9B, इति चतुर्थीकर्म, अथ पाकयज्ञः, 10A, अथ सोय्यन्ती
कर्म उच्यते, 10A, इति मेधाजननम्, 11B, अथातो जमल(?) जनने विधि
रुच्यते, 12A, अथाग्नप्राशनम्, 13A, सांवत्सरिकस्य चुडाकरणम् 18B,
इति माविजव्रतोत्सर्गः, 19A, आग्नेयव्रतम्, 20B, समाप्तमुपनयनमिति, इदानीं
ब्रह्मचारिणः व्रतान्मुच्यन्ते, 22A, अथ ब्रह्मचारिणो धर्माः, 22B, अथ अतीत
कालविधिमाह, 23B, अथ आग्नेयव्रते विसर्गः, तत आगव्रतविसर्गः, 24B,
ततो व्रतविसर्गः, तत उपनिषद्ब्रतादेशः, 25A, अथ प्राश्रतमुच्यते, 26A, ततो
गोदानव्रतादेशः, 26A, ततश्च सवत्सरे पूर्वे व्रतविसर्गः, 26B, इति व्रतानि
समाप्तानि, 27A, तत समावर्तनम्, 29A, अथ स्नातकस्य यवान्(?) वक्ष्यामः ।

यदि प्रवर्ग्यदीक्षितो भवेत् तदा मूत्रपुरीषे छौवनश्च आतपे न कुर्यात्,
दात्येव मादि(?) न कुर्यात् ।

Colophon —

इति समाप्तः ।

Post Colophon —

ॐ ह्येन्दुरलिखितम् ।

(18) Ratnamālā, (46) Ratnakosī, (47) Sambandhatattva,
(18) Mubhārta cintāmaṇi, (19) Deva-Yajanadīpikā.

It belongs to the school of Mādhyandina of the Yajurveda, as is evident from the following passages.

3B, माध्यदिनशाखाया पुण्याहवाचनस्यानुक्तत्वात् यत्राघातं सशाखाया-
मिति वचनात् बद्धचण्ड[परि]शिष्टोक्तमेव मयापि दृतम् ।

41B, इति सप्रत्यय यथोक्त विधिना वास्तूपूजनं मण्डपपूजनं च कुर्यात् ।

1157.

2990

Substance, country made paper : 9x5 inches Folia, 12 Lines 10 on a
page 1 stent in Bhoja 250 Character, Nagari of the early nineteenth
century Appearance, discoloured Complete

This contains a clear exposition of Āgrayana or the
ceremony of eating a new crop

It begins:—

अघाययणमिति कर्मनामधेयं । अत्र श्रुतिं प्रतामुष्याम प्रत-
वीर्याय प्रतोतयेभिमतिसाहे । प्रतयते न. प्र तनुये स्थोनः ।

It ends —

असामर्थ्ये तु ब्राह्मण तर्पणीत वै इत्याह आत्मायन ।
अत्र कर्कोपाध्यायै ऋत्विजाधिकमेकं भोजयेत् अनेन च न्नायेन
सर्वत्र ज्ञेयमिति व्याचक्षुरात्म ।

1158.

65 यजुर्वेदीयकुशण्डिका । *Kuṣandika*

By Paśupati

For the MS. See L 1528

This is only a section of Dasakarmapaddhati dipikā
(L. 525) by Paśupati, the brother of Halayudha, the Chief
Justice of Lakṣmana Sena, King of Bengal Paśupati is
well-known

In the leaf 36A of the first set of leaves, ends Karma kanda

चतुर्थे कर्मणि छते च व मुक्ते तथेव च ।

अष्टौर्वचनकाले च वधूर्वाभाद्रमाश्वयेत् ॥

इति लघुकारिकाया कर्मकाण्ड समाप्तम् ।

प्रकरणानि २६ प्रहोक सख्या ६०१ ।

The first set of leaves does not count the chapters
The second set begins from the 28th chapter

The first colophon in the second set of leaves,

1B, इति औपेतक्रिया प्रकरणमष्टाविंशतिम् ।

अथाष्टौ च प्रवक्ष्यामि यथावदनुपूर्वञ्च ॥

Isauca ends in 5B

इति औ० विदेशस्याष्टौ च षट्त्रिंशत्तमम् ।

After four lines occurs the following colophon —

इति औ० भानुवारे यक्षकण्टताना प्रायश्चित्ताधिकारः सप्तत्रिंशत्तमम् ।

6A, इति + + तथैव अष्टत्रिंशत्तमम्, 9A, इति औस्त्रियाधिकारः
एकौत्रिंशत्तमम् ॥ द्योत्सर्ग प्रवक्ष्यामि ।

11A, इति औलघोत्सर्गप्रकरणं चत्वारिंशत्तमम्, 11B, इति औएका
दशाब्दाद्विप्रकरणमेकचत्वारिंशत्तमम्, (Last Colophon) इति औसकक
मेधूनामणिविष्णुश्मैप्रखीताया लघुकारिकाया सपिण्डीकरणप्रकरणम् + + +
+ + समाप्तम् ।

Post Colophon —

समत् १६३० मौ भादोः वदौ १३ वार शुक्रवारके मौ ।

योयो पठित बालमुकुन्दकै लोखो है ।

1161.

3780 ब्रह्मसंस्कारमञ्जरी । *Brahma Samskāra Maṅjarī*

By *Nārāyaṇa Tarkavāṇsa*

Substance country made paper 11x3 inches Folia 4 Lines 3 to
8 on a page Extent in folios 550 Character Bengali Date Saka 1743
Appearance worn out and faded Complete

The date is given in a much later hand.

सं १७८८ वर्षे माघ शुद्धौ १५ दिने ।

Of Gargapaddhati, as described by Rājendralāla Mitra,
No. 1916 This appears to be a much shorter work.

1160.

6090. पारस्करसधुष्टकारिका । *Pāraskara laghu
grhyakārikā.*
By Viṣṇuśarma.

Substance, country made paper. Two sets of leaves—the first consisting of 37 leaves and the second of 13 leaves. The second written in a much later hand begins exactly where the first ends. The first measures 9×4 inches and the second 10×4½ inches. Lines, 8-10 on a page. Extent in ślokaś, 900. Character, Nāgaś. The new set of leaves is dated Samvat 1937. The two sets complete the work.

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रथम्य देवं गणनायकं परं

सरस्वती चाप्यय याज्ञवल्क्यम् ।

श्रीधराचार्यं च (?) शिष्यमुत्थानं

प्रवीण्य च प्रथममुत्तमं च ॥

श्रीदेवदत्तो मतिनायकः पुरा

माध्यन्दिनीयोऽप्यय गौड़वासी ।

श्रीविष्णुशर्मा इति तस्य सन्तु

सकारिका कारवितौ(?) बभूव ॥

पारस्करं नमस्कृत्य तेन पाराः प्रदर्शिताः ।

शाखाघोशं याज्ञवल्क्यं लभ्यते ब्रूते च कारिकाम् ।

निष्काद्याः प्रशानान्ताः संस्काराः स्नात्तेकर्मणि ।

मृद्वसूत्रेऽपि गुप्तार्थाः प्रत्यक्षा दृश्यमिष्यथः (?) ।

पूर्वं कुशगिहिकां ब्रूते यथा सूत्रे प्रदर्शिताम् ।

कुशोपरि समूहने(?) सप्तशाखाः प्रकीर्तिताः ॥

पञ्चशाखा न वक्तव्या इत्येवं पारिभाषिकम् ॥

Beginning —

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय नम ।
 दुश्चिक्त्वै मंद्धारौगैः षोडितस्तु पुमानपि ।
 चात्वारिष्टादिमि मृतं + + + + समाचरेत् ॥
 सितासिते सरिते यत्र सङ्गे
 तत्राप्नुताभो दिवमुत्पतन्ति ।
 वे वै तन्व विष्ट + + + +
 स्ते वै जनासो अमृतं भजन्ते ॥
 सर्वेन्द्रियविरक्तस्य वृद्धस्य ऋतकर्मणः ।
 व्याधितस्य विना + र्ये मरणं सपन्नोऽधिकम् ।
 असाध्यव्याधिना पुक्त[] स्वयापाराक्ष्म पुमान् ।
 प्रविशत्य + + दौम करोत्यनघ्नं तु वा ॥
 अगाधं तोयराशिं वा भूमौ यतनमेव वा ।
 मण्डेन्महापथं वापि नुभारगिरिमादरात् ।
 प्रयागवटप्राच्याग्नाह्वेद्यागं करोति वा ।
 स्वयं देहविनाशश्च काहे प्राप्ते महामते ॥

The manuscript seems to be defective in the beginning —

26A, इत्युदकदानम्, अथ श्लोकापनोद , 44A, इति पिण्डोदकदानम्—
 अथास्थितक्षपणम्, 52B, अथ नवव्याघ्रान्बुधन्ते, 110B, अथ आह्नकमा
 114B, इत्येकादशाह्निकआह्निकप्रयोगः— अथ मृतशय्यादानविधि , 116B
 इति शय्यादानविधि , 121A, अथोदकुम्भदानम्, 122A, अथ सपिण्डो
 करणकाल , 125B, इति साधिकस्य [४] पिण्डौकरणकालास्त्रैश्विकाना—
 अथ श्रूयस्य सपिण्डौकरणकाल , 155A, अथ सूतिकाप्रायश्चित्तम्, 164A,
 इति सङ्गमनविधि, 170A, अथ अन्वारोहणेऽप्यनुमासिकविधिमाह,
 176B, अथ नारायणवलि ।

End — स्वयं देहश्च श्रूयश्च षट् दायादाश्च बान्धवा ।

यतिस्य नक्षत्रारौ च अपुत्रश्च नापुत्रक ॥

यो यजेत् (यजेत्) पित्रभिः खाद्वं वसुधामान् मखा(का)दिभिः ।

Colophon :—

इति श्रीनारायणतर्कवागीश-भट्टाचार्यविरचिता ब्रह्मसूत्रार-
मञ्जरी समाप्ता ।

Post Colophon :—

कालत्रयशिशिरोऽर्काश्चक्षमा माने रवे दिने ।
बलिखदौश्वरो रामं नमन् पुष्पं शकस्य भोः ॥
श्रीरंश्चरन् देवशर्मेणः पुष्पं साक्षरं च ॥
श्रीरामः शरणात् ॥

It begins thus :—

अथ घटस्थापनम् । तत्र वशिष्ठ ।
अयादिता युभां वेदौ कुर्यादेककरोप्यता ।
पद्मं वसुदत्तं तत्र चतुर्हारीपशोभितम् ॥
पञ्चवर्णैस्तथापूर्यैश्चन्दनेनापवा लिखित् ।
अतुषं निर्मेजं तच्च धान्यमङ्गलिमाचकम् ॥
स्थापयेत्—etc.

The Vasistha gottai Brāhmanas of Bhūtpād claim this work as written by Nārāyana the founder of their family. They belonged to the White Yajurveda, and this is a priestly work of that Veda relating mainly to the 10 sacraments of Brāhmanas. Nārāyana, flourished, according to their tradition, about 200 years ago, and this work, they say, is their standard work.

1162.

6097. क्रियानिवन्ध । *Kṛiyā nibandha*.

By Yājñika Dīpa.

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folio 196 Lines, 9
on a page Extent in slokas, 3500 Character, Nagari Date, Samvat 1937
Appearance, fresh Complete

The MS. from which it was copied was defective, as it leaves lacunæ in places

The author is not Devayājñika, the well known writer of the school of Katyāyana, the author of Katyāyana Śrauta Sūtra Bhāṣya, as he quotes such late authorities as Mādāna Pārijāta, Nirṇayāmṛta and Kālanirnayadīpikā Aufrecht mentions a work, Kṛiyā nibandha, quoted in Nūnayajandhu, but it is anonymous

1163

5897 क्रियापद्धतिः । *Kṛiyā paddhatih*

By Yājñika Deva, son of Prajāpati (*Agnicūṭ Samat*
Sihapati Mahāyājñika)

Substance country made paper : 10½×4 inches Folio 3 Lines 11 on a page : Fract in slokas 780 Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured. Complete

. On ceremonies beginning with cremation and ending with Sapindikarana

Beginning —

ॐ नमः श्रीवासुदेवाय ।

अथाहिताग्नेर्मरणसमयादारभ्य संपिण्डीकरणान्तं कर्म लिख्यते ।

Colophon —

इति संपिण्डीकरणं समाप्तम् ।

इत्यभिहितं समाप्तं स्वपति महापात्रिक-श्रीपद्मपतिवृत-पात्रिक-
देवकृता क्रियापद्धतिः समाप्ता ।

Then the following slokas are added —

पतिपत्न्यो सदैकत्वं त्रिषु स्थानेषु वै पृथक् ।

कन्यादाने तथा सोमे पिण्डससर्जने तथा ॥

आर्चोनामपि अन्तुनामार्तिच्छेदं करोति यः ।

ब्रह्मपद्मगदादीनो दिभुजो विष्णुरुच्यते ॥

सकृत् भुज्यते भूतैः सर्वैः सर्वत्र सर्वदा ।

न कोपि कस्यचित् किञ्चित् करोत्यत्र हिताहितौ ॥

Here the MS comes to an end So it is defective also at the end

Colophon —

इति याज्ञिकदेवस्तुत क्रिया(क्षया)निबन्ध समाप्त । समाप्त ।

Post Colophon —

समत १८३७ मोः भादो वदो ५ वार बुध ।

The authorities quoted and consulted —

3A, वराहपुराण, 3B, कात्यायन, 1B, कृष्णपुराण, 5B, नागर
खण्ड कालनिर्णयदीपिका, 6B, शारौत, भावलि, 7A, विष्णु कात्यायन,
पराशर, 8A, वराहपुराण, 8B, गरुडपुराण, 10A, षट्षिप्रश्नमत, 11A,
याज्ञवल्क्य, 11B, गृह्यकारिका 17B, आश्वलायनगृह्यपरिशिष्ट, 19A
पारस्कर, 19B, विष्णु, वशिष्ठ, ब्रह्मलिपितौ, 20A, शारौत, पैठौनसि
20B, स्मृतिमञ्जरी, 21A, बौधायन, प्रचेता, 21B, याज्ञवल्क्य, 22A,
आपस्तम्ब, 23A, विष्णुपुराण, 23B, गौतम, मरीचि, 24A, शाल, 25A
हजमसु, 26A, गरुडपुराण 27B, श्रीरामायणे 29A, वैजवाय, हरिश्चर,
31A, बृहस्पति, अत्रिः, 34A, मत्स्यपुराण, 35A, यम, 35B, गोविन्द
राजलिखितहजमप्रचेता, 40B, आदिशपुराण, 42B, हजमशातातप, 45A
कर्कोपाध्याय, 50B, काशीखण्ड, 55A, कालादर्श 56B, हजमशिष्ट,
57B, श्याम, बृहत्पपरिशिष्ट, 58A, मालव, 58B, देवल, 59A, बृहत्
प्रचेता, भृगु, 59B, स्मृतिमञ्जरी, 60A, कृष्णाजिनि, 60B, हजमशिष्ट
65A, पैठौनसि, 65B, मदनपारिजात, 72B, स्मृतिसमूह, 78A सान
विधानाख्यब्राह्मण, 79A, विष्णुधर्मोत्तर, देवीपुराण, 79B, आदिशपुराण
81A, विष्णुधर्मोत्तर, 84B, शिवधर्मोत्तर, 90A, जातुकार्य, 90B विद्या
दर्श, 98A, मालव, 98B, जात्यायन (शाद्यायन ?), 99B, स्मृतिरत्नावली
107B, लघुशारौत 125B, निर्णयान्त, 127B, चतुर्विप्रश्नमत, 129B
अथ्यश्रद्धा, 131A, मरीचि, 133A, कालनिर्णयदीपिका, 139B, काठक
गृह्ये, 140B, शातातप, 142B, स्मृत्यर्थसार ।

The author is not Devayājñika, the well known writer of the school of Ātīyāna, the author of *Katyāyana Śānta Sūtra Bhāṣya*, as he quotes such late authorities as *Mādaṇa Paryāṭa*, *Nirṇayāmṛta* and *Balanirṇayadīpikā*. Aufrecht mentions a work, *Kṛiyā nibandha*, quoted in *Nirṇayamandira*, but it is anonymous.

1163

0897 क्रियापद्धतिः । *Kṛiyā paddhatih*

By Yājñika Deva, son of Prajāpati (Agnicit Śrīmāt
Śhāpti Mahājyānika

Distance country made paper : 10½×4 inches Folia 0 Lines 11 on
a page Extent 8 slokas 780 Character Nāgara of the eighteenth century
Appearance d'ecole red Complete

On ceremonies beginning with cremation and ending
with Sapindikarana

Beginning —

ॐ नमः श्रीवासुदेवाय ।

अथाहिताग्नेर्मरणसमयादारभ्य संपिण्डोकरयान्त कर्म लिख्यते ।

Colophon —

इति संपिण्डोकरस्य समाप्तम् ।

इत्यभिषिक्तुं सम्पादयति-महाशास्त्रिक श्रीप्रजापतिसुत शास्त्रिक
देवदत्ता क्रियापद्धति समाप्ता ।

Then the following Slokas are added —

पतिपत्न्यो सदैकत्र त्रिषु स्थानेषु वै एषकृ

कन्यादाने तथा गोमे पिण्डसमर्पणे तथा ।

आर्घ्यानामपि जन्तवामार्तिच्छेद करोति यः ।

शङ्खचक्रगदाधौनो दिभुजो विष्णुवन्द्यते ॥

अक्षत भुज्यते धृतो सर्वे सर्वत्र सर्वदा ।

न कोपि कस्यचित् किञ्चित् करोत्यत्र हिताहिते ॥

1164.

1267 प्रयोगरत्नम् । *Prayogarātna*

By Kāśi Dikṣita, son of Sadāśiva.

Substance, country made paper . 10×4 inches . Folio, 161 of which leaves 59-65 are missing . Lines, 10 on a page . Extent in slokas, 3220 . Character Nigara . Date, Samvat 1870 . Appearance, tolerable . Generally correct

For beginning see Bik Catal No 945

This MS. has three mṃgala-carana verses addressed to Gaṇapati, Śiva and Śivā and Nilavārasvatī before the commencement of the work as given in Biks

It ends:—

आख्यानसाक्षिकीं च नाभ्युत्थं भुजौ स्पृशेत् ।

एवमाचमनं कृत्वा साक्षात् नारायणो भवेत् ॥

ग्रन्थाननेकानालोभ्य विचार्यसदसच्च यः । ?

कृतत्वेन विभुर्भूय एकता प्रीयता मम ।

...

.. .. .

अष्टावदीयात्, etc

यादृशं पुस्तकं, etc.

भद्रपृष्ठ कटिप्रीव, etc.

तैत्तिरीयसूत्रे, etc

Col. :—

इति सदाशिवदीक्षितसुत-काशीदीक्षितकृत-प्रयोगरत्नं समाप्तम् ।

Post Col. :—

संवत् १८०० शके १०३५ कार्तिकमाससम्बत्सरे दक्षिणायने पूर्वा
श्रुतौ आषाढमासि कृष्णपक्षे तिथि द्वितीया अश्विनपक्षे योगप्रीति
रौजगुहवासरे पुस्तकं दिवस द्वतीयप्रहरे इदं पुस्तकं समाप्तम् ।
पत्रसंख्या—प्रमाणं वेक.सो १६१ वेकं षष्ठं काशीं लिखितम् ।
ग्रन्थसदाशिवदीक्षितसुतः ।

स्मार्थ परीषकारार्थम् ।

इति प्रयोगरत्न सदाशिवदीक्षितसूत ।...

1165

6533 तृचार्थदानविधान । *Tṛcāṛṇadāna Vaidhāna*

By Kāśnātha

Substance country made paper 10½ x 7½ inches Fols 1 Lines 10 on a page Extent in slokas 200 Character, modern Nagari Date Samvat 1961 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति काशीनाथविरचित तृचार्थदानविधान समाप्तम् ।

Post Colophon —

श्रीसंवत् १९६१ मौ आषाढ वदी ६ मासदीप बालमुकुन्दस्येद
पुस्तकम् ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीदक्षिणामूर्तिगुरुभ्यो नमः ।

अथ तृचार्थदानविधिबध्यते ।

कृतावश्यको लब्धगुण्यनुग्रहो जलाशयान्तिकासीन आशान्त ॐ
मानस्योक्त इत्यनेन शिष्टो वक्ता आपन्य आसनविधि कृत्वा गायत्र्या
प्राणानायम्य तिथ्यादि स्मृत्वा आत्मनोऽमुकस्य वा क्षिप्रममुकरोग-
प्रान्त्यर्थं श्रीमार्त्तयुग्मैरवप्रौढ्यं वा दृक्कल्पोक्तविधिना श्रीसूर्या-
र्थदानमहं करिष्ये ॥

Looks like a combination of Tantrika and Vaidika rituals

1166.

5863 आचारतिलकम् । *Ācāra tilakam*

By Gaṅgādhara

Substance country made paper 8½ x 4½ inches Fols 9 Lines 10 on a page Extent in slokas 180 Character Nagari of the nineteenth century Appearance discoloured Complete

1164.

1267 प्रयोगरत्नम् । *Prayogarātna**By Kāśi Dikṣita, son of Sadāśiva.*

Substance, country made paper 10×4 inches. Folia 161 of which leaves 53 or 65 are missing. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 3220. Character, Nagari. Date, Samvat 1870. Appearance, tolerable. Generally correct.

For beginning see *Bik Catal.* No 945

This MS has three mangalācārana verses addressed to Gaṇapati, Śiva and Śivā and Nilasarasvatī before the commencement of the work as given in *Biks*

It ends:—

आख्यानमाच्छिखरौ च नाभ्युदयं भुजौ स्पृशेत् ।

एवमाचमनं कृत्वा साक्षात् नारायणो भवेत् ॥

मन्त्राननेकानालोच्य विचार्य्यसदस्य यः । ?

कृतस्तेन विभुर्भूय एकता प्रीयता मम ।

... ..

.. . . .

अद्यानरोधात्, etc

यादृशं पुस्तकं, etc.

भग्नपृष्ठ कटिघोष, etc.

तैलादक्षेत्, etc.

Col. :—

इति सदाशिवदीक्षितसुत-काशीदीक्षितकृतः प्रयोगरत्नम् ॥

Post Col. :—

संवत् १८७० शके १७३५ कार्तिकमाससम्बत्सरे दक्षिणावने वर्षा
 ऋतौ श्रावणमासि कृष्णपक्षे तिथि द्वितीया अवशानक्षत्रे योगप्रोति
 रोजगुरुवासरे पुष्पक दिवस द्वितीयप्रहरे इदं पुस्तकं समाप्तम् ।
 पत्रसंख्या—प्रमाणं बेक. सो १,६१ बेक मध्य काशी लिखितम् ।
 साम्बसदाशिवार्पणमस्तु ।

आदि प्रयोगकार्येषु ।

इति प्रयोगरत्न सदाशिवदीक्षितमुनि ।...

1165

6533 तृचार्घ्यदानविधान । *Tṛcārgghyadana-Vidhāna*

By Kāṣṭhathā.

Substance, country made paper 10½ x 9½ inches Folia : Lines, 10 on a page Extent in slokas, 200 Character, modern Nāgara Date Saipiat 1901 Appearance, fresh Complete

Colophon :—

इति काशीनाथविरचितं तृचार्घ्यदानविधानं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

श्रीसंवत् १८६१ मौ० आषाढ वदी ६ मालदीय बालमुकुन्दस्येदं
पुस्तकम् ।

Beginning :—

ओमशेषाय नमः । ओदक्षिणामूर्तिगुरुभ्यो नमः ।

अथ तृचार्घ्यदानविधिरुच्यते ।

कृतावग्रहको लब्धगुर्वनुग्रहो जलाशयान्तिकासीन आचाम् । ॐ
मानस्योक्त इत्यनेन शिखा वद्धा आचम्य आसनविधिं कृत्वा गायत्र्या
प्राणानायम्य तिथ्यादि स्मृत्वा आत्मनोऽमुकस्य वा क्षिप्रममुकरोग-
प्रान्त्यर्थं श्रीमार्त्तसुभैरवप्रौढ्यं वा द्रव्यकल्पोक्तविधिना औसृज्यार्-
घ्यदानमहं करिष्ये ॥

Looks like a combination of Tāntrika and Vaidika ritu-
als

1166.

5863 आचारतिलकम् । *Ācāra-tīlakaṃ*

By Gaṅgādhara

Substance country made paper 8½ x 4½ inches Folia, 9 Lines 10 on a page Extent in slokas 180 Character Nagara of the nineteenth century Appearance discoloured Complete

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

अथ साधारणं सर्वव्याधानादिषु कर्मसु ।

विधिरालोच्य गृह्यादिः सम्यक् संगृह्यते मया ॥

ततः स्मृतिविधिनाचमनं लिख्ये (?)

तच्च दत्तः ।

व्याधानादिक्रियाः सर्वाः श्रौते स्मार्ते च कर्मणि ।

. प्रतिष्ठा सर्वदेवाना वक्ष्यते स्थापनादिभिः ॥

This is a very incorrect manuscript. It gives 189 kārīkas, relating to the establishment of the sacred fire

संखवप्राशनं

संखवप्राशने चामे कुर्याच्छुद्धिः स्वकारणात् (?) ।

प्रण्येता विमोक्तं पश्चात् आयुष्यार्थं प्रश्नचरेत् (?) ॥ १३८ ॥

धुरा(यज्येनमालोप्य) यज्यान् समालोप्य सन्वेष्ट ईदिसं मया(?) ।

कारिकारचितं वन्दे गङ्गाधरविधिः स्मृतः ॥ १३९ ॥

अपारदीपिकां ज्ञेयं सर्वकर्मण्य साधितम् ।

खल्यं खलपत्तरश्चैव निरीक्ष्यं पण्डितैर्बुधैः ॥

परोपकरणं वक्ष्ये कुल्यामि तु साधनम् ॥ (?)

Colophon :—

इति श्रीगङ्गाधरविरचितमाचारतिलकं सम्पूर्णम् ।

1167.

6282. स्मार्तपदार्थसंग्रहः or प्रयोगपद्धतिः ।

Smārta-padārtha-saṅgraha.

By Guṅgādharā, an inhabitant of Kolāpura

Substance, country made paper 9½ x 4 inches. Folio, 77 Lines, 9 on a page. Extent in folios, 1300. Character, Nāgara of the eighteenth century. Appearance, old and discoloured. Complete.

An exposition of the Vedic rites and ceremonies, of the school of Kātyāyana.

Beginning —

गणनाथ नमस्कृत्य प्रारदा गुरुमेव च ।

वैक + + काव्यिच्छन्दी देवता गृह्यकर्मसु ।

देवतानामभिधानं वक्ष्ये सकल्पपूर्वकम् ॥ १ ॥

अध्याधानं दिनेन्द्राणां स्था[तु] छत्तिशक्तिविशेषयोः ।

देवतीरोहिणीपुण्यमयज्येशोत्तरात्रये ॥

12A, इति श्रीगङ्गाधरभट्टविरचिताया [प्रयोगपद्धतौ] स्मार्तपदार्थसंग्रहे
आधान समाप्तम्, 13B, इति स्मार्तपदार्थसंग्रहे मङ्गिकाधान समाप्तम्, 20A,
इति प्रयोगपद्धतौ पञ्चमहायज्ञा — अथ भाय घातर्होमविधि, 22A, अथ
समिध, 22B, अथ समिद्धृष्टा, 24A, अथ यज्ञादिकर्मप्रयोग, 28B, अथ
पिण्डपितृयज्ञा, 32B, अथ नवाक्षप्राशनम्, 36B, अथ उपाकर्म, 44B,
श्रीगङ्गाधरभट्टविरचिताया प्रयोगपद्धतौ उपाकर्म समाप्तम् ।

कोलापुट प्रवरपीठं निकेतनां स्था

लक्ष्मीं मङ्गमदयुतां पुरतः पुराणाम् ।

वेलापदे तु वरदानवशमतानां

भान्तामिकाश्च कुलमातरमाततोऽस्मि ॥

विश्वेश्वर हरिहरौ च सरस्वतीश्च

कात्यायनश्च निजसूत्रकृत प्रणवः ।

श्रीदेविकादिवरपद्धतिक्रमतामि

सर्वेषु पाकमप्यपद्धतिमातनोमि ॥

50A, इति श्रीगङ्गाधरभट्टविरचिताया प्रयोगपद्धतौ अवशाकर्म— अथ
होमयज्ञ उच्यते ।

53A, अथ द्वातकीर्तन उच्यते, 56A, अथ रुक्मरारोहमुच्यते,
57B, अथ कण्टकाकर्म उच्यते, 64A, अथ दृष्योत्सर्ग, 69A, इति पायसप्राशन
समाप्तम्—समाप्त्यर्थं धरकयञ्च ।

अथौपासने प्रार्थयित्वा विधिं व्याख्यास्यामः, etc

(*Last Colophon*) —

इति गङ्गाधरपद्धतौ प्रारम्भोऽस्तम् ।

Post Colophon :—

ब्रह्मार्पणमस्तु । नित्यश्रीरस्तु । लेखकपाठकयोः ।

गोदावरीतीर नारायणभट्टस्यास्तु मङ्गलमाहेश्वरो शुभम् ।

It ends :—

यदास्पृष्टे लङ्घिते वा पात्रे क्षालणमेव च ।

अरस्थोस्तु तच्छयमेव ।

1168.

278. *The Same.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 73 Lines, 9 on a page Extent in folios, 1300 Characters, Nāgara. Date, Baisi 1890 Appearance, fresh Prose Generally correct Complete

It begins —

गणपार्थ नमस्कृत्य सारदां गुरुमेव च ।

आधानपद्धतिं कुर्वे स्मार्तसंयहकारकम् ॥ १ ॥

It ends —

यदास्पृष्टे लङ्घिते वा पात्रे क्षालनमेव । अरस्थोस्तु तच्छयमेव ।

Col. :— इति गङ्गाधरभट्टविरचिताया प्रयोगपद्धतौ प्रायश्चित्तविधि समाप्तम् ।

Post Col —

संवत् १८८० माघी वद्य १४ रविवारे । शुभमस्तु ।

नारायणगणेशभोसोदिं दुरकरया चे पुस्तक आसे श्रीभद्रकाजी प्रसन्नम् ।

10A. इति श्रीगङ्गाधरभट्टविरचिते स्मार्तपदाद्यैसंयह्ये आधानं समाप्तम् ।

The authorities quoted .—

- (1) Gadādhara Bhāṣyām 2B. (2) 21B, Vajasaneyi and
(8) Kātyāyana

1169.

1277 *The Same*

Substance country made paper 10x4 inches ; Folia 50 of which 9 10 16 19 are missing Lines 12 on a page Extent 11 slokas 1450 Character Nāgara Date Sam 1652 Appearance old Generally correct Complete

Col —

इति भङ्गाधरविरचित स्म[र]त्संपदार्थसंग्रह समाप्ता ॥ (?)

Post Col —

संवत् १६५२ समये काञ्चीयाध्यायेन लिखित आत्मार्थ कीर्तित
परीषकारार्थ शुभस्तु ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । अपौपासने प्रायश्चित्त व्याख्यास्याम ।
अद्वैतोदये उत्थाय अग्नि प्रादुष्कृत दन्तधावनपुरस्सर यथाविधि
आयात् ।

It ends --

स्तुतिसंग्रह—विष्णुकाव्याश्रयौ,
दर्शौ धौर्धमासे वा पराधौ पाकसेवन ।
ते नरा क्रियावज्ज्वा सर्वं यदुच्छिद्य भवेत् । (?)

1170.

6220 संस्कारपद्धतिः । *Samskāra paddhati**By Gaṅgādhara*

Substance country made paper 10x3½ inches Folia 25 Lines 7 on a page Character Nāgara of the eighteenth century ; Appearance old discoloured and worn out Incomplete at the end

Of the school of White Yajurveda

The last colophon in the incomplete manuscript —

22A, इति ज्ञेयान्त— अथ व्रतविमर्ग ।

The MS breaks off abruptly

Post Colophon :—

प्रज्ञापयमस्तु । निबन्धयोरस्तु । लेखकपाठकयोः ।

गोदावरीतीर नारायणभट्टस्यास्तु मङ्गलमाहेश्वरी शुभम् ।

It ends :—

पदास्पृष्टे लङ्घिते वा पात्रे क्षालणमेव च ।

अरण्योस्तु तक्षणमेव ।

1168.

278. *The Same.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 73 Lines, 9 on a page. Printed in Bloks, 1300 Character, Nāgara. Date, Sam 1800 Appearance, fresh. Prose Generally correct. Complete

It begins —

गणनाय नमस्कृत्य सारदां शुभमेव च ।

आधानपद्धतिं कुर्वे स्मार्तसंग्रहकारकम् । १ ।

It ends —

पदास्पृष्टे लङ्घिते वा पात्रे क्षालणमेव । अरण्योस्तु तक्षणमेव ।

Col. :— इति गङ्गाधरभट्टविरचिताया प्रयोगपद्धतौ प्राथम्यविधिं समाप्तम् ।

Post Col —

संवत् १८६० माशी वद्य १४ रविवारे । शुभमस्तु ।

नारायणगणेशजोशीदि इरकरया चे पुस्तक आसे श्रीभद्रकाली प्रसन्नम् ।

10A. इति गङ्गाधरभट्टविरचिते स्मार्तपदार्थसंग्रहे आधानं समाप्तम् ।

The authorities quoted —

(1) Gadādhara Bhāṣyām 2B. (2) 21B, Vājasaneyī and

(8) Kātyāyana

1172

5746A. संस्कारसुबोध । *Samskāra subodha*

Substance country mō paper 11x5 inches Fols 60 Lines 9 on a page Character Nagara of the nineteenth century Appearance fresh Incomplete at the end

Written in two different hands The second hand begins in the 6th line of leaf 45 and continues to the end

It gives directions for sacramental rites

Beginning —

श्रीवरदमूर्तिर्नयति ।

गणेश गिरिजा भवा शिवश्चैव सरस्वती ।

लक्ष्मी नारायणश्चैव प्रसन्न गुरुमेव च ।

पारस्कर तथा देव भाष्यकाराख्येव च ।

गर्भाधानादिसंस्कारसुबोध क्रियते मया ।

बालानां सुखबोधाय नित्यं सत्कर्मदर्शकः ।

संस्कारा द्विविधा प्रोक्ता ब्राह्मणैर्देवाश्च नित्यम् ।

तत्र ब्राह्मणं गर्भाधानाद्यां पाकपयोद्यां देवा ।

तत्र गर्भाधानाद्यां अनुष्ठेयकृतेष्वनुष्ठे ।

ते संस्कारा योऽष्ट —

गर्भाधानं प्लवणं सौमन्यं जातकर्म च ।

नामक्रिया नित्यमोज्ज्वलाश्च वपनक्रिया ।

कर्मवेधो व्रतादेशो वेदारम्भक्रियाविधिः ।

केशान्तं स्नानमुद्वाहो विवाहाभिषेकश्च ।

प्रेताभिसर्गश्चैव संस्कारा योऽष्ट स्मृताः ।

नवेता कर्मवेधान्ता मन्त्रवर्जं क्रियाः स्त्रियः ।

Last colophon in the incomplete manuscript —

63B, इति वराहपुराणोक्तं ऋतुदर्शनशान्तिविधिः ।

अथास्य शान्तिप्रयोगः ।

Substance, country made paper : 9½ x 4 inches 1'olia, 58 Lines 9 on a page Extent in Akas, 1120 Character, Nagari of the eighteenth century Appearance, discoloured and old Complete Written in two different hands

The mangalācarana and the object of the work.—

श्रीनृसिंहं शिवं गत्वा श्रीमदम्बा सरस्वतीम् ।
 गयेष्टं पितरौ कात्यायनादीन् कर्कदेवकौ ।
 रामाभिहोत्रपुत्रस्य पुत्रो गङ्गाधराभिधः ।
 परोपकृत्यै कुरुते गद्यैः संस्कारपद्धतिम् ॥
 तत्र संस्कारप्रमः ॥
 गर्भाधानं पुसवनं सौमन्तोमयनं ततः ।
 जातकम्माभिधानञ्च निष्कृम-प्राशनं क्रमात् ॥
 घृडोपनयनं वेदप्रदाना च चतुष्टयं ।
 गोदानं मेखलोन्मोको विवाहः शोडश क्रियाः ॥
 तत्र गर्भाधानं प्रागुच्यते ॥

It ends :—

मन्थान्तराणि संवीक्ष्य यथामति मयोदितम् ।
 (?) तुक्तानुक्तवर्तं च यत्र शोध्यंत सर्पकैः (?) ॥
 यो कात्यायनवशभासतिलको रामोऽभवद् भूतले ।
 तत्पुत्रो वसुधा निजेन यशसा रामोदरो मण्डयन् ॥
 तत्पुत्रो यदघात् घृदय (?) दशसु संस्कारेषु गद्यैश्च-
 विप्राणामुपकारः एव निरतो गङ्गाधरो पद्धतिम् ॥
 विप्रकार्यार्थये कृत्वा गद्यैः संस्कारपद्धतिः । ?
 यादृष्टं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ।
 यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥

Then there is a line and a half of writing in a later hand.

1175

6217 उत्सर्गोपाकर्मविधिः । *Utsargaopakarma vidhi**Part of Prayoga paddhati by Gaṅgadhara Bhatta*

Substance country made paper 9½ x 5½ inches Folia 40 Lines 9 or 10
 page Extent in slokas 60 Character Nāgari of the early 17th century
 century Appearance old and discoloured Complete

Beginning —

अथोपाकर्म लिख्यते ।

प्रारम्भ । तत गृहे अथ्यज्ञान देवार्चनं साष्टाङ्गपूजापूर्वकं
 गान्दीयाद्यान्त कृत्वा यामाह हि शिष्यो रन्ध्रं ब्राह्मणे
 सह रन्ध्रं कृत्वा प्रयच्छेत् ॥

19B, अथोत्सर्गं , 39B, इत्युत्सर्गं ।

Last Colophon, —

इति गङ्गाधरविरचिताया प्रयोगपद्धतौ उत्सर्गोपाकर्मविधि
 समाप्तः ।

Post Colophon —

इति अक्षर मन्थार जोसि लोचोभाकर याचि अने
 शुभ भवतु । श्रीरामाय, etc , etc

1176.

6235B

Substance country made paper 9 x 5 inches Folia 47 Lines 8 on a
 page Fol 20-28 are lost and their contents have been restored in fol marked
 20-27 Extent in slokas 1000 Character Nāgari Dated Saurat 192
 Appearance good

Beginning —

अथ तीर्थप्रार्थना ।

स्व राजा सर्वतीर्थानां त्वमेव जगत पिता ।

याचित तीर्थ मे देहि सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥

The prayer takes up the first leaf

The real work begins in the second

1173

5746B

Substance, country made paper 11½×5 inches Folia 56 Lines 11
per page Character Nāgara of the nineteenth century Appearance, new
Incomplete at the end

A manual for sacramental rites The manuscript breaks
off in the middle of the marriage ceremony

I do not think it forms part of Saṃskāra subodha,
though that title appears on the reverse of the first leaf,
and it says in leaf 12A .-

इति संस्कारसुबोधे जन्मदिनमारभ्य दशदिनपर्यन्त पूर्वरात्रौ सूतिकाग्र-
धारसमीपे यथारौढ्यकृत्वा निम्नाप्रकारेण कथितानि ।

Beginning —

अथ गर्भाधानप्रयोगः । यद्यथा :—

अनुप्रातदिनात् बोधशरात्रिषु आद्यचतुर्दिनामावासाद्यनो
योर्लिमाचतुर्दशौसन्धिसकान्तिव्यतीपातवैधविपरिषपूर्वाब्जभ-
आहतत्पूर्वदिनमघामूलदेवत्यस्विनीभरणश्लेवाब्जवधनिष्ठाग्न
गारारहितासु चन्द्रतारागुक्तासु समासु रात्रिषु कार्यम् ।

1174.

5748 संस्कारभास्कर । *Samskāra bhāskara*

By Rṣibudha, son of Gaṇḍadhara, son of Viśvanātha

Substance country made paper 12×5 inches Folia 100 Lines 11
per page Extent in ślokaś 2200 Character, Nāgara of the nineteenth
century Appearance fresh Complete

It gives directions for the performance of sixteen lead-
ing sacraments It is based on the Gihya sūtra of Pīras
kara and it consults Harihara, Kaika and Vāsudevā

See Lez No 539

Colophon —

इति संस्कारभास्कराख्य प्रयोग समाप्त ।

Colophon —

इति मृद्वसूत्रे टीकाविधाने गङ्गाधरविरचिते कुशकण्डिकाग्निर्यय ।

There are six lines more, added by the scribe and something more in a second hand

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

पारस्करमृद्वसूत्रे कर्कोपाध्यायपाद प्रबन्ध व्याख्यास्याम ।

अथ शब्देन किं कथ्यते ।, etc., etc.

1178.

6317 स्मार्त्तमार्त्तण्डप्रयोगः । *Smārtta Mārttāṇḍa-prayoga*

Substance country made paper 8x5 inches folia 60 lines 10 on a page Extent in slokas 1200 Character modern Nagari Appearance fresh Complete

Colophon —

इति स्मार्त्तमार्त्तण्डप्रयोग समाप्तः ।

Post Colophon —

वैदमूर्तिमन्दारदौक्षितमुरगोडवासस्मार्त्तमार्त्तण्डप्रवृत्तिप्रयोगकृत
सम्पूर्णम् ।

कात्यायनसूत्रभारद्वाजसमीचोद्भवडगरगोणवासदामेन लिखितम् । शुभम् ।

The author does not give his own name, although he gives that of his guru as Śaṇḍiprakāśa. It belongs to the school of kātyāyana but in the Kāva Śākha.

The mangalācarana and the object of the work

शिवताम्रज नमस्कृत्य क्षप्रकाग्रमुच्यते ।

करोमि स्मार्त्तमार्त्तण्ड यथा श्रुत्यनुसारतः । (अनुसारतः)

Topics — 1A, आदौ दारकाल उच्यते, 3B, अथ प्रयोगः, 7B, अथ वैश्वदेवः, 8B, अथ श्रद्धा प्रवक्ष्यामि, 9B, अथ सायज्येन, 10A,

श्रीगणेशाय नमः ।

अथातो नित्यज्ञानम् ।

नद्यादौ मृदु गोमय कुशतिलसुमनस आहृत्योदकान्त गत्वा शुचौ देशे स्नाय
प्रक्षाल्य पाणिपाद कुशोपग्रहो वज्रशिखो यक्षोपवीतो आचम्य विष्णु० तिथौ
हृन्दसामुतसर्गमञ्च करिष्ये

एव गुण० एतत्कालपर्यन्त

जन्मप्रभृति बाल्ययौवनवार्द्धकेषु रहसि प्रकाशे वा ज्ञानाज्ञानज्ञतमनोवाक्याय
कर्मज्ञताया महापातकानामुपपातकानां गोवधादीनां भुवतल्य सुरापानं कृत्वा
नपाकरणं पर्याविक्रयं परवेदनं हन्धनार्थं दुर्महोदनं गर्भपातनं हिसामन्त्रविधानं-भूय-
हत्या सङ्गलोकरणं मलिनोकरणं-अपात्रोकरणं-जातिभक्षणं-अयाज्ययानं
ब्राह्मणवधं स्त्रीवधं बालवधं पशुवधं क्षमिकोटादि जीववधं ब्राह्मणस्त्रीगमनं

(4A) प्रत्यवायपरिहाराय अध्यायोत्सर्गोपाकर्मनिमित्तं गच्छ

ज्ञानमञ्च करिष्ये ।

But actually we have only the mode of utsarga or the
recital of the vedas (probably in the month of Śrāvana and
everyone of the first twenty leaves is marked आ) and no
upakarma or the closing of the recital. It is for the fol-
lowers of the Madhyandina school.

Last Colophon —

इत्युत्सर्गविधिः । शुभं भवतु । छण्ड । छण्ड । छण्ड ।

(hr̥ṣṇa repeated five times) वाङ्मुकुन्दस्यैव पुस्तकम् ।

साङ्गीत्य । सवत् १८२७ मिति पौषकृष्ण १० ।

1177

6240 कुशकण्डिकानिर्णयः । *kusakandika nirṇaya*

for the Madhyandina School, being a commentary on the
chapter of *Kusakandika* of *Priskuti Gṛha sūtra* by
Gūṇādhara

Substance co. tryals on paper 10x7½ cl. s. fol. a. 7 lines 11 on a
page Extent 340 Cl. racter mod. n. 48 Appearance fr. h
Complete

Colophon —

इति ऋद्धसूत्रे टीकाविधाने मन्नाधरविरचिते कुशकविकारिण्यः ।

There are six lines more, added by the scribe and something more in a second hand

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

पारस्कारऋद्धसूत्रे कर्कोपाध्यायपाद प्रथम्य व्याख्यास्याम ।

अथ शब्देन किं कथ्यते ।, etc, etc

1178.

6817 स्मार्त्तस्मार्त्तण्डप्रयोगः । *Smārta Smārtaṇḍa-prayaṇa*

Substance country made paper 8x inches folio 60 lines 10 on a page Extent in slokas 100 Character modern Nagari appears a fresh Complete

Colophon —

इति स्मार्त्तस्मार्त्तण्डप्रयोग समाप्तः ।

Post Colophon —

वेदमूर्तिमहार्थद्वैतसुरगोवर्षसस्मार्त्तस्मार्त्तण्डप्रयोग इति प्रयोगस्तु सम्पूर्णः ।

काव्यायनसूत्रभारद्वाजसमीचीनोद्भवडगरगोवर्षदासेन लिपितम् । शुभम् ।

The author does not give his own name, although he gives that of his guru as Śrīprīhāṣa. It belongs to the school of Ītīyāyana but in the Kanva Śākha.

The mangalācarana and the object of the work

श्रीवात्मज नमस्कृत्य स्वप्रकाशगुरुनमि ।

करोमि स्मार्त्तस्मार्त्तण्ड यथा स्मृत्यनुसारतः । (तानुसारतः)

Topics — 1A, आदौ दारकाल उच्यते, 3B, अथ प्रयोग, 7B, अथ वैश्वदेव, 8B, अथ शिष्टा प्रवक्ष्यामि, 9B, अथ सायहोम, 10A,

अथ प्रातरौपासनम्, 10B, अथ चतुर्थ्यहोम, 14A, अथ स्थालीपाकः, 19A, अथ पिण्डपिष्टयज्ञ, 21B, अथ दण्डस्थालीपाकारम्, 31A, इति स्मार्तस्मार्तखंडे व्याधानप्रयोग समाप्त —अथ मण्डिकाधानम्, 31B, अथ प्रायश्चित्तानि लिख्यन्ते ।

37B, अथोपाकर्म, 38B, एतावानुत्सर्गं ततः प्रयोग —एव गुणविशेष-
वाध्यापोत्सर्गनिमित्तस्त्वन्नोक्तविधिना धानमद्य करिष्ये, 42B, ततः शान्तिपाठं
कुर्यात्, 44A, अथ वैकल्पिकावधारणम्, 46B, उत्सर्गोपाकर्मकर्मणि अथा
ज्ञातन्यूनातिरिक्तानादिष्टप्रायश्चित्तत्रयज्ञा शोषे, 47A, उदात्तादिस्त्रयः प्रदर्श
नीयाः, 48A, ब्राह्मणारम्भः (gives particulars of various Brahmanas)
48A, इत्येकपात्काण्डे, इति अविर्गुणकाण्डे, 48B, इत्यध्वरकाण्डे चतुर्थः,
इति मरुकाण्डे पञ्चमः, इति वाजपेयकाण्डे षष्ठः, 49A, इति राजसूयकाण्डे
सप्तमः, इत्युखासम्भरणकाण्डमष्टमम्, इति अस्तिषटकाण्डे नवमम्, 49B, इति
त्रिकाण्डे दशमः, इति साविति(?)काण्डमेकादशः, इत्यग्निरुह्यकाण्डे द्वादशः,
इत्यष्टाध्यायिकाण्डे त्रयोदशः, 50A, इति मध्यमकाण्डे चतुर्दशः, इत्यश्वमेधकाण्डे
पञ्चदशः, इति प्रवर्गकाण्डे षोडशः, 50B, इति बृहदारण्यके सप्तदश इति
दश यज्ञाः, 51A, इति स्मार्तस्मार्तखंडे उपाकर्मं पद्धतिः समाप्ता ।

51A, अथ नवग्रन्थप्रश्नम्, 51B, अथ वैकल्पिकावधारणम्, 51A,
इति स्मार्तस्मार्तखंडनवग्रन्थप्रश्नपद्धतिः समाप्ता अथोत्तरकर्मम् ।

End —मृहस्यकाण्डे ।

नावसथ्यात् परो धर्म्मो नावसथ्यात् परं तपः ।

नावसथ्यात् परं दानं नावसथ्यात् परं धनम् ॥

नावसथ्यात् परं श्रेयो नावसथ्यात् परं यज्ञः ।

नावसथ्यात् परा मिद्धिर्नावसथ्यात् परा भक्तिः ॥

नावसथ्यात् परं स्थानं नावसथ्यात् परं व्रतम् ॥

The authorities —

1A, हरिहरभाष्ये, भर्तृयज्ञभाष्ये, वासुदेवभाष्ये, जयरामस्तु, 2A, याज्ञ
वल्का, 2A, व्यासकायन व्यापस्तन्य हरिश्चन्द्रकेशरी नौधायन भर्तृयज्ञ मिश्रगदाधर
इत्यादयः, 3A, यज्ञपात्रं, 9A, मरुधरभाष्ये 24A, कारिकायां ।

1179.

8219 प्रयोगदौपिका (कर्कानुसारिणी) । *Prayoga dipikā*

Two Parts

I—Substance country made paper 12×5 inches Folia 8 Lines 11 on a page Character modern Nagara Dated Samvat 1933 Appearance fresh

Colophon —

इति प्रयोगदौपिकाया जातकस्मादिचूडाकरयान्ताया समाप्त
तन्मेष कर्कादिमतानुसारेण प्रयोग समाप्त ।

Then there are four lines, prescribing a silent (that is without uttering Mantras) performance of those sacraments for a daughter

The date at the end of the 5th line —

सम्बत् १८३३ ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । यदि जातकस्मादीनि स्वहासे न कृतानि स्युः
कालातिक्रान्तिनिमित्तं प्रायश्चित्तं कृत्वा कार्याणि ।
एतेष्वेकैकलेपेपि धादकृच्छ्रं प्रकीर्तितम् ।
चूडायामङ्गकृच्छ्रं स्यादापदौत्येवमौचितम् ॥

II—Substance etc. the same as in the first description. Both the parts written by one and the same hand Folia 1-

Colophon —

इति श्रीप्रयोगदौपिकायां कर्कानुसारौ उपनयनादिमा
वर्त्तनान्तप्रयोगः ।

Beginning —

अथ उपनयनप्रयोगः ।
कर्का उपनयनदिनात् पूर्वेषु नित्यक्रिया निर्वर्त्य स्वस्योपनयने
कर्त्तव्याधिकारसिद्धये कृच्छ्रत्रय गोदानादिकारा कृत्वा द्वादशसहस्र
मायत्री द्वादशाधिकसहस्र मायत्री वा त्रयित्वा कुमारैः कामधार

कामवाद-कामभक्ष्यादि-दोषापनोदनाये लक्षणत्रयं कारयित्वा .
 . . सन्निवाचनं यद्यप्यस्य कुर्यात् ।

1180.

10057. विवाहपद्धतिः । *Vivaha paddhati*

By Rama Datta

Substance country-made paper 8x6 1/2 inches. Folio. 6 lines. 110 pages. Printed in slokas, 130. Character. Nature of the matter is historical. Appearance discoloured. In 1/2, 1/2.

Beginning —

अथ विवाहसामर्थ्यपद्धतिं निगद्यते ।

अथ[वि]विद्यमानतोद्भूतदेवादिभिरनुवृत्तं

भूमिमान्निविद्यमानोद्भूतदेवादिभिरनुवृत्तं ।

मात्रिविद्यमानः श्रीमान् श्रीदेवदेवदेवः ।

महामहामहः श्रीमान् विद्यावति यक्षदेवः ।

श्रीमता रामदेवेन भक्त्या तस्य गुरुना ।

पद्धतिः (पद्धति) [वि]द्यते यथा दृष्टा राजमनेष्विषा ।

Beginning —

पुत्रविवाहनिमित्तमाहपूजापूर्वकं नोदीमुख आह विधाय
विवाहं पुत्र मङ्गलपूर्ववेदघोषेण कन्यापितृहृदयमागयति । etc ,
etc.

The *Gṛha sūtra* on which the *Paddhati* is based is apparently of *Kātyāyana*

1182

10402 विवाहपद्धति । *Vivah-paddhati*

According to the rules of Kātyāyana

By Rudradhara

Substance fool's paper 7x9 inches Folia 12 Lines 12 on a page
Extent in slokas 300 Character Nāgara Date Samvat 1909 Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति कात्यायनमतानुसारेण सप्तधरकृता विवाहपद्धति समाप्ता ।

Post Colophon —

संवत् १९०९ चके १७७७ फागुन वद्य ६ बुधे भागानगरे
अनादिछोतेन लिखित ।

अथ सप्तयदोष्टलोकानि (Seven slokas containing the
oaths of the bride)

Beginning —

पुत्रवेदोक्तगौड़विवाहो निश्चयते । देवकाणो ह्यस्त्वा च कन्यार्पणे
मृगमताय अस्मै स्वातकाय वराय कन्यादानाङ्गभूतं मधुपर्कं
करिष्ये , etc , etc

1183

6280 श्रीवसुध्याधान । *Śrīvaśudhādha*

Substance country metal paper 10½x4 inches Folia 42 Lines 10
on a page Character modern Nāgara Appearance discoloured Incomplete at this end

An exposition of *Alasathyadhyaṇa*, १९ directed by
Katyāyana It often quotes Renn as in 8A and Harihara
as in 11A

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

एकं नमामि कमलापतिमेव सद्यः

सर्वातरायगणमूलविनाशनाय ।

तस्मात्सकृत्तनोरतिरतिप्रसन्नः

तद्गौनदौर्घतपसोऽप्यतिविप्रकृतम् ॥

अथावसथाधानम् तत्प्राधान्यं कर्माणि च कात्यायनानुसारेण लिख्यन्ते ।
तत्राङ्गद्वौगस्यासमर्थत्वादश्रोत्रियस्यावैद्यात्वात् श्रुतस्यामुषित्वान्द्रस्याप्यवैदिकत्वात्
अङ्गद्वौगाश्रोत्रियपण्डितशूद्रवर्णितब्राह्मणदानन्ववैद्यानुलोमभारयकाराणां स्त्रीणां
चाधिकारः ।

The occasions of the rite

7B, आवसथाधानं दारकाले दायाद्यकाल एकेषा । दारशब्देन पण्डि-
मण्ड्यादिवस्कारमकृतं स्त्रीमन्त्रमभिधीयते तत्कालस्तत्सम्बन्धिकाकालरिधिपकाल
इति यावत्

8A, दायाद्यकाल एकेषा दायादौ दैवकथनं तस्य विभागादिना स्त्रीपत्नेनाद्य-
कालस्तस्मिन् काले आवसथाधानं कर्तव्यमित्येकेषामाचार्याणां मतम् । एवञ्चात्र
पारस्करकल्पानां माध्यदिनादौनां अविभक्तदायादरक्षितानां दारकालेऽविभक्त-
दायादवताश्च तेषां दायाद्यकाल एव आधानं भवतीति खलस्यैतद्विकल्प इति ।

21B, इति कृष्टकृष्टविधिः । अथ साधारणो विधिर्ब्रूयते । तत्र पारस्करः ।

परिसमूहोपलिप्य चिकित्सितोद्भूत्याम्बुस्य अग्निपुष्पसमाधानं परिसमूह-
पान्द्रुगामपसारणं

It ends abruptly

1184.

6284 स्मार्त्ताधानप्रयोगः *Smārtadhānaprayoga**According to Karka—(White Yajurveda).*

Substance country made paper 9½×4½ inches Folio 34 Lines ■ 11
 on a page Character modern Nagari Appearance old and worm eaten
 Incomplete at the end

A modern tract quoting Gāṅgādhara

The mangalūcaran and the object —

श्रीगणेशाय नमः ।

नत्वा गुरु गणेशं कातोयसूत्रसम्मत (सम्मतं वत) ।

स्मार्त्ताधानप्रयोगोऽयं तन्यते कालहेतवे ।

कर्ममतानुसारेण सूत्रोक्तः स्मार्त्ताधानप्रयोगो लिख्यते ।

Then it goes on —

कालनिर्णयो(य) गङ्गाधरिपञ्चनौ ।

अध्याधानं द्विजेन्द्राणां स्यात् सप्तिकाविंशत्ययो ।

देवतौ रोहिणीपुष्पमृगव्येष्टोत्तरावधे ।

1A, इति सप्तयुद्धि , 9A, इत्यावध्याधानम् , 9B, इति सप्तिकाव
 धानम् , 13A, इति पञ्चमहायज्ञा , 13B, इति निरमेवैश्वदेव , 14A, अथ
 नायप्रातर्होम , 16B, इति होमनिर्णय , अथ पुनराधानम् , 20A, अथ दशै
 पिण्डपितृपञ्च , 22B, अथ नवाक्षप्राशनम् , 28A, अथ अवलकर्म 31A,
 अष्टेन्द्रयज्ञ उच्यते , 32A, अथ पुषातकाकर्म उच्यते , 34A, सप्तारोहमुच्यते ।

It ends abruptly

1185.

५४७ यजुर्वल्लभा *Yajurvedallabhā* or आह्निकपद्धति ।*By Viṣṭhala Dikṣita*

For the manuscript, see L 2061 and for the work Aswar
 ext 294

Rājendralāla is wrong in thinking that Yajurvedallabhā is
 a part of Āhnikapaddhati . It is named Yajurvedallabhā,

because it is intended for the priests of the Yajurvedi School. Ahnika is one of the subjects, out of three, treated of in the three chapters of Yajurvallabha.

Post Colophon Statement —

शुभमस्तु सर्वत्रगतां परश्चित्तिरितर भवन्तु भूतगताः ।

दोषा प्रयान्तु शान्तिं सर्वत्र सुखी[सुखिनो]भवन्तु लोकाः ॥

पाठ्य पुस्तक वृष्ट इत्यादि ।

संवत् १८९१ मिति पाशुन वद्य १२ द्वादश्या मन्दवासरे लिखित पुस्तक शिवप्रसादेन सार्धं परार्पे च । शुभमस्तु लेखकपाठककर्तृणां ॥

1186.

1647 यजुर्वेत्तभा । Yajurvallabha

By Kesarajit, son of Biswanath Bhattacharya

Substance country made paper 10x4½ inches folio 88 Lines on a page 14 to 16 Text in sloka 2000 Character modern Nagara

Last Colophon —

इति श्रीविद्वद्भट्टश्रीविश्वनाथानन्देन, भट्टकेशवजिता सप्तहो
तायां यजुर्वेत्तभाख्यायां कर्मसंख्यौ व्याख्येयकाय ॥

• This work is based on the above

In the obverse of the first leaf there is a table of contents of this book —

१। यजुर्वेत्तभानुक्रमिका, तत्र परिभाषा, व्याख्येयप्रश्ना, अङ्गनियमः, दिङ्गनियमः, प्राचीनिर्णयः, उपवेशनादिविचारः, उपवीतशिखादिबन्धनः, कृष्यादिज्ञानः ।

२। आदौ प्रणवोच्चारः, प्रौढोपाकर्मकरणनिये[ध], तक्षक्षय च, जल स्पर्शविधिः, तैलपक्वशब्दकर्मनियेधः, खानादौ सकल्पाकरणे, कर्मणो भक्षणार्पणत्वे, ईश्वरार्पणत्वे च, तक्षक्षणे च, यद्वैरनुष्ठितं तन्मनुष्यैर्नानुष्ठेयं, उपवासे कर्मनियमः, इत्यादिभक्त्योत्तरमपि खानसन्ध्यादिकार्यमिति परिभाषा, अथ प्रबोधकालः,

ब्राह्मे मुञ्चते उत्थाय ईश्वरचिन्तनं, ब्राह्ममुहूर्तलक्षणं रात्रे पश्चिमे यामे वेदाध्य-
यनम्, तत्र गिहार्थां प्रायश्चित्तं, ब्राह्मे मुञ्चते कर्त्तव्यमाह, स्मरणीयान्यपि,

३। भूमिं प्रार्थयन्, प्रातर्मङ्गलद्वयदर्शनम्, अदर्शनौघान्यपि, त्रिपित्रिप्रेषे
दर्पणदर्शनमपि [४] इति प्रबोधविधिः ।

The manuscript is full of marginal notes in the first
two pages

1187

6505 प्रयोगसंग्रहः । *Prayoga-sangraha*

By Patrasaṁāna Pāṭhaka

Substance entry 110 for 11X n 1 s, total 118 lines on
page. Printed in shikha 2800 character set. Approx. 1100 n
from complete. Entry list is marked 11000.

The daily duties of a Brahmin of the school of
Kṛtyāyana, composed in Dupat 1851

It ends —

अपात्यष्टिप्रके Śaka 1616 पौष शुक्ले दिग्विधासरे ।

प्रयोगसंग्रह काष्ठा कृत श्रारप्रौतये ।

अष्टादशशततोत्तर एक पञ्चाशतसंज्ञाके (?)

क्रोधननामनवसरे पौषशुक्लदशम्या प्रयोगसंग्रहचरण समाप्तम् ।

It gives the names of the author's friends who helped
and patronised him in this work.

अथ ग्रन्थस्य करणे उपयोगप्रेरककृतार उच्यन्ते ।

दादभट्ट कुञ्जाजयामस्य । नारायणभट्टो धर्माधिकारी ।

महाजनोपनामजीवनरामो भक्त [जीवनरामसंज्ञकः] देवदा

[म]स्यः ॥ ६ ॥

ग्रन्थसहायकता यत्किञ्चित् महादेवभट्टब्रह्मचारी देवदासस्यः ॥ ४ ॥

पद्माकरदीक्षिता नाभिविज्ञेयस्य ॥ ५ ॥ अथ लेखनद्वारा सहायकतारः

काते इत्युपनामकन्यमकभट्टा ॥ १ ॥ शशी इत्युपनामकउत्तमद्वयार्थ ॥ २ ॥

नारायणभट्टो धर्माधिकारी ॥ ३ ॥ कावले इत्युपनामक सदा

Here ends the last leaf, 184A The B side is left blank

12B, इति प्रयोगसधुष्टे परशुरामपाठकछते (त) प्रयोगपरिभात-पराशर-
माधव त्रिभुवाङ्गिक-धर्मप्रदत्ति-आचारमयूष-आचाराद्विधायनुभारी प्रयोगका-
लादिशेषविधिः ।

38B, इति श्रीमच्छुद्धाचार्यभगवतः छतो मायश्रीभाष्य सम्पूर्णम् ।
अथ तैत्तिरीयश्रुतौ नारायणोपनिषदि विहितत्रिकालसन्ध्योपासनमन्त्राणां विद्या-
रण्यस्त्रामिमाधवछत भाष्य लिख्यते । माध्याह्निकसन्ध्यानुष्ठाने अभिमन्त्रितजन-
पानार्थे मन्त्रमाह आयाः पुनन्तु, etc, etc, etc 39B, इति नारायणोप-
निषद्विधौऽनुवाकः, 40B, इति नारायणोपनिषद्विधौऽनुवाकः, 41B, इति
तैत्तिरीयश्रुतौ सन्ध्योपासनसम्बन्धभाष्य समाप्तम्, 60B, इति स्वाध्यायनत्रिकण्डिका
सूत्र समाप्तम्, 80A, इति श्रौत्योत्सृष्टान्तानुष्ठानपारंगभावनरामद्विवेदी तस्य
प्रियेण छतो वदकल्पदुर्गहरिहरखानदोषिकायनुभारी अक्षयशतपथप्रयोग
समाप्तः । अथ सद्योतपथम्, अथ भोजनपथम्, 80B, अथ वैश्वदेव, etc,
etc ... 92B, अथ भोजनविधि, etc, etc, 120A, अथ
सायसन्ध्योपासनाप्रयोगः ।

1188.

6250 (a) नित्यज्ञानपद्धतिः *Nitya Jñānapaddhati*

As directed in the Trikāṇḍa sūtra of Kātyāyana

By Kāṇḍeśa, son of Dīrṇeśa Gunadeśa.

(b) ऋषिस्थापनपूजनप्रकारः

*By the same author, corrected later by his son, Kṛṣṇadeśa
in Sam 1820*

Substance country made paper 14x10 inches Folia 19 (of which
fol 26 are wanting)+127 but there is no break between the first and the
second pagination. They are differently paged being written by two different
hands. Lines 11 on a page. Character Nāgara Dated Samvat 1831 Ap-
pearance, fresh, but mouse eaten

A Ends in 1115

Colophon —

इति श्रीद्विवेदिगुणदेवात्मजवेदशास्त्रविद्वद्वेदिकाद्भुदेवविर-
चिता त्रिकण्डिकासूत्रोक्तनित्यज्ञानपद्धतिः समाप्ता ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

छाण्डमूर्त्तिपदद्वन्द्वं निघाय हृदि मङ्गलम् ।

स्फुटं ज्ञानप्रयोगोऽयं यथामतिं वितभ्यते ॥

तत्र उत्सर्गकालो निर्वायते ।

अथ गृह्यसूत्रम् । पौषस्य रोहिण्या मध्यमाया वायुकाया श्रद्धायानुत्प्रेनेयु-
दकान्तं गत्वैति सूत्रार्थः ।

B Colophon

सूत्रकारिकयीभाव्य विलोक्य पठति ह्यता ।

कर्मठानां प्रबोधाय काङ्क्षदेवद्विप्रमना ॥

खनेत्रवस्तु भूवर्धे (२ 1820) माघत्रे भास्ववोनिधौ ।

चेविचामोद्गमश्चेन काङ्क्षोपुरनिवासिना ।

काङ्क्षदेवात्मनेनेषा छाण्डदेवेन घोमता ।

काङ्क्षदेववृत्तिं साध्वी प्रोधिता विदुषा मुदे ।

समाप्ता

Post Colophon

खवत् १८६१ ।

1189

10850 **ज्ञानसूत्रपद्धति ।** *Jñāna Sūtrapaddhati*

By the son of Trimala

Substance country made paper 19×4 inches Roll marked 8 18 and
18 27 Lines 19 11 on a page Character Nagara of the early eighteenth
century Appearance old and discoloured Fragmentary

Colophon —

18B, इति ज्योतिर्विदाराथचिमलसुतनिर्मितमन्यादिद्वयो
द्वितीय परिच्छेदः, 27B, इति ज्योतिर्विदाराथचिमलसुत-
निर्मिते तर्पणसूक्तौयोऽयं परिच्छेदः ।

On the obverse of the 8th leaf —

चिमलसुतपानसूत्रपद्धति ।

1190.

6092 पर्व्वनिर्णय । *Para-nirṇaya.**By Gaṇapati Rāṇa*

Substance, country made paper 11x5 inches. Folia, 11. Lines, 12 on a page. Extent in shloka, 400. Character, Nāgari. Appearance, dis-coloured. Complete.

Colophon :—

इति श्रीमदग्निहोत्रचातुर्मास्यादियज्ञसमासादितपुराणार्थ-
नार्थश्रीरावलहरिशङ्करसूरिसूनुगणपतिरावलकृतोऽयं पर्व्वनिर्णयः
सम्पूर्णः ।

The date of the composition of the work.—Sam. 1712.

नेत्राम्बोधिधराधरच्युतिमिते । श्रीविष्णुमात्रे श्रुते
१७४२ मासौष्टे विजयातिथौ रविदिने शौक्ले च दुर्गापक्षे ।
योगे पर्व्वनिर्णयं गणपतिः श्रीरावलाख्यो मुदा
नानाग्रन्थविलोकनादिमलधौरेवं समापूरयेत् ॥

The mangalācarana and the object of the work.—

श्रीशिवं सद्गुरुं नत्वा कर्कशगर्गादिपाञ्चिकान् ।
दर्शे च प्रीत्यंभासे च यागकालो निरूप्यते ॥

The works consulted by the author are.—

त्रय्युक्तश्रुतिसूत्रभाष्यनिर्णय श्रीकर्कदेवोदितान्
श्रीतन्त्राभिधरामयाज्ञिकमतान्तान् पर्व्वणोन्निर्णयान् ।
श्रीगङ्गाधरनिर्मितं हरिहरं रेशु तथा मण्डनं
श्रीकात्यायनयज्ञपार्श्वसहितं कर्मप्रदीपं तथा ॥
हेमाद्रिप्रणयिताश्च माधवमतं स्मृत्यर्थसारासूत्रं
रत्नं श्रीमदनस्य निर्णयमहासिन्धु तथा भास्करम् ।
तत्त्वं कालविवेचनं स्मृतिगणान् श्रीकौस्तुभ ज्योतिषा
सिद्धान्तस्मृतिचन्द्रिकादिनिखिलग्रन्थान् विचार्य्यादरात् ॥
श्रुतिसूत्रस्मृतिभाष्य-प्राचीनविबन्धसामग्रानेतान् ।
गणपतिरावलविदुषा निर्मण्यैषा धीयते सारः ॥

The author and his parentage —

औदीच्यदिजगुर्जरेषु महित योगमदानोऽभवत्
राज्ञो वीरमनोहरार्पितपदो यो याज्ञिक कौर्त्तिमान् ।
तत्पुत्रो हरिश्चन्द्रोऽध्वगृह्यतो योरावलम्बातिभट्
तत्पुत्र्यं जुषां स्थितिगणपतिर्ब्रूते ह्यय पर्वण ॥

Then it goes on —

पर्वण्यखण्डे न कथं विधेय
खण्डेऽथवा पितृयज्ञि कदा स्यात् ।
शकानुमत्यो सकल तदेतद्
विचार्य वक्ष्ये सुगमैव चोभि ॥

1191.

6814 पर्वण्यसिद्धान्तोद्धार (सामिकानां
वाजसनेयिनां) । *Parva samayir siddhāntoddhara*

Substance country made paper · 12×6 inches Fols, 3 Lines, 10 on a
page Extent in slokas 70 Character Nāgari Copied in Banvat 1941.
Appearance fresh Complete

Colophon —

इति सामिकानां वाजसनेयिनां पर्वण्यसिद्धान्तोद्धार ।

Post Colophon —

शुभमस्तु । सवत् १८७१ मौर भा० व० वार बुध पोषी
पङ्क्तिनालमुकुन्दखेदम् ।

Beginning —

श्रीमच्छेष्टाय नमः । ॐ । अथाहिनामोवां वाजसनेयिनां
उपयोगो पर्वण्यसिद्ध्यर्थं उच्यते ।

तत्र पर्वण्यप्रतिपदो सम्पूर्णत्वे सदेव एव नास्ति । खण्डत्वे तु तत्रोपवासयागयो-
र्निर्णय उपयुज्यते इति तथाच लौकिकम् ।

पूर्वाह्णे वाय मध्याह्णे यदि पर्व समाप्यते । उपोष्य तत्र पूर्वार्धेनादद्याग
इत्यते ।, etc , etc

It ends:—

अधिकविस्तारस्तु पञ्चनिर्णयेऽनुसन्धेयम् इति शिवम् ।

1192

6295 सर्वकर्म साधारणाङ्गप्रवृत्तिः । *Sarva karmā-*

sādhāraṇaṅga-parāvṛttiḥ

(*Māthyanāntya*)

By Huri Bhatta, son of Kondana Bhatta,

son of Viśānātha.

Substance, country made paper 10½ inches 1 folio, 25 Lines 10 on a page Extent in sholas 500 Character Nagari by a modern hand Appearance, fresh Complete

Colophon —

इति श्रीमच्छायाशिकदेवश्रीपमन्युव्रतसम्भूतवत्सल्याख्ये
नाथस्तुतौगोत्रेभद्रात्मनवरश्मिभट्टकृतसर्वकर्मसाधारणाङ्गप्रवृत्ति
समाप्ता ।

Then there are seventeen lines under the heading of—

अथ प्रबोधोपनिषद्विषयः ।

Beginning —

अथ माध्वदिनोपासनादेश सर्वकर्मसाधारणाङ्गानां प्रवृत्तिः ।

1193

10504 वैश्वदेवनिर्णयः । *Vaiśvadeva-nirṇayaḥ*

By Kāṇadeva, the disciple of Anantadeva.

Substance country made paper 11½×4½ inches Folio 23 Lines, 8 on a page Extent in sholas 268 Character, Nagari Date Samvat 1716 Appearance, discoloured Complete

Colophon —

इति श्रीमद्वनतदेवशिष्यकान्तदेवेन कृतो वैश्वदेवनिर्णय
समाप्तः ।

Post Colophon —

संवत् १७२६ वर्षे फाल्गुनमासे शुक्लपक्षे एकादश्या पुष्कतिथौ
शनिवासरौ वाराणस्या लेखक उपाध्याय उद्भवेन लिखितोऽयम् ॥
मुद्र भवतु, etc , etc

In a later hand —

श्रीचरणे वाराणसीस्थमोठ्यातौचर्ये[वि]द्य उपाध्यायशिव
शङ्करस्यै प्रस्तवम्

In another hand —

इह प्रस्तव द्विवेदिप्रद्युम्नदेवात्मज द्विवेदिचन्द्रदेवात्मज द्विवेदि
सूर्यदेवैक मौलेन मृज्यते । श्रीरामचण्डी ।

Beginning —

अथात पञ्चमहायज्ञा इति विहितपञ्चमहायज्ञेषु अथ
सम्यक् । किं छतस्मार्त्ताधानं सन यः पृथक् पाकोपनीवी स
तत्ताधिकारी उत सर्वोपि छतस्मार्त्ताधान इति । अथ पञ्च
महायज्ञा इत्युक्तत्वात् पञ्चानामपि विचारविषयत्वमिति न
मन्यते । किन्तु यतः सूत्रोक्तानां तदुक्तानि । न सूत्रान्तरोक्त
मध्यपञ्च । तस्याभिसाध्यात्वाभावात्तद्विचारसूत्रे उपविष्टैर्भेषु
दर्भपाणि स्थाध्यायश्च यथाग्रतयादावाऽप्य वदमित्यविशेषणं सर्वान्
प्रति विधानाच्च । तत्र सर्वेषामधिकारसिद्धे । पञ्चेतिप्रत्ययान्त
सर्वेच सूत्रानुकरयमित्यदोष । एव वत्समाकृतैश्चदेवशब्दादपि न
पितृयज्ञान्तानां प्रयागो बोध्यं । किन्तु यद्यज्ञान्तावां तदुक्तानि ।
तावतामप्यभिसाध्यात्वादिविहितसाहित्याद्भूतयज्ञस्यैव पृथग्विध्य
न्तराभावाच्च ।

तत्र स्मृत्यामविभाक्तानां पृथक् पाको भवेदु यदि ।

वैश्वदेवादिक आहुतं कुर्युस्ते वै पृथक् पृथक् ।

इति सम्यक्वचनात् छतवाधानस्य पृथक्पाकोपनीवीत्येव
अधिकार इति यास्मि अभिधीयते सत्यम् । यदीदं वचनं सापि

कान्मिक्तमाधारणविधयः स्यान्तर्दवमेव स्यात् । इदन्तु निरमिक्त-
विधयमेव । तथाहि । छतावगण्याधानस्य आधानान्तर आश्ल-
मप्रिमाधाय पाकयज्ञेयं सयज्ञेदिति वचनात् । सायघ्रातर्होमा-
दिषु नियमाकयज्ञेषु यथाधिकारं प्राप्तः तथा पञ्चमहायज्ञानां
पाकयज्ञत्वाविशेषादपरहं स्वाद्या कुर्यादन्नाभावे केनचिदाकाष्ठा-
देवेभ्यः पिबन्तो मनुष्येभ्योऽपानादिति वीक्ष्या पुनर्नित्यत्वात्
गमाच्च तत्राधिकारः प्राप्तः योताधानिनः अमिष्टोच्चादिष्विव ।

३B, क्रतुसंस्थापरिशिष्टे । अथ पाकयज्ञसंस्था होमः पार्वणस्थालीपाका-
वाययणस्थालीपाक एकाष्टकाः पिबदेवतः बलिदेन सप्तम इति । अस्यायमर्थः ।
होमस्तावत् सायघ्रातः कर्त्तव्यत्वेन विहितः प्रयोगद्वयरूप एक पाकयज्ञः । पार्वण-
स्थालीपाकौ दर्शपूर्णमासप्रतिपदिहितौ द्वौ पृथक् पृथक् । वाययणस्थालीपाकः
शरदस्तप्तयोर्विहितौ द्वौ मिलित्वा एकः । श्यामाकचरूपेण चिदेकः । एकाष्टका-
चतस्रभिर्मिलिताभिरेकः भवः । पिबदेवतः पार्वणस्याहः । बलिः पञ्च महायज्ञाः ।
एवकारो मिलितानामेव एकत्वप्रामाण्यः । एवं च सति पञ्चभिर्मिलितैरेवैकः ।
स च सप्तमः पाकयज्ञो भवति । अत्र बलिश्रद्धेन पञ्चमहायज्ञानुष्ठानं लक्ष्यते ।
नित्यत्वाद्बलिदानसाहचर्याच्च । तथाच ।

वैश्वदेवे तु निर्बन्धे यद्यन्योऽतिपिराजनेत् ।

तस्मा अन्नं यथाशक्ति प्रदद्यान्न बलिं हरेत् ।

इति मिताक्षराख्यवचनस्य बलीतिपक्षे वैश्वदेवपरः व्याख्यातः न्यायविद्धिः ।

So Vaisvadeva vah is one of the seven Pakayajñas and constitutes offerings to the gods, manes, guests and animals and (the recitation of the Vedas ?) Brahmayajna

It ends —

कास्यभोजनन्यायेन अमिमत् पाकोपजीवित्वं निरप्नेरित्यल-
विस्तरेश्च ।

श्रीमदन्नदेवाणां मुख्या सुप्रसादतः ।

छतोय कामदेवेन वैश्वदेवविनिर्णयः ।

1194.

0127 श्रीर्द्धदेहिकपद्धति । *Śrīrddhadehika-paddhati.**By Viśvanatha, son of Garāla*

Substance, country made paper 12x5 inches Loha 50 Lines, 11
on a page Extent in slokas, 1900 Character Nāgara Date, Gupta 1934
Appearance, fresh. Complete

Portions of the 46th and the 17th leaves are written
in a different hand.

Colophon —

इति श्रीमद्भोमतीवाल्मीकीय (?) श्रौतिर्विदुर्मावालात्मजविश्व-
नाथकृते श्रीर्द्ध (ऊर्द्ध) देहिकपद्धति. सम्पूर्णा ।

Post Colophon Statement. —

संवत् १८३४ मिति माघसुदि ४ बार शनिवार । १८००

The mangalācarana and the object of the work —

श्रीगणेशो नमः ॐ इष्टदेवताभ्यो नमः ।

गणेशं गिरौ पद्मनाभं सुदेशं

विभुं विश्वनाथं विशालाक्षि (?) माधवं ।

विरिञ्चिं विवसन्तमन्याय नत्वा

क्रियापद्धतिं विश्वनाथः करोति ॥

वङ्गधी अतिसम्पत्ताच्च सरला कर्मयोगमार्गप्रदाम्

वाणाग्र्यविशोदनात् क्षुरचितां प्रेतत्वमुक्तिप्रदाम् ।

प्रियाया सुशुद्धेतेन च विदुषा चित्तप्रसादप्रदा

मुर्विष्टस्य प्रसादभाच्च सधिया सर्वायं दामादृताम् ।

ये चैवाधिमतः (?) प्रवासविरताः स्वस्वस्थ भेदे च ये

ये चानधिमतोऽथवाप्ररहिता ये ब्रह्मचर्ये स्थिताः ।

तेषां अन्यतमश्च पूर्वमपरान्दान्ताः समग्राः क्रिया

उक्ताप्यत्र मया क्रमेण निरता दुष्मार्गमायामपि ॥

सधवानामपि विधवाना सर्वयोधिता, बाळानामपि वृद्धा-
मनाश्रमगता[ना]मपि, ततो यजुर्वेदान्तर्गतमाध्यन्दिनीशाखोक्त-
मरणसमयादारभ्य समिग्रीकरणान्तं कर्म लिख्यते ।

And — यथा शाख स्वस्वयन वाचयित्वा अग्निखो गृहीत्वा बन्धुभि
सह भुञ्जीत । अत ऊर्ध्वं श्रीखण्डधारणं ताम्बूलभक्षणानि कुर्यात् ।

1195.

577½ कात्यायन श्राद्धकल्प । *Katyayan's sraddha kalpa.*

By Hemadri

Substance country made paper 10x4 inches Folio 5½ Lines 9 on
a page Extent in slokas 1100 The last leaf has been newly restored Ap-
pearance old and discoloured Complete Character Nagara of the eight
centh century

Beginning —

यत् पादपद्मे रक्षपाशुपूते
दत्तैर्गन्धामूर्द्धनि शक्तपिण्डै ।
सुक्तिं महापातकिणो लभन्ते
मदाघरं तं शरणं प्रपद्ये ॥
प्रणेतो शास्त्राणां सपदि सुहृदासुत्तमयिता
क्रतूनामाहर्ता समरभुवि जेता क्षितिभृता ।
विनेता साधूनामभिषिक्तदाता गुणवता
मनीषी हेमादिर्जयति जगतीभूषणमणि ॥
ऋणत्रयापाकरणातिरिक्ते मुंदा निदानैरपि यस्य दाने ।
देवादया प्रव्युत धारयन्ते पिन्तामनन्तामधमर्षताया ॥
हृजत सतत दिगङ्गनाना
अवशाभोगविभूषणं यश
परित कथमस्य कथ्यते
जगती जङ्गमकल्पशाखिन ॥

निधित्व(?) चित्रान्यधिलक्ष्यतिभ्यः

श्रुयानि कात्यायनसम्मतानि ।

निबध्यते आह्वयविधिः क्रमेण

हेमादिया श्रौकरणाधिपेन ।

यद्यकारः चतुर्वर्गचिन्तामणिमनन्यधीः ।

हेमादिरुदिया तेन क्रियते आह्वयपद्धतिः ॥

End — अतिस्मृतिपुराणेभ्यो मया हेमादिरुदृतम् ।

आह्वयकल्पमिदं सम्भक्तुं पितृणां तुष्टिकारकम् ॥

Colophon —

इति श्रौतसंहितहेमादिविरचित आह्वयकल्प समाप्तः ।

Post Colophon —

शुभ भूयात् ।

Then in a different hand --

इति हेमादिआह्वयकल्पपद्धतिः ।

1196

0136 कात्यायनश्रौतकारिका । *Katyāyana śrāddha-kārikā*

Subastore country made paper 22½ x 5 inches Folio 5 Lines 22 on a page. Extent in slokas 120 Character modern Nāgarī Appearance fresh Complete

Beginning —

कात्यायनो मुनीनाञ्च यथाश्राद्धं तथा वदे ।

मयादौ श्राद्धं कुर्वानि सक्रान्त्यादौ विप्रेषतः ॥

काले वाऽपरपक्षे च चतुर्थां उत्तरे च वा ।

सपाद्य + + + पूर्वेषुच निमग्नयेत् ॥

Kārikā is based on the Śrāddha-Pāṇḍita of Katyāyana

Colophon —

इति श्रौतकारिका समाप्ता ।

1197.

5970 **आहदीपिका ।** *Śraddha dipika**By Yājñika Kāśī Dikṣita, son of Śiḍḍhanta Dikṣita.*

Substance country made paper 10½ x 1 inches Folia 73 Leaf 72
is missing Lines 9 on a page Extent in slokas 1460 Appearance dis-
coloured Complete

Śraddha ceremony, as performed by the followers of
the White Yajurvedi. It is based on Kātyāyana Sūtra and
the Karka Bhāṣya

See CS Vol II, No 126

Last Colophon —

इति आहदीपिकाया सच्चिदानन्दोद्देशप्रयोग ।

इति श्रीसदाशिवदीक्षितसुतकाशीदीक्षितकृता आहदीपिका
समाप्त ।

1198.

6200 **पार्वणश्राद्धप्रयोगः ।** *Pāṇana śraddha prayoga**Being an extract from Śraddha Bhāṣkara**By Kāśī Dikṣita, son of Śaḍanta Dikṣita*

Substance country made paper 8 x 4½ inches Folia 99 Lines 10
on a page Character Nāgara of the early nineteenth century Appearance
old and discoloured

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ पार्वणश्राद्धप्रयोग ।

तत्र यज्ञोपवीतो विष्णुस्मरणपूर्वकं प्राणायामत्रयं कृत्वा
प्राचीनावीतो सकल्पवाक्यमुच्चारयेदिति हेमाद्रिः ।

27A, इति सदाशिवदीक्षितसुतकाशीदीक्षितकृते आहदीपिकाया पार्वण-
श्राद्धप्रयोग समाप्त ।

28A, इति आश्वभास्करप्रयोगपार्वणश्राद्धसकल्य समाप्तः । अथ दर्भ-
लक्षणासाध, अथ कूर्मलक्षणासाध, 28B, अथ वज्रमान, अथ माध-
वयनिर्याय, 29B, अथ वैष्णवभोजनविधिः ।

1199.

0186 कात्यायनसूत्रश्राद्धपद्धतिः । *Kātyāyana-sūtra*

śraddha paddhati.

Substance country made paper 12x6 inches 6 1/2 lbs. Price 9 rupees
page Largest in shape 100 Character Nagari Appearance new Color
white

Beginning —

श्री ऋषेष्वाय नमः ।

सूर्यं चाप्य गुरुक्षेत्रं गत्वा क्षिप्रसुन्दरी ।

कात्यायनस्य सूत्रस्य क्रियते आश्वपद्धतिः ।

छत्राणुकारिणी श्लेषा नालबोधप्रबोधिनी ।

ज्ञातया शास्त्रविदङ्गिः सत्सुखेयं ज्ञता तु या ॥

तच्चादौ सर्वप्रकृतिभूतं दर्शनाश्वमारभते ।

Colophon —

इति सूत्रोक्तश्राद्धप्रयोगपद्धतिः ।

This *Paddhati* closely follows Kātyāyana Śraddha
Parisista śūtra

1200.

6230 कातौयपार्वणश्राद्धसूत्रपरिशिष्टपद्धतिः ।

Kātya-pāriana śraddha śūtra parisista paddhati

Substance country made paper 11x6 inches Folia 6 Lines 10 on a
page Content is śloka 200 Character modern Nagari Date Samrat
1930 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति परिशिष्टसूत्रेषु पार्वणश्राद्धप्रपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon :—

शुभं भवतु । बालमुकुन्दस्येदम् । संवत् १८३० फागुन छ०
१ चन्द्रे काश्यां लिखितम् ।

Beginning :—

श्री अथातोऽपरपक्षादिषु पार्ष्ण्यश्चाहं व्याख्यास्यामः (Sūtra).

1201.

6207 **श्राद्धपद्धतिः ।** *Śrāddha-paddhatih.*

By Dhoṇḍha Māṇa, son of Pīṇadhara.

Substance, country-made paper 10½ x 5 inches Folia, 40 Lines, 13 on a page Extent in slokas 2000 Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance, fresh : Complete Written in two different hands, the first writes up to 9A, the second continues to the end

Last Colophon :—

इति श्रीप्राग्वधरात्मज-श्रीदेवदूषिरचितायां पद्धतौ यतिधर्मे-
विधिः समाप्तः ।

The Paddhati is for the followers of the White Yajurveda.

The mangalācarana and the object of the work :—

कर्त्तृकात्यायनकल्पदृष्टवचो विशार्याचरणं सताम् ।
यजुर्विदा श्राद्धविधिं व्यघ्नत देवदूषो बोधविबोधनाय ।
विविधा पद्धतौर्बुद्धा वज्री श्राद्धस्य पद्धतिम् ।
माध्यन्दिनीयविधिना शोधयन्तु धिया बुधाः ॥

अथ पार्ष्ण्यश्राद्धक्रमसूचनम् ।

1202

5763 **श्राद्धपद्धतिः ।** *Śrāddha-paddhatih*

By Dhoṇḍha (r) son of Pīṇadhara

Substance, country made paper 11 x 4½ inches Folia, 69 Lines, 8 per page Extent in slokas 2100 Character, Nāgara Date, Samvat 1840 Appearance, mouse eaten : Complete

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

सकलकात्यायनकल्पवृक्ष-

वर्षो विचार्याचर्यं सताम् ।

यजुर्विंदा आङ्गविधिं विधत्ते (तद्वत्)

दोळं बुधोऽबोधविबोधनाय ।

विविधाः पद्धतौर्बुद्धा वद्धा आङ्गस्य पद्धतिः]

माध्यंदिनीयविधिः(?) प्रोधयन्तु धिया बुधा ॥

अथ पार्वत्यङ्गसंस्कारसूत्रं, etc, etc.

The author's name is variously spelt in different colophons

22B, इति श्रीमिश्रप्राणधरात्मजडोहविरचितायां मावत्सरीकोटि-
कर्त्तव्यता समाप्ता, 29B, इति मिश्रश्रीप्राणधरात्मजडोहविरचिताऽशौचान्त-
र्गतक्रियासमाप्ता, 34A, इति मिश्रश्रीप्राणधरात्मजडोहविरचित एका-
दशाष्टान्तर्गतव्योक्तसर्गविधिः समाप्त, 36B, इति मिश्रश्रीप्राणधरात्मज-
श्रीडोहविरचित एकादशाष्टाङ्गविधि समाप्त, 44B, श्रीप्राणधरात्मज-
डोहविरचिता सप्तिकीकरणेतिकर्त्तव्यता समाप्ता, 52A, इति मिश्रश्रीडोह-
विरचिता तीर्थयात्रावैतिकर्त्तव्यता समाप्ता, 53A, इति मिश्रश्रीडोहविरचित-
नित्ययात्रावैतिकर्त्तव्यता समाप्ता, 89B, इति मिश्रश्रीप्राणधरात्मजडोहविर-
चिताया पद्धतौ धर्मेविधिः ।

Post Colophon Statement :—

मुद्रमस्तु श्रीमवत् १८८० मी० अ० अक्ष ५ ।

1203.

6124 श्राद्धान्धभास्कर । Śraddhāndhabhāskara,

By Viṣṇu Śarma Aquihottī, son of Yajña Datta, (a disciple
of) Ānubhūti śāraṅga.

Substance country made paper 10 x 12 inches Folia, 20 Lines 14 on a
page Extent in slokas, 900 Character Nāgara Appearance, old Date,
Samvat 1745 and Śaka 1610 Appearance, fresh Complete

A manual for the performance of Śriddha, of the school of Mithvacharya, based on the Bhāṣya of Karka

Colophon —

इति श्रीपद्मसहस्रपादिकाशक्त्यायं-श्रीमदनुभूतिप्रकरणे दोष्टान-
पक्षदत्तात्मजाप्रियोविशिष्टप्रशंसोविहिते आद्यात्मभाष्ये प्रयोग-
प्रवृत्तिः ।

Post Colophon Statement —

शुभ भूयान् । १७४५ । १६१० । श्रेष्ठ एव १ प्रतिपदा
रवौ लिः एः नाचनुमिहस्तमोङ्कचागुर्वेदो वाराहभोमिस्त उक्त-
प्रदेशे कसदैयामे लिखित । शुभ + + +

Then we have the following —

विश्वस्यै प्रनैश्चर ।

भेदिकेयस्य विशाच परमोषो विगद्यते । ५७ ।

इति श्रीसर्वशास्त्रविशारद-श्रीकाशीनाथकृतो लघुचन्द्रिका
सम्पूर्ण समाप्तम् । (?)

नीचस्थितो जन्मनि यो यज्ञः स्यात् तदाश्रिता + + + + ।

भवेत्तिक्रोशो यदि वा च केन्द्रे राजा भवेद्भार्मिकचक्रवर्त्ता ।

१७४५ । श्रेष्ठ सु० १५ + + + + + १६१० । लि

भट्ट नाथ ।

The beginning of the work —

साध्यसाधनयोगेषु साधके च निनेच्छया ।

अन्तर्यामितया तिष्ठन् फलदोऽस्तु सदा हरिः ।

अथ पार्वणस्याह्नययोगः ।

तत आद्यामिति निश्चित्य पूर्वेष्वर्चनक्षत्राणामन्यानापलेपन
भूमिकरस्य च विधाय दिशान् निमग्नयथोत्त ।

End — इतिकर्तव्यतामन्त्रकर्मभाष्यानुसारिणी ।

श्री माध्यदिनशाखौचैर्महानां विष्णुनोद्धता ॥

आङ्गिरसोऽपि हि मया आङ्गिरसमबोधये ।

संयुक्ताश्चापि न जानि रज्यतां हृदये सवाम् ॥

See Uliwar Extract No 358, where the work is called —
आङ्गाङ्गभास्वर (?)

1203A

6194, माचादियाङ्गनिर्णयः *Matradit sraddha nirnayah.*
(कात्यायणोऽयः) ।

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folia 24 Lines 7 per
page Extent, in shloka 500 Character Nagara of the nineteenth century
Appearance fresh Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः पित्रभ्यो नमः ।

अथोसुमनसि विवेकनिर्णयः

ममस्य नि श्रेयसनिर्दिष्टेन ।

समस्तशास्त्रार्थे ससत्त्वबोधका

जयन्ति कात्यायनपादपाश्र्वे ॥

ये नाम केचिदिह न, etc., &c.

The object of the work

केचिदज्ञानतो नृणां केचिद्वैद्या प्रमादतः ।

केचिद् ज्ञानावन्तेऽप्येन केचिद्वैद्यैश्च बाधिताः ॥

गताभुगतिको लोको न लोकस्तुल्यचिन्तकाः । (?)

अहो अयस्य मूर्खत्वाद् हरित ताम्रभाजनम् ।

पितुन प्रसूय्य जनकान् तथा मातामहावपि ।

क्रियते सप्रयच्छिष्यै माचादियाङ्गनिर्णयः ॥

The end of the work

निरीक्ष्य धर्मशास्त्राणि निबन्धाद्यापि नैकशः ।

उचित + + शाय माचादियाङ्गनिर्णयः ॥

चेता प्रसन्नजनन विष्णुनामानन्दि सर्व्वरसयुक्तमिति प्रसन्नः ।

शास्त्रं खलु

Thus it ends abruptly

1204.

10308. पार्वणदर्श(र्भ)वदुश्राद्धप्रयोग ।

*Pārvaṇa-darśa-ṛaṣu-śrāddha-prayogaḥ.**According to the rules of Kātyāyana.**By Darabhadra, son of Balabhadra Pāṭhaka*

Substance, country-made paper 8½×4 inches Folio, 16 Lines, 8 on a page Extent in slokas, 250 Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance, fresh Complete

Colophon :—

इति श्रीमत्पाठकवल्गुभट्टात्मजदेवभट्टकृतपार्वणदर्शवदुश्राद्धप्रयोग
सम्पूर्णं समाप्तम् ।

Post Col. :—

श्रीविष्णवे गदाधराय नमः ॥

Beginning :—

श्री गणेशाय नमः ॥

नत्वा गदाधरं पितृन् काशीयसूत्रवन्मतः ।

वदुश्राद्धप्रयोगोऽयं तन्यते बालहितवे ॥

2A, श्राद्धपाकात् देवैवेद्यं खयं दक्षिणामुखः पञ्चसप्तनवभिरनियतै वां कुशैः देववत्सार्द्धदिव्यैरुनेन ऊंकारेण कृतौ देवे कुशाग्रभागप्रमुखौ द्वौ बहू(डु) एवं पिबवत् कृतौ पित्र उदङ्मुखौ द्वौ प्रार्थना भवद्विरसत्सपत्न्यौकमिन्नादि-
त्रयश्राद्धे ब्राह्मणकार्यमद्य सम्पाद्यं नः प्रसौदत सम्पादयिष्यामः ॥

1205.

5765. श्राद्धविधिः । *Śrāddha-vidhi.**By Rāmāgnihotrī*

Substance, country made paper 12×5 inches Folio, 1 to 9 and 1 to 22, 31 in all Lines, 8, 9 on a page Extent in slokas, 700 Character, Nagara by a modern hand. Appearance, fresh

There is nothing to show that the work is complete in the present manuscript

In spite of two different paginations, there is no break in the matter

Beginning —

ॐ त मुनिवरमभिवन्दे यस्य प्रसादप्रयोज्या ऋतुदत्ताः ।
 फलन्ति सतत याज्ञिकानां त्रिदिवोद्भवान्यनेकफलानि ॥
 श्रीलाक्ष्मीको नाम मुनिस्तपोनिधि—
 स्तदन्वये षडविचारदत्तः ।
 अमृद्भिजाय्यो बलभद्रनामा ।
 तदङ्गो याज्ञिककथायाः ॥ १ ॥
 श्रीमान् यथाश्चकथयामितनया वेदान्तवित् श्रीविष्णु ।
 श्रीतस्मात्तद्विधानदत्त इतिपर श्रीमाननेष्टाभिध
 तत्पुत्रः श्रुतिसागरैकतरणे दत्तः सुविद्वान् मुचि
 श्रीमान् प्रार्द्धराभिधस्तु गिरिजागाराद्भिद्युग्मे रतः ॥
 तत्पुत्रोऽप्यभवत् श्रुतिश्चतुरो रामाभिधोचो सदा
 भूदेवाष्टत्रिंशु युग्मेषु सतत पुस्तिकधौ सर्वदा ।
 कुर्वन् आञ्जविधिश्च पार्वत्यविधिश्चानार्यकाव्याप्तये
 सूत्रस्थोपरि सप्रयौषतिमिरध्वसाय सूर्यो मन्वान् ॥
 श्रुतिस्त्रोदितः सर्वं वृष्टमेवात्र दर्शितः ।
 नोक्तं किञ्चित् क्षमत्वातो याज्ञोय मत्पूतबुधैः ॥
 अतः प्रथमं प्रकृतित्वा पार्वत्ययाञ्ज अभिधास्ये ॥

It follows the Kātyāyana sūtra

1206.

1877 दृपोत्सर्गप्रयोगः । *Vrsotsarga prayoga*

By Mantade 1, son of Vijaiea Bhatṭa

Sil est c o ttry mlu j ur 93/44 mclia kol 3 - Lines 7
 a page l xte t in sloka 38 Character Nāṭa Date Sept 1893
 Appearance fresh Complete

This belongs to the White Yajurved

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नीलहथोत्तमं ।

तत्र हथजस्तुतम् ।

श्रीवत्सलाया यथास्तिन्याः पुत्रं त्रिहायनं दिहायनं एकहायनं
नीलं, वस्त्रं, कपिलं, पिङ्गलं, कृष्णं लोहितं श्वेतं वैकुण्ठं अनेक-
वर्णं वा अष्टाङ्गं..... ।

Colophon :—

इति श्रीमद्विष्णुकुटुम्ब-प्रथमप्राशि-श्रीमन्नागदेवभट्टसुनुना
अनन्तभट्टेन कृतो हथोत्तमप्रयोगः ।

Post Colophon .—

संवत् १८८३ आषाढशुक्ल २ भगुवासरे ।

1207.

0180 अन्त्येष्टिपद्धति । *Antyēṣṭi-paddhati*

By Gadādhara Dīkṣita

Substance, country made paper : 9×7½ inches Folia, 51 Lines, 8 on a
page Extent in slokas, 1000 Character, Nagara Date, Baisiāt 1927
Apj caranea, fresh Complete

The work was written in Śaka 1709 ; for the Brāhmānas
professing the Mādhyandina Śākhā

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । अविघ्नमस्तु ।

नत्वा गुरुन् गणपतिं वासुदेवादिसम्भता ।

श्रीगदाधरघोरेण तन्यतेऽन्त्येष्टिपद्धतिः ।

तत्रासन्नमरण पित्रादिकं पुत्रास्तोत्रं नीत्वा प्रायश्चित्तं कारयेत् ॥ (?)

End :— चिन्तामणिसुतो नाम्ना काशीवासो गदाधरः ।

अथत्त यज्ञानाजोक्तं दक्षिरामन्ययद्धतिम् ।

माध्यन्दिनीयशाखायामौर्द्धदेशिककर्मभिः ।

कात्यायनीसूत्रमार्गेण सन्ति पद्धतयः शतम् ।
ताभ्यस्तस्या विशेषोऽयं पण्डितैः सोऽवधार्यताम् ॥

Colophon —

इति श्रीचिन्तामणिसूनुना दीक्षितगदाधरेण रचितान्येष्टि-
पद्धतिर्माख्यविधानानि च समाप्तानि ।

Date — गङ्गाभक्तप्रियभूषण्ये (१७०६) वत्सरे मासि पाशुगुने ।
गङ्गायामलिखद् ग्रामनगरस्थो गदाधरः ॥

Post Col —

शिवनारायणसुतो नासा काश्रीनिवासिनः ।
आवळे मासि सिते पक्षे मङ्गला भृगुवासरे ।
बालमुकुन्देन लिखितमन्येष्टिपद्धति मुभाम् ।
संवत् १८२६ ।

1208.

6208 लक्ष्मदीपपद्धति । *Lakṣa-homa paddhatih*

By Kṛṣṇa Dikṣita, son of Sadānana Dikṣita

Substance country made paper 10×1½ inches folia, 24 lines 11
on a page Extent in sloka, 900 The 8th and 9th leaves newly restored
Character Nagara of the nineteenth century Appearance old and dis-
coloured Complete

Colophon .—

इति लक्ष्मदीपपद्धति समाप्ता ॥

इति श्रीवाचस्पतिगदाधरेण दीक्षितसुतकाश्रीदीक्षितकृता लक्ष्म-
दीपपद्धति समाप्ता ॥
शुभमस्तु ।

Beginning —

अथ लक्ष्मदीपपद्धति ॥

तत्र तावद्दानादेवतोद्देशेन वक्ष्यमाणानामपि सर्वपापक्षयार्थं
परममुखप्रशान्त्यर्थं क्रियमाणस्तु ॥

3B, इति लक्ष्मोमविधिः अथ लक्ष्मोमप्रयोगः ।

4A, असुककामो लक्ष्मोमेनाहं यक्षे, इति संकल्प्य तदंगत्वेन गणेशपूजन-
पुण्याहवाचन-मोहकपूजन-नादोयात्राचार्य्यवग्नादौ नि करिष्ये इति संकल्प्य गणेशं
पूजयेत् ।

1209.

6221

Substance country made paper 12x5 inches Folia 6 Lines 8 on a
page Character modern Nāgarī Appearance fresh

It relates to the purifying rite for a child born under
the evil star of Mūla and follows the precept of Deva and
Karka

Beginning :—

अथ मूलविधानपद्धतिं लिख्यते ।

तत्र प्रसवमूलनक्षत्राद्वितीयमूलनक्षत्रे सप्तातः सप्तजीको
यजमानः
मम ज्ञातस्य कुमारस्य कुमार्या वा मूलप्रथमचरणादिजनन-
सूचितमिच्छाचरित्युपातिद्वारा औपरमेश्वरप्रीतये सप्तहमखं मूल-
विधानमहं करिष्ये ।

The last leaf (the 6th) is not connected with the 5th
which breaks off abruptly ; and it contains no leaf mark.
It ends with the colophon —

इति श्रीगोपीनाथदीक्षितेन कामदेवकृत्यपञ्चदशमूलविधान-
कटिका संक्षिप्तसरणी कृता ।

Post Colophon —

भाद्र० द्वतीया शुक्लवासरे समाप्तिः । श्रुतिः ।

The beginning quoted above does not appear to be the
beginning of the Saṁant, but probably of a part of Kāma-
deva's work itself, which is entitled Karma-pradīpikā or
Paraskāra-grhya sūtra-paddhati. See W. p 65

1210.

6222 (कात्यायनपरिशिष्टोक्त) मूलशान्तिप्रयोगः ।

Mūla-śānti prauoga.

Substance country made paper 12x5 inches Folio 10 Lines 10 on a page Extent in slokas 200 Character Nagari Date Samvat 1917 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति कात्यायनपरिशिष्टोक्तमूलशान्तिप्रयोग समाप्त ।

Post Colophon —

सुभमस्तु मौ० कार्तिकवदि १२ वार शनि ममत् १९१७ ।

Beginning :—

श्री गणेशाय नमः ।

अथ कात्यायनपरिशिष्टोक्तमूलशान्तिविधानम् । अथातो मूलजातस्य विधि व्याख्यास्यामो मूलाग्रे प्रथमे पितुर्नेष्टो द्वितीये मातु तृतीये घनधान्यस्य चतुर्थे कुलश्रीकावच । अथ पुण्य-भागौ स्यात् । मूलमक्षणे मूलविधानं कुर्यात् ।

End — सार्पदैवते ण्य एव विधि कात्यायनोक्तः स्तः । शान्तिर्भवति शान्तिर्भवतीति क्लृप्तं शेष समापयेत् ।

1211

6224 विनायकशान्तिः । *Vinayaka śāntiḥ**(Madhyamāntina)*

Substance country made paper 12x5 inches Folio 11 Lines 8 on a page Extent in slokas 180 Character Nagari Date Samvat 1918 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति विनायकशान्तिप्रयोगः ।

Post Colophon —

श्रीगणनार्यात्मस्तु उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नस्तु ।

चरहोमसन्ता take up 12 lines after which we have the date —

संवत् १६१८ चैत्र शुक्ल ६ ।

The following is added by a later hand :—

स १६३७ आ० श्र० ६ बालमुकुन्दस्येदम् ।

Beginning —

श्री गणेशाय नमः ।

ॐ अथ सर्वकर्मसङ्ग्रह विनायकशान्तिविधानम् । तस्यान्य-
निरुक्तिफलकत्वेन काव्यत्वेऽपि ।

एव विनायकं पूज्य यद्वाच्यैव विधानतः ।

कर्मणा यत्प्रमाप्नोतीति याज्ञवल्क्योक्तेन सर्वकर्मसङ्ग्रहोक्तेः ।

याज्ञवल्क्यः ।

विनायकः कर्मविघ्ननिश्चयं विनियोजितः ।

मगानामाधिपत्ये च हृदये ब्रह्मणा तथा ।

इष्ट शान्तिः उद्यमार्थं श्रीप्रामर्शं सर्वकामसिद्ध्यर्थं वा क्रियते ।

1212.

0290. कूपप्रतिष्ठाविधिः । *Kupa-pratisthā-vilīh*

By Hareea—as directed by Kātyāyana.

Substance, country made paper 7½ inches 5 lines, 11 on a
page. Latent in shloka 40 Character modern Nagari Copied in Samvat
1946 Appearance, fresh Complete.

Colophon:—

इति श्री [मणव—added by a recent hand] दीक्षित-
गणेशस्तकातीर्थोक्तयचित्तकूपप्रतिष्ठाविधिः ।

Post Colophon.—

स १६४६ ।

Beginning —

श्री गणेशाय नमः ।

कातोयोक्ता कृपादिप्रतिष्ठा ।

तत्र मुञ्जर्त्त भूम्यादिपूजनं कृत्वा कृपयातयत

मिद्धे कृपयाभेदं प्रतिष्ठां कारयत् ।

दशकालौ सकौत्थं श्रीविष्णुप्रोतिकाम कृपासंगमश्च करिष्ये ।

/ n / — अथैतदादि उत्तमपूजां पूजाह्वयन्त ममापदत । नास्माभिर्जन
सकल्प । आषाढ्यादिदक्षिणां भूयसा दक्षिणां दद्यात् । तदा
विसर्जयेदिति ।

PRAYOGA WORKS COMMON TO ALL ŚĀKHĀS OF YAJURVEDA.

1215.

5108.

Substance, palm leaf 14×1½ inches 101a, 70 Lines, 4 on a page.
Character, Uṣṣā of the early nineteenth century Appearance, discoloured

It begins thus:—

ॐ नमो यज्ञपुरषाय ।

अथातो दर्शपूर्णमासादौ हविष्यादिभ्याम् कृतो होता प्रागुद-
गाहवर्गोयादवस्थायाभ्यर्च्यं पृच्छत्यभ्यर्च्यो देवताचक्षेति तासामानु-
पूर्वमुच्चैरुपाशु ताश्च यजमानस्य नक्षत्रनामगोचप्रवराणि देवता-
चक्षीर्त्तनैः अग्निः अघोषोमौ अघोषोमौ इति पौर्णमासे ।

15B, इति दर्शपूर्णमासौ समाप्तौ, 22B, इति पशुहोत्रं समाप्तम् ।

अथ सप्तसंख्यो ज्योतिष्टोमास्त्यः मोमयागो विधीयते ।

28A, अथातिथ्येष्टिः, 29B, अघोपसदः, 30B, इत्यपसदः, 31B,
इति वाग्विसर्गः, अथाघोषोमप्रणयनम्; 33B, अथाघोषोमौपपशोर्विशेषो-
दार्शते, 35A, अथाप्रिषोमौयः समाप्तः, 53A, प्रातःसवनं समाप्तम्, 57A,
अथ निष्कैवत्यम्, 59A, इति माध्यन्दिनसवनं मध्यमस्तरेण, अथ तृतीयनवनम्;
59B, इति क्षिप्रहयान्या, अथ प्रस्थितयाज्या; 70A, इत्यग्निष्टोमः, अत
ऊर्द्धं प्रशाक्तः प्रसूतीतिश्रुत्वा प्रशाक्ता सर्पतेति ब्रूयात् ।

The MS. breaks off abruptly.

1216.

6286. दर्शपौर्णमासेष्टिप्रयोगः । *Daśapaurṇamāseṣṭi-
prayogah.*

Substance, country made paper 11×4½ inches 101a, 31 Lines 8 on a
page Extent in shlokas, 600 Character, Nagari Date, Samvat 1870 Ap-
pearance, old and discoloured Complete

No Colophon

Post Colophon —

भवन् १८७० नावष्टे पोषमासे शुद्धपक्षे षष्टि भोमवानरे
लिखित इदं पुस्तकं शुभमस्तु ।

Beginning —

अथ दर्शपौर्णमासेष्टिप्रयोगः ।

आहवर्गोयदक्षिणाग्निरवरे पचभूमस्तारा । पौर्णमासेष्ट्यं
गार्हपत्यादाहवर्गोयमुद्धरामि इति सकल्प्य आहवर्गोयोद्धरणः ।
पौर्ण० ये गार्हपत्यादक्षिणाग्निमाह्वरामोति दक्षिणाग्निः । अघान्वा
धानमभ्यर्च्युत्तमानो वा सत्रं घटं समिधो गृहीत्वा ऋक् सत्यं कृते
पुत्वा ॥ ॐ ममाग्ने तर्वा विश्वेभ्यस्तु वयं त्वेधानाकल्प्यं प्रथमं
मह्यं नमता प्रदिशस्व तत्सन्तवाध्यक्षस्य पुत्रता भवमः । इत्याहवर्गोय
समिधमादधाति ।

1217

184 चातुर्मास्य-प्रयोगः । *chatuṛmāsaye prayoḥ*

For the manuscript see L 1332

5A, इति वैश्वदेवपर्जनः । 6B इति कदम्बपात्रकदम्बः । 9B अथ
अध्वर्यो पाचासादनं कथ्यते । 10A इति प्रतिप्रस्थातु पाचासादनम् । 16B.
अथ अष्टभ्येष्टिः । 20A इति सान्त्वयनीयाः । 23B अथ क्रीडनीयाः ।
24A अथ क्रमप्राप्तं महाहविः । 26A अथ पित्र्यश्च । 32A इति पित्र्य-
यष्टेष्टिः । अथ त्रैयम्बका निरूप्यते । 35B इत्यैष्टिकचातुर्मास्यानि । 35B
समाप्तमिति । अथ क्रमप्राप्ता मित्रविन्दा लिख्यन्ते ।

1218

420 सोमप्रयोगः । *soma prayoḥ*

For the manuscript see L 1393

It commences from the appointment of the Rtviks in
Agnistoma and Jyotistoma.

The manuscript breaks off thus abruptly —

अध्वर्युं प्रतिभक्षयति । पूतभूतो विल इत्यादि । होल्लक्षमसे ध्रुवायावकाश
कुर्वन् चमसानुचय दशाभिः कलक्षौ(?) ।

Leaf 32B इडामाब्जंनान्ता सन्तिष्ठते ।

" 28B प्रवर्यसम्भरणम् ।

1219.

2973 सोमतत्त्वविवेकवार्त्तिकम् *Soma tattva-vivaka-*

Varttikam

Substrate country made paper 9½x5 inches folio 2 lines 16 to 18 on a page Text in shikhar 114 Character Nagari of the eighteenth century All characters in shikhar 114 words out Complete

The text Soma-tattva of which this is a commentary in verse, is not known

It begins —

महेश्वरशिरोरत्न नमस्कृत्य सुधाकरम् ।
सोमतत्त्वविवेकार्यं श्लोकैः सम्यक् प्रकाशयते ॥
अयतेऽध्वर्युर्वेदे [वेदे] हि सोमतत्त्वप्रकाशकः ।
एष वो भरता राजा सोम इत्यादिको मनु ॥
अस्यार्थं कथ्यते स्पष्टं भरता कर्मठा मता ।
इहामुष्मत्पलापानां कर्मणा भरत्यात् सदा ।
राजा फलप्रदाने नी राजकत्वादय विदुः ।
सुश्रुतुस्तानां यज्ञानां यज्ञश्च तमसो मखैः ॥

It ends —

सोमतत्त्वविवेकस्य वार्त्तिकामृतमौरित ।
तत्पेन्दुश्लोकप्रमितेन तुष्यतु विप्रराट् ।

So the work comprises 124 verses

Colophon —

इति सोमतत्त्वविवेकवार्त्तिकं समाप्तम् ।

1220.

2078

Directions for keeping up the record for about 5000
and more letters.

Substance country made paper described below for the first time page extent in all the other countries, however, the same idea appears, disclosed

It begins:—

अथ यममाने पश्यसति व्याभ्यंशादिना कर्त्तव्येष्टप्रयोगः ।

It ends in leaf $2\Delta -$

इति यजमाने प्रकृतति अन्यकृतं कथिप्रयोगः

Post hoc test =

ਸ਼ਾ. ੧੭੧੫ ਪ੍ਰਮਾਦਿਤੀ ਜੈਥੂ ੧੫ ੧

Then, there are directions given how the eyes are to be preserved during mourning

The latest authorities quoted are —

(i) Nirnay sandhu and (ii) Dushkardhōta

1231

10770. दशकर्मपञ्चतिः (यजुर्वेदीया) ।

Ինքնուրույն աշխատողներ (Կադրեր)

A.

Substance palm leaf 1 x 1/2 inches 1 by 1/2 lines 3 per a page,
character 11 scale of the nineteenth century. Appearance, old and worn-
out.

Reg. ~ अथ वक्ष्यमेष्यप्रतिनिश्चयते । तत्र विवाहदिवसे प्रानविंशति-
विश्वकर्मो, etc., etc

(3) १. इति बुद्धिमात्रपक्षेति ।

11.

Substance etc. the same as above 1 1 1 1

Col. —इति यजुर्वेदिनां क्रयद्विका समाप्ता ।

One straw leaf marked 34

1222

10799P. यजुषामभिस्थापनं । *Yajusāmāqusthāpanam.*

(A Yajurvedi priest's manual for the consecration of fire)

Substance country made yellow paper 12×13 inches Folia 1 Times 10, 11 on a page Character more or less Bengali Appearance fresh

Beginning —

अथ यजुषामभिस्थापनम् । कुण्डलस्य स्याद्विडलस्य वा पश्चिमदिशु-
पविश्य गोमयेनोपलिप्य स्थलेन कुशेन प्रादेशप्रमाणं देखाच्च
प्रागग्रमुत्तरोत्तरक्रमेण हस्ताकुष्ठानामिकाभ्या तत्रोत्थौर्गन्धतिका
क्रमेणोत् + ऐशान्यां दिशि प्रक्षिप्य जलेनाभ्युक्ष्य आत्मदक्षिणे
कास्त्यपाचस्थामेर्जलदिन्यत्र गृहीत्वा । ॐ क्रव्यादमग्निं प्रक्षिप्योमि
दूर, etc, etc

1223.

6862. यजुर्वेदीय-वाह्यस्थापनपद्धतिः । *Yajurvediya**Vahnisthāpana-paddhatih*

Substance country made paper 16½×4 inches Folia 1 Times 7 on a page Extent in slokas 100 Character Bengali in a very modern hand Appearance fresh Complete

It begins :—

अथ यजुर्वेदिनामभिस्थापनम् । तत्र क्रमः । हस्तप्रमाणं स्याद्विडल
हस्ता, etc etc

1224.

9856. उपवीतपद्धतिः । *Upavita paddhatih*

Substance country made paper 11×6 inches Folia 15 Times 8 on a page Extent in slokas 240 Character Nagari Appearance tolerable Complete

On the investiture of a Yajurvedi Brāhmana boy,
with holy thread

1225.

2172 ब्रह्मयज्ञप्रयोगः and तर्पणप्रयोगः । *Brahma yajna-prayogah*

Sub in camera to paper 9x 1 inches 1 to 3 lines 13 14
 Approx. Extent of volume 80 Characters & Lines 44 characters 14
 coloured 1 white

(1) *Brahmayajnaprayoga*—Sacred texts for daily recitation of a Yajurvedi Brahman

अथ ब्रह्मयज्ञप्रयोगः,

कर्त्ता उदिते सूर्ये प्रातर्होमोत्तर अह्नःप्रातराश्र यागात् प्राच्यामुदीया
 मैशान्या वा दिशि यावति देशे स्यामन्वदौषि स्वर्गहृद्दौषि वा न वृषगन्ते
 तावति दूरे नदीनौरे देवतातादितौर्वेज्यस्मिन्नपि शुद्धे देशे वा गात्वा हस्तौ
 पादौ प्रक्षाल्य आचम्य प्रक्षिप्तमादयोषधौ भूत्वा जल वनस्पत्यां प्रयत्न
 प्राङ्मुख उपविश्याचम्य प्राणानायम्य अथ उपस्थस्य देशकालौ सकौर्त्थं औपरमेस्वर
 प्रौढ्यं ब्रह्मयज्ञेन यज्ञे इति सकल्य हस्तौ जलेन प्रक्षाल्य चिराचम्योदकेना
 कुण्डमूलेन शिरोधौ सन्ध्य आम्नाङ्गुलिभिरोधौ वज्रदुपस्थस्य दक्षिणहस्तेन तद्य
 पालि पाद च प्रोक्ष्य

होषेति काशप्रपाठकमात्र मनुवाकमात्र वा मनसा यथाहृत्पथौय प्रक्षाल
 निधाय नमो ब्रह्म्य इति परिधानीयन्त्यत्र च पठित्वा प्रब्रुवमुच्येत

ततो गृहमागत्य मुष्टि-

मात्रमन्त्रमपि कस्मैचिद् ब्राह्मणाय दक्षिणा दद्यात् ।

2A, इति ब्रह्मयज्ञप्रयोगः ।

Then follows *Brahma-prayoga* —

एव रीत्या ब्रह्मयज्ञ विधाय देवर्षिपितृतर्पणम् । अह्नतब्रह्मयज्ञस्तु मध्याह्न-
 सन्धोत्तर ब्रह्मयज्ञ एत्वा तर्पणं कुर्यात् । तथा । शुचौ देशे प्राङ्मुख उपविश्य
 देशकालौ सकौर्त्थं देवर्षिपितृण्य तर्पणं करिष्य इति सकल्य शुचौ देशे प्रागद्यान्
 दर्भानालौर्त्थं ताम्रपात्रमक्षतमयुक्त जलेन गूरयित्वा अक्षतौ प्रागद्यान् दर्भान्
 गृह्णीत्वा यज्ञोपवीतो देवतौर्त्थं आम्नःत्रेण प्रागग्रेषु कुक्षेष्ु अग्रभागे अथ त्रीहि-
 तगुलसमुद्गेन जलेन एकैकाग्रानि देवेभ्यो दद्यात् ॥ ताम्रादिभाजनान्तरे
 अले वा तर्पयत् ॥

1226.

10231.

One leaf only (9×2½ inches) with 8 lines written on one side only.

Reg. :— अथ यजुर्वेदिशाखानां शाकल्यवैश्वदेवो लिख्यते ।

आचमनं । प्राणायाम । ॐ अत्राय मासे पक्षे तिथौ वासरे

मम गृहे पञ्चश्रुमादोषनिवृत्त्यर्थं शाकल्यवैश्वदेवमङ्गं करिष्ये ।

ॐ परिसमुद्धा वारचयं ॐ उपलिप्य इ ।, etc., etc

1227.

207. सन्ध्यापद्धतिः (यजुर्वेदीया) । *Sandhya-paddhatih*

For the MS see L 472.

It is a MS with 3 leaves with 7 lines on a page

1228.

3923 यजुर्वेदि ग्रहयज्ञपद्धतिः । *Grāha yajña paddhatih*

Substance, country made paper 16×2½ inches Folia, 20 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 400 Character, Bengali Date, Śaka 1725 Appearance, old and discoloured Complete

16B. *Colophon* —

इति कपिलपञ्चरात्रोक्तबृहदग्निरुदग्निर्वसुमन्त्राभिस्थापनपूर्वक-
यजुर्वेदीयग्रहयज्ञपद्धतिः समाप्ता ।

Then comes *Agnisthāpana*.

It begins :—

अथ बृहदग्निरुदग्निर्वसुमन्त्राभिस्थापनसहित-
ग्रहयज्ञपद्धतिर्लिख्यते ।

तत्र यज्ञदीयनराधिपप्रबलशत्रुदुःसहयोगादिनिमित्त-निरव-
काशशान्तिक मलमासादिसमवायुद्वावपि कार्ये । स्त्रीपुत्रादि-
रूपकाम्यसावकाशकर्मणि मलमासादितरः शुद्धकालोऽपेक्षित ।

In 17A begins Agnisthāpana —

अथ कपिलपक्षरात्रोक्तयजुर्वेदिग्रहप्रचार्यमेतद्विधानात् समस्तक्रादिस्थाप
नम् ।

तत्र प्रथम प्रागुदकप्रवदेष्टे दक्षमात्र चतुरस्र, etc., etc

Colophon —

इति कपिलपक्षरात्रोक्तयजुर्वेदिग्रहप्रचार्योक्तमन्त्रकयजुर्वेदिग्रह
प्रचार्यस्थापनविधि समाप्त ।

Post Colophon —

लिखित श्रीरामनोचनदेवग्रन्था आत्मन पाठार्यम् ।

श्रकान्दा १७२५ । १० । ५ । २८ ।

1229

6284 ह्योत्सर्गः (यजुःशाखीयः) । *Irşolsurg th*

Substa so country male paper 12x4 1 clcs Fols Lines 9 on a
page Character moier Nagara Appearance fresh Complete

Colophon —

यजुःशाखीयह्योत्सर्गकर्म ।

Post Col —

लिखित योगेश्वरमिश्रेण । ह्योत्सर्गान्ते आद्यम्नाद कृता ।

श्री महालक्ष्मी नमः साक्षा ।

It begins in 2A (first line)

श्रीगणेशाय नमः ।

अथैतद्वशाह्वयम् ।

चतुर्धामयि उर्ध्वानामाद्यमेकादशेऽहनि ।

कर्तुं काल कालिकौ मुद्गिरमुद्ग इति च स ।

The foregoing portion contains anuṣṭup slokas marked 18-16 and one (17th) unmarked on the subject of funeral

After making gifts of bedding, shoes umbrellas and other things *Irşolsurga* itself begins in 5A

1230.

5085. **आभ्युदयिकश्राद्धम् ।** *Abhyudayika-shraddha.*

Substance, foolscap paper . 14½×3½ inches . Folia, 6. Lines, 13, 14 on a page . Extent in ślokas, 150 . Character, Bengali . Date B.S. 1290 . Appearance, fresh . Complete

Beginning :—

अथ यजुर्वेदिनामाभ्युदयिकश्राद्धम् । सस्ति वाच्य
उद्गच्छं कुर्यात् ।

Colophon :—

इत्याभ्युदयिकं श्राद्धं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement :—

इति सन १२९० साल तारिख १० इ भाद्र ।

1231.

5152. **यजुर्वेदीयाभ्युदयिकप्रयोगः ।** *Abhyudayika-prayoga**By Rāma Datta*

Substance, country-made paper . 14½×3½ inches . Folia, 8 . Lines, 17 on a page . Extent in ślokas, 150 . Character, Bengali of the nineteenth century . Appearance, fresh . Complete

Beginning :—

नमो गणेशाय ।

सन्धिविग्रहमन्त्रोन्मदेवादिन्यसमुद्भवः ।

भूमिपालशिरोरत्नरञ्जिताक्षिसरोरुहः ॥

सन्धिविग्रहिकः श्रीमदीशेश्वरसहोदरः ॥

महामह[त्त]क (?) श्रीमान् विराजति गणेश्वरः ॥

श्रीमता रामदत्तेन मन्त्रिणा तस्य सन्तुता ।

पद्धतिः कियते घर्माविष्ट[]वाजपेयिना (?) ॥

Colophon .—

इति यजुर्वेदिनामाभ्युदयिकप्रयोगः ।

1232.

6131. नारायणवलिप्रयोगः (यजुर्वेदोक्तः) । *Narayana**valli-prayoga.*

Substance country made paper 12x5 inches Folia 1 Line 3 on a page Extent in slokas 200 Character Nagara of the nineteenth century Appearance, old and discoloured Complete

Beginning

अथ यजुर्वेदोक्तनारायणवलिर्निर्गच्छतः । तच्चाक्षे धामविधिना
ज्जात्वा तस्य कान्तोपप्रयोगः ।

Colophon :—

इति श्रीमहाधरदोहितायनोद्भवायुतयन्त्रिचिन्मोनकनोपा-
यनमाशङ्गायनुमारी समन्तकनारायणवलिप्रयोगः समाप्तः ।

1233.

227 वास्तुहोमः । *Vastu homa*

For the manuscript see L 439

1234.

7862. होमविधि । *Homa vidhi**By Madhava*

Substance country made paper 12x4 inches Folia 21 Line 10 on a page Extent in slokas 200 Character Nagara Dated Saurat 1874 Appearance discoloured Complete

A manual of Homa for Yajurvedins

Colophon —

इति श्रीहोमविधि समाप्तः ।

Post Col —

मुद्रमस्तु मवत् १८७३ आश्वि १०३० आश्विनमासे कृष्णपक्षे तिथौ
शुक्रादश्या ११ मुद्रमस्तु निष्ठित नदनउपाध्यायम्याने मनातटे ।

Beginning:—

श्री गणेशाय नमः ।

यामर्बन्धनिग्रं सुरासुरगणा ध्यायन्ति या योगिनो

व्यक्ताव्यक्तगिरस्तुवन्ति सततं या केशवेष्टादयः ।

या ज्ञात्वा सुनयो ब्रजन्ति परमं स्थानं माम(?) सेवितं

ता विद्वज्जगवन्दिता भगवती भक्त्याहमौष्टा भजे ॥

The object of the work

श्री रूपनारायणनारदादिभिः

कृतं विपिनं वज्रशस्त्रविस्तरं ।

बिलोक्य सम्यक् शुभदं सुशान्तिकं

व्याधात् समक्षादिह माधवो बुधः ॥

It goes on :—

सुखातः प्राप्नुवो भूत्वा यजमानः छतात्रिकाः ।

आह्वय माह्वयान् ब्रूयात् प्रतिष्ठा विधिवत्तथा ॥

SĪMA VEDA SAMHITĀ

1235.

711 साम-वेद-संहिता ।

Substance country made paper Folia Chanda Archika in leaves 1 24 to 43 and Uttarāreika complete in leaves from 1 to 74 Lines 7 in a page Extent in lokas 131 Character Nāgari Date Sam 1876 Appearance tolerable Generally correct Complete Required ; places 111 in parent paper

The colophon of the Chanda areika

इति इन्द्रसौ आर्यिक समाप्त । सवत् १७५६ ।

The colophon of the Uttarāreika

उत्तराख्य सम्पूर्णमिति । १७५६ वर्षे आश्विन सुदि २५ रौप्ये
ब्राह्मण स्वयं हस्ते लिखितमिदं पुस्तक । श्रीरामजी । बाबू
पुस्तक ।, &c

Often printed

The text appears to belong to the Kāthmāduccen-
sion, published by Śrīyātriata Śāmastrami

1236

8075 सामवेद (उत्तरार्धिक) । Uttar areika

Substance country made paper 10x4½ inches Folia 87 Lines 10 in a page Character Nāgari Date Sam 1838 Appearance discoloured Complete

First Colophon —

इति नवम प्रपाठक । इति उत्तरसंहिता समाप्ता ।

Post Colophon —

सवत् १७३८ कार्तिककृष्णपक्षे प्रतिपदायां त्रिषु सौम्यवासरे
वि० मोक्षदासोय पातुर्देव वि० घनेश्वर-सुत अमरेश्वर-सुत
देवेश्वरेण लिखित वाराणसीवाक्य । श्री ब्रह्मविश्वेश्वर पद्वच्छे ।

1237.

557. पवमानः । *Parāmāna*

For the manuscript see L. 1110.

This contains the mantias of the Uttaraścika from the beginning to the end of the Pañcama prapāthaka and the three first Rks of the Saṣṭha prapāthaka.

The Pāvamāna apparently comes to an end in leaf 33. The 34th is a stray leaf. The page mark is in a different hand

It begins :—

यावामानि प्रेवे भगवत्समस्तवादिभ्यो नमः(?) ।

And it ends as in L. 1110

1238

8087A सामवेदः । *Sama-redah.*

(The first two prapāthakas only).

Substance, country made paper 8×4½ inches Folia, 22 Lines, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, old and discoloured Remarkably correct

1239.

8087B *The Same.*

Substance country made paper 8½×5 inches Folia, 31 Lines, 7 on a page Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, discoloured

1240

1298 पदपठः (सामवेदः) । *Padapāṭhaḥ (Sāma-Vedaḥ)*

Substance, country made paper Folia is all 248 The MS contains 5 parts with separate paginations and written in different hands First part contains 11 leaves, second part, 25, third part 56, fourth part 7, fifth part, 94, of which 11-12 40 51, are missing Appearances of late Sam 1000, (first part) Sam 1668 (fourth part) Sam 1634, (fifth part) Generally correct Complete

The first part of this codex contains 14 Stobha pada-pātha

The second and the third part are the same, each of them contains the Sāmāncas of Chanda Āreika with padapātha

The fourth part contains Āranya pada-pātha including Mahanāmniṣas which are considered to be the part of the Āranya Sāmāns

The fifth part contains the Uttarāreika pada pātha complete in nine prapāthakas

N B —(It is curious to notice that in Satya vrata Śāmaśrami's edition of Sāma Veda (B 1), the Uttarāreika begins with the fourth prapātha of the codex This MS therefore, contains 3 prapāthās more It is also to be noticed that Satya-vrata Śāmaśrami has missed the point where to begin the Uttarāreika—omitting 1—3 prapāthakas and in his edition he has failed to account for his beginning of this Āreika)

1241.

2662 वेयगानम् or ग्रामवेयगानम् or प्राकृतगानम् ।

Veyagāna

Substance country made paper 10½×4 inches Folia 217 Lines, 6 on a page Extent in slokas 1250 Character Nagari Date Samvat 1748 Appearance discoloured Complete in 17 Prapāthakas

Coleophon :—

इति वेयगान समाप्तम् ।

Post Col —

संवत् १७९८ समवे चैत्रमासे कृष्णपक्षे चतुर्थे भौमिवासरे
लिखितमिदं वेययुक्तकं त्रिपाठिभ्यो देवस्य सार्य परार्थे च ।

See W. pp 66 and 67 and IO Catal. Nos. 107 to 109

It begins —

१ ४ ५ २ २२

ऊमायि । आयाहौ ३ वीयि तेया २ यि । वीये २ यि ।

१ २ २ १ २ २ २ १ २
गृणानोह । अदतो या २ यि । ना यि होता सा २३ सा २

१ ५ २ ४
यि वा २३४ नृत होवा । हो २३४ व ॥ १ ॥

It ends —

अपामिवात्तु होवा । हो हो ५ इ भा अथ स्याधा ५ वया
सुता । अव्यावरायि । मि पवता २३ इम इ मदितमा ।
कौडन्तूर्म्मिरपो वा ३ नु २३४ वा । आ ५ इ वीडहयि ॥ ३५
दधति ।

Col — इति सप्तदश प्रपाठक ।

Printed in Bibl Ind in Vols I to III

1242

2663 वेयगानम् । *Veyagana*

Substance country made paper 2½×4 inches Fols 207 of which 40th
is missing and the first leaf is restored Lines 6 on a page Character
Nagara Date Simvat 1711 Appearance discoloured and brittle Com-
plete

Colophon —

इति वेयगान समाप्तम् ।

Post Col —

इति सवत् १७११ वरषे भाद्रपदमासे क्षणपक्षे चतुर्था रवौ
यादृश पुस्तकमित्यादि । यदि शुद्धमित्यादि ।

1243

2664 *The Same*

Substance country made paper 10×5½ inches Fols 230 Lines 8 on
a page Character Nagara Date Simvat 1803 Appearance worn out and
discoloured Complete

Col. — इति वेद्यमान समाप्तम् ।

Post Col —

संख्या ११६७ एव सन्ति भवत् १८०८ वर्षे आषाढमासे सुदि
४ चतुर्थी शुद्धवासरे पूर्वार्धे मरुखेजग्रामे मोठवालि अवाडी ७०
पुनर्धोत्तमसुत घनेश्वर असेह औवाराखमीस्थाने विश्वेश्वरसन्निधौ
लिखायित खण्डनार्थं वा यगोपकारार्थम् ।

1244.

3308 उच्छ्रगानम् । *Uchhagana*

Substance country made paper 10x4 inches Folia (13 counting) 84
Lines on a page Character Nagara Date Sumvat 1803 Appearance
discoloured and worn out Complete

Colophon —

इत्युच्छ्रगाने षष्ठम[षष्ठ] प्रपाठक + + + + तु ।
कल्याणमस्तु ॥ ह ॥ ओ ॥

Post Colophon

भवत् १६८१ वर्षे आष्विन वदि १३ + + + + कृत्त
काश्या क्र० मोठवातोय-वातुर्वेदिन्निपाठिदामोदरसुतगङ्गाधरेण
+ + + + शेषकारार्थं वा । शुभ भवतु ॥ ओ ॥ ओ ॥
ओ ॥ ओ ॥ ओ ॥ ओ ह ॥ ह ॥

It begins thus —

२ २ २ १ १ २२ २ २ २
आभिलागूर नो नुम + + ॥ आदुग्धा इव धेनव इष्टान
१ २
मम्य अगत ॥ सुवाच २ ईशाम् । आह + + + + मो २३
४ १ २
इमा २ । म्र म्र २३४ था ॥ इत्यादि ।

1245.

7820 **सामवेदारण्यविवरणं ।** *Sama-vedaranyam*
urananam

By Śobhākara Bhatta

Substance country made paper 11x5 inches Folia, 8 Lines 15 on a page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old and discoloured Incomplete at the end

Beginning —

ॐ नम सामवेदाय ।

वेदाख्यमानव्याख्यान सन्धमेतत् कृत मया ।

आरण्यमानव्याख्यान तथेवाय विभाष्यते ॥

प्रया । वैष्णव प्रभाषतिरष्टसु ॥ अथ प्रथम । ऋक्षा ऋद्धोपश्रा
द्वितीय ।, etc, etc

3A, इति भट्टशोभाकरकृतारण्यविवरणे प्रथम प्रपाठक, 6A, •द्वितीय
प्रपाठक, 8A, •तृतीय प्रपाठक ।

1246.

8906 **आरण्यकविवरणं ।** *Aranayaka-urananam*

By Bhaṭṭa Śobhākara

Substance country made paper 10½x4½ inches Folia 22 Lines 11
12 on a page Extent in slokas, 840 Character Nāgara Date Samvat
1845 Appearance fresh Complete

It begins thus —

वेदाख्यमानव्याख्यान सन्धमेतत् कृत मया

आरण्यमानव्याख्यान तथेवाय विभाष्यते ॥

- 3A इति भट्टशोभाकरात्मज[कृते] आरण्यकविवरणे प्रथम प्रपाठक ।
6A •द्वितीय प्रपाठक ।
8B •तृतीय प्रपाठक ।
12A. •चतुर्थ. प्रपाठक ।
17A •पञ्चम प्रपाठक ।

The last Col. —

कारण्यकविश्वमे धरु प्रपाठक । समाप्त ॥ सवत् १८२५
मार्गशीर्षे शुक्ले नवम्या लिखितमिदं पुस्तकं लेखकपाठकयोः शुभ
भूयात् ॥

1247.

5597 सामवेदमन्त्राः । *Sama-veda mantrah*

Substance palm leaf 17x1½ inches Folia 130 Lines 4 on a page
Character Uṇṇiya about 300 years old Appearance old and soiled

Beginning —

नम सामवेदाय ।

आमहोयव उवा १ अहजा १ तसन्धसा य सु दिवाहसाङ्ग ८
कुमियाददाङ्क उवा अम्मारो महाह्ववाङ्क । वाम । तव
आहन्त्रा १ य ययवाहपमु । वरुवाया ८ कु मरुह्विया क ।
+ + + + वाह्वकै यराह्वशउक । वाम । य १ ना १
वाह्वसा १ निसर्ग आपमु चन्नावाहमा ८ कु । तुवायाक । सिवा
१ सन्ता रो । वनामहाउक । वाम । स्त्री ४ से ५ नो । न १ ।
हुनारौरव हुना १ नसो १ मावा + + + + आपो १ वसा
नो ४ अर्घसा ४ रवपा १ नो १ निनिमृतस्य साह्वसाह्वक
ओहाउवाक ।

6A, अर्द्धप्रपाठक , 11A, प्रथमप्रपाठक , 15B, अर्द्धप्रपाठक , 22B,
द्वितीयप्रपाठक , 34B, तृतीयप्रपाठक , 45B, चतुर्थप्रपाठक , 56A, पञ्चम
प्रपाठक , 67B, षष्ठ प्रपाठक , 78A, सप्तमप्रपाठक , 87B, अष्टम-
प्रपाठक , 99A, नवमप्रपाठक । द्वितीयमन्त्रम् (?) 108A, दशमप्रपाठक ,
117B, एकादशप्रपाठक , 129B, द्वादशप्रपाठक ।

End — गच्छे १ दाह्व क । वमा १ दाश्व १ ने । हा द्वौ । उ ।

क्रतुरिन्दु ४ दु ओ १ पैह । त्रिचात्तावा ओनि ५ दु । टापो १ ।

The date of the copying of the manuscript

धीरथीमुकुन्ददेवमहाराजाधिर विजयमुभराज्ये समस्त ५ अङ्ग भाष छाप्य-
प्रतिपदिवारे दामोदरपुरशासनमहाजनगोविन्दनन्देन लिखितमिदं पुस्तक
समाप्तम् आत्मपठनाय ।

भप्रष्टेयैदि ।

This seems to be the gāna of another Śākha

1248.

7870. भारण्डसाम । *Bharanda Sāma*

Substance, country-made paper 7½×3½ inches Folia, 2 Lines, 9 on
a page Character, modern Nagara Appearance, fresh

Beginning:—

ॐ हरिः ।

१ २ २ १८ १
उदयाम् । तमसस्पर्शो १ । ज्योतिः पश्यन्त उत्तरारम् । ख

पश्यन्त उत्तरा रम् । देवं त्वे वृत्ता ३ २३४ रौम् । अ गन्म १ २

१८ २ - २ ११११
ज्योतिवत्तमा २३४५ म् ।, etc, etc.

२२ १२ २२ १२ २१ २१ १ १२१२ २७८३ ११११

End:— य । वातो नृत्तमानिपुर यद्यमः पितरोभारखा २ । ई २३४५ ।

Col.:— इति भारण्ड साम ।

Post Col.:—

यथा प्रतिलिखितम् । सागरयामे ।

Printed in Ūsa among the Saptadaśa mahā sāmāni, its number being 16th. Also printed as the 2nd appendix to Sāma-veda saṃhitā, Bibl Ind.

1249.

3499.

Substance, country-made paper 7½×3½ inches Folia, 4 Lines, 6 on a
page Extent in slokas, 32 Character Nagara of the nineteenth century
Appearance, worn off

It contains (1) the Bhāranda sāmān, (2) Jyestha sāmān, (3) and the Mahavaiṣṇava sāmān

1250

2125 वैश्वा^१नरसाम । *Vaiṣvānāra sāmān*

Substance foolscap paper 7½×3 inches Fols 2 Ls 15 800 a page
Extent in folios 18 Character Nagari of the eleventh century Appearance fresh Complete

It begins —

कायमान इति वैश्वा^१नरसाम । अग्निं वैश्वा^१नर । बृहती^२बृहन्
धर्मो देवता ॐ ३१ म् ॐ ३१ म ॐ ३१ म् । आयू आयू
आयू । ज्योतो^२ । ज्योतो^२ । ज्योतो^२ । ज्योतो^२ वा ज्यो^२तो
वा । ज्यो^२तो^२ वा । ज्यो^२तो^२ वाचापि । ज्यो^२तो^२ वाचापि ।
ज्यो^२तो^२ वा ३ हाउ वा ।

It ends —

वैश्वा^१नरसाम समाप्त ।

1251

2086 महावैश्वा^१नर साम । *Mahāvaiṣvāna sāmān*

Substance foolscap paper 8×3½ of folios 4 Character Nagari

It begins —

प्रश्नो^१त्ता अग्निमानान्तर अग्न्यान्त्रपि धर्मलिङ्गाणि सामानि
सकृत् गायत । कायमान इति वैश्वा^१नर । वैश्वा^१नर अपि बृहती^२
बृहन् धर्मो देवता । उ ३१ म ३ । उ यू ३ । ज्योतो^२ ३ ।
ज्योतो^२ वा ३ । ज्योतो^२ वाचा पि २ ।

Colophon —

इति महावैश्वा^१नर साम ।

1252.

2630 प्रस्तोतुः सामानि । *Prastotuh Sāman.*

Sub stance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 11. Lines, 7 on a page Extent in Slokas, 110 Character Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

Colophon :—

इति प्रस्तोतुः सामानि ।

On the obverse of the last leaf.

In red ink.—

प्रस्तोता इदं पुस्तकं ग्रंथं मदन गरुडरेख लिखितम् ।

In black ink.—

इदं पुस्तकं साभिष्यपनाम-गंगारामभट्टात्मज-गणेशभट्टस्य प्रस्तोता ।

It contains 34 Sāmans accented for chanting by the Prastotā priest.

The first Sāman.—

५ २ २०११ ३ ५ ३ २ १ २
 त्वमूयु । वाणि । न ३८५ ३ देव जुता २३३ म् । वा जो वा न ता । वृ ता ३
 २ २ ३ ५ २ ३ ५ २ २ ३ ५ २ १
 रं ५ दया ना । अ रिष्ट ना २३३ यिमा । एतना २३३ प्रमायुं । खल । व्यापि
 २ ३ २ २ ३
 तार्क्ष्यं मौञ्जा ३३३ । ३ ३ वा ५ यिमा ३५३ ॥ १ ॥

Based on the first Rk of the 5th Dāsati, of the 4th prapāthaka of the Chanda Ārcika

The last Sāman is based on the first Rk of the second half of the 4th prapāthaka of the Chanda Ārcika

Counting from the beginning the first Sāman is based on Chanda 332 and the last on Chanda 342

1253.

2116. *These Same here called Pari-samani.*

Substance country made paper 9×3 inches Folia, 13 Lines, 8 on a page Extent in Slokas, 150 Character, Nagua Date, 1775 Appearance fresh Prose Complete

Col — इति प्रश्नोतु परिमामानि(स) समाप्तानि ।

Post Col —

शुभ भवतु श्रीराम । सवत् १७७५ आषाढशुद्ध १० रविवामरे
मच्छोपनामक दिवाकरेण लिखित ।

For the work see IO Catal 123 Part I In this work there are no directions only a number of Sama chants are given

It begins यमूषू 26 after 1 Samans प्रवर्ग्यं सामानि There are altogether 34 Samans given in this manuscript with accents and figures :

1254

३११६ अग्निष्टोमसाम । *Ignistoma-sama*

Substance country made paper 5x3 inches 16 Lines 7 a page Extent in slokas 98 Character Nagri Date Samvat 1770 Appearance discoloured Prove Complete

Col — अग्निष्टोम साम समाप्तम् ।

Post Col —

सवत् १७७५ मार्गशीर्ष शुद्ध ८ सोमवासरे लिखित मच्छोप-
नामक दिवाकरभट्टस्य पुस्तक ।

Printed in the Ūśa Vol II Sama-dramā collects only those Samans used in Agnistoma which are not to be found in the regular works on gānas But the present MS is complete It contains Samans inside and outside the gānas

For the work see IO Catal 119

Though that work begins —

ज्योतिष्टोमे खतन्ते त्रिसष्टे विंशरूपाग्रानमुचते

The first man of that work युंझे वा० agrees with the present manuscript This manuscript is accented and figured throughout

1256.

2119 *The Same here called • ऊद्गाचः ।*

Substance country made paper 8½×3½ inches Folia 6 Lines 10 on a page Extent in slokas 150 Character Nagari of sixteenth century Appearance discoloured fragile very old Prose Complete

Col — इति अमिष्टोम ऊद्गाच समाप्त ।

It begins —

युजे वाच, etc, and it contains as the other work, वहिष्यवमान Saman, आमहौच रौरव नौघायय माध्यन्दिन-पवमान वामदेव नौघस कानेय इति पद्यानि । सहित साम सप्त प्रौक्कल श्रोवाण्य आधोमव ।

1257.

2088 *धुरासाम and पृष्ठसाम । Dhura sama and Prsth sama*

Substance country made paper 9×4 inches Folia 2 Character Nagari of the eighteenth century

The above named Samans are written with accents and other diacritical marks

1258

1921 *आधानसामानि । Adhana-Saman*

Substance country made paper 8½×4 inches Folia 3 Lines 10 on a page Extent in slokas 40 Character Nagari of the seventeenth century Complete

The Samans are to be chanted at the kindling of the sacrificial fire

It begins —

आधानसामानि ।

१ २ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०
अरण्यो निश्चितो जा ३३३ त वेदा गर्भे हवेस्तुभ्यतो गर्भिका

५ २ १ २ २ २
 २३४ यिभोः । दि वे दिवं ईभ्यो जागृवा २३ भोः जा २३४
 ५ ३ ५ ५ ४ ४
 वीष्वा २३४ भोः मनुष्ये ५ भिरधि ।

Col :— आधान-सामा[नि] समाप्तानि ।

Post Col. :—

उद्गाता मय्यनारम्भज्ञाते अदधिं सुद्धा अरण्योरिति साम
 गायेत् । मय्यमाने० जा उ अग्निं नर इति साम गायेत् । उदिते-
 धूमे० त्वेपस्ते धूम इति साम गायेत् । प्रज्वलिते अदधिं गातु-
 वित्तम इति साम गायेत् । रथंतरं दूषीत्युक्तो जाउवा अग्निमीडे
 इ अभित्वा शूर को नुम इति गायेत् ।

1259.

2124. कुण्डमण्डपे पश्चिमद्वारसामानि । *Kunda-mandapa*

Pāścima-dvāra-sāmāni

For another manuscript of the work see L. 4111 The work is accented in figures throughout.

1260.

1036 अग्निष्टोमौय स्तोमयोगः । *Agnistomya-stoma-yoga.*

Substance, country made paper 9x3½ inches Folia, 4 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 90 Character, Nagari Date, Samvat 1801 Appearance, old Prose Generally correct Complete

A distribution of Stomas in the Angistoma sacrifice.

Beginning :—

अग्निष्टोमाय नमः ।

अग्निष्टोमामिष्टोमस्य स्तोमयोगो लिख्यते । अग्नेस्तेजसेन्द्रस्ये-
 न्द्रियेण सूर्यस्य नचंसा दृष्टस्यतिस्त्वा युनक्तु देवेभ्यः प्राणायामिर्बू-
 नक्तु । तपसा स्तोमं । इत्यादि ।

It ends thus —

अभिर्देवता । देवा वै ब्रह्म व्यभक्तो विधायकब्राह्मणम् ।
लोमश्चिकार इति दृष्टस्याब्राह्मण्य । प्राग प्रस्तावस्य देवतेत्यादि
पूर्ववत् । सुतस्येति यजमानवचनम् ।

Col — द्रव्यप्रियोमीयस्तोमयोग समाप्त ।

Post Col —

सवत् १८०१ समये पाल्गुन सुदि कर्तव्यदिन समाप्तम् ।
यावत्पु पुस्तक etc

1261

1013 अतिरावस्तोमयोगः । *Atiratra stoma yoga*

Substance country made paper 8x2, 1 line folia 4 Line 9 and a
1 line Extent in slokas 100 Character Nagara Appearance tolerable
Complete

Beginning —

अतिरावस्तोमयोग ।

अग्नेस्तेजसेति अभिर्यगस्त तप्रसा स्तोम मन्त्र । इत्यादि ।

End — सन्धिक्षोत्र । दौक्षद्वै । एवा वो प्रक्त अदर्या इमा उवा
रिविष्टय ।

इति सन्धिक्षोत्रम् । दक्षिण ऋषि कर्तुवत्तरा दृष्टीच्छन्द
अभिर्देवताविनौ देवता सन्धिनामिषजायन्त इति विधायकमभि-
मन्त्र इति दृष्टस्याब्राह्मण्य प्राग प्रस्तावसेति पथ्यापारिभु
द्विकारेण सूचीरन ।

Col — समाप्तो अतिरावस्तोमयोग ।

A distribution of Stomas in the Atiratra stoma sacri-
fice

1262

1020 बूधपौण्डरीकस्तोमयोगः । *Budha-Pandarik
stoma yoga*

Substance country made paper 9½x4½ inches Folia 10 Line 14 15
on page Extent in slokas 500 Character Nagara Appearance toler-
able Price Rs 5 La 1010 Generally correct Complete

Distribution of Stomas or Mantras and Stotras in Paundarika rite at the eleven days' Soma sacrifice of the Baudhayana School.

Beginning :—

श्रीमणेशाय नमः । अथ स्तोमयोगः । अग्नेतेजसेन्द्रियेन्द्रियेण
सूर्यस्य वर्चसा दृष्टस्यतिस्वायुनातु देवेभ्यः प्राणायामिर्गुनातु ।

It ends —

अभिमन्यति संहिकारहस्यं प्राणा प्रस्तावस्येति त्रिदत्स्तोम ।
सतिष्ठते वैश्वानरो राधिः ।

Col. :— इति ब्रूँषुपौडरोक्तस्य स्तोमस्य योगः समाप्तः ।

Post Col. :—

दिकृदिकृपालालेशके विक्रमाख्ये, चैत्रे शुक्ले चन्द्रजे वज्रितिथ्या ।
इन्द्रर्षीणां पुस्तकं वै परार्थं, काश्या सीतारामभट्टो लिखेत् ॥
सं १८१० चैत्र शुक्ल प्रतिपदा बुधवारे ।

1263.

50. ज्योतिरतिराचम् । *Jyotirātrācham*

The MS. is noticed in L 798.

For Atiātia sacrifice See Shām Shāstri's Govāmaya-
nam

1264.

7886. रुद्रजप । *Rudrajapa*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 3 . Lines, 10 on
1 page Character. Nagara of the eighteenth century Appearance, dis-
coloured Complete

A collection of mantras for Rudrajapa, accented.

Colophon :—

इति रुद्रजपः ।

Beginning —

ओमणेष्टाय नमः ।

२२१ २२ - १ २१२२२ २२
भाषा ॥ २ ॥ भाषा २१ उ ॥ वा २ ॥ अ म व्यापुधि पित्रसे ।
१२२ २२ २१ १११
सर्वं स्तौत्वा चतुरा २३४५ ।

1265.

63 *The Same*

For a description of the MS see L. 813

There is no statement in the present MS as to what Śākhā it belongs to But we have it on the authority of Aufrecht that it belongs to the Sāma Veda

Post Col Statement —

सर्वम् १८६७ भाष्यम् १ अमुकस्यरे समाप्तम् ।

1266.

801 **छान्दोग्यमन्त्रभाष्यम् ।** *Chāndogya mantri bhāṣyam*

By Guṇa Vīṇu

Sub stance country made paper 11×4½ inches Folia, 46 Lines 10 on a page Extent in slokas 1840 Character Bangali Date Bk 1697 Appearance old Complete

See I O Catal No 280 and L 491, 1024 and 1040

Post Colophon Statement —

सारस्वते चरयाम्भजे हरिहरजज्ञादि(रा)भिर्नन्दिते
श्रीवोरस्थलधूम्रिते परतरे बन्धुपुष्पोज्ज्वले ।
धर्मादिप्रतिपादके भगवता योगेन्द्रचित्तास्यदे
दत्तोऽय गुह्यविष्णुपाठकुसुमाऽस्तौर्गुण्यप्याञ्जलिः ।
शक्ते सिन्धुनवर्त्तुभूमिगणिते वारे मुरोर्माधवे
मासि श्रीहरसुन्दरीपदयुग धर्मार्यकामप्रद ।

नत्वा मोक्षफलप्रदं मुञ्जरहो योगैकमयं सुदाऽ-
लेखि श्रीगुणविष्णुपुस्तकमण्डो वेदार्थसम्पादकम् ।

This does not appear to be a commentary on the Chandoga Brāhmaṇa, as stated by Rājendralāla in p. 282, Vol. I and p. 26, Vol. III

It explains the mantras used in the grhya-rites of the Sāma-vedī Brāhmaṇas in Bengal.

1267.

3786. *The Same.*

Substance country-made paper 14×2 inches Folia, — the first 67 leaves seem to be a restoration of the first 49 leaves of an old MS, of which leaves 50 to 97 still remain Lines, 5, 6 on a page Character, Bengali The restoration is dated in B S 1267 and Śaka 1782, while the old MS is at least three hundred years old

The colophon at the end of the old MS. :—

इति श्रीगुणविष्णुभट्टविरचिते कुन्दोगमन्त्रभाष्ये द्वितीयकाण्डं समाप्तम् ।

The post colophon statement in the restored portion runs thus —

सन १२६७ साल तारिख रदा ब्यास्नि । श्रीकाशीपति देवप्रमन्यः साक्षरं लिखितम् । शकाब्दा १७ श्रौ २२ शके । श्रीसरस्वती ।

Colophons :—

19B, इति श्रीगुणविष्णुभट्टकृता आङ्गमन्त्रव्याख्या समाप्ता,
28B, इति कुण्डलिका मन्त्रव्याख्या समाप्ता,

Then come the mantias for different sacraments.

1268.

3525. *The Same*

Substance, country made paper 15×3 inches Folia, 67 Lines, 7 on a page Character, Bengali of the eighteenth century Appearance, discoloured and worn-out Complete

1269.

10799G. (सामवेदीय) सन्ध्याटीका । *Sandhyā tika of the Sāma-Veda (With the Text)*

Substance, foolscap paper 11x4½ inches Folia 5 Lines 8 to 11 on a page Extent in ślokas, 150 Character, modern Bengali Appearance fresh Complete

Col — इति सन्ध्याटीका समाप्ता ।

Beg — श्रीहरि प्रणमः ।

(१) ॐ शन्न आपो घन्वन्वा, etc , etc.

(Comm) घन्वन्वा आप मरुदेष्टभवानि जलानि शं कल्याण नो अस्माकं कुर्वन्त्विति श्रेय, etc , etc

1270.

10799H. *The Same*

Substance country made paper 12x4 inches Folia 9 Lines 7-8 on a page Character modern Bengali Appearance fresh The first leaf is missing

Col — इति सन्ध्याटीका समाप्ता ।

There are four lines and a half after the col containing the explanations of Sahasra śirā, etc

BRAHMANAS OF THE SĀMA VEDA.

1271.

700. ताण्ड्यमहाब्राह्मण or पञ्चविंशब्राह्मण ।

Tānda or Pañca viṃśa brāhmaṇa.

Substance, country-made paper 9½ × 4½ inches. Folia, 180, with leaf 17th missing. Lines, 9 on a page. Extent in ślokaś, 2720. Character, Nāgara. Date, Samv 1851. Appearance, old. Prose. Generally correct. Complete.

Repaired with transparent paper.

Post Colophon Statement :—

संवत् १८५१ चैत्र वदि भैम वार उ ।

Printed in the Bibl Ind series

1272.

8123. *The Same.*

Substance, fool-cap paper 8 × 5 inches. Folia, 185. Lines, 20 to 23 on a page. Character, modern Nāgara. Appearance, fresh.

The MS ends abruptly in the 11th khanda of the 25th adhyāya or prapathaka (into which the work is divided)

1273.

7908. *The Same.*

Substance, country made paper. 11 × 4 inches. Folia, 53+41. Lines, 11 on a page. Character, Nāgara. Date, Samvat 1614. Appearance, old and discoloured.

Foll. 1—52 contains Prs. I—XV and Foll. 1—41 Prs. XXI—XXV.

Last Colophon :—

इति ताण्ड्यमहाब्राह्मणपञ्चविंशप्रपाठकः ।

Post Colophon :—

संवत् १६१७ वर्षे माघ सुदी ११ सोमे अश्विनतरुनागरीज्ञातीय
त्रिवाडोगङ्गाधरसूनु त्रिवाडोगोपीनाथ नो पोषी मही ।

The following is added in a later hand .—

त्रवाडि श्रीश्री उदयरामजीनी पोषि ।

श्रीनारायण ह्ये श्रीगणेशाय नमः ॥ त्रिवाडा त्रैलोक्यवेद ॥

1274.

708 पड़विंशब्राह्मणम् । *Sadvimsa brāhmaṇa*

Substance, country made paper 9½ x 1½ inches Folia 11 Lines 10
on a page Extent in slokas 677 Character Nagari Appearance old
Complete

It is a supplement to the Pañcaviṃśa Brāhmaṇa The
MS breaks at the end of the 4th prapāthak.

See Weber's "History of Indian Literature," p. 69

Printed

1275.

3121. *The Same.*

Substance, country made paper 9½ x 3½ inches Folia 45 Lines 7 on a
page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, old and
discoloured Complete The Colophon of the 4th prapāthak is not found

On the reverse of the first leaf it is called in Deva-
nāgara पद्मवींश ब्राह्मण But it is the Sad vimsa Brāhmaṇa
See Web Hist. Sans. Literature N. p. 69, N 287 On the
obverse of the last leaf it is named, in Bengali, অষ্টত ব্রাহ্মণ
which is the name of the concluding portion of Sadvimsa
Brāhmaṇam.

1276.

7895 पड़विंशब्राह्मणभाष्य । *The Same with bhāṣya.*

By Sayana

Substance, country made paper 8½ x 4 inches Folia 18 Lines, 14 on
a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance, old and
discoloured

Beginning:—

वामोशाद्याः, etc, etc यस्य निग्नसितं, etc., etc.
 तत्कटाक्षेण तदूपं दधद्भुजमधोपतिः ।
 आदिशत् सायनाचार्य्य वेदार्थस्य प्रकाशने ।
 ये पूर्वोत्तरमीमांसे ते आस्यायाति संयज्ञात् ।
 क्षपाणुः सायनाचार्य्यो वेदायै बह्नुमुच्यते ।
 आस्यातावत्यजुर्देवो नामवेदेऽपि संहिता ।
 आस्यातं ब्राह्मणं चायं प्रौढं आस्यातमादरात् ।
 अथ द्वितीयं यजुश्चब्राह्मणं व्यापिकीर्यति, etc, etc

Col. :— इति यजुश्चब्राह्मणे प्रथमाध्यायस्य पंचमः खण्डः ।

The MS ends abruptly in the 3rd line after the colophon

1277.

137. छान्दोग्य-ब्राह्मणं वा उपनिषद्-ब्राह्मणम् ।

Chândogya or Upaniṣad-brāhmaṇa

For the manuscript see L 1379

It contains two chapters preceding the Chândogyopaniṣad in the Chândogya Brāhmaṇa.

1278.

717. *The Same.*

Substance, country-made paper 10×3 inches Folia, 25 Lines, 6 on a page Extent in slokas, 225 Character, Nagari Appearance, old Generally correct

Entered in Rājendralāla's list as Vaidika Mantra Samgraha

It contained the first two prapāthakas, the first complete and the second nearly complete

1279

7891 वंशब्राह्मण । *Vaṇṣa brāhmaṇa*

Substance country made paper 9½x4 cles Folia 70
 1 g Character Nāgara Dialect at 1074 Appearance is color red
 Complete

Colophon —

इति वंशब्राह्मण समाप्त ।

Post Col —

संवत् १५७४ वर्षे माघ सुदि १२ शनौ यादृश पुस्तक
 औरस्तु । त्रि विंशनाथ त्रि गोविन्दपाठनार्थ गोपीनाथनी पोथी
 तैलान्द्येत etc etc

Printed in the Uda

1280

716 आर्येय ब्राह्मणम् । *Āryeya brāhmaṇam*

Substance country made paper 10x3½ cles Folia 20 Lines 60
 a page Extent slokas 300 Character Nāgara Date Samvat 163 Ap-
 pearance old Color plate 3 three prap tilakas

Post Colophon Statement in a different hand —

संवत् १५६३ वर्षे याग्युन वदि

See Weber's Ind Lat p 74 Printed in Uda

Published in the Prataṛ kamra nandini

Dr Burnell has also an edition of it

For a description of the work see L 1272

1281.

1750 The Same

Substance country made paper 9½x4½ cles Folia 17 Lines 10
 a page Character Nāgara Date Samvat at 1800 Appearance is color
 black or red complete etc

Post Colophon Statement:—

सं १८०५ वर्षे फाल्गुन वद ६ दीने ल + + व्याशारामेण
स्वयं परार्थं पठनार्थं वा + + + ।

One of the Brahmanas of the Sāma Veda.

See I.O. Catal. No. 141 and W p 71

1282.

710. सामविधानब्राह्मणम् । *Sama vidhana brahmana*

Substance, country made paper 8x4 inches Folia, 27 Lines, 8, 9 on
a page Extent in slokas 432 Character, Nagara Date, Sam 1869 Ap-
pearance, fresh Complete in three prapathakas

The text with Sāyana's commentary has been published
by Burnell, and the text with a Bengali translation has
been published in the Ūṣa

See I O. Catal. No. 143 and 144, and Weber Ind Int
p 74 and notes

Post Colophon Statement:—

शुभं भवतु संवत् १८६३ मितौ द्वितीय यावण कथा ५ भौम-
वासरे लिखितमिदं पुस्तकं श्रीलक्ष्मीनाथेन । औरङ्ग । श्रीहरिः ॥

1283.

1698 *The Same*

Substance, country made paper 7½x3½ inches Folia 31 of which 14-24
leaves are missing Lines, 8 on a page Extent in slokas, 300 Character,
Nagara Date, Samvat 1798 Appearance, old Complete Prose

The last Colophon:—

इति सामविधाने द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः ।

Post Colophon:—

संवत् १७९८ वर्षे व्याघाट वद ६ दीने श्रीचित्रवास्तव्यमोठ-
ज्ञातीय-श्रीव्याशाराममङ्गारामेण । यावृश्मिति ।

For reference see I.O. Catalog No 113. Bk No. 110
(p 68)

Printed and edited by Dr. A. C. Burnell in 1873 A.D.
and by Satyavrata Sāmaśāmi

1284.

3200. *The Same*

Substance country made paper 10x5 inches Folia 21 Lines 10 to
12 on a page Character Nāgara Date Samvat 1825 Appearance dis-
coloured Complete

A Brāhmana of the Sāmaveda complete in three pra-
pāthakas Edited, with Sāyana's commentary, by Dr A. C.
Burnell, 1878

The Post Colophon Statement.—

संवत् १८२८ वर्षे वैशाख वदि ३ चन्द्रदिने अष्टौह औत्तर्य-
पुराणे नागर विखनमरणात्तोयमह त्रिपाठोदेवप्रारुत-
रथेश्वरस्य इदं पुस्तकं लिखितवान् हरि । शुभं भवतु । सर्वथा
देवप्रदोषा शरीराणि पार्थिवशरीरत्वावस्यशरीरवत् । शुभं
भवतु । लिखितमिच्छयं ब्राह्मणम् । औसावशिवो जयति ।
औरस्तु । कल्याणमस्तु । शुभमस्तु ।

1285.

2285. *हान्दोग्योपनिषत् । Chāndgyopaniṣad*

Substance, country-made paper 9½x4½ inches Folia 98 Lines, 7 or
8 on a page Character Nāgara Appearance old and worm eaten
Complete

The last Colophon.—

इति हान्दोग्येय उपनिषदि दशम प्रपाठकः । अष्टमः प्रपाठकः
समाप्तः । श्रीगजाननार्पणमस्तु ।

Often noticed and often printed

(1032)

1286.

2380 *The Same.*

Substance country made paper 9x4 inches Folia 71 Lines 8 on a page Character Nāgara of the early eighteenth century Appearance, discoloured Complete

1287.

2622 *The Same.*

Substance country made paper 11x5 inches Folia 12 Lines 13 on a page Character Nāgara Date Samvat 1743 Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति कौयमशाखाया ज्ञान्दोग्योपनिषत् समाप्ता अष्टमः प्रपाठक ।

Post Col —

कश्चेलकर गोपालेन काय्यां लिखित । सवत् १७४३ ।

आप्यापन्त्य ममाङ्गानि, etc , etc

1288.

3029 *The Same*

Substance country made paper 10x4 inches Folia 4 Lines 8 on a page Character Bengali of the nineteenth century Appearance, fresh

The MS contains the 6th prapāthaka only, printed in pp 382 to 468 of the Bibl Ind Edition of the work

1289

9028 *The Same*

Substance country made paper 9½x4½ inches Folia 56 Lines 10 on a page Extent in slokas 1100 Character Nāgara Old Complete

Complete in 56 leaves

1290

9202 *The Same*

Substance country made paper 11x7 inches Folia 30 Lines 13 on a page Extent in slokas 910 Character Nāgara Appearance fresh Complete

1291.

9855 *The Same*

Substance country mad paper 9x4 inches Folia 60 Lines 8 on a page Extent in slokas 92 Character, Nāgari Appearance tolerable Complete

1292.

10942 *The Same*

Substance country mad paper 10x4½ inches Folia 32 Lines 12 on a page Character modern Nāgari Appearance fair Complete

Last Col — इति अष्टमः प्रपाठकः सपूर्णः प्राग्वह्यं चतुर्थम् ।

इति चान्दोग्योपनिषत् समाप्तम् ।

1293.

9421 *The Same*

Substance country made paper 7½x4 inches Folia 2 Lines 11 on a page Extent in slokas 121 Character Nāgari Appearance tolerable Generally correct

The last chapter only of the Chāndoggyopaniṣad

1294

605 *The Same*

With its comm. by Sankarācārya

Substance country made paper 11x5 inches Folia 154 Lines 15 on a page Extent in slokas 6776 Character Nāgari Appearance tolerable Complete

1295

4096 *The Same.*

Substance palm leaf 16½x1½ inches Folia 140 Lines 45 on a page Character Devanāgarī Appearance fresh Written about a hundred years ago Complete

Post Colophon Statement —

श्रीमहादेवमित्रेण लिखितमिदं पुस्तकम् ।

1296.

2621. *The Same with Sub. com. Vivaranam.*

Substance, country-made paper 11½ x 5 inches Folia 115 Lines, 12 on a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

Though, called a Vivarana, it is really the Bhāṣya of Śaṅkarācārya.

1297.

11016. *The Same.*

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia 162 Lines, 9 on a page Character, modern Nagari Appearance, fresh Complete

Colophon.—

इति श्रीभक्त्यरमहंसपरिव्राजकाचार्य श्रीगोविन्दभगवत्पूज्य-
पाद-शिष्य-श्रीशङ्करभगवतः स्वतः कान्दोग्यविवरणमष्टमोऽध्यायः ।

Post Col.—समाप्ता श्रीपण्डितः ।

संवत् १८३३ पाशुपत युक्ता ७ शुक्रवारे ।

1298

8612. *The Same.*

With the भाष्य by Śaṅkarācārya and the comm.

by Anandajñāna.

Substance, country-made paper 14 x 7 inches Folia 307 Lines, 9-10 on a page Extent in folios, 12,000 Character, Nagari

Complete

The first prapāthaka in 50 leaves

„ 2nd	„	29	„
„ 3rd	„	36	„
„ 4th	„	29	„
„ 5th	„	44	„
„ 6th	„	44	„
„ 7th	„	26	„
„ 8th	„	49	„

1299.

2623 *The Same.*

Substance country made paper 10½ x 16 inch. Folia 12 Pages 12 on a page Character Nāgarī Appearance fresh and complete

The Post Col —

दामोदरायस आनन्दयुक्तयोदधि समन ।

Printed in the Bibl Ind Series with the text and the Blasy :

1300.

11018 *The Same*

Substance country made paper 10½ x 16 inch. Folia 12 Pages 12 on a page Extent in shloka 200 Character in Dev Nāgarī Appearance fresh Complete

Last Col —

इति श्रीमत परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीशुद्धावन्दपूज्यपाद
शिष्यभगवद्वन्द्वानमिरिक्ततापी ज्ञान्दीग्यभाष्यटीकायामष्टमो
ऽध्यायः ।

Beg — ॐ नम श्री सदाशिवाय नम ।

नमो जन्मादिसन्त्यवन्त्यविभक्तचेतवे ।

हरये परमानन्दप्रभे परमात्मने ॥

नमस्तस्मैतत्त्वज्ञानदीप्तसदसौवर्धमानवे ।

गुरवे परमहंसोपभ्रान्तभवप्रदोदये ॥

ज्ञान्दीग्यानामुपनिषद्भेद व्याचिन्त्यासुभंगवान् भाष्यकार

आश्वेयस्वरूप दर्शयति । श्रीमन्निवेदित ।

1301

8615

A fragment of Chāndogyabhasya. Twenty-one leaves only marked chā, bhā, Tī

Substance country made paper 17½ x 7 inches Folia 21 Pages 11 on a page Extent in shloka 240 Character Nāgarī Complete

1302.

9512 *The Same.**With the comm मितारुह by Nitānandāstrana*

Substance country made paper 13x, in bes. Folia 175 Lines 8 9
 on a page Extent in sloka 137 Character Nagara 311 arance fresh
 Complete

The text is well known For the comm see Oxf 890a.

The Colophon of the comm —

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्यश्रीब्रह्मयोगिमाश्रमपूज्य-
 पादशिवशिवानन्दाश्रमविरचिताया हान्दोग्यव्याख्या मित-
 तारुहामष्टमोऽध्याय समाप्त ।

1303.

8976 *The Same**With the comm निगूढार्थप्रकाशन by Damodara Sastri*

Substance country made paper 14x7 inches Folia 67 Lines 11 12
 on a page Extent in slokas 3100 Character Nagara Worm eaten
 Fresh Complete

Complete in 67 leaves

The title not known to Aufrecht

It begins —

अस्य यज्यस्य मोक्षहेतुर्देवविद्याप्रतिपादकत्वेनानुबन्धचतुर्व्य-
 सम्भवादारम्भोपपत्ति उपपासनाया मोक्षान्यफलत्वेन कर्मसाम्यात्
 कर्मकाण्डे पाठसम्भवेऽपीह पाठ उपनिषत्पदवाच्यत्वेन मनोवृत्ति
 रूपत्वेन चादेवविद्यासाम्यात् ।

The Col —

इति श्रीदामोदरशास्त्रिकृतहान्दोग्योपनिषत्निगूढार्थप्रकाशन
 समाप्त ।

1305.

9522. *The Same.*

Substance country-made paper. 13x5 inches. Folium, one. Lines, 12 in a page. Extent in slokas, 33. Character Nāgari. Appearance, fresh. Complete.

Colophon :—

इति सामवेदतल्लकाराखोक्तकेनोपनिषत् समाप्ता ।

1306.

607. *The Same with Bhāṣya.*

Substance, country-made paper. 13x6 inches. Folio, 20. Lines, 12, 13 in a page. Extent in slokas, 720. Character, Nāgari. Appearance, fresh. Complete.

There are also short, explanatory notes on difficult portions of the Bhāṣya.

1307.

11143. *The Same.*

By Śaṅkara

Substance, country-made paper. 12½x5 inches. Folio 7. Lines, 10-18 on a page. Character, modern Nāgari. Appearance fresh. Complete.

Col. :— इति श्रीमोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य परमार्थसपरिव्राजकस्य श्रीशङ्करभगवतः कृतौ केनेष्टिपदभाष्यं समाप्तम् ।

1308.

606. *The same with ṭippaṇa.*

Substance, country-made paper. 13½x7 inches. Folio, 25. Lines, 12 to 14 on a page. Extent in slokas, 972. Character, Nāgari. Date, samp. 1211. Appearance, tolerable. Complete.

Kenopaniṣad along with the Śaṅkara Bhāṣya and its comm.

Both the text and the Bhāṣya have often been printed.

The comm. on the Bhāṣya is anonymous it begins thus —

प्रथमादन्तरेणैव मन आदिप्रवर्त्तकम् ।

विदिताविदितान्यत्व मिद्ध ब्रह्माद्यमध्यम् ॥

केनेषितमित्यादिकाम् सामवेदशाखाभिदब्राह्मणोपनिषद पदशो व्याख्यायापि न तुलोष भगवान् भाष्यकार । शारीरकैर्न्यायै-
रभिर्छांतायैत्यादिति न्यायप्रधानै श्रुत्यर्थमाहकैर्वाक्यैर्वाचिख्यासु
पूर्वकाख्येण सम्बन्धमभिधितु पूर्वकाख्येण सद्योपलो दर्शयति
समाप्तमिति । इत्यादि ।

End — ब्रह्मेति वेदस्तम्भूलत्वात्तदाद्ययतया तपस आदीनि वदाकानि
अन्याङ्गानि यस्या ।

सत्यकाम खयसिद्ध सर्वेशो य खप्रक्षित ।

स एवान्त प्रविष्टोऽमुपास्य सर्वदेहिना ।

Col — इति श्री केनेषितवाक्यभाष्यटिप्पण ।

Post Col —

सवत् १८११ लिखित चिन्तामणि ।

1309

1176

The Same bhāṣya with an anonymous commentary

Sulata ce country made paper 13x0½ inches Folia 22 Written in
tripatila form Character Nāgari of the nineteenth century Appearance
fresh Complete

Colophons —

इति श्रीमोविन्दमगवत्पूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकस्य
श्रीशङ्करभगवत्कृतो केनोपनिषत्पदभाष्यम् समाप्तम् ।

इति श्रीमच्छङ्करस्य तत्रलकारोपनिषद्भाष्यस्य टिप्पण
सम्पूर्णम् ।

The tippana begins —

ॐ यच्छ्रोत्रादेरधिष्ठानं चक्षुर्वाग्यगोचरम् ।

सतोऽध्यक्ष परं ब्रह्म नित्यमुक्तं भवामि तत् ।

केनेधितमित्यादिका तलवकारशाखोपनिषदं व्याचिख्यासुर्भग-
वान् भाष्यकारो अष्टप्रत्ययगोचरस्यात्मनः संसारित्वादसंसारिव्रह्म-
भावस्य उपनिषत्प्रतिपाद्यस्य असम्भवात् निर्विषयत्वात् अद्याख्ये-
यत्त्वमित्याशङ्क्य अष्टकारवाक्ष्येण संसारित्वाद्यष्टकप्रमाणाविष-
यत्वात् ब्रह्मत्वप्रतिपादने विरोधासम्भवात् सविषयत्वात् व्याख्येयत्वं
प्रतिजानीते केनेधितमित्याद्येति ।

1310.

9528. *The Same text with a tika.*

Substance, country made paper 18×5 inches Folia 2 Lines, 12 in
a page Extent in Folia 76 Character, Nagara Appearance tolerable
Incomplete

Anonymous

It begins thus :—

ॐ गणेशाय नमः । कर्माण्युपासनानि प्राप्नुक्तानि तैर्न मोक्ष
इति मोक्षहेतुब्रह्मविद्या वक्तव्या सा च कर्मानुष्ठानविमुञ्चयित्त-
स्यैव सम्भवति इति कर्मकाण्डोत्तरं उच्यते । सत्परोक्तिः सुख-
प्रतिप्रत्यर्था । इत्यादि ।

1311.

11191B. *The Same with a comm*

Substance, country made paper 13½×5½ inches Folia, 2 marked 1 and
3 In Tripathi form Character, modern Nagara Appearance fresh

3B. इति प्रथम-खण्डः ।

Beg. (Comm) .—

केनेधितोपनिषदं व्याकरिष्ये यदाध्वना ।

रा + तलवकाराणां प्राच्यायामात्मबोधिनी ।

1312

1682 संहितोपनिषद् । *Saṁhitopaniṣad*

Substance country made paper Dimensions folio 8 1/2 x 11 1/2 on a
 page Pattachi in lokas, 100 Character Nāgarī Complete old

Colophon —

इति संहितोपनिषद् समाप्तः ।

This is the Saṁhitā Upaniṣad of the Sīma Veda, text only. The Catal of the Adyar Library says that there is a Saṁhitā Upaniṣad for every Veda. It deals with Saṁhitā (i.e.) Sādhā. For a description of the present manuscript see Cat Sans Col Lib Catal Vol I, No 607. It is also called Saṁhitāpādesa Brāhmaṇa.

TREATISES SUBSIDIARY TO THE SĀMA-VEDA.

1313.

751. नैगेयम् । *Naigeyam*

Substance, country made paper. $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23. Lines, 9 on a page. Extent in Śloka's, 350. Character, Nagara. Date, Samv. 1704. Appearance, old and repaired. Generally correct.

This is an index to the Sāma-veda according to the śākha of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas.

It has two divisions in the main, the first giving the names of the different Rsis of the Ācikas of the Sāma-veda, and the second those of the deities for Trcas, Rcs and Ardharcas.

The first ends in 14B.

Col. :— नैगेयानामस्तु स्यात् समाप्तं ।

The second division begins thus :—

वेदविद्भ्यो नमस्तु नैगेयेभ्यस्तु विद्महेतः । "

इत्यर्चाईर्चपादानां तेषां वक्ष्यामि देवतम् ।

The first division contains eight prapāthakas and the second two prapāthakas only.

The second prapāthaka of the second part ends in leaf 21A. But it still continues to 2dB, the last leaf, at the end of which occurs again "द्वितीयः प्रपाठकः."

The last Colophon :—

इति नैगेयं समाप्तं । इति द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १७०८ वर्षे आषाढ वद्य २ गिरपुरे कुञ्जाजीविश्वराज्ये ।

अनो देव ओ + + ।

1314.

1075. *The Same.*

Substance country made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia 19 Lines 10 on a page Character Nagari Date Sam 1707 Appearance old Complete in two chapters

The same as the above

Post Col —

सर्वत् २७०७ आयात वदि २२ युक्ते ।

1315.

1088 वेद्यगान-अयिदेवता-निरूपणम् । *Bejagana-*

rṣi devata nirapanam

Substance country made paper $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 28 Lines 9 on a page Extent in slokas 300 Character Nagari Appearance old Generally correct Complete in six prapathakas

Enumeration of Hiss, metres and deities of Sāma songs known as Veyagāna derived from the Chanda Ārcika of the Sāma Veda as well as of the anyā gaṇas

Beginning —

ॐ नम सामवेदाय ॥

अथ वेद्यगानस्य अविच्छन्दो देवता लिख्यते ।

उत्तरादिपूर्वार्त्तमन्थानुवृत्तिश्चन्द्रमा देवताया च ऋषय सृष्ट-
गुच्यन्ते । अथ आयाहि' गीतय इत्यादिआग्नेयपर्वण । अग्निदेवता ।
अथ । आयाहि । गीतये साम । १ । गीतमस्य पञ्चावभित ।
काश्यपस्य वर्द्धिष मध्यम । गायत्री ।

End — इन्द्र धनस्येति द्रव्य शास्त्र । पुरीषपदानि गायत्रीपदपत्तिर्व-
हेत्यो महावाद्या प्रजापतेर्व विष्णोर्व विश्वामित्रस्य वा + +
+ + शक्यो वेति नाम विक्ख्या ।

Col — इति आरण्यागाने षष्ठ प्रकाठक । इति चतुर्थोऽंशः सप्तोऽंशः
अथामति क्षत ममात्र ॥

Post Col — यादृश पुस्तके, etc

त्री । त्रि । मधुसूदन सुत राजाभाई अवलोकनाथ प्राप्त ।
विष्णुभक्तेन प्रदत्त । श्रीरस्तु ।

1316

743 छान्दस्यार्चिकच्छलाक्षरम् । *Chāṇḍasya nīcikā*

cchalākṣaram

For the manuscript see L 1559, where it is wrongly called *Pavamanacchalakṣaram*. It is a *chālākṣara* or an index to the entire *Chāṇḍa arcaika*, complete in three *kāṇḍas* *Āgneya*, *Āndra* and *Pavamanā*. It gives the first three letters of each of the *Riks* in the same order as to be found in the *Kaṭhina* recension of the *Sāmā veda*, together with syllables indicating the song or songs derived from each *Rik*.

1317.

259 जहच्छलाक्षरम् । *Uj acchalākṣaram*

For the MS see L 1415

It is an index to the *Uha* or the third song book of the *Sāmā veda*. It is divided into the same seven *parvas* as the *Uha gāna*, namely, (1) *Daśarātra parva*, (2) *Samvatsara parva*, (3) *Ekahra parva*, (4) *Ahina parva*, (5) *Sattva parva*, (6) *Pra yāscitta parva*, (7) *Kṣudra parva*. They have 11, 7, 7, 7, 5, 2, 3 sections.

The editor of the *Sāmā veda* does not seem to have consulted this book, though from Śāyana's preface to the *Sāmā veda* he (Śāyana) seems to have been familiar with it.

It is called *Chālākṣara*. But Burnell calls it *Caḷākṣara*, and his explanation of the term is quite wrong. This is something like an *mukhamaṇi* of the *Ūha* songs.

1318

258

The present number contains a manuscript, but only the card board cover of one side.

The MS appears to have been noticed in L. 1420 under the name of *Rahasya cehakarsa*.

1319

716A **चक्रसङ्ख्यापरिशिष्टम् ।** *Raksasahyaparist up*

For the manuscript see L. 1588

Twelve verses only. It is a paristā giving the number of Rks from which Simans have been derived in the Kruthumi Sākhī of the Ītina veda.

अथैकोन गायत्र परिचोर्त्तिन ।
 अनुष्टुप्पञ्च पञ्चाशत् पञ्चषष्टिस्तपोष्विह १ ।
 द्वाविंशत्यधिकं चैव ब्रह्मतोनां अत तथा ।
 अनुष्टिपञ्चपञ्चाशत् त्रैष्टुभ सप्ततिचतु २ ।
 त्रयोविंशतिर्जात तत्वार्येति च जातम् ।
 विंशत्तत्वार्येष्टुषोऽष्टयन्तिन एव च ३ ।
 अष्टादशविपदा स्युरेका शतपदा तथा ।
 इत्येव तु यद्विंशत्यधिकं अतपञ्चम् ४ ।

हन्तौ ।

गायत्रि त्रिंशदेकादशेत्रमानुष्टुभ भवेत् ।
 अनुष्टुप त्रैष्टुभ म्यात् ब्रह्मतोदयमेव च ५ ।
 त्रयतो नमविंशद्वास्त्रिभ पक्षिविंशोपते ।
 इत्येवमष्टषष्टि स्यादष्टस्य परिचोर्त्तिनम् ६ ।
 गायत्री षट्शत प्रोक्त द्विषष्ट्यधिकमेव च ।
 उष्विह सप्तपञ्चाशत् ऋगुष्य च तथैव च ७ ।

यस्यवत्पुनरुभ स्यात् ऋद्धतो सप्तदशैव तु ।
 पाक्तचैकाग्रपञ्चाशत् चैष्टुभ क्षुभर शत ॥ ८ ॥
 वैराग धोडश भयि ह्यधिक जागत भवेत् ।
 यदध्यव्ययस्यैव शक्त्यस्तिम् एव च ॥ ९ ॥
 चतुर्दश द्विपदा स्यात् एका एकपदा तथा ।
 षट पञ्चाशद्द्वार्द्धताः प्रमाणा ककुभा दश ॥ १० ॥
 प्रमाथैश्च विना चैव धडश्लोयधिक तथा ।
 सहस्र चोत्तरे प्रोक्तो रहस्ये ऋगगणे मया ॥ ११ ॥
 नव शत सहस्रैक त्रिशत्सप्ताधिक तथा ।
 कौयमाना ऋचा मय्यक् सङ्ख्यामाज्ज मर्गौषिण ॥ १२ ॥
 इति ऋक्सङ्ख्यापरिशिष्ट समाप्त
 चि० वेङ्गीदाससुतगोवर्द्धनेन लिखितम् ।

1320.

7460 महानाम्न(ः) परिशिष्टम् । *Mahantamnyāḥ*
parisistam

For the manuscript see L 1590

ॐ महानाम्नस्योदशपदाचतुर्दशोत्तमांस्ता(ता)सा विवेक ॥ पूर्व पदे
 द्विपदा गायत्री, प्रथमा तिष्टारपङ्क्तौ पदे गायत्र्यागतताभ्या पञ्चपदावटपदेति प्रति
 लोमार्यवादे न भ्यासेदद्योपशा सञ्चुता भवतीत्युत्तमाया ह्यध्यासत्वादाधिन्यनुत्त-
 माया पूर्वाभ्या वदत्युपश्रयत्वादद्योपशा स्तुतत्वात् सञ्चुता वदत्युधस्यो विजयोरेके
 ताभ्या ह्याहमोऽद्भुतसत्तावकाम्ययोर्वचनयोऽधस्योर्विकार शब्दाथैवत्वादुपचुद्रा
 गायतीति क्षुद्रेरेव श्रवणान्नागरूपा गायतीति क्षुद्रश्राक्करवैरूपात् सप्तपदा
 श्रक्त्योऽष्टाक्षरौ पादे द्विपदामुक्ता त्रीणि श्राक्कराण्युभान् सो पञ्चाक्षराष्टाक्षरौ
 श्राक्करमूधस्त्रिरुक्त तस्य क्षुद्ररा पदादय प्रयुज्यतेतीतोदांश्राक्कर पञ्चाक्षर
 श्राक्कराण्येव त्रीणि परानि पदान्यध्यासो श्राक्करो ऽष्टाक्षर ।

इति महानाम्न(ः)परिशिष्टम् ।

सवत् १६६६ वर्षे आरब्ध शुदि १५ श्रवणे लिखित । चि० वेङ्गीदाससुत
 गोवर्द्धनेन ॥ शुभ भवतु ॥

1321.

716

The MS contains —

- a. Rksamkhyā parīṣiṣṭa coming to an end in 1B
- b Somotpathi Coming to an end in 2B
- c Mahānāma parīṣiṣṭa coming to an end in 3B

The above three parts of the same manuscript are noticed in R Mitra under three different Nos. 1588, 1589 and 1590 respectively.

1322.

999 तण्डालक्षणं सूत्रम् । *Tandalakṣaṇam Sūtram*

Substance country made paper 9×4 inches Folia 14 Lines 14 on a page Extent in slokas 250 Character Nāgara Date Samvat 1690 Appearance old Complete in three prapāthakas

For a description of the work see Cs Veda 190, 97

Post Colophon Statement —

संवत् १६८० वर्षे आश्विन सुदि २२ शुक्ले लिखितम् ।

अक्षय्य वाराणसीवास्तव्य (?) श्री विसंननागरश्चातीयश्रवाडो
प्रवर्गीकृत काश्चनोभाटप्रवरपठनाथे ।

कैलासक्षेत्रादहोरात्रि ।

1323.

376 पुष्पसूत्रम् । *Puṣpa Sūtram*

Substance country made paper 8½×3½ inches Folia 38 Lines 9 on a page Extent in slokas 928 Character Nāgara Date Sam 1680 Appearance old and pasted Complete

Post Col Statement —

संवत् १६८० वर्षे कार्तिक शुद्धौ ८ नवमी भौमे वाल्मवस्तव्य-
आश्वनरनागरश्चातीयश्रवाणोरामजीकृत काश्चनप्रवरपठनाथ-
प्रवरपठनाथे काश्चनजीकेन लिखितमिदं कल्याणम् ।
यदक्षर परिभूत इत्यादि ।

This work gives rules for the transformation of the *Rks* of the *Ācīka* into *Gānas*

For the work see Bk. No 334, Ca Veda, No. 79.

Burnell in 10b calls this work *Fulla sūtra*, and attributes it to *Vararuci*. But the beginning of his MS agrees neither with that of ours nor with that of Bk or Ca.

1324.

1108 *The Same*

Attributed to Gobhila

Substance, country made paper $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 39 Lines 11 on a page Extent in slokas 890 Character *Nāgara*, Date Sam 1072 Appearance old Verse Generally correct Complete

For description see Weber's Catal Nos 803, 804, 805, and I.O Cat No. 270

Post Col .—

संवत् १६७२ वर्षे भाद्रपद शुदि १ भौमे । चवाडी केशवेन
लिखितम् ।

1325.

1180 *The Same*

Substance country made paper $11\frac{1}{2} \times 5$ inches Folia 64 Lines 7 on a page Extent in slokas 1000 Character, *Nāgara* Date Sam 1713 Appearance old Generally correct Complete

The present manuscript belonged to *Vidyāndhī Kivindrī* on whom the Emperor *Shāh-Jāhān* conferred the title of *Śrīra vidyā nidhāna*

Post Colophon —

यावत्केन्दुमुनिभूमिमग्निने
हायने मितदले शुचे स्थिते
अष्टमोदिनयुतेऽत्रि गौरवे
पुण्यत्रलिखन मया कृतम् ।

1326.

1206. फुल्लसूचटीका । *Phulla sūtra ṭīkā**By Adityaramakṛṣṇa Pīpāthi alias Vahnabhāṣa, son of
Dāmodara Pīpāthi*

Substance, country-made paper 9½ x 4 inches Folia 10 Lines 11 12
on a page Patent in which is 300 Character Nagari Dat. Som 1781
Appearance tolerable Complete

Beginning —

श्रीमच्छेष्टाय नमः ।

अथोद्गोतीनां प्रस्तावोद्देशः ॥ सु

अथ भावक्यनान्तरमुद्गोतीनां भाषा प्रस्तावोद्देशो लक्ष्य
मुच्यते ॥ श्लोमः पुरस्तादन्तरां प्रस्तोतु ॥ सु ॥ तस्य प्रस्तावस्य
पुरस्तात् पूर्वः श्लोमः ।

It ends —

एवमुत्तरयो प्रस्तावो भवति । अथासौ यज्ञसमाप्त्यर्थः ।

Colophon —

इति श्रीत्रिपाठिदामोदरसूनुनादित्य(त) रामकृष्ण
भाट्टदिवोदनाभा कृते फुल्लटीये दशमप्रपाठकस्योक्त्यादयः खण्डः ॥
दशम प्रपाठका समाप्तः ॥

Post Col —

संवत् १७८१ वर्षे पौषशुद्धि ३ चन्द्रवासरे फुल्लटीय समाप्तः ॥
रामः । श्रीरसुः ॥

This codex contains the commentary only on the 10th
and 11th sections of the 10th prapāthaka, along with the
text

1327.

6570 पुष्पसूचभाष्यम् । *Puspasūtrabhāṣyam**By Ajāta kṛṣṇa*

Substance country-made paper 11½ x 5½ inches Folia, 78 of which the
first and the most part of the last are written by different hands. There are
lacunae in folia 50B 51B 52B 58B 59B, 67B 72B Lines 11 on a page
Character modern Nagari Appearance fresh Is complete

In fol 68A, we have —

इति चतुर्थस्य दशमौ कण्डिका उपाध्यायानातशत्रुपदि
विष्णुयज्ञ[]प्रियाय अनुवरणार्थे भाष्य छतमिति । भाव (?)
परिसमाप्ता । इदानीं विक्त्या उच्यन्ते भावशेषश्च ।

This statement differs slightly from that given in the Berlin MS (W p 76), where for भाव, Weber reads Bhasā and adds doubtfully परि before it thus making it परिभाषा. The word is not, however, परिभाषा, but भाव, as it appears from the end of the above quotation namely, भावशेषश्च ।

Weber's Prapathak V of the text begins —

सौमराभिवर्त्तनयागा इह तुरीय

That is however the beginning of the first prapathaka in the present MS. In fol 17B, we have —

अहं शब्दो नौचै उच्यते समाप्त १२ (कण्डिका) इति पुष्पभाष्ये प्रथम
प्रपाठक । मूलेषु पञ्चमः प्रपाठक ।

Unable to reconcile this difference in the numbering of prapathakas some owner of the MS writes down on the title-page —

खानकठिनखलपुष्पसूत्रभाष्य । अनातशत्रु । ७८ ।

Ajātaśatru seems to have commented upon the last six prapathakas only

27B, इति पुष्पभाष्ये द्वितीय प्रपाठक ।

That is the sixth of the text

45B इति पुष्पभाष्ये तृतीय प्रपाठक ।

That is the seventh of the text

68A, इति चतुर्थस्य दशमौ कण्डिका ।

It is known from Weber, that the 8th of the text and the 4th of the comm consist of 10 kandikās. In the present manuscript, too, the colophons of the kandikās are

given, in some instances, as of the 4th, and in other, as of the 8th

78B, इति पुष्पसूत्रभाष्ये नवम प्रपाठकः समाप्तः ।

But the colophons of *kandikās* are, in some instances, referred to the 5th and in others to the 9th *prapāṭhaka*

Burnell 10B, mentions a MS, of the commentary, which also begins with the 5th *prapāṭhaka*, but it has a *maṅgala carana*, which is wanting in the present MS

1328.

1457 सामतन्त्रसूत्रभाष्यम् । *Sāma tantra sūtra bhāṣyam*

Substant foolscap paper 6½×8 inches Pages 98 FOLIO 18 of 1860 Extent in slokas 1160 Character, Nagara Date Sam 1837 Appearance fresh Complete Written in book form

The Post Colophon Statement —

समाप्तमिदं छन्दोगसम्बन्धिकं सामतन्त्राभिधं व्याकरणम्

स्वर्मात्राक्रमनक्षत्रेण प्रसिद्धहेतोः स्वररत्नकोषः ।

विचार्य्य ग्रासस्वररत्नभाष्यं युताङ्गुलद्वयं परिलक्षितयम् ।

सवत् १८३५ वर्षे माघे मासे शुक्ले पक्षे तिथौ १५ मासाम्
शुक्रवाचरे ।

For the text with a commentary see W p 76, No 308, and *Sesagiri* Vol I, p 68, and for the text only see Bk 336 There are two short *vyākaranas* for the followers of the *Sāmaveda*, one is *Rk-tantra vyākaraṇa*, and the other *Sāmā-tantra vyākaraṇa* They are not grammars, but works on phonetics *Rk-tantra* applies to *Ārcika*s and *Sāmā-tantra* to *Gāna*s The *Sāma-tantra* treats of how vowels are to be lengthened in *Gāna*, and *stobhas* introduced The *sūtras* are first divided into thirteen *prapāṭhakas*, each *prapāṭhaka* again is sub divided into 10 or 11 *divyākṛ* or groups of ten

The anonymous bhāṣya appears to be ancient from its style of writing.

1329.

1006. संज्ञाकरणभाष्यम् । *Saññākaraṇa bhāṣyaṃ*

Substance, country made paper 8½×3½ inches. Folio, 29. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 185. Character, Nāgari. Date, bisp 1726. Appearance, tolerable. Complete. With text.

This is a commentary on Saṃjñākarana, a treatise in sūtra form on the sloka or particular words put in inchanting various Sāma hymns. By Tripāṭhi Kāhnaji, son of Sīvajī.

It begins thus:—

श्रीसरस्वत्यै नमः ।

(Text) अथ संज्ञाकरणं वर्णिष्यते । अष्टमाद्यक्षरं (Comm) अनु-
प्रतिषेधे न ऋमाद्यक्षरमष्टमाद्यक्षरं ऋगर्णित अक्षरस्य लोभसंज्ञा
भवति । उदाहरणानि आ । उप । मोद । ऊम् । एवं लोभा
क्षरस्य एकं एकं संज्ञा उक्ता ।

The whole manuscript runs in the form of a commen-
tary.

It is divided into two prapāthakas or chapters, each
containing 12 sections. The second has six sūtras more
after the 12th section.

End:— हो हवौ ऊवे सिंघाभा । चत्वारि सूत्राणि मतानि ।

Colophon:—

त्रिपाठीशिवजीसुनुना त्रिपाठीकाञ्चनोक्तते संज्ञाकरणभाष्ये
द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः । संज्ञाकरणभाष्यं समाप्तम् ।

Post Colophon Statement:—

संवत् १७२६ समवे भाद्रपदनवम्या लिखितमिदं पुस्तकं
आत्मोपकारार्थं परोपकारार्थं च । शुभं भवतु । श्री सरस्वत्यै नमः ।

1330.

1008 सामप्रकाशनम् । *Sām prakaśanam**By Prithkara*

Substance & entry made paper ४४x६४ inches Fols २० Lines 10
on a page Extent in slokas ७० Character Nagara Appearance toler-
able Verse and Prose (generally correct couplets)

A valuable compendium of the divisions of Sām songs
into Vaya, Āranya, Ūha, Uhya and miscellaneous subdivisions
with copious and regular illustrations from all the Sāma
pks. In the beginning the author mentions his valuable
works on different yama songs entitled 'Dūpana'

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गजवदनचन्द्रकमल ।, etc., etc

It ends —

निश्चितमिदमेति सुखद कौतुकसहित दुर्घटशोकै ।

प्रौतिकरथे यथाक्रममुदितस्य तस्य नर्त्तस्य ॥ श्रीः ।

Col — समाप्तमिदमिति सामप्रकाशनाख्य ग्रन्थभातम् ।*Post Col —*

खरामशरसखाको(कु) ययः । श्री ययवखा ६९० ।

Printed in the U.S.

1331

8362 *The Same*

Substance & entry made paper ४४x६४ inches Fols २० Lines 11 on
a page Extent in slokas ७० Character Nagara Date Sam 1560 Ap-
pearance all discoloured as if faded Complete

Col — इति सामप्रकाशग्रन्थ समाप्त ।*Post Col —*

संवत् १५६० वर्षे चैत्रशुद्धि ९ भौमे कापिकामशास्त्राने त्रिवेदी-
कोकासुतकाक्षुकोकेन सार्य परार्थ च भाष्यया पुत्रप्रोवाद्यामध्ययनाय
च स्वयमेव लिखितमिदं पुस्तक । शुभमस्तु, etc

Beq — नमः श्रीसामवेदाय ।

गजशृङ्गधरः कर्मजः नत्वा सामप्रकाशनं यत्न्य ।

रचयति सामसमूहात् प्रीतिकरं सारं मु [३] य ॥ १

यद्यपि मया निबद्धो लघुगणनिबद्धस्य दर्पणे माम् ।

एकदिशि प्रभृतिभिराक्षिभिश्च प्रकीर्तितं भवता ॥ १

सत्त्वाद्यन्वेति कथितमृगवर्जितमेकमेवात्र ।

वेद्ये गाने स्तोभादौ निर्मितमस्मात् कथितमियपरम् ॥ १

पञ्चपदं पञ्चपदं पञ्चविंशतिञ्च नभारुह्यत ।

वेद्ये यन्ते नूनामिति सामैकधान्यञ्च ॥ १

एकसप्तस्वरयुतं वेद्ये सामं प्रकीर्तितं ।

मोयुषावाद्यतश्चनं द्वितीयमिति कौशुमे ॥ १

एकं पवस्व सोमेति महे दद्यात् सयुतं ।

विंशतिरहितं सामैकमित्यन्याद्वारं स्मृतं ॥ ७ ॥

वेद्येऽष्टपदं चारुपदं चारुविंशतिकं ।

प्रीतिमेकं प्रयद्वात्मनं नेवृषं विद्यते क्षत्रिणं ॥

सप्तभ्योवाणात्रिचमेकं वेद्ये प्रकीर्तितं ।

नवैव ग्रहसंज्ञाञ्च वेद्ये नवविंशतिकं ॥

एकं नवपदं सामं प्रयोगाय प्रकीर्तितं ॥

अक्षं प्रथमपादहीनं सप्तोशमित्युक्तञ्च प्रकीर्तितं ॥

अक्षपादे प्रयुतं सामद्वयं वेद्यगाने दिक्ष्वरं परिकीर्तितं ॥

उपोयुजातमादिमं मर्मास्तोमादिमं तथा ॥

End — इदं श्रेष्ठं ज्योतिषरत्नमिति नवाक्षरं तुल्यं । तं ह्येतारमभ्यस्य

प्रचेतसं दुष्कर्तारमभ्यस्य प्रचेतसं इति दशाक्षरं चतुष्षष्टं

यद्ययं नानामक्षराणां पदानि त्यक्तानि बद्धत्वात् ।

मिश्रितमिदमेति सुखदं कौतुकसहितं दुर्घटश्लोकैः ।

प्रीतिकरं यथोक्तमनुदितस्य तस्य सर्वस्य ॥

समाप्तमिदमिति सामप्रकाशनाख्यं यत्न्यजातं ।

खरामश्वरसख्याद्भु (कु) यत्न्य ॥ श्री यत्न्यसख्या ५३० ॥ प्रीतिकरेरिति ।

सामप्रकाशनाख्योऽयं सम्बद्धः सम्पूर्णतां यतः ॥

Aufrecht in his Cat Cat II., p 169B, says —

(The work is) “composed in 974,” he means of course of the Christian era. He does not cite his authority for this statement

In Stein's Kashmere Catalogue, p 214 the extent in slokas of the work is given in the following sloka —

खरामशतसंख्याद्वय प्रीतिकरेति ।

सामप्रकाशनाख्योऽयं सम्पूराता मता ॥

Apparently, Aufrecht takes the first line of the verse as a chronogram and somehow interprets it as 1980 Samvat and deducting 56 from it he makes it 974 A D. The present MS reads खरामशरसंख्याद्वय and then gives figure 530 in a parenthetical way, thus showing that the first carana can not be a chronogram and that Sata in Stein is a misreading for Sama

Stein is right, when he says in his Cat referred to above “The date of transcript, Samvat 1476 or 1420 A D shews that Prithur is not a recent writer”

1332.

७७१A अनुस्तोत्रम् । Anustotram

Substance country made paper 9x4 1 cher folia 6 Lines, 8 on a page Extent in slokas 100 Character Nagara Appearance old Complete

It begins thus —

ॐ नमः सामवेदाय

सर्ववर्णमात्राक्रमस्यगनित्यमात वर्यं क्रम वा प्रवचनशस्त्रानुवचन
साराख्यत्वाचतुर्विधस्यक्षरेति चाक्षरत काल प्रसङ्गात् प्रवचने-
त्यपूर्वोत्पत्तिस्तत्र नियमस्तदङ्गत्वात् वर्णव्यतिरेकः । इत्यादि ।

End — मामि हेतुत्वात्त्वधिवत् तत् प्रत्यक्षमृगा इ वा इति चाविकारेण
ता संहितान्तरे रूपान्तरमेकस्य तादृश्याद्यक्त प्रतिमहित सनित
स्त्वशब्द सहस्रे सहस्रे ।

Colophon —

इत्यनुक्तोन्नसूत्र समाप्तम् ।

A direction for proper application of vowels and musical sounds, viz Stobha in connection with certain saman hymns

1333.

994B पञ्चविधसूत्रम् । *Pañcavidhasūtram*

Substance country : ale | paper 10x4 inches Lines 9 on a page Fols 10 Extent in slokas 14 Character Nagara Date Sam 1651 Appearance old Complete

For the work see Cs 499 and Oxford Catalogue 377B

Post Colophon Statement —

संवत् १६११ वर्षे वैशाखवदि ११ दिने अद्येह श्रीकाश्या
रायारायमहाराजश्रीविश्वेश्वरविजयराम्ये आभ्यन्तरनागरशातीय
त्रिपाठी वेणोदासपुत्रपौत्राणामध्ययनार्थे ।

शुभ भवतु ।

त्रिपाठिगोवर्द्धनस्य पुस्तकम् ।

इति श्रीवाङ्मनागरशातीयत्रिपाठी श्रीवेणोदासस्य पुस्तकम् ।

It lays down rules for converting Rks into the following five kinds of saman (1) Prastava, (2) Udgitha, (3) Pratihāra, (4) Upadrava, (5) and Nidhana

1334

1017 अग्निष्टोम प्रतिहारभागः । *Agnistoma pratihara bhāgaḥ*

Substance country made paper 9½x4 inches Fols 7 Lines 9 on a page Extent in slokas 90 Character Nagara Date Sam 1863 Appearance tolerable Incorrect Complete

On the conversion of Rk to be recited in Agnishtoma, into Sāma hymns in accordance with the Prathārādhī.

Beginning —

अथामिष्टोमप्रतिहारभागः ।

हिंकारो वै गायत्र्यस्य प्रतिहारः न मनसा ध्येयः । इत्यादि

The Prathārā-bhāga ends in ॐ

वा १४४ । अथ यथा नामिनि च निघनमनुष्टुभ उत्तमम् ।

Col — इत्यमिष्टोमे प्रतिहारभागः समाप्तः ।

Then follow ५ leaves containing several Sāma hymns

The manuscript is very corrupt

Post (olophon) Statement —

तैत्तिरीयसंहितादि । खवन् १८६३ चक्रे मार्गशीर्षकृष्ण १३

चन्द्रवामने इन्द्रनामसवस्तुदे दिने समाप्तः ।

SĀMA-VEDA-SŪTRAS

1335.

908. कल्पसूत्रम् । (आर्षेयं) *Kalpa-Sūtram (Arṣeyam).*

By Mañakācārya.

Substance, country-made paper 9x3½ inches Folia, 64 Lines, 8 on a page Extent in śloka's, 1150 Character, Nāgara Date, Sam 1660 Appearance, very old Complete in 11 prapāṣhakas.

Śrauta sūtra (Sūtras treating of the sacrificial rituals of the Sāma-veda) attributed to Mañaka.

Beginning :—

सूक्तो ज्योतिष्टोमोतिराजो षोडशी + + का पञ्च बोधो
अग्निर्यः पवस्वेन्द्रोः वृषा सुत उपासी ।

The Last Colophon :—

इति कल्पे एकादशोऽध्यायः समाप्तश्चायं कल्पसूत्राभिधानो
ग्रन्थः ।

Post Colophon Statement :—

संवत् १६०५० वर्षे आषाढ वदि दशमौ सोमे लिखितं
वाराणसिस्तेने विन्नेश्वरसमिधौ लिखितं मोक्षदातीय पा० राम-
दत्ते[न] लिखावितं नागरदातीय ज० गोपीनाथे[न] ।

गङ्गाधरसुतगोपीनाथ पोथी सहो पीताम्बर-पुष्पपोतम-पद्म-
नाभ-परमानन्दपठनार्थम् च० गोपीनाथस्य ।

1336.

1717. *The Same.*

Substance, country made paper 10½x4½ inches Folia 30 Lines, 11, 12 on a page Extent in slokas, 1275 Character, Nagara Date, Sam 1763 Prose Fresh Complete

Colophon :—

इति कल्पेष्ु एकादशोऽध्यायः समाप्तः । समाप्तः संवत् १७६१
वर्षे अष्टमशतवर्षे एकासि ।

For description of the work see L. 113 and 654.

In the present MS. in leaf 56 we have .—

इति मन्त्रकाचार्यविरचिते कल्पसूत्रे द्वितीयः प्रपाठकः ।

In leaf 156 —

इति मन्त्रककृतकल्पसूत्रे बहोऽध्यायः ।

See also Burnell page 226

1337.

7844 कल्पसूत्रव्याख्या । A comm —on the above

By Varadarāja, son of Vāmanācāryya.

The manuscript is on fool-cap paper and of fool-cap size Character
Nagara

A commentary on Maṇḍakāryya's Kālpasūtra or Ārṣeya
kalpa.

At the end of the manuscript occurs the following in
the hand-writing of Rāja Rājendralāla Mitra

" Copied from an old manuscript in the Library of the
Benares College. The College manuscript is incomplete."

The college manuscript is noticed in L. 664

The manuscript is a very defective one, leaving gaps
and lacunae in many places It contains chapters I to VIII
and the first portion of Chap IX

Page 31 —

इति वरदराजेन वाम[न]ाचार्यसूनुना ज्योतिष्टोमस्य यत्तन्मौद्गानं तत्
परिशिष्टं ।

Page 55 —

इति कल्पव्याख्याया प्रथमोऽध्यायः ।

* Pages 70 and 71 —

इति वामनाचार्यसूनु कौशिकान्वयसम्भवो वरदराज कल्पसर्वसूत्र
कल्पव्याख्याया चतुर्थे खण्डे प्रयोगेण गवामयनभेदा ये सूत्रोक्ताः तेषु केषुचि विनियोग
आपनार्थं नृक्षसामोद्योदिता[?] ये त्वन्ये विस्तरभयादत्र न दर्शिताः ते सूत्र एव
मह्यथा । प्रीयतां पृथगोक्तम् इति कल्पव्याख्याने द्वितीयोऽध्यायोऽध्यायः ।

Page 88 —

इति कल्पव्याख्यायामेकादशेषु प्रथमोऽध्याय आदितस्तृतीयः ।

Page 111 —

इति वामनाचार्यसूनु कौशिकान्वय सम्भवो वरदराज एकादशानां कल्प
व्याख्याया आगम यथावद्विरिति कल्पव्याख्याने पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥

Page 178 —

उक्तं वरदराजं वामनाचार्यसूनुना ।

अश्वीनकल्पो व्याख्यातो योविन्द प्रीयतामिति ।

इति कल्पव्याख्यायामष्टमोऽध्यायः ।

Then begins the 9th adhyaya

See IO Cat No 262

1338

6038 The Same

■ b tance cou try made paper 11 1/2 x 4 1/2 cles Fol a 100 L o 11
■ a page Character Na. ra of the gl tce tl e tury Appears ce d s
coloured Defect ■

Written in two different hands—the first hand comes up to the 4th leaf There is evidently some gap between the 49th and the 50th leaves From the 50th to the end the leaves are marked on the top from 1 in a very small hand The consecutive numbering to the entire MS was given in a much later hand

For the beginning, see I O Catnl No 263

23A. इत्थ वरदराजेन वामनाचार्यसुमुना ।
ज्योतिष्टोमस्य युवत्तत्र [यत्तत्र]मौद्गात्र तत्प्रदर्शितम् ।

39B इति कल्पव्याख्याया प्रथमोऽध्याय ।

The first and the last colophons in the portion written in the second hand —

51A इति कल्पव्याख्याने द्वितीयोऽध्याय ।

84B इति वामनाचार्यसूत्रु कौशिकान्वयसम्भवा वरदाराज एकाहना
कल्प व्याचष्ट यथागमं यथावद्वि इति ।

99B इति कल्पव्याख्यायामष्टौनेषु प्रथमोऽध्याय । आदित षष्ठ ।

The seventh chapter was left incomplete

1339.

995 कल्पानुपदसूत्रम् । *Kalpanupada Sūtram*

Substance country made paper 8½ x 4 inches Folia 10 lines 10 on a page Extent in folios 320 Character Nagara Date Samsat 1690 Appearance old Complete

This is a critical supplement to the Arsoya Kalpa sūtra of Sāma veda Weber was at one time doubtful about the existence of this work It is one of the ten Sūtras of the Sāma veda

Beginning —

ॐ नम सामवेदाय ।

ॐ । आचार्यप्रमाणनिर्देशो ब्राह्मणसूत्राचार्यकल्पकसमाप्तायो
द्योपदेशमापर चैके नियमाभावस्त्वेव तेषा क्वचिदविशेषश्रुतौ तद्वि-
शेषश्रुतिस्तदन्वये च विधिर्यथा ज्योतिर्देशरात्रयोर्देवतलिङ्गचन्द-
सम्प्रदायानां ब्राह्मणेन ऋक्समाप्तायकदन्तृत्वेत्यधि । इत्यादि ।

End — यदुविशप्रवृत्तत्वात् कृतस्थानत्वाद्वा त्रयस्त्रिंशोऽपि दामनाम्-

स्त्रिक परम्प्राप्तत्वात् परेभ्यश्चिह्नोमेत्ययो स्तोमयोज्यत्वादा स्तोम-
योग प्रकृतिसम्पन्निध प्रकृतिसम्पन्निध ।

Colophon —

द्वितीयप्रपाठका समाप्तः कन्यानुपदसूत्रममाप्तः ।

Post Colophon —

सत्रत् १६६० वर्षे आश्विन सुदि ७ रवौ लिखितः ।

सक्त श्रीवाराणसीवासस्तथ एव प्रवर्धोसुत काश्चनो भाट्टशङ्कर
पाठनार्थम् ।

1340.

996 अनुपदसूत्रम् । *Anupada Sūtra*

5 b tince con tiz male | 14 8 1/2 x 3 1/2 inches 1 o l a 39 1 ince 1 1 on
a 1 age 1 extat n al ka 11 10 Cl iact r Na kara 1 1 1 carance oil
Complete

For a description of the work see Web p 75

It belongs to the Śama veda. It attempts an exposi-
tion of obscure passages of the Pañcavimsati Brahmana,
and quotes as authorities a large number of works of the
different schools of the Rik and the Yajur vedas, besides
those of the Sama veda. One MS was only known to
Webb.

Among the authorities consulted are —

(1) कौषीतकी, (2) लिङ्गार्थवाद, (3) वाचव, (4) वागधिकादे दु
विस्मर्ग()सहितया 6A, (5) ओशनापीति 7B, (6) आर्थर्ववे, (7)
तैत्तिरीयाणा रघन्तरे 8A, (8) मरुत्वतीये 8B, (9) आथर्वणाभीवर्त्तयो
8B (Two leaves are marked 8) (10) आर्मवस्य प्रकरणादन्या सार्धवाद
8B, (11) प्राधायनिना [श्रामायनीना] 8A, (12) पौष्टरीकधिकाया
20A, (13) माध्यन्दिना 22A, (14) वसिष्ठ 23A, (15) महाव्रत
समानप्रकरण 24A, (16) काठक 26B, (17) श्वेतरेचिणां 27A, (18)
स्तोभविधानप्रकरणम् 28B, (19) वाजसनेयिना 29A

1341.

3807 लाघ्यायनश्रौतसूत्रम् । *Srauta sutra by Latyayana.*

Substance country mud paper 2½ x 4 inches. Folio 71 Lines 12 on a page. Character Nagari of the early eighteenth century. Appearance discoloured and worn out. Complete.

The Last Colophon --

इति लाघ्यायनसूत्र समाप्तम् ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणं भवतु ॥

Published in the Bibl Ind Series

1342

4269 *A comm on the above*

Substance palm leaf 16 x 2½ inches. Folio 146 Lines 1 a page. Extent in slokas 1900. Character Udiya. Date the 21st year of the reign of Divyastimha. Appearance old and worn eaten.

Beginning --

अथश्रौतसूत्रप्रवचनम् ।

अथ विध्यव्यपदेशं सर्वकृत्यधिकारः । किमिदं सूत्रं बाल आस्त्रं
किमर्थमिहाराभ्यते यज्ञविधिप्रतिज्ञये । इत्यास्ताक हान्दोग्ये
द्विषो हि विधिः । अनुब्राह्मणिक + + + + +
अनुब्राह्मणिक यजुषो कर्मसु लिङ्गतो विधानमर्थग्रहणादित्यत
प्यारभ्य साधारणग्रहणविधिस्तु सर्वत्रेति वावत । अपरं बहुभि
प्रमाणैः निर्वर्ण्यते । कानि पुन यत्प्रमाणानि ब्राह्मणसूत्रार्थेषु
कल्पकं सामसमाज्ञायोक्तोपदेशः ।

It contains five prapāthakās, each divided into 12 kaudikās

Colophons

44B, षष्ठम प्रपाठक , 60B, मैत्रायण्यपौत्रस्य श्रीभट्ट-
भूतिसत्त्वामिनो जयस्वामिपुत्र[स्य] कृतोऽनुभाष्ये द्वितीय प्रपाठक ,
95B, मैत्रायण्यपौत्रस्य श्रीभट्टभूतिसत्त्वामिनो जयस्वामिपुत्र[स्य]-
कृतो तृतीय प्रपाठक 124B, मैत्रायण्यपौत्रस्य श्रीभट्ट-

भूतिस्वामिनो जयस्वामिपुत्र[स्य] हतौ सुभाष्ये चतुर्थः प्रपाठकः ;
146A, मैत्रायण्यौचस्य श्रीमद्भूतिस्वामिनो जयस्वामिपुत्र[स्य]
हतौ सुभाष्ये पञ्चमः प्रपाठकः ।

Post Colophon Statement :—

यथा दृष्टं तथालिखितम् । लेखकस्य नास्ति दोषः ।
वीरश्रीदिव्यसिंहमहाराजस्य २१ अङ्क आश्विनसुक्लद्वितीया
शुक्लवासरे वीरवल्लभपुरासनमहाजनश्री नीलकराणन्दात्मज
केशवानन्देन लिखितमिदं पुस्तकं समाप्तम् ।

भौमस्थापि, etc, etc.

This is the commentary on *Latyāyana Śrauta sūtra*, published in the *Bibl. Ind. Series*, as by *Agnisvāmi*.

All the colophons in the present manuscript, however, seem to attribute it to *Bhattabbūti*, the son of *Jayasvāmin* and the grandson of *Mattraṣya*.

1343.

1138 द्राघायणीयसूत्रदीपः । *Dṛaḥyāṇīya sūtra dīpa*.

By Dhanva.

Substance, country-made paper 9x4 inches Folia, 31 of which the first two leaves are missing Lines, 10 on a page Extent in slokas, 800 Character, Nāgari Date, Sam 1658 Appearance, old

See I.O Catal No 269.

Col :— द्राघायणकृते सूत्रे दीपे धन्विनिर्मिते ।

द्वितीये दशके उत्तः पञ्चमः पटणोऽधुना ।

श्रीरक्षु खवत् १६५८ समये वैशाखमीने इदं पुस्तकं ।

शुभं भवतु । राम ।

In leaf 10B appears the following colophon :—

द्राघायणकृते सूत्रे दीपे धन्विनिर्मिते ।

द्वितीये दशदशो(?) द्वितीये पटणोऽधुना ।

1344.

1319. *The Same*

Substance, country made paper 10x13 inches Folia 21 Lines 11 on
a page Extent in slokas 500 Character Nagua Appearance tolerable
Incomplete

It begins —

औ गच्छेय नम । अथ सर्वस्येषु ब्रह्मत्व विधातुमुपक्रमते ।
सर्वेषु ब्रह्मा दक्षिणेन हति । सर्वेष्वपि औतमार्षकर्मसु ब्रह्मा
भवेत् न पुनस्तद्वाचादिवत् औतमेव ब्रह्मण (?) प्रवर्तत इत्यर्थ ।
तेषां तेषु कर्मसु क्रियमाणेषु ब्रह्म दक्षिणतो भवेदिति । इयम
प्यत्र विवक्षितमिति ।

Col :— इति ब्राह्मण्यण्डते सूत्रे दौरे धन्विनिर्मिते ।

दिलीचे दशके दत्त पञ्चम बदलोऽपुनः ।

As there are no other colophons in this MS it seems
to contain the 15th patala only

For other patalas see Weber No 311, IO Catal 269
L 61

1345

36. **छन्दोगापरब्रह्मम् ।** *Chandôgâparâ-Sûtram*

For a description of the MS see Rāj Mittra Notices
No 806.

Chandoga is a word of frequent use in Smṛti works,
meaning a chanter of the Sāma Veda, and the word अपर is
used here as distinguished from पूर्वं, पूर्वं meaning prior to
death and अपर after death.

The work contains directions for a Chandoga for
“अन्त्येयिक्रिया” or funeral rites, and for श्वादाश्राद्धादौ or rites
to be performed on the 11th day from death, i.e. the day on
which mourning terminates

1346.

997. **शौद्रसूत्रम् or शुद्रसूत्रम् ।** *Ksudra-Sutra.*

Substance, country-made paper $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 20 Lines, 13 on a page Extent in slokas, 550 Character, Nāgari Date Samvat 1916 Appearance, old. Complete

For the work see I.O. Catal. No 272 It is a Sūtra work in three prapāthakas, consisting of 13 sections.

Post Colophon Statement :—

वर्षे संवत् १९१६ या वदि ९ नवम म्युदिने लिखितं लक्ष्मण-
सुत + + + रचनायेन । लिखितं परोपकारार्थम् ॥

1347.

2824. **गोभिलगृह्यसूत्रम् ।** *Grhya-Sutra by Gobhila.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 29 Lines, 4 on a page Character, Nāgari Date, Śaka 1741 Appearance, discoloured Complete. But the Parisista is wanting

Post Col. :—

ग्रहे १७८१ विक्रमनामसंवत्सरे चैत्रवद्य द्वादशी सोमवार
लक्ष्मणभावर पाठक ४७५ । इदं पुस्तकं नानादोक्षित भागवत
टोकेकरस्य ।

Printed in Bibl. Ind.

1348.

2791. *The Same.*

Substance country-made paper $6\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 38 Lines, 10 to 12 on a page Character, Nāgari Date, Samvat 1652 Appearance, discoloured and worn out Complete

Last Colophon :—

इति चतुर्थं प्रपाठकम् । इति गृह्यसूत्रम् समाप्तं शुभमस्तु ।

Post Col. :—

संवत् १६५२ समवे प्रथमभाद्रपदशुक्लचतुर्थ्यां गुरौ वाराणस्यां
लिखितम् ।

(1067)

1349.

2797. *The Same*

Substance, country made paper 10x6 inches Folia 67 Lines 7 on a page Character Nāgara Date Samvat 1813 Appearance, discoloured Complete

Colophon —

इति गोभिलगृह्यसूत्रे चतुर्थे प्रपाठक ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

Post Colophon —

ओ ॥ सवत् १८१३ वैशाख वदौ अमावास्या लिखितम् ।
अमलाचलस्थ पुत्र भ० देवनामस्तेव पुस्तकम् ।

1350.

1207 गोभिलगृह्यभाष्यम् । *It continues on the Same*

By Narayana son of Mahābhata

Substance country made paper 11½x6½, 10½x5 inches Folia 1st part 28 2nd from 21 to 85 written in a different hand and at a different time Extent of the work śloka 481 as stated at the end of the MS Appearance old Generally correct Complete (but 2nd prapathaka is twice repeated owing to ill adjustment of the two different MSS)

For a description of the work, see L No 1967

1351.

10587 *The Same* In four batches of leaves.

I

Substance country made paper 8½x3½ inches Folia 34 Lines 13-15 on a page Character Nāgara of the 15th century Appearance old and repaired

To the end of the first prapathaka

Col — इति गृह्यभाष्ये नवमौ कण्डिका प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः ॥

For the beginning of the work see L 1967

II.

Substance, foolscap paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folios, 61, of which the first is missing. Lines, 6 on a page. Character, modern Nagara. Appearance, fresh.

Fol. 2. —

इति मृद्वभाष्ये प्रथमप्रपाठकस्य नवमो कण्डिका ।

Fol. 59B. —

इति द्वितीयप्रपाठकस्य सप्तमो कण्डिका ।

The MS. ends abruptly.

III

Substance, country-made paper. 10×4 inches. Folios 130-137, of which four are missing. Lines, 8 on a page. Character, Nagara of the fourteenth century. Appearance, very old and repaired.

From II. 8 to the end.

146B, इति द्वितीयस्य अष्टमो कण्डिका ।

End :— आसीदत्सुसर्गोत्रोयं (गोत्राक्ष) ब्राह्मणो ब्राह्मणायणो । ।

यासाभिधानच्छन्दोग[?] साक्षाद्वासवपरः ।

तस्य पुत्रोऽनुवृषो (शरोपो) भृशामदेव इति स्मृतः ।

विदित. नर्मलोकेषु रामदेव इवापरः ।

महावनस्तु विख्यातो भुवि(?) (रामदेवसुतो भवत् in the next batch of leaves).

यस्य कीर्त्तिमतः कीर्त्तिर्ज्ञानिम(र)द्यापि नष्टेति ।

नारायणाख्यस्तस्यापि नारायणपरायणः ।

पुत्रो बलवत्त्वाभूत् सदा स्वाध्यायवत्सलः ।

तेन सदेहनाशाय कर्मणा तुष्टिं कृत् सता ।

गोभिलाचार्यगौतायाः स्मृतेर्भाष्यमिदं कृतं ।

तदेतद्विहितदेवैर्विप्रैर्मध्यस्थवृत्तिभिः ।

कुलाग्र्ये विज्ञाय संपाद्य मनुकम्पया ।

Here ends the MS. (see L. 1967)

IV

Substance country made paper 10x4 inches. Folia 7. First six leaves are marked both 1-b and 223-228. The 7th is written in a different hand containing the concluding portion. The 6th leaf ends abruptly. The last leaf, however, begins in the first line of 6B and goes to the end of the MS.

Last Col :—

इति श्रीगोविन्दसूत्रभाष्ये नागवद्धते चतुर्थप्रपाठकम्
दशमोऽङ्गिका चतुर्थ प्रपाठक समाप्तः । समाप्त गोविन्दसूत्र
भाष्यः ।

The extent of the work is thus given in the preserved portion of MS —

अत्र श्लोकसप्तसप्त चत्वार्यंशोऽष्टाविंशति च । (Here ends
the 6th leaf)
श्लोकाः पञ्चदशमेव सप्त्या नागवद्धिताः ।

1352.

1307. **सङ्घासंग्रहं नाम परिशिष्टम् ।** *Grhya sangraha*

By Govila's son.

Substance, country made paper 4½x3 inches. Folia 12. Lines 10 on a page. Character Nagari. Date Samp 1508. Generally correct. Complete. Appearance old (borders corroded with age).

Post Col —

संवत् १५३८ वर्षे मार्गश्रैयंशदि ६ श्रुतौ श्रीहलदुर्गे महाराय
श्रीभवानुविजय राज्य जिवाङ्गी . . . त् जिवाङ्गी प्रवदान
अध्ययनाय लिखित शुभं भवतु कल्याणं मङ्गल श्री । .. ए.
प्रवदानविपाठौ ।

Printed in Bib Ind

1353.

3023. **गोभिलपरिशिष्टम् ।** *Gobhila parashista*

For the manuscript and the work see L. 1074

The Post Colophon Statement:—

संवत् १६८५ वर्षे पाशुपत शुद्धे १३ भूमे अष्टादश नागराति
पुत्रपोषमेन लिखितम् ।

श्रीवमस्तु । । श्रीविश्वनाथाय नमः । श्रीनमिंशो रक्षतु ।
शुभं भवतु । श्रीलक्ष्मणपाठक शुभं भवतु । । श्रीरामाय नमः ।
श्रीकृष्णाय नमः श्रीः । । ह । श्री । श्रीः । १

1354.

1034. **छन्दोगपरिशिष्ट or कर्मप्रदीपः ।** *Chandogaparisista*
in Karmapradipa.

By Kivara Mota see Cat. Cat. page 101B.

■ Historic, country-made paper 10x4 1/2 inches. Folia, 24 Lines, 11 on
a page. Written in slokas, 620 Character Nagara Date, Saig. 1725. Ap-
proximate, old Yema. Generally correct. Complete.

This additional chapter is devoted to Utsarga and Upākīraṇa rites to be performed before the commencement and completion of the annual recital of the Vedas.

1355.

1298 छन्दोगपरिशिष्टटीका (परिशिष्टप्रकाशाख्या) ।

Chandoga parīṣṭa tīkā

By Mahāmahopādhyāya Nārāyaṇa.

Substance, country made paper. 11x8½ inches. Folio 104 of which leaves are 43-48, and 48 are missing. Lines 9 on a page. Extent in slokas 300. Character Nagara. Date Sam 1000. Appearance very old, indistinct at places. Complete.

For the beginning see IO Catal No. 450

A commentary on Keśava Mīśra's Chandōga-parīṣṭa by Nārāyaṇa, son of Sōna, son of Umapati of the time of Jayapāla*. This Chandōga-parīṣṭa is also sometimes called Karmapradīpa.

Printed in Bibl Ind

It ends:—

अपराङ्गे तु पितरः सन्ध्याया सिद्धचारया ।

शर्वस्यां सर्वभूतानि द्रव्यानि नितरां स्रष्टेति ॥ १४६७२० ॥

Col. — इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीनारायणकृतौ छान्दोगपरिशिष्ट-
टीकाया द्वितीय प्रपाठक समाप्त । सम्पूर्णमिति ।

Post Col —

शुभमस्तु । संवत् १५६० समये यावत् यदि १ सोमवारे
राजाधिराज श्रीमत् रूपनारायणभूतं तिरभुक्तिदेशमध्ये
(?) दरिभंगानन्दे कर्म

* Nārāyaṇa is said to be a great supporter of Prābhākara school. He belongs to Kanjivilla family.

त्रिपाठी श्रीजगन्नाथस्यात्मपाठार्थे ॥ कर्णफलालङ्कृत पण्डित-
श्रीगौतम्यात्मन-श्रीरत्नाकरेण लिखितमिति मङ्गस्तपस्तकम् ।
शुभमस्तु ।

पुस्तकलिखनपरिश्रमवेत्ता विद्वज्जनो नान्य ।

× × लङ्घनखेदो हनुमान् भर वेद ।

शुभमस्तु । स्वर्गादित्यनत्यन्नमुपकारिता ।

परितमधिक कार्यैर्लाभ्यै साधुगुरुर्वपि । १

On the obverse of the last leaf there is a line—

कर्मप्रदीपको भाष्य श्रीत्रिपाठीरघुनाथसुत त्रिपाठीजगन्नाथकौ पुस्तक ।

वामदेवत काण्डदेवखेद पुस्तक (in a different hand).

1356.

6470 *The Same*

Substance country made paper 9×4 inches Folia 84+61 L11 cm 10
on a page Character Nagara Date Samvat 1816 Appearance old and
discoloured Complete

The first two prapāthakas are contained in fol 1-84
The colophon of the second prapāthaka comes in the third
line of the first leaf of the second batch of leaves 1-61,
which contains the third prapāthaka

See I O Catal. No 150

Last Colophon —

कान्निविस्त्रोयमन्त्रामहोपाध्याय श्रीनारायणविरचितपरिशिष्ट-
प्रकाशे द्वितीय प्रपाठक समाप्त ।

Post Colophon —

श्रीविश्वेश्वरो जयति, etc, etc

मवत् शके १८१६ विरोधस्तत्नामवत्सर व्यापादश्रुत्यापद्धत्या
भौमवाररे । श्रीगङ्गाविश्वेश्वरसन्निधौ अय यः नमस्त्रिमगमत् ।
शुभ भूयात् ॥

1357

6453. कर्मप्रदीपभाष्यम् । *Karma pradīpa bhāṣyam**By Mīra Aśāditya*

Substance country made 1710 14x5 inches Folio 10 100 10
 11 per page Character Nagari of the eighteenth century Ext 100 and
 116 166 restorations in a modern hand The original leaves are badly
 damaged but have been carefully repaired Complete We have also the
 text here

The Text is better known under the name of *Gobhila Smṛti*, being a supplement to the rules of Gobhila

For Āśāditya's commentary see IO Cat. Nov 162
 163

Last Colophon —

इत्याद्यादिव्यमिदं विरचितं कर्मप्रदीपभाष्यं समाप्तम् ।

1358

6488. कर्मप्रदीपविरिति । *Karma pradīpa viriti**By Śivānanda, son of Śubha Vīrānanda*

Substance country made 1891 13x7 1/2 inches Folio 14 100 8
 11 per page Extent in slokas 2000 Character in Devanagari 11th century
 1901 Appearance fresh Complete

Last Colophon —

इति विद्वत्सुकुटुमाशिक्षणीशानिवचनरत्नमल सुकृत्योविद्या
 मात्मन शिवशमविरचिताया कर्मप्रदीपविरितौ द्वितीयाध्याय
 समाप्तः ।

Post Colophon —

सुम । मी । यावत् सुदी ११ । सवत् १८६१ मालवीय-
 बालसुकुन्दस्यैव पुस्तकम् ।

For the beginning of *Karmapradīpaviriti*, see Oxf.
 395A

It ends .—

यस्याः क्षपाक्षटाक्षेण क्षतेयं विवृतिर्मया ।
परिचयेण सा देवी प्रीता भवतु सर्वदा ॥
मोदञ्जातीय-विश्राममुखस्य तनयेन हि ।
शिवरामेण रचिता विवृतिर्विदुषा मुदे ॥
यदत्र चाधु + + + यदस्ताधु तदादितः ।
विलोक्य विबुधैः श्रोथ्यं मयेव विहितोऽञ्जलिः ॥

1359.

10301 गोभिलीयश्राद्धकल्पभाष्य । *Gobhīlīya-Śrāddha-
kalpa-bhāṣya.*

(*With the Texts marked in rubrics.*)

By Mahāyāśas, disciple of Tārikika Bhaṭṭa.

Sub-stance, country-made paper 10x5½ inches. Folia, 62 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 1400 Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, old and repaired Complete

An old and authoritative work, quoted by Raghunandana in his Śrāddha Tattva. See W. p. 79, which describes a MS. of the work dated S. 1156 (A.D. 1400).

Beq. :—

ॐ नमो श्रीगणेशाय । श्री सामवेदाय नमः ।
आराधितो नरैर्यस्तु वाञ्छितार्थफलप्रदः ।
तमहं भक्तिपुङ्गवः ननु नौमि देवं जनार्दनम् ।
यत्ना गोभिलमाचार्यं यत्ना भट्टन्तु वार्षिकम् ।
करिष्ये श्राद्धविवृतिं सुचरा प्रीतये ऋटम् ॥

अथ श्राद्धममावास्याया पित्रभ्यो दद्यात् ॥ यत् पित्रपित्रयश्चा-
दनन्तरं श्राद्धं सूचितं तच्छ्रा + + + दद्याद्धार्यमासीन-
मिति वदता न च तस्यैतिकर्त्तव्यता कश्चित् उक्ता ॥ तदर्थ + +
+ + + प्राश्न्यते ॥ अथ पित्रपित्रयश्चादनन्तरं श्राद्धकर्म
विधये ॥

It consists of 9 chapters : at the end of the last chapter, it is said :—

एषोऽध्यायश्चिरन्तनभाष्यकारिर्न व्याख्यातो नापि दर्शितः । अस्माभिस्तु
मन्वांसु प्रतिष्ठा वृक्षमानत्वादर्थित इति ॥

Last Col. :—

इति गोमिलीयश्राद्धरूपभाष्ये महापण्डितश्रीमहायशोवि-
द्विंशति समाप्तमिति ॥

Following the last colophon, there are seven slokas, containing, however, no information

The date of the MS —

संवत् १७० + आश्विन वदि ८ सोमे चवाही जामेनद्वेण लिखापिन
मधुर सधे ॥

1360

10109 **आवसथ्याधानपरिशिष्टं ।** *Atasathyadhāna*

parishisṭam

One leaf in the Nagpur charter of the eighteenth century containing 21
karikas

Col — इति नामवेदिनामावसथ्याधानपरिशिष्टं समाप्तम् ।

Then in a later hand :—

एतद् गृह्यतौ प्रेते कुर्यादेकादशेऽहनि ।
प्रागेवैकादशश्राद्धादन्त + + विवर्जितम् ॥

Beg :—

श्री ॥ स्मार्त्ताधानं प्रवक्ष्यामि यथोक्तं मुनिभाषितम् ॥
नि.श्रेयसार्थिनो ह्यथ प्रवदन्ति मनोषिणः ॥ १ ॥
तत्पूर्वेद्यु + + + गृह्योक्तं पौर्णमासवत् ।
आ(य) मुखौपवसथिकं भुजौघाता तु दम्पती ॥ २ ॥
क्षौमादिसम्भवे राम परिधा + + विश्वनौ ।
भुजौ देश उपकृते कटादिपि वारिते ॥ ३ ॥

पत्नी दक्षिणतस्तर्मे प्रयच्छत्यधरारणि ।

उत्तरोय + मानाय ऋत्विग्भानोरुपास्तये ॥ ३ ॥

उक्तश्च घाग्नं रात्रौ कृत्वा जागरणं ततः ।

उषाकाले बहिः स्नात्वा आहृत्यापः पवित्रिताः ॥ ५ ॥, etc , etc.

1361.

10862. गृह्यभाष्य । *Gṛhya Bhāṣya*.

Substance, country made paper 9×4 inches. Folio, 28 by counting the leaf marks are lost in corrosion. Lines, 8-10 on a page. Character, old Nagari of the fourteenth century. Appearance, very old and worn-out.

A fragment

The following colophons are found.—

इति गृह्यभाष्ये प्रथमा कण्डिका ।

इति गृह्यभाष्ये सप्तमी कण्डिका ।

इति गृह्यभाष्ये प्रथमप्रपाठकस्य नवमी कण्डिका समाप्ता ।

It quotes Kammapradīpa and Kātyāyana.

(1) सुदसुचप्रमाणं कात्यायनेनोक्तं ।

(2) खादिरो वाच पार्श्वोवा ।

From the following passage, it appears to be the comm. on some Gihya Sūtra of the Sama Veda.—

प्रायश्चित्तविधानं कर्मप्रदीपश्च ।

अथ कश्चिदाह इहाधानविधिरनाज्ञाता अभ्वर्ष्युभ्यो गृह्योयादिति तद-
समीक्ष्य + + + धानस्य । कुतः स्रष्टायावामेव यस्यान्तरे विधानात् ।
परिधायाद + + + इत्यादि कात्यायने कर्मप्रदीपे । पूर्णाहुतिगोदानान्तं
मन्त्रमुक्तं । खगदो + + च लक्ष्यमुक्तं ।

न चैतद्युक्तं । यत् स्रष्टायाविहितमना(?) इत्यपरस्रष्टायाविहितमनुष्ठेयते ...
... .. होमो विधीयते । मायं ह्येत इति माय-
माहुति । मायमाहुत्युपक्रम एव । कौथमराणाचणीयाना
होमः ।

PRAYOGAS AND PADDHATIS OF THE SĪMA VEDA

1362

1281 चयनप्रदीपः। *Cayanapradīpah*

Ily Narasimha.

Substance, palm leaf 17½x1 inch Folia 102 Lines 4 on a page
Extent in slokas 2350 Characters 14 of the early eighteenth century
Appearance, looked Complete

Beginning.—

गविप्राय वम ॥

अथ भद्रावीरकरणम् । विव इवेति वचनात् दिवा दीप्तास्मनो
पात्ये (?) सम्भावातिदधार्ति । उदकृषय्य मरु वन्यकवया वराह-
विहृतं पुत्रिकाननायय (?) गवेधुका कृष्णाजिन अम्बिद्योचरतो
निधान अम्बादान देवस्य त्वा भवितु प्रसवेन्निर्वाञ्छया पूज्य
हस्ताभ्यामाददे मार्कसीति सख्ये कृत्वा दक्षिणेनासभ्य भयति ।
पुञ्जते मन उत पुञ्जते धियो विप्रा विप्रस्य दृष्टतो विप्रश्चित
विद्योना दधे वयुमाविदेक इन्मच्च देवस्य सवितु परिष्टुति ।

33A, इत्युद्गाढनरसिंहकृतौ चयने उखासम्भारकर्माणि समाप्तानि,
40B, इत्युद्गाढनरसिंहकृतौ चयने यकादशौकर्माणि समाप्तानि, 61B, द्वादशौ-
कर्माणि समाप्तानि, 80B, इत्युपाध्यायनरसिंहकृतौ चयने त्रयोदशौकर्माणि
समाप्तानि, 102B, इत्युद्गाढनरसिंहकृतौ अध्यायकर्माणि चयन समाप्तम् ।

It ends thus —

ज्योतिष्ठोमस्य अतिराचसम्यस्य माग्निचिग्यस्य कतोरङ्गतया
नाना तन्धो नाक्षत्रेभ्यो मण्डप भाष्यगभोजनानि दातुमहमुत्तुजे ।
तत्र ध्यान्तिकरम आशीषकरममादीपनान्ते (?) मृष्टप्रवेष्टनम्,
माह्वयत्वादिस्रापनम्, ध्यान्तिमिर्विमुक्तोऽयु यच्च विद्वान् समाचरेत् ॥

1363.

38. सप्तसोमसंस्थापद्धतिः । *Sapta-Soma-Samsthā Paddhati.*

By Govardhana Tripathi.

For the MS. see L. No. 804. The word Samsthā means, literally, establishment, that is, liturgy of Soma Sacrifices. Sapta-samsthā would mean seven sets of such rules, evidently for the performance of seven sacrifices, only one of which, the Agnistoma, is treated of in this MS. It seems to be a mere fragment of a large work for the use of Sāma-Vedī priests.

For a description of the work, see I O. Catal 410 and 411

1364.

1049. *The Same.*

Substance, country-made paper 8x11 inches. Folia, 12. Lines 9 on a page. Extent in slokas, 950 as stated in the MS. Character, Nagari. Appearance discoloured.

Colophon:—

इति श्रीदीक्षितगोवर्द्धनेन विरचिताया सप्तसोमसंस्थापद्धतौ
अष्टमोऽध्यायः समाप्तः ।

Post Colophon:—

ग्रन्थसंख्या ८५० ।

1365.

1023. ज्योतिष्टोमपद्धतिः (उद्गात्र) । *Jyotiṣṭoma-paddhati.*

By Rāmakṛṣṇa, the son of Dāmodara Tripathi.

Substance country-made paper 9x4 inches. Folia 14. Lines 8 on a page. Extent in slokas 550. Character, Nagari. Date, Sam 1805. Appearance, old. Complete.

A manual for the performance of Jyotiṣṭoma sacrifice

Iyotistoma is a Soma sacrifice, which consists of 21 stoma is and is performed in the spring season

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाग्निष्टोमसंस्तुत्य ज्योतिष्टोमस्य प्रयोग उच्यते ।

ऋत्विगर्षेयोऽनूचान इत्याद्यङ्गलक्षणवान् ऋत्विग भवेत् । अग्नौ ज्योतिष्टोमेन यज्यते । तत्रोद्गात्र भवता कर्त्तव्यमिति सोम-
प्रवाकेन प्रार्थित उद्गाता यदार्चिष्य न चिकीर्षति तदा नमः
सोमाय राज इत्यङ्गा सोमप्रवाक प्रत्याचक्षीत न करिष्यामीति
यदार्चिष्य चिकीर्षति तदा त प्रतिमनयेत् । मङ्गस्मेवोच
इत्यादि ॥

End —

अनुष्टुप छन्द इन्द्रो देवता उदवसानोऽपामिद्यौ विनिधोगं
गायन्तिता० वा २ रो १५ चोर । ३ । पूर्वाङ्गितिपक्षेऽपि प्रकीर्ता
उद्गृहीयह्वये गायन्तु ।

Col — इति औत्रिपाठिदामोदरच्छुना शमक्येन नामाया-द्वितीय
नामधेयेन कृताया ज्योतिष्टोमस्य पञ्चतौ तृतीयसवन समाप्तम् ।

इति ज्योतिष्टोमस्य पञ्चतिः समाप्ता ॥

Post Col —

सवत् १८०५ शके १६७० माघ शुद्ध १० भौमे ।

1366

755 ब्रूढनवराचम् । *Brūḍa Navarācam*

For the manuscript see L 1592, see also IO Catal Nos 431 and 432 which seem to supplement the portion of the work embodied in the present manuscript

1367

450 सुब्रह्मण्यप्रयोगः । *Subrahmanya-prayoga*

For the manuscript see L 1368

Post Col. :—

इदं पुस्तकं मौन्युपनामवैभनायेन स्मार्थं परार्णयम् ।

The nine lines on the reverse of the last leaf are Subrahmanya Sāman.

1368.

1050. क्रतुप्रायश्चित्तम् । *Kṛatu-prāyaścittam*

Substance, country made paper 9½×4½ inches. Folio, 18 Lines, 11 on a page. Extent in slokas 500 Character, Nāgara Appearance, tolerable Complete

Directions for expiatory rites in connection with accidental violation of the rules for sacrifices enjoined in Sāma Veda. This work professes, in the beginning, to follow the authority of Brāhmanas, Kaudīkāra and Upagīanthakāra

Beginning :—

नमः सामवेदाय । अथ क्रतुलोपमिदानौमुच्यते । ब्राह्मणोक्तं क्षुद्र-
कारोक्तमुपयज्यकारोक्तपमप्युपसङ्गस्य प्रथमं तावदवह्निप्रयश्चित्त-
मारभ्योच्यते । तत्र ब्राह्मणद्वयत्रमुक्ता । (?) यदि प्रन्तोवाच-
श्चिद्यते (?) यच्चस्य शिरश्चिद्यते ।

It ends :—

एवमेवाहुतिदय क्षिरण्यवाप्तमुक्तं ।
सर्वं न सर्वं होमविच्छेदे प्रायश्चित्तम् ॥

Col. — इति क्रतुप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

Authorities consulted. —

1. क्षुद्रकार, for यज्यकार, कात्यायन, सूत्रकार, कल्पकार, भाष्यकार, बौधायन ।

1369.

5829 होरिषपद्धति । *Horīṣa-paddhati*

By Horīṣa

Substance country-made paper 9×4 inches. Folio, 94 Lines 8 on a page. Extent in slokas 1500 Character, Nāgara of the nineteenth century Appearance fresh Complete

The manuscript is hopelessly corrupt

Beginning:—

श्रीमच्छेषाय नमः ।

क्रियापद्धतिर्निर्यते ।

तत्रानुक्रमः ।

+ + दुर्कान्तर्गता इत्यादयश्चपिगङ्गाः ।

स्नानाकृतपर्यङ्गमिव प्रथमाहपिगङ्गा

कुर्याच्च भवमे चेत् + + + + +

+ + + + +

आशिशो द्विगुणा दभां सम्यस्तु प्रकाशस्तथा ।

अथो करणमुच्छिष्ट आह + वैश्वदेविक ।

अनुशब्द न कुर्वीत भावाद्वा + + + + +

विकिर न स्रधा कुर्यात् पितृशब्दोभिरभ्यता ।

आतोमान्तमनुवज प्रवर्द्धिमाविसर्जनम् ।

अष्टादशप्रदायांश्च प्रेतश्राद्धेषु वर्जयेत् ।

सगोत्र परगोत्रोवा यदि स्त्री यदि वा पुमान् ।

प्रथमेऽहनि यो दद्यात् स दद्याच्च समापयेत् ।

शालीभि + + वापि श्राद्धैश्च उत निर्वपेत्

प्रथमेऽहनि यद्व्य तदेव स्यादश्राद्धिकम् ।

तिलाहविष्य + कर्म च + + + + +

मयाध्यान पुसवनसौ + + अथनान्यतः ।

श्रोत्र्यन्तो जातकर्म + + + + +

+ + नामधेय योष्टिक = ततोऽक्षप्राश्ने विधिः ।

धूडाकर्म्मोपनयनसन्ध्याप्रविधयस्ततः ।

चतुर्गोदानिकादीनि व्रतानि च समासतः ।

अधिलक्षितमुपाकर्म समावर्तनमेव च ।

आचारस्य गृह्यस्य गृह्य छयिविधस्ततः ।

छामिकोऽटमश्रकददशूकायनाशनः ।

परिभाषा प्रतिनिधिर्भूयुद्धोद्धवादयः ।

अधोनां नामधेयानि विवाहादिव्यवस्थिति ।

यवस्या चोपनयने यद्विद्वंस्योपवौतयो ।

अजिन मेघलादङ्गनाविप्रोविधिरेव च ।

भिच्छाश्रुनियमाश्रोच विधिराचमनस्य च ॥

सन्ध्याधिकार्यनिर्जातिरुपाकर्मव्यवस्थिति ।

माङ्गस्यान्तर्ध्वस्रा च समावर्तनकर्मस्य ।

ओक्षोरिलेनोपकृतो नामगानां निगद्यते निगद्यते ।

अथाप्रियापणपूर्वकेभ्य परिजयादिकर्मभ्यः प्रथममेव सगत्या-
चिपमाद्वपुजायुषंस्य षड्विंशमभिमतम् । तथाच छन्दोगपरिशिष्टम् ।

End —

या यौत गाभिलाक्षैर्गङ्गा(यङ्गया) मृजुपदे सम्यगाश्रम्य
स्रग्मा ओमन्मियादिभिर्यां विधम (भिचेम) भमतया प्रापिता
प्रोज्जलत्वम् ।

सैवेय कण्डकादिव्यपनयनमनोहारिणो भ्रान्तिग्रन्था
यापारार्ये मदौया भवतु शुभगति पद्धतिः नामगानाम् ।

सप्तद्वितित(विदत)युञ्जानुचमन्यस्तदृक्षा (?)

ममरुद्धमिनियोगैर्मन्तरत्नैश्च पूर्णा ।

विविधमुनिवरोक्तिर्नासततर्करभिः—

भंवतु हृदयभूषा गुणदेय दिजानाम् ।

Colophon —

इति त्रिपाठिओक्षोरिलविरचित पद्धति ।

1370.

10585. छन्दोगमुद्रापद्धति (r कर्म-शिक्षा ।

Chandoga-grhya paddhati or Karma Śikṣā

By Viṣṇu (Mathura, Aqnihotra) son of Asadhara and
grandson of Irivikrama

A manual for the performance of domestic rites in accordance with the Gobhila Grhya Sūtra. It often quotes Karmapradīpa and Grhyā Samgraha.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगोभिलाचार्याय नमः ।

वासुदेव नमस्कृत्य पद्मनाभ सनातन ।

इन्द्रो गन्तां हितार्थाय करिष्ये ऽष्टद्वयपद्धति ।

ऽष्टद्वय परिशिष्टस्य ऽष्टद्वयमाश्रय्य पद्धतौ ।

विचार्य आश्रयन् सर्वं सदाचारस्य शास्त्रम् ।

कर्मशिक्षा करिष्येह शिष्यानां हितकारिणाम् ।

कुर्वन् कर्माणि या वृद्धा न मुह्यन्ति कदापन ॥ ३ ॥

अथ सर्वकर्मकामादौ ज्ञान सन्ध्यावन्दनञ्च कुर्यात् 19B, अथ पार्वणस्थानी मातृपद्धति, 23B, इतौदानी पुनराधानादि वाच, 27B, अथ विवाहकरण, 47A, आधानपुनराधानसहित विवाहकर्म चतुर्थोपवर्त्य अग्निहोत्रीविष्णुना, मायुरेण कृत समाप्तमिति । गर्भाधानं तु वक्ष्यामि ।

47B, अथ भुसवन, 52A, अथ सौमन्तकर्मपद्धति, 55A, अथ जातकर्म, 55B, अथ मेधाजनन, 58A, अथ चन्द्रदर्शनकर्मपद्धति, 59B, अथ नानकरणम्, 73A, उपनयनपद्धति सप्ताविंश समाप्ता । अथ केशान्तकरण, 78A, अग्निहोत्रीविष्णुकृतपद्धतौ गोदानादीनि षट् त्रयानि समाप्तानि, 82B, अग्निहोत्रीविरचिते (?) विष्णुकृतपद्धतौ सोत्सर्गोपाकर्मपद्धति समाप्ता, 84A, इत्यादि प्रायश्चित्तादि समाप्तानि(?), 84B, अथाश्विनपद्धति, 88A, इत्यग्निहोत्रीविष्णुकृतपद्धतौ (?) ज्ञानान्त समाप्त । अथ विवाह करोति, 93B, इति गोयञ्च । गोयज्ञेनाश्वयज्ञो व्याख्यात ।

94A, अथावसथ्यकर्मकामारम्भ । अथ अवसाकर्म, 98B, अथवाकर्म समाप्त ।

101A, अथान्य[य]जीकर्म, 102B, अथापायण 106A, अथापशायणीकर्म, 107B, अथा पूषाष्टका, 110A, अथ + + ऊर्द्ध कथ्याष्टम्या मासाष्टकाकर्म । तन्त्रानेकथा विप्रतिपत्तिर्दृश्यते ।

116 A, यथा नारायणेनोक्तं भूवाकेन तथैव च ।

तथा मयाच लिखितमादौ त्रिविक्रमोदितम् ।

किमधिकं तु वक्ष्यामि मत्तस्ते हि महत्तमा ।

यदत्र लिखितं दुष्टं शो (षो)थ्यं तद्याश्चिकैदिने ।

मासाष्टकाकर्म समाप्तं । अथान्वष्टका, 124B, अथानन्तरं पिण्डपितृयज्ञस्य पठति , 127A, पाण्डुनाष्टका समाप्तेति , 129B, चेत्त्रौकर्म समाप्तं दौक्षितं त्रिविक्रमेण शाखान्तरोक्तविधिना एतत् कर्म लिखितं तच्च शाखायनपठतौ त्रिविक्रमपठतौ वा दृष्टव्यम् ।

अग्निहोत्रौ (?) विष्णुहृतपठतौ कर्मशिक्षाया आवसथ्यकर्माणि समाप्तानि । अथ प्रज्ञातऋष्यादौनि कतिचित् कर्माणि ब्राह्मणसङ्केने पठतिप्रमादक्ष्याम् , 131A, एतत्कर्मप्रदौपष्ट्यासमष्ट विरुद्धं नारायणाचार्य्यसम्भतेन केवलप्रायः सक्षमेण शालाकर्म समाप्तम् । पशुपक्षविधिस्तु भूवाकाचार्य्येणोक्ता(?) दृष्टव्या द्रुक्कामेनेति इदं ग्रन्थगौरवात् न लिखितमिति । अथ ह्यपोत्सर्गपठति । अथ गोभिलोक्तत्वात् संपूर्णानुष्ठानसिद्धिर्न भवति । अथ सामवेदसंबध्यच्छयाय निलोक्तविधिमाश्रित्य पठतिर्लिख्यते ।

133B, ऋषोत्सर्गकर्मपठति शिक्षाया समाप्ता

अथ ह्यक्षारम्भे पुण्येहनि प्रतिष्ठं प्रथमे जागलयोजने दृष्टव्याम् ।

140B, अथातो वास्तुपरीक्षा (and some minor topics)

End — कृमिमिन्द्रस्येतिमन्त्रे वसिष्ठ ऋषिः इन्द्रोदेवता गायत्रीष्टम्बः कृमिपातने विनियोगः । अथ मधुपर्कविधिः , कर्मविधिः प्रागुक्तः एव दृष्टव्यो विवाहकाले । अतश्चात्र पुनर्नोक्तम् ।

Col —

इति ऋक्षपठति समाप्ता ।

भार्गवो अमरदमिच पक्षप्रवरसम्भितः ।

श्रीपरशुर्भणो नत्ता पौत्रस्त्रिविक्रमस्य च ।

पुत्र आशाधरस्यैव सामवेदस्य शाखवान् (?) ।

आहिताग्निमाधुरो विप्र[] हृन्दोग्यमृच्छपद्धति ।

कर्मशिक्षामिमा चक्रे विष्णुनामा सुधी उनु ।

विदन् दिक्क शोध्य सदेति प्रार्थना पुन ।

प्रसन्न हि मनो येयां प्रेक्षणीया सदैव ते ।

कथ्येय (?) सर्वंशास्त्राणि हृन्दोग्यमृच्छपद्धति ।

न चात्रालीतिकर्तव्य दोषदृष्टिपर मन ।

दोषो ह्यविद्यमानो हि तच्चित्ताना प्रकाशते ।

Last Col —

अभिज्ञोविष्णुना (?) कृता लिखिता च हृन्दोग्यमृच्छपद्धति
अस्या अर्द्धसमाप्ति ।

Post Col —

छक्ति श्री सवत् १६०५ समवे आनन्दनाम सवत्सरे + + +
वदि १२ सोमे वदिन । पठनार्थं परोपकारार्थं ।

A line after this is blurred over with ink

1371.

8092 कौटुमि-सामगानां संस्कारप्रयोगः ।

Kautilmi-Sāmagānā Samskāra Prayoga

forming part of Śūārkoḍaya by Gajā Bhatta

Substance country made paper 10½ x 4½ inches. Folia 19 Line 10
on a page Extent in slokas, 400 Character, Vāgara of the eighteenth cen-
tury Appearance oil and coloured Complete

Colophon —

इति श्रीमत्सामगानां शिवाकर्षोदये कौटुमि सामगानां संस्कार-
प्रयोग समाप्तः ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ कौटुमि सामगानां संस्कारप्रयोगो उच्यते । तत्र पुण्याह-
वाक्यविवेचनं कात्यायनानामिव । तत्र सर्वोपयोगितादिभि
प्रयोग उच्यते ।

1372

0020 रामकुतूहलः । *Ramakutuhalh.**By the son of Mukunda*

Substance country made paper 13x6½ inches 101 x 86 lines 17
on a page Extent in shloka 3100 Character modern Nagari 111 Varanasi
fresh Complete Date Sampat 1911

Last Colophon —

इति श्रीरामकुतूहलोत्तरे छान्दोग्यनिबन्धे सकलनिबन्धार्थ-
द्योतक षोडश प्रकरणं पूर्णम् ।

Post Colophon —

संवत् १९४१ मी० अगस्त वदी १ वार मङ्गल । बालमुकुन्दस्येदं
पुस्तकं ३३ । स १८०६ प्रति लिखी (प्रतिलिपि ?)

The beginning of the work —

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः । श्रीमन्महात्रिपुरसुन्दर्यै नमः
श्रीसामवेदाय नमः ।

यस्य ज्ञानाद्वाक्त्रमप्येकरूपं

यस्य ज्ञानाद्वाक्त्रमप्येकरूपम् ।

नि सकृत्लेऽपीरुदः सप्रपञ्चं

यस्तु वन्दे विष्णुमोक्षारूपम् ॥

गौरीश गिरिश गृध्र चिनयन शम्भु हर अम्बकम्

गङ्गा धूर्जटिक भव पशुपति गङ्गाधर यो विभु ।

एव नाम गणेश्वर सूरेश्वर सृष्टा प्रबन्ध बन्धु

नलोमाश्च गङ्गाधिप विवशुते किन्तस्य विघ्नाङ्कयम् ॥

ब्रह्मात्मोद्यौ सप्रविज्ञात्मप्रज्ञया

येनास्मात् शाश्वत धर्ममूलम् ।

ससारान्मौ हेतुभूत दिजाना

वन्दे श्रीमद् गोमिखाचार्यपादम् ॥

The object of the work —

कर्मागारे भवान्बौ निपतितजनयेणैसन्ताणपोत
नि सामान्य वरिष्ठ निगमगदिताग्रान्धमात्राघिरुदम् ।
कान्दोग्ये गोभिलोक्तादभिमतसदाचारयोग्य सुबोध
ध्याय[ध्याय] प्रबन्ध कमपि च रचये औरमाकान्तपादम् ॥

The author's father, family, Guru and native place —

देशानामपि मध्यदेशविरिते राष्ट्रे महाख्ये सुभे
श्रीमत्सूर्यकुले त्रिवेदिविमले स्थातो मुकुन्दात्मन ।
काशीरामधरासुराचनपर तेनारामारभ्यते
यज्योरामकुतूहलोक्तु सुतरां भूतौ सहस्रास्थिनाम् ।
अथात सर्ववर्णस्य तत्त्वज्ञानार्थसिद्धये ।
तन्मूलज्ञापनार्थं सदाचारो ऽभिधीयते ।
सोऽपि वर्णाश्रमाणां वैष्ट्येन विवक्षित ।
देशकाल-कुलपार क्षात्राशाभेदबोधक ।

स आचार ऋषिभि पार्थक्येन स्पष्टीकृत । + + + + +
पुन कौटुम्ब देशकालादिना वर्णाश्रमाणा भेदज्ञापक ।

So it relates to domestic rites, as prescribed by Gobhila for a Sāmavedī Brāhmaṇa. It quotes and explains various texts bearing on the subject, and gives directions for the performance of the rites.

3B, इति श्रीरामकुतूहले कान्दोग्यनिबन्धे सवन्धचतुष्टयविद्याणीय नाम प्रथम प्रकरणं पूर्णम् ।

अथातश्चत्वारिधत् सस्कारा अष्टगुणयुक्ता गौतमोक्ता दिवातिविधयास्तेषा-
मपि आदावेव अष्टौ सस्कारा दिवत्प्रतिपादकाः ते च ।

गर्भगण्ड पुण्यन्येनैकस्तेष्वपि तेषां ।

जातनामाश्रमध्याय्यौषोपनयने तेषां ।

सस्कारानिति जानीयाद् गौतमोक्तविधानतः । मार्कण्डेयपुराणस्य . . .

वतएव श्रीमद्भोगिलाचार्याः कौमुदिशाखायां सूत्रं प्रणीतवान् । तच्चिह्नोप
शिष्यपारम्पर्येणागतं प्राप्य स्वशाखाविहितपरिशिष्टांश्चावलोक्य माम्मतं कर्मांशु
छानाविरोधेन सुबोधार्थं स्मार्त्तसिद्धान्तकौस्तुभविधिं प्रारभ्यते ।

तत्र पुण्याहं सक्तिवाचन-गणपतिमाह्वयचतुर्दशं नवग्रहपूजायुग्यजप-हृदि
आह्वानां समस्त कर्मादिषु विधानात् कर्मप्रदीपोक्तविधिना माह्वयपूजनमारभ्यते ।

कर्मप्रदीपे

गौरी पद्मा शची, etc, etc

The other authorities consulted are —

4A, षडविंशब्राह्मण, 4B, तथाच व्यास, 5B, वशिष्टसूत्रम्, वशिष्ट,
7B, तथाच सादनिकापरिशिष्टम्, 32A, ह्य, 35B, मनु, 41A,
ह्यान्दोग्यपरिशिष्ट, 56B, पितृसंहिता ।

It is divided into two parts, the first consisting of 19
chapters and the second of 16 chapters

Part I

The colophon of the first chapter has been quoted
above

5 इति श्रीरामकृष्णले ह्यान्दोग्यनिबन्धे सगणाधिपगौर्यादिमाह्वयवप्रा-
वाचनपूजनप्रकरणं द्वितीयं पूर्णम्, 7B, •हृदिआह्वयप्रकरणं तृतीयं पूर्णम्, 10B
•कुशकण्डिकाख्यं प्रकरणं चतुर्थं पूर्णम्, 17B, •विवाहप्रकरणं पञ्चमं पूर्णम्,
20A, •चतुर्थीकर्मप्रकरणं षष्ठं पूर्णम्, •गर्भाधाननाम सप्तमप्रकरणम् पूर्णम्,
20B, •पुष्टवन नामाष्टमं प्रकरणं पूर्णम्, 22A, •सौमन्तोन्नयनं नवमं प्रकरणं
पूर्णम्, 23A, •जातकर्मप्रकरणं दशमं पूर्णम्, 24B, •नामकरणप्रकरणं
मेकादशकं पूर्णम् (the colophon of chapter 21 on annaprāsana
has been omitted), 27A, •चूडाकरणप्रकरणं त्रयोदशं पूर्णम्, 30A,
•उपनयनप्रकरणं चतुर्दशं पूर्णम्, 32A, •सन्ध्यापासनप्रकरणं पञ्चदशकं पूर्णम्,
33A, •ब्रह्मचारिव्रतोद्देशकं नाम षोडशकं प्रकरणं पूर्णम्, 33B, •सावित्रव्रत
विमर्गो नाम सप्तदशकं प्रकरणं पूर्णम्, 35B, •समावर्त्तनप्रकरणं सप्तादशं पूर्णम्,
38B, •प्रकरणमेकोनविंशतिकं पूर्णम् ।

Part II

Begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ कार कौषुमि व्याम गोभिल जैमिनि तथा ।

नत्वा गणपतिश्चाथ वक्ष्ये पञ्चमुद्योमहम् ।

चातुर्वर्गस्य सामान्यमनुष्ठानमुदाहृत ।

महामुखमनादृत्य पतञ्जले न लभ्यते ।

आराधयेदोत्तरे तस्मात् पञ्चपञ्चविधिं व्रते ।

प्राप्यते च फलं यस्मात् सूनादीर्घैर्न लिप्यते । etc

41A, इति श्रीरामकुतूहले छान्दोग्यनिबन्धे वैश्वदेवप्रकरणं प्रथमम् 40A
 •सामान्यहोमप्रकरणं द्वितीयं पूर्वम्, 51B, •वास्तुपूजनप्रकरणं तृतीयं पूर्वम्
 56A, •धान्यध्यानप्रकरणं चतुर्थं पूर्वम् 61B इति रामकुतूहलोत्तरे
 छान्दोग्यनिबन्धे अग्निर्गर्गोत्सर्गप्रकरणम् प्रथमं पूर्वम्, 63B •उपसर्ग
 प्रकरणम् षष्ठं प्रकरणम् 64B, •सप्तमं प्रकरणं पूर्वम् 68B, धान्याधान
 प्रकरणमष्टमं पूर्वम् 71B, दर्शनमकप्रकरणं नवमं पूर्वम्, (The colophon of
 Ch A omitted) 74B, •आयुज्यकर्मप्रकरणं द्वादशं पूर्वम् 75B
 नवाग्रप्राशनप्रकरणं त्रयोदशं पूर्वम्, 77A, आयुहायकप्रकरणं चतुर्दशं पूर्वम्
 78B, अष्टकाप्रकरणं पञ्चदशं पूर्वम् 82B, •अष्टकाप्रकरणं पञ्चदशं
 प्रकरणम् ।

The last colophon has already been given above

It ends with giving a list of contents

अनुक्रमिका चैव सखारा गौतमोदिता ।

सुखावबोधार्थतया अस्मिन्नेव प्रकीर्तिता ।

सख्या प्रकरणानाञ्च त्रिशत्पञ्चाधिकास्ति या ।

एकोना विप्रति पूर्वे ज्ञाता वै षोडशोत्तरे ।

आलोकयिष्यन्ति च वे दिव्य रामकुतूहलम् ।

स्नानं कर्मणि छन्दोमा मोह वेद्यन्ति ते ह्यपि ।

मृष्टा कर्मप्रदीपश्च नवग्रहमखलाया ।

आरक्षिको वेदमन्त्रास्त्य परिसंख्यानमेव च ।

বাশিষ্ট আত্মকল্যাণস্য ঋদ্ধাসমহক তথা ।
 যতশ্রুতমুপাধায় সাঙ্ক্যো বিধিরিচ্ছোদিত ॥
 আনন্দাঙ্কয়মপ্রমেয়বিষয় যৌগেকগম্য সদা ।
 আত্মসৌদ্ধাৰিণ্য সাম্মত ত্বিতিপদৈ মুন্য পদ () শ্রান্ততম্ ।
 তস্মৈ কোটিনতি বিধায় সতত চাশ্রাস্যহে শ্রাখিনা
 শ্রীমদ্রোমিলসুখসুখিত্তিরচিত স্যাদ বিধিভূতযে ॥
 স্বপ্নেশাশ্রিবহুন্তার শ্রিবয়া সযুত শ্রিবম ।
 ত্রৈলোক্যশ্রিবদ বন্দে দেব হরিহরাভ্যকম ॥

1373

79. ऋषितर्पणम् । *Ṛṣi tarpanam*

For a description of the MS see L 817

The first seven leaves are lost, and twenty leaves only remain out of the 27 which completed the MS. So the manuscript extends over 320 slokas only, 1 leaf in the average containing 16 slokas, and not 500 as put down by Rajendralala, who apparently did not notice that the MS had seven leaves missing

Post Col —

লিখিত ঐতানবন্তসুত ঐতামমরামেয় ॥ রাজনগরমধ্য
 সম্বৎ ১৮০২ বর্ষে শ্রা ১৫৬ আবদ্য শুদি ১২ রবৌ ঐরস্ব ॥
 কল্যাণমস্তু ॥ ঐ ॥

There is no clue to ascertain to what *śākhā* it belongs

1374.

5274 वृषोत्सर्गप्रयोगः । *Vṛṣotsarga prayogaḥ*

Substance foolscap paper 14x3½ inches folia 14 Lines 6-7 on a
 page Extent 11 slokas 374 Character Bengali Date Saka 1790 Ap
 pearance fresh Complete

A priest's manual on the consecration of a bull in a *śrāddha*.

Beginning:—

अथ सामगदयोत्सुर्गप्रयोगः । तत्र गोघ्रातायां विनाशमुद्धाया
पुण्यभूमौ वा प्रागुदकप्लवनं देशं गोमयेनोपलिप्य दद्याच्छासादयेत् ।

Colophon —

इति सामगानो दयोत्सुर्गप्रयोगः ।

Post Colophon Statement. —

खण्डिमुनिमहोसमिते शास्त्रवर्धे
द्वयवर्दिनज्ञानोद्बोद्धुमे मित्रवत्ते ।
हिमगिरितनुभाया पादपद्म विभाय
लिखनमिदमकार्थीत् औयुत कान्तिचन्द्र ।

1375.

218 **आहुविधिः ।** *Śrāddha vidhi*

Substance country made paper 13x2½ inches Folia 5 Lines 7 on a page Extent in slokas 100 Character Bengali Appearance, fresh Complete

Directions for the annual *śrāddha* according to the *Sāma Veda*.

1376

4601. **सन्ध्याप्रयोगः ।** *Sandhyā prayogaḥ.*

Substance country made paper 11x2½ inches Folia 5 Lines 3 on a page Character, Bengali of the nineteenth century Appearance, fresh Incomplete

With explanatory notes in Sanskrit

1377.

10679. *The Same.*

Substance fool-cap paper 11x4 inches Folia 3 Lines 7 8 on a page Character modern Nāgara Appearance fresh Complete

Col. :— इति सामगानां सञ्चाविधिः ।

Post Col. :—

लिपिरिय श्रीरामचरणविद्यालयाः । पाठकयोमधुसूदन
देवशर्मणः ॥

1378.

2740

Substance, country-made paper : $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folia, one Lines, 16+7. Character, Nāgara Appearance, fresh

One leaf only beginning —

अष्टेष्टिकारः ।

गोभिलः ।

पक्षान्ता उपवक्तव्याः पक्षादयोऽभियुक्त्या इति उपवासी
उन्वाधानं तत्र मध्याह्ने तत् पूर्वं वा पर्वप्रतिपक्षम्भौ तद्दिने याग
इत्यादि ।

1379.

5280 दशकर्मपद्धतिः । *Daśa kar ma-paddhati*

By Bharadeva

Substance, country-made paper $13\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia, 51 Lines, 5 on
a page Character, Bengali Date, Saka 1766 Appearance, fresh Com-
plete

Colophon. —

इति भवदेवभट्टविरचिता दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

श्रीदुर्गा श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्री भवनाथदेवशर्मणः पुस्तकमिदं खास्यम् । शकाब्दा
१७६६ । २ । २७ ।

षष्ठ्यचरणे मतिराक्ता । श्रीराम शरणम् ।

कान्त वल्लि कपोलिकाकुलतया नाथान्तकाशोऽधुना

व्याघ्रोऽघं शरचापसन्धृतकरः श्येनः परिभ्राम्यति ।

इत्य सत्यज्ञिना स दष्ट इमुया श्येनस्तु तेनाहत

वूर्णं तौ तु यमाख्य गतमघो (?) दैवो विचित्रा गतिः ॥

1380.

10371 *The Same*

Substance country-made paper 13½ inches by 47 lines 8 on
page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old Com-
plete

The work ends in 41A, इति दशकर्म समाप्तः ।

The rest of the MS is taken up with the following
Samskāra, added by the scribe —

गर्भाधान षष्ठाधिवसनम्नाः ।

1381.

5760 सुबोधिनी । *Subodhinī*

By Śrī Rāma Śukla

Substance country-made paper 9½×4½ inches Folia 1 to 64 46 to 77
66 to 136 The contents of the leaves 46th to 65th have been restored in a
new hand in 32 leaves marked from 66 to 77 lines 9 on a page Character
Nāgara Date Samvat 1700 Appearance old and discoloured Complete

The mangalācaran and the object of the work

प्रथमं तात विश्राम विप्रेष्य जगदम्बिका ।

ज्ञानचिन्तामयी खोये निर्णीतानां तु कर्मणां ॥

प्रयोगपद्धति सम्यगुक्त्या सुप्रसादतः ।

सामगानां हितार्थाय कुर्वे नास्मा सुबोधिनी ॥

The work ends —

यस्या ज्ञानकटाक्षेण पद्धतिर्विभिन्ना मया ।

परिस्मरेण सा देवी प्रोता भवतु सर्वदा ॥

Colophon —

इति त्रिदशमुक्तमणिमार्गिकानोरहितचरककर्मकगुह्यस्योदित्या
मात्मजप्रियवराभिरचितायां सुबोधिन्या पञ्चमप्रकाशप्रयोगपद्धति-
समाप्ता ॥

Col. :— इति सामगार्ग सन्धाविधिः ॥

Post Col. :—

जिमिरिषं श्रीरामचरणविद्यालङ्कारः पाठकभोमपुस्तक
देवप्रसंगः ॥

1378.

2710.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, one. Lines, 16+7. Character, Nāgara Appearance, fresh

One leaf only beginning —

अधेष्टिकाः ।

गोभिलः ।

पक्षान्ता उपवस्त्याः पक्षादयोऽभियष्ट्या इति उपवासी
ऽन्वाधानं तत्र मध्याह्ने तत् पूर्वं वा पर्वप्रतिपत्त्यन्यौ तद्दिने यागः
इत्यादि ।

1379.

5280. दशकर्मपद्धतिः । *Daśa-karṇa-paddhati.*

By Bhairadeva

Substance, country-made paper : $13\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches. Folia, 51 Lines, 5 on
a page Character, Bengali Date, Saka 1766 : Appearance, fresh : Com-
plete

Colophon :—

इति भवदेवभट्टविरचिता दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

श्रीदुर्गा श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्री भवनाथदेवप्रसंगे पुस्तकमिदं खात्तरम् । शकाब्दाः
१७६६ । २ । २७ ।

पिठचरणे मतिराक्ता । श्रीरामः प्ररखम् ।

कान्त वल्लि कपोतिकाकुलतया नाथान्तकालोऽधुना

व्याघ्रोऽद्यः शरचापमन्युतकरः श्येनः परिभ्राम्यति ।

इत्थं सत्तद्धिना स दष्ट इषुया श्येनस्तु तेनाहतः

तूर्णं तौ तु यमालय गतमहो (?) देवी विचित्रा मतिः ॥

1380.

10371 *The Same*

Substance country-made paper 13×6 inches Folia 47 Lines 3 on
page Character Nāgara of the eighteenth century Appearance old Com-
plete

The work ends in 11A, इति दशकर्म समाप्त ।

The rest of the MS is taken up with the following
Samskāra, added by the scribe —

समाधानं यथादिशसम्पत्ता ।

1381.

6760 सुबोधिनी । Subodhīnī

By Śrī Rāma Śukla

Substance country-made paper 9½×4½ inches Folia 11 45 46 to 77
68 to 130 The contents of the leaves 46 to 68 have been restored in a
new leaf and in 33 leaves marked from 46 to 77 Lines 9 on a page Character
Nāgara Date Samvat 1740 Appearance old and discoloured Complete

The mangalacarana and the object of the work

प्रथमं तात विश्राम विज्ञेयं जगदम्बिका ।

कृत्वा चिन्तामणौ खोदये निर्यातानां तु कर्मणो ।

प्रयोगप्रवृत्तिं सम्यग् गुरुणा सुप्रसादत ।

सामगानां हितार्थाय कुर्वे नाम्ना सुबोधिनी ।

The work ends —

यस्यां कृपाकटाक्षेण पद्धतिर्निर्मिता मया ।

परिचक्षमेव सा देवी प्रीत्या भवतु सर्वदा ।

Colophon —

इति विद्वन्मुकुटमणिमाधिराजनीराजितपरमकमलशुक्लश्रीविश्रा-
मात्मजप्रियविरामविरचिताया सुबोधिनीयां यक्षमयकाण्डप्रयोगपद्धति
समाप्ता ।

Col. :— इति सामगानां सन्धाविधिः ।

Post Col. :—

लिपिरिय श्रीरामचन्द्रविद्यालयाः पाठश्रयोमधुसूदन
देवशर्मणः ।

1378.

3740.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folium, one Lines,
10+7. Character, Nāgara Appearance, fresh

One leaf only beginning —

अष्टौष्टिकालः ।

गोभिलः ।

मत्तान्ता उपवसन्त्याः यत्नादयोऽभियष्ट्या इति उपवासो
ऽन्वाधानं तत्र मध्याह्ने तत् पूर्वं वा पूर्वप्रतिपत्त्यन्धौ तद्दिने यागः
इत्यादि ।

1379.

5280. दशकर्मपद्धतिः । *Daśa karma-paddhati*

By Bhāradēva

Substance, country made paper $13\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia, 51 Lines, 5 on
a page Character, Bengali Date, Śaka 1700 Appearance, fresh Com-
plete

Colophon :—

इति भवदेवभट्टविरचिता दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

Post Colophon Statement :—

श्रीदुर्गा श्रीगुरुभ्यो नमः ।

श्री भवनाथदेवशर्मणः पुस्तकमिदं खान्दरम् । शकान्दा

१७६६ । २ । २७ ।

पिण्डचरणे मतिरास्ता । श्रीरामः शरणम् ।

कान्त वल्लि कपोतिककुलतया नाथान्तकाणोऽधुना

व्याधोऽधः शरणायसन्भृतकरः श्येनः परिव्राम्यति ।

इत्युक्तवद्दिना स दष्ट इधुणा श्येनस्तु तेनाहत-

तूर्यं तौ तु यस्मान्नय गतमहो (?) दैवो विचित्रा गतिः ।

89A, अथ द्वादशाहृत्यम् । तत्र सपिण्डीकरणम् । तस्य अनेककालत्वेपि कजौ द्वादशाह एव कार्यमनित्यत्वाच्चरौरस्य । पूर्वोद्युताक्षयानां निमन्त्रण वैश्वदेवाय द्वौ विप्रौ एकश्च प्रेतार्थम् । प्रेतस्य पित्रादे र्यं सह सपिण्डीकरणम्, तत्प्रयागे चीनः । एव यस्या निमन्त्रणम् । अग्रजौ तु देवे प्रेते त्रये चैकैक इत्येव चीनः । प्राङ्मुख विप्रद्वयमुपवेश्य यवस्ते (?) तयोर्दक्षिणभानुं ध्यालय्य अ करिष्य माणसपिण्डीकरणायादे विश्वदेवाय पुत्रामह निमन्त्रयामि । ततो निमन्त्रितौ स्त इति ताभ्यामुक्ते अज्जोधने इत्यादिना निघमान् आवयेत् ।

So according to this there must be a living Brāhmana to eat the Śraddhanna or funeral food and not their effigy in Kusā as prescribed in Bengal

11B, इह विष्णु विंचक्रमे इह विष्णवे न मम, मानसोक्तेः । इह यत्राप न मम ।

So it utters न मम in the style of a Rgvedi Brāhmana though it is intended for a follower of the Sāmaveda

End —

मोक्षदातोर्विष्णुमनुक्तस्य तनयेव हि ।

शिवरामेश रचिता मज्जतिविंदुषा सुदे ।

Colophon —

इति विद्वन्मुकुटभाषिण्यनौराजितपरमकमलमुक्तौर्विष्णुमा-
त्मजशिवरामविरचिता आर्द्धचिन्तामणौ तृतीयप्रकरणप्रयोगमज्जति
समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

मात परतर नान्यत् त्वत् पश्यामि चक्षुषा ।

अतस्त पादि दु खान्मा श्ररणागतवत्सले ।

There are three verses more

Then the date —

संवत् १७३० वर्षे आश्विन सुदि ६ सोमे लिखितम् ।

आर्द्धचिन्तामणि सम्पूर्णम् ।

लेखकपाठकयो शुभ भवतु ।

Post Colophon Statement :—

लेखकपाठकयोः शुभं भवतु ।

मङ्गलं लेखकानां च पाठकानां च मङ्गलं ।

मङ्गलं सर्वलोकानां भूमिभूपतिमङ्गलं ।

यावत्सर्वव्यसमुद्यो यावत्सर्वधर्ममखिलो मेवः ।

यावच्च चन्द्रादित्यौ तावदिदं पुस्तकं भवतु ।

अष्टौ अक्षरमहावाक्ये प्रकटपुराण्ये वाक्ये श्रीश्रीभर्तृ
उदीयतस्तद्व्याख्यानं जयदेवात्मज-दयानन्देन लिखितमिदं पुस्तकं
समाप्तम् । संवत् १७ आषाढादि ५६ वर्षे माघमासे शुक्लपक्षे
द्वितीयाया तिथौ भृगुवातरे उत्तराषाढागते श्रीसूर्ये ज्योतिष्-
मणिप्रयोगपद्धतिं समाप्तं(१) । वाक्यं पुस्तकं दृष्ट्वा तावत् लिखितं
मया आत्मपठार्थं लिखितं तथाच परोपकारार्थं । स्वयं लिखितं ।
शुभं भवतु । कल्याणमस्तु । श्रीशिवो जयति ।

1382.

5974. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9x4 inches. Folia, 251. Lines, 7 on a page. Extent in slokas, 3000. Characters, Nagari. Date, basmat 1730. Appearance, old and soiled. Complete. Written in two different hands.

The second hand begins in leaf 146 and ends in 175. Then the first hand resumes and writes to the end.

It is based on the author's *Śrāddha-Cintāmaṇi* to which it is intended as a practical manual.

See I O Catal. No. 1735 and for *Śrāddha-Cintāmaṇi* see Oxf. 710.

The author speaks of Nārāyaṇa Bhaṭṭa (1511-1574) in the very beginning. So it is clear that *Śrāddha-Cintāmaṇi* quoted by Raghunandana (1567) must be by Vācaspati Miśra (1500) and not by our author. For Nārāyaṇa Bhaṭṭa is known to be a contemporary of Raghunanda. On the other hand our author is quoted by Nirṇay-sindhu (1612 A.D.).

3B, इति औद्दिवेदश्रीपति कनिष्ठतमय वासुदेव विरचितायां छान्दा-
निर्घरणसूक्तमण्ड्याख्यायां बालबोधविवेकिन्या द्रुप्यादृषिरसोति सूक्त-व्याख्यान
समाप्तम् । A V II 11

6B, इतोऽग्राना त्वेति सूक्तत्रयाद्युद्धं सूक्त व्याख्यातम् ।

8B, इति सम ष्योतिरिति द्वितीय सूक्त व्याख्यातम् ।

10B, इति उतो असीति तृतीय सूक्त व्याख्यातम् ।

These three suktas form the 17th, 18th and 19th suktas
of the 4th kāṇḍa of A V

इति औद्दिवेदश्रीपति कनिष्ठतमय वासुदेव-विरचितायां छान्दानिर्घरणसूक्त
मण्ड्याख्यायां बालबोधविवेकिन्या ईग्राना-त्येति सूक्तत्रय व्याख्यान समाप्तम् ।

अथ क्रमप्राप्त [ये] पुरस्तादित्युद्धंमभयगणपरिपठित व्याख्यायते ।

12B, इति औद्दिवेद • ये पुरस्तादिति सूक्तव्याख्यान समाप्तम् ।

A V IV 40

16A, इति औद्दिवेद • सुप्रशंसन्ताम्बविददिति त्रयोदशसूक्तव्याख्यान
समाप्तम् । A V V 14th,

21A, • यां ते चक्रुरिति द्वादशसूक्तव्याख्यान समाप्तम् ।

A V V 31st

22A, प्रतोऽनीन मलो हि त्वमिति द्वात्रिंशत्सूक्तव्याख्यान समाप्तम् ।

A V VII 65th sūkta

28A, • अथ प्रतिसर इति अर्धसूक्ताभिध द्वाविंशत् सूक्तद्वय व्याख्यान
समाप्तम् । A V VIII 5

इति या कल्पयन्ति व्याजेन प्रतिज्ञातानि द्रुप्यादृषिरसोत्यादिकानि
वचापि (?) छान्दानिर्घरण सूक्तानि व्याख्यातानि ।

Here ends the Kṛtyānirharana sūktāṅgaṇa vyakhyanam
It is an explanation of a collection of Sūktas from Atharva
veda, directed against witchcraft, Kṛtya meaning a witch
Aufrecht says that the text belongs to the first adhyaya
of the tenth kāṇḍa, of which however the first four rks of
the first sūkta only are found at the beginning

SAMHITA OF THE ATHARVA-VEDA.

1383.

4196A आथर्वणसंहिता । *Atharvāṇa Samhitā.*

Substance, country-made paper alternately white and yellow 14x6 inches Folia, 268 Lines, 8 on a page Character, Bengali Date Saka 1741 Appearance, fresh Complete

It belongs to the recension published by Roth and Whitney

Post Colophon Statement:—

एवं खण्डे अनुवाक ८ सूक्त १४३ ऋषा ८३६ सर्वेषु काण्डेषु
ऋषा संख्या ६०१५ शुभमस्तु यशस्यत्या ६६८० प्रकाब्दा १७४१
आषाढस्य द्वितीयदिवसे समाप्तम् । श्रीहंसवरचन्द्रमुखोपाध्याय-
लिखितमेतत् भोकाय वाराणस्य शुभमस्तु । श्रीश्रीहरि श्रीहरि
नमस्तुभ्यो ।

1384.

1723 कृत्यानिर्हरणसूक्तगणव्याख्या बासबोधविवेकिनौ

Kṛtyā-nirharana-sūkta-gaṇa-vyākhyā Bālabodha-vivekinī
and शौनकीयप्रत्यङ्गिराकल्प । *Śaunakīya Pratyāṅgira*
Kalpa

By Vasudeva.

Substance, country made paper 16½x5½ inches Folia, 34 Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 1050 Character Nāgaia Date, Sam 1830 Appearance, fresh Incorrect

Post Col :—

सर्वत् १८२० ।

For the beginning of *Kṛtyānirharana-sūktagaṇa-vyākhyā* see Stein. Extr 243, p 247

उत्पातशान्ति रोगानां कोपशान्तिर्नर्पय ॥

यद्यशान्ति रोगशान्तिः क्षयाशान्तिर्नर्पय ॥

End :— अथर्वमन्त्रात् सप्रज्ञा मन्त्रेभिरभिर्दिशति मन्त्रेभिरभिर्दिशति ।

Col. :— इत्याद्यन्त्रे शौनकोयः प्रत्यङ्गिराकन्यः समाप्तः ।

1385.

1871. प्रत्यङ्गिरास्तुतम् ।

Substance, country made paper 9x4 inches Folio & Line 8 on a page. Extent is Sloka 50 Character Nāgara Appearance old

A paraphrase in 10 verses in the anustubh metre, of the first three sūktas of the 10th kanda of the Atharvaveda. There is a similar paraphrase of the Rudra sūktas of the Vajrasaneyā Samhitā in the Vallābharita.

On the obverse of the first leaf occurs the following —

सिंहो सिंहमुखो सखो भगवत प्रोत्पुङ्गवेनोऽश्वला

श्रु[ल] कृत्कपालपाशपराश्रुययोपहृताश्वला

रहाकोटिविश्रितास्तुक्कुरामारतनेनाश्वला

वालेन्दुज्वलमौलिका भगवतो प्रत्यङ्गिरामर्षये ।

The work begins —

या कन्ययन्तोऽश्वामनसस्य प्रत्यङ्गिरा ऋषिरनुष्टुपं प्रति-वेदय
यन्दासि । श्री कृष्णदेवता ॐ बीजं हि प्रति मम गवमन
पारायणे विनियोगः ॥

या कन्ययन्तो । गोरयः । कूरो कन्याः ।

विधूमिवा । तां ब्रह्मणापविर्तुं । प्रत्यङ्गिरां मयानु । १ ।

श्रीर्धमन्तो कृष्यन्तो विधूकपा भय । करो ।

यः प्राद्विषोदिहाद्य त्वा विभ त्वं योऽश्वाम्भवि । २ ।

It ends :—

पट पट ऋषि माहात्म्ये विधूमांमिसमप्रभे ।

ऋषि यद्भू स्त्रिधूलेन कृष्यन्तं पितृ शोभित । ३८ ।

एको मया प्रयोगाय न्य । व ब्रह्मविभो ऋषि ।

Then follows श्रौतकीय प्रत्यङ्गिरा कल्पः, which is but a rite of the Tantrika form in connection with Kṛtyamharana.

It begins —28B,

अथ प्राधान्येन व्याख्यातव्यत्वेन प्रतिज्ञात क्रमप्राप्त या कल्प
पन्नीत्यर्चसूक्ताभिध द्वात्रिंशदृथ सूक्तत्रय व्याख्यायते ।

तत्र तावत् प्राचीनस्तत्कल्पो लिख्यते । स च यथा ।

ममोऽथर्ववेदाय ।

ब्रह्मलोके सुखालोके सर्वलोकागुरुं शिवम् ।

सर्ववर्णमय साक्षात्सर्वतेजोमय परम् ।

सर्वविद्यापर शश्वज्ज्ञानोपायार्थं च हरम् ।

प्रणम्य सर्वदेवाश्च कृष्य च प्रथममता ॥

वशिष्ठो वामदेवश्च जाबालि कपिलस्तथा ।

नारदश्च मुक कल्पो विन्धामित्रश्च कश्यपः ॥

अमरस्यश्च पुलस्त्यश्च दुर्वासा जनकादयः (वयस्यकादयः) ।

श्वमादिमुनीन्द्राणां रुद्रमध्ये पितामहम् ।

पप्रच्छ च मुनिर्वेद्य श्रौतकं सुमहात्मना ।

अथर्वणस्य माहात्म्यं यथावद् ब्रह्मसूक्तम् ॥

उवाच तन्मे देवेशो रुद्रस्य परमं शिवम् ।

सर्वदेवमय साक्षादथर्वणमिहोच्यते ॥

तदग्न्यं मन्त्रभागेषु प्रत्यङ्गिरस्तमुच्यते ।

यद्वात्रिंशदृथं प्रोक्ता सर्वकार्थार्थसाधकाः ॥

गुह्याद् गुह्यतरा माक्षात्रैलोक्यविजये पराः ।

शिवेनोक्ता मया लब्धा समाहितमना श्रद्धया ॥

श्रान्तौ पुष्टौ समृद्धौ च महामृत्युभये तथा ।

अभिचारिकृत्तव्याख्या श्रान्तिपत्यभिचारिके ॥

नियहानुग्रहे चैव सर्वपापहरं शुभम् ।

भूतप्रेतपिशचादियहनाधानिवारयम् ॥

BRAHMANAS OF THE ATHARVA-VEDA

1386.

331. गोपथब्राह्मण । *Gopatha Brahmana*

A portion of Rājendralāla Mitra's MS. for the press

These leaves are written in beautiful, bold Devanāgarī, on foolscap paper, but are soiled by the hands of the compositor, and bear in places directions for the press

1387

4196B. *The Same*

Substance country-made paper Yellow and white 14 x 4 inches
Lines 8 on a page Character Bengali Written in the same hand as
Catal No 1383 Appearance fresh Complete

Published in the Bibl Ind Series

Post Colophon Statement —

लिखित श्रीहरचन्द्र मुखोपाध्याय मोक्षम दासद्वारा ।

प्रियाय नमः ।

1388.

2249 मुण्डकोपनिषत् । *Mundakopanisad*

Substance, country made paper 7½ x 4 inches Folia 8 Lines 7 on a
page Character Nagari of the eighteenth century Appearance, fresh
Complete

Printed in the Bibl Ind. Series, pp. 262 to 325 of a
collection of Upanisads

1389.

9525. *The Same*

Substance country-made paper 13 x 9 inches. Folia 3 Lines 10 on a
page Extent in slokas 20 Character, Nagari. Appearance fresh Prose
Generally correct Complete

The text only

Colophon —

इति श्रीप्रत्यङ्गिरास्तुत समाप्तम् ॥ ६ ॥ श्रीकालभैरवार्पणमस्तु ॥

Post Col —

हे पुस्तक नानादिद्वित भागवतटोकेकर याचे व्यसे लिखित
पायदुरय विनायक ॥

This is called Pratyangira Kūpa because Rsi Angirah was the first to use these sūktas in his Abhicara, i.e. the six cruel rites

Leaf 2A —

यथा त्वाङ्गिरस पूर्वे भगवन्वापसेधिरे ।
अथ यच्च वशिष्ठाश्च तथैव त्वापसेधिरे ॥

Vide A V 10 6 —

प्रतीचीनत्वाङ्गिरसोऽध्यक्षो न पुरोहित ।
प्रतीचीः कृत्या आकृत्यामून्कृत्याकृतो ऋषिः ॥

Of which the above verse appears to be a paraphrase in Classical Sanskrit

It begins —

यदक्षर पर ब्रह्म विद्यामभ्यसितोरितम् ।

यस्मिन् प्राप्ते भवेत्प्रातः सर्वं तस्याम सद्ययम् ।

ब्रह्मोपनिषद् गर्भोपनिषदाद्या आष्विनवेदस्य वज्र उपनिषदः
सन्ति ।

1392

9520 मुण्डकोपनिषद्दृका । *A comm. on the same text*

Substance country made paper 17x inches. Folio. 6. Lines 12 on a
page. Extent in el. ka. 209. Character Nagari. Apparatus & literal
Complete.

From the note on the margin मु० उ० वा० it appears to
be by Dimodari.

Beginning —

अस्या आष्विनिकोपनिषदो मोक्षहेतुब्रह्मविद्याप्रतिपादकत्वात्
अनुबन्धचतुष्टयं सिद्धं । विद्याया ब्रह्माविमर्शमज्ञोक्तिविद्यास्तुते
स्तुतिः श्रोत्रप्ररोचनाया ब्रह्मस्य सर्वव्याप्तकस्य ब्रह्मविद्याया वाक्यो
त्यदृश्वभिर्यत्तु ब्रह्मरूपाया सर्वविद्याप्रतिष्ठते सर्वविद्यावेद्यानां
ब्रह्मविद्याया विवितत्वसम्भवेन सर्वविद्यासमाप्तिभूमित्वात् वा प्रति
ष्ठात्वमित्यादि ।

1393

949 कठवल्लूतपनिषदाश्लोकः मुण्डकोपनिषदालोक्य ।

A comment on Kathavallotha and Munḍa Koptisast

By Vaidyanathakṣa

For the manuscript see L. 1813

1394

440 आश्विनोपनिषद्वाच्यम् । *Atharva-upanishad Vachyam*

By Ananda Tirtha, the founder of the Mathura School

For the manuscript see L. 1172

1390.

11072. **मुण्डकोपनिषद्भाष्यव्याख्यानम् ।***A sub comm to the same**By Anandagiri*

Substance country made paper 13x6½ inches Folia 15 In Tripatha form Character Nāgarī of the thirteenth century : Appearance, fresh Complete

The leaves are marked with the letters सु भा वा

The comm begins —

ओमणेष्टाय नम ।

ॐ नमो ब्रह्मणे ।

ॐ यश्चक्षुर पर ब्रह्म विद्यागम्यमितोरित ।

यस्मिन् ज्ञाते भवेज् ज्ञात सन्वे तस्यामसप्रयम् ।

ब्रह्मोपनिषद्गर्भोपनिषदाद्या अथर्ववेदस्य ब्रह्म उपनिषदाः सन्ति । तासां शास्त्रीरक्षे अनुप्रयोगित्वेन श्रद्धाचिख्यासितत्वाद-
दृष्टत्वादिरुच्यको धर्मोक्तेरित्यधिकरणोपयोगितया मुख्यकस्य
श्रद्धाचिख्यासितस्य प्रतीकमादत्ते ब्रह्मा देवानामित्याद्याथर्वणोपनिष-
द्भाष्यव्यासितेति विशेष ।

Edited by Dr. E. Roer, in the Bibl Ind, 1850 The text was first translated into English by Raja Rammohan Roy

1391.

1657. *The Same.*

Substance country-made paper 9½x5 inches Folia 9 Lines, 13, 14 on a page Extent in slokas 20 Character, Nagara Appearance tolerable Prose Complete

Colophon —

इति मुख्यभाष्यटिप्पण्यम् समाप्तम् ।

Complete in 38 leaves : The Ātharvanopaniṣad is said to be the Mandukopaniṣad, which is complete in 3 Prāśnas

1399

9016 *The Same*

Substance, country made paper : 10×4 inches Folia 31 : Lines, 9 on a page Extent in Slokas 550 Character, Nāgara Fresh Complete

Complete in 31 leaves

The Colophon —

इति श्रीमोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्य-परमहंसपरिव्राजकाचार्यस्य
प्रश्नोपनिषद्भाष्यस्योपनिषत्प्रश्नभाष्य सम्पूर्णं समाप्तम् । ॐ
सत्सन् ब्रह्मार्पणमस्तु ।

1400

1058 प्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणम् । *A sub-comm on the same*

*By Nāṇyanendra Sarasvati, the disciple of Jñānendra,
the disciple of Karṇāyendra*

Substance country made paper 9½×5 inches Folia, 29 : Lines 13, 14 on a page Extent in Slokas 1150 Character Nāgara Appearance tolerable Complete

Colophon —

इति परमहंसपरिव्राजकाचार्य-श्रीकैवल्येन्द्रशिष्यज्ञानेन्द्र-उभ-
यरहंसेवि-नारायण्येन्द्रसरस्वतीविरचित प्रश्नोपनिषद्भाष्यविवरणम्
समाप्तम् ।

It begins —

आद्यव्यंशे ब्रह्मा देवानामित्यादिमन्त्रैरेव आत्मतत्त्वस्य निर्णीत-
त्वात् तत्रैव ब्राह्मणेन तदभिधानं पुनस्तु इत्यादिस्तस्यैवेह
विक्षरेण प्राणोपासनादिसाधनसाधित्वेन अभिधरत्वात् न पौनस्त-
मिति वदन् ब्राह्मणमवतारयति मन्त्रेति विक्षरेति । मन्त्रे हि दे
विद्ये वेदितव्ये परा चेति अथराधेति उक्ता तत्र परा ऋग्वेदा-
द्यभिधायित्वम् । सा च विद्या कर्मरूपा उपासनारूपा ।

It is not a comm on the Upanisads of Atharva Veda, as Rajendralala says, but on the Ātharvanopanisaḍ by which the Mundakopanisaḍ is meant

1395

9530. *The Same*

Substance, country-made paper 13×5 inches Folia, 3 Lines 12 on a page Extent in slokas 114 Character, Nagara Appearance, tolerable Complete

Beginning:—

ॐ योगेशाय नमः । सुकेशाय भारद्वाज शैब्यश्च सत्यकाम
सौर्यापणीच गार्ग्यं कौश्लश्चात्रायणो भार्गवो वैदमिः ऋषय्यो
कात्यायन स्ते है ते ब्रह्मपरा ब्रह्मनिष्ठा परंब्रह्म अन्वेषमाणा एव
ह वै तत्सर्वं वक्ष्यतीति । इत्यादि ।

1396.

2250 प्रश्नोपनिषत् । *Praśnopaniṣat*

Substance, country-made paper 9½×4½ inches Folia, 9 Lines, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured Complete

Printed in Bibl. Ind. in a collection of Upanisads

1397.

9791. *The Same.*

Substance, country made paper 10×6 inches Folia, 7 Lines, 8 on a page Extent in slokas 115 Character Nagara Appearance tolerable Prose Generally correct

1398.

8595 आयर्व्वखोपनिषत्प्रश्नभाष्य । *Atharvanopanisaṭ-
prasnabhāṣya*

By Śaṅkarācārya

Substance, country paper 9½×4 inches Folia, 33 Lines, 3 on a page. Extent 600 slokas Character Nagara Fresh Complete

An exposition of the *Prāṇopaniṣad* in the *kārikā* form, in imitation of Gaudāpada's *Kārikā* on *Māṇḍūkya-*
paniṣad

The commentator, Anandatirtha, is the founder of the
Mādhva School and bases his interpretations of the text
on the Vaiṣṇavite doctrine.

It begins thus —

श्रीवेदव्यासाय नमः ।

श्रीपूर्वप्रश्नपूजितवर्य-श्रीमौनापतिरामचन्द्राय नमः ।

नमो भगवते तस्मै प्राणादिप्रभविष्णवे ।

अमन्दानन्द सान्द्राय वासुदेवाय वेधसे ।

प्रजानां पालनाय विष्णुः प्रजापति रितोरितः ।

न वायुं सूर्य्यगमान् चन्द्रनामौ सरस्वतीम् ।

सूर्य्यचन्द्रगतौ देव सनजं पुण्डरीकम् ।

तावाविश्वं स्वयं विष्णुः सर्व्वदृष्टौ करोत्यजः ।

अमूर्त्तस्य स वायुस्तु मूर्त्तसस्या सरस्वती ।

आदित्यस्य स वायुस्तु प्राणानात्मनि सनयेत् ॥

End —

नमो नमोस्तु हरये प्रेक्ष्यप्रेक्ष्यतमाय मे ।

परमानन्दसदोहवान्द्रानन्दवपुस्तते ॥

The last Col —

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्पादविरचिन श्रीमत् बटप्रश्नोप-

निषत्तुभाष्य समाप्तम् ।

Post col —

श्रीमध्वक्ष्मभ श्रीवृत्तिसिद्धप्रोत्थे लिखित उपेन्द्रवर्तिना ।

1404

951 प्रश्नोपनिषदालोकः । *Lrashtipra utalaloka*

By Vyndna Bhikṣu

for the manuscript see L 2051 Leaves are marked
from 96 to 112

तत्र द्वितीयादितोयत्ततौचप्रश्नाभ्यां विवियते । आद्या कार्यकाये
विवियतेति नेह विवियते । उभयो यत्र तु ततो वैराग्याय
प्रथमप्रश्ने स्पष्टीक्रियते ।

1401.

11034 *The Same*

*Bring a commentary on Śaṅkara's Bhāṣya on the
Prasnopanisad*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia 46 Lines 10 on
a page Extent in slokas 1100 Character modern Nagara Appearance
fresh Complete

Last Col. —

इति श्रीमत्परमहंसपरिज्ज्ञाप्रकाशार्य-श्रीमत्कैवल्येन्द्रप्रिय
ज्ञानेन्द्रगुरुवरखसेवि-गारायणेन्द्र-सरस्वतीविरचित प्रश्नोपनिषद्-
भाष्यविवरण (विवरणं) समाप्तम् ।

Post Col. —

ॐ तत्सत् ब्रह्मार्पणमस्तु मिति आधाते ज्ञाप्यपक्षे रविवासदे
संवत् १८५० (evidently the date of the copying of
the original)

1402

9516 अर्थवर्णप्रश्नोपनिषद्दीपिका ।

*Text with the comm Dīpikā**By Śaṅkarānanda Bhagavat*

Substance country made paper 13×5 inches Folia III Lines 10 on
a page Extent in slokas 722 Character Nagara Appearance fresh
Complete

1403.

254 प्रश्नोपनिषद्भाष्यम् । *Prasnopanisadbhāṣya**By Anandatirtha*

Substance country made paper 10×5 inches Lines 10 on a page
Extent in slokas 80 Character Nagara Appearance old Verse Com
plete

मायत्रो यत्र देवो स्यात् तत्र श्री परिकीर्त्तिता ।
मायत्रो नाम ब्रह्माणो देवो सप्तोः प्रकीर्त्तिता ।

and 6 lines more

Then —

इदं पुस्तकं खे० बे० का० ।

Then —

A few lines on Cakrabjalaksana.

1409

9511 माण्डूक्योपनिषत् with the comm दौपिका । *Dipika*
By Śaṅkara Bhagavat

Substance country made paper 13x5 inches Folia 4 Lines 14 on a
page Extent in slokas 120 Character Nāgara Appearance fresh Com-
plete

Colophon —

इति श्रीमच्छङ्कर[भगवत्पूज्यपादविद्वत्] माण्डूक्योपनि-
षद्दौपिका समाप्ता ।

1410.

9422 The Same

Substance country made paper 11x11 inches Folia 7 Lines 14 on a
page Extent in slokas 109 Character Nāgara Appearance tolerable
Complete

See L 2559

1411.

948 माण्डूक्योपनिषदालोकः । Comm on the same
called *Āloka*
By Vijñānabhikṣu

For the manuscript see L 1808

1405.

9528. प्रश्नोपनिषद्टीका । *A comm. on Prāśnopanīsat.*

Substance, country-made paper 13x5 inches Folia, 6 Lines, 15 on a page Extent in slokas 261 Character, Nāgari. Appearance, fresh. Complete

It is an anonymous comm. on प्रश्नोपनिषत्.

Beginning:—

आप्यर्चये मुखमन्तार्यविष्कारानुवादीदं ब्राह्मणं मुखकानुबन्धैरेव
सागुबन्धं । आख्यायिका विद्यास्तुत्यर्था ब्रह्मचर्यादिसाधनविधा-
नार्था च । सुकेशा भारद्वाज इत्यादिके दे दे पदे एकैकव्यक्ति-
पदे । सौर्यायणोपदे त्वरीर्षे च छान्दसः । ब्रह्मपराः । क्षिरण्य-
गर्भाख्यं कार्यब्रह्मैव पर ब्रह्मेति मन्यानाः । इत्यादि ।

1406.

2248 माण्डूक्योपनिषत् । *Māṇḍūkyaopaniṣat*

Substance, country-made paper 9½x4 inches Folia, 3 Lines, 8 on a page Character, Nagari of the eighteenth century Appearance, old Complete.

Printed in Bibl. Ind

1407.

9531. *The Same.*

Substance, country-made paper 13x5 inches Fohum, one Lines, 11 on a page Extent in slokas, 20 Character, Nagari Appearance, tolerable Complete

The text only.

1408.

442. माण्डूक्योपनिषद्भाष्यम् । *The comm. on the same.*

By Ānandatīrtha.

For the MS. see L. 1374.

It has 9 leaves and not 8 as Rājendralāla says.

On the reverse of the 9th leaf occurs the following:—

गायत्री यत्र देवो स्यात् तत्र श्रीः परिकीर्तिता ।

गायत्री नाम ब्रह्माणी देवो लघोः प्रकीर्तिता ।

and 6 lines more

Then —

इह प्रसक्त स्ते वे का ।

Then —

A few lines on Cakrābjalaksana.

1409

9514 माण्डूक्योपनिषत् *with the conia* दौपिका । *Dipikā*

By Śaṅkara Bhagavat

Substance country in do paper 13×5 inches Folia 4 Lines 12 on a page Extent in slokas 126 Character Nāgara Appearance fresh Complete

Colophon —

इति श्रीमच्छंकर[ानन्द]भगवत्पूज्यपादविरचित माण्डूक्योपनिषदौपिका समाप्ता ।

1410.

9422 *The Same*

Substance country made paper 14×11 inches Folia 3 Lines 14 on a page Extent in slokas 103 Character Nāgara Appearance tolerable Complete

See L. 2559

1411

948 माण्डूक्योपनिषदाशोकः । *I conia on the same*

called Aloka

By Viṣṇūnabhikṣu

For the manuscript see L. 1808

SUBSIDIARIES TO THE ATHARVA-VEDA

1413.

4171 अथर्ववेदसंहिता मन्त्रानुक्रमशिका ।

Mantrānukramanikā of the Atharva-Veda

Substance country made paper 7×4 inches Folia 27 Lines 4 on a page Extent in slokas 200 Character Nagari of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

Beginning —

योगेशाय नमः ।

अथर्ववेदमन्त्राणामनुक्रमशिका स्मृता ।

अथर्ववेदोद्देशतानि निरूप्याथ निरूप्यते ॥

तथादौ प्रथमकाण्डानुक्रमशिका ।

प्रथमेऽनुवाके सूक्तानि ६ अथ १६ व्यास प्रथम अथो नव
सुविंद्यात् द्वितीयेऽनुवाके सूक्तानि ५ अथ २५ ।

Last Colophon —

इत्यथर्ववेदसंहिताया विभक्तिकाण्डा मन्त्रानुक्रमशिका समाप्ता ।

1414

4175 बृहत्सर्वानुक्रमणी । *Brhat Sarvānukramanī*.

Substance country made paper 15×5 inches Folia 40 Lines 9 on a page Extent in slokas 1400 Character Nagari of the nineteenth century Appearance fresh Complete

See W 1187 and I O Catal No. 235

Beginning

बृहत्सर्वे भृगुरजिरोह(1) बृहत्सर्वानुक्रमशिका लिख्यते ।

नमो योगेशाय ।

ब्रह्मवेद नमस्कृत्य दुर्गा विघ्नेश्वरं गुरुम् ।

शुभिक्षं दक्षिणामूर्तिं मधर्वाग्निमभेदत ॥ २ ॥

आतिष्कृत्वा ब्रह्मवेदमन्त्रानुक्रमणीं यथा ।

अग्निदेवतच्छन्दोभिर्युक्ता पाठकलान्वये ॥ २ ॥

अथाथर्वणमन्त्राणां अग्निदेवतच्छन्दोभिर्युक्ता यत्कामाग्निमभेदत
दृष्ट्वा वा भवति छन्दोच्छरमस्यावच्छेदकमुच्यते । तावत्तत्रछन्दो
ऽनुक्रमणं गायत्र्यामिषमनुष्टुप्चतुष्टुपङ्क्तिस्त्रिष्टुपनगत्यतिभगतो प्रक-
र्षाद्युच्यते । इति तत्तत्प्रत्ययानुक्रमणं विज्ञातिसंज्ञाव्यसिद्धाव्युक्तस्यैकविंशति
२१ भन्दासीति ।

5B, इति श्रीब्रह्मवेदोक्तमन्त्राणां ब्रह्मत्वानुक्रमणिकाया प्रथमं पटल ।

II Patala begins thus —

अग्निं इति वे सेनामोहने वज्रदेवत्ये चैष्टुभे अथर्वाऽथ षोडशं
प्रभृतिरन्या विंशतिरिति विज्ञानीयात् ।

9A इति० द्वितीय पटल ।

III Begins —

अथैव वक्ष्यमाणाया मन्त्रेषु सूक्तप्रभृति सार्धं छन्दोदेवतस्य
गच्छेत्सर्वं चेत्तू अ मन्त्रस्तदिदाशेति । (?)

11B, •तृतीयः पटल ।

IV Begins —

अथातस्तृप्तसूक्तकान्तमन्त्रार्थिच्छन्दोदेवता व्याख्यास्याम । तत्र
अथप्रभृतिरितरा विज्ञातिरिति दोषो गायत्र्यासो समिति वे ।

15B, •चतुर्थ पटल ।

V Begins thus —

अथेकैरसूक्तकायमन्त्राणां अग्निदेवतच्छन्दोभिर्युक्ता वक्ष्याम । योतो
वायेति तथमेतत्प्रभृतोनि व्यष्टुभान्यष्टसूक्तानि पूर्वाणि त्रीण्यात्म
देवयानि चतुर्थं वाचा पञ्चमं पञ्चर्भमात्मदेवताकं षष्ठं ह्यं
तथापरं त्रीनीयानि अदितिदेवत्यानि ब्रह्मवर्चसकामोऽयर्ज्वामन्तो-
क्तान् देवान् अख्येदिति ।

18B, •षष्ठमः पटल ।

VI Begins —

अथैव ध्यायापदं वेदम् (२) कृमानुषममेधनुसन्धानमिधेयना-
विन्दुतायर्चमन्तर्धिष्णुदोदरतामुक्तानि श्री (१) पूर्वमनुभातो
योधोते ध्याययति ।

22B, •अष्टमः पटलः ।

VII Begins —

यो जगदयतीति द्वाविंशत्यर्थिष्णुम छत्रादूयत दवय मानुषम
मया महादहती श्रीभरततीति (१) विगटा नाम ग्राफो य
मेति ।, (६)

26B, •सप्तमः पटलः सम्पूर्णतामियान् ।

VIII Begins —

यव भटविश्वदर्थसंज्ञानायन्वेदसहिततायामिति ॐ । अथा-
नुवाक उच्यते ।

20B, •अष्टमः पटलः ।

IX Begins —

उसमेवेति सैकोनचत्वारिंशच्छब्दपादुवाककाथा सावित्री
सूर्यासदेवतमानुषम प्रथमाभि यद्यभि सोममकोत्तरानि
इत्यादि ।

32B, नवमः पटलः सम्पूर्णः ।

X Begins —

ॐ विश्वसर्विन्धुचक्षिप्रज्ञादिशिवदेवताजमतोप्रथमाविधानमिह
यद्गमानमित्यष्टौ अवधाना आद्याद्यनयो-तिप्रथमपुरिहोति ।

37B, दशमः पटलः सम्पूर्णः ।

XI Begins —

सप्तसत्या श्रीशिवदेवतच्छब्दासुनुवर्तन्ते अपरम्यो सरदा श्रीमि
देवतच्छब्दोभो दहती यतोदहतेवार्हत प्रयायः प्रयायोहो त
हूयादिति परिभाषा । अथापर्वमे विप्रतितमकादस्य सप्तमस्या
सप्तवराहविदेवतच्छब्दास्याश्वलायनादुक्तमानुसारेणानुषमिध्याम-

यितान् वर्जयित्वा । इन्द्रताम्रं च विद्यामित्रगोतमविरूपा. प्रत्युष-
मिन्द्रमण्डपयापि मायच मरुत इत्यादि ।

10B, इति श्रीब्रह्मवेदोक्तमन्त्राणां ब्रह्मसूत्रानुक्रमशिकाया उत्तरार्द्धे
एकादशमा पटल ॥ ११ । २० । सम्पूर्ण ॥

लिखित मेवा "लाल" रामशर्मा ।

स १८४७ । पाण्डुन कृष्ण २० काष्ठ्यां मध्ये मिश्र पुष्करनगर-
निराधि । मन्त्रादेवदत्त । सं । १८५१ । राम ।

1415

7852 *Several works subsidiary to the Atharva-Veda*

Substance, country made paper 9½×4½ inches Folia, 27-33, of which
foll 29, 32, 34, 35 are missing Lines 11 on a page Character, Nagara
Date, Samvat 1671=1615 A D Appearance, old and discoloured

All the leaves are marked with the letter ल० य०, on the
top of the left hand margin.

I. Foll 27-33 contain the fragment of ■ Sūtra, com-
mencing with the fifth sūtra of the 6th section of a
chapter Sections VII-X are marked with numbers. The
rest is without numbers. Leaves 27 and 28 contain pro-
pitatory mantras for Nakṣatras from Kṛttikā to Śatabhisā
30A contains the beginning of a section —

अथातोऽङ्गुलमहाशान्त्यादि यजते विदिशे । यममिन्द्र वरुण विश्वेश्वरं
विष्णुं सूर्याचन्द्रमसौ अग्निं यजान् वायुं अश्विनावित्येके अथ मन्त्रा आशानामिति
दिशा विदिग्भ्यः स्वाहा, etc , etc

31A, contains —

अथातो महाशान्तिं व्याख्यास्यामः ।

33A, the beginning of a section —

तन्ममूता महाशान्तिं प्रवक्ष्यामो यथाविधि ।

अन्यासा सर्वशान्तीनाममृतां विश्वमेवर्जौ ॥

II. 36A.—

ॐ नमोऽथर्ववेदाय ।

चतुर्थोऽपदजातानां नामाख्यातोपसर्गनिपातानां सर्वपद्यो गुर्यौ
प्रातिष्ठां । एवमिहेति च विभाषाप्राप्तं सामान्ये । पदान्तः पद्यः ।
अनुकारः खरः पद्यः । लकारविमर्जनीयौ च । स्पर्शाः प्रथमो-
त्तमाः । नव वर्गः । प्रथमान्तानि ब्रह्मयान्तानीति शौनकेय प्रति-
ज्ञानं च वृत्तिः । अधिस्पर्शश्च । द्वितीय चतुर्थाः सोपान्ताः । उत्तमा
अनुनासिकाः । आसौ घोषेऽनुप्रदानः । आसौ घोषवत् छरेषु ।

Fol 36-43, line 5, contain a grammatical work in four chapters, each divided into 4 *pādas* . The colophons name the work चतुराध्यायी

Col and Post Col :—

चौ इति चतुराध्यायि समाप्तं सं १६७१ वर्षे जेठ वदि ११ ।

See the next number

III. From 43B, line 6, आथर्वणप्रातिष्ठास्य commences and ends in fol 46B It is divided into three *pādas*

Col :—

प्रातिष्ठास्यः (?) समाप्त— प्रथमोऽध्याय समाप्त रातत्रि
कमनो । चौः । पोषी । — सं १६७१ वर्षे जेठ वदि ११ ।

Beg :—

अथातो आयाध्ययनस्य पार्वह वर्तयिष्याम । यदाना संचिता
विद्यात् । यदविधिरिति । दिवशात् ब्रह्मस्यद्यादौना । प्रथंवे ।
दे उपोत्तमे । अवर्णमध्य आकार एकादिष्वे विशेष । अवर्णान्ताश्च ।
इकारादौ च । एकारादौ च ।

IV From fol 47A to 53B, line 8, there is a short work called in the col पञ्चपटलिका.

It is divided into 5 *Patalas*.

It begins :—

ॐ नमो यज्ञेशाय ।

ॐ उक्तांशु अयं न्यायं प्रोवाच परित्यज्य ।

पर्यायाग्राह्या वापि तद्व्याप्तौ यथाक्रम ।
 बह्वनामव्यवेतानां चनेक सदृश पद ।
 आदिरान्तेषु वा यत् स्यात् तदुक्तानुक्तमुच्यते ।
 तदुत्पत्तौ तु सप्रबन्धमन्ते प्रकरयस्य च ।
 ते ह्ये सातत्विचे य विद्यादत्त निदर्शन ।
 यत्सूत्रं निश्चितं स्यादाद्यस्यान्तस्य वा पुन ।
 तेनैव तत्र वक्तव्ये तथोच्यन्तरे पदे ।
 ते चक्रं सूत्रसप्तम्या दिशोवायु निदर्शन ॥ १ ॥
 आकारो यत्र चाद्य स्यादत्रापि द्वे पदे वदेत् ।
 या पितृन् प्रभृतिष्वेहोयेतरत्र निदर्शन ।
 अवसानिकदेशश्च योऽप्येवमज्ञानता ।
 प्रक्रमस्य समाख्यं तत्रापि द्वे पदे वदेत् ॥
 योऽप्ये स्तम्भ तमित्येते विद्यादत्त निदर्शन ।
 अवसानान्तं यद् भूत्वा भवेदवयव पुन ।
 या त्वावदवसानानां तासामप्येवमुत्पद्यते ।
 वीमक्षेति यनाश्रयनीयेतदत्र निदर्शन ॥ (?)

Col —

53B, इति पञ्चमटनिका समाप्ता ।

V Another short work commences on the 9th line of 53B, and ends in 55A, l 2

Col —

इति दन्तौष्ठविधि समाप्त ।

Beg —

अथन्वायमपि देव देव ह्यशिशोर्धर ।
 प्रथमं सप्रवक्ष्यामि दन्तौष्ठविधिविस्तर ।
 हृन्दस्यध्ययने प्राप्ते विदुषामप्यधीयता ।
 वक्तारे सप्रयो नित्यमौष्ठ दन्त्यमिति स्मृ ह ।
 तस्मात्तद्विधिनिर्निह सप्रयच्छेदनाय च ।
 मुक्ता दन्त्या प्रयोक्तव्यान् व्योधान् वक्ष्ये समाहित ।

भयं यत् नृपेतानिमि स्पर्शं कश्चित् ।

ओषं तत्त वदेत् धीरो विभीतो निभनोयथा ।

V1 In four lines in 65A

Reg :—

अथ कालातीतप्रार्थयित्तमुच्यते ।

आज्यतंत्रमज्यभामांतं तत्त्वायग्ने स्वं नं वद मूर्तोति द्वाभ्यामृग्भ्या
प्ररीरमनुमन्तयेत् । तस्मै प्राथा दिप्रो अंतर्देयादिति सूत्रेण
अवसानच्छया ॥ २१ ॥ आज्यं पुच्छति । ततः उत्तरतया ।

Col :—

इति कालातीतप्रार्थयित्त समाप्तं ।

Post Col :—

संवत् १६०२ वरषे ज्येष्ठ वदि १२ मांसे अश्लेष औशोमगत
नगर वास्तव्य नामरक्षातीत्य राक्षस औपन्यवापच माहयगी भाव
विश्वनाथ अध्ययनाय ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु । औरक्ष ॥
तैकादशेदित्यादि । निशितं यावामदेव शुभं ॥

On the reverse of the last leaf, there is a line. After
a name blurred over with ink we have स्वेद पुस्तकं अक्षरस्तेष्वेव
पौष्टी ।

So this collection of works goes by the common name
of Lakshmana grantha, which, as Aufrecht says, is a collection
of Smṛtyarthasāgara

1416.

1272 आयुर्वेदप्रतिशाखभाष्यम् । *Atharvaveda, 4 samhita
bhāṣyaṃ.*

चतुरध्यायिका शौण्डीया ।

(With text)

Substance, country-made paper 6½ x 3½ inches. Leaves 62-63
leaves 62-63 65-128 are missing. Leaves 7 on a page. Date
Date Sam. 102. Appearance, old. Incomplete.

(Fourth section of the third Adhyāya and whole of the
fourth Adhyāya are wanting).

It begins :—

ॐ नमः सरस्वत्यै नमः ॐ नमो ब्रह्मवेदाय नमः ।

अथागिरसः चतुर्णां पदजातानां नामाख्यातउपसर्गनिपातानां
सन्धपद्यौ गुणौ प्रतिज्ञा ।

चतुर्णां पदजातानां नामाख्यातउपसर्गनिपातानां सन्धस्य गुणः
पद्यस्य तत् । प्रतिज्ञं मन्यन्ते । सन्धोनाम एवमन्तानि पदानि एव-
मादिषु एवम्भवति । पद्यो नामप्रथमान्तानि । लिङ्गानि ढलौपा-
न्तामौति श्रौनकस्य प्रतिज्ञानं न दत्ति । सन्धपद्याविति किमर्थं
लौकमिदं च होळत्वम् । पदचतुर्थत्वं । शृनाष्टत्वं । ङोके लोपो दीर्घ-
त्वमिति वैयाकरणेन व्युत्पत्त्यम् ।

It ends .—(leaf 110)

पूर्वार्थयः (?) पूर्वशास्त्रे ।

आज्ञातव्यमनाज्ञातं प्रपठे चेत् क्षचित्पदम् ।

इन्द्रस्य परिमेयत्वात् परिवर्तस्य लक्षणम् ।

परिमन्तस्य लक्षणम् ।

Col .—

इति श्रौनकोवे चतुरध्यायिके चतुर्थे पादे चतुरध्याविभाष्य
समाप्तमिति ।

Post Col —

संवत् १९८६ वर्षे पुरोधोत्तममासे कृष्णपक्षे चयोदशौ मन्दवासरे
लिखितमिदम् ।

In a different hand —

भं श्रीभवदेवस्य इदं पुस्तकं नात्र सन्देहः ।

This is a copious commentary on Caturadhyāyikā of
Śaunaka or Pīṭhisākhya of the Atharva-Veda

1417.

8151 आथर्वणरहस्य । *Atharvāna rahasya*

By Govinda Śastry

Substance, country made paper 10½×5 inches . Folia 82 Lines 10,
11 on a page In Tripāṭha form Character, modern Nāgara Appearance,
fresh Complete

Written in two different hands The second hand begins in 47 A

A dissertation on the literature of the Atharva Veda, with a learned and exhaustive commentary The text consists of 53 slokas

Beginning —

(Comm) श्रीगणेशाय नमः । श्रीं नमो ब्रह्मण्यदेवाय ।

प्रयत्नुरीयार्थभवो नवग्राखोऽभोष्टपलदाता ।

वक्षोऽथपरहिततू रामभक्त्यद्भुतो जयति ॥ १ ॥

तूर्यान्नायरहस्य चिकीर्षुंभदौ गिरा देवी गोविन्दशास्त्रिभूति
ध्यायत्याद्येन पद्येन वाचस्याद्यादौति ।

(1) वाचस्याद्यादि दिविषद वन्द्य विग्रहवोरका ।

तारतूर्यां सप्तवैद्यां भारतीं भावयेत्तरा ॥ १ ॥

जगज्जनितयस्याननिदानौ सचिदद्वय ।

साकारं वा निराकारं ब्रह्मज्ञेयमिति स्मृतिः ॥

The work is thus summarised at the end of the commentary —

इत्यमनवद्यपद्यसन्दोहेत्यर्च्यवेदाभिव्यक्तिशाखाचार्यादि भेदतन्माहात्म्य
तद्विषय इत्यणोन्मूलनाद्यनेकपरामर्शपदवीं प्रदर्शयं सम्मति मङ्गलानुगतानि च
शास्त्राणि प्रखण्डे इति भगवत्पतञ्जलिस्मृत्यनुपूर्वाध्वंस्कारणरूपमङ्गलमाचरन्
प्रथमपुष्पसहस्रंति असाविति ।

The work ends —

असावध्वंस्सम्भोदोऽध्वंविगमनानुगम ।

अध्वंशरहस्याख्यो निबन्धः प्राप पूर्णता ॥

Col —

इति श्रीगोविन्दशास्त्रिण्यं सतावाध्वंशरहस्य पूर्णम् ।

The Topics it treats of —

20A, अथ पैलादौनाम्न्यादिअतिप्राप्तिमाह 34B, अथवा प्रसङ्गाद्
पनिषद्विषयसम्वादमाह, 35B, अध्वंशरहस्योपनिषदि देवान् प्रति समोपदेशः,

41B, इति श्रौतकथाख्यौयानामुपनिषद्, 12A, इत्यथर्ववेदोपनिषद्विवेचनं ;
13A, इत्यथर्वसंहितास्वरूपनिरूपण ; 13B, इति ब्राह्मणनिरूपणं ; 43B,
अथ ऋग्वेदोपनिषद्विवेचनं : 14A, अथथर्ववेदोपनिषद्विवेचनं गोधादिकं निरूपयति ।

SUTRA OF ATHARVA VEDA

1418

5715 वैतानसूत्रम् *Vaitana sūtram*

Belonging to the Atharva Veda

Substance fool cap paper 10½×6 inches Fols 51 Lines 11 on a page Extent 8 slokas 130 Character Varga by a very modern hand Appearance fresh Complete

Last Colophon —

इत्यथर्ववेदे वैतानसूत्रं प्रायश्चित्तप्रसङ्गे च यज्ञप्रसङ्गे च चतुर्विंशो
अध्यायः समाप्तः । इति वैतानसूत्रं समाप्तम् ।

See W No 1491

1418A

5716 वैतानसूत्रभाष्यम् । *A comment to the same*

By Somaditya

Substance foolscap paper 10½×6 inches Fols 4 Lines 11 on a page Extent 8 slokas 2000 Character modern Vāgara Appearance fresh

The Bhāṣya is entitled Akṣepanuvidhī. It ends with the eighth adhyaya

It begins thus —

आ नमोऽथर्ववेदाय । गणपतये नमः ।

आ अथेति संहिताविधिभाषेत्यत्रोक्तं तदाहन्तर्यामि ।

The last colophon —

कौशिकीने वैतानसूत्रे ++ मादियस्याहो[प] अष्टमो
अध्यायः ।

Then after a few lines —

आक्षेपानुविधिर्नाम सोमादित्य वामोषित (?) ।

अर्वाक्षितं यदेतेन विषयस्तु विधीयते ॥

आक्षेपानुविधिस्तेन + + ।

+ + + + + ।

इति समाप्तौ कौशिकीयकल्पे आक्षेपानुविधिरिति वैतानसूत्र-
भाष्ये समाप्तम् । शुभं भवतु । कल्याणमस्तु ॥

PRAYOGA AND PADDHATI OF THE ATHARVA-VEDA

1419

58 महाशान्तिपद्धतिः ।

This manuscript is noticed in L. 835

Post Col —

मन्त्रं १५८८ वर्षं मार्गशीर्ष मासे शुक्लपक्षे सप्तम्या तिथौ
शुद्धिदिने लिखितमिदं । शुभमस्तु ।

This is a work on Śānti according to the Parisiṣṭha of the Atharva Veda. It gives the names of the articles to be collected (1B) the installation of Viṇṭyaka (2B), bathing of Viṇṭyaka (3B), and then Navagraha Yajña (8A)

1420

2225

Substance country mad paper 11x 3 inches folia 4 lines 11 on a
page Extent in śloka 70 Character Vāgarī Vīcarāce discoloured

It contains 3 works

(I) Ends in line 8 of leaf 2A

Col —

इति श्रौतकोत्ता उदरयश्चान्ति समाप्तः ।

(II) Begins in line 9 of 2A and ends in line 7 of 3B.

इति श्रौतकोत्ता उदरयश्चान्तिप्रयोगः समाप्तः ॥

श्रीकृष्णार्पणमस्तु । शके १७४८ ज्येष्ठमास शुक्लपक्षे अष्टम्या
शुक्लवर्तिका शनिवारदि तद्विनि शश्वो समाप्तोऽयं इव पुस्तकं रवीप
नामकरणे चन्द्रसूनु पुरुषोत्तमेन लिखितम् ।

(III) Begins in line 10, fol 3 and ends in 4A

इति श्रेष्ठविचारव्यानि दानानि । इति श्रेष्ठदान समाप्तः ।

In a different hand :—

इदं पुस्तकं नारायणदीक्षित भागवतम् ।

I and II are works in which Markandeya who lived for 7 kalpas is worshipped in the 60th year of a man's life to avert death. In (III) the following gifts are made for the cure of all sorts of diseases. The gifts are iron, salt, beans, blankets, and oil.

I and II differ from Ugraratha Śānti in No. 1914 where an image of Ugraratha is put up with all the paraphernalia of the Tāntrika worship.

1421. .

2918. पौषे स्त्री प्रथम-प्रसूति-शान्तिः शौनकोया ।

Paṇḍe śtrī-prathama-prasūti-śānti.

Substance, country-made paper. 6½ x 4½ inches. Folio, 2 Lines, 12 on a page. Extent in Slokas, 17. Character, Nāgara. Date, about 1809. Appearance, fresh. Complete.

Seventeen verses in the *anustup* metre, attributed to Śaunaka, containing directions for the propitiatory rites for averting the evils consequent upon woman's first delivery taking place in the month of Pausa.

Colophon :—

इति शौनकोने पौषे स्त्री प्रथम-प्रसूति-शान्तिः समाप्ता ।

Post Col. :—

संवत् १८६६ कार्तिककृष्ण १० शुद्धे आत्मारामेण ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ पौषे स्त्री-प्रथम-प्रसूति-शान्तिः ।

शौनकाः ।

सिंहे तु गावो मद्भिषो तु माघ

नभे तु माघे वडवा प्रसूतिः ।

পৌষে ॥ মাথ্যাপ্রথমা প্রসূতি
 কৃত্বা তু শান্তিं সৃষ্টিহেতুতে সৃষ্টম্ ॥
 অথ শান্তিं প্রবক্ষ্যামি শ্রোনকো হি দিগন্তয়ে ।
 যুগেন্দ্রি কুর্যাদিধিবদাত্মনঃ সুখমশ্রুতে ।

1422.

8102. **अथर्ववेदस्य कुशकण्डिका ।** *Kuśa kaṇḍika*
according to the Atharva-Veda

Substance, country made paper 12x4½ inches Folia, 12 Lines 1,
 on 1 page Extent in Slokas, 400 Character Bengali of the nineteenth
 century Appearance fresh Complete

A priest's manual for consecration of fire in accordance
 with the *Atharva Veda*

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथर्वज्योतिषप्रयोगः । आचम्य प्राञ्जनायन्य देशकालौ सतीर्त्थं
 अतुक्कर्म कर्तुं वेदादितत्त्वज्ञानं कारिष्ये । कर्मांश्चोपमन्त्र
 वर्णित ।

अथर्वस्य ब्रह्मा लिङ्गोक्तानुष्टुप् कर्मांश्चोपमन्त्रत्रये विनि-
 योगः । ॐ अथर्वस्य वक्त्रस्य विल विद्यामि मायया तान्मानुष्य
 वेदमथ कर्माणि कृण्वहे । दर्भाहाराय दात्रं प्रयच्छति प्रयच्छ पशु
 दमो लिङ्गोक्ता गायत्री दात्रप्रदाने विनियोगः । ॐ प्रयच्छ पशु
 त्वरयाहरीय मर्हिं मन्तः । यजमानो दर्भाहारेण सद्य दर्मदेशं
 गन्ता तस्माद्वाग्र गृहीत्वा वर्द्धिरपरि पर्ब्धया जुनाति ।, etc , etc.

It ends —

इति श्रीब्रह्मवेदे स्मार्तकर्मण्याज्यतन्त्रप्रयोगः ।

कर्मणा कौशिकानाञ्च व्याख्यात नन्तमान्यजः ।

मुख्यं च याज्ञिका सर्वे सदा बन्धु पाठकाः ॥

Col. —

इति अथर्ववेदस्य कुशकण्डिका समाप्ता ।

1-123.

1588. राजाभिषेकप्रयोगः । *Rajabhikṣa-prayoga.**By Kamalakara Bhāṣa*

Substance, country-made paper 10½ x 4½ inches Folia, 10 Lines on a page Patent in slokas, 100 Character, Nāgara Date, Saptat 1864. Appearance, old Complete.

Last Colophon :—

इति श्रीमोक्षानन्दरामकृष्णभट्टात्मज-महामहोपाध्याय-कमला-
करभट्टकृत-श्रीमहाशक्ति-महिती राजाभिषेकप्रयोगः समाप्तः ।

Post Col. :—

मोती काती सुदी ११ भद्रपदमासं संवत् १८६० ।

It begins :—

अथ विष्णुधर्मोत्तरे ।

काव्यां पौण्डरी प्राणिः प्रागेवाम्य परोक्षमेति राजाभिषेके
प्रथममेकप्राप्तिवाहा । तेनाप्यन्यथैवैकप्राप्तिवाहादिविष-
यमहाशक्तिमैकप्राप्तिप्रयोग उच्यते । सा च भद्र-माध्या प्रति-
दिनं भिन्न होमतत्त्वं । इत्यादि ।

1-124.

2801. सन्यास-पद्धतिः । *Sannyāsa-paddhati.**According to Śaunaka.*

Substance, country-made paper 9½ x 4½ inches Folia, 10 Lines on a page 8 to 10 Patent in slokas, 140 Character, Nāgara of the latter half of the seventeenth century. Appearance, discoloured. Complete

Colophon :—

इति श्रीनक्षत्रोक्तः एकदशविंश-संज्ञासविधिः समाप्तः ।

Post Col. :—

श्रेयं वित्तं त्वजेदिप्रो धनधान्यादिक त्वजेत् ।

श्रीकृष्णो सर्ववित्तस्य सन्नासो निष्कलो भवेत् ॥

नक्षत्रध्यावशिष्य शक्तियैव पराशरः ।

यास्युक्तो गौडपादो गोविन्दस्वामिप्रहरो ॥

इति श्रीसद्गुप्तस्य पद्धति समाप्ता ।

It begins —

प्रलयश्चतपोदानश्चोमयागादिका क्रिया ।

श्रौचाचारपरिभ्रष्ट सद्गुप्तस्य नैव कारयेत् ।

आवृत्त्यपि तापसि कुलखी श्लाघरन्तक ॥

स्य चोक्तोक्तमती (?) लोके सद्गुप्तस्य नैवमर्हति ।

अनाश्रमोदेकचत्वारि लक्ष्मिनि (?) आश्रमो लक्ष्मि एक तु

एव लक्ष्मि दिनाः पूर्वं पश्चात् सद्गुप्तममर्हति ।

— — — — —

अथ श्रौनकोक्तसद्गुप्तस्य विधि व्याख्यास्यामः । तत्र पूर्वं शब्दो मुख
आज्ञा कुर्यात् । तत्र अम देवज्ञा विदित्यमनुष्यभूतपितृमातृ
आत्मन अष्टौ आज्ञा वि कुर्यात् मनुष्यवत्सर्त्तयानि ।

VEDIC PRIESTS' MANUALS.

1425.

81 **हौचकल्पद्रुमः ।** *Hautra-kalpadruma.*

For a description of the MS see L 811.

As will be seen in L, the manuscript is very defective, and there is no indication to show that the work ends in the 5th Kusuma up to which the MS goes

The leaves were greatly in disorder; and it is with much difficulty that they have been put in order; and we find it in the same condition as described by Rājendralāla Mitra.

1426.

3221 **हौत्रालोकः ।** *Hautrālōka*

By Baghunātha.

Substance country made paper 10×4½ inches Folia, 12 Lines, 18 on a page Extent in slokas, 300 Character Nagara of the eighteenth century Appearance discoloured and mouse eaten Incomplete

On the duties of a Rgvedi priest It follows Āśvalāyana and his commentator Devaśvāmi

It begins :—

प्रगतायान(?) सन्दोहध्वान्तध्वसनकर्मैव ।

नमामि तुरगयौव हरि भारखतप्रदम् ।

आश्रयतापनमानस्य देवस्याम्नादिभिः सह ।

विदुषा रघु[ना]थेन हौत्रालोको विधीयते ।

तत्र श्रुति ।

ऋग्वेदेन हौत्राय यजुर्वेदेनाध्वर्यवे सामवेदेनोद्गात्र सर्वे-

ब्रह्मत्वमिति ऐतरेये ब्राह्मणे यदृचैव हौत्रा ह्ययते यजुषाध्वर्यव

मिति । तथाच न्यायसूत्रेऽपि ऋग्वेदेन होता करोति । यजु-
वेदेनाध्यव्यव सामोद्गीयमिति । वायव्यच उपक्रमोपराहारयोरेव-
वायव्यप्रतीति र्वृष्यते । अत्र वेदपद मन्त्र ब्राह्मण-समुदायपरम् ।

1427.

2999. सत्रह्यत्व-चातुर्मास्य-हौषालोकः । *Satrahmatva-*
Chatuṁmasya Haulaloka

or

चातुर्मास्य-हौष-ब्रह्मत्वयोः प्रयोगः ।

Substance country made paper : 9½ x 4½ inches Folia 16 Lines 14
15 on a page Extent in lokas 700 Character Nagari of the eighteenth
century Appearance old and discoloured Complete The third leaf is not
there and the 13th is twice given

On the duties of the hotṛ or the priest of the R̥gveda
and of the Br̥hm̐ or the superintending priest in a *Chatu*
māsya rite

It begins —

अथ चातुर्मास्यहौषब्रह्मत्वयोः प्रयोगः ।

चातुर्मास्याग्निं प्रयोज्यमाणं पूर्वेद्यं वैश्वानर-पार्ज्वन्यति
चातुर्मास्याग्नीति इष्टुयन् नमे + नि अ वैश्वदेवादीनि यत्वाग्नि
पर्जाति तानि प्राग्गुन्धा यौगंमास्या चैत्वा वा आरक्ष्यमानं तस्या
पूर्वस्मिन्नहनि वैश्वानर पार्ज्वन्य देवतामिष्टि चातुर्मास्यानामार-
म्भाय कुष्यात्

4B, ममाप्तं वैश्वदेवपूर्वं । वैश्वदेवानन्तरं यौगंमासेनेहा चातुर्मास्य
व्रतान्युपेयादिति यथासूत्रम् । प्रकृतिवद्ब्रह्मत्वप्रयोगो ज्ञेयः । अथ वक्ष्यप्रणामः ।

8A, इति वक्ष्यप्रणामः ।

It ends —

विश्वेषु विश्वायमेतदेव

सूखीत्यनिन्दायि विभूयते मे ।

यज्ञान्समालोक्य विभात्य सर्वं
स्ववन्तु निन्दन्तु वताय वा माम् ।

The last Col —

इति सप्तपत्न्यानुष्ठांस्तुष्टौमालोकः ।
अनेन प्रीयतां देवो भगवान् कमसेन्दर ।
लघोदसिह यूयमामन्ताक कुलदेवतम् ।

The authorities quoted and consulted —

1B, कारिका, 2A, सिद्धान्तभाष्य, 12A, देवघात, अन्विलाप
12B, गोपाल, 14A, मित्रा, वांछाचनः, 15A, अन्तभाष्य ।

1428

1051 हौषकारिका from प्रयोगरत्नम् । *Hautakārīkī*
from *Prayogarātna*

By Narasimha Yajña, disciple of Isvara Bhaṭṭa

Substance country made paper : 9½×4½ inches Folio 18 Lines 12 on
page Extent in lokas 430 Character Nagara Appearance tolerable
Complete

For *Prayogarātna* see I O. O 16 178

Memorial verses on the duties of the Hotṛ priest during
the performance of Havyajña sacrifices, viz new and full
moon sacrifices, seasonal sacrifices, etc

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

विशेष शारदा लघोः प्रकर लोकप्रकरम् ।

नत्वाथ लिख्यते हौषकारिकापुस्तक मया ।

प्रथममि गणार्थोऽथ विप्रश्चान्तदिवाकरम् ।

दन्तावलमुख सान्द्र सिन्दूरारणविग्रहम् ।

वन्दे विष्णु जगद्धर्मु नौलाचलनिवासिनम् ।

यत् कटाक्षकदेशात् स्य कृतकृत्वाः सुरा अपि ।

मौमासायुगलक्ष्याख्यानिष्पन्न श्रौतकर्मणाम् ।

निधातारं गुहं नोमि यतिभ्योऽभ्यासोम् ।
 प्रदत्तं यद्याननवाचनानुमो
 अथाभाषा धीनकमाद्यनायनम् ।
 करोति तत् शून्यविदोपिशाचं
 प्रयोक्तव्यं नरनिश्चयज्ञा ।
 नानाश्रोतं निपुणा चात्रिकाम्बुजमन्तराः
 द्वाहमेतदयुक्तं वा सन्तुमर्ह्यं भव्यता ।
 वक्ष्येते प्रथमं दर्शयोर्यमासो यनक्षयोः ।
 अवस्थापनादिकं सत्याजयान्तं तत्तत्तत्तत्तत्

It ends —

शून्यं मित्रं देवानामिति वाक्या निरादं चक्षुः
 संवाक्ये वाचिनं नात्र शून्यं स्यात् वैश्वदेवतम् ।

Col —

इति चातुर्मासो गुनाद्योदितेष्टिक-चौचकारिका समाप्ता ।

After the colophon there are three verses :

The following verses describe the lineage and mode of the author just preceding the colophon of *Dirāpaurāṁśā-kārika* in 9B

भवति सद्योदितदंष्ट्रं यामश्रीनाम वसुधातुः ।
 यत्र योवरसिद्धो नातस्तत्सुतुमः काशोम् ।
 अमृत्यन्तरावतसो नारायणभट्टसचकः ।
 काशो अमायो च सुपुत्र गोपनाथ विप्रचित्त सुबुधः ।
 गोपीनाथसुधातुः (च) यज्वा योमप्रसिद्धचित्तोऽस्मिन् ।
 श्रोतप्रयोगरत्ने दर्शयोर्यमासविप्रदत्तः ।

Col —

इति दर्शयोर्यमासचौचकारिका समाप्ता । 9B

1429.

3225 चौचम् । *Hindus.*

Substance country made paper 24 3/4 inches F 12 lines, 6 ?
 4 on a page Character Nasta'liq ever seen in colour V. 12-13-14
 coloured in complete at the end

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।

अथ दशपौर्णमासहोत्रप्रयोगः । होता दृतोऽस्मि कर्म्म करि
ध्यामीत्युक्ता क्षतावस्थकक्रिय होतरेहोत्युक्ते प्रागुदगाहवनीयो
अवस्थाय प्राङ्मुखो यज्ञोपवीत्याचम्य दक्षिणाहद्विहारं प्रपद्यते ।

1430

1029 दशपौर्णमासहोत्रप्रयोगः । *Dasha purnnamasa
haustra prayoga*

Substance country made paper 8x4 inches Folia 14 Lines 8 on a
page Extent in sloka- 230 Character Nāgara Appearance fresh Com-
plete

Mantras are unaccented

A manual on new and full moon sacrifices, intended for
the Hotṛ order of priests. It appears to belong to the Āśva-
layana School of R̥gveda.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ दशपौर्णमासहोत्रप्रयोगः । होता दृतोऽस्मि कर्म्म करि
ध्यामीत्युक्ता क्षतावस्थकक्रिय होतरेहोत्युक्ते प्रागुदगाहवनीयो
अवस्थाय प्राङ्मुखो यज्ञोपवीत्याचम्य दक्षिणाहद्विहारं प्रपद्यते ।

It ends thus —

ॐ भू खाहा, भुव खाहा, स्वः खाहा,

ॐ भूर्भुवः स्वः खाहा

सम्राजपेन उपस्थाय तोषेण निष्कृन्वानियमः । इति सन्तिकृते ।

Colophon —

इति दशपौर्णमास होत्रप्रयोगः समाप्तः ।

1431.

1939 The Same

Substance country made paper 9x4½ inches Folia 6 (alike 10 35)
Lines 10-12 on a page Extent in sloka- 200 Character, Nāgara Appearance old A fragment

It begins —

धीतरेहि इत्युक्ते प्रागुपमाऽवनीयात् अवस्थाप्य प्रागुपमो यज्ञो-
पवीत्याचम्य दक्षिणाह्निकेन प्रमथते । पूर्वोक्तोत्तर अक्षरेण
प्रणीता इधमपरेण प्रणीते चालान् चालान्नवत्स्रस (?) तोषमा-
चक्षते ।

Colophon —

इति दर्शपौर्णमास शौच समाप्तम् ।

Two lines more—

Ends — श्रीवत्स्रस ।

A manual of duties of the Rgvedi Hotr Priests in con-
nection with the Darśa and Purnamāsa Ceremonies. Such
books are generally based on Āśvalāyana.

1432

3639 पौर्णमास-शौचप्रयोगः । *Purnamāsa-ha* 11
prajja

For the MS and the work see L 2218

Colophon —

इति पौर्णमासशौच समाप्तम् ।

अमावास्याया विशिष ।

The portion of the manuscript giving particulars in
the New moon rites is lost.

1433

3018 (इष्टिचय) आधानशौचप्रयोगः । *Adhana ha* 11
prajja

Substance country or de paper 8x2½ inches Folia 2 Lines 10 11
on a page Folio in lokas 10 Character Nāgara Appearance dis-
coloured

It begins—

नक्षत्रं विकल्पः । आद्योत्तमे चैवायास्याता आद्यमिष्टौ
द्वितीयस्यामिष्टौ देवता । अथ प्रयोगः नमःप्रवृत्त इत्यादि । पञ्चदश
सामिधेन्यः । आवाहने अग्निमस्य आवह । सोम मा(३)वह ।
अग्निं पवमानमावह ।

Colophon.—

• Leaf 1B—

इति प्रथमेष्टिः, द्वितीयेष्टिः ।

Leaf 2A—

अथ द्वितीयस्यामिष्टिः ।

Leaf 2A—

इति द्दष्टिचय आधानहोत्रप्रयोगः ।

In leaf 2B begins :—

अन्वारम्भनीयेष्टिः—अन्वारम्भनीयेष्टिः । नमः प्रवृत्त इत्यादि ।
पञ्चदश सामिधेन्यः । आवाहने अग्निमा(३)वह । सोममा(३)वह ।
अग्नाविष्णवा(३)वह ।

Colophon in the same leaf :—

इत्यन्वारम्भनीयेष्टिः ।

It is a manual for the guidance of the Hotṛ priest in Adhāna ceremony. The MS appears to be a fragment. It ends with the Anvārambhāntya ceremony.

For a similar work see C.S. No. 337.

1434.

447 आधानान्वारम्भनीयहोत्रे । *Adhānānvārambhāntya-*
hantṛa

For the manuscript see L. 1369

1435

66. चातुर्मास्यहौचम् । *Caturmāsyahautra*

This MS. is noticed in L. 847

Post Col. Statement —

संवत् १७०७ समये माघे मासे शुक्लपक्षे चतुर्दश्यां प्रकृतियौ ।

1436

458. *The Same*

For the MS see L. 1356

It is a section of a comprehensive work on Hautra entitled Hautrakalpadruma

1437.

6310 चातुर्मास्यानां हौत्रपद्धतिः । *Caturmāsyānām
Hautra-paddhati*

(Of the Mādhyandina School)

Substance country made paper 9x4 inches Folia 18 Lines 8 on a
page Extent in slokas 300 Character Nagara Copied in Aka 1650
Appearance old and discoloured Complete

Last Colophon —

चातुर्मास्यहौत्रपद्धति समाप्ता(तः).

Post Colophon —

संवत् १८२१, शके १६८६ मन्मथनामभवतमरी दक्षिणायने
श्रावणशुद्ध अष्टम्यां भौमे लिखितम् ।

It begins —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीपादपुराणाय नमः ।

अथ चातुर्मास्यानां हौत्रपद्धतिः । अन्वारभण्डोपा । वैश्वानर-
पार्जनोदित्वा । नमः प्रवक्ष्ये इत्यादि यत्तदथ मामिषेन्द्र । आराधने
प्राप्तं वर्णम् । प्रधानस्य । अग्नि वैश्वानरमावह । पञ्चान्यमावह ।
देवा आन्यपा इत्यादि । यत्तदथ

2A, इतीष्टि । अथ वैश्वानरपर्व ।

7A, इति वैश्वदेवपर्व—अथ वरुणप्रघासपर्व ।

11A, इति वरुणप्रघास —अथ साकमेधाना प्रयोग ।

अथ गृहमेधीयाः, 15A, अथ पित्र्यश्च, 18A, इति साकमेध
नमात् —अथ सुनासिरीया 19B इति सुनासिरीयपर्व नमात् ।

1438

३२४ आश्वलायनोक्ताग्रयणहौत्रप्रयोगः ।

Āśvalāyanoktāgrayana hautra prayoga

For the manuscript see L 1391.

Sāyanacarya wrote a comprehensive work entitled Yajñatantra sudhanidhi on all the Vedic ceremonies. This is a part of it. Āgrayana is the Vedic ceremony on the use of a new crop. The present MS treats of the Āgrayana ceremony only.

The work has two chapters one on Āgrayana ending in leaf 4A, and the other Āgrayana Hautraprayoga in leaf 5.

Post Colophon —

सुभ भवतु श्रीरक्ष ।

संवत् १८८४ कार्तिककृष्णभौमवारे बटवृक्ष रघुनाथभट्टात्मज
वाल्मिक्येण लिखित श्रीमयराया । श्रीचण्डीरायणार्पणमस्तु ।

This belongs to the Rgveda and the Ṛgvidyāna Sakha. The Āgrayanas are three.

‘वर्षासु ग्रामाकारग्रयणं शरदि व्रीह्याग्रयणम् वसन्ते यवाग्रयणम्’ ।

1439

2308 आग्रयण । *Āgrayana*

Distance country nado paper 10x4 inches Folia 2 Lines 9
a page Extent 8 slokas 90 Character Nāgara Appearance of school
Complete

The work is divided into two parts आशय and व्यायम
शेष ।

The first part comes to an end in leaf 16

It begins —

अयि वा अमावस्याया योग्यमास्या वा आशयलोष्टिमन्वायातय
इति मूलम् । तत्र प्रयोग , प्रकृत्या नष्ट व्यायमप्रयोगो लिख्यते
योग्यमावस्यामाकर्मोच्चाशययोग्येनैव यथे । विद्युत्तनयकालपक्षे
अथ यथाय • । इमा मूर्त्ता प्रथमा • । योग्यमानाशयगृहवि ।

The second part begins —

अथ होच नप्तदश नामिधेय । शोषिस्त्रीशक्तमोमर्षा एव
पाना, • etc

1440

741 मृगारेष्टिहौचम् । *Mrgāreṣṭihōcam*

Substr. & copy made paper 9½ x 4 inches Folia 4 Lines 20 on 1
138 Extent 12 slokas 30 Character Nāga & Appearance of table

Beginning —

ओग्येशाय नम । मृगारेष्टिहौचप्रयोग । ॐ नम प्रवक्त
इत्यादि सप्तदश नामिधेय । शोषि • मर्षो ३ सपामिद • भवो
३ नमस्ते ह • सर्वो ३ समिद्ध इत्यादि । आवाहन ।

End —

देवा आन्धपा इत्यादि । शेष प्रकृतिवन् ।

Col —

इति मृगारेष्टिहौच समाप्त ।

प्रयुक्ताकाले वाचिनयाम ।

It begins —

हौत्रमृगारेष्टि । ॐ नमः प्रवक्ष्यामि । सप्तदश सामिधेयम् ।
शोचिष्केशप्रक्षमिमहो ३ मयामिदं कथयन् समुद्रस्य निवेशनम् ।

It ends —

प्रथो भवतु वाजिनो हवो • पुदे०वो ३ चे ३ यजामहे वाजिना
वाजे वाजे • नैवौ ॥ वाजिनयामे वौ हौ ३० ।

Colophon —

मृगारेष्टिहौत्र समाप्तम् ।

Post Colophon —

१६६० कालयुक्तसवतसरे वैशाखशुद्धौ तद्दिने समाप्तम् ।

It is a treatise on the duty of the Hotr priest in the
Migaresti—otherwise called Pavitresti—which is a purifica-
tory ceremony in a sacrifice.

1442

2100 पवित्रेष्टिहौत्रप्रयोगः । *Pavitresti hantia-piyoqa*

Substance country male paper 8x4 inches Folia 7 Lines 10 on
1 ge Extent in sloka 7 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance fresh

It is a manual for the guidance of the Hotr priest in
Pavitresti ceremony which is otherwise called मृगारेष्टि, a
purificatory ceremony.

It begins as in the previous number.

It ends —

देवा व्याव्यपा इत्यादिसंख्याजयान्तं प्रकृतिवत् ।

Colophon —

इति पवित्रेष्टिहौत्र समाप्तम् ।

Post Colophon —

इदं पुस्तकं भावावतौ रूपाया यशोभरलिखितम् ।

1443

2073 *The Same.*

Substance, country made paper 11x4 inches Folia 4 Lines 10 on a page 12 lines in Nohar 26 Characters Nohar of the early seventeenth century Appearance discoloured Complete

This is based on Baudhāyana and Pāyascitta Pindipa,

It begins —

अथ होत्रप्रयोगः ।

नमः प्रवक्षे इत्यादि ।

श्रोत्रिष्कोशस्तमोमहो मयामिद (?) अथर्व + तमुभयो नमस्तेज
रसो भवो समिद्धो अथ अथ आश्रुतत्यादिकाले आश्रुतभागान्
अभिपद्यमानमाह । तदन्तर्गते श्रोत्राव आवह । इत्यादि

It ends —

देवा आश्रुतया इत्यादि अन्तर्गतान् समानम् ।

Colophon —

इति षड्विंशे बौधायनसूत्रानुसारि-प्रायश्चित्तप्रदीपचन्द्रिका
नुसारि-होत्रप्रयोगः ।

1444

2155 मिश्रविन्देष्टहौषम् । *Mishra-vindeṣṭhaṁ*

Substance fool cap paper 6½x4 inches Folia 2 Lines 8 on a page
12 lines in Nohar 18 Characters Nohar of the nineteenth century
Appearance discoloured Complete

On the duties of the Hott priest in Mishra-vindeṣṭha, a
full account of which has been given in our Cat. number
749

It begins —

अथ मिश्रविन्देष्टहौषम् ।

नमः प्रवक्षे इत्यादि सप्तदश सामिधेय्य आवाहने साश्रुतभागान्
अभिपद्यमानमाह । तदन्तर्गते श्रोत्राव आवह । इत्यादि
अथ अथ आश्रुतत्यादिकाले आश्रुतभागान्
अभिपद्यमानमाह । तदन्तर्गते श्रोत्राव आवह । इत्यादि

2127 कारौरीष्टप्रयोगः । *karauri prayoga*

For the MS and the work see L 1127 The Karauri comes to an end in leaf 16 With 5a commence Karauri-bantra prayoga It begins as usual with नमः प्रबले, etc, and ends in leaf 5b Then follows —

पिण्डोना यागपक्षे आत्वाहनीतम (?) प्रयाजस्त्रिष्टुष्टत्सुक्तवाकादौ सङ्गमिगम । सुयक्निगमो नास्ति । मरुत प्रधानत्वात् । याव्यानुवाक्यान्तु उदीरयथा मरुत • प्रबो मरुत तदि • १ । आद्य मरुतु • विद्युन्महसो • २ छष्ट नियान • नियुचतोऽग्राम • ३ सर्वत्र मरुतो देवता । आपस्तम्बाना नव प्रयाजा नवानुयाजा । मथन आग्नेयोऽष्टाकपाल ।

अष्टावदेत सुक्त तु छष्टिकाम प्रयोजयेत् ।
निराहार स्तिष्ठसाद अग्निरेण प्रवर्धति । १
ऊत्वा पुव वैतसौना क्षीराक्षाना ऊताग्रन
महद्वर्ममवाप्नोति सुक्तेनाष्टावदेन हि । २
आस्यदन्न विहाय्यम्न प्राक्ष्ण्य प्रयत शुचि
सुक्ताभ्या चिच्छ यताभ्या उपतिष्ठेद्दिवाकरम । ३
अनग्रता तु अमग्न्य द्रष्टिकामेन यज्ञत
पञ्चरात्रे त्वतिज्ञान्ते महद्वर्ममवाप्नुयात् । ४
द्रष्टिकामो यताहार प्रपठेत दृष्टस्यति
पायसेनोपहारेण ऊवेन (?) प्रसमन्वित । ५
दृष्टस्यते प्रतीत्येत द्रष्टिकाम प्रयोजयेत् ।
पञ्चन्यस्र नमस्कृत्य द्रष्टि विन्दति शोभनाम ॥ ६
द्रष्टिकामोऽपेक्षता आपोऽष्टिष्टा सनातन ।

जातष्टि । नमःप्रव • पञ्चदश सामि • पौर्णमासतन्त्र । आवाहने । अग्नि सोम • प्रधानस्य अग्निवैश्वानरमाह्वयश्च । उच । देवा आव्यया इत्यादि वार्त्ताप्रा वान्यभागी प्रधानस्य । जाते यदग्ने • पशु न छाया • वैश्वानर ब्र • दानोमेऽ हग्नि वैश्वानरस्य द स • वि । उभापित • वससावौ । पिप्रौहि • न यजामह

मिं सिष्ट • अग्नेयि • सो • अग्ने वैश्वानरस्य प्रिया देवानामित्यादि सूक्तानि
अमिरिदं सो • अग्ने वैश्वानर इदं देवा आन्यपा इत्यादि सस्यानपान्त प्रकृतिवत् ।

This MS. contains three works namely .—

(1) कारोरीष्टिप्रयोग (i.e. आभ्यर्चनप्रयोग), (2) कारोरीष्टिहोत्रप्रयोग:
and (3) जातेष्टिहोत्रप्रयोग । Between (2) and (3) there are cer-
tain verses in praise of कारोरीष्टि which is resorted to for
copious rain in times of drought

1446.

2029 विपमुहौत्रप्रयोगः । *Viṣṇu hāutra-prayoga*

Substance, country made paper : 4½ x 11 inches. Folio 28 Lines 9 on a
page Extent in Bhas 600 Character Nagara of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

3A, इत्येके होममन्त्राः । सौत्रामण्यहोत्रम्, 5A, इति सौत्रामण्यहोत्र-
ममन्त्राः, 6A, इत्यग्निप्रथमम्, 6B, इति युषाञ्जनम् । ततोऽग्निमन्यम्,
7A, इत्यग्निमन्यम्, 9A, इति न पावमानानि, 10A, ततः पशुप्रचारः.
12A, इत्येकादशानुयाजयाज्याः, 15A, इति मैत्रावरुणः, 16A, इति सप्त-
दशावसानानि, 18A, इत्येकादशानुयाजयाज्याः, 18B, इति विपमौ होत्रम्,
22A, विपमौ होत्रे मन्त्रभागः, 26A, इति विपमौ होत्रस्य मन्त्रभागः ।

Post Col —

रामहृदस्य दुर्गिराजेन लिखितम् ।

This work gives the mantras, which a Rgvedi priest,
namely, Hotr, is to recite, when called upon by the adhvaryu
at the time of homa. These mantras are required in those
yāgas only in which three animals are immolated

1447.

1306 पशुहोत्रम् । *Paśu hātram*

For the MS and the work see L 4176

Post Colophon —

श्राक १७(०)१५. प्रमादिनाम सवत्सरे आवाठ वद्य १४ तदिने
देवोपनासा भिकुने लिखित श्रीराम ।

This is a work for the guidance of the Hoti priests, viz
the Rgvedi priests.

1448

2102 अग्निष्टोमहौचम् । *Agnistoma-hautam**Anonymous.*

Substance, country made paper 1x3½ inches Folio, 70 Lines 68
on 1 page Extent in slokas 1000 (character Vagaria Appearance, dis-
coloured)

It begins, —

अथाग्निष्टोमहौचमुच्यते ।

For the beginning of the work see O S. No 803,
p 196

Topics treated of—

2B अथ दोक्षणीया ।

3A अथ प्रायणीया ।

5A अथातिष्ठेयान्ता ।

14B परहिते समुत्थाप्येनामध्वर्यवो वाचयन्तीति पूर्व पटलम् ।

18B अथ उपसत् ।

22A अथाग्निसोमौवेन चरन्ति ।

42A अथ सनीदेन पशून् आचरन्ति ।

48A इति प्रातःसवनम् ।

*53A अथ निष्कैवल्यशस्त्रम् ।

55B इति माध्यन्दिनसवनम् ।

61B अथ अग्निमाहव श्राद्धम् ।

It is a manual for the guidance of the Hoti priest in
an Agnistoma Sacrifice

1449.

6094 अग्निष्टोमसप्तहोत्रप्रयोगः । *Agnistoma sapta*
hauṭa prayoga
By Rāma Bhatta

Substance country made paper 12x5 inches Folia 67 Lines 11 on a
 page Content in slokas 2200. Character Nagara of the nineteenth century
 Appearance fresh Complete Date Samvat 1941

The 34th leaf and one side of the 35th are written by a
 different hand

Beginning —

योग्येष्टय नमः ।

अथ सप्तहोत्रप्रयोगः ।

अथ सोमप्रवाको होत्रश्च गत्वा त प्रयास यज्ञश्चर्मत सोमो
 भविष्यति । तत्र भवता होत्र कर्त्तव्यमिति ।

होता त सोमप्रवाक एष्यति । को यश्च इति सोमप्रवाक
 न्योतिष्ठोमोऽग्निष्टोम सोम होता क कृत्वित्र इत्याधानादिवृ
 कर्मसु सोमप्रवाक—विष्णुमित्रादय इत्याह ।

होत्रा का दक्षिणेति एष्टे मन्त्रि कृत्याख्या दक्षिणा तुक्वा
 वज्रमुल्या दादशशत भाव ।

उद्गाहवर्णान्तर—

आपो मे होत्राग्रसिन्धु आ मे होत्राग्रसिन्धु अमुकशर्मान्श
 उयो

मैत्रावरुणं ब्राह्मणञ्चामिषोऽनेष्टाष्टिताकायोध्रवा

वसन्ताकाशो मे सदस्य इति सदस्यपक्षे यावन्तोता च ।

This is a manual of Agnistoma for the use of seven
 priests

It is meant for the Mūhyandinis

1B, इति मन्त्रेण कर्त्तव्यं होत्रका आम्बलायनमार्गिकामिष्टयन्ति ।

65B, इत्यग्निष्टोमसप्तहोत्रप्रयोगः ।

Then we have the concluding mantras.

नमो वाचे वाचोदिता वाचाभुदिता तस्यै वाचे नमो वाचे नमो
वाचय्यतवे नम ऋषिभ्यः, etc

Last Colophon:—

इति रामभट्टसोमयाजिकृतो माध्यन्दिनामामिष्टोममष्टौष-
प्रयोगः समाप्तः ।

Post Colophon:—

वाल्मुकुन्दस्येदं पुस्तकम् । शुभम् । संवत् १८७१ जीः । भारो
मू • ६ बार शनि ।

The name of the author is also written on the top of the first leaf

सोमयाजी रामभट्टकृत ।

1450.

2862 अमिष्टोमष्टौषप्रयोगानुक्रमखिका । *Aquistoma-*
hantaprayogānukramanikā

Substance country-made paper 9x4 inches. Folia, 9. Lines, 31 on a page. Written breadthwise. Extent in folios, 22. Character, Nagari of the seventeenth century. Appearance discoloured and brittle at the edges. Complete.

It begins:—

श्रीमणेशाय नमः । अथ अमिष्टोमष्टौषप्रयोगानुक्रमखिका
लिख्यते ।

पवन पार्वनं कृत्वा वरुणं । को यज्ञः के ऋषिजः का दक्षिणा
महर्षे वोषो • शीय ॥ मधुपर्क ॥ अथ दौष्टणोयम् । प्रवक्त
इत्यादि सप्त • न्य • शोचि • दौ ३ छमुपजातं सवाधः ।

Col. :—

इत्यमिष्टोमष्टौष-अनुक्रमखिका समाप्तः ।

Topics —

(1A) प्रायणीय, सोमकथ, (1B) अथातिथ्येडाप्त-प्रवर्गः, धर्मः, (2B)
अथोत्तरपटलम्, (3B) अपराजिके, अथामिष्टप्रणयनम्, अमिष्टोमप्रणयनम्,

(4A) अथ प्रातरनुवाकापरमित पक्षः, (5A) एकादश प्रयाजा । प्रधानम् ;
 (5B) आज्यशस्त्रम्, (6A) अत्र प्रयोगशस्त्रम्, माध्यन्दिनं सवनम्; दधिघर्मं,
 (7A) अथ वैश्वदेवशस्त्रम्, (7B) अथाग्निमासत शस्त्रम्, (8A) वाजिनयागा ।
 हारियोजनम्, (8B) आसुमादापनम् । चत्वारः प्रयाजा, द्वावनुयाजौ,
 उदायनीयाः, (9A) मैत्रावरुणामिक्षा, इडावागिनः प्रायश्चित्तसंस्थाभ्यः,
 सोमपानप्रायश्चित्तम् ।

This enumerates in detail the duties of the hotr priest in Soma sacrifices, with the particulars of the mantras in connection therewith.

1451

2363

Substance: country made paper 9x4 inches. Folia 4. Lines 29 on a page. Character: 'Vagras of the early or eighteenth century'. Appearance: discoloured. Written breadthwise.

Beginning —

अनादृत्य० तानुन० अमुरमुष्टि० राजानमाय्या एकाष्ट्य एका
 पक्षेदिङ् मित्रावरुणयो ऋष्यावाङ् होता यक्षदमि समिधा
 होता पश्यन्तू०

In 4B —

उदयनेष्टि । यक्षदम माभिधेन्य आज्यभागी । वार्त्तज्ञौ
 प्रधानमग्निमावह अधाक्षमेकनो० मां वे० हेमिमाभिष्टे अथ
 गौर्भि० सुभावी० स्वि० अभिर्नो अकै० अमेत्वमध्यान्वे न क्षोमे०
 सयाज्ये ।

Topics —

(1A) प्रातः सवनम्, (2A) माध्यन्दिनम्, अथ तृतीयं सवनम्, (3A) आज्यशस्त्रम्, वी० सो० प्रातः सवनम्, (3B) अथ माध्यन्दिनसवनम्, वल्य-
 शस्त्रम्, सोम० तृतीयसवनम्, (4A) अवभृथेष्टि, उदयनीया ।

An incomplete work similar in nature to the above, but less detailed.

1452.

131. द्वादशाहहौत्रप्रयोगः आश्वलायनसूत्रसम्मतः ।

Dvādasāha hantra prayoga (Āśvalāyana)

According to the rules of Āśvalāyana.

For the manuscript see L. 1383

1453.

1017 सोमसप्तहौत्र-प्रयोगः ।

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 39 of which the 25th and the 26th are missing Lines 13 on a page Extent in slokas, 1000 Character Nagari Appearance ill Incomplete The seventeenth century handwriting

It begins —

अथ सोमप्रयोगे सप्तहौत्रप्रयोगो उच्यते । तदर्धे प्रायश्चित्तपक्षे
तस्य प्रयोगो वक्ष्यते । प्रथममैत्राप्रक्षस्य सममायुक्तं प्रकृतिवत् ।
उच्छ्रब्देन निगमा । न केचिच्छ्रागशब्देनैव । आश्विनस्य कर्म
प्रकृतिवत् । अश्विनावावह । वनस्पतिमावह । वयायागे विशेष ।
आपश्चातां नासत्या पु० दानो ॐ होता यक्षदश्विनौ ह्यगस्य
वयाया मेदस इति प्रैष । वे यजामहे उदुक्षोमासो० विवक्षौ
वौषट् । पुरोडाशस्य आगोमता नासत्या रघेनाश्वो० न । ॐ
होता यक्षदश्विनौ पुरोडाशस्येति प्रैष । वे यजामहे निवेदुष्व
न्यश्विना० अथ समिधा भरता इति वौषट् । अथाङ्गानां
आगो देवेभिरुप० वक्ष्यते तस्य वित्तं ॐ । होता यक्षदश्विनौ
ह्यगस्य हविषा आत्ता मेघ करण एवाश्विनौ जुषेता हविहोतयर्ज ।
वे यजामहे हिरण्यत्वं मधुवर्णो० दुरितानि विश्वा वौषट् । वनस्पतौ
यत्राश्विनौ ह्यगस्येति प्रैष । तथैव खिलकृत । सुक्तवाक्ये ।
सस्याजपान्तं प्रकृतिवत् ।

सोमप्रयोगः ॥ आदौ सोमप्रवाको होतार मत्वा तं प्राह यज
शम्भस्य सोमो भविष्यति तत्र भवता हौत्रं कर्त्तव्यम् । इति होता

म सोमप्रदाक एच्छति । को यश्च क शक्तिश्च का दक्षिणेतिप्रश्न ।
 तेन प्रतिवचन दत्ते । होताच दक्षिणाभि विष्णुश्च सुतेन एतेनामे
 नक्षत्राः सुमत्यावा प्रवम्येति बुद्ध्यात् । अवाधिताभिसेत् उपा
 सने । इमाममे मरुतिः क्षमर्त्तानामिति यजमावष्टुष्ट गच्छति
 ह्येतोते यजमाव । अग्निर्मे होता म मे होता होतार त्वा वक्ष
 शर्माणि ह्यमीमहे । तत अग्नये होता स ते होता तेनानुमत
 कर्मवाह करिष्यामीत्युक्ता ह्यतो जयति मह्यमेवोचो भार्गवेवोचो
 भार्गमेवोचो यज्ञोमेवोच क्षीम मे वोच दक्षि मे वोच ज्ञाति मे
 वोच भुक्ति मे वोच ह्यमेव अग्नित्वा तन्मामवतु तन्मा विप्रतु तेन
 भुक्तिवोच इति जयति होचकागामप्येव एवं वरकविधि ।

Topics treated of —

2A, होचकागामप्येव वरकविधि अथ सधुपको अथ होतृनीया ,
 2B, अथ प्रायश्चोषा , 3B, अथ सोमहव , 4A, अथ अग्निमज्यमन् , 7A,
 अथोचरम् , 9A, अथाभिप्रकथनम् , 10A, अथादोषोमोवेत यदुवा चरति
 अथ स्त्रियुक्त प्रेषितः , 13A, अथ प्रातरनुवाक , 15A, अथ सवनम् 16A,
 अथ प्रयाजेश्वरति , 17B, अथ स्त्रियुक्त , 22A, अथ प्रउम श्रमति 31A
 इति साध्यन्दिन सवनम् , 31B अथ हन्ते ह्यतोवाद्यश्चरति अथ स्त्रियुक्त ,
 34B, अथ ह्यदोगेभ्य एच्छति ।

It treats of the duties of the Rigvedi priests in : Some
 sacrificial

1454

6307 वाजपेयसप्तद्वौषम् । *Vajapeya sapta dvauṣam*

Substantive country male paper 24 x 14 1/2 inches. Lines 13 to
 on a page. First in slokas 280 Character Vaguo of the early 19th cent
 century Appearance old discoloured and torn for complete

Colophon —

इति वाजपेय सप्तद्वौषम् ।

Beginning —

अथ वाजपेय होत्रम् ।

द्विरष्टसुत्र अतिथि वाजपेय, वक्ष्यिष्यन्त्या प्रतयुक्तरा इति

अग्निधोमौयान्तं अष्टिष्टोमवत् देवसूना हविषा निर्वापपक्षे अग्नि
 ऋक्षपतिरित्यादौना गान्यानुवाक्याः आदेशरहिता बृहस्पतिसवं
 प्रयोगे उक्ता इति कृत्वा अत्र बोक्ताः । प्रातरनुवाके अपरिमित-
 पक्षः सङ्क्षेपपक्षो वा श्रुतवेति पश्यव उच्यन्ते । आग्नेयैन्द्राग्नौ ऋगौ
 ऐन्द्रो मेघ मायतो उक्षा भारस्वतो मेघो भारस्वतो मेघः प्राजा
 पत्याः मत्तदश्रुहागाः होता नभः प्रवज्जे इत्यादि मत्तदश्रु सारमि-
 चेभ्यः । आवाहने विशेषः । आवह देवान् सुम्यते यजमाना
 अग्निमग्न ध्या० सोममा० अग्निमा०, etc, etc, etc

End:—

नमो देवेभ्यः । शंसुवाक् । वाजिनः । हारियोजन ।
 विनिःश्रुताहेतौ इत्यादि उदयखीयान्ते मैत्रावरुणो पयस्या
 तमग्निष्टोमवत् ।

1455.

6290. बृहस्पतिसवहौच । *Vṛhaspati-sava-hautra.*

For the use of the Hotrypist.

Substance, country-made paper 9x4 inches Folio, 6. Lines, 15, 16
 on a page. Extent in Sloka, 3.0 Character, Nāgara of the early nineteenth
 century. Appearance, old and discoloured Complete

Colophon.—

समाप्तो बृहस्पतिसवः ।

Beginning:—

बृहस्पतिसवहौचम् । ऋत्विग्वरुणादि । अग्निधोमौयस्य पशु-
 पुरोडाशमनुदेवसुवा हविषा निर्वापः । अग्नीधोमाभ्या पशुपुरो-
 डाशस्य + + + प्रेषितो मैत्रावरुणः । अग्नीधोमो अ० + +
 होता यक्षदग्नीधोमौ पुरोभागस्य + + + हविर्होतार्यज ।
 etc. etc

1456.

6278. याजिनहौच । *Yajina-hautra.*

Substance, country-made paper 7x4 inches Folio 2 Lines, 10 on a
 page Extent in Sloka, 125 Character, modern Nāgara Appearance,
 fresh. Complete

Colophon —

इति याज्ञिकहोत्र समाप्त ।

Beginning —

श्रीवन्द्यमूर्तये नमः ।

होत्रं करिष्यन् मन्त्ररत्नं प्रविज्ञापरव्याहृतीयं प्रातिष्ठन्
अध्वर्युः प्रेषितो मन्त्रान् सामिधेयोरनुवृत्तामौत्थुक्ता वस्त्रान् प्रसज्य
माकांक्षे मन्त्रप्रस्तोऽङ्गुलिपर्व्यायमाश्रयमश्नितं ब्रह्मयदयं अङ्गलि
प्रतिष्ठाप्य दक्षिणश्च पादं वेद्यां श्रेष्ठितमं पूज्यां द्यावापृथिव्योर्न्नाह
मोक्षमायो नमः क्रन्द्य जपत् ।

नमः प्रवक्षे नमः उपवक्षे नमो ब्रह्मे नमोऽनुत्प्राये क इदमनुवृत्ति
न इदमनुवृत्ति क आर्त्तिव्यं करिष्यति न आर्त्तिव्यं करिष्यति ।

॥

1457.

125 मैत्रावरुणप्रयोगः । *Maitra Varuna prayaj*

For the manuscript see L 1338

Directions for the Maitra Varuna priest

1458.

1907 पशुमैत्रावरुणः । *Pasu Maitra Varuna*

For the manuscript and the work see L 4175

Post Colophon —

अथ १७(०)१३ प्रमादि नाम सवत्सर व्यापारं वद १२ वर्दिन

देवोयनाम्ना भिक्षुने लिखितम् ।

श्रीदिव्यलक्ष्मी नमः । तैत्तिरीयसंहितादि ।

The Maitra varuna priest is an assistant to the Hota

It begins —

अथ सौचामण्या मैत्रावरुणप्रयोगः ।
अथ वषायाः । अश्विनोः । आपस्यातामासत्वेत्यनुवाक्याः । होता
यच्छत् अश्विनोः ऋगस्य वषाया मेदमाज्येता हविर्होतयंजः । अथ
सरस्वत्याः । सकाचैतत्सरस्वती नदीवामित्यनुवाक्याः । होता यच्छ
त्सरस्वती मेघस्य वषाया मेदया जुषताम् ।

This is manual for the direction of the Maitrā-varuṇa
priest in the Saṁtrāmṇa Sacrifice

1462.

3 अच्चावाकप्रयोगः । *acchāvākī-prayogaḥ*

By Yājñika Raghunātha, the son of Rudra Bhatta Ayānta
See L 702 Acchāvākī is an assistant of the Hotr
priest,

Post Col Statement —

इह पुस्तक सपुराणि कोपनासा पुरुषोभमेन लिखितम् ॥ स्वार्थं
परायणम् ॥ सवत् १७८३ आषाढ शुद्ध ४ सौम्ये श्रीरामचन्द्रो
जयति ।

1463

2054 अच्चावाकप्रयोगः । *acchāvākī-prayogaḥ*

in Iyotistoma

Substance country made paper 8½ x 4 inches 10½ x 10 ½
Page, Extent in Shloka 90 (1st after Vāgasa) Appearance discoloured
Ink not complete

It begins —

अथ अच्चावाकप्रयोगः । आपो मे होत्रा ससिन्धु स्ता मे होत्रा
ससिन्धो अच्चावाकममुकप्रर्माय दध्मे दतोमि ॥ स दतो जपेत्
महन्मे वोषोभर्गो मे वोषो ।

It ends —

इति मय्या अप । तीर्थेण निष्क्रम्य । मन्त्रिष्ठते व्योनिष्ठोमः ।

Colophon.—

इति अक्षवक्त्रप्रयोगः समाप्तः ।

It is a manual for the guidance of the 'Achhāvākṣa priest' an assistant to the Hotṛ priest in Jyotistoma Sacrifice.

1464.

2214. ग्रावस्तोता । *Grāvastotā*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 2 Lines 12 on a page Extent in Slokas, 45 Character, Nagara Appearance discoloured Complete

On the duties of the Grāvastotr priest in Soma Sacrifices

It begins:—

अथ ग्रावस्तोदत्तं विवक्षते । हि भूर्भुवस्वर्यो ऽ मभित्वादेव-
भवितरौशानं वाय्वोवा सदावन् भागमौमहो ऽ हि । युजते
मन उत युजते धियो निपा विप्रस्य ङक्षतो विपरिधितः । विज्ञोवा
एषे वयुनाविदे इन्महोदेवस्य सवितुः परिरुजो ऽ मायुव इम
क्षुमत्वाचिचं श्रामं सष्टमाय ॥

It ends:—

सादिरुया मदिरुया पवस्योमधारया इवाय यात वै सुतो ऽ
इत्यध्यायात पवयौचम् । तदमन्तरं सूते अश्वरे अधिवाचमक्रता
कौलयो न मातरं तुदेतः । विप्रमुपास्युधो मनोवा दिवसेता
ममय श्रायमानो ऽ हि ।

इति परिधानीया कर्चेया ॥

Col :—

इति ग्रावस्तोता समाप्तः ॥

Grāvastotr is an assistant to the Hotṛ priest

1465.

7819 आध्वर्यवपद्धति । *Adhvarya paddhati*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia 80 Lines 7 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance old faded and discoloured Ends abruptly

A sacrificial manual for the use of an Adhvaryu, Yajurvedi priest, of the school of Harisvāmī, a follower of Kāṭya.

Beginning —

इति स्वाध्वनुमतेन भर्तुयश्चानुष्ठानेन कात्यायनसूत्रेण आध्वर्यव
पद्धतिं लिख्यते ।

रक्षितास्यप्रतिगर्भेण + + + + शुचिर्भूत्वा + पद्मद्वये +
+ + + + कर्परेण गृहीत्वोद्वरण, etc., etc

24B, दर्शं समाप्त , 28B, द्वाक्षापण्यञ्च समाप्त । प्रतिक्राममाप्तेयौष्टिः ;
33A, ग्रामाकेष्ट्यन्त समाप्त । अथाधानं वक्ष्यामि , 35A, मधुपर्कविधि ,
80B. पित्या समाप्ता ।

1466

39 दशपौर्णमासाध्वर्यवप्रयोग । *Dasa purnama a
dhvarya-prayoga*

Substance country made paper 10×4 inches Folia 21 Lines 9 on a page Patent in Sloka- 462 Character, Nagara Appearance old Complete

Directions to an Adhvaryu or a Yajurvedic priest, for the performance of New and Full Moon sacrifices

It begins thus —

योगेश्वराय नमः । यज्ञेश्वराय नमः ।

अथ दशपौर्णमासयोराध्वर्यवप्रयोगः । प्रातरग्निहोत्रानन्तरं
अध्वर्युः क्षतमन्थोपास्याचमनो यजमानेन वृत्तो “ वृत्तोऽस्मि करि-
ष्यामि ” इति वदति । आचम्य उद्धरणपत्रे ऽयौषुद्धयं नाजस्य
पत्रे(?) ममाग्रे वचो विद्मयेत्यस्य वयन्वेत्यानास्तनुवं सुमे । मध्य

नमन्ता । मधु नमन्ता प्रदिशयतधस्तयाध्याज्येय एतवा जयेम विभि
काष्टैराहवर्णौयो मन्वादधाति । अग्निं गृह्णामि सुरय यो मयो
भूर्य उद्यन्तमारोहति सूर्यं इत्यादि ।

Col —

इति दर्शपूर्णमासयोराध्यर्थव प्रयोगः] समाप्त ।

Post Col —

इष्टेभ्यो वयहनिष्टेभ्यो भंयज दूरौष्य तिष्कृत्यै निर्वृत्यै दौराध्य
देवीभ्य जह्ये समर्थे अवाद्यामममेवदय तत्त्वायामि तमोऽमे
सत्य नोऽमे त्वमये प्रजापते व्याहृतिभिरायावितमनाद्यातमतिरिक्तम्
यदकर्म यत् प्रमत्ता ब्रह्मप्रतिष्ठागत्य मे व्याप उदय मुदु त्व चित्र
यद्वा देवा यत् इन्द्र सखिदा आभिर्गामि रचते हे उदुत्तम् इदम्
संक्षितो यत्पाकथा ।

It ends thus —

यानि चर्मैः कमलान्मुपचिन्वन्ति वयस सुखस्तान्वपि वत इन्द्र
वायु विमुञ्चता कपालानि विमुञ्चति ।

Col —

इति दर्शपूर्णमासयोराध्यर्थवप्रयोगः ।

On the reverse side of the last leaf begins another work
entitled ब्रह्मवप्रयोग

श्रीगणेशाय नमः । अथ ब्रह्मवप्रयोगः । ब्रह्मा कृतपवनमन्वाचमममल
माचय । तीर्थेन प्रपद्येत देवा त इडा देवभूरिति ततो यजमानेन दतो
दतोऽग्निं करिष्यामि अथ भूपतिरह भुवनपतिरह महतो भूतस्य पतिं दयन
सवित्रा प्रकृत आर्चिष्य करिष्यामि । इत्यादि ।

1467

2649 आपस्तम्बदर्शपूर्णमास आध्यर्थवप्रयोगः ।

The same for Āpastamba

Substance mostly made paper 9½ x 4 inches. Fol. 16. Lines 12 on
a page. 1 x 1 1/2 inches. 100. Climate Nagaon of the English to y
D coloured Complete

In leaf 6B, there is a colophon —

इत्यापस्तम्बदर्शपूर्णमासप्रथमप्रश्नसमाप्तः and in 7A अथ द्वितीयः प्रश्नः.
The manuscript does not contain the Āpastamba Sūtras, but
the duties of the Ādhvaryu in the order of the Sūtras

It begins .—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथापस्तम्बदर्शपूर्णमासप्रयोगः । प्रातरभिद्योत्र ऊत्वा दर्शेष्वा-
सीन इत्यादि देशकालौ सकीर्त्तय श्री० पौर्णमासेष्ट्या पश्ये ।
इत्यादि ।

It ends :—

सत्याय उदास्य । प्रक्षा स्वभागं प्राण्याश्चन्य प्रायश्चित्तादि
करोति । इत ऊर्द्धं विष्णुमन्त्रादि याजमावग् ।

इति केवलाध्वर्यवप्रयोगः ।

On the obverse of the first leaf we have —

अथापस्तम्बदर्शपूर्णमासाध्वर्यवप्रयोगः । खवत् १६(०)१० पौर्ण-
मासाब्दे षोडशोपनामकलप्यग्रेण लिखितं स्तार्य परार्थं च । वैशाख
शुक्ल ९ समाप्ति ।

1468

6285

Substance, country made paper. $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 20. Lines, 8-9
on a page. Extent in Slokas, 150. Character, Nagari. Copied in Samvat
1602. Appearance, old and discoloured. Complete.

On the duties of adharyu or the Yajurvedi priest in
Darsapaurvamāsa

Colophon effaced

Post Colophon :—

खवत् १६०२ वर्षे व्यासाङ्क सुदि ६ सोमे लिखितं शुक्लचिह्नक्रमपु
+ + + + पठनाद्यैः । शुभ भवतु ॥

Beginning:—

आध्वर्यव आसीधं च लिख्यते । पर्वणि घातर्हमाणान्तरं
 घातवनीयदक्षिणामिखरे पञ्चभूमंस्कारपूर्वकं उद्गरणं करोति ।
 यौर्धमासेध्वयं मार्हपत्यादाहवनीयमुद्गरामि । यौर्धमासेध्व०
 दक्षिणामिमाह्वरामि । ततोऽग्न्याधानं । ममाग्ने वर्षोवि० ।
 इत्यादित्य ससूत्रानुसारेण । ततो वपनं विकल्पेन । ततोमावा-
 ख्यायामेवमपराग्ने पिबुषिद्वयञ्च । ततो अतापनं । तस्य घातव्य-
 भावः सयमभिहोमः ।

1469.

0289. दर्शयौर्धमासेष्टिपद्धतिः । *Darśa-paurṇamāseṣṭi*
paddhati

By Harikara

According to the school of Kātyāyana

Substance, country made paper 8½×3½ inches Folio 51 Lines 8 on
 a page Extent in Slokas, 850 Character, modern Nagari Copied from a
 MS dated Samvat 1862 Appearance new Complete

Colophon:—

अभिहोत्रिणा (महं श्रीहरिहरदेव मन्त्रिणा ।

पद्धतिः यौर्धमासेष्टिः] दर्शयेष्टि(व) वसर्पता (?) ।

Post Col. :—

संवत् १८६२ समवे पुष्य शुदी ८ शुक्लपञ्चे । शुभस्तु ।

A manual for the use of a Yajurvedi priest called
 Adhivaryu, in Darśa-paurṇamāsa, belonging to the school of
 Kātyāyana

The māṅgalācarana and the object of the work :—

प्रथमं यज्ञप्ररुधं कार्याचनमुच्यते गुरुन् ।

यौर्धमासादिशान्तिनां क्रियतेऽभ्यर्च्यपद्धतिः ।

1470

6269. [प्रतिप्रस्थान-प्रयोगः ।] *Pratiprasthātr-prayoga.*

Substance, country made paper 9×4 inches. Folia 2 Leaves, 11 on a page Extent in slokas, 90 Character, modern Nagara Appearance, discoloured Incomplete at the end

The first two leaves are marked प्रतिप्रस्था, the rest simply. प्रति The name of the work does not appear in full.

The MS. is full of marginal notes

The māṅgalācarana —

प्रतिप्रस्था प्रति ।

श्रीसरस्वत्यै नमः ।

गङ्गाधरं गुरुं नत्वा सर्वशास्त्रार्थकोविदम् ।

दिनानामुपकाराय क्रियते न्यायपद्धतिः ॥

वर्णोत्तरं मधुपर्कः सूत्रोक्तं अमुं दीक्षा तत्रावयनपक्षेऽरे परिहृतेन खनिष्ठत-
मुदकुम्भयोः स्थापनम् ।

It relates to the duties of the Pratiprasthātr priest, an assistant to the Adhvaryu

The mention of the name of Gaṅgadharma, as the author's preceptor or father (Guru), would suggest the treatise to be of the school of Kātyāyana.

1471.

6320.

Substance, country made paper 11×6 inches Folia, 3+1 Leaves, 11 on a page Character, modern Nagara Appearance, fresh Complete

I.

चातुर्भांशे प्रतिप्रस्थानप्रयोगः । (Three leaves)

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

चातुर्यास्ये प्रतिप्रस्थातुर्भिक्षा । प्रतिप्रस्थातुश्च पञ्चकासादन अग्नि
होत्रहवनौ वक्ष्य पवित्रच्छेदनानि पवित्रे व्यन्तधानं दृष्टं च ॥

Colophon —

इति प्रतिप्रस्थातुः प्रयोगः ।

II

दर्बीहोम (in one leaf only)

Beginning —

प्रातरङ्गवेऽभिहोत्रेऽजते । वा दर्बीहोम । तत्र ब्राह्मणं सृण्वी
मासगसंस्कारः ॥ इच्छिगतो ब्राह्मण्यमानयोरुपवेशनम् ॥ वैक
कानं दर्बर्जाः ॥

Colophon —

इति दर्बीहोमः ।

1472.

6328 उन्नेतृत्वप्रयोगः । *Unnetra prayaṣa*

Substance country made ; paper 10x6½ inches 104a 5 Lines 10 0
a page extent in shloka 125 Character modern Nagari Approx 10
fresh Complete Copied in Samvat 1908

A manual for the use of the Unnetra priest of the school
of Katyayana

Colophon —

इति उन्नेतृत्वप्रयोगः समाप्तः ।

Post Colophon —

श्रीसीतारामचन्द्रार्पणमस्तु । शुभं भवतु । मितिमार्गः वक्ष्य ३
गुरुवारः ॥

संवत् १९५६ । तदिने लिखितम् । स्वार्थं परार्पणम् ।

Beginning —

अथ कात्यायनसूत्रानुसारी उन्नेतृत्वप्रयोगो लिख्यते । तत्र
वरणे यजमानेन उन्नेता भवेत्युक्ते भवामीति प्रतिवचनम् ॥

1473.

293. नेष्ट्रप्रयोगः *Nestṛ-prayoga.*

For the MS. see L. 1411

1474.

32. वाजपेयपद्धतिः । *Vajapeya-paddhati*

The present MS. is described in L. 752.

After the maṅgalācarana :—

अथ वाजपेयक्रतोर्दृष्टप्रयोगो लिख्यते ।

1475.

2079 आधानउद्गात्रप्रयोगः । *Ādhāna-udgātra-prayoga.*

Substance, country made paper 7½×4 inches Folia, 5. Lines, 8, 9 on a page Extent in slokas, 60 Character, Nagara Appearance, fresh

It is a manual for the guidance of 'Udgātr' or Sāmavedi priest in the Ādhāna or in the churning of fire.

It begins :—

आधान उद्गात्रप्रयोगः । तत्र मन्त्रावस्थानकाले अरण्योरिति-
मन्त्रं चिर्गायेत् ।

1476.

507. प्रस्तोत्रप्रयोगः । *Prastotr-prayoga.*

For the manuscript see L. 1813.

Prastotr is a Sāmavedi priest, an assistant to the Udgātr, the chief Sāmavedi priest. The book gives, in two sections, the sāmās to be chanted by the Prastotr priest.

1477.

2692. ब्रह्मत्वप्रयोगः । *Brahmatva-prayoga*

Substance, country-made paper 9×3½ inches Folia, 6 Lines, 8 on a page Extent in slokas, 90. Character, Nāgara Date, Samvat 1790. Appearance, discoloured. Complete

Colophon —

इति ब्रह्मप्रयोग समाप्त ।

Post Colophon —

संवत् १७८६ शुक्ल नाम संवत्सरे फाल्गुन शुद्धिचतुर्थी सिर-
वारे २८ पुस्तक कायकारोपनामक जयरामभट्टेन काश्या विश्वेश्वर-
समिधौ लिखितम् स्वाय परीयकारार्थे च ।

The duties of Brāhmā, the superintending priest in a
Śrauta sacrifice before his appointment at the time of his
appointment and after his appointment

It begins —

अथ ब्रह्मप्रयोगः ।

तैर्ये जात्वाहृत वान परिधाय यजविश्वया दर्भपिङ्गलैरात्मन
पाशयिता सप्तभि कच्छादुपयुञ्मज्य सप्तभिवाभेदपय्यांकण्ड मुष्म-
जेत । इवादि ।

१५) प्रज्ञा वेद्यत्वावन्तरेण विहारादधि पूर्व्या दारा प्राङ्मुखो
द्विराचम्य दक्षिणावत् पूर्व्या दारा प्रपद्य ब्रह्मन् कश्चिन्मौख्य
रयन् वेद्यत्वावन्तरेण विहार प्रविश्य सव्यावत् प्राङ्मुख समस्त
पाण्डुकृष्टो भूताग्रवाहवर्णो परीत्य दक्षिणत आसनादङ्गुष्ठोप
कण्ठिष्ठिकाभ्या द्वय नेष्टया निरस्यति निरस्त परावसु ॥

It ends —

तत्रैवावस्थाय संस्थाभयेनोपतिष्ठते । ॐ च मे स्वरस्य मे यज्ञो
ववते नमस्य । यत्ते श्रूय तक्षे त उपयते । अतिरिक्त तक्षे ते
वम । ततश्चौर्येन निष्क्रामति ।

1478

3011 ब्रह्मप्रयोगः । *Brahma prayoga*

Substance cotton made paper 30 1/2 x 4 inches Fols 12 Lines 8 on
a page Extent in Fols 210 Character Devana of the 18th century Ap-
pearance Discoloured and worn out Complete

Colophon —

इति श्री । समाप्तो ब्रह्मत्वप्रयोगः ।

On the duties of the priest called Brahman in a sacrifice

It begins —

इतो ब्रह्मा इतोऽसि करिष्यामीत्युक्ता स्तुति प्रागुदगाध्वनी
यात् प्राप्नुषो यज्ञोपवीत्यात्म्य तौर्येन विहारं प्रविश्य समस्त-
प्राण्यङ्गुष्ठामेण आह्वनीय दक्षिणतो गत्वा निरस्त परावसरित
+ + नैऋत्या दृष्ट्वाणि निरन्योपविश्य, etc, etc, etc

It ends —

सर्वप्रायश्चित्तानि ऊत्वा सस्याजपेनोपस्थाय तौर्येन निष्क्रामेत्
वेष्टिकमुदवसनीयायां ।

1479

2420 The Same

For the manuscript and the work see L 4089.

1480.

1892 एकाहाहीनसत्राणां ब्रह्मत्वपद्धतिः । *Ekāhahina*

Satranām Brahmatva paddhati

By Rāmakṛṣṇa Dikṣitā alias Nānabhai.

Substance country made paper 9½×4½ inches 101a 36 Lines 10 on
a page Extent in Sika 700 Characters Nāgari Date Samvat 1688
Saka 1673 Appearance of hand worn out Complete

The work deals with the duties of Brahman, the Superintending priest, in connection with sacrifices which take one or more days

The author's family

34B इति श्री त्रिपाठिदामोदरसूनुना दीक्षितरामकृष्णेन नाङ्गना-
भादितोयनाम्ना एतेकाहाहीनसत्राणां ब्रह्मत्वपद्धतिः समाप्ता ।

The date of copying —

संवत् १९८८ अथ १९४३ यावत् १४ मूल्य तदिने ब्रह्म-
यज्ञिता ममासा । शुभं भवतु ।

विषयार्थिप्रवर्तनायुक्तं ज्ञानमो नमः इह पुस्तकं ममासम् ।

Beginning:—

क्षिप्रमानेषु मन्त्रकर्मसु ब्रह्मा वक्षिष्यते आशौचं होमस्त-
विहभुषणेश्वरप्रभृति मन्त्रं कर्मा इह द्यात् कृष्यात् । होमोभ्य
प्राक्तुम् यः श्रोते यः कर्मिणो रियमाणां यथां पाकयथा
इत्याचक्षते तेषां पाकयथानां होमं कश्चिन्न गृह्योभुषणम्
मन्त्रेण ब्रह्मनिर्गमम् । उपब्रह्मणं यत् प्रकाशं

यत्तुमति यथो मन्त्रा हो मन्त्रावुपदेयम् ।

गृह्योमिति सङ्गमन्त्र आलोतेति न किञ्चन ।

पाकयथानां होमस्तते यथायं मन्त्रेत् ।

Leaf 2 अथमवता ब्रह्मण्यं ज्ञानमिति मन्त्रकर्मोपदेयम् पूर्वंपरा दादा
प्राणी प्रविष्टवचने अन्त्याधेन ब्रह्मण्यं नत । यथायं कर्मणि
वक्षिष्यता दादा प्राणी प्रविष्ट यावत् प्राणं वक्षिष्यता कश्चिन्
गृह्योभुषणम् । वक्षिष्यतां ज्ञानं यथायं मन्त्रेत् ।

1181

113 आशुलायन ब्रह्मत्वप्रयोगः । *Leaf 113, 21*

(1181/1181)

For the manuscript see L. 1501

Pat Col. —

इह वैश्वनाथन ।

यावत्तुमन्त्रमनुमोमब्रह्म । अथ वक्षिष्यतां ब्रह्मा दादा

यथायं कर्मणि वक्षिष्यतां वक्षिष्यतां वक्षिष्यतां

And 10 lines more

8496 ब्रह्मत्वमञ्जरी । *Brahmatva Manjari.**By Jagannātha Dikṣita, son of Yadata Somayājī*

Substance country made paper 10x4 inches 1 1a 25 Lines 8 9 on
a page Extent in slokas 400 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance old and discoloured Complete

The mangalācārma —

अथ ब्रह्मत्वमञ्जरी प्रारम्भ ।

यद्दर्शितमथा गच्छन् मूर्खोऽपि ब्रह्मविद् भवेत् ।

समान्धलायन गौमि ब्रह्मिष्ठ पितरं श्वरम् ॥ १ ॥

जननो ब्रह्मरूपा ना कृष्णा साक्षात् शुभावशाम् ।

यस्या साक्षिभ्यस्त्वन्धाज्जगन्नाथो भवेन्नर ॥ २ ॥

The object of the work —

वेदार्थं सूत्रभाष्याणि हस्तिमालोका छन्दः[श] ।

आन्धलायनसूत्रस्या कुर्वे ब्रह्मत्वमञ्जरीम् ॥ ३ ॥

अथ ब्रह्मण इत्यादिना भगवदाश्वलायनेन श्रुतसूत्रे ब्रह्मत्वसूक्त
तस्य प्रयोगोऽभिधीयते । तत्रादौ प्रयोगलाघवाय विशिष्टशाना-
र्थं परिभाषासूत्रार्थं समुद्घाते । प्रसङ्गादन्यत् किञ्चिदपि उप-
योगार्थमुच्यते ।

7B, इति दर्शपूर्णमासयोर्ब्रह्मत्वमान्याधानम्, 8A, अथ चातुर्मास्यानि,
10B, अथ प्रथ, 11B, इति यादवसोमयाजितनुजभगन्नाथदीक्षितविरचिताया
ब्रह्मत्वमञ्जर्यां हविर्यज्ञसञ्ज्ञाब्रह्मत्व समाप्तम् । अथ योतिष्ठोमापिष्ठोमे ब्रह्मत्वमुच्यते,
12A, अथ प्रवर्गं, 13A, अथोपरात्, 15B, अथ सुखा, 19A, अथ प्रयोग
10B, इति प्रातःसवनम्, 20A, अथ माध्यन्दिन सवनम्, 20B, अथ तृतीय
सवनम्, 21B, अथ यज्ञपुष्पम्, 22B, अथ अक्षरघोषः, 23A, अथोदय-
नोदयेष्टि, अथ जेष्ठावद्वेष्टनुरन्ध्रा, 24A, अथार्थविष्ठोमादिषु ब्रह्मत्वमुच्यते,
24B, अथ धिरात्रः, अथातिरात्रः, 25A, अथातोयामः ।

It ends —

जगन्नाथस्य मनुष्ये यज्योपकृतयः मताः ।

तथा मुदः प्रतोभूयाज्जगन्नाथकृतोयमः ।

Colophon —

इति श्रीमत्सकलविद्याविप्रारदाधेयद्विषातनकरोपाध्यायद्वय-
श्रीमयाश्रितनृज-जगन्नाथदीक्षित विरचिताया माध्वनामसूत्रस्य-
अध्यात्मसूत्र्यां अष्टश्रीमसस्याप्तद्वय समाप्त ।

Post Col —

समाप्तमिदं पुस्तकम् । श्रीतारामपुरोहितस्येदः श्रीरामायणम् ।

1483.

10508 यज्ञदीपिकाविवरण । *Yajña dipikā vivaraṇa*
(दर्शपौर्णमासपद्धति) ।

Sibsta co country made paper 10½ x 4½ inches Folia 30 Lines 12 on
* page Extent in slokas 600 Character Nagara Date Saiprat 1769
Appearance old and discoloured Complete

Colophon —

इति यज्ञदीपिकाविवरणे दर्शपौर्णमासयो पद्धति समाप्ता ।

Post Colophon —

संवत् १७६९ आषाढशुक्ल १२ श्रवणौ लिखितमिदं शापीतठे
मुक्ताक्षदयारामस्य पुस्तकम् ।

then two lines in a later hand, containing a vedic
mantra

Beg — श्रीगणेशाय नमः । श्री भवानाश्रितराम्या नमः । पञ्चभू-
संस्तारा दर्शे परिसमुद्भा ॥ १ ॥ श्रीमदेनोपलिय ॥ वक्ष्येनो-
ल्लिय । अनामिकाद्वयेनोद्भव । उदकेनाभ्युक्ष ॥ एवं दक्षिणाधेय
गार्धपत्यादाश्वनीयदक्षिणाधेयवृद्धयः ॥ अनामिकापादमध्यकुंभं
अमानो वा । वैकल्पिकपदायावधारय । यत समिधो गृह्येता ।
पौर्णमासेष्ट्याह वक्ष्ये । दर्शे दर्शेष्ट्याह वक्ष्ये . . .

...

2A. भद्रा वमन्ता प्रदिशस्तसस्त्रयाधत्तेन एतना जयेम । आहव-
नीये समिधमादधावि । तृप्तौ दिवोवा । एवमितरेतरयोश्च

यज्ञासन्नं ब्रह्मयज्ञमानयोदत्तस्ततः वरुणाय । ब्रह्मयज्ञमानयोर्दक्षिणतः
उपवेशनाये । मार्गपत्यादुत्तस्ततो रथ्योतिषवेष्टनार्थमेकं ।
आहवनीयादुत्तस्ततः प्रणीतासादनार्थमेकं । उदमृषोपविष्टो
यजमानः प्राङ्मुखोपविष्टं ब्रह्मायं वृणोते ब्रह्मिष्ठं । ॐ भूपते
भुवनपते महतो भूतस्य पते ब्रह्माय त्वा वृणोमहे । वृतो जपति ।
अहं भूपतिरहं भुवनपतिरहं महतो भूतस्य पतिर्भूर्भुवः सः देव
सवितरेत त्वावृणोते, (?) etc, etc

3A ब्रह्मगदन आहवनीयमभिमुख उपविशति । मार्गपत्यमुत्तरे-
णोदयाच्च निधायामभते । भुत त्वा भूतं करिष्यामि । उच्चैः ब्रह्मन्
य प्रवेष्ट्यामि यजमान वाच यच्छ
अनुज्ञात उत्तरेणाहवनीयं संप्रति निदधाति । कल्पेति । ॐ
कल्पा युनक्ति स त्वा युनक्ति
त्वयैरमोन् परिस्तीर्यं दुरस्तात् प्रथमं । अर्थप्रसख्याया मध्योपकल्पणं
दिशः पाश्चादि ममादयति

This is a practical application of a Vedic Sūtra for the performance of the rites of Darśapramāṇāsa, and from what has been quoted above, it appears to relate to the duties of Brāhmā or Superintending priest

1484.

1021 ब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः । *Brāhmanācchamsi-prayoga*

Substance country made paper 10x6 inches folio, 8 Lines, 11 13 on a page Extent in slokas 190 Character, Nagari Appearance, tolerable Complete

A treatise for rules, mantras and injunctions for the use of the priest called Brāhmanācchamsi at Agnistoma Sacrifice

For beginning and end see I.O Cat 414

Col. :—

इति ब्राह्मणाच्छंसिप्रयोगः ।

Post Col —

शुभ भवतु । लिखित जयमद्वेष्टेन खाये परार्थश्च ।

1485

3126 ब्राह्मणाच्छंसी । *Brahmanācchāṁsī*

Distance country value paper 8½ x 4 inches Leaves Lines on page 9 Text in slokas 150 Characters 2500 of the eighteenth century Appearance fresh 11000 Complete

Col —

वनिष्ठते ज्योतिष्ठोमः । ब्राह्मणाच्छंसी ।

Post Col —

श्रीसुरभ्यो नमः । रामचन्द्रात्मज पुरुषोत्तम दीक्षितेन लिखित ।

It begins —

आपो मे होवाग्रसिन्धुः । मे होवाग्रसिन्धो ब्राह्मणाच्छंसी ।
मुक्तप्रस्थाय ह्येते । इतोऽस्मि । स इतो जयेत । महन्ने होचो
भर्गो मे वोचो । इति अपिषा आपसे होवाग्रसिन्धुः । होवा
ग्रसिन्धुः । ब्राह्मणाच्छंसी इति मानुष । तन्मामवतु तन्माविप्रतु
तत्तु भुविषीष । ओमप्रवाकोत्तमस्तु को वच् इति (स्पृष्टा)
स्पृष्ट यजमानेन मधुपर्को विवेदित तत्प्रतिगृह्णीयात् । ता
नून प्र करिष्यन्तो नाष्टमसि अनाष्टम्य देवानामोमो अभि
प्रक्षिपात् । अनाष्टम्यस्य सास्यमुनेषां खितेमाथा । इति ता नून
अमभिन्मृशति । राजानमाप्याययति अश्वर्यशुष्टे देवसोमाप्यायता
इन्द्रमैकपदिद आ तुभ्यमिन्द्रः प्यायताम् । आ त्वमिन्द्राय प्यायस्व ।
आप्यायव आमान् मर्खीन सन्ध्यामेपया स्वस्ति ते देवशो ह्यवा
मुष्टममणीय । स्पृष्टोदय । प्रच्छदे पाथो विषाय जसारात्
दातृगान् सन्धान् नीचः शृष्टाशय शृष्टावामानि प्रीये भगाय ।
शृष्टमृतवादिभ्यो नमो दिवे नमः पृथिव्ये द्वितीये विषयैत ।

It ends —

आदित्यमुपतिष्ठते । जज्जय वससम्पतिः । ततः समिधो अन्ना-
दध्यान् ॐ चमेति ।

This work contains the duties of a ब्राह्मणाश्वसी priest of the व्योतिष्ठोम sacrifice This is a Prayōga work 3b सन्तिष्ठते प्रातः सवन 4a इति प्रतियष्टः । अथ शस्त्रं हि भूभुवः स्वरोमध्वाण्या शोः ३ सावो ३ तवो दक्षः मृत्योयष्ट वसोर्मन्दामन्यसः । अभिवत्स नखसदेष्टु धेनव इन्द्र गौर्भिर्नैवामघोम् त्रि

इन्द्र गौर्भिर्नैवामघोम् सदातु तावधौमिराष्टत गिरि न पुस्तोत्रसः ।

This शस्त्र is different from that given in Cs Vol I 891 as ब्राह्मणाश्वसी शस्त्र in अग्निष्टोम । But agrees with Peter extract 4 B 5b सन्तिष्ठते माध्यन्दिन सवन ।

1486.

6196 The Same

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches 101a 11—white and yellow alternately Lines 9 on a page Extent 11 Slokas 110 Character modern Naga & Appearance fresh Complete

Colophon —

इति ब्राह्मणाश्वसिप्रयोग समाप्तः ।

Post Colophon —

ॐ यश्चभोक्ता परमात्मा सद्वाविष्णु प्रीयताम् । इदं पुस्तकं
दुर्गिराजभट्ट मुर्चन्तिन लिखित । हे पुस्तकं वदामुने याज्ञातिशेख ।
शुभं भवतु ।

A manual of rules for the use of the Brahmanasana priest at Somā sacrifices

Begin —

श्रीगणेशाय नमः ।

आपो मे होवाश्वसिन्धुक्षामे होवाश्वसिन्धो ब्राह्मणाश्वसिन देवदत्त
शम्भाय त्वां दृष्टे इति दत्वादत्तो जयति महम्म वोचो, etc,
etc

1487

1028 श्रीमौधप्रयोगः । *Śrīmōdhaprayogaḥ*

Material country made paper 8½x11 inches Folio 1 line 9 on a page 1 verse 40 Character Nagari Date Sans 1868 Appearance tolerable 1 note Generally correct Complete

On the duties of the Āgñidhri priest who is to second the adhvaryu or the main priest in all his assertions

The mantras are recited

On the title page it bears the name of Agastambh

Beginning —

योगलोचनम् ।

श्रीमौधप्रयोगः ।

यजमानेन कृत एताऽस्मिन् यज्ञा उच्च समान वै मप्रयति
श्रीमौध ।

दक्षिणं वा नवितुं प्रभवति स्विनीर्वाजभ्या पञ्चाङ्गत्वाभ्यामाददे ।

End —

उपहृता पाश्चाति । होलप्रायश्चित्ते होताग्मन्वाहभक्त सन्निष्ट

Col —

श्रीमौधप्रयोगः ।

Post Col

सन्त १८६८ आषाढ १० २० सकलवार अदिन लिखित
नाम भट्ट + + +

1488

2085 *The Same*

Substance country made paper 9x4 inches Folio 1 line 9 on a page 1 verse 40 Character Nagari Date Sans 1868 Appearance tolerable 1 note Generally correct Complete

Colophon —

श्रीमौधप्रयोगः समाप्तः ।

आमोष is an assistant to the Hōtar priest. This work gives directions to the आमोष to play his part properly in sacrifice

The work begins —

अथामोषप्रयोगो लिख्यन्ते । अस्मिन् कर्मणि आमोष त्वामह
हणे । इत्युक्ते आमोष उतोऽस्मि कर्म करिष्यामि इत्युक्ता आह
वक्ष्येयस्य इष्टाने भागे प्राप्नुय उपविश्य आचम्य तीर्थेन प्रविश्य
गाहंपत्योत्तरतः उपविश्य यजति । इडादेवजर्मनुः जपति ।

For a similar work see U S No 406

1489.

2788 आपस्तम्बानामामोषप्रयोगः । *The Same*
(*Apastamba*)

Substance country make paper 10x4½ inches Folio 2 Lines 12 on a
page Extent in slokas 60 Clusies Nagari Appearances discoloured

It begins —

अथापस्तम्बानामामोषप्रयोगः ॥ देवस्य त्वा० मावदे ॥ सत्या
मादाय ॥ इधमावदो० जेष ॥ इति वृषदुपले समाहन्ति ।
द्विदृषदि मल्लदुपलाया त्रि मध्वारयन नवस्तत् समाहयति ॥
इत्यादि ।

It ends —

भूतानामुद्ध्यस्व उदुत्तम भू. खाद्या भुव खाद्या ख खाद्या ।
भुभुव ख खाहेति प्राग्व्यिजहोमानुक्रमः ॥

VEDĀṅGA

1490.

2016 वेदाङ्गानि *leṭanjan* (पाणिनीय शिक्षा,
ज्योतिषम् पिङ्गलश्चन्द्रसूत्रं याष्कनिघन्टुश्च) ।

8116 country male 1 per 1/4 x 1 1/2 folio 1 1/2 x 1 1/2
page Extent in folios 42) (later Nagas for gilt etc.)
Appearance of colour 1

Probably: Śikṣā begins —

अथ शिक्षा प्रवक्ष्यामि पाणिनीय मत यथा
आस्त्रानुपूर्वम् तद्विद्यात् यद्योक्तं लोकवेदयोः ।

It ends in leaf 4B

Colophon —

इति शिक्षा समाप्ता ।

Jyotiṣa begins in leaf 1B —

यच्चनवत्पुत्रमय युगाद्वय प्रभापतिम् ।
दिनर्त्तयनमासान् प्रथम्य शिरसा मुचि ।
प्रथम्य शिरसा कालमभिवाद्य सरस्वती
कालज्ञानं प्रवक्ष्यामि जगधम्य महात्मनः ॥

It ends in leaf 6B

Colophon —

इति वेदाङ्गज्योतिष समाप्तम् ।

Yāgyavalky begins in leaf 6B

सत्यरक्षतजभक्ष्यशराम मित अभति वाङ्मय जगति यम्य ।
स जयति पिङ्गल नाम शिवप्रसादात् विमुद्धमति ॥

घोः श्री स्त्रीम् । वरामायू ॥ कागुद्धार ॥ वसुधासु ॥
 मातेकव् ॥ कदामज् ॥ किवद्भ ॥ नाहमन ॥ गृल ॥ गते ।
 धादिपर ॥ हे ॥ लौक ॥ ग्लो ॥ अष्टो वसव इति ॥ २ ॥ छन्द ।
 गायत्री ॥ दैत्येक

षाद ॥ इयादिपूरण ॥ माय्यावसर । नमया आदिवा ।
 विराजो दिश । चिद्युभो हदा ॥ एकद्विचतुष्ट्यादुक्पाल ।

In leaf 8B —

द्वितीय द्वितीयमतित । अथ लौकिकम् ॥

It ends in leaf 11A

Colophon —

इति छन्द समाप्त ॥

Nighantu begins in leaf 11A

गौ । मा । घा । घ्रा । द्वा । द्वामा ।

It ends in 5 chapters in leaf 21B

Colophon —

इति निषटे पञ्चमोऽध्याय ।

Post Colophon : Different and more modern hand —

इदं पुस्तकं नानादौक्षित भागवतटीकेकरस्य ।

Panini's Siksā is often printed. For Jyotishin see L No 1455. This treatise is attributed to the School of Lagadha. In the MS noticed by Rajendra Lal there is not the second verse quoted above which clearly gives the name of the founder of the School of Astronomy, whose observations are said to be collected in this short treatise. For Chandas see W pp 9B-100. Chanda sūtras are attributed to Pingala. It appears to contain the commentary of Halayudha. It contains not only Vedic but Pāṇikā metres as used in Sanskrit literature.

1494.

6065. *The Same.*• *With the commentary by Ananta Bhattacha.*

Substance, country made paper 10x4½ inches (Fols, 12 of which the first two are missing) Lines, 12, 13 on a page. Extent in slokas, 400 Character, Nagara of the early nineteenth century Appearance, old and discoloured Defective in the beginning

अम्बा भागीरथौ यस्य नागदेवात्मजः सुधीः ।

तेनानन्तेन विदितं भाषिकं सूत्रं सुत्तमम् ॥

अनेन प्रौढता देवो रमानायः सदा मम ।

ब्रह्मादिवन्दि[त]पदो देवदेवशिखामणिः ।

वचनप्रसूनमालानन्ताख्येन सूरिणा रचिता ।

प्रियता पृथक्सदये कमलामञ्जरीनेन पुरुषेण ॥

Colophon —

इति श्रीमत्प्रथमप्राखि-नागदेव-भट्टात्मजेन श्रीमदगन्तभट्टेन
विरचित भाषिकसूत्रं (?) समाप्तम् ।

अनेन यथ्यदीपेन ससन्देहात्मकं तमः ।

व्याख्यं चम्पः पठन्तु निर्भया ज्ञानिसंसदि ॥

ॐ नमः प्राकभर्यै । श्री काशीविश्वेश्वरार्पणमस्तु ।

The Bhāṣika sūtra, consisting of 56 rules divided into two Kandikās, is a work on phonetics, treating of the accents in the Bīḥmanas aṅgas and upāṅgas, as different from those of the mantras.

For the sūtra see L 663 and for the beginning of the commentary see H P R. Vol. III, 205.

The 51st sūtra and its commentary.

Fol 12A .—

अथाङ्गोपाङ्गानां स्वरमाह ।

ता एवाङ्गोपाङ्गानां ता एवाङ्गोपाङ्गानामिति । ५१ शिष्टा
कल्पो व्याकरणं नैव ह्यन्तो ज्योतिषमिति षडङ्गानि प्रतिपदमनु-

पद इन्दीभाषा प्रथम मीमांसा न्यायस्तर्क इत्यादिनां तेषां मन्त्रो
पाठानां तान् एव स्वरा भवन्ति । द्विरभ्यास आभ्यासमिमांसादर्थः ।
इति श्रुत्यश्रुत्यवेदिनामभ्युदयमूलनाथ । तदेत उक्तं भवति ।

उदात्त स्मर्यते नीचो नीच उच्यते भवेत् ।

ब्राह्मणस्य भग्नो ह्येव ज्ञायते वेदपाठ्यैः ॥

अदिप्रोक्तनुमादेव सर आत्मा द्विजः पठेत् ।

स वेदकर्ममाप्नोति ह्यन्यथा नरकं व्रजेत् ।

एक वा ब्राह्मण सम्यक् स्वराय ज्ञानपूर्वकम् ।

योऽप्योते वेदविन् स म्यान् अन्यथा म्यागृह्यते ॥ इति ।

[The Śikṣās in versified form are all given together at this place though some of them are stated to belong to particular Vedāṅga.]

1495.

082 लोमशौ शिक्षा । *Loṃaś-Śikṣā*

Substance foolscap paper 8½×11 inches. Folia III. Lines 6 on 1 av.
Extent in slokas 84. Character Nagari. Date Sam. 1931. Appearance
new. Complete.

For a description of the work see L. 132. It belongs to Sāmaveda.

Both Aufrecht and Rājendralālā attributes this to Gargācārya. But in the very opening verse लोमशिक्षा (?) प्रवक्ष्यामि मर्गाचार्येण चिन्तितं means "I propound the *Loṃaś* system of Vedic phonetics as thought out by Gargācārya."

Post Colophon Statement —

श्री सवत् १९३१ । वैशाख शु. ५ ।

1496.

2808 *The Same*

Substance foolscap paper 11½×4½ inches. Folia 6. Lines 7 on 1.
Page Character Nagari. Appearance fresh. Complete.

See the above

1497.

873 नारदीय शिक्षा । *Naradīya-Sikṣā.*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia, 11 to 20 Lines 9 on a page Extent in slokas, 160 Character, Nāgari. Appearance, old Complete

For the work see L 136 Belongs to Sāma Veda.

1498.

1875B नारदीयशिक्षाभाष्यम् । *Naradīya-Sikṣā-bhāṣya.*

By Śubhakarā

Substance, country-made paper 9½×4 inches Folia 35 The first leaf is missing Lines 12 on a page Extent in slokas, 820 Character, Nāgari Date Samvat 1725 Appearance old Generally correct Complete

The last colophon:—

द्वितीयस्याष्टमो कण्डिका । इति श्रीभट्टसुभाकरविरचिते
नारदशिक्षाविवर्ग्ये द्वितीयः प्रपाठकः समाप्तः ।

इति नारदशिक्षाभाष्यं समाप्तं ।

Post Colophon:—

संवत् १७२५ वर्षे द्वितीय अध्याय वदी ८ खी त्रि० हरि-
रानेन लिखितम् । शुभ भवतु ।

There are two paṭhāṅkas The first comes to an end in leaf 19A, complete in 8 Kandikās

This is a commentary on Nārada's Sikṣā.

It ends thus.—

यदि वातिवलेन परिगृह्णाति तथा भेद उपघातोऽप्यस्यानां
भवतीत्येव वर्णाचार्यं कार्यं व्यक्ताः श्रुताः प्रयोगास्तु अपि नृपि-
साध्याने अध्यापने चेति ।

1499.

3253 याज्ञवल्क्य-शिक्षा । *Yājñavalkya-Śikṣā*

Substance country made paper 10x5 inches 1 line 13 Lines 8 on a page Extent in Slokas 200 Character Nagari Date Samvat 1933 Appearance fresh Complete

Often printed

See Bk 153.

It ends —

युक्तियुक्तं वचोदाह्यं नद्याह्यं मुद्गगौरवान् ।

सर्वं व्याख्यारक्ष्य तद्याज्ञवल्क्येन भाषितम् ॥

For convenience of reference it is placed along with other Śikṣas. But it rightly belongs to the subsidiary literature of the White Yajurveda, as stated in the colophon —

Colophon —

इति श्रीयाज्ञवल्क्यमुनिविरुता वाग्वनेरिशिक्षा समाप्ता ।

Post Colophon —

श्री नवत् १९३६ माघ शुक्ल ४ वार रवि लिङ्गा कालिका
वद शुभम् ।

1500.

600 कात्यायनी शिक्षा । *Kātyāyana-Śikṣā*

For the manuscript see L. 1239

1501

3255 The Same

Substance country made paper 9½x4½ inches 10 lines 8 on a page Extent in Slokas 60 Character Nagari Date Samvat 1940 Appearance fresh Complete

It begins —

अथ कात्यायनी दुर्विज्ञेयत्वात् खरिवस्यादौ लक्ष्यमाह ।

वदुदात्तात् खरौ च खाय तत् परतो न चेत् ।

उदात्तात् खरितं वा स्यात् + + स्यात् खरितं वदेत् ॥
 व्याख्येयं पादत्रयव्याख्यमर्थः । यदकालीनं यदुदात्तात् खरं
 अनुदात्तमक्षरं वृक्षते तत्संहिताकाले खरितं कार्यं ॥ इत्यादि ।

It ends —

यदकाले यदनुदात्तं तत्संहिताकाले तथैव भवति । यदुदात्तात्
 परं नीचमिव्यादिना खरितं च । अन्वोदात्तद्वयं पितृश्रवणम् ॥
 खरितमक्षरचतुष्टयं समाप्तम् ।

Colophon :—

इति कात्यायनी शिक्षा समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

सं १८४० ज्येष्ठे सु ७ ।

Though called Kātyāyana-Sikṣā in the colophon, it seems to be a commentary on it

1502.

663. पाणिनीय शिक्षा । *Pāṇinīya-Sikṣā.*

For this manuscript see L. 1237

On phonetics according to the school of Pāṇini. Rājendralāla thinks this to be of the Yajurveda recension. But he does not state, why. It consists of 58 couplets, and tallies with I.O. Catal No 544, up to the 9th verse. But that consists of only 21 couplets, and seems to be an abridgment of the present work

1503.

1375A. The Same.

Substance, country made paper 9½ x 4 inches. 10 lbs, 4 lines, 1 on a page. Extent in Slokas, 72. Character, Nāgara. Appearance, old

It contains 12 chapters—one more than in Weber's edition in *Indische Studien*, IV. The 12th chapter consists of a praise of Pāṇini. It contains the following slokas.

(1) शङ्करः शङ्करिं प्रादात्, द्वाद्योदत्राय प्रीयते ।, etc. (2) येनासाह-
समासायं (3) येन घोता मित्रः पुत्रा (4) अश्वानाश्वस्य लोहस्य (5) विनयन-
मभियुषनिष्ठतामिमां ।

See Weber pp 97 and 98 in which the fifth sloka is
missing

Post Colophon :—

अथ शिक्षामात्मोदात्तश्च हकारं स्वभावा यथा गोवचोत्पद्यो-
दात्तश्चायम् शङ्कर एकादश रामछया । अर्जितं भूतिक्रयेन
लिखितं दुस्तकं सया etc., etc

1504.

2632 *The Same*

Substance foolscap paper 7x4 inches Folio 8 lines 11 a page
Character Nāgarī Date Sakā 1700 App. 1100 fresh & complete

Often printed

1506.

1169. पाणिनीय-शिक्षापञ्जिका । *A comm. on the Same.*

Substance, country made paper 10x4½ inches Folia, 9 Lines, 11 on a page Extent in folios, 20 Character, Nagari Date, Sayi, 1620. Appearance, fresh Complete

A commentary on Pāṇiniya śikṣā by Dharaṇīdhara.

For a description of the work see I.O. Cat. No. 511.

Post Col :—

संवत् १८०० वर्षे आसुनो सुदो २ वार विहवैको कोषा
शुभमस्तु ।

In the same number there is another copy of the same work in 12 leaves, with ten lines each in Nāgarī character.

Post Colophon :—

संवत् १७८८ वर्षे ज्येष्ठशुक्ल चन्द्रवासरे लिखितमिदं
पुस्तकं श्री ।

On the blank side of the first leaf is written :—

स्मृतिचन्द्रिका रामपण्डित विनायकस्य

In a fresher ink नन्दपण्डितपोषस्य गोपीनाथस्य पुस्तकम् ।

1507.

2834. *The Same.*

By Dharaṇīdhara.

Substance, country made paper 9x4½ inches Folia, 7 Lines 13 on a page Appearance, discoloured Complete Date, Sayi at 1828

Colophon :—

इति वेदाङ्गशिक्षापञ्जिका समाप्ता ।

Post Colophon —

पञ्जिका पदमञ्जिकेति विश्वप्रकाशे । इदं पुस्तकं खड्गगोप-

नामो श्रीरामभट्टात्मजवेदोद्देशेन लिखितं शास्त्रं परमाणं न ।
 शुभं लेखकपाठकयोः भूयात् । साम्प्रदायिकप्रमाणम् । मङ्गल
 १८२८ ज्येष्ठ शु. १२ ।

1508.

1180B *The Same.*

Substance: country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 4 Lines 15 on a
 page Character Nagari of the nineteenth century Appearance fresh
 A fragment

1180C *The same work.*

Substance: foolscap paper $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 8 Lines 8 on a page
 Character, Nagari of the nineteenth century Appearance fresh Incom-
 plete at the end

See I.O. Catal No 544 and Weber's Cat Berl No 71

1509.

०६७ पाराशरी शिक्षा यजुर्वेदीया (I) *Parasari Sikṣā*

On phonetics of the Yajurveda of the school of Parāśara.

For the manuscript see L 1236.

1510.

3256 *The Same.*

Substance: country made paper 10×8 inches Folia 9 Lines, 8 on a
 page Character Nagari Date Samvat 1999 Appearance fresh

Post Colophon —

श्रीगवत् १८३६ कालिकाप्रसाद ।

See L 1236 The 150th verse is wanting in the pre-
 sent manuscript.

1511.

667. केशवीशिक्षा । *Keśavi-Śikṣā**Phonetics on the Yajurveda.**By Keśava.**Colophon :—*

इति कात्यायनाचार्यकृतनवसूत्राणि समाप्तानि ।

For the manuscript see L 1238

1512.

8259 केशवीशिक्षा or माध्यन्दिनौपपरिभाषकसूत्राणि
and लघ्वमोघनन्दिनी शिक्षा ।*The same and an other Śikṣā*

Substance country-made paper 10×5 inches Folia, 7 Lines, 8 on a page Extent in ślokas, 150 Character, Nagari Date, Samvat 1939. Appearance, fresh Both complete

Keśavaśikṣā ends in leaf 6B. Then begins Laghvamoghanandini.

इति केशवी शिक्षा समाप्ता । अथ लघ्वमोघनन्दिनी लिख्यते ।

For Keśavi Śikṣā see L 1238 and Keithorn's remarks on the śikṣās p. 16.

Laghvamoghanandini begins :—

पादादौ च पदादौ च संयोगावयहेषु च ।

यः शब्द इति विच्छेदो योऽन्तः स य इति सूतः ॥ १ ॥

युक्तेन मन्त्रा तद्वत् तत्तायामि तथा धरम् ।

अनुकाशेन वाङ्मत्तुरीयमनुपापदे ॥ २ ॥

पदादादावस्य विच्छेदे संयोगान्ते च तिष्ठताम् ।

वर्णयित्वा रक्षौ यानान् ईष्यत् सुकृत्वमिच्छते ॥ ३ ॥

It ends :—

ज्ञात्वा वेदविनाशान् सन्ध्याग्र्यान् वै बुध ।

आश्रय तं विविक्ते वै तस्य धर्मो न हीयते ॥ १७ ॥

Colophon —

इति लब्धमोघनन्दिनो शिष्टा समाप्ता ।

Past Colophon —

मवत १९३६ माघ कृष्ण १० कालिकाप्रसाद । राम ।

राम : राम :

1513.

2504 केशवशिष्याव्याख्यानम् । A comm on the Same

Sit tu = took up by r b¹xob² etc bolin ~ f x 10 or u
k Extent in sloka 140 tana ter Nayan of the u e a th ect ry
Ajjenjuc fresh C mplet

It begins —

अथातो केचनोपनिषदां व्याख्यासाम ।

नत्वा गणपति वेद परिभाषासूत्रकम् ।

उच्यते कैवल्येनेदं वेदाध्यायिसुखात्तये ।

तच्चादौ माध्यदिनीयवेदपरिभाषायर चङ्गना नवानां सूत्राणां-
मध्ये जैन सूत्रेषु पदमध्यान्त्यवर्णेषु सञ्ज्ञा जायते तदिना पश्चादि
वर्णेष्वेव जैन सञ्ज्ञा जायते तत्सुच मदादौ च पृथक्कृतव्यो ।

द्विर्गोष्ठाद सपूर्वयोग्य इन्द्रसि माध्यन्दिनीये पदादौ व्याप
इत्थिहीनयोग्यकारयकारयोः सपूर्वयोग्यायनयोः क्रमात् ।, etc

अष्टोदाहरणानि । संहिताया प्रथमाध्याये प्रथमकण्डिकाया
प्रथम इत्युच्यते । १८८

In leaf 81 इति नवमसूत्रव्याख्या । सुप्रार्थे कारिकाणि ।

४३ ऋषे दीप भवेत किञ्चित् सद्दिताया परे नचेत् ।

इमं सयुता युताकाश्चात्रणं हन्विष्यमयुक् ।

कृतानामपि सुधायां यस्मिन्ना कारिकास्त्रिमा ।

रूपेण कृतास्तास्तुवेदाध्ययनबोधिका ।

परिभाषाग्रन्थः च यजुर्वेदसंस्कारिकम् ।

देवदत्त के प्राचिनैर सत हस्तसाम्यता ।

असोदासादिभिर्वदे हस्त सस्तरलक्ष्यम् ।

शिक्षादिभिः यङ्गैश्च विधेयं वेदपाठकैः ।

इति केशवकृतकारिका समाप्ता ।

Post Colophon —

श्रीरामकृष्ण वासुदेवार्पणमस्तु ।

काश्यपान्वयसम्भूत श्रीरामो वेदपारंग ।

तेनैव लिखितं त्वाम् तस्येदं पुस्तकं शुभम् । यत्र सख्या १४० ।

This is a commentary on Keśava's phonetics on White Yajurveda of the Madhyandiniya School. The text comprises of nine sūtras only for which see L. No 1238 where the colophon says that the nine sūtras are attributed to Katyayana. Keśava has written karikas on these nine sūtras of Katyayana known as Veda puṣṭhasaṅkṛt sūtras these karikas are known as Keśaviya śikṣā. The commentary on the Sūtras appears to be by Keśava himself.

For the manuscript and the work see L. 2670

1514.

1100 सार्वसंमतशिक्षाविवरणम् । *Sarvasammati*

Śikṣā-Vivaraṇa

Comm. By Munici Bhatta of Almtira

Text by Keśava

Substance country - ado paper 9×1½ inches Folia 21 Lines 11 on a page Extent 11 slokas 50 letter Nagari 11 years old Complete (containing 131 verses)

Commentary on Sarvasammatasikṣā by Keśava called Vivaraṇa by Munici Bhatta. Sarvasammatasikṣā is a general digest on Vedic Phonetics.

In Weber's Cat. 1502 the number of slokas is 153

See Des. Cat. Sans. MSS. Madras Vol. II, pp. 720-724. The text is by Keśavārya son of Sūryadeva, who appears to be a different person from the author of Keśavi-śikṣā.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गणेश्वर प्रथम्याह लोकपालानुग्रहान् गुरुन् ।

सर्वसम्मतिश्चिन्ताया वक्ष्ये व्याख्यानमुत्तमम् ॥

प्रारिभूतग्रन्थस्याविज्ञेन परितमाप्तये प्रतीदनाय शिष्टाचारपरि-
 प्राप्तिरुदेवतानमस्कारपूर्वकं ग्रन्थारम्भं तु प्रतिजानीते ।

गणेशं वरहं देवं प्रतिपद्य गजाननम् ।

द्वित्वादौर्गा प्रवक्ष्यामि लक्ष्यं सर्वसम्मतम् ॥

It ends

षट्कमविशेषश्चः वर्णक्रमविचक्षणः ।

स्वरमात्रविभावश्चो गच्छेदाचार्यसन्द ॥ १३० ॥

मूर्तिदेवमुपेन्द्रस्य सन्दनेन मञ्जात्मनः ।

प्रणीतं केषवाख्येन लक्षणा सर्वसम्मतम् ॥ १३१ ॥

Col — इत्यालमूर्तिमखिभट्ट विरचितं सर्वसम्मतिप्रज्ञाविवरणमति-
 निर्मलम् ।

Post Col — शुभमस्तु ।

1515.

2815.

Three sheets of foolscap paper containing पराशरो शिष्टा,
 पालिनीय शिष्टा and केशवीशिष्टा in Bengali character

1516.

3280 कारिकावली and माध्यन्दिनीयष्टुशिक्षा ।

Kārikāvalī and Mādhyaṇḍinīyaṣṭuśikṣā

By Kesavaśama, son of Gokulacandra

Substance & entry male paper 10×5 inches Folia, 3 Lines, 8 on a
 page Character Nāgarī Extent in sloka 60 Handwriting very modern
 Appearance fresh

(1) Kārikāvalī by Kesavaśama, son of Gokulacandra,
 consists of eighteen couplets of the anuṣṭup metre on Vedic
 phonetics

ग्रन्थादिभिः यद्वैश्व विषयेयं वेदपाठकैः ।

इति केशवकृतकारिका समाप्ता ।

Post Colophon :—

श्रीरामकृष्ण वासुदेवार्पणमस्तु ।

काश्यपान्वयसंभूतः श्रीरामो वेदपारगः ।

तेनैव लिखितं त्वायु तस्येदं पुस्तकं शुभम् । यत्र संख्या १४० ।

This is a commentary on Keśava's phonetics on White Yajurveda of the Mādhyandīnīya School. The text comprises of nine sūtras only for which see L. No. 1238, where the colophon says that the nine sūtras are attributed to Kātyāyana. Keśava has written karikās on these nine sūtras of Kātyāyana known as Veda-puṣibhāṣanaka-sūtras these karikās are known as Keśavīya-śikṣā. The commentary on the Sūtras appears to be by Keśava himself.

For the manuscript and the work see L. 2070.

1514.

1108. सर्वसंमतशिखाविवरणम् । *Sarva-sammata-
Śikṣā-Vivaraṇa.*

Comm By Muñci Bhatta of Almura.

Text by Keśava.

Substance, country made paper 9×3½ inches. Folia, 21. Lines, 11 on a page. Extent in slokas 150. Character, Nagari. Appearance, old. Complete (containing 131 verses).

Commentary on Saivasammataśikṣā by Keśava, called Vivaraṇa by Muñci Bhatta. Saivasammata Śikṣā is a general digest on Vedic Phonetics.

In Weber's Catal 1502 the number of slokas is 153.

See Des. Cat Sans MSS Madras. Vol II, pp 720-724. The text is by Keśavārya, son of Sūryadeva, who appears to be a different person from the author of Keśavī-śikṣā.

मुष्णालतिर्मकारे तु नकारे तु नखानयः ।

वेदे माध्यन्दिनोयने शिष्टावचनम् ।

For the work we are referred by Aufrecht to Kailhorn on the Sikṣās, p. 24

1517.

606 अमोघानन्दिनी शिष्टा । In *Shāntadantī Sikṣā*

Substance European paper 11½x4½ inches 1 lb. 7 oz. 8
page Extent 17 slokas 17 character Nagara Appearance fresh Com-
plete

It consists of 17 couplets and agrees neither with B. 148, nor with Bk. 158

It begins thus --

योगयोगाय नमः ।

पादादौ च पदादौ च सयोगावयवेषु च ।

य शब्दमिति विक्षेप षोडश च इति स्मृतः ॥ १ ॥

पुनरेव मनसा तद्वत् तत्त्वयामि तथा परमः ।

मनुकारेण वाङ्मयं तुदीये मनुया पदे (१) ॥ २ ॥

It ends thus --

विस्मयंमपि नाश्रयं सन्मयं भूयादिवक्ष्यते ।

मापक्षमिविवक्ष्यते च यस्मादधर्मा न होयते ॥ १० ॥

Colophon --

इति अमोघानन्दिनी शिष्टा समाप्ता

1518

3258 The Same

Substance country and page 10x6 inches 1 lb. 7 oz. 8
page Extent 16 slokas 16 character Nagara Date Samvat 1747 Ap-
pearance fresh Complete

Colophon --

इति अमोघानन्दिनी शिष्टा समाप्ता ।

It begins —

अनुदात्तादुदात्तश्चेत् स्वरितोत्तर एव च ।
 ऋष्मिन् कर्णमूलेषु न्यसेद्भक्त न सप्रथम् ॥ १ ॥
 अनुदात्तादुदात्तश्चेत् अनुदात्तपरस्तथा ।
 अनुदात्त इति न्यस्योदात्त वामभवि न्यसेत् ॥ २ ॥

It comes to an end in leaf 2A

सप्तमस्य पदाद्यस्य चाकारस्य प्रतीयते ।
 ईवद्वौर्धतयोच्चार काव्यायनमुनेर्निरा ॥ १८ ॥

Colophon —

इत्यास्तिकवशोद्भवमोकुलचन्द्रसुत-केशवदामकता ॥ कारिकावलि
 सम्पूर्ण ॥

(II) Then follows *Mādhya yudhyā Iṣṭhasikā*.

It begins —

अथ शिक्षा प्रवक्ष्यामि माध्यन्दिनमत यथा ।
 यकारस्य खकार स्याद्व्योमेतु + यो भवेत् ॥ १ ॥
 इमे लघ्वे कृष्ण इया समुद्र प्रत्युदाहृति ।
 पदादौ विद्यमानस्य ह्रस्वयुक्तस्य यस्य च ।
 नादेशो हि यकार स्याद्युक्त सन् वरयेत् न तु ॥ २ ॥

The last line is numbered 28 It runs —

नकार खलु सर्वत्र ह्येकारसदृशो भवेत् ।
 ह्रदे मृगस्ततीया च ऋष वाचमथा परम ॥ २४ ॥

Colophon —

इति माध्यन्दिनीयलघुशिक्षा ।

The colophon is followed by the following —

कण्ठे तर्ज्ज्वन्मूलिनामन, यकारे यश्चाङ्गुलियोगनम्, नकारे
 कुण्डलोकरणम् ।

ककारे च टकारे च ङकारेऽङ्गुलिनामन ।
 यश्चाङ्गुल्य यकारे तु नकारे कुण्डलाक्षति ॥ १२ ॥

मुद्राक्षतिर्मकारे तु नकारे तु नखानघः ।

वेदे माध्यन्दिनीयके शिखावचनम् ।

For the work we are referred by Aufrecht to Keilhorn on the śikṣās, p. 24

1517.

668 अमोघानन्दिनी शिक्षा । *Amoghānandīnī-Śikṣā*

Substance European paper 11½x4½ inches Eols. 2 Lines 7 on a page Extent in ślokaś 17 Character Nagari Appearance fresh Complete

It consists of 17 couplets and agrees neither with L. 143, nor with Bk. 158

It begins thus —

श्रीगणेशाय नमः ।

पादादौ च पदादौ च सयोगावयवेषु च ।

यः शब्दमिति विज्ञेयं शान्तं स य इति स्मृतः ॥ १ ॥

युक्तेन मनसा तदम् तत्त्वयामि तथा परम् ।

मनुकाशेन वाङ्मयं तुरीये मनुया पदे (?) ॥ २ ॥

It ends thus —

विश्वार्थमपि वाङ्मयं सन्ध्यम् भूयाद्विचक्षणम् ।

मापस्तम्बविवक्तं च यस्मादधर्म्मो न दीयते ॥ १० ॥

Colophon —

इति अमोघानन्दिनी शिक्षा समाप्ता

1518

3258 The Same

Substance country made paper 10x5 inches Eols. 7 Lines 8 on a page Extent in ślokaś 160 Character Nagari Date format 1790 A1 Appearance fresh Complete

Colophon —

इत्यमोघानन्दिनी शिक्षा समाप्ता ।

Post Colophon:—

सवत् १८३८ यद्य छण्ण १३ रामरा० ।

See l. 133

1519.

3261 वर्णरत्नप्रदीपिका ॥ अमरेशो शिष्या ।

Amaraśa Śikṣā

By Amareśa

Substance c ntry ind; paper 1½×1½ inches Folia 11 lines, 8
on a page Extent in stanzas 260 Character, Nagara Saugat 1941 Ap
pearance fresh Complete

The māṅgīlācarana —

श्रेयो दिशतु न छण्ण कसमातङ्गकेशरी ।

राधाकेलिकलाभिञ्जो गोपीवादकुतूहली ।

The author and the work —

उत्पन्नो यः कृते वशे बुद्धिमान् क्षतनिश्चय ।

अमरेश इति ख्यातो भारद्वाजकुलोदय ॥ २ ॥

सोऽयं शिष्या प्रवक्ष्यामि प्रातिश्राव्यानुसारिणीम् ।

बालानां पाठशुद्ध्यर्थं वर्णश्लाघादिहेतवे ॥ ३ ॥

अपादिशुभकार्येषु पुमान्नाधिकृतो भवेत् ।

सम्पत् पाठं विना यस्मात् तन्निमित्तं वदाम्यहम् ॥

It consists of 227 verses, teaching the correct pronun-
ciation and recitation of the Vedic texts

End —

अमरेशक्षतामेता शिष्या यो धारयेत् सखी ।

विद्वज्जवसमामध्ये जयं स लभते ध्रुवम् ॥ २२७

Colophon —

इत्यमरेशक्षता वर्णरत्नप्रदीपिका शिष्या समाप्ता ।

Post Colophon —

श्रीसवत् १८७१ भा० शु० ८ कालीकाप्रसाद जी ।

1520. •

3262. शिखा । *Sikṣā**By Malla Sāma*

Substance country-made paper 10x5 inches Folio o Lines, 8 on
 1 page Text in slokas, 100 Character Nagara Date Samvat 1939
 Appearance fresh Complete

Colophon.—

इति श्रीमत्कान्यकुब्जे उपमन्त्रमिश्रोत्रि-खगपति-पितृभक्तमह
 प्रह्लादता शिखा समाप्ता ।

Post Colophon.—

संवत् १९३९ । ज्येष्ठ ११ कार्तिकाप्रसाद ।

The mangalacarana and the object of the work

गत्वा गणपतिं देवं ध्यात्वा श्रीकुलदेवताम् ।

महप्रश्नार्त्तां हस्तपूर्वां करोमि खरप्रक्रियाम् ॥ १ ॥

गत्वा विघ्नहरं सदा शुभकरं सर्वस्य कामप्रदं

भूत्वा श्रीगुरुपादुकां सुललितां ध्यात्वा परां देवताम् ।

वेदे शास्त्रसंयुक्तैश्च धिहतां विप्राय ये सत्तमा

लोचामेव हते हता न कुधिष्यां खरखरप्रक्रियाम् ॥

The author and the date of the composition of the work
 (Samvat 1381)

श्रीमता कान्यकुब्जेन उपमन्त्रमिश्रोत्रिका ।

श्रीमद्देवस्वरूपायां श्रीमद्वाग्पतिनाम्ना ।

सूनुना पितृभक्तेन मल्लविप्रेक्ष्य श्रीमता ।

विक्रमार्कमृताब्देषु चन्द्रवर्षाभिभूतियु ।

ऊर्ज्ज्वलाय सिते पक्षे ज्येष्ठादश्यां श्रुते दिने ।

हते पञ्चांगबोधाय खरखरप्रक्रियाम् ॥

1521

8175

Subata ce count 3 made p 10 10 1/2 X 1 1/2 inches Folio 27 Lines 1000
 Page Character Vagana Date Sent 1077 Approx 11 x 11 x
 coloured

I (1-8B) माण्डूकी शिक्षा (Vedic phonetics)

See L 135

II (8B-10B) एव श्रौतकशाखाया ब्रह्मवेदस्याङ्ग ज्योतिषयस्य ब्रह्म-
 काण्डपानुवाद समाप्तम् ।

A work relating to auspicious and inauspicious moments
 in the form of a dialogue between Brāhmā and Kāśyapa

Beg —

अथ ब्रह्माण खयम्भू गुह्य लोकपितामह ।
 ब्रह्मणोके सुखानीन काश्यपः परिरुच्छति ॥
 किं प्रमाणं सुज्ञानां शशौ वा यदि वा दिवा ।
 चन्द्रादित्यगत सर्वं तन्मे प्रवृत्तिं पृच्छत ॥

III (10B 15B-27) इति श्रीव्यसनेवेदे महाशान्ति समाप्ता ।

Beg —

महाशान्तिं प्रवक्ष्यामि या प्राप्य महतीं श्रिय ।
 ब्राह्मणं क्षत्रियो वापि वैश्यो वाप्युपसर्जति ॥
 ब्राह्मणं सर्वकामाप्तिं क्षत्रियं पुत्रिदौजय ।
 सर्वतस्तुसम्पत्तिं च वैश्यः समधिगच्छति ॥

Post Colophon Statement —

संवत् १५७६ वर्षे आश्विनमासे शुक्लपक्षे प्रतिपत्तियो सोम-
 वीरेणि पय्येष्ट वापिदवास्तस्य ब्राह्मणाग्ररक्षातोप पद्यासूत
 भूधरी आलिखित पठनाय पुत्रपौत्रपठनार्थे परोपकारार्थे लिखित
 यस्य स ११०० लक्ष्मणयस्यसमाप्त शिक्षा ज्योतिष महाशान्ति
 पञ्चपटलिका च पुराणराधाभि प्रातिशास्त्राद्यवष्टिविधिहन्द
 य ८ समाप्त पत्रकोद्यावा यादृश, etc

1522.

6186

Substance country made paper 8x4 inches Folia 2 Lines 10 to 13
on a page Character modern Nagara Appearance soiled

Two groups of *slokas* on Vedic phonetics (*śikṣā*)

I Beg —

सराद्वितमवाप्नोति ज्यनन ज्यने यरे ।

स्पर्शो जकारपूर्वो यो वपुर्वस्य द्विरुचते ॥ १ ॥

There are 88 *śloka*s in this group

2A II Beg —

+ + + जकारश्च ऋकार कषयोक्षया ।

नसयो कषयो सन्धिलक्ष ऋर्षेय विसयुतौ ॥

मध्येतश्च जकारश्च तैश्चिरीयपदे स्थिते ।

सर्वाणुदात्त विधेय निवृत्तमित्यभिधीयते ॥

There are thirteen verses in this group

The Colophon —

इति नवशिखा was added by a later hand as the first
śloka of the first group of the *slokas* is preceded by a
couplet also marked 1, which contains the words नवशिखा ।

It runs —

व्यासलक्ष्मी भरद्वाज + + विशालनिर्मिता ।

कोऽलेय + + त्रेयावन्त शिखा नव श्रुता ॥

1523.

9921 शिखाविहतिः । *Śikṣā mātṛ*

Substance country made paper 15x5½ inches 8 or 10 long leaves 1 x
text in śloka 176 Character Nagara Appearance old Incomplete

A gloss on *Siddhesvara* is *Śikṣā*

Anonymous

It begins thus:—

योगयराजायस्तु नमः ।

यत्पदपङ्कजसंभृति रतिविपुलानप्युपस्थितान् विद्वान्
सपदि हरति हरतनुजं तनुजं दुःखं हरन्नामभिवन्दे ॥ १ ॥

कतिपूजचूडारत्नश्रीसिद्धेश्वरविनिर्मिता शिष्टा
याकुर्वे नु ययामति बालमतोर्ना सुबोधाय । २ ।

अथ निरवधामितविद्यापारावारपारदृष्टा खिलोद्धताखिल
प्रतिवादिनिवहः । सुकवि यशस्तोममहानदमहासेतुः निजविपुला-
मलकुलविततकेतुः अयल्लसिद्धशर्मा श्रीसिद्धेश्वरशर्मा दयार्थमान-
सकतया स्त्रीयान्तेवासिशिष्टायाज्ञेन चतुर्वर्गायत्तसिद्धिनिदानभूता
शिष्टा उषदिष्यन् विप्रविधाताय समगुह्यं त्रिभूवनसमर्चितपदा-
रविन्ददण्डकरिवग्वदनप्रणामात्मकं भक्त्यमवतारयति श्रीहरम्
इति । इत्यादि ।

1524.

3254 वसिष्ठ शिष्टा । *Vasistha-Sikṣā*.

Substance, country-made paper 10x5 inches Folia, 6 Lines, 9 on a
page Extent in slokas 170 Character Nagari Date Samsrat 1941 Ap-
pearance fresh Complete

Hz Vol II, No 1181 is also Vasistha-Sikṣā But it
has only one leaf

It begins —

अथ शिष्टा प्रवक्ष्यामि वशिष्ठस्य मतं यथा ।

सर्वानुक्रममुद्ध्य ऋग्यजुषोस्तु लक्षणम् ॥ १ ॥

अथादित्ये यजुर्वेदे भेदे माध्यन्दिनीयके ।

वक्ष्यामि ऋग्यजुषोस्तु विभाग मुनिभाषितम् ॥ २ ॥

अनादेशे यजुर्वेदे अनादेशे तु केवलम् ।

कते तु यजुर्वेदपारे श्रेयं विद्याद् यजुः कविः ॥ ३ ॥

उपयामः सयोनिस्य स्वाहाकारस्य योऽन्यभाक् ।

ऋक्थम्बन्ध यजुर्वेदे यथ वक्ष्याम्यतो ब्रूवन् ॥ ४ ॥

ह्यवसाना ऋच सर्वा यजुर्न्यस्तदीप्तिवत्
 वर्गादित्यसु नेव ग्यात् तत्रादित्य यजुर्भवेत् ॥ ५ ॥
 श्रेयान्शेकावसानानि साध्यागोपरमात् कृषित् ।
 अवसानानि वक्ष्यामि द्विपदैकपदास्तथा ॥ ६ ॥
 क्रमर्द्धे चानुवाकानामन्तेषु यजुषां तथा ।
 अवसानं विजानीयादाम्नायनियमेन तु ॥ ७ ॥
 अध्याये प्रथमे नवमे ऽनुवाके ।
 पुराकूरुस्थेतेका ऋगान्यानि यजूषि ।
 सर्वे मन्त्रा सप्तदशोत्तरशत यजुषि प्रथमे १ । ११०

It ends —

उमिति वा गायत्री ऋतो इति त्रीणि यजुषि द्विरण्मचन
 पाचैतेति वा छ ब्रह्मेति चत्वारि ६० साप्तमे यजुषि सप्तऋगयजुषो
 मख्याविभाग सख्याविभाग । १० । १ ।

एकीकृता ऋच सर्वा सुनियङ्गदभूमिता ।

अन्विरानायवा (?) श्रेया १४ । ६३ वशिष्ठेन च धीमता ।

एवं मन्त्राणि यजुषि समान्निवसुपुगमका । २० । २३

अथवा पञ्चभिर्न्यूना संहितायां विभागत ॥ २ ॥

Colophon —

इति वशिष्ठमुनिप्रोक्तऋग्यजुषोर्विभागः समाप्तः ॥

Though called a Śikṣā at the opening line it is really an *anukramanikā* of the *Mādhyandina saṁhā* of the White Yajurveda. It examines the *Samhitā* chapter by chapter, till the end, where in the colophon it calls itself *ऋगयजुषोर्विभागः* ।

It may go also under the head of supplementary literature of the White Yajurveda or even with the *Āṭyāyana iribhāṣās*.

Post Colophon —

श्री स १८४१ का०

It begins thus:—

योगशास्त्रायास्तु नमः ।

यत्पदयुग्मसंस्तुति रतिविपुलानप्युपस्थितान् विभ्रान्
सपदि हरति हरतनुजं तनुजं दुःखं हरन्तमभिवन्दे ॥ १ ॥

कविकूलचूडारत्नश्रीसिद्धेश्वरविनिर्मिता शिष्टा
श्याकुर्त्ने नु ययामति वाणमतीनां सुबोधाय । २ ।

अथ निरवद्यामितविद्यापारावारपारदृष्ट्या खिलोज्जताखिल
प्रतिवादिनिवहः । सकवि यशस्तोममहागदमहासेतुः निजविपुला-
मलकूलविततकेतुः अयत्नसिद्धशर्म्मा श्रीसिद्धेश्वरशर्म्मा इयार्द्रमान-
सकतया स्वकोयान्तेवासिशिष्टाव्याजेन चतुर्वर्गायत्तसिद्धिनिदानभूता
शिष्टा उपदिष्टान् विभ्रविघाताय समनुष्ठितं चिभूवनसमर्चितपदा-
रविन्दहृदकविस्वरवक्त्रप्रभाभात्मकं मङ्गलसंवतारयति श्रीहरम्
इति । इत्यादि ।

1524.

3254 वसिष्ठ शिष्टा । *Vasistha-Sikṣā*.

Substance, country made paper 10x5 inches. Folio, 6 Lines 8 on a page. Extent in sloka- 170. Character Vignara. Date Sainvat 1941. Appearance fresh. Complete.

H₂ Vol II, No 1131 is also *Vasisthasikṣā*. But it has only one leaf.

It begins:—

अथ शिष्टा प्रवक्ष्यामि वसिष्ठस्य मतं यथा ।

सर्वानुक्रममुद्धत्य ऋग्यजुषोस्तु लक्षणम् ॥ १ ॥

अथादित्रे यजुर्वेदे भेदे माध्यन्दिनीयके ।

वक्ष्यामि ऋग्यजुषोस्तु विभाग मुनिभाषितम् ॥ २ ॥

अनादेशे यजुर्ज्ञेयं अनादेशे तु केवलम् ।

स्मृते तु यजुर्वेद्वारे श्रेष्ठं विद्याद् यजुः कविः ॥ ३ ॥

उपयामः सयोनिरस खाद्याकारस्य योऽन्यभाक् ।

ऋक्सम्बन्धं यजुर्ज्ञेयं यच्च वक्ष्याम्यतो ब्रूवन् ॥ ४ ॥

ध्रुवसाना ऋचः सर्वा यजुरन्यत्तदीप्तिवत्
 वर्गादिष्टासु त्वं स्यात् तत्रादिष्टं यजुर्भवेत् ॥ ५ ॥
 श्रेयान्येकावसानानि साध्याद्योपरमात् क्षपित् ।
 अवसानानि वक्ष्यामि द्विपदैकपदास्तथा ॥ ६ ॥
 कमर्जो चानुवाकानामस्तोषु यजुषा तथा ।
 अवसानं विजानीयादभ्यासनियमेन तु ॥ ७ ॥
 ब्रह्मादे प्रथमे नवमे ऽनुवाके ।
 पुराक्रमस्थेत्वेका ऋगन्यानि यजूषि ।
 सर्वे मन्त्राः सप्तदशोत्तरशत यजूषि प्रथमे १ । ११७

It ends —

उमिति वा गायत्रौ क्रतो इति त्रीणि यजूषि द्विरणमयेन
 पात्रेणेति वा ख त्रस्येति चत्वारि ६० सात्तमे यजूषि सप्तचतस्रयजुषो
 मन्त्राविभागः संख्याविभागः । १७ ॥ १ ॥

एकौकता ऋचः सर्वाः मुनिषड्वेदभूमिताः ।

अन्विरानायवा (१) श्रेया १७ । ६२ उशिष्टेन च धीमता ।

एवं सर्वाणि यजूषि समाश्रितवस्तुयुग्मकाः । २८ । २३

अथवा पञ्चभिर्न्यूना संहिताया विभागतः । २३

Colophon. —

इति वशिष्ठमुनिप्रोक्तऋग्यजुषोर्विभाग समाप्तः ॥

Though called a Śikṣā at the opening line it is really an Anukramanikā of the Mādhyandina sākṣā of the White Yajurveda. It examines the Samhita chapter by chapter, till the end, where in the colophon it calls itself ऋग्यजुषोर्विभागः ।

It may go also under the head of supplementary literature of the White Yajurveda or even with the Kātyāyana Paribhāṣā.

Post Colophon —

श्री ॥ १८७१ का०

1525.

3257. माण्डवी शिक्षा । *Maṇḍavī-Śikṣā*

Substance, country-made paper. 10×5 inches Folia, 4 Lines, 8 on a page Character, Nāgari Date, Samvat, 1939. Appearance, fresh Complete

Beginning:—

अथातः संप्रवक्ष्यामि शिक्षाया हितकाम्यया ।

माण्डव्येन यथा प्रोक्ता तोष्य + + संख्या समाहृता ॥

इषेत्वा वज्रोः । प्रथमाक्षरम् । बाहुभ्यान्तिष्ठः १ । पृथग्वाः २ ।

दृष्ट्वा यावासि ३ । ब्रह्म वनित्वा ५ । इन्द्रस्य बाहुवसि ६ ।

नधान देव तिष्ठः । ७ । ऊर्ज्ज्वा दम्बेन त्वा ८ । पञ्चदश ९ ।

~~In this way all the 40 chapters of the White Yajurveda have been analysed, the first chapter 10th being ईशावास्य सित एका १० ।~~

Although called a Śikṣā, it is more of the nature of an Anukramam

Colophon:—

इति माण्डवी शिक्षा समाप्ता ।

Post Colophon —

शुभमस्तु सवत् १९३९ । कालीकाप्रसाद ।

1526.

6266 स्वराङ्कुशः । *Svarāṅkuṣa*

Substance, country made paper 9½×4 inches Folia, one Lines, 27 in all Patent in Slokas, 30 Character, modern Nāgari Appearance, fresh Dated, Samvat 1912. Complete

Colophon:—

सर्ववेदोपयोगिस्वराङ्कुशनामकं प्रकरणं समाप्तम् ।

Post Colophon.—

सवत् १९१२ मिति पेच छाप्य १ अगौ गोपीनाथस्येदम्

A general treatise on Vedic intonation, different from Jayanta Svāmi's *Svarāṅkura*, a metrical work. It is based on Pāṇini.

Beginning :—

श्रीः । अनुदात्त पदमेकवर्जं । देवः ।

मति शिष्टस्वरत्रयोपस्वमन्त्रश्च विकरणेभ्य । गोपायत । अनुदात्तस्य
च यत्र लोपः । देवोः । चोः । लृताकारे च तौ पूर्वपदस्यान्त उ० ।
देशोच्चा । आत्मन्तिवस्य च । आदिश० ।, (to, etc

1527.

0177 लघुप्रातिशाख्य । *Lghu prātisākhya*

Substance country mild paper 10x4½ inches 4 lbs 2 lines nine
teen small character Nāgaras in a m brass bound Appearance fresh in
complete at the end

Beginning

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ लघुप्रातिशाख्य ।

तद्यथा —

अन्त्यादृणांत् पूर्वं उपधा । २४ । अन्त्यादृणांत् पूर्वं उपधासच्चा
भवति । ककारादि । २५ । निमादितोऽष्टौ खराणां । नर्गं
ममाद्यापस्यादौ अष्टावा खराणां सिम् सच्चा भवति । यथा
अ अया ह हं, etc, etc

1528.

618A(1) पदचन्द्रिका । *Padacandrika*

Substance country mild paper 9x4 inches 1 lb 4 1/2 lbs, 10 1/2
in size age character Nāgaras of the eighteenth century Appearance dis-
coloured

A fragment of a Vedic grammar.

Beginning .—

द्यौर्मणेशाय नमः ।

विप्रध्वंमकर वन्दे मणेशश्च तथा शुभम् ।

उपकाराय सर्व्वेषां क्रियते पदचन्द्रिका ॥

शिवा पयस्यतो चैव सुखदा च मधुमती ।

यत्नेन दृष्टमोक्षस्नान्वर्त्तसाधुश्रियो तथा ॥ २ ॥

1B, इति स्वरप्रकरणम्, 2A, इति विसर्गप्रकरणम्, 2B, इति विसर्ग-
भावप्रकरणम्, 3A, इति यत्वप्रकरणम्, इति यत्वाभावप्रकरणम्, 3B, इति
नान्तप्रकरणम्, इति मान्त प्रकरणम्, 1A, इति प्रकृतिभावप्रकरणम् ।

Ends abruptly

1529.

6184(B) पदज्योतिः । *Padajyotih.*

Substance country made paper 15×4½ inches folio 2 marked Jan 13
Line 8 on a page Character, Nagari of the nineteenth century ; Appo-
nance fresh Complete

Padajyoti begins in the first line of 2B, the foregoing
portion containing the end of *Pratijūpanisistā* with the
colophon —

इति काव्यायन प्रणीत-प्रतिज्ञासूत्र मूलकं खडिकात्रय समाप्तम् ।

The beginning of Padajyotih —

अथ पदज्योतिर्निश्चिते ।

अयम्मा स्वधा तन्वा ऊन प्राची काष्ठा प्रादता मात्रा वधत्कारैः
भेराद्भुतो ऊर्द्धसती भूयस्वरमाना वधमाना ऊर्द्धमाना मोद-
माना वर्द्धमाना रौयमाणा मघिष सर्व्वत्र घोरा स्नायेपारोचने
मिश्रा देवभियञ्जिषा यञ्जियामाना त्रयो देवा अस्व पादा प्रथमा
द्वितीयैर्वायवे वाला कामधुवाता मधुपिन्वमाना मिमाना यात्य-
दक्षिणा वधमैत्रावरुण्य शुन स्फपाला चन्द्रमा देवता सरस्वत्यैव
इमा रुदाय ऊषान्त ॥

End —

न सद्योगात् परं खाद्यं परसद्योगनायकसमुक्तस्य न्वर्तमानं न
स्वार्थपक्षमक्षर इति च ।

Colophon —

इति यद्व्योति समाप्तम् ।

Relates to Pa lapatha

1530.

6183

Subject acc, country math 1 per 9x4 1/2 lines 101 x 1 lines 10 on a
page Patent in 1801 100 Character modern Nagari Appearance fresh
Complete

A treatise on Vedic Sūtra by Ananta

Beginning —

अ इ उ ऋ ए ऌ ओ औ इत्यष्टौ खरा । अ व्यासपरे । तत्र
अथ तवाऽयम् । एकारमिवर्गे तत्र इह तवेद । ओकारमुवर्गे तत्र
ऊह तवोद ।

4A इति अनन्तकृत सन्धि (number of sūtras—20) अथ
खरप्रकरणम् ।

उदात्तानुदात्तखरितप्राया खरा तत्र आद्यनक्षत्रम् ।

The chapter on Sūtra is in 18 sūtras

8A अथ इतिप्रत्ययप्रकरणम् ।

अनुदात्तो यदि चेतो मूर्द्धादात्त उदात्त ।

खरित कर्ममुखे स्थापनासाधे प्रायश्च स्मृत ।

8B, इति अनन्तकृत खराष्टकम् ।

Two krikas only

11B, इति अनन्तकृत इतिप्रत्यय (The number of sūtras is 17)

अपरविसर्गोऽनु अऽष्टौ

शिव—असि शिवोऽसि

13 A, इति विनय सन्धि ।

Then begins Svīrāṅkuṣa on the other side of the 13th leaf —

Beg — अ इ उ ऋ ए ऌ क्, etc.

Colophon —

इत्यनन्तकृतौ खराङ्गस्य संपूर्णकम् ।

1531.

6178

Substance country made paper 9½×4½ inches 101a J Lines 10 on 1 page Extent in Slokas 80 Character Nagara by a modern hand Appearance fresh Complete

The rules of Vedic Sandhi

Beginning —

ओ । अ इ उ ऋ ए ऐ ओ औ दीर्घ अ षाम् परे । तव ।
अय । तवाय । एकारनिवर्णे तव इद तवेद । ओकारमुवर्णे इन्द्रस्य
उव इन्द्रोव ।

1B, इति खरसन्धि ।

इति खरा । अदात्तानुदात्तखरित प्राय जात्याभिनिहित
क्षेपप्रश्लिष्टस्य ।

2B, इति ऋणसन्धि ।

अविसर्गोन् अऽणो । शिव अलि शिवोऽस्ति ।

3A, इति समाप्ति । औरस्य ॥

Here ends 3A 1B contains 16 lines, on the motions of hands and fingers in the recitation of the texts

Beginning —

मुष्ट्याञ्जतिर्मकारे च नकारे तु नवराक्षः ।
अनुसारे द्यौ क्षेप उष्मान्तेऽङ्गुलिमोक्षजम् ।
ककारे च टकारे च उष्मे चाङ्गुलिनामन ।
पचाङ्गुल्यः पकारे तु भकारे कुण्डभाङ्गति ॥, etc, etc

1532.

6173 सन्धिकारिका । *Śandha karika**By Gaṇeśadatta**With the commentary entitled Dīpakatīkā*

Silabance country made paper 6½x3 inches 101/2 39 Lines 7 on a
 page Extent in Slokas 400 Character Nāgari of the nineteenth century
 Appearance discoloured Complete

It treats of Vedic Sandhi

Beginning

Comm श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सन्धिकारिका लिख्यते ।

वन्दे गणेशचरण इन्द्रविद्यैकसाधनम् ।

सिद्धिबुद्धिप्रदाता भक्तसर्वार्थसाधनम् ।

सरस्वती मुखैव याश्चवक्त्रादिकान् मुनीन् ।

वन्दे सन्धिकारिकायां शास्त्रां कुर्वे यथामति ।

इह खलु व्याकरणशास्त्रेषु मन्दाधिकारिका वैदिकानां सुगम
 सन्धिज्ञानाय सन्धिकारिकामारभे । तत्र मङ्गलपूर्वकं प्रथमं श्लोकः ।

Text नत्वा औगमनाथस्य चरणं वेदवर्जितम् ।

वागानां सुखबोधाय कुर्वेह सन्धिकारिकाम् ॥

Comm

अकाराकारयोः सन्धिर्यन्त्रयोः दीर्घताश्च न ।

इकारे सत्वमाप्नोति उकारे अत्वमेव च ॥

End —

इमां सन्धिकारिकां च विचारयति वैदिका ।

सन्धिज्ञानं भवेत्तेषां शीघ्रमेव तु निश्चितम् ॥

Comm इति श्लोकस्यार्थस्य स्पष्टार्थः (?)

Colophon :—

इति श्रीगणेशदेवसन्धिकारिका दीपकलिका समाप्ता । शुभं
भवतु ।

The enumeration of the *kārikās* is irregular. After the 31st *kārikā*, a fresh enumeration from 1 begins which comes up to 5. Then there are 4 *kārikās*, unnumbered.

1533.

2633. छन्दः । *Chandaḥ*.

Attributed to Piṅgala.

Substance, country-made paper. 9×4 inches. Folia 5. Lines 9 on a page. Character, Nagara. Date Samvat 1816 and Saka 1681. Appearance, discoloured. Complete.

Col. :—

इति छन्दः समाप्ता ।

Post Col. :—

यो ज्ञधीतो दिङ्, etc., etc.

सवत् १८२६ शके १६८२ आश्विन शुद्ध ६ रवौ वापयोमाख्य-
काश्रीनाथेन लिखित स्वार्थ परार्थ शुभमस्तु सर्वजगत ।

“Edited, translated and explained by A. Weber, *Indische Studien* Vol VIII. An edition of the text with Halāyudha's commentary, has also been published, in the *Bibliotheca Indica* by Viśvanātha Śāstrin.”

See I.O. Catal. No 560

1534.

4180(O) पिङ्गलछन्दः । *Piṅgala chandaḥ*

Substance, country made paper. 8×3½ inches. Folia 6. Lines, 1 on a page. Character, Nagara. Date Samvat 1825 and Saka 1690. Appearance, discoloured. Complete.

Well known and printed.

Post Colophon Statement:—

सवत् १८२५ शकते १६६० समये आषाढवदि २४ ग्री तदिने
ममाप्तम् ।

1535.

316. *The Same.**With Halāyudha-Vṛtti*

A MS. of 98 pages, of foolscap size and half bound in leather

Copied in Devanāgarī in Sam 1926, from a MS dated 1882

1536.

8524 **पिङ्गलच्छन्दरत्नः** *Piṅgalacchandaratna**entitled मृतसञ्जीवनी ।**A Comm. on the Same**By Halāyudha*

Substance country made paper 19x6 inches Folio 27 Lines 13 on a page. Extent 1,000 Slokas Character Nāgarī Appearance old Price and verso Generally correct

The Vṛtti only of Halāyudha written in neat Devanāgarī hand with rubrics to indicate quotations from the text and ends of topics. The last verse runs thus —

पिङ्गलाचार्यरचिते छन्द शास्त्रे हलायुधः ।

मृतसञ्जीवनी नाम वृत्ति निर्मितवानिमा ।

इति पिङ्गलच्छन्दोक्तौ अष्टमाध्यायः

It begins after the Māngalacārana —

वेदानां प्रथमाङ्गस्य काञ्चीना नयनस्य च ।

पिङ्गलाचार्यसूत्रस्य मया वृत्तिर्विधास्यते ॥ २

सौराख्येऽस्मत् यदद्भुतं देवदामवै ।

छन्दोऽस्य पिङ्गलाचार्यच्छन्दोऽख्यं तथोद्भूतं ॥ ३

श्रीमत्पिङ्गलनामोक्तसूत्रं प्राक्तमज्ञोदधौ ।

इत्थानि मोक्तिकानीव कानिचित् विनिर्गम्यह ॥ ४

1537.

5528. पिङ्गलछन्दः सूत्रम् । *Pingala-chandah Sūtram*

With the commentary by Candrasekhara

Sub stance, country made paper 14×5½ inches Folia, 64 In Triplicha
form : Character, Nāgara Date, Sūvat 1891 Appearance, fresh Com
plete

Colophon —

T. इति पिङ्गलछन्दः सम्पूर्णः ।

Comm. इति समाप्त पिङ्गलविवरणम् ।

Post Colophon Statement —

शुभमस्तु सिद्धिरस्तु । संवत् १८९१ मिति वैशाख वदौ वार
रवि दशम्यतराम पलट दास मकागये करै डमे जिष्ठा श्रीराम ।

The commentary begins thus —

श्री गणपतये नमः ॥

अक्षितहृदयकोल गोपनारीसुशीलम्

मञ्जलजलदनील लोकसन्तापशौलम् ।

असि[वि]निहितमाल भक्तहृन्दस्त्र पाल

कलयदनुगकाल नन्दगोपालबालम् ॥

तातसरचितपिङ्गलदोषध्वस्तचित्तघनमोहसन्तति ।

अर्थभारयुतपिङ्गलभावोद्योत्तमा रचयति चन्द्रशेखर ॥

श्रीमत्पिङ्गलनामोक्तसूत्राणां विश्वदार्ढ्यका ।

श्रिध्यावनोधसिद्ध्यर्थं सत्तिमा वृत्तिरुच्यते ॥

1538.

1091 वैदिक-छन्दः-प्रकाशः । *Vaidika cchandah prakasa**By Gujjara Vinayaka*

Substance country made paper 10½ x 4½ inches f 14 8 lines 11 on 1 page Printed in Jokes 192 Character Nagari Appearance is coloured Generally correct

The names of the author and of the work, and its scope are given in leaf 7B, just before Jagatipada's

उदात्तैश्चतुर्भिस्तेष्वनुभिर्वातुदाहृतैः ।

अष्टाष्टा मणित भेदैश्चन्दो वै जायत मया ।

+ + व्युपपदेन नाचक्षोर्ध्वपदेन च ।

गुण्यरेणेति मया च बागरेण ज्ञानादिह ।

विषयवारिप्रदायेऽस्मिन् पटले कारिका कृता ।

अष्टौ वग्राश्च विष्टेया द्वितीये कारिका कृता ।

अष्टादशचतुर्वर्गा कृती च कारिका स्मृता ।

षोडशाश्च त्रयो वर्गाश्चतुर्थे कारिका कृता ।

अष्टोविंशतिरेतस्मिन् वग्राश्चतार एव च ।

पञ्चमे पटले शेषा कारिका पञ्चविंशति ।

वर्गा पञ्च ततः षष्ठे त्रयोविंशद्वय च ।

वगा षष्ठे सप्तमे शेषाश्चतुर्विंशतिरन्तिमे ।

कारिका पञ्च वगा द्वाध्यायेऽस्मिन् प्रतः खिता ।

सप्तति सप्त च श्लोका स्त्रिंशद्वर्गा सप्तसुका ।

पटलानोह सप्तैव द्वितीये रचितानि च ।

मुख्ये मुख्याधिकेऽध्याय गायत्र्याद्युपवर्जने ।

इति वैदिकछन्दः प्रकाशे मुख्यं विनायककृते द्वितीयोऽध्यायः ।

The MS contains the 2nd chapter and the first part of the third L No 79 contains something like a *maṅgalā carana* from which it seems to be the beginning of the work

It begins —

अधुनाय प्रदर्शन्ते गायन्त्य कतिचिन्मया ।
 पदपत्रादय सर्वे तद्भेदास्य विशेषत ।
 सर्वांगमाविरोधेन सत्वाचार्यसुसम्भता
 गायत्री तु पुरा प्रोक्ता मा चतुर्विधव्यक्षरा ।
 पादभेदेन तस्यास्तु स्वरूप कथ्यतऽधुना ।
 अष्टाक्षरैस्त्रिभिः पादैश्चतुर्भिश्च षडक्षरैः ।
 अष्टमौलेऽथ व्यापारि प्रज्ञा देवि समित्यमु ।
 ऋच स्वादिष्टयापोहि क्रया न यावकति च ।
 चतुर्वेदस्थिता सत्वा दृष्टान्तायाच सद्यता ।

अथ भेदास्य गच्छन्ते गायन्त्या क्रमशो मया ।
 पदपत्रादय सर्वे लोकथाय विविक्षिते ।

Colophons —

2B, इति प्रथम गायत्री पटलम्, 3A, इति द्वितीयमुष्णिक
 पटलम् 4A, इति तृतीयमनुष्टुभ पटलम्, 4B, इति चतुर्थ
 दृष्टतौपटलम्, 5B, इति पञ्चम पतिपटलम्, 6B, इति षष्ठ्युप
 पटलम्, 7B, इति सप्तम त्रयतौपटलम्, 8B, इति गाय
 पटलम् ।

It ends

इति प्रगाथा विज्ञेयाः पञ्चते त्वपरैऽपि च ।
 प्रगाथ शसति स्तौति प्रगाथेन यजेदिति ।
 प्रगाथान परिहायाथ शस्त्वाङ्गति वैदिकम् । (१)

The main receipt from which this was copied was defective as there is a lacuna in leaf 8B, line 8

1539.

3239

Subject to try nalkajer 9½ x 1½ inches folio 3 Character
 Nagara of the eighteenth century Appearance old sh

Three leaves containing a tabular statement of seven Chandas with their varieties according to Śaunaka, Pīṅgala and Kātyāyana

1540

1978 परिभाषाबन्धोमञ्जरौ । *Paribhāṣa-bhaṇḍo-mañjarī*

Substance country made paper 12x6, inches Folio 3 lines 12
u = page Extent in Slokas 79 Character Nagari Appearance dis-
coloured

It begins —

अथ बन्धोमञ्जरौ लिख्यते ।

गायत्री ध दशधो मासो ह्येतामसं तमसं च ।

तामे अन्वागा युवाकु भरदाजे पुनस्तमम् ॥ १ ॥

सप्तमे य इष्टानामाथ अष्टमेऽमुप्रियत्विति ।

इन्द्र सप्तसदा वामे तद् गायत्रीबन्ध ॥ २ ॥

अष्टधौष्टिकं कदामस तच्चतुर्थं ऊर्ध्वं च ।

ददोरेक्य प्रयाचोष हरीयस्य पितु न च ॥ ३ ॥

...

अग्निहातास्मवम व इन्द्र सप्तं शस्त्रान इति बन्धोदाहरणानि ॥

The following Vedic metres with various modifications are treated of in this short treatise with copious examples —

- (1) गायत्री—(a) त्रिपदा, (b) मन्दपङ्क्ति (c) उष्णिग्गर्भा, (d) पाद
निवृत् (e) अतिनिवृत्, (f) यवमध्या, (g) वज्रमाना,
(h) प्रतिष्ठा (i) त्रयोयसो, (j) विपरीता त्रयोयसो ।
- (2) उष्णिक्—(a) पुष्प उष्णिक्, (b) ककुभ, (c) कुशिरा, (d) तनुशिरा,
(e) विपौलिकमध्या, (f) अनुसुम्भगा, (g) लोम ।
- (3) अनुसुम्भ—(a) महापदपङ्क्ति, (b) छति, (c) विपौलिकमध्या,
(d) काविराट, (e) नष्टरूपो, (f) विराट्,
(g) यदा विराट् ।

- (4) दृष्टौ—(a) परस्तावदृष्टौ, (b) न्यधुस्तारिणी, (c) उरोदृष्टौ,
 • (d) स्विन्दाग्रीवौ, (e) उपाधस्तादृष्टौ, (f) विष्टार-
 दृष्टौ, (g) उर्ध्वदृष्टौ, (h) पिपौलिकमध्या,
 (i) विधमापदा ।
- (5) पक्षि—विराट, मतो दृष्टौ, विपरीताद् दृष्टौ, प्रक्षारपक्षि,
 अक्षारपक्षि, विष्टारपक्षि, मक्षारपक्षि ।
- (6) त्रिष्टुप—उपत्रिष्टुप, अभिस्तारिणी, विराटस्याना, विराटरूपा,
 विपरीता विराटरूपा, ज्योतिष्मती, मध्ये ज्योतिष्मती,
 मञ्जदृष्टौ, यवमध्या, पन्नयतरा, विराटपूर्वा ।
- (7) जगतौ—महासतो दृष्टौ, मद्यापक्षि, यदा मद्यापक्षि ।
 अतिजगतौ ।
- (8) शक्रौ—अतिशक्रौ ।
- (9) अष्टौ—अत्यष्टौ ।
- (10) धृति—अतिधृति ।
- (11) कृति—(अग्नीव्यक्षराणि) प्रकृति, आकृति, विकृति, सङ्कृति
 अभिकृति, उत्कृति ।

This treatise on Vedic meters is different from the
 treatise noticed in L 877 and Burnell 3B as इन्दोमञ्जरी ।

Colophon — .

इति परिभाषाहन्दोमञ्जरी समाप्ता ॥

1541.

661 वेदाङ्गज्योतिषं । *Vedaṅga Jyotiṣa*

For the manuscript see L 1455

At the end of the manuscript there are 6 lines of
 Chandah

1542.

4180(P) *The Same*

Substance country made paper 8½ x 4 inches folio 4 lines, 8 on
 a page Character Numbers of the early nineteenth century Appearance
 discoloured Comp 1 te

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

पञ्चसवत्सरस्य युगाध्यक्ष प्रजापतिम् ।
दिनर्त्तयनमानाङ्गप्रणम्य शिरसा मुचि ।
प्रणम्य शिरसा कालमभिवाद्य मरुत्वतीम् ।
कालज्ञानं प्रवक्ष्यामि लग्नधर्म्य महात्मनः ।
ज्योतिषामयनं कृतञ्च प्रवक्ष्याम्यनु पूर्वम् ।
विप्राणां समत लोके (२) यच्चकार्यमुद्घये ॥

Colophon —

इति ज्योतिष समाप्तिमगमत् ।

1543.

4180(Q) The Same as P.

Substance country made paper 8½ x 3½ inches Folia 4, Lines 7 on a page Character Nagari Date Samvat 1699 Appearance discoloured and worn out Complete

Colophon —

इति ज्योतिष समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

श्री विश्वेश्वराय नमः । श्रीवक्रतुण्डाय नमः । सवत् १६८२
अष्टम्यायां लिखितम् । ज्योतिषगणेशेन लिखितम् । श्रीकृष्णार्पणं
मस्तु ।

1544.

513 निघण्टुः Nighantu

Substance, country made paper 9 x 4 inches Folia 12 (8 19) Lines 11 on a page Character Nagari Date Saka 1686 Appearance old Generally correct Incomplete at the beginning

10A, इति निघण्टौ द्वितीयोऽध्यायः, 14B, इति निघण्टौ तृतीयोऽध्यायः, 17A, निघण्टौ चतुर्थोऽध्यायः, 18B, निघण्टौ पञ्चमोऽध्यायः, अपिर्नविज्ञोदा
अथो वायु स्तेनोन्विधौ षट् । फाल्गुन मासे कृष्णपक्षे द्वितीयायां सौम्यवासरे
तद्दिने भिकमद्वन लिखात्

यादृशं पुस्तकं, etc. । १ । २५० ।

काश्या भानी भवति सर्पतिष्ठे ।

प्राक्के यस्यागाङ्गभूते यगाहेन ।

भूकम्पो ऽभूद्भाषणे युक्तपक्षे

तिष्ठामादौ मन्मथे भाष्यपाते ।

अलं २ छदिद्यादि । भयपृष्ठ इत्यादि । हेरम्भाप्यमस्तु ।

In a different hand :—

कालभेदव । सन्यमङ्गा २५० ।

1545.

9878. *The Same.*

Substance, country-made paper 9x5 inches. Folia, 17. Lines 6 on a page. Patent in slokas, 201 Character, Nagara. Date, Sam 1813. Appearance, tolerable. Complete.

It begins from the leaf 31. So this MS. is evidently a part of a larger one containing some other work in a continuous pagination.

Colophon :—

निचरुदः समाप्तः ।

शुभमस्तु । कल्याण भवतु । सवत् १८३१ वर्षे ज्येष्ठसुदि २ रविव
र मा पयि लक्ष्मीराम नामधे प्रथमको र उ कारे खरत्रिगी षो
पयि पि लाखीते पञ्चोलिवल्लभ रामजीस्यात्मन अनूपराम आत्म
मठनाथ । सकलमस्तु ।

1546.

4180L. *The Same*

Substance, country made paper 8½x4 inches. Folia, 6. Lines 11 on a page. Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance discoloured. Complete.

Post Colophon :—

जयसंबदामोदरेण लिखितम् । ज्ञानयसुनुना दत्तम् । परखच्च ।

1547.

4180M *The Same.*

Substance, country-made paper : $7 \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 5 Lines, 7 on a page : Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, discoloured : A fragment the first chapter only coming very nearly to the end

1548.

6477 निघण्टुनिर्वचन ।

*A commentary on the same**By Hetaraja Yajnan In Irpāṭha form*

Substance country made paper : $14 \times 5\frac{1}{2}$ inches Folia 150 Character Nāgara Date Samvat 1703 Yaka 1768 Appearance fresh Complete

See IO Catal No 556 Published in the Bibl. Ind series

Colophon :—

इति श्रीमदभिषेकश्रीदेवराजयज्वन् कृते निघण्टुकायनि-
र्वचनप्रथमोऽध्याय समाप्तः ।

Post Colophon —

संवत् १८०३ शके १७६८ मौसमुक्तादादय्या भोमवासरे तद्दिने
प्रातःकालसमये इदं पुस्तकं लेखनं समाप्तः हस्ताक्षरं गणेशभट्ट
वास्तव्यं प्रणीतपुर साप्रतु श्रीचक्रकाशी दशरथमेघवाटार
वसते । यादृश पुस्तक, etc , etc

1549.

4296.

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 15 Lines, 8 on a page Latent in Slokas 20 Character Nāgara Date Samvat 1619 Appearance, discoloured The first leaf is missing

Colophon.—

इतिहृन्द समाप्तः ।

Post Colophon Statement —

सवत् १६१६ सवत्सर प्रवर्त्तमा दक्षिणायने आश्विनवदि पक्षौ-
युक्ते । शुभमस्तु ।

Then in a later hand —

दिवेदि आत्मारामात्मज सोमेश्वर विरेश्वर-कामेश्वरस्येद पुस्तकम् ।

This is an Anukramani of the Nighantu, divided into five chapters. First chapter contains 17 words, II, 22, III, 30, IV, 4 and V, 5. In giving synonyms of words, subdivisions are also taken into account, as in 4B —

मनुष्या । नरा । नर । जन्तव । विश्व । क्षितय । चट्टय ।
वर्षणय । गजघा । हरय । मर्या । मर्त्तया । मर्त्ता । प्राता । तुर्वशा ।
मुह्यव । व्यायव । यदव । व्ययव । पूरव । जगत । तस्युय पञ्चजना
विवस्वन्त । पूतन इति मनुष्याणा । २५। ३।

3' means it is the third word of the second chapter and "25" means that Manusya has 25 names including subdivisions

The number of synonyms and the consecutive number of words is given in the following way —

(2A) 15/5, 8/6, 23/7, 16/8, (2B) 12/9, 30/10, (3A) 37/11, (3B) 10/12, 37/13, 26/14, (4A) 10/15, 11/16, 11/17 प्रथमोऽध्याय ।

(4A) 26/1, (4B) 15/2, 25/3, 12/4, (5A) 22/5, 18/6, 28/7, 10/8, (5B) 29/9, 28/10, 9/11, 10/12, (6A) 11/13 (6B) 123/11, (7A) 26/15, 11/16, 46/17, (7B) 10/18, 33/19, 18/20, (8A) 4/21, 4/22 द्वितीयोऽध्याय समाप्त ।

(8A) 12/1, 11/2, 25/3, (8B) 22/4, 10/5, 20/6, 6/7, 10/8, 11/9, 6/10, 8/11, 9/12, (9B) 12/13, 44/14, (10A) 14/14, 21/15, 13/16, (10B) 15/17, 17/19, 10/20, 4/21, 2/22, (11A) 14/23, 14/24, /25, /26, 6/27, (11B) 26/29 (?), 24/30 तृतीयोऽध्याय ।

(12A) 61/1, (12B) 83/2, (13A) 70/3, (13B) 61/4 चतुर्थोऽध्याय ।

(11A) 16/1, 26/2, (11B) 31/3, 36/4, (15A) 31/5
पञ्चमोऽध्यायः ।

Other synonyms —

2B, अद्भिः । घावा । मोघ । वज । अघ्न । पुच्छभोजा । स्पृष्टान । अग्ना ।
पर्वता । गिरिः । वद्य । चमम । अद्भिः । अद् । वलादका । मेघ । दूति ।
उदनम् । उपधिः । ह्य । असुर । बांध इति मेघानी (?) ३० । १० ।

11B, अग्निनो । उषा । सूर्य्य । दधकपायो । मरुण्णु । दृष्टा । सविता ।
जगः । सूर्य्य । पृथा । विष्णु । विश्वानरा । वद्य । केशी । केशिना ।
दधकपी । यम । अघ्न । रुक्मात् । एषिवी । समुद्र । अपन्ना । मनु ।
इध्यङ । आदिद्या । नमःप्रथय । देवा । विन्देदेवा । माध्या । वनव ।
राजिन । देवपत्नी । देवपत्न्य । ३१ ५ ।

1550.

2200 निरुक्तम् । *Nirukti*

Two manuscripts —

(I) Contains the *Pravṛtika* or the first 6 chapters of
Yishu's work on *Nirukti*, printed in *Bibl Ind* in the
second volume and in pp 1 to 283 of Vol III

(II) Contains the *uttrasṛtika* or the latter half in 6
chapters of Yishu's work and the two chapters of *Parasta*
or the 13th and the 14th chapters of the work, printed in
Bibl Ind in pp 283 to 504 of Vol III and in pp 1 to 415
of Vol IV

1 Substance country made paper 8½x4 inches. Fol. 1 to 9
on 11 page Character Nagara Date Samvat 100. Appearance d
coloured

Col — इति निरुक्त पूर्ववर्तके पद्याध्यायः ।

Post Col —

संवत् १८७६ आश्विनवद्य १४ वरकरे विहतिनाम मन्दरामरे
उत्तरादिसमयः । साधे पराये ।

II. Substance, country made paper. $8\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 41 Lines, 8 on a page Appearance, discoloured Character Nagara Date, Sika 1677

Col. :—इति नेत्रक्षपतुर्द्वयोऽध्यायः ।

Post Col. —

शके १६७७ सुवासंवत्सरे वैशाख शुक्लद्वितीयाया पुस्तकं लिखितं
भागवत बालप्रयोगेन ।

1551.

518. *The Same. The first half only.*

For this manuscript see L. 1300.

It has 15 leaves and not 16 as Rajendralāla says. Incomplete at the end.

1552.

4180. I. *The Same. The Same.*

Substance, country-made paper 10×4 inches Folia, 10 to 102 Lines, 8 on a page Character, Nagara Date Samvat 1716 Appearance, discoloured Incomplete

From very nearly the beginning of l. 1 to the end of the Pūrvastha

Post Colophon Statement.—

संवत् १७१६ वर्षे आश्विन वद ७ सोमे पूर्वार्द्धमात्रं लिखितं
कालानटपद्ममध्यम । श्रीमाधवस्य पुत्र रघुनाथ ।

1553.

2487. *The Same.*

Substance, country-made paper 9×4 inches Folia, 103 Lines, 6, 7, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured

The manuscript contains the first six chapters, printed in the second volume and in pp 1 to 288 third volume of the Bibl Ind Edition

In a different hand in red ink occurs the following at the end of the last leaf :—

सहस्रबुद्धीपनाम्ना हरभट्टस्य लिखितं स्वार्थे परार्थे च ।

Then in a scribbling hand in red ink .—

नानदीक्षित भागवत यास पोथी दीक्षित ग्रंथ + + +

1554.

4180J. *The Same. The second half only*

Substance, country made paper 8½ x 5 inches Folia 1 to 12 Lines 7 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance discoloured Incomplete at the end

50A, दशमाध्याये प्रथमः पादः ।

1555.

4180K. *The Same*

Substance, country made paper 11 x 5 inches Folia 13 Lines 8 on a page Character Nagara Date about 17th Appearance discoloured Complete

Post Colophon Statement

नवत् १७५५ माघ कृष्ण ११ सोमे तीर्थराजराजप्रयागेष्ट
श्रीपुराणप्रबन्ध प्रीयताम् । धर्मश्रीधरदेवमणेश पठनार्थम् ।

On the reverse of the last leaf occurs the following —

लिखितं तल्लक्ष्मणो सुतरस्वलोद्वात्मजव्यवक्रजीएन कृष्णार्पणं दत्ते ॥

1556.

2196 *The Same*

Substance country made paper 9½ x 4 inches Folia 12 Lines 9 on a page Character Nagara Appearance discoloured

(Called on the label, written in English, " Nirukta up to 7 idhyāyas "

Colophon :—

इति निरुक्त उत्तरपटक मसमोऽध्याय (?)

This is the second Parisista of the 11th chapter of Yaska's work, as printed in Bibl Ind, Vol IV, pp 367 to 415

1557.

108 दैवतकाण्डः of Nruksa

The present MS has been noticed by Rajendralala under No 908

Nruksa is divided into two kandas, each with six chapters, (1) Naigama Kanda Pūrva Satka and (2) Daivata Kanda Uttara Satka Besides these there is a Parisista, complete in five padas Our manuscript calls the five padas Trayodasādhyaya, without making it as Parisista, hence in this MS the work ends in the Trayodasādhyaya

The Ajmere Edition divides the portion after the end of the 12th chapter into two chapters Trayodasa and Catuorasa, calls them Parisista and does not subdivide them into padas Samasrami calls this portion Parisista and divides it into 4 padas the 1st pada is called Trayodas adhyaya, the other three padas he thinks to be either a part of Trayodasa Adhyaya or of Catuorasadhyaya

1558

508 निरुक्तपरिशिष्टम् । Nru kta , parisista

Substance country main paper 7x3 cles Folia 3 Lines 8 on a page Extent in slokas 240 Character = Nagari Appearance old and dilapidated Complete

The Parisista, here called 7th chapter, of Nruksa Uttarasatka

Col — इति उत्तरषटके सप्तमोऽध्याय निरुक्ते ।

Several times printed

1559.

1991. निरुक्तवृत्तिः । *A comm on Nirukta**By Durgadeviya.*

Substance, country-made paper 12x5½ inches Folia 8 Lines 11 on a page. Character, Nagara. Appearance fresh.

A fragment

It contains the first pāda of the 8th chapter only See Bibl Ind. edition of Nirukta Vol II, pp 253 to 276

1560.

8002. *The Same*

Substance country made paper 11½x5½ inches Folia 172 of which the last but one leaf is marked both 170 and 171 Lines, 10 on a page Folio in slokas 4450 Character modern Nagara

It begins

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ।

समाप्तं चैकपदिकं प्रकरणमस्यानुदेवतं तद्वदति अस्यापमादिरपातो देवतमिति । यावतो + + मन्वशाखास्तु तेषु पानि मुग्धपदानि लक्ष्योद्देशतस्तानि सर्वाण्येव व्याख्यातानि । इषो प्रकरणार्थैर्गंधु-
कैकपादिकयोः सविज्ञातपदानि तु प्रधानश्रुतिभाग्देवताविषयाणि अग्न्यादीनि सर्वमन्त्रेषु अवशिष्यते । तानि च पुनरमूनि समा-
ज्ञानानि अस्मिन् शास्त्रे अग्न्यादीनि देवप+तानि दत्तवाचि-
त्यासया इदमारभ्यते । अथातो देवतमिति , etc.

Col — इति अनुसाम्प्रत्यमवातिशो भगवद्गुणार्थस्य कृतौ अज्यर्थायां निरुक्तवृत्तिः समाप्ता ।

1561.

4180L निरुक्तखण्डसंग्रहवाक्यम् । *Nirukta-Khaṇḍa-**Samgraha-Vaakya*

Substance, country made paper 7½x3½ inches Folia, 3 Lines, 13 on a page Character Nagara of the eighteenth century Appearance, old Incomplete

PRAYOGAS AND PADDHATIS COMMON TO ALL THE VEDAS 1562

6276 याजमान । *Yajaman*

Substance country made paper 21x4 lines Fols 30 (ly on nt 2)
The leaves are not altered Lines per page Character under Nagari
Appearance fresh

A collection of mantras relating to different Vedic
rites for the sacrificer (*yajamana*) himself

Reg — अथ दस्यौर्वायमानयोर्वायमानप्रयोगः ।

पूर्वमासे दस्ये च प्रातरग्निहोत्रहोमानन्तरं प्राह्मण्यं आमीन
आचम्य देशकालावुक्तौर्वायौ पूर्वमासेष्ट्याऽथ यक्ष्ये इति मन्त्रं
कुर्यात् । पूर्वमास्या दशेष्ट्या यक्ष्ये इत्यमावास्याया दक्षिणो
पक्रमानं केशान् अग्न्युधायमानो (?) अपत् ऊते इदं प्रजापतय
वागम्यन्त्रो सपत्न्यपत्न्यौ वाचामेन्द्रिवेद्याविश इति सुचा धायमाना
अपेत ऊते इदमिन्द्राय ।

10B, इति पूर्वमास्या इत्यमावास्याया 32A इति अग्निहोत्रप्रयोगः,
34B, इति साय प्रातरग्निहोत्रयाजमानप्रयोगः समाप्तः (Last Col)
इत्याधानयाजमानमन्त्राः ।

1563

3299 अग्न्याधानयज्ञतिः । *Agnyādhāna yajñati*

Substance country made paper 10x4 lines Fols 9 Lines 12 on a
page Extent in lokas 35 Character Nagari of the eighteenth century
Appearance old coloured and worn out Complete

The Samkalpa runs —

ॐ दमश्वासीनो दमान धारयमाणं पत्न्या सह प्रायानायम्य
अमीनाघातो सर्वकत्वथ यैरस्मादधिकता यावत् प्रक्ष्ये प्रयोक्तुमित्यादि ।

It ends .—

अग्ने य वे रश्मिभ्यजिति इन्द्राग्नेरश्मिभ्यजिति आदित्या कश्च
भुजिति यज्ञो नभूव यज्ञशंसमवज्ज इष्टिः संतिष्ठते ।

1564.

6821. अग्निहोत्रप्रथमाधानम् । *Agnihotra prathamādhana.*

Substance, Country-made paper. 11½ x 5 inches Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent in slokas, 350 Character, modern Nagara Appearance, fresh. Complete : Copied in Samvat 1941

Colophon :—

इति अग्निहोत्रप्रथमाधानं समाप्तम् ।

Post Colophon :—

संवत् १९४१ मीः भाद्रपद शुद्धौ ११ वार सोमवार । बाल-
मुकुन्दस्यैवं पुस्तकम् ।

The maṅgalācārana and the object of the work :—

विश्वेश्वरं नमस्कृत्य पितरौ शुद्धमयुतम् ।

गौरौ सौतापतिं विप्रान् वक्ष्याधानविधिक्रमम् ॥

Then it goes on .—

तत्र प्राप्ताधिकारो ऽधीतवेदो ब्राह्मणोऽधी आदधीत, etc , etc.

It ends —

एवमभिचयं शान्तेऽपि (?) एकमेवावादिष्टव्येतया इति
त्रिरात्रमध्ये ऽभिचयश्चाते प्रायश्चित्तानि ॥

1565.

2320. पवनपावनप्रयोगः । *Pavanapāvana-prayoga.*

For the MS. and the work see L. 2667

Pavana-pāvana is the name of certain sūktas from Maitrayaniya Samhitā, Rgveda and other Samhitās which pray for purity of one's own self from sins.

1566.

6318 अग्निहोत्रहोमः । *Agnihotra homa*

Substance country made paper 12x5 inches Folia 4 f. no. 11 on a page
Extent in folios 170 Character modern Nagara Appearance
fresh Complete Copied in Samat 1941

No Colophon

Post Colophon —

संवत् १८७१ मी भा० शो सुदी १० रविवार । बालमुकुन्द
स्वैर पुस्तक । शुभ भूयात् ।, etc

Beginning —

योगलेशाय नमः ।

अथाग्निहोत्रहोममुच्यते । आचम्य प्राणानायम्य उद्धरेति यज-
मानो भूयात् ।, etc

1567.

2487 अग्निहोत्रहोमप्रयोगः । *Agnihotra homa prayoga*

Substance country made paper 14x5 inches Folia 8 of which 2nd and 28th are missing 1 new 8 on a page Extent in folios 70 Character
Nagara Date, Saka 1732 Appearance discoloured Complete Prose
and verse

For a similar work see the next number

84B, इति होम समाप्तः ।

Post Colophon —

भुमप्रष्टइत्यादी, यावृष पुस्तक, etc

तैलामोषिखडानि ।

शके १७०६२ (?) अत्रयवत् १० शुभरात्रदिने समाप्तम् ।

The MS appears to be defective as there is a long
lacuna in leaf 39A

It begins —

युगपत् सर्वतौर्धानि युगपत् सर्वदेवता ।

इष्टमिच्छन्ति यो मर्त्य मोऽग्निहोत्रप्रष्ट व्रजेत् ।

Page 2A. अथाग्निहोत्रकर्मोच्यते । अग्निहोत्रमिति कर्मनामधेयं ।
सा एनेऽप्यग्निहोत्रशब्दः प्रयुज्यते इत्यन्वितायाम् ।

Authorities consulted :—

2A, आश्वलायनः ; 2B, भीमासकाः । 3A, कात्यायनः ; 4B, आप-
स्तम्ब, सम्प्रदायपद्धतिः । 8A, देवजानीने ; 8B, अन्विता ; 10A, देवचात,
देवजानीभाष्ये ; 10B, बौधायन, श्रीधरीय, 12A, देववाञ्छिका, धर्मसूत्र ;
13B, रामाडारवपद्धतौ । 17B, हेमचन्द्रकोशः ; 19A, गोभिलाष्टके,
श्रद्धत ; 19B, कौण्डिन्यः ; 21A, पट्चिंशमतम् ; 22A, सूत्र्यसंसारः ;
23A, यज्ञपार्श्वः ; 25A, मनुः ; 25B, देववाञ्छिकाभाष्यः ; 29A, कर्कभाष्य
सूत्रिचन्द्रिका ; 31A, यज्ञपार्श्व, प्रायश्चित्तसामरः ; 37B, देवचातभाष्य
40A, सिद्धान्तभाष्यः ; 40B, मरीचिः ; 45A, भारद्वाजसूत्र, मण्डनः ; 45B,
प्रायश्चित्तप्रदीपः ; 46A, सूत्र्यसंसारः ; 54A, आश्वलायनब्राह्मणे ; 55A,
धूर्तस्वामीः 56A, मार्कण्डेय, भविष्यत्, मयूखाः ; 56B, भट्टाचार्य, देवल,
गौडः, 72A, प्राभाकराः ।

Topics dealt in .—

43B इति सायं होमप्रयोगः ; अथ प्रातर्होमे विशेषः ।

44A. अथावन्तापदि यज्ञहोमविधिः ।

52A. अथ अतामिहोत्रम् ।

60B. अथाग्निहोममन्त्रार्थः

69B. अथ देवतानिर्णयः ।

78B. अथ प्रतिनिधिसंख्यम् ।

84B. Colophon :—

इति होमः समाप्तः ।

It is an elaborate manual for offering oblations on per-
petual sacred household fire. Several later authorities are
consulted along with Kalpasūtras of Baudhāyana, Apastamba,
Āśvalāyana, Bharadvāja, Laugākṣi, etc, in connection with
Vyavasthās arrived on the general topics as regards the

'Śāyāmhoma' and 'Prātarhoma' of Brāhmanas who keep sacred fire

1568.

2220 अग्निहोत्रहोमः । *Agnihotra-homa*

Sibetha co. bookshop paper 13x4 inches 100 + 3 Lines 9 on a page
Extent in folios 60 Character Nagri of the 12th century Ap-
pearance fresh 1890 Complete

It begins —

अथाग्निहोत्रहोमः ।

उदयादक्षमयात् प्राक् उद्धरणं प्रादुष्करणं आचम्य तोर्मनं प्रविश्य
गार्हपत्यस्य पश्चादुपविश्य प्राङ्गनाभयं तिथ्यादि सकीर्णं देव
काशौ स्मृत्वा ऽमुकगोत्रस्यामुकशर्मण्य यजमानानुचया श्रीपरमे
श्वरप्रीयय सायमग्निहोत्रहोमं पयसा होष्यामि इति सायप्रात
रग्निहोत्रहोमं पयसा होष्यामीति प्रातः सोदक्तेन पाणिना दक्षि
णाग्निं गार्हपत्यं आहवनीयं च इष्टान्यादि तुय्यां त्रिं परितस्तुष्ट्या
पुनः पुनरुदकमावाय तथैव क्षमन्त्य पर्युक्षति ऋतसत्याभ्या त्वा
पर्युक्षामीति साय त्रिः ।

It ends —

अनेन मया यथाज्ञानेन यत्कृतेन यथाशक्त्या सायमग्निहोत्र
होमाख्येन कर्मेष्ट्या भगवान् श्रीयज्ञनारायणस्वरूपी परमेश्वर
प्रीयता न मम । तत्सद्गुणार्पणमस्तु ॥ वषट् ते विष्णुवास आ
चम्यथा अस्मिन्नवस्था प० ऋक् मन्त्रतदुक्तं स्यादिर तदासीयना०
वट्क् ।

A priest's manual for offering homas to the household
fire

For a similar work of Rudrādeva see L. No 837

1569.

6198 सायंप्रातर्होमः । *Sayanṃ prātār'homa.*

Substance, country-made paper 9×4½ inches Folia, 4 Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 80 Character, modern Nagara Appearance, discoloured.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथोत्थादि एवंगुणविशेषकविशिष्टायां पुण्यतिथौ औपरने-
श्वरप्रौढ्यर्थ औतेषु अग्निषु समिधतयुलद्रव्येण सायं प्रातर्होमेनाहं
यज्मि । तत्रेदानीं सायं होममहं करिष्ये ।

End :— ततः स्मार्तहोमः ।

No colophon.

1570

1982. विधुराधानप्रयोगः । *Vidhuraadhana-prayoga.*

By Dhundirāja Lelopa

Substance, country-made paper 9½×4 inches Folia, 6 Lines, 8 on a page Extent in slokas, 100 Character, Nagara Date, Samvat 1500 and Śaka 1753 Appearance, discoloured Complete

On the kindling of the sacrificial fire by a widower.

It begins :—

अथ मृतपत्नीकस्य विवाहेष्यसमर्थस्य तदग्निराधानप्रयोगो
ऽभिधीयते ।

दारकर्ता सम्भवे आधानमग्निद्वारा पत्नीपञ्चमाशौभवायै
तदसम्भवे आत्मायै नदा आत्मार्यमेव । तथा च आपस्तम्बः ।
पत्नी यथाह्मरथे विधुरत्वं प्रपेदिरे ।

विवाहेष्यसमर्थस्यानायमस्य निवृत्तये ।

The authorities consulted :—

त्रिकाण्डशतकम्, कर्मदीप, भरद्वाजमत ।

Dhundhirāj's work comes to an end in leaf 6A. Colo-
phon of the main work :—

इति लेखोपाग्य कुंडिराजकृतविधुराधानप्रयोगः ।

After which there is a shorter work on the same subject which begins —

अथोपमुक्तिवचनानि त्रिकाण्डमण्डन ।
सौवर्णी कुशपत्नी च पद्मभावऽग्निहोत्रिणः ।
पद्म प्रतिनिधिं कृत्वा पत्नी नैव समाचरेत् ॥

This comes to an end in leaf 6 —

इति विधुराधानप्रयोग समाप्तः ॥

Post Col. —

मलमासे कृष्णपक्षे षष्ठाया गुहवासरे ।
लेखयेद्विधुराधानं विधुराधानपुस्तकम् ।
संवत् १८६० शके १७५५ क्रोधिनाम संवत्सरे ।
श्रीधनरायणाचार्यकृतम् ॥

1571.

2877 आधाननिर्णयः । *Adhāna nirṇaya*

By Mallari

Substance country made paper 8x4 inches Folia 112 (108+4 on a page) Extent in Cholas 190, Christian Vayara Date Samvat 1817 Appearance fresh but some fading Complete

Mangalmana —

गौरीपुत्र नमस्कृत्य वाग्देवीं क्षा(?)तितापति ।
विश्वेश्वरं गुरुं चैव मातरं पितरं तथा ॥ १ ॥

The object of the work —

वृक्षादिग्रन्थानालोच्य सामे सम्भारमुत्तमम् ।
अल्पज्ञाना यथाबोधं तथा वक्ष्ये प्रयत्नतः ॥

नन्वादौ व्याधितस्याहितमरारोग्योपायः । कश्चित्तस्य इति श्रद्धाया तच्च कर्तव्यता चोच्यते । इत्यादि ।

The last Col —

इति मल्लारिणा श्रीमद्गुरुसामन्तपालवात् ।

आदितामे हत पत्नीमृतावाधाननिर्णय ।

Post Col —

संवत् १८९७ । समय पशुन शुद्ध पौर्णमा । औरस ।

शुभमस्तु ।

The authorities quoted and consulted —

(1A) आश्वलायनसूत्र, (2A) अथान्तदेवीय सन्यासौ, (2B) स्मृत्यर्थसार
(3A) त्रिकाण्डोद्ये, (12B) मण्डनमतात्, (14B) स्मृतिसंग्रह, (23A) मनु,
(34B) विष्णुस्मृति, (35A) विद्यारण्यभाष्य, (36A) जेमिनि, (38B)
प्रातुवचनम्, (43A) नृसिंहचन्द्र, यम, (44A) त्रिकाण्डमण्डन, (44B)
कारिका, (47B) इति भारद्वाज, (79A) मूलपाणि, विधानपारिजात,
कल्पतरु, (80A) ब्रह्मसूत्र, (80B) नारायणचन्द्र, (81A) देवगानिभाष्य,
(82A) दुर्गापद्धति, (82B) कार्याजिनि, (83A) कालादशंकार, (84A)
हेमान्ति, व्यास व्यासस्मृति, (84B) श्रद्धाश्रयि, (85B) मिताक्षराश नारद,
(86A) हेमान्ति कौर्मोक्ते, (86B) पैठोवसि, (88A) कपदडिंकारिका,
(91B) इति परिशिष्टम्, (96A) शङ्कर, (103A) विष्णुस्मृति ।

The topics —

(3B) अथ पञ्चदशोमादीना प्रकार, (4B) इति तृतीयधर्मेकमभिहित
प्रयोग — अथ श्रेय होमा, (6A) इति पञ्चदशोमादीना समस्यानुष्ठानप्रकार,
(9A) छप्पपक्षे मृतस्यावशिष्टतियहोमविधिदर्शयिष्यविधिश्च, (10B) इति
चातुर्मास्यान्तरालमृतौ होमप्रकार, (11A) इति चातुर्मास्यान्तरालदर्शपूर्ण-
मासावशिष्टप्रवर्णना च प्रयोग (20B) इति पित्रमेघप्रयोग, (20B) इत्या-
श्रालायनादितामेमृतदाहविधि, (26B) इति मणिमण्डोकरणकाल (28A)
देशान्तरमृतस्य निर्णय, (47B) इति पाणिनिमसरोपे कर्त्तव्यविधि अथ
नखापहारादिना अश्वयोरभावे मण्डन, (60B) इति प्रथमदिनलवम्, (61A)
अथ द्वितीयदिनविधि, (61B) अथ तृतीयदिनविधि, (61B) चतुर्थदिन
विधि, (62A) पञ्चमदिनविधि—अथ षष्ठदिनविधि, सप्तमदिनविधि, अष्टम-

दिनविधि', नवमदिनविधि ; (62B) अथ दशमदिनविधि . (63B) अथैका-
दशदिनविधि; (65A) इति कथोक्तम्, अथ सहेकोद्विष्टम्. (66B) इत्यधो
सहेकोद्विष्टविधि; (67A) अथ शय्यादानप्रयोगः, (68A) इति प्रेनशय्यादान-
प्रकारः, (69A) इति प्रेनशय्याप्रतिपद्यध्यायस्थितम्; (73B) इति सप्रियो-
करणआहुतप्रयोगः, (79B) अथ तर्पणविधिः, (80A) अथ दाहविधिः,
(80A) अथ षोडशश्राद्धाणि, (93B) आहुते कर्त्तव्यनिर्णयः, (97B) अथ
अनपेतब्रह्महृदये पापः, (101B) अथ तन्मन्त्रविष्टमृतौ देशान्तरमन्यपुत्राणां
कर्त्तव्यतानिर्णयः ।

1572.

3210

Substance, country made paper 12x4 inches Folia 2 Lines, 13 14
15 on a page Character Nagara of the eighteenth century Appearance
old and discoloured : Incomplete

On the reinstallation of the sacred fire by the widower
who is an *ahitagnis* and has burnt his wife with the sacrifi-
cial fire

It begins —

आहिताग्निरेकभार्य्यं प्रथममृता मायां औताग्निभिर्दग्धा
पुनरभोनादध्यात् । एकभार्य्यस्तु पुनर्विवाह कृत्वा अमोनादध्यात् ।
तदाथ याज्ञवल्क्यः ।

दाहयित्वाग्निहोत्रेण स्त्रियं कृतवती पतिः ।

आहरेदिधिवदारान् अमौ यैवाविशम्भान् ।

1573.

2055. प्रवासविधिः । *Parasavidhi*

Substance, country made paper 8½x4 inches Folia, 4 Lines, 9 on a
page Extent in slokas 50 Character Nagara Appearance, discoloured
Complete

It begins :—

अथ प्रवासविधिः ।

अग्नीन् विद्धव्य प्रज्वाल्य सर्वाङ् व्यपम्य प्राखानायम्य प्रवासविधिं
करिष्ये इति संकल्प्य वाक्यतत्त्वोर्थेन प्रविश्य आह्वनीयवायव्या
समीपे तिष्ठन्नुपतिष्ठते ।

In leaf 1B :—

इति गमनविधिः ।

अथ प्रवासात् आगमनविधिः ।

In leaf 3B :—

इति प्रवासविधिः । अथ प्रकारान्तरेण उपस्थानम् ।

It ends :—

ज्योतिषा त्वा वैश्वानरेण उपतिष्ठते विद्धताग्निश्चेत् प्रत्यग्नि
मन्त्रादृष्टिः । आगमनोत्तरमनेनैव उपस्थानम् । परिसमूहनादि
पूर्ववत् ।

Colophon :—

इति प्रवासविधिः ।

It is a short treatise on the duties of one who keeps fire, that is, who is a ' Agnihotri,' in case he goes away from home.

1574.

3207. पशुबन्धप्रयोगः । *Paśu-bandha-prayoga.*

Substance, country-made paper . 10½×4½ inches Folia, 17 of which
the first is missing . Lines, 8 on a page . Extent in slokas, 310 . Character,
Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured

It ends :—

दृष्टस्मृतिनारायणमाहृतो मर्त्यं यजमानाय तिष्ठ पुण्यमुपस्थाप्य
यच्च श्रुचेम इति जपति । दृष्टिरसि ब्राह्मणाऽक्षर्यपितवै प्राज-
द्वितः समारोप्य गच्छति इति सन्तिष्ठते पशुबन्धः ।

Colophon :—

समाप्तः ।

1575.

2998 सत्त्वविदानविनिर्ययः । *Sattvadāna-viniryaḥ.**By Nārāyaṇa.*

Substance, country made paper. $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 3 Lines, 11, 12, 15, 16 on a page Extent in Slokas 120 Character, Nāgara Date Saptat 1775 Appearance, discoloured Complete.

Colophon.—

इति सत्त्व[वि]दान विनिर्य[ः] समाप्तः ।

The Post Colophon Statement.—

संवत् १७७५ समये यावद्ययुक्तपौर्णिमायां समाप्तमिव
पुरोवर्ति श्रीवृद्धकालेश्वरापंथमक्ष ।

किलान्दे सिते पक्षे यावद्ये शुक्लवासरे । ओ ओ ओ ओ ओ ।

The mangalācārāṇi and the object of the work

नत्वा विश्वेश्वर (८) विष्णुसत्त्वविनिर्ययः ।

भाराययेन क्रियते प्रयुयागे सतां मुदे ।

यद्यपि अग्निपौर्णमास्ययुक्तमालभितेत्युत्पत्तिवाक्ये देवतान्मन्त्रि-
त्वेन पञ्चोदेव यवजात् तस्यैव माह्वाद्यविष्ट प्रतीयते तथापि ययु
विष्णाकि हृदय विज्ञा वद्योयुद्धदुक्को मध्यदोषभे मार्त्तं दक्षिण-
योषिर्गुददोषमिति देवतानि दक्षदो मध्यायोषिर्गुददोषमिति
सौविष्टकृतानि । इत्यादि ।

It relates to the parts of the body of the sacrificed beast,
which should be offered to particular deities.

1576.

3288. चातुर्मास्यप्रयोगः । *Āturmāsya-prayogaḥ.*

Substance, country made paper . 10×5 inches . Folia, 5 Lines, 18 on a
page Character Nagara of the eighteenth century Appearance, fresh but
pasted A fragment

It begins :—

अथ चातुर्मास्यानि । तत्रापस्तम्बः । अथ हवै चातुर्मास्यं
याजिनं सुकृतं भवति । कात्यायन चातुर्मास्यप्रयोगं फाल्गुन्या-
मिति चातुर्मास्यमिति कर्मणो नामधेयम् चातुर्मास्येयजन्त इति
यूयते । सदृचे चतुर्थं चतुर्थं मासि अनुष्ठायते यत् कर्म
तच्चातुर्मास्यं ।

The authorities consulted are —

भरद्वाजसूत्र, आपस्तम्ब, कात्यायन, हरिश्चाम्गो, आश्वलायन, कर्क,
देवयाज्ञिक, अगस्त्यभट्ट, पद्मनाभ, सिद्धान्तो, रामकल्पद्रुम, केशवस्वामी
धूर्तस्वामी ।

1577

3294B चातुर्मास्ययाजमानप्रयोगः । *Caturmāsyā-
Yajamāna prayoga.*

Substance country made paper 8½×3½ inches Folia 5 Lines 10
on a page Extent in folios 90 Character, Nagari of the eighteenth cen-
tury Appearance discoloured Complete

It begins —

चातुर्मास्यं याजमान प्रयोगः ।

ऐष्टिकैः चातुर्मास्यैर्यज्ञ इति सकल्प्य चातुर्मास्यान् प्रारभमाण
पञ्चहोतार होष्यामीति सकल्प्य ऊते । वाचस्पत्ये ब्रह्मण इह
अग्निपरित्यज्य पुनः प्राणानायम्य चातुर्मास्यान् प्रारभ्यमाणोऽन्वार-
मणीयया यज्जे । विश्वत् । अग्नं यज्ञाय । इत्यादि

It ends —

इति चतुष्पथपरिचरने यजमानो जपति । त्रियवकं यज्ञासह
इति मन्त्रोक्तैर्यजमानेन सह मन्त्रमन्त्रमुक्ता त्रिः प्रदक्षिणमग्निं
परित्यजति ॥ स ॥ यज्ञोम आगच्छत्वन्तु वत्सरोऽथा स्वस्तिमाशाह ।

1578.

2317. सोमशतद्वयौ । *Soma Śatu-dvayā*

Substance country-made paper . $9\frac{1}{2} \times 4$ inches . Folia, 10 . Lines, 10, 11
12 on a page . Extent in Slokas, 220 . Character, Nāgara . Appearance, dis-
coloured . Complete

Two centuries of stanzas on the Soma

For the work see I.O. Catal. No. 438

The front page of fol. 1 is written in a different hand,
giving a list of the articles required for Yajurhoma

1579.

641. सोमप्रयोगः । *Soma-prayoga*

For the manuscript see L. 1463

1580.

1004 सोमयाजमानम् ।

Substance country-made paper . $12 \times 5\frac{1}{2}$ inches . Folia, 20 . Lines 10
on a page . Extent in Slokas 940 . Character Nāgara . Appearance old
Complete

A treatise on the Soma Sacrifice for the use of the
sacrificer (yaja-māna)

For the work see L. 1169

1581.

3107C. ज्योतिष्टोमपद्धतिः । *Jyotiṣṭoma-paddhati*

Substance palm-leaf . $10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches . Folia 30 . Lines, 15 on a page
Character Uṣṣa of the nineteenth century . Appearance, fresh

It begins thus —

यौगयेष्टाय नमः । अविघ्नमस्तु ॥ यजमानः कृतादिको
वैश्वदेवः कृत्वा आचम्यैष्टदेवता नमस्कृत्य अग्न्यागारे स्नातने प्राङ्मुख
उपविश्य पुण्याहवाच्यं कृत्वा अक्षरं आगामिन्या पौर्णमास्या-

ममावास्याया वा देवयजने व्योतिष्टोमेनाग्निष्टोमसंख्येन क्रतुना
मा यज्यते यदेति । तत उदङ्मुख उपविश्य ताम्रपात्रे कुशजल
फलदिकं गृहीत्वा सकल्पं कुर्यात् ।

6A, वर्हिर्होमादिदोक्षणीया शेषसमाप्ति, अथ क्षय्याजिनादिदोक्षा,
7A, इत्येकादश्या कम्म, 11B, अथातिथेर्वेष्टि, 15A, इति वेदिमानसुत्कर-
करणान्तम्, 18A, अथ धिय्यानिर्व्याप, 28A, अथ मथ्रियश्चण, अथ शुक्
यश्चणम्, 28B, अथाययणयश्चणम्, 34B, अथ चमसमक्षणम्, 35A
महाभक्ष, 36A, अथ ऋतुयश्चप्रचार ।

Leaf 47A, begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

शालाकोशेषु दध्योदनदानं प्रसंगा शेषे शालाया दीक्षिताञ्जला-
वरानिदानमभ्यर्थोविदमगम(?) देवयजनं एयिष्या यत्र देवा
सोतुषन्तु विन्धे, etc, etc

The leaves are marked up to the 46th the remaining
three are not paged

1582.

6812 अग्निष्टोमयाजमान । *Agnistoma yajamana*

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Fol. 95 Lines 60 in
page Extent in slokas 270 Character Nagari of the early nineteenth cen-
tury Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति अग्निष्टोमयाजमान समाप्तम् ।

Post Colophon —

लिखितं विठ्ठल पुस्तकं जानीकुवरजीकस्य ॥ माहाद्र ॥

Beginning —

अथाग्निष्टोमस्य याजमानः । शुभतिथौ चन्द्रानुस्यूते कृत
भाद्रपदमासि शनिशुक्लपक्षा मपद्वीको यजमानं परिपूजिते
यदेवत गोमयोपलिप्ताया भुवि प्राङ्मुख उपविश्य प्राणानायन्

देशकालौ सकौर्णं व्योतिष्टोमेन चाग्निष्टोमसंख्येन मयतरसंख्येन
 दादशमगवदन्तिष्ठेनाह यक्ष्ये इति मन्त्रस्य ततो मातृकापूजा-
 माभ्युदयिका च कृत्वा ऋत्विजो वृणीते । तद्यथा अध्वर्यादीन्
 षोडश ऋत्विजं प्राङ्मुखानुपवेश्य स्वयमुदन्नाखं इष्टदेवान् प्रणम्य
 पूज्य देवान् ऋत्विजो वृणीते मन्त्रोच्चारणमात्रेण । तथाहि आदिष्टो-
 ऽध्वर्युं स मेऽध्वर्युरध्वर्यो त्व मेऽध्वर्युरसि इत्यध्वर्युं चन्द्रमा व्रज्या,
 etc , etc , etc

It ends —

प्रथमो यज्ञियानमेव सारं मे उमानायते विदत् होदिवांस
 त्वाकथ स च ममेमहि इति यजमान विहारं पुरस्कृत्य गृह-
 नागच्छत्यागच्छति ।

1583.

3805 वाजपेयप्रयोगः । *Vajapeya prayoga*

Substance country made paper 10×6 inches Folia 12 Lines 10 to
 13 on a page Character Nāgri of the eighteenth century Appearance
 discoloured Incomplete at the end

It begins thus —

योग्येष्टाय नमः । अथ वाजपेयस्य प्रयोग उच्यते ।
 अरदि पञ्चषि सूत्रा त्रयोदश सप्तदश वा दीक्षा अरदि चतुर्दश
 दशम्या वा प्रातरभिहोत्रं कृत्वा सप्तलोको दर्भैर्वासीनो दर्भान्
 धारयमाणं स्वयं प्राणानायम्य देशकालौ सङ्गोर्ध्वासिन् वाजपेयेन
 यक्ष्य इति निबधत्ते सङ्गम्य । इत्यादि

The MS comes abruptly to an end

1584.

4206 पौण्डरीकपद्धतिः । *Paundarika paddhati*

Substance palm leaf 13½×1½ inches Folia 3 by counting Lines, 5
 on a page Extent in Sloka 600 Character Ugrī of the early nineteenth
 century Appearance as led

Beginning —

श्री दुर्गायै नमः ।
 सर्वेषां कर्मणामादौ साधारणतया तु यः ।
 गणपत्यादिपूजादिष्टज्ज्ञायाद्वादि ईदृशः ।
 मन्वाच्च ततः पौण्डरीके विप्रेषो यः स उच्यते ।
 अस्मिन्नाभ्यमाने तु पौण्डरीककृतौ स्वयम् ।
 भवन्तु स्वस्ति सवाद्यवदन्तिवति वदेत् प्रभुः ।
 एव कर्मजिह्वागुण्याहवाग्ये गुण्याहवाचने ।
 पौण्डरीकपदक्षेपः कर्त्तव्यः सर्वकर्मसु ।
 सर्वजिह्वागुण्यश्च सकल्पे योगयेत् पुनः ।
 करणादौ विप्रेषो यः स इष्टाणां प्रदर्शने ।
 पौण्डरीक एतावत्स्मिन् विकल्पिकपदार्थकाः ।
 मया ऋत्विक्प्रत्ययेन कार्यं इत्यवधारयम् ।
 यच्चप्रप्रे ऋत्विजन्तु प्रतिवाक्यमिदं भवेत् ।
 रथन्तरेष्टजतपृष्ठपतेनाभ्यामसंस्थितम् ।
 क्षोत्रशस्त्रादयो वापि त्रिं सप्ततिं प्रतेन च ।
 क्रतुना पौण्डरीकेन गवामसुतमस्त्रया ।
 दक्षिणा सपुतेनाञ्च यक्ष्ये त्वं तज्ज मे भव ।
 प्रक्षोद्धाता तथाक्षोता त्वध्वर्थुर्धैरमादिकम् ।
 समारोपादि दोक्षान्तं दक्षदारादिकर्म्मसु । (?)
 न विप्रैश्च कश्चित् किञ्चित् साम यच्चेदाहृतोवनात् ॥

Colophon —

इति पौण्डरीकपद्धतिः समाप्ता ।

1585.

57 सावित्रयनम् । *Sāvitrayana*

The MS is noticed in L 834.

The work seems to be complete, as it ends with the words श्रेयं प्रहतिवत्, and शुभमस्तु अगव ।

Then in a different hand —

इदं पुस्तकं मोक्षपनामवैजनाथेन ।

The present work treats of the installation of the fire named Śaṁvītri. The rest of the sacrifice is the Prākṣa or Darśapurnamasa.

1586.

1271 सावित्रचयनप्रयोगः । *Saṁvītra caryana prayoga*

Substance country made paper 11½ x 16 inches Fols 10 Lines 10 on a page Extent 1 Shloka 230 Character Nagari Appearance fresh Generally correct Complete

For the beginning slo 1 No 881

It ends —

प्रवरणकाले मित्रावरुणाभ्यामनुजहि । मित्रावरुणयज ।
मित्रावरुणाभ्यामिदं । मित्रावरुणयोरहं देवयज्यये प्रक्षिपामी ।
ये मानमिति वा सखावान्ते वाजिनयास अन्वाहार्यो दक्षिणा ।
यश्चो बभूव यश्चश य मन्वन्ब्राह्मणसतपथातमिष्टि सन्तिष्ठते ।

Col — इति सावित्रचयन प्रयोगः ।

Post Col — सव १७ ।

1587

6193 चयनप्रयोगः । *Cayana prayoga*

Substance country made paper 11 x 4½ inches Fols 31 Lines 10 on a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance fine color red Complete at the end

Beginning —

श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ।
राम दूर्वादिलक्ष्मण नृसिंहचरणौ पुनः ।
प्रणम्य चरणौ स्वाय प्रयोगो लिख्यतेऽधुना ॥
अपि सोमाङ्ग अन्तरकौपसदा विनोतीति सामन्तगौमखादा

सद्यः प्रथमप्रयुक्ताग्निष्टोमसंम्यज्योतिष्टोमव्यतिरिक्ते सोमेध्विष्टया-
स्यात् ।, etc.

1588.

1005. अग्निचयनकारिका । *Agni-cayana-karikā.*

Substance, country-made paper 10×4½ inches Folia, 8 Lines, 13 on a
page Extent in slokas, 200 Character, Nagari Appearance, old Com-
plete

Memorial verses on the consecration of Fire in a sacri-
fice, numbering 87.

It begins thus :—

प्रकृतौ षोडशित्वधिरभिष्टोमेऽपि नेष्यते ।

विहृत्योस्वनयोरिष्टः साद्यस्त्रादिनिषेधतः ॥ १ ॥

प्रकृत्योश्च विहृत्योश्च चौचेतोक्थगतिरात्रयोः ।

पर्वण्येकायकाया वा मकल्यो विहृत्योः क्रतोः ॥ २ ॥

अमुना सामिध्विनेत्युक्ता एष्टव्यं निर्दिष्टेव ।

दक्षिणाकामनं विद्युत् प्रवाद्यादि तु सौमिकम् ॥ ३ ॥

सद्योदान्ते विहृत्याग्निं दृष्टव्यत्वादिनाज्जतिः ।

तुष्यी शुक्लवसमार्गश्चतुर्वाज्यस्य गृह्यते ॥

It ends thus :—

गलेष्टकास्त्रवभृत्यो न दृष्टप्रहारो ।

गोक्षो निवर्तत इहाग्निं ज्ञतापमस्याः ।

वापोऽथ प्राज्ञीवतमग्निविमोक्तोमो

धूमानुमन्तयमथाध्वरमाग्निकं स्यात् ॥ ८६ ॥

आकूतिष्टोमं मवरुद्धं पुनर्मनश्वा-

थार्यं न आदिरथ दृष्टिरथाप्यपश्वा (?) ।

आरोप्यं व्रजत एव भवेदुपवा-

सधेद + + सकलं प्रकृतिप्रयोगः ॥

Colophon :—

अग्निचयनकारिकाः समाप्ताः ॥

श्रीविष्णेश्वराय नमः ॥

1589.

5096A

Substance, palm leaf 10½ x 1 inches Folia 110 Lines 1 on a page
Extent in Slokas 2320 Character, Uṇṇiya : Appearance old Complete

Beginning :—

ओमशेषाय नमः । यज्ञपुत्राय नमः । अत ऊर्ध्वं प्रश्नान्त-
प्रसूरिति अत्रा प्रश्नास्ता सर्वतेति ब्रूयात् । अथ ऋगतीर्थसमर्थं
कृत्वा प्रविश्य यज्ञपुत्रमनुधात्रादि कुर्वन्ति तदुक्तं वक्ष्याम ।
उक्थे विशेष । आग्निमाहतादूर्ध्वं ऋगतीर्थसमर्थान्ते समस्तोप-
स्थान कृत्वा प्रविश्येयुः । आग्निमाहतान्त होत्रकणामुक्ता प्रयुक्तानि
आह्वानि कुर्वन्ति ।

19A, आग्निकौ प्रथम्या समाप्ता, अथ त्रैधातवीरेष्टिरुचते, 47A, अथ
ज्योतिष्टोमस्यातिरात्रसंख्यस्याग्निन समाप्त, 53A, इति सवनौषा प्रायुक्त-
विशेषा, अथ ब्रह्माण्युच्यन्ते, 65B, इति वरजपेयसंख्यस्य ज्योतिष्टोमस्य कोत्र
समाप्तम्, तत मुक्ते ऋहस्यतिसव, 88B, इति पादविहरणम्, 91A, इत्यर्द्धं
विहरणम्, 93B, इत्युत्तरविहरणम्, 98A, इति बालविसृष्टस्य समाप्तम्,
110A अथ प्रश्नास्ता,

1590.

211d. व्यूढाहोत्रादशाहप्रयोगः । *Vyudhahna-
dadaśaha prayoga*

Substance foolscap paper 8 x 4 inches Folia 64 Lines 8 on a page
Character Nāgara of the eighteenth century Appearance discoloured In
complete

For the beginning of the work and its description see
CS Vol I (Veda) No 344 and No 345

Beg. — अथ व्यूढाहोत्रादशाहस्य प्रयोग उच्यते । तत्र महन्मे वोच
इत्यादि समिदाधानान्तो विधि सर्वोपि भवति ।

2B, अथ दशरात्रस्य प्रथमस्याह । 4B, इति वहिष्यवमान । 5A,
इति प्रातः सवनम् । 7B, इति माध्यन्दिनपवमानम् । 8B, इति एष्टानि,

इति माध्यान्दिनसवनम् । 11B, इति प्रथमस्याहः समाप्त । 14B, इति वह्नित्यावमानम् । 16B, यजमानवाचनम् । 17B, इति प्रातः सवनम् । 24B, इति माध्यन्दिनसवनम् । 30B, इति द्वितीयमहः । 35A, अथ माध्यन्दिनम् । 40A, इति माध्यन्दिनपवमानम् । 50B, इति तृतीयमहः । 57A, इति आवाधानि, अथ माध्यन्दिनपवमान । 57B, इति माध्यन्दिनपवमान ।

1591.

5092A एकाहमहाव्रतपद्धतिः । *Ekaha-Mahavrata padidhati.*

Substance, palm leaf . $10\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches . Folia = Lines, 5 6 per page
Character: Udiya of the early nineteenth century . Appearance old . Incomplete at the end

Beginning —

श्रीभुवनेश्वर्यै नमः ।

अथैकाहमहाव्रतपद्धतिर्लिख्यते ।

तत्र नियमेनाभिचयन । उत्तरस्या षाण्णया मघायामावास्याया
प्रवृत्तिमिष्टि समाप्य प्राजापत्येष्टकापशु आगामिन्यामनुक्त
पशुर्ध्यामनुक्तवशा वा इत्याद्युच्चार्य देवयजनेन लप्यमानस्य सर्वा
जिह्वाम महाव्रतवदेकाहस्य साभिचित्यस्य क्रतोरङ्गभूतेन प्राजापत्येन
पशुना मया इज्यते तदेत्यादि ।, etc

1592.

291 इष्टिप्रयोगः । *Isti prayoga*

For the MS see L 1407

For istis treated of are (1) Adhaneṣṭi, Anvārambhāmyeṣṭi, Punarādhyeṣṭi, Āgnyaneṣṭi, Puttrikāmyeṣṭi, Mittravindeṣṭi, Pāvittāṣṭi, Karīṣṭi . The MS is incomplete

1593.

514 मृगारेध्यादिप्रयोगः । *Mrjareṣṭyādī prayoga.*

For the manuscript see L 1407

Last Col —

इति कारौरीष्टि सन्तिष्ठत । अथ सार्वभौमप्रयोगः ।

पितर वैशनाथास्तु नत्वा दुर्गा च मातरं दाया

Here the MS breaks off abruptly

1594

1925 मृगारेष्ट्यादिप्रयोगः । *Mrigareṣṭyādiprayogaḥ* ।

5 balance country made pap 8 1/2 x 4 c es folia la (nes 11
a page Eate 2 slokas - 0 (tractor Nagara of the sev nteent ce
tu y A pca a oia 1 f k l The e ds are corroded (omplect

Colophon —

इति मृगारेष्टि ममता

It begins —

अथ प्रायश्चित्तप्रकरणे मृगारेष्टिकथनं यापयन्त्याविद्ययराग
मद्वैतस्य आहिताग्ने प्रायश्चित्तार्थम् । यो वा बध्यत देवकर्मभ्य
अग्निष्टोमादिभ्यो निरुक्त दारिद्र्यामहायनामितादिभिर्गर्भा वा हि
हत गवामभाय पचन वा क्षौरादिज्ञेन ब्राह्मणेभ्यो बहि कृत
श्रेष्ठमर्थादातकर्मभिस्त्वेया सुवर्णादीना मोषक परस्त्रिदित
अभिग्रस्तपातकादिभिरङ्गवैदूषित अभिग्रस्तभानो वा सखस्त्रेष्टि
मन्त्र्या मन्त्रापवित्रष्टिसन्त्र्या मृगारेष्ट्या यजत एतया यज्ञमाणा
वत्सिकाप शतमान हिरण्य सम्पादयेत् । तस्या काल उत्तरायण
शुक्लपक्षदेववत्सर्गाणि समुदितानि मुख्य काल । शुद्धिकामस्य
पञ्चदशम । शुक्लपक्ष प्रतिपदाविद्युक्तदेववत्सर्गाणि वा काल ।
रोमयत्स्य च अथमव काल ।

पातकापपातकसंयुक्तो द्वादशाह
एतयव रक्षस्यष्ट्या यजत । महापातकसंयुक्तो मारुतक यजत ।
पुण्यमिच्छन् अग्निष्टोमादीन् प्राप्तकाम सक्त्वरश्मू वा यजत अथ
पवित्रष्टि

In lent 2A begins Mrigareṣṭiprayogaḥ —

अथ भगारेष्टिप्रयोग सा च पर्वणि कार्या । खड्गपर्वणि तु प्रकृत्यनन्तरे
सद्य एव ।

It belongs to White Yajurveda

It ends —

यज्ञोबभूवेत्यादि पुनरालम्भवञ्जं प्रागुज्जीयेत्यादिसमान । सन्ति-
कृते भगारेष्टि

Col — इति भगारेष्टि समाप्ता ।

1595.

8019 ऐन्द्रावारुणेष्टिः । *Andravaranesti*

Substance country made paper 8x3½ inches folio 3 lines 8 on a
page Extent in slokas 3½ Character Nagari in a modern hand Ap-
pearance discoloured Complete

It begins —

य पाप्मना ऋहीत स्यात् स उत्तरया यजेत इष्ट्या यस्ये
पापक्षयार्थम् । अमौनन्वाधाय शाखाचरय्य व्रतप्रवेशं प्रसूमय
तर्हि । प्रस्तरय्य । धेधा तर्हि सनद्ध भवति चातुन्मास्यवत् ।
पुनरेकधा सनद्ध तथेधम् ।

It ends —

ब्राह्मणतर्पणान्तमिन्द्रावरुणधोरहमिन्द्रावरुणा युवमिति आख्या
नुवाक्ये ।

Col — ऐन्द्रावारुणेष्टि ।

1596.

197 सर्वपृष्ठाप्तोर्यामप्रयोगः । *Sarvapṛṣṭhāptoryam
prayoga*

For the MS see L 1322

In leaf 17B —

इति वैश्वदेवशस्त्रम्, अथ अधिमारुतम्,

The first part of the work comes to an end in leaf 6

In leaf 7 —

यो ङी भृश्वः खरोम् शोसावो र तामिद्रि हवामहे ।

शतावाजस्य कारवः ।

The second portion comes to an end in leaf 10 —

मर्वष्टातोयोमे होतुनिष्कैवल्यशम्भ ।

In leaf 11 —

यो सर्वष्ट वैश्वः हिं र भृश्वः खरोम् । अश्वर्यो शो सार
वो र तसवितुहंणोमहे । वय देवस्य भोजनम् । अष्ट सर्वधातमं ।

1597.

41 रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Rudrānusthān-paddhati.

By Menganātha, belonging to the family of Sarvajña

See L No 808 for the description of the MS

1598.

5534 रुद्रपद्धतिः । *Rudra-paddhati.*

By Parasūrama, son of Kṛṣṇa.

Substance country made paper 9x4½ inches Folia 36 Lines, 15 on
a page Extent in shloka 1368 Character Nagara Date Samvat 1686
Appearance, discoloured Complete

The mangalācarana and the object of the work —

श्रीगणेश गुरु गत्वा शारदा च वरप्रदाम् ।

विघ्न परशुरामाख्यः कुर्वते रुद्रपद्धतिम् ।

भुक्तिमुक्तिप्रदातारं तौम्य सोमार्द्धधारिणम् ।

मदानन्दसय श्रान्तं शिव वन्दे शिवप्रदम् ।

पूर्वाचार्यरुति दृष्ट्वा स्मृतौशागमसम्भवा ।

हृद्यै पद्यैर्मुनिप्रोक्तैः क्रियते रुद्रपद्धतिः ।

यश्चाङ्गान् जपितु रुद्रान् याजुर्विद्यात् द्विजम्भनं ।

सदिधानाश्च मुग्धाना प्रबोधय[तु] बोधिनो ।

पञ्चाङ्गसंक्षेपा पञ्च रुद्राः प्रोक्ता विपश्चिता ।

एकाद्या अतिरुद्रान्ता भङ्गुमसिद्धिता हिताः ॥

4A, इति श्रीपरशुरामविरचिताया रुद्रपद्धतौ रुद्रजपप्रशंसा, 8B, •कुण्डमण्डपलक्षणं समाप्तम्; 14B, •कर्तव्यता समाप्ता, 15B, देहशुद्धिः, 19B, पौठपूजा समाप्ता; 25A, •न्यासविधिः समाप्तः, 28A, •आहुतिपात्र-लक्षणम्; 36A, last colophon, •होमविधिः समाप्तः ।

End :— पौठार्चन्यास आहुत्याः प्रमाणं दृष्ट्वा ततः ।

एतान्यनुक्रमेणायौ प्रोक्तानि रुद्रपद्धतौ ॥

सर्वदिकमभूषस्य पञ्चदशशतं गते ।

पञ्चदशोत्तरे वर्षे जन्मायुष्यां प्रकाशके ॥

उदीच्याश्चातिविप्रेण कर्णपुत्रेण धीमता ।

कृता परशुरामेण महारुद्रस्य पद्धतिः ॥

इति यदिदमस्तुतु तत्त माहोस्त्रिदुक्तं

तदपि मनसि धाम्ये देष्टव्यं न प्रह्वार्यम् ।

रुद्रति रुद्रमशोका नालकोक्तौ हि लोका

+ दुपरिरमणीयामिन्नवद्वारणीया ॥

An authoritative work on the ritual of Rudra, composed in V.S. 1515 The author describes himself as belonging to the Udīcya family.

Post Colophon Statement :—

संवत् १६६६ वर्षे आषाढ सुदि १४ गुरौ अद्येह श्रीवंश
पुरे महाराजाधिराज-महाराजुल श्रीश्रीश्रीश्रीविजयराज्ये
उयसेनजी विजयराज्ये ॥ भोगीपुत्रपौत्र अवलोकनार्थं पुरुदेवजी
उभयं लिखितम् ॥

1599.

1924 रुद्रपद्धतिः । *Rudra-paddhati*

*By Ananta Dikṣita, son of Viśvanātha surnamed
Yajñoparita*

Substance, country-made paper 8½×4½ inches Folia, 55 Lines, 9 on
a page Extent in slokas, 990 Character, Nāgara Date, Śaka 1688 Ap-
pearance, faded Complete

Colophon —

इति श्रीमच्छ्रीपद्माताभिधानविश्वनाथसूनुदोक्षितानन्ददेव
विरचिता सर्वोपकाराय सर्वममयब्रह्मानुष्ठाने त्रिविधा ग्रन्थमय-
पद्धति समाप्ता ।

Post Col —

After a few verses about the character of certain
Rksūktas and their efficacy, we have the following —

इदं पुस्तकं भागवतोपनामकयज्ञेश्वरदोक्षितेन लिखितं । शके
१६८८ ख्यनाममन्त्रदे माघ शुद्ध १२ तद्दिने समाप्तम् । स्तौष्यं
यदोपकाराय च ।

Manglācārana —

नमामि धार्म्यतोस्तु भक्तानां सिद्धिदायकम् ।
रुद्रकर्मविधातृणां चतुर्वर्गफलप्रदम् ॥

The authorship of the work —

दोक्षितानन्दविश्वेन विश्वनाथस्य सूनुना
रच्यते सुखबोधाय रुद्रपद्धतिरादरात् ॥

The work begins —

सुमुखयोगादि देशकालौ सकीर्त्तयेत्सुकवकसिद्धिदारा श्रीपर-
मेश्वरप्रोत्थं महाब्रह्म कर्म करिष्ये । लक्ष्महोम करिष्ये ।
कर्मणो निर्विघ्नासिद्धये गणेशपूजनं स्तुतिपुण्याश्चमूजनं महाका-
पूजनं नादिश्राद्ध आचार्यैश्चक्षुःश्रुतिगर्वणं च करिष्ये ।

It ends —

अथवा सर्वेभ्यः सुखं देयं । रत्नादिदानं पूर्ववत् । ब्राह्मणम-
युतहोमात् सङ्ख्यगुणम् । अन्यत् सर्वं लक्ष्महोमवज्रयोगम् ।

1600

1638 *The Same*

Substance country made paper 10x4½ inches. Folia, 57 Lines, 11 on
a page. Extent in Slokas 1300. Character Nagari. Date Sam 1878. Old
Worm-eaten Complete

Last Colophon :—

इति श्रीमत् यज्ञोपवीताभिधान श्रीविश्वनाथसूनुना दीक्षितान-
नेन विरचिता सर्वोपकाराय संयच्छब्दानुष्ठानत्रिविधा यक्षमख-
पद्धतिः समाप्तः ।

Post Colophon :—

यादृशं पुस्तकं, etc.

संवत् १८७८ मिति वर्षे फाल्गुनमासे शुक्लपक्षे पञ्चम्यां भौमवासरे ।

The work was composed at Benares because at the very outset in the *Samcalpa*, Benares is mentioned. The work contains not only *हृदयपद्धति* in its fullest detail but also the *यक्षयज्ञ* as well as *कोटिहोम* and *सप्तहोम*. This is to all intentional purposes a priest's manual.

1601.

9068 पञ्चाङ्गरूपायां न्यासपूर्वकं अपहोमारचनविधि ।

Pañcāṅga-Rūpāyāṁ Nyāsapūrvakaṁ Japa-homārcana-vidhi.

Substance, foreign paper 8½×4 inches Folia, 19 Lines, 7 on a page
Extent in slokas, 180 Character, modern Nāgara Appearance fresh
Complete.

It begins thus :—

श्रीगणेशाय नमः । ॐ नमो अथातः पञ्चाङ्गरूपायां न्यासपूर्वकं
अपहोमारचनविधिं व्याख्यास्यामः । ॐ याते हृदयवातनूरघोरा-
यापकाग्निनी । तथा नक्षत्रुवा शतमया गिरिशं तामि वा
कप्रौढि । शिवायै नमः ।

It ends :—

स्वामिन् सर्वजगन्नाथ यावत्पूजावसानकं ।
तावत्वं प्रीतिभावेन लिङ्गे ऽस्मिन् समिधो भव ।
शान्तो भव वरदो भव । एष ते हृदयमागच्छं शुषल तेना० ।
शान्तिः शान्तिः शान्तिः इति महान्यासः समाप्तः ।

1602.

४६७२ पञ्चाङ्गरुद्रन्यासजपहोमार्चनविधि ।

Pañcāṅga Rudrānyāsa japa homārcaṇa vidhi

Substance country made paper 10×6 inches Folia 3 Lines 10 on a page Extent in slokas 60 Character Nāgara Complete

1603.

2726

Substance country made paper 10½×6 inches Folia 3 Lines 11 13 on a page Character Nāgara Appearance oldish

The MS contains —

(1) महारुद्रहोमविधि (2) पुत्रपुत्रप्रतिग्रहविधि ।

(1) *Begin* —

वक्रतुण्ड महाकाय सूर्यकोटिसमप्रभ ।

अधिष्ठातृ कुर्व मे देव सर्वकार्येषु सर्वदा ।

Samkalpa —

एवं गुणविशेषयविशिष्टाया पुण्यतिथौ मम कायिकादि समस्तप्रापिच्छयद्वारा श्रीकाशीविश्वेश्वरपीत्यर्थं ब्राह्मणद्वारा एकोन सप्तत्यत्तराश्रतधामन्त्रविभागपक्षमाश्रित्य सनवयहमखमहारुद्रतश्च होममहं करिष्ये ।

This is complete in three leaves

(2) पुत्रप्रतिग्रहविधि on the adoption of a son

अथ पुत्रप्रतिग्रहः । तत्र पञ्चवार्षिकं ततो न्यूनं वा पितृगोत्रे ग्राह्यतच्छूडं च प्रतिगृहणीयम् ।

This has two leaves only and does not seem to be complete

1604.

2721

Substance country made paper 10×5 inches Folia 74+18 Lines 12 on a page Extent in slokas 300 Character Nāgara of the nineteenth century Appearance fresh

The colophons in the MS. have all been struck out
They contained —

इति श्रीमौमासकभट्टदिनकरकृते दिनकरोद्योते, etc , etc.

It begins :—

अथावसथाधानम् ।

तस्य दारकाले दायाद्यकाल एकेवामिति पारस्करेण कालद्वय-
मुक्तम् । दायाद्यकालो विभागकालः । अथच कातीयानामेव ।

1A, अथ श्रौताधानम् ।

तत्र त्रिविधम् अग्निहोत्रपूर्वकमिष्टिपूर्वकं सोमपूर्वकञ्च ।
वसन्तगच्छत्रामावास्याकालौनमाद्यमित्यादि ।

1B, अथोर्द्धदेहिकाधिकारौ निरूप्यते ।

तत्रादौ औरसपुत्रस्याधिकारः ।

मातुः पितुः प्रकुर्वीत सखितस्यौरसः सुतः ।

पैतृमेधिकसंस्कारं मन्त्रपूर्वकमावृता ।

The authorities —

1B, कात्यायन, सुमन्तु, मनु, 2A, काणादश्च. 2B, वशिष्ठ, छन्दोग-
परिशिष्ट, खान्दपुराण, 3A, याज्ञवल्क्य, श्रुत, स्मृतिसंग्रह, 3B, मार्कण्डेय-
पुराण, अपराक, श्रौतातप; 4A, भारद्वाज, 5A, चन्द्रिकायां वृद्धश्रौतातप,
5B, विष्णुपुराण, 6B, माधव, मदनमूल; 7A, विश्वानेश्वर, 8A, इति ऊर्द्ध
देहिकाधिकारिनिरूपणम्, 8B, अधिकारिभेदेने ऊर्द्धदेहिके पत्नीता (?)
माधवीचे विष्णुपुराणे, मदनपारिजात, 9A, बौधायन, षट्त्रिंशन्मत, 9B,
त्रिकाण्डमण्डन, ब्रह्मसूत्र, 10B, स्मृतिरत्नावली, वृद्धश्रौतातप, 11B, पृथ्वी-
चन्द्रोदय; 12B, यज्ञपार्थ, चारीत, विष्णु; 13A, इति अधिकारिभेदेनोर्द्ध
देहिकेयता (?) निरूपणम् ।

(13A,) शाखाप्रणेतृभेदाद्वृद्धविधमन्त्रेष्टिकर्मा तत्र यत् । स्मृत्युक्तमङ्गजातं
वक्ष्ये ।

माधारणतस्तत्रादौ अभिनिर्णयः ।

13A, आश्वलायन; 14A, यजुष्यार्थे, ऋजुयाजुष्य, इन्दोगपरिशिष्ट, मिताक्षरा, त्रिकाग्नमण्डल, 15B, यम, कारिका, 16A, इति भट्टान्तकृते प्रयोगचिन्ता[म]नी दाक्षायिनिर्णयः ।

आसन्नमरणस्य विधिः ।

The authorities :—

16A, गार्हपत्य, भूतिविवेक, 17A, हेमादिनागरस्य, 18A, मिताक्षरा, 19A, ब्राह्मे, 19B, रत्नावली, पारस्कर आदित्यपुराण, धातातप, 20A, गानव, माधवीय, गन्धर्व, कर्मप्रदीप, 20B, स्मृत्यर्थसार, गृह्य कारिका, यम, 21A, अथ वसननिर्णयः ।

The authorities —

21A, माधवीय, बौधायन, व्यास, मिताक्षरा, 21B, मध्यदेशीयाक्ष, आपस्तम्ब, अथरार्क, 22A,

अथ नव आहुतकालः ।

The authorities —

22A, अङ्गिरा, 23A, कात्यायन, अथरार्क, षट्त्रिंशन्मत, ऋष्यशृङ्ग, पैठौगति, 22B, गौतम, पारिजात, मदनरत्न, कालादर्श, निर्यागम्मत, लौगाक्षि, गोमिल, याज्ञवल्क्य, 23A, आश्वलायन परिशिष्ट, ऋजुपरिशिष्ट, वराहपुराण, 24B, हेमादौ षष्ठ, मात्स्य, उग्रनर, जयवत, 24A, बौधायन, कौर्म ।

(24A) अथ दधौत्तुर्ग ।

त विविधा प्रेतविमुक्तये काम्यस्य ।

The authorities

24A, षट्त्रिंशन्मत, ब्रह्म, 24B, आदित्यपुराण, भविष्योत्तर, ब्रह्माण्ड, विष्णुधर्मोत्तर, 25A, पारस्कर, आदित्यपुराण, सौरपुराण, 25B, देवीपुराण,

याज्ञवल्क्य, गोतम, अथरार्क, हेमादि,
गणन, स्मृतिरत्नावली, 27B, पारोत,
हैरव, गानव, गोमिल, पृथ्वीचन्द्रोदय,

The colophons in the MS have all been struck out
They contained —

इति श्रीमोमासकभट्टदिनकरविरचिते दिनकरोद्योते, etc , etc

It begins —

अथावसथाधानम् ।

तस्य दारकाले दायचकाल एकेवामिति पारस्कारेण कालद्वय
मुक्तम् । दायचकालो विभागकाल । अथ च कातीयानामेव ।

1A, अथ श्रीताधानम् ।

तच्च त्रिविधम् अप्रिद्योन्नपूर्वकमिष्टपूर्वक सोमपूर्वकम् ।
वसन्तगच्छन्नामावास्याकालौनमाद्यमित्यादि ।

1B, अपोर्द्धदेहिकाधिकारी निरूप्यते ।

तत्रादौ चौरसप्तस्थाधिकारः ।

मातुः पितुः प्रकुर्वीत सखितस्यौरस सुतः ।

पैतमेधिकसंस्कार मन्त्रपूर्वकमादृतः ।

The authorities —

1B, कात्यायन, सुमन्तु, भगु, 2A, कालादर्श 2B, वशिष्ठ हृन्दोग
परिशिष्ट, स्कन्दपुराण, 3A, याज्ञवल्क्य, श्रद्धा, स्मृतिसंग्रह, 3B, मार्कण्डेय
पुराण, अथर्वार्क, शातातप, 4A, भारद्वाज, 5A, चन्द्रिकायां वृद्धशातातप,
5B, विष्णुपुराण, 6B, माधव, मदनरत्न, 7A, विज्ञानेश्वर, 8A, इति ऊर्द्ध
देहिकाधिकारिनिरूपणम्, 8B, अधिकारिभेदेने ऊर्द्धदेहिके पक्षौक्ता (?)
माधवोरे विष्णुपुराणे, मदनपारिजात, 9A, बौधायन, षट्त्रिंशन्मत, 9B,
त्रिकाण्डमद्यन, छागलेय, 10B, स्मृतिरत्नावली, वृद्धशातातप, 11B, एष्वौ
चन्द्रोदय, 12B, यज्ञपार्ष्ण्य, हारोत विष्णु, 13A, इति अधिकारिभेदेनोर्द्ध
देहिकेयन्ता (?) निरूपणम् ।

(13A,) आखापण्डितभेदाद्भेदविधमन्येष्टिकर्मा तत्र यत् । स्मृत्युक्तमङ्गजात
वक्ष्ये ।

साधारणतस्तत्रादौ अप्रतिनिर्णयः ।

13A, आश्वलायन, 14A, यज्ञपार्थ, वृद्धश्रवण, कन्दोगपरिशिष्ट, मिताक्षरा, त्रिकाण्डमस्तुतः; 15B, यम, कारिका, 16A, इति भट्टान्तकृते प्रयोगचिन्तामणौ दाह्यादिनिर्णयः ।

आसन्नमर्यास्य विधिः ।

The authorities :—

16A, गार्हपत्य, गौतमविवेक, 17A, हेमाद्रिनागरखण्ड, 18A, मिताक्षरा, 19A, ब्राह्मे, 19B, राजावलौ, पारस्कर आदिव्यपुराण, शातातप, 20A, गालव, माधवौय, सम्बर्त, कर्मेन्द्रोप, 20B, मध्यर्धसार, गृह्य कारिका, यम, 21A, अथ वपननिर्णयः ।

The authorities :—

21A, माधवौय, बौधायन, आस, मिताक्षरा, 21B, मध्यदेशीयास्य, आपस्तम्ब, अपरार्क, 22A,

अथ नव आह्निकालः ।

The authorities :—

22A, अङ्कुरा, 22A, कात्यायन, अपरार्क, षट्त्रिंशन्मत, कथ्यब्रह्म, पैटोनसि, 22B, गौतम, पारिजात, मदनरत्न, जालादश्रं, विष्णुसाम्बत, लौगाक्षि, गोभिल, याज्ञवल्क्य, 23A, आश्वलायन परिशिष्ट, वृद्धसप्तिसमृति, वराहपुराण, 24B, हेमाद्रौ प्रह्ला, मात्स्य, उग्रना, मन्वन्त, 24A, बौधायन, कौर्म ।

(24A) अथ वृषोत्सर्गः ।

त इविधं प्रेतत्वविमुक्त्यर्थं काम्यम् ।

The authorities

24A, षट्त्रिंशन्मत, ब्राह्मे, 24B, आदिव्यपुराण, भविष्योत्तर, ब्रह्माखण्ड, विष्णुस्मृति, विष्णुधर्मोत्तर, 25A, पारस्कर, आदिव्यपुराण, सौरपुराण, 25B, श्रवधर्मोत्तर, 26A, देवीपुराण,

26B, अथोदकुम्भकालः ।

26B, हेमाद्रौ, स्मृतिनमुचये, याज्ञवल्क्य, गौतम, अपरार्क, हेमाद्रि, पारस्कर, मात्स्य, 27A, विष्णुस्मृति, कात्यायन, स्मृतिरत्नावली, 27B, हारीत, गार्हपत्य, लौगाक्षि, ज्ञातुकर्ण, 28A, मदनरत्न, गालव, गोभिल, पृथ्वीचन्द्रोदय,

गौतम , 28B, अङ्गिरा , पठोनसि , 29A कार्णार्जिनि , भारदमहिता ,
 29B, स्ययर्थमार , रुद्रमनु , कायायन , हारोत 30A, गोमिल , सुमन्तु ,
 30B, कालादर्श निगंयाद्यत , 31A, साङ्ख्यायन , 31B, गंगामिदृ लघुहारोत ' ,
 32A, शूलपाणि , माधवीये देवल , स्मृतिरत्नावली 32B, व्यासपाद , उग्रना ,
 33B, प्रचेता , 33B, पितामहकृतपद्मौ , सिंहभट्टीयवचनात् , 34A,
 वैजवाप ,

36B, सर्वोर्द्धदेहि कनिष्पणम् ।

प्रयोगरत्ने न विचारितानि नारायणेनान्यविधानानि ।

कर्माणि सप्ततन्निबन्धनातमालोक्य सर्वाणि विचारयन्म् ॥

तत्रादौ सप्तमरगविधि ।

Authorities —

37B, मुद्रितत्वे व्यास , 38A, देवजानीये , शूलपाणि , 38B, षट्त्रिंशम्भत ,
 छन्दोगपरिशिष्ट , 39A, मदनरत्न , 40B विश्वप्रकाश , वाराह ।

41A, अथ पितामहकृतो मितार्थरानुसारौ नारायणवलिप्रयोग ।

कस्यापित् सुस्तेकादस्या नदीमन्यदा तीथ गत्वा मम पित्रादिदुर्भरणादि
 जनितपापप्रशमनद्वारा ऊर्द्धदेहिके सम्पदान्त्वयाग्यतासिद्धयं नारायणवलि करिष्य
 इति सङ्कल्प्य , etc , etc

42B, बौधायनस्तु अथातो नारायणवलि व्याख्यास्याम ।

चण्डालादुदकात् सर्पाद्राक्षणाद्वैद्युतादपि ।

दष्टभ्यश्च पशुभ्यश्च मरुत पापकर्मयामित्यादि ।

44B, अथ मन्त्रधारिमरणोऽर्घविवाह श्रौतकोक्त ।

मन्त्रधारिमृतौ रौति कथयामि समासत ।

तत्रावकीर्णदोषस्य प्रायश्चित्तप्रश्नान्तये ।

44B, अथ कुष्ठिमरणे यम ।

45A, अथ सूतिका रजस्वलामरणे विधि रुद्रशतातप ।

45B, अथ गर्भिणीमरणे विधि ।

46B, अथ पञ्चकादिमृते श्रान्ति ।

पञ्चक च धनिष्ठादिनक्षत्रपञ्चकम् ।

The authorities —

47A, अथराके, मदनराज,

48A, अथ जीवशास्त्रम् । कल्पतरु ब्राह्मे ।

The authorities —

48A, कल्पतरु and ब्राह्मे ।

50A, अथ पितामह नारायणभट्टकृतप्रयोग पुण्यदेशकाभाष्य (?) आद्य
श्रुतौ सत्या सत्यान्वस्य वा जीवस्य जीवशास्त्रं कुर्यात् ।

The present MS contains a priest's extracts from *Dinakaradyōṭa*, an elaborate digest of law by *Dinakara Bhatta*, son of *Ramakṣṇa Bhatta* and grandson of *Narayana Bhatta*. The work was completed by his son *Viṣṇuśaraṇa*. See I O Catal Nos 1604 to 1606 and Bā 386 387 and 445

Though the colophons bearing the name of the author and that of the work have been struck out, it is proved beyond doubt to be a part of *Dinakar's* work. It quotes several times from "*Pitāmaha*" it speaks of supplementing his "*Pitāmaha's Prayogasāṃgraha*" on the subject of funeral rites and finally it mentions his *Pitāmaha* by name as *Narāyaṇa Bhatta*.

The quotations are all from authors older than *Dinakara*, except *Gāgā Bhatta*, his son. But we know the son finished and supplemented the father's work and he may have made some quotations from his own work.

The remaining portion contains *वृत्तिवृत्तभा* by *Viṣṇu karma*.

मन्यामद्यतुर्धा कुटीचरक वृद्धकृष्णपरमहंसभेदात्. (52B)

The pagination comes from the beginning of the MS up to 74. The remaining leaves although in continuation of the 74th are marked 1 to 18.

In 8A, *Sannyāsavidhā* ends —

वृत्तिप्रियाभिधेयग्रन्थे विश्वकर्मविनिर्मिते ।

समाप्तिमगमयून सद्भाषविधिदत्तमा ।

But some of the leaves contain the name of Viṣveṣvara
8B, begins —

अथ योगपट्टविधि ।

तत्र सम्प्रदायविदः ।

अधोतविद्य सभ्यखेदद्याद्योगपट शुभः ।

पादौ मृदा जिः प्रक्षाल्य पादुकाभ्या मृष्ट वनेत् ॥

9A, अथ यतिधर्मा 18A, इति मृतयतिसंस्कारविचार ।

It ends —

यतीनामुपकाराय परितोषाय चामन ।

विश्वकर्माकरोदम्या पद्भिति यतिवल्लभाम् ॥

यावद् गङ्गादयो नद्यो यावत् सूर्यश्च चन्द्रमा ।

तावत् कालमिय जीयादिविश्वकर्माकरोदम्याः कृतिः ॥

Col — इति यतिवल्लभापद्भिति ।

L 4048 describes Yativallabhi. The present manuscript wants the two opening verses. The work dwells on the following four topics — (1) the ordination of a Śannyasi, or hermit, (2) his yogapatta or garment, (3) his devotional duties and (4) his funeral ceremony

1605

8206A अग्निमुखप्रयोगः । *Agnimukha prayoga*

Substance country made paper 10×4½ inches Fol a 4 Lines 11 on a page Extent in slokas 100 Character Nāgara of the seventeenth century Appearance old and soiled Complete

Directions for the installation of sacred fire, common to all rites

It begins —

अथ सर्वसाधारणो अग्निमुखप्रयोगः । अग्निमुखोमाख्ये कर्मणि
अग्निमुखोद्धरणानि करिष्ये ।

2B प्रथममे कुशेयु सूर्ये निधाय तत्र प्रागमे पवित्रे निधाय अयमे त्वा
 जुष्ट निर्वपामीति मन्त्रादृष्ट्या चतुरो सुष्टौ निर्वपति । अमीधो
 मभ्या त्वा जुष्ट निर्वपामीति निरूप्यते पवित्रे दौहोद्यामुपरि
 निधाय अमे त्वा जुष्ट प्रोक्षामि अमीधोमभ्या त्वा जुष्ट प्रोक्षामीति
 प्रोक्षति ।

It ends —

व्यायुष जमदग्ने जलाटे । कश्यपस्य व्यायुष कच्छे । अगस्त्य
 व्यायुष नाभ्या । षडेवाना व्यायुष दक्षिणाग्ने । तन्मेऽस्तु व्यायुष
 वामस्कन्धे । इत्वायुष इति शिरसि । यस्य स्मृत्या चतु माता
 मर्यन्त ।

Colophon —

इत्यभिमुखप्रयोग समाप्त ।

1606.

8092 दर्शपूर्णमासस्थालीपाकप्रयोगः ।

Darśa-pūrṇamāsa sthālīpāka prayoga

Substance country made paper 9½ x 4½ inches Fols 8 Lines 10
 on a page Extent in shukla 100 Character Nagara of the eighteenth ce-
 tury Appearance discoloured Complete

It begins —

स्त्रीमन्त्रे प्रायश्चम ।

अथ दर्शपूर्णमासस्थालीपाकः ।

देशकालो स्मृत्वा औपरमेत्यरघौत्यर्थमनुकलन्मे करिष्य इति
 सकलस्य कर्त्ता समित्यमारोपे प्रतिदिनमष्टादशदशानुक्तकनिष्ठ
 चतुरङ्गुलोज्ज्वल वा स्थण्डिल कृत्वा गोमयनोपलिप्त यक्षौघप्रक्षल
 मूलेन धयिमेऽङ्गुल द्वित्वा उदक्स्य प्रादेशमात्रामेका रेखा
 कृत्वा दक्षिणोत्तरयोरसन्निधेः प्रागमे रेखे प्रादेशमात्रे द्वे लिखित्वा
 तयोर्मध्ये परस्परसन्निधेः उदक्स्य प्रादेशमात्रास्त्रिंश इति
 पदरेखास्त तत्क्षकलमुदमय निधाय अद्विरन्वृत्त सकलमाधेय्या
 निरस्य पर्याप्तं प्रक्षाल्य वागयता भवन् ।

2B. व्याचक्ष्य प्राणानायम्य
दर्शपूर्णमासाभ्या स्थालीपाकाभ्या यक्ष्ये तत्रेदानीं पौर्णमासस्थाली-
पाकेन यक्ष्ये । दर्शे तु पूर्वसंकल्पिते तु दर्शस्थालीपाकेन यक्ष्ये ।

Colophon.—

दर्शपूर्णमासस्थालीपाकः समाप्तः ।

1607.

3206B.

Substance, country-made paper . 5½×3 inches. Folia, 11, of which the 10th is missing. Lines, 10, 11 on a page. Extent in stoks, 180. Character, Nagara. Date, Samvat 1805. Appearance, discoloured. Complete.

The Samkalpa runs :—

तिथ्यादिकं स्मृत्वा श्रीपरशुरामप्रेरणाया श्रीपरशुरामप्रौढार्ध
दर्शपूर्णमासाभ्या यक्ष्ये तत्र सद्यः पौर्णमासेन यागेन यक्ष्ये इति
संकल्प्य तदङ्गस्य खिडिललेखनाद्यभिप्रतिस्थापनं करिष्ये इति संकल्प्य
स्य खिडिलादिं कुर्यात् । दर्शे तु दर्शेन यागेनेति विधेयः ।

3A, प्राणानायम्य तदङ्गं अन्वाधानं करिष्ये, 3B,
अन्वाधानसमिद्धोमे विनियोगः; 7B, वामदेव ऋषिः इध्माधाने
विनियोगः, 8B, खिडिललेखने विनियोगः, 9B, स्मृत्युक्तदोषपरिहारार्थमाच्य-
क्ष्योमे विनियोगः; 10th missing.

11A, स्थालीपाकप्रयोगेन वेदव्यासकृतेनरः ।

अमदमिकुलोत्पन्नश्रामो वै प्रौढता सदा ॥

इति स्थालीपाकप्रयोगः समाप्तः ।

Post Colophon :—

संवत् १८०३ कार्तिकमासे कृष्णपक्षे अमावास्या भद्रपुत्रासरे
धातानामा सवत्सरात् लिखितं वैजनायभट्ट आचार्यस्य सुत
गोपाल आचार्यस्य लिखितं स्वार्थे परार्थं च । यादृश, etc., etc.

1608.

3203. स्थालीपाकप्रयोगः । *Sthālīpaka prajoga*

Substance country made paper 14x4 1/2 inches Folia 31 Lines 12 on a page Extent in Slokas 300 Character Nagara of the eighteenth century Appearance discoloured Complete

It begins —

अथ स्थालीपाकविधिदध्यते । यद्योक्तं म्यग्निल विधाय तत्र
यजमानं हतनिर्वाक्रियं शुचिं परिहितधीतनामा दर्भपाणि
प्रौढोपविष्टं घ्राण्णुषो पाकयज्ञे दिग्वाचम्यं प्राज्ञाभायम्यं देशकालौ
मकीर्णं श्रीपरमेश्वरप्रौढार्धममुककर्म करिष्ये तदङ्गचदनं कर्तुं
स्थण्डिलादिं करिष्ये इति सकल्प्य गोमयादिलिप्ते मुखे देश
यज्ञान्यामारभ्य उदकस्य चतुरङ्गुलोन्नतं वा चतुर्विंशं मिलित्वा
द्विसप्तत्यङ्गुलपरिधिं पणितमष्टादशाङ्गुलविस्तृतं श्रीमानुसारेण
तदधिकं वा न तु ततोऽपि न्यूनं मध्योन्नतं स्थण्डिलं कुर्यात् ।
इत्यादि ।

1609.

6821. नवान्नप्राशनम् । *Nāvana prāśanam*

Substance country made paper 8x4 1/2 inches Folia 6 Lines 10 on a page Extent in Slokas 50 Character modern Nagara Appearance fresh Complete

Colophon —

इति नवान्नप्राशनं समाप्तम् ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नवान्नप्राशनम् । तच्च शरद्वसन्तयो नवस्य निध्यन्तौ वा ।
शरद्व्रीह्रीणा वसन्तो यवानाम् ।

1610.

2731. आपयणप्रयोगः । *Āpayana-prayoga*

Substance country made paper 10x4 1/2 inches Folia 2 Lines 13 on a page Extent in Slokas 2 Character Nagara Appearance discoloured

It begins :—

अथाययणप्रयोगो लिख्यते । अपि वामावास्थार्या पौर्णमास्या
वा अथाययणेष्टिमन्वापातवेदिति मूलम् । पर्वणि खण्डे एचकारण-
पक्षे हेमाद्रिणा निर्णयान्तेन साक्षाद्यनश्रुतिरुदाहृता । दर्शेष्टि-
परमुक्तमाययणकं प्राक्पौर्णमासाच्च तदिति । दर्शेष्टिं छायाययणं
एतद्धि विपरीतं पौर्णमास्यामित्यर्थः । तत्र प्रयोगः प्रकृत्या सह
लिख्यते । कालस्तु शरत् । श्यामाकत्रीछायाययणयोर्लक्षणेन प्रयोगः ।
इत्यादि ।

No Col. :—

इदं पुस्तकं बौद्धसोपनामक लक्षणैर् लिखितं स्वार्थं परार्थं च ।

1611.

2940. *The Same.*

Substance, country made paper. 8½ x 4 inches Folia, 6. Lines, 13 on a
page Extent in slokas, 180. Character, Nagari Date, Samvat 1799. Ap-
pearance, discoloured Complete

Colophon :—

इत्याययणप्रयोगः समाप्तः ।

Post Col. :—

संवत् १७६६ मितौ भाद्रपदकृष्ण १० भातुवासरे तदिने काश्या
महादेवदेवसुत रामचन्द्रदेवेन लिखापितम् ।

It begins :—

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाययणं ।

मय्यनं गोपवैश्वस्य गोपीगोरसलालसम् ।

मयि वस्तु किमप्यस्तु स्फुरन्नीरघरत्नविः ॥

अथाययणं त्रिविधं ।

श्यामाकाययणं, त्रीछायाययणं यवाययणं चेति । तेषां कालक्रमः
वर्धाः शरदमन्तः । ते च सौरचन्द्रभेदेन द्विविधाः इत्यादि ।

3016. **आययणप्रयोगः सनिर्णयः ।** *Agayana prayoga*
with *Nunaya*

By *Virensa Bhatta*, son of *Lāhi Bhatta*.

Substance country made paper 9½ x 4 inches Folia 11 Lines 11 on a page Extent in slokas 250 Character Nagari Date Sunvat 1807 Appearance discoloured Complete

The Colophon —

इति श्रीविश्वेश्वरचरणकमलपुगलभगवत्कवित्तमहामान्य लाहि
भट्टाङ्गनवारेन्दरभट्टरचित आययणप्रयोग सनिर्णय समाप्त ।

The Post Colophon Statement —

संवत् १८६ (१) मितौ चैत्रशुक्लपक्षा भागुदासरे तद्दिने वैदिक
शिरोमणिमाहादेवदेवसुतरामचन्द्रदेवेन काश्मीर लिखायित शोधित
च ।

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाययणप्रयोगो लिख्यते । तत्राययण तावच्चविधं यव ह्यमाक-
प्रादि भेदात् तत्र यवाययण वसन्ते कस्मिंश्चित् पर्वणि अथवा
वसन्ते शुक्लपक्षान्तर्गत देवरात्रये देव्या वा कार्यम् ।

2B इति आययणोपशुक्तकालादिनिर्णयः । अथ प्रयोगक्रमः ।

It ends thus —

अथ दर्शपूर्णमासयज्ञेन तदिकारा अपि गृह्यन्ते इति समस्तम् ।

5A आश्वलायनस्य यो विशेष सोऽभिधीयते ।

3204 **वैश्वदेवविधिः ।** *Vaishva-deva-vidhi*

Substance country made paper 9½ x 4½ inches Folia 4 Lines 8 on a page Character Nagari of the eighteenth century Appearance fresh

• It begins. —

अथ वैश्वदेवविधि ।

देशकालौ सकौच्यं श्रुतिस्मृतिपुराणोक्तपुण्यशुभफलप्राप्तिकाम
पञ्चसूनाजनितपापक्षयार्थं श्रीराधाकृष्णप्रोत्थं वैश्वदेवकर्माह
करिष्ये ।

Vaishvadevavidhi ends in leaf 3A, Nityaśrāddhavidhi
ends in 8B and in 1A commences Pindpitryājñā to be per-
formed on Amāvasyā, which is incomplete

1614.

9886 वलिवैश्वकर्माप्रयोगः । *Vali-Vaisva karma prayoga* ।

Substance country made paper 7×5 inches folia 6 Lines 5 on a
page Extent in sloka 18 Character Nagara Appearance decayed
Complete

1615.

8944 वैश्वदेवविधि । *Vaishadeva vidhi*

Substance country made paper 8½×4 inches folia 6 Lines 7 on a
page Extent in slokas, 100 ; Character modern Nagara Appearance
fresh ; Complete

Beg — अथ अनधिकस्य वैश्वदेवविधिर्लिख्यते ।

2A अथ पञ्चमहायज्ञप्रयोगः ।

6B इति निरधिकवैश्वदेवविधि

Then follow 2 verses with the col —

इति वैश्वदेवकुण्डनिर्योष ।

1616.

2926 उपाकर्माप्रयोगः । *Upakarma-prayoga*

From the Prayogapāñjāta of Narasimha

Substance country made paper 8×3½ inches folia 4 Lines 11 on
a page Extent in sloka 80 Character Nagara of the eighteenth century
Appearance discoloured ; Complete

Colophon —

इति नरनिक्षेपे प्रयोगपादिनाते भोक्तृकर्मकाण्डे उपा
कर्मप्रकरणम् ।

Beginning —

अथोपाकरणप्रयोगः ।

आचार्ये प्रागुक्तलक्षणे काले उपाकर्म कश्चिन्मासो भवति नोत
प्रियादिभि नह आत्मा छतनिवृत्तियो मध्याह्नादुपरि रवि
मुखो देव अथ नरहतचारिणो वेद
यद्यथाधिकारमिच्छिदाः इतरेषा मम वाप्याचनार्थमुत्पन्ना
वेदाना पुनर्यद्यदादाः च ओपकर्मसुप्रदायधनुमाकम्माय
कर्म करिष्य इति ।

1617.

597b *The Same*

By Nāgaji Dhatta

Printed at the Government Press, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Beginning —

ओग्येशाय नमः ।

साम्ब शिव नमस्कृत्य भट्टनामोनिग्रहमांसा ।

उपाकर्मप्रयोगोऽथ ओपकाराय कल्पते ॥

तत्रकालः ।

नभस्योपधिभावे च सा सा कुप्यादुपाकृतिम् ।

सुतौ पर्वणि वृत्तार्धे ऋग्यजु सामत्रा क्रमात् ॥

तद्वैध वेदुत्तरं विधेयम् ॥

End —

नानाविधनालोच्य समष्टोऽयं विरचितः ।

कालोपनाराय नमस्त तेन तुल्यतु यच्चमुक्त्वा ॥

Date of the Manuscript —

संवत् १८१० मितौ आषाढ शुद्धसप्तम्या तद्दिने वैतिलोपनामक-
रघुनाथेन लिखित स्वार्थ परार्थश्च ।

After this there are five lines of utsarjanakārikā

The authorities quoted and consulted —

1A, गार्गवचनम्, कालसाधुनिर्णय, निर्णयसिन्धु, कौस्तुभ, 1B, पृथ्वी
चन्द्रोदय, मदनरत्न, सत्यवर्धसार, 2A, मयूखे, भट्टोजिदीक्षितास्तु 2B,
गृह्यपरिशिष्ट, पराशरमाधवीय, वशिष्ट, मनु, 3A, कुर्मपुराण, बौधायन,
कालसाधुविचार, 3B, ऋष्यशृङ्ग, तिथ्यर्क प्रयोगपारिजाते बृहमनु
काव्यायनौ, समयमयूखे, 4A, नारायणभट्ट, भाष्ये 1B, वृत्तिक्रान्ते, 5A,
नारसिंहीय प्रयोगपारिजाते, कारिकाया ।

5A, शाकलानां समानीव इत्युक्ता अन्त्याहुतिर्भवेत् । वाखलानान्तु
तच्छ्वोरित्युक्ता अन्त्याहुतिर्भवेत् । ऋग्वेदस्य पञ्चाखामेद । आश्वलायनी,
साङ्ख्यगणौ, शाकला, वाखला, माण्डूकाद्येति तेषां मध्ये शाकलानां चेदमेव
आश्वलायनसूत्रे कर्मानुष्ठानार्थं सुपकरोतीति प्रदर्शितमनेनेति ।

5B, सत्याषाढ व्यापस्तम्बोक्ते त्रयन्त, 6B, जैमिनि, 7A, गालव, 7B,
कार्याजिनि, पारिजात, व्यास, 8A, पारस्कराचार्य, 8B, शौनक, 9A,
लोचनपद्धतौ, छायापद्धतौ च, 9B, देवनात, कारिकाभाष्ये, 11B, छाया
मन्त्रोत्तर ।

1618

3096 उपाकर्म्मोत्सर्जनप्रयोगः । *Upakarmotsarjana
mayoga*

Substance country made paper 8½x4 inches Fols 21 Lines 8 to 11
on a page Extent Shlokas 400 Character Devanagiri Appearance fresh
Complete

It begins —

अथोपाकर्म्मोत्सर्जनप्रयोगः ।

केशवादि प्राच्यानायन्य । समुखचव्यादि । विष्णोर्विष्णोरिति
सकन्य । तत्र कारिका ।

अध्यायानुपाकर्म अवस्था अवशेन तु ।

तन्मासे हस्तयुक्ताया पधम्या वा तदिच्छते ॥

अष्टाधौधधयस्मिन् मासे तु न भवन्ति चेत् ।

तदा भाद्रपदे मासि अवशेन तु कारवेत् । अथ प्रयोग

समाध्यायानां चाधीतानां ह्यन्द् आदीनां यातयामतानिरासेना
पयनद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यर्थमुपाकर्मस्थि कर्म करिष्ये ।

10A इत्युत्सर्जनम्—

अधोपाकर्म समाध्यायानामधेयमाहानां ह्यह्यादीनां
यातयामतानिरासेनापयनद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्यर्थमुपाकर्मस्थि कर्म करिष्ये ।

1619.

8298 [उत्सर्जनोपाकर्म] प्रयोगपद्धतिः ।

Utsarjanopakar ma-pr ayoga-paddhati

Substance country made paper . 10×14 inches Folia 8 Lines 15 to
18 on a page Extent in slokas 48 Character Nagara of the early eight
centh century . In saraner discoloured

A work on utsarjans and upakar ma with quotations
from many authors

For the explanation of the terms *upakar ma* and *utsar-
jana*, see our number 1983

The authors quoted —

1A, कर्कभाष्ये, आश्वलायन, कारिका, हेमाद्रि, इति, देवनात-
भाष्य, सिद्धान्तभाष्य, म्मथ्यर्यसार, शैलक, 1B, कातीयस्मृत्यकार, हरिहर,
आचोपस्त्य, मनु, आश्वलायनकारिका, निद्यारणप्रयोगादौ, इत्यमेव सुदर्शने-
नापि, 2A, मदनपारिजात, कमर, 2B, परिशिष्ट, एश्वौचन्द्रोदयोदाहृत
वचने, कौस्तुभे, कालतत्त्वविवेचनसारोद्धार, मर्मवचनान्, मयूख, समयप्रकाशे,
निखंयमिन्धु, मदनरत्न, कालसाधुनिर्णय, 3A, नौघायन, वैतिरोपका, बभ्रूषा,
पराशरमाधव, चन्द्रचूडो, निखंयामृत, तिथ्यर्क, प्रयोगपारिजात, मोविन्दार्यव,
धर्मप्रकाश, प्राक्क, 3B, व्यापस्त्य, नारायणवृत्ति, स्मृत्यकारिका, गदाधर-

भाष्यम्, चापभट्टीये, 4A, वेदभाष्य, प्रयोगकारा, बृहदिनियोगदौषिका,
सर्वानुक्रमभाष्य, 4B, सूक्तविनियोगे, छण्णभट्टीये, वश्लिष्ठ, वैखानससूत्रम्.
5A, कार्णाजिनस्मृति, सत्यवतोऽपि, वायुपुराणेऽपि, गालव, शाकलकारिका,
5B, कारिकाभाष्ये, व्याडि, 6A, पारस्कराचार्य, दाक्षिणात्या, भास्कराचार्य
सहिता, 6B, वृत्तिकृत् नारायण, स्मृतिभामत्या बृहत्प्रचेता, भविष्ये, स्मृति
भामत्या व्यास, 7A, माधवीये सग्रहे देवल कुर्मपुराणे, भट्टैरपि, 7B,
काव्यायनस्मृति, शतातपब्रह्मणे, श्रीदत्तादय, बृहस्पति, शास्त्रवल्क्यवचनम्,
8A, व्यासोक्ते, गार्ग्य दैतनिर्णय, भट्टकम्पदाय, अमन्तदेवाना सम्प्रदाय, 8B,
प्रतपयन्नाक्षरम् ।

1620.

5519 **आवणौकर्मपद्धतिः ।** *Avani karma paddhati*

Substance country made paper 8X10 inches Folia 68 Ta = 7 or
a page Extent in slokas 400 Character Nagara Date Saka 1710 Ap-
pearance discoloured Complete

Beginning —

श्रीगणेशाय नम । गुरवे नम । अथ उपाकर्म लिख्यते ।

तत मृद्वे खान देवतार्चन साठपूनापूर्वक नान्दीमाजान्त
कृत्वा अक्षततिलदभाषामार्गगोमयमृत्तिकाभस्मगन्धपुष्पभूपदीपा
ह्लादनयज्ञोपवीतनरेद्यफलतान्मूलादीनि मृहीत्वा ग्रामाददि शिष्ये
रन्ध्रस्थ ब्राह्मण्येय सह रन्ध्रालाश्रय गच्छेत् । ततस्तोत्रंमूमि
प्रक्षाल्य तत्र मृदादीनि विन्यस्य यथोक्त श्रौच कुर्यात् । तत
सर्वं यज्ञोपवीतन वज्रचक्रच्छिखिर्दर्भाण्य गुरु शिष्यश्च
प्राङ्मण्डोपविश्य प्राणायामचक्र कालज्ञान कृत्वा हृन्मामुत्सर्गमश्च
करिष्ये इति सप्तत्य नर्वे न षट्च गुरुशिष्येर्भपन्ति ।

End —

त्रक्षयश्चिन्मोक । समुद्रे जले प्राप्य दिराचान्तो मृद्वे व्रजेत् ।
इयमुर्ग ।

Colophon —

इति आवणौकर्मपद्धति ।

Post Colophon Statement —

शुभं भवतु प्रके १७७५ प्रसादिनाम खखरे व्यापादमासे
 कृष्णपक्षे पञ्चम्याया इन्दुवासरे तद्दिने पुस्तकं समाप्तम् ।
 दामोदर सदाशिव ।

1621.

0815 अरविस्तवणम् । *Aravistavana*

Substance country with paper 12x6 inches 10 lbs Lines 10 on a
 page Faint in Shikha 20 Character modern Sanskrit 100 in Sanskrit
 1241 100 in Sanskrit 100 in Sanskrit

Colophon —

इत्यरविस्तवणं समाप्तम् ।

Post Colophon —

संवत् १८११ मी भाद्रपदे वदी ८ शुक्ले इष्ट षोडशे पक्षे
 बालमुकुन्दस्यैवम् ।

The object of the work —

अथातः नमस्कृत्यामि अरविस्तवणं ।
 रूपं तथा प्रमादं गुणदोषास्तथैव च ।
 चोदिता सर्वशालेय आचार्येण नु धीमता ।
 पुराकाले च यदुक्तं पदमिदं तव नमस्कृतम् ।

Then it goes on —

महामिदं अरविस्तवणं धर्मपत्न्या सहैव तु ।
 वैतानिकास्तथाकुर्व्यादाधानाया यमोदिता ॥

There are fifty verses of the anustup metre —*It ends thus* —

पूजार्थं आवर्षेप्रियमपिशोक्तमते सुतम् ।
 अतश्चोदितं वीजवत दीर्घांशुर्विपुला प्रजाम् ॥ ४८ ॥
 एतदेव समाख्यातं पिण्डादेव धीमता ।
 दिनाया बालवृद्धायां पुरस्सरञ्चमुत्तमम् ॥ ४९ ॥

अधीत्येतच्च देहान्ते परब्रह्माधिगच्छति ।

न तस्य मृत्युर्न जरा निद्रात्याघिनं चैव हि ।

क्षुत्पिपासाभयं नास्ति ब्रह्मभूयाय तिष्ठति ।

ब्रह्मभूयाय तिष्ठति ।

1622.

7766. स्वस्तिवाचन (ऋग्वेदयजुर्वेदोक्त) । *Svastivācana*

Substance, country made paper 7×4½ inches Folia, 8 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 80 Character, Nagara of the early nineteenth century Appearance, fresh. Complete

Colophon :—

इति ऋग्वेदयजुर्वेदोक्त स्वस्तिवाचनं संपूर्णम् ।

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

संपूर्ण्य गंधमाल्याद्यै ब्राह्मणान् स्वस्ति वाचयेत् ।

धर्मकर्मणि मागल्ये संयामाद्भुतदर्शने ।

पुण्याहवाचना दैवे ब्राह्मणस्य विधीयते ।

एतदेव गिरीकारं कुर्यात् क्षत्रियवैश्ययोः ॥ २ ॥

अवनिकृतजानुमंडलं कमलमुकुलसदृशमंजलिं शिरस्याधाय
दक्षिणेन पाणिना सुवर्णपूर्णकलसं धारयित्वा ।, etc , etc , etc

1623.

-10307. कूष्माण्डहोम । *Kusmāṇḍa-homa*.

Substance, country made paper. 10×4½ inches. Folia, 4. Lines, 12 on a page. Extent in slokas, 120 Character, Nagara Date, Śaka 1727 Appearance, old and discoloured Complete

Colophon :—

इति कूष्माण्डहोम समाप्तः ।

श्राक्ते १०२७ ओघनामसयत्तरे कार्तिक शुद्ध ५ भानुवामरे
तद्दिने देवोपनामक व्यासाराभेण लिखितम् ॥ श्रीसिद्धेश्वरार्पण
मस्तु ॥ क्षेत्रदोके ॥ व्यवकत्रटोद्धूते मोतमस्याधनाशिनौ ।

सप्तधा सागर याति गोदावरि नभोक्षुते ॥
करवीरवासिन्यै नमः ॥

Beginning —

अघोनाधास्यमान सर्वप्रायश्चित्तकाम सर्वप्रायश्चित्तरूप
कृष्णादहोम कुर्यात् । अमावास्या पौर्णमास्या वोपक्रम ॥ तस्याय
प्रयोग ॥ एनोनिवर्द्धयार्थं कृष्णाखिर्द्धयामि ॥ सङ्ख्य कुर्यात् ॥
अथपक्षे शलोमनखानि वापयित्वा जानात्तर देवतासकल्प
कुर्यात् ॥ कण्ठोक्तगणपतिपूजन ० कुर्यात् ॥ पुण्याहे देवता
अपराधय प्रधानदेवता सविता चर्द्धवि ॥ ततोन्वाधान ॥
क्षिपमाणे कृष्णादहोमे ० च ॥ अघोषोने चतुर्थी आख्येनेयतु मुक्ता
अथ प्रधान सवितार चर्द्धा ॥ देवावाहितान ॥ १ ॥ विश्वान्
देवान् ॥ २ ॥ सावाष्टयिवी सरस्वती च ३ इन्द्राघी मित्रावरुणौ ।
सोम धातार षडस्यनिष्ठ ४, oto, oto

It ends —

अथय वैश्वानराय इह इति स्त्रियल्लदादिवरदान कुर्यात् अनेन
अग्नि अश्वत्थपर्णेषु ऊतश्रेय निदधाति ॥ एवमेवस्तारतम्य विचार्य
सम्पत्तर मास चतुर्विंशतिरात्रौर्द्धादशरात्री स्त्रियोरात्रौवा ऊत्ता
उपतिष्ठेत् । यावद्धोमस्तावत्तस्थेति व्रत । न मासमश्रीयात् न
स्त्रियमुपेयात् न उपर्यानीत न जुगुप्सेत अन्तताययो ब्राह्मणस्य व्रत
यवागू राजन्यस्य आमिक्षा वैश्यस्य अघो एतद्भूत ब्रूयात् ओदन
दधानां मङ्गून् घृतमिति यथावचिमनुव्रतयेदात्मनोनुपदासाय इति
ब्राह्मणम् ॥ अथ कर्माङ्गभूतप्रयोग ॥ अघाघाने पूर्णाङ्गति
ऊत्ता कृष्णाद्वैर्द्धापात् पूतो देवलोकां समभूते इति ब्राह्मणे ॥

1624.

5793A कूष्माण्डहोमप्रयोगः । *Kusmāṇḍa-homa-prayoga*

Substance country make 1 1/2 x 4 1/2 inches Loka 8 Lines 9/10
 on a page Extent in loka 140 Character Nagara of the nineteenth cen-
 tury Appearance free h. Complete

Beginning —

अग्नीनाघ्रास्यमानं सर्व्वदुरितपापक्षयकामं सर्व्वप्रायश्चित्तदप
 कूष्माण्डहोमं कुर्यात् । अमावास्याया पौर्णमास्या वा उपग्राम ।
 तस्याय प्रयोगः ।

एनोनिर्व्वहणार्थं कूष्माण्डैर्होष्यामीति सकस्य भस्मपपक्षकेश-
 लोमनखानि वापयित्वा खानाद्यानन्तरं देवता सङ्ख्या कुर्यात् ।
 पुण्याहे अग्रादयः । खण्डिताद्यभिप्रतिष्ठापनान्तं कृत्वा ततोऽन्वा-
 धानम् । आप्यभागान्ते सवितारं चरणा देवानादित्यान् विन्वान्
 देवान् द्यावापृथिवीं सरस्वतीमिन्द्राग्निमित्रावरुणसोमधातृवृद्ध-
 स्यतोन् जतवेदम् अग्निं गार्हपत्यं ज्योतिष्यं अग्निं गार्हपत्यमग्निमा-
 नृण्यं अग्निं गार्हपत्यं २ अग्निं अग्निं गार्हपत्यं आप सुधनी
 आपोहिरेण्यवर्णां वरुण वरुण अमौवरुणौ २ अग्निमपम अमीन्द्रो,
 etc, etc

The *homa* in which the Saman called *Kusmāṇḍa* is to
 be used is called *Kusmāṇḍa home*

2A, यद्देवादेवहेतुनमित्येकविंशत्संख्यं प्रथमानुवाकस्य स्वयम्भूर्ब्रह्मा ऋषि-
 लिङ्गोक्तो देवता आद्याद्यतस्रोऽनुष्टुभ पञ्चमी त्रिष्टुभ षष्ठीजगती सप्तमी जगती
 अष्टमी त्रिष्टुभ नवमी जगती दशमी वृद्धती द्वे अक्षय्यौ त्रयोदशी त्रिष्टुभ
 चतुर्दशष्टि पञ्चदशानुष्टुभ षोडशी विराट् सप्तदशी गायत्री तिस्रस्त्रिष्टुभ एक-
 विंशानुष्टुभ अदरीन्वमिति त्रयोदशर्चस्य द्वितीयानुवाकस्य

आम्राहोमं विनियोगः ।

End —

अग्राधेये पूजाकृति ऊत्वा कूष्माण्डैर्बुञ्ज्यात् पृतो देवलोकात्
 समद्भुत इति हि ब्राह्मण । आमदग्निमते तु सवितारं चरणा
 त्रिविधं सभ्यार्वात्तनमित्येतदर्थंयित्वा सर्व्वं पूज्येत् ।

Colophon —

इति कृष्णाक्षप्रयोगः ।

By a later hand —

इदं पुस्तकं भोग्यायकनाम वैजनाथेन लिखितम् ।

1625

8915 होमपद्धतिः । *Homapaddhati*

Substance country made paper 10½ x 1½ inches 1 line to 1 line 10
a page 10 line 10 modern Nagara 1½ line 10 line 10

Col — इति होमपद्धति समाप्त ।

1626

3204 लक्षहोमपद्धतिः । *Lakṣa homa-paddhati*

Substance country made paper 10½ x 1½ inches 1 line to 1 line 10
a page 10 line 10 modern Nagara 1½ line 10 line 10

It begins —

अथ लक्षहोमपद्धति ।

श्रीकामादि प्रह्लादसुतकृते ल + + + सुखात् प्रह्लादसुत
पाणिपाद व्याख्याता यजमान कृतमाहुतिका देशकालौ कृत्वा
अमुककामो लक्षहोमाग्निना हव्य + इति सप्तस्य गणेशपूजन
प्रह्लादवाचन मलिकापूजन बान्दोयह न कृत्वा व्याख्यानं नक्ष-
त्रातिग्नयः कुर्यात् ।

The first three leaves contain at the left hand upper margin, the word लक्ष But from the 4th to the end every leaf contains हव्य in the place of Lakṣa

From this the work appears to be one on *homa*

It ends —

तत सम्पूर्णमभ्यर्चिष्मश्चित + यु तनखेया मन्त्राग्निषो
महोत्था तत् साधुनय विसर्ज्य ब्राह्मणान् भोजयित्वा दीनावाधान्

शास्त्रादिना सन्तोष्य स्वयं सङ्गन्मित्रादियुतः सोत्साहः सन्तुष्टो
हविष्यं भुञ्जीतेति ।

In 28A .—

देशकालौ स्मृत्वा हतस्य अमुकहोमस्य सिद्धयं पूर्णाङ्गतिं
होष्ये इति ।

1627.

9842 होमपद्धतिः । *Homa-paddhati*

By Lambodara.

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 42 Lines, 7 on a
page Extent in Slokas 550 Character, Nagara Appearance tolerable,
Complete

Colophon .—

इति श्रीलम्बोदरविरचिते होमपद्धति समाप्तं ।

1628.—

11054 होम । *Homa*

Substance, country-made paper $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 8 Lines 9 on a
page Character Nagara Date Samvat 1898 Appearance old and dis-
coloured Complete

Beg :— ॐ नमोऽस्त्यन्ताय सङ्खसमूर्तये

सङ्खपादाक्षिप्रिरोक्त्वाहवे ।

सङ्खसाम्ने पुण्याय श्राव्यते

सङ्खकोटोयुगधारण (?) नमः ।

Five such slokas, at the end of which we have —

2A, इति परमप्रक्षालन ।

ॐ नमः परमात्मने नमः श्रीपुराणपुरुषोत्तमाय अथ श्रीब्रह्मणे
द्वितीयप्रहरार्द्धे

अधिदेवतान् अधिदेवताना गणपत्यादिपञ्चलोकपालाना इष्टदेवता-
कुलदेवतासहिताना धन्येषामपि होमपूजन + + महं करिष्ये ।
इति सङ्ख्य ।

अथ पञ्चवारहोहोमो लिख्यते । अथ स्वस्वयनकुलश्रद्धापन
जीरोमणेश्रपूजनं लिख्यते ।

Col. —

इति होम समाप्तः ।

Post Col. :—

श्रीसम्पत् १८६६ मी० आरुण दाय ० ।

1629.

0277. सायं प्रातर्होमप्रयोगः । *Sāyam-prātur-homa-prayoga*

Substance country made paper 7x4½ inches Folia 4 Lines 9 on a
page Pencil in shloka 40 Characters modern Nagari Appearance fresh.
Complete

A treatise on morning and evening sacrifices

Colophon —

इति सायंप्रातर्होमः ।

Beginning —

अथ पञ्चादिकर्म ।

तत्र प्रथमप्रयोगे मातृपूजापूर्वकं श्राद्धं कर्तव्यम् । दक्षिणतो
ब्रह्मामनमुत्तरतो प्रणीतासनं । तत्र ब्रह्मोपवेशनम् यावत् कर्म-
समाप्यते तावत्त्वं ब्रह्मा भव । भवामि । ब्रह्मानुध्यातः । प्रणीता-
सनयनम् । ईशानादिपूर्वादिर्भैरवैकमुध्या परिहरणम् । अथ
एवादुत्तरतो वा पात्रासादनं पवित्रक्षेपनादौनि श्रोमि ।

1630

2111. पञ्चहोमविधिः । *Paksā homa-vidhi*

For the MS and the work see l. 1192

1631.

2183 विधुरौपासनप्रयोगः । *Vidhuraupāsana-prayoga*

Substance country made paper 7x3 inches Folia 7 Lines 11 on a
page Characters Nāgarī Appearance discoloured Incomplete

The Aupāsana fire is the name of the Grhya fire of one who keeps the Srauta fires too . On the death of the wife, she is burnt with the Srauta fires and they have to be rekindled . The Aupāsana fire, too, has to be rekindled . The present MS contains the process of the rekindling of the Aupāsana fire . See Karka Bhāṣya on Kātyā I 20
 वैतानिकस्यापि स्मार्तकर्मसाधनभूत औपासनो दृश्यते ।

1632

1910 विधुरौपासनम् । *Vidhuraupāsana*

For the MS and the work see I. 4202

On the rekindling of the Grhya fire by a widower who kept his Srauta fire

Fol 1B, इति प्रथममन्यासम्, 21, अथ अयस्रोऽपौपासनविधिर्नमि-
 पोषते ।

Post Col —

परायं निगिनमिदं हययोऽथेति रोध्यम् ।

1633.

6278 उपासन प्रायश्चित्तविधिः *Upāsana prāyaścitta*

Expiation for a break in duly sacrifices, in the Aupa-
sana fire (?). Burnell 281

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अधौषामने प्रायश्चित्तविधिं व्याख्यास्यामः । अरण्योदय उत्थाय
दक्षधाम्नादिपुर सं यथाविधि ज्ञायात् ।

... ..

ततोऽग्निं प्रादुक्कृत् प्राजापामसंकल्पार्थादिस्रष्टम् देवताभिध्या-
नानि विधाय यथाविधि प्रातर्होमं कुर्यात् ।

... ..

उपस्थानवियवे
उदयनियमो नास्ति । अथात्र प्रायश्चित्तं वक्ष्यते । अपिस्थाने
सूर्याहुतिं सूर्योस्थाने अग्राहुतिं एव विषयानि नक्त्यादिदश्या-
नारं होमं आकर्षते ।

14B, इति श्रीधरपद्धतौ नादिकस्य प्रशस्ते भोजनं खाद्विपक्षं लौकिकाग्नि-
पक्षं न ।

End — उच्छिन्नाघोररक्षितद्वावे एव । अरण्योदभावे वा अन्ये अरण्यौ
आनीय अरण्योदपरि दक्षिणं मिमपाणि ? कृत्वायं तं इति समर-
रोपमं प्रजादिर्ज्ञेयं ततो मृतान्वाधानं कृत्वा पूर्ववद्वेदिति ।

The authorities quoted are —

11B, अक्षयार्थ, 12B, आपस्तम्बपरिशिष्ट, 14A, प्रदीपचन्द्रिका ;
11B, श्रीधरपद्धति, 13B, केशवस्वामी ।

1634.

2073 विच्छिन्नस्याग्नेः पुनः सन्धानम् । *Vicchinna-agnauh*
panah Sādhānam

Sub-stim. ... 4 x 4 inches. Folio. o. Lines, 6, 7,
in a page. Latent in Shikha of Character Vēṅma. Date Saka 1716
Appearance discoloured. Presc. Complete

Colophon:—

पुनः सन्धानं समाप्तम् ।

Post Colophon —

शके १७१६ आनन्दनाम सत्रसरे मार्गशीर्षवद्य १२ भृगुवासरे
तद्दिने इदं पुस्तकं नानाजोशुना लिखितम् ।

It begins —

विच्छिन्नस्यामे पुनः सन्धानम् ।

आचम्य प्राणानायम्य देशकालो सकीर्त्य विच्छिन्नदिनादारभ्य
एतावन्तं कालं गृह्याभिविच्छेदजनितप्रत्यवायपरिहारद्वारा
श्रीपरमेश्वरप्रौढ्ये अमुकप्रायश्चित्तं अमुकप्रत्याज्ञायद्वारा यथा
शक्तिं यथाकालं करिष्ये ।

1635.

2080 विच्छिन्नस्य गृह्यामेः पुनः सन्धानम् ।

Vicchinunasya Grhyame Punah Sandhanam

Substance country made paper 6½ x 1½ inches folio 3 Lines 2 on a
page Extent in Slokas 20 Character Nagari of the early nineteenth cen-
tury Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति विच्छिन्नस्य गृह्यामे पुनः सन्धानं समाप्तम् ।

It begins —

श्री ! तस्मात् सति द्वादशरात्रात् पूर्वं स्याद्विष्णुस्मृतिप्रतिष्ठा-
पनं कृत्वा अयाचेत्याहुत्योत्पाद्याभिः तत्र कार्यं । तदूर्ध्वं प्रमारा
दग्निपरित्यागे प्रत्यब्दं प्राजापत्यं । एतावदब्दपर्यन्तं गृह्याभिविच्छेद
जनितदोषपरिहारद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रौढ्ये एतावन्तं कृच्छ्रानेतत्
प्रत्याज्ञायद्वारा करिष्ये इति सक्तस्य तथैवाचरेत् ।

It ends —

हृदयाञ्जनं कृत्वा हस्तं प्रक्षाल्य लिखितज्ञोमशेषं समाप्य
दश चीन् वा ब्राह्मणान् भोजयेत् ।

1636.

3282 अन्वाधानम् । *Anvadhānam*.

Substance country-made paper $6\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 2 Lines, 12 on a page. Extent in folios 34. Character Nāgarī of the sixteenth century. Appearance discoloured. Complete.

It begins —

श्रीविपुलसुन्दर्यै नमः । क्रियमाणे जनपदोद्धारणे देवता-
परिसङ्घाथैमन्वाधानं करिष्ये । अस्मिन्वाहित अग्रे नानन्द
समधि, इन्द्रेण, आज्येन, आदित्यादिनवग्रहानप्राद्यधिदेवतान्
रुद्रादिग्रन्थधिदेवतानेकैकसत्यया समिधन्वाय अग्नि सोम अमो
धाम्नी चक्षुषी नेत्रवक्रोदृष्टाटकाय ज्ञानदेव प्रवाराभाज्यन,
वहेर्गर्भाधानादिसङ्काराय प्रसन्नप्रवारासमिधमाज्यन नवग्रहसमिद्धि
चिरग्या वामना दित्ता छण्णा सुप्रभा व्यतिगित्ता वक्ररूपामिति
सप्त आज्येन नवमासिञ्च अस्तिपुण्यमनाष्टप्रवधमन्वाधिन सप्त
त्रिङ्ग वक्ष्यशङ्ख अश्वोदर वैश्वानर कौमारतभस विश्वमुख
चेतुष्टूर्तः × × × × अनुष्ठहोत नानन्द इहा वद
सर्वकाय्याणि वीथट ।

Colophon —

इमन्वाधानम् ।

After the colophon there are four lines more, contain-
ing a Tāntrika Mantra.

637.

2859 संस्कार-कौमुदौ । *Saṃskāra-kāumudī*.

By Trīṇ Bhaṭṭa, son of Yallam Bhaṭṭa

Substance country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio 34. Lines 11, 12 on a page. Extent in folios 100. Character Nāgarī in a modern hand. Appearance fresh. Incomplete.

An exposition of the Grhya rites. The manuscript is incomplete. It goes to the end of the ceremony of Niskra-
mana.

34B इति श्रीयत्नमद्वैतज्ञ-गिरिमद्वैतताया संस्कारकोमुखा निष्क्रमणं ।

अथोपवेशनम्, on which there are only a few lines and the MS. breaks off abruptly

It begins —

श्रीगणेशायनमः ।

अथ गर्भलभनं । तत्रेदं गृह्य । उपनिषदि गर्भलभनं पुसवन-
मगवलोभनं चेति । यशोपनिषदि श्रीणि कर्म्मणि व्यास्रातानि
तदुक्तप्रकारेण तानि कुर्यादित्यर्थः ।

Besides the ancient authorities, it quotes —

1B, ऋग्विधान; 2B, विश्वानेश्वर; 3B, प्रयोगपरिजात; 4B,
हेमाद्रिमाधवे, षडगुहभाष्य, ह्यदत्त, जयन्त, 8B, नृसिंह, 12B, मृति-
चन्द्रिका, 13B, कारिकाभाष्ये विश्व, 19B, मेधातिथि, 23A, मुहूर्त-
चिन्तामणिटीकाया तत्प्रयोजनभाष्ये गुह; 24A, प्रयोगरत्न, 29A, सुदर्शन-
भाष्य ।

1638.

2970 संस्कारसागर । *Samskāra-Sāgara.*

By Bhatta Narayana (Arada)

Substance, country made paper 11½ x 4½ inches 1011, 24 Lines 8 on
a page Extent in shlokas 384 Character, Nagari of the eighteenth century
Appearance discoloured

The mañgalacarana and the object of the work.

आडराख्यो गुह नत्वा भट्टनारायण सुधी ।

संस्कारसागर ब्रूते गृह्यार्थस्य प्रकाशकम् ।

The work begins —

कर्मण्यादौ द्विराथस्य प्राणास्त्रिधा सक्तं कृषित् ।

मामपक्षादिसर्वेषां श्रीपद्माख्यपुराणतः ।

हृत्वोल्लेख ततः कर्म भक्तस्य विधिनाचरेत् ।

इत्यादि ।

It is a versified treatise on grhya rites

Colophons :—

8B. इति श्रीमदारक्षोषनामक-नारायणभट्टकृते भस्कारनागरे सर्व-
स्मार्तकर्मपरिभाषा ।

23A. आरडाखेन सप्रोध्य भट्टनारायणेन च ।
म्यालोपाकप्रयोगोऽय प्रोक्त संस्कारनागरे ।

24A. ॐ नम इति मन्त्रोऽय प्रोक्त सस्याजपाभिध ।
आरडाखेन सत्पक्षे मद्याय कर्मैवद्वितम् ॥

The work does not seem to be complete

1639.

1808 गृह्याभिनागरः । *Grhyāgni Nāgara*

By Nāgāyana Bhūta Adare, son of Lakṣmīdhara.

Substanc e country made paper 30 x 4 inches Folia 123 Lines, 11
12, 13 and 14 on 1 page Latin in col. 10 4990 Character Nagara Date
Saka 1716 Appearance, old - complete

Mangalācarana and the author

नत्वा ह्यष्टपदाम्नीच शय्येऽत्र शंकर शिवम् ।
लक्ष्मीधर च मिलतु भट्टनारायण तया ॥
यथाज्ञान विचार्यार्थपक्ष प्रविष्टैरनुष्ठितम् ।
त्रौहि सृज्याणि तद् ग्रन्थानाणोप्याग्राह्य भूरिशः ॥
आरडेखपनामा वै भट्टनारायण सुधीः ।
गृह्याभिनागरं चैव कुरुते शिष्यतुष्टये ।

Col. —

गृह्याभिनागर नमामः ।

Post Col. —

शके १७१६ आनन्दनामभवत्सरे दक्षिणायने हेमन्तर्तौ
मार्गश्रौर्षे पौर्णिमाया तिथौ शनौ + + + वक्ष्यते दक्षिण्ये

चन्द्रे दृष्टिरुस्थिते यौग्व्ये धनु स्थिते देवगुप्ते पुण्ययामे + + +
 म्यानगङ्करोपनाम प्रसिद्ध व्याकूटनेरकर वङ्ग्योम नामक वत्स-
 गोत्रोत्पन्नव + + + विठलात्मज निडुकठशर्म्मणः पोनेल
 भयरामशर्म्मणा इदं पुस्तकं स्वार्थे परार्थे लिखित । शुभमस्तु
 तस्यैव पुस्तकं कुलदेवता मार्तण्डभैरव + + + + + + + ,

None of the IO manuscripts, Catal Nos 1681, 85, 36
 are complete. The present MS contains a complete table
 of contents without page numbers. This is copied below —

स्मार्तप्रायश्चित्त[तु]कमलिका लिख्यते ।

प्रायश्चित्तभूतानि मूलवाक्यानि, अधिकारनिश्चये गृह्याग्निविष्टेदप्राय-
 चित्तानि, सर्वमाधारणप्रा०, प्राजापत्यनि०, प्रयास्रायनि०, पवननिर्णये
 कृच्छ्रत्रयम्, प्रमादाद्विज्ञाना०, भस्मादिज्ञानादिनि०, मृत्तिकाध्याननि०,
 पञ्चगव्यनाननि० विष्णुश्राद्धनि०, गोदानदाने निर्णय, उत्तराङ्गहोमनिर्णय,
 दशदानाना निर्णय, अभ्युदयार्थं कृच्छ्रादिनि०, तस्य नियमे निर्णय, द्वाविध्याणा
 निर्णय, द्वाविध्याया प्रत्यास्राय, अग्निविष्टेदप्रा०, तदर्थमायतनलक्षणम्
 इष्टुलक्षणम्, होमानुसारेणनि०, अग्न्याधाननक्षत्राणि, पुन सन्धानेनि०
 रुद्रिश्राद्धानि, अनेकभाष्यांक्तं०, प्रथमपुन सन्धानकर्त्त०, सम्भारनि०,
 अग्निहव्यसमर्गेनि०, तस्य मृ[ल] वाक्यानि, तत्प्रयोगश्च, अथ विष्टिगृह्याग्निपुन
 मनानम्, होमद्वयस्थालीपाकद्वयनि०, अत्रार्द्धे मूलवाक्यानि०, अनारब्धस्थाली
 पाकनि०, पुन सन्धानप्रयोगश्च, तत्र मूलवाक्यनि०, ब्राह्मणभोजननि०, नष्टाग्निपुन
 सन्धानम्, तत्र प्रायश्चित्तनि०, अथ सम्भारा, आलस्यादिना अग्निव्याग
 प्रायश्चित्तम्, प्रयोगश्च अथ नास्तिक्वादग्निव्यागे प्रायश्चित्तम्, कृच्छ्रादिप्रायश्चित्तम्
 मासद्वयमग्निव्यागे अव्ययपर्यन्तमग्नि[व्यागे] अथ सम्भारा, तत्प्रयोगश्च नास्ति
 यथादालस्यात् प्रायश्चित्तं यथातन्त्रेणोच्यते, प्रमादादग्निव्यागे आलस्यादग्निव्यागे, अथ
 कृच्छ्रलक्षणम्, अथातिकृच्छ्रलक्षणम्, अथ पराकृच्छ्रलक्षणम्, एतदाचरण[1]शक्तौ
 प्रत्यास्रायनिर्णय०, अथ होमारम्भनि०, बज्रपर्वान्तिकमे प्रा०, अथ प्रादुष्करणनि०,
 अथ होमकालनि०, होमकालावधे प्रा०, अथ होमकर्त्तार, अथ पर्व्याणि होम
 निर्णय, उभयोरसमन्तहोमनिर्णय०, पत्नीहोमनि०, विवाहहोमोत्तर होमारम्भनि०,

विवाहोद्देशमापूर्वमभिमुखप्रारम्भः, अथ होममन्त्राणि, इत्यप्रतिनिधिः, होम-
मन्त्रमप्रयोगः सायप्रातर्होमफलम्, श्रोताभिस्मार्त्ताभिपरिचर्ये निः, सत्तेपत
सायप्रातर्होमनिः, इत्याद्यामधिययज्ञानधिययज्ञयोर्निः, अथ कर्त्तृनिर्णयः,
होमस्वरूपप्रश्ननिः, आहुतिद्वयनिः आहुतिसमं प्राः, अथ पत्नीकुमारोहोम
निः, आपत्काले समस्तहोम पः, अथ गुर्वापदि पक्षहोमनिः, अथ श्रेयहोम
अथ पक्षहोमश्रेयहोमयोर्मूलं, अनापदि पक्षहोमे होमनिः, अनापदि पक्षहोमे
तन्वुमतौष्टिप्रायः, तत्र मूलवाक्यानि उक्तानि तत्र होमसमस्य श्रेयहोमेयु
सर्वाणि साय एवहोमानि, अद्यन्तापत्तौ पूर्वनिः साय होमो न शक्येति
निर्णयः, द्वितीयपक्षहोमनिर्णयः, विष्णुया श्रियते तदा पुनराधानप्रायश्चित्तः,
पक्षहोममध्ये आपदि गच्छति तदा होमनिः पक्षहोमविषये सायप्रात
प्रतोक्तकर्त्तृमशक्यस्तदा विशेषनिर्णयः मयुश्रुत्या विशेषनिर्णयः मयुश्रुत्या
पुत्रादिविशेषनिः, अथाशौचे होमविधिः, अथाशौचमध्ये पिशुपिष्यश्चादि
अवशाकम्मादियः कर्त्तव्यनिर्णयः, विवाहाद्युक्तं पिशुदाननिषेधः, सूतके कुलस्याप्त
भोजन च निः भोजनादौ प्राः, अथ सभार्यस्य प्रवासे अशौचादिनिमित्ते
वा समारोपविधिः आत्मनसाशौचनियमः प्रवासे प्रसक्तौ सीमातिक्रान्तौ
अन्वारम्भे निः तेषां मूलवाक्यानिः नियमापरिपालने अद्ययो लौकिका [इति]
निर्णयः, प्रोक्षिते पत्नौ कर्त्तव्यनिः पक्षहोमे पूर्वोक्तिक्रान्तौ निर्णयः अथ पुत्रयस्य
प्रवासप्रसक्तौ निर्णयः, तत्प्रयोगश्च आपययेत्यनुकल्पनिः, राष्ट्रभयसौ यजमान
सन्निधाने स्त्रोतामग्निवने विशेषः, राष्ट्रविभमादिअद्यन्तापत्तौ स्त्रीया विशेष
कार्यनिः, तत्प्रयोगश्च तस्य मूलवाक्यानि आह्वितादे परापरिक्रमक्षणे निर्णयः,
अथापत्तौकौप्यसनप्रयोगः अथ स्थालीपाकारम्भः, स्थालीपाकारम्भे गजोदोष
व्यसक्तिः अष्टोष्टिनिर्णयः, अथ पूर्वनिर्णयः प्रतिपाद्यप्रतिः, अथ पापलक्षणा
अथ परिभाषा, देशकालोल्लेखनादियत्तम् अनादिष्टे होमे निः अथ कल्पित
काले अनेकपाकयजविशेषः जमीदाद्यहोम उपन्यानाभिमुख्ये जपादीनां करणे
निः शरी अर्धभागे यजज्योत्क(१) प्रायश्चित्तम् दक्षिणक्रादिकठिनद्वयविप्रोक्षणं,
अत्यस्य ज्वलतोत्पन्ने निः, जपहोमादिकनियमे निः, जपहोमाद्यागने नियम
मन्वाधानेयः सृष्टकम्माणि चोक्तिके कार्यनिर्णयः, इष्टार्थे वृत्तविशेषः, अष्टो
प्रमाणः, अथ हविषा निर्णयः, तत्प्रतिनिधिनिर्णयः । कुशादिप्रतिनिधिः याला
श्रेष्ठो मुख्यः । तत्प्रतिनिधिनिर्णयः, नित्यनैमित्तिकेष्टिषु दक्षिणादाननिः तत्प्रति-

निधिनि०, प्रयुपवेशने स्थाननि० अथ स्थालीपाकादिनि० रज्जुकरणे नि० अथ लघुस्थालीपाकप्रयोग । व्रतपतिस्थालीपाके स तत्रोदाहरण, (?) आनन्तनिर्णय, आन्याधियत्यलक्ष्य निरूढानिरूढत्वलक्षण, पञ्चावतीनिर्णय, अग्न्यलङ्करणे पलम् । होमे मुद्राव्यलक्षण युग्मपातस्थितनमार्जने पल, (?) होमकाले सुवदर्वी-धर्तव्यनिर्णय, अन्वाधानानुल्लेखे, कि कर्तव्य, चतुस्वतिपञ्चावतीनि० अन्वाधानोत्तर इष्टकरणे नि०, सूतकादिना इष्टाकरणे नि०, पूर्वचयातिक्रमे पुनराधेयप्रायश्चित्ते ह्यङ्गावरण, अतीतेष्टौ कालविशेषनि०, अन्वाधानमध्ये गृह्यनि०, अथाविहति नि०, आग्रयणे विशेषनि०, अथ पाकसंस्थानामाग्नि०, अथ अवयव कर्मप्रयो०, अथ मर्षवलिप्रयोग, अथान्श्रयुजिप्रयोग, अथाग्रयणविचार, तथा गौणकाल, सर्वान्धान्यर्द्धाधानीयाग्रयणे विशेष नि० अथाग्रयणप्रयोग, आन्श्रयुल्याग्रयणप्र० ब्रौहिश्यामाकाग्रयणप्र० आग्रयणदिने आहुकर्तव्य आग्रयणाकरणे प्रा०, अथ प्रत्यवरोहणप्रा, सप्तपाकसंस्थाकरणे प्रा, तथा मूलवाक्यनि०, अथ पिण्डपिण्डयश्च कर्तव्यनि०, व्यतिषङ्गकर्तव्यनि०, प्रथमदर्शे पञ्चा रजस्वलाया कर्तव्य नि०, पक्षद्वय उपवोतीप्राचीनवोती होमकर्तव्यनिर्णय, अर्धाधानीय पिण्डपिण्डयश्चकर्तव्य-नि०, तस्य मूलवाक्यनि०, तत्रयोग, पिण्डे पिण्डयञ्चारम्भ, वज्रपत्नीकस्य पिण्डप्राशने नि०, पिण्डप्रक्षेपे नि०, परित्तरणनिर्णय०, गुर्विणी पत्नी चेतदा पिण्डप्राशने निर्णय०, पित्रादिनामाह्वाने नि०, पित्रादित्रयस्य एकस्यापि जीवितत्वे नि०, पितामहे जीवति ह्योर्म्हतिचेतदा तन्निर्णय०, अतिप्रणीतनाशे प्रा० तस्मिन् होमपक्षे अहोमप-क्षेति प्रणीतनाशे० नि० पिण्डपिण्डयञ्चारकरणे प्रा०, अथ पार्वणश्राद्धप्रयो०, तत्र मूलवाक्यनि०, व्यतिषङ्गप्रयोग, सर्वान्धान्यर्द्धाधानीदर्शे श्राद्धकर्तव्यविशेषनि०, श्राद्धसम्पत्ति नि०, अथ सप्तमीश्राद्धप्रयो०, आहिताभिनायकादिश्राद्धे विशेषनि०, साम्निकानामष्टौ श्राद्धानि कर्तव्यानि, साम्निकानामष्टौकरणे नि०, अथाष्टका-श्राद्धप्र०, तत्रैव मूलवाक्य नि०, यागिहोमप्रकारनि०, पिण्डदानकर्तव्यनि०, अथान्वष्टकाश्राद्धप्र०, अथ माध्यावर्गश्राद्धप्र०, अथ मासिकश्राद्ध, अथ श्राद्ध-सम्पत्ति नि०, अथात्र प्रायश्चित्तानि, प्रादुकरणकाले उभौ, सौमातिक्रान्ते तत्रि०, अष्टम्या कर्तव्यमष्टस्थलान्तरमभिनयने उच्छासमध्ये गतचेतदा पुन सन्धान आत्मरमारोपान्न्यवरणेतर्निर्णय०, अमेध्यादिस्पर्शे नि०, रजस्वलादिस्पर्शे नि०, अनुपस्थापामि प्रवास गतचेतदा तन्निर्णय, प्रादुर्गणकाले उभौ सौमातिक्रान्ति, सक्षेपतो होमकालनि०, पुन सौमातिक्रमे नि०, अथ नदीलक्षण अभिनाशक-

लक्ष्मणानि, अविधितासमारोपे कृतेऽग्निनाशनि०, बज्रपत्नीनिर्णयः, रजोदोमनि०,
 आदिष्टे द्रव्यनि०, अनादिष्टे होमनि०, अनादिष्टे कर्त्तरि होमनि०, प्रधानवैगुण्य-
 त्यागवैगुण्यद्वयवैगुण्याना नि०, अन्वाधानलोपेऽध्याहार्यादिद्रव्यलोपे द्रव्यमस्कार-
 लोपनिर्णयः, आज्यमस्कारनि०, अघोनामुद्धरणकालः, अनुद्धरणप्राय०, होमकाल-
 नि०, होमकालात्यये प्राय०, अक्षमितव्याख्या होमाकर्त्तव्यनि०, प्रादुष्कटादूर्ध्वे यज-
 मानो श्रोयात्तत् प्रायश्चि० (?) । साय-प्रातर्होमाकरणे प्रायश्चित्त, आहुतिद्रव्यमसर्ग
 प्रा०, आहुतिस्कन्दने प्रा०, स्वयमभिज्वलने प्रा०, समावृत्तेऽग्नौ तत्रादुष्कटप्रायश्चित्त
 ज्योतिष्पतीजपः, स्वकाले स्थालीपाकानामभे, अनापदिपक्षहोमे तत्तुमतीष्टिप्रायश्चित्त,
 आत्मसमारोपनियमापरिपालने मज्जने मैथुनकरणे पुन सन्यान, अघोना दृष्ट्यादि
 भि स्पृष्टे प्राय०, सवत्सराधिकप्रवानस्येत् सपवित्रेष्टिप्रा०, औपसन्नहोमलोपे प्राय०,
 यतुर्गा निमित्तानां पथिकचरुप्रा०, अर्वाङ्क् प्रत्यापराताद्विर्गमने प्रा०, इध्माधा
 नोत्तर हविर्दोषे निर्ग०, स्त्रियुद्धदयं हविर्दोषे निर्दोषास्तु श्रुग्भेदेनिर्ग० (?) । शुक्रप्रक्षये
 नि०, अथ हविर्दोषे प्राय० गृहदाहे प्राय० अन्यदिना सगृह्यार्धमसर्गप्रायश्चित्त,
 गृहदाहश्रादिना गृह्यार्धमसर्गप्रायश्चित्त, यत्नार्थिगृह्यार्धमसर्ग प्रा० वैद्युतेन
 गृह्यार्धमसर्गप्रा० पर्वण्यश्रुपाते ग्रामे प्रा० पर्वणि व्रतलोपे प्रा०, पवित्रगराग्रे
 प्राय०, रुध्याचन्द्रमसोर्गच्छमे, अक्षतायययनवरातभक्षणे प्रा०, क्षयाग्न्याग्रे प्रा०
 कथाभागारा अनुगतप्राय०, (?) पुरोडाशनाश्रुपतने प्रा०, कपालभेदे प्रा० पुरोडा
 शस्कृष्टने प्रा०, पुरोडाशोत्पतने प्रा० तेषा मूलवाक्यानि जीवति मृतत्ववये प्रा०,
 पमलजनने प्रा०, आज्यसस्कारत प्राग्दोषदर्शने नि०, आहुतिप्रमाणसु, आहुति-
 स्कन्दनदेशनिर्णयः, तापादुत्तेकनिखावादौ प्राय०, मन्त्रेषुक्रमणः प्राय०, यागात्म
 कयागोत्तरं च प्यत्नमनि०, हविर्धामयार्क नि०, हरिर्दोषे नि०, सर्वहविर्दोषे
 मिन्दादिगणप्राय०, अर्वाङ्कोना निम्नाग्रे दुर्गादिगणप्रा०, हविषि केशाद्युपहतौ नि०,
 अवदान दृष्टे चेतसा नि०, सर्वत्र हविर्विपर्यासे देवतामन्त्रकर्मदिविपर्यासे प्रा०,
 आहुतिदोषे प्राय० स्मृत्यवदाने प्रा०, अन्तरात्रे यनासे प्रा०, अङ्गहोमाना
 विस्मृतौ तदा प्रायश्चित्त, अग्निधोमौयस्थाने आग्नेययाग आग्नेयस्थाने अग्निधोमौय
 यागस्तदा प्रा०, स्रवर्कादिदोषे अङ्गहोमानामकरणे इष्टिभ्य स्नाहेत्यादिप्रा०,
 प्रधानव्रतान्तरात्रे नि०, स्त्रियुद्धत् पूर्वोत्तर चान्तरात्रे नि०, प्रधानाहुतिदोषे
 षट्त्विभो मन्त्रदोषे उदात्तादिस्वरयदाक्षरवाचस्थानाना दोषेप्रा०, अथ हविर्दोषा
 अथ भक्षण नि०, अग्नेध्वदेवस्कन्त (?) तस्य नि०, क्षुद्रकौटादिपतने नि०, दुष्टहविर्धा

योगे, ध्याव्योपहृतौ तन्नि०, हविष्यपन्नस्य भिन्दादिगन्धीय प्राय०, निवापात् पूर्व
 युत्क्रमे नि०, हविष्युपरि काक व्यासीने तन्निर्ण०, पुरोडाश पर्यावर्त्तयत्
 प्रतितिष्ठित तस्य नि०, प्रधानाज्जतिखिलकृतसर्गे प्रा०, स्थालीपाकयो
 गौर्लकालस्थालीपाकानिव्यत्तिप्रा०, यक्षमहायज्ञलोपे प्रा०, स्वातकवतलोपे प्राय०,
 अन्यष्टकाकरणे प्रा०, आग्रयणादिपाकयज्ञाना मध्ये अन्यतमस्याकरणे प्रा०,
 पिण्डपिण्डयज्ञेतिप्रणीतनाश्रे प्राय०, पिण्डपिण्डयज्ञाकरणे प्राय०, अथ दध्यशुद्धि,
 कर्म्मणि प्रयुज्यमानाना पाचाणा निर्णयः। अथाग्नियुद्धि। इति गृह्याभि-
 सागरानुक्रमशिका समाप्ता। सूर्याचन्द्रमसोर्यज्ञः।

Authorities consulted —

1A, आपस्तम्बसूत्र, 2A, अथर्वविला, 2A, बौधायनीयकल्पसार, 2A,
 देवखामो, 2B, प्रयोगरत्न, 2B, अथ, 3A, शान्तिहेमाद्रि, 3A, याज्ञवल्क्य,
 3A, स्मृत्यर्थसार, 3B, मिताक्षरा, 3B, अपर्णा, 4A, मदनमहाकव्य,
 प्रयोगरत्न, 5B, विद्यारथ्यकृत मिताक्षरा, 6A, आद्रकव्य, गृह्यपरिशिष्ट,
 6B, महाकव्य, 9A, श्रुतातपीय कर्म्मविपाक, 11A, भट्टोजीदोक्षित, व्याख्य
 लयनसूत्र, 11B, कात्यायनसूत्र, 12B, बौधायनीयतन्त्र, 13A, प्रायश्चित्त-
 प्रदीप, 13A, प्रयोगरत्न, कारिका, 13B, रत्नसुदर्शनभाष्य, श्रौतक, 15A,
 गृह्यकारिका, प्रायश्चित्तोप वरदराजयज्ञ, वैधसूत्र, 19A, कूर्मपुराण, 21A,
 बौधायनप्रायश्चित्त, 22A, चन्द्रिका, 25B, श्रुतातप, 26A, प्रायश्चित्त
 प्रदीप, 27B, स्मृतिचन्द्रिका, 28B, चन्द्रिकाया मरौचि, 30B, त्रिकाण्ड-
 मण्डन, 31A, निर्णयसिन्धु, 32B, वैयाघ्रपाद, पैठौनलि, 33A, जातुकर्ण,
 मिताक्षरा, 34A, ऋहस्यति, जावाल, 34B, छन्दोगपरिशिष्ट, 35A,
 हरदत्त, 35B, भारद्वाज, विष्णुपुराण, व्याघ्रपाद, 36A, हिरण्यकेशीय-
 स्मार्त्तसूत्र, 37B, त्रिकाण्डी, 38A, सयह, 39A, मनु०, 40B, श्रौत-
 यज्ञ, 41B, माधव, 42A, मदनपारिजाते कात्यायन, 42B, तैत्तिरीय,
 43B, गौडयज्ञस्था प्रयोगदीपिका, 47A, मेढ्रभट्टी, सखारकौस्तुभा, 19A,
 पारिजात, 51B, प्रयोगपारिजात, 52A, स्मृतिदीपिका ऋग्विधान, 55A,
 दीपिकाकार, 72B, रामाण्डार, नृसिंहपारिजात, 73A, मदनरत्न, वायु-
 पुराण, 74A, पराशरमाधव, 91B, हेमाद्रि. 111A, प्रायश्चित्तविषय
 कारिका, 114B, यज्ञपार्थ, 133A, काशीराम ।

1640.

10811 गृह्याग्निसागर । *Grhyagni Sagara**By Nāyana*

Distance, country made paper 9x2½ inch Folia 56 Line 9 on a page Extent in slokas 990 Character Nagara of the eighteenth century Appearance old and discoloured Complete Date Saka 1, 0

With a table of contents in two leaves

Beg —

अथाग्निवाशकानि ।

य आहिताग्निधर्मे स्यात् स उद्यमनिकस्य त्विति । यक्षधोमादि प्रकरणान्ते मुख्यार्थसारे उक्तत्वात् आहिताग्निवाग्निधर्माग्निमित्ता न्यावबद्धानि तान्यत्रौपासनिकस्याप्युच्यन्ते । अनुक्तमन्यतो याद्वामिति वचनात् सर्वशाखाप्रत्ययमेक कर्मेति न्यायात् ।

इष्टामृत्तादिक कर्मे स्वशाखोक्तं न विद्यते ।

तत्र बोधाद्यन साक्ष्यं वक्ष्यादिभिरादरात् । इत्युक्त्वात् तत्र नौपासनीयप्रारब्धित-प्रदीपोक्तानि कार्निचित प्रारब्धितानि विविच्य लिखन्ते ।

A compilation of rites concerning Grhyagni is distinguished from Śrautagni. This has been very much enlarged in the previous number. The MS of the work described in the I O Catal No 1634 is apparently of the same extent as this, but not exactly the same with it.

55B इति श्रीमदराडोपनामक लक्ष्मीधरभट्ट-सूनु नारायणभट्टकृते
गृह्याग्निसागरे श्राद्धोपाकादिप्रारब्धितविषयकनिर्णय समाप्ति
मगमत् । अथ दशमुद्रि ।

The Last Col —

इति श्रीमदराडोपनामक लक्ष्मीधरसूनुनारायणभट्टकृतो गृह्या
ग्निसागर समाप्तिमगमत् ।

Then we have the date of the composition of the work,
etc.

समाङ्गान्देन्दुमिकाके (Samvat १) १६६७ काशीस्थेऽन्दे विरोधिनि,
अक्षय्यतिथिमिकाके १५६२ विक्रमान्दे मधौनिनि(१) ॥

कृष्णचतुर्था श्रुतौ भागानगरे विधिसम्भवे ।

अथ देवपनासा वै भट्टनारायणेन च ॥

चौगि सुत्राणि तद् ग्रन्थानां चान्यास भूरिश ।

मर्त्यलोकोपकाराय क्षतो मृच्छामिसागर ॥

संवाङ्मङ्गलचतुर्थ्या (१६५०) यज्ञसख्या भवेदिति ॥

(The date of the MS) —

१७२० कालधुत्तोब्दके नामे शुक्ले च कार्तिकौ (१) ।

चतुर्थ्या लिखिते यज्ञ पुण्यक्षेत्रे यथामति ॥

In a later hand —

इदं पुस्तकं आत्मारामदेवस्य टोकेकरस्य ॥

1641.

5881 संस्कारनृसिंह । *Samskara nrusinha*

By Narahari Bhatta

Two batches of leaves

I Substance country made paper 9½ x 5 inches Folia 21 Lines 11
on a page Character Nagari of the nineteenth century Appearance fresh

II Substance country made paper 9½ x 4½ inches Folia 51 Lines
14 on a page Character Nagari of the early nineteenth century Appearance,
discoloured

I Begins —

श्रीगणेशाय नमः । श्रीपरमात्मने नमः ।

श्रीलक्ष्मीवैद्यदेवाय नमः ।

अथ संस्कारप्रयोगो लिख्यते ।

विश्वोत्पत्तिस्थितिलया यन्मया सेव्यत किं ।

मन्त्रिभूतैकरूपं तं स्वात्मानं नृहरिं नमः ॥

मर्माधानादिमंस्कारनृसिंहोऽज्ञानदेवश्च ॥

नृद्वयं सती चित्ते निय मत्वमेदर्शनाम् ॥

ते च सम्कारा द्विविधा माद्या देवाय । तत्र माद्या गर्भा-
धानाद्या, पाकपश्याद्या देवा । अथ तु गर्भाधानाद्या अनुष्ठेय
रूपेणोच्यन्ते ।

ते च षोडश ।

गर्भाधानं पुनर्वन भौमन्तो जातकर्म च ।

नामप्रिया निष्क्रमोऽग्न्याशन वपनक्रिया ।

कर्णवेधो वृतादेष्टो वेदाग्नेक्रियाविधि ।

केशान्तं स्नानमुद्वाहो विवाहाग्निपरिषद् ।

चेताग्निपयश्चैव सम्कारा षोडश स्मृता ।

भवैता कर्णवेधान्ता मन्त्रवज्र क्रिया स्त्रिया ॥

विवाहो मन्त्रतस्तस्या गृहस्यामन्त्रो वज्र ।

इति व्यासोक्ता ।

6A, इति सप्तस्युपाख्य नरहृग्निर्विरचिते सम्कारवृत्तिषु गर्भाधानम्,

7A, •पुनर्वनप्रयोग—अथ भौमन्तोऽग्नयनम् 11B •भौमन्तोऽग्नयनप्रयोग—

16B, •जातकर्मप्रयोग 19A, •नामकरणप्रयोग 20A, निष्क्रमणप्रयोग

—अथ प्रोथ्य गृह्यागमनविधि ।

II The second batch begins with Coda karmas —

अथ षोडशकरणम् ।

6A, अथ कर्णवेध, 9B, अथोपनयनम्. 20B, अथ वेदाग्ने, 22A

अथ केशान्त, 22B, अथ समावर्तनम्, 27A, इति समावर्तनम् अथ

स्नातकस्य नियम, 28A, अथ विवाह, 44B इति विवाह—अथ वतुर्षा

कर्म, 48A, इति वधुप्रवेश, 49A, इति सप्तस्युपाख्यान-नरहृग्निर्विरचिते

सम्कारवृत्तिषु समाप्त—अथार्कविवाह ।

Last Colophon —

इति श्रीसप्तस्युपाख्यान-नरहृग्निर्विरचिते सम्कारवृत्तिषु अर्क

विवाहविधि समाप्त ।

The authorities quoted in batch I —

1, व्यास , गृह्यकारिकाया , 2A, गौतम , 3A, नारद , वशिष्ठसंहिता .

3B, वशिष्ठ , वराहपुराण , 4B, श्रौतक , 11A, कारिका ।

Batch II —

4B, श्रीपरस्वामी , श्रीरस्वामी , 5B, कारिका , 8B सयज्ञेऽपि . 10A,

मनु , प्रयोगसारावल्या गार्ग्य , 15B, स्मृत्यर्थसार . 16 \, पारिजातपारादया ,

याज्ञवल्क्य , 16B, हरदत्त , 17B, नारायण , 18 \, पाणिनि , 19A,

जैमिनि , 19B, विष्णुपुराण , 45B, माधव , अमर , 49A, त्रिविक्रमादि-

सूत्रय ।

1642

119 संस्कारपद्धतिः वा दशसंस्कारपद्धतिः । *Samskara-*
paddhati

For the manuscript see L 1892

1643.

6020 सत्कर्मकल्पद्रुमः । *Sat karma-kalpa-druma*

By Cankara Dattajñā

Substance country made paper 11½x7 inches 101 a 184 f i es 14
10 on a page First in folio 6100 Character Nagari by a modern hand
11 pages all fresh Complete

The MS is written in three or four different hands

The beginning of the work —

श्रीगणेशाय ।

श्रीमन्मङ्गलसदानन्दस्वामिसदगुरुभूर्त्तये नमः ।

नमो धर्माय मद्भते नमः कृष्णाय वेद्यसे ।

ब्राह्मणेभ्यो नमस्कृत्य धर्मान् वक्ष्यामि शान्तवान् ॥

श्रीमत्सुतप्रमाणभूतानामप्रामाण्यकारणरहितानां वेदानां सम्मतार्थप्रकाशक
श्रीमद्विद्यारण्यकृतभाष्ये तथा श्रीमदानन्दलायनकृतगृह्यसूत्रवृत्तौ तथा कात्याय
नीयबोधायनादिसूत्रेषु द्वित्रयाणां सवेधसंस्कारां साङ्गोपाङ्गां समन्वकाद्योक्ता ।

यद्यपि तत्तदर्थं दुर्विधेयत्वात् स्पष्टज्ञानार्थं तत्तत्कर्म कर्तुं च प्रयोगयोग्या प्रयोगप्राप्ति
 भात प्रयोगरत्न मन्त्रादिकौस्तुभ मन्त्रादिसंयुक्त मन्त्रादिसंयुक्त ओतिनिर्दिष्टमात्रेण
 मुञ्जरीमार्गेण निर्णयमित्यु प्रवक्ष्यमन्त्रो प्रवक्ष्याद्यादियथा वक्ष्य मन्त्र तयापि
 प्रयोगरत्नादियत्नेषु भाविगुभागुभयलानो मन्त्रेण कथं कृतम् । तथा आनन्दयाज्ञ
 निषिद्धादिकमप्यस्ति । सर्व मन्त्रादिकौस्तुभादियत्नेषु निष्ठादिफलानां विज्ञानो
 मन्त्राणां बोधोपपत्ति इत्येकेनैव यस्याधारेण सकलकर्म कर्तुं विज्ञानेषु
 भाङ्गत्वेन न शक्यते । तदा सकलपूर्वोक्तयस्यावच्छेदमात्रं सम्भाव्यते
 इत्येकस्मिन् यत्ने तिष्ठादिफलानां विज्ञानः । अन्तस्मिन् यत्ने मन्त्रेति कर्तव्यता
 विज्ञानोऽस्ति । एवं कस्मिन् यत्ने एकमधिकमेकमप्य नास्ति यथा यत्र कुर्योदक
 पानार्हतास्ति तत्र धानोपयोगो नास्ति । यत्रोदक मासुं धानयोऽस्त्यस्ति, तत्र
 प्राशनयोगो न भवति, क्षारत्वात् । अस्मिन् वाद्यादिष्वेव धान दानयोऽस्त्यस्ति
 तत्र अथहरणं नास्ति । धानपानाद्याहरणक्षणे योभागोऽद्यादितोर्ध्वं कस्मिन्
 एवं काले मन्त्रं भवति ।

तद्वदपुनश्च सर्वधर्मकर्मणा फलोद्भवं सर्वं मयाहयितुं च अतिस्मृतिपुराण
 सिद्धान्तवचनेन श्रुत्यभाषितृणां तथा कस्मिन्कालेन चोपायं च कर्म
 कल्पदुम-यस्य क्रियते ।

Then begins the philosophy of karma

The work was compiled in 1812 under the patronage of
 Pratapa Sinha, descendant of Sivaji, known in history as
 Pratapa Siva, who was made Raja by the English in 1818

११ सोमसूत्र्यवर्गोद्भवा राजर्षयः सकलमण्डिता वक्ष्योभुवनिश्च्युति
 स्मृतिपुराणेषु स्पष्टतः सिद्धान्तोऽस्तीति मत्वा सूत्र्येष्टावतन्मतेन शास्त्रादान्त्र
 वाचश्रुतेरन्तर्ग नरपतिप्रावर्त्तेन रम्यदुधोरैरु दुष्टादिमन्त्रकृष्णविदाऽप्यग्राणिना
 राजाधिराजमाज्यंभौमचक्रवर्तीश्वरेण वैदिकमार्गेप्रवर्त्तेन साधकमधर्मतत्
 प्रविदुषा ब्रह्मक्षत्रवृद्धमविदा क्षत्रियकुलावतमेन ओमतप्रतापसिद्धवर्मणा निरु
 नेमितिक्रमासिद्धवार्त्तिकेति चतुर्विध्यवर्मणा निरुद्वेष्टकः पञ्चा करणीय इत्या
 दश्रितम् । अतः ओमतृपरमहंसपरिब्राजकाचार्यसोमश्वाभारतोतीर्थयोमन
 सद्गुरुदरन्दन्मामिषगणपञ्चनरमासादभमरोभुतेन ओमदिक्कान्त कर्ममनु

माक्रादक-अनेकग्रन्थतात्पर्यवाक्यानि आभोच्य गृहीकृत्य अथ सत्कर्मकल्पदुम-
ग्रन्थ क्रियते ।

८B	१	२	३	४	५	६
गर्भाधान	पुसवन	सौमन्तोन्नयन	जातकर्म	नामकर्म	व्यप्रप्राशन	
८	९	१०	११	१२	१३	१४
चौल	उपनयन	महानाघीव्रत	महाव्रत	उपनिषद्भूत	गोदानव्रत	समावर्तन
१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१
विवाह	ब्रह्मयज्ञ	देवयज्ञ	पितृयज्ञ	भूतयज्ञ	मनुष्य	अष्टका पार्वण आहुत आवगौ
२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
अग्रहायणी	चैत्री	आश्वयुजी	अम्याधेय	अभिषेक	दर्शपूजमास	चातुर्मास्य
३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८
आग्रयणीष्टि	निखटपशुबन्ध	सौत्रामणि	अभिष्टोम	अवभिष्टोम	उक्थ	घोडशी
३९	४०	४१	४२	४३	४४	४५
वाजपेय	अतिरात्र	आतोयामि	सर्वभूतदया	अनभूया	सुचित्वा	अनायास माङ्गल्य
४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२
अकार्पण्य	क्षान्ति	निष्पुष्टा	विष्णुबलि	अनवलोभन	धर्मीपूजा	सूर्यावलोकन उपवेशन
५३	५४	५५	५६	५७	५८	५९
जीवनपरौक्षा	आदोलारोहण	अनुरारण्य	सहकौतुकवज्रकर्णवेध	ताम्बूलग्रहण		
६०	६१	६२	६३	६४	६५	६६
कटिस्नानबन्धन	दुग्धपान	वज्रपान	शस्त्रस्वीकार	चुरारम्भ	धनुर्वेद	एतेषा सस्काराणां
६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३
पद्यत्	फल	तत्तत्प्रयोगप्रकरणे	यथापद्धति	ओभारारण्यभट्टकृतप्रयोगरत्न	तथा	सस्कारकौस्तुभ
७४	७५	७६	७७	७८	७९	८०
तथाच	संस्कारभास्कर	तथाच	मार्तण्ड	तथाच	सुहृत्सामार्तण्डानु	सूत्र
८१	८२	८३	८४	८५	८६	८७
सूत्र	उच्यते । तत्र	प्रयोगपद्धतिस्तु	तत्तत्प्रधान्यादौ	वेदमन्त्रै	सह	नारायण भट्टानुमत
८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४
सौज्ञतास्तु	(१)	द्विजत्वमिद्वे	गर्भाधानादि	गोदानान्ता	द्वादशसंस्कारा	गौतमे
९५	९६	९७	९८	९९	१००	१०१
गोप्ता ।	गर्भाधान	सौमन्तोन्नयन	नामकरण	चौल	महानाघी	उपनिषद्भूत
१०२	१०३	१०४	१०५	१०६	१०७	१०८
पुसवन	जातकर्म	अग्रप्राशन	उपनयन	महाव्रत	गोदान	गृहस्थाश्रमिणा तु
१०९	११०	१११	११२	११३	११४	११५
खानविवाहाद्या	भटत्रिंशत्	संस्कारा	कर्तव्या	इति ।	समावर्तन	विवाह ब्रह्मयज्ञ
११६	११७	११८	११९	१२०	१२१	१२२
देवयज्ञ	पितृयज्ञ	भूतयज्ञ	मनुष्ययज्ञ	अष्टका पार्वण आहुत	आवगौ	अग्रहायणी चैत्री
१२३	१२४	१२५	१२६	१२७	१२८	१२९
आश्वयुजी	अग्र्याधेय	अभिषेक	दर्शपूजमास	चातुर्मास्य	आग्रयणीष्टि	
१३०	१३१	१३२	१३३	१३४	१३५	१३६
निखटपशुबन्ध	सौत्रामणि	अभिष्टोम	अवभिष्टोम	उक्थ	घोडशी	वाजपेय अतिरात्र

२८ २९ ३० ३१ ३२ ३३ ३४ ३५
 अथवा (१) भूतदेवा क्षान्ति अथवा युक्ति अथवा मातृव्य अथवा
 ३६
 निष्पृष्टा अथवा निष्पृष्टाकारा गोवमेनोक्ता । व्याख्यायनादिभिस्तु तदतिरिक्ताः
 विष्णुलिपिमात्रं योऽप्येवमस्कारादीनां । त च शरीरशुद्धिद्वारा विज्ञातार्थम् ।
 एव सति एव च विज्ञाननिर्देशे गोतममतानुसारिपूर्वोक्ता सकारा दादय ।
 तथा विष्णुलिपिप्रभर्तयोरप्येव अथवा विज्ञानि सकारा शरीरशुद्धये विज्ञानप्राप्तये
 च यजुष्यकृद्भिर्विहितं सन्ति । तथा गृह्यसामर्थ्या गृह्यसामर्थ्यानां
 यद्विज्ञानं सकारा विहितं । एव च सर्वे मितित्वा चतुर्गुणिककारा
 चैवमिति कर्त्तव्या तन्मध्ये अथवा तन्मध्ये । वैदिकत्वाथ गृह्यसामर्थ्या उभयत्र
 अथवा तन्मध्ये मिति दृश्यते । etc , etc , etc

The MS comes to an end with the question of Gotra
 पृ. १७१ ।

इति चाक्षरवैविध्यविरचित गोत्रपविर्गय समाप्त ।

The present MS belonged to the library of the author's
 patron. The first leaf bears his seal, which contains the
 following sloka —

श्रीश्रीदेवीवरप्राप्तवाहुराजत्तमभवन ।

मुद्रा प्रतापनिदस्य भद्रा सर्वत्र राजते ॥

Every other leaf is marked with another seal with the
 inscription —

मन्वादेव प्रकाशते ।

The title-page of the MS contains the following state-
 ment —

अथ सतकर्मकल्पकुम्भप्रारम्भ । योऽप्येवमस्कारा लक्षित्यजाति चे श्रीप्रताप
 मिश्रकृष्णपतिभिः सारिका सिन्धु काश्चि वासना प्रजे १७६३ ।

प्रताप सतकर्म सतकर्म १८८८ ।

It bears also the name of the later owner of the
 MS —

मालवीय पुस्तकालय गोपाट काशी प वालमुकुन्दकर्मकाष्ठो ।

मालवीयपुस्तकालयप्रकाशक गोपाट काशी

1643A.

2296 धर्मसिन्धुसारः । *Dharma-Sindhu-sāra.**By Kāśinātha Upādhyāya, son of Ananta Upādhyāya.*

Substance, country made paper 11×5½ inches Chapters are separately
 pagged, the first in 20 leaves, the second in 59, and the first half of the third
 chapter in 135. Lines, 15 on a page Character, Nāgara Appearance, old
 and worn-out

The last Colophon :—

ओमत्काश्याध्यायसूरिसुनु-यशेनरोपाध्यायानुजानंतोपाध्याय
 सूरिसुत-काश्याध्यायविरचिते धर्मसिन्धुसारे द्वतीयपरि
 ष्वेदे-पूर्वार्द्धे समाप्तः ।

See L. 773 and Burnell 18B

The contents of the first two chapters and the two
 halves of the third chapter are given in 185A.

इत्थं गर्भाधानादुदाहान्ताः समस्तसंस्काराः सपरिकरा निर्णीताः
 अस्मिन्कार्तव्यपूर्वार्द्धे १ ।

तत आश्लिष्य आचारस्तत आधानादिकाः प्रकीर्णार्थाः ।

शान्ति पौष्टिकमुख्या नित्यनैमित्तिकाद्योक्ताः । २ ।

पूर्वपरिष्वेदकयोः कालः नामान्यतो विशेषाच्च

निर्णीतः सङ्ख्यैस्त्रिभिर्मानाद्येषु विध्युक्तैः । ३ ।

नाना प्राये प्रायश्चित्तव्यवहारविकारश्चापि ।

उपदानमज्जादानादिविधिबोद्धो मयूखारौ । ४ ।

आश्लिष्यविधिः सागोत्पशौचनिर्णीतो (?) रंश्च संस्कारस्तार्थीयकस्योत्तरखण्डेऽप्ये
 नं प्रवक्ष्यते ।

For the end see L 773

1643B

9406 दशकर्मप्रयोगः । *Daśa-karma-prayoga*

Substance, country-made paper 10×4 inches Folia, 11 Lines, 8 on a
 page Extent in slokas, 175 Character Nāgara Appearance tolerable
 Incomplete

1644.

22(0). **स्मात्तप्रयोगपद्धतिः (१) ।** *Smārtta-prayaṁ padhhati*

Substance, country made paper 8½ x 4 inches. Folio 31 of which leaves 11 & 12 are missing. Lines 11 & 12 on a page. Extent in -lokas 720. Character Vāgaris of the 16th century. Appearance discoloured worn out.

It begins —

अथ प्रथमे ऋतो मभांधान नाम ऋषोचते ।

Topics —

2B—इति मभांधानम् ।

3B—इति सुभवनम्, चतुर्थे माति सोमनोभवनम् ।

5B—इति नातकर्म अथ नामकरण वक्ष्ये ।

14A—इति मन्त्रावाधो व्रतम् ।

इति मन्त्रावलोपनिषद्व्रतवचनम् ।

14B—इति गोदानम् ।

20A—इति समावर्तनम् ।

21B—इति मधुपर्क ।

26B—इति गृह्यपदेशज्ञानविधि ।

29A—इत्याद्यवयवम् ।

31B—इति उत्तर्जननामकार्यविधिः ।

It is a fragment. The name of the work is not certain. On the obverse of the 1st leaf the name given above has been put.

It is a manual of Gṛhya Ceremonies.

1645.

810d **कर्मकौमुदी ।** *Karma-Kaumudī*

By Kṛṣṇa lalla, son of Bhakmadattī (Atasathika).

Substance country made paper 11 x 4½ inches. Folio 45. Lines 6 on a page. Extent in loka 900. Character Vāgaris. Date approx 1763. Appearance discoloured. Complete.

A manual for the performance of the Grhya rites

For the beginning and the end of the work see Ulwar

Ext. No 292

Topics —

४१, इति कुशमिडका 12A, अथ अयाहीम , 17B, इत्यावस्यिकल्ल्यादत्तविरचिताया कर्मकौमुद्या विवाहपद्धति समाप्ता , 19 १, इत्यावस्यिकल्ल्यादत्तात्मजल्ल्यादत्तविरचिताया कर्मकौमुद्या चतुर्थाकर्मपद्धति , 20A, इति पुनवनम् , 21B, इत्यावस्यिक० सौमन्तोद्वयपद्धति , 2३B, इति जातकर्म समाप्तम् , इति नामधेयम् , 25A, इत्यन्नप्राशनम् , 28B, इति कार्यवेध , 38B, इत्युपनयनपद्धति , 40B, इति नेदारम्भ , इत्यावस्यिक० स्नातकसमावर्तनपद्धति समाप्ता ।

Post Colophon Statement —

शुभमस्तु सवत् १७६३ वर्षे आरव्य कृष्ण शुक्रवार ।

1646.

8516 कर्मकाण्डरत्नप्रकाशनिबन्ध । *karma-kanda*

ratna prakasa nibanda

By Jagannatha, son of Kalicirana

Substance complete paper 11 1/2 x 5 inches 1 line 371 (which the first is missing) In x 8 10 on a page Printed at No 7000 Chaudhary Nagar Date Simrit 1962 Appearance fine

A compilation for the use of a priest, of rules for domestic rites and other religious observances, such as Rsi Pancami, Ananta Catudasi, Navratri and so on. It ends with Vrsotsava (dedication of a bull in Śiddhi)

It ends —

पृथिवीसर्गकल्याणं चाप्यामिच्छतु मामथ ।

पितुर्मातुश्च आर्द्राहे व्यामच्छे मा युवा तथा ।

राजा धीम पितृणाञ्चामृतत्वायामृतप्रदः ।

खान्तध्वान्तनिवास्याय सतत सम्भावित योगिभिः ।

ध्यात मन्दस्वस्थितेन जगतः ससारबन्धच्छिदा

ऽपर्यामानसमोदन तदखिलाधार भक्षो मन्मथे ।

नैजप्रभापटलनिर्जित-कोटि पीथ (?)

लेखेद-वन्दितमञ्जोष्णलपारकज ।

प्रायेष-ग्रैलजसदुदुरपञ्चतात

वन्दे स्फुरत्पिपयगाक्षितपादमौलिम् ।

अहिनरसुरवारानन्ददात्री मृडानी

वृत्तमुनिकुलविभ्रा भङ्गस्रन्दास्तदोषा ।

दलितदितिजपुत्रा सख्येराक्षी सदा मां

सुखयतु जगदम्बा चन्द्रभित्तावतसा ।

प्रारदा प्ररदिन्दुसप्रभा

श्वेतनीरजसस्थिता परा ।

हसदाह्नसस्तुता सदा

भावये निखिलार्थदा शिवाम् ।

स्मृतिप्रवेतनय सूत्रकर्तृन् तथापरान् भाष्यकृतोऽभिपूज्य ।

प्रयोगसन्दर्भकृतोपि गत्वा प्रयोगतत्त्व चरिक्मिं ज्ञाश्याम् ।

संक्षिप्यते एभि औत्सर्गिककर्मभि पुरुष इति सस्कारास्ते च चत्वारिंश
दित्याह तु मुमन्तुगौतमौ गर्भाधानानवलोभन-पुसवन-सौमन्तोन्नयन-बलि-जात-
कर्म-नामकरण-निष्क्रमण-प्राश्न-चौलोपनयन-महानाम्नादिप्रतप्तपुण्यसमावर्तन-
पाणिपीडन-देवपितृ-मनुष्यभूतमक्षसञ्जकपञ्चयज्ञानुष्ठानानि तथा पाकयज्ञसंस्था
अग्न्याधेयमष्टकामर्च्यग्राह्ये आवर्णायहायखौ चैव्याश्वयुजौ चेति तथा सप्त
हविर्यज्ञसंस्था अभिषेच दर्शपौर्णमासौ चातुर्मास्यान्याग्रयणेष्टि-निरुद्धपशुबन्ध
सौत्रामणीति सञ्जास्तथा सप्तसोमसंस्था अभिषेचोमोऽत्यभिषेचोम उक्थ षोडशी
वाजपेयोऽतिरात्र आतोयाम इति सञ्जा इत्येते (त्ये) चत्वारिंशत् सस्काराः ।

Colophons —

5B. इति श्रीरघुनाथसूरिकिरचिते प्रयोगतत्त्वे सस्काराण्य
प्रथमं तत्त्वम्, 18B, परिभाषायां द्वितीयं तत्त्वम्, 26B,

•सन्निवाचनाख्यं तृतीयं तत्त्वम्; 43A, •आभ्युदयिकारख्यं चतुर्थं
तत्त्वम्; 82B, •यहमखाख्यं पञ्चमं तत्त्वम्; 99B, •रजस्रणा-
शान्त्याख्यं षष्ठं तत्त्वम्; 104A, •गर्भाधानाख्यं सप्तमं तत्त्वम्;
106B, •पुत्रवनाख्यमष्टमं तत्त्वम्; 109B, •सौमनाग्यं नवमं
तत्त्वम्; 113A, •विष्णुबलिसूतिकाष्टदशवेद्याख्यं दशमं तत्त्वम्;
116A, •जातककर्माख्यं एकादशं तत्त्वम्; 120A, •वधोपनाख्यं
द्वादशं तत्त्वम्; 161A, •जातकशान्ताख्यं त्रयोदशं तत्त्वम्;
163A, •दत्तकपुत्रपरिग्रहाख्यं चतुर्दशं तत्त्वम्; 168A, •नाम-
करणाख्यं पञ्चदशं तत्त्वम्, 169A, •षोडशं तत्त्वम्, 172A,
•प्रोभिताम्रप्राप्तनाख्यं सप्तदशं तत्त्वम्, 173B, वर्द्धापणाख्यं
अष्टादशं तत्त्वम्, 184A, •चौकाख्यं एकविंशतितमं तत्त्वम्,
203A, •उग्रभयनाख्यं विंशतिमं तत्त्वम्, 207A, •वेदार्म्भाख्य-
मेकविंशतिमं तत्त्वम्, 209A, •केशान्ताख्यं द्वाविंशतिमं तत्त्वम्,
213B, समावर्तनाख्यं त्रयोविंशतितमं तत्त्वम्.

Then we have the last colophon, quoted above

The authorities quoted and consulted —

3B, पाञ्चनखा; मनु; यम, 4A, अष्टिरा, हारीत, 5A, आश्वलायन,
सूत्रपरिहार, 5B, मार्कण्डेय, 6A, वैजया, वामनपुराण, वशिष्ठ, 7A,
छन्दोग-परिशिष्ट, 8A, कात्यायन, गृह्यपरिशिष्ट, 8B, परिशिष्ट, त्रिकाण्ड-
मण्डन, 9A, ब्राह्मे, 9B, बौधायन, मण्डन, 10B, पैठीनसि, काशिका,
12B, भविष्ये, पराशर, 13A, लिङ्गपुराण, 14A, बह्वृचपरिशिष्ट, शाल,
विष्णुधर्मोत्तर, 15B, गरुडपुराण, 19A, रूपनारायणोत्तरे, हेमाद्रौ, 27B,
कालादर्घ्ये लौगाक्षि, बह्वृचकारिका, शातातप, 28B, मालव, हेमाद्रौ ब्रह्म,
पृथ्वीचन्द्रोदये, गारुडे, बृहद्वशिष्ठ, 30A, आश्वलायनकारिका, 30B,
मार्कण्डेयपुराणे, 31A, मातुले, विष्णु, चतुर्विंशतिमते, बृहदारण्यकपुराणे, 32A,
अपरार्क, ब्रह्मसंहिता, 33B, अष्टिकायां प्रचेतस, 34B, ब्रह्मपुराण; शास्त्रायन;
43A, खान्दे; 44A, यम, 47A, पारिजात; 57B, हेमाद्रौ गरुडपुराण;
61A, प्रतिकासार; 62A, अन्नसमष्टि; 63A, छन्दस्त्राकर; 70A, गृह्य-
संग्रह, 83A, सूत्रिरण, 83B, देवरात, नारद, 99A, श्रीघर, बृहद्वशिष्ठ-

सहिता, 100 A, सर्वज्ञ, 102A, देवज्ञानीय, माधवीय, 105B, वराह
 नृसिंह, मन्त्रव्रत, 106A, तैत्तिरीयश्रुति, पारस्कर, 107A, ज्योतिर्निबन्धे
 भृगु, 107B, हारीत, 113B, बृहस्पति, 114A, मिताक्षराया प्रजापति,
 115B, कारिका, जयशम, 120A, बलिमन्त्रप्रयोगमार, 120B, काल
 गुणोत्तरे, 140 A, विद्यानमाला, 141A प्रयोगपारिजाते, 161B, पारिजाते
 शौनक, 162A, माधवाचार्य कालिकापुराण, 163B, नारदीय, गोभिल-
 सूत्रे, ज्योतिर्निबन्धे गर्ग शौधर 164B, स्मृतिनयक, 181A, स्मृतिदर्पण
 184B मैत्रेयसूत्रे, 201A राजमार्तण्ड 201B, हरदत्त, पराशर
 215B, विश्वरूपनिबन्धे, 216B सुमन्तु 219B, अमर 225A, विष्णु
 भैरव 233A, ज्योतिर्विवरण भट्टकारिकाया 239A भिज्जान्तरीखर
 254B, देवदौक्षितगङ्गाधरौ, 258 A, ज्योति प्रकाश ।

The latest authorities quoted are those of the 14th century and the fact that the work, although compiled at Kāsi quote none of the works of Kāsi, of the 16th or 17th centuries, shews that the author must have preceded them. There is nothing to show that Ananta Bhattacharya quoted in cat 62 A, is the author of Vidhanga Purāṇa.

1648

117 प्रयोगचूडामणिः । 1 1/2 p 100 da 1 m

For the MS see L 1396

A very rare work. It appears to be complete

It ends thus —

विवाहहोमे प्रकान्ते यदि कन्या राजस्वला त्रिरात्र दम्पती म्याता
 (माता) पृथक् [क] ग्रथ्यासनाश्रयौ चतुर्थेऽहनि मन्त्रातौ तस्मि
 मघो यथाविधीति जुहुयादिति विशेष ।

इति विवाहे अष्टौचनिर्णय ।

Post Col Statement —

संवत् १८९७ विश्वतिनामसद्वत्सरे दक्षिणायने मार्गशीर्षमासे
 तद्विने समाप्तम् ॥

लिखित काशी मध्ये वाच्यमनोताराम श्रीराम गुजर गोड ।
श्रीरामाय नमः । रामतिग सामग्यम ।

1649.

1673B A compilation of Surti

Substance country made paper 11x4 inches Folia 150 lines 11 on
a page Extent in Sloka 4340 Characters 54,000 Date Sam 1640 Ap-
pearance very old Incomplete

Post Col —

सवत् १६१० नमचे वैशाखगुह्यादन्वा शुद्धे पौर्णिमे शुभरीया
यामे मतेखानभुज्यमानराज्ये लेखकपाठकश्री धर्मयोगेन लिखित
पुस्तक । १००० । शुभमस्तु । श्रीरामचन्द्राय नमः ।

In the margin 8778 in a different hand

On the obverse of the 1st leaf —

१५५ मर्मप्रधानाद्यष्टौ सङ्कारा निबन्ध ।

On this page there is an attempt, though not complete,
at a table of contents of some sort

It begins —

अष्टाष्टसङ्कारा । तत्र प्रभाषा । तत्र मनु ।

वैदिके कर्माणि पुराणि निषेकादि दिग्गमना ।

कार्यं शरीरसङ्कारा भावन प्रिय चेह च ।

पाश्चात्य ।

ब्रह्मचरविप्र मूढा वणा भवाद्यास्तु वे दिवा । (?)

निषेकाद्या अश्रानान्तास्तेषा वे मन्त्रत क्रिया, etc

The authorities consulted in this book are generally
Rsis and Puranas The only modern authority consulted is
'गौडा or गौडनिबन्ध' 79 in leaf 742

गौडनिबन्धे तु ।

वमस्ते सर्वदेवाना वन्दामि हरिप्रिये ।

या मतिस्त्वं प्रपदाना सा मे भूयात्तदर्शनम् ।

and in leaf 70A

गौडा व्यावाहनादो मर्वत्र मन्वान् पठन्ति

in leaf 65B

गौडा — अभियुक्ते जनार्दने पशुम्या भवनाङ्गने

पूजयेत् मनसादेवीं सुहृद्विटपसंस्थिताम् ।

मनसा देवीं विमहरो ॥

The customs referred to the Gulas are still prevalent in Bengal

Leaves 1, 88, 89 to 94 are written in a different hand

1650.

688½

Substance country made paper $1\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inch. Folios 70 of which folio 1 is missing. Lines 11 on a page. Extent in slokas 800. Character Nagh. Date Samvat 1732=Saka 1557. Appearance of oil and discoloured. Complete.

A manual for the performance of different sacraments. There appears no definite title in the body of the manuscript.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ प्राणायामः ।

ॐ सुमुखश्चैकदन्तश्च कपिलो गजकर्णकः ।

लम्बोदरश्च विकटो विघ्ननाशो विनायकः ॥

धूमकेतुर्गङ्गाधरो भास्वन्नो गजानन ।

द्वादशैतानि नामानि यः पठेच्छृणुयादपि ॥

विद्यारम्भे विवाहे च प्रवेशे निर्गमे तथा ।

समये सकटे चैव विघ्नस्तस्य यत्नायते ॥

26A, इति दामोदरपञ्चति श्रेय सम्पादनविधि — अथ पराशरपञ्चति श्रेय सम्पादनम्, 41B, इति दानसकल्प, 36A, इति ग्रान्तिपटन समाप्तम् 38B, इति नान्दोद्याजम्, अथ क्षम्यप्रतिष्ठा. 40A, अथ विवाहः, 53B, इति विवाह अथ अश्वत्थी अथ, 56B, इति शतुर्थाकर्म, 59B, इति चूडा

करखर्मी, अथ वतवन्ध, 65A, इति वतवन्ध, 69A, इति ममावर्त्तनम्—
इति व्रतविसर्गं ममाप्त—अथ आसादखोयविशेषः, (Last 'n') इति
आसादखोयम् ।

Post Colophon —

मङ्ग १७२२ शके १५६७ आषाढसदि १ भौमे तदिने पुस्तक
समाप्तम् ।

1851.

152 पुनरुपनयनप्रयोगः । *Punar upanayanaprayoga*

Substance country-made paper 9½ x 4 inches. Folio 2 Lines 10 on
a page. Extent in shlokas 11 Character Nāgārā Appearance old Com-
plete

Beginning —

ओमशेषाय नमः ।

अथ पुनरुपनयनमुच्यते । पारिजाते धातातपः ।

जमुन इक्ष्मण जम्बा पलाश च तपामुप ।

उद्दमाद्विभक्तोभाश्च शसभौक्षोरभोजनात् ।

उपासनं पुनः कुर्यात् तत्र जप्त्वा चरेच्छुद्धः । इत्यादि

End —

अन्वाधानं चतुर्दश्या परत ओमवर्त्तनम् ।

इदं पुस्तकं वैशवाद्येन ।

1852.

6359 यज्ञोपवीत-पद्धतिः । *Yagnopavita padhati*

By Ingalekṛishna Pūṇā

Substance country-made paper 8½ x 11 inches. Folio 1 Lines 11 on
a page. Extent in shlokas 10 Character modern Nāgārā Date basant
1852 Appearance fresh Complete

Colophon —

इति साखविशेषः ओमवि[श्वे]श्वरः अनिष्टसंशुद्धः दवविद्या
समाध्यक्षेण पाठकोपपात्र ओयुगबकिशोरबालेन विष्मिता यज्ञो
पवीतपद्धतिः समाप्ता ।

Req :—

इदं विष्णुसिंहस्य मेघातिथि ऋषि विष्णुदेवता गायत्रीचन्द्रा
मन्त्रिमध्ये विष्णुवावाहने विनियोगः ।

1653.

2727

Substance country-made paper 8½x11 inches Folio 5 Lines 16 on 1
page Character, Nagari Appearance discoloured

Five leaves of some work on Samskāras.

Begins :—

वस्तु च ओजिधाय निवेदयेत् ।

मौदान भूमिदान च स्वर्गदान विशेषतः ।

... .. इति गोचरप्रकरणम् ।

अथ सङ्कारप्रकरणम् ।

Topics —

आद्यरजोदर्शनकाला, अथ पुनर्वसु, अथ रजोदर्शनकालम्, अथ
गर्भाधानम्, अथ सौमन्तः, अथ सूरतिष्ठतिर्भारुप्रवेशौ, अथ
प्रसूतौ शान्तिप्रयोजकानि, अथ मूलपुरुष अथारब्दपूर्तिः, अथ
चौल, अथ कर्णवेधः ।

1653A

2822 उपनयनकारिका ।

For the MS and the work see L 2862 and 3235

It contains 21 kārīkās in the anustup metre on upa-
nayan or the investiture with the holy thread

1653B

7915. विवाहप्रकरण ।

Substance country-made paper 8½x11 inches Folio, 8 Lines 9 on
1 page Extent in slokas 600 Character, Nagari Date Samvat 1847 Ap-
pearance discoloured Complete

Colophon.—

इति विवाहप्रकरणं समाप्त ।

Post Colophon :—

संवत् १८४७ चाग्युनमामे शुक्लपक्षे अष्टम्यां तिथौ सूर्यवामरे
नन्दनको लिखितं प्रस्तुतं ।

A priest's manual for marriage ceremony, written in a
scrubbling and illegible hand

1653C.

४२१६ विवाहप्रवृत्तिः ("वेदोक्तकर्मनिर्वाण") ।

Its Yugal-khwa Pāṭhaka Pāṭha, son of Pīṭhara

Substance country made paper 11½ x 6 inches folio 16 lines 11
per page Extent in Slokas 40 characters Vāgus of the ninth other
this Apparatus first complete

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः ।

आश्विनपक्षे शुनि नवरा कात्यायनशुनि तथर ।

श्रीवामानन्दशर्माणां गुरु शिष्यं दयाकरम् ॥

The object of the work

वेदोक्तकर्मनिर्वाणं वर्णाणां हितकाम्यया ।

विवाहप्रवृत्तौ रम्या प्रकटीक्रियते मुदा ॥

आसौधनास्त्रा विधेयं श्रीविश्वेश्वरसूत्रा ।

मुगलप्राकृतिकप्रोदेय पाठकेनानुमेन च ॥

तथादेवै वायदान कृत्वा विवाहदिनात् पूर्व कन्यापिता मणेश
पूजनपूर्वकं सन्तिपुण्याश्चराचन-मातृकापूजनायुष्मन्मनान्दोश्राद्ध-
यज्ञप्रान्यादीनि कर्माणि विधायोदाहेदिं सुलये समग्रं
विवाहं कुर्यात् ॥

End —

वेदाध्यायप्रभृत्पुस्तक माधवासे सिते तिथौ ।

अयोदश्यां शुक्लवारे समाप्तोदाहप्रवृत्तिः ॥

अत्रोपयुक्ता ये मन्त्रा ये वृष्टा वास्तुकर्मणि ।
सत्सुते सुप्रतिष्ठयाः सर्व्वंस्त्रेपि बुधैः सदा ॥ (?) ॥

Colophon :—

इति श्रीविवाह य० ।

1653D.

2047. गर्भाधानम् ।

Substance, country-made paper. : 9½ x 4 inches. Folia, 4. Lines, 7-8 on a page. Extent in slokas, 75. Character, Nāgara. Date Saka 1717. Appearance, faded. Prose.

It begins :—

रजोदर्शनात् धौडबाहोरात्रादि ऋतुः तन्मध्ये आद्य रात्रि-
चतुष्कपर्व्वदिनिषिद्धदिनादि वर्णयित्वा मधामूलादिव्यतिरिक्ते
देवयोक्ते शुभे काले दम्पत्योश्चन्द्रानुश्रुते गर्भाधानं कार्य्यम् ।

It ends :—

गर्भाधानस्याकरणात् तस्यां जातस्य दृश्यति ।
अकृत्वा गा दिने दत्वा कुर्यात् पुंसवर्णं पतिः ।

Colophon :—

गर्भाधानः समाप्तः ।

Post Colophon :—

शके १७१७ राष्ट्रमनामसंवत्सरे चैत्र वद्य ७ तद्दिने भिक्षुदेवेन
लिखितम् ।

1654.

6303. अतिक्रान्तसंस्कारविधिः । *Atikranta-samskāra-vidhi*.

Substance, country made paper. : 20 x 6 inches. Folia, 12. Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 132. Character modern Nāgara. Appearance, fresh. Complete.

Beginning :—

अथातिक्रान्तसंस्कारविधिः ।

देशकालौ च गोचः शर्मा अस्य कुमारस्य गर्भाधानाविधौका-

ज्ञाना सङ्काराणां कालातिषष्टिदोषपरिहारेण अधिकारसिद्धि-
द्वारा श्रीपरमेश्वरघोषार्थ इमानि दशगोविष्णुयमूतक्याणि ब्राह्म-
णेभ्यो दातुमद्यमुत्सृजे—

अथ वज्रोपनीतप्रयोग —

6B. इत्युपनयनं समाप्तं अथ वेदारम्भः । 8A, इति वेदारम्भः—तत
बोध्यवर्षस्य केशान्तं सञ्चारं कृत्वा ततः ।—अथ समावर्तनम् ।—11B. इति
समावर्तनम्—(Then a list of things required for upanayana)
12A, श्रीचात[क]स्य नियमान् वक्ष्यामः ।—12B (Last colophon) इति
छातकस्य नियमाः ।—

1655.

5892 कुशकण्डिका-कल्पलता । *Kusa-kandika-kalpaita*

By Śivananda Dikṣita, son of Adara, son of Mukunda

Substance country made paper 11x5 inches Folia 52 In Tirumala
form Character Nagara Date about 1937 Appearance fresh To the
end of the 4th stavaka The 29th leaf is missing

The beginning of the Text —

ओगोद्गाय नमः ।

गौरीपुत्र नमस्कृत्य गुरु माखनसिद्धकम् ।

कुशकण्डिका स्यद्धीकृता शिवानन्देन धीमता ।

The beginning of the commentary —

तथा श्रीवेदमूर्तीन् ऋग्यजुष च तथा नामशास्त्रवेत्तान्
तत् तत् सूत्रप्रकाराखिलमुनिवरान् गृह्यकारास्तथैव ।
सर्वान् बोधायनादीन् प्रक्षिपति अगस्त्यकाङ्क्षितेन
दृष्ट्वा चागस्त्यकर्माखिलमुनिवरान् सम्भतान् सवलोक्य ॥
वक्ष्ये कल्पलता लतासु विवता कुशकण्डिकाया विधौ
कालेन प्रतिपुष्पिता च कलिता विदम्बन प्रेरिता ।

+ + + कलमग्नौ निजकरे कृत्वातिदृष्ट्वा ममात्

+ + स्वादु विलोकिताघरपुटे कृत्वा सुधावत् पिव ।

(१) यद्वारा परिपूर्णपूरितगिरा विदत् सभान्तर्गता
 तद् गोष्ठौष्टविचारणावयवतो श्रीवेदमूर्ति प्रभु ।
 देवो दीनकृतादरा विधिविदोचान्येपि वे पण्डिता-
 तस्मात् सर्वविशोक्तित्वमखिल ग्रन्थं नवीनं त्विदं ॥
 यद्यपीह बुधोभीता मया सन्ति पराशतं ।
 तथापीह विशेषोऽयं पण्डितैस्तद्विविधताम् ॥
 नत्वा हरिहरावाप्तौ शिवानन्देन धीमता ।
 कुण्डकण्डिकाया वितता दृष्टत् कल्पलता मता ॥

इह निर्विघ्नपरिसमाप्तिप्रचयपरिपन्थिप्रवृत्तिनिवहभ्रंशार्थं आचार्यं शिष्टा-
 चारपरिप्राप्त, खेष्टदेवतास्तुतिरूपमङ्गलं विधाय विद्वद्दरहिताय मयादाय निबध्नाति ।
 गौरी पुत्रमिति ।

The commentary ends —

यथा कल्पलता नाम सर्वकल्याणकारिणी ।
 ता विशोक्य द्विजो नित्य कर्मेकाग्र्ये न मुह्यति ॥

Colophon —

इति श्रीमद्दीक्षितमुकुन्दशर्मात्मज-आचार्य-शर्म्मेष्टु दीक्षित-
 शिवानन्दशर्म्माविरचिताया कुण्डकण्डिकाकल्पलताया ब्रह्मोपवेश
 नादि मय्युक्त्यान्तकर्मविवरण नाम चतुर्थस्तवक ॥ ४ ॥

Post Colophon .—

समाप्त शुभ सवत् १८३७ मी नेठवदी ३ वार बुधके लौया । राम ।

The authorities consulted —

3A, कुण्डसिद्धि-कुण्डोद्योत कुण्डार्क-कुण्डकौमुदी कुण्डकला-श्रीमकुण्डकल्प-
 लता कुण्डभास्कर-कुण्डार्णव-कुण्डतत्त्व-कुण्डमार्तण्ड कुण्डनिर्णय कुण्डमनोहर-प्रभृति-
 कुण्डमण्डप-ग्रन्थेभ्यो सद्योपे किञ्चिदुच्यते ।

3B, क्रियासार, वायव्यसहिता, 4A, प्रयोगचिन्तामणौ, गृह्यपरि-
 शिष्ट, 4B, पारस्कारसूत्र, आश्वलायनपरिशिष्ट, सस्कारचिन्तामणि, 5A,
 प्रयोगचिन्तामणि, 5B, सूत्र्यर्थसार, प्रयोगपारिजात, 6A, पारस्कारसूत्र,
 6B, याज्ञवल्कर, उद्गन, देवल, दिवोदासीचे, 7A, कात्यायन, 7B, आश्व-

विवेक , प्रयोगरत्न , 7B, कारिकायां , 8A, नारायणभट्टकृतजन्माश्रयोत्सर्ग
विधौ , 8B, सुबोधिन्यां , 9B, चन्द्रिकायां , 10A, पुराणे आदिन्य , भगवन्त-
भान्तर , 10B, मृच्छपरिशिष्टसुबोधिनौभ्याम् , 11A, प्रयोगपरिचयानमद्ये ,
नागोजीभट्टोक्तौ , 11B, मेधातिथि , 12A, अथरात्रं , 12B, वैश्वनाथ , 13A,
आपस्तम्ब , आश्वलायन, इन्दोगपरिशिष्ट , 13B, कर्क , 14A, हेमाद्रौ भार्कण्ये ,
मिनाक्षरायौ जावालोपि, कात्यायनसूत्र . 14B, बभ्रुवसूत्र कातोयपरि
शिष्टम् , 15A, गौतमसूत्रे, सामवेद , 15B, महाकवे परमुरामोऽपि 16B
योगचिन्तामणौ, मोहनभास्करे , आसेनापि , प्रयोगरत्न , 18B स्मृताधारे
हरिहरमते , 19B. सुबोधिन्यां , 31A दानमयूष निरूपसिन्धु कर्म
प्रदीप . 30B. जघुकारिका 37A, आद्यविवेककारिकायां ।

1656.

5717 मन्त्रार्थद्वीपिका । *Mantrārtha dvīpikā*

By Śaṭṭrughna

Substance country make paper . 10½ x 6 inches Folia 106 Lines 8
on a page Extent in slokas . 60 Character Nagara Date Samvat 1331
and Saka 1776 Appearance new Complete

Explanations and uses of the Vedic Mantras It con-
sists of two parts, Karma kanda and Jnana Kanda. The
author was patronized by Dharmacandra, whose genealogy
is to be found in the present manuscript

See L. 1936 The opening verse in the present manu-
script is the second in the manuscript, noticed by Rajendra
lāla, and *vice versa* from the third verse begins the long
genealogy, wanting in the manuscript noticed by Rajendra
lāla

बभ्रुव राजन्यकुलावतस पुरा सुप्रसन्नो किञ्च राजसिद्धः ।

निहत्य यो भारतवधुबेषु चकार भूमिधरभूमिरक्षरः ॥ ३ ॥

तदन्ववाये महर्षीयकीर्तिं सुवीरचन्द्र क्षितिप क्लिप्तोत् ।

चकार य सयुगयज्ञभूमौ यश्राग्नेषानिव वैरिवीरान् ॥ ४ ॥

तस्मादसौ मण्डनसिन्धुरशेषवन्धु

रासौत् समस्तजन-श्रीत भुजप्रतापः

श्रीदेवकौतनय पादरत प्रयाग

चन्द्र प्रजानयनरञ्जन पूर्यचन्द्र ॥ ५ ॥

राजा श्रीरामचन्द्र क्षितिपतितिलक क्षौण्णिककैकभूषा

तस्मादासौच शोभाकर इव जलधे शोभमानः कलाभि

येन क्षौण्णिकधरेण क्षितिपतिनगरे स्थापिता धर्ममार्गा

विद्या किं वागवद्या द्विजवर निवद्या शिष्टिता रक्षिताश्च ॥ ६ ॥

तेन श्रीधर्मचन्द्र भमजनि घरखोपाल मूर्द्धण्यरत्न

यत्नादाराधित शौर्यतिपदकमलध्यानधारौ धुरीण ।

यस्मिन्नायच्छमानं रक्षाशिरसि धनुर्दण्डमुद्वह्यैर्धैर्यै

प्रत्यर्घ्यक्षौणिपाला क्षणमपि समरे नाशितु सक्षमन्ते ॥ ७ ॥

व्यादेशादय राज्ञस्तस्य श्रीधर्मचन्द्रस्य ।

मन्त्रार्थदोषिकेय क्रियते शत्रुप्रशस्मणा सन्धक् ॥ ८ ॥

उवटे मन्त्रव्याख्या गुणविष्णौ ब्राह्मणौयसर्वखे ।

वेद-विलासिन्यामपि कौशलमौल्य तथापि मे सद्भि ॥ ९ ॥

पूर्वग्रन्थेषु या व्याख्या लिख्यतेऽत्रापि सा मया ।

किन्तु तेषु दुरुद्ध यत् तदज्ञातिविश्रुते ॥ १० ॥

ज्ञानमन्त्रस्तत सन्ध्या मन्त्रा देवाह्वने तथा ।

आहुमन्त्रास्तथा पश्चात् षडेङ्गशतहृदियम् ॥ ११ ॥

वैवाहिकादयो मन्त्रा व्याख्यायन्ते क्रमादिह ।

उपोदघात प्रसङ्गाभ्या केचिदन्येषु कुत्रचित् ॥

Part I ends in leaf 155B —

इति श्रीमहामहोपाध्याय श्रीशत्रुघ्नविरचिताया मन्त्रार्थदोषिकाया नव
ग्रन्थादिमन्त्रव्याख्यानपरिच्छेदः समाप्तः ।

अथ ज्ञानकाण्डमिदानीं प्रस्तूयते ।

सुप्रसिद्ध गर्भाधानादिमन्त्रारौ सस्कृतशरीर अधीतवेद उत्पादितपुत्र यथा
ग्रन्थमुल्लेखित(?)मपाप निष्पृष्ट यमनियमवन्त अतिथिपूजापनीतकस्त्रध मुमुक्षुमुपपन्न
पुत्रवत् प्रिच्छयक्षाश्च ॐ इशावास्यमिदं सर्वं, etc

It is clear that the mantras explained are those belonging to the Yajurveda and to the Sāmaveda, as stated in Cat Cat

It ends —

हलायुधेऽमौ उवदेऽपि चाषा
क्ततो विधेयो मयि नावलेष ।
मन्त्राकरे किं मन्त्रयो न सन्ति
तत ममाकर्षति य स धन्य ।

Last Colophon —

इति श्रीमद्द्वाराजाधिराज श्रीधर्मपद्मकारित महोपाध्याय
शुचिब्रह्मत मन्त्रार्थदीपिकाया चावकाण्डव्याख्यान समाप्तम् ।

Post Colophon Statement —

अलमति विस्तरेण । शुभ भूषात् ।
अथ शुभ सवत् १८३१ शके १७८६ ज्येष्ठ शुक्लपक्षम्या भगुवासरे
इन्द्रप्रसन्नमथ लिखितम् ।

1657.

3388 मन्त्र-कौमुदी । *Mantra kaumudī*

By Rama Kṛṣṇa

Substance country made yellow paper 18×2½ inches. Folia 14 Lines 7 8 on a page Character Bengali in a modern hand Appearance fresh & fragrant

A collection and explanation of Vedic mantras, employed in the performance of modern religious rites and festivals

For the work see L 1085 and 1018

1658

3012 स्मार्त्तप्रायश्चित्तानि । *Smārta prayascittāni*

Substance country made paper 8½×3 inches. Folia 13 Lines 6 on a page Extent in *folia. 92 Character Nagari of the early nineteenth century Appearance discoloured Incomplete at the end

A treatise on expiations and purifications according to Smṛti work. The MS being incomplete, the author's name is not ascertainable.

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ स्मार्तप्रायश्चित्तानि लिखन्ते । तत्रादौ पक्षक्षोम निर्गण्यो
ऽभिधीयते । तदाह मरौचि

शरीरापह्नवो यस्य भवादर्थि प्रजायते ।

तथान्यासपि वापतसु पक्षक्षोमो विधीयत इति ।

The authorities quoted and consulted —

1, मरौचि, त्रिकाखण्डन, 2A, सम्यह, 2B, स्मृत्यर्थसार, 2B, प्रयोगचन्द्रिकाकार, 3B, स्मृतिभास्कर, शौनक, 61, प्रजापति, चन्द्रिका, 13B, कारिका, 151, स्मृतिरत्नावली, 281, प्रयोगरत्न, 28B, चन्द्र-
चूडौघे, 33A, ऋग्विधाने, 33B, हेमाद्रौ पितामहा, पराधरमाधवौघे
कात्यायन, 34B, स्मृतिचन्द्रिका, 361, इति छण्डभट्टौघे, 37B, मनु, 39A, कात्यायन, 421, सस्कारकौस्तुभ, 43A, विश्वप्रकाश 44B, बृहस्पति, 45B, गोभिलवचनात्, 50A, बृहदत्त, 501, रामाख्यार, 50B, प्रायश्चित्तप्रदीप, सस्कारकौमुदीकार, बोधायन, 74B, कौस्तुभे च, 75A, प्रयोगपारिजाते, 87B, कर्मान्तसूत्रे उक्तम् ।

The topics —

6A, इति पक्षक्षोम । अथाथशक्तश्चेत् समस्यक्षोम, 8B, इति श्रेष्ठ-
क्षोम, अथ चन्द्रसूर्ययज्ञस्य प्रायश्चित्तम्, 10B इत्यन्वाधानेष्टिमध्ये यज्ञस्य
प्रायश्चित्तम्—अथ उपासनाप्रानुगत प्रायश्चित्तम्, 12B, अन्वाधानोत्तर कुत्र-
चित् यजमानस्यागत्य प्रयाण निमित्तानि कर्माणि तु 13A, अथ उपासन-
क्षोमलोपे तु, 22B, अथस्यस्यकरणस्य नवरात्रप्राश्नने तु, 26A, अनाहुति-
रूप हविस्तन्दने तु, 291, पक्ष मद्वायज्ञलोपे तु, 31B, सर्वथा मद्वायज्ञानां
दशाह द्वादशाह वा लोपे 32A, सप्तपाकसंस्थाना मध्ये अन्यतमस्याकरणे
प्रायश्चित्तमाह प्रजापति, 37B, अथेदानीं जातकर्मादि संस्कारा+काले
अद्वैतसंस्कारस्य व्यसंस्कृतस्य तु विशेषमाह मनु, 39B, बह्वधर्मलोपे तु,

जातकव्रतलोपे तु; 40A, अथ मेधांजननात् पूर्वमुपनयनाग्निनाशे प्रायश्चित्त-
प्रयोगः; 42A, इति संस्कारकौस्तुभोक्त-उपनयनाग्निनाश-प्रायश्चित्त-प्रयोगः ।
अथ विवाहोत्तरं उपासनारम्भात् प्रागग्निनाशे तु । 48A, इत्याशौचे नित्यहोम-
विधिः; अग्नेदानौ पिण्डपिष्टयज्ञे उद्धृत-उल्लुकाति-प्रणीताग्निनाश-प्रायश्चित्त-
मुच्यते; 49B, अत्र स्त्रीरजसला चैतच्च निर्णयः, 51B, अथ पश्चिस्तृगदाहे
प्रायश्चित्तम्; 52B, अथ सायंप्रातर्होमकालातीतप्रायश्चित्तम्. 73B, अथ
पुरुषस्यैव प्रवासकाले कर्त्तव्यम्. 75B, अग्नेदानौ काम्यस्थालीपाकानि लिख्यन्ते.
78B, इति पुत्रकामस्थालीपाकप्रयोगः, 82A, इति संश्रुतौस्थालीपाक-
प्रयोगः । अथ मिथविन्दा महावैराजेष्टिः. 85A, अथ दधकामेष्टिः कारौ
रेष्टिः, 89B, इति सख्ययनौ-स्थालीपाकप्रयोगः, 90A, अथापराधेयो स्थाली
पाकप्रयोगः, 92A, नृधौस्थालीप्रयोगः, 97B, इति भेदकामस्थालीप्रयोगः,
99B, अग्नेदानौमच प्रसंगात् स्मृत्युक्तत्वात् काम्येष्टिरभिधीयते ।

1659.

6201 अनादिष्टप्रायश्चित्तम् । *Anādīṣṭa-prāyaścittam*

Substance country made paper 6½ x 4 inches. Folia 8, 9 on a
page. Character Nagari of the nineteenth century. Appearance dis-
coloured.

Expansions for belated sacraments for a Brahmana boy
Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः ।

व्याचार्य उपनयनात् पूर्वदिने वदुना सच्च मङ्गलज्ञात प्राणा-
नायस्य तौर्थादि सकीर्ण्य अस्य कुमारस्य गर्भाधानादि चौलकर्मान्ता-
न्ताना सङ्काराणां कालातिपत्ति-दोषपरिहरद्वारा औपरमेस्वर-
प्रौढ्यार्थं प्रतिमङ्कारे पादलक्ष्णे चौलकक्षेत्रे अर्द्धलक्ष्णात्मक प्रायश्चि-
त्तम् कार्वाणयात्मक-गोनिष्कृते प्रव्यासायेन करिष्ये । मम कुमारस्य
गर्भाधानादि-चौलककर्मान्ताना सङ्काराणां कालातिपत्ति-दोषपरि-
हारद्वारा औपरमेस्वरप्रौढ्यार्थं अनादिष्ट-प्रायश्चित्तघोमं करिष्ये ।

3B, अस्य कुमारस्य द्वित्रितसिद्धा वेदाध्ययनाधिकारार्थं उपनयनमहं करिष्ये ।

4B, एव • त्रिथौ गर्भाधानपुस्तकनखीमन्तोन्नयनजातकर्म-नामकरण-
नियुक्तमग्राधप्राशनचौलकर्मान्ताना संस्काराणां कालातिपत्तिदोषपरिहारद्वारा
श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं प्रतिसंस्कारे षादष्टाक्षरौलाकरणे अष्टाक्षरं इयं प्रथाप्रायेण
ब्राह्मणद्वारा व्यापरिष्ये अस्य कुमारस्योपनयनाधिकार-सिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वर-
प्रीत्यर्थं षाक्षत्रयात्मकं प्रायश्चित्तं इयं प्रथाप्रायेण करिष्ये । अस्य कुमारस्य गाय-
त्र्यधिकारसिद्धिद्वारा श्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं अयुतगायत्रीजपं ब्राह्मणद्वारा करिष्ये ।
अस्य कुमारस्य कामवाद-कामाचार-कामक्षेपण-दोषपरिहारद्वारा श्रीपरमेश्वर-
प्रीत्यर्थं षाक्षत्रयात्मकं प्रायश्चित्तं ब्राह्मणद्वारा करिष्ये ।

Here ends the MS

1660.

2969 यद्मखप्रयोगः । *Grāha makha-prayoga.*

For the manuscript and the work see L. 4071.

On the details of the rites for the propitiation of the
nine planets

1661.

6316

One leaf—12×5 inches—with 18 lines in all

Containing a list of things required in *Smṛtadhāna*
(स्मार्त्ताधानसामग्री संस्कारकं पत्रं)

Copied in Samvat 1941.

शुभ सवत् १९४१ सुमार—बालमुकुन्देन लिखापित ।

1662.

3270 सामप्रयोग-मधुपर्कः । *Sāma-prayoga-Madhuparika.*

Substance country mud paper 8½×3½ inches Folium, one Leaves, 12
in all Extent in Golas 10 Character, Nagari in a modern hand Appearance, fresh

Colophon.—

इत्यस्य सामप्रयोग-मधुपर्कः ।

The mantra for offering Madhuparika, or, honey, ghee
and curd.

1663.

5070 \ कालाङ्गतिः । *Kalāṅgi*

Substance palm leaf 12½ x 1 inch 1015, 0 Line 6 0 on a page
Character, Uṣṣa of the nineteenth century Appearance, old and discoloured
Incomplete at the end

Beginning --

अथ यत्नमान प्रावृत्तिरिति निरुद्धम् ।

कालाङ्गति-पूर्वकमेतत्-दोक्षितोऽमनोचक्षुः यदि प्राप्तेन पथ्या
हमे दुःखप्रादवभूये ब्रह्माद्यमवधारय करी पुन मन्त्रमुगाजयोति
नयेत् ।

2B, इति सौमिकः कालाङ्गतिः समाप्ता 0 \ इति सौमिककालाङ्गतिः

The MS breaks off abruptly

There are nine leaves more, relating to expiations for
defects in the performance of a sacrifice

1664.

2481 दशशान्तिः । *Daśa-śanti*

Substance, country mark paper 9 x 4 inches 1015 4 Written on
the old only except on the 1st leaf Line 6 to 9 on a page Character
Uṣṣa of the nineteenth century Appearance fresh

Called दश शान्ति on the left hand upper margins of the
first two leaves

The benedictory text--

श्रु नो मित्रं प्र वदस्व • १, सद्यःप्राप्तं सद्यो भवतु • २, यद्वन्द्या
मयमो विद्वत्पुत्रः • ३, ॐ अथ वक्ष्याम्यरेदिता । कोर्ति एव • ४, ॐ
पूर्णमद पूर्णं मिद • ५, ॐ आप्यायन्तु भक्तानि वाक् प्रादयन्तु श्रोत्र • ६,
वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता • ७, ॐ भद्रोऽपि वातय मनः । ॐ शान्ति • ८,
ॐ भद्रं कर्णेभिः • ९, ॐ यो ब्रह्माविदधाति • १० ॐ नमो ब्रह्मादिभ्यो
ब्रह्मविदा-संप्रदायक भिभ्यो नमः • ११

अथ उत्तरशान्ति प्रारंभः । श्रु नो मित्रं प्र वदस्व • १, ॐ अतिक-

त्याग्रूपत्वादिभ्यस्त्याग्रमंथयात् • २ ; उंकारस्यायशब्दस्य दावेतो ब्रह्मणः पुरा •
Then the seven verses शानं परममुद्धं मे, etc., etc., contained in
the चतुःश्लोकोभागवतम् in No. 2176

These are the sacred benedictory texts, of which, the
vedic ones are ten in number:

1665.

2198. प्रतापनारसिंह वा संस्कारप्रकाश ।

Pratāpa-Nārasīṅha or Saṃskāra-makāśa.

This is a Devanāgarī manuscript very old in appearance measuring
8×5 inches. It is worm-eaten throughout—even in the leaves restored—
greatly damaged and defective.

It has two paginations. The first ends in leaf 26 with
the colophon :—

इति प्रतिष्ठान-पुरवासि-तोरोनारायणात्मज-रुद्रदेवव्रते प्रताप-
नारसिंहाख्ये संस्कार-प्रकाशे विदुषं प्रति स्व+से ब्रह्मानन्दो
पद्मव्यनुवृत्त्य उपासनाभिमतं यजमानं प्रति तावृषं विधुरं प्रति
च प्रयोगः ।

And the second ends in 74th leaf which contains the
colophon :—

इति प्रतिष्ठान-पूर्वासी तोरोनारायणात्मज-रुद्रदेवव्रते प्रताप-
नारसिंहाख्ये संस्कारप्रकाशे यतिसंस्कारे उपयोगिनिर्णयः समाप्तः
संपूर्णम् शके १७१८ वल-वामान्दे ।

Of the second pagination the first 8 leaves were res-
tored, of which 4 and 7 are missing. The mark of the
leaf after the 8th leaf restored, is lost in pasting. The next
leaf is numbered 9. Thence the old marks continue up to
38, of which 16 to 20 and 23 to 25 are missing. Then, the
leaf after 38 is corroded in both the right hand and left hand
sides, and the leaf mark is lost. Then 4 restored leaves
which are doubly paged 1 to 4 and 38, 39, 40, 41. Then

we have the original leaf marks from 10 to the end, of which again 62 to 67 are missing.

The manuscript contains only one section of *Piatapa-Nārasimha*—that on the ordination of a hermit, as directed in *Brahmanandi paridhātī*.

It begins :—

अथ सन्न्यासकर्तारं ब्रह्मानन्दोपज्ञितमनुसृत्य प्रयोगमगदमुच्यते ।
तत्रादौ उपासनाभिमुखं यजमानं प्रति तावुल्ल-विपुलं प्रति न
प्रयोगः । तत्रादौ नि-स्युहः सर्व्वेन शान्त इत्यादि लक्ष्यैर् युक्तं मन्त्र
सबोध्य
. . . उदमयनादौ प्रशस्त काले सन्न्यासमाचरेत् ।

Leaf 1 of the second pagination begins —

अथ यतिमञ्जारः ।

सिद्ध + + + पुत्रादिभिषयो वा भ्राता अधिकारसिद्धये वपनं कृत्वा
कच्छावरणे कुर्यात् । तत्र मन्त्रः । कुरियमाद्यतिसंस्तारे अधिकारायै लक्ष्म
यात्सकयायचित्तं लक्ष्मैकैक-गोविन्द्युर-मद्यद्वारा अहमाचरिष्ये ।

So the first gives the rules for the renunciation of the world by one who keeps the sacrificial fire called *upāsana* or by a widower keeping the same sacrificial fire, and the second treats of the severe austerities to be practised for getting oneself qualified for the order of *Sannyāsins*.

1666.

2208

Substance country made paper : 9½ × 4½ inches. Folia, 35. Lines 9 on a page. Extent in slokas 987. Character, Nāgara. Date Śaka 1751. Appearance, worm eaten.

It contains a number of works on the ordination of a *Sannyāsi*.

I Colophon :—

22B, इति प्रतिष्ठानपुरवासी वीरोनारायणात्मन-ब्रह्मदेवज्ञत-
प्रनापनारविंशाक्षसंस्तारप्रकाशे विदुषं प्रति सन्न्यासम्य ब्रह्मान-

न्दोयपञ्चमुदय उपातनादिमन्त यजमान प्रति तावृष विधुर
प्रति च प्रयोगः ।

For this word see the preceding number. It agrees with the last 1 ut

II Colophon —

19A, इति ब्रह्मानन्दोयप्रकरणे यतिसंस्कारे सन्तारापयोगो
निर्णयः समाप्तः ।

For the end of the word see l. 11 But the colophons differ

It begins —

तत्र आराधितादिनिषेध विप्रश्न तत्र श्रोताप्रया विच्छिन्नाद्येत्
पुनराधाना X एतं भूमाञ्जयन्त एता प्रायश्चित्तादि कुप्यात् ।

Topics —

27A, अथ केवल प्राभाषणेष्टि, अथ शोपायनानुमारि वेदान्तरष्टि
प्रयोग 30A अथ प्राभाषणेष्टि 33A इति चैतादिकर्तृक प्रति प्रयोगः
33A कपिलोक्त प्रयोग 34A अथातुर सन्नासो निरूप्यते 35B इति
आतुरसन्नासप्रकार 36B इत्यङ्गिरसोऽथ आतुरसन्नासप्रकारः 39B इति
धटपञ्चाशद्देवता 12A इति व्यासपूर्णाविधि अथात्र इतिहास 12B
इति श्रोविष्णुधर्माक्षरे दाक्षिण्यविष्णुसवादे व्यासपूर्णाविधानितिहास समाप्तः ।
अथ यतिसंस्कारे किञ्चिदुपयोगिनिरणयः तत्र यम 19A, इति ब्रह्मानन्दोय
प्रकरणे यतिसंस्कारोपयोगी निर्णयः समाप्तः ।

III Col —

53B, इति यतिसंस्कार कारिका समाप्ता ।

इति तोरोनारायण ब्रह्मानन्दोय सन्नासपञ्चति समाप्ता ।

It begins —

अथ यतिविषयः स्मृतयः ।

सन्नासो ब्रह्मण स्थान वैराग्यात् प्रकृतौ त्वयः ।

आगतं कैवल्यमाप्नोति तिसंस्कारा गतयः स्मृताः ॥ विष्णुः ।

The Post Col —

नववसुमज्जन्त्र विक्रमादब्दसखे १८८६ ।

युगधरनगपन्त्रे १७५७ शालिवाह्यात् मसौधे ।

धिमगिरिभवतीष्ट्या मार्गशीर्षासितायां ।

अलिखदिह सैन्ये भोदुगलि मायुरेश ।

मालीनी कृत ।

न १८८६

After the Post Col Statement there is, in a different hand, another short treatise entitled कलिसतरणोपनिषत्

After the Yajurvedic Santipatha the Upanishad begins
वापरान्ते नारदो ब्रह्माख्यं प्रति जगाम कथं नु भगवो मां पर्यटन् कलि सतर
वेद्यमिति स हो वाच ।

साधु दृष्टोस्मि सर्व्वभूतिरक्षस्य मोघ्यं तच्छ्रुत्वा येन कलि सतरिष्यमि ।
भगवत आदिविष्णोर्भासेति ।

Col —

इति छण्डयजुर्वेदे कलिसतरणोपनिषद् समाप्तम् ।

On the left hand upper corner of every leaf, there is written न० प०, which is the abbreviation of Sannvasa paddhati

On the obverse of the first leaf —

अथ तीरोनारायणकृत सन्यासपद्धतिं लिख्यते ।

On the reverse of the last leaf —

इति सन्यासपद्धति समाप्तम् ।

1667

1975 सन्यासपद्धतिः । Sannyāsa p addhati

From Pratapt Nhasinha by Gundadewa Bhiksha, son of
Puro Nūyana

Substance country made p per 10x1 1/2 inch 101a 20 Lines 1
14 on a page Extent in folios 1000 Character Nagari Date Samvat

1635. Appearance, old and discoloured. Complete in 26 leaves. The 11th and 15th are missing.

See L. 13, which describes the work under the name of *Yatisaṃskāra*, the funeral rites to a Yati, which forms the last of the topics.

It clearly follows Brahmānanda's work on the subject and quotes very often *Bahvṛca Parisiṣṭha* and *Smṛtyartha-sāra*.

Topics :—

10A, इति प्रतिष्ठान-पुरवासी तोरोनारायणात्मन-रुद्रदेवज्ञते प्रतापनार-
निंहे संस्कारप्रकाशे विद्युं प्रति सद्गमसो ब्रह्मानन्दीय-पद्मव्यनुद्वय उपामनाप्रि-
मन्तं यजमानं प्रति तादृष्टं विधुं प्रति च प्रयोगः ।

12A, अथ बोधायनानुनारी वैश्वानरेष्टिप्रयोगः ।

23A, इति बोधायन-श्रौतक-यमस्मृत्यनुसाय्याचारानुष्ठोतो-नारायण-
नलिप्रयोगः ।

24A, इति नामरखड्यानुसाय्याचारानुष्ठोत आराधनाप्रयोगः ।

अथ यतिसंस्कारे किञ्चिदुपयोगिनिर्णयः ।

The last Colophon :—

इति प्रतिष्ठानपुरवासी तोरोनारायणात्मन-रुद्रदेवज्ञते प्रताप-
नारसिंहाख्ये संस्कारप्रकाशे यतिसंस्कारे उपयोगिनिर्णयः ।

Post Col. :—

मंवत् १८३५ वैशाख शुक्लैकादश्या काशीनाथेन ।

1668.

2088.

Substance country made paper. 9½ x 4½ inches. Folio, 19 Lines, 9 on a page. Extent in Slokas, 363 Characters, 25gara Appearance, discoloured Date, Surat 1663 Appearance discoloured Complete

All the leaves of the MS. contain the abbreviation सं प apparently for सद्गम पद्धति or सद्गम प्रयोग. But it relates to the obsequial rites for a hermit.

It begins:—

ममदने तथा मातं शिवं ममामोचनम् ।
 आनन्दलाभमाचार्यं मातरं पितरं तथा ॥
 विद्येश्वरगुरुं चापि प्रणिपत्य वचाप्रमम ।
 विरक्तानां च ममामप्रयोगस्तु निरूपित ॥
 इदानीं यतिसंस्कारः प्राप्स्यतेत्या निरूप्यते ।
 तत्र दौघाधनः । यतिसंस्कारविधिं ध्यात्वास्थामः ॥

First it explains the obsequial rites, then gives the details of their performance, from the burial to the last ceremony on the 12th day

8A, इति यतिसंस्कारप्रभृति-आराधनान्तोपशोधि-निरूपणम् ।

10B, the last Colophon.—

इति नामरत्नखण्डानुसार्थाचार्यानुग्रहोक्ते आराधनप्रयोगः ।

11Jidhana means the worship of the Yiti on the 12th day from his death.

7B, एकादशेऽपि पार्श्वेऽप्यर्च्यं दत्तश्रीऽहनि आराधनमिति यतिसंस्कारः पश्यतौ ।

It ends:—

माधुसूतानाञ्च पादप्रक्षालनपूर्वकं मत्पादिभिरभ्यर्च्यं भोजयेत् ।

The Post Colophon Statement.—

भवत् १८६३ श्वेत् वद्य १ भीमवासरे काशीं आचार्योपनामक-
 प्रभुभावेन लिखितं आद्य परार्थं च ।

1669.

3286. सच्यासपद्धतिः । *Sanyāsa-paddhati.*

Substance, country made paper 11 x 2 1/2 inches. Folio—the first sixteen

tury Appearance discoloured

Topics —

1B or 17B, यतो सिद्धि प्राप्तस्य एकादशेऽङ्गि पार्ष्ण्यं तत्र प्रयोगः .
 2B or 18B, पञ्चादश शिष्य कर्त्ता चेत् नद्यादौ यच्चोपवीती एव आत्मान
 तर्पयामि . ऋद्धमेव प्राणानायम्य देशकालौ स्मृत्वा
 ब्रह्मभूतस्य गुरो प्रयन्दादि प्राज्ञाधिकारसिद्ध्यर्थे [पार्ष्ण्यश्चाङ्ग करिष्ये इति
 सकल्प्य , 4B or 20B, ततो द्वादशेऽङ्गि नारायणबलि कुर्यात् । तत्र प्रयोग
 एकादशे द्वादशेवेति विहितकाले शुचि स्नात्वा देशकालौ सकौर्त्थ ब्रह्मभूतस्य गुरो
 सिद्धिदिनादारभ्य द्वादशे वेति विहितकाले शुचि स्नात्वा देशकालौ सकौर्त्थ
 ब्रह्मभूतस्य गुरो सिद्धिदिनादारभ्य द्वादशेऽङ्गि विष्णु केशवादि द्वादशरूपिणो
 गुरो सम्भावितसर्वपापक्षयपूर्वक विष्णुलोकावाप्तिद्वारा श्रीपरमेश्वरनारायण
 प्रीत्यर्थं नारायणबलि करिष्ये इति सकल्प्य , 5B or 21B, अस्माधानान्ते
 समिद्धपनाद्यक्षिपमाणे नारायणबलिहोमे देवतापरिग्रहार्थमन्वाधान करिष्ये
 0A or 25A, अथ वै पुद्गलो नारायणो कामयतीत्यादिकानौपनिषद्भागान
 आवयेत् , 12A or 28A, नारायणबलिप्रयोग , 12A and 28A, अथ
 द्वादशाहे वा यथाचार समाराधन , 13A or 29A, अथ प्रकारान्तरे-
 ष्वाराधनविधि , अथ त्रयोदशेऽङ्गि समाराधनविधिप्रारम्भ ।

The Last Colophon in 14B —

इति सप्तगसविधि समाप्ता ।

1670

6507 यतिपरमहंसाङ्गिक । *Yatiparamahamsāṅgika*

Subject country made paper 10×1½ inches 10la 1) Lines 9
 per page Extent in 10las 200 Character modern Nagari Appearance
 fresh Complete

It relates to the daily duties of recluses, called Yati
 and Paramahansas

It begins —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ यतीनां परमहंसानामाङ्गिकं लिख्यते ।

ज्ञानं कुर्याद्यथाशक्ति यतिर्युक्तः समाहितः ।—

ततः सतारके काले तत्पुस्तोत्पन्नयुतः । १ ।

आनाथे मदमादाय दण्डश्चैव कमण्डलुः ।

अभावलोकयन् गच्छेदनुदिमपदकम् । २ ।

गङ्गातीरे समासाद्य पाणिपादौ तु शोधयेत् ।

अथाचम्य मरुत् प्राणानाम् प्रथमेज्जलम् । ३ ।

तीर्थाभिवादको दण्डभूलाद्याभ्यामनुपमात् ।

अथ सृष्टेर्दमितामेतिममे तद्विपर्ययात् । ४ ।

It consists of 141 verses in the anustup metre

End —

चतुर्दशभिरनन्तं अत ऊर्ध्वं तथैव च ।

प्रवरे सर्वलोकाश्च केशामूले व्यवस्थिताः । ४९ ।

कथितं मुनिमुखैस्तु श्रोत्रं दण्डस्य सप्तमम् ।

इति दण्डस्तोत्रम् इति आह्निक सम्पूर्णम् ।

1671.

2707 मण्डलदेवताः । *Mandala Devata*

Substance cotton made paper 2½ x 4½ inches Folio 8 Lines 20 on
page Extent 11 folios 50 Characters Vācars of the eighteenth century
Appearance discoloured Complete

Colophon —

इति मण्डलदेवता ।

It begins —

अथ मण्डलदेवता । तत्र मध्ये ब्रह्मयज्ञानं गोम् । तत उदीची-
मारम्भं वायव्योपर्यन्तं सोमादयो वाचन्ता अष्टौ लोकपाला स्थाप-
नीयाः । तद्यथा व्याख्यायस्व गोतमो गायत्री सोमा उत्तरे ईशाना
वा । इत्यादि ।

On the obverse of the first leaf it is called " सर्वतोभद्र
मण्डलदेवता ".

1672.

2400

Substance foolscap paper 8½×4½ inches. Folia 2 Lines 31 on a page
Extent in slokas 50 Character, Nagara Appearance, discoloured

It contains directions for invoking various deities presiding over various parts of sacrificial circles called Sarvato-bhadra-mandala and Langato-bhadra mandala

It begins —

अथ मण्डलदेवता । मध्ये ब्रह्मभक्षान गौतमो वामदेवो ब्रह्मा
चिह्नं ब्रह्मावाहने विनियोग ।

2A, लिङ्गतो भद्रे विशेष ।

असिताङ्गाय भैरवाय • हृदभैरवाय चण्डभैरवा •

मण्डले देवताहवन्म् ।

ॐ ब्रह्मणे स्वाहा सोमाय स्वा • इशानाय • इन्द्राय • till
the end It closes with the following words —

खिलकृदादिद्यौमशेष समापयेत् ।

1673.

0490 (1) सर्वतोभद्रदेवता । *Sarvato bhadra devata*
and

(2) लिङ्गतोभद्रदेवता । *Langato bhadra devata*

Substance country made paper 10½×5 inches Folia 6 Lines, 8 on a
page Extent in slokas, 100 Character Nagari of the nineteenth century
Appearance fresh but repaired Complete

(1) 5A, इति सर्वतोभद्रदेवता ।

Beginning —

अथ सर्वतोभद्रदेवतास्वायनविधि ।

अथ शुद्धमन्त्रावेद्यो सर्वतोभद्र लिखिम् ।

तद्धेखनप्रकारस्तु हेमाद्रौ खान्दे उक्त ।

• ततो यजमानान्वित आचार्य वेद्यां सर्व्वानो-भक्ते मण्डलदेवता-
भ्यापयेत् । तद्यथा—

देशकालो सकौशं अमुक[]ग[]भृत[] प्रद्यादिमण्डलदेवता-
भ्यापन पूजनस्य करिष्ये इति सङ्कल्प्य कृत्वा अर्घ्यं मध्ये कर्णिकाया
र्द्धं प्रक्षयञ्जान • भुवः स प्रक्षयं नमः प्रक्षयसाराह्वयामि
भ्यापयामि । २ । नमस्यामि—

(II) 5A, अथ लिङ्गतो भक्ते देवविधेयः । तदाद्य पूर्वं नमः कृत्वा,
etc, etc

Colophon —

इति लिङ्गतो भक्तदेवता[] समाप्ता ।

After the colophon there are three lines

1674.

6166 वायुमण्डल । *Viruṇḍa Mandala*

Being an extract from Dāmodra's *Thikkur's* work

Substance country etc paper 10×4½ inches Fols 3 Line 12
10 on 5 p 160 Extent in Slokas 200 Character & era of the eighteenth
century Appearance of land & leaf Complete

Colophon —

इति दामोदरठक्कुरकृत विबन्धस्यो वायुमण्डलप्रकारः ।

On the drawing of a mystic circle dedicated to Viruṇḍa

Beginning —

वीरस्य ।

मन्त्रपतो मण्डलकरस्य दर्शयति । योऽशारमिति । ततश्च मण्डले
कर्त्तव्ये अष्टदशाक्षरपद्मं योऽशारमिति कुर्यात् तस्य परितो
मध्यमस्तक चतुर्मुख चतुर्द्वारं चतुर्भ्यो योऽशारमिति कुर्यात्, etc, etc

1675.

2669 *The Same*

Substance country make paper $10\frac{1}{2} \times 5$ inches Folio 3 Lines 18 on a page Extent in slokas 80 Character, Nagara of the eighteenth century Appearance fine Complete

The MS begins with the enumeration of the deities and then respective positions in the diagram of Varuna, in verses Then it proceeds to explain some tract on the subject of the drawing of Varuna mandala, of which it quotes *Pratikas* only The MS contains the diagram also

It begins —

अथ वाङ्मण्डल देवतास्थापनम् ।
 वाङ्मणे मण्डले लेख्या पञ्चविंशतिकोऽङ्गाः ।
 मध्यकोऽङ्गे तु ब्रह्माण्य सोममुत्तरकोऽङ्गे ॥ १
 शिवमीशानकोऽङ्गे तु इन्द्र पूर्वोऽङ्गिकोऽङ्गे ।
 अग्निर्वायुश्च यम पूज्यो नैर्ऋत्ये निर्ऋतिस्तथा ॥

The first leaf is taken up with the enumeration of the deities and a figure shewing their respective positions in the diagram

Col —

इति वाङ्मण्डलदेवताः ।

2A, begins —

वाङ्मण्डलव्याख्या । अस्यार्थः । वदेति कथिककेशरदत्ताय
 वदित्वा मण्डलात्मक मण्डल चतुष्टयमित्यर्थः । यत्तु कृत्वा कर्त्तव्या
 केशरदत्ताय वदित्वा मण्डलपञ्चकमुक्त तद्वदत्ताय योर्विभक्त
 देशस्थापनार्थं यदा चतुर्हस्तप्रमाणक मण्डल वाङ्मण्डलं कुर्यात् ॥

It ends —

कपोलाः कोऽङ्गिकोऽङ्गिकाः प्रत्येकं यथाशोभं त्रिवर्गभूमितः कार्यं
 वाङ्मणे खल्वापेक्षया वदित्वा ।

Col —

इति वाचस्पत्यस्य सभाषा ।

The last leaf contains the diagram

On the obverse of the first leaf there are two figures under the heading —

मकोनपञ्चाशत्पदं वृक्षवाक्यममृतं पद्यम् ।

1676

6256 The Same

Substance country made paper 6½x4½ inches Folia — 1 row 2 on a page Extent in slokas 20 Character modern Nagara Devanagari 1927 Appearance fresh Complete

On the drawing of the mystic diagram sacred to Vajras

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः । अथ योऽष्टाक्षरं लिखते ।— त्रिचक्रं चतुरस्रं
माधयित्वा प्राग्वहदक्षिणोत्तराभिर्गवरेषां तदेव चतुर्वर्गं
कृत्वा । तानि च पदानि प्रत्येकं नवनवार्कानि सम्पद्यन्त तदा
वहिरन्यपत्तिषु चतुर्विंशु पार्श्वयोः कोटकोट्यात् इष्टं इयं इयं तदा
मध्यकोट्यानि चत्वारि मार्जयित्वा तदुपरिपत्तिषु चतुर्विंशु
पार्श्वयोः कोटकोट्यात् अथ तदा प्रतिदिशं मध्यकोट्यात् इयं
मार्जयेत् । तेन चतुर्विंशु षट् षट् पदानि चत्वारि द्वागणौ मय
द्यन्ते ।

Colophon —

इति इदमेव वाचस्पत्यस्य सभाषा ।

Post Colophon —

संवत् १८२७ आषाढमासे शुक्लपक्षे द्वितीया शुक्रवासरं वास-
मुकुन्दन लिखित ।

1677.

9281-9282.

Substance, country-made paper 8X5 inches Folia, 5 (5-9) Lines, 10 on a page Extent in slokas, 50. Character Nāgari Appearance, tolerable Incomplete

This incomplete MS. contains in leaf marked 5, the concluding portion of *Saṁdhya-prayer*, and the remaining leaves marked 5, 6, 7, 8 and 9 contain *बलिबैश्वदेवनित्यश्राद्धविधि* to the end of the *Tarpanavidhi*.

1678.

6460.

Substance, country-made paper 11X4½ inches Folia, 33 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 750 Character, modern Nāgari Date, Samvat 1915 Appearance, fresh Complete

Directions for the daily prayers of a Brahmana.

Beginning.—

श्रीगणेशाय नमः । अथ सन्ध्याप्रशस्ता ।

तत्राह योगी शास्त्रवत्का ।

अत ऊर्ध्वं प्रवक्ष्यामि सन्ध्यापासनविधिं यम् ।

अक्षोरात्रस्तौ पापैर्यागुपास्य प्रमुच्ये ॥

It ends by giving directions for the worship of *Gāyatrī*.

End :—

गायत्री परमं जगत् गायत्री परमं तपः ।

गायत्रीस्तविद्यामो विप्रो वेदपट्टनित् ॥

प्रापयित्वा मन्त्रलोकं कुलानामेकविंशति ।

ब्रह्मलोकमर्तिकम् विष्णुलोकं न गच्छति ॥

इति गायत्रीविधानं सम्पूर्णम् ।

Post Colophon :—

शुभं । राम । संवत् १८१५ अषाढमासं कृष्णपक्षे तिथौ ६
भृगुवासरे ।

1679.

9761 **सन्ध्यापद्धतिः ।** *Sandhyā paddhati*

Substance country made paper 8x11 inches Folia 16 Lines 26
on a page Extent in folios, 96 Character, Vāgara Date Sam 1817 Ap-
pearance old Generally correct Complete

शिवमासे शुक्लपक्षेऽष्टम्या शुद्धवासरे ।

सन्ध्यापद्धतः लिपिकृतधनुषधरौ ग्रन्थौ ।

ब्राह्मण संवत् १८१७ ।

1680

9882 **सन्ध्याविधिः ।** *Sandhyā-vidhi*

Substance country made paper 8x11 inches Folia 42 Lines 26 on a
page Extent in folios, 100 Character Vāgara Date Sam 1818 Ap-
pearance, tolerable Generally correct Complete

संवत् १८१६ समवे कार्तिकहृदये ३ भृगुवासरे लिखितमिदं पुस्तकं ।

1681

1976 **श्रीसूक्तविधिः ।** *Śrī Sūkta vidhi*

Substance country made paper 10½x7½ inches Folia 9 Lines, 16
on a pag Extent in folios, 90 Character Vāgara Date Samvat
1819 Appearance old and discoloured Complete

Colophon —

इति श्री (the name blurred over with ink)
भट्टेन रचिता मद्योपेत श्रीसूक्तपद्धतिः सम्पूर्णा ।

Post Colophon —

संवत् १८४८ मिति भादो वदि १३ शुद्धवासरे लिखित्वा काश्या
मध्यमद्वारा ।

Beginning :—

माझे मुझ्जे चोत्याय घोषदन्तधावनादिक क्तावा आत्वा सन्धा-
दिक क्तावा गृहमागत्य, etc , etc , etc.

1682.

8511 श्रीसूक्तविधान । *Śrī-Sukta-vidhāna*

With the commentary by Vaidhanātha Paṇḍurāṇḍa

Substance country made paper 11x5 inches Fols. 10 Lines 8 per
page Latent in sh. kas. ॐ Character, modern Nāgarī Date Suprat
1861 Appearance fresh Complete

Śrīsukta as used in ritual

Colophon :—

इति श्रीमत्पायगुडोपाख्यमहादेवात्मज-वैद्यनाथविरचित श्रीसू-
क्तविधान सध्याख्यान समाप्तम् ।

Post Colophon —

श्रीसंवत् १८६१ भाे व्यापाद स दो ४ वार मङ्गल । मालवीय-
बालमुकुन्दस्येदं पुस्तक ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नम ।

सकलदुःखितदात्र पार्वतीप्रेमपात्र ।

अखण्डललितगात्र विश्वनाथैकपुत्रम् ॥

रचितविविधचित्र हेमभूषाविचित्र ।

मखिखचितसुगात्र भौमि मखाख (१) पत्रम् ॥

The object of the work —

श्रिय प्रणम्य तत् सूक्त विधियन्त्रादिसयुत ।

पायगुडो वैद्यनाथो व्याचष्टे नास्तुष्टये ॥

चतुर्विध श्रिय' सूक्त वेदभेदास्तु यद्यपि ।

हिरण्यवर्णमित्याद्य भूतपत्तयर्चनादिमम् ॥

रघे अक्षेयिति चतुर्कर्म बोध्य द्वितीयकम् ।

आयतीयं तृतीय च चतुर्थमथ मष्टम् ॥

त्रिय धातुर्मयि चेहि तथाप्यासे शिनेरुखा ।
 विष्णुधर्मात्तदे प्रोक्त आमदग्न्याय पृच्छते ॥
 पुष्करेण नृपेयैतत् प्रोच्यतेऽथ समाश्रय ॥
 एव मन्त्र समाचक्ष्य देवलोप्योविबर्जनम् ॥
 प्रतिवेद अग्न्याय पादो गगनपामजः ।
 योऽस्मात् प्रतिवेदश्च श्रेय लोप्योविबर्जनम् ॥
 अस्मिन् लोके घरे वापि यथाकाम द्विजस्य तु ।
 प्रतिवेदे समाचक्ष्य ओस्मात् पुष्टिवर्जनम् ॥
 शिरण्यवर्णा हरिलोमश्च यस्मिन् द्विजः ।
 योऽस्मात् कथित पुष्पमृगवेदे पुष्टिवर्जनम् ॥
 नरो अक्षेभु वाजेति चतसस्तु तथा ऋचः ।
 ओस्मात्तन्तु यजुर्वेदे कथित पुष्टिवर्जनम् ॥
 अथतौय तथा साम सामवेदप्रतिष्ठितम् ।
 त्रिय धातुर्मयि चेहि प्रोक्तमायवर्ज्ये तथेति ॥
 तत्र शिरण्यवर्णमिति सूक्त लिख्यते स्पष्टतयै ॥
 शिरण्यवर्णा हरिणी सुवर्णा रजतचर्णा ।
 यज्ज्ञा शिरण्यवर्णा लोप्यो जातवेदो म आवह ॥ १ ॥

There are 15 Rks and 10 slokas, about the Phalaśruti, making the number 25, after which the Vidhāna begins —

- 4B त्राक्षे भुङ्क्षन् चोत्थायवर्षक प्रातिवधाय च ।
 क्षात्वा संध्यादिकं ज्ञात्वा ऽहमागत्य तत्परः , etc , etc
 6A अग्न्योपरिहारार्थं लोप्योपुत्रादि-ऋद्धये ।
 ओस्मात्तस्य अथ कुर्वे नित्य नैमित्तिक परः ॥

The commentary explains only the difficult and disputed portions of the ritual with much elaboration as in fol 7 —

अथ न्यामविषये केचिदाहुः हृदयाद्यधिकरणक मन्त्रविशेषकर्मकन्यासे
 कार्यं यथा हृदयादिपद चटक भावि तथैवाङ्गुल्याधिकरणक-तन्मन्त्रविशेषक-
 166

.संस्कृत्यामे कार्याङ्गुलादिपदमपि घटकं भवतीत्यङ्गुलाभ्यां नमस्तर्जनीभ्या इत्या-
दिन्याम इति तप्त आनामोवादितांशेः प्राग्दादिनिर्वाधेय निरोधान् ।

77A इत्येवं कथितं सर्वं विस्तृतं तं प्रसिद्धम् ।
दोषायनेन यत् प्रोक्तं तदथो लिख्यते इहम् ।

अथातः श्लोकान्यं व्याख्यास्यामः ।, etc., etc.

In foll. 79B-97A, we have, in Tripundra form the Rks and the Phraṣṭuti ślokaś, along with their commentary, at the end of which we have.—

यच्चविंशत्युपानाद्य व्याख्यानं सप्रमाणकम् ।
यथामति मया प्रोक्तं प्रीयता श्रीस्तुतस्त्रिम् ।
अथ वक्ष्ये स्पष्टतायै प्रयोगं सप्रकारकम् ।
क्रमं प्रोक्तं पञ्चतिस्यमावृत्य इहम् सारम् ।

This portion is in prose

It ends :—

आनन्दकानननिवासि-जनायगण्य-
श्रीविन्दनाथ-पदपंकज-पदपदेन ।
श्रीवैद्यनाथ विदुषागकलापयुक्तं
श्रीसूक्तभाष्यममलं कृतमीश्वरुष्यै ॥

1683.

3205. मनुसूक्तविधानम् । *Manu-Sukta-vidhānam*.

Existence, country made paper 8½ x 4 inches Folio, 4 Lines, 11 on a page. Extent in ślokaś, 80 Character, Nāgara of the seventeenth century Appearance, old and worn 1 Complete

It begins :—

अथ मनुसूक्तविधानमापद्यते ।
यस्ते मन्यो इति सप्तमं ऋचस्य प्रथमं सूक्तं तदसौ मनुर्देवि
मनुर्देवता त्रिष्टुप् छन्दः इत्यादि ।

A ritual based on Rv. X 83. 84, each having seven

Rks

1A, महाशत्रुपराभवार्ये द्वादशशतम् पुरस्सरणम् । मध्यमशत्रुपराभवार्ये द्वादशसहस्रं । सामान्यशत्रुपराभवार्ये द्वादशशतम् भास्त्रणेन तु प्रयोक्तव्यम् ।

1684.

3269. *The Same.**From Vimiyoga-dīpikā.*

Substance, country-made paper 10½ x 6 inches. Folio 6. Lines, 16 on a page. Text in slokas, 170 Characters Nagari of the nineteenth century. Appearance, discoloured. Complete.

3B. *Colophon* —

इति श्रीविनियोग-दीपिकाया मन्युसूक्तविधानम् ।

Vimiyogadīpikā seems to be a ritualistic compilation, known only in this fragment. The *Manyusūkti* is also given at the end. For the *Vidhāna* see Cs Vol I, No 513.

1685.

3015 दत्तपुत्रविधिः । *Datta putra vidhi*

Substance country-made paper 19½ x 11½ inch. Folio 7. Lines 7 on a page. Text in slokas, 100. Characters Nagari in a modern hand. Appearance fresh. Complete.

On the ceremony of the adoption of a son

It begins :—

अथ दत्तपुत्रविधिः ।

पुत्रकष्टे कृते यज्ञाप्रप्तौ दत्तपुत्रस्वीकारं कुर्यात् । तत्र याज्ञा-
याज्ञविदेकः । सपिण्डेषु गोत्रेषु आढ्यपुत्रो मुख्यस्तदभावे अन्य-
सपिण्डः सगोत्रस्तदसम्भवे त्वन्यः तथापि दौहित्रभागिनेयौ इत्यर्थः
इति सर्व्वेनमतमिच्छादि ।

1B, अथ पुत्रपद्विहविधिस्ततो बोधायनसूत्रे, 2A, अथ प्रयोगः,
3B, आश्वलायनानां तु श्रौतकोत्तरीत्या प्रविद्यन्तः कार्य्यस्तत्र मूलवाक्यानि सङ्ग्राह-
कीस्तुभे श्रेयानि, 6A, अथ दत्तकस्य विवाहाद्यपयोगि-गोत्रादि-निर्णयः, 7A,

Colophon :—

इति दत्तविधानं समाप्तम् ।

ओलम्पोन्टसिंहार्यमस्तु ।

1686.

304. अहिताग्नेरन्त्येष्टिप्रयोगः । *Ahitāgne-antyeṣṭi-
prayoga.*

Substance, country-made paper 9½×4½ inches. Folia, 88. Lines, 10 on a page. Extent in slokas, 1760. Character, Nigara. Date, Sam 1819. Saka 1684. Appearance, old. Prose. Generally correct.

This is a chapter of Samskāra prakāśa, a comprehensive treatise on Vedic rites, called also Pratāpa Nārasimha. It relates to the observances on the death of both, who has kept the sacred fire, and who has not. A fragment of this chapter comprising 8 leaves only, is noticed in L. 38.

It ends thus :—

वक्ष्यमाणाहिताग्निदहनप्रकारेण अश्रानायतनं खनित्वा गर्ता-
दिकं च कृत्वा इत्यादि आहिताग्निवत् ॥ इमिमावाच्याज्यतो (?)
बुद्ध्यादित्वं च उपासनामात्रेव ।

समाप्तमिदं पुस्तकं ।

संवत् १८१६ शके १६८३ चैत्रकृष्णभौमे शुभम् ।

After the date of the MS. follows in a different hand, Palāśaprakṛtīdāha which breaks off abruptly at पश्चामृतमन्त्रे

87 A. इति प्रतापनारसिंहाख्ये संस्कारप्रकाशे अनाहिताग्नेरन्त्येष्टिप्रयोगः ॥

अथान्धलायनानां ॥ अनाहिताग्नेरन्त्येष्टिप्रयोगः । प्रायश्चित्तादिपूर्ववत् ॥

पश्चामृतमन्त्रे ।

1687.

6195 अहिताग्निमरणविधिः । *Ahitāgni-marana-vidhi.*

Substance, country made paper 10×4½ inches. Folia, 4. Lines, 12 per page. Extent in slokas, 140. Character, Nagri of the nineteenth century. Appearance, fresh.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथाहिताग्निर्मरुतमयादारभ्य दाहकम्भं लिप्यत । तद्यथा अथ
युक्तापक्षे साय होमानन्तरं रात्रौ यजमानस्य मरणाशङ्कायां तदै-
वामि विदुष्य प्रातर्हमि कार्यम् ।

It ends abruptly

1688.

0131 प्रेतमञ्जरौ । *India Manuscript**By Chaita Mishra**Beginning —*

श्रीगणेशाय नमः

अथ निरुपेरोर्द्धदेहिनेतिकथयताविधि ।
नमस्कृत्य हृष्यतीव जगतकाम्यकारण ।
लिप्यते बालबोधाय आरुप्यद्विमुत्तमाम् ।
नानास्मृतिनिबन्धानां मतमालावद् धीमता ।
क्रियते आहुतिश्रेष्ठं सस्तिमा प्रेतपद्धतिम् ।

1689.

10140 प्रेताधान । *India Manuscript*

8 6 1 1 country made 14pc 9 4 x 4 r 1ev folia 8 L c 1 1 on
o 1 sheet in folia 10 Character Nāgara of the eighth century
Vigrahae old and discoloured Complete

*On funeral rites**Beginning —*

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ प्रेताधानमुच्यते । यो अश्वत्थ शमीगर्भ इत्यग्नौ आहरति ।
अम्नाद्वयवाहादित्यभिमन्त्र्य आयु मे घेहीत्यस्य तदभावो योत्रि
चाया सदराहते + + जमान इत्यस्य वा लोपः । (१) ।

No coloration

(1826)

1690.

6129 अन्त्येष्टिपद्धतिः । *Antyeṣṭi-paddhati.*

By Devanātha, son of Prāyanātha.

Substance, country-made paper . 10½×1½ inches Folia, 60 Lines, 9 on a page. Extent in slokas, 1200. Character, Nagria of the nineteenth century Appearance, old and worn out Complete

Beginning:—

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य परमात्मानं गणेशं कामदं शुभम् ।

सर्वेषामुपकाराय तगोम्वन्त्येष्टिपद्धतिम् ।

व्यासब्रह्मरुणं पित्रादिकं ज्ञात्वा पुत्रादिभिर्भक्षीर्थे नीत्वा प्रायश्चित्तं
कारयेत् ।

End:—

सत्याननेकानालोक्य प्रायनाथस्य सनुना ।

देवनाथेन रचिता काश्यामन्त्येष्टिपद्धतिः ॥

Colophon:—

इति श्रीप्रायनाथात्मज-देवनाथ-विरचिता अन्त्येष्टिपद्धतिः समाप्ता ।

1691.

245A. अन्त्येष्टिपद्धतिः । *Antyeṣṭi paddhati.*

Substance, country-made paper . 10×1½ inches Folia, 81 Lines, 9 on a page Extent in slokas, 1200 Character, Nagaria Date, Sept 1885 Appearance, fresh Complete

A priests' manual for all the obsequial rites to be performed from the day of death to the end of the year, including Sabhamarana or cremation of females along with their deceased husbands

The forms of the ceremonial are, however, different from the forms in vogue in Bengal.

It begins:—

श्रीगणेशाय नमः ।

अन्तिष्टोपद्धति । सर्वेषामुपकाराय तनुतेऽन्त्येष्टिपद्धति । १ ।

अ[र]सब्रह्मरुणं पित्रादिकं ज्ञात्वा पुत्रादिभिः । अथ स्मार्त्तामृता-

धानम् । अ[1]विमनम् । प्रागायाम । अद्येत्याद्येव गुण
विशिष्टायां पुण्यतिथौ । अपसव्य गोत्रम्यामुक्तेतस्य उच्छिन्नामेदा
दार्पे स्मार्तम्यताधान कर्मिणे । अरक्ष्योदरदक्षिण प्रेतमाणि दत्त्वा
व्ययन्त (Rv III, 29, 10) इति समारोपमन्त्र पुत्रादिर्जपेत् ।
व्ययन्ते योनि रपि खरमन्त्रार मन्त्रत् ॥ (?) आवमथ्यामे पश्चाद्
पस्यामे जुह्वतो इति मन्त्रेण भयित्वा आवमथ्यामे स्थापन । स च
मन्त्र ।

यस्यापोऽमे जुह्वतो मरसकाभा

सङ्गन्त्ययन्ते यममानधाम ।

अरा तु ते हविषत् पादनायते

स्वर्गं लोकेभिमन्त्रे प्रेतये नु ॥

इति मथन-मन्त्र ।

It ends —

अथ द्वादशाहे सपिण्डीकरणश्राद्धे तन्मध्ये आसन भाजन प्रद
क्षिणान्धूनातिरिक्तान्तत् सर्वं परिपूर्णंतास्तु । अस्तु परिपूर्णं आम
न्त्रैरिन्द्र दान इधामेव गोमवेद(?)तेषां वा उभयतो प्रसयति अनेन
सपिण्डीश्राद्धयज्ञेन पीतर स्वरूपी न यस्य स्मृत्वा(?)आश्रुतायै
नम (?) गपायै नम गदाधराय नम पुण्डरीकाक्षाय नम विष्णवे
नमः । गद्याक्षतश्राद्धफलमस्तु ।

Col — इति श्रीमपिण्डीकरणश्राद्धयज्ञप्रयोग ॥ ६॥ मितौ कुवार सदि
८ न १८८५ ।

*The MS has at the beginning two leaves which
begin —*

श्रीगणेशाय नम अथ शाला अथेन श्राम्यपादयति, etc

And — श्रीं अमो ह वै देवाय हत कुम्भप्रेष्ठ तस्मा सतदर१११ सम्भद्रपन्ति
क्षिप्रेष्ठ इम ऋच बुद्धोदिति तस्मादराद्यो गाव उपानद्वा उपमुच्यते ।

इति शाला समाप्तः ।

शुभमस्तु । श्रीराम ।

The subjects treated of —

इति सक्षेपता सङ्गमनविधि — 6B, अथ पञ्चकमरणविधि — 6B,

इति पञ्चाङ्गति — 7B, इति अन्नपुराणोक्त पञ्चकविधानम् — 9A, अथ

पञ्चदानम् — 11A, इति प्रथमदिनकृत्यम् — 16A, अथ अस्त्रिसञ्चयन-
 विधि — 16A, अथ अस्त्रिसञ्चयनश्राद्धविधि — 17B, इति द्वितीयदिन
 विधि — 21A, अथ तृतीयदिनकृत्यम् — 21A, अथ चतुर्थदिनकृत्यम् अथ
 पञ्चमदिनकृत्यम् — 21B अथ षष्ठदिनकृत्यम् — 22A, अथ सप्तमेष्टि-
 कृत्यम् — 22A, अष्टमदिनकृत्यम् — 22B, अथ नवमदिनकृत्यम् — 23A,
 अथ दशाष्टबलि — 23B, इति दशाष्टविधि — 24B, अथ एकादशाष्ट-
 कर्तव्यता लिख्यते — 24B, अथ विष्णुतर्पणम् — 26A, इति दशोत्सर्ग —
 37A, अथ महेकौदिलश्राद्धम् — 37A, अथ दशमश्राद्धम् — 39A,
 अथ महेकौदिलश्राद्धे दानानि — 39A, इति उत्क्रान्तधेनुदानम् — 40A
 अथ उपधेनुदानम् — 40A, इति ऋणधेनुदानम् — 41A, अथ पर-
 दानम् — 41A, अथ इक्षुमर्दनौकादानम् — 41B, अथ तिलपात्र-
 दानम् — 42A, अथ हतपात्रदानम् — 42A, अथ लवणदानम् — 42B,
 अथ लोहदानम् — 43A, अथ कार्पाशदानम् — 43A, अथ तैलदानम् —
 43B, अथ सप्तधान्यदानानि — 43B, इति व्रीहि — 44A, इति यव-
 दानम् — 44B, इति गोधूमदानम् — 44B, इति मुद्गदानम् — 45A,
 इति माषदानम् — 45A, इति प्रियङ्गुदानम् — 45B, अथ तिल-
 दानम्, 45B, अथ दण्डदानानि — 45B अथ मोदानप्रयोग — 46A,
 अथ भूमिदानम् — 46A, अथ तिलदानम् — 46B, अथ हिरण्यदानम् —
 46B, अथ आज्यदानम् — 47A, अथ वस्त्रदानम् — 47A, अथ धान्य-
 दानम्, 47B, अथ गुडदानम् — 47B, अथ रौप्यदानम् — 48A
 लवणदानम् — 48A, अथ चतुर्दशउपदानानि — 48B, अथ अन्नदानम् —
 48B, अथ उदकदानम् — 49A, अथ उपानशोदानम् — 49A, अथ
 कमण्डलुदानम् — 49B, कृत्रदानम् — 49B, अथ वस्त्रदानम् — 50A,
 अथ यष्टिदानम् — 50A, अथ लोहदण्डदानम् — 50A, अथ अधोष्टिका-
 दानम् — 50B, अथ दोषदानम् — 50B, अथ तिलदानम् — 51A,
 इति ताम्बूलदानम् 51B, इति चन्दनदानम् — 51B, अथ पुष्पदानम् —
 52A, अथ शय्यादानम् — 52A, अथ गजदानप्रयोग — 53A, इति
 रथदानम् — 53B, अथ श्रितिकादानम् — 53B, इति भक्ष्योदान-
 प्रयोग — 57B, इति गृहदानप्रयोग — 59A, अथ दाघोदानप्रयोग —

सपिण्डीकरण-याज्ञे पिण्डप्रत्यवने निचष्क गोत्राणामादित्यरूपाणां
 दादशेऽहनि सपिण्डीकरणयाज्ञे पिण्डप्रत्यवने नि नियद्वत्तु (?)
 एनः समस्ताः पितरः च्यन समर्पयामि गन्धं समर्पयामि अक्षतान्
 समर्पयामि पुष्पं समर्पयामि, घणं समर्पयामि, दीपं समर्पयामि.
 नैवेद्यं समर्पयामि, फलं समर्पयामि, फलताम्रसदक्षिणां समर्प-
 यामि । गोत्राणां वसुहृदादित्यस्वरूपाणां दादशेऽहनि सपिण्डी-
 करणयाज्ञे यतानि ।

Here the MS. breaks off abruptly.

The subjects treated of are gleaned below from the
Nankalpa or the solemn vow-

दहनयाज्ञ, 1B; अश्विनक्षयनयाज्ञ (अग्निसंक्षेपयाज्ञ ?) 3B; पिण्ड-
 प्रदान, 5B; प्रेताय यमाय पिण्डप्रदानम्, 6A; पुरस्कपिण्डप्रदानम्, 9A;
 तिलतोयपात्रदानम्, 10B; मावगदितकुम्भदानम्, 11A; उग्रोदकैस्तर्पणम्,
 12A; विष्णुपूजनम्, 14A. मन्त्रैकोद्दिष्टयाज्ञ, 14B; मन्त्रैकोद्दिष्टयाज्ञे
 पिण्डप्रदानम्, 16B; सपिण्डीकरणयाज्ञम्, 20B; सपिण्डीकरणयाज्ञे आसन-
 दानम्, 22B; सपिण्डीकरणयाज्ञे पिण्डप्रत्यवनेजनम्, 26B;

1693.

1928 श्रीर्द्धदेशिकम् । *Amiddha dathika*

Substance, country-made paper 9x4 inches. Folia, 15. Lines, 9 on
 a page. Extent in slokas, 270. Character, Nigais of the eighteenth cen-
 tury. Appearance, old and faded.

On obsequial rites

Begins :—

अथ दाहसाधने अग्नौ विरुद्धवचनानां व्यवस्थोच्यते । तत्र सदन-
 रत्ने वृद्धयाश्रवणम् ।

आहिताग्निर्धन्याय दग्धव्यस्त्रिभिरग्निभिः ।

अनाहिताग्निरेकेन लौकिकेनेतरो जनः ।

अनाहिताग्निः केवलं स्मार्त्ताग्निः इतरः श्रौतस्मार्त्ताग्निरहितः

10A, अथ भारद्वाजसूत्र लिखते, 10B, अथ आहितामराश्वलाय-
नोक्तदाहविधि, 13A, इति आधिकदाहविधि. 14A, अथ मध्वाग्नि
बौद्धदेहिकविधि । विशेषरौये बौधायनश्रौतको । यतौना प्रेतमन्त्रारविधि
आस्यास्याम् ।

The later authorities consulted

1B, सत्यार्थसार, 2A, नारायणवृत्ति, 2B, आपस्तम्बीय भाष्यकार,
8A, श्रौतसूत्र-प्रेताधानप्रयोग, 8B, चिकारुमयनम्, देवयाज्ञिका 10B,
प्रायश्चित्तप्रदीपः ।

1694.

४००४ विच्छिन्नाग्नेरनाहिताग्नेश्च घृतस्य अग्न्याधानपूर्वक-
दाहविधिः ।

*Vicchinnaagne samahitagnisca nrisasya Agnyadhana
parvaka dahan vihi*

Substance consisting of paper 10x4½ inches Folio 10 lines, 8 on
a page. Contains 20 lines of the text. The appearance is
fresh. Complete.

The object of the work —

अथ बद्धकाल विच्छिन्नाग्नेरभिर्होचिष्य घृतसाधानेऽहोतेऽकस्मा
मरणे सूत्रान्तरोक्त स्यताग्न्याधान दाहादि विधिबोधते ।

Colophon —

इति विच्छिन्नाग्नेरनाहिताग्नेस्तथाग्न्याधानपूर्वक दाहविधिः ।

There is a few lines more in a different hand on the same
subject.

1695.

४००५ अनाहिताग्नि-दर्शश्राद्धप्रयोगः । *Anahitaagni
Darshashraddha-prayoga*

Substance consisting of paper 10½x8 inches Folio 1 lines 12
on a page. Contains 20 lines of the text. The appearance is
fresh. Complete.

Beginning :—

श्रीगणेशाय नमः । श्रीनकुलवागोचर्य्य नमः । श्रीमद्विष्णुपद्मो-
दसिंहाय नमः ।

अथ दर्शनाद्वाङ्मययोगोऽभिधीयते ।

नाथा नृसिंहं पित्रयश्चदर्शनाद्वाङ्मयस्य व्यतिपाद्विगोप ।

अनादिताम्रे स्मृतिपुक्प्रयोगो बुभुत्सुकोपाय विधित्तमतेऽसौ ।

कर्त्ता पूर्वेषु पूर्वोक्तयाद्वाच दद्यानि सम्पाद्य उद्वृत्तलमूढलादि-
गृहोपकरणानि शोषयित्वा निरामिष सखदेव भुक्त्वा पूर्वोक्तलक्ष-
णान् ब्राह्मणान् निमन्त्रयेत् । तत्राप्य क्रमः ।

End —

अग्नौ-करण-ब्राह्मणभोजन-पितृदानरूप-कर्मत्रयात्मकमन्त्र-
श्राद्धेन मम पितृणामक्षय्य पितृद्वारा श्रीपरमेश्वर प्रीयता
मित्युक्ता ॥

1696.

8220 पिण्डपितृयज्ञ । *Pinda-pitr-yajna*

Substance country mela paper 8x12 inch. Total 13 line 800
1000. Latent in Shikar 150. Character Végata of the eighteenth century
Appearance discolour 1. Complete

It begins —

तान्यस्तौ पार्वण्यं पूर्वेषु गृह्यामन्त्रयन्त मासि मासि काभ्य
आभ्युदयिकमेकौद्विष्ट चेति । पार्वण्यमावास्याया भव पार्वण्यं तदा
द्वितामि पिण्डपितृयज्ञं कृत्वा करोति । अनादिताम्रेस्तु तदितरेण
व्यतिपाद्यते । यथादौ पित्रयस्तौ यावदिष्टाधानादथ पार्वण्यं ब्राह्मण
पञ्चोपाधाच्छादनान्त पुन पित्रयश्च आनेच्छणानुप्रहरणात् पुन
पार्वण्यमादपित्रश्चानादयोभयशेष क्रमेण समापयेदेव व्यतिपाद्यस्त
मिम उदाहरिष्याम । इत्यादि

It ends —

प्रशान्तिकादीनि मासि श्राद्ध यदि पार्वण्यं स्यात्तदा तत् पार्वण्यं
तेन विकल्प्यते काम्य चेत् कियत् तदा पार्वण्यं मासि श्राद्ध च
तेनैव मिध्यते ॥

1697.

10219. कोकिलमत । *Kokila-Mata*.

Substance, country made paper. 10x6 inches. Folia, 11 of which the first is missing. Lines, 15 on a page. Extent in Slokas, 10. Character Nagari. Date, Samvat 1678. Appearance, old and worn out.

Colophon :—

इति कोकिलमत ।

Post Col. —

संवत् १६७८ वर्षे चैत्र शुदि ४ बुधे दीक्षावाक्यम् अग्नौ काशो
सर्वराजपुरमध्ये लिखितम् ।

ॐ. कोकिलपद्ये । अथवाक्यं द्विपाल्वं याज्ञ प्रकर्तव्यम् । पितृ
पितामह प्रपितामहाः । मातृमातामह प्रमातामहा । इत्यमेव वृद्धौ वृद्धिश्चाज्ञे ।
वर्गे वामावास्यायामथरपद्ये च । एकमेव लयेऽहर्नि । पितृणां मातृणां संवत्सरेऽ-
हर्नि एकमेव पाल्वं । अन्ये केषिदर्थान्निध्यात् वृद्धौ वृद्ध्यागमश्चाज्ञमाज्ञ ।
तदपुनः । यतोऽप्ये एतदहर्नि । आभ्युदयिक वटपिष्टमेव कुर्यात् । कोकिलपद्ये
ततोऽथार्वाक्य-निषेधात् । यत् य + + वक्ष्यति ।

कोकिलस्य अथापद्ये आहं कुर्याद्विपाल्वं गम् ।

गयावृद्धौ न दातव्यं ततोऽयत् कदा च नेति ।

Antiquity of the Kokilāmat :

ॐ. तथा कर्कभाष्ये ।

मातृमुखं सदाकाल कोकिलामतमौदृष्टम् ।

नवतोन्येषु देशेषु निवसन्त्येवात्रिव ।

आभीश वणिजोपौत्य आहं कुर्वन्ति यवत ।

मातामह मातृमुख मागोपालप्रतिदिन ।

It refers to the rules of Śrāddha according to a parti-
cular school, called Kokilāmata

1698.

3243 काम्यदृपोत्सर्गप्रयोगः । *Kāmya Trishatya-ut-sarg-prayoga*

Substance, country-made paper. 8x4½ inches. Folia 5. Lines 9 on
a page. Extent in Slokas 27. Character Nagari of the nineteenth century.
Appearance discoloured. Complete. Date Samvat 167

It begins —

अथ काम्यलघोत्सर्गविधि भविष्योत्तरे ।
लघोत्सर्ग पुनात्येव दशातीतान् दशवरान् ।
लघोत्सर्ग पितृणा तदक्षय्य समुदाहृतम् ॥

It ends thus —

प्रयोगारम्भात् पूर्वमेव वत्सतरौणा दोहन अन्ते तदीयपयसि
ब्राह्मणभोजनार्थ पायस अयम विधानात् । श्रेष्ठ यथासूत्र पौराण
गोपसहारेण कार्यम् ॥(१)

Colophon —

इति लघोत्सर्ग समाप्त ।

Post Colophon —

संवत् १८६७ ज्येष्ठ कृष्णत्रयादश्या मुखवार ।

1699.

3285 *The Same*

Distance country, made paper 8x4 inches. Folio. 1. Lines, 9 on a
page. Extent in slokas 40. Character Nagari of the early eighteenth cen-
tury. Appearance, discoloured. Complete.

The Samkalpa runs thus —

देवकालो सकीर्त्य मम कारिकादि समस्त दोष परिहारद्वारा आकल्प
सन्तानाविच्छेदाय लघोत्सर्ग करिष्ये । तदङ्ग स्वस्ति पुण्याश्चवापन मातृकापूजन
नान्दोश्चाब्ज आचाम्यादिवरण च करिष्ये । आदौ निर्विघ्नतामिच्छाम्ये मग्नपति
पूजन करिष्ये ।

It ends —

लघोत्सर्गसाङ्गतामिच्छाम्ये तिलानुदकुम्भ मा वासो हिरण्यच
दद्यात् । ब्राह्मणभोजन भूयम्नो [दक्षिणा] दद्यात् ।

Colophon —

इति लघोत्सर्गप्रयोग ।

1700.

3298. नीलहयोत्सर्गपद्धतिः । *Nila-Hayotsar-ga-paddhati.*

Substance, country made paper 10x4½ inches. Folio. 8 Lines, 11 on a page. Extent in folios, 260. Character Nāgara. Date Samvat 1825. Appearance, discoloured. Complete.

No Colophon.—

The date of the manuscript:—

मवत् १८२५ मिति माघवष्ष्ट दिनीया लिखितम् । प्राननाथ-
हस्ताक्षरपुस्तकं समाप्तम् ।

In a different hand—

इह पुस्तकमाचार्योपनामक-गोपालभट्टात्मजशम्भुनाथस्येवं पुस्त-
कम् । स्वार्थे न तु परार्थम् ।

The Samkalpans—

1 A. मम अमुककामनानिर्झर्य ममस्तपितृणां विद्यालोकाशायये
ओषामेवमप्रोक्त्यर्थं नीलहयोत्सर्गार्थं कर्म करिष्ये ।

The description of the Manuscript—

1 A. लोहितो यक्ष वर्णस्य मुखे पुष्पे च पाशुर ।
श्वेत खुरविधागाम्भा न नीलो ह्यथ उच्यते ।

1701.

8236. नारायणबलिप्रयोगः । *Narayana-bali-prayoga.*

Substance country made paper 12x4½ inches. Folio. 8 Lines, 7 on a page. Extent in folios, 20. Character Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

It begins—

शुक्लैकादश्या नवौतीरादिशुचिदेये आवादिनित्यक्रियान्ते प्राणा-
ग्रामान्ते नौर्यादिमहोत्सवान्ते मदोयकुलामिहर्द्धि-प्रतिबन्धकस्य
प्रेतस्य प्रेतत्वनिवृत्त्यर्थं नारायणबलिं करिष्ये इति सकल्प्य तदादौ
विष्णुपूजनं करिष्ये ।

Colophon:—

इदं पुस्तकं नारायणवलि-प्रयोगः समाप्तः ।

1702.

5791. नारायणवलिः । *Narayana-vali.*

Substance, country-made paper. 9½ x 3 inches. Folio, 10. Lines, 7, 8 on a page. Extent in Slokas, 192. Character, Nagari of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Every leaf is marked, on the reverse, नारायण on one side and वलि on the other.

The Śrāddha of a yati consists in Nārāyaṇa-Vah, or offering, to Nārāyaṇa on the 12th day after death, in the belief of the identity of Nārāyaṇa and the deceased yati.

Beginning:—

योगवधाय नमः ।

ततः कर्ता सिद्धिं मतस्य ब्रह्मभूतस्य नारायणरूपिणे हृदये तर्पणं करिष्ये ।

5A, ततो द्वादशेऽङ्गि नारायणवलिं कुर्यात् । तत्र प्रयोगः ।

12B, इत्यायल्लक्षणश्लोक्तनारायणोपनिषत् समाप्ता ।

14A, इति बौधायन-श्रौतकथमन्त्रब्रह्मसूत्राचारानुष्ठेयतो नारायणवलि-प्रयोगः । अथ द्वादशे वा यथाचार-समाराधनम् ।

Last Colophon:—

इति नारायणवलिनुसारेण आराधनप्रयोगः समाप्तः ।

1703.

6258.

Substance, country made paper. 8x4 inches. Folio, 3 to 12, of which the 9th and 10th are missing. Lines, 7 on a page. Extent in Slokas 100, as stated at the end of the manuscript. Character, modern Nagari. Appearance, fresh.

Two works

I. 6A. इति नारायणवलिः समाप्तः ।

The Samkalpa or resolution runs —

3B, असुक्तगोत्रस्यासुक्तप्रेतस्य आत्महत्या वापदित्वादित्यनित पापन्यदाग
मौद्धदेहिकसम्पदानयोग्यतामिच्छ्य नागयन्त्रवलि कर्मिणे ।

II — नागवलि by Gopinatha, son of Vithala

Colophon —

इति श्री श्रीवमाधवाग्निहोत्रसूत श्री गोपीनाथकृत नागवलि
प्रयोग समाप्त ।

Post Colophon —

ग्रन्थसंख्या १०० । इदं पुस्तकं मद्रासिवसुदेव लिखितं स्थाप
परोपकारार्थम् ।

Beginning in 6A —

भविष्ये शुचिष्ठिर ।

छायां छायां महायोगिनि त्वया ज्ञेयं हनुना ।

विविधोपद्रवा कुलदुष्टपामादिभिर्विभौ ।

मन्त्राल-प्रतिरोधश्च क्षमया तद्वदस्मै ॥

छाया उवाच ।

शृणु पापं प्रवक्ष्यामि लोकानां हितकाम्यया ।

यत् इष्टं हि त्वया राजन् तन्निदानमधीयत ॥

जन्मान्तरेऽप्यवैतस्मिन् क्षतं सर्ववधो हि वै ।

तेषामुपश्रवां ह्येते ज्ञायन्ते वाच सश्रव ॥

काव्यो नागवलिस्तु मर्ममन्त्रारपूर्वकम् ।

लिखितवान्वा योर्ध्वमास्या पक्ष्म्या कारयेत्तत ॥

अप्रलेपानक्षत्रेषु चक्रेतस्मन्तस्मिन् (मन्त्रस्य) वा तु कारयेत् ।

इति श्रौतक ।

तत्रादौ षडुष्यां छप्पलाणि पूर्वोत्तराङ्गसहितानि छत्वाष्टम्य प्राणा-
नायस्य

नया मदौषपुष्पकनत्रादिभिर्वा इह जन्मनि जन्मान्तरेषु वा
ज्ञानतोऽज्ञानतो वा या क्षतं सर्वशक्त्यनितयाशेषमनन्दद्वारा

कृष्टाद्यपह्नवनिघ्नभार सर्पस्योत्तमश्लोकप्राप्तये भद्रशाना सर्पवाधा
निवृत्तार सर्वमपाधितायश्रीमन्नन्तस्य प्रतिवे यथाशान
स्थामिभितोपचारे सर्पमस्त्राः पूर्वक नागबलि अष्ट कर्मिण्य ।

It ends —

नाना यज्ञान समालोक्य गोपीनाथः शिवाय्य ।
सन्तोषाय विविदुषा अकरोत् प्रेतदीपिका ॥
आदित्यान्तपर्यन्त आलोक्ष्येय विपद्दण्डः ।
विचार्य सदा प्रयुजोद्यममाश्रित ॥ (१)

1704

6259

Stata ce co tte ale i for 10x4 i clea kela 17 I e Jan
p h Ext t clo s 50 Cla ter mole : \adana D t Sak 1710
Alous ce frea : Co ple

Two words

I — 2A इति नारायणबलिप्रयोग ।

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ नारायणबलि प्रारम्भः ।

कता युक्तीकादृशा नदीतीरादिपुष्पो देशे कानादिनित्यमियान्ते
आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ सकीर्त्य मदीयकुलाभिबुद्धि
प्रतिबन्धकक्षय प्रेतस्य प्रेतत्वनिवृत्त्यर्थं नारायणबलि करिष्ये ।
इति सकीर्त्य

II — अथ नागबलि (By Gopinath Dikshit) तत्र शौनक

अथ ब्रह्मामि सपस्य भस्कारविधिमुत्तमम ।

मिनौशाल्या धौर्जमास्था कारवेद्विधिवत्ततः ॥

पशुभ्यामथवा कुर्यादश्लेषायुग्मदिनेऽथवा ।

क्षतसर्पवधो विप्र पूर्वञ्चमनि वा यदि ॥

खात्वागत्य ततो ब्रह्मदण्ड दद्याद्दिवातव ।

वध प्रख्यापयेन्नापि चरेत् क्षुद्रास्यतुर्दश ॥

त्रयेऽस्मिन् जन्मनि कृते लोहदण्डं दिशरतये ।
 दद्यात् पापविशुद्ध्यर्थं ओत्रियाय कुटुम्बिने ॥
 विधाय दण्डमूल्यं वा क्षमाये सति दापयेत् ।
 साक्षादघातु कर्मकर्तुरेतदेव प्रदापयेत् ॥

... ..

4A, अथ प्रयोगः ।

गुरुशुक्रास्तादिरहिते काले इयमद्वयेऽपि पौर्णमास्याममावास्या वा
 पक्ष्यामग्नेषांयुक्तदिने वा कुर्यात् । तत्राधिकाशाय चतुर्दशहस्तिक प्राय-
 श्चित्तं चरेत् ।

Colophon .—

इति गोपीनाथ दीक्षितप्रयोगे पुत्रोत्पत्तोरुपाय (१)

Post Colophon —

स्त्रायं परार्थम् । शके १७७६ मध्ययनाम सप्तमरे मार्तण्डीयं-
 मासे शुक्लपक्षे एकादश तिथौ सुबारे तद्वितपुस्तक
 समाप्तम् । रामभुतेन लिखितम् । आगजाननार्पणमस्तु ।
 श्रीशम्भार्यसमस्तु ॥

1704A.

8377 आङ्गकृत्यप्रदीप ।

By P. path's Homa

Substance country made paper 10 x 1 1/2 inches by 7 1/2 Lines 9 on a
 page Extent in sheets 1820 (1 sheet) Nagas of the eighteenth century
 Appearance, old and discoloured & complete

A Comprehensive work on Śraiddha.

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

गुरुर्षदेशे मुनिवाक्त्रयोधान् मता समाचारपथं विदित्वा ।
 श्रीहोत्रिलो मन्दघियां धिताय वक्ति स्मृत आङ्गविधिप्रभेदान् ॥
 आदौ श्रद्धा श्रद्धाश्रय श्रद्धाकालं स्ततो हविः ।

पुष्पधूपादिकथन ब्राह्मणानां परीक्षणम् ।
 उद्देशः पाब्धविधेर्निमग्नमनन्तरम् ।
 कर्तुं भोक्तुं च नियमा विन्धेदेवविवेचनम् ।
 कथं चार्घ्यपात्राणां भक्षस्य परिवेशनम् ।
 पिण्डदानादिक पिण्डप्रतिपत्तिरन्तरम् ।
 आभ्याज्य तथा जीवन्मुक्तिश्चाज्जनिर्यम् ।
 आज्य द्विपिण्डके तावत् पुत्रिकाया सुतेन वा ।
 एकोद्विष्टद्विजनिचतोर्यथाज्ञानं च प्रमात ।
 अथ प्रेतस्य निहति साङ्गाप्रेतस्य संस्कृति ।
 अन्नारोह्यमन्त्रोक्त विधेर्विधिसंयुत ।
 रजस्तलासूतिर्योगभिख्याचैव संस्कृति ।
 पञ्चके संस्कृतिश्चैव तोयदानविधिस्तत ।
 अधिकादि विवेकोऽथ प्रेतपिण्डादिकं तथा ।
 प्रवेष्टाश्लोषणियमावस्थिसंययं तत ।
 अस्थिच्छेपोऽथ गंगाधामाश्लेषान्तविधिस्तत ।
 दाहः पण्यंरस्याथ बालसंस्कारनिर्यम् ।
 पतितानां च सस्कारो यतिसंस्कार एव च ।
 एकादशाहश्चाज्यं च दधोत्सर्गस्य विस्मृति ।
 दाहश्चाहोदिविषय सपिण्डौकरश्च ततः ।
 श्रीश्रीरिलेन कृतिना सर्व्वमेतद् विविच्यते ।

Colophon —

इति त्रिपाठि श्रीश्रीरिलेविरचिते आज्यकल्पप्रदीप समाप्त ।

In a later hand —

ग्रन्थसंख्या १५८० । रत्नचरसुत नन्दकेश्वर ।

1705

6281 सर्व्वसूतिसंग्रहः । *Sarva Sūti Saṅgrahaḥ*

Substrate country nado paper 9x4 1/2 inches fol 12 lines 11 1/2
 a page Character Nagara of the early 17th century Apperance
 old and discolored Complete

Colophon.—

इति सर्वस्मृतिसंग्रहः ।

A collection of ślokas about Vedic rites, numbering
286

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

अग्निहोत्रं सुनियच्छेयं यस्मिन् देशं प्रवर्तते ।

दशयोजनविस्तीर्णं काशीच्छेत्रं तदुच्यते ॥ १ ॥

दशजन्मादिभिर्वेदैः शतत्रयमापरिमह ।

सहस्रजन्मनामन्ते सोमं पिबति वा नवा ॥ २ ॥

श्रुतिमान्मा धनं ज्ञाया युञ्ज यस्तु चतुष्टयम् ।

तस्याग्निहोत्रं सर्गाय नरकावेतरस्य ॥ ३ ॥

Topics —

4B, अथ पूर्वनिर्णय 9A, अथ अग्राधानम्, 10A, दशंपूर्णमान
विहारलक्षणम्, अथ चतुर्मास्यविहारः . 10B, पशुविहारः 12B इति
मूल्याध्याय-पूर्णपात्र-लक्षणम् ।

The authorities —

1A, पाराशरस्मृतौ, श्रौतक, 2A, स्मृतिसंग्रहः, बृहत्काण्डे 2B,
चतुर्विंशतिमते, स्मृत्यर्थसारे, 3A, व्याख्यान, यम, देवल, पठौनसि
आधानदोषिका, 3B, याज्ञवल्क्य, बृहद्श्रौतक, सायणाचार्य 4A गर्ग,
4B, शालातप, सुमन्त, स्मृतिदोषिका; प्रयोगपरिज्ञाते, 5A, मदनमोह,
परिज्ञाते, षट्षिप्रश्नमते 5B, हन्दोगपरिशिष्टे, 6A, स्मृतिचिन्तामणौ
6B, प्रदीपचन्द्रिकाया, 7A, स्मृतिभास्करे जारौन, दशस्मृतिसंग्रहे विष्णु
कात्यायनेनोक्तम् ।

1706.

1912 अष्टदोषवादः । *Isa dosa vada*

Substance, contents of paper 1160, inches folio 20 to
22 on 17 17. Front in slokas and Character Number of the seventeenth
century. A pen and ink old faded Complete

Two different handwritings, one to line 5, leaf 6B
The same handwriting in the three last lines at the end of
the manuscript

Eight defects on the substitution of barley for paddy
in *Srauta* sacrifices

It ends —

अतएवोक्तं पूर्वकारिकान्ते भट्टपादै ।
एवमेवो ऽप्युदोषो हि यो नोद्विष्यववाक्ययो ।
विकल्प आश्रितस्तत्र गतिरन्या न विद्यते ॥
इत्युदोषवादः ।

Mingaladana —

ॐकारवाच्य भवममृतारम्भम्
भक्तिकान्धं सुमुखं च निखम् ।
ज्योति स्वरूपं निगमैकवेद्यं
त रामचन्द्रं शरणा प्रपद्ये ।

The work begins —

केचित् श्रीज्ञान प्रोक्षति श्रीहीनवहन्ति इत्यपूर्वनियमविध्युदाहरणयो
 प्रोक्षद्वयेन विधीयमानयो प्रोक्षणावचनयोर्वसाधारण्यात् त्रौहिपद अपूर्वौय
 परमिति सिद्धान्तमर्थ्यादा । सा अनुपपन्ना । तथाहि लक्षणाया अन्वयानुप-
 पत्ति तात्पर्यानुपपत्तिर्वा बीजम् । न चेष्ट साक्षि । श्रीधित्वावच्छेदेन प्रोक्षणा-
 वचनयो कस्या अप्यनुपपत्तेरप्रतिषन्धानात् ।

1707.

1881 अग्निहोत्रे दम्पत्योःसहाधिकारनिर्णयः ।

Aquatic damp itgo is sahadhika : na naga

Substance, foreignly used 82 x 1 1/2 inch x 1 inch 10 Times on 1 page
Exist in 1015 100 Clueter Nigant Nigant Nigant Nigant

It begins —

अथ सर्वेषां प्रधानामुपोद्घातत्वेन क्वचिदुच्यते । अग्निर्घोषे
दग्मत्यो संधाधिकारः अतिस्मृतिपुराणन्यायसिद्धः । अनेक-

प्राथम्यतया नोचनया पक्षद्वयं सिध्यति । यद्यौ यत्रमानेन गमा
इति एकः । यत्रमानम्याहुमिति द्वितीयः । अथ प्रमातानि
तथाहि चिक्राद्यमगदगाः ।

= आहिताग्निर्भूतम्यौक आदधानोन्यथा मधः ।

कृताहम्भादिधर्मोपि कृतमोममयोपिवा ।

It ends —

यथा गोदोहनस्य प्रकृतिवत् विकृतिः कर्तव्या इत्यप्यहोरात्र्योदक-
कृतादुग्राह्यं विकृतौ नातिविप्रति इत्यनारम्भकमेव । अतएव
मन्त्रौ सूत्रकारौ न सञ्जातत एव नियम इत्याहुमिति ।

Authorities consulted —

- (1) चिक्राद्यमगदगाः (2) इतिनिर्णय (3) तत्परकारकल्पे प्रैमितिः (4)
भरद्वाजसूत्रम् । (5) आपस्तम्बसूत्र । (6) आपस्तम्बस्मृतिः । (7) रामायण-
भाष्यम् । (8) आश्वलायनसूत्रम् । (9) एतदेवब्राह्मणम् । (10) वाजसनेय-
ब्राह्मणम् । (11) याज्ञवल्क्यः । (12) चन्द्रिकायां काठकयूतिः । (13) कात्यायनः ।
(14) श्रौतप्रायश्चित्तसूत्रम् । (15) श्रुतद्वयोदधारणः ।

In this work the position of the wife of Brahmana who keeps three fires is discussed. Some of the Sātrakīrtas say that her position is equal to that of her husband, others say that she plays a subordinate part.

1708.

27.36 श्रौतस्मार्तकर्मसु सर्वार्थसर्वार्थसन्निपाते चिन्ता ।

Śrouta-Smārta-karmasu sarvārthasamniṣāpate cintā

Dish (sour country) made paper 10½ x 3 inch = 141 mm one lance, 16
net net 15 cent in value of character Nagas 1 the nineteenth cen-
tury Appearance fresh Complete

It begins —

अद्याधानादिश्रौतस्मार्तकर्मसु सर्वार्थसर्वार्थसन्निपाते अधिकार-
चिन्ता ।

तत्र याज्ञवल्क्य ।

सयामया सवर्णाया धर्मकार्यं न कारयेत् ।

मवगामु विधौ धर्म्ये ज्येष्ठया न विनेतरा ॥

मया मवर्णाया प्राक्तन्या अन्या असवर्णा धर्मकर्म न काम्यत्
एव यासत्या सवर्णाया असवर्णयापि कारयेदिति फलितोऽर्थः ।
तथापि गृह्याया नाभ्यधिकारः । समन्यायेव न धर्मायेति
वशिष्टोक्तेः ।

1709.

6189 सामिकस्य पराभिपक्षभोजनविषयविचारः ।

Saṃvikasya parābhikṣa-bhōjana-viśaya Vicāra

Substance country made paper 8x3½ inches 10th 11 Lines, 11 on a
page Extent in slokas 140 Character modern Nāgara Appearance new

Beginning —

श्रीगणेशाय नमः ।

सामिकस्य पराभिपक्षभोजनविषयविचारः । व्याख्या + + +
भक्ष्योऽधिकारः । कृत्वाविहितत्वात् । भक्ष्यवचनादन्यत्र भक्ष्ये
नियेधाः । परिशिष्टे शौनकः ॥

पराभिपक्ष नाश्रीचात् गुडगोरक्षमतरात् ।

आहिताग्नेरपधर्मी याज्ञिकानां च यक्षतः ॥, etc , etc

1710.

9910.

Substance country made paper 10x4 inches 10th 12 Lines, 11
12 in a page Extent in slokas 40 Character Nāgara Appearance toler-
able Incomplete

Beginning —

अथ प्रसङ्गाद्वैश्वदेवकालनिर्णयः ॥

41 इति वैश्वदेवकालनिर्णयः । प्रसङ्गात् याज्ञिकनिर्ययोऽपि क्षियते ।

11A इति सामिकस्यपाकादिनिर्णयः ॥

1711.

- 500. **जीवत्पितृकर्तव्यसञ्चयः ।** *Jīvat-pitrku kartavya*
Saṅcaya

By Rāmakṛṣṇa Bhaṭṭa, son of Nārāyaṇa Bhaṭṭa

Substance country made paper 9½ x 4 inches. Folio 28 Lines 9 on a
page Extent in Slokas, 704 Character Nāgari Appearance old Com-
plete

Beginning —

एषोऽप्यददन् निधाय हृदि मङ्गलम् ।

कुर्वता सर्वकार्याणि निर्व्विघ्ना कार्यसमाप्तम् ।

इह जीवत्पितृकृत्य भाधारणेभ्यु जानधन्वात्राद्यष्टोपासनादिव्यु
विशेषे । अहस्त्रिजानदनादिव्यु नैमित्तिकेषु लक्ष्मणोम-तुलापुत्रवा-
दिव्यु च काम्येषु च विशेषाभावादप्रतिवद्द एवाधिकारः । एवमेव
नित्येषु मघादि विशेषेषु नैमित्तिकेषु चान्तर्वर्त्यो पनि-समुदलानादि
नित्येषु काम्येषु च आयु कामादि विधिविशेष तैलादिनिषेधेष्व
विशेषादप्रतिवद्द एवाधिकार इत्यादि ।

For the manuscript see L. No 1319

Post Colophon Statement —

विक्रमार्कादयते काले पारावारविभूमिते ॥ ५५ (?)

This is a treatise on the duties and prohibitions of a
son who has his father alive.

Prohibitions to those who have their fathers living —

(1) Putting on wooden shppers, (2) wearing silver rings
on the fore finger, (3) the performance of the ceremony of
Agyādhāna, while both the father and the elder brother
are living, (4) the performance of *lyncholia* in case it is
avoided by the father, (5) the performance of the Śrādh
ceremony with a view to propitiate the manes before the
first marriage of sons Śrādh to the mother and Tutha
Śrāddhas are however allowed to them, (6) the perform-
ance of Śrāddhas on the day of the new moon, at the time

of Apurapaksa and at Gya, (7) libations of the manes with black til, (8) Yama tarpana and Bhishma tarpana are not however prohibited to them, (9) the use of any vessel made of a tusk of the rhinoceros on ceremonial occasions, (10) Vaidyadevavali is not prohibited to them, (11) the carrying and burning of corpses, with the exception however in the case of the mother, (12) Libations with water to deceased forefathers, but not to Agnestsattā and other pits

1711A.

2330. जीवत्पितृकर्तव्यसम्बन्धः ।

*By Ramkrishna Bhatta, son of Nāyanā Bhatta and
grandson of Ramesvara Bhatta.*

Substance country made paper 7½×4 inches Folio, 43 Lines 10 on
a page Patent in Slokas 600 Character Nagara Date Saka 1717 Ap-
pearance discoloured Complete

Last Colophon —

इति श्रीमद्विद्वद्वन्द्वन्धपाद-श्रीरामेश्वरचन्द्रगु-श्रीविद्वन्-
कुटुमागिक-नारायणभट्टसूरिचन्द्र-रामछण्णभट्टविरचितो जीवत्
पितृकर्तव्यसम्बन्धः समाप्तः ।

Post Colophon —

In a different hand —

शक १७१७ राजमनामखवन्दरे पौषवद्य त्रयोदशी इदं पञ्चकं
शङ्करदेवात्मज-गणेशदेवस्य ।

For the work see L. No 1819 and the previous number

1712.

10596 व्रात्यस्तोमसरणिः । *Vratya Stoma Sarani*

By Mādharācārya

Substance country made paper 10×4½ inches Folio, 7 Lines 8 to 15
on a page Patent in Slokas 150 Character Nagara Date Sam 1959
Appearance fresh Complete Written in two different hands the second
hand begins in fol 5 and continues to the end

Col. :—

ब्राह्मस्मोमसरणि । नमाति (क्ति) । इति माधवाचार्य-
ग्रन्थप्रणीत ।

Post Col —

संवत् १९५० । मासम् । सय. १९५० । बालमुकुन्देय नम ।

See H P R III, 295

The work was written at Kasi under the patronage of Bahurāma. It concerns itself with rites for admitting into caste those outcasted on account of their omission of essential religious duties, but really for admitting non-Brahminical warriors and chiefs, who rose to power to the Ksatirya Caste.

तत्र ब्राह्मस्मदेनात्र पतितसावित्रीको गृह्यवे । तस्य स्मोम तद्वन्मन्त्रि
यामविशेष इत्यर्थः ।

1713.

10548

Substance country made paper 10½x7, inches. Color & lines 11" on a page. Character modern Nagari. Appearance fresh & complete.

In this are given, portions of the Grhya sūtras relating to the expiations of the Vratyas, or, those who have lost their caste by omission of essential religious duties. Of the Grhya sūtras, only Pānskara and Chandoga sūtra (113) are mentioned by names.

Beg — श्रीगणेशाय नमः । अथ पतितसावित्रीकाया अपत्ये
संस्कारो नाध्यापनश्च तेषां । पिष्टपुत्रान् यावत् । ये पतिव-
सावित्रीका पिष्टपुत्रपौत्रास्तेषामपत्ये चतुर्थे पुरुषे असंस्कारः ।
उपनयनं न भवति । अध्ययनं च न भवति । तेषां संस्कारेषु
ब्राह्मस्मोवेदेष्टा काममपीयीरन् श्ववद्यायां भवन्तीति वचनात् ।
तेषां पिष्टपुत्रपौत्राणां त्रयाणां पतितसावित्रीकाया मध्ये
य संस्कारेभ्य आत्मानं यावद्यितुकाम स ब्राह्मस्मोमेन इष्टा ब्राह्म-
स्मोमश्च यश्च कृत्वा श्ववद्यायां भवन्ति, अपीयीरन् वेद पठेयुः ।

इति पारम्पर्यप्रसूतं भाष्यं च । प्रसङ्गाद्वात्यस्तोमोभिधीयते ।
 वात्यस्तोमाद्यत्वारः । वात्यस्तोमसंज्ञकाद्यत्वारः कृतवो भवन्ति ।
 ते च ग्रन्थयज्ञाः । व्यवचने ऽमिष्टोम इत्युक्तत्वादमिष्टोमसंज्ञाः ।
 तेषां मध्ये द्वितीयस्य संख्याविशेषमाह । द्वितीय उक्तः ।
 चतुर्णां मध्ये द्वितीयो वात्यस्तोम उक्तसंज्ञो भवति । अन्ये
 च षोडशोमसंज्ञाः । ते च लौकिकास्तौ भवन्ति । प्रायश्चित्तार्थत्वात्,
 etc., etc.

End.—

अतःपरं वात्यस्तोमकरयान्तरं ते वात्या व्यवहार्यां विवाहयाजन-
 भोजनादिव्यवहारयोग्या भवन्ति ।

Col. :—

इति वात्यस्तुत्रिचंमष्टे वात्यस्तोमः ।

अथ वात्यस्तोमसंज्ञाः । (Here ends the M.S.)

So the writer of the MS meant to write a *Saram* or *Paddhati* also.

1714.

10597. वात्यस्तोमप्रकरण । *Vatya-Stoma prakarana*

By Gosvami Guidhara.

Substance, country-made paper 11½ x 5 inches 101a, 7 Lines, 7-15
 on 1 page Character, Nagara Date, Sam 1900 Written most clumsily
 Appearance, fresh Complete

The Colophon and Post Colophon :—

श्रीमद्-गोखामि-गिरिधरनिर्मितोयं शास्त्रार्थः ॥ सं १८५० ।

वात्यस्तोमप्रकरणं समाप्तम् ॥ वैष्णवदौ + + + +

Beg :—श्रीः ।

यदा यदिति वाक्यात् । धर्ममलानि निरासाय प्रादुर्भूतो
 (ति)ष्ठ भूतले ।

श्रीमदाचार्यवर्य्याय (वययि) तस्मै भगवते नमः ॥

6A, गीताया कर्ममार्गप्रवर्तकेत्यत्र टीकाया श्रीमोक्तलनाथेरयि निन्दारा-
 दित्याय कर्म कार्यमित्यस्तम् ।

It contains extracts from Purāṇas and the Vedas and the Smritis, relating to the expiations of Viātyas. It was written evidently in the interests of Gosvāmīs, so that they may make unclean and outcaste people their disciples

1715.

1097. गोचप्रवरमञ्जरौ । *Gohā-pravarā-mañjarī*.

By Purusottama Pandita

Substance country made paper 9½ x 3 inches Folio, 67 Lines, 10 on a page Extent in Slokas 1000 Character, Nagara Date Sam 1614 Appearance old Complete

Printed in the Gotra-pravara-nivandha-Kadamvam No 25 Bibliotheca Sanskritā

It treats of Gotras and Pravaras of many Sūttas—such as Bandhāyana, Īpistambin, Satyāśulha, Kātyāyana, Laugākṣi.

श्रीमत्काश्या विश्वेश्वर रामधातुम् ।

Post Col. —

स १६१७ समये कार्तिकशुद्धि ५ रवौ परिममासि सिद्धगोच-
प्रवरमञ्जरौमिति । शुभ भवतु ।

On the obverse of the last leaf —

वावभट्टात्मजभट्टनारायणस्य ।

1716.

5758

Substance foolscap paper 13 x 5½ inches Folio 124 Lines, 11 on a page Character, Nagara by a modern hand Appearance, fresh

A collection of miscellaneous matters by Bābā Kasi-
nanda

Beg —

अथ रुद्रदास्यकोपनिषदि गायत्रीनिर्णयो लिख्यते ।

SA, पञ्चदशसहस्रमन्त्राको ब्राह्मणो नाम यजुर्वेदभागोक्तिः । तस्योपरि
प्रातिशाख्यटीकादिभिर्मिलिता श्लोकानां अक्षमभूत् । तन्मध्यात् मया वावा

काशीनन्देन गायत्रीमात्रनिर्णय गायत्र्युपाधिकत्रघ्नोपास्य नि सारयित्वा
मष्टघ्नोत्वा च लिखित काशीपूर्या धर्मेश्वरधर्मकूपयो समोपे वसित्वा सवत्सरे
१६२२ भाद्रपदमासे शुक्ले पक्षे रविवासरे त्रयोदशा तिथौ ।

10B, इति गायत्रीनिर्णय समाप्तः । मष्टघ्नोत्वा यत्र वावाकाशीनन्देन
उदाभिवर्त्येय पिशोरनगरनिवासिना काश्या समाप्तोक्तः । सवत्सरे । १६२२ ।
ॐ ननु ॐ कारस्य सर्व्वकम्मार्म्मे विनियोगे कि प्रमाण मेतच्छृणु ।

11B, अथ मालामाहात्म्य, 15A, एत चास्माभिर्माध्यन्दिनीयेर्मुद्रादि
न करणीया परधर्मत्वात्, अङ्गन्यामादिक तु यथेष्ट कर्त्तव्य ।

15B इत्येवमादिवाक्याना अर्थ बुद्धा मयापि च ।

काशीपूर्व्वेण नन्देन सारत सयश्च कृतः ॥ १ ॥

ॐ अथर्व्ववेदे लिपिताक्षर परिचय्य तस्मिन् स्थाने अन्याक्षरस्योच्चारणे
पाणिन्यादिसूत्रकारै वाचस्पत्येन च परंपरावेदपाठमन्यादायै आज्ञा कृतास्ति ।
ता सगृह्णामि ।

21A, अथ व्युत्पत्त्या सच्च वैदिकप्रयोगान् कथयामि ।

26A, इति वावाकाशीनन्देन वैदिकप्रयोगाणा कृतसयश्च समाप्तः ।

ॐ श्रीगणेशाय नमः । अथ खराणा उदात्तादिभेदा दुर्विश्लेषा अनभ्यामात् ॥
अतएवोदात्तादिभेदप्रयुक्ता केचिच्छब्दा पुनर्विश्लेषेणोच्यन्ते । ते प्रयोगा सच्च गूढे
रये लिखिता सन्ति ।

20B, इति श्रीवैदिकखरप्रक्रियासयश्च समाप्तः ।

इत्थ वैदिकशब्दाना सयश्चक्षु मया कृतः ।

काशीपूर्व्वेण नन्देन जिज्ञासुहितकारिणा ॥

सवत्सरे १६२६ ॥

35B, इति श्रीवावाकाशीनन्देन कृत पुनर्विश्लेषेण खरसयश्च समाप्तः ।

ॐ श्रीगणेशाय नमः । अथ अनेकार्थशब्दाना सयश्च क्रियते ।

42A इति श्रीवावाकाशीनन्देन कृतो नाममालासयश्चप्रथमप्रस्ताव
समाप्तः ।

44B, पराशराख्यायिकामुखेनाख्यर्थरूप कामविनय वर्णयामि कौतुकात् ।

मममाधिनविबुधमानस श्रुतिमचारविचारचारकः ।

विवरद्वय तीर्थयात्रया मुनिरायाद् यमुना पराशरः ॥ १ ॥

टीका ।

अनुलोपद्वय(१)कृतिन्दनाममन्त्रायामन्त्रा अराज्यता ।

निमित्तककर्मनिमित्तकला अविमर्श[द]परै रूपाभिता ॥ २ ॥

(Then follows the Comm)

नरणि गगनादिव अत सरणि सतुदतौ सविजले ।

प्रवया अयि तामकामुको रमयन्नैत भावतो मुनि ॥ ४ ॥

टीका

5 अनवेष्ट्य वपुर्वय जुल विगळय्यायि मुदीननेहमान्

मस्तर च प्रकाशितप्रय प्रथम वाचमवोपदुस्तुक

टीका

6 छ गतो वद नाविक कुलक्षमिच्छाले किमु नादि विधुते ।

टीका

मुदति अत्रपु जिया मव कमन कार्मिणि मानयानु मा ।

टीका

7 इति तस्य निग्राह्य मा वच चकिता वाचमुदाच लक्षिता ।

न हि तत्रभगवान भवान भवेदुचितो वस्तुमर्गल वच ॥ etc

Here are 15 verses giving the well known story of the birth of Vyasa

49A अरभूता कामवेष्टा वकिता साधुना मया

काशीपूर्वकनन्देन पश्चिमावा निवासिना ॥

इति श्रीवाकाकाशीनन्देन छतकामवेष्टासद्यश्च समाप्त ।

53A इति श्रीवाकाकाशीनन्देन छतो नावावशब्दसारसद्यश्च समाप्त ।

53B इति श्रीवाकाकाशीनन्देन छत सत्तेपत वामिनोभावाशब्दसद्यश्च

समाप्त ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीवामनस्य १८२२ ॥ आशाङ्क सुदी चतुर्दशी कार्या

धर्मेन्द्रधर्मकूपवीथ्या समाप्तमयात् ।

56A इति श्रीब्रह्माख्यतन्त्रे गायत्रीकल्प समाप्तः ।

अथाह सप्रनक्षामि गायत्रीमुदालक्ष्य ॥

58B, इति श्रीवावाकाश्रीनन्देन मण्डूचीत परमत समाप्तम् ।

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

अथ वाजसनेयावान्तर्भेदमाध्यन्दिनीयाव्ययशुर्वेदसहितामन्त्राणा ऋषि-
देवतहन्दासि अभिधीयन्ते ।

74A, इति श्रीमर्वातुक्रमशिकासार समाप्तः ।

काव्यायनमतमालोक्य पाञ्चवक्त्रमतानुग ।

काश्रीनन्द प्रसिद्धोह कृतवानस्मि सारतः ।

सद्यश्च ऋषिदेवानां हृन्दसा च तथैव हि ।

विनियोगानुक्तवानस्मि मन्त्राणां च विशेषतः ॥

74B, इति श्री वेदमन्त्राणां ऋष्यादिसद्यश्च समाप्तीकृत वावाकाश्रीनन्देन
काश्या धर्मेश्वरसमीपे च । अथ गायत्र्यादीनां हृन्दसा भेदा लिख्यन्ते

80A, इति श्रीवावाकाश्रीनन्देन कृत हृन्दसा सद्यश्च समाप्तः ॥

अथ पुन स्पष्टार्थे अक्षरमन्त्राभिदात गायत्र्यादीनां नामभेदानाह ।

82B, इति श्रीमया वावाकाश्रीनन्देन लौकिकवैदिकानां हृन्दसां ऋषिदेवत
विनियोगानां च कृतसद्यश्च समाप्तः ।

श्रीगणेशाय नमः ।

परमात्मानमानस्य परमानन्दविग्रहः ।

मनश्चानप्राप्तये नृणां कुर्वे समीतिवर्णनम् ।

श्रीमत्पुष्करस्यासस्य सत श्रीनाथसन्धितः ।

समीतिशतकस्यास्य टीका कुर्वे यथार्थतः ॥

1 यं चित्तयामि सतत मयि सा विभक्ता, etc , etc

This is the Nith Satika of Bhutihar

110A, श्रीमत्-श्रीमथिदास-व्यासतनयो न्यायादिविद्यार्थवित्

श्रीमत्पुष्करदासनामविदितो विद्याप्रवीण कवि ।

तस्याभुक्तनुचो विद्यालयशसः श्रीनाथनामा सुत
टीका तेन कृता हि भर्तृव्यतेः काव्यार्थसत्यापिनौ ।

इति श्रीशासश्रीनाथविरचिता भर्तृहरिशतकनौतिकाव्यायंग्यापिनौ मुख
बोधिनी नाम टीका प्रथमशतकस्य समाप्ता ।

ॐ चतुर्दशसूत्राणां ब्रह्मोपदेशश्च एवं दृश्यः । न परमात्मा
इ मायामास्त्रिय, etc , etc

In 1111, begins Bhunigati with a commentary, with
which the MS comes to an end

Colophon —

इति श्रीमदध्यात्मरामायणे उमामहेश्वरसहादे श्रीरामगीता
प्रथम सर्ग समाप्तः ।

Then in a different hand —

श्रीगुरुभि श्रोधिनीऽय प्रथमः । रामचन्द्रनाम्ने स्वशिष्याय पठकार्यम् ।
समत् १६२६ कर्कमासे ।

1716B.

10136 काव्यायनस्मृति ।

Substance country made paper 7½ x 3½ inches Folia, 4 marked 12 15
Lines 9 on a page Character Vāgara of the nineteenth century, appear-
ance old and discoloured 1 1 more fragment

It ends —

काव्यायनेन इषित विद्यादिहितकाम्यया ।
ब्रह्मादिभाषितं शास्त्र उक्तं प्रवरनिर्णयः ॥

Last Colophon —

इति काव्यायनस्मृतौ प्रवरनिर्णयप्रकरणम् ।

Post Col —

अश्ववासविपरीतपक्षके वानरे दिवनिशोर्विपर्यये ।
अश्वभेदलविपर्ययकिया मङ्गलेषु सकलेषु कारयेत् ॥ (१)

THE UPANISADS.

1717.

610. द्विपञ्चाशत्-सङ्ख्यकोपनिषद्: अथर्ववेदीयाः ।

Fifty-two Atharvāna Upanisads.

Substance, country made paper 13½×7 inches Folio 98 Lines, 10
11 on a page Extent in folios 2352 Character, Nagari Date, Sam 1912
Appearance fresh Complete

It contains 52 Upanisads of the Atharva Veda. They are.—

(1) मुख्यकोपनिषत् in 6 mundakas ending in 4A, (2) प्रश्नो-
पनिषत् in 8A, (3) ब्रह्मविद्योपनिषत्, 8B, (4) क्षुरिकोपनिषत्, 9B,
(5) सुलिकोपनिषत्, 10A, (6) अथर्वशिरोपनिषत्, 14A, (7) अथर्व-
शिखोपनिषत्, 15A, (8) गर्भोपनिषत्, 16B, (9) ब्रह्मोपनिषत्, 18B,
(10) महोपनिषत्, 20A, (11) प्राणाधिष्ठोत्रोपनिषत्, 21A, (12) माण्डू-
कोपनिषत्, 23A, (13) वैतथोपनिषत्, (इति द्वितीय वैतथ्याख्यं प्रकरणं
उपनिषच्च तयोदश), 24B, (14) अद्वैतोपनिषत्, (इत्युपदेशग्रन्थे अद्वैताख्यं
प्रकरणं तृतीयं समाप्तं), 26B, (15) अज्ञातग्रान्ति (इत्युपदेशग्रन्थे अज्ञात-
ग्रान्त्याख्यं चतुर्थं प्रकरणं समाप्तम् श्रौतकोपनिषत् समाप्तं), 30A (These
four prakaranas form the Gaudapāda-kārikā),

(16) मौलहोपनिषत्, 31A, (17) नादविन्दूपनिषत्, 32A, (18) ब्रह्म-
विन्दूपनिषत्, 32B, (19) अमृतविन्दूपनिषत्, 34A, (20) ध्यानविन्दूपनिषत्,
35A, (21) तेजोविन्दूपनिषत्, 35B, (22) योगशिखोपनिषत्, 36A, (23)
योगतत्त्वोपनिषत्, 36B, (24) सत्त्वान्तोपनिषत्, 37B, (25) आरुण्योपनिषत्,
38B, (26) कण्डश्रुत्युपनिषत्, 40A, (27) पिण्डोपनिषत्, 40A, (28) आत्मोप-
निषत्, 40B, (29) ऋषिहतापनीय महोपनिषत्, प्रथमा 42A, (30) [ऋषिह]
तापनीय-महोपनिषत् द्वितीया, 44A, (31) [ऋषिह] तापनीय महोपनिषत्,
तृतीया, 44B, (32) [ऋषिह] तापनीय महोपनिषत्, चतुर्थी, 46B, (33)

16A, (6) अथर्वशिरोपनिषत् in 21A, (7) अथर्वशिखोपनिषत् in 22A, (8) गर्भोपनिषत् in 24A, (9 and 10 are covered by the missing leaves 25 to 28), (11) अथर्वणीय प्राजापिहोपोपनिषत् ending in 31A, (12) मण्डूकोपनिषत् in 24B, (13) इति द्वितीय वैतथ्याख्य प्रकरणमुप निषद् च, 37A, (14) इत्युपदेशग्रन्थे अद्वैताख्य प्रकरण समाप्तम् तृतीयोपनिषत्, समाप्त 40A, (15) इत्युपदेशग्रन्थे अलातशान्त्याख्य प्रकरण चतुर्थोपनिषत् समाप्त, 46A, (16) नीलरुद्रोपनिषत्, 47B, (17) नादविन्दूपनिषत्, in 49A, (18) ब्रह्मविन्दूपनिषत्, 50B, (19) अमृतविन्दु, 53A, (20) ध्यानविन्दु, 54A, (21) तेजोविन्दु, 55A, (22) योगश्रीर्षोपनिषत्, 56A, (23) योग तत्त्वोपनिषत्, 57A, (24) सद्भासोपनिषत्, 59A, (25) आद्ययोगोपनिषत् in 60B, (26) कण्ठश्रुति in 63A, (27) पिण्डोपनिषत् in 63B, (28) आत्मोपनिषत् in 64B, (29) नृसिंहपूर्वतापनीये मञ्जोपनिषत् प्रथमा in 68A, (30) Ditto ditto द्वितीया ending in 71B, (31) •तृतीया, 72B, (32) •चतुर्थी, 74 II B, (33) •पञ्चमी, 78A Hero ends Nrsinha Pūrvatapani in five parts, (34) •नृसिंहोत्तरतापनीयोपनिषत् in nine parts ending in 81A,

(35) •कठवल्गुपनिषत्, here called अथर्वबल्ली ends in leaf 101A, (35) सर्वोपनिषत् ends in 122B, (36) हस्तोपनिषत् ends in, 124B, (37) परमहस्तोपनिषत् ends in 126A, (38) यजुःप्राजापितापोपनिषत् ends in 128A, (39) कैवल्योपनिषत् ends in 130B, (40) विष्णुर्वेदानुवचनम्, 133B, (41) 138B, आनन्दबल्लूपनिषत् (42) भृगुवल्गुपनिषत् ends in 141A, (43) गरुडोपनिषत् ends in 142A, (44) कालाम्बिकोपनिषत्, ends in 143A, (45) गोपालपूर्वतापनीयोपनिषत् ends in 147A, (46) गोपालोत्तरतापनीयोपनिषत् ends in 154B, (47) रुण्डोपनिषत् ends in 156A, (48) वासुदेवोपनिषत् ends in 158B, (49) मापोचन्द्रोपनिषत् ends in 61A, (50) श्वेताश्वतरोपनिषत् ends in 170B, (51) गार्ग्यपथपूर्वतापनीयोपनिषत् ends in 176A इति श्रौतपनिषदानि समाप्तानि ।

Post Col. :—

यादृश पुस्तक, etc., etc. सवत् १७७६ मिति आषाढ़ वदौ
१३ गुरौ लिखित अनौरामदीक्षित सनोदिया । व. । ओ बर्मला-
परपटन ताजमल्लवर्णहोमोगरा सुभम् ।

1719.

1577.

Substance country made paper 11×3½ inches Folia 66 to 77 Lines
13 on a page Character Bengali Appearance fresh

It contains —

- (1) Kālāgnirudropaniṣad, Fol. 66B to 67A
- (2) Mantreyopaniṣad, Fol. 67A to 69B
- (3) Subālopniṣad, Fol. 70A to 75B
- (4) Mantrikopaniṣad, Fol. 76 to 77A

1720

2379.

Substance country made paper 9½×4½ inches Folia 26 Lines 10 on
a page Character Nagari Appearance fresh

(I). इद्यावास्योपनिषत् ।

2B, इति इद्योपनिषत् समाप्ता ।

(II). केनोपनिषत् ।

4B, इति सामवेदे सत्वकारशाखे केनोपनिषत् समाप्ता ।

(III) कठोपनिषत् ।

12A, इति कठोपनिषत् समाप्ता ।

(IV). आपन्नं वेदोप-प्रश्नोपनिषत् ।

17A, इति विष्णुसादायन्नं प्रश्नोपनिषत् समाप्ता ।

(V). अथर्व-वेदीय-मुण्डकोपनिषत् ।

21A, इति मुण्डकोपनिषत् समाप्ता ।

(VI). माण्डूक्योपनिषत् ।

21B, माण्डूक्योपनिषत् समाप्ता ।

(VII). ऐतरेयोपनिषत् or आत्मयट्कोपनिषत्

24A, the last Col. :—

इत्यात्मयट्कः समाप्तः ।

(VIII). याज्ञवल्क्योपनिषत् (?)

Beginning:—

अनको ह वैदेह आनायजे । अथ ह याज्ञवल्क्य आवात्राज
तं होवाच । याज्ञवल्क्य किमर्थमचारोः पशूनिच्छन् एवं तानित्य-
भयमेव सम्माडितिहोवाच ।

Cf. I.O. Cat. No. 103-94, Upani. No. 116

1721.

658A. *A collection of works*

Substance, palm-leaf. 18x1½ inches Folia, 124, of which foll 50 are
missing Lines, 4-6 on a page Character, Bengali Appearance, old

I.

The first four leaves contain stray verses From 1B,
a second pagination begins and goes over 123 leaves.

II. लक्ष्मीचरित ।

On the means of obtaining the favour of Laksmi.

Colophon:—

इति खिलेषु चरिते लक्ष्मीचरितं समाप्तं ।

For the beginning see L. 586

III नारायणोपनिषत्

It ends in 6A —

इत्याथर्वण्योय नारायणोपनिषत् समाप्त

See L 17

IV. मण्डोपनिषत् ।

It ends in 8A —

इति मण्डोपनिषत् समाप्त ।

See I, 40

Post Col —

श्रीश्रीजाने दद्याधाने परब्राह्मणे तथ ।

श्रीकाशीरामकृतिना लिपिरेषा समर्पिता ॥

V मुक्तिचिन्तामणि ।

B, trapapati Purnasottama lei :

It ends in 88B —

इति मज्जिमस्योपनिषदेष्वध्यायेषु मुक्तिचिन्तामणि समाप्त ।

On the greatness of Jagannatha at Puri See H P R

Vol III, p 151

Post Col —

श्रीश्रीजाने दद्याधाने, etc

शकाब्दा १९१९ । २ आषाढ ।

VI वर्णचङ्करदोष ।

*An extract from Bhakmananti, relating to the mixed
castes*

It ends in 40B —

इति वर्णचङ्करदोष ।

Beginning —

महावैवस्व

विश्वकर्मासीत्येव वृतासीगर्भे व्यष्टौ पुत्रा बभूवुः

मालाकार-कर्मकार-शङ्खकारकुविन्दका ।

कुम्भकार-सूत्रधार-खर्गचित्रकराक्षया II, etc , etc.

VII. गिरिशाख-शिवपूजापद्धति ।

By Vidyabhūṣaṇa Bhattachārya

It ends in 15B :—

इति विद्याभूषण-भट्टाचार्यं प्रयक्षित-श्रीभगवद्गिरिशाख-शिव-
लिङ्गपूजापद्धतिं पूर्णां ।

Post Colophon :—

प्रकान्दाः १६१६ । १० आषाढ ॥ श्रीश्रीगाने, etc., etc.

VIII.

Fol. 46-55, contain various chants in Bengali and
verses on astrological topics . This portion ends abruptly

IX. गर्भोपनिषत् ।

It begins in 61A and ends in 64A —

इति गर्भोपनिषत् समाप्ता ।

Printed in Bibl Ind in the Ātharvāna-Upanisads, pp
11-15

X. कैवस्योपनिषत् ।

It begins in 62A and ends in 64B —

इति कैवस्योपनिषत् समाप्ता ।

See the Bibl. Ind Edition of the Ātharvāna Upanisads,
pp 456-479

XI. अमृतविन्दोपनिषत् ।

It begins in 64B and ends in 65B

Col. :—

इति अमृतविन्दोपनिषत् ।

Beginning —

मनो हि दिविष प्रीतु शुद्धसाशुद्धमेव च ।
अशुद्ध कामसङ्गल्ल शुद्ध कामविवर्जितम् ।

End —

तदस्माद् वासुदेवस्त्वस्माद् वासुदेव ।

XII हसोपनिषत् ।

It begins in 65B and ends in 66A

Col —

इति हसोपनिषत् समाप्ता ।

See the Bibl Ind Edition of *Itihāsa Upanishads* : p
504-516

XIII ह्यवाख्योपनिषत् ।

It begins in 66A and ends in 67A

Col —

इति ह्यवाख्योपनिषत् समाप्ता ।

XIV कालाग्रिख्योपनिषत् ।

It begins in 67A and ends in 68A

Col —

इति कालाग्रिख्योपनिषत् समाप्ता ।

XV गारुडोपनिषत् ।

It begins in 68A and ends in 68B

Col —

इति व्याख्यंते गारुडोपनिषत् समाप्ता ।

Beg —

ॐ कश्चित्पुत्रो गुरुमन्त्रं सुवर्णसदृशप्रभं ।
दीर्घबाहुं हृषस्कन्धं नामाभरन् भूयितम् ।

XVI. गायत्रीब्राह्मणम् ।

It begins in 68B and ends in 70A.

इति गायत्रीब्राह्मणम् ।

Beg. :—

ॐ भूमिरन्तरोक्षं द्यौरिति अष्टावक्षराणि ।, etc.

XVII. यद्वपदोमञ्जरौ ।

It begins in 70B and ends in 89A.

Col. :—

इति श्रीमत्-परमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीशिवनाथायणा-
नन्दतीर्थगुरुवरणसेवक श्रीशङ्करानन्दतीर्थविरचिता यद्वपदोमञ्जरौ
संपूर्णा ।

Post Col. :—

श्रीश्रीमाने, etc.

ग्रकान्दाः १६१६ ।

प्रथमं पूर्वमुद्धृत्य शक्तिवीजं ततो लिखेत्, etc., etc.

With the Col. :—

इति शङ्करविरचिता सारस्वविद्या समाप्ता ।

See our number 8548.

XVIII. आत्मबोध ।

By Śaṅkarācārya with a commentary.

It begins in 89B and ends in 101A.

Col. :—

इति श्रीपरमहंस-परिव्राजकाचार्य्यवर्य्य-गोविन्दभगवत्-पुण्य-
पादशिष्य-श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्य-श्रीशङ्कराचार्य्यविरचिता-
त्मबोधप्रकरणं सटीकं संपूर्णम् ।

Post Col. :—

ग्रकान्दा १६५१ । भागस्य २२ दिने । श्रीकाशीरामप्रभुयोगो
लिपिरियं ।

The comm begins —

तत्र भगवान् प्रवृत्ताचार्य उक्तमाधिकारिणां वेदान्तप्रस्थानत्रय
निर्माणं तदवलोकनात्ममर्घाया मन्दबुद्धीना अनुययाय वेदान्त-
सिद्धान्तसम्यग्मात्मबोधं दिदर्शयिष्य प्रविजानीते तपोभिरिति ।

XIX पद्मप्रलोपाख्यान ।

Reinj an extract from Itihāsa Samuccaya

It begins in 104B and ends in 107B

Col —

इतिहाससमुच्चये पद्मप्रलोपाख्यान समाप्तः ।

Post Col —

श्रीश्रीजाने, etc प्रकाश्यादि १६११ । ५ । १

XX

Foll 108-128 contain stray verses

1722

8584 A number of Upaniṣads

Substance country made paper 10x4 inches Folia 31 Lines 10 on
a page Extent 400 Slokas Character Nagara Presl Complete

- (1) ऐतरेयोपनिषत् in 4 leaves (2) प्रश्नोपनिषत् in 6 leaves
(3) one leaf of माण्डूक्योपनिषत् (4) मण्डूक्योपनिषत् in 5 leaves
(5) काठकोपनिषत् in 8 leaves (6) केनोपनिषत् in 3 leaves (7)
ईशावास्य in 4 leaves

1723.

8628 आत्मपुराण । Ātma purāṇa

Bj Śankarī can be read with the com Jj R mākrṣṇa

Substance country paper 10x7½ inches Folia 830 Lines 14-16 18
on a page Extent in Slokas 50 000 Character Nagara

Text and Comm complete . Pagination not continu-
ous.

1st chapter on ऐतरेय in 74 leaves

2nd chapter on कौषीतकी in 41 leaves

3rd chapter कौषीतकी साराय्यप्रकाश in 25 leaves

4th chapter on बृहदारण्यकमधुकाण्ड in 63 leaves

5th chapter बृहदारण्यके याज्ञवल्क्यकाण्ड in 52 leaves.

6th chapter बृहदारण्यके याज्ञवल्क्य जनकसंवाद in 128 leaves

7th chapter याज्ञवल्क्यमैत्रेयीसंवाद in 35 leaves.

Continuous pagination begins from 410

8th chapter श्वेताश्वतरसम्प्राप्तिर्वाद् ending in leaf 168

Continuous pagination ends here

9th chapter काठकोपनिषत् in 61 leaves

The 10th chapter तैत्तिरीय in 51 leaves

The 11th chapter मर्गशुपनिषत् in 87 leaves

The 12th chapter छान्दोग्य in 80 leaves

The 13th chapter छान्दोग्य (सगत्वमुत्तरनारदसंवाद) in 15 leaves

The 14th chapter (प्रजापतौर्न विरोचनाख्यायिका) in 28 leaves

The 15th chapter तलवकारोपनिषत् in 18 leaves

The 16th chapter मुख्यकोपनिषत् (अद्विरशौनकासंवाद) in 17 leaves

The 17th chapter प्रश्नोपनिषत् (पिप्पलादसुकेशसंवाद) in 12 leaves.

The 18th chapter in 47 leaves

The last Colophon of the text —

इति श्रीमत्-परमहंसपरिव्राजकाचार्या-नन्दात्मपूज्यपादशिष्येण
श्रद्धारानन्दभगवता विरचिते उपनिषद्ने आत्मपुराणे अष्टादशो-
ऽध्यायः ।

The last Colophon of the comm —

इति श्रीदत्तकुलतिलक छप्पाचन्द्रात्मज-दिलारामसूरितनुज-
रामलक्ष्मण्य श्रीविश्वेश्वराश्रमपूज्यपादानुमोदश्रीतस्य शतौ आत्म-
पुराण टीकाया सप्तसप्तत्याया अष्टादशोऽध्यायः ।

The date of the composition of the comm is Sam
1859 —

नागवाणाहिविद्युभिर्मिते वर्षेकदिक्रमात् ।

नभस वितपध्वन्या काभ्या पूर्वमिम्य गता ॥

1724.

8667 1 collection of Upanishads

Substance country paper 12½ x 6½ inches Folia 7 Line 16 18 on a
page Extent in Slokas 200 Character Nagari New Complete

(1) जाबालोपनिषद्दीपिका by Sankarānanda Complete in
seven leaves

It begins —

ब्रह्मद्वैपायन व्यास ऋषेः शिष्यः लोकशुद्धर ।

आनन्दात्मानन्दमयात्मगुह्यं देव नतोऽस्माह ॥

जाबालोपनिषद्वाक्या व्यापयन्तीं मुखानिधि ।

करिष्ये प्रीयता देवोऽविमुक्तोयस्तद्वेश्वर ॥ १ ॥

सर्वज्ञासुप्रनिषदा सङ्गतिर्या कर्मकाण्डेन सा अस्यापि । तत्-
सङ्गतिस्वास्माभिर्दृष्टदारुणकदौपिकारम्भे प्रदर्शिता । अत्र सर्वं
तौर्धत्तार आत्मा अश्रेयससारधर्म्मैरसस्पृष्टो ऽह प्रतिपाद्य ।
एतादृशज्ञानेन च नि श्रेयानर्घनिकृत्तिरानन्दावाप्तिश्च परमप्रयो-
जनमपि उपनिषदन्तरवत् अतएव सम्बन्धाधिकारित्यावपि न पृथक्
वर्णनीयौ । ब्रह्मज्ञानोपायश्च सद्गतासनाधिकारिणा श्रुतकदौष-
अप सद्गतासिनामपि श्रवणाद्यधिकारिणा सर्वसद्गपरित्यागश्च
आत्मेय समाधानाभ्या प्रतिपाद्यत इति उपनिषदर्थं सङ्क्षेप ।

(2) केनोपनिषद्भाष्य complete in thirteen leaves

(3) तलवकारोपनिषद्भाष्य complete in 9 leaves

(4) काठवोपनिषद्दीपिका complete in 10 leaves Anonymous

Substance country paper 11½ x 6 inches Folia 11 Line 16 on a
page Extent in Slokas 200 Character Nagari Old Complete

(5) काठकभाष्य complete in 11 leaves

(6) ऐतरेयभाष्यटीका षष्ठाध्याय complete in 50 leaves, by Abhinava-Nārāyaṇendra Sarasvatī, pupil of Jñānendra Sarasvatī, pupil of Kaivalyendra Sarasvatī.

After the end of the 6th chapter, commented upon by Śaṅkara, the commentator explains the Sānti-mantra on the line of Śaṅkara's Dīpikā. Hence the writer says षष्ठमाध्याय-दीपिका ।

Substance, country paper 12½×6 inches Folia, 50 Lines, 15 on a page Extent in slokas, 1,800 Character, Nāgara Worm-eaten New Complete

(7) सुखकोपनिषदिवरण by Sankarācārya

Substance, country-made paper 12½×6 inches Folia, 22 Lines, 10 16 on a page Extent in slokas, 950 Character, Nāgara Worm-eaten New Complete

(8) प्रश्नोपनिषत् with its comm by Nārāyaṇendra Sarasvatī.

Substance, country-made paper 12×6 inches Folia, 17 Lines, 15 on a page Extent in slokas, 700 Character, Nāgara New Complete

(9 14) Substnct, country paper 11½×6 inches Folia, 23 Lines, 17 on a page. Extent in slokas, 1,100 Character, Nāgara Fresh Complete.

(9) ईशावास्यभाष्यटीका by Ānanda Giri

Complete in three leaves

(10) ईशावास्य ।

Text and Dīpikā

Commentator's name is Śaṅkarānanda

It begins :—

ईशावास्योदयो मन्त्रा विनियुक्ता न कर्मणि ।

प्रमाणाभावात् तेषां कुर्वे व्याख्यानकर्मणा ।

आखण्ड्युपनिषद्दीपिका by Śaṅkarānanda, the disciple of Ācārya Ānandātma

(11) परमहंसोपनिषद्दीपिका by Śaṅkarānanda

(12) ईशावास्योपनिषद् भाष्य by Śaṅkarācārya

Complete in three leaves

(13) प्रज्ञोपनिषद्दीपिका by Nāṭāyana, who follows Śaṅkara.

Complete in five leaves

(14) कैवल्योपनिषद्दीपिका by Śaṅkarānanda

Complete in five leaves

(15) मुख्योपनिषत् ।

Substance country paper 10½×5½ inches Folia 4 Lines 13 on a page Extent in slokas 60 Character Nagara Fresh Complete

(16) मुख्योपनिषद्विवरणं by Śaṅkarācārya

Substance, country paper 11½×8½ inches Folia 22 Lines 10 on a page Extent in slokas 750 Character Nagara New Complete

(17) प्रज्ञभाष्य-विवरणं by Śaṅkarācārya

Substance country paper 11×5 inches Folia 10 Lines 13 Extent in slokas 400 Character Nagara Fresh Complete

(18) केनोपनिषद्भाष्यं ।

Substance, country paper 10×4 inches Folia 10 Lines 10 on a page Extent in slokas 500 Character Nagara Fresh Complete

लिखितं वंशोद्यदेन विद्यरामवेन सम्बत् १७६५ ।

The Colophon .—

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य परमहंसपरिज्ज्ञाजस्य
पद्मरमणवतः कृतौ केनेशित-पदभाष्यविवरणं समाप्तं ।

(19) काठकभाष्य ।

Substance country made paper 11×5 inches Folia, 29 Lines 11 on a page Extent in slokas 1100 Character Nagara New Complete

(20) मुख्यकभाष्यटिप्पण ।

Substance country yellow paper 9½×5 inches Folia, 8 Lines 14 on a page Extent in slokas 200 Character Nagara Fresh Complete

(21) ज्ञानदोषोपनिषद् विवरणं by Śaṅkara.

Substance country paper 11½×4 inches Folia 27 Lines, 9 on a page Extent in slokas 800 Character Nagara Fresh Complete

The 6th prapāthika only

(22) ऐतरेयभाष्यटीका by Abhinava Nīrāyaṇendīa-Sarasvatī.

Substance country paper 10x1½ inches Folia 28 Lines 18 on a page Extent in slokas 1400 Character Nāgari New Complete

The 6th Adhyaya only

(23) ऐतरेयभाष्यटिप्पण by Jñānāmṛta Yati, the disciple of Uttamāmṛta Yati

Substance yellow country paper 11½x3½ inches Folia 22 Lines 9 on a page Extent in slokas 700 Character Nāgari Good Complete

The first prapāthuka only

(24) तैत्तिरीयकसारव्याख्या anonymous

Substance country paper 12x inches Folia 31 Lines 11 on a page Extent in slokas 1500 Character Nāgari New Incomplete

(25) ऐतरेयारण्यकभाष्य ।

Substance country paper 10x4½ inches Folia 68 Lines, 11 on a page Extent in slokas 1900 Character Nāgari Old Incomplete

Leaves 1 to 78, of which 2, 19, 24, 37, 40, 71, 74-77 are missing The Ānanyakābhāṣya comes to an end on leaf 57B. Then begins

ऐतरेयसंहितोपनिषद्भाष्य which apparently remains incomplete

(26-34) Substance country paper 6½x1½ inches on a page Extent 2000 New ~~Incomplete~~

(26) कठोपनिषत् ।

Complete in nine leaves The text only

(27) ब्रह्मवल्गुपनिषत् ।

Complete in four leaves

(28) माण्डूकीयपनिषत् ।

Complete in one leaf

(29) मुण्डकोपनिषत् ।

Complete in nine leaves

(30) प्रश्नोपनिषत् ।

Complete in seven leaves

(81) केनोपनिषत् ।

Complete in three leaves

(82) नारायणोपनिषत् ।

Complete in two leaves only

(83) छान्दोग्योपनिषत् ।

Incomplete, 1 to 58 leaves of which 13 14 19-22, 31-34 and 39-44 are missing

(84) आत्मवटक ।

Complete in four leaves

(85) छान्दोग्योपनिषत् ।

Substance country paper 12x4 1/2 inches Folia 70 Lines 10 on a page Extent in slokas 1000 Character clear Complete

इति छान्दोग्योपनिषदि अष्टमोऽध्यायः । साधोपनिषत् सागरेदे कौष्ठम
शाखायाः । सवत १८५७ ।

1725.

8720 . (collections of Upanisads

(I)

Substance country paper 14x7 inches Folia 50 Lines 15 on a page
Extent in slokas 3000 1 resal Complete

(1) ईशोपनिषत् with a tippani complete in three leaves

(2) कठवल्ली with the comm by Damodara Sastri, entitled
निगूढार्थ प्रकाशिका, complete in 12 leaves and 507 verses

The last colophon of the comm runs thus —

इति श्रीदामोदरशास्त्रिण कठवल्लौ निगूढार्थ प्रकाशन समाप्त ।

(3) केनोपनिषत् with the comm by Damodara Sastri,
slokas 132, complete in four leaves

(4) मुखोपनिषत् with the comm by Damodara Sastri,
complete in seven leaves and in 309 verses

(5) प्रश्नोपनिषत् with the comm. by Dāmodara Śāstri, complete in seven leaves and in 350 slokas.

(6) शिद्धोपनिषत्, ब्रह्मोपनिषत् and ऋग्यजुःसंहिता with the commentaries by Dāmodara Śāstri

The first has four leaves, the second three, and the third two leaves only. The three have the same pagination.

(7) ब्राह्मणसंहिता a part of the ऐतरेयोपनिषत्, with the comm. by Dāmodara Śāstri. Complete in five leaves, slokas 180.

(8) माण्डूक्योपनिषत् with the comm. by Dāmodara Śāstri, complete in three leaves, slokas 89

II

Substance country paper. 13x7 inches. Folia 67. Lines, 15 on a page. Extent in slokas 2,680. Character, Nāgara. Good. Complete.

(9) हान्दोग्योपनिषत् with the comm. entitled मिताक्षरा by Nityānanda, the disciple of इक्ष्वाकुमाधन, complete to the end of the 7th prap in 41 leaves, the 8th prap in a different hand, complete in 26 leaves, dated Sam 1893.

(10) ईशावास्यभाष्य-टिप्पण—The Bhāṣya by Śaṅkara and the tippana by Ānandagiri.

Substance country paper 13½x7 inches. Folia 13. Lines, 14 on a page. Extent in slokas 700. Character Nāgara. Fresh. Complete.

(11) केनोपनिषत् otherwise called तलवकार with the bhāṣya by Śaṅkara, and with the tippana by Ānandagiri.

Substance, country paper 13½x7 inches. Folia 22. Lines, 15 on a page. Extent in slokas 200. Character, Nāgara. Fresh. Complete.

(12) कठवल्लीभाष्य टीका, the bhāṣya being by Śaṅkarācārya, and the tikā by Gopālajogī.

Substance country paper 12½x6 inches. Folia 14. Lines 11 on a page. Extent in slokas 2,900. Dated Sam 1839. Fresh. Complete.

The end of the tilak :—

कठब्रह्मोभाष्यटीका कृता गोपालयोगिना

अनया-प्रोयता देवो दक्षिण + + मुक्त शिवः ।

The last col of the same —

इति ओपरमहंस-परिव्राजकाचार्य-श्रीगोपालेन्द्र-यतीन्द्रविरचिते कठ-
ब्रह्मोभाष्यविरचने अन्तिमा ब्रह्मो समाप्ता राधाक्षय्यस्य पाठात् कठभाष्यं सटिपन
लिलेख । अमू वदि ८ सम्वत् १८८६ । श्राव ८ ।

III

(13 20) Substance country paper 11x6½ inches Folia, 228 Leaves
14 20 in 8 pages Characters Nagara Dated Śm 1811 Fresh Com-
plete

(18) केनोपनिषद् भाष्यटिप्पण the bhāṣya by Śaṅkara, and
the tiṭṭhana by Ānandagiri, complete in 18 leaves.

(14) प्रबोधिनिब्रह्मभाष्यटीका the bhāṣya by Śaṅkara and the
tikā by Nārāyaṇendra Sarasvatī, the pupil of Jñānendra
Sarasvatī, the pupil of Kavalcyendra Sarasvatī, complete in
53 leaves

(15) मुक्तकभाष्यटिप्पण the bhāṣya by Śaṅkara, and the
tiṭṭhana by Ānandagiri (?)

But Śaṅkara calls his comm. not a bhāṣya but Vivaraṇa.

This is complete in 20 leaves.

(16) साङ्ख्योपनिषद् टीका ।

The साङ्ख्योपनिषद्, with explanatory kārikās by Gauḍa-
pāda, is commented upon by Śaṅkara. But the comm. is
not called a bhāṣya; it is called Īgamī-śāstra-vivaraṇa to
which is added a comm by Ānandajñāna Complete in 67
leaves Dated 1875 (Samvat)

The whole printed in the Bibliotheca Indica Series.

(17) हतदेवोपनिषद् with Śaṅkara-Bhāṣya, and the Dīpikā
complete in 43 leaves

(18) केनोपनिषत् Bhāṣya by Śāṅkara and tiṣṭana by Ānandagiri, complete in 19 leaves.

(19) तैत्तिरीयोपनिषत् in three parts, namely, (1) श्रीचोप-
निषत्, (2) ब्रह्मविन्दूपनिषत्, (3) and मग्नूपनिषत्. Complete in
thirty-nine leaves. Dated Samvat 1871 विरोधिनाम संवत्सरे
फाल्गुने मासे शुक्लेष्टमे पुराणमास्या शुभवासरे।

(20) Another copy of the above. Complete in 39 leaves.
Dated Samvat 1898.

IV.

(21) श्वेताश्वतरोपनिषत् with a comm by Vijñānātman, the
pupil of Jñānottama. Dated Samvat 1890

Substance, country paper. 12×6 inches Folia, 35 Lines, 13 on a page
Extent in slokas, 1,800 Character, Nagara Dated, Sm 1890 Fresh
Complete

(22) कठोपनिषत्.

Substance, country paper. 12½×5½ inches Folia, 5 Lines, 12 on a page
Extent in slokas, 200 Character, Nagara Fresh Complete

(23) ईशावास्योपनिषत् with Śāṅkara's Bhāṣya

Substance, country paper. 10½×1½ inches Folia, 5 Lines, 16 on a
page Extent in slokas, 280 Character, Nāgara Dated, Sm 1827 Fresh
Complete

(24) केनोपनिषत् or, तलवकारोपनिषत् with टीपिका by Śāṅkara-
nanda.

Substance, country paper 11½×5½ inches Folia, 3 Lines, 17 on a
page Extent in slokas 125 Character, Nāgara Old Fresh Complete

V

Substance, country paper. 11½×5½ inches Folia, 31 Lines, 10 on a
page Extent in slokas, 100 Character, Nāgara Fresh Complete.

(25)

(1) मुखक ends in the 6th leaf

(2) अथर्वोपनिषत् ends in the 11th leaf.

(3) परमहंसोपनिषत् ends in 11A.

(1) ब्रह्मोपनिषत् ends in 15B

(5) सत्यज्ञानोपनिषत् ends in 16A

From 16B the pagination changes into 1, and in 6B ends the प्रश्नोपनिषत् ।

VI

(26) बृहदारण्यक with its comm. मितान्तरा by Nityānandāśrama, the pupil of Purusottamaśrama

Substance country paper 13×6½ inches . Folia 25 Lines 18-20 on a page Extent in slokas 1000 Character Nagari Fresh Complete

(27)

(1) ईशोपनिषत्, केनोपनिषत् and प्रश्नोपनिषत् ।

Substance country paper 12½×8½ inches Folia 16 Lines 14 on a page Extent in slokas 640 Character Nagari Fresh Complete

1726.

9031 *A collection of Upanishads enumerated below, with their commentaries by Narayana*

Substance, English paper 12½×5½ inches Folia 184 Lines 14 on a page Extent in slokas 7400 Character Nagari Fresh Complete

(1) मुण्डक ends in leaf 10, (2) प्रश्न in 20, (3) ब्रह्मविद्या in 21, (4) कुरिका in 25, (5) तुलक in 27, (6) अथर्वशिखर in 35, (7) अथर्वशिखर in 38, (8) नारायण in 43, (9) आत्मसोधदोषिका in 44, (10) गर्ग in 47, (11) ब्रह्म in 53, (12) प्राणाग्निहोत्र in 55, (13) नीलकण्ठ in 58, (14) नारदविन्दु in 58, (15) ब्रह्मविन्दु in 60, (16) अमृतविन्दु in 66, (17) ध्यानविन्दु, in 70, (18) वेङ्गोविन्दु in 71, (19) योगशिखर in 73, (20) योगतत्त्व in 74, (21) सद्भाष्य in 86, (22) अरण्य in 90, (23) कण्डमुक्ति in 93, (24) पिण्ड in 94, (25) आत्म 95, (26) महा in 101, (27) पूर्ववर्तसिद्धतापनीय in 118, (28) नारसिंह in 119, (29) षट्चक्र in 120, (30) नृसिंहोत्तरतापनीय in 139, (31) रामतापनीय in 151, (32) रामोपनिषत् in 157, (33) सर्वोपनिषत् in 160, (34) हर्मोपनिषत् in 162, (35) पञ्चमहत्त्व in 167, (36) ज्ञानात्म in 171, (37) कैवल्य in 172,

(38) उपनिषद्ग्रन्थ in 182, (39) गण्ड in 184, and (40) कालाग्रिह in 184

1727.

9032 *A collection of Upanisads*

Substance country paper 9x4½ inches Leaves 115 of which 110 leaves 15-20 are missing Lines 10 on a page Extent in folios 2600 Character Nagara Fresh Incomplete

(1) मुख्यक ends in 6, (2) प्रश्न in 12, (3) ब्रह्मविद्या in 13, (4) कुरिका in 14, (5) अथर्वशिख in 21, (6) गर्भ in 23, (7) प्राणाग्निहोत्र in 24, (8) आत्मबोध in 25, (9) श्वेताश्वतर in 31, (20) माण्डूक्य in 33, (21) तैत्तिरीयारण्यक in 37, (22) नौखरुद्र in 38, (23) नादविन्दु in 39, (24) ब्रह्मविन्दु in 48, (25) अमृतविन्दु in 41, (26) ध्यानविन्दु in 42, (27) तेजोविन्दु in leaf 43, (28) योगशिख in 44, (27) योगतत्त्व in 44, (30) सद्गतात्त्व in 46, (31) आरण्य in 47, (32) कठश्रुत्युपनिषत् in 48, (33) पिण्डोपनिषत् in 49, (34) आत्म in 49, (35) ऋषिहोत्रपूर्वतापनीय in 51, (36) मन्त्रोपनिषत् in 49, (37) ऋषिहोत्ररतापनीय in 67, (38) कठवल्ली in 71, (39) उत्तरवल्ली in 73, (40) बृहन्नारायण in 49, (41) आनन्दवल्ली in 96, (42) भृगुवल्ली in 98, (43) गण्ड in 99, (44) कालाग्रिह in 99, (45) रामपूर्वतापनीय in 104, (46) रामोत्तरतापनीय in 109, (47) कैवल्य 111, (48) जावाण in 113, (49) आश्रम in 115

1728.

9587

Substance country made paper 10x4 inches Loha 34 to 48 15 by count 8 Lines 8-9 in a page Character Nagara Appearance tolerable Complete

This appears to be part of a large MS, containing a collection of Upanisads

It comprises in its present form in leaves from 34 to 18 (1) पिण्डोपनिषत् ending in leaf 38A, (2) ब्रह्मविन्दूपनिषत् ending in 42A, (3) भृगुवल्लीपनिषत् ending in 151, and (4) एतरेयोपनिषत् ending in 18

(1875)

1729.

11093

Substance, country-made paper 11x12 inches Fols 73 Lines 11-12 on a page Character, Nagara of the nineteenth century Appearance, fresh.

A collection of Upanisads

It begins —

अथाथर्व्वणीया उपनिषदस्तथा शाखान्तरौद्यान् लिख्यन्ते ।

I

ॐ ब्रह्मा देवानां प्रथमः स्वभूव, etc , etc

This is the beginning of Mundakopaniṣad, which continues to the first line of fol 4A and mixes itself with Ītharvanīyottaratāpanīyopaniṣad, being copied from an original which had the leaves of those upaniṣads confused

II.

1A, द्वितीयो वखदः ; 5A, छवीयः खख —and so on to the end of the ninth khanda. The sixth khanda is repeated twice.

10B, इत्याथर्व्वणीयोत्तर-तापनीयोपदिषदि नवमः खख ।

III

Then begins Kāthavallī, which ends in fol 15A without a colophon

IV

16A, इति केपितोपनिषत् समाप्ता । (†)

V

16B, इति नागार्थणीयपनिषत् समाप्ता । (Ītharvāna)

VI

26A, इत्याथर्व्वणीये महानारायणोपनिषत् ।

VII

26A, इति पिण्डोपनिषत् समाप्ता ।

VIII

27B, इति सर्वोपनिषत् समाप्ता ।

IX

29A, इति परमहंसोपनिषत् समाप्ता ।

X

Then begins Śiṣa, which ends in 31A (without a colophon)

XI

32B, इत्यानन्दवल्ली उपनिषत् समाप्ता (called also Brahmanallī)

XII

33A, इति ऋग्वल्ली उपनिषत् समाप्ता ।

The last three constitute Taittiriyaopaniṣad (= Paitt Aranyaka VII-IX, prapathakas)

XIII

34A, इति कालाग्रिद्वयोपनिषत् समाप्ता ।

XIV

(A) 35B, इति मन्त्रोपनिषत् समाप्ता खण्ड इत्याथर्व्वखीये तापनीये
२ (?) प्रथमोपनिषत् समाप्ता ।

There are six short paragraphs called Khandas in this

(B) 37A, इत्याथर्व्वखीये तापनीयो द्वितीयो द्वितीयोपनिषत् समाप्ता २ ॥

(C) 37B, इत्याथर्व्वखीये तापनीये तृतीयोपनिषत् समाप्ता ।

(D) 38B, इत्याथर्व्वखीयोपतापनीनिषत् (?) चतुर्थोपनिषत् समाप्ता ।

(E) 10A, मन्त्रोपनिषत् द्वितीयः । इत्याद्यन्त्रलोके प्रतापलोके पञ्चमोप-
निषत् समाप्ता ।

Then we have —

ॐ देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्मन्त्रोपनिषत् ।, etc., etc.

This is the beginning of Nrsimhottarātīrthī (the second work in the MS), and after a portion of the 2nd Khanda (the end of which is in fol 1A), we have, again, Mundaka (the first work) from the latter portion of the second Mandakā to the end in 13B

इति मुख्योपनिषत् समाप्ता ।

The first three leaves contain the Upanisad up to a portion of the second Mundaka.

XV

15B, इति प्रथोपनिषत् समाप्ता ।

XVI

16A, इति मध्यविद्योपनिषत् समाप्ता ।

XVII

17 A, इति क्षुद्रोपनिषत् समाप्ता ।

XVIII

17B, इति क्षुद्रोपनिषत् समाप्ता ।

XIX

30A, इत्याद्यन्त्रे मित्रोपनिषत् समाप्ता । (The same as Rudro-
panisad Beg देवा ह वै स्वर्गे लोकमप्यन्ते रुद्रमप्यन् को भवानिति०) ।

XX

51A, इत्याद्यन्त्रे शिवोपनिषत्(?) समाप्ता ।

Beg —

ॐ पिप्पलादागिर सनत्कुमारस्याथर्वण भगवन्त पप्रच्छ ।
किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यं, etc

XXI

Beg —

पश्चात्सक पश्चात् वत्तमानं यडान्वयं यडगुणयोगयुक्तं etc , etc

This is Garbhopaniṣad fol 10 Catal No 488 (7th work) It ends without a colophon in 53A

XXII

इत्याथर्वणे महाओपनिषत् समाप्ता ।

XXIII

52B *beg —*

ॐ श्रीगौरी हवै महाभारतोऽङ्गिरस भगवन्त (53A) पिप्पलाद
पप्रच्छ दिव्ये ब्रह्मपुरे संप्रतिष्ठिता भवन्ति कथं वर्जति कस्यैव
महिमा वभूव, etc , etc

Thus begins Brahmapaniṣad in the present MS What is quoted as the beginning of the work in I O Catal p 110A is the 11th line of fol 53A in the present MS

54B, इति ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ।

XXIV

56A, इत्यथर्वणं प्राच्याग्निहोत्रोपनिषत् ।

XXV

57B इत्यथर्वणं मण्डूकोपनिषत् समाप्ता ।

Beg —

ओमित्येतदङ्गिर, etc , etc The same as Māṇḍūkya

(1379)

XXVI.

Reg. —

ॐ वैतथ्य सर्वभावाणां सप्रमादमनोविषयः ।

अस्यावाप्तु + भेदानां सदृशत्वेन हेतुना ।

59A, इत्यर्थव्यंघे द्वितीय + वर्तमानपनिषद् च (?)

XXVII

इति उपदेशप्रसङ्ग आदेतात्प्र प्रकरस्य अन्वार्थि प्रोपनिषत् ॥ ।

Reg —

ॐ उपार्जनार्थितो धर्मा ज्ञाने न क्षति वर्तत ।

प्रागुत्पत्तेरस्य सर्वं तेदानो ह्यपरा स्मृतः ।

1 hour and 18 1/2-19

XXVIII

65A, इति नक्षत्रविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

XXIX

66B, इति अक्षरविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

XXX

67B, इति तेजोविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

XXXI

69A, इति योगवत्त्वोपनिषत् समाप्ता ।

XXXII.

70A, इति सद्भासोपनिषत् समाप्ता ।

XXXIII.

71A, इत्यर्थव्यंघे [आ] ह्येयोपनिषत् समाप्ता ।

XXXIV

72B, इत्यर्थव्यंघे कण्ठश्रुति उपनिषत् समाप्ता ।

XXXV

73B, इत्यध्वंशे जावालोपनिषत् समाप्ता ।

आलोच्य सर्वं प्रास्ताविकं विचार्य च पुनः पुनः ।

इदमेकं सुनिष्पन्नं ध्येयो नारायणः सदा ।

इत्यध्वंशे द्विपञ्चाशदुपनिषत्सम्पूर्णम् ।

1730.

616 दौषिका ।

A comment on the Atharvānopaniṣads.

By Nāṇayana.

12A, माण्डूक्योपनिषद्दौषिका, 22B, इति प्रश्नोपनिषत्, 24B, ब्रह्म-
विद्योपनिषद्दौषिका समाप्ता, तृतीयोपनिषत्, 28B, इति क्षुरिकोपनिषत् दौषिका
समाप्ता चतुर्थी, 31A, इति चूलिकोपनिषद्दौषिका पञ्चमौ, 39A, अथर्वशिख-
रुपनिषद्दौषिका षष्ठौ, 41B, अथर्वशिखरुपनिषत् दौषिका सप्तमौ, 45B,
इति गर्भोपनिषत् दौषिका अष्टमौ, नवमौ मण्डोपनिषत् भुटिता । (There are
two leaves marked 46. At the end of the second is written
भुटिपत्र ४६ प्रथमपृष्ठे), 51, ब्रह्मोपनिषद्दौषिका समाप्ता दशमौ, 53B, अग्नि-
होत्रोपनिषद्दौषिका, 55B, नीलरुद्रोपनिषद्दौषिका षोडशौ । (The four
upaniṣads based on the Māndūkya are left out), 57A, इति
नारदविन्दूपनिषद्दौषिका सप्तदशौ, 59A, ब्रह्मविन्दूपनिषत् दौषिका अष्टादशौ,
65A, इत्यमृतविन्दूपनिषद्दौषिकोनविंशः, 68B, इति ध्यानविन्दूपनिषत्
[दौषिका] विंशः, 70A, तेजोविन्दूपनिषद्दौषिका एकविंशः, 71B, योगशिखोप-
निषद्दौषिका द्वाविंशौ, 73A, योगतन्त्रोपनिषद्दौषिका त्रयोविंशौ, 84B,
सप्तगोपनिषद्दौषिका चतुर्विंशौ, 89A, आरुख्योपनिषद्दौषिका पञ्चविंशौ,
92B, कण्ठश्रुत्युपनिषद्दौषिका षड्विंशौ, 93A, मिण्डोपनिषद्दौषिका सप्तविंशौ,
94A, आत्मोपनिषद्दौषिका [अष्टाविंशौ], 100A, नृसिंहतापनीप्रथम
मण्डोपनिषद्दौषिका, 113A, इति मण्डोपनिषत् ५ तृतीय खण्ड ३ इत्याध्वंश-
रक्षस्ये पूर्वन्सिंहतापनीयोपनिषत् समाप्ता एकोनविंशः २८, इति पूर्वन्सिंह
तापनीयोपनिषद्दौषिका ऊनविंशौ, (Here the numbering cc. 1380)

118B, इषट्चक्रोपनिषद्दोषिका, 137A, इति वृषिहोत्तरतापनोयोपनिषद्-
दोषिका, 153B, इति रामोत्तरतापनोदोषिका समाप्ता, 155A, इति श्री
भट्टरत्नाकरस्तु-भट्टनारायणविरचिता रामोपनिषद्दोषिका 157B, नारायणेन
रचिता श्रुतिमात्रोपजीवता अष्टाष्टपदवाक्यानां सर्वोपनिषद् इति सर्वोपनिषद्-
दोषिका, 160B, इति हंसोपनिषद्दोषिका, 165B, इति परमहंसोपनिषद्-
दोषिका, 170A, इति भावालोपनिषद्दोषिका ४०, 171B, इति कैवल्योपनिषद्-
दोषिका, 188A, इति माण्डूकोपनिषद्दोषिका समाप्ता (?) 190A, इति
काण्डाप्रिहोपनिषद्दोषिका समाप्ता ५५ (?) 211A, इति छण्डोत्तरतापनोय-
दोषिका समाप्ता, 214A, इति छण्डोपनिषद्दोषिका समाप्ता, 217A, इति
वासुदेवोपनिषद्दोषिका समाप्ता, 220B, इति गोपीचन्दनोपनिषद्दोषिका,
226B, इति नारायणोपनिषद्दोषिका, 230A, इति द्वितीयोपनिषद्दोषिका,
230B, इत्यथर्वशिखरि वरद-गणपति-पूर्वोत्तापनोयोपनिषद्दोषिका समाप्ता ।

1731.

3301

Substance foolcap paper 8 1/2 x 4 1/2 inches. Lohs by counting 21
lines 11 on a page. Character Nagari of the nineteenth century. Appear
ance, fresh

I

Colophon in 8A.—

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्-पादाचार्यविरचित-याज्ञीय-मन्त्र-
व्याख्यान समाप्तम् ।

II

इति श्रीमदानन्दतीर्थभगवत्-पादाचार्यविरचित षट्प्रश्नोप-
निषद् भाष्य सम्पूर्णम् । (From 8A to 5A)

III

इति श्री मदानन्दतीर्थभगवत्-पादाचार्य-विरचितं तलवकारो-
पनिषद् भाष्यं समाप्तम् । (From 5A to 7A)

IV

मुण्डकोपनिषद् भाष्यम् ।

From 7A to 12 Incomplete.

(1382)

V

इति श्रीमदानन्दतीर्थ-भगवत्-पादाचार्यविरचितं तैत्तिरीयोप-
निषद्-भाष्य समाप्तम् । (Leaves 1 to 12)

At the 5th line of the 1st leaf ends Śikṣā.

इति श्रीक्षा समाप्ता ।

1732.

871 श्वेताश्वतरोपनिषत् । *Śvetāśvataropaniṣad*

Substance, country made paper 8½ x 4½ inches Folia 13 Lines 10 on a
page Character, Nabari Appearance tolerable Verses Generally cor-
rect Incomplete at the beginning

Often printed

1733.

2367 *The Same.*

Substance, country made paper 8½ x 4½ inches Folia 13 Lines 7 on
a page Character, Nabari of the eighteenth century Appearance, fresh
Complete

Often printed

1734.

915. *A comm. on the Same.*

By Viṣṇūna Bhikṣu.

For the manuscript see L 1809

1735.

8695 श्वेताश्वतरोपनिषद्विवरणं ।

*A comm. on Śvetāśvatara Upaniṣad, by Jñānottama, the
pupil of Jñānottama*

Substance, country paper 11 x 6 inches Folia 19 Lines 17 on a
page Printed in slokas 2500 Character Nabari Old Fresh Com-
plete

Complete in 19 leaves and 6 chapters

It begins :—

ॐ अथर्ववेद-प्रपातोत-निर्मलज्ञानमूर्धने
नमो गिरा विदूराय दक्षिणामूर्धने नमः ।
निगमान्तप्रतोयाय(?) निःसङ्गसुख-सन्निदे
समारतापनोदाय विद्याश्रीपतये नमः
प्रत्यक्षाखिल-भेदाय जगदिभ्यममाक्षिणे ।
ज्ञानोत्तमसुनीन्द्राय नमः प्रत्यक्षसुखात्मने ।

ततः परमश्रेष्ठिभ्यो नमः ब्रह्मविद्यामन्त्रदायकैर्भ्यः । इदं ब्राह्मणं
वाक्यं । वादिनो वदनश्रीला वेदार्थविपरीतपदान् निर्ममोक्तस्य
वेदार्थतत्त्वेन ब्रह्मवदनश्रीलाः साक्षाद्वा परम्परया वा सर्व्ववेदार्थ-
त्वेन ब्रह्म वदन्तो व्येतत् सर्व्ववेदा यत्पदमामनन्ति इति श्रुतेः ।

1736.

289. **पिङ्गलोपनिषत् ।** *Pingalopanisad*

For the MS see L. 1409

In the lists of upaniṣads given in the *Muktikopaniṣad*,
this work has been placed as one of the 19 upaniṣads be-
longing to the White Yajurveda

1737.

2248 **ब्रह्मोपनिषत् ।** *Brahmopanisad*

Substance, country-made paper : 9½×4½ inches Folia 4 Lines, 1 on a
page Character Nagari Appearance fresh

Col :—

इति श्वेताश्वतरप्राण्यायत ब्रह्मोपनिषत् समाप्तम् ।

Brahmopanisad, one of the *Ātharvān* *Upaniṣads*, is
printed with the *Dipikā* comm. by Nārāyaṇa, in pp 229 to
259 of the *Bibl Ind. Edition* But the present MS omits
the portion printed in pp 239 to 247 and य एवं वेद, etc, in
the next leaf It begins from अथास्य पुत्रस्य चत्वारि शानानि,
etc., etc.

1738.

2075. *The Same*

Substance, country made paper $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 2 Lines, 9 on a page Text in lokas 30 Character, Nagara of the eighteenth century Appearance, discoloured, worn out, posted Verse

Though the MS. begins with page one and the work begins with verse one it is defective in the beginning. It is an upanishad for the glorification of the holy thread of the Brāhmanas, which can be laid aside only by Yoga Sutra

It ends :

As in L. No 955. But not exactly in the same words

The last two verses are —

यतो वाचो निवर्तन्ते अप्राप्य मनसा सह ।
 आनन्दमेव जीवस्य यज्ज्ञात्वा मुच्यते बुध ।
 सर्व्वं व्यापिनमात्मानं क्षीरसर्पिरिवानि (ह) तम् ।
 आत्मविद्या-तपोमूल तद्ब्रह्मोपनिषत् परम् ।

1739.

2374. *The Same*

Substance, foolscap paper 8×6 inches Folia, 3 Lines, 8 on a page Character, Nagara of the eighteenth century Appearance fresh

It begins from अथास्य प्रथमस्य चत्वारि व्याख्यानं, etc. Printed with the Dipikā commentary of Nārāyaṇa in pp. 248 to 259 of the Atharvān Upanishads of the Bibl. Ind. Edition.

1740.

911 मैत्रेयोपनिषदालोकः । *Maitreyopaniṣadāloka*

By Vijñāna Bhikṣu

For the manuscript see L. 1811

1741.

9013. मैत्र्युपनिषद्दीपिका । *Maitryupaniṣad dīpikā.*

By रामतीर्थ ।

Substance country paper 9½x3½ inches Folio 101 Lines, 10 on a page Extent in slokas, 3,000 - Character, Nagara Dated, Sm 1734 Fresh Complete

Printed in the Anandāsrama Series with the Text

Complete in 101 leaves

The last Colophon runs thus. —

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्रजकाचार्य-श्रीरामतीर्थ-विरचिताया
मैत्र्युपनिषद्दीपिकाया सप्तम[] प्रपाठक समाप्तः ।

The Post Col Statement —

नमस्तस्मै भगवते रामायानुकुलमेवसे ।

येनान्तर्दृश्यसेन वृद्धमागो विचेष्टये ॥

विचारयाम्यहं निर्व्वं वेदतत्त्वार्थमादरात् ।

येषामनुग्रहात्तेभ्यो गुरुभ्योऽस्तु नमः श्रुत ॥

मैत्रौघ्राख्योपनिषदा दीपिकेयं सहात्मना

अन्तर्वचनवभासाय भूयादकैर्लुप्तमखल ॥

संवत् १७३४ वर्षे चैत्रवदि नवमौसन्दे लिखितं ।

It begins thus --

प्रथम्य राम प्रथमाभयप्रदं ।

गुरुस्तथा कृष्णमुखास्तदात्मनः ॥

मैत्रायणाना अतिमौलिमर्षत ।

प्रसाध्य विष्णोः परमे पदेऽर्पये ॥

1742.

357. अमृतनादोपनिषत् । *Amṛtanādhopaniṣad*

Substance country made paper 8½x5 inches Folio 5 Lines, 15 on a page Extent in slokas 150. Character Nagara Appearance, old Prose Generally correct Complete

For the work see L. 39, and Adyar Library Catalogue,
p. 135

It is one of the 32 upanishads of the Black Yajurveda.

1743.

366. नारायणोपनिषत् अथर्ववेदीया ।

Narāyaṇopaniṣad (from the A.V.)

Substance, country mil. paper 6½ x 1 inches Folia, 1 Lines, 6 on a
page Extent in Slokas 18 Character Vignar Appearance old Com-
plete

Printed by Jacob in B S S

1744.

2333. *The Same*

Substance, country made paper 9½ x 4 inches Folia, 2 Lines, 9 on a
page Extent in Slokas 10 Devanagari of the eighteenth century Fresh
Complete.

Col. :—

इति नारायणोपनिषत् समाप्ता ।

Printed by Jacob in Bombay Sanskrit Series. See the
above

1745.

3767. *The Same.*

Substance, foolscap paper 7½ x 4½ inches Folia, 5 Lines, 6 on a page
Character, Nāgarī of the nineteenth century Appearance, fresh Com-
plete.

Colophon :—

इति श्री अथर्ववेदे नारायण उपनिषत् सम्पूर्ण ।

श्रीगुरुभ्यो नमः । श्रीगणेशाय नमः ।

See L. 311.

1746.

10896. *The Same.*

With Nankarānanda's commentary entitled Dipikā.

Substance, country-made paper 9½ x 4 inches Folia, 7. Lines, 9 on a
page Character, modern Nāgarī Appearance, fresh Complete

Beg. :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

सम्बन्धो विधयस्तदत् साधिकारिप्रयोगः ।

सर्वोपनिषदां तुल्यस्तस्मात्प्रोच्यते एषम् ॥ १ ॥

- (1) ॐ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत । (Comm.) प्रजा एजयेति नारायणात् प्राणो जायते मनः सर्वेन्द्रियाणि च एव आपुर्नितिः। पञ्च त्रिपुर्वीविश्वस्य पारिवी नारायणात् मज्जा जायते नागयज्ञा-
मज्जो जायते नारायणादहो वनवो नारायणादिकादश ब्रह्मा नाराय-
णात् द्वादशादित्या सर्वे देवता, etc, etc, etc

2A, इति श्रीनारायणोपनिषद्वैदिकायां प्रथमोऽध्यायः अतस्मादगस्त
नारायणस्योक्ता इदानीं नित्यत्वादि-क्षममाह ।

End —

- (7). ॐ प्रथमानन्दमप्यपुरुष परावमरूपमकार उकागो मकार
इति तानेकदा भ्रमभङ्गं तदेतद्वैमिति ।
यमुक्ता मुच्यते योगी जन्मसत्तारवत्यात् । स्पष्टार्थः ।

Colophon —

इति श्रीमत्पद्मसूत्रपरिब्रजकाचार्य-श्रीशंकर-पादभगवतः
कृतिर्नारायणोपनिषद्वैदिका समाप्ता ।

1747.

2472. The Same.

Substanc., country made paper $5\frac{1}{2} \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia 10 Lines, 10 on a
page Extent in slokas 60 Character Nagari of the nineteenth century
Fresh

There are two works in this manuscript, (1) नारायणोपनिषत्
from the Atharva Veda, and (II) गोविन्दार्चनम् attributed to
Sankarācārya

Nārāyanopaniṣad begins.—

ॐ अथ पुरुषो ऽहवै नारायण अकामयत प्रजाः एजयेति नारा-
यणात् प्राणो जायते मनः सर्वेन्द्रियाणि च ।

Col. 6A :—

इति नारायणोपनिषत् समाप्ता ।

1748.

2241. कैवल्योपनिषत् । *Kaivalyopaniṣad*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 2 Lines, 9 on a page Extent in Slokas, 30 Character, Nāgara Appearance, fresh Complete

Col. :—

इति कैवल्योपनिषत् समाप्ता ।

Often printed.

1749.

2247. *The Same.*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 2. Lines, 7, 9 on a page Character, Nāgara Appearance, discoloured. Complete

One of the 41 *Ātharvāna Upanisads*, printed with Nārāyaṇa's *Dīpikā* in pp 456 to 464 of the Bibl. Ind. Edition.

1750.

2373. *The Same.*

Substance, foolscap paper $8\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folia, 1 Lines, 6 on a page Character, Nāgara of the eighteenth century Appearance, fresh. Complete

Printed in pp 456 to 468 of the *Ātharvanopaniṣads* of the Bibl. Ind. Edition.

1751.

3761. *The Same.*

Substance, country-made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 3 Lines 8 on a page Character, Nāgara of the nineteenth century. Appearance, fresh. Complete.

Post Colophon.—

इहो यद्युपदेष्टा ते हरि कमलजोऽपि वा ।

तथापि न तव स्मरणं सर्वविस्मरणकृते ॥

आश्विनार्पणमस्तु ॥

(1380)

One of the Athavannopanisads printed in the Bibl. Ind Series

1752.

9799. *The Same*

Substance country made paper 11x5 inches Folia 7 Lines 10 on a page Extent in slokas 37 Character Nagari Appearance old Com photo

See L Vol J, 106 and Adyar Library, p 166

1753.

1548 *The Same with a comm.*

by Vidyānātha Muni

Substance country made yellow paper 13x7 inches Folia 13 Lines 8 on a page Extent in slokas 70 Character Bengali Date Saka 1800 Appearance fresh Complete

The Mangalācārini —

विश्वेश माधव दुष्टि दण्डपाणि च भैरव ।

उन्ने काशी मुह यज्ञा भवानौ मखिकर्षिका ॥

Object of the work —

ब्रह्मात्मैकत्वविज्ञानस्य मुख्यप्रतिपाद्यार्थं आश्वलायन मुनि निम्नि
सौक्त्य आख्यायिकामवतारयति श्रुति अथान्धलायनो भगवन्त
परमेष्ठिन परितमेत्योवाच ।

Colophon —

इति श्रीभट्टारम्हमधरिवाचकाचार्य्य-शङ्करानन्द पुण्यपादशिष्य
विद्यारण्यमुनिविरचिता केवल्योपनिषत्तात्पर्य्यनोधिनी टीका
ममाभि गता हरि हरि ।

Post Col —

प्राक् १८०० वैशाखे ५ लिपिरभूत् ।

1754.

9082. *The Same*

Substance, foolscap paper 12x5½ inches. Folia, 3 Lines, 17-19 on a page. Extent in slokas, 270. Character, modern Nagari. Appearance, fresh. Complete.

Complete in three leaves

See L. 848.

1755.

916. कैवल्योपनिषदालोकः । *Aloka comm. on the same*

By Viṣṇana Bhikṣu.

For the manuscript see L. 1810.

1756.

859. *With Śaṅkarānanda's Dīpikā comm. on the same*
upaniṣad

Substance, country-made paper 13x5 inches. Folia, 5 Lines, 12 on a page. Extent in slokas, 200. Character, Bengali. Appearance, old. Complete.

For the Text see L. 100 and for the comm. L. 54.

According to the enumeration in the Muktikopaniṣad, This Upaniṣad belongs to the Black Yajurveda.

1757.

9318. *The Same.*

The Same

Substance country-made paper 13x5 inches. Folia, 6 Lines, 11 on a page. Extent in slokas 1.8. Character, Nagari. Appearance, fresh. Complete.

1758.

9419. *The same with the two comm. above.*

Substance country-made paper. 11x8½ inches. Folia, 8. Lines, 16 on a page. Extent in slokas, 250. Character Nagari. Appearance tolerable. Complete.

(1891)

For the Text see L. No. 106

It is accompanied by two well-known commentaries, one entitled उपनिषद्-मार्ग-प्रकाश by Śaṅkarācārya (see L. Vol I, No 54) and the other दीपिका by Vidyācārya (see L. Vol II, No 818)

1759.

9524. *An anonymous comm. on the same.*

Substance country made paper 13x5 inches Folia 3 Lines 10 on a page Extent in Slokas 72 Character Nagari Appearance fresh Complete

This is an anonymous comm. on Kaivalyopaniṣad

Beginning —

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ कैवल्योपनिषद् कैवल्यार्थबोधिनी ।

आत्म्यास्यै केवल्यमेव कैवल्यत्वा प्रदीदुः ।

भगवतो अतिमातेव सुप्रतिपत्त्यर्थं कच्चवाचलायन मुखोष्ठया
स्वाधिकामवताम्यति तच्च निदायामास्तिक्य जनयितुः । अथ साधन-
चतुष्टयसम्पन्नान्तर आत्मलायन अग्नेदाचार्य भगवन्त पूजावन्त
परमेष्ठिन परमोत्कृष्टस्थाननिवास परिसमेत शास्त्रोद्येन विधिना
समीपमागत्य उवाच उल्लवान् । इत्यादि ।

1760.

9800

Substance country made paper 10x5 inches Folia 1 Lines 9 on a page Extent in Slokas 90 Character Nagari Appearance tolerable Complete

This codex contains ब्रह्मोपनिषद्, along with कैवल्योपनिषद्, Brahmopaniṣad ending in leaf 3A, and Kaivalya, running from that leaf to the end

For Brahmopaniṣad See L. Vol II, No 955

It does not correspond with L. 23

For Kaivalya see L. 106, Vol. I.

(1892)

1761.

4007

Substance goodly mil paper 18½ x 3½ inches Folia 1 (100 to 107)
Line 8 on a page Character Bengali of the eighteenth century Paper
very fresh Old

A collection of upanishads

I

1B, इति गायत्र्युपनिषत् समाप्ता ।

See L 2185

II

2A, इति ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ।

Printed with the Dipikā commentary in the Bibl. Ind
Edition of Ātharvanopanishads, pp 331 to 259

III

2B, इति हसोपनिषत् समाप्ता ।

Printed in the Bibl Ind Edition of the Atharvanoo
panishads, together with the Dipikā commentary, pp 101 to
118

IV

3A, इति प्रथमहसोपनिषत् समाप्ता ।

Printed in the same, with the same commentary, pp
417 to 138

V

4B, इति तैत्तिरीयोपनिषदि प्रथमप्रपाठक ।

5B, इति तैत्तिरीयोपनिषदि ब्रह्मवल्लीनाम द्वितीयप्रपाठक ।

6B, इति तैत्तिरीयोपनिषदि भृगुवल्लीनाम तृतीयप्रपाठक । (?)

Often noticed and often printed

1762.

2372 निरालम्बोपनिषत् । Nirālambopanishad

Substance foolscap paper 8½ x 4 inches Folia 5 Leaves 7 on a page
Printed in folio 20 Character Nagara Appearance, fresh Complete

An elementary treatise on the Vedanta doctrine, in the form of a catechism. It is not exactly the same as the Niralambopanisad as noticed in L 675. It belongs perhaps, to some other recension.

नमः शिवाय गुरवे सविदानन्दमूर्त्तये ।
 निष्प्रपञ्चाय शान्ताय निरालम्बाय तेजसे ॥
 निरालम्ब समाश्रित्य साधनं विप्रश्नुति यः ।
 स सद्भासो च योगी च कैवल्य पदमश्नुते ।
 यस्यामज्ञानजीवानां समस्तारिष्टशान्तये ।
 यद्यदोद्दयमखिलं तदाशक्तं प्रवीक्ष्यते ॥
 ॐ किं ब्रह्म । इत्यादि

It ends —

यच्चैतन्मममुत्पन्नं जायतस्त्वप्रसृपुमिषु ।
 तदेव त्वं परं तत्त्वमितो नास्त्यधिकं परम ॥
 ॐ शान्तिं शान्तिं शान्तिं ॥

1763

8784 *The same*

Substance country paper ७½ x 4 inches Fols 9 Lines 7 on a page
 Extent 8 Slokas 0 Character Nagari New Complete

Complete in 9 leaves Dated Samvat 1932

An elementary treatise on the Vedanta

The last Col —

इति निरालम्बोपनिषद् समाप्ता ।

IO Catal 493 39 L 675

1764

1575

Substance country made paper 11 x ७ inches Fols 4 Lines 12 on a page
 Character Bengali Appearance new Generally correct It bears page marks 79 to 82

The manuscript contains —

(1) निरात्मोपनिषत् ending in leaf 80B, for which see I O Catal No 193, 194, No 39

(2) सुकरण्योपनिषत् ending in 82B for which see I P R 304, Vol III It is followed by the first four lines of Vajrasūcikopaniṣad

1765.

2235 *The Same with a Comm ,*

By Sayana

Substance, country made paper 8×4 inches Folia, 1 Lines 10 on a page Extent in Slokas 60 Character Nagara of the eighteenth century Appearance fresh Complete

It begins —

वामोष्ठाद्या, etc, the usual मङ्गलाचरण of Sayana
ॐ सद्गताः ॐ शान्ति इ हरि ॐ नम शिवाय गुरवे
सच्चिदानन्दमूर्तये, etc, as in No 1762

It ends —

अयाह्वमिति सखरूपव्यतिरिक्त मायामगोमयबुद्धादीन्द्रिय
गोचर जगत्सत्यत्वचिन्तनमयाह्वमिति निरात्मोपनिषद् बोध्यते ।
य सर्वमय ब्रह्म भूत्वा सर्वान कामानुपमुञ्जन मुक्तबन्ध यो
जायते पुनर्नाभिजायते पुनर्नाभिजायते ॐ तत् सत् । इति निरा
त्मोपनिषत् समाप्त । श्रीरामचन्द्रापर्यामस्तु ।

1766.

356 *महोपनिषत् । Mahopaniṣad*

Substance country made paper 5½×3½ inches Folia 2 Lines 12 on a page Extent in Slokas 20 Character Nagara Appearance old Complete

For the work see L 40 and Adyar Library Catalogue, p 247

I O Catal 391-395/79

1767.

308 ब्रह्मविन्दूपनिषत् । *Brahma Vinodupanisad*

Substance foolscap paper 12½ x 1 inches Folia 1 Lines 8+9 in all Extent in slokas, 25 Character Bengali Appearance tolerable Complete

For the work see L 96

Printed in Bibl Ind among the Atharvopanishads, pp 18-20

1768.

2371. *The Same*

Substance foolscap paper 8½ x 1 inches Folia 2 Lines 8 on a page Character Nagari Appearance new Complete

I O. Catal. 489 18

1769.

9810 स्वरूपोपनिषत् । *Siarupopanisad*

Substance foreign paper 9 x 5 inches Folia 2 Lines 10 on a page Extent in slokas 30 Character Nagari Appearance fresh Complete

It comprises twenty seven slokas on the idea of the identity of Jiva and Parabrahma, the Supreme soul

Beginning —

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

अथ स्वरूपोपनिषद्विषयते ।

अथमेव पर ब्रह्म वास्तुदेवात्ममवय

इति स्याद्विद्यमानो मुक्तो ब्रह्म एवान्वया भवेत् । १ ।

अथमेव पर ब्रह्म न चाह ब्रह्मम एषम् ।

इत्येव समुपामौत ब्राह्मणो ब्रह्मणि स्थित । २ ।

End —

ब्रह्मोवाह न समारो न चाह ब्रह्मम एषम् ।

नाह देहो न मे देहो ज्वलोऽह सनातन । २६ ।

तथा अत्यन्तदेऽपि

एकमवादितीय ब्रह्म नेह नानास्ति किञ्चन ”

इति श्रुति । २७ ।

Colophon —

इति ब्रह्मानुचिन्तनिका स्वरूपोपनिषत् समाप्ता ।

1770.

9210 स्वरूपोपनिषत् and निरालम्बोपनिषत् ।

The last two Upanisads.

Substance country made paper 11x5 inches Folia 6 Lines 9 on a page Extent in slokas 102 Character Nagara Appearance, tolerable Complete

This work treats of the identity of individual and supreme souls

It begins thus —

ॐ ओमशेषाय नमः ।

अहमेव पर ब्रह्म वासुदेवाख्यमव्यय ।

Colophon —

इति स्वरूपोपनिषत् सम्पूर्णः ।

See upanisads in the Adyar Library, p 299

For the second see Adyar Library, p 206

1771.

1450 मुक्तिकोपनिषत् । *Muktikopanisad*

Substance foolscap paper 6½x4½ inches Pages 34 Lines 14 on a page Character Bengali Appearance tolerable Complete Bound in book form

See I O Catal 494-495/127

1772.

2003 अथर्वशिखोपनिषत् । *Atharva sikhopanisad*

Substance country made paper 9x4½ inches Folia 2 Lines 11 on a page Extent in slokas 30 Character Nagara Appearance tolerable Complete

See L 88 and the Catal of Adyar Library p 125

Printed in Biblo Ind Atharvany-Upanisads p 229-238

Col. :—

इति अथर्वशिखोपनिषत् समाप्ता ।

1773.

2239. *The Same.*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 2 Lines 8 on a page Extent in lokas, 35 Character, Nagara Appearance, fresh Complete

For the work see L 88 It is printed in Bibl Ind and by Mahesh Chandra Pal. See also the above

Col. :—

इति अथर्वशिखोपनिषत् समाप्ता ।

1774.

2816. सार्वोपनिषत् *Sarvopanisad*

Substance, country made paper $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 4 Lines 7 on a page Character, Nagara Appearance discoloured Complete

Printed in the Bibl Ind series in the Atharvopanisad volume, pp 394 to 404, but paged as 504

1775.

355 सन्ध्योपनिषत् । *Sandhyopanisad*

Substance, country made paper 13×4 inches Folia 3 Lines 10 on a page Extent in lokas, 120 Character, Bengali Appearance, old Complete

For the work see L 59 *Indische Studien*, I. 36, 11, 294

It contains at the end, the first leaf of Parivrajakopanisad which begins —

सहनाववतिविति श्रान्ति अथ यतेर्नियमश्च कथमिति पृष्टवान्, etc

1776.

351 वज्रसूच्युपनिषत् । *Vajrasūcīyupaniṣad**Attributed to Śaṅkarācārya*

Substance country made paper 10½×4½ inches folio 6 Lines 6 on
 1 page Extent in slokas 108 Character Nagara Date Sam 1709 Ap
 pearance fresh Complete

For the work see L 36

Post Col Statement —

सुभमस्तु सवत् १८०८ पौष शुक्ल १२ श्राद्धमास भद्रपदमासरे नि
 कन्देलाल ।

According to the enumeration in *Muktikopaniṣad* it
 belongs to the *Sāmaveda*.

1777

728 *The Same*

Substance country made paper 8½×4½ inches folio 4 Lines 11 on 1
 page Extent in slokas 88 Character Nagara Appearance old Com
 plete

For the work see L 36 and IO Cat. No 488 42
 and No 498, 494 41

There is a Buddhist work entitled *Vajra Sūci* by *Aśva Ghosa*. Professor Bendall in *Cam Cat* p 98 says, this
 is a distinct work from the treatise of the same name at
 tributed to Śaṅkarācārya.

But the upaniṣad seems to be based upon the older
 work by *Aśva Ghosa*. They begin in the same way though
 not in the same words.

After mangalacarana and so forth, *Aśva Ghosa* begins —

“क्राड्य ब्राह्मणो नाम किं भवति किं शरीरं किं ध्यानं किमा
 चारं किं कर्म किं वदति ।

Sankarācārya begins —

को वा ब्राह्मणो नाम को जीव को देश का जाति कि जा
को धर्म को वर्ग कि कर्म कि पाण्डित्य इत्यष्टौ विकल्पा । प्रथम
जीवो ब्राह्मण इति चेत् तदा सर्वस्यापि जनस्य जीवस्यैकस्यत्वात्
जीवो न ब्राह्मणो भवत्येव, et

1778.

2378 *The Same*

Substance foolscap paper $7\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia 7 Lines 9 on a page
Extent in slokas 88 Character Nagara of the early nineteenth century
Appearance fresh Complete

Colophon —

इति श्रीवसुदेवपण्डित मुनीधिया (१) समाप्तम् ।

See the above

1779.

8654 *The Same*

Substance country paper 8×4 inches Folia Lines 9 on page
Extent in slokas 90 Character Nagara New Complete

Complete in 6 leaves

Colophon —

इति श्रीमच्छंकराचार्यविरचिताया उपनिषत्सुमुनीधियां वक्ष्य
मूर्तिः समाप्ता ।

लिखित शिवदत्त चरित्रे मुक्तक अयोध्यामध्ये समत् १८३३
मार्गे मासे तिथौ सप्तम्या भौमवसरसमुक्ताया शुभ भवतु । शुभ-
मस्तु राम श्रीकृष्ण गोपालता ।

1780.

3751 *The Same*

Substance country made paper 14×8 inches Folia 2 Lines 12 on a
page Extent in slokas 80 Character Bengali Date Saka 1747 Appear-
ance fresh Complete

Colophon :—

इति श्रीशङ्कराचार्यविरचिता वचसूची समाप्ता ।

Post Colophon :—

शकाब्दाः १७४७ वैशाखस्य शुक्लपक्षे द्वादश्या त्रिंशौ श्रीहर-
गोविन्द प्रमोदया लिखितम् ।

SANNYĀSA

1781.

740 आश्रमोपनिषत् । *Aśramopanīṣad*

For a description of the manuscript see L. 1596

This is one of the Ātharvanopanīśads See Adyar p 145 and p 240

1782.

1674 नारदपरिव्राजकोपनिषत् । *Nārada-parivrajakopanīṣad*

Substance foolscap paper 11x6 inches. Folia, 17 Lines 12 on a page Extent in slokas 570 Character Nagari Appearance tolerable Complete in 9 upadāsas

For the work see I.O Catal 193-194, No 48

1783.

456 परमहंसोपनिषत् and सर्वोपनियत्सारः ।

Parama-hamsopanīṣad and Sarvopaniṣat-sāra

For the MS see L. 1859.

It contains two works named above The first ends in 3A and the last in 5A. Both printed in Bibl Ind in the Vol on Ātharvanopanīśads

1784.

303 परमहंसोपनिषत् । *Parama hamsopanīṣad*

With its Dīpikā commentary

By Nārāyaṇa

Substance country made yellow paper 13½x4½ inches Folia, 6 Lines 10 on a page Extent in slokas, 100 Character, Bengali Appearance, new Complete

The text in the middle and the comm above and below
for the text see L 104 and for the commentary
L 49

The text has been printed with the comm in Bibl
Ind, pp 417 to 436 in the Edition of Atharvama Upanisads

1785

362. हंसोपनिषत् । *Hamsopanishad*

Substance country made paper 8x3 1/2 inches Foli 11 Lines 8+15
in all Extent in Slokas 2 Character Nagari Appearance old Com-
plete

For the work see L 41

Hamsopanishad has been published in the Bibl Ind
among the Atharvamaupanisads, pp 404 to 416, with the
comm by Narayana

The editor follows Narayana in fixing the text, but
the present manuscript does not seem to have been con-
sulted by him because it has a different arrangement of
parts altogether

The work seems to have been composed long after the
Lautika-Yoga system became current in India

1786.

358. छुरिकोपनिषत् । *Churikopanishad*

(called also Kpurik)

Substance country made paper 8x4 1/2 inches Foli 11 Lines 8+15
in all Extent in Slokas 20 Character Nagari Appearance old Com-
plete

Post Col Statement —

शके १९६२ + + + + चयोदश्या चन्द्रे मगधे
श्रीवृद्धमहो विरचित श्रीवृद्धप्र + + + +

(1103)

For the work see L 42

It relates to Yoga

Printed in the Bibl Ind edition of the Ātharvānopaniṣads, pp 203-218 (with Dīpikā)

1787.

2867 भावनीर्पनिषत् । *Bhāvanopaniṣat* ।

Substance country made paper 9½×4 inches Folia 2 Lines 10 on all Extent in slokas 43 Character Nagara of the nineteenth century Appearance fresh Complete

It is not an upaniṣad but a small treatise containing definitions of Pāṇṭika technical terms

It begins —

गुह्यं सर्वकारणभूता शक्तिः । तेन नवरत्नरूपो देवः । नवशक्ति-
रूपं श्रीचक्रं । वाराहो पिष्टरूपा कुङ्कुमा बलिदेवता । माता
क्रियाशक्तिः पीठः । कुलकुण्डलिनीचान् शक्तिप्रदः । तत्सामर-
स्येच्छाशक्तिः सदाविश्वरसुन्दरौ पुनर्वार्यतामरः । देहे नवरत्न-
होमं त्वमादिषमधानुरोमसयुक्तः । सकल्पः कल्पतरवः । तत्र-
कल्पको ध्यानम् ।

Thus to the end

See Burnell 34B and 10 Catal Nos 492-494, the 102nd MS

1788.

9026 भावनीर्पनियद्वायं । *Bhāvanopaniṣat bhāṣya*

By भास्करराय ।

1 bhāṣya comment on the Bhāvanopaniṣad

Substance country paper 10½×3½ inches Folia 17 Lines 9 on 1 page Extent in slokas 300 Character Nagara Dated Sh 183 Fresh Complete

Complete in 17 leaves Dated सवत् 1823

1789.

9141. मृत्युलाङ्गुलोपनिषत् । *Mṛtyu-lāṅgulopaniṣad.*

Substance, country-made paper. $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 2 Lines, 2 on a page. Extent in slokas, 33 Character, Nāgara. Appearance, tolerable. Complete

See Oxf. 890B and Burnell 35B.

Published by Colonel Jacob in the *Indian Antiquary* of 1887 (p. 287).

Colophon :—

इति मृत्युलाङ्गुलोपनिषदः सम्पूर्णं शुभं भूयात् । श्रीराम ।

SECTARIAN VAISNAVA

1790.

353. अमृतविन्दूयनियद् । *Amṛta-vindūyanisad*

Substance country made paper 8½ x 3½ inches Folia 4 Lines 7 on a page Extent in folios 23 Character Nāgara Appearance new Complete

It belongs to the Vaiṣṇava sect.

For the work see L 25 Published in Bibl Ind Ed Athav. Upam. pp 21-25

1791.

369 गोखोक्तापनी । *Goḥokṭāpanī*

Substance, country made paper 10½ x 4½ inches Folia 3 Lines 9-10 on a page Extent in folios 64 Character Nāgara Date Sam 1909 Appearance fresh Complete

The original MS from which this has been copied is noticed in L 34, in the year 1871. That MS bore the date Sam 1909 The date of the original MS has been apparently copied here

1792.

3779 गोपाक्षतापनीयोपनिषत् सटीका ।

Gopāla tāpanīyopaniṣad with comm

Substance, country-made paper 11 x 5½ inches Folia 9 In Tripatha form Character, Nāgara Date Śaṃvat 1873 Appearance discoloured Complete

The accompanying commentary is by Viśveśvara.

The Pūrva-tāpanya ends in leaf 11B.

T. इति पूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

Comm इति श्रीमद्विश्वेश्वरविरचितार्था गोपालतापनीटीकाया गोपी-
नाथध्यान-रसन-भजन-निरूपणं नाम पूर्वतापनीयोपनिषद्दीपिका
समाप्ता ।

The Uttarātāpantiya ends in leaf 25A.

T इति गोपालतापनी उत्तरभागः समाप्तः ।

Comm इति श्रीव्ययवर्णोपनिषत्सु विश्वेश्वरविरचिता गोपालतापनी
समाप्ता ।

Post Colophon —

शुभमस्तु नवत् १८७३ तत्र पोष शुक्ल अष्टम्या शुक्ले लिपिस्तत्र
बालकरा [म] विप्रेक्ष्य मेराष्टकनगर बलराम वाचस्पति पठनाद्यम् ।

See 10 Catal No. 528 Edited with Visvesvara's
commentary, by Haracandia Vidyābhāṣana and Visvanātha,
Bibl. Ind., 1870

1793.

3151 गोपालतापन्युपनिषद् । *Gopala-tapanyupanisad*

With the commentary.

By Jīva.

Substance, country made paper 10½ x 5 inches ; Fols., 23 In tripatha
form ; Character, Bengali Appearance discoloured

For the beginning and the end of the work see L. 11.

The commentary begins —

अथ स्त्रीकारादखण्डविश्वमिति प्राश्न्यते शिरः ।

लकारात् पृथिवी जाता ककाराज्जलसम्भवः ।

इत्यादिभिः श्रीमता गौतमेन भगवता स्त्रीय-तन्त्रस्य प्रमाणतया
दर्शिता पूर्वतापनी । तदिष्ट कादापो लोलात् पृथिवी इतोऽपि
विन्दोर्विन्दुस्ताम्पनात् तदकं इति स्त्रीकाराद खण्डित्यादि प्रतीक-
मयी गुर्जरादिदेशप्रसिद्ध-पराशरगोत्रादि-ब्राह्मणसम्प्रदायसमुप-
दाय (?) प[र]सायवर्णवेदस्य-पिण्णवादशाखादिपठिता-गोपालताप-

न्याय्या श्रुतिरियं मप्रतिपाद्यं श्रीकृष्णमेव सर्ववेदान्तसम्मत्या
सर्वोत्तमत्वेन प्रतिपादयन्ती नमस्त्वरोति सच्चिदानन्दरूपावेति ।

10A, इति श्रीमोघरल-पूर्वतापनी समाप्तः ।

एकदा हि ब्रजस्त्रियः सकामा प्रवर्तमानो मुषित्वा सर्वेश्वर गोपालं कृष्णमूर्चिरे ।

उवाच ता कृष्णः । अतु कस्मै ब्राह्मणाय भक्ष्यं दशतयं भवति ।

23B, इत्याद्यर्वाङ्गोपनिषदि श्रीमोघरलतापन्युत्तरभागश्च समाप्तः ।

The commentary ends —

ब्रह्मणः सकाशाद्ब्रह्मपुत्रं अतः तेभ्यो नारदेन तस्माच्च मया
मत्तस्य स्वयेत्यर्थः । स्वात्मयस्यान्तिकं न तु स्वात्मयमेवेति श्रीकृष्णसनाथ
वनाशमनसमभिप्रेयते ।

मान्धर्वीवर-मान्धर्वं गन्धर्वधरप्रमंखे ।

वृन्दावनावनीवृन्दावन्दिने नन्दताम्बन ।

{ विश्वेश्वरक-अनाह्नभट्टाभ्यां वैदिकाभ्यां तद्वत्प्रबोधयतिना

लिखितचित्तमन्त्रतारतम्येन । }

Col. of the comm —

इत्युत्तर-मोघरलतापनी-विहति सम्पूर्णता गता ।

श्रीसनातनरूपस्य चरणाक्षसुधेषुना

पूरिता टिप्पणी चैव जीवेन सुखबोधनी ।

1794.

8968 वासुदेवोपनिषत् । 1 doubletopanaisad

Substance, country paper 10 x 4 1/2 inches. Folia 201. Page
Extent in slokas 7. Character Nagara. Dated Sam 1794. Fresh Com
plate

Complete in five leaves. Dated Sam 1799

See L. 110

1795.

1645 - This manuscript contains two works

(1) The Same with its commentary दीपिका ।

Substance country made paper 13 x 7 inches. Folia 23. Written in
the Tripitika form. Character Nagara. Complete

(b) गोपीचन्दनोपनियत् with its commentary दौषिका ।

Substance, etc., the same as in (a) Folia 4½

The works in this number have all been printed.

For (a) see L. 110 and for its comm see L. 27.

For (b) see L. 111 and for its comm see L. 31.

1796.

3021. *The Same.*

With a commentary

Substance country made paper 13×7 inches Folia, 3 Lines, 8 14 on a page In tripatha form Character, Nagara in a modern hand Appearance fresh Incomplete at the end

The text begins. —

ॐ तत्सत् ॐ ब्रह्मादिभिर्धारितं विष्णुचंदनं ममाङ्गे प्रतिदिन-
मालितं गोपीभिः प्रक्षालनाद्गोपीचन्दनमाख्यातमङ्गलेपनं पुण्यं
चक्रतोषान्त-स्थितं चक्रसमायुक्तं प्रौढवयं मुक्तिसाधनं भवति ।

The beginning of the commentary. —

ॐ तत्सत् ॐ वासुदेवोपनिषदि चत्वारिंशत्स्थानानि हि क्षुद्र-
गणे त्रैकीनप्रश्नाश्चमो मताः कात्यायिनोपनिषदि तिर्य्यकुषु-
विधिरक्षो अत्रोर्द्धपुण्यविधिरुच्यते ।

1797.

9862 अथर्वणोपनियत् । *Atharvanopanishad*

Substance, country made paper 10×4 inches Folium, 1 Lines 3 on a page Extent in shloka 12 Character Nāgara Appearance fresh Complete

It runs. —

श्रीगणेशाय नमः ।

दापरान्ते वारदो ब्रह्माण्य प्रति अगाम । कथन्त भगवन् गा पर्यटन्
कलि सन्तदेयमिति स होवाच । साधु एष्टोऽस्मि सर्वभूतिरक्षस्व

गोप्यं तच्छुभं वेन कलिं ससारं सन्तरिष्यति । भगवदादिविष्णो
र्नाशयिष्यत्येति । नारद एव पप्रच्छ भगवन् किन्तन्नामेति स
सोवाच ।

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे ।

हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे ।

इति षोडशकं नाम्ना कलिकल्याणनाम्नम् ।

नाम परतरोपायं सर्ववेदेषु वृक्ष्यते इति ।

षोडशकं षोडशकलाहस्य जीवस्यावरणविनाशिनम् । तत्
प्रकाशते ब्रह्म मेधाभाषे रविरग्निं मण्डलमेवेति

पुनर्नारद पप्रच्छ कोस्य विधिर्इति ससोवाच नास्य
विधिर्इति सर्वदा शुचिरशुचिर्वा षठनं ब्रह्म सलोकतां
समीपतां सायुज्यतामेति यदा षोडशकस्य सार्द्धं त्रयोविंशति
तदा ब्रह्मक्षत्वाभावात् तरति वीरक्षत्वायां स्वर्गक्षेपात्
दृढलोममनसैषुनात् मित्रो वैवानाम्दमोया मनुष्याणां क्षमया
करयात् स्वधर्मपरित्यागपापात् सदा मुचितामाप्नुयात् । सद्यो
मुच्यते सद्यो मुच्यते इति

Colophon —

अथर्वकोपनिषदिनि नामोपनिषत् समस्तवेदास्तनारभूत श्रीमदा
मनामन्यपम् ।

राम । राम । राम । राम । राम । राम । राम । राम । राम ।
राम । राम ।

1798.

385 रामतापनौयोपनिषत् । *Rāma tapanīyopaniṣad*

Substance country made paper 10½ x 7½ inches Folia 12 Lines 9 on
a page 1 letter in Diakha 20 Character Nagari Appearance tolerable

Āravatāpam in verse and Uttaratāpam in prose

For the work see L 7

Printed in Bibl Ind among the Ātharvopaniṣad, pp

1799.

9323. *The Same.*

Substance, country-made paper. 9x1 inches. Complete in 7 leaves, first leaf missing. Lines, 11 on 1 page. Extent in slokas, 182. Character, Nagri. Appearance, old.

A theological treatise in two parts, establishing the divinity of Rāma. It is said to belong to the Atharvaveda.

The first ends in leaf 4B

Colophon :—

इत्यथर्ववेदे रामपूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

The second in leaf 7.

Colophon

इत्यथर्ववेदे रामोभरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

रामत्रय्ये नमः ।

दा । गोविन्देन लिखितं ।

See L., Vol I, No 7

1800.

1232 *The Same with a comm. entitled आनन्दनिधि ।*

By Ānanda Vana.

Substance, country made paper. 13x6½ inches. Folia, 17. Lines, 20 on 1 page. Extent in slokas, 250. Character Nagri. Appearance, tolerable. Complete.

* Divided into two halves

For the beginning of the first and the end of the second see L. 3518, and for the beginning of the second see L. 56, which however quotes the first half of the opening verse only. But it is not of any importance, being only a mañgalā in 1 sloka. In the second verse of the second part in the present MS an obeisance is made to the commentator's guru Rāghava. The third verse gives information about the author's lineage and ancestry.

2nd. यः शब्द परिनिष्ठितोऽथ परमे ब्रह्मण्यतिन्यायतः
तन्नाशक्यसुधोदविन्दुः कृत्वा ममारसन्तापयन् ।
यद्गाम्भीर्यमगाधमप्यनुचरै र्नाथं ममाश्रीवते
तस्य श्रीगुरुराघवस्य चरणद्वारविन्दं नमः ।

3rd आसीदाश्रितवन्धो नृहरिरिति पुरा केशवाधम्यं ननु
तस्मात् कृष्णाधयोऽभूद्वरविहस्रवरः यत्ने कुदरग्ये ।
तस्मात् सुतुर्गुणानि समञ्जनि कमलाशप्रसूत्या यतीना
आनन्दाद्यः न रामोऽपि न हि विदधे साधुटीका वगर्थः ।

In l. 58 the comm is called Rāma kṛṣṇika

The first half ends in leaf 8A and the second in 17B

The colophon of the first half attributes it to Viṣṇuśaṅkara :

इति श्रीमद्विश्वेश्वरविचिन्ताया रामतापनीय-पूर्वार्द्धटीकाया
पञ्चमोऽपि पत्रः समाप्तः ।

1801.

1578 1 comm on the same called आनन्दनिधिः ।

रामकाशिका ।

By Ananda Vana

Substance country mad paper 11½ x 17 inches 164 77 Lines, 10
on a page Characters 15200 Approximate, tolerable

See the previous number

The first two verses are different in this manuscript

सत्यं सत्यतया हि यस्य निखिलं वक्ष्ये यथा ब्रह्मणी
यस्यानन्दतया प्रयच्छरचना मानन्दपूर्णा यते ।
यच्चिदुपतया चिदाकाशमिवाभाति प्रपञ्चादिकं
मायावन्दिषदात्मकं यतिवचोमीत भजे राघवम् ।
उक्तेनैव करेण शिष्याश्रितमि व्यापारिते लक्षणा
दुर्लभ्येदमतुष्कमस्यति तम सधाय साध्यन्तरम् ।

तस्मै तस्य गुरोरपूर्व-दिवसाधीशस्य, पादाम्बुज-
हन्दाधीन-वश-मराग-कणिका भक्त्या नमामस्तथा ॥

The third verse is the same as quoted from No. 1262.

The 4th.—

ओरामोपनिषदृत्तिर्विदधे रामकाशिका ।
रामभक्त्या प्रयुक्तोऽहं रामावाप्तौ तदर्शनाम् ॥

1802.

3910 The Same.

Substance, country-made paper 16½×4½ inches Folia, 76 Lines, 8 on
a page Extent in Slokas 1800 Character, Bengali Appearance, old and
discoloured Date, Saka 1807

Leaves 8 to 14, 19 to 22, 32, 33, 70, 71 are missing.

This seems to be an enlarged edition of the commentary
entitled Anandanidhi.

It begins with four of the opening verses of the two
previous works.

इह खलु सुखदुःखलाभलाभयोर्द्वयतरस्य पुरुषार्थस्य अनुपलम्भा-दर्शयौगं-
माद्यादि-वेदविहितकर्मनिर्माणप्रवृत्तानां स्वर्गसुखलाभेऽपि तस्य क्षयि च-साति-
शयत्वयोयोन्नेयवितत्वेन पुरुषार्थलानुपपत्तेः । स्वर्गादावप्यनभिरतिमासेदुपा-
प्रचुरतर-दुःख-पटल-विपरिलोपनित्यनिरतिशयानन्दप्रतिलम्बलक्ष्य-पुरुषार्थमपेक्ष-
माणाया दुःखमयस्य संसारस्याविद्याविद्यमानकृदविद्याविच्छेदमन्तरेणोच्छेदासम्भ-
वात् अविद्यायां ब्रह्मात्मैकत्वसाक्षात्(स्या)त्काररूपविद्यैकाग्रनोद्यत्वात् ओरामाख्यां
ब्रह्मविद्यां रमणीयतरामुपजनयितुं ओरामतापनौयोपनिषत्-पूर्वोत्तरसंगुणनिर्गुणो-
पासनभेदेन अधिकारितारतम्यात् प्रवर्तते । तत्र च उपनिषद्वात् सदेनिषत्तस्य
क्लिप्तस्योपनिषत्पदस्य मुख्यतः ओरामचन्द्र-ब्रह्मविद्यापरत्वेऽपि ब्रह्मविद्यायां अतौ
लक्ष्यया प्रवृत्तिः । नद्याभिधैव शब्दस्य वृत्तिर्लक्ष्येति वक्तुं युक्तं वद्वैवभयोरपि
शब्दवृत्तित्वेन लोकारात् । नन्वेवमस्य ओरामतापनौपमप्युपनिषत्तथापि + +
व्याख्यानुमर्शति ॥ प्राचीनरेवाचार्यैर्वाक्यतत्वात् । सत्यन्तथापि प्राचीनव्याख्याया

विद्धिमन्विद्धतदुत्तरमाहृतया अक्षमप्रायाणा मन्दमनोवामनुयज्ञायाविद्धिता च
संक्षिप्तसुबोधा च श्रीरामपूर्वतापनौषोपनिषदो व्याख्येयं मत्स्यावता हृदङ्गमा
धारभते । अत्र च उक्तमाधिकारिणा सगुणोपासनामन्तरैव निर्गुणस्य प्रतिपत्तं
शक्यत्वेपि मन्दाधिकारिभि स्तामन्तरैव प्रतिपत्तुमशक्यत्वात् वक्ष्यां रूपकन्य-
नेत्यादिना सगुणोपासनामुद्दिशंस्तया प्राप्त्यं निर्गुण रामनामनिर्दक्षिणान्न
मङ्गभिः प्रलोक्यपाभिः कण्डिकाभिर्निरूपयति चिन्मयहृत्वादिना ।

The first colophon is lost in the missing leaves

39A, इति श्रीरामतापिन्या द्वितीयोपनिषत्, 41A, इति श्रीरामतापिनौ-
टीकाया द्वयोपनिषत् समाप्ता; 51B, इति शब्दस्तुर्घोषनिषत् समाप्ता,
54A, इति श्रीआनन्दवनविरचितायां रामकाशिकाया पञ्चमोपनिषत् समाप्ता ।

Then begins the Rāmottara-tāpani —

मयं तारकतप्तमो मिदमनु स्फुरच्चतुष्पादकम् (?)

आयत्सुप्रसृष्टमिह मूर्तिवशाद्विद्यायतीतं विभुम् (?) ।

भूताग्रान्तमुयाश्चमाममरैः स्वयं तुरीयात्मकम् (?)

भक्तानुग्रहविग्रह जनकजाजालिं भजे राघवम् ।

य इन्द्रे परिनिष्ठितोऽथ परमे ब्रह्मण्यतिन्यायतो

पत्नारण्य सुग्रीदविन्दुकदिका स्वसारमन्तापनुत् ।

यद्गाम्भोर्यमगाधमप्यनुषरैर्गांध ममाश्रिते

तस्य श्रीगुह्यराघवस्य चर्यादन्दारविन्द नुमः ।

आसीद्वाशिश्लवश्चो वृहद्विरितिपुरा केशवराजस्य सूनु

तस्मात् क्षणाद्भवोऽभूत् धरणिमुरवरः पत्तने कण्डिनाम्ने ।

तस्मात् सूनुगुणाब्धिः समन्तानि कमलावा प्रभुताम्रलोना

आनन्दाद्याः स रामोपनिषदि विदग्धे माधु टीका वनाख्य ।

श्रीरामोत्तर-तापनौष-विलसच्छब्द-वशोपन-

व्याजेनान्वितं (?) अकोटि दुरितध्वंशानुवशा हृद्या ।

टीकाया (?) स्वात्महितार्थमेव विदुषा आधारय मरणोच्यते (?)

तत् चेत्यमनायदौनयतिभिर्विस्तृत्य मे चापलम् ।

आनन्दनिघ्ननामोय टीका प्रोद्घास्यते मया ।

रामचन्द्रमणि प्राप्य कर्तुं सा[या]व्यमवयम् ।

इहखलु सकल प्राप्तिभूता सुखार्थित्वं दुःखानर्थित्वञ्च ध्यायमान-
 त्वान् सुखोत्पादित्वा दुःखनिवृत्तिसंयोजननिवारितं प्राप्तौ कथितं
 रमणीय
 तत्-श्रीराम ब्रह्मविद्यासिमाध्यायिभया श्रीरामोत्तरतापनीयो
 पनिधत् सगुणोपासनफलभूतं निर्गुणत्वा + श्रीरामोपासनपरतया
 प्रवर्तते । इत्यादि ।

74B, प्रथम कण्डिकाया ढहस्यतिप्रत्योत्तरे यत्तारकं ब्रह्म निर्दिष्टं द्विती-
 याया भारद्वाजप्रत्योत्तरे तारतारकैक्येन तत्स्वरूपं दर्शितम् । तृतीयाया तस्यार्थ-
 मुक्ता तेन बाध्यं बाधकैक्यमिदं पितम् । तस्य ब्रह्मात्मिकस्य श्रीरामचन्द्रस्य प्राप्तिं कथ-
 म्भवतीति वक्तुं चतुर्था आरभ्यते ।

The left hand side of the last leaf being corroded, we cannot give the colophon and the end of the work wholly

इत्यथर्त्तं तद्वत्स्य श्रीरामोत्तरता + + + +
 सम्मन्त्रा मनतारणेन मनुवा दिग्बन्धुविद्यार्हयम्
 यमोपेन्द्रमह + + + गोप्यो विरिञ्चादिभिः ।
 व्यक्ता + + + + + + + +
 तामानन्दनिधिविधाय हृदये नन्दन् रामाश्रया ।
 यस्या भक्तिरिति विधिश्चमदमप्राप्तिरप्राप्ति रन्त
 दु + + + + + यास्ति नरमाय भूमौ ।
 विद्याम्बोधि प्रहृष्ट प्रवर्तते मद्वाचोघञ्चन्द्रोदयाक्षौ
 मानन्दनिधिता निदधत हृदये तद्विदः + + + ॥
 + + + + दमप्यो मकारन्दौघविन्दुभिः ।
 रञ्जिताया सदा काश्चा टौकानन्दवर्गैः कृता ।
 यस्योपदेशदौघिया तारकं ब्रह्म काश्चेत ।
 काश्चा + + + + + पिनाकिने ।
 नाह मास ॥ चास्योनि देहादन्तो परोक्षहम् ।
 इति भावानुरूपं व्यवहारं मुच्यते ।

1803.

361. (नृसिंह) पृथ्वीपानीयोपनिषत् । *Nṛsiṃha-pañiṣad-
pṛaṇṭhyopaniṣad.*

Substance, country paper 9½ x 5 inches Folia 10 Lines 13 on a page Extent in slokas, 251 Character Nagari Appearance old and repaired Complete

It contains a complete copy of the Pārvaṅkhanda of the Nṛsiṃha pṛaṇṭhyopaniṣad, which has five upaniṣads, each divided into several parts. It comes to an end in l. 2, leaf 9B, which contains a portion of Nārāyaṇopaniṣad printed by Jacob in B.S.S. Pārvaṅpṛaṇṭhyopaniṣad has been printed in Bibl. Ind. with the Uttarakhanda.

The manuscript also contains Ātmopaniṣad complete. This also has been printed in Bibl. Ind. among the Ātharva nopaṇiṣads pp 299-308.

1804.

9029 *The Same*

Substance, country paper 10½ x 1½ inches Folia 19 Lines 9 on a page Extent in slokas 500 Character, Nagari Old Fresh Complete

Complete in 19 leaves

1805.

581 *A comm on the Same*

The MS is noticed in L 1287. This is a bhāṣya on the Nṛsiṃhatīpani, attributed to Śaṅkarācārya. The present MS. contains the bhāṣya on the first three upaniṣads of the Pārvaṅtīpani, and the greater part of the fourth.

1806.

8011 उत्तरतापनीयविवरण । *A comm on Uttarakāpaniṣa.*

By Gaudāpadācārya

Substance country paper 10½ x 4½ inches Folia, 49 Lines, 11 on a page Extent in slokas, 2700 Character, Nagari Old Complete

Complete in 19 leaves

The Last Colophon :—

इति श्रीनवमः खण्डः समाप्तः । इति श्रीपरमहंसपरिव्राजका-
चार्यवर्य-श्रीमत्सुकमुनीन्द्रशिष्य-श्रीमत्गौडपादमुनिवरविरचिते
उत्तरतापनीयविवरणे नवमखण्डः । श्रीनृसिंह-गोपालाय नमः ।
श्रीलक्ष्मणाय नमः ।

It begins —

निरस्तनिखिलानर्थ-परमानन्दरूपिणे
नृसिंहाय नमस्कृतेः सर्वधौडतिसाक्षिणे ।
यत्पादाक्षरणो-लेखसम्पर्कात् सद्यसा सक्तत्
सर्वसंसारहोर्नोऽहं तन्नतोऽस्मि गुह्यं सदा ।
तापनीयरहस्यार्थविवृतिर्लेखतो मया
क्षियतेऽल्पप्रधिया तस्मात् क्षन्तव्यं क्षतमुत्तमैः ।
इह पूर्वेस्मिन् ग्रन्थे नृसिंहाकार-ब्रह्मविषय विद्यानिर-
पाधिकपरब्रह्मविद्या फलाधिगता तयाक्षुप्त-वार्त्तिकशङ्किः ।
नृसिंह-ब्रह्मविद्यैषा व्याख्याता ब्रह्मसिद्धये । इति प्रणवस्य त्वनु-
द्वन्द्वत्वेनैव तत्र प्रवेशः ।

All this has been printed as the *Rahasyārtha-dīpikā* of Śaṅkarācārya. The first half of *Nṛsiṃhatāpani* has a bhāṣya by Śaṅkarācārya. But the 2nd part has a *Rahasyārthādīpikā*. This struck the editor of the Bibl. Ind. Edition, Pandita Rāmunaya Tarkasatna, and he adds a note that he can not decide why it is so. The comm. to the 2nd part is here attributed to Gaudapāda. But there is a quotation from *Vārtikakāra*. If this *Vārtikakāra* is *Sureśvarācārya*, then the real commentator cannot be either Śaṅkarācārya or Gaudapāda.

1807.

9015 तापनीयोपनिषद्भाष्यव्याख्या ।

*A comment on the bhāṣya of Tāpanyopaniṣad.**By Nārāyaṇa Bhatta the son of Jagadīśvara Bhatta*

Substance country paper 10×2½ inches Folia 72 Lines 12 on a page Extent in slokas 1700 Character Nagari Old Incomplete

Old and badly injured Not in Aufrecht

In leaf 47 occurs the following col

इति श्री[नम]श्रीश्वरभट्टोपाध्यायसुत-श्रीनारायणभट्टविर-
चिताया श्रीतापनीयोपनिषद्भाष्यव्याख्या विद्यते इति श्रीोपनिषदायां
इतीयोपनिषत् समाप्ता ।

It begins thus —

ॐ नमो महात्म्यप्रसवे नमः ।

श्रीमद्गुले श्रीवृद्धिरे प्रथम्य विश्वेश्वरायैश्वरसर्वदे + न
श्रीतापनीयोपनिषद्भाष्यव्याख्यायते सद्यश्चतो मया हि ।

1808.

8900 नृसिंहोत्तरतापनीयोपनिषद्भाष्य ।

A bhāṣya on the 2nd Part of Nṛsiṃha Tāpani

Substance country-made paper 12×4½ inches Folia 47 Lines 12 on a page Character Nagari Dated Sam 1828 शिवश्रीनारायण शम्भुपञ्च दशम्यां चन्द्रवाचरे ।

Printed in Bibl Ind

1809.

10164 हयग्रीवोपनिषत् । Hayagrīvopaniṣad

Substance, country made paper 11×4½ inches Folia 3 Lines 1 on a page Character Nagari of the nineteenth century Appearance, fresh Complete

178

Colophon.—

इत्यथर्वणवेदे खंडे पूर्वसंहिताया पमित्यपनिषत् (?)

See I O. Catal Nos 193-194, MS No. 119.

1810.

370 राधिकोपनिषत् । *Radhikopanisad.*

Substance country made paper : 50½ x 4½ inches. Folia, 3 Leaves, 11 on a page Extent in slokas, 13 Character, Nāgarī Appearance, tolerable Complete

Col.—

इति श्रीऋग्वेदे ब्रह्मभागे परमरहस्ये श्रीराधिकोपनिषत्
सम्पूर्णम् ।

मीति कार्तिक शुक्लाष्टमी १ ८ ।

For a description of the work see L. 114

SECTARIAN, ŚAIVĀ

1811.

867 शिवोपनिषत् । *Suopaniṣat*

By Hanthara

Substance too foolscap paper 14½ x 1 inches Folium one 11 x 11 + 8 in
all Extent in "lokas" 30 Character Nagari Appearance tolerable Complete

For the work see L 50

On the left hand margin —

लेखक श्रीपद्मभट्टाचार्य ।

It is no upaniṣad, as it is by a human author

1812.

1659 *The Same*

Substance country made paper 14 x 1 inches Folium 41 Lines 10 on
page Extent in "lokas" 30 Character Nagari Date Sam 1629 Ap
pearance very old—brown with age Complete in 2 chapters

Last Colophon —

इति शिवोपनिषदि शिवानाराध्याय समाप्तः ।

Post Col —

शुभमस्तु । सवत् १९२६ समवे भाद्र शुदि १३ रवौ कङ्क पुस्तक
लिखायित कर्त्तोत्रायद्वितेन । लिखित रामदासकायस्थेन ।

On the lower margin there are some scribbles in thick ink in a later hand

Colophons —

2A इति शिवोपनिषदि मुक्तिर्निर्देशोऽध्याय प्रथमः ।

3A • द्वितीयोऽध्यायः ।

- 3B • शिवमहाध्यायस्तृतीय ।
 5B • शान्तिमहाध्यायार्थं चतुर्थोऽध्याय
 7B • शिवसम्प्रदानाध्याय पञ्चम ।
 17A • फलप्रदानोपक्रमोऽध्याय षष्ठ ।

It begins —

कैलासशिखरासीन श्रीश्यामरूपजितम् ।
 कालत्रयौमहाकाल ईश्वरज्ञानपारंगम ॥
 संपूज्य विधिवत् भक्त्या ह्यष्टात्रेण सुसयत् ।
 सम्बभूतहितार्थाय यप्रच्छेद महामुनिः ॥
 ज्ञानयोगे न विदन्त य नरा मन्दबुद्धय ।
 त मुच्यन्ते कथं चोराद् भगवन भवसागरात् ॥
 एव ह्यष्ट प्रसन्नात्मा ह्यष्टात्रेणैव धीमता ।
 मन्द बुद्धि विमुक्त्यर्थ महाकाल प्रभाषत ॥

महाकाल उवाच —

पुरास्मृत्यगदिता शिवधर्माः सनातना ।
 देया सर्वे गणानाञ्च सद्यपाद् सत्यकादिभि ।

It is different from what has been noticed in the previous number and referred to L No 30

1813

2251 अथर्वशिर उपनिषत् । *Upanishad*

41 2 2 13121 [over 0] x 41 of folios 1 to 100
 a 1 3 Character Nagari Vjara 1 1 1 complete

The first of the Atharvāna Upanishads is printed in pp 1 to 10 of the Bibl Ind edition. It is called there simply *Siva Upanishad*.

It is one of the Rudra Upanishads.

The first portion of the MS begins with श्रीश्यामरूपजितम्
 श्रीश्यामरूपजितम् is to be found in p 8 of the printed edition.

1814.

2366. *The Same*

Substance country made paper 15x11 inches f 14.25 Lines 2 on a page Character Nagari of the early 18th century Appearance new Complete

1815.

9187 *The Same*

Substance country made paper 15x11 inches f 14.25 Lines 2 on a page Extent in folios 20 Character Nagari Appearance foliated Neatly written

An upanishad of the Atharvaveda on divine knowledge

See L. 87.

1816.

1576 दृष्टान्तावलीपनियत् । *Drishṭāntāvalīpaniyat*

Substance country made paper 11x9 inches f 14.25 Lines 1 on a page Character Bengali Appearance fresh It bears the library mark from 42 to 52

For the work see L. 117

1817.

2245 *The Same*

Substance country made paper 15x11 inches f 14.25 Lines 2 on a page Extent in folios 64 Character Nagari of the eighteenth century Appearance discoloured

For the beginning of the work see L. 117, IO Cat. No. 192, 30th work, and Cs Vol I, 191

None of the MSS referred to are complete The present manuscript contains a larger work, divided into three *khandas*

It is a work on the Śiva cult—it treats of the mark of Tripundra and Rudrākṣa, the purification of one's body with ashes the worship of Śiva, the glory of Vyoma-

khṣettra and so on. : The speakers are Kālāgnirudra and Sadāśiva and Bhūṣunda, Sanatkumāra and Paippalāda are the enquirers.

2B, इति सुक्तिश्रुत्यभिधेयाया दृष्टव्यावालोपनियदि प्रथमं ब्राह्मणम् ।

4A, इति दृष्टव्यावाले द्वितीयं ब्राह्मणम् ।

6B, • तृतीयं ब्राह्मणम् ।

9A, • चतुर्थं ब्राह्मणम् ।

13A, • षष्ठं ब्राह्मणम् ।

17B, इति ब्राह्मणं सप्तमम् ।

अथ कालाग्रिरुद्र भगवंतं सनत्कुमारः पप्रच्छ रुद्राक्षधारणविधिं ब्रूहीति ।

20A, अथ पेप्पलादो भगवन्तं कालाग्रिरुद्रं परिसमेत्य उवाच अधौहि भगवन्
त्रिपुंड्रस्य विधिं ब्रूहीति ।

21A, इति नवमं ब्राह्मणम् ।

21B, इति प्रथमं खण्डः ।

The second khanda begins —

अथोवाच भगवान् सदाशिवः परमकारुणिकः प्रथमान् सुरा-
नपि सर्वोच्चं पूतं प्रागुदयाद्गोमथं ब्रह्मपर्यं विधाय स्वंकमिति
मन्त्रेण शोधयेत् ।

Col. :—

23B, इति द्वितीयं खण्डः ।

The 3rd khanda begins —

अथ भुसुद्धः जानातो महादेव साम्नां प्रणम्य पुनः पप्रच्छ किं
नित्यं ब्राह्मणानां कर्म कर्त्तव्यं बदकारणं प्रत्यवेति ब्राह्मणः क-
पूजक्रीयः को वा ध्येयः कः स्मर्त्तव्यः, etc., etc.

It ends —

नीललोहितो भैरवः तं पाशपत्यस्त्रमण्डलं ज्वलज्वलनकुण्डेऽप्यन्येऽपि
तत्संस्मृत्वादेन निवर्त्तन्त्याश्वा लिङ्गरूपिण्या लिङ्गरूपिण्यामिति ।

Col. :—

इति दृष्टव्यावाले अविमुक्तं वैभवप्रकाशो नाम तृतीयखण्डः ।

Colophon :—

ॐ तत्सत् इति श्रीपरमहंसपरिवाराज्जापार्यस्य आनन्दाम-
पूजपादशिष्यः श्रीश्यामानन्दभगवतोद्धतस्य आवाओपनिषदोपिका
समाप्ता ।

Colophon :—

सप्तपञ्चपातेन परपञ्च-त्रिरारण्य ।

नृसिंहमूर्तं वन्दे परमानन्दविग्रहं ।

a description of the work see L 172 and I O
587C. Page 144.

1822.

0023. *The Same.*

100, country paper. 10×4 inches Folia, 9 Lines 14 in a page
stanzas, 225 Character, Nagari Fresh Complete

1823,

1679 रुद्राक्षोपनिषद् । *Rudrakṣopaniṣad*

(कात्यायनशास्त्रीया) ।

100, country-made paper 9½×3½ inches Folia 4 Lines, 9 on
tent in stanzas 50 Character, Nagari Appearance old. Com

न सर्वेषु वेदेषु व्यधीतो भवति मोऽभिपूतो भवति सत्तामुपूतो
भवति स सत्त्वपूतो भवति स सर्वपूतो भवति । स सर्वदेवै र्जातो
भवति तद्वाराणां सर्वेषु तीर्थेषु ग्रातो भवति सर्वं कर्तुमिच्छति ।

अथ कालाभिषेकः प्रोवाच ध्यायन्ना शिव इहो ध्येयः शिवश्च
सर्वमन्यत् परित्यज्यैतासधौन्य माध्वजो वा क्षत्रियो वा गर्भवा-
सान्मुच्यते । इहो मयं । अथ कालाभिषेकः प्रोवाच ।

सहस्रशः शुचिः पूतः कर्मण्यो भवेद्वितीयं ज्ञात्वा गायत्र्यसमाप्नोति
तृतीयं ज्ञात्वा देवमनुप्रविशति इहो सर्वं ध्यो तत्सत्यं । भद्रं करणेभिः
प्रमथ्याम देवा । सन्धि न इन्द्रो वृद्धश्रवा । ॐ शान्तिः ॐ
शान्तिः ॐ शान्तिः १ । ओमावसदाशिवारणमसु ।

1819.

1842 *Jāvalopaniṣad.*

Substance country made paper : 7½ x 4 inches Folia, 2 Lines, 14 on a
page Extent in Slokas, 50 Character Nagara Old Complete

For a description of the work see L. 105. Printed in
the Bibliotheca Indica

1820.

9266. *The Same.*

Substance, country made paper : 10 x 6 inches Folia, 12 Lines 12 on
a page Extent in Slokas, 300 Character, Nagara Appearance, tolerable
Incomplete

See L. Vol. I, No 105, p 57

1821.

1641. **जावालोपनिषद्दीपिका ।** *A comm. on the same.*

By Śaṅkarācārya disciple of Ānandātma

Substance, country made paper 7½ x 4½ inches Folia, 16 Lines, 11
and 12 on a page Extent in Slokas, 320 Character, Nagara Old Com-
plete

It is said to belong to Nandikesvara-purāna and is different from *आत्मविबोधोपनिषत्* which belongs to Atharva-veda

See Adyar, p. 159.

But the subject is the same.

Colophon —

इति श्रीनन्दिकेश्वरसंवादे श्रीआत्मविबोधोपनिषत् सम्पत् ।

The Colophon :—

इति श्रीकालामिहोपनिषद् समाप्ता ।

Post Colophon .—

श्रीदेवानन्दनाथगुरुवर्यप्रसादात् लिखितम्
अधोरेभ्यो अधोरेभ्यो अधोरेभ्यो
सर्वेभ्यः सर्वेभ्यो नमोस्तु हस्तप्रेभ्यः ।

On the obverse of the last leaf there are a few lines in red ink in a different handwriting—

श्रीयुगेष्ट स्तुतिर्गता दिविषदो लक्ष्मा हरिस्तोयितः ।

This 'Rudaksopanisad' is different from the two upanisads noticed in Burnell, p 35B

1824.

2004 कालामिहोपनिषत् । *Kalam-Rudopanisad*

Substance, country made paper : $9 \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 1 Lines, 11 on a page Extent in slokas 20 Character, Nāgari Appearance discoloured Complete

See L. 108

1825.

2240 *The Same.*

Substance, country-made paper : $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia 1 Lines 9 on a page Extent in slokas, 40 Character, Nāgari Complete

For the work see above Often printed.

Colophon :—

इति कालामिहोपनिषद् समाप्ता ।

1826.

9454. *The Same*

Substance country made paper $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 5 Lines 11 on a page Extent in slokas 20 Character, Nāgari Appearance, tolerable Complete

After the colophon there are 3 verses, being a hymn to
Siddha-vināyaka

1830.

8965 अलोपनियत् । *Allopaniyat*

Substance country paper 7×4 inches Folia 2 Lines 7 on a page
Extent in slokas 10 Character Nāgarī Fresh Complete

Complete in two leaves

1831.

9444 *The Same*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia one only
Lines 10 on a page Extent in slokas 10 Character Nāgarī Appearance
tolerable Complete Written on one side only

It is said to have been composed to serve Akbar's con-
ception of a world religion Printed in Bombay

See Adyar, p 136

1832.

10132 *The Same.*

Substance country made paper 10×4½ inches Folia, 1 (written on
one side only) Lines 11 Character modern Nāgarī Appearance, fresh
Complete

Colophon —

इत्यर्च्यं सर्वं अलोपनियत् समाप्तम् ।

A Mahomedan "upanisad"

Beg. —

श्रीगणेशाय नमः । अस्मिन् इहो मित्रा वज्रया दिव्यानि धन
इहो वरयो राजाश्विनदं, etc, etc.

End —

अलोपनियत् समाप्तम् इत्येति इति ।

SECTARIAN, MISCELLANEOUS.

1827.

9313 *Saṃyopaniṣad.*

Substance, country made paper : 8½ x 3½ inches. Folium, one. Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 6. Character, Nagara. Appearance, colorable. Complete.

See L 1927.

There are a few stray verses on the reverse, of which the 1st runs —

गलेखं गानं गगनतरुं दिनकर ।
निशारुं चन्द्रः प्रयत्नसुखरुं प्रशिक्षुषी ।
समारुं विद्या अवयवसुखरुं हरिकथा ।
इति रुं वागी नृपतिकुलरुं रघुपतिः । १

1828.

2833 *Ganapāthyupaniṣad*

For the manuscript and the work see L 4072.

1829.

1986 गणपत्यथर्वशीर्ष । *Ganapāthyatharvashīrṣa.*

Substance, country made paper. 6 x 4 inches. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent in slokas 30. Character, Nagari. Appearance, fresh. Complete.

Beginning the same as in L 4072.

End the same also, only instead of शान्ति शान्ति. शान्तिः it has upaniṣad

5B. Colophon :—

इति गणेश-अथर्वशीर्ष समाप्तिमगमत् ।

शोवायुराकाशमिन्द्रियाख्यछन्दारो बुद्धिर्महानव्यक्तमव्याकृतमिति
उच्यते । तत्र एषिवौ धारणे व्याप पिण्डौकरणे स्नेहने च इत्यादि ।

It ends —

तत्राय पुरुष खय व्योतिर्भवति खेन भावा सर्वमिद विभाति
“ न तत्र सूक्ष्मो भाति न चन्द्रतारक नेमा विद्यतो भान्ति कुतोऽप्य
अप्रिलमेव भान्तमनुभाति सखे तस्य भावा सर्वमिद विभाति ’
इत्यादि वचनेभ्य बुद्धेस्तद्वृत्तीनाञ्च चक्षुरादिदारेण ? उत्पद्यमानानां
रूपाद्याकारप्रत्ययानां सुखदुःखमोहामकानामभ्यन्तरे स्मृतौष्ठा
प्रयत्नरामद्वेषाद्यभिमानरहिता स्वभावेनैव प्रकाशमप्रकाशयति
यस्मात् शुद्धत्वं बुद्धत्वं निवृत्तत्वं सर्वज्ञत्वं सृष्ट्यात्मन्यक्तत्वं अनामरूपत्वं
विकाररहितत्वं कृतकत्वं अशनायापिपासे प्राणस्येति श्लोकमोक्षौ
मनसो जरामृत्यु शरीरस्येति बोधनायापिपासे श्लोक मोक्ष जरा
मृत्युमयेति च ते यदिदं त्रिदश व्यागु[क्ति]भ्य आशुक्रुभिभ्य आपतक्रेभ्य
आकौटेभ्य प्रकृततरङ्गमिति तस्मात् सिद्धं वात्मन इति तृतीयं पुर ।
आप्तत्वं प्रसृष्टभुक्तेभ्यैकं एवात्मा जागरिते वैश्वानर[] स्वप्ने तैजस
सुषुप्ते प्राञ्च नेत्रे जागरित विद्या कण्ठे स्वप्ने विनिर्विशेषेत् सुषुप्ते
चक्षुषश्च तुरीये मूर्द्ध्नि सखित स एव नि शेषस्तुरीये स परमात्मा
सोऽहमिति ।

Col —

इति श्रीमत्पद्मसहस्रपरिव्राजकाचार्य्यं गोविन्दभगवत् पूज्यमाद
शिर्य्यः श्रीशङ्करभगवता कृत त्रिपुरीयस्तोत्रं समाप्तम् ।

1833.

2833. *Tripiṇḍyaṇiṣad.**By Śrīmat Śāṅkarācārya.*

Substance, country-made paper 19×4 inches Folia, 1 Lanes, 8 on a page Extent in slokas, 63 Character, Nagara of the eighteenth century. Appearance, discoloured and dilapidated Complete Corrupt.

Tāntrika theology.

Colophon :—

इति श्रीमद् शङ्कराचार्यविरचिता त्रिपिण्डी उपनिषदं सम्पूर्णम् ।

See L 14 and I.O. Catal. No. 190.

1834.

9120. *The Same.**Attributed to Śāṅkarācārya*

Substance, country-made paper 14½×6 inches Folia, 2 Lanes, 13 on a page Extent in slokas, 90 Character, Nagara Appearance, fresh Generally correct

This is a digest of the whole upaniṣad literature. It is called *त्रिपिण्डी* from the fact that the book has three chapters named *पृ.*

The first treats of the origin of the universe, the 2nd of the processes by which the manifestation of all the universe is effected, and the third treats of Brahman as the fountain-head of all the manifestations.

It begins :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

शब्द-सामर्थ्य-रूप-रस-गन्धादयो विवक्ष्यते । यद्युपनिषदादयश्च परमात्मन एव सम्बन्धिताः । तस्माद्वा एतस्मादात्मन आकाशः सम्भूतः । आकाशादायुः वायोरग्निरयोरपः अद्भ्यः पृथिवी पृथिव्या भौमधमः भौमधमोऽर्ज्यं अन्नादेत देवसः पुरुषः इत्यादि अतोः । पृथिव्यमे-

(1433)

ब्राह्मणान्याय इत्या मयसा मौल्यपति छयति । इत्याह मयमदान
न नक्षत्रा । (?)

Col. —

श्रीगण्डोपनिषद् विरचित मस्यूर्ध्वमिति निमित्त गृह्यसूत्र-
प्रतापेन सेवक चासेव्यर । + + + +

This appears to be rather a snake charm

1837.

2236 The Same

Substance country made paper 7½ x 4 inches Folia 1 fine 10 on a
page Extent in Slokas 30 Character Nagara of the eighteenth century
Discoloured Pasted Complete

Post Col —

स[१]प्रोतिरविनेष्टिना, etc , ता य, etc.

It is a snake charm printed in Colonel Jacob's Edition
of Eleven Upanishads

1838.

8961. The Same.

Substance country made paper 6½ x 4 inches. Folia 4 Lines 6 on a
page Extent in Slokas 1 Character Nagara Fresh Complete.

Complete in four leaves

See L 33

1839.

9812 The Same

Substance, country made paper 9 x 5 inches Folia 2 Lines 10 on a
page Extent in Slokas 30 Character Nagara appearance fresh Com-
plete

It begins thus —

ॐ श्रीगण्डोपनिषद् ।

अथ गण्डोपनिषदमहामन्त्रस्य ब्रह्मा अथि मावजोष्टम्
श्रीगण्डो देवता इत्यो बीजानि खरा[] प्रकृत्या मन्त्रोक्तं विद्य

MEDICINE AND NECROMANCY

1835.

360 गण्डोपनिषत् । *Garudopaniṣad*

Substance, country-made paper, $2\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches Folio, 4 Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 40 Character, Nāgarī. Date, Saṃ 1810 Appearance, old Complete

For the work see L 33.

Col. :—

इति श्रीहरिहरप्रभुविरचितं गण्डोपनिषत् समाप्तं ।

Post Col. Statement :—

संवत् १७९६ मौढी आदिन शुक्लपक्ष त्रयो गुह्यवासरे ।

It belongs to the Atharva Veda.

1836.

361. *The Same*

Substance, country-made paper, $10\frac{1}{2} \times 4$ inches Folio, 4 Lines, 8 on a page. Extent in slokas, 28 Character, Nāgarī Appearance, old, repaired Complete

Beginning :—

श्रीगुरुभ्यो नमः । श्री ।

ॐ अस्य श्रीगण्डोपनिषद्-सङ्गमनस्य ब्रह्मा ऋषिः देवी
गण्डोष्मन्दा गण्डो देवता औ बीजानि खराः प्रक्रम्य ह्यादि ।

End :—

स इमा विद्या समावासां नोमप्रीयेष धारयेत् वाक्त्तुर्नैव तं
न हिंसति यथे । अष्टौ ब्राह्मणान्वाच इत्यादिषु नमो क्षयाति
क्षयति सत ब्राह्मणा न्याय इत्यादिषु मोक्ष याति क्षयति सद्यः-

For the first, see चातुर्थोपनिषत् see I, Vol. I, 37.

The second वाग्लव्याष्टक runs —

ॐ बालकृष्णाय नमः ।

स्मितविकशिप्तवज्रं गजमोलि सुवेनु ।
सुललितमखिहारं वारिजास्य वदान्ध ।
तरुमञ्जलदनील चातुर्धावन्दविन्द ।
परमपुरुषमाद्य बालकृष्ण नमामि ।
सुदधिकरत्नपाणि मेखलादुग्नितम्ब ।
तिलकललितभाज्य मृद्वंघ्र्योपवीत ।
कनकरचित-वस्त्रालङ्कृत निम्नपादु
परमपुरुष, etc

सुरतवकुसुमाण्य गन्धवत्केस्रपाश ।
विमलललितमुक्ताग्रोभित मायभाग ।
मरकतमण्डिदुल्लेभूंश्चक्रेभूंश्चितपादु ।
परमपुरुष, etc.

करकलितसरोज गुह्यदामाभिराम ।
मृगमदतनुलेप गोपिकानन्दमूल ।
सुरतशयपरिवार गीतगोपालवन्द ।
परम, etc

पदमणितभुजङ्ग मन्त्रवोद्यापहार ।
शिशुनटनविनोद पूतनाप्राणनाश ।
गुह्यतरगुह्यभक्त्या सम्पगानोतपुत्र
परमपुरुष, etc

यदुत्तरकुलदोष त्रैजयन्या मनेन
सकलभुवनसेव्य ब्रह्मिणीप्राङ्गनाथ
अग्रलिखितगुह्यराशि कारय त्रायस्वरूप
परम, etc

नामार्चये नमो विनिबोधः । ॐ महाइक्ष्वाकुने चतुष्टयाया नमः वैवस्वतेयाय
तक्षक्योभ्यां नमः तार्क्षकाय मध्यमाभ्यां नमः ह्यन्ते]मपाय
अनामिकाभ्यां नमः । कपिलेक्ष्वाय कनिष्ठिकाभ्यां नमः नागालङ्कृत-
शरीराय करतलशङ्खभ्यां नमः । ॐ महाइक्ष्वाकुने हृदयाय नमः
वैवस्वतेयाय शिरसे स्वाहा तार्क्षकाय शिखायै वषट् ह्यन्दोमयाय
कवचाय ॐ कपिलेक्ष्वाय नेत्रत्रयाय वीषट् नागालङ्कृतशरीराय
वज्राय वट् । इति न्यासः अथ ध्यानं ।

हेमान्वरं खगाकारं पूर्णचन्द्रनिभाननं ।

दीर्घबाहुं वज्रस्तनं नागामरतभूतिं ।

अमनो वामकटिकं यक्षसूचक्ष्णं ताम्रको

तल्लङ्कः कटिमुत्पन्नं हाराः ककेटिकोपति । इत्यादि

1840.

251. *Cakṣuṣopaniṣad.*

Substance, country-made paper 6x3 inches Folia, 5 Lines, 5 on a page Extent in Slokas, 15 Character, Nagara Appearance, old. Complete

It has been wrongly named on the obverse side of the first leaf, as चाक्षुष उपास.

It is called an Upanisad, simply as it recites a Vaidika Mantra invoking the mercy of the sun. This is supposed to cure the diseases of the eye. So it is not an Upanisad as the term is at present understood, but a mystic Mantra. See Schrader, p. 124 and L 37.

1841.

9666. *The Same.*

Substance, country-made paper 15x8 inches Folia, one Lines, 10 on a page Extent in Slokas, 21 Character, Nagara Appearance, tolerable Complete

This leaf contains on one side (I) चाक्षुषोपनिषत् and on the other (II) वाचस्पत्याष्टकम्

1844.

9913 चक्षुष्यनियत् । *Pakshushanyat*

Substance country made paper 8x4 inches Film on lines 10
in all Extent in it has 12 Character *Nigara* Appearance 10 6 in
plete

Often noticed

1845.

9934 *The Same*

Substance country made paper 10x4 inches Film on lines
9+7 in all Extent in it has 12 Character *Nigara* Appearance fresh
Complete

सकल निगमनायैः संस्तुत ब्रह्मरूपं
सकलजननिवासं योगिनां रक्षितारं
अतुलितकल्याणं वन्दितं योगिवन्दे-
परम, etc.

सुललितकुण्डलैरर्चितं गोपिकानां
नयनकमलपद्मैर्वन्दितं तं मुरारिं
विविधपरमलोलाकोटिकन्दर्परूप
परम, etc.

त्रिविधकरग्रभक्ता बालकृष्णार्चकं च-
पठति तदति दुःख सर्वसौभाग्यसिन्धुं
विविधपरमभोगान् प्राप्नुयाच्चिन्तितार्थं
स यदि परमलोकं प्राप्नुवं प्राप्नुवतश्च । ६

Colophon :—

इति श्रीबालकृष्णार्चकं समाप्त ।

1842.

9811. *The Same.*

Substance, foreign paper 9x5 inches Folium, one Lines, 10 on a
page Extent in slokas, 11 Character, Nāgari Appearance, fresh Com-
plete

1843.

9894. *The Same.*

Substance, country made paper 11x5 inches Folium, one Lines, 10
in all Extent in slokas, 12 Character Nāgari Appearance, tolerable
Complete

A short hymn in praise of the sun for cure of eye-
diseases, often noticed.

1845A.

11007. *Unidentified*

Substance, country made paper 11x4½ inches. Folia 14 of which the 6th is missing. Lines 7 on a page. Character modern Nagara. Appearance, fresh.

A fragment of some Brāhmana

Beg :—

ॐ श्रीगणेशाय नमः

देवमजन जोषयन्ति सप्तदेवसर्पिष्टः स्यान्नजोषदेः न च दन्तद्वयेनाभिघ्नयौ-
तातो वै देवा दिवमुपोदक्राम देवान् वा रुच उपोत्क्रामवि, etc, etc.

4B, माध्यम १, 9B, माध्यम २।

It ends abruptly in the old Brāhmana.

There are three leaves marked ४-६, giving in Hindi ingredients of some medicines

आश्विनायनाययोगाधानप्रकरणम्, 110
 आश्विनग्रन्थम्, 151
 आश्विनाग्रिमरूपविधि, 1687
 आश्विनाग्रिमरूपे दादादि, 396—398
 आश्विनाग्रिमरूपविधि, 403—405
 आश्विनाग्रिमरूपविधिप्रयोग, 1686
 इष्टकापूरणम्, 975—979
 इष्टकापूरणभाष्यम्, 979
 इष्टिकाग्र वा काष्ठद्विष्टिकाग्रम्, 589 and 590
 इष्टिप्रयोग 387
 इष्टिप्रयोग 1502
 इष्टावास्तोपनिषत् 931—936
 इष्टावास्तोपनिषत् द्वैष्टिकाग्रद्वैष्टिकानिषत्
 831—839
 अक्षयप्रयाग, 338, 339
 अक्षयशस्त्रम्, 987, 989
 अक्षयज्जा = 51, 552
 अक्षयपानीयविधिरूपम् 1506
 अक्षयशस्त्रम्, 175
 अक्षयपानीयविधि, 1175
 अक्षयपानीयविधिप्रयोग, 376
 [अक्षयपानीयविधि] प्रयोगविधि, 1614
 अक्षयपानीयविधिप्रयोग 384 390
 अक्षयशस्त्रम् प्रतिमरूपम्, 800
 अक्षयप्रयोग, 1472
 अक्षयवदनकारिका, 1653A
 अक्षयवदनम्, 205, 206
 अक्षयवदनम्, 262—264
 अक्षयवदनम्, 1224
 अक्षयवदनप्रयोग 1616 1617
 अक्षयवदनप्रयोग, 1618
 अक्षयवदनप्रयोगविधि, 1633
 अक्षयवदनम्, 1317
 अक्षयवदनम्, 1244
 अक्षयवदनपरिमितम्, 1319, 1321
 अक्षयवदनम्, 291 292
 अक्षयवदनप्रयोग (अक्षयविका) 290

अक्षयविका, 143A
 अक्षयवदनग्रन्थम् वा अक्षयवदनम् शोभवि-
 धानम् 252, 233
 अक्षयवदनम्, 137—140
 अक्षयवदनग्रन्थभाष्यम्, 270
 अक्षयवदनग्रन्थम्, 267
 अक्षयवदनम् 120—174
 अक्षयवदनग्रन्थम् 141—143
 अक्षयवदनग्रन्थम् 221—232
 अक्षयवदनग्रन्थम्, 233
 अक्षयवदनग्रन्थम् 414
 अक्षयवदनग्रन्थम् देवता मन्त्रा 249
 अक्षयवदनम् 1373
 अक्षयवदनम्, 614
 अक्षयवदनकारिका, 988
 अक्षयवदनम् 241
 अक्षयवदनम् अक्षयविका 240
 अक्षयवदनपरिमितम्, 791
 अक्षयवदनम् 267
 अक्षयवदनग्रन्थम् (अक्षयवदनम्) 451
 अक्षयवदनप्रयोग, 714
 अक्षयवदनग्रन्थम्, 1591
 अक्षयवदनग्रन्थम् अक्षयवदनम्, 1480
 अक्षयवदनग्रन्थम्, 153
 अक्षयवदनग्रन्थम्, 760—763
 अक्षयवदनग्रन्थम्, 188—190
 " " 191 (अक्षयविका)
 " " 192 (द्वितीया ")
 " " 193 (तृतीया ")
 " " 194 (चतुर्थी ")
 " " 195 (पञ्चमी ")
 " " 196 (षष्ठी ")
 " " 197 (" ")
 " " 198 (अष्टमी ")
 " " 199 (अक्षयवदनग्रन्थवदन-
 विका)
 अक्षयवदनग्रन्थम्, 200, 201
 अक्षयवदनग्रन्थम्, 202—206

- चापयवप्रयोगः, 477.
 चापयवप्रयोग, 380
 चापयवप्रयोग परिचय 1612
 चापारतिष्ठकम्, 1168
 चापपुराणम्, 1723
 चापकन्दकोटिपरिचयम् 216
 चापकन्दकोटिपरिचयप्रकाशणम् 216
 चापकन्दकोटिपरिचयप्रकाशणम् अनुसंधानिका
 मोलकोया, 1416
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1417
 चापकन्दकोटिपरिचयम् 1381
 चापकन्दकोटिपरिचयप्रकाशणम् 1113, 1211
 चापकन्दकोटिपरिचयप्रकाशणम्, 1398 1395
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1475
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1060
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1061
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1571
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 655—657
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1062
 चापकन्दकोटिपरिचयम् (चापकन्दकोटिपरिचयम्), 672—674
 चापकन्दकोटिपरिचयम् of चापकन्दकोटिपरिचयम्, 732, 769
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 675
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 643, 650
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1128
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1258
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1433
 चापकन्दकोटिपरिचयम् 1134
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1466
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 387
 चापकन्दकोटिपरिचयम् (चापकन्दकोटिपरिचयम्), 690—692
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 530
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 550
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1467
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 531—534
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 627—630
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 670
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 607 and 608, 620
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 742—747
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 538—740
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1469
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 676
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 691
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 701
 (चापकन्दकोटिपरिचयम्) द्रष्टव्यम्, 661—664
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 656
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 675—677
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 677.
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 734
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1270
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1240
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1260, 1281
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1183
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1300
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1781
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 304
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 320
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 312
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 318, 310
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 310, 311
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 313—315
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 351
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1481
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 295—300
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 301—305
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 306
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 334
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 332, 333
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 307
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 358
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 406
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 412
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 347, 348
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 357
 चापकन्दकोटिपरिचयम्, 1438

आश्विनमासयोग्याधानप्रकरणम् 110
 आश्विनशब्दम् 151
 आश्विनःप्रसङ्गविधि 1667
 आश्विनःप्रसङ्ग दाहादि 116—117
 आश्विनःप्रसङ्गप्रवृत्ति 103—105
 आश्विनःप्रसङ्गप्रयोग 1646
 इहकापूरणम् 975—977
 इहकापूरणभाष्यम् 311
 इहिकम् वा काश्चिद्विषयम् 111 112 113
 इहिकप्रयोग 667
 इहिकप्रयोग 1512
 ईशावास्योपनिषत् 531—831
 ईशावास्योपनिषत् दीपिकाख्यटीकासहित
 431—439
 उक्तप्रयोग 134 135
 उक्तप्रयोग 187 188
 उक्तप्रयोग 11 112
 उक्तप्रयोगादीयविषयम् 1903
 उक्तप्रयोगादि 175
 उक्तप्रयोगादिप्रवृत्ति 1175
 उक्तप्रयोगादिप्रवृत्ति 37
 [उक्तप्रयोगादिप्रवृत्ति] प्रयोगप्रवृत्ति 161
 उक्तप्रयोगादिप्रवृत्ति 36 110
 उक्तप्रयोगादि प्रतिप्रवृत्ति 1100
 उक्तप्रयोगादि 1472
 उक्तप्रयोगादि 1633A
 उक्तप्रयोगादि 163 200
 उक्तप्रयोगादि 212—214
 उक्तप्रयोगादि 1224
 उक्तप्रयोगादि 1016 1617
 उक्तप्रयोगादि प्रवृत्तिप्रयोग 1018
 उक्तप्रयोगादिप्रवृत्ति 1633
 उक्तप्रयोगादि 1317
 उक्तप्रयोगादि 1244
 उक्तप्रयोगादिप्रवृत्ति 1319 1321
 उक्तप्रयोगादि 291 292
 उक्तप्रयोगादिप्रवृत्ति (उक्तप्रवृत्ति) 100

उक्तप्रवृत्ति 1431
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति वा उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति
 प्रवृत्ति 252 253
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 13 140
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्ति 270
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 21
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 120—134
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 141—143
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 221—270
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 933
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 414
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 11
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 173
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 114
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 184
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 241
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 240
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 781
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 267
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति (उक्तप्रवृत्ति) 151
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 714
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 1591
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 1490
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 153
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 700—703
 उक्तप्रवृत्तिप्रवृत्ति 183—110
 191 (प्रवृत्ति प्रवृत्ति)
 192 (प्रवृत्ति प्रवृत्ति)
 193 (प्रवृत्ति प्रवृत्ति)
 194 (प्रवृत्ति प्रवृत्ति)
 195 (प्रवृत्ति प्रवृत्ति)
 196 (प्रवृत्ति प्रवृत्ति)
 197 (प्रवृत्ति प्रवृत्ति)
 198 (प्रवृत्ति प्रवृत्ति)
 199 (प्रवृत्ति प्रवृत्ति)
 200, 201
 202—206

- ऐतरेयारण्यकभाष्यम् 207
 ऐतरेयोपनिषत् 208, 209
 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यम् 211
 ऐतरेयोपनिषद्भाष्यवियनम् 212, 313
 ऐन्द्रावरुणेष्टि, 1795
 ऐर्जुन्देहिकपद्धति, 1194
 ऐर्जुन्देहिकम् 1693
 कठवक्त्रपनिषद्वाल्मीक मुचकोपनिषद्वाल्मीक, 1393
 कठोपनिषत्, 480—483
 कठोपनिषद्द्विपत्र 483
 कर्कभाष्यम्, 920—926
 कर्कभाष्यपरमप्रकाशनिषत् 1646
 कर्ककौमुदी, 1645
 कर्कप्रदीपद्विपत्र वा लघुपद्धति 377
 कर्कद्विपत्रिका (ऐर्जुन्देहिकपद्धति) 1150
 कर्कप्रदीपभाष्यम् 1307
 कर्कप्रदीपविहति, 1338
 कर्मानुष्ठानम् (बोधायनीयम्) 591
 कलसवक्त्रविधि, 812
 कल्पसूत्रम् (चार्क्यम्), 1335 1330
 कल्पसूत्रव्याख्या, 1337, 1338
 कल्पानुवदसूत्रम्, 1339
 काठकाट्यसूत्रविहति वा काठकाट्यसूत्रपद्धति, 619
 काठकाट्यविचयनक्रम, 760
 काठकोपनिषद्भाष्यम् 494
 काण्डशाखावेदनक्रमबोधिनी, 914
 काण्डसंहिता, 815 816
 काण्डसंहिताक्रमपाठ, 818—819A
 काण्डसंहितापदपाठ, 817
 काण्डसंहिताभाष्यम्, 819
 कातीयट्टकाकारिका, 1162
 कातीयट्टकापरिमिष्टस्य बहुवचस्य सभाष्यपद्धति, 1148
 कातीयतर्पणप्रयोग 1213
 कातीयपार्ष्ववशादसूत्रपरिमिष्टपद्धति, 1200
 कातीयपुरवभाष्यम्, 980
 कात्यायनसूत्रसूत्रम्, 1011
 (कात्यायनपरिमिष्टात्) मूलशान्तिप्रयोग, 1210
 कात्यायनशान्तिशास्त्रद्विपत्रिका, 905
 कात्यायनसूत्रभाष्यविचरसम्, 1000, 1001
 कात्यायनसूत्रसूत्रभाष्यम्, 973
 कात्यायनशास्त्रकल्प, 1195
 कात्यायनशास्त्रकारिका, 1196
 कात्यायनशौतम्भसूत्राद्यपद्धति, 1038
 कात्यायनशौतसूत्रपद्धति, 1055
 कात्यायनशौतसूत्रभाष्यम्, 934
 कात्यायनसूत्रपद्धति, 1041—1054
 कात्यायनसूत्रभाष्यम्, 935
 कात्यायनसूत्रव्याख्यासम्, 928—933
 कात्यायनसूत्रशास्त्रपद्धति, 1199
 कात्यायनशान्तिसूत्रभाष्यम्, 1008
 कात्यायनशान्तिमन्त्राद्यद्विपत्रिका, 843
 कात्यायनश्रुति, 1710A
 (कात्यायनीय) विकल्पिकाशान्तिसूत्रव्याख्या, 1009
 कात्यायनीयशान्तिशास्त्रम्, 896—904
 कात्यायनीयमन्त्रसूत्रव्याख्या, 841
 कात्यायनीयशान्तिप्रयोग, 1214
 कात्यायनीयसूत्रसूत्रविचरसम्, 971, 972
 कात्यायनीयशान्तिसूत्रभाष्यम्, 1010
 कात्यायनीयशिक्षा, 1500, 1501
 कात्यायनप्रयोग or वैशाखीयप्रयोग, 980
 कात्यायनशौतमन्त्रप्रयोग, 1698, 1699
 कात्यायनशौतमन्त्रप्रयोग, 409
 कारिकावली and माध्यन्दिनीपत्रसुमिश्र 1516
 कारीरीष्टिप्रयोग, 1445
 कारागिरिद्विपत्रपद्धति, 1824—1826
 काराकृति, 1603
 कुप्यकल्पसूत्रम्, 1106
 कुप्यकारिका, 1118
 कुप्यसूत्रसूत्रोदय, 1107
 कुप्यनिर्वाचका, 1099, 1100
 कुप्यप्रदीपक, 1123

- कृष्णमण्डपकोटुदी, 1115
 कृष्णमण्डपदर्पणम्, 1118.
 कृष्णमण्डपप्रकार, 1120
 कृष्णमण्डपविधि, 1103, 1104
 कृष्णमण्डपे दक्षिणद्वारस्थानादि, 1250
 कृष्णरत्नःकरदीक्षा, 1108
 कृष्णरत्न (वर्मिहोत्रम्), 1098
 कृष्णशिला, 1117
 कृष्णशिलामणि, 1105
 कृष्णशक्ति or कृष्णशक्तप्रकाशिका, 1101
 1102
 कृष्णार्कम् 1110—1113
 कृष्णोद्योत, 1109
 कृष्णकण्ठकाकम्पकता, 1605
 कृष्णकण्ठकानिर्घय, 1177
 कृष्णानन्दिका 174
 कृष्णानन्दिका, 1623
 कृष्णानन्दप्रयोग, 1021
 कृष्णनिर्वाहविधि 1212
 कृत्वा निर्वाहयुक्तमवस्थायां, वाक्यानिर्वाह and
 शौनकेयप्रमाणिकारणम्, 1364
 कनोपनिषत् or कनककारोपनिषत्, 1301—
 1311
 कनकशिलायाःप्रमाणम्, 1513
 कनकशौ मिष्टा, 1511
 कनकशौ मिष्टा or माध्यन्दिनीयपरिमाणादुक्त
 शक्ति and सद्यःमाध्यन्दिनी शिष्टा, 1512
 कोकिलमन्त्रम् 1697
 कोकिलोपनिषत्, 1748—1754
 कोकिलोपनिषदासीक 1760—1769
 कोकिलशौनकाश्विनिधि, 359
 कोकिलशौनकाश्विप्रयोग, 748
 कोकिलशौनकाश्विनेत्रावस्थाप्रमाण 1460
 कोकिलशौनकाश्विनेत्रावस्थाप्रमाण, 1371
 कोकिलशौनकाश्विनेत्रावस्थाप्रमाण 130
 कुरुप्रायश्चित्तम्, 1306
 कुरुक्षेत्रमाता, 1037
 कुरुक्षेत्रा, 969
 कुरुक्षेत्रमाता, 892
 कुरुक्षेत्रानाम्, 891
 क्षिपानिधनम्, 1162
 क्षिपानिधनम्, 1163
 क्षिपानिधनम्, 1094
 क्षोद्रमन्त्रम् or क्षोद्रमन्त्रम्, 1116
 क्षोद्रमन्त्रमन्त्रोपनिषत्, 1829
 क्षोद्रमन्त्रोपनिषत्, 1828
 क्षोद्रमन्त्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि), 701
 क्षोद्रोपनिषत्, 1835—1837
 क्षोद्रोपनिधि, 1169
 क्षोद्रोपनिधि, 1653D
 क्षोद्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि) 350
 क्षोद्रोपनिधि 183 184
 क्षोद्रोपनिधि [क्षोद्रोपनिधि] पञ्चाभाष्यम्, 184
 क्षोद्रोपनिधि 1135—1137
 क्षोद्रोपनिधि, 1143 1144
 क्षोद्रोपनिधि, 1144
 क्षोद्रोपनिधिप्रमाणम्, 1147
 क्षोद्रोपनिधिप्रमाणम् पदनिर्माणम् 1119
 क्षोद्रोपनिधि 1301
 क्षोद्रोपनिधिप्रमाणम्, 1020—1022
 क्षोद्रोपनिधि 1639, 1640
 क्षोद्रोपनिधि नाम परिनिष्ठम्, 1352
 क्षोद्रोपनिधि 171
 क्षोद्रोपनिधि, 1356, 1387
 क्षोद्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि) प्रमाणम्, 1792
 क्षोद्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि) 1793
 क्षोद्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि) 708
 क्षोद्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि) 1350, 1351
 क्षोद्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि) 1317—1319
 क्षोद्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि) 1353
 क्षोद्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि) 1354
 क्षोद्रोपनिधि (शौनकाश्विनिधि) 1791
 क्षोद्रोपनिधि 1160
 क्षोद्रोपनिधि, 392
 क्षोद्रोपनिधि 1164
 क्षोद्रोपनिधि 1614, 1645

- पद्यहोमविधि, 1610
 पद्यप्रयोग, 608
 पद्यमहायज्ञपद्वि, 395
 पद्यविधिरूपम् 1333
 पद्याद्वयन्यासजपहोमार्चनविधि, 1602
 पद्याद्वयन्यास न्यासपूर्वक अपहोमार्चनविधि,
 1601
 पदमात्र, 208—201
 पदपाठ (पामवेद), 1210
 पदचन्द्रिका, 1528
 पदभोति, 1529
 पदमुद्रितपत्रम्, 913
 पदप्रयोगना, 927
 पदविरले स्मार्तार्थानादिवचन, 1101
 पदमहायज्ञपद्वि, 1784
 पदमहायज्ञपद्वि and स्मार्तविधिविचार, 1783
 परिभाषा (आद्यम्), 4073
 परिभाषाचन्द्रोदयटीका, 1540
 परिभाषाचन्द्रम् (भारद्वाजीयम्), 406
 पर्वनिर्णय, 1190
 पर्वनिर्णयसिद्धान्तोक्तार (आधिकाना वाञ्छ
 नेयिताम्), 1101
 पवनपाननप्रयोग, 1565
 पवमानम्, 1237
 पवमानम्, 160, 161
 पवमानविधि, (शौनकाय), 422
 पवमानहोमविधि, 254
 पवमानानुष्ठानप्रकार, 423
 पवित्रि, 616
 पवित्रि, 737
 पवित्रिहोत्रप्रयोग, 1442, 1443
 पशुपद्वि 1068
 पशुवन्धप्रयोग, 174
 पशुवन्धप्रयोग, 730—737
 पशुवन्धप्रियायाम, 764
 पशुमेवावध 1456
 पशुहोत्रम् 1447
 पाकपत्रनिर्णय, 609
 पाकपत्रप्रकार, 694
 पाकपत्रादिनिर्णय, 697
 पाणिनीयशिक्षा, 1502—1505
 पाणिनीयशिक्षापञ्चिका, 1508—1508
 पादविधानानुक्रमशिका, 247
 पारस्करगृह्यपद्वि, 1139—1141
 पारस्करगृह्यप्रयोगपद्वि, 1146
 पारस्करगृह्यभाष्यम्, 1024, 1025
 पारस्करगृह्यविरचयम्, 1023
 पारस्करगृह्यसूत्रम्, 1013—1019
 (पारस्कर) गृह्यसूत्रप्रकाशिका, 1026
 पारस्करगृह्यसूत्रभाष्यम्, 1031
 पारस्करमन्त्रभाष्यम्, 844
 पारस्करसमुद्रकादिका, 1160
 पारामर्तो शिक्षा यजुर्वेदीया, 1509, 1510
 पार्ष्वदर्भ (भे) बहुयादप्रयोग, 1204
 पार्ष्वयादप्रयोग, 1198
 पार्ष्वद्वि, 271
 पिङ्गलसूत्रम्, 1534, 1535
 पिङ्गलसूत्रम् सूत्रम्, 1537
 पिङ्गलसूत्रोदवति entitled नतसंज्ञीयनो
 1536
 पिङ्गलोपनिषद्, 1736
 पिङ्गलपिङ्गल, 1696
 पिङ्गलपिङ्गलप्रयोग, 360
 पिङ्गलपिङ्गलप्रयोग (प्रयोगलोच), 370
 पिङ्गलपिङ्गलप्रयोग, 622
 पिङ्गलपिङ्गलपद्वि, 1086
 पुनराधवक्रम, 720
 पुनराधवप्रयोग (वोधायनीय), 731
 पुनरपनयनप्रयोग, 1651
 पुनरुक्तम् 156—156
 पुनरुक्तम् 851
 पुनरुक्तम् 1123—1125
 पुनरुक्तटीका, 126
 पुनरुक्तभाष्यम्, 1127
 पेटकविचार (वोधायनीय), 787
 पोषटीकपद्वि, 1544

- पोतराधरो, 150
 पोर्चमाधरोनप्रयोग, 1132
 पोष श्रीप्रथमप्रवृत्तिमान्ति ओनकोषा, 1121
 प्रतापनारिष्व बा सुभारप्रकाश, 1665
 प्रतिज्ञासूत्रम्, 940—946
 प्रतिप्रस्तावप्रयोग, 1470
 प्रत्यहिराष्ट्रम्, 1385
 प्रयोगचूडासहि, 1048
 प्रयोगनक्षत्रम्, 1647
 प्रयोगदर्पणम् 1180
 प्रयोगदर्पणम् 1186
 प्रयोगदोषिका (कर्कानुशासिनी) 1179
 प्रयोगधूषा, 383
 प्रयोगरत्नम्, 165—171
 प्रयोगरत्नम् 1189
 प्रयोगरत्नम् (श्रीप्रयोगरत्नम्) 162
 प्रयोगरत्नसाक्षा, 648
 प्रयोगरत्नसाक्षा, 631 632
 प्रयोगवैशयन्ती, 602
 प्रयोगसङ्घ, 1187
 प्रवरस्यस्यसिर्षे or प्रवरप्राय 946
 प्रयोगसम्बन्धम्, 389
 प्रयोगवाट, 705—707
 प्रवरप्राय, 982—985
 प्रवरप्रायपरिमिद्धम्, 981
 प्रवरस्यस्यजनानम् 871
 प्रवासकृत्यम्, 1063
 प्रवासविधि, 1573
 प्रक्षोपनिषद्, 1300, 1397
 प्रक्षोपनिषद्दीक्षा 1403
 प्रक्षोपनिषदाचोक्त, 1404
 प्रक्षोपनिषद्वाक्यम्, 1403
 प्रक्षोपनिषद्वाक्यविरचम्, 1400, 1401
 प्रक्षानु शानानि, 1252 1253
 प्रक्षोपप्रयोग, 1476
 धानिमास्त्रभाष्यम् 273—275
 प्रायश्चित्तप्रदीपिका, 641 642
 प्रायश्चित्तकृद्वचम् (or)
 प्रायश्चित्तवचन, 1689, 1690
 प्रायश्चित्तप्रदीप, 745—746
 प्रायश्चित्तप्रदीपिका, 1088
 प्रायश्चित्तजनद्वयोभाष्यानम् entitled प्राय
 श्चित्तप्रदीपिका, 647, 644
 प्रायश्चित्तपार (चापलम्बीय), 644
 प्रायश्चित्तभाषानम् or विष्णुभाषानम् 747
 प्रसङ्गसूरी, 1688
 प्रज्ञाभाष्यम् 1649
 प्रेक्षाप्राय 171
 बलिबैद्यकसंश्रयान् 1114
 ब्रह्मसूत्रप्रकारिका 425 426
 ब्रह्मसूत्रप्रकारिकापरिचयम्, 214 215
 बालविन्द्यासङ्गम् 143
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 1818
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 1816 1817
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 1414
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 116—144
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 869
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 870, 871
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 845 850
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 861
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 877—880
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 881—888
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 872—878
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान्, 293
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान् 478, 479
 ब्रह्मसूत्रसंश्रयान्, 1453
 (श्रीप्राय) कल्प (सूर) विवरणम्, 596
 श्रीप्रायसङ्गम्, 371 392
 श्रीप्रायसङ्गम् 729
 श्रीप्रायसङ्गम् 728
 श्रीप्रायसङ्गम् 480
 श्रीप्रायसङ्गम् 593
 श्रीप्रायसङ्गम् 606
 श्रीप्रायसङ्गम् 559—578
 श्रीप्रायसङ्गम् 799
 श्रीप्रायसङ्गम्, 740

- बोधायनीयशातुर्ग्रांथसूत्रभाष्या, 600
 (बोधायनीय) दशपूर्वभाषाप्रत्ययिणम्, 715—
 719
 बोधायनोद्यनसूत्रभाष्यम्, 601 602
 बोधायनीयपौष्परीकप्रयोग, 741
 बोधायनीयप्रयोगसार, 788
 बोधायनीययज्ञप्रत्ययिणम्, 541
 बोधायनीय शृङ्खलम्, 582
 बोधायनाक्षरार्थवृत्तिपूजलम्, 607
 बोधायनोक्तसिद्धप्रतिष्ठाविधि, 644
 बोधायनोक्ता षट्पञ्चाङ्गि (मन्त्रारम्भयान्तमन्त्रा),
 796
 ब्रह्मप्रयोग, 1477—1479
 ब्रह्मसूत्रसूरी, 1482
 ब्रह्मयज्ञप्रयोग and तर्कप्रयोग, 1225
 ब्रह्मविन्दुपनिषत्, 1707 1708
 ब्रह्मसूत्रारण्यसूरी, 1161
 ब्रह्मोपनिषत्, 1717—1739
 ब्राह्मणारण्यसूरी, 1485, 1486
 ब्राह्मणारण्यविप्रयोग, 1484
 भरद्वाजसूत्रभाष्यम्, 495
 भर्गुयज्ञवाल्क्य, 1097
 भारद्वाज, 1248
 भारद्वाजसूत्रभाष्यम्, 497
 भारद्वाजपैठनेधिकसूत्रभाष्या, 496
 भारद्वाजीयपैठनेधिकसूत्रम्, 494
 भाष्योपनिषत्, 1787
 भावनीपनिषद्भाष्यम्, 1788
 भाषिकसूत्रम्, 1493, 1494
 भोजनसूत्रम्, 1034—1036
 मण्डपसूत्रम्, 1125
 मण्डपकरविधि, 1124
 मण्डपदेवता, 1671
 मन्त्रकाशीखण्ड, 181
 मन्त्रकीमुद्रा, 1657
 मन्त्रभागवतम्, 177
 मन्त्रभागवतभाष्या, 178
 मन्त्रभाष्यम्, 521—528
 मन्त्ररश्म्यप्रकाशिका, 180
 मन्त्रभाष्यम्, 179
 मन्त्रार्थदीपिका, 1656
 मन्त्रसूत्रविधानम्, 1681 1684
 मन्त्राग्निचयनम्, 725
 मन्त्राग्निचयनप्रयोग, 726
 मन्त्राग्निचयनम्, 727
 मन्त्राद्वयपरिचय्याप्रयोग, 1686
 मन्त्राद्वयपरिचय्यामृतव्याख्या, 1687
 मन्त्रात्मन्त्रा परिशिष्टम्, 1321
 मन्त्राप्रवर, 986A
 मन्त्रावटपद्धति, 778
 मन्त्रावटविधानम्, 361
 मन्त्रात्मन्त्राविशेषम्, 145
 मन्त्राविद्यानरयण, 1251
 मन्त्राग्रसम् (वाण्यम्), 219
 मन्त्राशानिपद्धति, 1419
 मन्त्रोपनिषत्, 1706
 आप्तवी शिखा, 1726
 आप्तवीपनिषत्, 1409, 1410
 आप्तवीपनिषत्, 1400 1407
 आप्तवीपनिषद्दीक्षा, 1412
 आप्तवीपनिषद्दीक्षा, 1411
 आप्तवीपनिषद्भाष्य, 1408
 मातृदत्तीय चतु सूत्रोपाध्या, 501
 मातादित्याक्रमिण्य (कात्यायनीय), 1203A
 माध्यन्दिनश्रमपक्ष्य चक्षुषेयकाण्ड, 852
 माध्यन्दिनसंहिताक्रमपाठ, 821
 माध्यन्दिनसंहितासङ्ग्रह, 887
 माध्यन्दिनोपनिषद्, 857—859
 मातृवशात्तभाष्यम्, 492
 मानवसूत्रपद्धति, 610
 मित्रविन्देहि 1065, 1066
 मित्रविन्देहि, 749—751
 मित्रविन्देहिषोचम्, 1444
 मुक्तिवीपनिषत्, 1771

मध्यामंशकान्तिका भाष्यन्दिनीयष्टसुदारण्यकोष
निबन्दीका, 860

मृगकोपनिबन्, 1383, 1384

मृगकोपनिबन्दीका, 1392

मृगकोपनिबन्दीकाय्याख्यानम्, 1390, 1391

मूलाध्याय वा मूलाध्याय, 998, 999

मूलाध्यायविवरणम्, 1002

१। मृगारेष्टि, 168

२। मृगारेष्टि, =

मृगारेष्टिचौबम्, 1440, 1441

मृगारेष्टि प्रयोग, 753

मृगारेष्टिप्रयोग, 1593, 1794

मृगारोपनिबन्, 1780

मैत्रायणीयष्टप्रयोग, 613

मैत्रायणीयष्टप्रयोगप्रयोग, 612

मैत्रायणप्रयोग, 1457

मैत्रायणप्रयोगम्, 150

मैत्रेयीप्रयोगप्रयोग, 1740

मैत्रेयीप्रयोगप्रयोग, 1741

मौलानन्दप्रयोग, 911

मौलानन्दप्रयोगम्, 910

मौलानन्दप्रयोग, 908, 909

मज्झिमसुत्त, 846, 847

मज्झिमसुत्तम्, 895

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1223

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 994, 995

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1158

मज्झिमसुत्तप्रयोगप्रयोग, 1223

मज्झिमसुत्तप्रयोगप्रयोग, 1231

मज्झिमसुत्तप्रयोगम्, 1222

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1183, 1184

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 431, 432

मज्झिमसुत्तप्रयोग (मज्झिमसुत्तप्रयोगम्),

710A—710B

मज्झिमसुत्त, 1072—1073

मज्झिमसुत्तविवरणम् (मज्झिमसुत्तप्रयोग),

1483

मज्झिमसुत्त, 992, 993

मज्झिमसुत्त, 1145

मज्झिमसुत्तविवरणम्, 794—795

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1224

मज्झिमसुत्त, 1129

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1572

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1670

मज्झिमसुत्त, 1702

मज्झिमसुत्त, 660

मज्झिमसुत्तम्, 1456

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1499

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 934

मज्झिमसुत्त, 1078

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1429

मज्झिमसुत्त, 169 170

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1810

मज्झिमसुत्त, 1372

मज्झिमसुत्तप्रयोगप्रयोग, मज्झिमसुत्त or 910

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 1794—1795

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 448

मज्झिमसुत्त, 1264, 1265

मज्झिमसुत्तप्रयोगप्रयोग, 11102

मज्झिमसुत्त, 1094

मज्झिमसुत्त, 772—776

मज्झिमसुत्त, 1598—1600

मज्झिमसुत्त, 767—769

मज्झिमसुत्त, 782

मज्झिमसुत्त, 1093

मज्झिमसुत्त, 720

मज्झिमसुत्त or मज्झिमसुत्त 742

मज्झिमसुत्त, 140—141

मज्झिमसुत्त, 448, 447

मज्झिमसुत्त, 1096

मज्झिमसुत्त, 770

मज्झिमसुत्त, 437, 438

मज्झिमसुत्त (मज्झिमसुत्तप्रयोग), 1823

मज्झिमसुत्त, 445

मज्झिमसुत्त, 436

मज्झिमसुत्तप्रयोग, 830

- मूढपौष्टरीकभाष्यम्, 1262
 मूढमूढप्रयत्न, 336 and 337
 मूढाचीनहादशाप्रयोग, 1590
 मान्यसोमप्रवरम्, 1714
 मान्यसोमसरवि, 1712, 1713
 मतपक्षशास्त्रवत् एकादशकाण्डभाष्यम्, 834
 मतपक्षानुवाक, 893
 मतादिभोजनविधि, 505
 माकलपक्षिता सोमप्रयोग, 420
 माहायनयष्टाष्टकम्, 329—331
 माहायनशास्त्रम् वा लोचनलोकाष्टकम् 218
 माहायन लौकिकम्, 333—337
 माहायनलक्ष्यवहति (ऋग्वेदभाष्य), 115
 माहायनलक्षभाष्ये अष्टावसम्, 326
 मिष्टा, 1320
 मिष्टाविहति, 1523
 मिष्टोपनिषद्, 370—372
 मिष्टपूजाख्यभाष्यः, (बोधायनीया), 608
 मिष्टपूजाख्यभाष्यः (बोधायनीया) 609
 मिष्टोपनिषद्, 1811, 1812
 मूलप्रदीपविवरणम्, 553—555
 मूलप्रदीपार्था, 603
 मूलख्यम्, 969—970
 मोक्षविधि, 1004
 मोक्षकारिका, 421
 मोक्षोद्योगातिशायम् वा पार्थिवपरिशिष्टम्
 269, 269
 मोक्षोद्योगमालविधि, 421
 मूलकारिका, 640
 मूलकारिका, 961—963
 मूलकल्पदीप, 17041
 मूलप्रवृत्ति, 966, 967
 मूलदीपिका 1197
 मूलप्रवृत्ति 1202
 मूलप्रवृत्ति, 1201
 मूलप्रयोग, 496
 मूलविधि, 1207
 मूलविधि 1375
 मूलप्रवृत्ति, 963.
 मूलप्रवृत्तिभाष्यम्, 958
 मूलप्रवृत्तिभाष्यदीप, 961
 मूलप्रवृत्तिभाष्य, 1203
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1620
 मूलप्रवृत्तिभाष्य, 164
 मूलप्रवृत्तिभाष्य, 1682
 मूलप्रवृत्ति, 1681
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 169
 मूलप्रवृत्ति 1057
 मूलप्रयोगप्रवृत्ति (अष्टावसम्), 616, 617
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 724
 मूलप्रवृत्तिभाष्यप्रयोग, 917—919
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति प्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्ति विष्णु,
 1708
 मूलप्रवृत्ति, 1060
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1732—1734
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1735
 मूलप्रवृत्ति, 433
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्तिभाष्यम्, 444
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1274, 1275
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्तिभाष्यम्, 1276
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 702
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1127
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्ति 770
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 134
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 308
 मूलप्रवृत्तिभाष्यम् 1329
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1637
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1026 1027
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 361
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति 698—700
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1641
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति 1170, 1171
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति वा मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1642
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 414, 419
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1171
 मूलप्रवृत्तिप्रवृत्ति, 1638

- मन्कारसुरोध, 1172.
 मन्त्रावेदनाद्य, 1142
 मन्त्रितोपनिषद्, 1312
 मन्त्रितोपनिषद्विरचम्, 217
 मन्त्रनवग्रहाणां कान्तोपनिषद्भाष्यम्, 1029,
 1030
 मन्त्रोक्तभाष्यसहितकवचपूजापनिषत्, 485
 मन्त्रोक्तन्यद्रुम, 1643
 मन्त्रिकारिका, 1332
 मन्त्र्या (आयुज्यानीया), 113
 मन्त्र्याडोका सुदर्शनो, 452
 मन्त्र्यापद्धति, 1679
 मन्त्र्यापद्धति (यजुर्वेदीया), 1227
 मन्त्र्याप्रयोग, 1376, 1377
 मन्त्र्याविधि, 1689
 मन्त्र्योपनिषत्, 1775
 मन्त्र्यासपद्धति, 1666—1669
 मन्त्र्यासपद्धति, 1424
 मन्त्र्यासपद्धति, 1669
 मन्त्रपाकसूत्रा, 379
 मन्त्रपिपूजा, 615
 मन्त्रपौमसमन्त्र्यापद्धति, 1363, 1364
 मन्त्रसूत्रचानुष्ठास्यद्वौवाडोका or चानुष्ठास्यद्वौ
 वद्वैतयो प्रयोग, 1427
 मन्त्रद्वयार्थदोषिका, 1039, 1040
 मन्त्रेष्टकारविधि, 801, 802
 मन्त्रेष्टसौम्यारणापद्धति, 1192
 मन्त्रेष्टाभद्रदेवता and शिवतोभद्रदेवता, 1672,
 1673
 मन्त्रेष्टसौम्यप्रयोग, 1596
 मन्त्रेष्टसमिपविचरणम्, 1514
 मन्त्रेष्टुतिमय्य, 1705
 मन्त्रानुक्रमसूत्रम्, 1012
 मन्त्रानुक्रमसूत्रम् (माध्यन्दिनीयम्) 882—884
 मन्त्रानुक्रमशिकापद्धति, 63,
 मन्त्रावदानविनिर्येष, 1775
 मन्त्र्यापनिषत्, 1774
 मन्त्रभाजनविधि, 796
 मन्त्रभाजनसूत्रम्, 794.
 मन्त्रभाजनसूत्रव्याख्या, 603, 604.
 मन्त्रोचनसम्बन्धप्रयोग, 1077
 मन्त्रोचनविमर्श, 133
 मन्त्रिकल्प परागिपक्षभाजनविषयविवार, 170
 मन्त्रनवग्रहाभाष्यम्, 1328
 मन्त्रप्रकाशनम्, 1330, 1331
 मन्त्रप्रयोगसमुपार्क, 1662
 मन्त्रविधानशास्त्रम्, 1282—1284
 मन्त्रवेद, 1238, 1239
 मन्त्रवेद (उत्तरार्धिकम्), 1236
 मन्त्रवेदमन्त्रा, 1247
 मन्त्रवेदसंहिता, 1235
 मन्त्रवेदाराधनविचरणम्, 1245
 (मन्त्रवेदीय) मन्त्र्याडोका, 1269, 1270
 मन्त्रान्यसूत्रकवर्तिभाष्यम्, 541
 मन्त्रप्रातर्होम, 1589
 मन्त्रप्रातर्होमप्रयोग, 1629
 मन्त्रिचयनम्, 1585
 मन्त्रिचयनप्रयोग, 1586
 मिहानुवाकभाष्यम्, 461
 मिहानुवाकप्रतिश्रवद्व्याख्या, 463
 सुपर्णवित्तिपद्धति, 1080
 सुपर्णधाय, 172
 सुवीचिनो, 1381, 1382
 सुवाचिनो बोधायनसूत्रविहति, 597—599
 सुवर्णप्रयोग, 1367
 सूर्यापनिषत्, 1827
 सामकारिका, 710
 सामकारिका and यजुकारिका, 633, 634
 सामन्यविवेकवार्तिकम्, 1219
 सामप्रयोग, 1579
 सोमप्रयोग, 1216
 सोमप्रयोग, 619
 सोमप्रयोग, 713
 सोमप्रयोग (बोधायनीय), 741
 सोमप्रयोग (बोधायनीय), 723
 सोममघ (बोधायनीय), 742, 743

- शोभपात्रमानम्, 1580
 शोभप्रतद्वि, 1576
 शोभप्रतद्विप्रयोग, 1457
 शोभामणिकौकिलीपयोद्वयप्रयोग, 637
 शोभामणिकौकिली, 1087
 शोभामणिकौकिली, 335
 शोभामणिकौकिलीमैत्रावरुण, 1450
 शोभामणिकौकिलीमैत्रावरुण, 1461
 शौर [सुकृष्ण], 166 167
 स्वाधीपात्रप्रयोग, 701
 स्वाधीपात्रप्रयोग, 1608
 स्वाधिविधि, 1006
 स्वाधिविधि, 1189
 स्वाधिविधिप्रयोग or प्रयोगप्रति, 1167—
 1189
 स्वाधिविधिप्रयोग, 1644
 स्वाधिविधिप्रयोग, 1658
 स्वाधिविधिप्रयोग, 410, 411
 स्वाधिविधिप्रयोग, 1178
 स्वाधिविधिप्रयोग, 1184
 स्वाधिविधिप्रयोग, 378
 स्वाधिविधि 1154 1155
 स्वप्रतीक, 842
 स्वप्रतीक, 490
 स्वप्रतीक, 1526
 स्वप्रतीक, 279—281
 स्वप्रतीक, 1769
 स्वप्रतीक, 1770
 स्वप्रतीक, 701
 स्वप्रतीक, 1622
 स्वप्रतीक, 1785
 स्वप्रतीक, 1809
 स्वप्रतीक, 912
 स्वप्रतीक, 409
 स्वप्रतीक, 623
 स्वप्रतीक, 701—706
 स्वप्रतीक, 625
 स्वप्रतीक, 621
 स्वप्रतीक, 183
 स्वप्रतीक, 1628
 स्वप्रतीक, 1625
 स्वप्रतीक, 1627
 स्वप्रतीक, 151
 स्वप्रतीक, 1234
 स्वप्रतीक, 1308
 स्वप्रतीक, 1424
 स्वप्रतीक, 1426
 स्वप्रतीक, 1428
 स्वप्रतीक, 1426
 स्वप्रतीक, 936

अथवाचनानाम् ।

- (अथवाचनानाम्) 149
 (अथवाचनानाम्), 109
 (अथवाचनानाम्), 106
 (अथवाचनानाम्), 231
 (अथवाचनानाम्), 246
 248
 (अथवाचनानाम्), 240
 (अथवाचनानाम्), 272
 286
 (अथवाचनानाम्), 301
 (अथवाचनानाम्), 345, 346
 (अथवाचनानाम्), 354
 (अथवाचनानाम्), 361
 (अथवाचनानाम्), 374
 382 385, 391 430
 439, (अथवाचनानाम्), 161
 (अथवाचनानाम्), 477
 478 439, 460
 (अथवाचनानाम्), 467
 (अथवाचनानाम्), 477

(पद्मनाभस्तम्भानुसूचनम् अनिष्टम्), 187,
488

489

(काठकयौनसूत्रम् अनुसूचनम्), 193

611, 682

(कपरिंक्षाभिमतानुसारिवाजवेयादिप्रयोग),
686

(भाषिक वादप्रयोग), 704A

(उत्तरगतिप्रवृत्ति), 752

(बोधायनीयवैद्यानरतिप्रवृत्ति) 754

(अरविनाथे कर्मसम्), 761

(कुलमण्डपयोग, मण्डपयोग, मिथानुवाक्य),
790

(बोधायनीभाष्यसूत्रिकविधि, अष्टकाद्योमादिकम्),
793

(बोधायनहोमसमादि), 794

(यौनिकविचारकारिकादि), 797

803

(ईशावास्यपत्रिषद्दीक्षाया कतिचिन्वयादि),
840

(उदात्तुनीयसम्कारपद्धतिवाक्या), 849
850, 853

(अग्निदेवतस्यन्दसा सप्तकर्मसम्) 856
894, 930

(नवकण्टिकाधिककण्टिकाख्य), 955

(अष्टादशपरिभाषायां मध्य अष्टमधनुषम्) 974

(प्रसदीत्यानकुम्भसूत्रादि), 997

(आतकनिधमादि), 1003

(आनसूत्रविवरणम्), 1007

(यूलशाल्यादि), 1032

(कान्यायनप्रदीपपरिमितम्), 1033

(पोषमांशेष्टादि) 1064

(श्रोताधानसूत्रिकपद्धति), 1071

(अश्विनाग्रोमा द्दशपञ्चघटनप्रदीपिका), 1075

(अष्टौनवदतिप्रवृत्ति), 1087

1091

(मण्डपकृष्णादिषाधनम्) 1114

1119, 1121, 1122, 1126

(मण्डपस्य मण्डपकर्मिहत्यादिभेदेन दारादिमा
नम्), 1130

(मण्डपकारिका), 1172

(श्रोतवेदिनिर्वाहकारिका), 1131

(आषाढपत्रम्), 1137

(सन्कारपुत्रोप जन्मदिनभारभ्य द्दशदिनपर्यन्त
अनिकाऽष्टवहारादेये कर्मयानि), 1173

(अथापोष्यमितिभक्तकर्मप्रथमम्), 1176

(सूत्रविधानकण्टिका सविप्रमरणी), 1201
1215, 1220

(यजुष्यदीयशाल्यानां शाकस्यविवेक), 1226

(मध्याह्नयानरसम्), 1249

(रश्म्यस्यसाधनम्), 1318

(सोमोत्थमादि), 1321

(रश्मिकांक्षादि), 1378

(मध्याह्नमादि), 1416

(यौनकोशोपरमशाल्यादि), 1420

1431, 1468, 1471

(शिवा, निवृत्तम्), 1492

(पराशरौ शिवा, पाणिनीयमिता and
कर्मवी शिवा), 1515

1521, 1522

(उदात्तादिस्वरप्रक्रिया), 1530, 1531

1539, 1549, 1572

(यज्ञस्य अतिशयानितिकर्तव्यानि विधानवीथेति
प्रवृत्तिकम्), 1589

(मध्याह्नहोमादि), 1603, 1604

(द्दशपूर्वमासादि), 1607

1649, 1650

(सन्कारप्रकरणम्), 1653

(यज्ञस्यप्रथमम्), 1660

(आर्ताधानसमाप्त्योपसन्कारक पत्रम्), 1661
1668

(अग्निदेवमित्यथादिविधि), 1677

(सन्ध्याप्रथमादि), 1678

(वैश्वदेवकान्तिनिष्ठादि), 1710

(नायनीनिर्वाहिकादि), 1716

(गुणकाद्यपनिषद्) 1718

(कान्नादिप्रत्ययनिघड्), 1719	(मिथ्याप्रत्ययनिघड्), 1728
(ईशाद्युपनिषद्), 1720	(आद्यव्यंशोपा उपनिषद्मया गायान्तरीयाद्य),
(लज्जोच्चरिप्रभृति), 1721	1729
(येनरेयप्रभृतिवर्तिषिदुपनिषद्), 1722	(यज्ञोपनिषद्वाप्यान उपनिषद्वाप्याद्य),
(केनकाठवत्तन्वकाराद्युपनिषद् भाष्यादि),	1731
1724	(त्रयोपनिषद् and शिवोपनिषद्), 1760
(उपनिषत्पद्य), 1725	(मादद्युपनिषद्प्रभृति), 1761
(उपनिषाद्युपद्य), 1726	1845A
(मृगशालाद्युपनिषद्), 1727	